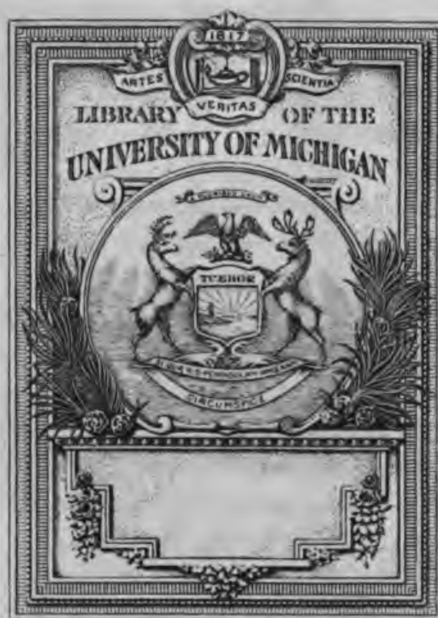

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

ARCHIV ČESKÝ

ČILI

STARÉ PÍSEMNÉ PAMÁTKY

ČESKÉ I MORAWSKE.

Z ARCHIVŮW DOMÁCÍCH I CIZÍCH

SEBRAL A WYDAL

FRANTIŠEK PALACKÝ,

HISTORIOGRAF PP. STAWŮW KRÁLOWSTWÍ ČESKÉHO, WÝBOR A JEDNATEL SPOLEČNOSTI ČESKÉHO MUSEUM, ŘÁDNÝ AUD A SEKRETÁŘ KRÁL. ČESKÉ SPOLEČNOSTI NAUK, AUD KRÁL. BAWORSKÉ AKADEMIE NAUK WE MNICHOWĚ, UHERSKÉ UČENÉ SPOLEČNOSTI W PEŠTI, SLEZSKÉ SPOLEČNOSTI PRO WLASTENSKAU OSWĚTU WE WRATISLAWI, LUŽICKÉ SPOLEČNOSTI NAUK WE ZHOŘELCI, JEDNOTY PRO DĚJINY ZEMĚ BRANDENBURSKÉ W BERLÍNĚ &c.

DÍL TŘETÍ.

W PRAZE, 1844.

W KOMMISSÍ U KRONBERGRA I ŘIWNÁČE.

A. XI.

ROZLIČNÉ DOPISY PANA OLDŘICHA z ROSENBERKA

od r. 1420 do 1453.

Připomenutí. *Největší počet psaní poselacích z patnáctého století, která dosawad w Archiwu tomto na swětlo wydali sme, nejen z rodinného archivu panůw z Rosenberka w Třeboni (s milostiwým powolením jasných knížat ze Šwarcenberka, jeho nynějších majitelůw), čerpán jest, ale i zwláště osoby pana Oldřicha z Rosenberka, jenž domem swým od r.* 1418 *do* 1451 *wládnul, a r.* 1462 *teprw umřel, wíce neb méně se dotýká, — jakož to každému bedliwému čtenáři samo na jewě jest. Hojnau tuto zásobu psaní rozmanitých a pro dějepis národu našeho welice důležitých podáwali sme již, a ještě budaucně podáme, we zwláštních několika zbírkách podlé čelních osob, dopisowawších sobě s panem Oldřichem. Zde pak zahrnuli sme směsici wšelikerých psaní, která do zbírek práwě dotčených pohodlně uložiti se nedala. Pocházejíť, jakož řečeno, wšecka z archivu Třebonského, ačkoli ne wšecka bezprostředně.*

1.

Wodňanští panu Oldřichowi z Rosenberka zpráwu dáwají, že Žižka jest již na Písku, a k Wodňanům přitrhnauti se chystá.

We Wodňaneck, 1420, 28 *Aug. (Orig. arch. Třeb.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě.

Služba naše napřed, pane milý! Tak jakož nám Twá Milost píše o Žižkowi, žeby přijel do Pieska: jistáť jest wěc, žeť jest na Piesku Žižka. A také pane milý! zpraweni jsme od dobrých našich přátel a od našich wěrných súsedów, že chce k nám přitrhnúti nocí o puol noci; a takéť zpraweni jsme, žeť leží polem u Piesku, a máť malý lid, ale žeť shoňuje sedláky z okolé k sobě. A také, pane milý, žalu-

jemť na swé žoldnéře, že kdyžť sú zwěděli Žižku na Piesku, tehdáť sú od nás pryč odjeli ihned. Protož milý pane! rač spomenúti naši sirobu, a rač nás opatřiti. Neb nebudeli boha a TM[u], tehdy my zahynem, a králów zámek ztratíme. Dán w středu na S. Augustina.

Purkmistr, richtář, konšelé a obec Wodňanská.

2.

Mistr Křišťan z Prachatic p. Oldřichowi z Rosenberka wděčnost swau jewí, že opět ke 4 artikulům přistaupiti slíbil.

W Praze, 1420, 5 *Dec*. *(Orig. tamže)*.

Nobili domino Ulrico de Rosenberg fautori suo.

Modlitbu swú s žádostí wšeho spasitedlného, s stálostí w již dáwno poznalých prawdách zákona božieho napřed wzkazuje: Pane milý! List twój radostně sem četl, urozuměw, že jakož píšeš, dobrého by sě chtěl držeti a zlé opustiti; a zwláště jakož žádáš a prosíš, mohuli tomu rozuměti oč stojíme anebo co žádáme, aťbych to dal znáti. Pane milý! mám za to, že raddy twé ani tebe tajno nenie, oč stojíme; poněwadž si ty to netoliko wšem městóm i pánóm této země, ale i jiných zemí králóm, kniežatóm i městóm německy, česky i latině, pod swú a páně Čeňkowú pečetmi psal a ohlásil, oč ste i s námi tu chwíli a ta doba stáli a co sme žádali spolu. A nad to jakož jest kněz Jan kaplan twój poselstwie děje zde před konšely a před staršími z obce od TM[u] ohlásil, žeby ty těch čtyř kusów od mistrów a od obce zdejšie wydaných, o nichžs do cizích zemí dáwno psal, již na swém zboží chtěl propustiti: toho jsme wšichni wěrně wděčni, pánu bohu doufajíce, že ten, kterýž jest na tě tajemným a diwným súdem swým pád přepustil, jakož slyšíme zapřenie, né i odpřisieženie swětlé prawdy božie s S. Petrem, a nad to i tupenie též jeho prawdy a sluh jeho wěrných a kněží twých, kteréž si jakož sě domniewáme, pokánie sobě wydaného miesto, bez winy jímal a w wazby těžké wsazowal s S. Pawlem, rady mladé a nemúdré, nébrž i sobě na duši, na cti i na zboží přewelmi škodliwé w tom poslúchaje, a s druhé strany bázní člowěka smrtedlného anebo přiezní a sliby nejistými otrápen jsa, že týž pán bóh wšemohúcí dá tobě již pewně potrestkanému porozuměti, aby wěrně jeho božské rady, jíž tebe konečně nezawede, uposlechna, jeho sě wiece než smrtedlného člowěka i milosti ztracenie i pomsty hrozné budúcie boje a lekaje, a nad to na swój slib a wieru, kterúž jsí jemu na krstu, a potom s dobrým rozmyslem i jeho prawdě slibowal, sě wážně rozpomena, wšecku swětskú i lidskú bázeň i přiezeň opowrha, s jeho swatú prawdú skutečně setrwal až do konce. A wěříme toho dobrému bohu swému, že jestliže sě k swětlým prawdám přičiníš, neřádów jiných w písmě nezaložených sě wařuje, a ty s opatrnú a múdrú radú řádně stawuje, kteréžto i my bychom rádi stawili, těm nikoli neswolujíce: že pán z tebe statečného

obránce zašle swé prawdě, uměje i moha učiniti, tě wiece zwelebiti móž než od počátku, pád tento škodný tobě obrátě ku powstání welikému. O artikulech těch čtyřech, o nichž zpráwy žádáš, nenieť úmysl náš aťby wedle wýkladu a rozumu každého kněžka kterakžkoli pozdě učeného měli wedeni, rozumieni anebo držáni býti: ale wedle položenie a rozumu starých swatých, jichžto wýkladóm my wěřiti chceme, a jich sě držeti s boží pomocí až do konce. A přes to jestliže wy páni wiece skrze prsty k swé záhubě nehlediece sworni budete, a swětlým prawdám pomocni, a milý pán bóh toto zbúřenie milostiwě upokojí: tehdy potřebie bude, aby odewšie obce woleni byli lidé učení, sprawedliwí a bohabojní, kteříž by k zpráwě wšie této obce ty jisté i jiné wšecky wedle písma swatého zřiediti měli, rozum konečnî ohlásiece, a cožby neřádného bylo, s pomocí wšie obce stawujíce; abyšte wy i s námi w dobrém upokojeni jsúce, prawdy wěčné božie skutečně a dokonale welebiece, wesele čakati mohli pokoje nebeského. A ostatkuť Twú M' kněz Jan twój kaplan zprawí Psán w Praze, ten čtwrtek před S. Mikulášem. Mistr Křištan.

3.

Budějowští omlauwají u p. Oldřicha z Rosenberka p. Krajíře, swého heitmana králowského.
W Budějowicích, 1421, 24 *Febr. (Orig.)*

Nobili domino Ulrico de Rosenberg ɔc. domino nobis favoroso.

Službu naši napřed, urozený pane milý! Wašemu sme listu dobře rozuměli, w němžto nám píšete, že ste žádné odpowědi podobné od p. Krajieře nemohli mieti. Rač WM' wěděti, žeť sme my konšelé i někteří naši přísežní z obce onady wedle toho byli, žeť p. Krajieř k wašim poslóm mluwil, žeť o ty wěci, kteréž mezi wámi jsú, chceť rád na KM^{u} dosti mieti, a na to zaručiti, že se chce i s swými o to před KM' postawiti, kterýmž winu dáwáte, ač wy také chcete též učiniti a na to zaručiti, aby se postawil před KM^{u} i s swými, kterýmž Krajieř winu dáwá. A jakož dále píšete, abychom nedali wám překážeti na naše město: račtež wěděti, žeť KM' dala nám p. Krajieře do našeho města za hauptmana, i přikázal jemu, aby zlým, kteřížby zlé wiery byli, škodil. A to přikázanie králowo jest wám p. Krajieř wzkázal po našem richtáři i po Maršíkowi z Húzné, a wy ste k tomu powolili, řkúce že o žádného zlého státi nechcete, buďtež to waši nebo ne waši. A na tom p. Krajieř ješče dnes stojí, žeť žádnému dobrému nechce překážeti, než zlým, wedle králowa přikázanie a wašeho powolenie. A jakož nám najposléz píšete, žeby nás chtěl raději mieti za súsedy než za nesúsedy: WM' dobře wie, žeť sme to i s swým hauptmanem ukázali swým zbožím a žiwotem, žeť sme waši dobří súsedé wždy byli, a námi nikdá neschazelo. Dat. anno ɔc. XXI, fer. secunda post Oculi, in die S. Matthiae.

Purkmistr, richtář i konšelé z Budějowic

4.

Páně Oldřichowa odpowěd na předešlé psaní.
Bez místa, 1421, 26 Febr. (Kopie).

Ulricus de Rosenbergh.

Súsedé milí! Jakož sem wám dřéwe psal i Krajieřowi, že chci na KM^u přestati, w tom sem nemohl ani od wás ani od Krajieře nižádné odpowědi mieti, by moji měli u pokoji býti w tom času od wás; i ještě z toho listu, jakož ste mi dnes poslali, tomu nerozumiem, byť moji u pokoji mohlí býti dobří, ježto k Táborom nehledie. A také jakož píšete, že Krajieř chce před KM^u býti a to chce zaručiti, a já také abych zaručil, a komužby on winu dal, a abych se wšemi stál před KM^u: když před JM^u budu, tu což mi JM^t káže, toť chci učiniti k JM^u kázaní; nebť jsem w jeho zemi lépe usedl nežli Krajieř. A také Krajieř toho nemóže řéci w prawdě, ani wy, bych já zlých hájil proti KM^u; než toho sem na Krajieřowi ani na wás nikdy nemohl mieti, byť dobří, i králowi i moji, pokoj mohli mieti, a toliko nad zlými bylo pomščeno. A nemámť za to, byť wám Krajieř byl dán za hauptmana, byť mě i mé chudé lidi hubil newinně. A píšete, že Krajieř nižádnému dobrému nechce překážeti: učinili to, tomu jsem rád. A píšete, že jste moji dobří súsedé byli, neb se wám to dobře hodilo, a zachowáteli to, ještě se wám bude lépe hoditi. Dat. fer. IIII. post Oculi, anno ɔc. XXI.

5.

Wilém z Potenšteina a Bušek z Rowného, purkrabí Krumlowský, p. Oldřichowi zprávu dáwají (do Řezna?), co se doma děje.
Na Krumlowě, 1422, 26 Jul. (Orig.)

Nobili domino Ulrico do Rosenberg, domino nostro gratioso.

Službu swú wzkazujem, pane náš milostiwý! a TM^u dáwáme wěděti, tak jakož TM^t towařišóm řekla w skuoře přijetí a jim pomóci: přišliť sú před nás a řkúce, že nemají o čem býti, nebudeli od TM^u pomoci brzké. Takéť sú zwláště Bechyňští haitmané přijeli od towařišów o též, a žeby nemohli déle ostáti. Tu sme na wšech jedwa za tři neděle uprosili, aby na zámciech ostali. Protož TM^t rač na to pomysliti a s Král. M^u pilně rozmluwiti, ač neráčíšli bez swých zámków býti; nebť sú před námi řekli, že ničímž dále nechtie winni býti. Také rač wěděti, žeť jsú Táboři welmi silni, a den ode dne se zbierají a silnie. Proto byloby dobré, by TM^t s KM^u mluwil o to; a nebudeli od JM^u penězi i lidmi pomoženo, nebudeť dobře; nebť na krátce ti lidé na twých zámciech nechtie déle ostati, než jakož sme psali, a TM^t o swé o wšecko přijde, ač neobjednášli to bez meškánie. Také rač wěděti, žeť jest Ra-

kúský pánu Krajieři list na TM' wydal o těch pět set kop; a tak jsme od dobrých zpraweni, žeby s tiem listem na TM' chtěl škody čísti, a jedině TM' přijede, i na TM' sáhnúti, což bude moci. Takéť jest Bietowský opět obeslal, upomínaje, (těch sme listuow neposlali), aby TM' swému listu dosti učinil, jakož si za KM' slíbil; pakliby toho neučinil, tehdyťby TM' chtěl upomínati a tak o TM[u] mluwiti, žeby se za to musil styděti, a žeby o twých škuodciech nikdy nebylo tak mluweno, jakož o TM[u] chce mluwiti, ač welmi neråd. I račiž také i na to pomnieti s KM[u] mluwiti. Takéť jest posel ze Zbiroha přišel, a prawě ode pana Zdeňka, žeby Karlštainským welmi těžko bylo, a žeby jim i woda byla zkažena; a tak prawil, nebudeli rychlého od krále retunku, tehdyť se nebudů moci brániti dále. Protož byloby dobré, by se KM' k tomu spěšně ráčil pro dobré lidi přičiniti. Datum in Krumnaw, dominica post Jacobi, anno oc. XXII.

Wilhelmus de Potenstein et Buško
burggravius in Krumnaw.

6.

Pan Oldřich králi Sigmundowi odpowěd dáwá, že příměří nemá, ale wšak již mocně a zjewně a bojowati nemůže, že Husité sjezdu na něm žádají oc. (Srw. díl I. str. 23, č. 24.)

Bez datum, 1425, *konec Oct. (Koncep. arch. Třeb.)*

Jakož mi TM' píše, abych příměří neměl: račiž wěděti, žeť jeho nemám aniž mienim mieti; a žeť lidi w mém kraji shánějí, a já jim toho brániě, welikú škodu pro to beru. Aniž ještě těch peněz, kteréž mi TM' u Wratislawi odkázala, mám; pro kteréžto weliké škody beru, tak že již s těmi škodami sobě newiem konce. A také rač wěděti, žeť na mně sjezdu žádají, chtiece ke mně, kdežbych jim kázal, přijeti. Protož mámli, či nic, to učiniti, rač mi dáti wěděti. A prosím TM[u] aby na mě swú pomocí, jakožto na služebníka swého, ráčil zpomenúti: neb já nechtě TM[u] starati, weliké škody beru, úfaje TM[u] jakožto pánu swému, že mně z té núzi již ráčiš pomoci; nebť mi jest od nepřátel welmi těžko. Také posielal sem několiko listuow, a poslowé druzí sú zjímáni, a druzí sú TM[u] došli, a TM' mi neodpowěděla: tak že já wždy toho rozkázanie od TM[u] očekáwám, jinák nemieně, než jako služebník TM[u] učiniti. Také rač wěděti, žeť sú takměř najmocnější w Plzenště hradowé příměří učinili; těch nejmenuje, TM' sě dobře toho uptá. Než lépe by bylo, mámeli wáleti, abychom příměří nedělajíc společně wáleli. Také wždy sě bojím, by mě neosočili k TM[u]. Prosím, byloliby co toho, jakož sem i prwé často prosil, aby neráčil wěřiti: neb jsem hotow, z čehožby mi winu dali, wywesti sě a před TM[u] státi, a že bohdá jinak neučiním, než jako služebník TM[u]. Takéž žeť tak znamenitě jako prwé nepřátelóm pro jich welikú sílu nemohu překážeti, tak mnoho jako prwé lidí nemaje: než

což jediné krádí mohú okolo wojsky, i také jinde, kázal sem překážeti. Byť je wěšeli jako prwé zjewně, nesmieme: než podtají, kohož lapie, utopie aneb umořie.

7.

Pan Oldřich opět králi Sigmundowi odpowěd dáwá we příčině zápisů, které s krajem Plzenským konati měl. (Srw. díl I, 25, č. 26.)

Bez datum, 1425, m. Dec. (Koncept. arch. Třeb.)

Službu swú ꝛc. Jakož mi TM' píše, kterak p. Henrich z Plawna a drahně jiných kraje Plzenského TM" přiepisy poslali, kteréžbych jim měl poslati, na nich žádaje, aby sě se mnú zapsali: račiž wěděti, žeť sem já jich neobeslal, než oniť sú mě obeslali s tiem přiepisem, toho na mně žádajíce, abychom sě zapsali. A já sem jim odpowěděl, žeť jim chci rád pomáhati, což najdále budu moci, jakož sem i prwé pomáhal; jakož TM' dobře wie, že sem jim znamenité pomoci činiewal. A již sú mě opět obeslali, kterakby sě mnè chtěli zapsati a já jim; jakož TM" toho wšeho i jich ustawenie přiepisy posielám. Protož račiž mi rozkázati, cožť sě TM" bude zdáti; nebť já takowých wěcí nesmiem bez rozkázanie WM" učiniti. A prosím TM", aby ráčila na ty dobré lidi pomnieti: neb TM' mnoho má wěrných a dobrých lidí, a tiem ochotným obesláním, kteréž jest TM' k nim učinila, welmi jsú weseli, a tak sú sě w jednotu zjednali, jakož sú kdy byli.

(Duška.) Prosím TM", aby neráčil na mě, ačby kto co prawil, wěřiti. Nebť sem já hotow ku kázanie Wašemu před WM" státi a odpowiedati; a bylibych w čem winen shledán, podlé rozkázanie WM" jakožto pána swého i utrpěti.

W konceptu jiného psaní k. Sigmundowi na témž lístku, bez datum, děkuje Oldřich z Rosenberka králi za to ujištění, že se naň nehněwá; čehož se byl dříwe domníwal, protože král mu dlauho nedal odpowědi na jeho listy, ano i peníze jemu we Wratislawi byl stawil. Oswědčuje swau stálost we slibu a záwazku při rozjezdu s králem učiněném; očekáwá s dychtiwostí poselstwí králowo slíbené. Co s Pražany ty časy byl jednal, to že na krále již wznesl; i nyní že jest od Pražan i od Táborů obeslán ke sjezdu, kdež tito prý chtějí »pána našeho (Twú M' mieniec) čestné, této zemi i nás wšech dobré« jednati. Ohražuje se tím u krále, aby rokowáním swým s nimi u něho w podezření nebyl.

8.

Pan Oldřich omlauwá se u Budějowských proti nářku pana Mikuláše z Lobkowic.

Na Krumlowě, 1428, 16 Nov. (Koncept. arch. Třeb.)

Já Oldřich z Rosenberka opatrným purkmistru, konšelóm i přísežným města Budějowického a slowútným Oldřichowi Podolcowi, Janowi Hrobskému, Petrowi od Dubu, Smetánkowi z Kowářowa, přiezeň swú wzkazuji i jiným wšem dobrým lidem,

oznamuje: tak jakož pan Nikulaj z Lobkowic wám píše, žaluje na Tožici, Matěje Wišni, Jana z Kozieho a na pana Jana z Risenburka, kteříž sú za mě slíbili, byť swému listu dosti neučinili a listu žeby neplnili: wiete dobře, když sem u wás rokowal s Nikulaem, že sem hotow byl swé rukojmě wywaditi a listu dosti učiniti a penieze ostatnie že sem byl položil, tak jakož list swědčí, chtě jemu plniti, a list mój aby mi wrátil: toho jest nechtěl učiniti, chtě škodám neslýchaným, mimo řád a běh této země, swého zisku hledě; o kteréžto chtěl sem se KM^{u} pánu našemu i jiným dobrým lidem, kteříž jsú s jeho strany, dáti ohledati. Toho jest wšeho nechtěl přijieti. Protož prosímť wás, mluwte s ním, ať swé penieze wezma, mój mi list zase wrátí, a o škody že jsem se hotow dáti ohledati na KM^{u} na pánu našem, i na jiných dobrých lidech, kteřížby s jeho strany byli, a moji nepřietelé žeby nebyli, že chci přestati. Pakliťby toho wšeho nechtěl přijieti, wěřímť wám, že mi to, k čemuž já se podáwám, znáti budete, a také, že sú jeho penězi nemeškali, kteříž sú u wás byli. Dat. Krumnow, fer. III ante Elisabeth anno ɔc. XXVIII.

9.

Martinek z Baworowa Oldřichowi z Rosenberka, pánu swému, zpráwy z Placencie ode dworu krále Sigmunda dáwá.

W Placencii, 1432, 25 *Febr. (Orig.)*

Urozenému pánu Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milostiwému.

Služba má napřed, urozený pane a pane mój milostiwý! TM^{u} wěděti dáwám, žeť sem s KM^{u} mluwil o ty wěci, kteréž mi TM' psal we swém listu, a welice sě tomu KM' radowal a děkowal pánu bohu, žeť sě to dokonalo, a zwláště o Zwiekow. A poslal mě JM' k purkrabiem a kázal mi jim powědieti o jednom kusu, ale o druhém nic; kterýžto leží nad Sedlčany, ten jim kázal jmenowati. Také rač wěděti, že TM' má na JM^{u} milostiwého pána, a tomu wěř bez pochyby. A jakož mi TM' píše, abych dal wěděti, ačby sě kto tomu protiwil: wěz TM', žeť neznamenám, by sě kto tomu welmi protiwil; a ačby kto takowý byl, co TM' na to tbá? Také rač wěděti o KM^{u} wěci, žeť nám sě roznemohl na koleno starú swú nemocí, a to nám weliké meškánie činí. Jinák pánu bohu děkujíc, wede mu sě podlé jeho wšie wuole. A Wlaší se wšech stran s poselstwím k němu jedú, a zwlášče mezi Benátčany jemu welmi dobře tušie, a s plnú mocí jedú k JM^{u} do Parmy, odsud sedm mil; a jel po ně p. Domše s kleitowními listy. Také rač wěděti, žeť sě JM' welmi zaradowal twému poselstwí, nébrž žes jemu diel nemoci wyňal; a toť jest rozeslal i rozšířil za sě i před sě i do koncilium i k papeži. Také rač wěděti, žeť sě papež byl zpětil proti tomu koncilium a odwolal je a prodlil za puoldruhého léta do Bononie: ale oni wzawše pána boha a našeho milého krále na pomoc, i na papeže nic netbají. A o to

i o jiné wěci JM[t] poslal do Říma p. Jana ze Svihowa, probošta z Bělohradu a mistra Mikuláše Stoka; a tak JM[t] má naději, že papež k tomu zasě přiwolí, aby to koncilium šlo před sě. Nebo i oni z koncilium poctiwé poselstwie k KM[u] a k papeži učinili, a zwláště jednoho biskupa z Frankreichu, ješto slowe Lausanensis, i jiné preláty. Také milý pane, neopúščej JM[u] poselstwím swým i jinými běhy, což těch zwieš; neb jemu na tom zwláštní wděčnost učiníš. A prosím TM[u], rač na mě laskaw býti; neb w čem bych sě hodil a mohl poslúžiti, žeť to chci rád učiniti. A což nowin a běhów zdejších prowiem, toť dám TM[u] wěděti po prwniem poslu. Také TM[u] prosím, rač Michalowi Orsagowi poslati kord; nebť již předewšemi we wšech úřadiech napřed táhne. A TM[u] žaluji na Mrakše, žeť mi jest někakú newěru ukázal w Normberce, a zwláště u mé milé panie; já od nie z domu, an do domu, a zwláště když sem šel k wečeři; a tohoť mi měl poslati alafance kord, a tohoť jest neučinil. Protož rač jej k tomu držeti, ať mi to pošle, cožť mi je slíbil; a neučinilliby toho, a já sě s ním potom kde přiwřel, takby mi lehce newyšel. Psán w Placencí, den S. Mathiáše, apoštola božieho, anno domini ɔc. XXXII.

A prosím TM[u] aby swým písařóm přikázal, aby potom TM[t] w mých listech nepodpisowali. Martinek z Bawor owa.

10.

Arnošt z Wlašimě p. Oldřichowi lítost swau jewí nad porážkau, kterauž lid jeho pěl od Táborůw ɔc.

W Prešpurce, 1435, 19 *Febr.* *(Orig.)*

Nobili domino d. Ulrico de Rosemberg, amico carissimo, haec pagina praesentetur.

Služba má TM[u], urozený pane a přieteli milý! Jakožs Cies. M[u] psal o škodě, kterúžť sú Táboři učinili, a žeby Soběslaw wypálili: tohoť jest JM[u] srdečně žel i nám wšem, mně, p. Puotowi, p. Michalowi. Neb to buoh wie, žeťbychme tak mnoho dobrého přáli, jakožto sami sobě. A o té pomoci, jakož píšeš, milý pane, o toť sem s JM[u] pilně mluwil, a JM[t] milostiwě mluwí, že chci wždy učiniti, jako milostiwý pán; a w Brněť bohdá skuoro mieni býti, a úplně sě naději, že tu s TM[u] konečně uhodí. A w čemť wám poslúžiti mohu, chutně rač kázati, chciť rád učiniti. Datum Pressburg, sabbato ante Petri. Arnošt z Wlašimě.

11.

Pan Oldřich služebníku swému Tožicowi píše, aby mu zpráwu dal, co se w Jihlawě koná.

W Krumlowě, 1436, 15 *Jun.* *(Koncept.)*

Tožiče milý! Jakos nám po Kokotowi wzkázal, abychom přijeli: dáwámeť wěděti, žeť sě k tomu strojíme, ale tak brzo nemóžem sě, i přieliš činiti majíce, wy-

prawiti. A slyšímeť, žeby dworné běhy tam w Jihlawi byly, a kterakby s Cies. M[u] nebyli w jednotě, o to stojiec, aby arcibiskupem Rokycana byl, a proti tomu že jsú jiní, aby nebyl. Protož neprawě byť toto posel náš byl, prosímeť tebe, kterak sě tam wšecky wěci jednají, aby nám wypsáno dal wěděti. Nebť žádnému nepíšem, než tobě a Jakúbkowi z Božejowic. Úplně wěřiec, že posla ihned k nám zasě wyprawíš. Datum Crumnaw, fer. VI in die Viti, anno ꝛc. XXXVI.

Ulricus de Rosenbergh.

12.

Pan Oldřich k císaři Sigmundowi se omlauwá, proč do Jihlawy k jednání zemskému přijeti nemůže.

Bez datum, **1436,** *m. Jun. (Koncept.)*

Najnepřemoženější kniéže, ciesaři a pane, pane mój milostiwý! Službu swú poddanú WM[u] napřed wzkazuji. A jakož mi WM[t] píše, kterak sú chtěli, aby arcibiskup stwrzen byl, a WM[t] ani legáti té moci že ste neměli, aniž o to dřéwě takowě řeč byla; dále WM[t] píše, kterak Pražené a ti ze Žatče zasě poslali po širší moc, kteříž sě mají w osmi dnech wrátiti, a že ste to prodlenie přijieti neráčili, až sú slíbili, že po jich příjezdě ty wěci mají bez dalšieho zmatku skonány býti: tomu sem wšemu srozuměl, WM[u] wěděti dáwaje, žeť sem to též zde slyšal, kterak jest tam jednáno. Pane bože rač to dáti, cožby WM[u] ke cti a této zemi k dobrému bylo, aby mohlo skonáno býti. A jakož mi WM[t] píše, abych ihned přijel a pomohl k zemskému a obecnému dobrému, a žeby mi zdwiženo mohlo býti, žebych w tak pilných zemských wěcech přítomen nebyl:[1]) WM[u] daufám, jako pánu swému milostiwému, že mi w tom za zlé mieti nebudete. Neb sem WM[u] prwé wzkázal, proč nemohu přijeti a co mě meškᝠtéž i tento posel mój WM[t] zprawí mé běhy, kteréžby široko bylo wypisowati; a žeť sě o to starám, dobýwaje sobě ztrawy, abych ihned k WM[u] přijel. Nebť bych i o swé wěci s WM[u] měl, ježtoť mi jest toho potřebie, rozmluwiti ꝛc.

---

[1]) Wymazáno z půwodního konceptu následující: »Newiem byť mi z čeho winu měli dáti, to wěda, že sem pro WM[t], hledě k obecnému dobrému, wiece ztratil, než někteří mají, ježtoť hrdě mluwie . . . . Ale WM[t] welice se nademnú zapomněla. Byl sem w Bazli a Řezni wždy waším kázaním; a WM[t] wšem jiným dala, a mně nic . . . Potom sem WM[u] psal, prose aby mi dwa tisíce zlatých na mém dluze ráčila dáti: toho ste wšeho neráčili učiniti. A newiem, kudy sem to prowinil; zdali proto, že sem dlúho čekal, WM[u] jinák nic než pěkně a jako pána swého napomínaje . . . . W Řezni když sem byl, dáwali mi winu, žeby mnú obecné dobré scházelo; a toť pak buoh najlépe wie, jestli to tak. Také w Praze když sem byl, aniž sem byl k čemu přiwolán; než bez toho jsem, což sem utratil. A přes to přese wšecko, bychť jediné ty penieze nahoře psané jměl, abych sě tiem lépe wyprawiti mohl, chtělbych i se p. Hawlem přijeti, jakož WM[t] žádá.«

13.

Arnošt z Wlašimě panu Oldřichowi zpráwu a nowiny z Prahy píše.
W Praze, 1436, 15 *Dec.* *(Orig.)*

Nobili domino, d. Ulrico de Rosemberg, amico carissimo praesentetur.

Službu swú wzkazuji TM[u], urozený pane a přieteli milý! Jakož mi TM[t] psala, o toť sem s JM[u] snažně mluwil; a JM[t] jest tak na tom zuostal, aby TM[t] na sněmu na Nowé léto s swým zápisem byl, a tuť také Prachatičtí býti mají; a že tu JM[t] chce sě k tomu přičiniti a konec učiniti. A nowin jiných TM[u] psáti newiem, než žeť sú sě již knězie konečně sjednali o ty wěci, jakož jest byla ruoznice mezi nimi o kostelnie řády; a wšak sě ještě zdalují od nich, nechtiece jich rádi počieti. A cožkoli TM[u] potřebie jest před Cies. M[u] i wšudy jinde, chutně to rač wěděti, žeť TM[u] rád poslúžím. Datum Pragae, sabbato post Luciae sanctae.

Arnošt z Wlašimě.

14.

Pan Oldřich omlauwá se u císaře Sigmunda, že lidí swých proti Roháčowi k dobýwání Sionu poslati nemůže. (Srw. díl I, 48, č. 60.)
W Krumlowě, 1437, 3 *Jul.* *(Koncept.)*

Najnepřemoženější Římský ciesaři a pane, pane mój milostiwý! Službu swú wzkazuji Wašie Welebnosti, jakožto pánu mému milostiwému. A tak jakož mi WW[t] psala jest, aťbych swé lidi k Sionu poslal, jakož mi WM[t] prwé psala a při Chwalowi wzkázala ɔc., tomuť sem srozuměl. Rač WM[t] wěděti, že je Chwal ještě z Prahy od suchých dnów ke mně nepřijezdil, a také mě prwé WM[t] nikdy neobeslala, krom tiemto listem, kterýž mi jakožto dnes dán. Protož milostiwý pane, rač wěděti, žeť není welmi mnoho mám činiti s swými dlužníky, ježto mi s nimi welmi čežko *(sic)* jest; také bych měl o Přibenice konec mieti, a žeťby mi měly k boření stúpeny býti, tuť musím mnoho swých lidí k tomu boření mieti, abych opatřen w tom byl a škod se warowal. Také Smilek se proti mně búří, a mým chudým lidem škoditi miení, na které od TM[u] řádné zápisy mám; také Zmrzlík béře mým chudým lidem, které k Zwiekowu držím a za swé dědictwie waším kázaním a pro waše dobré w swú moc přewedl. A jáť sem toho bohdá proti WM[u] nikdy nezaslúžil, by WM[t] komu na tom zboží co měl zapsati, kteréž prwé od WM[u] zapsáno a řádné listy na to mám. Přes to přese wšecko chciť se rád k tomu přičiniti, což najspieš budu moci beze lsti. A paklitbych wždy tomu není bezelsti nic nemohl učiniti, wěřímť WM[u], jakožto pánu mému milostiwému, že mi WM[t] za zlé jmieti nebude. Neb WM[t] dobře wie, žeť sem tyto léta mnoho pro WM[t] ztratil a wždy wedle WM[u] stál,

jakožto wěrný služebník wáš, a bohdá do té smrti státi mienim. Protož milostiwý pane, rač WM' Smilkowi a Zbyňkowi psáti, aby semnú nezacházeli a toho w dobré mieře nechali státi, ažbych sám k WM[u] přijel. Nebťbych byl rád k WM[u] tyto minulé suché dni přijel, tohoť sem pro swú nemoc učiniti nemohl; než již sem se něco málo podhojil, že bohdá k WM[u] jeti budu moci. A což mi WM' dále rozkážeš, w tomť chci snažnost swú učiniti, jakožto panu mému milostiwému. Dán w Krumlowě, fer. IV post Petri et Pauli, anno ɔc. XXXVII.

Oldřich z Rosenberka.

15.

Pan Oldřich žádá Táborských, aby lidem jeho wěci na Zbyňkowi Welikém dobyté wrátiti dali.

Bez místa, 1438, 26 *Apr. (Koncept.)*

Súsedé milí! Zprawili sú nás úředníci naši, kterak Zbyněk Weliký naše chudé lidi jímal w tom času, jakož sme pro zemské dobré doma nebyli, jim jich pobral a k wám na Tábor nesl, a také listy waše ukázali, w nichž píšete, že Zbyněk sahal na waše lidi, kteréž w zápisiech máte ciesařowým majestátem zapsané. Tajno wás nebuď, že sme Zbyňkowi wuoči řekli, „nepros za naše, než pros za swobodné." Také sme i Ciesařowě M[u] řekli, aby neráčil našeho žádnému zawázati. Tuť jest JM' řekl: „Myť wiece nedáwáme, než což sprawedliwě dáti muožem." A tuť sme JM[u] ihned naše řádné zápisy ukázali. Takéť sme těch lidí nikdíž z naší moci nepustili, než o to i o jiné wěci wždy rádi na práwu přestati chtěli a ještě chceme. Takowú měrú, majíce s námi řádnú a dobrotiwú umluwu, a dali ste nás i naše chudé lidi k wám hubiti bez ohražení, že nám to oprawíte a naše chudé lidi i s statkem jich, kteréž jim pobráno, propustíte a na práwu zemském přestanete. Pakliby se wám na tom přestati nezdálo, ale dajte nám to řádně napřed wěděti wedle obyčeje zemského, abychme se také dále po tom mohli zprawiti. Odpowědi waší žádáme při tomto poslu. Dat. sabbato post Marci anno ɔc. XXXVIII.

Oldřich z Rosenberka.

16.

Pan Oldřich Mikuláši sakristánu Krumlowskému zprávy dáwá s pole, i žádá ho, aby dítě jeho na péči sobě wzal.

W poli před Táborem, 1438, 18 *Aug. (Orig.)*

Ulricus de Rosenbergh.

Kněže Mikuláši milý, wěděti dáwáme, že děkujíc pánu bohu dobře se máme a ještě jsme zdráwi, ale ještě podál od Tábora ležíme. A wěz, že dnes markrabě

Bramburský mladý w pěti stech konich a pěších mnoho, a wozów snad maje na čtyři kopy, k nám do wojsky přitáhl jest. I prosímeť tebe, aby na nás na swých modlitbách nezapomínal, a za nás boha prosil. Také zprawení jsme, kterak to dietě naše, kteréž sme s tú robú ostawili, měloby někaké nedostatky. I psali sme o to Matějowi, aby to bylo opatřeno, jemu o tom pilně přikazujíc. I toběť wěříme, že to opatříš, ať jest to opraweno, a že také i s Matějem o to mluwiti budeš, a jemu powieš, že sme také tobě o to psali; wěřiec tobě i jemu, že to bude opraweno. Scriptum in campo circa villam Miessice penes Tábor, fer. II post Assumtionem beatae Mariae virginis gloriosae, Annorum ɔc. XXXVIII.

Honorabili domino Nicolao Sacristano in
Crumpnaw, nostro fideli devoto.

17.

Pan Hynce z Pirkšteina p. Oldřichowi gleity posílá k zítřejšímu obáu stran sjezdu a rokowání.
W poli u Tábora, 1438, 27 *Aug*. *(Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka.

Službu swú wzkazuji běhu nyniešieho, urozený pane! Tedť gleity posielám; a ty aby nám wečeros takowéž poslal, a zítra bohdá abychom se sjeli. A harceť my s strany našie stawímy w tom rokowání zítra, a wy s wašie také stawte, jakož píšeš. A ktožť jedné od wás zítra bohdá o to k nám pojede, móžť bezpečně jeti i odjeti. Dat. in campo juxta Tábor, feria IIII proxima post Bartholomaei.

Hynce z Pirkšteina.

18.

Král Albrecht píše p. Oldřichowi, aby chystal se do pole proti jeho nepřátelům.
W Žitawě, 1438, 27 *Oct*. *(Orig.)*

Albrecht z božie milosti Římský král, po wše časy rozmnožitel Říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský, ɔc. král a wéwoda Rakúský, ɔc.

Urozený wěrný náš milý! Tajno tebe nenie, kterak sme w tej mieře z země otjeli, chtiec rádi s boží pomocí a radú přátel našich i jiných wěrných sě proti našim a země našie České nepřátelóm opatřiti, kteříž w hranice již a cíle i příslušnosti téhož králowstwie, to jest do Slesie, s nemalú mocí a nepřátelsky wtrhli sú, nás a to králowstwie bez winy hubiece. I poněwadž kniežata a země okolnie chtie nám pomoci, jakož jistá toho poselstwie ot nich máme: psaliť sme také našim wěrným po wšech krajiech koruny našie České, aby wojensky wšichni byli wzhuoru, jakož z listuów našich jim rozeslaných shledati lépe muožeš. Protož tebe zwláštně

žádáme i prosíme, aby tiem pilnějie s jiezdnými i pěšími k tomu poli hned se chystal, tak aby hotow byl, kdyžť urozený Oldřich hrabě Cilský, šwagr náš a wěrný milý, námi jsa obeslán, rozkáže. Wěřice úplně, že jinak toho pro naše poctiwé, a té země i swé wlastnie dobré nikoli neučiníš; atby také jiní tebe zřiec byli k tomu tiem hotowějše. Chcemť w budúcích časiech wšiem dobrým to spomínati milostiwě. Dán w Žitawě, w pondělí u vigilii SS. Šimoniše a Judy, král. našich w prwém létě.

Ad mandatum D. Regis
Johannes Tussek.

Urozenému Oldřichowi z Rosenberka, wěrnému našemu milému.

19.

Týž král témuž pánu opět píše, aby ke sjezdu s králem Polským do Bardijowa ke dni 8 Sept. uloženému poslowé z Čech také wysláni byli.

W Budíně, 1439, 15 Jul. (Orig.)

Albrecht z božie milosti Římský král wždy rozmnožitel Říše, a Uherský, Český ɔc. král a wéwoda Rakúský ɔc.

Urozený wěrný milý! Tak jakož na Matky božie narozenie s Polským králem a jeho bratrem do Bartfa sjeti sě máme k roku, jakožto s boží pomocí wždy učiniti mienime, a tomu jsi také z našich listuow prwé srozuměti mohl: a poněwadž ta wěc a pře znamenitě a najwiece nás a králowstwie našeho Českého sě dotýče: i zdá sě nám potřebné a hodné, abychom některé z Čech znamenité při tom roce wedle nás jměli, aby nám radili a pomohli, i zprawili nás těch wěcí, o kteréž ten sjezd býti má, a koruny naší sě dotýčé. Protož žádámeť se wší pilností, aby jsi sě s urozeným Menhartem z Hradce hauptmanem našim a wěrným milým o to uradil a potázal, ktoby nám a té koruně k témuž sjezdu a roku z Čech najpotřebnější byl; a kteří sě koli wám hodní k tomu zdáti budú, abyšte je obeslali, a s nimi jménem naším mluwili a prosili, aby nám k libosti a k naší wuoli k témuž roku přijeli. A zdáť sě nám za podobné, a wšak s waší radú, aby třie z pánuow, třie z zeman a třie z měst, nebo jich wiece, jakž sě wám zdá, k nám byli na ten rok wysláni. A mohloliby to býti, žeby ty sám osobně s již řečeným Menhartem přijel, tobychom welmi rádi widěli. Pakliby to býti nemohlo, ale přičiň sě k tomu statečně, aby jiní páni, zemané a města, tak jakož sě nahoře píše, k nám přijeli. Wěřímeť, že sě k tomu i k jiným wěcem králowstwí Českému potřebným tak přičiníš, že budúcně na tě tiem milostiwěje we wšem dobrém spomínati budem. Dán w Budíně, w středu po S. Margretě, králowstwí našich léta druhého.

De mandato D. Regis.

Urozenému Oldřichowi z Rosenberka, hauptmanu našemu a wěrnému milému.

20.

Jan ze Sautic panu Oldřichowi odpowěd dáwá w příčině příměří, o které mezi stranau pp. Hynce z Pirkšteina i Alše ze Šternberka, a mezi Pražany i stranau krále Albrechtowau se jedná.

Na Ratajích, 1439, 30 *Sept. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka.

Urozený pane milý! Služba má napřed TM[u]. Jakož TM[t] píše mi o tom příměří, rač wěděti, žeť sem Waňka posielał do Prahy, i takť jest namluwil s nimi, jakož TM[u] teď toho přiepis posielám. A za některéť sú oni již s strany swé slíbili, i za p. Menharta, a my také k nim zase za swé některé do listów dokonánie; ale TM[u] sú tu nedomienili. A w tom mámy s obú stranú dále každý stranu swú obsielati, a dáti sobě wěděti, kto w tom příměří státi chtie nebo nic. Pak pane TM[t] cožťbych já uměl a mohl zjednati, toť rád učiním. Než pánať doma nynie nenie, a poslowé naši i p. Aleš domów jedú a sněm mieti mají od této soboty přištie w témdni; i protoť sem toho nynie nezjednal se pánem, doněwadž s ním i se p. Alšem nerozmluwím na tom sněmu. A tu což budu moci najwiec i jiných přitáhnúti w to přímiřie, toť rád učiním. Protož TM[t] někoho swého ke mně pošli, ať mě zprawí toho, týmžli obyčejem má to přímiřie jednáno býti, jakož teď s Pražany se jedná, či jinak. A o panie Perchtě, buohť to wie, že pán i já cožbychom mohli učiniti jie k libosti, toťbychom rádi učinili: ale s námi ste w příměřie byli ji wložili, ano jie toho potřebie nebylo, a s Sekretáři ste ji opustili; i newiem kudy to jest přišlo. A o králích bychť TM[u] psal, mám za to, že to TM[t] wie. Datum Rataj, fer. IIII ipso die S. Hieronymi confessoris.

Jan z Sútic.

21.

Pan Oldřich domlauwá Táborským, aby w jednání o příměří swéwolně překážek newmítali.

Na Krumlowě, 1439, 15 *Dec. (Koncept.)*

Súsedé, běhu příměrného! Psal nám Srlín, služebník náš, že s námi příměří nemienite mieti, lečbychme kázali Dobronické wolání odwolati obyčejem takowým, jakož Srlín s wámi zuostal. Kázali sme w Soběslawi, w Třeboni i jinde odwolati obyčejem swrchupsaným; a o oprawu, o základ a ležení Bolechowców i o lidí našich zprostění před Dobronických, bohdá nynie w Praze neb na cestě beze lsti chceme s wámi dále rozmluwiti, kdež se sjedem, a wždy se přičiniti k obecnému dobrému, což muožem najdál; neb námi nic rowného nemá snìti, jakož sme pak i prwé učinili. Srozuměli sme, že Srlínowi porokujete, žeť sme wám sami tak dlúho nepsali. Jeho wina nenie, než naše nepráznost; neb sme nynie welmi mnoho činiti měli. Protož

nám by se zdálo, byste pro obecné dobré i upokojení této země na tom přestali, a wiece aby se ta země nebúřila; neb cožbychme koli wám neb jiným lidem po dobrých lidech učiniti měli, toť bychme rádi učinili, aby se nám též zase stalo. Dat. Krumlow, fer. III post Luciae, anno ɔc. XXXVIIII.

Oldřich z Rosenberka.

22.

Alžběta, owdowělá królowna, napomíná p. Oldřicha, aby na příštím sněmu Českém práwa jejího ku koruně České pilen byl, a cizího wolení nedopustil.

Bez datum (r. 1440, *m. Jul.) (Originál, psaný rukau p. Prokopa z Rabšteina.)*

Alžběta z božie milosti królowá Uherská, Dalmatská, Charwatská, dědička a panie królowstwie Českého, kněžna Rakúská, Štyrská a markrabina Morawská ɔc.

Urozený wěrný milý! Jakož sme nedáwno poselstwie naše wážné k obecnému sněmu do Prahy učinili, dáwajíce wám wěděti naše a jasného kniežete krále Laslawa, syna našeho milého, potřebné wěci, a pro které příčiny sme takowým našim poselstwím tak dlúho meškati musili, jsúce tištěni neprávem některých z Uher, kteří krále Polského proti bohu a práwu do země nám i synu našemu k škodě přiwedli; ktežížto naši poslowé, ač jsú takowý sněm zameškali, a skrze nás prwé nemohli wyjednáni býti, pro příčiny dotčené, wšak jsú takowé naše poselstwí na některé pány, zemany i města, kteří jsú ješče tu w Praze zóstali, ďáli, a naši žádost a úmysl jim předložili, wzawše ot nich takúto odpowěd: poněwadž sněm spolu nebyl, žeby nám odpowědi na poselstwie dáti nemohli, ale kdyžby spolu byli, žeby žádost naši rádi chtěli na pány, zemany a města wznésti ɔc. A poněwadž slyšíme, že ste opět nynie na S. Jakuba sněm weliký do Prahy uložili, a o wěci weliké toho królowstwie mluwiti mieníte: protož tebe welice prosíme, napomínáme i také žádáme, aby na nás a syna našeho wěrně pomněl, abychme na naší sprawedlnosti ukráceni nebyli, znamenaje starodáwné wysazení, obyčej a zápisy zlatých bull, kteréž to królowstwie má, swětle oznamujícé, že žádné wolení pána neb krále Českého státi se nemá, dokudž který dědic té země mužského neb ženského pokolení zóstáwá nebo jest, a cožby se přes to stalo, aby to mocno nebylo; jakož pak listowé ti zlatých bull to šíře swědčí. Také aby znamenal, wěrný milý! což naši pradědowé a předkowé té koruně dobrého ukázali, ji šířili a zwelebili sú, a že ste tyto časy minulé, když sú slawné paměti krále Albrechta, pána a manžela našeho milého, za pána a krále přijali, že ste před ním ohlásili, že ste to neučinili pro ty staré zápisy mezi zeměmi učiněné, ale jedno pro nás, jakožto prawú dědičku té země. Též ste nám wzkázali po tom poselstwie, kteréž ste luoni k nám do Uher učinili, žádajíce abychme jakožto

dědička do Čech přijeli a korunowání naše přijali. Protož wěrný milý! budiž sprawedlnosti naší pilen, a pomoz a raď, abychme podlé té i s synem naším zachowáni byli. Mámeť za to zajisté, že proto od boha otplatu welikú a od lidí chwálu wezmete, té zemi i jiným okolním ku koruně přislušejícím, které jsú nám i našim dětem přisiehly, mnoho dobrého učiníte, a je wšechny bohdá w jednotě zachowáte, a také podlé sprawedlnosti ostanete, ježto my i syn náš to budúcně chceme milostiwě tobě toho spomanúti. Neb my se wšemi našimi zeměmi, i s těmi, kteří jsú nám přisiehli, chcme i mieníme podlé wašie rady učiniti ke wšemu užitečnému a dobrému. A znamenajte také, jestližeby se které wolení stalo proti našie sprawedlnosti, žeby to netáhlo k jednotě té koruně, kterúž i my i wy žádáme, ale k búři weliké, jehož toho bože nerač dáti. A wěříme tobě i doufáme úplně, že w tom naše i syna našeho dobré opatříš; a jměj to za jisté, že toho nezapomenem, než we wšem dobrém bohdá oplatíme. Dat. *(sic)*.

Urozenému wěrnému našemu milému Oldřichowi z Rosenberka.

23.

Jan z Tyčína, wéwoda Krakowský, upomíná p. Oldřicha z přátelstwí jemu zakázaného.

W Papě, 1441, 18 *Febr. (Orig.)*

Urozenému pánu panu Oldřichowi z Rosenberka, pánu a zwlášče přieteli mému milému.

Službu swú wzkazují Twej Milosti, urozený pane a zwlášče přieteli milý! Tak jakož TM' dobře wie, kterak swa s sebú rozmluwila před Táborem, když sme rokowali: protož wěřím, že na to Twá Milost spomene, a staneš o našeho pana dobrého, kady TM' lepšieho *(sic)* moci bude. A také jakož mi TM' řekla dobrého wyžla lehawého dáti, prosím TM^u^, aby mi jej ráčil poslati sem, kterýby najprwé posel byl sem poslán. A dále také rač wěděti, že Králowa Milost pán náš milostiwý zde nyní leží w Papě. Dat. Papa, sabbato ante cathedram Petri, ꝛc. anno domini ꝛc. XLI.

Jan z Thiczina wojwoda Krakowský,
hejtman wojsky králowského ꝛc. *(sic)*.

24.

Kněz Mikuláš (od Basilejského koncilium nařízený k arcibiskupstwí Pražskému) panu Oldřichowi o sobě i o nowinách z Uher přišlých zpráwu dáwá.

We Wídni, 1441, 15 *Mart. (Orig.)*

Nobili et magnifico Domino, D. Ulrico de Rosis, compatri meo dilecto.

Urozený pane a kmotře milý! Jakož ste psali knězi děkanowi, kterakbych já chtěl přijeti do Krumlowa a chtěl tu wésti duchowní řády, aby to bylo staweno: zle

jsú wás zprawili. Jáť sem proto tam nechtěl přijeti, než w poselstwí, kteréž mám do Čech od papeže a od koncilium, a newěděl sem místa bezpečnějšieho než do Krumlowa; a také že listowé wám zní. Jáť bych toho raději prázen byl, ale musím učiniti poslušenstwí, jakož uzříte na přiepisu lista papežowa, kterýž wám posielám; já také raději to zachowám, cožbych byl protráwil. Nowiny wězte: že nyní hrabě Cilský porazil Poláky a Uhry, že jich zbito na puoldruhého tisíce a jato mnoho, a wozowé pobráni jim s puškami a mnoho jatých jest; deset najwětších pánów Uherských jal; jeden dáwá padesát tisícow zlatých. A Jiskra z Košice we dwú nedělí porazil jich také dobře Polákow a Uhrów na tisíce, a mnoho wězňów má; tak že sě zle wede Polákóm a Uhróm. Král jel z země a nic nezjednal, ani komu co poručil, že lúpí u samé Wídni a w zemi; a Němci to činí, ježto jim žoldu nedal. A králewá jest w Prešpurce. A Němci jsú tak zlí jako kteří Táboři: neb jímají kněží a šacují je. Scriptum Viennae, in die S. Longini, per Nicolaum Compatrem vestrum.

25.

Swojše ze Zahrádky panu Oldřichowi přiměří swé wypowídá. (Srw. díl I, str. 361 sl.)
Bez místa, 1441, 12 *Jun. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka, já Swojše ze Zahrádky službu swú napřed wzkazuji. Tak jakož příměřie mezi sebú máme s wýmluwú osm neděl napřed, a já podlé té umluwy zwěděw, že TM' proti přátelóm strany našie a proti služebníkóm krále Polského pána našeho na pole se chýště, i byl sem list otewřený, osm neděl napřed wěděti dáwaje, TM" poslal; a tu posla mi oblúpili, i list TM" odemne poslaný jemu wzali, zbili jej i oblúpili. I teď již TM" tiemto listem neděl osm napřed oznamuji od dánie a napsánie listu tohoto. A toho na swědomie pečet swú wlastní k tomuto listu sem přitiskl; a podlé mne k mé prosbě slowútné panoše Přibram z Klokočína a Jindřich z Olšan swé jsú pečeti na swědomie podlé mé přitiskli. Dat. feria secunda ante diem magnae solemnitatis Corporis et sanguinis domini nostri Jesu Christi, anno domini milles. quadringent. quadragesimo primo.

26.

Králowna Alžběta p. Oldřichowi nowiny z Uher píše, a ptá se, kdy sněm w Čechách býti má.
W Prešpurce, 1441, 4 *Dec. (Orig.)*

Alžběta z božie milosti králowá Uherská, Dalmatská, Charwatská ꝛc. paní a dědička králewstwie Českého, kněžna Rakúská, Štyrská, a markrabina Morawská, ꝛc.

Urozený wěrný nám zwláště milý! Srozuměla sme a úplně za to jmáme, že

slyše, cožby se nám a najjasn. knieżeti p. Ladislawowi swrchupsaných králewstwí ꝛc. králi, synu našemu najmilejšiemu, dobře a šťastně wedlo, z toho weliké béřeš a máš utěšenie. Protož wěděti dáwáme, že pánu bohu dieku a chwálu wzdáwajíce, dobře sě nám a šťastně wede: neb mnozí páni Uherští, kteříž jsú proti nám a přeřečenému synu našemu prowinili, již sú sě nám na milost dali a k nám přistúpili, a wedle nás a našeho naučenie králi Polskému mají odpowěděti. I umienila sme, že chceme náš lid, což najwiece budeme moci, proti jemu králi Polskému a jiným nepřátelóm našim k Budínu poslati, a jich protiwenstwí s boží pomocí odolati. Tytoť nowiny píšeme k twému zwláštniemu obradowání. Zprawena jsme také a naučena, že sněm, kterýž jest byl do Prahy na den S. Martina nynie minulý ukázán a ustawen, jest dále odložen; i newieme, kdyby jměl a kde býti. Protož žádáme a prosíme tebe přepilně, aby nám bez meškánie dal wěděti, kdyżby a kde ten sněm jměl býti, abychme wěděla kterak se držeti, a na ten jistý sněm swé poselstwie učiniti a wyprawiti; nebbychme přeřečeného syna našeho, tudież i swého dobrého neráda zmeškala. I wěřímeť že to učiníš, i také toho wšeho, cožby bylo našeho dobrého a prospěšného pilen a pomocen budeš, jakož toho w tobě plné dufánie *(sic)* jmáme; wěda za celo, że když, dáli buoh, naše wěci prospěch wezmú, majíce tě w swé paměti, chcem sě k tobě milostiwě jmieti, a wším dobrým tobě spomínati a nahrazowati po wše časy. Dán w Prešpurce, den S. Barbory děwice a mučedlnice božie, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého čtyřidcátého prwnieho.

Urozenému Oldřichowi z Rosenberka, wěrnému nám zwláště milému.

27.

Jan ze Sautic panu Oldřichowi o panu Hyncowi Ptáčkowi z Pirkšteina odpowěd dáwá.

Bez místa a roku, 1442 (?) *m. Januar. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka.

Urozený pane milý! Služba má napřed. Jakož mi TM' dřiew psal o příjezdě páně: poslalť sem pánu list od TM'', ale odpowědi mi na to nedal. I ještěťbych nynější list jemu poslal, ale wáš posel mě zprawil, že pána na Polné nenie, a já w celosti newiem, kdeby odjel. A jakož TM' dotýče o neswornosti, žeby nepřijel: toť pane pro nic nemuož w muoj úmysl wjíti, byť pán pro neswornost přijeti meškal; a já swú jiezdú jeho očakáwám, a také za jiné nemám, než že pán očakáwá, aby sě obecně sjeli. Neb sem tak od něho slyšal: „mnoho sem jiných čakáwal, až mi opasek zlačněl; nechtělbych sě bez potřeby tak dlúhého leženie dopustiti." Což jest na mně, jakož TM' žádá, chciť se rád k tomu přičiniti. Dat. dominica post octavam epiphaniae.

Jan z Sútic.

28.

Alžběta králowna p. Oldřichowi oznamuje, že král Polský toho dne se škodau od Prešpurka odtrhl ꝛc.

W Prešpurce, 1442, 19 *Febr. (Orig.)*

Alžběta z božie milosti králewá Uherská, Dalmatská, Chorwatská, ꝛc. dědička králewstwie Českého, kněžna Rakúská, Štyrská, a markrabina Morawská ꝛc.

Urozený wěrný, nám zwláště milý! Poňawadž obyčej pronárodu jest ten byl wždycky našeho, že swé stálé wěrné milé dobrými nowinami rád jest těšil: takéž my stupějí pronárodu našeho následujíce, a za to úplně majíce, že slyše, cožby se nám a najjasnějšiemu kniežeti panu Ladislawowi králi Uherskému, Dalmatskému, Charwatskému ꝛc. synu našemu najmilejšiemu, pánu twému přirozenému, dobře a šťastně wedlo a dálo, z toho mnohé jmáš a shromažďuješ utěšenie: protož dáwámeť wěděti, že dnešní den hlawní nepřietel náš král Polský s swými pomocníky, kteřížto nám a našim wěrným milým, přibližiwše se k městu našemu Prešpurku, uškoditi mienili, s přielišnú škodú a hanbú jsú preč odtrhli. Dále s žádostí prosíme, aby w tom wšem, cožby bylo swrchupsaného syna našeho, tudiež i našeho dobrého a prospěšného, s pilností pracowal, a naše posly, kteréž sme k snému wašemu wyslali, s dobrými nowinami zase k nám odeslal. Dán w Prešpurce, ten pondělí před hodem S. Petra na stolici powýšenie, léta od narozenie syna božieho ꝛc. XLII°.

Urozenému Oldřichowi z Rosenberka, wěrnému nám zwláště milému.

29.

Fridrich z Donína, nenašed p. Oldřicha w Třeboni, píše mu zprávy, jež z Uher od králowé přináší.

(W Třeboni, 1442,*)* 30 *Mart. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, sed. na Krumlowě, pánu mně přiezniwému.

Službu swú wzkazuji Twé M^u^, urozený pane milý! Rač TM^t^ wěděti, žeť sem měl ku TM^u^ poselstwí od Králowé M^u^, i nadálť sem se, žebych TM^u^ nalezel ten týden w Třeboni; a poněwadž sem TM^u^ tu nenalezl, i musím pro J^t^ M^u^ pilné potřeby před sě jeti. I rač TM^t^ wěděti, žeť jest to TM^u^ zkázala a prosí wás, aby ráčil se přičiniti mezi jinými pány i mezi obcí, což TM^t^ bude moci, aby J^t^ M^t^ i syn její při sprawedlnosti swé mohli zóstati; a toho wám nade wšecky jiné doufá, a také TM^u^ chce to wším dobrým spomenúti w budúcích časích. A také rač wěděti, žeť se Její M^t^ dobře má. A král Polský wzal welkú škodu před Prešpurkem, že sami Poláci a jich

strana prawí, že jsú na tři tisíce koní, co sami zemřeli a co sme jim pobrali. Také rač wěděti, že sú přistúpili na deset zámků po odtiežení ku J^{t} M^{ti}, jménem Rošništwan, jako na Tatě s těmi zámky, pak Ukot, Česněk, Zumkan, tiť sú se J^{t}M^{ti} wšickni zapsali. Také rač wěděti, že tu sobotu před Kwětnú nedělí psal list páně Jiskrů haupman z Nitru, že král Polský leží od nich od Nitru míle, a že ledwa má na dwa tisíce zlých i dobrých, a rádby přes wody ku Budíně, i nemóžť. Takéť ten haupman píše, že sú s nimi šermici měli, a že sú jich porazili na sedmdesát. A chtěl jest konečně do Polska táhnúti, nedali jemu páni Uherští, a pojali jeho bezděky zase. Dat. weliký pátek. Fridrich z Donína.

30.

Páni Pražští napomínají p. Oldřicha, aby nemeškal přijeti na sněm w oktav nowého léta n. př. uložený.

W Praze, 1442, 28 *Dec.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě, pánu nám přiezniwému.

Službu naši wzkazujem Twé Milosti, urozený pane nám přiezniwý! Došlo nás, kterakby TM^{t} psal Rabšteinowi mezi jinú řečí, žeby nebyl k tomuto sněmu w ochtáb po Nowém létě obeslán. Račiž pane wěděti, že s prwními a najprwé obeslán jsi byl, a kterým během a obyčejem, teď TM^{ti} toho obeslánie přiepis slowo od slowa posieláme. Ale newieme kudy jest to přišlo, že jest TM^{ti} ten posel nedošel; jehož úplně za to máme, že jiné příčiny w tom nenie, než někaká příhoda škodliwá poslu na cestě w tento sněh weliký. Neb sě jest ještě i podnes newrátil zasě k nám ten posel, aniž wieme, žiwli jest čili mrtew. Protož ještěť TM^{ti} jakožto pána čelnieho této země a milujícieho wždycky obecné dobré snažně prosíme, aby ráčil tak dobře učiniti, a toho sněmu žádnú měrú neobmeškáwati pro mnohé dobré, kteréžby tu mělo jednáno býti. Nebť jiného newieme, než žeť jiní mnozí páni, rytieři, zemené i města netoliko z této země, ale i odjinud chystají sě wší wěcí k tomu sněmu přijeti; majíce za to úplně, že TM^{t} s jinými staršími pány k tomu sněmu wždy přijede; poňawadž ste psali w swém listu žádajíce, aby sněm byl prodlen a odložen až do Nowého léta, a že chcete přijeti osobně; a to sě jest pane k twé žádosti stalo. I doufámeť úplně, že již TM^{t} nikoli tohoto sněmu neobmešká, pro dobré a poctiwé této osiřelé koruny, jíž jest přewelikė potřebie jejieho brzkého opatřenie. Neb jestližeby TM^{t} a p. Menhart, jakožto páni čelní, obmeškali k tomu sněmu přijeti: bojímeť sě i mnohé příčiny již jsú k tomu, jichž sě po listech wypisowati nehodí, že mnoho zlého waším obmeškáním této koruně i nám wšem přijde. Dán w pátek na Mlaďátka, anno domini MCCCCXLII^{o}. Purkmistři a konšelé měst Pražských.

31.

Pan Oldřich Janowi z Rabšteina dowěrně píše, doptáwaje se, co se w Praze děje ɔc.
Na Krumlcwě, 1443, 22 *Jan. (Koncept, psaní neodesláno.)*

Služba má tobě, milý pane Jene! Jakož si mi ondy psal, muožešli Kokotowi služebníku mému wěřiti: muožeš jemu we wšem wěřiti, jest dobrý a umieť mlčeti. I prosímť tebe, znamenaje s pilností wšecky běhy, wzkaž mi je po něm; a také kdežby slyšel mně za zlé majíce, že sem nejel k tomu sněmu, aby mě w tom omlúwal, jakožť wěřím, během jakožť sem prwé psal i wzkázal. Také wěděti dáwám, že rozliční lidé w tomto kraji nynie přebýwají, a jáť se bojím, že to něčím náwodem jde, a zwláště toho člowěka, jakož ty dobře rozuměti muožeš, čekajíce kopna, aby kraj hubili. Takéť samostřiel posielám, kterýž sobě Rús sám kázal udělati; a mám za to, že je welmi dobrý; a byť se dobře zdařil, welmiťbych rád. A také tebe ještě prosím, aby Hanuškowi písaři mému pomocen byl, což muožeš, zdaliby jeho Pražené mně k libosti připustili k jeho statku, jakožť wěřím. Dat. Krumlow, fer. III post Antonii, anno ɔc. XLIII°.

32.

Wáclaw z Michalowic o obležení swém města Wodňan p. Oldřichowi zpráwu dáwá.
Na poli u Wodňan, bez datum, r. 1443, *m. Jun. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli zwláště milému.

Službu swú wzkazuji TM[tí], urozený pane a přieteli zwláště milý! Jakož si TM[i] psal úředníkóm swým, aby sě odtud nehýbali, a tu TM[ti] čekali až do dálšieho rozkázanie: račiž wěděti, že sme sě na tom ustanowili, že na tom miestě, kdež ležíme, baštu děláme dobře dobrú. A budeli wóle a rozkázanie waše, na tom sme zuostali, abychom sě na druhú stranu hnuli na horu welmi dobrú a blízko od města; ježtoť sě oni toho welmi bojie; a s té hory móže do wšech domów widěti a z děl bíti i do wšech bran, ktož sě kterú kam hne; a tu ležeti neb baštu dělati, jakž wuole a rozkázanie waše bude. I wěřímť a ufám TM[ti], že úředníky waše hned obešlete, abychom tak učinili, jakož sme na tom zuostali. Neboť k tomu wšickni dobří lidé radie, a že jim to bude k weliké úzkosti. Dán na poli u Wodňan.

Wáclaw z Michalowic,
seděním na Strakonicích.

33.

Pan Oldřich Budějowským odpowěd dáwá o jednání jejich s Raubíkem, Rackem a Zmrzlíkem.
Na Krumlowě, mezi r. 1442—44. *(Koncept.)*

„Budějowským."

Súsedé milí! Jakož nám píšete o Rúbíka, toho nynie w této mieře doma nenie,

ale když přijede, inhed jej chcem obeslati a s ním mluwiti, a k tomu se přičiníme, aby on s swé strany přátely wydal, a rowné po přietelech přijal. A což nám na to odpowie, toť wás tajno nebude. A jakož nám píšete o Racka a o Zmrzlíka: Zmrzlíka sme swými posly ustně k rozmluwenie o wás obeslali, a od toho ještě odpowědi wždy čakáme. A jakož dotýčete, že Racek bez Zmrzlíka k smlúwě nepřistúpí: též se nám zdá. A protož když od Zmrzlíka odpowěd budem mieti, po tom se budem my i wy richtowati, ježtoť wám dáme inhed wěděti. Dat. Krumlow fer. III post palmarum, anno ɔc. XL...°. (rok nečitedlný.) Oldřich z Rosenberka.

34.

Budějowští panu Oldřichowi zpráwu dáwají o jednání swém w Rakausích, a o další wýstrahu prosí.

W Budějowicích, 1443, 19 *Aug. (Orig.)*

Urozený pane milý! Služba naše napřed TM^u^. Jakož nám TM' píše o našich kupcích: wěděti dáwáme, žeť sú předtémdni o to starší z nich před námi byli, a také se nás rady tázali, a my sme též jim radili, aťby bez gleitu nejeli. I obeslali sme p. Reimprechta s tiem o gleit; i píše nám p. Polnhameř, že pąně M^u^ doma nenie, než chce naše rád gleitowati na miestě pána swého, jakožto úředník ɔc. A na tom sme zuostali. Než o tom newieme, kteří jsú ti, ježto sú TM' o to obeslali. A jakož nám TM' píše w druhém listu o wýstraze: z tohoť TM^u^ děkujeme. I bylibychme někoho z sebe wyslali k TM^u^, jedno žeť sobě wážíme na cestě pótek. A prosíme TM^u^, byloliby co takowého, dajte nám to wěděti krátce na cedulce zawřené po tomto poslu. Neb zewně *(sic)* newieme se koho takowě ještě wystřieci w Čechách, kromě Zmrzlíka. I porozumieli TM' co z Němec o našich, žeby jim k škodě bylo, za toť prosíme, račte swú péči o to mieti, tohoť TM^u^ rádi chceme zaslúžiti. Dat. in Budweis, fer. secunda ante Bartholomaei apostoli anno domini ɔc. XLIII°.

Purkmistr a radda města Budějowic.

35.

Páně Oldřichowa odpowěd na předešlé psaní.

Na Krumlowě, 1443, 20 *Aug. (Koncept.)*

„Budějowským."

Súsedé milí! Jakož nám píšete, že ste již o gleit do Lince poslali, toť rádi slyšíme, nebť náš šwagr již domów přijel jest. Ale w tom se opatřte, žeť takowí gleitowé swědčie jedno na pomezie České a Rakúské, abyšte od Kermbergara škody newzali; jakož tušim, když sě opatříte, že od něho škody ujdete. A jakož nám píšete, žebyšte rádi widěli, aby wám to bylo šíře wypsáno o tom wystřežení: nezdá

se nám, bychom to listem šíře měli wypisowati, ale nemáteli koho takowého jiezdného, jemuž wěříte, ježtoby mohl bezpečně projeti, ale pošlete některého pěšieho rozumného, nebo ženu wěrnú, abychom ustně wás toho zprawili. A to učiňte bez meškánie, abyšte k škodám nepřišli. Dat. Krumlow, fer. III post Assumpt. Virginis.

(Duška.) A také dáwám wám wěděti, žeť srozumiewám, jsa zprawen, že Petr Zmrzlik wždyby ještě rád, což jest o Přibíka Zašanského, aby jemu to opraweno bylo; a jestliže se w tom neopatříte, bojím se, by i ten proti wám se nezbúřil.

36.

Mikuláš Trčka z Lipy žaluje panu Oldřichowi na Rakušany, jenž poddané jeho ze statkůw oblaupiwše u wězení drží.

Na Lipnici, 1443, 11 *Sept. (Orig.)*

Nobili domino, D. Ulrico de Rosis, sibi domino favoroso, praesentetur.

Služba má napřed WM^ti^, urozený pane milý! Tajno WM^ti^ nebuď, kterak sme se nynie w pondělí minulý sjiežděli, na Polné u pana Ptaka s některými pány a haupmany lanfridu krajów našich, a zwlášče o to, což mně se jest stalo a mým chudým lidem z Pelhřimowa i odjinud do země Rakúské, jakož sme již s tiem obsielali KM^t^, p. Ptaček, p. Hertwik a já, a žádajíce, aby JM^t^ ráčila se k tomu přičiniti, aby ti lidé moji byli propuščeni s nawrácením statków jich, kteříž sú jim pobráni, a že sme toho proti JM^ti^ žádnú měrú neprowinili ani proti té zemi Rakúské. Ale lidé moji i dnes wždy wězie a těžkú wazbú je připrawují, chtiece šacunku s nich; nébrž slyším prawiecé, žeby již jednoho neb dwa umořili mučiece pro šacunk. I rač WM^t^ wěděti, žeť sú opět nynie zespolka obeslali Králewú M^t^ páni a haupmané ti, kteříž sú se byli sjeli tu na Polnú, aby se JM^t^ k tomu ráčila přičiniti, aby ti lidé moji byli propuščeni s nawrácením jich statków, a píšíce JM^ti^, že sú na tu zemi žádné péče neměli ani na JM^t^ i se mnú; pakliby se toho již po tomto obeslání nestalo, že sú na tom zóstali, že toho bezprawie od nich déle trpěti nechceme; a cíl ku poli a den sme sobě ku poli uložili, kteréhožto dne mi se nehodí w listu psáti. Protož milý pane, WM^ti^ prosím, a wěře s doufáním, že mi WM^t^ k tomu času ráčí raden a pomocen býti proti takowému bezprawí, kteréž mi se jest již několiké stalo od té země a bez winy, a w tom mne neráčíte opustiti, ale pomoci, jakožbych já učinil pro WM^t^ pro takowéž i jiné bezprawie. Neb dáli buoh to WM^t^ shledá, že krajowé naši a přietelé moji dobří k tomu se statečně a w skutku přičinie, a že jim toho žel bude; a na tom sme miestně zóstali. Ale prosím s pilností, což WM^ti^ tuto píši, milý pane, rač WM^t^ to při sobě mieti, neb jest toho potřebie. Za odpowěd WM^ti^ prosím listem WM^ti^. Scriptum Lipnicz, fer. IIII^a^ post Nativitatem S. Mariae virginis gloriosae, annorum domini ꝯc. XLIII°.

Mikuláš z Lipy a na Lipnici.

37.

Pan Oldřich odpowídá pánům Českým některým, že i on ke sněmu w oktáv nowého léta n. př. swoluje. (Srw. díl I, str. 283.)

Na Krumlowě, 1443, 18 *Nov. (Koncept.)*

Službu swú wzkazuji, urození a opatrní páni a přietelé milí! Jakož mi píšete, že jedúce z Wiedni obeslali ste p. Ptačka, a s ním i s Trčkú ste na Lipnici mluwili o sněm ɔc. Toť welmi rád slyším; a poněwadž sú swú wóli k tomu dali, aby ten sněm položen byl w oktáv nowého léta, jáť také k tomu swoluji, a kohož budu moci k tomu sebú přiwesti, toť také rád učiním. Než mněťby sě zdálo, cožby panuow bylo, byšte každého zwláště obeslali. Nebť já mnoho pánuow okolo sebe nemám; než p. Strakonického a p. Rabského, tyť chci rád obeslati. Dat. Crumnaw, fer. II ante Elisabeth, anno ɔc. XLIII°. Oldřich.

38.

Jindřich z Rosenberka panu Oldřichowi, otci swému, nowiny z Rakaus píše.

We Walsee, 1444, 1 *Apr. (Orig.)*

Nobili domino Ulrico de Rosenberg, patri suo carissimo.

Poslušenstwie mé napřed, urozený pane otče milý! A rač TM' wěděti, že ti z Eče leží před Trientem, a welmi se proti králi Římskému búřie, chtiec swého pána mieti. A také rač wěděti, žeť Kynberger již zde w zemi pálí. A teď TM[u] ryby morské posielám. A paní teta dala mi prówod Indersehera služebníka swého až do Wiedně. Dat. Walsee, fer. IIII post Judica, anno ɔc. XLIIII°.

Jindřich z Rosenberka.

39.

Burian z Guttenšteina žaluje p. Oldřichowi na Hynka Krušinu ze Šwamberka, že aukladem hradu Wilšteina se zmocnil.

Na Rabšteině, 1444, 5 *Apr. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému dobrému.

Služba má napřed, urozený pane a přieteli milý! Žalujiť na Hynka Krušinu ze Šwamberka, kterak nebožtík Zbyněk z Kocowa byl jest až do smrti u něho jeho služebníkem. Pak nynie wnowě Swojše Kukla, prolámaw a udělaw sobě dieru té chwíle, když jest jemu nebožci Zbyňkowi hradu Wilšteinu twým pane kázaním jakožto twého zámku postupowal, a tak tú děrú prolomenú úkladně Swojše Kukla zlezl jest hrad Wilštein těm sirotkóm nebožce Zbyňkowým synóm, kterýž jeden z nich u mne služebníkem jest přikázaným, a druhý u pana Přibíka z Klenowého;

kterýž hrad oni od TM[u] drželi sú s waší wolí. W tom my to zwěděwše ten hanebný úklad, i táhl sem w zápětí s bratrem swým se panem Přibíkem, se panem Děpoltem, i jiní krajené wedle nás, k hradu Wilšteinu, tak úmysl majíce, aby obležen byl. Tu jeho haitmané Krušinowi i úředníci s lidmi jeho, majíc na pět set lidu z Nepomuckého zbožie, táhli sú na Wilštein na hrad jeho Krušinowým kázaním, wezúc s sebú špíži na woziech ihned w zápětí po Swojšowě zlezení, prwé než my přitáhli k hradu. A tak on Krušina špižowal hrad Wilštein, a w hrad se jeho služebník Kosmpír i s jinými jeho úředníky uwázal, zwláště jeho Krušinów haitman, prawě před dobrými lidmi té chwíle, když sme k hradu přitrhli, že k ruce pána swého hradu jest Kosempír mocen jeho Krušinowým kázaním, a že s hradem tak chce učiniti, jakž jemu jeho pán rozkáže. A tak jeho hanebným úkladem a náwodem úředníci a služebníci s jeho lidmi nás sú od hradu odtiskli, že sme odtrhli preč, poněwadž on hrad osadil a špižowal jest; a tak podnes hrad má a drží, a tam mého služebníka kladuje k swé wuoli. A to wšecko pane děje a stalo se jest mně od něho w křesťanském příměří za jeho ctí a wěrú; a příměří s ním mám zapsané listem pode ctí a pod wěrú a pod základem peněžitým, nebo sem naň a na jeho žádné péče neměl, ani služebník mój. Protož pane, tohoť wám naň tužím, a žaluji z takowého a nowě neslýchaného a hanebného úkladu, kterýž mně a mému služebníku stal se od něho w křesťanském příměří za jeho ctí a wěrú. I wěřímť TM[u], že wám pane takowého úkladu žel bude, poněwadž se to také k hanbě i k škodě waší stalo a děje se. Neb pane chtěli sme rádi se k tomu přičiniti i s swými přátely pro wás, aby obehnán byl, i také pro swé služebníky: a pak jeho Krušinowi naše sú úkladně od hradu odtiskli. I prosímť pane, abyste to ráčili w swé paměti mieti, kterak mně a mému služebníku od něho stalo se w křesťanském příměří, za jeho ctí a wěrú zapsanú. Dat. Rabštein, dominica Palmarum.

Burian z Gutšteina,
seděním na Rabšteině.

40.

Jakub ze Wřesowic panu Oldřichowi o swém jednání mezi pány ze Šwamberka, z Guttenšteina i z Klenowého zprávu dáwá.

Na Žluticích, 1444, 28 *Mai. (Kopic Březanowa.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě, přieteli milému.

Službu swú wzkazuji WM[u], urozený pane a přieteli milý! Muožť wás tajno nebýti, kterak sú nesnáze wznikly a powstaly mezi urozenými p. Hynkem Krušinú ze Šwamberka a p. Burianem z Gutšteina a Přibíkem z Klenowého; kteréžto nesnáze já oprawce jsem, což sě dotýče zwláště p. Krušiny a p. Buriana, o niežto jsem k jich

sjednání jim roky pokládal. A wida jich nesnadnost w tom, rozkázal sem jim, aby ke mně přidali urozené pány, p. Alše ze Šternberka a p. Hanuše z Kolowrat, na to zwláštní sjezd položiw do Kralowic. A tu bych byl s boží pomocí a s těch pánuow i jiných dobrých lidí radú mezi nimi pokonal a smluwil, by té překážky o Wildštein nebylo. A když jest konec tu býti nemohl, a počala se mezi nimi ukrutná lidí chudých záhuba: a já boje se, by to ještě mezi nimi k dalšie záhubě nešlo, a brž netoliko jim a jich poddaným, ale wšie zemi k ujmě a k škodě: a chtě takowému zlému, cožby na mně bylo, rád překaziti: i položil sem jim sjezd před sě do Žlutic. Na kterémžto sjezdu jest takto zuostáno, že WM' pane a p. Aleš ze Šternberka, p. Hanuš z Kolowrat a já, máme těch wšech nesnází mezi nimi mocní umluwce býti; a na to sú w příměřie wstúpili do S. Bartoloměje. I prosímť snažně WM", abyšte sobě té práce pro wěci horší wážiti neráčili, a že byšte w Plzni den S. Jakuba n. př. neb prwé neb potom týden k tomu roku ráčili býti; jakož jest již tak namluweno. A za těžť strany swrchupsané WM" také prositi mají. A toho úmysl wáš račte mi psáti. Dat. Žlutic, fer. V^ta ante Trinitatis, anno domini ꝛc. XLIIII.

Jacobus de Wřesowic, Capitaneus ꝛc.

41.

Přibík z Klenowého píše panu Oldřichowi o smrti pana Hynce Ptačka z Pirkšteina, i o námluwách, kteréž se dějí mezi stranami ke sněmu na hradě Pražském.

Na Klenowém, 1444, 10 *Sept. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu na Krumlowě.

Urozený pane milý, službu swú napřed TM" wzkazuji. To což mi WM' o Táborských píšeš, welmi jsem toho od WM" wděčen. A jakož mi WM' píšeš o těch pániech, kteří jsú k sněmu obesláni, chtieli jeti do Prahy čili nic: račiž WM' wěděti, že když sem s některými pány přijel do Dobřieše, tu jest pan Ptak dobré paměti jeda k nám na cestě se roznemohl, póldruhé míle od Rataj; nemoha dále jeti, i wrátil sě jest, a w tom umřel, jakož WM" tajno nenie. Tu jsem dále s jinými pány, kteříž sú sě tu byli sjeli, mluwil o ten sněm obecní. I což sem mohl srozuměti, neodpierají k sněmu jeti, a takby rádi, by ten sněm byl, jakožto i Twá M' s jinými námi. Než konečně tak prawie, že do Prahy jeti nechtie, než na hrad, a na to sem je jedwa zwedl; a tu aby byli gleitowáni na Hradčeny a na hrad. A jistotu chtie panu Menhartowi učiniti, jakúž wymysliti umie, aneb jakúž chce, že takéž s hradu sjedú bez škody jakéž wjedú. O to sem pana Menharta obeslal panem Janem z Rabie a panem Děpoltem. I dal mi pan Menhart odpowěd, že to chce wznésti na Pražany. I opět sem pana Menharta obeslal panem Děpoltem, kterýž tam jest nynie w Hradci, aby mi pan Menhart odpowěd dal o tom: i toť mi se jest poselstwie ještě newrá-

tilo. Protož milý pane, rač wěděti, žeť o to s welikú pilností pracuji, aťby ten sněm došel, ažť sem jednak i swázán nebyl pohřiechu. Ale takť se naději, což rozuměti mohu, jestližeť ten sněm tu dojde, žeť bohdá ještě w dobré uhozeno bude, a ke wšemu dobrému přiwedeno; nebť ti páni, cožť srozumiewám, tak rádiby dobrému jakož my. I nebuď od toho, ale raď panu Menhartowi a přičiň se Twá M' s swé strany, až tu na hrad ten sněm dojde; a odtud je bohdá do Prahy smluwíme. A kdyžť sě sjedem, wždyť sě tak naději na pánu bohu, žeť bohdá we wše dobré uhozeno bude, aťby tato koruna w takých zmatciech dále nestála. Dat. Klenow, feria V^ta post Nativitatis Mariae. Přibík z Klenowého.

42.

Pawel Dětřichowec, purkmistr Nowoměstský, p. Oldřichowi wýstrahu dáwá o aukladech, které proti p. Prokopowi z Rabšteina se strojí.

Bez místa, 1445, 5 *Febr. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mně přiezniwému.

Urozený pane, pane mně přiezniwý! Služba má ustawičná TM^u. Rač TM' wěděti, že mám wýstrahu od znamenitých lidí, že když pojede pan Prokop Rabštein, že mu má cesta osazena býti, aby nemohl projeti; a tak jest rozmlúwáno, aby ho nejímali, než na miestě zabili. To WM' wědúci, rač se k tomu přičiniti, jestližeby jel, aby mohl projeti. Rád slyším, že WM' jest we zdrawí; toho pán buoh rač prodliti. Datum fer. VI die S. Agathae. Pawel purkmistr nowého města Pražského

43.

Mikuláš Trčka z Lipy p. Oldřichowi zpráwu dáwá, kterak jednal s p. Jiřím z Poděbrad o uwedení země we swornost.

Na Lipnici, 1445, 30 *Jul. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu na mě laskawému.

Služba má WM^u, urozený pane milý! Nowin takowých, ježtoby se psáti hodily w té mieře newiem; než rač WM' wěděti, že pan Jiřík Poděbradský u mne byl, a dnes odemne jede; a o ty běhy nynějšie, kteříž se w té zemi dějí, zmienku učinili sme, předkládajíc, kterakby ta země w swornost mohla uwedena býti. I zdá mi se, žeby podobné bylo, pro takowé swornosti w jednotu uwedenie, aby WM' w několice osobách obojie strany sjezd sobě něterde uložila. A já bych se k tomu mezi WM^u chtěl přičiniti, cožbych najdál mohl. A nebudeli toho, muož tomu WM' rozuměti, že nynějšie upokojenie té země jako na niti wisí, a toliko o počátek jest; a po-

čneli se, kto to stawie a toho bránie? a strach skrze tu neswornost, prodlíli se, by mnohých w té zemi zkaženie nebylo. A slyším, žeby WM' na Soběslawi a na rybnících škodu wzala: tohoť mi welmi líto jest; i takéť sem na rybnících drahnú škodu wzal. Dat. Lipnicz, fer. VI' post festum S. Marthae hospitae.

Mikuláš z Lipy a na Lipnici.

44.

Páně Oldřichowa odpowěd na předešlé psaní.

Na Krumlowě, 1445, 2 *Aug*. *(Koncept.)*

Služba má tobě, pane Mikuláši milý! A jakož mi pan Jiřík w swém listu píše, že ty mě máš těch běhów zprawiti; a w swém listu dotýčeš, že ste spolu rozmlúwali, předkládajíc, kterakby ta země w swornost uwedena mohla býti, abychme se několik osob sjeli, že upokojení této země jako na niti wisí oc. Milý pane Mikuláši! pohřiechu, wšak je to tak! Já, buoh to wie, cožbych já se uměl k tomu přičiniti pro obecné dobré a upokojení této země, toťbych rád učinil. I prosím tebe, daj mi wěděti, kteřížby se tobě osobě k tomu sjezdu líbili, a zdali a kde a kdy by ten sjezd měl býti. Neb prwé semnú také mluweno jest, abych se se panem Jiříkem a se panem Alšem na Zwiekowě sjel. A tohoť žádám odpowědi twé po tomto poslu. Dat. Krumlow, fer. II' post vincula Petri, annorum oc. XLV°.

Oldřich z Rosenberka.

45.

Mikuláš Trčka z Lipy opět p. Oldřichowi o téže wěci a o námluwě s p. Smiřickým učiněné píše.

Na Lipnici, 1445, 5 *Aug*. *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu na mě laskawému.

Služba má napřed WM^u urozený pane milý! Jakož mi WM' píše, kterakby p. Jiřík w swém listu WM^u psal, žebych já těch běhuow WM' zprawiti měl oc. o tom WM' rač wěděti, jakož sem i psal WM^u, kterak jakožto dnes týden, když u mne byl pan Jiřík, o ty běhy nynějšie, kteříž se w té zemi dějí, předkládajíc, kterakby w swornost mohla uwedena býti, zmienku spolu učinili sme; a mezi těmi řečmi zprawil mě jest, kterakby se se panem Janem Smiřickým w Nimburce sjiežděl, a s ním o uwedenie té swornosti a toho sjezdu obojie strany w několiku osobách užitečnost obecniemu dobrému předkládajíc, o němž sem i w swém listu WM^u dotekl, že sú šíře namluwiwše na tom se spolu ustanowili a tak zuostali, že pan Jan Smiřický měl WM' obeslati, a o tom jich společním ustanowenie i o těch osobách, kte-

réžby k tomu sjezdu býti měly a kde, měl WM' zprawiti. Pak toho newiem, jižli WM' ode pana Jana Smiřického o to obesláni a toho zpraweni jste. Datum Lipnicz, fer. V* in die Mariae nivis, annorum domini ɔc. quadragesimo quinto.

Mikuláš z Lipy a na Lipnici.

46.

Jakub ze Wřesowic p. Oldřichowi o swém zášti s falckrabím a o námluwě již učiněné zpráwu dáwá.

Na Žluticích, 1445, 6 *Aug. (Kopie Březan.)*

Generoso domino D. Ulrico de Rosenberg, residenti in Crumlow, amico sibi specialissime favoroso.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Jakož mi píšete o Falcgrafowě M[ti] a o ty Němce s kterýmiž činiti mám o to, že jsú mi mé zjímawše šacowali ɔc. Nebuď wás tajno, že jest již tak namluweno mezi námi, že s JM[ti] a s těmi Němci w úterý nynie příští na den S. Wawřince we Chbě mám rokowati. A k tomu sem již pana Matesa Šlika i jiných dobrých lidí připrosil, aby tu také wedle mne byli. A budelit mne moci rowné potkati, chciť rád přijieti; a máte to bohdá wy i jiní dobří lidé shledati, žeť mnú nic sjíti nemá. A načemž tu koli přestane, toť wás tajno nebude. Datum Žlutic, fer. VI* ante Laurentii, annorum domini ɔc. XLV°.

Jacobus de Wřesowic.

47.

Zbyněk z Hasenburka a Jan ze Smiřic píší p. Oldřichowi, kterak jednali s p. Jiřím z Poděbrad a p. Alšem ze Šternberka o sjezd, aby se stal na Wlašími.

W Raudnici, 1445, 18 *Oct. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě.

Služba naše napřed, urozený pane! Rač wěděti, že o tom sjezdu, jakož pane wieš dobře, pro obecné dobré, mámy pilnost; ale že to dlilo se jest páně Bočkowú nepříjezdú z Morawy. A když teď pan Boček přijel jest, sjiežděli sme se s ním a se panem Alšem Holickým w Slaném; a tu mluwili sme s nimi, jakž se nám zdálo najlépe, předkládajíce jim, kterak a co jest w tom užitečného a dobrého. A kterak smy řeči s nimi dobře široké měli, my k nim a oni k nám, o tom by bylo psáti dlúho. Než k tomuť takto mluwie, žeby chtěli býti rádi k tomu sjezdu, nemáli býti nadarmo; zwláště to w tom mienie prawiece, mohauli ty wěci oprawowány býti, o kteréž ste na sněmiech weliké třenie w řečech miewali, ježto se proto bez konce rozjiežděli, majíli býti oprawowány, že k tomu sjezdu swolují a chtie býti, ale jinak nic. A my také smy jim řekli, mohauli oprawowány také býti ty wěci, kterýchž

se oni držie s swé strany: k tomu prawie, cožby se zdálo neslušného, že to také mají a chtie oprawowati. A s tiem řekli sú nám, pane, tě obeslati. Ale jakož nám TM' psal jest, puojdeli to před se, abychom k tomu mluwili, aby to bylo na Zwiekowě: ačkoli sme i o tom welikú pilnost měli, k twé žádosti, a wšak smy na to zwésti nemohli, by swolili na Zwiekowě býti. Ale takť prawie, jestližeť k tomu sjezdu puojde, a když zwědie o oprawowání, jakož swrchu zmienka, že se jim zdá, aby to bylo u Wlašími, wykládajíce, že pane i tobě bude tu příjezdno. Jestli pak žeť to před se puojde, i toho sobě tu býti pro dobré nerač wážiti, nemohloliťby jinak býti. A zdáť se jim tak, aby s jich strany bylo k tomu šest, a s našie také druhých šest. Což jest w tom wšem úmyslu pane twého, a kterakť se o tom zdá, to nám rač dáti wěděti, jestližeť k tomu sjezdu puojde. A rač swú odpowědí k nám o to nemeškati. Dat. Rudnicz, fer. II post Galli, annorum domini ꝛc. XLV°.

Zbyněk z Hasenburka. Jan ze Smiřic.

48.

Jan ze Smiřic p. Oldřicha zprawuje o dalším jednání o sjezd, o swé ochotnosti pro Kašpara Šlika, o kaupi Jestřebí a obležení Slaupu.

W Raudnici, 1445, 11 Nov. (Orig.)

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka na Krumlowě sedènim.

Služba má napřed, urozený pane! Jakož mi TM' píše o tom sjezdu i oprawowání ꝛc. tomuť sem srozuměl, a mněť se to také dobře a za podobné zdá, což má slušně oprawowáno býti, aby bylo oprawowáno. TM' také píše, žádaje pro swú nemoc i pro jiné příčiny, aby to bylo w Soběslawi; o to i o jiné, což mi TM' píše, chci hned obeslati pana Bočka, také i panu Alšowi Holickému bude wěděti dáno. Cožť nám dadie na to za odpowěd, toť pak TM^ti dám wěděti nemeškaje. Ale cožť já w tom srozumiewám, nenieť nám wšem to k mysli; a protož nezdá mi se, by ten sjezd došel před se. Také mi TM' píše o pana Kašpara, a žeť sem na to ondy odpowědi nedal: račiž wěděti, což na mě o to přijde, že pro TM' a pro pana Kašpara chci se w tom swú pilností mieti wedle jeho sprawedlnosti, a k tomu se rád přičiniti. Nowin odsud jiných newiem w tej mieře, než že teď nynie s těmi dobrými lidmi z země šesti měst zuostali sme, že zde w kraji dwú hradú dobýwati měli sme, Pancieřowa Slúpu a Jestřebie; a já wěděw, že Jestřebie mnohem lepšie jest, i tadinkowal sem s tiem, čiež bylo Jestřebie, a tak že mi toho Jestřebie sstúpil, a já je mám, daw za to diel peněz. A Slúpu s těmi dobrými lidmi spolu dobýwámy, toho nemieniece oblewiti, leč to dokonce přiwedem k miestu. Rádbych slyšal wždycky, aby se TM' dobře měl a zdráw byl; ale měť nynie kámen těžce trápí ode tří neděl. Datum Rúdnicz, fer. V^a ipso die S. Martini. Jan ze Smiřic.

49.

Heitmané krajůw spojených posílají p. Oldřichowi přípis odpowědi swé do Prahy dané.
Na Horách Kutnách, r. 1441—7, *konec Nov. (Orig.)*

Urozenému pánu p. Oldřichowi z Rosenberka nám přiezniwému.

Služba naše napřed TM[u] urozený pane nám přiezniwý! Teď TM[u] posieláme, kterak tam do Prahy píšem těm pánóm; a píšemť jim pěkně, pro TM[t]. I muože TM[t] dobře srozoměti, žeť ten sněm námi nenie rušen, než těmi, kteříž ty úklady o nás činie. Datum in synodo in Montibus Cuthnae, fer. IV[ta] post Elisabeth.

Jan z Rúsinowa, hajtman kraje Čáslawského, Bohuše z Postupic, hajtman kraje Chrudimského, Mikuláš z Lipy a na Lipnici, i jiní páni, rytieři a zemané týchž krajów.

Služba naše napřed WM[u] urozeni páni a přietelé milí! A jakož ste nám psali, abychom k sněmu od wás položenému jeli: i račte wěděti, žeť jsme od některých pánów wystřeženi po dobrých lidech, abychom do Znojma *(sic)* nekwapili na ten sněm, ažby sě prwé s námi sjeli, kteraci úkladowé o nás i o nich dějí sě; a že tiž páni ježto nás wystřiehají, nemienie toho tajiti o takowých úkladiech; a také, abychom i my to dali jiným dobrým lidem wěděti. I wznesli sme to my dále na jiné dobré lidi z našich krajów: i nezdálo sě jim i nám, abychom k tomu sněmu jeli tak kwapně do Prahy *(sic)*, slyšiece tyto wýstrahy. A ktož sú to o nás skládali, bez winyť by sě nám to stalo: neb to wie WM[t], kteříž sú sněmowé byli skládáni k jednánie obecného dobrého, nikdy sú námi nescházeli. Protož wěříme WM[u], že nám w tom za zlé jmieti nebudete. Dat. in synodo in Montibus Cuthnae, fer. IV[ta] post Elisabeth.

50.

Pawel biskup Olomucký stěžuje si ku p. Oldřichowi nad nátisky, které od strany Rokycanowy trpěti musí.
W Brně, r. 1444—8, *m. Jul. (Orig.)*

Urozenému pánu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli našemu dobrému.

Modlitbu naši wzkazujeme, urozený pane, přieteli milý! Jakož TM[t] prwé zprawena jest, kteraké my nesnáze a tesknosti máme zde w našem biskupstwie: již pak po tomto sjezdu, kterýž jest byl nynie o S. Janě a ty dni u Hory, přibylo nám jest tesknosti pro některé wěci, kteréž sú tam jednány, a zwláště s mistrem Rokycanem, kterýchž jest snad TM[t] zprawena, než nám se jich psáti nehodie. I prosíme TM[u], kdyžby se kde přihodilo a TM[u] bylo slušno, aby se ráčil o nás a o naše wěci přimluwiti k dobrému, zdabychom mohli bez takowých nesnází a tesknosti naše biskupstwie zprawowati. Datum Brunnae, fer. V[ta] ante festum S. Magdalenae.

Pawel boží milostí biskup Olomucký.

51.

Jan ze Smiřic p. Oldřichowi píše o marném snažení swém k odložení honby mezi pány ze Šternberka; též že ke schûzce na Zwíkow přijeti nemûže.

Na Taušeni, 1446, 8 *Mart. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka na Krumlowě, seděním.

Služba má napřed TM[u], urozený pane! Jakož mi TM[t] píšeš o té honbě páně Zdeňkowě se panem Petrem, a že TM[t] o nie nerád slyšï, a abych se přičinil, aby byla odložena s prówoda: pane, netoliko o odložení, ale cožby na mně bylo, rádťbych tomu aby toho nebylo. Neb rač wěděti, že nynie teď nedáwno byl sem u pana Zbyňka w Libochowicích, kdežto také pan Petr Holický i jiných drahně byli sú. A tu já se panem Zbyňkem mluwili smy ku panu Petrowi, chtiece rádi na to zwésti, aby ta jich honba byla do Prahy odložena; a to proto, žebychom pak byli wa dwa se panem Zbyňkem i s jinými jich dobrými přátely tu w Praze přičinili se s pilností, aby oni jsúc uwedeni w dobrú wuoli, i nechali té honby a raději se s námi swým služebníkóm podíwali, ačby se i to zdálo. A o to sme i pana Hanuše z Kolowrat obsielali, tak jakož sú se swolili na jeho dwuor do Berúna, aby jim to odložil do Prahy, wypisujíce jemu dobře široce, kterak to tu w Praze jemu i jim slušnějie i poctiwějie bude. Odepsal nám pan Hanuš, že to nemuož býti. I již já pane newiem té cesty, kterúžbych se mohl platně k tomu přičiniti, aby se to rozjíti mohlo anebo dále odloženo bylo; neb sem již měl o tom welikú pilnost, a nemohl sem w tom prospěti. Také mi TM[t] píšeš, kterak pan Plawenský také i pan Aleš mají býti na Zwiekowě w neděli Reminiscere, abych tu k TM[u] také přijel. Pane, netoliko k Twé prosbě, ale i k rozkázaní bylbych rád i tu i jinde, byť bylo mnohem dále, by mi byl TM[t] dal o tom wěděti zázejie: ale žeť mám nynie některé wěci před sebú, zwláště jakož teď pan Jindřich z Michalowic oženil se a pojal paní Ptačkowú; i chciť teď jemu postúpiti jeho zbožie, jakožto Boleslawě a Túšeně, a tam jej wyprawiti na Bielkuow, aby swú wěc opatřil. I wěřím TM[u], že mi za zlé nebudete mieti, žeť tam bezelsti k tomu býti nemohu. A pro hospodina, milý pane, když se tu shledáte, rač se w tom tak mieti, zdaby někaký počátek w řeči mohl býti k dobrému obecnému. Dat. Tussen, fer. III ante Gregorii. Jan ze Smiřic.

52.

Páni Morawští na sjezdu Znojemském prosí p. Oldřicha, aby přičinil se o zastawení zášti Wáclawa Zmrzlíka s Jihlawskými.

We Znojmě, 1446. 31 *Mart. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli našemu milému.

Pozdrawení naše, a my službu swú wzkazujeme, urozený pane, příteli milý!

Obsílali sme TM[t] i jiné pány na sněm do Prahy i na jiné sňatky, kteréž jmiewali po krajích w zemi Českej, i některé pány a hauptmany krajuow, žádajíc a prosíc, aby ta záhuba stawena byla, kterúž Wáclaw Zmrzlík sem do země činí měšťanóm Jihlawským. A ten i do dnešního dne jim nepřestal škoditi; a což se jemu podáwá na dobré lidi w zemi naší, aneb tam do Čech, nechce toho přijíti, než tak swú wuoli má. I prosímeť, rač se k tomu přičiniti, což jest na Twej M[u], aťby od tej záhuby Wáclaw Zmrzlík přestal. A zdáli se jemu, žeby k Jihlawským oč mluwiti jměl, mají oni na TM[u] přestati, neb na panu Alšowi Holickém neb na panu Jiříkowi Podèbradském, buďto pak na bližších súsedech, na panu Mikulášowi Trčkowi, neb na panu Janowi Čabelickém. Pakliby toho učiniti nechtěl, a je mimo to hubil a na ně sehal, bojíme se, by něco horšího z toho nepošlo: nebo takowého bezpráwí trpěti by nemohli, a nám wedle tej jednoty, w kterejž s námi jsú, opustiti jich nebyloby slušné. Na to twé odpowědi žádáme. Dat. Znoymae, fer. quinta ante dominicam Judica, anno ꝛc. XLVI[to].

Pawel boží milostí biskup Olomucký.

Jan z Cimburka ꝛc. hauptman, Pertolt z Lipé, najw. maršalek král. Českého, Jan z Lomnice a z Meziříčí, Jan starší z Lichtenburka a z Bietowa, Jiřík z Krawař a ze Strážnice, Beneš z Boskowic podkomoří, Heník z Waldšteina a z Židlochowic, Štěpán z Wartnowa a jiní páni a zemané nynie na sjezdu w Znojmě.

53.

Pan Oldřich Budějowským píše o při, kterau Soběslawští poddaní jeho s Plzenskými mají.
Na Krumlowě, 1446, 28 *Apr. (Koncept.)*

„Budějowským.“

Súsedé milí! Jakož sú naši lidé z Soběslawi zbožie Plzenských pro dluhy a škody, kteréž sú pro ně wzali, w městě wašem stawili a k práwu wašemu uručili: i zprawují nás lidé naši, žebyšte jim práwa wašeho dopřieti a dopustiti nechtěli, ale jich k práwu Plzenskému podati chtěli. I wěřímeť wám, že toho neučiníte, než že jim práwa wašeho popřejete a dopomóžete. Nebť sme my s Plzenskými w Plzni sami o to ústně mluwili i častokrát je obsielali, aby lidem našim sprawedlnosti dopomohli, a tohoť sme na nich mieti nemohli. A tohoť žádáme odpowědi wašie po tomto poslu. Dat. Krumlow, fer. V ante Lanceam domini.

Oldřich z Rosenberka [1]).

[1]) **W jiném psaní o tom, bez datum, praví p. Oldřich: — »Wiete dobře, že w zemi České takowá práwa jsú, když kto obžaluje, a tomu ktož žaluje sprawedliwé se státi nemuož, že ten stawowati muož o swé dluhy. Naši lidé častokrát žalowali, my o to psali pánóm**

54.

Wáclaw Hrůza z Chelčic p. Oldřichowi, pánu swému, zprávu dáwá o půtce, která se stala u Winterberka.

W Prachaticích, snad r. 1446, 17 *Jun.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milostiwému.

Služba má napřed WM[u], urozený pane milý! A WM[u] wěděti dáwám, žeť sú w středu nynie minulú wzeli bez jednoho XL koní na súmnici Wolarským i jiným. A když sú mi dali wěděti, tehdy sme kázali honiti k Winterberku. I táhli sú tudy mimo Winterberk; a jeden stawil se na Winterberce, i mluwil jest s Hanušem, aby se nebúřil, že jsú páně Rackowi z Risenberka. A naši přes to wždy ještě honili až puol druhé míle za Winterberk. A když sú towařišie honili až do jedné wsi páně Michalcowy, tehdy někaká dwa wystúpíta s napatými samostřiely na naše, a to mohlo býti jako o puolnoci. A tu ta dwa jmú, majíc za to, žeby byli těch, kteříž sú koně brali na súmnici; i wrátie sě s nimi zase. Pak o jednohoť stojie úředníci Klenowského, i sám se zná k Klenowskému, a druhý ku panu Michalci. A hospodáře, ku kterémuž sú byli utekli, toho sú také jeli, ten jest na rukojmě dán na cestě; a tak prawie, žeby na wašie škodě nebyli. Protož, kterak WM[t] rozkáže. A také WM[u] wěděti dáwám, žeť sem na Risenberk wčera poslal i na Kašperk, i do Sušice, i Šatawowi pod Wilštein, byliliby přiwedeni na Wilštein, nebo kdežkoli na ty zámky, dáwaje jim wěděti, že sú koni na súmnici pobráni na wašem a wašim lidem, aby nebyli utráceni až do wašeho dalšieho obeslánie. A také WM[t] rač rozkázati, mámli wysielati proti súmařóm čili nic; nebť Kalkánek často býwá na Záblatí a oprawuje silnici; a takť slyším, žeť jest u Wodňanských. A teďť WM[u] posielám jména těch, kteříž sú na té silnici brali, jakož sú mě zprawili; i nadějiť se, žeť někteří spěšně zde budú w kraji. Račtež WM[t] přikázati richtáři z Netolic, bylliby který z těch, aťby byl stawen. Dat. Prachaticz, die Veneris post festum corporis Christi.

Wáclaw Hruoza z Chelčic.

Duška 1. Mikuláš Wlasatý, mlynář Racek z Mirotic, Wrabec, Pichlík Klimberków pacholek, Šimek, Pintéř z Cabuž, Janek Malý. A bylo jich XX, kteří sú ty koně brali.

Plzenským; odepsali nám, že jim chtie práwa dosti udati. Sami sme s nimi ustně mluwili, prosiece jich w jich městě, aby našim chudým lidem sprawedliwé učinili. Slíbili to ustně i psali, že to chtie učiniti; a kdyžkoli naši chudí lidé tam přišli, nikdá sú toho k miestu nedopustili jíti; a to již stojí déle než XII let. Byť byli chtěli našim lidem w tom času sprawedliwé učiniti, mohliť sú to dobře. . . .

Duška 2. A račte WM[t] wěděti, žeť sú nás jistotně zprawili, člowěk jeden ze Sušice přišel, ano posel chce k WM[ti] běžeti, a zprawuje, že sú mimo Sušici wedli, a puol mile za Sušicí w někaké wsi w Hrádku s nimi odpočíwali. A tu lidé jistotně zprawují, že jsú páně Rackowi. Račte WM[t] nemeškati poselstwím, a zdáliť se WM[ti], Kokota k němu poslati.

55.

Wáclaw z Michalowic žádá na p. Oldřichowi rady, kterak we při o pobrání zboží míti se má.

We Strakonicích, 1446, 1 *Jun.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Prosímť, rač k wěcem dolepsaným raditi: neboť bez rady wašie nemienim nic učiniti, než k WM[ti] se utiekám, jakožto k najwyššiemu purkrabi od staradáwna Pražskému a k poprawci této země České najwyššiemu a k přieteli mému milému. Stalo se jest takowé zástie mezi panošemi mými, mezi Koktanem z Kestřan se strany jedné, a mezi Sudoměřským Mikulášem se strany druhé, že Mikuláš Sudomiřský dojew na rybník Koktanów, i wzal jemu dělníka, kterýž na jeho diele dělal, pro zlodějstwie, a toho doma u sebe wsadil a wězil; a ten člowěk jest mój, neb tu w městečku za mnú má otce, ale nenie osedlý. Tu Sudomiřský wsadiw jej u sebe, i poslal po dobré lidi, po Přibíka Ryšlawého z Čejetic a po Přible, a jej kázal wywesti před ně, aby znal, jestli winen. Tu ten jistý pacholek znal před nimi, že jiná dwa pacholky, kteráž sú s ním dělala u Koktana na rybníce, že sta ta chodila, a že sú wzeli saukni, kožich, pláštěk mužský otřelý, a sukni mužskú otřelú, a že tento s nimi chodil; ale že jest jich čekal u mostu, a tam nedochodil. Tu když sú se srokowali před mě i s přátely, ten přiweden jest swázán, kterýž jest byl wsazen; a tato dwa, na něž jest on prawil, žeby winni byli, také sta přišla dobrowolně, a jsúc pacholečky oba běhlá. Tu sem já, přiwolaw dobré lidi k tomu, i kázal přiwesti toho swázaného, i řekl sem jemu: což wieš, powěz prawdu a nekřiwdi. Tu jest též znal na ta dwa, že jsta winna, jakož jest swrchu psáno. I řekl sem jemu: powěz prawdu, tiem newyjdeš; jsúliť winni, ať jsú, pakliť winni nejsú, neber jich na swú duši; widíš, hynť oba stojíta. Tu jest řekl přede wšemi dobrými lidmi: milý pane, pro milý buoh odpusť mi cožť sem prawil. Ale nejsúť oni winni, ani já; než připrawenť jsem k tomu skrze bitie, žeť mě jest Sudomiřský dal palicí, a jednak mi jest oko wyrazil (a to jest bylo na něm dobře znáti), a k tomuť mě jest wsadil, ubiw mě, a okowal mě, a přikázal mi abych jinak neprawil než že jsú winni. Tu sem já i tú dwú kázal k tomu zawolati, a řekl sem jim: teďť na wás prawí, že jste winni tiem rúchem, že ste je pobrali. Oba sta odpowěděla: milý pane! teď swa přišla, a toť buoh wie, žeť ničímž winna nejswa,

aniž o tom co wieme, a swé prawdy chcme dostati. A ty prawíšli na nás, zle prawíš; a chcešli na swú duši nás wzieti, móžeš dobře, myť jsme hotowi na smrt jíti, nebť buohdá winni nejsme. A když jest Sudomiřský práwa na ně žádal, zdálo mi se, i řekl sem jemu, aby podlé běhu a práwa bylo na ně dowedeno. A on řekl, že chci na ně hodným swědomím dowesti; a já sem je wsaditi kázal. Protož milý pane, což jest rady twé k tomu, rač mi psáti, aťbych uměl w to uhoditi podlé sprawedlnosti. Dat. in Strakonic, fer. IIII in die S. Nicodemi martyris, annorum ɔc. XLVI°.

Wáclaw z Michalowic,
seděním na Strakonicích.

56.

Páně Oldřichowa odpowěd na předešlé psaní. (Počátek její chybí.)
Na Krumlowě, 1446, 3 *Jun.* *(Koncept.)*

Jakož žádáš rady o Koktanu a Sudomiřském: muožeš dobře wěděti, když kto koho jme bez jistiny, nemaje poprawy swé, a také ten jistý jatý prwé psancem nenie od poprawce, kterýž poprawu má, co dále k tomu sluší. Dat. Krumlow, fer. VI ante pentecosten, anno ɔc. XLVI°.

57.

Páni Čeští napomínají p. Oldřicha, aby s přiznáním se ku poslušenstwí papeže Eugenia IV nekwapil, a je do budaucího sněmu odložil. (Srw. díl II, str. 22—24, též str. 432.)
Bez místa a roku, 1446, 5 *Aug.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli našemu milému.

Službu naši wzkazujem, urozený pane a přieteli milý! Některé z nás obeslal si, a druhých jest nás došlo, kterak žádáš, abychom k žádosti krále Římského listy swými a pečetmi našimi wisutými wyznali sě státi a zuostati w poslušenstwí otce swatého Eugenia papeže; jakož pak pane rozpisuješ, že Prokop Rabštain w takowém poselstwí do země přijel jest. Slyšíme pane, žes ty již takowý list od sebe udělal, a pečet swú k tomu přiwěsil. I zdá se nám, a radímeť pane tobě jako přieteli, aby neráčil kwapiti takowého listu wydáwati, ale toho ponechati do sněmu najprwé budúcieho, o němž pane wieš, kdy a kde má býti. Neboť sě to dotýče, jakož sám pane wěděti muožeš, wšie země: a protoť by slušalo takowých běhuow společně ale ne zwláštně a roztrženě jednati. A takéť jest to neslýchané a neobyčejné. A budeli sě to stranně a roztrženě jednati, powaž toho milý pane, že to wiece k hanbě i ke zlému, nežli ke cti a k dobrému této zemi jest i potom přijíti muož. A byloliby potom kdy w zemi jaké roztrženie, jakož sě pro takowý běh lekáme, jižby to pane w paměti swé mieti mohl, že to námi nešlo jest, a nejde. I prosímeť, rač sě w tom

rozmysliti, aťby skrze to takowé roztrženie w zemi newešlo, toto milý pane wěda, kdyžbychom toho zespolka powážili, cožbychom w tom zemského dobrého i swého poctiwého zwěděli, i myťbychom od toho nechtěli býti. Dat. fer. sexta, ipso die gloriosissimae virginis Mariae nivis.

Aleš ze Šternberka, Jiřík z Kunstatu, Hanuš z Kolowrat, Petr ze Šternberka, Jindřich z Dubé, Aleš z Žeberka, Wilém z Ilburka, Přibík z Klenowého, Bohuše a Zdeněk bratřie z Postupic.

58

Pan Oldřich na čtwery otázky, práwa a saudu w Čechách se týkající, od auředníkůw u desk zemských naučení žádá. (Srw. Časopis česk. Museum, 1835, str. 432 sl.)

Na Krumlowě, 1447, 15 *Januar. (Koncept.)*

„Úředníkóm Pražským."

Služba naše wám, slowútní nám milí! Prosímeť wás se wší pilností, aby ste nám o wěcech dolepsaných dali wěděti, kterak se mají, abychme se, wědúce ty běhy, dále uměli k obecnému a této země dobrému přičiniti.

It. Najprwé, dáwnoli to jest, že sú tyto dsky udělány?

It. Kolik kmetów má býti, a z kterého pokolení kmeti wzati mají býti? čili sami mají súditi w lawiciech a nálezy wynesti, čili wšichni páni mají súditi, kteřížby tu koli k súdu přijeli, čili jediné těch dwanácte kmetów?

It. O suchých dnech majíli páni určené časy a dni na súdě seděti, čili tak dlúho mají seděti, ažby wšeckny súdy přešli, a již žádný se neměl oč súditi?

It. Kolik krajów jest w České zemi, a kterak každému kraji říkají?

Wěřímeť wám, že nám to široce a pěkně wypíšete; w tom nám zwláštní libost ukážete. A nemějte w tom žádného jiného úmysla, bychme to pro jiné které wěci na wás žádali, jediné proto, abychme se tiem lépe k obecnému dobrému uměli přičiniti. A pošlete to nám po Kokotowi služebníku našem, ukazateli listu tohoto. Dat. Krumlow, dominico ante Antonii, annorum ɔc. XLVII°.

Oldřich z Rosenberka.

59.

Pan Oldřich p. Wáclawowi z Michalowic a na Strakonicích odepírá se přijeti na Helfenburk, a zpráwu dáwá o poselstwí, kteréž Uhří ku pánům Morawským a Českým učinili.

Na Krumlowě, 1447, 26 *Mart. (Koncept.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Jakož mi nynie píšeš, a list si poslal, tomuť sem srozuměl, a rád slyším, že si k tomu člowěku poslal; a

cožť na to odpowěd dá, prosím tebe, daj mi to wěděti; a toť ten list zase posielám. A jakož dotýčeš, abych nemeškaje na Helfenburk přijel: w této mieře a w tom swatém času nenie podobné, bychť se otsawad měl hnúti; než jestližeťbych beze lsti po hodech tam přijeti mohl, toťbych rád učinil. Také wěděti dáwám, kterak Uhři obeslali pány Morawské a České o sjezd, jakož w těchto přepisech srozumieš. Pak na tom sněmu, kterýž nynie w Praze bude, o to i o jiné wěci šiře bude rozmluweno. A také mě páni obeslali, abych tě i jiné přátely a dobré lidi k témuž sněmu obeslal. I zdáloby mi se, aby také k tomu sněmu přijel; neb ten sněm dlúho trwati nebude, a mám za to, týden najdél [1]). A tuťbychme o wšeckny wěci ustně rozmluwili. Dat. Krumlow, dominico Judica, anno ɔc. XLVII°.

60.

Jan z Prostiboře a Jan Cukr z Tamfeldu p. Oldřicha o naučení žádají, jsauce rozdílcowé kázaním jeho, kterakau wýpowěd učiniti mají.

W Manětíně, 1447, 16 *Mai*. *(Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, pánu na Krumlowě.

Twé Milosti, urozený pane, službu naši napřed wzkazujem. Jakož WM' u wýpowědi waší, kteráž jest mezi urozenými pány, p. Hynkem Krušinú ze Šwamberka, a p. Burianem a p. Janem bratřími z Gutšteina wámi učiněna, o mnohé wěci k skonání na nás ste podali: rač WM' wěděti, že o ten kus, kterýž se dotýče Jana Wolfštyna a Přibíka z Dobronic, takže Přibík Wolštyna winí, žeby nápad nebožce páně Wilémów z Kormberka měl, a chtě aby jemu z toho dluh zaplatil, a Wolštyn odpierá, že nápadu jeho a po něm nejmá; a u waší wýpowědi stojí, aby to Wolštein před námi prowedl, ježtobychme my toho pochwálili: tu slyšewše my ten prówod, i w tom sme nemohli nic pochwáliti, než podal se jest, jakž my jemu rozkážem, že to okázati chce. I protož myť sme tomu prowedení, jakož u waší wýpowědi, konce a miesta naleznúti neuměli, kterakýmby obyčejem to prowedenie mělo miesto a konec mezi stranami wzieti, ježtoby o to mezi nimi róznice nebyly. I prosíme WM", račte nás tomu naučiti listem waším otewřeným pod waší pečetí, kterak by to Jan Wolštein měl prowesti p. Burianowi a Dobronickému, aby mezi nimi to konec a miesto wzalo waším naučením. Neb sme my k wašemu rozkázaní podle wašie wýpowědi ty wěci na se wzali pro upokojenie swrchupsaných pánów a kraje našeho Plzenského. Tohoť prosíme odpowědi od WM" po tomto poslu brzké, aťby mezi stranami dalšieho záštie nebylo. Dat. in Manietina, fer. III ante Ascensionem domini, anno ɔc. XLVII°.

Jan z Prostiboře sed. na Podmoklěch,
Jan Cukr z Tamfeldu sed. w Nowosedlech.

---

[1]) Sněm ten w Praze nedošel než až po S. Jiří, s počátku měsíce Máje. Srw. díl II, str. 218.

61.

Wáclaw z Michalowic žádá rady p. Oldřichowy k wýpowědi mezi Rackem z Janowic a z Risenberka i Petrem Zmrzlíkem ze Swojšina.

We Strakonicích, 1447, 23 *Mai. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Rač wěděti, že Racek z Risemberka a Petr Zmrzlík mají u mne w neděli nynie najprw příští býti o ty pře jich, o kteréž sem pane prosil, aby se ráčil o ně poraditi s kýmžby se TM[u] zdálo, a mně dáti toho úmysl swój wěděti, jakožť (sem) Johanesowi kancléři wašemu dal jich pře. I prosímť milý pane, rač mi ty pře jich hned zase poslati po tomto mém poslu, i ta swědomie jich, aťby posel mój s nimi doma byl konečně tuto sobotu najprw příští; a takéť prosím milý pane, jestliže se TM[t] o to poradil, neb co jest rady wašie k tomu, račte mi to psáti po tomto poslu. Nebť sú tak na tom konečně zuostali, jestližebych mezi nimi wýpowědi konečnie neučinil we čtyréch nedělech, ale aby pře swé měli otewřeny jako prwé; a tomuť již budú w sobotu najprw příští čtyři neděle. Také rač wěděti, že jediné sem se se Zwiekowa wrátil od TM[u], ihned byl sem welmi nemocen, a jedwy sem žiw zuostal. I wlil pánbuoh zase w mě dušičku, pro mé dobré činy; ale ještěť jsem wždy zel a mdel. Dat. in Strakonic, fer. III ante Urbani, annorum ꝛc. XLVII[o].

Wáclaw z Michalowic, seděním na Strakonicích.

62.

Pawel Dětřichowec z Prahy, purkmistr Nowoměstský, p. Oldřichowi wýstrahu dáwá.

Bez místa, asi r. 1447, 18 *Jul. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mně přiezniwému.

Urozený pane, pane mně přiezniwý! Službu swú wzkazuji TM[u]. Tajno WM[u] nebuď, že je žádal gleitu Herský (sic) a někteří su odmlúwali, aby jemu nebyl dán, až jest pak i dán jemu; neb tak prawil, že s námi má o welmi pilné wěci mluwiti. A mezi jinú řečí welmi tajně to powěděl, žebyšte měli přijíti o zámek a zwlášť o Prachatice, a že Zmrzlík i s Tábory, jediné když obilé sklidie, že se chystají s wámi nesnáz začieti. I račtež swé zámky opatřiti, nebť jest toho potřebie, a sami se šíře na to poptati; a já přezwědělliby ch co takowého, dnem i nocí nezmeškám dáti wěděti. Toto za celo wězte, žeť o to lidé pracují, aťby k králi Římskému ta jiezda minula; a u Hory mělby sněm býti tu neděli po S. Jakubě; pak zdáloliby se wám Přibíka neb p. Jiříka s tiem obeslati, nicby huoř nebylo. Pan Jan

Rabštein wzkázal WM[u] službu swú; již je děkuje bohu lépí, neb odešlo od něho osm kamenuow. Paní Šimka widěla psíky u panie Pešíkowé; i prosila mne, abych na WM' prosbu wznesl, žeby také ráda jednomu. I prosímť, aťbych zlým poslem nebyl. Pán buoh rač wám zdrawie a štěstie prodliti. Dat. fer. III ante Margarethae.

P. de P.

63.

Wáclaw z Michalowic ptá se p. Oldřicha, co p. Menhart ze Hradce na Táboře zjednal a j. w.

We Strakonicích, 1447, 6 *Aug*. *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli mój milý! Zprawen jsem, kterak pan Menhart nynie byl jest na Táboře; jestli to w jistotě tak, prosím rač mi to psáti; a které wěci jednal jest neb jedná, jestliže tomu TM' rozumie, rač mi psáti. Nebť u nás w kraji prawie pohřiechu zlé nowiny o něm, ježtoť já toho nerád slyšal sem i slyším, žeťby se s nimi konečně zapsal, s nimi býti do toho hrdla i statku. A také prosím rač mi psáti, dánaliť jest odpowěd o Wáclawa Zmrzlíka, chceli na kom přestati z těch dobrých lidí, kterýchž ste jemu podali; jakož ste mně je psány podali; a od Táborských máteli kterú odpowěd, neb rozumieteli jich úmyslu, aneb rozumieteli co jest zjednáno dobrého na tom jich sněmu u Hory. Dat. in Strakonic, dominico in die S. Sixti papae, anno domini ꝛc. XLVII[o].

Wáclaw z Michalowic, seděním na Strakonicích.

Duška. Také milý pane a přieteli wěz, žeť jsem nuzný pacholek, nebťbych jedl jeleninu, téť nemám. A kdyžť pán buoh nadělí, rač na mě pomnieti. Dat. ut supra ꝛc.

64.

Tůma z Chotěmic Jindřichowi, Janowi a Joštowi z Rosenberka žaluje na otce jejich p. Oldřicha, že Smila z Křemže bezprawně umořil.

Bez místa, 1447, 8 *Sept*. *(Orig.)*

Urozeným pánuom, panu Jindřichowi z Rosenberka, panu Janowi odtudž z Rosenberka a panu Joštowi z Rosenberka.

Služba má WM[u], urození páni milí! A žalujiť WM[u] na pana otce wašeho, žeť jest nebožtíka pana Smila přietele mého jal a potom hrdlo otjal, a to za prawým křesťanským mierem. Protoť to WM[u] píši, domniewaje se že newiete, kterak se jest to stalo. Ale račte wěděti, žeť jest pan otec wáš mne za to prosil, abych jej s ním smieřil; a předkládaje službu mých předkuow wašim předkuom, že sú

jim rádi slúžili, i my také těchto let, jakož sú byla nesnadná, že sem jemu i jeho chudině hodně posluhowal; prose mne, abych se w to wložil. A já sem to učinil k jeho wuoli. A pohřiechu zle se jest stalo, že jest přietel muoj ke wšemu zlému přišel, i o hrdlo, skrze to mé umlúwánie. A mluwiewal pán semnú, když sem se w to wložil, abych mluwil s nebožtíkem panem Smilem a přietelem swým, že k němu za gleitem jezdí, a že toho nenie potřebie, a slibuje swú wieru i swú čest, kdyžby k němu přijel, že se jemu nic zlého státi nemá. Pak w tom, jakožto WM[d] tajno nenie, jej jal i hrdlo mu odjal. A tak mě wystřiehají dobří lidé, žeby mi též chtěl učiniti, kdyžby mne dojíti mohl. A poněwadž jest tak, tehdy před ním musím swého hrdla krýti a jeho se střieci a nepřietelem jeho býti. A také račte wěděti, kudyť je to přišlo, ač WM[t] newie. Račte wěděti, že pan otec wáš jal jej nebožtika přietele mého, nemaje k němu žádné winy, chtě bezprávně zámek jeho Hus wzéti i s tiem zbožím. A když sú přietelé jeho mnohokrát s ním mluwili i sám nebožtík, jestliže kterú winu k němu má, aby ji powěděl, že to má opraweno býti, jakž JM[t] káže, a ty sú prosby několikrát byly; až jednú řekl přáteluom jeho nebožce i jemu: Ať se k tomu připrawí, žeť mám do Uher jeti, ať semnú jede, a tamť se chci k KM[u] přimluwiti, aťby propuštěn byl, nebť sem jeho jal králowým přikázaním. A když w Uhřiech byl a pan Smil s ním, maje za to, že se přimluwí před KM[u]: pak miesto přímluwy die pán králi: teď sem jal služebníka swého, prosím rač jeho kázati schowati; a tak wězal dlúhú chwíli. A KM[t] uptaw se jeho newiny, i die pánu: dals mi Smilka u wězenie, a já k němu žádné winy nemám; wezmiž ho a chowajž ho, nechci u tebe biřicem býti. A pán wzem jej z wězby králowy, i nesl jej do Čech, daw jej na rukojmě. A když té wazby prázden byl, počal se pánem wálku pro takowé bezprawie, kteréž mu se ode pána dálo. Pak račtež milí páni porozuměti, práwěliť mu se stalo či neprawě, a čiť jest počátek. A tak že se nebožci panu Smilowi w té wálce dobře dálo proti pánu, a pán w tom nemoha jinák tomu co učiniti, i zpósobil to tak, aby s ním smířen byl. A w tom mieru a za takowými umluwami toho hleděl, aby jeho jal, a hrdlo mu odjal, jakož se to zjewně okázalo; i zápisy kteréž jest měl od Ciesařowy M[u], umlúwáním jich na něm dobyl, i těch umluw jemu nezdržel, jakož sami o tom WM[t] wie. Pak též chci dobrým lidem oznamowati, kterak sě jemu jest stalo, a za prawým křesťanským mierem. Dán ten den na narozenie matky božie. Tuoma z Chotěmic.

65.

Pan Oldřich radí panu Wáclawowi z Michalowic, aby na sněm do Hradce Jindřichowa poslati neobmeškal. (Srw. díl II, str. 219 sl.)

Na Krumlowě, 1447, 14 *Sept. (Koncept.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! A jakož mi píšeš a

Zmrzlików list si mi poslal, tomuť sem srozuměl. Ale na to si mi žádné odpowědi nedal, pojedešli aneb pošlešli koho od sebe. I rozuměl sem, že Přibil nynie w tuto neděli má w Budějowicích pro přátelskú potřebu býti; i zdálo by mi se, by jemu dále do Hradce kázal se mnú jeti, jestliže sám jeti nebudeš moci bezelsti, aby on tě přede pány omluwil, a také aby při tom poselstwí byl, kteréž z Říma Malowec přinesl. Neb já se bohdá w pondělí odsawad hnu, a měl bych se s Táborskými a Zmrzlíkem, neb kohož od sebe pošle, na cestě sjeti. Pak cožbych tu zwěděl, toť dám wše po Přiblowi rozumně zase wěděti, a w té mieře zadrž poselstwí na sobě Wáclawowi Zmrzlíkowi učiniti. A pak buď ta jiezda Přiblowa ku přátelské potřebě neb nebuď, tehda mně se wždy zdá, aby jej poslal. Dat. Krumlow fer V in die exaltationis S. Crucis anno ꝛc. XLVII. Oldřich z Rosenberka.

66.

Jan Zajimač z Kunstatu oznamuje p. Oldřichowi, že proti králi Fridrichowi Římskému wálčiti míní. (Srw. díl I, str. 276 sl.)

Bez místa, 1447, 24 *Nov. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, pánu mně přiezniwému.

Službu swú wzkazuji TMu, urozený pane! A jakož TMu tajno nenie, kterak sem chtěl na TMu i na jiných pániech Českých přestati o swój běh s Králowú Mu, toho mne potkati nemohlo až do nynějšieho času. I račiž pane wěděti, žeť do jeho zemí chci wáleti, a to s powolením haitmanuow i raddú jim přidanú wšech krajów. A jestližeby moji lidé přes twá zbožie táhli, prosím TMu, nerač swým dopúštěti mým překážeti na cestách i na noclezéch, že TMu chci zaslúžiti. A toho mi rač odpowěd dáti po tomto poslu úmysla swého. Dat. fer. VI in vigilia S. Katharinae virginis et martyris. Jan z Kunstatu.

67.

Pan Oldřich zjewuje Přibíkowi z Klenowého swůj aumysl, neodtahowati uloženého sněmu ꝛc.

Na Krumlowě, 1448, 14 *Febr. (Koncept.)*

Panu Přibíkowi z Klenowého.

Služba má tobě, pane Přibíku milý! Jakož mi široce píšeš, žeby se tobě zdálo, aby tiemto sněmem protaženo bylo do kardinála ꝛc., welmi mi se twá cesta dobře líbí; než w té mieře srozuměl sem některým běhóm, ježtoby nikoli dobře nebylo, bychme tiem sněmem měli protáhnúti, kteréž se tak široce psáti nehodí. A jáť již k tomu sněmu pojedu pro obecné dobré. A jakož mi píšeš, že si se welmi zbil ꝛc., tohoť mi welmi žel; a poněwadž si se již podhojil, welmiť bych rád, by to mohlo býti, by k tomu sněmu také byl, abychme ty wěci před se wzeli, aby k do-

brému konci přiwedeny byly. A jakož mi píšeš o toho wězně šwagra mého, teď posielám posla s tiem poslem, kterýžby toho wězně znáti měl; i prosím tebe, aby swého někoho s ním na Risenberk ku panu Rackowi poslal; a wěřímť, že se přičiníš, zdaliby ten wězeň nalezen mohl býti a propuštěn; w tom mně a šwagru mému weliků libost okážeš. A jakož píšeš o Přibíkowi, poněwadž člowěk twój práwem Přibíka hledá, jáť člowěku twému toho brániti nebudu. Dále jakož píšeš, proše o tu wýpowěd: nadějiť se, že bohdá w Praze budeš, tuť chci rád wýpowěd učiniti, jakožť sem prwé psal. Pakliby tu nebyl bezelsti, buduli mieti w Praze chwíli, chciť tu wýpowěd rád učiniti; paklibych i tu chwíli neměl, ale když jedné zase z Prahy přijedu, udělám ji rád a pošliť ji. Dat. Krumlow, fer. V[a] post Invocavit, anno ꝛc. XLVIII°. Oldřich z Rosenberka.

Duška. Proto k sněmu pojedu, aby dobří lidé wěděli, že prácí a nákladów nelitují, a také abychme se k tomu přičinili, aby druhý sněm, kdyžby kardinál býti mohl, položen byl.

68.

Pan Oldřich přimlauwá se ku p. Jiskrowi z Brandýsa w Uhřích, aby o zproštění syna páně Přibíkowa z Klenowého se přičinil.

Na Krumlowě, 1448, 27 *Jun. (Koncept.)*

Urozenému pánu Jiskrowi z Brandýsa, krále Ladislawa najwyššiemu haitmanu ꝛc., přieteli dobrému.

Služba má tobě, pane Jene milý! Píše mi pan Přibík Klenowský, kterak o zproštění syna jeho pilně stojíš, a o to si nynie poselstwí k němu učinil. Toť welmi rád slyším. A takét sem na něm porozuměl, že je toho welmi wděčen od tebe, jakožto od přietele swého dobrého. I prosímť tebe také, aby pilnost w tom měl, aby syn páně Přibíków twú pomocí zproštěn byl; na tom mi welikú libost okážeš. A cožbych já také tobě k libosti měl učiniti, toť bych také rád učinil. Dán w Krumlowě, fer. V[a] post Johannis baptistae anno ꝛc. XLVIII°.

Oldřich z Rosenberka.

69.

Páně Jiskrowa odpowěd na předešlé psaní, a nowiny z Uher.

We Wídni, 1448, 2 *Jul. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému přízniwému.

Službuť swú wzkazuji, urozený pane a pane mně přízniwý! Jakož mi TM[t] píše o zproščenie syna páně Přibíkowa ꝛc. rač TM[t] wěděti, žeť o to s pilností pracuji, o zproščení jeho wězení. A jakož mi píše TM[t], porúčeje mi krále Ladislawa: rač

TM[t] wèdèti, žeť já JM[ti] w ničem nemínim opustiti, než jemu slúžiti jako pánu swému milostiwému. A na wèdomie TM[ti] dáwám, žeť jest kardinál do Widně přijel; tuť sem s JM[ti] mluwil, jeda s ním na cestě, o příbězích a o dokonalosti w Uhřích. Tak mne zprawil, že se mají páni Uherščí spolu sjeti we dnech brzkých do Prešpurku, a tu mezi sebú konati o wšechny wèci a smlúwy k upokojení a nesnázi zemí; a což w tom sjezdu jiščejšího zwím, toť TM[ti] dám zwěděti. A jakož mi píše pan Přibík, žeby kardinal mínil odjeti, rač TM[t] zwèdèti, žeť jeho úmysl není, než když se s KM[ti] sjede, což jeho úmyslu zwie, že chce wám známo učiniti listem swým; a také žeť se mají páni Rakúščí do Hamburku sjeti k tomu pánů Uherských sjezdu. A tak mi kardinál řekl, že nikam nechce odjeti, než WM[ti] to konati, což jest řekl. A rač wèdèti, žeť TM[ti] chci poslúžiti, na čemž se hodím, jako pánu swému milostiwému. Dat. Wiennae, fer. III[a] post festum beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Jan Jiskra z Brandýsa,
najwyšší haitman krále Ladislawa, hrabě Šarušký.

70.

Pan Oldřich radí panu Zdeňkowi ze Šternberka, aby nechystal se do pole s panem Jiřím z Poděbrad na starého Mišenského.

Na Krumlowě, 1448, 2 *Aug*. *(Koncept.)*

Panu Zdeňkowi ze Šternberka.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Slyším, že se pán Jiřík polem chystá na starého Mišenského, a žeby i ty s ním měl jeti. To mi se welmi zle líbí, a mám za to, žebychme sobě smlúwy Pelhřimowské daleko jinými běhy lépe k miestu přiwedli, nežli polmi; a také žeby pane listem odpuštění od starého Mišenského bral, a zase ihned jemu odpowěděl, byloliby tak pane, pomysliž na to a na rytierský běh: i muožeš sám tomu dobře rozuměti, žeby to dobře nebylo; a jáťbych tobě, toť buoh wie, nerád přál zlého aneb nepoctiwého. A také milý přieteli, poněwadž si byl ode wší země w poselstwí u KM[ti], zdáloby mi se užitečněji, poctiwěji a také potřebněji, by ty sèmnú a s jinými pány a dobrými lidmi do Wiedně jel, k tomuto uloženému roku, kterýž kardinál nám pokládá wedle zuostání na sněmu w Praze od této nedèle we čtyrech nedèlèch, t. j. na den S. Jiljie. Protož milý pane, jestližeby se tobě zdálo, nechaje toho pole, přijeď sem ke mně od této nedèle we třech nedèlèch; neb já od tohoto pondèlí we třech nedèlèch odsawad pojedu, a jelibychme spolu. Také týž gleit máme, jakož sme lóně w Hradci mèli, když sme do Wiednè jeti mèli. A cožtě úmysla twého w tom, prosímť tebe, daj mi wèdèti na Chusník, a odtud mi ihned dále wěděti dadí. Dat. Krumlow, fer. VI post vincula Petri, anno ɔc. XLVIII°. Oldřich z Rosenberka.

71.

Jan Zajimač z Kunstatu panu Oldřichowi opět o při swé s králem Fridrichem píše (srw. nahoře č. 66.)

Bez m. 1448, 12 *Aug.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě.

Službu swú wzkazuji, urozený pane! TM' mi jest psal před sněmem pominulým w swých listech, abych s KM^{u} wálky nezačínal o swój běh, jakož TM^{u} tajen nenie. W tom sem TM^{u} poslušen byl, neb TM' i s jinými pány o to se přičiniti k JM^{u} chtěli, aby mi ráčil sprawedliwé učiniti o mú službu, kterúž sem wedl a učinil králi mladému i jeho matce . . *(chyba w orig.)*; a já sem toho wděčen byl od TM^{u} i s přátely swými, že TM' ráčil si se w to wložiti. Potom mi jest TM' wzkázal po mém služebníku Ctiborowi z Tloskowa, že se ráčíš o též přičiniti k JM^{u}, aby mi ráčil sprawedliwé učiniti podlé mých zápisuow. A nynie sem srozuměl, že TM' k JM^{u} jeti máš: wždyť prosím, rač s JM^{u} ještě rozmluwiti o mú sprawedliwost, kterúž mám, byť mi ráčil dáti služby mé užiti, kterúž sem učinil ke cti králi mladému i jeho mateři. Pakliby toho nebylo, wěřím TM^{u} jako pánu, že mi ráčíš raden i pomocen býti wedle namluwenie na sněmu; a jábych swého musil na JM^{u} dobýwati, jakožbych mohl, podlé zápisuow swých, doufaje TM^{u}, že mým služebníkuom brániti nedopustíš přes swá panstwie jezditi; a toho TM^{u} mienim zaslúžiti. Odpowědi prosím psané od TM^{u}. Dat. fer. II ante Assumptionem gloriosae virginis Mariae, anno ɔc. XLVIII.

Jan z Kunstatu.

72.

Jan z Rabšteina panu Oldřichowi do Widně zpráwu dáwá, kterak p. Jiří z Poděbrad s jednotau swau wojensky ku Praze přitáhl.

W Praze, 1448, 1 *Sept.* *(Orig.)*

A. „Domino de Rosis."

Urozený pane, mně přiezniwý! Zle se mele bez tebe tuto w Čechách. A kto tiem winen, potom o to budem mluwiti, ač buoh dá se we zdrawí shledati. Pole dobře silné mají pan Jiřík s těmi čtyrmi kraji, a drahně pánów i zeman i měst s nimi. A leží míli od Prahy w Běchowicích a w Počernicích; a s druhé strany Pan Aleš Holický u Lún s druhú rotú, Ilburkem, panem Burianem, Caltú i jinými. Skrze Prahu jich pustiti nechtie; newiem kudy sě strhnú; snad přes Rúdnický most. Co z toho pojde, zwieme do swatého Martina; a pak krále budemli mieti, co tomu dieš? i bez twé wóle, když chceš spáti. Mnozí a diwní běhowé jdú, ježtoťbych jich na celém arku nepopsal; a nesmiem, pro přejietie karty. Datum die Aegidii.

J. R.

B. „Domino de Rosis.“

Tak tu tyto wěci jdú: že p. Jiřík s těmi čtyřmi kraji wzhuoru na pole, a jiné k tomu tisknú, že musie býti podlé nich. A kohož se tiežeš, na koho to táhnete? odpowie, to buoh wie, že newieme, kam nebo na koho. A když někteří s swými pány o to mluwili, a to mnozí: tehdy páni jim prawie, nedbajte, nenieť proti waší cti ani co škodného, ale jestiť to obecné dobré. A tak lidé jsúce tiem potěšeni, táhnú, mnozí newěd úce kam, ani proč ani na koho. A též i ti haitmané tisknú wšecky zhuoru, proti lidské wóli mnohé. Najprwé byla wojna prohlášena pro Ilburka do Loketska a na Plawenského; potom dobyt Herswerd od starého Mišenského panu Wilémowi Šomberkowi, a to služebník páně Jiříków; potom táž wojna prohlášena na Mišenského starého. Pak jezdili do Míšně pan Zdeněk z Šternberka a p. Smiřický. Ti tak tam smluwili, že Mišenský podal se na p. Zajiece a na p. Smiřického, a jednoho z swé raddy chce k tomu přidati a na těch přestati. Wrátiwše se z Míšně tito poslowé, tak zprawili p. Jiříka. Nedal odpowědi, než řekl: když se strhnem, to již polem, tu utieže se s jinými, dám toho odpowěd. Strhli se u Hory na Kačíně a na Kolmarku, tak hádají, k dewěti tisícóm; newiem by ještě odpowěd dali. Odtud trhli a položili se u Plaňan, Rabšteinowy wsi; tu dwa dni leželi, a tak tu i druhú wes jemu zahubili, ježto jie za dlúhý čas málo požiwe. A tak lidé prawie, že z prawé nepřiezni se jemu to stalo pro kardinála ꝛc. Odtud dále táhli ku Praze blíže; položili se u Běchowic a u Počrnic, a záhubně ležie. Učinili swé poselstwie od Plaňan do Prahy; poslali Malowce a Zdeňka Kostku; a to toto poselstwie: aby je propustili skrze Prahu; a druhé, aby s nimi poslali a táhli s nimi; třetie, aby kněží netrpěli protiwných; to již na kapitolu a na Papúška, na faráře od S. Hawla, na faráře od S. Mikuláše, od matky božie z Luže. A pak jiné žaloby činili na konšely i na některé zuobce, že p. Jiříka pomlúwají, žeby on chtěl do Prahy wpadnúti, a žeby stál o zkaženie Prahy. Dali jim odpowěd na rathúze, že sami po swých posléch chtie dáti odpowěd. A také ti poslowé Malowec a Kostka, a dwa měšťané z Brodu a z Čáslawě, žádné služby newzkázali starším konšelóm. Pak hned ti poslowé když sporozuměli, že tak nepójde jakož se domniewali, chtiece pryč jeti, někto z jich k tomu zjednaní metali listy po uliciech pod pečetí páně Jiříkowú. Píše službu swú ke wšem řemeslóm, šewcóm, koželuhóm, krajčieřóm ꝛc., a túže jim na konšely obú měst, i na některé z obce, kterak jeho pomlúwají o Praze, žeby on chtěl ji zkaziti, a dlúhú kroniku. I beru sobě, že chtěl zbúřiti obec proti konšelóm. Psali p. Jiříkowi o to do wojsky i jiným, né také i ti řemeslníci nebo cechmejstři dobře protiwně i uštipně. Pak nedali odpowědi na poselstwie těch poslów z wojsky. Ale byl p. Hanuš Kolowrat rok umluwil se p. Jiříkem, že se měli sjeti někde mezi Prahú a wojskem Počrnici. Poslal p. Jiřík, chtieli aby do wojsky přijeli; a p. Hanuš ani Pražené nechtěli do wojsky. Takž

to i stojí dnes; a prawie, žeby chtěli blíže s wojskem ku Praze. Také hustě řeč proskakuje, že na to pole sebrali, chtiece kněze Wiléma Mišenského uwesti do země a za krále wzieti. A proto také že kněz Wilém leží polem pod některakú twrzí služebníka bratra swého kněze Fridricha; a tu aby se strhnúce, jej do země uwedli. A p. Aleš Holický, Burian, Ilburk, Calta a druzí zemené kraje Slanského a město Slaný ležie u Lún; a ti wšickni jedna rota jsú se p. Jiříkem a těmi pány ktož s ním jsú. Pak které výstrahy od mnohých dobrých lidí jdú obecně do Prahy, né i z wojsky, proč wždy chtěli a ještě chtěliby skrze Prahu táhnúti, psáti mi se nehodí. Wšeť sem wypsal což wiem, aby i ty wěda uměl se tam richtowati, tyto wěci wěda. Datum Pragae in die Aegidii. J. R.

73.

Pan Oldřich prosí Jakuba ze Wřesowic, aby ke sjezdu do Budějowic k auterý po Wšech swatých uloženému přijel.

Na Krumlowě, 1448, 25 *Oct. (Kopie Březan.)*

Služba má tobě, pane Jakube milý! Tak jakož sú tě páni Hradečtí obeslali, abychom se sjeli na který den a kdebych já ten sjezd položil: wědětiť dáwám, že sem ten sjezd položil do Českých Budějowic, od tohoto úterýho příštieho w témdni, toť jest ten úterý po Wšech Swatých. Protož prosím tebe milý pane Jakube, tak jakožť páni Hradečtí tobě píší, aby se té práce wážil pro obecné dobré a tu přijel. Nebo o též p. Krušina, p. Strakonický, p. Jan Rabský, p. Hanuš, p. Jindřich Kolowratowé, p. Burian obesláni jsú; a jinému nerozumiem, než že ti swrchupsaní páni tu budú. A tohoť prosím odpowědi twé po tomto poslu. Dat. Krumlow, fer. VI^ta^ ante Simonis et Judae, anno ɔc. XLVIII°. Oldřich z Rosenberka.

74.

Jakub ze Wřesowic odpowídá p. Oldřichowi na předešlé psaní, proč ke sjezdu do Budějowic přijeti nemůže.

Na Žluticích, 1448, 30 *Oct. (Orig.)*

Službu swú wzkazuji WM^ti^, urozený pane a přieteli dobrý! Jakož mi píšete, pokládajíce sjezd w Českých Budějowicích, w tom také žádajíce mého příjezdu ɔc. O tέžť sú mi také páni Hradečtí psali. I jsúť pane hodné příčiny, pro něžť mi jest toho nynie nelze učiniti: najprwé, žeť mi nenie příjezdno ani bezpečno; neb když sem byl obeslán p. Jiříkem, tuť sem tam jezdil za gleitem, a wšak ještě tu u Šárky strhowali sem i tam na mne, jmajíc na to 40 koní; a widúc že sem sě přesilil jiezdnými, i nesměli na mne, nebo sem měl na sto koní; a to dobří lidé wědie.

Také nynie powstáwají jakés diwné búřky w krajiech našich: toť p. Plichta a p. Aleš z Šumburka pálé sobě s Žateckými; opět p. Hynek Krušina se p. Wajdowským; ale žeť sem již nynie mezi nimi k miestu určil námluwy, a příměřie do dwú neděli mezi nimi učinil, a naději sè bohdá, žeť toho mezi nimi pokonám. Protož wám wěřím, že mi w tom za zlé neráčíte mieti; a oč se koli dobré swolíte ze spolka, někde blíže a mně příjezdnějie sjezd položiec mne obešlete, tohoť neobmeškám. Datum Žlutic, fer. quarta post Simonis ꝛc. Jacobus de Wřesowic.

75.

Pan Oldřich zprawu dáwá Burianowi z Guttenšteina, že schůzka s p. Jiřím z Poděbrad w Pelhřimowě smluwená bez prospěchu se rozešla.

Bez datum, (1449, m. Januar.) (Koncept.)

P. Burianowi z Guttšteina.

Služba má tobě, pane Buriane milý! Wěděti dáwám, že sem se nynie w Pelhřimowě se panem Jiříkem sjel, a tu pan Zbyněk Zajiec a Smiřický také byli, a pan Oldřich Hradecký tu také přijel. Chtěl sem rád, aby ty wěci w dobré přiwedeny byly, ale sem w tom žádného prospěchu mieti nemohl, tak že sme se beze wšeho konce rozjeli; neb pan Oldřich na to šel. Oldřich z Rosenberka.

76.

Prokop z Rabšteina lituje toho ku p. Oldřichowi, že mu lepší odpowědi u krále Fridricha zjednati nemohl, a píše mu nowiny z Uher.

W Nowem městě za Wídní, 1449, 24 Januar. (Orig.)

Urozenému Pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milému.

Urozený pane milý! Buoh wie, byl bych rád k welmi dobré odpowědi přiwedl, ale nemohl sem tomu nic učiniti: a bojím se, že od toho člowěka s těžkem bude moci který peniez wymožen býti. Samému to newonie, a jiní ještě dále wdy odrazují; pak coť na tom nadleh zíští, toť potom shledají. A druzí řekli, najprw žádal Rosenberk XV set zlatých, a již na tú wěc ꝛc. IIII tisíc. Uměj se w tom TM' zprawowati; jáť sem přitom nebyl, kdyžs najprw mluwil, i neumiem co w tom řéci. Paumgartner bylť jest pilen i u p. Walsowského i jinde, ale nepomohli nic. I sám sem přijel k Walsowskému, jediné ježto přijel, a mluwil sem s ním mnoho, prose aby pilnost swú přičinil, aby TM^u pomoc se stala. Pěkně mluwil, a když swú wěc wyjednal, ano i já i jiní prosili, aby se přičinil, wstaw i jel preč i s Šaumburským, a nic neučinil. Pak slíbilliť jest co TM^u, jakož od Paumgartnera slyším, to TM' wie. Pan Kašpar byltby rád pomohl cožby mohl, sed non capit noster

sermo in illis hominibus. Prawilť sem waši powolnost i službu i wóli dobrú, kterú činíte wdy w jeho wěcech. Jistě pane, potomť mne newyprawí o poselstwí k TM^{u}, lečť jiná proměna bude. To máš zawřenie: já i p. Kašpar wšudyť rádi poslúžíme, kdeťby jediné platno bylo, nebylaťby nám žádná práce pro tě těžká. Dnes Ladslaw Fargas ode pánów Uherských a prelátów, maje XV koní, přijel a poselstwie dal toto: post recommendationem odewšech prelátów a pánów žádal, aby ty wěci opraweny byly, což se stalo w tom přímeří od těch úředníków z těch hradów, kteréž králowi držie; ačkoli preláti a páni Uherští úplně tomu wěřie, že bez JM^{u} wóle se to stalo; a že oni prawě a úplně z swé strany zdrželi sú to příměřie. Dále jakož kardinál o příměřie s nimi jednal, a odpowěd na ty wěci JM^{u} dána nenie, prosie aby w tom JM^{t} stýskánie neměl, neb se to pro hodné příčiny dlílo; ale že preláti a páni o S. Řehoři w Budíně pohromadě budú, a tu TM^{t} bude mieti bohdá dobrú odpowěd a konec, kteráž se TM^{u} nebude zle líbiti, jakož se naději. Kardinál ten jest z Mohuče do Kolína jel, a tu pobuda chwíli nedlúhú, i miení upřiemo k otci swatému do Říma ztěží; a tak KM^{u} píše. Swój list, kterýž mi kardinál píše, přepis TM^{u} posielám. Budešli chtieti, dobře žoldu swého syna dobudeš, ano Peršteinskému ihned dali VIIIC. zl. O Wiedenských a Nowoměstských Paumgartner wám powie. Datum in Nova civitate, fer. sexta ante Conversionem S. Pauli, anno ↄc. 49.

Prokop.

Paumgartner žádal jest psané odpowědi, ale nechtěli sú jie dáti.

77.

Pan Oldřich p. Prokopowi z Rabšteina zpráwu dáwá o sjezdu w Pelhřimowě jalowém.
Na Krumlowě, 1449, 31 *Januar. (Koncept.)*

Služba má tobě p. Prokope milý! Welmiť sem wděčen z těchto nowin, kteréž si mi široce psal; a takéť welmi děkuji, že si pracowal o mé dobré, a žeby se rád k mému dobrému přičinil, cožby wěděl. I dáwámť wěděti, že sem w té mieře, jakož Paumgartner w dole byl u KM^{u}, se p. Jiříkem w Pelhřimowě rokowal; a tu byl také p. Oldřich, p. Zbyněk Zajiec, p. Smiřický i bratr twój. A tu sme se bezewšeho konce rozjeli: neb p. Oldřich žádal, aby p. Meinhart otec jeho konečně propuštěn byl, Praha nawrácena, a každý k swému úřadu a k swému statku zasě připuščen; a toho se p. Jiříkowi nezdálo učiniti, než aby ty wěci před obecným sněmem byly jednány w Praze, kdyžby oni jej uložili. A tohoť se také p. Oldřichowi nezdálo učiniti, neb je tu žádnému konci nesrozuměl, jediné že sú na prótah šli, aby se s lidmi protráwil aneb lidí s sebe pustil a potom k wětším škodám přišel. Jakož pak šíře od p. Kašpara těm wěcem porozumieš; neb KM^{u} to široce wypisuji. A protož milý pane Rabštaine, prosímť tebe, přičiň se což budeš moci, zdaliby mi

JM' jakú milostiwú odpowěd dal; neb sám móžeš rozuměti, že je toho weliké potřebí: tohoť chci rád zaslúžiti. A prosím tebe, wiešli jaké nowiny, piš mi je po tomto poslu. Datum Krumlow, fer. VI[a] ante purificationis Mariae, anno oc. XLVIII.°

Oldřich.

78.

Nejmenowaný kdosi p. Oldřichowi zpráwu dáwá o p. Jiřím z Poděbrad po smrti p. Menharta ze Hradce, též radu, jakby proti němu míti se slušelo.

Bez datum (r. 1449, m. Febr.) (Orig.)

Urozený pane milý! Službu swú TM[ti] wzkazuji. Wědětiť dáwám TM[ti], když jest pana Menharta mrtwého wezl Leskowec a Janek z Hrádku, leželi sú s ním u mne, tak prawiece, kterak pan Jiřík rozpisuje i mluwí, že wšecken rozstrk stal se jest w Pelhřimowě Twú Milostí, a že sú tobě w moc dali to wše, což jest se počalo nesnází, a panu Zajiecowi a panu Smiřickému; a žes TM' se w tom stranú položil, a tak se stal nekonec. A toť wšudy w řeči hřmí w našich krajích. Protož zleť se děje, ač ste zmeškali to předjíti; nebť jest w tom mnohé zlé WM[ti]. A jakoť jest buoh na nebi, to rač wěděti, žeťby pan Jiřík rád zbyl těch nesnází, byť toho měl cestu podobnú; a zwláště byť mohlo ještě k sněmu anebo k sjezdu někakému přijíti, jistě nebyloťby zle. Nebo tohoto což píši jest dówod, že pro tu wěc šikowal pan Jiřík jednoho z zeman, aby toho Leskowec s Jankem z Hrádku požádal o rok dánie na panu Jiříkowi; a tak jest dán rok jemu. Protož zdáli se WM[ti] k tomu jíti, aby se dlilo to zlé, rok aneb sjezd móžete mieti z toho, když se bude wámi rozpisowati, že tak nenie což oni rozpisují. A tady se ctí móžete sjezdu požádati, ač se wám bude zdáti. Pakli co jiného užitečného máte před sebú, to učiníte. Ale mněť se zdá, čímžby mohli to uwesti, aťby lidi na sobě držeti musili, tiem wám lehčeji bude a s wětším prospěchem a užitkem. Nebť oni z núze musie skoro na pole, pro nedostatek, a k tomuť jsú hotowi na wšaký den. A čím se déle jich pole prodlí, tiem waše zsilenie znamenitějšie bude a s menší škodú chudiny. Neb domysléliť se tohoto, aťby s wámi bitwu skonali prwé nežť Němci zde walem budú, budeť wám mnoho s wětší škodú na lidech a s wětší záhubú lidskú chudiny. Než ku poli se nastrojíte, ačť záhubu swú mnohú uzříte; nebť oni prawie, žeť mají zde býti k waší pomoci Němci walem. Protoť píši, nechtě byť se co zlého wám dálo; i prosím aby má klopotnost dobrotiwě byla přijata, ač sem co pochybil rozumem, ale wěrúť práwě stojím, ufám bohu, k wašemu dobrému.

79.

Jan z Kostelce p. Oldřichowi odpowěd dáwá na pozwání jeho, aby se s ním proti jednotě Poděbradské spojil.

Bez místa, 1449, 23 *Febr. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mně přiezniwému.

Služba má napřed WM^u^, urozený pane! O ty wěci jakož mi WM' píše, rač WM' wěděti, žeť nynie s Čabelickým haitmanem kraje našeho záštie mám, o kteréžto s ním na Močihuba přišel sem; a do té pře skonánie příměřie máme s obú stranú listy upewněné. I chciť i hned Močihubowi psáti a jeho prositi, aby tiem spieše ten rok nám složil. Buď pak jím to mezi námi zjednáno nebo nebuď, a cožť w swém úmyslu mieti budu o ty wěci, o kteréž mi WM' píše, toť WM^u^ dám wěděti. A teď WM^u^ posielám přiepis listów, kteréž mně a panu Kunšowi pan Jiřík píše. Datum dominico ante Mathiae apostoli. Jan z Kostelce.

80.

Pan Oldřich zwe měšťany (Budějowské, jak se zdá,) ke sjezdu do Třeboně.

Na Krumlowě, 1449, 16 *Mart. (Koncept.)*

Súsedé milí! Wěděti wám dáwáme, že nerozumieme, byť ten sjezd do Plzně neb do Hradce a do Pelhřimowa předse šel; neb o těch dobrých lidech, kteříž w tom pracují, ještě žádné konečné odpowědi nemáme. A poněwadž nás rowné potkati nemóž, zuostali sme na tom, že nynie w tento čtwrtek na wečer bohdá w Třeboni budem; a tu k nám přijede pan Oldřich, p. Jan Hradecký i kněz Bedřich. I žádámeť s pilností, abyste swé k tomu času také tu wyslali, poněwadž nás rowné potkati nemóž, abychme tu již ty wěci předsewzali wedle potřebnosti, abychme nadleh zkaženi a dokonce zahubeni nebyli. A jestližeby nám w té mieře jaké poselstwie přišlo, dámeť také nemeškajíc wěděti. Dat. Krumlow, dominico Oculi, anno ꝛc. XLIX°. Oldřich z Rosenberka.

81.

Jan z Lomnice a z Meziřičí omlauwá se ku p. Oldřichowi, že ke sjezdu do Hradce a Pelhřimowa rozepsanému pro stáří přijeti nemůže.

W Meziříčí, 1449, 31 *Mart. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli zwlášče milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli zwlášče welmi milý! A jakož mi TM' psala, žeby pan Oldřich Hradecký měl se sjeti s swými přátely w Hradci

w tento úterý, a pan Jiřík z Poděbrad s swými w Pelhřimowě: račiž pán buoh dáti wám prospěch s obú stranú, byste se řádně sjednali, ježtoby bylo tej koruny dobré a počestné. Neb jistě pane, nestaneliť se tak, jehož buoh nedaj, strachť jest, že ta koruna zahyne. A jakož TM' píše, žádaje také mej příjezdy k tomu; jakož také i pan Jiřík též žádal i pan Trčka, abych k nim do Pelhřimowa přijel: račiž wěděti milý pane, žeťbych já to rád učinil pro WM' a pro zemské dobré, a zwlášče TM^{u} k wóli: ale jsemť člowěk starý a nemocný, žeť pracowati nemohu. A takéť já již k takým wěcem welikým mladý smysl mám; neb každý člowěk starý jest druhé mlad. A takéť sem syna swého s čeledí wyprawil na pole zde. Račiž mi WM' toho za zlé nemieti, a zwlášče TM', že pro také příčiny já býti nemohu k WM^{u} rozkázaní. A s tiem račte milému bohu poručeni býti, abyšte ty wěci w dobrý konec uwedli. Dat. Meziřič, fer. II^{da} post Judica.

Jan z Lomnice a z Meziřieče.

82.

Prokop z Rabšteina p. Oldřichowi z Widně nowiny píše, že p. Kašpar Šlik mrtwicí raněn ꝛc.
We Widni, 1449, 5 *Jun. (Orig.)*

Pánu mému welmi milému, p. Oldřichowi z Rosenberka.

Urozený pane milý a přízniwý! TM' psal KM^{u} ꝛc. Činíš jako ten, ještoby rád našemu dobrému, a my sami nic nedbáme; a ktož sám swého dobrého nedbá, co pak ty máš se o to starati? Jižť wšichni widěli sú waši pilnost: nám w uši nejde, a snad také odjinad někaká ponucenie jsú. Jiným nemním by to šlo, že k TM^{u} nenie posláno, jediné nedbáním; nedbajž také nic. Bychť s tebú mluwiti mohl ustně, šířebych mluwil: ale daleko jsme od sebe nynie, buď na tom dost. Nowin TM^{u} nynie psáti neumiem žádných, než toliko že král do Grece jel o božiem wstúpení; a odtad miení do Korutan a do Krainu, a snad i do Triestu. Já sem o swé wěci sem byl přijel, a na wšaký den za JM^{u} tam pojedu. O příměří Uherském zdá mi se, žeť sem byl TM^{u} psal, že jest učiněno za dwě létě. Páni Uherští mají sněm walný w Peště; co zjednají, buoh to wie. Comes Franciscus ten od Mediolánu odtrhl, a welmi nemocen. Pan Kašpar, náš dobrý přítel, welmi nemocen; šlak jej porazil, ruka a noha a pól jeho jako mrtwo a jedna strana lewá téměř wšecka. Strach na wšakú hodinu že pojde; neb dobrého rozumu nemá ani dobře lidí zná. O legátowi rád slyším; nynie sem jemu dobře pilný list psal a mnoho sem w něm o TM' dotekl. Milý pane přičiň se, ať tak neodjieždie od nás, ať ještě se pokusí, zdaby co mohl dobrého naší zemi zjednati. S tiem se porúčiem TM^{u} i synóm twým, mým milým pánóm. Datum Viennae, die Bonifacii, anno ꝛc. XLIX.

83.

Wýstraha z Prahy od nejmenowaného p. Oldřichowi daná.
Bez datum (1449.) *(Orig. w archivu Worlickém.)*

Urozený pane, pane muoj milostiwý! Twé M[u] psalbych rád nějaké nowiny, ale takowých newím, než že čakáme pana zpráwci, a toho jest weliké potřebie, nebo sě welmi búří lotrowina i ti kněží a ti ježto byli wyhnáni pro neřádné wěci. A strach, nebudeli někakého mocného města osazowání dobrými lidmi, byť nenačeli wína črweného; zprosť nás pán buoh toho řádu s nimi píti! Takéť sě pan Jiřík připrawuje welmi na ten sněm, i ti wšichni, ježto mají s ním jeti; a tak prawí, žeby XXX krytých koní wésti měli. Jiných nowin TM[u] psáti newím, než že dobří lidé duchowní i swětští chodí jako bez smysla u weliké tesknosti. Takéť k TM[u] do Jihlawi přijedu, a tu TM[t] někaké wěci zprawím, a také někaké owoce TM[u] přiwezu, ač budeli co, neboť sě jest owoce nic neobrodilo okolo města, kromě wína. Dat. ꝛc. *(sic)* per A. vestrum. *(sic)*

84.

Pan Oldřich p. Wáclawowi z Michalowic a na Strakonicích ze sněmu Jihlawského zpráwu dáwá.
W Jihlawě, 1449, 29 *Aug. (Koncept.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Wěděti dáwám, že se děkujíce bohu dobře máme, a jednáme s pilností ty wěci zde. Než pan Jiřík, pokládaje sobě těžké wěci i pilné potřebie, chtěl jeti do Prahy; a wšak znamenaw úmluwy Hradecké, zuostal jest. A KM[t] skrze swú raddu učinil k nám poctiwé poselstwí; a naději se, že JM[u] poctiwú odpowěd dáme. Jinéhoť takowého ještě neumiem psáti, než co dále zwiem, nebude tebe to tajno. A jakož píšeš o těch wěz-nów *(sic)* na Helfenburce sedieciech, milý pane, poněwadž člowěka zabili sú, nenie podobné, bych je kázal na rukojmě dáti wedle práwa a řádu; než když bohdá domuow přijedu, uptaje se těch wěcí, což se budu uměti wedle twého žádání k tomu přičiniti a wedle sprawedlnosti, toť rád učiním, jakožto pro přietele swého milého. A také prosímť tebe, neměj mi za zlé, že sem posla tak dlúho zde zdržel. Dat. Iglaviae, fer. VI post Bartholomaei, anno ꝛc. XLVIIII°.

Oldřich z Rosenberka.

85.

Pan Pertolt z Lipé we při swé s Ješkem Swojanowským z Boskowic aumysl swůj p. Oldřichowi oznamuje.
W Brně, 1449, 20 *Sept. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, šwagru mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane šwagře milý! Jakožs mi přiepis listu páně

Ješkowa ze Swojanowa poslal, w němž píše, žeby chtěl dwa přietele wydati, abychom ny *(sic)* také dwa wydali, a najwyšší ubrman aby byl p. Jiřík z Poděbrad ɔc. I ukázal sem kněžì biskupowi a kněži probošťowi Chúnickému i měštěnínóm Brněnským ten jistý přiepis, a oniť prawie takto, a já také s nimi, žebychme se nechtěli rádi strhnúti s TM^u, jakož sme tě wolili za najwyššieho ubrmana; ale p. Ješkowi nezdá se swoliti k TM^u, i píše p. Jiříka za najwyššieho ubrmana. Protož aby nemněli lidé, by nám byla mila wálka a záhuba chudých lidí, chcmeť také dwa přietele wydati takú měrú: najprw, aby rok byl složen w tejto zemi, protože sú se ta zášti stala w tejto zemi, w Olomúci, nebo w Znojmi, anebo w Jihlawě, neb w Meziříčí; a k tomu roku aby každá strana přiwedla swá dwa ubrmany; aščebychom my čtyři nadepsaní společně nebo rozdielně dali winy p. Ješkowi, o to chceme na těch čtyřech wydaných dosti jmieti; pakliby se ti čtyři nemohli w jednotu swoliti, tehdy o to neswolenie aby byl najwyšší ubrman p. Jiřík nadepsaný. A také w čemby nám p. Ješek dal winy, o to bychom také chtěli na těch čtyrech dosti jmieti; pakliby se také ti čtyři dělili a nemohli swoliti, tehdy aby byl najwyšší ubrman TM^t; a za toť prosíme, aby se ráčil w to uwázati. Pakliby toho našeho sprawedliwého podáwánie p. Ješek nechtěl přijíti, tehdy TM^u i každému bude wědomo, že p. Ješek swú wuoli chce jmieti. A zwláště prosíme, aby to naše k sprawedlnosti podáwánie ráčil w paměti jmieti. Dán w Brně, w sobotu před S. Matúšem apoštolem.

Pertolt z Lipé,
najwyšší maršalek králowstwie Českého.

86.

Wáclaw z Michalowic píše p. Oldřichowi, že ke swatbě k němu, ač nemocen, přijíti chce.
We Strakonicích, 1449, 23 *Oct.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli mój milý! O té wýstraze, o kteréžť sem prwé psal, o niež nynie w swém listu píšeš, dálibuoh když se spolu we zdrawí shledáme, tuť TM^t ustně zprawím plnějie. A jakož mi pane píšeš o swatbě a o hodech, a w tom žádaje k tomu času určenému příjezdy mé: protož milý pane, mój milý přieteli, jistě a w prawdě rač tomu wěřiti, žeť sem welmi nemocen, nebť mě réma welmi trápí i dobře dlúho drží, a pryskýřuow mnoho wyskákalo, než dálibuoh, naději mám k odlehčení, nebudeli konečného zhojenie; a wšak k žádosti wašie dálibuoh úmysl mój jest, a chci to rád učiniti. Račiž mi kázati hospodu zastati a zuostawiti na čtyřidceti koní ɔc. Také pane, jakožť sem toho dáwno žádal, a nemohlo mne to potkati od tebe, jižť tuto bude paní a panen krásných mnoho, račiž

hotow býti, a: jáť chci hnánie s tebú učiniti s ostrým, leč nebudeš smieti, ale máť tě wždy potkati. Dat. in Strakonic, fer. Vᵃ post S. XI virginum, annorum domini ɔc. XLIX°.

Wáclaw z Michalowic,
seděním na Strakonicích.

87.

Wáclaw z Třeboně p. Oldřichowi zprávu dáwá o jízdě, kteran mistr Jan z Rokycan skrze Pasow do Říma nastaupil.

W Pasowě, 1450, 26 *Januar. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milostiwému.

Urozený pane, pane mój milostiwý! Služba má se wšelikým poslušenstwím. Jakož mi WM píše o Rokycanowi, abych WM dal wěděti ɔc. Račte wěděti, že sem se na to se wší pilností ptal, a zprawen sem od jistých lidí, že jest bezpochybenie mezi swátky božieho narozenie a nowého léta osobně w Pasowě s šestnácti koňmi byl, a odtad do Šardinga a Salcpurka jest jel, dále do Říma mysl maje. Ale já sem jeho newiděl, ani s ním mluwil, a také příčiny pro které anebo kterým obyčejem jede, wěděti nemohu; neb sem již po jeho odjetí byl zprawen. Wiec rač WM' wěděti, že sem prosil welebného otce kněze biskupa, pána mého milostiwého, aby mi ráčil powěděti, wědělliby o tom co jistého. JM' mi odpowěděla, že jest také teprwa po jeho odjetí o jeho w Pasowě bytí byl zprawen; a by byl časně wěděl, a žeby bez WM wědomie jel, bylby jeho stawil. Wiec Jeho Welebnost kázal, abych WM psal, že se Wašemu we zdrawí domów wrácení srdečně raduje, a prosí aby jemu ráčili psáti, kterak se WM na té cestě zwedlo, a o Wašem zdrawí; wiece prosí, aby WM' ráčila pozdrawiti synów swých, Jeho Welebnosti zwláštních pánów a milých súsedów. Datum Pataviae, fer. II post Conversionem S. Pauli, anno domini ɔc. quinquagesimo.

Wenceslaus de Trzebon.

88.

Pan Oldřich stawům Českým na sněmu w Praze sebraným omlauwá se, že nemešká k obecnému dobrému se přičiniti.

Na Kramlowě, 1450, 28 *Januar. (Koncept.)*

Urozeným, statečným, slowútným i opatrným pánóm, rytieřóm, panošem i městóm nynie w Praze na sněmu sebraným.

Službu swú wzkazuji, urození, stateční, slowútní a opatrní páni a přietelé milí. A jakož mně i jiným ubrmanóm nynie široce píšete, dáwajíce winu našemu meškání, tomuť sem srozuměl. Muožete dobře rozuměti, že mnú nikdy obecné dobré nescha-

želo, aniž ještě bohdá sejde; a w tom sem nikdý ani prací ani nákladów nelitowal. A když sem nynie od KM[u] krále Římského zasě domów přijel, wedle zuostání Jihlawského ihned sem p. Alše obeslal o naše spolu sjezdění. Na to ještě žádné odpowědi nemám. A ihned jej opět i jiné ubrmany chci přiepisem listu wašeho obeslati, a sám se přičiniti, což najdále budu uměti, abychme ty wěci před se wzali a konali. A máte bohdá shledati, že mnú nemá nic rowného sníti. Datum Krumlow, fer. IIII post conversionem Pauli, annorum ɔc. quinquagesimo. Oldřich ɔc.

89.

Burian z Guttenšteina ujišťuje p. Oldřicha, že i on i Jakub ze Wřesowic se pilně přičiňují, aby kraje okolní ke sněmu do Plzně namluwili.

Bez místa, 1450, 12 *Febr. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu na Krumlowě.

Služba má TM[u], urozený pane! A jakož mně a p. Jakúbkowi píšete, tomuť sme srozoměli. A dále píšete, kterak ste na tom zuostali, že máte býti w Plzni nynie druhú středu w postě, i k témuž že jiné dobré lidi obséláte, žádajíc, abychme my k témuž wedli. Račiž wěděti, žeť sme se hned na to s p. Jakúbkem sjewše mluwili, a waše psanie, což nám píšete, přečetše, to rádi slyšeli. I jsúť k úmyslu wašeho psanie páni, rytieři, zemané a města kraje Žateckého k sjezdu nynie tuto neděli do Žatče zuobséláni; a kraj Litoměřický hned po té neděli jakožto k středě do Litoměřic také obeslán jest, i též do Slanska dobrým lidem dáno to wěděti. Neb jest jich žádost byla o sněm walný obecný s wámi se sjeti, a na ty wěci wzniklé a stalé se namluwiti, aby k něktému srownání bez záhuby a zkázy této země přiwedeny mohly býti; w tom se kladúc prostředkem, a litujíc takowých róznic w této zemi. Neb nebudeli to záhe srownáno, strach jest, jakž se lidé zbúřie, byť to tieže neslo, ano to na tom každú hodinu wisí, a se všech stran lidé se w zemi této búřie. I zuostaliť sme na tom s panem Jakubem, žeť on již hned do těch krajów jede, a k tomu powede, žeť ti dobří lidé, wznesa na ně waše psanie, z těch krajów k wám do Plzně na ten čas bohdá přijedú; a na to sobě již někteří hospody w Plzni zastáwají. I k tomu z těch sjezduow mají hned obeslati znamenitými osobami pana Jiříka, a prositi jeho, aby pro dobré této země s přátely swými k tomu sjezdu do Plzně přijel. A já ještě sám chci jej o to obeslati a prositi, i k panu Alšowi osobně o to jeti, a podlé psanie wašeho rád toho pilen býti pro obecné dobré. A takť sme se o ty wěci s panem Jakubem namluwiwše rozjela a zuostali, oba toho pilna jsúc, nelitujíc w tom, toť buoh wie, práce i nákladuow swých, pro dobré a poctiwé země této. Neb ufám milému bohu, když ten sjezd společný do Plzně sweden bude, že tu bohdá w něco užitečného k prospěchu této země zespolka

uhozeno bude. Paklitby co jiného w tom bylo, totbych TM[u] nemeškaje dal wěděti. Také rač wěděti, že Prokop Fegal z Plzně přijew ke mně, i rozmluwil semnú o ty wěci, což jemu TM[t] poručil. I jsemť toho welice od TM[u] wděčen, takowého přiezniwého wašeho mně wzkázanie, kteréž ste mi po něm učinili. Dat. fer. V[ta] ante Valentini.

Burian z Gutšteina na Tachowě
a na Nečtinách seděním.

90.

Jan Bechyně z Lažan p. Oldřichowi oznamuje, co jednota Poděbradská o přejatém listu jeho w zemi rozpisuje, žeby Mišenského proti Čechům popauzel.

Na Bechyni, 1450, 18 *Mai. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milostiwému.

Urozený pane, pane muoj milostiwý! Služba má napřed WM[u]. Račte WM[t] wěděti, že nynie w nowě přijel jest ke mně sestřenec Chotiřanského, a tak za celo prawí, kterak wuonom kraji p. Jiřík i jeho spomocníci rozpisují po městech i kdež se jim zdá, prawiece žeby p. Burian přejel listy něA kteraké, žeby WM[t] psala Mišenskému, aby táhl polem bez meškánie do Čech na kacieře, a pálil a mordowal i děti; a dotýčíc na konci, aby to učinil jakožto sám od sebe. A mámť za to, žeť sú i na Tábor o témž psali; nebť jest byl jeden osedlý s Tábora u mne, a prawě, žeby některaké listy přinesli od p. Jiřika, a že má obec swolána býti o to tento ponděli. A jestližeťbych došel těch rozpisuow, toť WM[u] tajno nebude. Protož to wědúce WM[t], račte se w tom ohraditi, jakž WM[t] budete rozuměti; nebť to zajisté wiem, žeť WM[u] křiwdu připisují. Dat. in Bechina, fer. II[da] post Ascensionem domini, anno ꝛc. L°.

Také jestližeby kto WM[u] dále odpowěděl, prosímť WM[u] račte mi dáti wěděti nemeškajíc, aťbych se uměl wystřéhati w tom.

Jan z Lažan, seděním na Bechyni.

91.

Pan Oldřich posílá Janowi Bechyňowi z Lažan přepis listu swého, od jednoty Poděbradské přejatého, a dalších zpráw na něm žádá.

Na Krumlowě, 1450, 19 *Mai. (Koncept.)*

Služba naše tobě, pane milý! A jakož si nám nynie psal o tom rozpisowání, tomuť sme srozuměli, a welmiť sme toho od tebe wděčni; a prosímeť tebe, pokus se o to, zdaliby nám ten přiepis zjednati mohl, kterak Burian píše. Neb my tobě teď přiepis posíláme, kterak sme p. Krušinowi psali, testi našemu milému, kterýž list přejat jest; a proto tobě přiepis posieláme, jestližeby mluwil kto, žeby ten list jinak swědčil, než tento přiepis, wez úplně, že jinak neswědčí, než jakož tento přiepis;

aby se potom uměl také zprawiti. A dále tebe prosíme, zwědělliby co takowého, daj nám wěděti, a myť tobě zase také wěděti dáme. A zwláště wěz, že nám ještě žádný neodpowěděl; než jestližeby kto odpowěděl, takéť dáme wěděti. Datum Krumlow, fer. III. post Ascensionis domini, anno ͻc. L^{mo}. Oldřich.

92.

Bedřich ze Strážnice napomíná panůw z Rosenberka, aby p. Koldy z Žampachu hubiti nedali a k Táborským wlídně se měli ͻc.

Na Kolíně, 1450, 10 *Jul. (Orig.)*

Urozeným pánóm, panu Oldřichowi a panu Jindřichowi z Rosenberka, pánóm mnè přiezniwým.

Urozenî páni mnè přiezniwí! W^m M^{tem} službu swú wzkazuji. W^m M^{tem} wěděti dáwám, že nynie sjezd kraje Hradeckého w Hradci byl jest, na kterýžto posielal sem Nycka služebníka swého, žádaje aby na pana Koldu nesahali, a těch záhub nad ním přestali; a jestližeby on co učinil, ježtoby neměl učiniti, to wše po pániech ubrmanech na tomto sněmu w Pelhřimowě oprawiti má, a též zase jemu aby se stalo. Toho rowného podáwanie přijieti nechtěli sú, než přes to wždy jej hubie a pálé. I prosím W. M., račte k tomu se přičiniti, ať jeho wiece nehubie a rowné od něho přijmú, a též zase od sebe jemu učinie; pakliby wždy po psaní wašem toho přijieti nechtěli, že neráčíte déle jeho záhubám diwati se. A také račte W. M. wěděti, že Mrzák netajně w Hradci mluwil, že w těch umluwách pan Kolda a já opuštěni jsme, a že jinak s námi nakládati chtie. Což pak W. M. w tom mi rozkážete, takť učinim. Také W. M. wěděti dáwám, že Táborští psali sú mi, žeby s W. M. chtěli se sjeti: i prosím, račte pěkně s nimi nakládati. A jestli žebyšte nemohli oč uhoditi, ale odložte to na mě, žeťbych já to mezi wámi sjednal. A teď W. M. posielám listy od p. Jiříka a oď p. Koldy, i také přiepis listu, kterýž nynie píše Táborským. Dat. Coloniae, fer. VI^a ante Margarethae.

Kněz Bedřich ze Strážnice.

93.

Wáclaw z Michalowic p. Oldřichowi zpráwu dáwá o wálce pp. Klenowských a Janowských s Bawory, i o swé při s Piseckými.

We Strakonicích, snad r. 1450, *m. Oct. (Orig.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli mój milý! Jakož mi pane píšeš, aťbych dal wěděti, čieby roty w Němciech byly: protož račiž wěděti, žeť sem tak zpráwen, žeť sú byly Klenowského, Risemberského, páně Rackowy a Winterberského, a že jest bylo wšech w počet na pět set jiezdných i pěších. O jiných mne ne-

zprawují; a prawie, žeť sú zajeli dobytka wšeho i s koňmi na šest set. A také zprawen jsem, že nynie w tuto středu minulú Němci přetrhše přes les, i pobrali panu Oldřichowi Janowskému weškeren dobytek we třech wsech, totiž w Milenci, w starém Lazu a w Ondřejowicích, a jeden dwuor spálili, kdež se byli zawřeli ꝛc. A uptámliť se co jiného wiec, dámť TM^u wěděti. Také jakož mi pane píšeš o uwázaní mezi Pieseckými a mezi Zwěstem: račiž mi za zlé nemieti, nehodíť mi se toho učiniti. Neb Piesečtí swéwolně a lestně přišedše do Pamětic, i zsekli mi panoši mého Protiwu, tak jakož zprawen jsem, že bohdaj žiw zuostal, an mezi ně wyšel, brani u sebe nemaje ižádné. I obsielal sem je již několikrát, a žádaje oprawy, a podáwal sem jim pane purkrabí wašich, Wíty se Zwiekowa a Mikuláše Přeška: nemuož mne oprawa od nich sprawedliwá potkati o to ani o jiné wěci. Dat. in Strakonic, sabbato post beati Dionysii episcopi.

Wáclaw z Michalowic
seděním na Strakonicích.

94.

Jan z Rosenberka p. Oldřichowi otci swému do Rakaus nowiny z Čech posílá.
Na Krumlowě, 1451, 7 *Apr. (Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, otci mému milému.

Poslušenstwie mé napřed, urozený pane a otče milý! Jakož sem TM^u po Kalkošowi psal o těch bězích, i nemohu ještě nic jistého wěděti; než osadil sem to, což sem najlépe mohl, jestližeby co bylo, jmám za to žeť to wždy zwiem. A cožbych zwěděl, TM^u dnem i nocí dám wěděti. Také slyším, že pan Jiřík ještě u Wařiech aneb w Žluticích leží, a žeby pan Jetřich mezi ním a kniežaty i raddú, kteráž we Chbě leží, jezdil rokuje. Ale ještě žádného poselstwí jistého od p. Krušiny nemám; než cožť mně ten rozkáže neb psáti bude o tom běhu, toť TM^u tajno nebude. A rádbych widěl, by se TM^t we zdrawie a s dobrými nowinami skuoro domów wrátila; neb my zde děkujíce milému pánu bohu, wšichni we zdrawí jsúc, dobře se jmámy. A prosímť TM^u, jakož sem pak i prwé psal, kdyžby se TM^t k domowi obrátila, aby mi TM^t napřed dwa neb tři dni dal wěděti; ještě za též TM^t prosím. Dat. Krumlow, fer. IIII post Laetare, anno ꝛc. LI^mo. Jan z Rosemberka.

95.

Pan Oldřich p. Jindřichowi synowi swému do Rakaus nowiny píše, zwláště o obležení Tábora skrze p. Jiřího z Poděbrad ꝛc.
Bez datum (r. 1452, *konec Aug.) (Koncept.)*

Jakož sem s p. Alšem, s Čabelickým a s Trčkú se sjezdil a po Paumgartnerowi sem wzkázal, oč sem s nimi mluwil a na čem sme spolu zuostali, jakožs pak na Paumgartnerowi šíře srozuměl: tu po tom rozjezdu obeslal mě p. Aleš, abych

Rúsa k němu wyprawil; a Rús pro jiné pilné potřeby a také pro dnu tam jeti nemohl, i poslal sem tam Šatawu. I mluwil s ním, abych Táboróm nebyl raden ani pomocen, a byl pohotowě, že oni Tábor mieti budú we třech neb we čtyrech dnech; a také že budú sjezdu na mně žádati, abych toho odporen nebyl; a jestližebych odepřel a nepřijel, že skrze to škodaby státi se mohla na panstwí našem; a že již na pole táhnú. A dále mu řekl: by Rús ke mně byl přijel, bylbych dále a šíře s ním rozmluwil, ale tak newiem wiece mluwiti. A když na pole wytrhli, a byli již tři nebo čtyři míle od Prahy, přijel ke mně Janowský, jsa poslán od pana Jindřicha ze Strážę, a zprawuje mě, abych se w tom opatřil, a toho sjezdu když požádají, abych nezmeškal; a že to jistě wie, nebuduli, že k škodě weliké přijdem, a žeby nám nerád škody přál, a hroze mi diwnými hrózami, jakož tě pak posel, kteréhož k tobě wyprawil sem, šíře a lépe ustně zprawí. A já tak odpowěděl, že na ně péče žádné nemám, a také když sem se s swrchupsanými pány sjiežděl, tu na tom sme zuostali, i to odložili na twój příjezd, kdyžby bohdá domów přijel, aby sněm položen byl na hodném miestě a tu obecné dobré jednáno; a že my proti obecniemu dobrému býti nemieníme, a že učiniti chcme wše, což jest hodné a wedle boha učiniti móžem, ježtoby nebylo proti bohu, duši i cti naší, a proti králi Ladislawowi i jednotníkóm našim a swobodám a práwóm koruny této; a cožbych widěl dobrého, i děti swé k témuž chtělbych držeti. Ale Jankowského tak široce sem nezprawil, než powěděl mu, že což sem s nimi smluwil, že jim to rád zdržeti chci, i swé děti k témuž wésti; a s tiemť tam jede. A ještě žádné odpowědi nemám. Pak budeli dále co takowého, toť tebe tajno nebude. A w tom přijel jeden osedlý z Tábora ke mně, a žaluje na Trčku i jiné pomocníky jeho, kterak jim welmi nešlechetně učinili bez odpowědi, ježtoby o to široce bylo psáti, kterak se to stalo; a že jinému nerozumie, než že obehnáni budú; a žádajíce abychme jich neopustili a jim pomocni byli, že nám se chtie zapsati, že nám pomoci chtie proti každému a wěčně proti nám nebyti, a s lidmi našimi nás do města pustiti a města zmocniti. Odpowěděl sem jemu, že nynie w této mieře nenie podobné mi to učiniti, poněwadž syn mój doma nenie, a lidi s sebú tam má, než žel mi jest té příhody waší. Dále tázal sem jeho, swornili sú mezi sebú, a mienili se brániti? A on řekl, že sworni jsú a že dobře wědie, proč se jim to děje, a že se do těch hrdel brániti mienie, a prawě, že pomocníków dosti mají na Žateckých, Lúnských, Pieseckých i jiných; a že w tom zápisu w Praze učiněném, jakož sú se zapsali a pečeti přikládali, že mnozí s nimi státi nechtie. A dále na něm srozuměl sem, že ještě z raddy některé sem k nám poslati mienie, aby šíře o to s námi mluweno bylo; a také abychme některé swé tám k nim wyprawili, že obec i wšichni k tomu, což swrchu se píše, přiznati se chtie.

It. Wčera přišlo poselstwie z Chusníka, že Táboři stodoly bořie i pálí, což se jim widí škodného, a k obleženie se strojí, a že brániti se chtie. A s hradu

Chusníka wojsko jich (p. Jiříkowých) widie i stany, ježto u Chotowin ležie. Pak odtad kam dále potáhnú, ještě newiem; než u wojště wolano jest slowem p. Jiříkowým, aby na našem panstwí neškodili, že na ně péče nemámé, než což o picowánie a k jiedlu jest, aby požíwali, a to což najskrowněјiby mohli. Pak w tom wýstrahy jdú rozličné, ježtoby o tom mnoho bylo psáti; a také, že dáwno na tom zuostali sú, aby po matce božie hned pole měli, tak aby Tábory i jiné lidi, ježto k zápisu jich swoliti nechtie, mohli hrózú neb kterak jinak k tomu připrawiti, aby k tomu swoleno bylo, a také aby w tom swé moci a lidem porozuměli. Také srozumiewám, že nynie tak w náhle a zřetedlně ciesaři pomoci nesmějí, protože poselstwie od země i také rozličná wzkazowánie činili sú tam o krále Ladislawa; a tak wáleje se, žeby rokowati mezi ciesařem chtěl, i peněz zdaby kterak dosáhl, a tak w tom jednati, cožby straně jich widěl užitečného. Slyším také, že ti, kteříž s ním polem leží, že mezi sebú dobře roztrženi jsú; neb měli za to, žeby na Miešenského do Slezie táhnúti měli k Lehnici, jakož o tom běhu dobře wieš. Také prawie, žeby dobře chud na penieze byl; a druzí prawie, žeby jemu od ciesaře podtají něco peněz dodáno bylo, a druzí prawie, žeby jemu nic dáti nechtěl; a mnozí prawie, že darmo s ním táhnúti nechtie, a těch žeby drahně bylo a jmenowitých. A tak těch nowin mnoho jde, ježto tak široce wypsati nemohu. Protož milý synu, pro tyto wšecky běhy rádbych tě zase domów widěl se wšemi twými, nebťby bylo potřebie: a wšak měloliby proto pohoršeno býti to dobré, cožs nynie túto jiezdú tam obdržal, ježto skrze to wše dobré nám móže přijíti, tehdyťbych raději, aby tam powzdržal a při těch smlúwách byl, budúli dokonány čili nic, neb kterak jinak se stane, aby s koncem, a wěda čím, domów přijel. A my zde w té mieře opatrowati se budem což najlépe budem moci, jediné abychme se zrad wywarowali, bychme o zámek některý nepřišli, jehož bohdá nebude. A posla tohoto dlúho nezdrž a odbuď ho což najspieš móžeš, a daj nám po něm wěděti, kterak se máš a jakť se wede. A o tom člowěku jakož wieš, ježtožs po Paumgartnerowi sem některé wěci poslal, ježto jeho mají býti, postarej se o ostatek, aby bylo, a to welmi tajně; nebť s obú stranú hledí, kdeby mu se lépe zwedlo, ježto o tom tolik psáti se nehodí. Než budeliť ostatek, pojednaje toho pěkně, mohloby mnoho dobrého z toho přijíti; nebť mu jest tam na onu stranu postúpiti welmi těžko. A jakožs mně o Janowi psal, abychom se proti Němcóm měli jakožto proti nepřátelóm, toho sem powzdržowal pro některé příčiny; a také nerádbych, by Jan sám swým žiwotem na poli byl, pro rozličné wěci. A za tiem toto zapadlo, že to předse jíti nemóže. A zdá mi se lépe, že se to nestalo, nežli by se bylo stalo. Pak o Leskowcowi jakožs mi po Paumgartnerowi wzkázal, jakož zaň rukojmě jsme, žeby sobě tušil, že jeho ani nás k škodě nepřiprawí: jáť jinému nerozumiem, než žeť Trčka u mlčenie býti chce za dwě neb tři neděle, a přijdeliť list, žeťby nás rád w škodu wrazil. A také byť

mu zbožie kterého postupowati chtěl neb zastawiti, žeť toho nepřijme; nebť mi jest to sám ustně řekl. Protož přičiň se s pilností, zdaby mohl wyjednati, což se dielu našeho dotkne; toho se dostane na mě i na tě tisíc a XL zlatých; abychme to wyprawiec neškodowali. Pak o to, což se panem Cilským máš činiti, jakož wieš, buď pilen; neb wieš, že toho nám jest weliké potřebie, ježto o tom široce psáti se nehodí.

Také milý synu, když toto již dopsáno bylo, přišlo nám poselstwie z Dobronic, že pan Jiřík již k Táboru přitáhl a začal s nimi taidinky, a chtě je w taidinky uwesti. A Táboři nám wzkázali, chcmeli je k sobě přijieti, že s námi a wedle nás státi a býti chtie do budúcieho pána, i jiné pěkné řeči, ježto se psáti nehodí. Protož otěž se o to se panem Cilským, p. Eicingerem i s raddú, kterak nám w tom raditi budú; neb my bez jich pomoci nic w tom učiniti bychme nemohli. A budúliť se tak pomalu umlúwati, potomť i nás nemine; nebťby i jich dobré mohlo býti, i hoditi se w potomních časiech. A to cožť tuto píši, ať to podtají mají, aby to p. Jiříka neb jich strany nedošlo, bychme se o to s nimi radili; nebby potom nám mohlo to ke škodě přijíti i k záhubě.

96.

Pawel Dětřichowec z Prahy p. Oldřichowi o smrti pana Jana Smiřického zpráwu dáwá.

Na Strakonicích, 1453, 18 *Sept.* *(Orig.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, pánu mému milostiwému.

Urozený pane, pane mój milostiwý! Služba má WM^u^. Jákož mi WM^t^ rozkázala, abych se ptal o nebožci Smiřickém: račiž wěděti, že mi dobrý přietel mój, kterýž s Rabšteinem samým, mluwil, a tak Rabštein prawil tomu člowěku, že p. Jiřík tu winu dal nebožci Smiřickému, žeby někaké wýstrahy psal králi, a žeby proto obecné dobré této země rušilo se. A řekl jemu p. Jiřík: chtěls mě o mú čest připrawiti i jiné pány, a na toto králowstwie zlú powěst uwesti. Ale nebožtík Smiřický odmlúwal, že ktož prawí koli to, že mi na tom krátko činí, a prosil za duowod. Potom řekl Rabšteinowi: mním, žes ty Rabšteine jemu také těch zlostí pomáhal. A Rabštein odpowěděl: buoh to wie, pane, žeť o tom nic newiem; nebylť sem rušitel nikdy obecného dobrého, a takťbych rád králi, jako jeden chudý. Řekl mu p. Jiřík: ještěť zajisté newiem; a protož slibiž mi wězenie pode ctí a pod wěrú, kdyžťbych dal týden napřed wěděti, aby mi se postawil, kdyžť káži. A Hanuška Mlečko, komorníka Smiřického, žeby welmi zmučili a ještě wězí, tak prawie. Než jeden dobrý přietel mój tak mi wzkázal, žeby tato puotka na Smiřického na očistu byla toliko; než žej prwnieho něco bylo, jako Duršmid sťat, žeby některé wěcí na mučení prawil na Smiřického, a žeby proto trpěl. Jiného sem se w té mieře nemohl doptati. Datum Strakonic, fer. III^a^ ante Matthaei. Pawel služebník WM^ti^.

D. VII.

MAJESTAS CAROLINA
LATINĚ A ČESKY.

Předběžné zpráwy. *Z historie České známo jest, kterak Karel IV, ujaw se králowstwí Českého po otci swém r. 1346, snažil se w něm, mimo jiné obnowy a oprawy, také nowé zákony uwesti, jimižby králowstwí toto napotom řiditi se mělo; a wšak, zakusiw odporu se strany stawůw a poddaných swých, kteří zákonům od něho nawrhowaným, co nowotě obtížné, obwyknauti nechtěli, konečně na sněmu králowstwí Českého dne 6 Oct. 1355 sám dílo swé odwolal a zákony předložené za neplatné a newížící wyhlásil slowy následujícími:*

Notum facimus tenore praesentium universis, quod licet jam dudum de consilio, voluntate, scientia et consensu nostrorum et regni nostri Boemiae principum et baronum, jura quaedam adinvenienda duxerimus et etiam statuenda, eademque quorumdam principum et baronum praedictorum accedente consilio ac expresso consensu in scriptis redacta et in uno volumine fuerint sigillata, prout hoc in notoriam et publicam prodiit notionem: quia tamen praefatum volumen, quod videlicet sicut praefertur fuerat inde confectum, una cum sigillis eidem appensis fortuito casu fuit igne consumtum in nihilumque redactum; et quia nihilominus tam nos, quam praefati principes et barones, jam dicta jura servare non promisimus, nec aliqua super his praestitimus juramenta, et adhuc in nostro et principum ac baronum eorumdem libero pendebat arbitrio, si jura ipsa promissionibus et juramentis in talibus opportunis confirmare, approbare et vallare vellemus, quod usque hodie non est factum a nobis vel principibus ac baronibus antedictis; dictaque jura a tempore, quo illa condidimus, usque modo numquam publicata, intimata seu nuntiata fuerunt, nec in terris, civitatibus seu foris publice proclamata: ideoque decernimus et auctoritate regia ex certa scientia declaramus, nos et omnes principes ac barones nostros ac regni et coronae Boemiae antedictos, nostrosque insuper et ipsorum heredes et successores, perpetuo ad dictorum jurium observantiam non esse ligatos quomodolibet vel astrictos, sed potius solutos esse ac liberos ab eisdem, nec non ab omnibus sententiis, punctis et articulis, quae et qui in dictis erant juribus comprehensi etc.

Příčiny, pro které stawowé Čeští zákonům těmto podrobiti se nechtěli, nemůžeme zde wykládati; bylyť wšak dosti podstatné, jelikož mezi nowotami, které tato uwozowati se chtěly, nejeden kus i dobrým obyčejům práwním záhubau hrozil. Pamatowati proto sluší, že Majestas Ca-

rolina nikdy zákonem w Čechách nebyla, a že předpisy její představují nám směsici právních poměrůw, bylých i nebylých, starožitných i nikdy neužíwaných; kteréžto rozeznati jest aukol kritiky w dějepisu práwním, jehož teprw očekáwáme.

Pronesli sme jinde domnění swé), že zákonowé tito již na obecním sněmu w měsíci dubnu 1348 stawům Českým předloženi byli. Zdá se, že Karel IV již za žiwobytí otce swého krále Jana spisowati je byl počal; aspoň počítání 40 let od smrti krále Wáclawa II (†1305), které we předmluwě (č. 5) stojí, osprawedlňuje domnění naše. Neníť pak pochyby, že wětší díl zákonůw těchto nejen z mysli Karlowy, ale i z wlastního péra jeho pošel; ano wíme, že panowník ten rád spisowatelstwím se obíral. Powěst, žeby slawný wěku onoho práwník Bartolus de Saxoferrato byl k sepsání jich do Čech přiwolán, nijakého nemá důwodu. Naproti tomu prawdě podobnější wěc se zdá býti, že Karel při spisowání díla swého užíwal náwrhu, dědem swým králem Wáclawem II r. 1294 k témuž cíli a s týmže nekoncem učiněného, ale nám již nyní neznámého**). Kdo zajisté sloh a celý způsob jeho s Wáclawowými Constitutionis juris metallici srowná, w obau najde příbuzenstwí, které w té míře sotwa náhodau powstati mohlo; takéť některé rubriky majestátu Karlowa (ku př. 7) na wěk ukazují, kdež celá austawa hradní čili župní w Čechách ještě w lepším kwětu byla, nežli za wěku Karlowa, we kterémž, jak známo, dokonce klesnauti musila.*

Poněwadž latinský originál zákonu tohoto již r. 1355 byl zhořel, nezůstaly z něho než přepisy snad jen náhodau a nedbale učiněné, a protož weskrze wíce neb méně i chybné i neauplné. Ze starého, jak se zdá, rukopisu Karolinské university w Praze wydal jej r. 1617 Pawel Ješin pod titulem: „Majestas Carolina, sive constitutiones Caroli IV Rom. Imperatoris, quibus ille regnum Bohemiae formandum ornandumque censuit. Nunc primum in lucem prolata studio Pauli Geschinii. Hanoviae, typis Wechelianis, 1617," — we fol. str. VIII a 44 — i sám naříkal, že mu nelze bylo dohledati se rukopisu jiného, z něhožby patrné a hojné chyby textu swého naprawiti byl mohl. Text jeho, sahající od počátku až do rubriky 127, jest nejen chybný, ale i jistě neauplný; nepochybujeme zajisté, že original ještě mnohem dále sahal

*) Geschichte von Böhmen, Band II, Abtheil. 2. S. 298 sl. 340 sl.

**) Wyprawuje o aumyslu Wáclawowě Petr opat Zbraslawský w tato slowa (we Chronicon Aulae Regiae in Gel. Dobneri Monument. histor. Boem. tom. V, pag. 102 sq.): »Quoniam Wenceslaus rex de salute, profectu quoque populi sibi commissi debitam sollicitudinem in corde suo sine intermissione habuit, omnia jura regni sui hactenus diffusa et penitus imperfecta sub certis legum canonumque regulis constringere cogitavit, quatenus secundum suum sensum temerarias in suis causis sententias nullus amplius excogitare praesumeret, imo scripta lege contentus, quemadmodum potens ita et humilis pro se pugnare justitiam in foro cujuscunque judicii persentiret.« (Dále wykládá kronikář, kterak k tomu cíli M. Gocius de Urbe veteri ze Wlach do Čech powolán byl.) »Quidam autem de regno nobiles, quorum semper profectui reipublicae toto nisu reluctari consuevit intentio, his auditis non modicum doluerunt, et occasione sumta ab hujusce modi proposito animum regis avertere studuerunt, ne videlicet, si vigor scripti juris per hunc modum invalesceret, fructus, quem de abusivis eorum adinventionibus hactenus consueverunt tollere, ipsis forsitan deperiret.« (Měli wšak páni Čeští také jiné rozumné a wažné příčiny, pro které práwům od cizozemce w Čechách nezběhlého sepsaným odporowati mohli.) »Rex, a suis ad tempus prohibitus, ad propositum post pauca rediit, et adolescentem quempiam, Conradum nomine, Aurelianis ad studium destinavit, quatenus ipse in legum scientia ibidem studendo proficeret, et quandoque reversus ipsarum legum tenorem, prout rex conceperat, in regno Bohemiae instauraret.« Zákonodárných prací Wáclawowých nezůstala nám než jedna památka: jeho Constitutiones juris metallici, již po dwakrát tištěné, i do češtiny a do němčiny někdy přeložené, a nejposléze od hrab. Kašpara Šternberka (Umrisse einer Geschichte der böhm. Bergwerke, Prag, 1838, II, pag. 65—136) obšírně posuzowané.

a wíce rubrik obsahowal, nežli nám jich zbýwá: a předce wyznati musíme, že Ješinůw text mezi wšemi nám známými ještě ten nejsprawnější a nejauplnější jest. I my tedy musili sme jeho za základ užiti. Známeť pak, kromě něho, jen dwa rukopisy, w nichžto latinský text se zachowal:

a) Rukopis weřejné bibliotéky Pražské pod signaturau I. G. 18, *na papíře we* 4. *z počátku XV století psaný (w p. Hankowě přehledu pramenůw práwních č.* 6 *čili* B. 4.) *Stojíť tam Majestas Carolina na listu* 47 — 104, *a počíná slowy: „Sanctissimam trinitatem, substantiam unicam trinamque personam" a t. d. Předmluwa klade se tam teprw we šesté rubrice, jako we překladech.*

b) Rukopis archiwu Třebonského pod sign. B. 3, *psaný r.* 1486 *na papíře we fol., jehožto celý obsah udáwá se u p. Hankowě přehledu (č.* 52). *Text tu pohříchu welice neauplný, ano množstwí rubrik w něm chybí, ačkoli až do rubr.* 127 *dosahuje. Také čtení podáwá naswíce chybnější, nežli text Ješinůw.*

K oprawě porušených míst textu latinského již Ješin také překladůw staročeských užíwal; neznaltě wšak, než překlady neauplné. Nám do rukau se dostal trojí překlad, a sice:

a) Překlad Rosenberský, w rukopisu archiwu Třebonského papírowém we 4, *z počátku XV století, jehožto nowý přepis wěrný chowá se w Českém Museum (Nro.* 781.) *Počíná, jako latinský text bibliotéky Pražské, rubrikau prwní „Najswětější trojici, podstatu jednu" ꝛc. a předmluwu teprw pod rubr.* 6 *klade. Drží se originálu swého nejen wěrně, alebrž doslowně, otrocky, a protož někdy owšem i nerozumně a nesmyslně; podáwá wšak auplně i předmluwu, i rubriky wšecky až po* 123, § 2. *My sme jej textu latinskému w bok postawili, nesmysly jeho jen tytýž poopravviti, při tom wšak pokaždé pod textem wytknauti se odhodlawše.*

b) Překlad necelý, počínající slowy: „Swatú trojici, w jednotě tři osoby" ꝛc. a předmluwu také teprw we šesté rubrice necelau podáwající, nachází se hojně w každém téměř rukopisu práw Českých, jakož to w p. Hankowě přehledu spatřiti jest. Nesahá než až po rubr. 38, *a tlumočí text latinský češtinau plynnau i srozumitelnau, ale ne wždy dosti wěrně, ani dosti auplně. Postawili sme jej, pokud ho stáwá, pod hořejší dwa texty.*

c) Překlad zkrácený, wedle předešlého w týchže rukopisech hojně se nacházející, a slowy: „Boha wšemohúcieho ku pomoci wzýwaje" ꝛc. počínající, jest wlastně jen w ý t a h *z Majestátu Karlowa, jenž tu we* 150 *paragrafůw rozdělen jest. Toho w tomto wydání neklademe, zamýšlejíce jej někdy zwláště wydati. Jen k oprawě jmen w rubr.* 6 *a* 8 *postawených použili sme jeho také.*

W poznamenáních k wydání tomuto znamenají litery: J *neb* Ješ. = *text latinský Ješinůw;* B = *text latinský w rukopisu bibliotéky Pražské, a* T = *text tentýž w rkp. Třebonském.* P 1 *značí překlad Rosenberský;* P 2 *překlad necelý;* P 3 *překlad zkrácený čili wýtah.*

MAJESTAS CAROLINA.

Prooemium.

1. Totius universitatis actor et rector, summus opifex unus deus, creaturarum omnium nobilissimam hominem ad imaginem propriam effigiemque formavit, et paulo minus ab angelis minuit, praeponens eum ceteris creaturis. Quem cum simplicem produxisset et rectum: ipse libero voluntatis abusus arbitrio, quod dignitatis praerogativa potestas divina concesserat, quaestionibus infinitis se reddidit involutum.

2. Inde successiva posteritas, paterni vitii maculata contagio, velut a stipite suo virgultum non discrepans, inter se rancores suscitavit et odia. Rerum dominia, quae jure naturae debebant [2]) esse communia, partitis animis fecere distincta. Inde proprium sibi quisque quaerens, avaritiae coecitate confusus, alius furta, alius publice rapinas committere, demum bella, seditiones et cetera humanae miseriae mala, pullulare frequentius inceperunt.

Předmluwa.

1. Wšeho swěta stwořitel a zpráwce, najwyšší spomocník jeden buoh, stwořenie wšeho najušlechtilejšieho člowěka k obrazu a k oblíčeji swému učinil jest, a máličko pod angely umenšil, předkládaje jeho jiným stwořením. Toho když sprostného wywedl a prawého: on swobodné wuole *zle užiwaje* [1]), kteréž mu jest z zwláštie milosti pro duostojenstwie moc božská pójčila, w pohádky nesčislné wydaw sě i upletl.

2. Z toho budúcie ščedie, otcowského zprzněnie hřiechem zmazáno jsa, jakožto prútek od swého kmene w róznici nejsa, i wzbudilo mezi sebú nechuti a nenáwisti. Nad zbožiem panowánie, ježto wedle práwa přirozenie měla wšem wóbec býti, roztržiti jsúc na swých mysléch, *jsú* [3]) rozdělowali. Z toho každý swého wlastnieho hledě, a lakomstwem jsa pohanben, onen zlodějstwa, onen zjewných lúpežuow wésti nepřestáwá.

---

*P*2. 1. Wšeho zboru stwořitel a zpráwce, najwyšší pán, jeden buoh, ze wšeho stwořenie najušlechtilejší osobu stwořil jest člowěka k swému obrazu podobného, a málo ot angeluow jej proměnil, předložiw jej nade wšeckno stwořenie, aby jemu panowal. Ale on maje dobrowolenstwie od pána nebeského, toho jest neuměl užiwati, pro neposlušenstwie dal se w nepokoj přiwésti a w robotu.

2. A protož potomnost wšeho lidu pro hřiech otcuow jest poškwrněna a w robotu poddána, jakožto od kořene prut zrostlý zplanie, když jeho neštěpují; takéž w lidech jest od kořene pýcha a swá wuole, že sobě záwidie, a zemské sbožie a panstwie, ježto z práwa, ot přirozenie a z dobrého obyčeje bylo jest wšem obecno, po mnohých létech učinili sú mezi sebú rozdiel, chtě každý sobě swé zwláště swobodno mieti, jsúce lakomstwím oslepeni, tak že jedni kradú, druzí zjewně lúpež plodie, a druh druhu chwátá a béře, a odtud bojowé, wálky i jiné wojny jsú wznikly.

[1]) *P* 1 nepožíwaje. [2]) *J T.* debebant, alias consueverant. [3]) *P* 1 zbožie.

3. Unde ipsa rerum necessitate cogente, nec minus divinae provisionis instinctu, principes gentium sunt creati; per quos scelestis criminandi [1]) licentia arceretur, et pacificis ac quietis cauta [2]) securitas praeberetur; qui leges et jura conderent [4]), et ad regulam cuncta disponerent; ut personis consideratis et causis, inter homines futura litigia rationabiliter diffinirent.

4. Sicque deo propitio regno nostro Boemiae nobis successione legitima devoluto, Serenitatis nostrae mentem sollicitam cura multiplex coepit arripere, (et propter) defectus varios, quos humani generis instabilis causat conditio, invalescentes jam nimium in regno ipso, sedule, circumspecte necessaria quaeque et opportuna [7]) remedia meditari; ne potestate regia nobis divinitus attributa videamur abuti, et reipublicae curam subditorumque quietem pacificam, quae nobis incumbunt, negligentiae otio resignare.

3. Pro kteréžto wěci, i také božské opatrnosti ponucením, jsú kniežata lidská stwořena; jimiž swoboda k hřešení má súžena, a tichým a pokojným jistá bezpečnost dána býti [3]); kterážto kniežata zákony a práwa aby skládali a wedle spráwy wšecky wěci jednali; aby osoby i pře znamenajíce, mezi lidem zlodějstwa a swáry súdili.

4. A tak z milosti božie, *když* králowstwie naše České nápadem [5]) přirozeným na ny spadlo, Jasnosti našie mysl bedliwá péči mnohú na se bráti počala, *kterakbychom* nedostatky rozličné, *jež* lidského pokolenie nestálé *položenie plodí* [6]), rozmáhajície se již přieliš w králowstwí našem, ustawně, opatrně, i potřeby wšeliké a spomoci *obmyslili* [8]); abychme nebyli widieni, žebychme moci králowské nám od boha dané zle užíwali, a také obecné dobré [9]) a pokoj i utěšenie poddaných, ježto nám to náleží, *žebychme pro* [10]) lenost odwrhli.

---

3. A odtud pro potřebu tělesnú a pro lakomstwie božím přepuštěním kniežata jsú wznikla, aby mocí nebeskú jim pójčenú to zlé a nepokoje stawowali w lidech, a jim pokoj a bezpečenstwie zjednáwali. Kterážto kniežata zákony a práwa ustawiece, aby w pokoji zprawowali, w lidech zlodějstwo a lúpež zastawiece, wšem pokoj učinili.

4. Takéž my, Karel ciesař, w našem králowstwí, ježto jest na nás od přirozenie spadlo, mysl swú snažnú přikládáme, a chceme pilnost přiložiti, abychom rozličné nedostatky a nepokoje mezi lidmi stawowali, ježto jsú se w našem králowstwie rozmnožili přielišně, abychom nebyli poznáni, bychom moci ciesařské nám ot boha pójčené neužíwali, a obecného dobrého w lidech nám poddaných i pokoje swým netbáním nezjednáwali, jakž na náš ciesařský úřad slušie.

[1]) *J.* terminandi. [2]) *J. T.* tuta. [3]) *P* 1. má súžena býti, a tichým — bezpečnost aby byla dána. [4]) *B.* concederent. [5]) *P* 1. z mil. božie, králowstwí našemu Českému, kteréž nápadem ɔc. [6]) *P* 1. bráti počala, a pro nedostatky rozličné, jimiž lidsk. pok. nestálé založenie tehdy rozmáh. [7]) *J.* optima. [8]) *P* 1. mysliti máme. [9]) *P* 1. pro obecné dobré. [10]) *P* 1. náleží, že sme lenost.

5. Cum igitur inter cetera, quae majoris fuerunt causa dispendii dicti regni, cognoverimus alienationes multimodas, diversis titulis insignitas, terrarum atque castrorum plurium, de mero regis demanio sistentium et ad justitiam regiam exercendam immediate pertinentium atque mensam; factas dudum personis singularibus pluribus, baronibus scilicet et certis [2]) nobilibus dicti regni, per quosdam praedecessores nostros Boemiae reges illustres, immediate sequentes serenissimum principem memoriae celebris reverendum dominum avum nostrum Wenceslaum secundum Boemiae regem illustrem, fere annorum spatio quadraginta decurso; quarum alienationum causa potissima concurrente, et carissimi [4]) genitoris nostri recolendae memoriae D. Johannis Boemiae regis illustris absentia diutina, in diversis mundi partibus, specialiter Galliae, Italiae ac etiam Teotoniae tunc temporis militantis, regno ipso variis turbinibus et procellis jactato, multimode coepit primum justitiae potestas tremenda tepescere; inde

5. Tehda když mezi jinými wěcmi, ježto byly weliká příčina k škodě králowstwie Českého, poznali sme býti odlučowánie wšeliká, rozličnými tituly jmenowaná [1]), zemí a hradnow mnohých, w pûhém králowstwí ležíciech, a s nichžto poprawá neb sprawedlnost králowská wedena měla býti, tudiež příslušejíciech i k jeho stolu; ježto sú dáwno stala se pánóm a šlechticóm řečeného králowstwie od některých předków našich králów Českých přejasných, ihned následujících [3]) po najjasnějšiem knieżeti slawné paměti po ctihodném pánu po dědu našem Wáclawowi, Českém králi přejasném, snad po čtyřidceti létech; kterýchžto zámkuow rozdáwanie najwětšie příčina byla, jakož i najmilejšieho pana otce našeho hodné paměti Jana krále Českého wyjetí do rozličných swěta krajin, a zwláště do Wlach [5]), do Italie a také do Německých krajów, kdežto rytierské běhy wedl, že když králowstwie České rozličnými búřemi, a jakožto wlnobitím se zmietalo, najprw w tu dobu děsná moc sprawedlnosti wšelijak hynúti po-

---

5. A poněwadž mezi wšemi jinými wěcmi nám se zdá najwětšie příčina k nedostatku w našem Českém králowstwí otlúčenie rozličných wlastí a hraduow mnohých ot koruny Českého králowstwí, ježto jsú příslušely k zjednání sprawedlnosti a pokoje i k stolu téhož králowstwie Českého, ježto jsú ty hrady i wlasti naši předkowé, a zwlášť oswiecené knieže a pán, děd náš, pan Wáclaw druhý, král Český, bez mála ot čtyřidceti let od koruny České otlúčili: to wšecko s boží pomocí i našich wěrných wšech zemanuow našimi penězi i jich připuzením mienime zase k koruně wyplatiti pro pokoj Českého králowstwie a t. d. (*wiz* rubriku VI doleji).

[1]) *P* 1. Českého, zwěděli (sme) odlučowánie mnohá zámkuow rozličnými nápisy welmi znamenitá, zemí ɔc. [2]) *B.* ceteris. [3]) *P* 1. ihned potom budúcích. [4]) *J. B. T.* »reverendissimi«, a tak i překlad »najpoctiwějšieho.« Chyba ta, že na místě K^mi^ (carissimi) čte a píše se R^mi^ (reverendissimi), we písemnostech středowěkých často se jewiwá. [5]) *Wlachy* znamenají tuto ještě *Gallii*, t. j. Francii, což půwodní toho slowa smysl jest.

latronum, furum et multiplicis generis maleficorum sepes [2]) nefariae pullulare, et successive in stipites et truncos validos crescere; ut paene regnicolis fidelibus nostris et advenis aliis, regnum adire volentibus, nulla aut rara securitas itinerum praeberetur; et quod dolendum est gravius, intra lares proprios, in quibus omnis cessare debebat immanitas, tutumque cunctis esse refugium, eorum vita pacifica et domestica per scelestos hujusmodi crudeliter turbaretur. Nec dextera regia poterat contra tam gravem pestem libere virgam bajulare justitiae, nec decenti subsidio miserandis personis talibus subvenire, dum regis castris praedictis a suo jam demanio abdicatis; quorum tam opportunitate locorum, propter ipsorum fortalitia atque situm, quam redituum et proventuum, inde solito solvendorum, regalis auctoritas potenti brachio provisioneque solerti tantis dispendiis potuisset occurrere, et rigorose, ut expedit, justitiam ministrare. Consideratione etiam habita singulari, quod castellani atque custodes eorumdem castrorum, qui nec in custodia, nec in alia cujusvis officii potestate auctoritate regia inibi praesidebant, sed privatarum personarum dicta castra vigore alienationum hujusmodi tenentium de mandato, nullum in ministranda justitia circa regiones illas praebebant Majestati regiae auxilium, consilium vel favorem.

čala [1]); potom z toho lotrów, zlodějów a rozličného pokolenie zločincców počalo hanebně přibýwati, a znenáhla w kemie a we hrubé kládie rósti; že bezmál králowicóm našim wěrným i hostem jiným, do králowstwie jíti chtějícím, malé neb žádné cest bezpečenstwie nebylo popřáno; a ježto žalostnější jest [3]), u wlastních chalupách, kdežto mělo přestati ukrutenstwie, a wšem býti bezpečné útočiště, jich žiwot pokojný a domácí od takowých zlostníków ukrutně zamucowán býwal. Aniž prawice králowská mohla proti tak těžkému neduhu swobodně prútku nésti sprawedlnosti, ani podobnú spomocí nuzným takowým osobám nápomocna býti; poněwadž králowští hradowé od jeho poručtwie již byli odlúčeni; jichžto příčinú [4]), pro jich twrze a zasazenie, a také pro poplatky a požitky, kteříž sú odtud obyčejně měli poplacowáni býti, králowská moc mocnú rukú a opatrností wtipnú tak welikým strastem a škodám bylaby mohla spomoci [5]), a přísně, jakož sluší, sprawedlnost a poprawu wésti. Také opatřenstwie zwláštnie majíce, že purkrabie a strážní těch hradów, kteřížto w té práci ani w těch úřadech mocí králowskú newládli, ale mocí zwláštních osob zástawú držejících ty hrady, že žádné rady a přiezni w těch krajinách Welebnosti králowské ku poprawě neokazowali sú.

[1]) *P* 1. wedl, králowstwie České, když je rozličnými búřemi a jakožto wlnobitím zmietalo, mnohým obyčejem lekawá moc najprw w tu dobu počala sprawedlnost přijímati. [2]) *J. B.* saepe. [3]) *P* 1. ježto zlostné jest a těžké. [4]) *P* 1. již jsú odlúčeni; a toho hodná příčina jest pro jich — [5]) *P* 1. škodám nemohla spomoci, aniž přísně, jakožby slušelo —

6. Quibus, et plurimis necessitatibus aliis et defectibus, crescebat audacia criminandi et dabatur ubique materia excedendi [1]; ipsique latrones et fures, prostratam atque confusam taliter cernentes justitiam, partim violenter, partim timore, partim conscientia vel errore, infirmitatis eorum contagio regiones singulas corrumpentes, multorum locorum atque terrarum receptacula et refugia quam plurima occuparant. Et demum in tantam penuriam fragilitatemque, causantibus alienationibus supradictis, potestas et dignitas regis devenere, ut baronibus et nobilibus dicti regni, armata manu publice discurrentibus, caedes, incendia et crimina plurima nefaria committentibus, nullam possent penitus justitiam exercere; imo quod gravissime, proh dolor! est ferendum, decore regio vilipenso, regalis cogebatur auctoritas barones ipsos et nobiles, quos clementer et provide pacificare quaerebat, assidue sequi, et quandoque pecuniarum quantitates plurimas, quas pro exiguae mensae suae sustentatione vix quaerere poterat, baronibus ipsis, ut pacem facerent, elargiri.

7. Quae singula regiae pietatis nostrae cura circumvolans animo vigilanti, noctes plurimas ducens insomnes, quotidianos sponte perpessa labores, ut rempublicam penitus delapsam sublevaret, et desideranti populo praeteriti moeroris aerumnis oppresso, securitatem et pacem quaereret:

6. Pro kteréžto přičiny, a mnohé jiné nedostatky, rostieše smělost k hřešení, a dáwána wšady bieše přičina skutečnému jednání; a lotři i zlodějie, widúce že jest poražena a tak pohanbena sprawedliwá poprawa, diel mocí, diel pro swědomie, diel také pro strach, newědúc kudy wen z swých bludów, šeredstwím swým wšecky krajiny poskwrniwše, mnohých miest i zemí útočiště a příjemná stanowiště sú osadili. A potom w tak welikú núzi a křehkost, když ty zástawy dály se, moc a duostojenstwie králowské přišlo, že proti pánóm a urozeným toho králowstwie, brannú rukú zjewně obiehajícím, wraždy, pálenie a zlosti mnohé nešlechetně jednajícím, žádné owšem sprawedlnosti konati nemohlo [2]; ano, ježto pohřiechu těžko powědieti jest, čest králowská tak zlehčena byla, že [3]) králowská moc ty pány, kteréž milostiwě a opatrně hledáše upokojiti, ustawičně následowati musila, a druhdy peněz množstwie nemalé, kteréžto k skrownému stolu swému jedwy shledáwati mohla, pánóm těm, aby pokoj jednali, štědře rozdáwati [4].

7. Kteréžto wšecky wěci králowské lítosti naší péče obletujíc myslí snažnú, noci mnohé wedúc beze sna, na wšaký den trpiec práce, aby obecné dobré úplně ponížené wzhuoru wyzdwihla, a žádajíciemu lidu, ježto minulé biedy a strasti pamatuje, bezpečenstwie a pokoj optala:

---

[1] *B.* exercendi. [2] *P* 1. toho králowstwie, když br. r. zjewně běhali, wraždy, pál. zl. mn. nešl. jednajíce, žádné úplně sprawedlnosti proti tomu nemohlo mieti duostojenstwie králowské. [3] *P* 1. čest králowskú zlehčiwše, králowská moc — [4] *P* 1. shledáwatí mohl, pánóm těm, aby pokoj jednali, Jeho Milost štědře jest rozdáwal.

juvante deo, et devotorum nostrorum non deficiente auxilio, (quos ideo [1]) nos, licet invitos, tantas pecuniarum summas exhibere de proprio non valentes, pro communi omnium populorum dicti regni evidenti compendio et securitate ac pace perpetuis acquirendis, non nostra utilitate propria, multipliciter in collectis et datiis oportuit aggravare), discrete providit et fecit, quod terras et castra praefata ceteraque jura nostri demanii et ad justitiam regiam sive mensam de laudabili more primaevo immediate spectantia, jam in majori parte redemimus a detentoribus eorumdem, (prius illis exhibitis et integre persolutis per munificentiam regiam, non solum ex debito, sed ex gratia, saepius pecuniarum summis non modicis, pro quibus detentores ipsi illa eis obligata fore causis et rationibus diversis et plurimis asserebant), et ad ipsum nostrum regium demanium, justitiam atque mensam ea reduximus et adunivimus permansura; et ut deinceps idem nostri fideles et subditi et eorum futura posteritas in similibus sumtibus et collectis [4]) amplius non graventur.

8. Sed quia volentibus inire opus perfectum, non tantum sufficit praeterita reformare et praesentia bene disponere, nisi etiam perspicaci mentis intuitu curent futuris eventibus providere, (quia omnino

s pomocí boží, a k tomu nábožných našich ustawičnú příčinú, (kteréž sme proto, ač nerádi, takowé summy peněz k wydání z swého nákladu nemohúce mieti, pro obecného lidu toho králowstwie zřejemý zisk, pokoj a bezpečenstwie budúcie, ne pro náš užitek wlastní, wšelijak w bernèch i w dánich obtěžowati musili [2]), úmysl náš opatrně zjednal jest a učinil, že země i hrady swrchujmenowané, i také jiná práwa našeho příručenstwie a ku poprawě králowské a k stolu z slawného prwotnieho obyčeje tudiež [3]) příslušející, již wětším dílem wyplatili sme od těch, ktož sú je drželi, (napřed jim dawše a úplně zaplatiwše, netoliko dluhu, ale z obdarowánie králowského a z milosti, častokráte summy peněz nemalé, w kterýchžto summách ti, kteříž sú hrady neb města ta drželi, prawili (je býti) sobě zastawené přemi a rozumy rozličnými a mnohými), a k swému příslušenstwí králowské sprawedlnosti to sme přihrnuli nebo spojili aby zóstalo i přiwedli; i aby potom ti naši wěrní a poddaní, a jich potom budúcí, w takowých nákladiech a skládkách wiece nebyli obtěžowáni.

8. Ale že těm, ktož chtie dojíti skutku dokonalého, nenie dosti minulé wěci opatrowati a nynějšie dobře pósobiti, leč také wtipně mysli zrakem postarají se i k budúcím příhodám aby opatrnost měli (neb

---

[1]) *JBT. imo*, a *P* 1. také: »kteréž sme, ano i sami se, ač nerádi, w takowé« a t. d. Oba tuším abbreviací *io* (= ideo) četli za *imo*. [2]) *P* 1. zřejemý vel zjewný pokoj obtiežiti musili rozličně, ne pro náš užitek wlastní, ale pro zjednánie pokoje a bezpečenstwie budúcně w skladách, zbieraní i w dániech, úmysl — [3]) *P* 1. ihned. [4]) *B.* in similibus simplicibus et expensis ac collectis.

providentia dicitur, si, quae sunt futura, tractentur): providimus, (non nostro ingenio confidentes, sed ad illius omnipotentis gloriam et misericordiam infinitam nostrae mentis vertentes intuitum et preces sedulas porrigentes, qui res penitus desperatas concedere et feliciter consummare suae virtutis magnitudine potest), constitutiones et leges non solum novas condere, quas, nobis promulgatas divinitus, novimus pro conservatione justitiae et pacis acquisitione perpetuae dicti regni fidelibus expedire; quin etiam antiquas plurimas, quas partim in scriptis, licet incomposite et confuse redactis, partim vero sola consuetudine et utentium moribus approbatas, per illustres principes praedecessores nostros recolendae memoriae reges plures Boemiae factas invenimus vel concessas, in unum codicem Majestatis nostrae felici nomine nuncupandum, per nos prius correctas atque suppletas, lucido ordine et stilo pensatis redigere, illasque secundum congruentem materiam debitis titulis assignare, quo legentibus propensior pateat intellectus; per quas etiam cunctis judicibus aut officialibus nostris majoribus et minoribus, recte judicandi, secundum quod scriptum invenerint, materia praebeatur, et variandi judicia in causis eisdem vel similibus (quod saepe factum, in offensam divinae justitiae et subditorum nostrorum fidelium lacrymabile detrimentum audivimus), facultas quaelibet adimatur; et ut hactenus tam dire pro-

tak owšem opatrnost slowe, jsúli které budúcie wěci, aby byly rozjímány); opatřili sme [1]), (ne našemu wtipu doufajíce, ale toho wšemohúcieho k chwále a milosrdenstwí nesmiernému zrak mysli našie obrátiece a proseb ustawných podadúce, kterýžť wěci nedomnělé a jakožto zúfalé úplně, z moci welebnosti swé móž doprieti a šťastně skonati), ustanowenie také a práwa neřci nowá zdělati, kterážto, nám božsky zjewena, známe pro zachowánie sprawedlnosti a dobytie pokoje wěčného wěrným králowstwie swrchujmenowaného užitečná býti [2]); ale také i stará práwa mnohá, kterážto diel psaná, ačkoli nezpósobně a nepořádně složena, diel také obyčejem púhým těch, jenž sú jich užíwali, potwrzena, od najjasnějších kniežat předkuow našich, ctné paměti hodných králów Českých mnohých, zdělána a pójčena sme býti zhledali, w jedny kniehy, jenž Welebnosti našie ščastným jménem slúti mají, námi prwé oprawena a wyplněna, w jasný sklad a řád wážný složiti, a také podlé slušné materie a řeči, hodnými nadpisy znamenati, aby těm, ktož je čísti budú, rozum širší byl otewřen; kterýmižto by také wšem súdcem a úředníkóm našim wětším i menším, aby prawě súdili, podlé toho, jakož psáno nalezmú, byl běh wydán, a súdy měniti we přech těch samých aneb sobě podobných (což že často stáwalo se, na úraz božské sprawedlnosti a poddaných našich wěrných žalostnú škodu, slyšeli sme) moc wšeliká odjata byla; i

---

[1]) *P* l. opatrnějie. [2]) *P* l. božsky zjewena sú pro zachowánie sprawedl. a dobytie pok. wěčn. ježto užitečna budú wěrným král. swrchujmen.

strata justitia, per nos deo medio relevata libere perseveret, et depressis rebellionibus et sceleribus quibuscunque, animose triumphet.

9. Has igitur constitutiones nostras, tam saluberrimas vobis et utiles, fideles dilecti! [1]) laetanter accipite, et deo gratias agite, qui per nos, suos in hac parte ministros, dedit vobis vivere scripta lege, quos tam longis temporibus contigit incerto judicio multorum opprimentium jugo feroci colla submittere, et litigiorum sententias saepe, non rationis tramite, sed judicantis arbitrio reportare. Et quoniam deo juvante haec cuncta peregimus, operis nostri primitias eidem [2]) sincera devotione reddentes, ad laudem et gloriam unigeniti domini nostri Jesu Christi, gloriosissimae trinitatis et totius coelestis curiae, principium fieri a fide catholica jussimus reverenter.

aby sprawedlnost, do sie chwíle tak ukrutně poražená, již s pomocí boží námi pozdwižena jsúci, swobodně potrwala, a potlačiec protiwenstwie a hříechy wšeliké, statečně witězila.

9. Protož tato ustawenie naše spasitelná, a sobě užitečná, werní a najmilejší! wesele přijměte, a dieky bohu wzdáwajte, kterýžto skrze ny, swého w této wěci služebnika, dal wám býti žiwu psaným práwem, ježto ste od dáwných časuow w nejistém súdu mnohých násilników jhu ukrutnému hrdla podsazowati, a rozsúzenie o swády častokrát ne wedle cesty rozumu, ale wedle wuole súdícieho přijímati musili. A poněwadž s boží pomocí dokonali sme diela swého počátek, wšecky wěci jeho milosti čistým náboženstwím wzdáwajíce, ke cti a k chwále jednorozeného pána našeho Jesu Krista, slawné trojice i wšie říše nebeské, od obecné wiery křesťanské počnúti poctiwě kázali sme.

Majestas Carolina.

Rubr. I. De fide catholica.

Sanctissimam trinitatem, substantiam unicam trinam que personam, (quam in nomine patris et filii et sancti spiritus simpliciter credimus firmiterque tenemus, eundemque filium dominum Jesum Christum

Najswětější trojici, podstatu jednu a trojí osobu, (kteréž we jmě otce i syna i swatého ducha sprostně wěříme a pewně držíme, a téhož syna pana Jesu Krista wykupitele našeho boha prawého z boha

I. P 2. »*Počíná sě řád České koruny Karlem ciesařem potwrzený, a najprwé o wieře cierkwe swaté.*« Swatú trojici, w jednotě tři osoby, kteréž we jmě otce i syna i ducha sw. sprostně wěříme a twrdě držíme, toho syna božieho, pána našeho Jesu Krista, wykupitele našeho, prawého boha, z boha otce narozeného, tělesného člowěka, z panny Marie urozeného,

[1]) *B.* fideles carissimi. [2]) *J.* deo juvante peregerimus operis nostri primitias, haec cuncta eidem.

rolina nikdy zákonem w Čechách nebyla, a že předpisy její představují nám směsici právních poměrůw, bylých i nebylých, starožitných i nikdy neužíwaných; kteréžto rozeznati jest aukol kritiky w dějepisu práwním, jehož teprw očekáwáme.

Pronesli sme jinde domnění swé), že zákonowé tito již na obecním sněmu w měsíci dubnu* 1348 *stawům Českým předloženi byli. Zdá se, že Karel IV již za žiwobytí otce swého krále Jana spisowati je byl počal; aspoň počítání* 40 *let od smrti krále Wáclawa II* (†1305), *které we předmluwě (č. 5) stojí, ospraweditlňuje domnění naše. Neníť pak pochyby, že wětší díl zákonůw těchto nejen z mysli Karlowy, ale i z wlastního péra jeho pošel; ano wíme, že panowník ten rád spisowatelstwím se obíral. Powěst, žeby slawný wěku onoho práwník Bartolus de Saxoferrato byl k sepsání jich do Čech přiwolán, nijakého nemá důwodu. Naproti tomu prawdě podobnější wěc se zdá býti, že Karel při spisowání díla swého užíwal náwrhu, dědem swým králem Wáclawem II r.* 1294 *k témuž cíli a s týmže nekoncem učiněného, ale nám již nyní neznámého**). Kdo zajisté sloh a celý způsob jeho s Wáclawowými Constitutionis juris metallici srowná, w obau najde příbuzenstwí, které w té míře setwa náhodau powstati mohlo; takéť některé rubriky majestátu Karlowa (ku př. 7) na wěk ukazují, kdež celá austawa hradní čili župní w Čechách ještě w lepším kwětu byla, nežli za wěku Karlowa, we kterémž, jak známo, dokonce klesnauti musila.*

Poněwadž latinský originál zákonu tohoto již r. 1355 *byl zhořel, nezůstaly z něho než přepisy snad jen náhodau a nedbale učiněné, a protož weskrze wíce neb méně i chybné i neauplné. Ze starého, jak se zdá, rukopisu Karolinské university w Praze wydal jej r.* 1617 *Pawel Ješin pod titulem: „Majestas Carolina, sive constitutiones Caroli IV Rom. Imperatoris, quibus ille regnum Bohemiae formandum ornandumque censuit. Nunc primum in lucem prolata studio Pauli Geschinii. Hanoviae, typis Wechelianis,* 1617,“ — *we fol. str. VIII a* 44 — *i sám naříkal, že mu nelze bylo dohledati se rukopisu jiného, z něhožby patrné a hojné chyby textu swého naprawiti byl mohl. Text jeho, sahající od počátku až do rubriky* 127, *jest nejen chybný, ale i jistě neauplný; nepochybujeme zajisté, že originál ještě mnohem dále sahal*

---

*) Geschichte von Böhmen, Band II, Abtheil. 2. S. 298 sl. 340 sl.

**) Wyprawuje o aumyslu Wáclawowě Petr opat Zbraslawský w tato slowa (we Chronicon Aulae Regiae in Gel. Dobneri Monument. histor. Boem. tom. V, pag. 102 sq.): »Quoniam Wenceslaus rex de salute, profectu quoque populi sibi commissi debitam sollicitudinem in corde suo sine intermissione habuit, omnia jura regni sui hactenus diffusa et penitus imperfecta sub certis legum canonumque regulis constringere cogitavit, quatenus secundum suum sensum temerarias in suis causis sententias nullus amplius excogitare praesumeret, imo scripta lege contentus, quemadmodum potens ita et humilis pro se pugnare justitiam in foro cujuscunque judicii persentiret.« (Dále wykládá kronikář, kterak k tomu cíli M. Gocius de Urbe veteri ze Wlach do Čech powolán byl.) »Quidam autem de regno nobiles, quorum semper profectui reipublicae toto nisu reluctari consuevit intentio, his auditis non modicum doluerunt, et occasione sumta ab hujusce modi proposito animum regis avertere studuerunt, ne videlicet, si vigor scripti juris per hunc modum invalesceret, fructus, quem de abusivis eorum adinventionibus hactenus consueverunt tollere, ipsis forsitan deperiret.« (Měli wšak páni Čeští také jiné rozumné a wážné příčiny, pro které práwům od cizozemce w Čechách nezběhlého sepsaným odporowati mohli.) »Rex, a suis ad tempus prohibitus, ad propositum post pauca rediit, et adolescentem quempiam, Conradum nomine, Aurelianis ad studium destinavit, quatenus ipse in legum scientia ibidem studendo proficeret, et quandoque reversus ipsarum legum tenorem, prout rex conceperat, in regno Bohemiae instauraret.« Zákonodárných prací Wáclawowých nezůstala nám než jedna památka: jeho Constitutiones juris metallici, již po dwakrát tištěné, i do češtiny a do němčiny někdy přeložené, a nejposléze od hrab. Kašpara Šternberka (Umrisse einer Geschichte der böhm. Bergwerke, Prag, 1838, II, pag. 65—136) obšírně posuzowané.

a wíce rubrik obsahowal, nežli nám jich zbýwá: a předce wyznati musíme, že Ješinůw text mezi wšemi nám známými ještě len nejzprawnější a nejauplnější jest. I my tedy musili sme jeho za základ užiti. Známeť pak, kromě něho, jen dwa rukopisy, w nichžto latinský text se zachowal:

a) Rukopis weřejné bibliotéky Pražské pod signaturau I. G. 18, na papíře we 4. z počátku XV století psaný (w p. Hankowě přehledu pramenůw práwních č. 6 čili B. 4.) Stojíť tam Majestas Carolina na listu 47 — 104, a počíná slowy: „Sanctissimam trinitatem, substantiam unicam trinamque personam" a t. d. Předmluwa klade se tam teprw we šesté rubrice, jako we překladech.

b) Rukopis archiwu Třebonského pod sign. B. 3, psaný r. 1486 na papíře we fol., jehožto celý obsah udáwá se u p. Hankowě přehledu (č. 52). Text tu pohříchu welice neauplný, ano množstwí rubrik w něm chybí, ačkoli až do rubr. 127 dosahuje. Také čtení podáwá nawíce chybnější, nežli text Ješinůw.

K opravě porušených míst textu latinského již Ješin také překladůw staročeských užíwal; neznaltě wšak, než překlady neauplné. Nám do rukau se dostal trojí překlad, a sice:

a) Překlad Rosenberský, w rukopisu archiwu Třebonského papírowém we 4, z počátku XV století, jehožto nowý přepis wěrný chowá se w Českém Museum (Nro. 781.) Počíná, jako latinský text bibliotéky Pražské, rubrikau prwní „Najswětější trojici, podstatu jednu" ꝛc. a předmluwu teprw pod rubr. 6 klade. Drží se originálu swého nejen wěrně, alebrž doslowně, otrocky, a protož někdy owšem i nerozumně a nesmyslně; podáwá wšak auplně i předmluwu, i rubriky wšecky až po 123, § 2. My sme jej textu latinskému w bok postawili, nesmysly jeho jen tytýž poopraviti, při tom wšak pokaždé pod textem wytknauti se odhodlawše.

b) Překlad necelý, počínající slowy: „Swatú trojici, w jednotě tři osoby" ꝛc. a předmluwu také teprw we šesté rubrice necelau podáwající, nachází se hojně w každém téměř rukopisu práw Českých, jakož to w p. Hankowě přehledu spatřiti jest. Nesahá než až po rubr. 38, a tlumočí text latinský češtinau plynnau i srozumitelnau, ale ne wždy dosti wěrně, ani dosti auplně. Postawili sme jej, pokud ho stáwá, pod hořejší dwa texty.

c) Překlad zkrácený, wedle předešlého w týchže rukopisech hojně se nacházející, a slowy: „Boha wšemohúcího ku pomoci wzýwaje" ꝛc. počínající, jest wlastně jen wýtah z Majestátu Karlowa, jenž tu we 150 paragrafůw rozdělen jest. Toho w tomto wydání neklademe, zamýšlejíce jej někdy zwláště wydati. Jen k oprawě jmen w rubr. 6 a 8 postawených použili sme jeho také.

W poznamenáních k wydání tomuto znamenají litery: J neb Ješ. = text latinský Ješinůw; B = text latinský w rukopisu bibliotéky Pražské, a T = text tentýž w rkp. Třebonském. P 1 značí překlad Rosenberský; P 2 překlad necelý; P 3 překlad zkrácený čili wýtah.

---

velut lupi rapaces intrinsecus, eousque mansuetudinem ovium [1]) praetendunt, quomodocunque possint ovile subintrare dominicum, quod demum desiderant suis lupinis morsibus demoliri. Hi sunt filii patris nequitiae et fraudis auctoris [2]), ad decipiendas simplices animas destinati. Hi sunt serpentes, qui latenter videntur inserpere, et sub mellis dulcedine virus evomunt, ut dum vitae cibum se ministrare simulant, a cauda feriunt, et immiscent mortis poculum, velut quoddam durissimum aconitum. Hi dum sanctae et individuae Trinitatis essentiam denegant, sub uno contextu nequitiae tres simul offendunt: deum videlicet, proximos et seipsos, Deum, cum dei fidem et filium unigenitum non agnoscunt; proximos, dum ipsis sub specie [3]) spiritualis alimoniae, haereticae pravitatis oblectamenta ministrant; crudeliter etiam saeviunt in seipsos, dum post animarum dispendium corpora denique saevae mortis illecebris, (quam per agnitionem verae fidei possent evadere), vitae prodigi, impudenter involvunt.

lúčiti mienice, jako wlci hltawí wnitř, tak daleko krotkpst lidskú pokryté wedú, kterakbykoli mohli w owčinec boží wniti, kterýžto owčinec potom swým wlčím žráním žádají zkaziti. Toť jsú synowé otce neprawosti a množitelé lsti, k oklamání sprostných duší wyslaní; toť jsú hadowé, kteřížto tajně widieni býwají, ani se plazie, a pod medowú sladkostí jed wypúštějí, aby, když pokrmu žiwota poskýsti se zdají, ocasem urážie, a umiesie nápoje smrti, práwě jako někaké najtwrdšie znamenie. Tu když swaté a nerozdielné trojice přie, pod jedniem setkániem neb wyrčeniem neprawosti tři spolu pod jednú urážejí: boha to wěz, bližnie a sami se, Boha, poněwadž wiery a syna jednorozeného nepoznáwají; bližnie, když jim pod zpósobem duchownieho pokrmu kacieřské křiwoty oblahozenie podáwají; ukrutně také liti jsú proti sobě, když po nebezpečenstwí duší, tělá nad to swá ukrutně smrti hanebně, jížto skrze poznánie wiery mohliby ujíti, žiwot mrhajíc, bez studu uwalují.

Krista, syna božieho, našeho pastýře dobrého, swěřeno a poručeno, a oni snažiwše se swú chytrostí a złostí, jako wlcie lační a chwátawí wnitř lísawě a tiše žádají a myslé, kterakby mohli wlúditi se a wstúpiti w owčinec boží, a žádajíce, aby mohli swým kúsáním owce sežrati a rozehnati od pastýře a ot dobré pastwy. Tiť jsú synowé otce zlořečeného a rozmnožitelé lsti falešných, ku přeluzowání sprostných duší poslaní. Tiť jsú hadowé, ježto tiše a sladce šipie, a pod tú sladkostí jed z sebe wyléwají; neb když sladce mluwie, činie se milosrdní, ale k ostatku od ocasu jed jako sladký nápoj miesejí sprostným owcem, totiž lidem neučeným. Ti jistí, když swaté a nerozdielné Trojice jednoty přie, pod chytrostí zlořečenstwie swého tři urazují, totiž pána boha, swé bližnie i samy se. Pána boha urážejí, když wiery křesťanské a syna jeho jediného neznají; swé bližnie urážejí, když jim pod nadějí duchowní kacieřské sladkosti, chtiece je přelstíti, wyprawují; samy se také ukrutně ranie, když po wypuzení duše těla swá těžké smrti na oheň wzdáwají, kteréžto smrti, poznajíce wieru boží,

[1]) *T.* hominum. [2]) *J.* auctores. *T.* aetoris eo. [3]) *J. B.* sub spe. *T.* substantiae.

Contra tales itaque deo et hominibus sic infestos, quorum quidam (sicut accepimus) ex exteris nationibus accedentes, regnum nostrum, Christiana religione clarissimum, haereticae pravitatis tenebris maculare conantur, continere non possumus, sicut nec debemus, aliqualiter motus nostros, quin debitae ultionis gladium in eos exeramus: praesenti promulgato divinitus sancientes edicto, ut crimen haereseos et damnatae sectae [1]) cujuslibet, prout sacrosanctae et apostolicae ecclesiae decretis habetur, velut crimen publicum possit ab omnibus intentari; imo crimine laesae majestatis nostrae debet ab omnibus horribilius reputari, quod in divinae majestatis injuriam [2]) noscitur attentatum.

Nemine etiam deferente, diligenter investigari volumus hujusmodi sceleris patratores, et per officiales nostros sicut alios malefactores inquiri, et inquisitione notatos, (etiam si levis suspicionis argumento tangantur,) a viris ecclesiasticis vel praelatis, ad quos spectat, examinari jubemus; per quos si evidenter inventi fuerint a fide catholica saltem in articulo fidei deviare, ac per ipsos pastorali more commoniti, tenebrosis diaboli relictis insidiis,

Proti takowým za celo bohu i lidem překážejícím, z nichžto někteří, jakož slyšíme, z cizích zemí a národów přibrawše sě, králowstwie naše, křesťanským nábožienstwím přejasné, wší silú myslé kacieřské neprawosti zatměniem zprzniti, sdržeti nemóžem, jakož ani máme sdržeti hnutí swých, ale hodné pomsty proti takowým meč abychme wytáhli. Této wýpowědi prohlášením božsky za práwo ustanowujeme, aby hřiech kacieřstwa a potupené roty wšeliké, jakož swatoswatá obecná a apoštolská cierkew w práwě psáno má, jako hřiech zjewný ode wšech lidí móž býti prawen, ano hřiech úraza welebnosti našie má ode wšech najhroznějšie počten býti, kterýž proti božské welebnosti wědomým bezpráwím jest pokušen.

Beze wšeho také wznášenie na nás pilně chceme, aby ptáno bylo na takowého hřiecha smluwce, a úředníky našimi jakožto i na jiné zločince aby ptáno bylo, a po optánie znamenané, by pak lehkého domnènie dówodem dotčeni byli, od našich kostelníków neb prelátuow, k nimžto přislušie, přikazujem aby koštowáni neb pokúšeni byli. Jimižto jestliže zjewně nalezeni budú, od wiery obecné křesťanské, že toliko w článku wiery pochybují, a jiní

mohliby prázdni býti, chwáléc pána boha w Trojici swaté a w jednotě. Proti takowým kacieřóm, bohu i lidem nemilým, jakož slyšíme, že někteří cizozemci, přibrawše se do našeho Českého a křesťanského králowstwie, snažili jsú se kacieřstwie rozsèwati: toho my, Karel ciesař, nemohúce ani s práwem majíce trpěti, z swé snažnosti přikazujem, aby bylo w témž našem králowstwí prowoláno, pod zápowědí našie pomsty mečem nebo ohněm, aby žádné kacieřstwie ani swolenie šibalské, ježtoby se proti cierkwi swaté chýlilo, w našem králowstwí nebylo trpieno ani zatajeno, přikazujíce našim wšem úředníkóm, purkraběm i popráwcem, aby se po nich pilně ptali, a je jímajíce wydáwali prelátóm a mistróm, aby jich na wieře cierkwe swaté

[1]) *J.* ut crimine haereseos damnatae sectae. *T.* crimen her. damnati septe. [2]) *T.* nomen.

noluerint agnoscere deum lucis, sed in errore concepto [1]) mala constantia perseverent: praesentis nostrae sanctionis edicto damnatos mortem pati haereticos decernimus, quam affectant, ut vivi in conspectu populi comburantur, flammarum commissi judicio, qui sacri flaminis lumen agnoscere, et patris aeterni perennem gloriam quaerere, unigenitique filii passionem, redemtionem humani generis credere denegarunt [2]).

pastýřským během napomenuti jsúc, zatemněná také ďábelská osidla opustiec, i nechtěli poznati boha swětlosti, ale w bludu počati jsúc, we zlé stálosti žeby trwati chtěli: tohoto našeho ustawenie wýpowědí odsuzujem, potupené kacieři smrt aby trpěli, kteréž žádají, aby za žiwa před obličejem lidským upáleni byli, jsúc w oheň uwrženi, kteříž swatého ducha swětlosti poznati sú nechtěli, a wěčného otce slávy hledati, a jednorozeného syna umučenie, wykupitele lidského pokolenie wěřiti sú zapřeli.

IV. De inquisitione haereticorum.

Haereticos cujuscunque sectae, quos sicut non solum ad requisitionem praelati vel inquisitoris pravitatis haereticae, sed etiam ex eorum officio (ut jam decrevimus) inquiri et capi volumus, sic captos per officiales eosdem dictis praelatis aut inquisitoribus remitti, vel eorum certis nunciis assignari praecipimus et jubemus.

Kacieře wšelikaké roty, kterýchž netoliko k optání preláta neb toho inquisitora, kterýž ptáti sě má na nešlechetnost kacieřskú, ale i z úřadu swětského, jakož sme uložili, mají ptáti sě na ně a je jímati, a chcme tomu, kdyžby od úředníków byli zjímáni, aby swrchuřečeným prelatóm neb přihlědačóm nebo jich poslóm jistým wydáni byli, to přikazujem i welíme.

V. De receptatoribus haereticorum et credentibus et complicibus eorum.

Omnis sectae haereticos a quoquam juxta limites regni nostri Boemiae, in domibus

Wšelikteré roty kacieřów od nižádného podlé mezí králowstwie našeho buď w do-

---

pokusili, jakož na ně záleží; a kdyžby je w kacieřstwí poznali, a nechtěli ustúpiti bludu kacieřského, poznajíce wieru cierkwe swaté a pána boha w jeho swětlosti: tehdy mocí ustawenie tohoto přikazujem, aby je na smrt dali, s tiem kacieřstwím žiwé přede wším lidem na ohni spálili, poněwadž nechtěli poznati swětlosti boha otce wěčného a syna jeho jediného, našeho wykupitele, chwály držeti w jednotě, jakož wiera křesťanská káže.

IV. Přikazujem také wšem našim wladařóm, kdežby zwěděli kteréžkoli kacieře, aby je naší mocí jímali, a swěřice těm mistróm kacieřským wydáwali na pokúšenie po jistých poslech beze wšeho omylu.

[1]) *J.* erroris concepti. *B.* errore concepti. [2]) *B.* denegant.

aut agris, aut aliter quoquomodo indifferenter receptari, prohibemus omnino; receptatores vero, si qui fuerint scienter, aut credentes, aut complices, aut alias quocunque modo consentientes eis, sive fautores, bonis eorum omnibus confiscatis, relegandos a regno praedicto in perpetuum esse censemus.

miech, na dědinách aneb jinak kterakowýmkoli během bez wýmienky bráníme, a přikazujem, aby nepřijímáni úplně, ani towařistwa jich ani těch, kteřížby kterýmžkoli obyčejem jim swolowali a neb přáli, zbožie těch wšech do králowy komory obrátiec odsuzujem, aby wěčně wypowědieni byli od králowstwie swrchujmenowaného.

VI. De terris et urbibus ad regium demanium seu mensam spectantibus non alienandis [1].

Quanta pericula, quantaque dispendia et aerumnas alienatio dudum castrorum et aliorum jurium, ad regiam justitiam spectantium atque mensam, in regno nostro Boemiae, tam circa regiam dignitatem, quam circa subditorum nostrorum fidelium quietem et pacem, (generaverit,) satis abunde superius diximus et ostendimus validis argumentis. Quae omnia deo freti in statu decenti jam feliciter posuimus.

Kterak mnohá nebezpečenstwie a weliké škody a biedy odlučowáním dáwno učiněným hraduow a práw, k králowské sprawedlnosti přislušejících a k jeho stolu, staly sú se w králowstwí našem Českém, tak dobře při králowském duostojenstwí, jakožto při poddaných našich wěrných utěšení a pokoji, dosti sme hojně swrchu powěděli i okázali statečnými duowody; kteréžto wšecky wěci s boží pomocí w stawu slušném již šťastně sme položili.

Sed quia persaepe recidivum consuevit esse gravius morbo primo; et ne, quod tantis laboribus pro communi omnium utilitate perfecimus, et non sine eorundem

Ale že welmi často odwrácenie býwá těžšie než neduh prwní; protož, aby to, což sme welikú prací pro užitek obecného dobrého skonali, s našich poddaných obtě-

---

V. Wšem našim wěrným zemanóm přikazujem, aby žádného kacieře, kteréžbykoli wiery byli, na swé dědiny neb do swých domuow nepřijímali. Pakliby kto je přijímal, neb který obyčej s nimi měl, toho otsuzujem, aby byl wypowědien z našeho králowstwie wěčně a wšeho swého sbožie otsúzen bez milosti.

VI. Naší mocí ciesařskú zapowiedáme s plnú radú i powolením našich šlechticuow a zeman, aby nikdy žádný náš náměstek nemohl žádného hradu, ani žádné wlasti, což k koruně České přislušie, otlúčiti od též koruny bez powolenie našich Českých pánuow. A to naše ustanowenie aby trwalo wěčně w našem Českém králowstwí, kázali jsme zjewně popsatí i prowolatí, že wšickni králowé České koruny, naši dědicowé, nebo kdyžby se našich dědicuow nedostáwalo, jehož buoh nedaj, ale jiný bohem zwolený, kdyžby po našie smrti který byl k Čechám korunowán, aby w jednom měsieci pořad zběhlém ote dne swého korunowánie

[1]) W rkp. *T.* chybí rubrika 6, 7 i 8.

subditorum gravaminibus et impensis, possit faciliter deperire et pestem deteriorem ingerere, quinimo duret perpetuum, quod perpetuo noscitur profuturum:

Hac perenni et irrefragabili constitutione praesenti, praevia nostri matura deliberatione consilii, decernimus sanciendum, quod singuli reges illustres, heredes successoresque nostri, ad quos successivis temporibus regnum nostrum Boemiae ex descendenti vel collaterali linea successionis legitimae devolvetur, vel ea deficiente (quod propitius deus avertat) electionis jure pervenerit, infra [2]) mensem continuum quem cunque a die successionis aut electionis hujusmodi numerandum, debeant, sanctorum evangeliorum libro posito coram eis, in publico testimonio, proclamatione scilicet aut praeconizatione publice praecedente, in loco ipso dumtaxat, quem ad hoc duxerint eligendum, ambabus manibus eisdem tactis evangeliis sacrosanctis, praestare solemniter juramentum: quod nullo umquam tempore, per se vel alium, tacite vel expresse, publice vel occulte, terras aut

žowáním i náklady, lehce nezahynulo, a neduhu horšieho nepřineslo, ale owšem trwalo na wěky, což wěčně jest užitečné:

Protož tiemto wěčným a nikdy nepřerušeným ustaweniem, s dobrým rozmyslem našim i radú, umienili sme za práwo uložiti [1]), aby wšickni králowé přejasní, dědici a budúcí naši, na něžto w časy budúcie králowstwie naše České poslúpně neb z přibuzenstwie nápadu sprawedliwého spadnúti by mělo, aneb i bez toho, jehož milostiwý pán buoh rač stráž býti, žeby práwem wolenie na koho spadlo, ihned w jednom měsieci pořád přišlém, ode dne nápadu neb wolenie takowého čtúce, mají, swatého čtenie knihy položiec před ním, zjewně ohlášiec, prowoláním to wěz neb biřicowým ohlášením w tom toliko miestě, kteréž sobě woliti bude, oběma rukama swatoswatých čtení se dotkna, aby učinil slawnú přísahu, že nikdy wěčně, sám ani skrze jiného, tajně neb zjewně, nadhlas neb pokútně, zemí ani měst neb práw králowských a k jeho poprawě

měl před pány a před zemany přísahu učiniti čistú a sprawedliwú na knihách na swatém čtení zjewně, že těch zemí a hraduow nikdy ot koruny České nemá otlúčiti, zjewně ani tajně, ani žádného dielu, ježto k těm hradóm přislušie, aby toho žádnému člowěku ani dal, ani prodal, ani zastawil, k wěčnosti ani do kterého času, ani za které jiné hrady směnil s ižádným člowěkem, ani kterému swému synu, ani bratru, ani otci jich w moc postupowal, ani které dceři ani swé králowé aby na nich wěna neukazowal, než aby jich s pilností k koruně chowal a k obecnému dobrému i k obraně i ku pokoji České koruny. A kdyžby, jehož buoh nedaj, přes tu přísahu jinak učinil, a to proměnil, aby toho sám buoh nad ním pomstil swú sprawedlností. A pakliby který člowěk swú smělostí proti tomu ustawení kdy kterého hradu toho nebo dielu, malého nebo welikého, od těch hraduow požádal prositi nebo wyprosil, aby práwa wšeho byl otsúzen, a zjewný zkazitel obecného dobrého byl prowolán, a wěčně Českého králowstwie byl otsúzen, a na mezi byl metlami mrskán.

[1]) *P* 1. za práwo mieti. [2]) *J. B.* juxta.

castra seu jura demanii regii, justitiae atque mensae, quae particulariter et distincte huic saluberrimae constitutioni inseri et inscribi mandavimus, (ne possit ignorantia quaeque praetendi, aut dubietatis ullius involucrum exoriri,) et alia eis quaevis dependentia vel annexa, in solidum vel in parte, communiter vel divisim, non donabunt, non vendent, non pignori obligabunt; nec illa cuiquam, aut eorum forte regimen vel custodiam, committent vel commendabunt perpetuo vel ad tempus aliquod terminatum; non divident vel separabunt, nec etiam permutabunt; denique nulli hominum, etiam patri, vel filio, aut fratri, per modum provisionis forte, vel sustentationis vitae eorum, vel alio excogitato modo quocunque, tenenda vel possidenda concedent; nec pro dotibus filiarum aut sororum, nec illustris reginae super eis vel eorum aliquo dotalitium assignabunt; nec aliquo praemissorum modorum distrahere vel alienare volentibus seu tractantibus assensum directe vel indirecte, quacunque ratione vel causa praestabunt: sed ea custodiri et regi facient per officiales proprios, ad id per eos specialiter deputatos, ad honorem et gloriam diadematis regalis, Boemiae rei publicae, judicii atque justitiae tuitionem, fortitudinem atque favorem, et totius universitatis dicti regni securitatem atque pacem; poena perjurii dignitati regiae imminente, in qua deum potentissimum judicem solum se habere cernat et ultorem, apud

sprawedliwé příslušejících neb k stolu, kteréžto wěci rozdielně a po kusu w toto spasitedlné ustanowenie wložiti a wepsati přikazujem, (aby nižádné newědomie nemohlo býti zamyšleno, ani kterú pochybnost w tom zploditi), a také ani jiných kterých wěcí k nim přislušejících neb přispojených, buďto w cele neb w kterém dielu, společně neb rozdielně, nerozdadie ni prodadie, ani zástawú zawieží, aniž těch wěcí komu, buďto snad k úřadu neb k chowání poručie neb dadie, wěčně neb za chwíli určenú, nerozdělí toho, ani popravie ani poměnie; a za celo žádnému člowěku, také ni otci, ni synu, ni bratru, zpósobem snad opatrenstwie neb nápomoci žiwotu jich, nebo jiným wymyšleným během kterýmkoli, nemají dáti držeti, wlásti ani pójčiti, ani u wěně dcer neb sestr swých; aniž také natom najjasnějšie kněžně králowně kterého wěna ukážie; ani kterými obyčeji swrchupsanými roztrhnúti neb odlúčiti chtějícím a usilujícím powolowati budú upřiemně [1]) neb neupřiemně, kterýmkoli rozumem neb při; ale těch zemí a hradów hlédati, ostřiehati kážie úředníkóm swým wlastním, kteříž od nich w to zwláštně budú wydáni, ke cti a k chwále koruny králowstwie Českého, k obecnému dobrému, súdu a sprawedlnosti k obraně, ku posile a ku přiezni a wšie obce wěrných toho králowstwie bezpečenstwí wěčnému i ku pokoji; pod pokutú křiwé přísahy duostojenstwie králowskému, w kteréžto křiwé přísaze boha

[1]) obyčeji swrchupsanými moci budú rozlúčiti, roztrhnúti neb odlúčiti těm, ktožby chtěli neb rozmlúwali neb powolowali upřiemnie.

quem nec locus iniquitatis relinquitur, nec acceptio personarum habetur, nec munerum cupido versatur.

najmocnějšieho súdci wěz a měj jediného mstitele, u něhož miesto nešlechetnosti nebýwá poostaweno; ani wzácnost osob jest, ani darów žádost lakomá sě wrtí.

Si quis autem in tantam furoris audaciam currere repertus exstiterit, ut contra hujus sacrae constitutionis tam votiva, tam accepta decreta quidquam [1]) petere et impetrare praesumpserit: ipso jure careat impetratis, et notae infamiae maculis aspergatur, et velut manifestus reipublicae dissipator, regnique Boemiae aemulator et proditor, poenas omnes criminis laesae majestatis ipso facto se noverit incurrisse. Quibus adjicimus, ut bonis omnibus exspoliatus, (quae non solum confiscari mandamus, sed etiam cedi volumus et occupari,) ubique infra [2]) limites regni, per quoscunque forte deprehensus fuerit, ut bonis, ita vitae solatio, nullo exquisito judice, impune privetur. Dignus est enim omnium pietate carere, omnique privari consortio, qui solus omnium saluti et quieti se impudenter opponere, et visus est velle regalis gloriae speculum obfuscare, et rempublicam universumque populum dicti regni subvertere pariter et dissipare.

Pakliby kto w takowú smělost blázmowskú upadnúti shledán byl, žeby proti tak swatého ustanowenie žádostiwým a wěčným práwóm co žádati a prositi směl: tiemto práwem buď zbawen těch wěcí, kterýchž prosí, i poskwrnú zlé powěsti buď pokropen, a jakožto zjewný obecného dobrého rozptýlce i králowstwie Českého protiwník a zrádce we wšecky pokuty úrazu welebnosti králowské hned tiem skutkem znaj se že jest upadl; k kterýmžto pokutám to přičiníme, aby zbožie swého wšeho zbawen jsa, (kteréžto netoliko do králowské komory obrátiti přikazujem, ale i postúpiti welíme i w ně sě uwázati,) sám, kdežbykoli wedle mezí králowstwie od kohožkoli lapen byl, aby též, jakož zbožie, i hrdla, beze wšeho práwa žádánie, zbawen byl. Neb hoden jest, aby žádné lítosti nenašel, [3]) i wšeho towařistwa aby prázden byl, ktož sám jeden proti wšech spasení a pokoji bez studu zasaditi sě umienil, a králowské sláwy zrcadlo chtěl ztemniti, a obecné dobré i weškeren lid swrchuřečeného králowstwie podwrátiti a rozptýleti.

Castra et jura, nullatenus alienanda vel etiam permutanda videlicet, sunt haec:

In Polonia quatuor civitates, scilicet: Wratislavia, Novum forum, Glogovia, Frankenstein, et duo castra, scilicet Zoboten et Borow.

Hradowé a práwa, ježto níkoli odlučowána ani proměněna nemají býti, jsú tato

W Polště čtyři města, to wěz: Wratislaw, Nowéměsto, Hlohow, Frankstein; a dwa hrady: Sobotka a Borow.

---

[1]) *J. B* quisquam. [2]) *B.* juxta. [3]) *Pl.* lítosti neměl.

In Budissinensi provincia sunt infra scriptae civitates, scilicet: Budissin, Gorlicz, Lubovia, Lubanum et Kamnicz.

In Boemia sunt infra scriptae civitates, scilicet: Praga, Grecz cum sylva Albrechticz, Chrudim [1]), Plzen, Hawelswerd [2]), Nimburg, Sittavia [3]), Lutomericz, Zacz, Pirn, Pons, Kadan, Tachovia [4]), Tusta, Piesk [5]), Budvicz [6]), Czaslavia, Kutnis, Kurim, et infra scripta castra: Glacz [7]), Frustenberg, Lichtenburg [8]), Bezdiez, Künigstein, Ellepogen [9]), Frimberg [10]), Pretenstein [11]), Burgleins [12]), Karlstein et Klimberg [13]); et infra scripta, quae sunt pignora, scil. Egra, Flos [14]) et Parkstein; quae amplius alienari non debent, nisi ab Imperio redimantur.

W Budišíně w krajině jsú dolepsaná města, totiž Budišín, Gerlice, Libawa, Luban, Kamenec.

W Čechách jsú dolepsaná města: Praha, Králów-Hradec s lesem, ježto Albrechtec slowe, Chrudím, Plzeň, Hawelswerd, Nimburk, Žitawa, Litoměřice, Žatec, Perno, Most, Kadaň, Tachow, Domažlice, Piesek, Budějowice, Čáslaw, Hora Kutna, Kúřím; a tito hradowé w dole psaní: Kladsko, Frustemberk, Lichtenburk, Bezdězie, Kunikštein, Loket, Přimda, Pretenštein, Hrádek, Karlštein, Zwiekow; a w dole psaná města, kterážto w zástawě jsú, to wšecko Cheb, Flos a Parkštein, nemají od koruny odtržena býti, lečby Říší wykúpena byla.

VII. Qualiter necessaria sint castra et civitates.

Nam dignam et salubrem constitutionem hujusmodi non solum voluntatis affectus [15]), verum evidens et inaestimabilis persuadet necessitas, cum in omnibus re-

Neb hodného a spasitedlného takowého ustawenie netoliko žádost wuole dobré přeje, ale i zřejemná potřeba (žádá), aby we wšech králowstwí našeho wlastech i

---

Tito hradowé a tato města podepsaná nikdy nemají od České koruny otjíti: w Polště jsú čtyři města, totiž Wratislaw, Nowýtrh, Hlohow a Frankštein, a dwa hrady, totiž Sobotka a Borow; w kraji Budišinském tato města, totiž Budišín, Zhořelec, Libawa, Liban a Kamenice; w Čechách tato města: Praha, Hradec i s lesem Albrechtice, Chrudim, Plzeň, Hawlswerd, Nimburk, Žitawa, Litoměřice, Žatec, Perno, Most, Kadaň, Domažlice, Tachow, Piesek, Budějowice, Čáslaw, Hora, Kúřím.

Tito jsú hradowé nezástawní: Kladsko, Frustemberg, Lichtenburk, Bezdězie, Kynikštein, Loket, Frimberk, Pretenštein, Křiwoklat, Karlštein, Klimberk, Cheb, Flos a Parkštein, ale nikdy nemají od Čech otjíti, lečby je kdy ciesař Řiský od České koruny wyplatil.

Rubr. VII. (chybí celá.)

1) *J.* Crudum. 2) *J.* Horolswerd. 3) *J.* Sitta. *P* 3 Sušice. 4) *J.* Plzen novum. *B.* Klatowy. 5) *J.* Pyeb; *P* 2. Cheb. 6) *Kromě P* 3 *kladau wšickni mylně: Rudnice.* 7) *J.* Olacz, *P* 1. Olach. 8) *P* 1. *chybí; B, P* 2. Lucemberg. 9) *J.* Elleprgen, *P* 1. Glepergen, *P* 2. Žebrák. 10) *P* 1. Hazmburg, *P* 3. Franberg. 11) *J, B, P* 2. Pergenstein; Perkenstein. 12) *P* 2, *P* 3. Burgleins jinak Křiwoklat. 13) *P* 1. Klimberg i. e. Přimda *(sic)*. 14) *J, B, P* 2, *P* 3. Flot, Slot. *P* 1. Flok. 15) *J.* effectus.

gni nostri provinciis et earum qualibet singillatim necessarium sit civitates munitas haberi, in quibus czudarii sive judices fidelibus nostris debitam possint administrare justitiam, et ad quas obtinendae justitiae possit haberi respectus.

Castra vero fore necessaria quis abnuit? Nam ipsorum purgravii sive villici, praeter custodiarum solertiam, quam ipsis castris tenebuntur diligenter apponere, et praeter collectionem fructuum et redituum villicationum ipsarum, quos regali mensae praesentare tenentur, etiam ad executionem omnium sententiarum, quae per judices ipsorum provinciis latae fuerint, cum debitae sollicitudinis efficacia laborabunt.

Cum etiam nonnullae civitates et castra in metis regni praedicti, tam ad praecludendum hostilem ingressum, quam ad invasionem inimicorum, pro regnicolarum salute et commodo, et regni juribus et honoribus defensandis, necessariae videantur.

w každé zwláště byla [1]) města hražená w nichžto sudí [2]) wěrným poddaným našim hodnú mohliby posluhowati sprawedlnosti, a k nimžto pro obdrženie sprawedlnosti mohlby zřetel býti.

Hradowé také, by potřebni nebyli, kto odmlúwá? neb purkrabě na nich a wladaři mimo opatrnú pilnost, kterúž mají pro zachowánie jich snažně přičiniti, i mimo těch užitków a poplatków u wládánie jich wybieránie, kteréžto k králowskému stolu dáwati dlužni jsú, také k skutečnému wšech pří dolíčenie, ježto richtáři jich krajin široce wnešeny budú, s hodné pečliwosti přičiněním pracowati budú.

Ano také některá města i hrady na pomezí králowstwie Českého, tak dobře k zawření proti nepřátelskému wtržení, jako i pro překazu a škodu zemanóm od nepřátel, a pro zachowánie zdrawie jich i králowských práw a obecného dobrého a cti k obraně, zdá se nám, že jsú welmi potřebna.

VIII. Quae civitates et castra possunt obligari.

Sicut magis insignia et opportuna circa ministrandam exequendamque justitiam loca, civitates et castra particulariter annotata solemni constitutione nostra jam exeminus ab omni alienatione vel abdicatione demanii nostri regii, justitiae atque mensae: ita decenter quaedam alia minus notabilia praesenti constitutioni inscribi jubemus, in et super quibus nobis [3]) nostrisque successoribus in posterum illustri-

Jakož znamenitějšie a potřebnějšie k wedení sprawedlnosti miesta, města a hrady, diel popsané slawným ustaweniem našim již sme wyňali, aby odlučowány z našeho Českého poručenstwie, poprawy sprawedliwé a od stolu nebyly; též také hodně některá jiná méně znamenitá tiemto ustawením wypsati přikazujem, w nichž a na nichž nám i budúcím potom jasným Českým králóm w pilnú potřebu, ježtoby

[1]) *P* 1. potřebná byla. [2]) *P* 1. sudí, totiž richtáři. [3]) Nobis *chybí u J.*

bus Boemiae regibus, pro ingruentibus casibus honorem et statum regiae majestatis persaepe spectantibus, licere permittimus et sancimus liberum regiae voluntatis arbitrium, illa in solidum vel in parte, communiter vel divisim (ad tempus duntaxat) concedere vel pignori obligare, dum tamen totum tempus concessionis aut obligationis cujuslibet annorum decem numerum [1]) semel aut pluries non excedat, nec ultra confirmare; et etiam pro dotibus sororum vel filiarum, et in dotalitium reginae illustris assignari facere, ad vitam dictae reginae dictarumque filiarum atque sororum tantummodo, et non ultra; et alias secundum emergentes necessarios vel opportunos eventus de illis disponere pro libitu suae voluntatis, dum tamen alienatio perpetua, aut ultra praescripta tempora, non sequatur. Nisi forte de eis permutationem fieri contigerit, quae causam regiam redderet meliorem, scilicet in terris, vel castris, vel bonis aliis stabilibus, apparentibus consimilis valoris aut praeeminentiae dignitatis bonorum atque locorum, quae taliter duxerit permutanda, quod dicti regis arbitrio relinquatur; de quo praestent dicti reges illustres, ut supra in constitutione praecedenti proxima, solemne juramentum.

he cti a stawu králowské welebnosti slušelo, dopúštíme a za práwo činíme, aby w tom byla králowská swobodná a dobrá wuole, ty zámky, spolkèm neb dielně, úplně neb po kusu, do času wšak, pójčiti jich neb zastawiti, a ten čas pójčenie neb zastawy aby desieti let nepřewyšowal, jednú aneb několikrát, aniž mají wýše zawazowáni býti, také u wěně sestr, dcer ani u wěně jasné králowé, nežli do jich žiwota, a potom kdyžby potřeba toho pilná a núzě byla, moci bude Králowa Milost s těmi zámky naložiti k swé wuoli, když wšak odlúčenie jich k wěčnosti ani na časy swrchupsané wýše sě nestane. Lečby přihodilo se o ně směnu učiniti, ježtoby králowské wěci polepšila, to wěz w zemiech nebo w hradiech aneb w jiném zbožie stálém zřetedlném, tak dobrém a hodném k duostojenstwí zbožie i zasazenie miesta; a o kteréžby zámky umienili k swé wuoli Králowa Milost směnu učiniti; swrchupsaní jasní králi, jakož swrchu w práwě a w ustawenie před tiemto napsáno jest, učiňte slawně swatú přísahu.

Rubr. VIII. Tato jsú města a hradowé, ježto je král Český muož dáti w zástawě po dceři nebo sestře swé do žiwota, ale ne wěčně: Jaromiř, Trutnow, Dwuor, Mělník, Ustie, Lúny, Slaný, Šlaklemis, (?) Střiebro, Klatowy, Berún, Sušice, Kolín.

Hradowé tito: Kostelec na Sazawě, Stegreif, Ebrspach, Mojwín, Žebrák, Angerbach, Misemburk, Deutín, (?) Mníšek, Protiwín, Hluboká, Bošice, (?) Bernant, (?) Hasenštein.

[1]) *J.* annorum decennium.

Quae loca sunt ista, videlicet: Jaromir, Trautnow [1], Curia, Mielnik, Ausk, Luna, Slana, Slakleins (?) [2], Misa, Klatovia, Verona, Sicca [3], Colonia.

Et infrascripta castra, videlicet: Kostelecz super Sazavia, Stegreif [4], Ebrspach [5], Moywin [6], Bettlern [7], Angerbach [8], Misemburg [9], Deutin (?) [10], Muncheleins [11], Protiwin, Froburg [12], Boasicz (?) [13], Bernant (?) [14] et Hassenstein [15].

A totoť jsú ta miesta: Jaroměř, Trutnow, Dwuor, Mělník, Ústie na Labi, Lúny, Slané, Šlaklemis (?), Střiebro, Klatowy, Berún, Sušice, Kolín.

A tito hradowé: Kostelec nad Sazawú, Stegreif, Ebrspach, Mojwín, Žebrák, Angerbach, Misemburk, Dentín (?), Mnišek, Protiwín, Hluboká, Božice (?), Bernant (?), Hassenštein.

IX. De obitu regis et officio successoris.

Jubemus, quando deo volente contigerit [16] illustrem regem Boemiae universae carnis viam incedere, et praesentis vitae fragilis solatio laborioso privatum, ad coelestis regni perennia gaudia deo propitiante deferri: quod barones et nobiles inferiores ac universitates omnes dicti regni assistere vel parere, quodque burgravii seu castellani vel custodes, aut alio quocunque vocabulo nuncupentur, de mandato vel ordinatione dicti defuncti regis

Přikazujem, kdyžby z božie wuole přihodilo sě, žeby jasný král Český, tohoto žiwota křehké útěchy práce zbawen jsa [17], do nebeského králowstwie u wěčnú radost s pomocí boží wnesen byl: aby šlechtici a páni nižší i wšecky obce králowstwie Českého při tom stáli a okázali sě, a také aby purkrabě neb hradodrže a jich chowatelé, kterýmžkoli jménem slowú, z přikázánie neb zjednánim toho mrtwého krále ostřiehajíc, chowajíc a zprawujíc hrady a

IX. Kdyžby oswiecené knieže, král Český, umřel, a s tohoto swěta do nebeské radosti z božie milosti šel: tehdy wšichni páni, šlechtici i wládyky, zemané obecní i měšťané králowých měst, mají se w obec sjíti a zawolati před se wšech purkrabí hradowých a úředníkuow králowých, kterýmžkoli jménem byliby jmenowani, ježto byli zjednáni, a wládli od toho krále, aby slíbili pánóm i wšie obci České, že nemají žádnému těch hraduow a swého wládenie postúpiti pod zbawenim wiery i cti, jelížby nowý král byl přiwolán k České korunĕ, a při

[1]) *J.* Graucnon, *B.* Grautnou, *P* 2. Grancuow. [2]) *J.* Slak, Lemis, *B.* Slaklemis. *P* 1. Slak Lenns. *P* 2. Slaklemis. *P* 3. Sslak jinak Leinis. *(Snad má státi:* Rakonicz.*)* [3]) *P* 2. Suchá. [4]) *B. P* 2. Stegrerf. *P* 3. Steigriff. *(Neznámé místo.)* [5]) *J. B.* Ebrsbacz. [6]) *J.* Moyihn. *B.* Moybyn. *P* 3. Owín. [7]) *J. B.* Bertlern. *P* 1. Berulem. [8]) *J. P* 2. Angrerbach. *P* 1. Augnbarch. *P* 3. Agnerbach. [9]) *J. P.* 2. 3. Misemberg. [10]) *J.* Denczyn. *P* 3. Dědín, Děčín. *(Neznámý hrad; Děčín to nemůže býti, ale swad Děwín.)* [11]) *J.* Mnuchelonis. *P* 1. 2. Muncheleins. [12]) *P* 2. Froberg. *P* 3. Frumburg. [13]) *P* 1. Bozicz. *P* 3. Rassicz. *Neznámo.* [14]) *J.* Bernauth. *P* 3. Bernarth. *Neznámo.* [15]) *P* 2. a Šenštein. [16]) contigerit *chybí w J.* [17]) *P* 1. přihodilo sě jasného krále Českého, a tohoto žiwota kř. út. pr. zbawen jsa, žeby do nebeského a t. d.

custodientes vel servantes, seu alias gubernantes, castra et jura in constitutionibus proxime praecedentibus signata, illustri immediato successori futuro regi, vel alii cuicunque, resignare vel tradere aut restituere non audeant vel praesumant, sub poena infamiae et privationis perpetuae dignitatis, officii vel honoris, (quas si contra fecerint, ipso facto se noverint incurisse,) nisi prius in publico testimonio, sicut alia sacra nostra proxima constitutione cavetur, rex dictus solemne praestiterit juramentum de non alienandis bonis et juribus regiis superius annotatis.

práwa wedle ustanowenie málo napřed psaného, jasnému ihned potom budúciemu náměstku králi, a nižádnému jinému, nesmějte aniž wšetečně wzdáwajte, ani dáwajte, ani utratiti smějte pod pokutú zlého přislowie a wěčně duostojenstwie zbawenie, úřaduow i cti; w kteréžto pokuty wěz že je upadl, ktožby jinak učinil, leč prwé zjewně, jakožto naše práwa poswátná nedaleko napřed powěděná prawie, bude wedle ustawenie prowoláno, aby ten král slawně přísahu swatú učinil, že nemá od koruny odchylowati zbožie a práw králowstwí swrchupřipsaných.

X. De civitatibus infra scriptis, qualem honorem novo regi debeant exhibere, et quale juramentum ab eodem recipere.

Honorabiles et egregias civitates regni nostri Boemiae, Pragam, Wratislaviam, Budissin et Montes Kutnis, regiae nostrae majestati carissimas et dilectas, sicut hae ceteras alias civitates dicti regni virtutibus et maturitate civium praecellunt atque frequentia populorum: ita honorificentia dignitatis et gloria singulari erga celsitudinem regiam cupimus insigniri, in his maxime, quae regalis dignitatis honorem, cunctorumque fidelium statum respiciunt

Poctiwá a wýborná města králowstwie našeho Českého jsú Praha, Wratislaw, Budišín a Kutná Hora, naší králowské welebnosti najmilejšie. A jakož tato města nad jiná králowstwie řečeného ctnostmi a zralostí měšťan jsú powýšena a množstwiem lidu: tak také chceme aby před králowskú wýsostí počestností, duostojenstwím i chwalú zwláštní byla ozdobena, a najwiec tiem, což králowského duostojenstwie ke cti a wšech wěrných k stawu pokojnému a ti-

---

sahu učinil na swatém čtení, aby byl obránce obce České země, a neutracowal měst a hraduow swrchupsaných, a ustawenie práw swrchujmenowaných aby neproměňowal, dokudž jest žiw, mimo toto, což jest Karel ciesař ustawil a potwrdil.

X. Poctiwá a wýborná města našeho králowstwie Českého, Praha, Wratislaw, Budišín a Hora, našie Welebnosti najmilejšie, tak jakož ta města w našem králowstwí jsú wětčie, a w rozumu nad jiná města powýšena pro počestnost, ježto se děje wšem lidem i našemu duostojenstwí ke cti a wšie obci ku pokoji w těch městech: protož nad jiná města jich powyšujem tiemto ustawením, že kdyžby nowý král byl k Čechám přiwolán, a do tohoto kterého města přijel, před korunowáním nebo po korunowání, prwním příjezdem, aby měšťané toho města počestně proti němu wyšli, na znamenie wiery a poslušenstwie klíče městské jemu ne-

pacificum et tranquillum. Hac igitur constitutione providimus ordinandum, quod singulis successoribus nostris Boemiae regibus illustribus, qui fuerint pro tempore, si eos aliquando civitates praescriptas, vel earum aliquam adire contigerit, ante insignia regalia coronationis assumta, vel etiam postea, cum tamen primum civitates ipsas adierint, debeant cives cujusque civitatis ipsarum obviam honorabiliter et decenter exire, suaeque regali potentiae, in signum purae devotionis fideique sincerae, claves civitatis reverenter offerre; prius tamen, quam claves ipsae offerantur et civitatem ipsam rex introeat, praestito per eundem juramento solemni, tactis scilicet sacrosanctis evangeliis reverenter per eum, non equitando, sed de equo descendendo, ad honorem dei exhibitis coram eo: quod toto tempore vitae suae bona fide, sine diminutione vel circumscriptione quacunque, servabit et servari faciet ex integro constitutiones editas per dominum Karolum, Boemiae regem illustrem, reverendum praedecessorem suum, de non alienandis civitatibus, castris et juribus ad regium demanium Boemiae atque justitiam spectantibus sive mensam.

chému hledí. Protož tohoto ustawenie mocí opatřili sme, aby zřízeno bylo, že wšichni králi naši Čeští budúcí jasní, kteříž w tu dobu budú, událi se jim kdy do měst swrchupsaných neb do některého z nich přiblížiti sě, prwé než připrawy králowského korunowánie na se wezmú, nebo potom, když poprwé k nim přijdú, [1]) měštěné z těch měst poctiwě a slušně wyjíti mají, a Králowě Milosti, před ním stojiec, na znamenie čistého náboženstwie a čistoty wiery, klíče městské poctiwě mají nésti; a prwé než klíči dáni budú, a král do toho města wende, učiní najprw přísahu slawnú, dotkna se swatoswatých čtení poctiwě, ne na koni jeda, ale s koně sseda, ke cti boží, před nimi přede wšemi: že po wše časy žiwota swého dobrú wěrú bez umenšenie a okolkuow wšelikých [2]) zachowá a zachowati káže úplně ustawenie neb práwa učiněná panem Karlem, Českým králem přejasným a poctiwým předkem swým, aby neodlučowal měst, hraduow a práw králowstwí a porucę Českému, ku poprawě a k stolu jeho příslušejících.

súce; a dřiewe nežliby on klíče ot nich přijal, a nežby do města wjel, má přísahu učiniti, na swatém čtení dwa prsty polože, nesedě na koni, ale s koně ssedna bohu ke cti, že slibuje pod wěrú a pode ctí, dokudž jest žiw, ta ustanowenie ciesaře Karla držeti úplně a docela, a měst i hraduow, jenž slušejí k koruně Českého králowstwie, w plně chowati, a jich neutracowati. A když před nimi přisiehne, tehdy jej mají přijieti za swého pána, a jemu slíbiti poslušenstwie a wieru, a s ním wesele do města jeti, zpiewajíce na znamenie pokoje a oprawy jim i wšie zemi České.

[1]) *P* 1. přiblížiti najprwé připrawy král. korun. na se wezmúc, nebo potom, neb najprwé, měštěné a t. d. [2]) *P* 1. wšecky wěci.

Quo exhibito jure, [1]) fidelissimi cives cum jubilo exultationis caritatis et tripudiis, mente devota et obedientia subjectiva regem eundem, verum dominum ipsorum, in civitatem suscipiant, et animis exultantibus introducant, longissimis deo propitiante temporibus civitatem ipsam, universumque populum dicti regni, regendum sibi divinitus attributum, in pace perpetuo servaturum.

A když to práwo učiní, najwěrnější milí měšťané, s radostí plešíc, s piesněmi a s weselím, s myslí nábožnú a s poslušenstwím poddaných, toho krále mají za prawého pána swého do města přijieti a weselú myslí uwesti, aby za dlúhé časy s pomocí boží město i weškeren lid toho králowstwie jemu božsky k zprawowání pójčené u pokoji wěčném zachowal w časy budúcie.

XI. De juramento regis, quando coronatur, de non alienandis castris ꝛc.

Quae pro salute cunctorum et totius reipublicae communi [2]) compendio statuuntur, debent in publicam deferri notitiam, ut fideles nostri cognoscant, quam grate [3]) quamque assidue pro illorum quiete mens nostra laborat. Hac itaque regia ordinatione sancimus: quandocunque successivis temporibus singulis vicibus illustres reges Boemiae dicti regni diademate contigerit, publice (ut moris est) coronari: in ipsa coronatione, antequam sibi [4]) in capite diadema ipsum per sacras manus archiepiscopi Pragensis, qui pro tempore fuerit, imprimatur, (vel praelati alterius, tunc forte ecclesiae Pragensis sede vacante, vel ipso [5]) renitente,) de verbo ad verbum praestare

Kteréž wěci pro spasenie wšech lidí a wšeho obecného dobrého užitek ustanoweny býwají, mají w obec wyneseny býti, aby wěrní naši poznali, kterak wděčně a ustawně pro jich pokoj úmysl náš pracuje. Protož tiemto ustanowením králowského zjednánie za práwo ustanowujem: kdyžkoli w časy budúcie na wšakú chwíli jasné krále České řečeného králowstwie korunú králowskú zjewně, jakož obyčej jest, udá sě korunowánu býti; w tom korunowání, prwé nežby koruna ta poswěcenýma rukama arcibiskupa Pražského, kterýžby w ty časy byl, wstawena byla (neb od jiného prelata, ačby nechtěl arcibiskup, aneb jestližeby stolice Pražská snad

---

XI. XII. Kteréž wěci jsú k spasení a k obecnému dobrému ustaweny, ty mají zjewny býti wšie obci, aby wěrní naši poznali, kterak snažně a pilně úmysl náš žádá obecné dobré zjednati w našem Českém králowstwí. A protož naší mocí a zjednáním ustawujem, kdyžbykoli w časiech budúcích, a kolikkrátžbykoli oswiecený pan král České země měl korunowán býti, jakož jest obyčej, aby to bylo zjewno, a dřiewe nežliby na jeho hlawu koruna byla wstawena rukama poswěcenýma kněze arcibiskupa Pražského, kterýž tu chwíli bude, anebo kdyžby kostel Pražský a stolice arcibiskupská w tu chwíli prázdna byla, ale jiného prelata,

[1]) *J.* Quo exhibito dicet: juro fid. c. *B.* Quo exhibito juro, fid. c. [2]) communi *chybí w J.* [3]) *J. B.* gratis. [4]) *J. T.* scilicet. [5]) *J. B.* ipsa.

et recitare teneatur solemne juramentum de non alienandis castris et juribus demanii regii sive mensae, in forma constitutionis nostrae super hoc editae annotata.

arcibiskupa w ty časy neměla,) král powinen bude, slowo od slowa učiniti a obnowiti slawnú přísahu, aby neodlučowal hraduow a práw příslušejících k stolu králowskému tiem obyčejem, jakož sme napřed učinili a znamenati kázali.

XII.[1]) De conventu et congregatione baronum.

Ut, quae communem et publicam utilitatem magis inspiciunt, in singulorum deducta notitiam, facilius et vivacius memoriae nostrorum fidelium imprimantur: decreto praesenti praecipimus inviolabiliter perpetuo observari, quod annis singulis in primo conventu seu congregatione de more antiquo fiendis apud egregiam civitatem nostram Pragensem, in primis scilicet quatuor temporibus Nativitatem Domini nostri salvatoris immediate sequentibus, ad petendam justitiam coram regia majestate, principum, praelatorum, baronum ceterorumque nobilium ac universitatum regni nostri praescripti, praedictae nostrae constitutiones sub rubrica de non alienandis juribus demanii regii tam salubriter editae, de verbo ad verbum, praesentibus principibus, praelatis, baronibus, ceterisque nobilibus ac universitatibus supradictis, in

Aby ty wěci, kteréž zřetel mají wětčí k obecnému dobrému a užitečnému, když wšem lidem w známost wejdú, tiem snáz a žiwějie w pamět našim wěrným wdáweny byly: ustanowením tiemto přikazujem, beze wšeho přerušenie wěčně aby držáno a zachowáno bylo, každé léto o najprwnějším sněmu nebo sjezdu, kterýž z obyčeje dáwnieho býwá u wýborném městě našem Pražském, na prwní wěz suchédni po narození pána našeho spasitele najprwé příští, ku požádání sprawedlnosti před králowú Welebností, kniežat, prelatuow, šlechticów i také před obcemi králowstwie našeho již řečeného, aby swrchupsané naše ustanowenie z prawého práwa slowem od slowa w obci, aby nezaručowal práw poručenstwie králowského, hlasem welikým čteno a řečí českú wykládáno bylo od písaře zemského, kterýž bude w tu dobu,

kterýžby byl k tomu zwolen, ten král má zjewnú přísahu učiniti, aby neotlučowal hradów a práw i wšeho obyčeje ustaweného, jakož w našem ustawení jest dřiewe popsáno, aby obecné dobré w pamět wšem dobrým wešlo. A protož přikazujem, aby to ustawenie k wěčnosti w České zemi bylo zachowáno, aby na každý rok před obcí w Praze w suché dni adwentnie, ježto býwají před wánoci, bylo čteno slowo od slowa hlasem welikým k slyšení králowu, kniežat, prelatuow, pánuow, šlechticuow i jiných zemanuow králowstwie našeho slowy českými ot písařuow zemských pod pokutú zbawenie toho písařstwie a cti a wiery otsúzenie, kdyžby to zameškali swým netbáním nebo kterým úkladem, žeby nebylo tak w plně a s rozumem čteno, jakož slušie.

[1]) *W T. chybí opět rubr.* 12—16.

publico alta voce legantur et exponantur Boemiae idiomate regionis, per notarium terrae qui fuerit pro tempore, aut ejus idoneum substitutum, quem ad hoc idem ipse duxerit eligendum; poena imminente notario, si praemissa implere remissus vel negligens repertus exstiterit, privationis notariatus terrae, amissionisque dignitatis omnimodae pariter et honoris.

aneb komuž on hodnému poručí a k tomu wywolí, pod pokutú pisařowú takowú, jestližeby swrchupsaných wěcí nedbal neb zmeškalý shledán byl, aby zbawen byl úřadu pisu zemského, a pod ztracením duostojenstwie i wšeliké cti.

XIII. De bonis alienari permissis.

Decernimus, ne sacris ordinationibus [1]) nostris, quas pro generalitatis commodo, non privato compendio, componere non cessamus, superfluae interpretationis obscuritas oriatur, quod bona et jura quaecunque, ad regiam cameram sive fiscum devoluta jam, aut in posterum devolvenda, sive sint feudalia aut aliarum nobilium personarum, sive sint burgensatica, jure successionis vel proscriptionis seu confiscationis, quacunque ratione vel causa fieri contingat, sive etiam emptionis aut justo titulo alio bona quaeque ad regiam cameram devolvantur: ea omnia et singula, in solidum vel in partem, possint libere, omni abjecta reprehensione vel nota, per illustrem regem donari, vendi, et quocunque alienationis titulo distrahi et transferri in quascunque personas, pro libito suae vo-

Za práwo ustawujem, aby snad daremné rozprávky temnost zplozena nebyla swatými ustanoweními našimi, kterýchž pro obecné dobré zjewným shledáním skrowně snášeti nepřestáwáme, aby zbožie a práwa, kterážkoli do králowy komorý neb pokladnice nápadem spadla sú neb potom spadnúti by měla, buďto náprawničie neb jiných urozených osob, nebo městská, práwem poslúpného ščedie, neb zápisowým práwem, kterýmžkoli rozumem neb wěcí by se udalo, buďto i prawým trhem, zbožie, která žeby do králowy komory spadla, w cele neb w některém dielu mohú swobodně beze wšie řeči a poskwrny od jasného krále býti darem dána, prodána i jiným wšelikým obyčejem odlučowánie roztržena a přewedena k jiným kterýmkoli osobám k libosti jeho wuole. Neb slušieť,

---

XIII. Ustawujem, aby moc králowa byla swobodna swých práw i swého panstwie, aby dědiny kterézkoliwěk do králowy komory připadnú, nebo mají z práwa připadnúti, leč buďte manské leč šlechtičie, wládyčie nebo městské, nebo kterézby on sám kúpil, a již jich swoboden byl: ty wšecky pospolně nebo rozdielně muož swobodně dáti nebo prodati, komuž chce, wedle swé wuole, tak jakož slušie na swobodu králowskú, aby ničímž nebyl proto winen, tak jakož nad winnými jest pomsta, takéž dobrým a zslužilým jest swoboda k dobrému.

[1]) *B.* decernimus ordinationibus.

luntatis. Decet enim auctoritatem regiam non artari, quin [1]) sicut indignos et criminosos debitis poenis jubet affligi, ita benemeritos et condignos possit munificentiae suae muneribus praemiari.

aby moc královská súžena nebyla; ale jakož nehodné a winníky hodnými pokutami welí snuziti, též dobře zaslúžilým a hodným aby mohl z štědrého darowánie swého dary a odplaty dáti.

XIV. De petentibus privilegia gratiarum super bonis nondum vacantibus, vel beneficiis ecclesiasticis.

Desiderantes, [2]) ut omnis malignandi tollatur occasio, ut omnis odii vel rancoris fomes radicitus praecidatur, ne subditos nostros, quos in personis et rebus volumus esse securos, contingat vivere contrariis animis inquietos: praesenti decreto sancimus, ne cui, cujuscunque dignitatis, praeeminentiae vel status existat, nobili vel plebejo, liceat quoquomodo abinde in antea impetrare vel petere regiae majestatis privilegium vel indultum speciale aut generale super quibuscunque bonis vel juribus ad nostram cameram sive fiscum quomodolibet devolvendis, quae scilicet tempore petitionis ipsius nondum devoluta fuerint ratione forte successionis vel proscriptionis, seu publicationis, vel alia causa quacunque sibi per majestatem ipsam donandis, vel aliter concedendis. Inhonestum

Žádali sme, aby wšie zlobiwosti příčina odjata, aby wšie nenáwisti i nechutenstwie podnět z kořen wyřezán byl, aby poddaným našim, kteréž chcme na žiwotiech i na statciech bezpečny mieti, i neudalo sě jim býti žiwu odpornými úmysly w nepokoji. Tiemto práwem za práwo wypowiedáme, aby ižádnému, kteréhožkoli buď duostojenstwie, powýšenie nebo stawu, buď urozený neb obecný, neslušelo žádným obyčejem nynie ani potom žádati neb prositi králowské Welebnosti zápisu neb milosti dánie obecného neb zwláštnieho na kteréžkoli zbožie neb práwa do našie komory neb do měšce kterýmkoli obyčejem ježto spadnúti majíi, a w ten čas té prosby žeby ještě nespadla, buďto pro přibuzenstwie, pro zápis, neb pro kterúkoli jinú příčinu, aby jemu od

---

XIV. Žádost našeho ustawenie tomu chce, aby wšecka záwist a zlost potuchla, aby naši wěrní na sboží i na žiwotech byli bezpečni a zámutkuow neměli. Tiemto ustawením zapowiedáme, aby žádný člowěk, kteréhožkoliwěk stawu bylby neb duostojenstwie, buď pán, šlechtic, buď prelat nebo duchowní člowěk, nikdy neprosil u krále žádných listuow na sbožie nebo na práwa, kteráž slušejí pod králowu komoru, ani žádných obrokuow duchowních, poněwadžby smrtí umrlého člowěka na KM[t] swobodně nepřišly. Neb jest nepočestné i přieliš ohyzdné, nadějí pánem se učiniti swého bližnieho za jeho žiwnosti. Pakliby kto byl tak chytrý, žeby tajně některý list uprosil, buď na swětské dědiny nebo na duchownie obroky, kterýchž má král podáwati, zapowiedáme, i přikazujem, aby ti listowé byli potupeni a moci neměli ižádné.

[1]) *J.* quando. [2]) *J. B.* desideramus.

ambitiosumque nimis est, petere quae nondum subsunt, et spe vana concipere alterius rerum se dominum fieri, qui occulto dei judicio, casu, qui spectat in alium, posset celeriter occupari.

Quod si quis tanta cupiditate confusus appareat, omnino careat impetratis, nec possit ratione impetrati indulti, vel alia occasione quacunque requirere vel monere regem super praemissis vel aliquo praemissorum. Quae omnia et inde petentibus ecclesiastica beneficia non vacantia, quae spectant ad majestatem regiam conferendam, intelligi et trahi volumus et jubemus.

królowy Welebnosti to bylo dáno neb jinak pójčeno. Nepoctiwé a přieliš lakomé jest, prositi za ty wěci, kteréž ještě nejsú, a často marně mysliti, aby cizích wěcí pánem byl; kteréžto wěci tajným božím súdem, kterýž slušie na jiného, mohú rychle opanowány býti.

Pakliby kto takowým lakomstwím pohanben jsa zjewil sě, úplně buď zbawen těch wěcí, za něž prosil, aniž moci bude buďto prosbú, dáním nebo kterú jinú příčinú obsielati nebo upomienati krále z těch wěcí swrchupsaných. Kteréžto wšecky wěci o úřadech duchowních, ježto sú ještě na králowskú Welebnost nespadly, ačkoli k jeho Welebnosti práwo podacie příslušie, rozuměti, i z toho též práwo welíme i přikazujem.

XV. De prohibita divisione terrarum regni.

Veritate testante, omne regnum in se divisum nemo ambigit desolari; et ratio naturalis nos instruit, quod virtus quaelibet est fortior unita, seipsa dispersa. Quid enim profuit tantis curis atque vigiliis, tantisque difficultatibus et laboribus regnum nostrum Boemiae jam poene collapsum deo propitio reparasse, et ad honorem regiae celsitudinis et statum subditorum pacificum reduxisse, si aemulorum

Prawda swědčie, wšeliké králowstwie w sobě rozdělené, žádný nepochybuj, spústne; ano rozum přirozený nás učí, že moc každá silnějšie jest sworná než rozptýlená. Neb coby platno (bylo) takowú péčí, nespáním, nesnázemi a takowú prací králowstwie naše České již dobře porazené našim zbožím oprawiti, a ke cti králowské wýsosti a ku pokojnému stawu poddaných přiwesti, jestližeby nepřátelskú

XV. Jakož swědčí prawda swatého čtenie, že každé králowstwie w sobě rozdělené pusto ostáwá, i také náš smysl přirozený nás učí, že každá ctnost i duostojenstwie w jednotě jest mocnějšie nežli w rozdělení; i cožby to platno bylo, nám takú snažnost k Českému králowstwí nésti, ježto jest již bylo dosti churawé, by pán buoh wyzdwiženiem našeho ciesařstwie nad lidem toho králowstwie byl se nesmilowal. A protož naučením božím mocně zapowiedáme wšem kniežatóm, pánóm, šlechticóm, manóm, wládykám, měšťanóm i wšie obci našeho Českého králowstwie, aby žádný pro žádnú wěc nikdy sobě swobody na žádné dě-

versutiis aut calumniantium simulatis precibus pro tempore disuniri contingat et leviter lacerari? Huic itaque morbo pestifero viam praecidere, et solitae providentiae nostrae remediis vigilanter occurrere deo juvante disponimus, cujus propitiatio regni nostri florere facit imperium, et gloriam nostram docet salutem inquirere populorum. Hoc igitur edicto perpetuo inhibemus cunctis principibus, baronibus, feudatariis, ceterisque nobilibus atque civibus vel plebejis regni nostri Boemiae, ne quis ipsorum quacunque ratione vel causa, quae posset via qualibet excogitari, ullo unquam tempore libertatem seu exemptionem, aut aliam cujusvis generis separationem vel divisionem nondum impetrare, sed nec petere tantum audeat vel praesumat, a regia majestate in persona vel bonis juribusve suis, castris specialiter aliis seu terris situatis infra limites dicti regni; per quam a nostris vel successorum nostrorum Boemiae regum illustrium ordinationibus et mandatis se ipsum suasque terras, castra, loca etiam quaelibet sive jura, a limitibus et unione regni praedicti solutum auderet dicere vel immunem,[2]) ipsa loca vel terras, in solidum vel in partem, soluta quomodolibet vel exempta; imo ipsi personaliter cum terris, castris et juribus omnibus, sive bonis eo-

přewrhlostí anebo těch, ježto škoditi chtie, falešnú prosbú po chwíli roztrháno a lehce zkaženo bylo? Protož tomu smrtedlnému neduhu cestu zameziti [1]) chtiece, a obyčejné opatrnosti našie lékařskými pomocmi bydliwě wstřiec jíti mieníce, s pomocí boží to jednáme, jehožto milostí stkwie sě králowstwie naše a na welebnost naši slušie, abychme spasenie hleděli lidského. Protož tiemto wyřčením wěčným přikazujíce zahajujem wšem kniežatóm, šlechticóm, náprawníkóm a jiným urozeným i také měšťanóm neb obecným lidem králowstwie našeho Českého, aby žádný z nich nižádným rozumem, ani kterú pří neb wěcí, ani kterú cestú, ježtoby wymyšlena mohla býti, někdy w některú chwíli nesměl, ani se pokúšel nerci prositi, ale ani požádati na králowě Welebnosti za kterú swobodnost neb z obce wynětie aneb za jiné kterakowéhožkoli pokolenie buď odlúčenie neb oddělenie, buďto na osobě neb na zboží, na práwiech neb na swých hradech oblášť, nebo w zemiech wedle řečeného králowstwie nasazených; skrze kterúžto prosbu našich neb jiných po nás budúcích králów Českých práw zřiezených a přikázánie sám se takowý a swé země, hrady a města wšelikterá neb práwa z mezí a jednostajenstwie králowstwie řečeného wyňatým směl-

diny, hrady neb twrze neprosil na králi ani směl prositi, a zwláště na dědiny, hrady nebo města, kteréž a kteráž jsú wysazeny a wysazena na mezech Českého králowstwie; než aby ta města a hradowé i s tiem, což k nim přislušie, byly u poslušenstwí našem a králuow Českých budúcích, jakož sú byly od staradáwna. A také ustawujem, aby žádný král po nás budúcí těch, ktožby chěli prositi nebo prosili, nikdy w tom neuslyšal ani k tomu přiwolil pod ztra-

[1]) zameziti *chybí w P* 1. [2]) *J.* imminuere.

rum, sub nostro successorumque nostrorum Boemiae regum jugo, consuetoque dominio et unione terrarum regni praedicti perpetuo maneant, et mandatis nostris successorumque nostrorum saepe dictorum, sicut retroactis temporibus ipsi fidelissimique praedecessores ipsorum fecerunt, devote ac efficaciter pareant et intendant.

Decernentes expresse, quod reges, qui pro tempore fuerint, jurent tam in principio adeptionis regni praedicti, quam postea subsequenter reiterent in coronatione ipsorum, (prout in constitutione alia, de non alienandis regiis juribus continetur), quod nullo unquam tempore libertatem aut exemtionem separationemve cujusvis generis et divisionem a regno praedicto juribusque et limitibus suis concedent, tacite vel expresse, publice vel occulte, quacunque ratione vel causa, in persona vel bonis quibuslibet alicui praedictorum; nec petenti seu tractanti talia directe vel indirecte praestabunt audientiam vel assensum; poena perjurii imminente regiae di-

by sě la swobodnými nazwati,[1]) ta města pak neb země spolkem neb rozdielně swobodna neb kterakowýmkoli během wyňata. Ale nadto i páni ti osobně s zeměmi, s hrady a se wšemi práwy i také s panstwím swým pod našim a pod budúcích našich Českých králów jhem a ustawným panowánim w jednotě zemí králowstwie swrchuřečeného wěčně zuostaňte, a w přikázaních našich i budúcích našich častokrát jmenowaných, jakožto od dáwných časuow najwěrnějši jich předkowé činili sú, nábožně a skutečně poslúchajte a pilnost přičiňte.

Za práwo nad hlas přikazujíce, aby králowé, kteříž w ty časy budú, přisáhli tak dobře na počátku uwazowánie w to králowstwie, jakožto i potom a opět potom buď obnowena při korunowání jich přísaha, (jakož napřed w ustanowenie, aby zaručowána králowská práwa nebyla, psáno stojí,) že nikdy na wěky swobody neb wymienky neb oddělenie ani kteréhožkoli odlúčenie od králowstwie již jmenowaného práw a mezí swých žádnému nepójčí ani dadí, tajně neb zjewně, nad hlas neb pokútně, žádným obyčejem ani příčinú, budto k osobě nebo panstwí kterému, ni tomu, ktož prosí neb o to rozmlúwá, upřiemně neb neupřiemně, nedadie slyšenie ani po-

cením swého duostojenstwie a pod přísahú tú, kteréž sám pán buoh mstí. A ktožby toho prosil, aby nad ním duchowně buoh pomstil, a toho, cožby uprosil, aby byl otsúzen, a jiná kniežata, páni, šlechtici, wládyky, měšťané i wšecka obec našeho Českého králowstwie mají na něho oděnú rukú wstáti, a jeho sbožie zebrati, a jej wiery a cti otsúditi jakožto zrádci a dráče obecniého dobrého a našeho králowstwie Českého.

[1]) P 1. neb práwa mezem a jeduostojenstwie králowstwie řečenému přislušejících směly sě práwa a swobodna řeči a newinného nazwati.

gnitati, quae solum deum habet ultorem, cujus nemini licet determinare judicium.

Contra vero libertatem seu exemtionem hujusmodi impetrantem, praeter infamiam qua notatur, poenae omnes criminis laesae majestatis ipso facto currant, et omnino careat impetratis; ceterique principes et barones seu nobiles ac universitates omnes regni nostri praedicti insurgere manu armata, bonaque ejus invadere et dissipare penitus possint et debeant; quem velut regni proditorem atque scissorem et laceratorem [1]), reique publicae atque status pacifici fidelium regni omnium turbatorem et invasorem manifestum, persequi et offendi impune volumus et jubemus.

wolenie, pod pokutú křiwé přísahy králowského duostojenstwie, kteréžto duostojenstwie samého boha má mstitele, od jehožto súdu žádnému neslušie se odchýliti.

Pak proti takowému, ježto za swobodu aneb za to, aby z jiných wynat byl, prosí, mimo tu pokutu zlé powěsti, ježto jí znamenán bude, w pokutu wšelikakého prowiněnie úrazu králowské welebnosti ihned wěz že je upadl, a owšem toho nemèj, zač je prosil, a jiná kniežata a šlechtici a urození i obce wšecky králowstwie našeho již řečeného brannú rukú powstati mají, a na zbožie jeho wšelikaké táhnúti, a je rozptýleti i úplnè zkaziti moci budú a mají, a toho jistého jakožto králowstwie zrádce, rušitele a roztrhače i obecného dobrého a stawu pokojného wěrných toho králowstwie wšech buřiče a zhúbci zjewného stíhati a honiti i bíti beze wšie pomsty welime i přikazujem.

XVI. De juramento regum super divisione non facienda.

Jurabunt etiam dicti reges, modo et forma praescriptis, se nullo unquam tempore, quacunque ratione vel causa, divisionem vel separationem ullam, aut aliam quamcunque diminutionem vel arctationem facturos, per se vel alium, seu fieri permissuros vel passuros [2]), de limitibus seu terris habitabilibus vel non habitabilibus cultivandis [3]) vel sterilibus in regno

Přísahu také učinie králowé obyčejem a spósobem swrchupsaným, aby nikdy na wěky žádným obyčejem ani kterú wěcí dělenie neb odlučowánie kterého neb jiného umenšowánie neb súženie nečinili sami od sebe, ani od jiných činiti dopustili, by je trpěti měli, z mezí neb zemí bydlitedlných, orných neb neorných, w králowstwí již řečeném aneb k králowstwí ku

XVI. Také má král Český přisieci a swú přísahu obnowiti, že nikdy pro žádnú wěc na mezech králowstwie Českého nedopustí umenšenie w žádném kraji, leč buď ot meze jiných kniežat nebo šlechticuow, wládyk neb měst anebo jiných kterýchžkoli osob, ježto k České zemi přislušejí; a zwláště duostojenstwie a swobody králowské aby bránil, práw a hra-

[1]) *B.* alteratorem. [2]) passuros *chybí w J.* [3]) *J.* culturandis.

praedicto, sive ad regium demanium, sive ad principes, sive ad barones vel nobiles, sive etiam ad civitates aut alias quascunque personas vel loca spectantibus quoquomodo; et generaliter, dignitates, honores et praerogativas omnes regni Boemiae illibatas unitasque defendere et servare, una cum castris et juribus omnibus in sacra nostra constitutione contentis; et quod, si per eum vel alium quocunque modo et forma factum in contrarium quidquam reperiatur, quacunque roboris solemnitate vallaretur, ex nunc illud revocatur auctoritate regia penitus et annullatur, sub virtute per eos tunc taliter praestiti juramenti.

Has autem binas constitutiones singulis annis legi et publicari volumus in primis quatuor temporibus, modo et forma, quibus constitutiones alias nostras de non alienandis juribus regiis publicari inferius est statutum.

poručenstwí, k kniežatóm, k šlechticóm neb urozeným budto také městóm nebo jiným kterýmkoli osobám nebo městóm příslušejícím nižádným obyčejem; a obecně aby wšech duostojenstwí, ctí, zwláštních milostí králowstwie Českého nepoškwrněných a w jednotu uwedených bránili, je zachowali s hrady i se wšemi práwy w swatém našem ustanowení položených. Pakliby od toho krále neb od jiného kterýmkoli obyčejem neb zpósobem proti tomuto co učiněno shledáno bylo, aneb kterú mocí slawnú zbořeno: tehda túto mocí králowskú bude za nic jmieno pod pokutú té přísahy jimi během swrchupsaným učiněné.

Ale tato žiwá ustanowenie každé léto chcem aby čtena a rozhlášena byla na prwnie suché dni, obyčejem a zpósobem, jakož ustanowenie naše jinde o králowských práwiech, aby odlučowána nebyla, jest doleji ku prohlášení ustanoweno a zjednáno.

XVII. De officialibus regni.

In majoribus dignitatibus et officiis majora imminent pericula, et graviora solent oriri dispendia. Quo expedit diligentius et maturius praeveniendo caveri, quam post casum suffragio mendicato succurri.

U welikých duostojenstwích a úřadech welikých strach býwá příhod a těžšie obecné wycházejí škody. Protož slušie tiem pilnějie a múdřejie napřed sě ostřéhati, nežliby po příhodě modle sě a žebře

---

duow i wšie obce České, jakož w prwniem našem ustawení jest popsáno. A to dwoje ustawenie přikazujem aby bylo čteno na každé léto w Praze na hradě w suché dni přede wší obcí.

XVII. O duostojenstwí wětčiem a w úřadech wětčích býwá wětčie nesnáze; a protož slušie s rozmyslem a s dobrú pamětí každému úředníku ustawiti, nežliby bez rozmysla ustawě, w tesknosti a w škodu přijda, i hledal k tomu pomoci nebo prosil. A protož s dobrým rozmyslem přikazujem a ustawujem, aby najwyšší komorník, najwyšší sudí a najwyšší písař zemský, kteříž mají ot krále usazeni býti, i jiní menší úředníci, komorníci, súdce a písařowé, ješto

Itaque praesenti decreto jubemus, quod supremus camerarius, supremus czuda seu judex, ac notarius terrae, qui mero et immediato regis arbitrio statuuntur, et ceteri camerarii, czudarii, notarii et officiales alii, ab ipsis supremis tribus officiis dependentes, omnium provinciarum regni nostri Boemiae, nullo unquam tempore constituantur seu ordinentur ad vitam cuiquam [2] communiter vel divisim; nec officia ipsa [3] vendantur, obligentur, aut alio quovis alienationis titulo distrahantur perpetuo vel ad tempus. Et ut haec efficacius validentur, adjicimus statuentes, quod singuli reges, qui pro tempore fuerint, tempore coronationis ipsorum in publico, videntibus cunctis populis, prius scil. quam gloriosum diadema capiti regio per sacras manus Pragensis archiepiscopi (vel praelati alterius, Pragensis ecclesiae sede vacante, vel renitente forte eodem archiepiscopo, vel forte inhabili existente,) imprimatur, jurent sacris evangeliis manu tactis, ordinationem nostram praesentem perpetuo tenere et inviolabiliter observare. [5]

Cujus transgressores poenis afficimus, ut si quisquam pro tempore tam ambitiosus et temerarius exstiterit, quod ex dictis

žádal spomoci. A tak tiemto usúzeným práwem přikazujem, aby najwyšší komorník [1]), najwyšší sudí neb súdce a písař zemský, kteřížto púhú a samú králowú wólí ustanoweni bývají, i také jiní komorníci, sudí, písaři a úředníci od těchto tří najwyšších úraduow pocházející, wšech wlastí a krajin králowstwie našeho Českého, nikdy wěčně nebyli ustanowowáni neb jednáwáni do žiwota jich, spolkem neb rozdielně. A ty úřady nebuďte prodány ani zastawowány, aniž kterýmkoli jménem odlučowánie roztrhány [4]), k wěčnosti neb do času. A aby toto práwo pewněji utwrzeno bylo, přidáwáme ustanowujíce: wšechni králowé, kteříž té chwíle budú, při korunowání swém zjewně, an weškeren lid widí, prwé nežby přeslawná koruna na hlawu králowu poswátnýma rukama Pražského arcibiskupa (neb preláta jiného, kdyžby snad kostela Pražského stolice w tu dobu biskupa neměla, aneb žeby tomu byl odporen ten arcibiskup, neb nedostatečen,) wstawena byla, aby přisáhli, na swatoswatých čtení ruce položiec, toto zjednánie naše aby wěčně drželi a bez přerušenie zachowali.

A tohoto ustawenie přestupitele pokutám těmto poddáwáme: jestli žeby kto kdy tak wšetečný a pyšný byl, žeby swrchu řeče-

od těch tří najwyšších úředníkuow podsázeni bývají we wšech krajích králowstwie našeho Českého, nikdy nižádný nebyl k úřadu potwrzen do žiwota ani do kterého času určeného, než je mohl král proměniti, kdyžby se který nehodil. Pakliby kto byl tak swéwolný a smělý, žeby kdy který úřad z těch tří úraduow wyprosil na králi, nebo trhem aneb zápisem obdržal přes tuto zápowěď, k wěčnosti nebo pod léta: tehdy to wyprošenie neb kúpenie nemá žádné moci mieti, ani bude moci krále upomínati z toho žádnými listy ani žádným slibem.

[1]) *P* 1. podkomorník. [2]) *B.* tamquam. [3]) nec officia ipsa, *chybí w J, B, T.* [4]) *P* 1. od roztrhánie. [5]) *Celé toto místo, od slow* »Et ut haec efficacius,« *chybí w J, B.*

officiis aliquod ad vitam impetraverit, aut illud sibi vendi, seu obligari, vel ad tempus determinatum aliquod quoquomodo committi, contra hujus edicti seriem, perpetuo vel ad tempus fecerit: ipso jure careat impetratis, et venditio seu alienatio quaeque nulla penitus et invalida censeatur, nec possit quisquam, ratione forte literarum super hoc impetratarum a regia majestate, vel alia occasione quacunque, regem monere vel requirere quoquomodo super praemissis aut aliquo praemissorum.

Et idem per omnia intelligi volumus et jubemus de officialibus omnibus et singulis consimilibus provinciae Plznensis, licet dependentes vel suppositi dictis supremis officiis non dicantur.

Similiter idem per omnia servari jubemus et mandamus de officialibus regiis quibuscunque ducatus nostri Wratislaviensis et marchionatus Budissinensis. Cur et enim non generaliter ad omnes provincias et terras nostras extendimus, quae universaliter pro omnium fidelium nostrorum communi compendio generalique favore justitiae statuimus?

ných úřaduow který do žiwota uprosil, nebo aby mu prodán neb zastawen byl do času určeného neb kterýmkoli obyčejem poručen proti napsání a práwu této wýpowědi k wěčnosti nebo do času žeby sobě zjednal: tiemto práwem zbawen buď těch wěcí, kteréž uprosil, a prodaj ten nebo dánie preč toho úřadu buď nikakowéž a úplně nepewné. Aniž kto muož budto listy snad na to uprošenými od králowské welebnosti nebo jiným kterýmkoli obyčejem krále upomínati, ani kterak obsélati kterým během z těch wěcí.

A též úplně chceme a přikazujem, aby zachowáno bylo od úředníkuow králowých wšelikých wéwodstwie našeho Wratislawského a markrabstwie Budišínského; i pročbychom wšudy w obec do wšech wlastí a zemí našich těch wěcí nerozšířili, kteréž obecně wšem wěrným našim pro obecné sjednánie obecnú přiezní a sprawedlností ustawujem?

XVIII. De burgraviis constituendis.

Aequitatis atque justitiae zelatores cuncta quaerimus statutis nostris adjicere, per quae possit virga justitiae nostrae adversantes singulos liberis motibus castigare.

Upřiemnosti a sprawedlnosti horliwí milostníci jsúce, wšecky wěci hledíme, abychom ku práwóm našim přičinili, skrze něž mohlaby metlička sprawedlnosti našie

A též ustawujem i přikazujem wšem úředníkóm těch tří úraduow w kraji Plzenském, ač jsú nepoddaní w žádnú porobu, než w swobodě jsú wysazeni. Takéž úplně přikazujem w kraji Wratislawském a w markrabstwí Budišinském. A pročbychom toho ustawenie we wšech krajích a zemiech našich nepotwrdili k obecnému dobrému?

Tunc enim quiete vivimus, cum statum fidelium nostrorum pacificum intuemur. Igitur statuimus perpetuo observari, ne castellani seu burgravii in castris seu locis de nostro regio demanio, ad justitiam regiam specialiter pertinentibus et ad mensam, statuantur seu quomodolibet ordinentur ad vitam vel ad aliquod determinatum tempus, sed libero semper regiae voluntatis arbitrio cassentur atque mutentur, vel secundum merita permutentur, ne fraus possit fieri justitiae, et executionem illius quandocunque videatur negligere, qui certo tempore debere se noverit officio praesidere; poena imminente, quicunque regiae celsitudinis literas seu privilegia contra praesentis edicti seriem seu mentem impetraverit, notae infamiae; et bonis suis omnibus publicatis, careat perpetuo impetratis. Quae firma servare et servari facere, reges illustres Boemiae, qui fuerint pro tempore, in coronatione ipsorum jurare in publico teneantur.

lidi swobodné urozené wšecky w jich hrubých tresktati. Neb tehdy pokojně žiwi jsme, když staw našich wěrných pokojný widíme. Protož ustanowujem, aby wěčně toto bylo držáno, aby hradodrže neb purkrabie w miestech našeho poručenstwie králowského, a zwláště k sprawedlnosti králowské přislušejících a k stolu, nebyli usazowáni ani kterak zjednáni do žiwota neb do které chwíle určené, ale swobodnú wždycky králowskú wuolí budte bořeni, měněni nebo wedle zaslúženie pohnecháni, aby lest nedála sě sprawedlnosti, a také k skutečnému w sprawedlnosti ukázánie druhdy aby nedbalý widien nebyl, ktožby wěděl, že do určeného času úřadem má wlásti, pod túto pokutú, kdožkoli od králowské wýsosti listy neb zápisy proti tomuto našemu nynějšiemu wyřčenie, zápisu nebo mysli sobě uprosí, hlasem zlé powěsti i zbožie swého wšeho zjewně zbawen buď wěčně, a do králowy komory obráceno buď, i těch wěcí, za něž jest prosil. A týto wěci pewně držeti mají přikázati jasní králi Čeští, kteříž té chwíle budú, na korunowání swém aby zjewnú přísahu učinili.

XIX. De judicibus et rectoribus.

Locorum judices et rectores subditorum vita et conversatione decet esse confor-

Súdcem a zprawcem miest poddaných slušie, žiwotem i obcowáním aby sě srow-

---

XVIII. To w swé moci zuostawujem, abychom, ktožby to přestúpil, mohli je kázati z toho s dobrým rozmyslem. Tehdy pokojně budeme žiwi, když staw našich wěrných w pokoji uzříme; a protož k wěčnosti ustawujem w našem Českém králowstwí, aby purkrabě našich hraduow a na hradiech našich k sprawedlnosti nikdy neměli stwrzeni býti do žiwota ani do času určeného, než aby je král mohl proměniti podlé swé wuole. A pakliby kto přes toto ustawenie na králi které wládenie uprosil, nebo na to listuow požádal, aby byl wiery a cti otsúzen, a toho uprošenie wěčně byl prázden. A toto ustawenie má ostati k wěčnosti, a když krále budúcieho budú korunowati, má přísahu učiniti přede wší obcí, aby to ustawenie zdržal.

mes. Inconvenienter quidem jus diceret, qui ab illis in pluribus discreparet. Et propterea statuimus, quod nullus officialis, quacunque honoris dignitate vel administratione praefulgeat, ad judicium scilicet ordinandus, praefigatur vel ordinetur a quoquam in regno nostro praedicto et locis singularibus ejus, qui nesciat intelligere seu proferre idioma seu linguam Boemicam generalem, quam scilicet Sclavonicam dicimus. Nisi tamen de speciali gratia clementia regia quibusdam, quos forte morum atque virtutum laudanda congeries vel peritia literarum redderet meritos sive dignos, officia ipsa duxerit concedenda.

náwali; neb nepřistupně práwo byloby wedeno od těch, kteřížby w některých wěcech sami byli odpórce. A protož za práwo ustanowujem, aby žádný úředník, ktežkoli poctiwosti duostojenstwím neb posluhowánie úřadu se stkwěl, nebyl k súdu jednán neb sazowán od žádného w králowstwie našem již řečeném, ani w miestech zwláštních, ježtoby neuměl rozuměti a mluwiti hlaholu neb jazyka Českého obecného, kterýžto Slowenský nazýwáme; lečwšak z milosti zwláštie králowské byliby kteří, ježby snad nrawów a cti chwálené shromážděnie neb umělost listów hodny učinily, aby jim ty úřady mohly [1]) pójčeny býti.

XX. De recto judicio ordinando.

Ut rectum in regno nostro Boemiae ubique procedat [2]) judicium, et nulla relinquatur occasio a recto tramite deviandi, sancimus, quod barones, in singulis provinciis de more solito ordinandi, tres in numero in officio majorum scabinorum seu justitiariorum vel correptorum, et ce-

Aby prawý w králowstwí našem Českém šel súd, a žádná aby příčina ostawena nebyla ku poblúzení od prawé cesty: za práwo wypowiedáme [3]), w každé krajině, jakož obyčejně páni třie w počet zjednáni býwají [4]) w úřad wětčích poprawcí a treskateluow, a jiní urození třie týmž oby-

---

XIX. Súdce a richtářowé w Čechách, po wšech městech a krajích nad lidmi poddanými ustawení, mají býti sjednáni w dobrých obyčejiech; nebby nepodobně práwo stálo, kdyžby w nich ruoznice a proměna byla. A protož ustawujem, aby žádný súdce neb wladař nebo richtář nebyl ustawen ot žádného w našem Českém králowstwí, kterýžby neuměl mluwiti a rozuměti řeči Českého jazyka, ježto slowe řeč Slowanská, lečby králowa milost kterému zwláště toho úřadu popřál, kterýžby se, latinským jazykem a řečí jsa dobře naučen, k tomu úřadu hodil a byl poznán w dobrých činech k sprawedlnosti.

XX. Aby w našem Českém králowstwí súd sprawedliwý wšudy byl, a nikdy od cesty sprawedliwé nepoblúdil omylem ižádným, ustawujem, aby páni šlechtici we wšech krajích podlé obyčeje usazowali k úřadu tři úředníky wětčie a jiné wládyky téhož počtu, a zemany,

[1]) *P* 1. hodny učinilo, ty úřady mohlyby. [2]) *J. B.* prodeat. [3]) *P* 1. wypowiedáme, aby. [4]) *P* 1. jakož jest obyčej páni třie w počet zjednáni byli.

teri nobiles eodem numero, per loca singula (ut est moris) minores scabini praefigendi, non ordinentur vel statuantur ita, quod duo ex eis tribus fratres existant.

čejem i počtem po wšech miestech za menšie poprawce, aby ustanowenie a zřiezenie nebyli tak, by dwa [1]) z těch tří měla bratry sobě býti.

XXI. De proscriptis et usurariis, ne ad officia ordinentur.

Praesidentes ceteris debent sicut officio, ita honestate vitae et moribus praesidere, vel saltem [2]) non in deterius discrepare. Volumus ideo et mandamus, quod nullus proscriptus jam, seu in posterum proscribendus [3]), assumatur ad officium scabinatus, aut aliud quodlibet pertinens ad judicium. Quod idem intelligatur de usurariis jam repertis, vel alias notoriis et publice reputatis.

Usazení nad jinými mají jakožto úřadem, též také poctiwostí žiwota a nrawuow nad jiné býti, aneb aspoň aby horší než poddaní, jakož úřad káže, nebýwali. Protož chceme i přikazujem, aby žádný psanec, nynie ani potom, ježtoby měl psancem býti, přijímán nebýwal w úřad poprawcowý ani w jiný úřad, ježto slušelby k sudu. A též rozumieno buď o lichewnících zjewných a prohlášených.

XXII. De juramento officialium.

Quia parum prodesset jura condere, nisi quibus ea commissa sunt, ordine debito fideliqué sensu et animi maturitate procederent; et ut taliter procedendi illis materia praebeatur, et omnis iniquitatis occasio praecidatur, constitutione praesenti providimus ordinandum: quod officiales

Ale žeby welmi málo platno bylo práwa skládati, lečby ti [4]), kterýmžby poručena byla, slušným řádem, wěrným smyslem a dospělú zralostí rozumu je wedli [5]); i aby jim cesta tak k jití dána byla, a wšeliké neprawosti ústrk aby odřezán byl, ustanowením tiemto opatřili sme: aby zjed-

---

jakož jest w obyčeji w menších úřednieciech, aby požíwali, ale aby nikdy z těch tří úředníkuow nebyla dwa bratry k úřadu usazena.

XXI. Ktož sedie na úřadu jiné súdiece, mají čest a dobré obyčeje do sebe mieti, aby jiné we cti súdili, nemajíce poskwrny na sobě. A protož chceme tomu a přikazujem, aby žádný psanec nikdy nebyl přijat w žádný úřad ani w konšelstwo, ježto slušie k súdu, aby lidi súdil; a také žádný lichewník zjewný a poznalý aby nebyl usazen na úřad, ježto slušie k súdu.

XXII. Máloby platno bylo práwa ustawowati, kdyžby ti, ježto jim úřad poručen, wěrně a s rozumem nesúdili beze lsti a bez omylu w sprawedlnosti, aby nebyla při nich chytrost

[1]) *P* 1. miestech, jakož jest obyčej, za menšie popr. aby ustan. a zřiez. byli, nebuďte zjednáni ani usazowáni, by dwa. [2]) *J. B.* vel facere. [3]) *B.* quod nullus proscriptus assumatur. [4]) *P* 1. těm. [5]) *P* 1. porúčena byla, aby je wedli slušným řádem a wěrných smyslem a dosp. zral. rozumu prospěšna byla.

sive magistratus omnes ad reddendum justitiam deputati, quacumque praeeminentia dignitatis aut administratione praefulgeant in regno nostro Boemiae, in introitu quisque officii sui, praesente populo loci illius, in quo debet facere residentiam pro judicio ferendo, (praecedente scilicet proclamatione publica), jurent sacrosanctis evangeliis manu tactis, se in timore dei et ad honorem et gloriam regiae majestatis Boemiae, statumque pacificum et tranquillum devotorum fidelium dicti regni, in decreto sibi officio fideliter cuicunque absque personarum acceptione ministrare justitiae complementum.

námo bylo, že úředníci nebo práwo *(sic)* wšichni, k wedenie sprawedlnosti jsúce usazeni, kterýmžkoli duostojenstwím powýšenie neb posluhowáním stkwějie se w králowstwie našem Českém, když wnikati budú w ten úřad, každý w nich před lidem w tom miestě, kdežby měl siedlo pro súd učiniti, prwé napřed prowolánie biřicem učiniec přisežte, swatoswatých čtení rukama dotknúc, že slibují w bázni božie ke cti a k chwále králowstwie Českého welebnosti, ku pokojnému také a tichému stawu nábožných wěrných králowstwie řečeného, w tom úřadě wěrně každému bez přijímánie osob plně sprawedlnost činiti a wésti.

XXIII. De burggraviis etc. dominis suis rebellantibus.

Si quis burggravius seu castellanus castri seu fortalitii regis illustris, aut principis, baronis, vasalli regii, aut alterius cujuscunque personae regni Boemiae, spiritu tantae rebellionis assumpto, praesumpserit domino dicti castri vel fortalitii, per se vel per alium recuperare volenti, castrum ipsum contradicere, aut aliter [1]) quocunque modo contra ipsius dominium rebellare: infamis effectus, omnium bonorum

Jestliže který purkrabie neb hradodrže hradu neb twrze krále jasného, neb kniežete, pána, neb králowy náprawy, aneb které jiné osoby králowstwie Českého, úmysl takowé protiwnosti sobě wezma, i nechtělby wšetečně pánu toho hradu neb té twrze sám od sebe neb skrze jiného, an jej wyplatiti a zase mieti chce, wrátiti, ale odpieraje, neb jinak kterakkoli proti jeho panstwí, chtěl ho brániti: takowý beze-

---

řádná. Ustawujem a přikazujem, aby každý úředník, když bude zwolen a usazen na kterýkoli úřad w našem Českém králowstwí, jenžby měl sedati na súdě a súditi, přísahu učinil, na božiem čtení polože dwa prsty, přede wší obcí toho kraje, kdežby měl súditi, že má Králowě Milosti i každému sprawedlnost činiti w swém súzení, a toho pro žádnú wěc neoblewiti.

XXIII. Kdyżby který purkrabě nebo pohradný hradu nebo twrze králowy nebo kterého kniežete, neb pána šlechtice kterého, mana králowa aneb jiného zemenína Českého hradu nebo twrze jemu poručeného neb poručené pánu swému zase postúpiti nechtěl a wzdáti, anebo se jemu kterakkoli protiwil: tehdy wiery a cti má býti otsúzen i wšeho swého, cožby

[1]) *J. B.* illud.

publicatione, proprietati domini dicti castri applicandorum; et ultimi poena supplicii feriatur. Quem velut proditorem per quoscunque persequi et capi permittimus et jubemus, assignandum propinquiori judicio, per quod poena praescripta plectatur.

etný buď, wšecko jeho zbožie buď zapsáno a zwláštnosti toho pána k hradu obráceno; a na konci pomstú smrti buď usmrtěn. A toho jistého jako zrádci wšem honiti a jej jieti dopúštieme i přikazujem, a jmúc dáti k najbližšiemu súdu, kdežto swrchupsanú pokutú buď kázán a umrtwen.

XXIV.[1] De residentia beneficiariorum circa tabulas terrae.

Morem laudabilem approbantes, qui non tantum antiqua consuetudine regni nostri, quantum etiam sacro jure scripto fulcitur, quod magistratus jura reddentes residere jussit in publico: edicto praesenti decernimus perpetuo observari: quod supremus camerarius et supremus judex seu czuda, annis singulis quater, semotim tamen quisque, scilicet circa officium proprium, debeant judicio residere, quantum ad eorum cujusque spectat officium, justitiam quaerentibus reddituri, stateramque rectam gestantes in manibus, memores divini judicii, (quod nulli omnino licitum est declinare,) quod ea mensura remetietur eis, cum qua aliis duxerint mensurandum.

Obyčeje slawného potwrzujíc, kterýž netoliko z starodáwného obyčeje králowstwie našeho, ale také i swatého písma práwem ozdoben jest, že jest zjednáno, aby úředníci, ježto práwa wydáwají, seděli w obecném miestě, a tiemto wyrčením za práwo chceme aby wěčně bylo držáno: aby najwyšší komorník a najwyšší sudí každé léto čtyřikrát rozdielnè, každý totiž podlé úřadu swého, na súdu seděl, jakož na který z nich úřad slušie, a sprawedlnosti hledajícím, aby jí učinili, a rozważowánie prawé nesúce w rukú, i pamatowali na boží súd, kteréhož žádný úplně nemóž minúti, že týž měrú bude jim odměřeno, kterúž umyslili sú jiným měřiti.

---

kde měl, na milost pána toho, jenž jest ot něho držal, a wšecka obec toho kraje má wstáti proti němu a jeho dobyti i dáti jej jako proradníka na smrt ku poprawě najbližšie, aby jej oběsili.

XXIV. Obyčeje dobrého, jenž jest byl ot dáwna, potwrzujem w našem Českém králowstwí, i písmem swatým dowodiece, jenž prawí, že ti, kteříž súdie w sprawedlnosti, mají seděti a súditi zjewně a swobodně. Protož ustawujem k wěčnosti w našem Českém králowstwí, aby najwyšší komorník a najwyšší sudí na každé léto čtyřikrát každý na swém úřadě sedal, jakož na jich úřad slušie, súdiece sprawedlnost, a drže každý wáhy w rukú, zpomínajíce na boží súd, aby žádný ot prawdy se neotchýlil; nebo na kterúž mieru lidem budú wážiti a měřiti, na túž jim bude otměřeno. Ale toho sezenie nemá ižádný úředník zameškati, lečby byl na králowě službě, pro jeho čest a pro obecné dobré.

[1]) We Třeb. rkp. chybí opět rubr. 24—30.

Nisi tamen ex causa, quae multae possunt contingere, regiae majestatis arbitrio relinquenda, alicujus officialium praescriptorum residentiam specialiter duxerit suspendendam; a quo etiam excipi volumus officiales eosdem, qui tempore residentiae fiendae praedictae reperirentur vacare servitiis dictae regiae majestatis.

Leč snad z příčiny, kteréž mnohé mohú se přihoditi, z králowy welebnosti dobré wuole žeby necháno a zdwiženo bylo některého swrchupsaného úředníka siedlo, a odloženo. Z toho také wyníti chcem ty úředníky, kteřížby w čas siedla swrchupsaného neseděli pro službu králowy welebnosti.

XXV. Quibus officia tabularum sunt conferenda.

Suprema majoraque officia camerariatus, judicaturae et notariatus terrae, per majestatem regiam solo ipsius voluntatis arbitrio libero conferenda, personis tribuantur virtutum morumque gravitate perspicuis, in quibus morum vitaeque probitas et justitiae caritas inquiratur; dum tamen camerarius et judex ipsi supremi barones, seu de baronum genere descendentes existant. Et idem intelligi volumus de ceteris officialibus in regno constituendis ubique per nos, aut per quoscunque habentes auctoritate regia constituendi, eos liberam potestatem; scilicet, quod moribus et virtute perspicui compositeque viventes, pacis et justitiae amatores, non diffamati, neque suspecti, praesidere quibuscunque officiis statuantur; qui tamen resideant seu habitent et hereditates possideant in regno Boemiae praedicto.

Najwyšší i také wětčí úřadowé komornictwa, sudieho a pisu zemského, ježto od welebnosti králowské samú toliko dobrú a swobodnú wolí dáwáni býwají, osobám buďte dáni, ježto sú ctností a nrawuow wážností jasní, na nichžto nrawuow a žiwota šlechetnost a láska sprawedlnosti buď ptána a shledána, a tak aby ti najwyšší komorník a sudí páni aneb z panského rodu byli. A též rozuměti chcem o jiných úřednících, ježto w králowstwie mají usazowáni býti kdežkoli od nás neb od jiných, kteřížby wuolí králowskú moc měli je usazowati; totiž aby nrawy a ctností čisti byli, a řádně žiwi jsúce, pokoje i sprawedlnosti ježtoby milowníci byli, ne we zlé powěsti znešeni, ani we zlém domnènie, takowí we wšech úřadech usazowáni buďte; ježtoby wšak seděli neb bydleli a dědictwie měli w králowstwie již jmenowaném.

XXV. Úřady wětčie, totiž komornictwo, sudstwie a písařstwie, od KM[ti] wzdáwany mají býti podlé jeho wuole osobám počestným a w sprawedlnosti poznalým; než komorník a sudí mají býti z urozenie šlechtičieho, ale jiní úředníci také mají sázeni býti, jenžby byli we cti a w dobrých obyčejiech poznáni, a ježtoby měli osiedlstwie a dědiny w Českém králowstwie.

XXVI. De residentia notariorum terrae.

Notarii terrae, sicut consuetudo bona diutinis longaevisque temporibus approbavit, residentiam facere volumus in castro nostro Pragensi.

Písaři zemští, jakož obyčej starý dáwno za dáwních časuow potwrdil jest, chcem, aby siedlo měli a činili na hradě našem Pražském.

XXVII. De tabulis terrae.

Tabulae, quae per terrae notarium confici debent, pariter simul cum ipso notario teneri et servari in castro nostro Pragensi jubemus; nisi hae, quae forent super hereditatibus et causis finitis jam compositae, quas (ut moris fuit antiquitus) sigillatas prius, per supremum camerarium, supremum czudam seu judicem et burggravium dicti nostri castri Pragensis, ac dictum terrae notarium, in sacristia cathedralis ecclesiae Pragensis volumus custodiri, nullatenus aperiendas, nisi praesentibus eodem supremo camerario et terrae baronibus, ut est moris.

Dsky, kteréž písařem zemským zjednány býti mají, také i s tiem písařem držány a zachowány mají býti na našem hradu Pražském, to přikazujem; lečby dsky, ježtoby byly o dědictwa a o pře dokonalé již složeny; kteréžto, jakož obyčej jest dáwný, chcme, zapečetěné najprw od najwyššieho komornika a od najwyššieho súdce a purkrabie našeho Pražského aneb od řečeného písaře zemského, w sakristě hlawnieho kostela Pražského aby byly ostřiehány, a nikoli nebyly otwierány, leč pod najwyšším komorníkem a před pány zemskými, jakož jest obyčej.

XXVIII. De criminosis ad gratiam principis reductis.

Principalis clementia tali debet moderamine terminari, quod limes justitiae videatur protinus non offendi. Hoc igitur edicto perenni, deo propitio statuimus: quod quandocunque regiae pietatis favor

Zwláštnie milost takowú skrowností má konána býti, aby cesta sprawedlnosti úplně uražena nebyla widiena. Protož túto wěčnú wýpowědí s boží pomocí za práwo ustanowujeme: kdyžby se udalo koli krá-

---

XXVI. XXVII. Písařowé zemští, jakož obyčej starý držal, aby sedénie měli a bydlili na našem hradě Pražském, téhož obyčeje potwrzujem. A dsky zemské nebo knihy, kteréž má na dědiny nebo na plat již dokonané, ty mají býti zapečetěny pečetmi najwyššieho komornika, najwyššieho sudieho, najwyššieho písaře zemského a purkrabie Pražského, i mají býti schowány w kostele Pražském w zákřiště podlé swátosti, a nemají nikdy otewřieny býti, než při najwyššiem komorníku a při pánech zemských, jakož jest obyčej byl ot staradáwna.

XXVIII. Každá milost má s rozumem konána býti, tak aby tú milostí sprawedlnost nebyla poskwrněna. A protož z božie milosti ustawujem, kdyžbykoli Český král kterému

quemquam maleficum, utpote de latrocinio sive furto aut alio quocunque crimine annotatum, dignatus fuerit inspicere, et poenam personalem forte seu bonorum publicationis, aut aliam cujusvis generis (quam propter ea incurrisse de jure vel consuetudine regni nostri constiterit,) gratiose remittere: non intelligatur idcirco nota infamiae, quam pro praemissis incurrisse dinoscitur, quocunque super hoc principis indulto emanato, remissa; quin potius infamia ipsa criminosum ipsum, quam [1]) suis insigniis maculosis aspersit, demeritis exigentibus, comite vita non deserat, et ceteris recte vivendi speculum derelinquat.

lowské milosti, žeby na kterého zločinci o lotrowský běh aneb o zlodějstwie nebo jinú kterú winu psaného přiezni swú ráčil popatřiti, a pomstu nad takowého osobú aneb na jeho zboží, ježto je do jeho komory mělo obráceno býti, aneb jiným během w jinú pokutu ježtoby upadnúti měl z práwa neb z obyčeje králowstwie našeho, žeby milostiwě ráčil odpustiti: nebuď rozumieno proto hned, by wada zlé powěsti, w kterúž jest shledán že je pro ty wěci upadl, ačby o to prowiněnie i milost od kniežete měl kterúkoli, měla odpuštěna býti; ale wiece zlá powěst ta winníka takowéhož, jehož jest swým znamenitým zprzněniem okropila, pro zaslúženie zlých činuow do jeho žiwota drž se, a jiným lidem, aby prawě žiwi byli, miesto zrcadla buď nechána.

XXIX. De pactis illicitis.

Detestandam nostris temporibus querelam plurimorum fidelium fide dignorum relatu audivimus, continentem, quod latrones sive fures, aut alias publicorum itinerum violatores, (quorum sectas juxta limites regni nostri retro temporibus pullulare non paucas nec invalidas novimus, quasque, nobis gratia suffragante divina,

Mrzkú našich časuow žalobu od mnohých wěrných a wiery hodných z rozprawenie slyšíme, že lotři neb zloděje i také swobodných cest a silnic rušitelé, (jichžto roty wedle mezí králowstwie našeho od dáwných časuow nemalé a hrubé wieme že sú byly zplozeny, kteréžto roty s pomocí milosti boží welebnosti naší bedliwá

---

psanci pro lúpež, pro zlodějstwo neb pro kterúžkoliwěk zjewnú winu chtěl milost dáti, to muož učiniti, aby jej žiwil, ale ta poskwrna má na něm ostati podlé zaslúženie jiným na znamenie, aby se téhož warowali.

XXIX. Ohawné žaloby ot našich wěrných častokrát slyšiece, že lotrowé, zlodějowé, zběhowé a lúpežníci w našem Českém králowstwí ot dáwných časuow rozmohli jsú se byli, ale s boží pomocí již jsme jich diel shladili pomstú meče a prowaza; a wšak nemohúce wšeho wyčistiti, ještě slyšíme, že někteří zlí a zúfalí jsú w našem Českém králowstwí, ježto dobré

[1]) *J. B.* quem.

majestatis nostrae vigilans cura et sollicitudo provisa tam salubriter quam potenter gladio ultore justitiae in parte majori delevit et quasi radicitus exstirpavit,) quos per malefactores hujusmodi capi et depraedari contingit, non solum bonis eorum quae deferunt spoliant, ac etiam severitate crudeli [1]) concussi, captos ipsos carceribus et tormentis asperrimis affligentes, cogunt per violentiam atque metum secum pacisci, et pecuniarum summas pro facultate cujusque, et quod est gravius, ultra facultates etiam proprias, ut cruciatus intolerabiles fugiant, promittere et cum jure firmare, juxta certum statutum inter eos terminum ad malefactores eosdem deferri facere, vel portare, aut se personaliter ad dictos carceres et tormenta nefaria redituros. Quorum plures, alios prae timore [2]), alios prae simplicitate nimia, (opinantes, pactis hujusmodi illicitis et nefandis prorsus se esse in foro conscientiae, sive jure astrictos,) pactorum ipsorum fuisse intelleximus servatores. Huic itaque morbo pestifero, nos, qui voluntarios labores [3]) appetimus, ut quietem subditis nostris acquiramus, salutiferae medicinae remedio pro futuris temporibus tam pie quam provide occurrere cupientes, praesenti constitutione perpetuo valitura sancimus, hujusmodi conventiones sive pac-

péče a starostliwá opatrnost tak spasitedlně jakžto mocně mstiwým mečem sprawedlnosti weliký diel již jest zahladila, a jako z kořen wyplela;) a těm, kteříž od těch zločincí jímáni a lúpeni bývají, přihází se, že netoliko zbožie jich, kteréž nesú, lúpie, ale také ukrutenstím hrozným, wazbú a mukami přeukrutnými snuzujíce přinucují mocí a hrózú, aby se s nimi umlúwali, a summy penez wedle statku jich, a ježtoj, těžší, i nad statek jich wlastní, chtieli těžkých muk ujíti, aby slibowali, a práwem aby jim to urukowali a zajistili, pod jistým a umluweným mezi nimi rokem aby k těm zločinciem donesti kázali, aneb sami se osobně do toho wězenie a do muk nepoctiwých postawili, z nichžto mnohé některé pro strach, druhé z prostnosti přielišné, (ježto mají za to, by pro takowé hanebné skutky a úplně neslušné swědomím nebo práwem w těch slibech zawázáni byli,) srozuměli sme, žeby jim ty sliby drželi. Protož tomu smrtedlnému neduhu, my jenž dobrowolné práce žádáme, abychom pokoje našim poddaným dobyli, spasitedlného lékařstwie s pomocí pro budúcie časy z milosti a z opatrnosti wstřiec jíti žádajíce, tiemto ustanowením wěčně trwajícím za práwo činíme, takowé umluwy neb sliby neb jim podobné, kterúkoli příhodú, mezi kterýmiž buď oso-

lidi netoliko lúpie, berúce jich zbožie, ale jímají je a sázejí w rozličné wazby, aby je šacowali a mučili pro penieze, a oni pro weliků núzi ot nich se wyrukují, a slibují pod wěrú a pode ctí, aby jim určené penieze dali, nebo se zase postawili w jich wazbu a w mučenie; a tak mnoho dobrých, jedni pro bázeň, druzí pro swú sprostnost swé sliby pláze těm zlým lidem. A protož chtiece a žádajíce swým wěrným pokoj w našem Českém králowstwí z jed-

[1]) *B.* crudelitate severa. [2]) *J.* per timorem. [3]) *B.* liberos.

ta, vel his similia, quocunque casu et inter quascunque personas, cujuscunque status vel dignitatis existant, per vim seu metum, (qui tamen cadere possit in constantem virum,) inita vel firmata, nullatenus non valere, nec in se continere alicujus roboris firmitatem. Quae nos ex nunc, prout ex tunc, omni efficacia et viribus vacuamus, atque decernimus nullius prorsus fore substantiae vel momenti.

Et ut uberioris cautelae suffragium apponatur, adjicimus in mandatis, quatenus nulla persona, quacunque occasione, suggestione sive causa seducta vel impulsa, quidquam solvere vel dare [1]) alicui per se vel alium, vigore conventionis seu pacti alicujus ipsorum audeat vel praesumat, ne patrimonii sui injustum patiatur dispendium, et ceteris tam gravis erroris relinquat exemplum.

Nemini equidem venire debet in dubium, quod (sicut veneranda legum decrevit antiquitas) ea quae vi metuve facta sunt, viribus non subsistunt, nec ligat exhibiti vinculum juramenti, quia super re illicita [2]), nec gratis praestitum, sed extortum; et quia juris provida sancit auctoritas, ubi principali vitio non teneri, ibi accessorium nullatenus observari. Quod si

bami kterébokoli stawu neb duostojenstwie, ježtoby se staly z moci neb pro strach, (jenž mohlby připadnúti i na muže stálého), ty umluwy tak učiněné neb zpósobené chceme úplně aby moci neměly, ani w sobě držely kterého zawázanie pewnosti. Kterézto umluwy my nynie i potom wší moci a pewnosti zbawujeme a odsuzujem, žádného úplně aby založenie ani podstaty neměly.

A aby hojnějšie opatrnosti spomoženie přičiněno bylo, přikazujem, aby žádná osoba kterúkoli příčinú, ponucením neb wěcí bylaby swedena neb připuzena, nie nesměla platiti, ani komu dáwati sama od sebe neb po kom jiném z moci takowé umluwy neb slibuow takowých, aby na dědictwí swém nesprawedliwé netrpěl škody, a jiným tak těžkého bludu příklad aby nebyl opuštěn žádnému.

Zajisté nemá pochybeno býti, že (jakož pocty hodná dáwnost práw jest i súdila,) ty wěci, kteréž se mocí neb pro strach dějí, moci nemají, aniž wieže zawázánie přísahy tak učiněné; neb o wěc nesličnú přísaha nadarmo učiněná slowe. Ale že moc opatrná duchownieho práwa prawí, kdež přísaha pro hlawní a zwláštní winu nebýwá držána, tu přestup úplně ku pří-

---

nati, tiemto ustawením zápowiedáme wěčně, aby těch slibuow žádný dobrý neplnil; neb ty sliby umořujem, aby moci neměli ižádné, a nadto aby lepšie jistota toho byla, ustawujem a přičinieme, kdyžby kto těm zlým lidem a lotróm přes tuto zápowěd plnil, a cožby jim dal, aby tolikéž do králowy komory propadl. Neb to slušie, když kto obranú dobrú zhrdá, a sám se škody dopúštie, aby měl dwojí pomstu pro swé netbánie. A na těch zlých lúpežníciech aby byla pomsta podlé jich zaslúženie, jakož jest ustaweno w našem Českém králowstwí ot dáwných časuow.

[1]) *J.* clara. [2]) *J.* super illicita.

quis reperiatur pro tempore contra hujus saluberrimae constitutionis mentem quidquam dictis furibus vel latronibus impendisse, totidem poenae nomine fisco nostro impendere sit astrictus. Decet enim, ut excessum suum luat improvidus, qui principis beneficium cognoscere recusavit ingratus, et praeelegit furibus et latronibus complacere, (illorum forte conscius criminum,) quam providentiae regiae pro communi evidentique nostrorum fidelium dicti regni utilitate laudabilia instituta servare. Poenis aliis contra malefactores praescriptos de jure communi, seu consuetudine regni nostri competentibus, in suo robore duraturis.

saze nemá býti zachowán. Pakliby kto shledán byl kterým kusem proti mysli tohoto spasitedlného ustanowenie, žeby co řečeným lotróm neb zlodějóm wydal, tolikéž pokuty jménem do našeho měšce dáti buď zawázán, a buď zprzněn wěčně známkem zlé powěsti. Neb slušné jest, aby prowiněnie swého utrpěl neopatrný, kterýž jsa newděčen, kniežetina dobroděnie poznati jest nechtěl, a zwolil raději zlodějóm a lotróm slíbiti se, jich hřiechów wědomě účasten jsa, nežliby opatrenstwie králowského pro obecné dobré a zřejemé našich wěrných králowstwí řečeného a užitek slawného ustanowenie zachowal. A pokuty jiné proti swrchupsaným zločincóm wedle obyčejného práwa králowstwie našeho, ježto na ně slušejí, w swé celosti aby byly zachowány.

XXX. De prohibito lusu taxillorum.

Gloria principis propagatur, dum subditorum patrimonium augendo servatur, nec morum incompositorum lascivia dissipari permittitur. Quid enim in principe gloriosius, quam subditos in vitae moribus habere compositos et in facultatibus locupletes et quietos? Sed non sufficit agenda agnoscere, nisi praesidentis auctoritas operoso subsidio curet ea executioni mandare. Sane consuetudinem male gratam, quae dici potius meretur abusus, in

Chwála kniežete plodí se, když poddaných jeho dědictwie chowatedlností rozmáhá sě, a chlipností nrawuow a obyčejów neřádných když nebýwá dopuštěno aby bylo rozptýleno. I co je na kniežeti slawnějšieho, než poddané aby měl zřiezené w nrawiech žiwota a w zboží bohaté a pokojné! Ale nenie dosti poznati ty wěci, kteréžby wedeny řádně měly býti, leč wladařská neb panská moc skutečným napomoženiem podbá toho, aby ty wěci sku-

---

XXX. Chwála a čest každého kniežete nahoru roste, ktož swé poddané lidi k dobrým obyčejóm připrawuje, aby netratili zbožie přirozeného. I co jest na kniežeti duostojnějšieho, než aby swuoj lid k dobrému wedl, a pokoj jemu činil? A protož my Karel, zajisto wědúce, že w našem Českém králowstwí ot dáwna děje se zlý obyčej na škodu mnohých našich wěrných, totiž w kostky hránie jenž sobě mají za kratochwil, ano psota a škoda jim i jich

dispendium multiplex nostrorum fidelium regni nostri Boemiae diutinus observatam, sicut accepimus, tollere penitus intendentes: edictali constitutione praesenti sanciendo mandamus, quod nulla persona, in quacunque parte vel loco regni nostri praedicti, quacunque occasione vel causa commota, audeat vel praesumat cum taxillis vel ad taxillos seu alio argumento aut instrumento cujusvis lusorii generis ludere, vel (quod quidam dicunt incongrue) solatiari, eo modo vel forma, quibus res sive bona aut pecuniarum summae ludentium, per viam obligationis, contracti debiti, aliquando etiam juramento firmati, perdenda veniunt in ludum praedictum, licet non inter manus, ut communiter fieri assolet, (scilic. in pluribus mundi partibus,) bona et pecuniae ipsae habeantur, sed in patrimonio proprio asserantur; et ipsum patrimonium obligando, super illo promittunt invicem perdendam pecuniam quantamcunque integraliter soluturos. Ex quo coguntur plurimi lugere domestice, et unde piae et hilaris vitae suffragium sibi liberisque suis et ceterae familiae consueverat adhibere pacificus, inde moerores et egestates varias ex hujusmodi lascivis moribus suscipere compellatur improvidus; et deinde, quod dolendum est, penuria impellente, aliena misere quaerendo, subripere et vitam suam, nota gravis erubescentiae relicta posteris, vituperose finire.

tečně činiti rozkázala. Protož obyčej nedobře wzácný, ježto hodnějie slúti neobyčej, k škodě mnohé našich wěrných králowstwie Českého zdáwna zachowalý, jakož slyšíme, sníti úplně mieníce: této wýpowědi ustanowením za práwo činíce přikazujem, aby nižádný člowěk w nižádném miestě neb krajině králowstwie našeho prwé řečeného, nižádnú wýmluwú neb wěcí jsa popuzen, nesměl ani wšetečně se pokúšel kostkami neb w kostky neb jiným nástrojem, kteréhožkoli wymyšlenie hry hráti, neb jakož někteří, ač nepřístupně to nazýwají, kratochwíliti tiem obyčejem neb zpósobem, jimižby wěci některé neb zbožie neb summy peněz we hře na zástawu takowého dluhu někdy neb přísahú utwrzenú přijíti mohly we jhru již powědénú; ačby mezi rukama, jakož obecně býwá we mnohých swěta krajinách, zbožie a peněz takowých neměli, ale na dědictwie wlastním žeby jmenowáni byli, a to dědictwie zastawili, na to slibují sobě prohrané penieze docela a úplně zaplatiti. Pro kterúžto mnohé hospodyně připrawowány k pláči býwají; a čímž milostiwě a wesele žiwotu swému pomoc i swým dietkám a jiné čeledi obyčej pokojní měli přičiniti, odtud žalosti a nedostatci mnozí z těch oplzlých nrawów býwají přinucowáni neopatrně; a potom, ježto je žalostná wěc, jsúce takowí chudobú přielišnú poraženi, cizích wěcí biedně dosáhnúti chtiec, žiwot

wěrné čeledi z toho pocházie: a protož tiemto ustawením wěčně zapowiedáme, aby žádný člowěk w žádném kraji našeho Českého králowstwie w kostky ani w žádnú hru přielišně a škodně nehral na žádný dluh ani na které rukojemstwie, neb na swé dědictwie sliby žádnými se nezawazuje pod pokutú ztracenie tolikéž do komory naše.

Obligationes, conventiones aut promissiones in casu hujusmodi aut simili, vel quocunque modo firmatas, tanquam contra bonos mores factas, ex nunc prout ex tunc decernentes nullius fore efficaciae vel momenti. Nec liceat se asserenti victorem in ludo praedicto ratione conventionum vel promissorum talium monere, requirere seu impetere victum et promissorem hujusmodi quoquomodo; nec ipsi victo ratione monitionis, requisitionis vel impetitionis ipsius, aut etiam absque eis, quidquam per se vel alium solvere, vel alias satisfacere de promissis. Poena imminente victori, si solum petere vel monere praesumserit [1]), ut praefertur [2]), et totidem pecuniae fisci nostri commodis applicandae, pro quota summa victorem monere vel impetere [3]) ausus erat; et ipsi victo, si solvere praesumpserit, ut praetangitur, ejusdem summae pecuniae, vel rerum forte solutarum aestimationis debitae pecuniariae quantitatis, dicti nostri fisci commodis deferendae. Etenim etiam illum poena condigna debemus affligere, qui regiae pietatis gratiosa remedia infirmitati suae oblata spernendo non meruit obtinere.

swój známkem, zlé a hrubé stydliwosti bu dúcím poostawiec, hanebně žiwot swój skonáwají. Dluhów, scházení anebo slibuow u příhodě takowých, kterýmžkoli obyčejem by se staly, přikazujem, ten ktožby prohrál, ani pro upomienánie, ani pro obsielánie, ani pro přibiehánie naň proto, a neb i bez toho, aby ničehož sám po sobě ani po jiném neplatil ani odbýwal, co je slíbil, pod pokutú takowú také tomu, ktož je wyhrál, jestližeby netoliko upomínati z toho, ale prositi pokusiti směl se, jakož se swrchu prawí, a tolikúž summu peněz do měšce komory našie aby dal, z kolikéž jest summy přemoženého napomínati aneb proto naň přibiehati směl. A ten, jenž jest prohrál a přemožen, budeli platiti smieti, jakož se swrchu dotýče, tolikúž summu peněžní aneb zboží, ježtoby nálichem, cožby zdálo se, za to prohrané dal za ty penieze, do našie komory má donesti za celo. Také toho pokutú hodnú máme pokárati, kterýž Králowy Milosti lékařstwí milostiwých neduhu swému poddaných zhrzew, nehoden byl přijieti.

XXXI. Quomodo admittatur ludus taxillorum.

Licere permittimus ad taxillos volentes quoscunque paratam pecuniam tantum deludere [4]); mutuum vero nonnullum con-

Slušně dopúštieme w kostky hráti chtějícím wšem o hotowé penieze toliko swobodně, ale pójčky žádnému nedopúštieme

XXXI. My Karel ciesař swobodně otpúštieme každému w našem Českém králowstwí, ktožby chtěl hráti w kostky pro kratochwil, aby hrál o hotowé penieze až do kopy grošuow otečtených a nic wiece; a ktožby neměl hotowých, aby jeden druhému nepojičel na hru, ani jeden s druhým hrál na dluh. A ktožby toto ustawenie přerušil, pojičeje druhému, aby byl

[1]) *B.* tentaverit. [2]) *J.* praefatur. [3]) *B.* impetrare. [4]) *J. B.* ludere.

trahere in ipso ludo, ultra unicam sexagenam grossorum, in pecunia scilicet numerata [1]), non aliter. Qui contrafecerit, dans mutuum perdat illud, et tantundem fisco nostro poenae nomine sit astrictus; recipiens autem tantundem similiter nostrae camerae poenae nomine solvere teneatur, nec respondere cogatur mutuum concedenti ultra praescriptam pecuniae quantitatem.

činiti w té hře, krom do jediné kopy na penězích towěž hotowých, nic jinak. Pak ktož proti tomu učinie, což pójčí, ztrať to, a tolikéž do našie komory jménem pokuty dlužen buď splniti; aniž přinucen býwaj ten, komuž jest poručeno, by z wětčie odpowědieti měl tomu, ktož mu jest pójčil, mimo swrchupsanú summu peněz, to wěz mimo kopu.

XXXII. [2]) Ne bona fidelium in manus mortuas transferantur.

Nostrorum fidelium bona et jura quaecunque sistentia infra [3]) limites regni nostri, (quae cuncta sub regiae ditionis dominio, quaedam scil. immediate, quaedam vero mediante alio, licet diversimode, non est dubium teneri,) ad honorem et statum regiae dignitatis, dictorumque fidelium commune compendium, et secundum forte casus futuris temporibus emergentes, subsidium et levamen teneri et servari decrevimus; ne etiam forte servitia, regiae camerae ex dictis bonis praestanda, nobis aut successoribus nostris regibus futuris illustribus pro tempore pereant; neve devolutio bonorum eorum ad eandem cameram regiam in casibus debitis, qui possint contingere, quomodolibet valeant circumscribi; et ne personarum obsequia, inhabilitate quacunque, in quas forte bona ipsa

Našich wěrných zboží a práwa wšeliká, kteráž přiležie a přísedí k mezem králowstwie našeho, ta wšecka jsú pod králowské moci panowáním, některá prostě a některá skrze druhé a jiné lidi, ačkoli rozličným obyčejem, nemá býti pochybnost, že ta práwa i zbožie držána mají býti ke cti a stawu duostojenstwie králowského a swrchujmenowaných wěrných obecnému k užitku; a podlé příhod snad budúcích časuow, kteréžby státi sě mohly, pomoc a wyzdwiženie držeti, a za práwo zachowati usuzujem, aby také snad služby do králowy komory s těch zboží, kteréž dieti se mají nám neb budúcím po nás králóm jasným, pod časem hotowy byly, a také aby snad nápad zboží jich do komory králowy příhodami hodnými, kteréž mohlyby se přihoditi, žádným obyčejem nemohl

---

bez toho, což pójčí, a do našie komory aby propadl tolikéž. A ten, ktožby se dlužil na hru, aby také propadl tolikéž do komory našie, a tomu aby neoplatil přes kopu nic wiece.

XXXII. Našich wěrných zbožie a dědiny i práwa ustawená a našemu králowstwí a panstwí poddaná, ježto jsú w mezech našeho králowstwie wzplozena w kteréžkoli straně, blízko nebo daleko: toho jest prawá jistota, že jsú ke cti králowské a k obecnému dobrému wysa-

[1]) *J.* mutuata. [2]) *W rkp. T. chybí opět rubr.* 32—37. [3]) *JB.* juxta.

translata fuerint, nostrae majestatis regiae necessitatis aut opportunitatis tempore denegentur.

Hoc igitur edicto perenni sancimus, nemini cujuscunque status, praeeminentiae vel dignitatis existat, nobili vel plebejo, licere bona sua quaecunque infra dicti regni confines sistentia, communiter vel divisim, quacunque ratione vel causa, donare, vendere, transferre, seu alio quocunque alienationis titulo permutare, in personas, loca sive collegia, seu manus mortuas, vel alia quaeque genera locorum vel personarum, quae immediate in personis et bonis non possint de jure servire atque parere regiis ordinationibus et mandatis; quibus, etiam a seculi hujus vita migrantibus, non possint libere, obstante forte privilegio, vel alia libertate quacunque, in casibus debitis de consuetudine regni permissis, bona ipsa devolvi et devoluta teneri et administrari per regiam cameram sive curiam suprascriptam. Bona vero, quae taliter contra praesentis constitutionis seriem seu mentem translata reperirentur, vel de quibus transferri exstiterit ordinatum, licet nondum realiter translata fuerint, intelligantur ipso jure nostrae regiae camerae confiscata.

býti osazen, a aby služby lidské nedostatečenstwím kterým, na něžby snad zbožie ta přiwedena byla, naší Welebnosti Králowské w čas užitečný i potřebný odepřieny nebyly.

Protož túto wýpowědí wěčnú za práwo ustanowujeme, žádnému aby neslušelo, buď kteréhokoli stawu, powýšenie neb duostojenstwie, pánu neb člowěku obecnému, zbožie swého wšelikého, w krajinách řečeného králowstwie zasazeného, zcela neb rozdielně nižádným rozúmem ani při dáti, prodati, převesti nebo jiným kterýmžbuď odlučowánie zápisem proměniti k osobám, městóm neb zboróm, nebo w ruce mrtwé neb w jiná miesta wšelikého pokolenie osob, kteréžto osoby samy swými žiwoty z toho zbožie nemohlyby z práwa slúžiti a hotowy býti králowskému zpósobení a přikázánie. Na kteréžto také osoby, s tohoto swěta smrtí kdyžby sešli přietelé, nemohlaby swobodně, by pak snad zápis měli nebo swobodu kterú jinú, w příhodách obecných z starého obyčeje a dopuštěnie králowstwie, ta zbožie nápadem spadnúti ani držána býti, ani s nich do králowy komory nebo dworu posluhowáno mohlo býti. Zboží pak, kterážby tak proti řádu tohoto nynějšieho ustanowenie nebo proti mysli shledána byla že sú přewedena, nebo ježtoby uloženo o jich přewedenie, ač ještě w skutku přewedena by nebyla, budiž srozuměno, že tiem práwem do našie králowské komory mají obrácena býti.

---

zena a wzplozena pro příhodu časuow budúcích k obraně a bezpečenstwí, aby služby a pomoci našie králowské komoře z těch dědin rostly a šly, a nikdy nezahynuly. A protož tiemto ustawením zapowiedáme, aby žádný náš zemenín, kteréhožkoli bylby řádu, buď šlechtic neb wládyka anebo panoše služebný, nemohl dáti ani směniti swých dědin w ruce člowěka mrtwého,

XXXIII. De conspiratoribus.

Regiae nostrae majestatis caritas, quam erga regnicolas fideles nostros incessanter habemus, voluntarios nos impellit nocturnis vigiliis diurnisque solertiis diligenter inquirere, quae illis possunt proficere et ab inimicorum [1]) dissidiis et violentis incursibus praecavere. Dudum equidem inter principes et barones regni nostri inique comperimus observatum, quod ex eis quidam, inimico humani generis suggerente, conspirationes, ligas seu confoederationes [2]) illicitas invicem faciebant, easque cum literis et jure saepe vallabant. Quorum occasione rancores et odia inter eos et principes et barones alios circumstantium regionum orta, quandoque caedes, ruinas, incendia, et alia quaeque dissidia rerum et personarum utrinque fructum pestiferum pariebant. Quod nos non solum praecidere, sed radicitus evellere molientes, sancimus, nullam omnino conspirationem, ligam seu confoederationem vel jurationem inter quoscunque principes vel barones seu magnates dicti regni, quacunque occasione vel causa, contra quamcunque personam aut locum vel universitatem, vel alias quocunque modo in genere vel specie, literis aut jure firmatam, sive etiam absque eis, fieri debere vel posse, absque regiae majestatis expressa consci-

Králowské Welebnosti našie láska, kterúž k našim zemanóm wěrným ustawičně máme, dobrowolně nás pudí nespáním nóčním a snažnú pilností we dne, abychom sě ptali, coby jim mohlo ku pokoji užitečno býti, a čímby od neprawostí a swáróws a násilných útoków mohli sě wystřieci. Nebo zacelo zdáwna mezi kniežaty a pány králowstwie našeho nešlechetně shledali sme, ani zachowáwají, že z nich někteří, nepřítele lidského pokolenie (towěz ďábla) ponucením zlé smlúwy, swazky nebo spřeženie neslušná mezi sebú činili sú, a je listy a práwem často ohrazowali, z kterýchžto wěcí příčiny nechuti i nenáwisti mezi nimi a kniežaty a mezi jinými pány w přísedících krajinách wyšly sú, a druhdy pády, bitby, pálenie a na statciech mnohokrát zlý sú užitek zplozowaly. Kterúžto wěc my netoliko přeřezati, ale i z kořen wypléti mysléce, usuzujem, za práwo činiece, aby nižádného úplně spřeženie, swazku neb smlúwy neb přísahy mezi kterýmižkoli buď kniežaty, pány neb mohutnými lidmi již powěděného králowstwie žádnú příčinú neb wěcí proti které osobě, městu, obci ani kterým obyčejem wóbec w některém kusu, listy ani přiesahy potwrzením nebo také i beze wšech těch wěcí býti nemohlo bez Králowské Weleb-

---

ježtoby služby králowy i jiný řád zemský pro to wzdánie koruně České hynuly a hynul. A pakliby kto mimo toto ustanowenie swé dědiny komu dal, aby ihned ty dědiny z práwa plnú mocí spadly na krále.

XXXIII. XXXIV. Našeho králowstwie láska a milost, ježto máme k našim wěrným zemanóm, nás ponúká k tomu, abychom se pilně ptali, kterakbychom jim pokoj bezpečný zjed-

[1]) *B.* injuriarum. [2]) *B.* conspirationes iniquas seu confoederationes.

entia vel mandato. Qui vero contra mentem praesentis constitutionis conspirationem vel ligam hujusmodi fecisse vel iniisse reperti fuerint, quique ad haec consensum praestiterint, consilium vel favorem: ipso facto regis indignationem se noverint incurrisse, et a regis gratia se suaque omnia realiter dependere.

nosti zjewného wědomie a přikázánie. Ktožby pak proti mysli ustanowenie tohoto šibalstwie neb spřež takowú učinili, neb w tom shledáni byli, i ktožby wuoli k tomu swú dali, radu neb přiezeň: ihned w králowskú nechuť wězte že sú upadli, a sami i jich wše zboží že sú úplně na králowě milosti.

XXXIV. De eodem.

Consimilis quasi morbi labem pestiferam tollere, et ex toto corpus egregium regni nostri purgare cura sollicita cupientes, decrevimus nulli omnino nobilium aut plebejorum seu villanorum, vel alterius cujusvis generis personarum, (quod aliquando turpiter factum fuisse comperimus,) quacunque ratione vel causa conspirationem vel ligam seu confoederationem vel conventionem aliam cum aliquibus facere vel inire, contribuendo simul pecunias vel res alias, in mortem alicujus certae personae, vel aliter quoquomodo in genere vel in specie, licere facere vel inire, aut attentare duntaxat. Qui autem contra fecerint, et qui contra facientibus consilium praestiterint vel assensum vel favorem: ipso facto regis gratiae sint commissi. Si vero mors hominis inde causata fuerit, bonis eorum omnibus confiscatis, capitis poena plectantur.

Podobného poněwadž ku prwniemu neduhu pád smrtedlný snieti a z plna tělo wýborné králowstwie našeho wyčistiti snažnú pečliwostí žádáme, za práwo usuzujem, aby nižádný úplně z pánów neb wládyk, z měšťan, z sedlákόw ani kto z jiných osob, kteréhožkoli buď pokolenie, (jakož sme někdy, ano mrzce se to dálo, shledáwali,) nižádným obyčejem neb wěcí šibalstwie neb towařistwa neb smlúwy a scházenie kterého s jinými nečinili ani wcházeli, skládajíc wespolek penieze neb wěci, které na smrt některé uložené osoby nebo jinak kterýmkoli obyčejem úplně nebo w některém kusu, aby neslušelo toho nižádnému činiti, ani w to wkráčeti, ani úplně se o to pokúšeti. Ktožby pak proti práwu tomu činili neb jim radili swolowati, aneb přiezeň přidáwali, na tom miestě Králowě Milosti buďte poručeni; pakli smrt člowěku z toho zjednánaby byla, zbožie jich do komory králowy wšecko obrátiec buďte stínáni.

---

nali w našem Českém králowstwí. A protož uptawše se zlého obyčeje mezi kniežaty a šlechtici, že někteří nawedením ďabelským činie sobě smlúwy spolu proti druhým kniežatóm a šlechticóm, a toho potwrzují mezi sebú listy rozličnými a přísahami, a skrze to mnoho morduow lidských i jich zboží spálenie a mnoho jiného zlého se děje, my netoliko to stawiti chtiece, ale wěčně a z kořen wykopati a zahladiti, tiemto ustawením zapowiedáme, aby žádní kniežata, páni, wládyky, ani sedláci žádných slibuow mezi sebú proti jiným nečinili, ani se

XXXV. De incendiariis.

Superbiam, divinitati semper exosam, clementiae nostrae detestatur assensus; et regiae auctoritatis nostrae tremenda potestas cogere debet eos esse pacificos, quos elationis vitium excitat inquietos. Praesenti itaque edicto jubemus, quod si quis baro ita divinum contemnens judicium, nostraeque justitiae non reverens dignitatem, cum banderia, manu armata, in alterius baronis terram cucurrerit, illamque in totum vel in partem incenderit, per se vel alium seu alios, aut tantummodo absque incendio cum banderia currerit, vel absque banderia currendo incendium fecerit. ipso facto regis gratiae commissus esse noscatur, satisfacto prius incensis talibus et damna passis ex integro de bonis et rebus incendiarii supradicti, aestimatione congrua praecedente. Prius enim intendimus passos injuriam atque dispendia justae restitutionis compendio recenseri, quam fisci nostri commoda procurari. Tunc enim thesaurus noster augetur, cum fidelibus nostris et subditis sine cunctatione justitia ministratur. Et quod superfuerit ex bonis et rebus ipsis jam commissis, fisci nostri compendio devolvatur.

Pýchu, kteráž milému božstwí wždy jest w nenáwisti, také milosti našie úmysl wždycky w mrzkosti má. Neb králowské moci naše hrozná mocnost přinúceti má, aby pokojni byli, jež hřiech pozdwiženie a pýchy zdwihuje, aby nebyli pokojni. A tak túto wýpowědí přikazujem, jestližeby který pán, božský potupuje súd, a našie sprawedlnosti w čest nemaje duostojenstwie, s pokřikem rukú brannú do země druhého pána běžel, a ji wšicku aneb diel spálil, sám neb skrze jiné neb jiného, aneb toliko bez pálenie žeby s pokřikem běžel, aneb bez pokřiku běže žeby oheň pustil: ihnedky wěz, že jest na králowě milosti, tak aby dostiučiněnie najprwé těm spáleným a škodu trpiecím docela z zboží toho paliče a z wěcí jeho podlé rowného rozwáženie předešlo. Nebo prwé mienime těm, ktož sú wzali a trpěli bezprawie a škodu, aby sprawedliwým rozwáženiem nawrácenie škod měli, nežli měšce našeho zisk a užitek bychme pósobili. Tehda zacelo poklad náš se rozmáhá, kdy wěrným našim a poddaným bez dlenie sprawedlnosti býwá posluhowáno. A co zbude z wěcí a z zboží toho, teprw do měšce našeho má nápadem spadnúti.

---

penězy skládali na smrt kteréhožkoli člowěka; a pakliby přes to ustawenie kteří byli w tom nalezeni, aby byli se wším na králowě milosti; a bylliby kto ot jich moci zabit, aby byla pomsta na jich hrdle s plným práwem.

XXXV. Pýcha milému bohu wždycky jest protiwná; takéž nám jest na mysli, abychom pýchu w našem králowstwí snažně ukrotili. A protož ustawujem, kdyžby který knieže nebo šlechtic, náš zemenín, potupě naše ustawenie, a netbaje na sprawedlnost, s pochodní a s ohněm na druhého, swého nepřietele, dědiny wtrhl swú mocí, a spálil jemu málo nebo mnoho: aby ihned se wším, což má, byl na králowě milosti. A komužby spálil, aby jemu jeho škody byly

XXXVI. De divisione hereditatem vel aliorum bonorum communium.

Altercationum [1]) materiam plurimarum, quam in sacro auditorio nostro vidimus frequentari, provisione nostra tollere volentes, sancimus: quod fratres consobrini, aut alii quicunque sanguine vel affinitate conjuncti, vel prorsus extranei communem hereditatem habentes, volentes a communione secedere et partes quisque proprias habere, divisionem hujusmodi solemniter debeant celebrare, videlicet principes vel barones coram regia majestate; aut si praeelegerint barones ipsi, coram tribus baronibus scabinis seu justitiariis vel rectoribus illius provinciae, infra [2]) cujus limites hereditas ipsa sita aut pars potior ipsius reperietur. Nobiles vero alii coram tribus nobilibus scabinis ejusdem provinciae situatae hereditatis. Ceteri vero plebeji vel oppidani coram judice civitatis illius vel oppidi, infra [3]) quam vel ejus pertinentias est dicta hereditas situata. Extra vero alium praedictorum modorum divisionem aliquam alleganti, velut non legitime factam, nulla probatio admittatur, nec divisio aliqua facta credatur, sed pro communione alleganti [4]) judicium sine dilatione feratur.

Swárów i hádanie řeči mnohé, kteréž sme w swatém paláci našem častokrát widali, opatrností naší snieti žádajíce: za práwo usuzujem, aby bratřie sestřenî, i jiní kterúžkoli příbuzností neb přátelstwem spojení, neb také i cizí we spolce dědictwie majíce, a rozděliti se chtiece, aby každý z nich swój diel měl, rozdiel takowý slawně učiniti mají; kniežata neb páni před králowskú Welebností; pakliby sobě wolili pány, tehda oni přede třmi pány přísežnými, poprawcemi neb zpráwcemi té wlasti, při jichž mezech to dědictwie leží aneb wětčie strana toho dědictwa shledána bude, diel má se státi. Ale jiní urození wládyky přede třmi pány poprawcemi té wlasti, kdež dědictwie to leží, mají diel bráti; jiní pak obecní lidé neb měšťané před richtářem města neb městečka toho, při němž to jisté leží dědictwie. Ale mimo tyto swrchupsané obyčeje ktožby prawil by diel wzal, žádná moc ani dolíčenie nemá býti dopuštěno ani dówod, by se dědický a prawý diel stal, aniž má býti wěřeno, by diel byl; ale ktožby sě k spolku neb na spolek táhl, má súd beze wšeho prodlenie jemu osazen býti.

---

napřed podobně zaplaceny; nebo myslíme, prwé aby našim wěrným jich škoda byla zaplacena, nežlibychom naši komoru bohatili. Neb tehdy náš poklad roste, když našim wěrným sprawedlnost ot nás se děje. Ale co po zaplacení těch škod zbude sbožie toho žháře, to má do králowy komory připadnúti.

XXXVI. Swáruow mnohých, jakož se často před námi dějí, chtiece ukrátiti, tiemto ustawením přikazujem, aby bratřie nebo jiní přietelé, ježtoby společné dědiny měli, kdyžby se chtěli jimi rozděliti, aby každý swuoj diel wěděl, aby to zjewně a počestně mezi sebú dělili. Byliliby kniežata nebo páni šlechtici, aby se dělili před králowú milostí, anebo sobě zwolili

[1]) *B.* Alternationum. [2]) *JB.* juxta. [3]) *B.* juxta. [4]) *JB.* allegante.

XXXVII. De regina Boemiae secundo nubente.

Humanae considerationis discreta provisio ex actis praeteritis futuris ordinationibus sumit exemplum; et tunc potest venturis casibus remediis opportunis occurrere, si quae praecesserunt similia, voluerit [1]) diligenter inspicere. Dudum siquidem illustris quondam regina Boemiae, rege marito suo defuncto, relictis liberis in regno ipso successuris, matrimonio secundo se junxit cuidam baroni regni praelibati. Cujus occasione quanta in regno ipso supervenere dissidia atque dispendia, regni ipsius scissio enormisque jactura, putamus ex causa sanctius subticere, quam literarum praesentium historico sermone vulgare. Sed ne iterum causa fluctuosi periclitantisque maris pelagum generosa regni nostri navis introeat, sacra constitutione praesenti providimus ordinandum: quod si in posterum quandocunque illustrem reginam Boemiae, coronatam scilicet et, ut decet et moris est, sacra unctione linitam, viduamque relictam, secundo nubere alicui principi vel baroni, aut cuicunque regnicolae dicti regni contingat: regina ipsa a jure dotalitii sui ipso facto cadat, et a regno ipso exilii perpe-

Lidského snabděnie rozšafná opatrnost z skutkuow minulých budúcieho jednánie béře sobě příklad, a tak potom móž budúcím přihodám hodným lékařstwím wstřiec jíti, když chce na ty příhody patřiti pilně, kteréž sú předešly. Dáwno zajisté přejasná někdy kněžna, Český král manžel jejie když jest umřel a pochowán, poostawiw dietky w tom králowstwie, kteříž děditi měli, wzdala sě druhé za někakého pána králowstwie téhož; pro kterúžto wěc kterak mnohé w tom králowstwí přišly sú róznice a škody, králowstwie toho trhánie a mrzká búře, zdá sě nám pro hodnú příčinu swětěji to zamlčeti, než nynějšieho písma dlúhú řečí na jewo wynesti. Ale aby w tak nebezpečné wlnobitie mořské urozeného králowstwie našeho lodička newešla, swatým ustanowením tiemto umyslili sme zjednati: jestližeby kdy potom udalo se jasné králowé České korunowané, to wěz, jakož slušie a obyčej jest, poswátným olejem mazané, wdowě zuostalé, druhé wdáwati sě některému kniežeti, pánu nebo jinému některému zeměnínu králowstwie řečeného: králowá swrchuřečená od práwa swého wěna ihned

tři pány šlechtice nebo kmety toho kraje. Pakliby byli wládyky, ale aby zwolili tři konšely zemské, a před těmi aby rozdiel zjewný učinili; ale jiní měšťané neb sedláci před richtářem toho města nebo té wsi a před obcí aby se dělili zjewně a nic jinak.

XXXVII. Lidská opatrnost z minulých časuow béře příklad, aby se příhod budúcích wystřiehali. A protož že oswiecená kněžna králowá Česká někdy dáwno po smrti muže swého, krále Českého, owdowěwši, byla jest druhého muže pojala šlechtice pána, a swé děti w sirobě ostawila, a skrze to mnoho zlého w Českém králowstwí stalo se jest; aby se naše králowstwie téhož nedopustilo, tiemto ustawením zjednáwáme, že kdyžby potom která králowá Česká owdo-

[1]) *J.* voluerint.

tui poenam portet. Qui vero regnicola taliter eam uxorem habere praesumpserit, eadem exilii poena plectatur; quam protendi in generationem tertiam temerarii sanguinis sui per lineam descendentem inclusive volumus et jubemus. Meriti enim sunt regni solatio et habitatione privari, qui regnum a periclitationibus variis, desolationibus et scissuris non curarunt tutum debite praeservari. Ubi vero cuicunque alteri quam regnicolae [1]) nupserit, dum tamen principi generoso, ipsius reginae honorificentiae et statui digne nubat, (quod sibi libere permittimus,) receptis atque reductis locis et terris sibi pro dotalitio assignatis in potestate atque custodia succedentis legitime in regno praedicto, decem millia marcarum argenti reginae praedictae pro dotalitio suo assignentur; vel si magis elegerit rex ipse succedens, dictarum terrarum atque locorum reditus sive fructus ad vitam suam, deductis sumptibus, tribuantur.

buď odlúčena, a od královstwie již powěděného pokutu pomstu wypowědènie wěčného má nésti. Který pak králowic tak ji za ženu smělby mieti, též wýpowědí a z země wyhnáním pokutú buď kárán až do třetieho kolene wšetečného rodu swého poslúpně sstupujícieho, tomu chcem i přikazujem. Nebo hodně králowské utěchy i bydlenie má zbawen býti ten, ktož královstwie příhodami nebezpečnými a rozličnými opuštěnie nedbal jest řádně w bezpečnosti zachowati. Kdežpakkoli za kteréhokoli jiného, ježto králowic nenie, ona wdá sě, když však za urozené knieže toho královstwie a stawu hodně sě wdá, toho jí slušně dopúštieme, a aby wzala miesta a jiné wěci, kteréž sú jí u wěně dané, w moc a w stráží swú w královstwí swrchupsaném, který král budúcie řádně w tom královstwí bude, deset tisíc hřiwen střiebra králowé swrchuřečené za wěno jejie má dáti; pakliby král ten budúcí chtěl těm zemiem, miestóm a požitkóm do žiwota, ale daj jí a přeweď za to wěno a zaplať peněžy hotowými.

XXXVIII. De coronatione regis et reginae.

Decorem regni statumque pacificum nostrorum fidelium diligentia qua possumus

Čest králowskú a staw pokojný našich wěrných pilností, kterúž muožem, jednati

wěla, a druhého muže pojala pána šlechtice nebo kterého zemenína, aby ihned wěna swého byla otsúzena, a na púšť wydána. A kterýžbykoli zemenín směl ji wzieti za swú ženu, aby s ní byl na púšť nesen, a do třetieho pokolenie z našeho královstwie wypowědien. A pakliby kterého krále neb králowice pojala nebo knieže z jiné země, a počestně s ním w manželstwie wstúpila, to jie swobodně přepúštieme, ale aby wzdala města a hrady, kteréž jest držela, a deset tisíc hřiwen střiebra wzela za swé wěno, anebo aby držala a užitky brala do žiwota swého, a nic dále, ani kto jiný po nie.

[1]) *J.* cuicunque alteri regnicolae.

inquirere non cessamus; nec posse credimus labori succumbere; cum deo juvante cuncta semper disponimus ordinanter. Quanta possunt evenire pericula, quantaque oriri dissidia regni solio glorioso vacante, quis sanae mentis ignorat? Tunc veluti pastore seducto de medio, grex insolita libertate digrediens, insidiantium luporum faucibus carpitur et ovile relictum faciliter dissipatur. Hoc igitur edicto perpetuo providimus ordinandum, quod succedentes pro tempore in regno Boemiae singuli futuri reges illustres, infra sex menses continuos a die successionis inantea numerandos, debeant vocatis principibus, baronibus, nobilibus et universitatibus dicti regni, omni [1]) condigna solennitate servata, ut moris est hactenus, regale diadema per manus sacras Pragensis archiepiscopi, aut praelati alterius, (Pragensis ecclesiae sede forte vacante, vel ipso archiepiscopo renitente, aut alias inhabili existente), omine felici suscipere, et in regem gloriosissime coronari; et infra tantundem temporis spatium illustrem consortem reginam, quandocunque et quotiescunque regem forte contigerit matrimonio copulari, diadematis similis faciant [2])

nepřestáwáme, aniž muožem tomu wěřiti, bychom se práci té poddali neb w ní stáli, poněwadž s pomocí božie wšecky wěci řádně jednáme. Kterak mnohé příhody wyníti mohú, kterak mnohé ruoznice, když přeslawná stolice králowstwie našeho krále nemá, i kto múdrý newie? práwě jakžto když u stáda pastýře nenie, tehdy stádo swú obyčejnú swobodú rozbiehá sě a wlčími hrdly býwá hltáno, a owčinec opustilý snadno býwá rozptýlen. Protož túto wýpowědí wěčnú umienili sme zřiediti, aby wšickni budúcie Čeští králi, kteříž toho času w králowstwí budú králi přejasní, w šesti měsících pořád ode dne uwázánie čtúc, byli powinni, powolajíce kniežat, pánuow, wládyk i wšie obce králowstwie Českého, wšicku hodnú slawnost zachowáwajíc, jakož obyčej do sie chwíle byl, korunu králowskú skrze ruce poswátné Pražského arcibiskupa neb preláta jiného, (kdyžby kostel Pražský snad arcibiskupa neměl, aneb žeby arcibiskup toho učiniti nechtěl aneb k tomu dostatečen nebyl,) šťastným štěstím přeslawně kázal korunowán býti; a w témž času přejasná kněžna, nanželka jeho, králowá, kdykoli a kolikrát udaloby se králi ženu pojímati,

XXXVIII. Počestnost králowstwie našeho Českého a pokoj našich wěrných s plnú snažností žádajíce zjednati, s boží pomocí zpósobujem; nebo mnoho nebezpečenstwí a mnoho škod muož se státi každému kralowstwí, když jest jeho stolice prázdna; i kto tomu newěří, nebo toho newie, že jakožto pastucha poijde ot stáda, tedy stádo rozběhne se na wše strany, a wlcie lační mnoho dobytku uškodie, i owčinec podkopají. A protož ustawujem, kdyžby král Český umřel, aby jiný nowý král w šesti měsiecích pořád zběhlých byl korunowán swolaje kniežata, pány šlechtice, wládyky, s duostojenstwím, jakož iest obyčej; a tu aby arcibiskup kostela Pražského nebo jiný prelát počestný, kdyžby arcibiskupa nebylo, swýma

[1]) *J.* omnium. [2]) Faciant *chybí w J. B.*

insigniis coronari. Decet enim, ut quos providentia divina conjunxit in unum, etiam honoris et gloriae suscipiant incrementum.

též aby byla korunowána. Neb hodné jest, aby ti, jež opatrnost boská (sic) spojila jest w jedno, ti aby přijali rozmnožnost takéž chwály.

XXXIX. De ferro candente et aqua frigida.

Errorem gravissimum, sanctissimae religioni Christianae contrarium, et obnoxium statui et quieti devotorum nostrorum fidelium, de medio gregis populi Christiani regni nostri Boemiae penitus exstirpantes: sancimus nemini omnino licere juxta limites dicti regni ferri candentis vel aquae frigidae experimento uti, aut alio genere experimentorum similium, vel inducere ad utendum [1]) quacunque occasione vel causa, commissi forte criminis, violentiae in virginem vel adulterii, sicut aliquando factum fuisse comperimus, aut alias quovis modo exquisito. Poena imminente contra facienti, aut illi consilium vel favorem praestanti, post infamiam, bonorum omnium publicationis in fiscum; et ubi personaliter capi possit, (quod fieri nedum cuicunque permittimus, sed jubemus) incendio sive aqua, prout in altero ipsorum deliquerit, finem turpissimum faciat vitae suae. Qui enim dei omnipotentiam tentare praesumpserit, et illius occultum judicium deridere, proximum suum per naturae con-

Blud přetěžký, najswětějšímu náboženstwí protiwný i škodliwý stawu a pokoji nábožných našich wěrných milých, z prostřed stáda lidu našeho křesťanského králowstwie našeho Českého úplně wypléti mieniece: za práwo činíme, aby nižádnému w mezech králowstwie neslušalo železem rozpáleným neb wodú studenú čárowati, ani jiným kterým pokolením čáruow k tomu podobným uwoditi, ani jich požíwati pro kterú příčinu, buďto snad porušenie panny neb cizoložstwa chtě dojíti, jakožto že se někdy dálo shledali sme, aneb jiným kterýmkoli wymyšleným obyčejem; pod pokutú, ktožby to činil, takowúto, neb žeby radu neb pomoc kterému dáwal: aby cti bawen byl, a zbožie jeho do našie komory obráceno bylo; a kdežby sám mohl popaden býti, nerci toho dopúštieme, ale přikazujem, aby ohněm neb wodú, kterúžby wěcí z tú dwú zhřešil, konec mrzký swému žiwotu wzal. Nebo poněwadž božie wšemohúcnosti wšetečně pokúšeti směl, a jeho súdu tajnému se po-

---

rukama poswěcenýma korunu jemu na hlawu wstawil, a on ot něho dustojenstwie králowské slawně přijal. A kdyžby kterú královnu sobě w manželstwo přijal, aby takéž w šesti měsiecích týmž řádem kázal ji korunowati a túž swatostí a slawností, jakož jest sám korunowán: neb to slušie, aby kteréž jest božie milost w jednotu sjednal, we cti a w chwále spolu w jednotě přebýwati. *(Ostatek chybí.)*

[1]) *J.* ad ducendum.

traria cogendo perire, dignus est merito, naturalis hujus vitae solatio non gaudere.

smiewati, bližniemu swému těmi wěcmi proti přirození jednaje: zahynúti hoden jest wedle zaslúženie, aby se neradowal z přirozeného toho žiwota utěšenie.

XL. [1]) De tabellionibus contra prohibitum conficientibus instrumenta.

Nostrorum fidelium querela frequens aures clementiae nostrae pulsavit, quod in regno nostro Boemiae notariorum seu tabellionum numerus longus, scientia tamen et artis peritia summe brevis, subditorum nostrorum inopinata causat incommoda, versutiis, fraudibus aut erroribus gravibus locum praebens; tandem rancores parit et odia, et suscitat saepe discordias atque rixas, per quae fidelium eorundem facultates labuntur, ac ipsi necessitates varias et aerumnas pati coguntur.

Quod nos, qui subditorum ipsorum statum pacificum assidua meditatione semper inquirimus, nec immerito moleste ferentes, hac salubri ordinatione sancimus: quod nullus omnino, se dicens notarium seu tabellionem publicum cujuscunque regis seu principis, aut alterius cujusvis personae, habentis quantumcunque [2]) legitimam potestatem, auctoritate creatus notarius publicus vel tabellio, audeat vel praesumat officium sive artem notariatus seu tabellionatus publici quomodolibet exercere infra [3]) limites dicti regni, nisi prius per nostras aut successorum nostrorum Boemiae regum illustrium, qui pro tempore fuerint,

Našich wěrných žaloba častá uši dobroty našie obrážie, že w králowstwie našem Českém písařuow u desk a písařuow obecních, ješto publikowé slowú, počet dlúhý a mnohý jest, ale uměnie příliš krátké a malé jest, a našim poddaným nedomnělé spósobie škody, přewrhlostmi, lestmi a zmatky těžkými miesto dáwají a činie; potom z toho nechuti jdú, nenáwisti, a zbuzují se často ruoznice a škody, skrze kteréžto wěci těch našich wěrných statkowé mrhají se, a biedy i nedostatky trpěti musie.

Protož my, jenž poddaných našich stawu pokojného ustawičným myšlením wždycky hledáme, a owšem žalostně na swé mysli to majíce, tiemto spasitedlným ustanowením za práwo činíme, aby žádný nikdy, ktož prawí by byl písařem neb u desk publikem, kteréhožkoli krále, kniežete aneb jiné kterézkoli osoby, ještoby jměla swú moc zwláštní, učiněný písař, publik aneb u desk, nesměl ani wšetečně se pokúšel úřadu neb řemesla písařského neb u desk publikowá pro nic wésti w králowstwie našem, léčby prwé od nás neb od budúcích králuow přejasných Českých, kteří w ty časy budú, listy odewřené s wisutú pečetí

[1]) *T. chybí rubr.* 40—44. [2]) *J.* quamcunque. [3]) *J. R.* juxta.

patentes literas, sigillo pendenti majestatis regiae impresso typario communitas, meruerint exercendi licentiam obtinere.

welebnosti našie potwrzenú, že toto muož, swobodu sobě obdržal.

Acta vero quaeque contra constitutionis hujus seriem per dictum notarium, notae forte sumptae, vel instrumenta confecta, ex nunc prout ex tunc, nullius valoris esse decernimus vel momenti; ipso nihilominus temerario ausu contrarium faciente, velut falsario, puniendo.

Pak zápisy neb listy wšeliké proti wenie tomuto našemu od toho písaře, to listy neb instrumenta, učiněné ny potom, wšie moci zbawujeme, a nad také, jakožto nad wšetečným proti wenie našemu činitelém a jako falešn buď pomstěno.

Quos enim regiae majestatis examen duxerit approbandos, non est dubium, eos providos et peritos esse repertos.

Neb kterýchžť welebnost královská mu potwrditi umieni, tiť bezpochyby opatrni a k tomu uměli shledáni.

XLI. De recognitione fienda per principes et nobiles novo regi.

Regalis diadematis nostri nobilissimam partem, clarissimorum principum regni nostri Boemiae feuda [1]), regiae mentis arcano volumus servari praecipua, et congruentis cautelae suffragio providere, ne qua in posterum super eis possit dubietas occurrere, aut incertitudo quaelibet alternandi materiam generare. Siquidem nihil est gratius, quam humanis rebus semper adhibere cautelam, quae si non sit necessaria, non gravat esse superfluam.

Královské koruny našie najušlecht diel, přejasných kniežat královstwie šeho Českého náprawy, královskú srdečnú chcem, aby zwláště byly za wány, a hodnú opatrností na pomoc runě aby byly opatřeny, aby o ně p w časy budúcie žádná pochybnost a stost nebyla potkána ani zplozena; z nic těžšieho nenie, než o lidské wěci péči jmieti, a jestližeby potřebné byly nie žel té práce wésti.

Praesenti itaque lucida lege sancimus: quod quilibet princeps, marchio, dux et vasallus, et quicunque alius inferior nobilis, feudatarius regni nostri praedicti, singulis successoribus nostris legitimis Boemiae regibus futuris illustribus, infra [2]) annum continuum, numerandum a die successionis in regno cujusque regum ipsorum, et quoties etiam dictos marchiones,

Protož tiemto řádným práwem za wo usuzujem: aby wšeliké knieže, krabě, man i wšeliký nižší wládyka, k lowstwie našemu manstwie maje, budúcím našim zwláštním králóm Če přejasným ode dne jich w králow uwázánie pořád čtúce w jednom roce, démù z těch králuow zemí, hraduow, stojenstwie neb ctí, a we jméno je

[1]) *JB.* fienda. [2]) *B.* juxta.

duces et vasallos aut inferiores nobiles feudatarios morte interire aut [1] mutari continget, infra [2] consimilem annum a die mutationis hujusmodi continue numerandum, terrarum atque castrorum, dignitatis aut honoris, et generaliter bonorum omnium atque jurium, quae tenet vel possidet infra limites dicti regni, recognitionem debite faciat, et ab eis infeudationem recipiat, et praestet personaliter fidelitatis debitae sacramentum; si tamen reges ipsi eodem anno deguerint in regno praedicto. Alioquin si absentes exstiterint, debeat hujusmodi princeps, marchio, dux vel vasallus, aut inferior nobilis feudatarius, infra eundem annum coram capitaneo generali regni praedicti solemniter protestari; et infra [3] sex menses continuos a die reditus regis taliter absentis in regnum in antea numerandos [4], recognitionem, infeudationem et juramenti praestationem praedictam decenter implere. Nisi fortasse marchiones, duces et vasalli, aut inferiores nobiles feudatarii, extra terram sine dolo forent absentes; quo casu volumus, ut a die reditus ipsorum ad patriam infra tempus semestre in praesenti constitutione expressum ad debitam consummationem dictorum omnium teneantur. Quod si quis ex dictis principibus, marchionibus, ducibus et vasallis aut inferioribus nobilibus feudatariis praemissa facere non curaverit: transactis terminis suprascriptis, rex praedictus, qui tunc exstiterit, vel dictus capitaneus generalis, possit et debeat ad manus regiae majestatis

slowem wšeho zbožie, neb práw, kteráž držie a neb jimi wládnú podlé mezí a w mezech králowstwie Českého, přiznánie řádně učinili. A kolikráthy se koli přihodilo, žeby králowé, wéwody, markrabě, náprawníci aneb jiní urozeni manowé smrtí se změnili; též w jednom roce ode dne změněnie jich pořád čtúce, jestlipak, žeby král toho roku w králowstwie swrchupsaném byl; pakliby nebyl, ale knieže takowé, markrabě, wéwoda, náprawník aneb urozený man nižšie w tom roce má se před haupmanem najwyšším toho králowstwie poctiwě přiznati, a w šesti měsících pořád zběhlých ode dne nawrácenie králowa do králowstwie pořád čtúc tu jistě přiznánie i přísahy dokonánie mají poctiwě naplniti; lečby snad markrabě, wéwoda, náprawníci a urození manowé w zemi beze lsti nebyli w téj mieře, chcme aby ode dne nawrácenie jich do swé wlasti w času wedle tohoto našeho ustanowenie již powěděného k řádnému dokonánie wěcí powěděných byli zawázáni. Pakliby který z kniežat těch, markrabí, wéwod, náprawníkuow neb z menších manuow swrchupsaných wěcí dokonati netbal, a swrchupsaní časy žeby tomu wyšli: král swrchupsaný, kterýž w ty časy bude, nebo haupman zemský obecný, bude i má k rukama králowské Welebnosti wzieti práwa i zbožie swrchupsané kteréžkolwěk, a je držeti i mieti muož, ažby wšecky wěci swrchupsané wěrně naplněny byly. Neb skrze toto naše zjednánie i práwa naše budú bez úrazu, i swrchupsaných jasných knie-

---

[1]) *JB.* mente. [2]) *JB.* juxta. [3]) *JB.* juxta. [4]) *JB.* numerandum.

recipere jura et bona praedicta quaecunque, tenenda et servanda per eum, donec praemissa omnia et singula fideliter impleta fuerint. Per hanc enim ordinationem nostram et jura nostra redduntur illaesa, et dictorum clarissimorum principum, marchionum, ducum et vasallorum, ceterorumque nobilium dignitates et bona magis certa et regalis auctoritatis protectione secura.

žat, markrabí, wéwod a manuow ř j urozených duostojenstwí a zboží mn wiece budú jista, a moc králowská pomocí bude bezpečna.

XLII. De citationibus contra regem.

Licet humano jure princeps legibus sit solutus, et cunctos populos sibi subjectos habeat judicare, et a nemine ipse judicetur: quia tamen digna vox est majestate regnantis, alligatum se legibus principem profiteri, (quod etiam per praedecessores nostros Boemiae reges illustres observatum fuisse comperimus): praesenti constitutione decernimus, quod si quis quandoque forte a nobis vel successoribus nostris Boemiae regibus illustribus, qui fuerint pro tempore, reputaverit se gravatum, vel causam ullam se velle dicat intentare nobiscum: tunc supremus camerarius et barones sive kmetones de causae vel gravaminis meritis diligenter et libere inquirentes, demum quicquid justum repererint, pronuncient vel decernant; quorum pronuntiationi et decreto stare et contentari [1]) rex ipse, sicut et subditus vel querelans de benignitate regia, teneatur. Decore tamen et honestate regiae dignitatis in hoc specialiter reservatis, quod nulla prorsus praemissorum occasione, vel alio quocunque modo excogitato vel via,

Ačkoli wedle lidského práwa l práw a súduow jest prázden, a w lidí sobě poddané má súditi, a sá žádného súzen nebýwá: wšak že jest ná řeč welebností kralujíciemu, a wyznal, jsa kniežetem, že jest k pr zemským zawázán, (jakož sme tó předky naše krále České přejasné dali zachowáwáno býti): tiemto usta ním za práwo číníme, jestližeby sná někdo od nás aneb od budúcích r králuow Českých jasných, kteříž budú chwíle, prawil, žeby mu se moc dála, některú při žeby s námi wzieti chtěl: najwyšší komorník a páni neb km o tej při a obtiežení ptáti se mají záti pilně. Potóm cožkoli sprawedli shledají, wypowězte a za práwo us k jichžto wýpowědi a práwu státi wolíti král sám, jakožto poddaný jiný žalující z milosti králowské, bu žán [2]); a wšak čest a počestnost kr ského duostojenstwie w tom zachow jíce, zwláště aby pro žádnú příčinu ným wymyšleným během neb cestú

---

[1]) *B.* consentire. [2]) *P* 1. král má jakožto — žalující, a to z milosti králowské buď d

contra personam regis citatio vel vocatio aliqua personalis emanet, sed contra officiales suos, qui ad hoc exstiterint deputati, procedat. Per hoc enim et splendor justitiae, quem ubique in regno nostro lucere singulariter cupimus, purus servabitur, et clementiae nostrae zelus, quem ad justitiam gerimus, piis operibus insignitur.

králowě osobě póhon neb powolánie před súd nepocházelo osobně, ale proti úředníkuom jeho, kteříżby k tomu wydáni byli, súdem má jíti [1]). Neb skrze to swětlo sprawedlnosti, jehož zwláště žádáme, po wšem králowstwí našem čisto zachowáno bude, a milosti našie žádost horliwá, kteráž k sprawedlnosti máme, milostiwými skutky bude ozdobena.

XLIII. Ut rex non citet quemquam.

De consuetudine laudanda processit, quod ut regiae dignitatis supremum decus ab omni indecentia servetur illaesum, nulla debeat in personam regis contra quoscunque citatio emanari. Sed cum casus emerserit, utpote de juribus regiis occupatis, vel alia querimonia privatarum etiam personarum, sub nomine judicis curiae regiae procedat citatio, quae terminum competentem assignet citatis ad comparendum coram majestate regia, sicut illa duxerit ordinandum.

Si quis forte nobilis vel alius quicunque contra majestatem regiam vel homines suos excesserit, possit per literas regias tales excedentes publice facere per fora proclamari, quod certo termino compareant in curia regis; de quibus tamen defectibus regem tangentibus barones seu kmetones juxta solitum judicabunt.

Z obyčeje slawného pošlo jest, aby beze wšie wady [2]) w najwyšším duostojenstwí králowském čest byla zachowána bez úrazu, žádný póhon osobní přejasného krále proti žádnému nemá jíti; ale přihodiloliby se o práwích králowských, žeby je kto držel, aneb jiná žaloba zwláštních osob, jménem hofrichtera králowa buď ta žaloba wedena i póhon; kterýžto rok slušný jim položiti má, aby před Králowú Welebností stáli wedle toho, jakžby zřiedil.

Pakliby snad kteří urození neb ktokoli jiný proti Welebnosti Králowské neb proti lidem jeho co prowinil, tehdy hofrichtéř muož listy králowskými takowé powinníky trhem zjewně kázati prowolati, aby k roku určenému stáli na králowě dworu. A ty winy, kteréž se krále dotýčí, páni neb kmetowé wedle obyčeje súditi mají.

XLIV. De prolatione termini per judicem.

Sicut observatum reperimus antiquitus, statuimus, ut si quando judex terrae, in

Jakož zachowáno shledali sme od staradáwna, ustanowujem, jestližeby kdy súd-

[1]) *P* 1. má jdete. [2]) *P* 1. wady poctiwost w najw.

testimonium duorum vel plurium, alicui in quacunque causa terminum de certa scientia assignaverit, aut ad postulationem alicujus dilationem concesserit, tantam efficaciam et vigorem censeatur habere hujusmodi terminus, licet unicus taliter assignatus, quantum trina publica proclamatio per trium dilationum debita et consueta intervalla in foro publice facta reperiretur habere.

ce zemský na swèdomie dwèma neb ce jim komu w kterékoli při rok z j ho swého wèdomie položil, aneb k pr nèčí prodlenie žeby pójčil a odložil takowú moc jim samým ten rok má jn jakoby trojím obecným prowoláním třikrát trhem zjewnè se stalo.

XLV. De regni defensione.

Munitio quaeque bellica tractanda semper est mente quieta, quia tunc male quaeritur, cum jam imminentibus hostibus necessaria judicatur. Itaque futuris eventibus praecavere volentes, et subditorum nostrorum fidelium securitatem et pacem, quas illis nostris temporibus multo labore quaesitas feliciter deo juvante contulimus, illaesas a cunctis hostium violentis incursibus praeservare: edicto praesenti providimus ordinandum, sicut ex institutis antiquis regni nostri Boemiae jam comperimus observatum: quod si quando contingat hostes regni nostri praedicti metas invadere vel intrare, tunc indifferenter omnes, tam principes, quam barones et nobiles sive wladykones, ac etiam cives et oppidani, imo populus universus regni, juxta ordinationem regiam et mandatum, debeant armata manu circa metas ipsas potenter assistere septimanis quatuor, sumptibus propriis et expensis, patriam propriam viriliter defensuri. Si tamen ultra

Twrz neb ohrada wšeliká má spr wána býti wždycky pokojnú mysli; w tu dobu zle se shledáwá, [1]) když, an nepřietelé přítomni jsú, potřebna b Protož budúcích našich wèrných bez nost a pokoj, kteréž sme jim za n časuow welikým úsilím z božie po šťastnè dobyli a dali, bez úrazu ode w nepřátel násilných přibèhuow chtiec chowati, wýpowèdí túto zřiediti umi sme, jakož z práw starých králowstwie šeho Českého již shledali sme zachow jestližeby kdy přihodilo se, žeby ne telé králowstwie našeho přitáhli na n tehdy bez wymienky wšiecki, tak d kniežata, páni, šlechtici, wládyky, ja mèšťané a z mèsteček se wším lidem lowstwie podlé zřiezenie králowa a p zánie mají brannú rukú k tèm mezím nè se okázati, čtyři nedèle na swuoj klad a ztrawu swé wlasti mužsky b ce. Pakliby přes ty čtyři nedèle k nè králowstwie jich potřebie bylo: t

---

[1]) *P* 1. hlediena býwá, když již.

quatuor septimanas eos defensioni regni expediret intendere, tunc eo tempore duntaxat, quo ultra septimanas ipsas quatuor vacaverint defensioni praedictae, liceat eis de bonis et juribus regis tantum recipere et non ultra, quantum eis et equis eorum sufficiat ad expensas.

w tom času, cožby mimo ty čtyři nedèle bylo, dopúštie se jim, aby s zbožie a práw králowských sobè brali, nic wiec, než cožby jim a koňóm jich k ztrawè stačiti mohlo.

XLVI. Ut tempoře guerrae non exeant regnicolae extra terram.

Ad defensionem patriae quisque debet singulari quadam caritate prospicere, et personam suam cunctis objectare periculis, ne patriam suam lacerandam relinquat extraneis. Hoc igitur edicto jubemus, quandocunque regem Boemiae sive regnum ipsum contingat guerram habere, nulli omnino regnicolae quacunque ratione vel causa licere exire limites dicti regni, nisi hoc de certa scientia dicti regis processerit et speciali gratia vel mandato. Quod si quis exire praesumpserit, bonorum omnium publicatione mulctetur [1]).

K obranè wlasti každý má sám nèkakú zwláštní láskú prozřieti, a osobu swú wšelikým wydati nebezpečnostem, aby wlasti swé nedopúštèl hubiti cizozemcóm. Protož túto wýpowèdí přikazujem, kdyžbykoli králi Českému neb králowstwí tomu udalo se wálku jmieti, aby žádný zemènín žádnú příčinú ani při z zemè nejezdil, leč s králowým wèdomím a zwláštní milostí i přikázánie. Pakliby kto z zemè wyjeti smèl, obrácením zbožie jeho do komory králowy má kárán býti.

XLVII. Ut servi tempore expeditionis a dominis suis licentiam non petant.

Nulli omnino licere permittimus, sed protinus inhibemus cujuscunque domini servitori expeditionis jam proclamatae tempore licentiam petere a domino suo, quacunque ratione vel causa, expeditione ipsa durante, contra sui domini voluntatem.

Žádnému konečnè slušnu býti nedopúštieme, ale owšem bráníme, čiehožkoli pána služebník w čas wojny prowolánie aby odpuštènie od pána swého nežádal pro žádnú wèc, dokudžby ta wojna trwala, proti wuoli swého pána.

XLVIII. De Boemis servientibus extraneis dominis.

Quia saepe contingit, (quod ex magnanimitate [3]) procedit,) barones aut nobi-

Ponèwadž se často přiházie, což [2]) z weliké přielišnosti pochàzie, že páni, lidé uro-

---

[1]) *B.* mulceatur. [2]) *P* 1. Neb se často přih. že z weliké. [3]) *JB.* magnanimi.

les vel wladykones regni nostri Boemiae certis dominis vel amicis eorum in diversis mundi provinciis extra regnum ipsum commorantibus, cum [1]) stipendiis, sive in armis servire: praesenti constitutione sancimus, personas hujusmodi cujuscunque promissi vel conventi servitii ratione vel causa terrae regni Boemiae publice vel occulte, tacite vel expresse, per se vel alium nullatenus nocere debere. Quod si quiscunque et cujuscunque status vel conditionis existat, pro tempore contra fecisse repertus exstiterit: bonis omnibus confiscatis, velut patriae propriae regnique aemulator et proditor, capitali sententia feriatur.

zení neb wládyky králowstwie našeho Českého urozeným pánóm neb přátelóm swým w rozličných wlastech, ježto w tomto králowstwí nebydlé, na žold neb bez žoldu w oděni slúžie: tiemto ustanowením za práwo činíme, aby osoby takowé, kteréhožkoli buďte slibu neb úkolu w službě, žádnú příčinú neb wěcí zemi České zjewně ani tajně, mlčiec neb nadhlas, sami ani skrze jiného nikoli neškodili. Pakliby kto kteréhožkoli buď stawu neb pokolenie proti tomuto ustanowenie co učinil, a w tom shledán byl: zbožie jeho buď do králowy komory obráceno, a jako nepřietel a zrádce wlasti swé wlastnie a králowstwie ztracením hlawy má hynúti.

XLIX. [2]) De juribus regiis silvarum.

De juribus silvarum nostrarum regni Boemiae, quarum densitas arborumque admiranda proceritas non inter minimas particulas regni gloriae est notanda, tam pie quoad fideles nostris silvis ipsis convicinos, ne illi forte litigare nobiscum et sumptibus ac laboribus gravari cogantur, quam provide quoad regalia jura nostra servanda disponere intendentes, morem priscum, sicut accepimus, specialiter etiam in hoc imitantes, sancimus: quandocunque nobilis aliquis sive cliens causam cum nostra curia super metis silvarum habere contigerit, tunc pro parte regia producantur novem silvani seu servitores, pro parte vero clientis totidem nobiles vel clientes; quibus in praesentia [4]) purggravii nostri

O práwiech lesuow našich králowstwie Českého, jichžto hustost a dřiewie diwná wysokost we mnohých krajích swěta slawně jest oznámena, tak dobře pro wěrné naše těm lesóm přísediecé, aby ti snad s námi se waditi a s náklady a pracemi obtieženu býti nuceni nebyli, takéž opatrně pro zachowánie práw našich králowských spósobiti mieníme, obyčej starý [3]), jakož srozumiewáme, zwláště w tom následujíce, za práwo činíme: kdyžbykoli wládyce kterému neb panoši při s našim dworem o meze lesnie udalo se jmieti, tehdy s strany králowy buď postaweno dewět hájných neb služebníkuow, a s strany panoše tolikéž wládyk neb panoší. Ti, když před purkrabí našim neb před wladařem kráл

[1]) *T.* non. [2]) *W T. chybí rubr.* 49—61. [3]) *P1.* stran. [4]) *J.* provincia.

aut villici regionis illius constitutis, adhibitis etiam duobus vel uno saltem militibus ad hoc specialiter commissariis deputatis per regiam majestatem, et loco causae seu litigii per eos diligenter inspecto, ipsi purggravius aut villicus et milites informationes omnes, facientes ad materiam causae, diligenter recipiant, et si possunt debite concordare, fodi faciant magnos acervos et terminos stabiles atque notos infigere, per quos causa ipsa sopita, nulla in posterum relinquatur occasio litigandi. Si vero non possent debite concordare, tunc sorte data per [2]) purggravium seu villicum supradictos, tres ex productis novem supradictis, quos sors ipsa elegerit, super dubiis causae, jurati prius, ferant testimonium veritati; secundum quod judicium dirimatur, et ponantur acervi vel termini juxta testimonium eorundem. Taliter etenim et juri nostro consulitur, et fideles nostri longis dispendiis non gravantur.

jiny té (stanú,) ať přijmú k tomu [1]) jednoho neb dwa rytieře poručníky zwláště wydané od Králowské Welebnosti, kterýmižto miesto té pře a ruoznice pilně buď opatřeno. A purkrabě neb wladař i ti rytieři přímluwu k tomu wšickni učiniti mají, a tu při pilně ohledati, aby mohli řádně smluwiti, kopati kážíc kopy weliké a meze pewné a znamenité, skrz něž ta pře bylaby udušena, aby žádná potom nebyla zuostawena příčina swáru. Pakliby nemohli podobně smluwiti, tehda purkrabie wydaj tři swědky z dewieti postawených swědkuow, na kteréž los spadne, cožby pochybowali w té při, najprw přisežte, a wydajte swědectwie prawdě a tomu, oč se je súd počal, a meze buďte zasazeny wedle těch swědomie. A tak i práwu našemu bude poradieno, a wěrní naši welikými a dlúhými škodami nebudú obtieženi.

L. De incisione silvarum.

Silvarum nostrarum admirandam exteris [4]) pulchramque congeriem non tam volumus dissipari, quam [5]) etiam diligenti custodia ab omni prorsus succisione, nisi quam specialiter permiserimus, intendimus praeservari; et intactam perpetuamque manere volentes, jubemus, quod nullus ex silvanis nostris sive lowcis, aut alia quaeque persona, quacunque ratione vel causa, possit incidere aut exportare lignum ali-

Lesuow našich diwné z zemí [3]) i také krásné shromážděnie netoliko bychom je chtěli rozptýliti, ale také snažnú stráží ode wšeho rúbánie, lečbychom comu zwláště dopustili, zachowati míeníme a nepoškwrněné wěčně je jmieti chtiec, přikazujem, aby žádný hájný náš, ani lowčí, ani která jiná osoba žádnú wěcí nesměl jich rúbati, ani kterého dřewa z těch lesuow wywesti ani utratiti neb prodati, leč

---

[1]) *P* 1. krajiny té, přijmúce k tomu. [2]) Per *chybí w J.* [3]) *Starý překladatel, na místě* »exteris« (cizincům) *četl chybně* »ex terris.« [4]) *J.* exterminis. [5]) *J.* quantum.

quod ex silvis nostris, seu alienare vel vendere, nisi tantummodo aridum lignum, vel quod vi ventorum ceciderit. His itaque duobus generibus lignorum duntaxat uti liceat, illaque vendere silvanis nostris ad camerae nostrae compendium, juxta solitum et antiquum; nisi de certa scientia regia et speciali gratia concessum aliud alicui per literas regias patentes appareret; poena imminente contrarium facienti, mutilationis manus dextrae, qua adjutrice potissima praesumitur rationabiliter deliquisse, et publicationis in fiscum hereditatis, quam a nobis seu curia nostra pro servitio custodiae silvarum visus exstiterit possidere.

toliko suš anebo cožby wětrem : Toho jedné dwojího lesu požíwati, hájní naši prodáwati k užitku komoı šie wedle obyčeje starého mají, lečby z jistého králowského wědo zwláštnie milosti byloby co pójčeno zřetedlně listy králowskými otewře pod pokutú, ktožby proti tomu ı utětie ruky prawé, ježto jí pomoı wěčí jměl z úmysla zhřešiti, a děd jeho do komory našie obrátiti, které od dworu našeho neb od nás za ε ostřiehání lesuow držal.

LI. De ablatione equorum volentibus subripere silvas.

Quandocunque contigerit, quod silvani nostri seu lowci alicui infra silvam equos et currus abstulerint, praetendentes illum cum dicto curru venisse subripere seu furari ligna nostra silvarum, illo haec omnino negante: ut altercatio finem recipiat in instanti, secundum quod fore comperimus hactenus observatum, sancimus in hujusmodi casibus duos ad minus silvanos seu lowczos in curia nostra regia, coram scilicet officialibus nostris regionum illarum haberi; a quibus prius exacto juramento, duos digitos elevando, ut moris est eis, testimonium volumus perhiberi, juxta quod litigium dirimatur. Et si reperiatur culpabilis ille, cum bonis suis omnibus regis gratiae sit commissus.

Kdyžby se koli přihodilo, žeby háj ši neb lowčí někomu wedle lesu k wuoz wzali, majíce za to, žeby s tien zem přijel chtě drwa krásti z naši suow, a on žeby toho přel: k ukc hádanie toho na miestě, [1]) jakož sme dali za práwo držáno býti až do sie le, i činíme za práwo w takowých] dách, dwa najméně hájné neb low našem králowském dwoře před úře našimi těch krajin abysta byla, od najprwé přísahu přijmúc dwěma zdwihnutými, jakož obyčej jest, sw twie chceme aby bylo wydáno wedle odkud ta pře pocházie [2]). A budeli dán winný, se wším zbožím swým lowě milosti buď poručen.

---

[1]) *P* 1. přel, zdá se hádanie o tu při, i staň se, jakož. [2]) *Widěti, že starý pře tel četl* »derivatur« *na místě* »dirimatur.«

LII. De metis et limitibus silvarum.

Si quando de metis seu limitibus silvarum regalium Boemiae inter regis procuratores aut alios quoscunque regnicolas altercatio oriatur, testes non extranei, nec de remotis partibus in controversia producantur, sed nulli penitus admittantur, tam contra nostram regiam curiam pro parte alia, quam etiam vice versa contra partem aliam pro parte nostrae regiae curiae supradictae, nisi silvani, in locis propinquioribus habitantes metis aut territoriis ipsis, de quibus quaestio ventilatur.

Jestližeby kdy o meze lesuow králowských w Čechách mezi králowými wladaři a mezi kterými jinými zemany puotka se stala: tehdy swědkowé ne cizie ani z dalekých krajin buďte k té při ku protiwnosti wywedeni, ale žádnému nebuďte dopuštěni též proti králowskému dworu ku pomoci straně druhé, jako též zase proti straně druhé ku pomoci dworu našemu králowskému, jedné hájní w miestech blízkých těm krajinám neb mezím přisediecie, o kterýchžto zmienka jest.

LIII. De silvis excisis.

Silvas nostras, quas in aliquibus partibus earundem succisas et effossas, et aliquas cultas et laboratas audivimus, quasque nostras hereditates existere et ad nostram regiam cameram devolutas post mortem illustris regis Ottacari divae memoriae nemo debet ambigere, ad eandem regiam cameram pertinere decernimus et jubemus; nisi aliud clementia regia cuiquam reperiatur de gratia speciali per suas patentes literas concessisse.

Lesy naše, kteréž w některých krajinách porúbané, wykopané, a některé wyorané a dělané slyšíme, kteréžto naše dědictwie jsú a na naši komoru nápadem spadly po smrti jasného krále Přemysla zbožné paměti, žádný nepochybuj, že do tej králowy komory mají přislušeti; tomu chceme i za práwo pokládáme, lečby co jiného Milost Králowská zwláštnie milosti swé někomu zřetedlnými listy pójčila.

LIV. Ut non excorientur arbores silvarum regalium.

Ne constitutionibus suprascriptis, [1]) quas pro conservatione silvarum nostrarum regalium diligenter edidimus, ullatenus fraus fiat, sancimus, ne quis, (quod dolorose saepius factum fore percepimus), quocunque tempore anni, maxime in vere, aut

Aby ustanowením swrchupowěděným, kteréž sme k zachowání lesuow našich králowských pilně učinili, žádná lest nebyla, za práwo činíme, aby nižádný čas, a zwláště w podletí i w létě, lesuom žádných prwní neb druhú miezhú pro žádnú

---

[1]) *J.* supradictis.

etiam in aestate, arbores silvarum ipsarum quacunque ratione vel causa, in primis vel secundis aut aliter quoquomodo corticibus excoriare, vel cortices ipsas incidere vel rumpere audeat vel praesumat, poena imminente contrarium facienti: si silvanus fuerit, excoriationis manus dextrae, et publicationis [1]) bonorum omnium, quae a nobis pro servitio custodiae silvarum earum noscitur obtinere; si vero alia quaecunque persona, excoriationis manus dictae poenam tantummodo patiatur.

wěc kor lúpati w nich nesměl, pod pokutú, ktožby proti tomu činil, budeli hájný, ruka prawá buď jemu odřena, a zbožie wšecko, kteréž jest od nás za službu ostrahowánie lesuow držal, buď do komory našie obráceno; pakliby byl jiný který člowěk, odřením ruky prawé pokutu má toliko trpěti.

LV. De impositione ignis ad silvas.

Si quis tanta temeritate repletus exstiterit, quod ignem imposuerit vel imponi fecerit in silvis nostris aut baronum nostrorum vel aliorum quorumcunque juxta limites regni nostri Boemiae, aut in arboribus vel herbis earum, ardore igneo usque ad vitae exitum comburatur.

Jestližeby kto takú wšetečností naplněn byl, žeby oheň kladl neb klásti kázal w lesích našich neb panských neb w jiných kterýchžkoli w mezích králowstwie našeho Českého, w dřewí neb kořeny jejich, ohněm až do skonánie žiwota pálen má býti.

LVI. De caedentibus silvas vel distrahentibus.

Contra caedentes arbores seu ligna silvarum poenas debitas statuimus. Sed quia caesas per aquas [2]) maxime aut per terram ducere multos impune percepimus, statuimus, quod si quis arbores seu ligna quaeque, quantumcunque non inciderit, si tamen caesas contra formam constitutionum nostrarum duxerit per aquam vel terram, aut auxilium dederit ad ducendum, poena consimili mutilationis manus dextrae feriatur.

Proti těm, ježto stromy rúbají neb drwa w lesích, pokuty hodné ustanowujem, jestližeby kto stromuow neb dřewí kteréhokoli, ačby jich i nerúbal, a žeby porúbená proti spósobu ustanowení našeho wywozil wodú neb zemí, aneb k tomu pomoc dáwal: pokutú túž prawé ruky uťaté má hynúti.

---

[1]) Publicationis *chybí w B.* [2]) *B.* per quas.

LVII. De custodia silvarum, quae succisae furtim ducuntur per aquas.

Purggravios seu castellanos nostros castrorum infra scriptorum, super labentia flumina regni situatorum, curam vigilem et custodiam die noctuque habere volumus diligentem, ut ligna quaeque vel arbores, quae plurimae in silvis nostris subreptae per eadem flumina duci percepimus, et demum, nostra conscientia inconsulta, verti in utilitates proprias privatorum, in camerae nostrae dispendium et gravamen. Cum igitur territorium et districtum castri, cui quisque praeest, pervenerint, per eos vel per alios, quos ad id duxerint deputandos, intercipiantur, et arrestentur, simul et personae quaecunque ducentes ligna et arbores supradictas; et statim facta nobis conscientia speciali, tamdiu eas teneant arrestatas, donec a nobis aliud habuerint in mandatis; nisi patentes literas nostras ostenderent, aut alia intersigna, ad haec specialiter deputata, per quas forte illis majestas regia concesserit eas arbores deducendas; poena imminente castellanis praedictis, si scienter permiserint transire arbores aliquas sive ligna contra mentem ordinationis praesentis, amissionis officii et dupli restitutionis in fiscum valoris sic dictarum arborum vel lignorum. Si vero negligenter et ignoranter, poena dupli tantummodo feriatur; poenis aliis, contra caedentes vel ducentes arbores sive ligna statutis, firmis manentibus atque fixis.

Purkrabiem našim a wládařóm hraduow dolepsaných, nad wodami tekutými králowstwie našeho usazených, přikazujem, snažnú a pilnú stráži aby dnem i nocí jměli; neb mnohé lésy, kteréž w lesích našich nám kradú, těmi řekami že plawie srozumiewáme, a potom bez našeho wědomie a rady to na swé potřeby obracují k škodě komory našie. Protož kdy mimo hrad neb twrz naši poplowú, ten kdož tu wládne, sám neb skrze jiného i lesy i ty lidi stawowati má, a inhed wznesa na nás zwlášť, tak dlúho je drž, donižby jiného od nás neměl u přikázánie, lečby otewřené listy naše okázali, aneb některá znamenie na to zwláště wydaná, skrze kterážto znamenie snad jim králowská Milost dopustila, aby ten les plawili; pod pokutú purkrabím swrchupsaným, jestližeby wědomě dopúštěli jíti lesóm proti úmyslu ustanowenie tohoto, aby úřad ztratili, a dwénásob nawrátili do komory králowy, začby ten les stál. Pakliby zmeškánie neb newědomím toho dopustil, tehdy pokutú, aby dwénásob zaplatil, začby ten les stál, buď treskitán, a jiné pokuty těm, ktožby rúbali neb wozili lesy proti ustanowenie, ty w swé celosti pewny ostaňte.

LVIII. De hereditatibus et bonis ad regiam cameram devolvendis.

Curiae nostrae regiae jura, quae maxime priscorum temporum usu longissimo

Dworu našeho práwa, kteráž zwláště od staradáwna jsú potwrzena, cožkoli slušně

sunt probata, quantum debite possunt, praeter injuriam alicujus, procurari volumus et tueri; quia decet principem, sicut subditos in pace servare et universalem justitiam colere, ita proprii juris futura compendia non abjicere, quae recte disposita, in subditorum fidelium commoda propria saepius a regali munificentia transferantur. Sancimus igitur, quandocunque regnicola quisque, cujuscunque status seu conditionis existens, a seculi hujus vita labili migraverit, nullis relictis liberis a suo corpore legitime procreatis, quod bona omnia et hereditates, quae fuerunt dicti defuncti, ad nostram regiam cameram sive fiscum totaliter devolvantur.

bez cizie škody jednána býti mohú, chcem tomu, aby byla držána. Neb sluší to knieżeti, jakož u pokoji chce swé poddané zachowati, a obecnú sprawedlnost wésti, tak swých wlastních práw a budúcích užitkuow aby nezamietal, kterážto práwa, když prawě spósobena budú pro poddaných wěrných užitek, z králowské štědroty častokrát býwají dáwány. Protož za práwo činíme, kdyžbykoli který zemenín, kteréhožkoli stawu buď neb řádu, z tohoto swěta zšel, žádných dětí nemaje od sebe řádně pošlých, že zbožie wšecko i dědictwie, cožby bylo toho úmrlého, do našie králowské komory a měšce úplně má spadnúti.

LIX. De alienandis hereditatibus.

Siquis hereditatem propriam in vita sua cuiquam dare, vel alio modo concedere et a se in alium transferre voluerit, debeat ante [1]) licentiam petere a regia majestate; qua licentia petita et concessa, mittat nuntium, scilicet baronem officium kmetonis habentem, ad supremos beneficiarios, qui ad relationem dicti baronis, pro parte majestatis ejusdem eis factam, poni facere debeant ad tabulas terrae infra annum continuum tunc proxime subsequentem, tempore scilicet unius ex conciliis generalibus, ut moris est, in quatuor anni temporibus celebrandis.

Aut si praeelegerit, in uno ex dictis conciliis, sedentibus in judicio supremis beneficiariis, coram ipsis asserat et publi-

Jestližeby kto dědictwie swé wlastnie za swého žiwota komu dáti neb pójčiti aneb od sebe k jinému přewesti chtěl, má odpuštěnie prositi od Králowy Milosti; kterézto dopuštěnie wyprošené a dopřené maje, má poslati posla swého, tociž pána, kterýž úřad kmetský má, k najwyššim úředníkóm, keřížto k spráwě toho pána, od Králowy Milosti jim powěděné, mají wložiti kázati do desk zemských w jednom roce pořád zběhlém, w času tociž na jednom z sjezdúow obecných, jakož obyčej jest, o suchých dnech w jednom z těch čtyř sněmuow.

Když sobě zwolí, když úředníci najwyšší při súdu seděli, před nimi powědieti má, a zjewně wyznati dánie neb pójčenie ta-

[1]) *JB.* autem.

ce protestetur dationem seu concessionem hujusmodi, quam facere jam intendit, nulla alia petita regis licentia vel obtenta; et subsequenter ad tabulas posita datione seu concessione praescripta, de mandato beneficiariorum supremorum ipsorum, posessionem realem transferat hereditatis seu rerum taliter concessarum in eum, cui duxerit concedendum [1]), sicut alia super hoc edita nostra constitutione cavetur. Qua solennitate servata, licet postea persona talis absque liberis decesserit, in hereditate tamen seu bonis per eam concessis taliter seu datis camera regia seu fiscus nihil intelligatur posse petere vel habere.

Alia vero hereditas quaecunque, in mortis articulo, sicut aliquando factum audivimus, vel alio quoquomodo citra [2]) solemnitatem praescriptam donata, vel qualitercunque concessa, quibuscunque personis, collegiis aut locis ecclesiasticis vel secularibus publicis vel privatis, concessionibus et donationibus ipsis ex nunc prout ex tunc per nos penitus annullatis et invalidis factis, ipso jure fisco nostro intelligatur esse commissa.

kowého zbožie, kteréž učiniti mienl, a žádného jiného od Králowy Milosti nežádaje dopuštěnie; a potom wlože we dsky to dánie neb pójčenie, z přikázánie úředníkuow najwyšších, toho zbožie učiň přewedenie skutečné dědictwie neb těch wěcí, kteréž dáti chce, na toho, komuž dáti to mienil, jakož jiné naše ustanowenie o těchto wěcech šťřeji to wyprawí. A když poctiwost toho jednánie dokoná, by pak člowěk ten bez dětí zšel, tehdy w dědictwie neb zbožie tak wzdaném neb pójčeném králowa komora neb měšec nemuož nic obdržeti ani jmieti.

Jiné pak dědictwie kterékoli na smrti, jakož sme slýchali, žeby se dálo, i jinak žádným obyčejem mimo řád slawný předepsaný by bylo dáno aneb kterak pójčeno kterýmžkoli osobám, zboruom neb městuom duchownim neb swětským, obecným neb zwláštným: takowá pójčenie neb wzdánie jim nynie i potom úplně rušiece a zhazujíc, tiemto práwem chceme aby wědieno bylo, že jsú našemu měšci poručena.

LX. De translatione hereditatum occulte in alios.

Aliquando factum fuisse comperimus, quod quidam hereditates proprias in alios transferre volentes, illas occulte transferunt seu donant, et occulte ad tabulas sibi faciunt, nulla a clementia regia petita licentia, nec aliqua notificatione supremis beneficiariis, ut moris est, facta. Quod,

Někdy že se dálo shledali sme, že někteří dědictwie swá na jiné lidi přewesti chtiec, je tajně přewodie neb dáwají, a tajně do desk zapisowati welejí, žádného dopuštěnie od Králowy Welebnosti nežádajíc, ani kterého oznámenie najwyšším úředníkóm, jakož běh jest, učiniec. Ale

[1]) *B.* committendum. [2]) *JB.* circa.

quia cedere in praejudicium nostri juris et dictorum beneficiariorum officii et honoris contemptum non ambigimus, detestantes, sancimus, donationes, concessiones seu translationes hereditatum taliter non servata solemnitate debita quibuscunque factas, super quo [1]) beneficiariorum hujusmodi testimonium stare volumus, nullius penitus esse vigoris, sed eas hereditates seu bona quaecunque taliter occulte donata seu translata, velut indignis, ablatas, regis camerae confiscari. Scriptor autem, qui occulte taliter hereditates seu bona praedicta ad tabulas posuerit, ultimi supplicii poena plectatur.

že to widíme k škodě našeho práwa a swrchupsaných úředníkuow úřadú i k cti že to jde i ku potupě, nepochybujíce, a w mrzkosti to majíce, za práwo činíme: ktožby tak dáwali, pójčeli aneb přewodili dědictwie, nezachowajíc ani učiniec řádu slawného, komužbykoli je učinili, a úředníky desk žeby swědomie stálo: chceme úplně aby takowá wzdánie žádné moci neměly, ale ta dědictwie neb zbožie, kteráżby tak tajně dána neb přewedena byla, jakožto nehodným je odejmúc, do králewy komory buďte obrácena. A písař ten, kterýżby tak tajně dědictwie neb zbožie we dsky kladl, poslední muky pokutú buď kárán.

LXI. Alia materia ad idem.

Ut committendae fraudis omnis materiam omnibus auferamus, constitutionem praesentem subscriptae cautelae suffragio communimus, sancientes expresse, quod post impositionem ad tabulas dationis seu cujusvis concessionis hereditatis alicujus, hoc penitus observetur, videlicet, quod ad requisitionem donatarii seu illius, cui facta fuerit datio vel concessio suprascripta, supremi beneficiarii specialem nuntium debeant destinare, qui donatarium seu concessionarium hujusmodi in corporalem possessionem inducat rerum seu hereditatis taliter concessarum infra annum continuum a die positionis ad tabulas supradictae numerandum. Qui etiam, adepta possesione praedicta, faciat statim voce praeconia pu-

Abychom wšie učiněné lsti příčinu wšem odjali, jie nedopúštějíc, ustanowenie toto s podepsané opatrnosti pomocí potwrzujem, za práwo zjewně činiece, že po wložení we dsky dánie neb kteréhož buď pójčenie dědictwie, aby toto úplně bylo zachowáno, točiž aby k žádosti toho, ktož dáwá, neb toho, komuž jest dáno neb pójčeno to zbožie swrchupsané, najwyšší úředníci zwláštnieho posla poslali, kterýžto takowého w osobně tělesné drženie uwésti má w zbožie neb dědictwie takowé pójčených w roce pořád zběhlém, ode dne do desk wloženie počítajíc; a ten, když toho dosáhne drženie swrchupsaného, má inhed prowolati kázati biřicem po tři tihowé dni w tom městě, kdež to zbožie

[1]) *J.* factas, quo.

* 8 I

blice proclamari tribus diebus fori illius civitatis vel loci, in quo est situata vel concessa hereditas supradicta, (vel si forte ibi forum non celebraretur, in tribus foris, diversis tamen vicibus, locorum propinquorum circumstantium hereditati praedictae), quod talem donatarium, (proprio nomine et cognomine nominando,) in possessionem dictae hereditatis induxit ratione dationis seu concessionis factae per talem. Super qua si quis jus aliquod se habere dicat, vel alias quidquam petere voluerit, coram supremis beneficiariis, sedentibus in judicio in alio conciliorum in quatuor anni temporibus celebrandorum, compareat, infra tres annos et sex septimanas a die ultimae proclamationis continue numerandos, de jure suo debite ostensurus; comminando, quod ultra dictum terminum veniens, nullatenus audiretur. De quibus singulis idem nuntius immediate relationem facere teneatur supremis beneficiariis supradictis, qui relationem eandem ad tabulas scribi et inseri facere per terrae notarium, vel vices gerentem juxta dationem seu concessionem praedictam, nullatenus differant vel omittant. Si quis autem post lapsum terminum trium annorum et sex septimanarum praescriptarum comparuerit, jus aliquod se habere dicens in bonis hereditatis praedictae, audientia sibi super hoc denegetur omnino. Quod si relatio dicti nuntii pro tempore scripta in tabulis et apposita non appareat [1]), ut praefertur, dationem seu concessionem quamcunque cujusvis hereditatis, quantumcun-

leží; pakliby snad tu trhu nebylo, ale na jiných třech trzích najbližších příležících k tomu dědictwie, že takého N., jmenuje jej jménem prawým i příjmím, w držénie tak řečeného dědictwie uwedl z příčiny dánie neb pójčenie skrze takéhoto N.; a mnělliby pak kto neb řekl, že prawo k tomu má, neb žeby kto to uprosil: před najwyššími úředníky, když za súdem sedú o suchých dnech, okázati se má do tří let a šesti neděl, ode dne prowolánie posledniého pořád čtúce, že prawo swé řádně okázati chce; pohrozuje také, že, když ten čas wynde, ktož řekl, že prawo k tomu má, slyšán nebude nikolí. O kterýchžto wšech wěcech ten posel inhed má zprawiti a rozličiti před úředníky najwyššími, a ti úředníci sprawu tu we dsky zapsati každe písaři zemskému neb náměstku jeho wedle dánie aneb toho pójčenie, a toho nikoli aby nezmeškáwali ani opúštěli. Pakliby kto po wyjitie času tří let a šesti neděl stál, a řka, že prawo nějaké má na tom zbožie a dědictwie, slyšenie o to má jemu odepřieno býti konečně. Pakliby zpráwa a rozličenie posla swrchupowěděného we dskách položena nenalezena byla, tak jakož se swrchu píše: tehdy

[1]) *J.* apposita appareat.

que ad tabulas positam, nullam penitus et velut non factam censeri decernimus et volumus ab omnibus reputari.

dánie neb pójčenie jakéžkoli, ačkoli we dsky wložené, nikakowéž a jako neučiněné má jmieno býti.

LXII. De dotibus ad regiam cameram devolvendis.

Quod novimus antiquitus observatum, praesenti renovamus edicto: quod si mater a filiis suis dotem recipiens nuptias secundas contraxerit, et subsequenter ipsa ejusque maritus secundus decesserint, nec in vita sua dotem suam eandem cuiquam concesserit et ad tabulas solemnitate servata non posuerit: dos talis, sive sit in hereditate, sive in numeratae pecuniae quantitate, ad regis cameram noscitur pertinere.

Co sme shledali od staradáwna zachowáno, nynější túto wýpowědí obnowujem. Jestliže máti od synuow wěno wezmúc druhé se wdá, a potom ona s mužem druhým umřeli, a za swého žiwota toho wěna žádnému nedala, a we dsky zemské s zachowáním řádu slawného newložila: wěno to, buď na dědictwie neb na hotowých penězích, do králowy komory má slušeti.

LXIII. [1]) De hereditatibus ad regiam cameram pertinentibus.

Informatione fide digna accepimus [2]), ad jus regium in solidum pertinere omnes hereditates effossas jam, et quae effodientur in posterum in montibus, videlicet in metis terrae ultra Usk [3]), ultra Pontem et ultra Cadanum usque in Domassin [4]).

Quare praesenti sancimus edicto, omnino hereditates infra [5]) praedictos terminos repertas jam, vel quandocunque reperiendas, ad regiam nostram cameram devolvi et penitus applicari.

Qui vero usurpasse aliquid ex dictis hereditatibus visus exstiterit, aut effodisse vel aliter exstirpasse, in silva nostra egregia, infra [6]) quam dicti termini situati noscuntur, poena infamiae et quadrupli restitutione mulctetur. Etenim inter ceteras sil-

Z wiery hodného naučenie srozuměli sme, že k králowu práwu úplně příslušejí wšeliká dědictwie již wykopaná i potom kteréž wykopány budú na horách, tociž na mezích zemè za Mostem, za Kadaní až do Damašiny.

Protož túto wýpowědí za práwo činíme, wšecka dědictwie wedle swrchupsaných mezí již nebo potom nalezená že do králowy komory nápadem mají býti.

Pakliby kto co těch již řečených dědictwie k sobě bezpráwně hrnul neb kopal neb wywrátil w lese našem wýborném podlé toho, jakož meze zasazené jsú: pokutú zlé powěsti s nawrácením čtwernásob buď tresktán. Zacelo mezi jinými

[1]) *T. chybí r.* 63. [2]) *B.* percepimus. [3]) *B.* Vlse. [4]) *J. B.* Damassum. [5]) *B.* juxta. [6]) *B.* juxta.

[illegible] illa scilicet nostra debet enim praecipue et singulari diligentia custodiri, quae tam utili tamque mirabili arborum congerie, regnum nostrum Boemiae circuit. Cujus eminens protensusque ambitus praestat feliciter eidem regno propugnacula perpetuo gloriosa.

lesy naše [illegible] najpilnějí a zwláštní pilností má ostřiehán býti, kterýžto tak užitečným jako diwným stromuow shromážděním králowstwie naše obkličuje, jehožto lesa wysoký a dlúhý obchod činí králowstwí tomu ščastně obranu slawnú a wěčnú.

LXIV. De hereditatibus civium.

Cujuscunque civis hereditas libera, (non censuata, nec [1]) civitati admensurata,) absque liberis ex suo corpore legitime procreatis decedentis, velut bona nobilium, ad regiam cameram pertinet de jure et de consuetudine regni nostri praedicti.

Wšelikého měštěnína dědictwie swobodné, (neplatné ani k městu přiměřené,) kterýž bez děti od swého žiwota pošlých řádně umřelby, jakožto i wládyčie zbožie, do komory slušie z práwa a z obyčeje našeho králowstwie.

LXV. De hereditatibus propter excessus ad regiam cameram devolvendis.

Bona et hereditates cujuscunque, propter commissa per eum crimina, capitis vel suspendii aut alia quaque poena defuncti, superstitibus etiam liberis ex ejusdem criminosi defuncti corpore quantumcunque legitime procreatis, de jure regni nostri et consuetudine approbata ad regiam cameram nullo medio devolvantur.

Zbožie a dědictwie každého člowěka pro zawiněnie, kterýžby stat neb oběšen byl, aneb žeby jinú jakúžkoli kázní sšel, by pak i děti zuostawil, z toho swého tak hanebně sešlého žiwota, ačkoli řádně od něho by pošly, z práwa králowstwie našeho i z uobyčeje potwrzeného do králowy komory polowice *(sic)* má spadnúti.

LXVI. De hereditatibus devolvendis ad filios vel parentes.

Hereditates parentum utriusque sexus, scilicet patris et matris, quas ad filios ex eorundem parentum corporibus legitime procreatos [2]) deferri regaliter [3]) volumus et sancimus [4]), non solum de liberis in paterna potestate sistentibus seu cum ipsis parentibus simul cohabitantibus, sed etiam de emancipatis seu divisis a parentibus

Dědictwie rodičuow obojích, točiž otce a mateře, kteréžto k synóm z jich žiwotuow řádně pošlým z práwa obrátiti mieníme, a chcme i za práwo činíme, netoliko o těch detech, kteříž doma pod mocí otcowú jsú, anebo s swými rodiči bydlé, ale také aby i o těch bylo rozumieno, kteříž z moci jich již jsú wyňati, a od

[1]) *J.* vel. [2]) *J.* procreatis. [3]) *T.* regulariter. [4]) *B.* volumus et jubemus.

supradictis intelligimus. Licet enim personarum et larium [1]) remotio inducatur, non propterea sanguinis necessitudo, quae nulla potest ratione divelli, aliquatenus separatur.

nich oddělení. Neb ačkoli osob jejich aneb obydlé dalekost bylaby, wšak proto přibuznost krwe, kteráž žádnú wěcí nemuož býti rozdělena, ani kterak muož se rozlúčiti [2]).

LXVII. Alia materia ad idem.

Si filii vel filiae, divisi seu emancipati a parentibus eorum, superstitibus parentibus ipsis decedant: eorum hereditates et bona non ad parentes ipsos, sed ad regiam cameram de jure regni et antiquissima consuetudine devolvuntur.

Jestliže synowé neb dcery odděleni od rodičuow swých jsúc zemřeli, by pak rodiči žiwi po nich zuostali, jich dědictwie a zbožie ne na rodiče, ale do komory králowy z starého práwa králowstwie a z obyčeje má spadnúti.

LXVIII. Alia materia ad idem.

De jure et consuetudine regni nostri, filiae nuptae aut viduae in bonis et hereditatibus defunctorum parentum non succedunt, quae liberis aliis ex dictis parentibus non exstantibus, ad fiscum regium non est dubium pertinere; cum contentae stare debeant dotibus, quas ex dictis hereditatibus, vel alias ab eorum parentibus habuerunt; quas nec eis auferri vel impediri patimur quoquomodo. Innuptas vero filias, a parentibus non divisas, in bonis et hereditatibus succedere omnino permittimus et jubemus.

Z práwa i z obyčeje králowstwie našeho dcery wdané neb wdowy na zboží a dědictwí rodičuow swých zmrlých nemají dědití; kterážto zbožie a dědictwie, nejsúcí dětí jiných z těch rodičuow, mají do králowy komory bez pochyby spadnúti. Neb ty dcery swrchupsané přestati mají na wěně swém, kteréž z toho dědictwie neb jinak od swých rodičuow jměly sú, kteréhožto wěna jim neodjímáme, ani překážeti w tom pro nic nedopúštíme. Ale dcery newdané, ani od rodičuow swých oddělené, w zbožie a dědictwie děditi jim wšelikterak dopúštieme i welíme.

LXIX. De filiis portionem paternam a parentibus habere volentibus.

Filius, divisionem seu emancipationem a parentibus suis habere desiderans, eam [3]) quandocunque, completo tamen anno quin-

Syn, dielu neb odsazenie od rodičuow swých jmieti žádaje, muož jeho, když patnácte let sa mu skoná, žádati; k jehožto

[1]) *JB.* locorum. [2]) *P* 1. wšak proto w přibuznosti krwe — rozdělena, má býti ani kterak muož rozlúčiti. [3]) *A.* etiam.

todecimo aetatis suae, petere possit. Ad cujus petitionis instantiam cogatur pater aut mater secum dividere et partem sibi debitam assignare de bonis seu hereditatibus, quae illis a parentibus eorum, scilicet avis vel proavis dicti filii, obvenisse noscuntur.

prosbě otec neb mátě přinuceni buďte, aby se s ním rozdělili, a jemu diel sprawedliwý dali z toho zbožie a dědictwie, kteréž jest od rodičuow jich, tociž od děduow a praděduow toho jistého syna, na ně spadlo.

LXX. De hereditatibus collateralium.

Sicut nuptas aut viduas in bonis et hereditatibus parentum succedere prohibemus: multo magis intelligere se debent esse exclusas a successionibus fratrum vel sororum omnium earundem [1]).

Jakožto wdaným dcerám a wdowám na zbožie a dědictwie rodičuow wstupowati bráníme: mnohem wiece rozumieno buď, že prázdny mají býti nápadu bratruow i wšech dědicuow.

LXXI. De distractione hereditatum a filiis.

Si quis, omni pietate paterna postposita, tantae severitatis aut dementiae furore repletus exstiterit, quod hereditatem, quae sibi a parentibus suis legitimis et naturalibus communiter vel divisim obvenit, alienare vel aliter dissipare voluerit, et filios suos legitimos et naturales amicorum [2]) bonorum solatio et facultate privare, hoc agere sibi penitus [3]) inhibemus; sancientes exprèsse, alienationem hujusmodi temerariam, de bonis et hereditate praedictis quomodocunque fiendam, nulla roboris firmitate consistere, nisi forte necessitate causante vendere voluerit in solidum vel in partem, quod sibi fieri permittimus, ut est moris,) sed ea bona et hereditatem ad dictos posteros suos servari debere.

Jestližeby kto wšelikú lásku otcowskú zawrha, takú hněwiwú ukrutností naplněn byl, žeby dědictwie swé, kteréž jemu od rodičuow jeho wlastních a přirozených společně neb rozdielně připadlo, i chtěl je utratiti neb rozmrhati, a syny swé wlastnie přirozené útěchy zbožie přátelského chtěl zbawiti: toho jemu úplně bráníme učiniti, za práwo činiec zjewně, utracowánie takowé wšetečné dědictwie neb toho zbožie, kterakžby se koli stalo, aby moci a pewnosti žádné nemělo, (lečby snad pro núzi prodati chtěl spolkem neb rozdielně, toho jemu dopúštieme, jakož obyčej jest,) ale ta zbožie a dědictwie k již řečeným synóm swým budúcím má chowati.

---

[1]) *JT.* eorumdem. [2]) *B.* amicarum. *Bez pochyby měloby státi:* avitorum bonorum. [3]) *T.* protinus.

Si vero bona alia sive hereditatem habeat, quae sibi aliunde obvenerit, aut proprio labore vel pretio quaesierit seu emerit: illa possit alienare, et de illis disponere liberae arbitrio voluntatis, solemnitate tamen, quae ad hoc [1]) requiritur, observata.

Pakliby zbožie jiná neb dědictwie měl, ježtoby jemu od jinud přišlo, neb se jeho dodělal, aneb za swé kúpil: to muož utratiti, a s tiem učiniti wedle swé wuole, slawnost wšak zachowáwaje, kteráž má býti při trhu zachowána w řádu.

LXXII. De hereditatibus servitorum regalium, qui dicuntur služebnikones.

Hereditates servitorum nostrorum intactas et illibatas servare volentes, nulla prorsus superveniente causa alienari vel dissipari permittimus, per quas servitores alios, regiae nostrae mensae necessarios et opportunos, temporibus congruis quaerimus et habemus; et propterea constitutione praesenti sancimus, nulli omnino mulieri licere dotem aut dotalitium habere vel recipere super hereditatibus supradictis, vel hereditatis ipsius bonis mobilibus vel pecuniae quantitatibus ullis, ultra decem marcas argenti, quas habere posse permittimus, ex causa dotis, vel dotalitii tantum, non alia, in bonis ipsis mobilibus vel pecuniis, si exstant dumtaxat. Alioquin super *(sic)* bonis et hereditatibus ipsis superexstantibus integris remanentibus et illaesis.

Dědictwie služebníkuow našich chtiece čisté a bez úrazu zachowati, žádným obyčejem nedopúštieme, by zmrhána neb roztýlena měla býti. Skrze kteréžto služebníky některé králowského našeho stolu potřeby časy hodnými hledíme, abychom jměli. Protož ustanowením tiemto za práwo činíme, aby žádné ženě slušno nebylo wěna mieti neb bráti na swrchupsaných dědictwích neb zboží mowitém toho dědictwie neb na určených penězích přes deset hřiwen stříebra; to wěno jim s toliko dopúštieme na zbožie těch služebníkuow mowitých neb na penězích, ač jsúli; a jiné zbožie a dědictwa zbytečné aby úplně celé zuostaly bez úrazu wšelikého.

LXXIII. De hereditatibus eorundem regalium servitorum.

Bona seu hereditates quaecunque, quovis jure seu titulo, justo tamen, quaesitae per servitores nostros, quantumcunque nobilium fuerint seu alias liberae, post acquisitionem ipsam immediate ipso facto

Zbožie neb dědictwie wšeliké, kterýmkoli práwem neb nápisem bylaby držána neb dobyta od služebníkuow našich jakžkoli urozených, anebo potom kdyžby oni jich dobyli aneb swobodně kúpili, inhed

[1]) Ad hoc *chybí w JB.*

eandem conditionem recipiunt, ipsiusque vere [1]) fiunt, quam bona et hereditates aliae, quas [2]) pro servitiis eorundem a nobis servitores ipsi tenere noscuntur, censentur habere.

po tom kúpenie mají též právo přijéti, kteréž jiná zbožie a dědictwa, kteráž od nás jiní služebníci držie.

LXXIV. De hereditatibus sacerdotum et aliorum ad sacros ordines promotorum.

Delinquendi materiam tollere ubique disponimus, in his maxime, quae respiciunt praecipuam divinae majestatis offensam. Cum itaque percepimus fidedigne, retro temporibus sacerdotes et clericos alios ad sacros ordines jam promotos, eorum bona et hereditates, quas nemini venit in dubium sub mero nostro teneri dominio et ad nostram regiam cameram rationibus et causis ex pluribus, de antiquissima [3]) regni nostri consuetudine approbata, debere seu posse devolvi, pro dotibus mulierum, quas turpiter cognitas tenuerunt [4]) et publice concubinas, obligant in solidum vel in partem, et super eis dotes vel donationes in fraudem constituunt vel assignant: praesenti statuimus edicto, nemini sacerdotum vel clericorum ipsorum super hereditatibus supradictis licere donare vel donationes aliquas constituere mulieribus quibuscunque, sine regia licentia speciali. Quod si factum in contrarium patuerit, ipso facto bona seu hereditas ipsa fisco regio, a quo sumpsit exordium, applicetur.

Non tamen propterea denegamus, quin [5]) hereditates suas hujusmodi dare et concedere possint in vita eorum, debite ad

Aby hřešeno nebylo, myslíme i jednáme wšady wšelikú příčinu odjieti, a zwláště w těch wěcích, kteréž zřie k úrazu welebnosti božské. Když zacelo srozuměli sme z dáwných časuow, žákowstwo a kněžie někteří, ježto swěcenie přijali, ani zbožie a dědictwa, kterážto bez pochybenie pod našim panstwím jsú, a do našie komory králowské z příčin mnohých obyčeje starodáwnieho našeho králowstwie potwrzeného mohú i mají spadnúti, ta zbožie ženám, kteréž sú mrzce poznali a drželi, za wěno sú dáwali, a zjewně celé zbožie neb některý kus jeho u wěně neb lestným dáním kuběnám sú zastawowali a dáwali: túto wýpowědí za práwo činíme, aby žádnému knězi na těch dědictwie nebylo dopuštěno dáti neb klásti ženám kterýmžkoli bez králowa dopuštěnie zwláštnieho. Pakliby jinak učinil, tehdy inhed to zbožie neb dědictwie buď připsáno do komory králowy, odkadž je z počátka pošlo.

Wšak proto nebráníme, by kněžie dědictwie swého dáti neb dopřieti nemohli, za swého žiwota řádně we dsky wložiec we-

---

[1]) *B.* ueri. *T.* non [2]) *B.* quam. [3]) *J.* antiqua. [4]) *T.* tenent. [5]) *J.* quod.

.rae tabulas apponendo, juxta constitu-onum nostrarum super hoc editarum se-iem atque mentem.

dle ustanowenie a práw našich na to již učiněných.

LXXV. De filiis sacerdotum.

Sacerdotum et aliorum clericorum ad sacros ordines promotorum filii, sicut de jure communi, ita et regni bona consuetudine, in patrum suorum hereditatibus seu bonis non succedunt et [1]) succedere denegantur omnino; quas hereditates, sicut convenit de jure regni praedicti, ad nostram regiam cameram devolvi et confiscari volumus et jubemus.

Kněžští děti aneb jiných lidí poswátných, jakožto z práwa obecného, též i z králowstwie obyčeje dobrého, na swých otcuow dědictwa a zbožie by měli wstupowati, toho úplně bráníme. Neb ta zbožie, jakož z práwa slušie k králowstwí, do našie králowské komory chcem aby spadla, i přikazujem, aby byla připsána.

LXXVI. De monachis.

De jure regni nostri et consuetudine approbata cavetur, quod monachi vel alii quicunque religiosi infra [2]) limites dicti regni non possint ullatenus hereditates liberas habere. Quod rationabiliter constitutum nemo debet ambigere; quia si personae tales possent hereditates liberas possidere, cogeretur camera regia per indirectum servitia et obsequia ex ipsis hereditatibus sibi [3]) debita perdere, et successivis temporibus multa possent in parte non modica deperire.

Z práwa králowstwie našeho a z obyčeje potwrzeného má pilně warowáno býti, aby mnišie ani kteří jiní duchownie w mezích řečeného králowstwí nikoli nemohli swobodných dědictwie jmieti, a to tak rozumně ustaweno nemá žadný pochybowati. Neb kdyžby osoby takowé mohly dědictwími swobodnými wlásti neb je držeti, musilaby komora králowa služby swé a posluhowánie z těch dědictwie, kteréž býti mají, nezřiezeně ztratiti, a u budúcích časích jiných wěcí weliký diel mohlby snísti.

LXXVII. [4]) De hominibus villanis seu oppidanis licentiam petentibus a dominis ipsorum.

Licet nostra regalis auctoritas legibus sit soluta: tamen quia pii principis est, ita propria procurare compendia, quod sub-

Ačkoli moc naše králowská prázdna jest práw: wšak že na milostiwé knieže slušť tak swé wlastní wěci pósobiti a užitky,

---

[1]) Non succedunt et *chybí w B.* [2]) *B.* juxta. [3]) *B.* ibi. [4]) *W T. chybí rubr.* 77.

ditis per injuriam dispendia non producant (tunc enim oppidanorum nostrorum numerum putamus augeri, cum videmus baronum atque nobilium nostrorum fidelium jura non minui): sanctione praesenti providimus decernendum, quod quandocunque aliquis ex hominibus oppidanis baronum nostrorum regni Boemiae, relinquere volens dominum suum et se ad regiam nostram terram transferre, licentiam a domino suo petierit: si circa festum Sancti Martini hoc egerit, tunc libere; si vero alio [1]) tempore infra annum, tunc prius datis fidejussoribus idoneis domino suo, vel alio loco sui idoneo substituto, per quos in termino dicti festi Sancti Martini de censu, vel alias de labore seu cultura terrarum debitis, possit eidem domino integraliter responderi, petita licentia concedatur. Nisi tamen quocunque casuum praedictorum idem dominus oppidanum suum hujusmodi, ex administratione forte seu procuratione rerum seu pecuniarum suarum, vel alias debito modo sibi diceret obligatum; quo casu permittimus licentiam non concedi, dummodo confestim idem dominus coram hominibus suis, praesentibus etiam nuntiis curiae regiae, qui pro oppidanis praedictis licentiam postulabunt, de jure suo, quod habere asserit contra dictum oppidanum suum, ostendere non tardaverit, ipseque oppidanus, ubi necesse fuerit, in praedictorum nuntiorum et hominum praesentia se expurgaverit debite, ut est moris. Et si oppidanus repertus fuerit obnoxius, concedimus eidem

aby poddaným skrze křiwotu z toho (škody) nepošly — neb za to máme, že počet našich měšťan se rozmáhá, když widíme, ano panských a jiných urozených našich wěrných práw se neumenšuje: za práwo túto řečí umienili sme zjednati, že kdyžkoli který člowěk z měšťan pánuow našich králowstwie Českého chtělby zbýti pána swého, a na králowstwie se stěhowati, wezma odpuštěnie od swého pána: učinili to při swatém Martině, tehdy swobodně muož odstúpiti; pakli jiný čas w roce, tehdy najprw rukojmě postawiti má hodné pánu swému, neb jiným člowěkem hodným miesto sebe osadě, ježtoby na swatý Martin úrokem, robotú neb těžením dědin ten pán úplně mohl jist býti, wezma odpuštěnie, bude mu dopřáno. Lečby snad pro něklerú příhodu ten pán měštěnína toho pro službu neb wladařstwie wěcí neb peněz swých neb pro dluh nechtěl jeho propustiti; w také příhodě dopúštieme, aby jemu odpuštěnie nebylo dáno, když wšak iuhed na tom miestě ten pán před lidmi swými a před posly králowského dworu, kteříž o toho měštěnína wýhosty žádaliby, práwa swého, kteréž prawí, že proti němu má, okázati neobmeškú. A ten měštěnín, když potřebie bude, před těmi posly i před lidmi má se řádně wywésti, jakož obyčej jest. Pakli měštěnín bude winen shledán, přejem toho, aby jemu wýhost nebyl dán; pakli bude newinen, chcem i přikazujem, aby úplně jemu wýhost byl dán, a tomu měšťenínu moci naší dopúštieme, aby do země našie,

[1]) J. aliquo.

omnino licentiam denegare; si vero solutus exstiterit, volumus et mandamus licentiam sibi omnino concedi, illique auctoritate nostra permittimus ad terram nostram quamcunque posse libere se transferre, et per dictum dominum nullam inferri jubemus eidem molestiam et jacturam.

kdyžbykoli mohl, stěhowal se; a přikazujem, aby ten pán jemu žádné žalosti nečinil ani škody.

Quae singula servari et intelligi volumus in villanis seu oppidanis quibuslibet baronum nostrorum omnium dicti regni, ad terras baronis alterius cujuscunque volentibus se mutare.

A tyto wěci chcem aby rozumieny i držány byly o sedlácích neb měšťanech wšelikerých pánuow našich królowstwie řečeného, kteřížby na dědiny panské čiežkoli tak se měniti neb přestěhowati chtěli.

LXXVIII. Alia materia ad idem.

Si quando villanus seu oppidanus alicujus [1]) baronis vel nobilis, obtenta licentia, se transtulerit ad terram nostram vel baronis alterius: sibi licere permittimus quandocunque bona sua emphyteutica [3]) seu censualia vel similia, quae in terra et dominio dicti baronis domini sui, a quo licentiam petiit, possidebat, cuicunque vendere arbitrio propriae voluntatis; bonis aliis, si quae forte libera sub dominio dicto tenebat, apud eundem dominum remanentibus absolute.

Jestližeby kdy sedlák neb měštěnín kterého pána neb wládyky wezma odpuštěnie, stěhowal se do země našie neb pána jiného: toho jemu přejem, kdyžkoli [2]) zbožie swé purkrechtnie aneb platné, kteréž w zemi toho pána, od něhož odpuštěnie žádá, držel, jinému dobrowolně prodá a osadí; a máli které zbožie swobodné pod tiem pánem, kteréž jest držal, muož za tiem pánem toho zbožie swobodně nechati.

LXXIX. De procuratoribus baronum.

Susceptum onus, quod sponte sibi quisque a principio duxerit eligendum, credere [4]) debuit patienter in novissimis tolerandum; nec semper licet ab eo propriae voluntatis arbitrio resilire, quod semel placuit gratis eligere. Sancimus itaque, baronum nostrorum procuratores, negotiorum gestores sive rerum administrato-

Ktož jest dobrowolně na počátku které břiemě sobě zwolil, měl jest wěděti i wěřiti tomu, že na konci má to břiemě trpěliwě nésti, ani kterú hodinu slušie od toho břemene neb práce swéwolně odstúpiti, ač je jednú sobě líbil a chtěl woliti. Protož za práwo činíme, šafáři panští, wladaři neb jiní úředníci, když, z wlá-

---

[1]) *B.* alterius. [2]) *P* 1. kdyžbykoli. [3]) *JB.* emphyteuticaria. [4]) *J.* cedere.

res, aut alios quoscumque officiales eorum, cum de procurationibus aut administrationibus eorundem fuerint per eorum dominos requisiti ponere rationem, ipsorum quisque coram domino suo, cujus rerum sive officii administrationem vel procurationem gerendam suscepit, rationem ponere [1]) vel se debite expurgare sive defendere sit astrictus. Equidem sibi debet merito imputare, qui jugo tali elegit colla sua submittere.

denie a služby swé aby počet učinili, budú obesláni od pánuow swých, tehdy aby každý z úřadu swého neb wladařstwie, jímž jest wládl, učinil počet, a se wywedl, k tomu má držán býti; zacelo sám sobě má porokowati, ktož sám šíji swú swolil jest k té práci poddati.

LXXX. De servitoribus regis se nobiles asserentibus.

Nostrorum fidelium distinctam progeniem, non confusam esse volentes, ne regiae serenitatis clementia [2]), quae secundum cujusque virtutes proprias aut generis dignitates decenter debet tribuere merita et honores, incerta quandoque prole seducta, regalis munificentiae gratiam atque compendia tribuat uni minus idoneo, quod meritus et condignus alius merebatur: praesenti constitutione sancimus: si quando aliquis ex servitoribus nostris se wladykonem duxerit asserendum, non facile sibi credi debet, quod [3]) leviter forte praesumpserit obtinendum; sed adhibitis et productis per eum septem testibus, ex eis tres eligantur per nostros officiales, qui de causa cognoscent, et praestito juramento deponant; qui si deposuerint [4]), quod progenitores et atavi servitoris hujusmodi fuerint ab antiquis temporibus wladykones, tunc demum liceat servitori praedicto testes alios, quos sibi viderit profuturos, contra regiae nostrae curiae te-

Našich wěrných rozdielný rod chtiec nepohaněn býti, aby králowské Jasnosti milost, kteráž podlé každého zwláštních jeho ctností aneb rodu duostojenstwie má hodně čest i zasluhowánie rozdáwati, wěděla, (neb newědúc častokrát jistého služebníkuow rodu, králowské Milosti štědrost dary swé rozdáwá, a druhdy to dá méně hodnému, ježto hodný a statečný jest zaslúžil): tiemto ustanowením za práwo číníme: jestližeby kdy kto z služebníkuow našich wládyku se načítal, nemá mu lehce býti wěřeno, žeby lehce a wšetečně chtěl sobě snad to obdržeti; ale přijma a postawě sedm swědkuow, buďte z nich třie wybráni úředníky našimi, aby ti o tu wěc rozeznali, a ti třie přisežte, že prapraroďičowé a dědowé služebníkuow těch od dáwných časuow byli sú wládyky; a potom pak podobné i hodné bude služebníku tomu proti králowského dworu našeho swědkóm jiné swědky, kteréž mu se zdáti budú, prowesti; a když jim los bude dán

[1]) *B.* facere. [2]) *JB.* clementiam. [3]) *JB.* crediderit, quid. [4]) *T.* non deposuerint.

stes producere; et sorte data, testimonium illorum admittatur, quos sors ipsa duxerit eligendos.

Quod intelligi volumus in casibus dubiis et incertis, non autem in notoriis et manifestis, in quibus omnino nullus servitorum nostrorum se wladykonem asserens audiatur, quantumcunque vellet testes producere quoquomodo.

a mietán, buď jich swědectwie dopuštěno, a zwláště těm, kteříž losem budú zwoleni.

A to chceme aby bylo rozuměno w přihodách pochybných a nejistých o wládycetwie, ale ne o lidech známých a swědomých, w kterýchžto wěcech swědomých žádný z služebníkuow našich, kterýžby se wládykú nazýwal, ačby swědky wywoditi chtěl, nemá slyšán býti.

LXXXI. Alia materia ad idem.

Declarando decernimus, quod si [1]) quisquam servitor noster per testes idoneos non probaverit prius [2]) ab atavis suis se fuisse wladykonem, non licebit eidem contra testes pro parte regiae nostrae curiae contra eum productos aliquatenus alios testes inducere, sed omnino necessario habeat, (sicut etiam reperimus antiquitus observatum,) stare depositionibus eorundem.

Wyprawujíce za práwo činíme, že kdyžbykoli který služebník náš swědky hodnými neokázal, že od děduow swých bylby wládyka, nebuď jemu slušno proti swědkuom našeho dwora králowského, kteréž proti němu wywedeni budú, jiných swědkuow pro nic wésti; ale úplně za to měj, jakož sme od staradáwna shledali to zachowáno, přestaň na přísaze [3]) těch jistých swědkuow.

LXXXII. De proscriptorum expurgatione.

Defensionum facultas, quam non humanae inventionis provisione simpliciter, sed ipso primaevo jure naturae mortalibus constat competere, principis edicto non debet artari, nec ita faciliter passimque concedi, quod expertorum probatorumque virorum laudanda opinio maculetur. Hoc igitur edicto decernimus, quod ab antiquis observantiis et statutis sumpsit exordium: nemini trium consulum seu scabinorum notatione proscripto, sese defendere et ex-

Obrana statečná ne lidskú opatrností sprostného wymyšlenie, ale najprwotnějším práwem a během přirozeným lidem smrtedlným má dána býti, kniežetinú řečí nemá žádný tištěn ani hyndrowán býti, ani lehce uwěřeno má býti, by hodných a dokonalých mužuow slawná powěst nárokem měla býti zmazána. Protož túto wýpowědí za práwo činíme, aby žádný, když třie konšelé přísežní při tom budú, žeby kto psancem byl, proti nim se wy-

---

[1]) J. B. ubi quisque. [2]) J. T. praesens. [3]) P. 1. písaře.

purgare volenti a proscriptione praedicta, id facere et expurgationem efficacem obtinere licere, nisi aliorum consimilium consulum seu scabinorum ejusdem provinciae novem in numero sincera relatio et testimonium fide dignum coram rege vel alio, cui rex ipse specialiter id duxerit committendum, processerit firmiter pro eodem. Equidem rationabiliter opinari debemus, quod tam solemniter gestum exstiterit, id omni fraude versutiisque carere.

westi a očistiti nemohl, aniž wywesti se z toho řádně a skutečně bude moci; leč jiných konšel rada neb přísežných toho kraje dewět w počtu čisté zprawenie a swědectwie wiery hodné před králem, aneb komužby král to poručil, stane se. Zacelo s rozumem máme se domniewati, co se tak slawně děje, že tu žádné přewrhlosti ani lsti při tom nemá býti.

LXXXIII. De muliere infamata.

Si quando femina tantae malitiae sive fraudis temeritatem incurrerit, quod notatione consulum seu scabinorum solita proscripta fuerit, nec se defendere aut expurgare curaverit, vel aliter non potuerit: poenam perditionis dotalitii, fisci nostri commodis applicandi, et a regno nostro Boemiae exilii perpetui patiatur. Benignius quidem nostra Serenitas agere in casu praesenti disponit, feminei sexus fragilitate pensata, quam patrata facinora, scelestis viris horrenda [1]), nedum mulieribus, quas saltem naturalis pudor retrahere debuit, meruerint.

Jestližeby kdy žena takowé zlobiwosti neb lsti we wšetečnost upadla, žeby napsáním konšelským neb přísežných psancem byla, a se wywesti a očistiti nemohla ani tbala, pokutu tuto wezme: wěno jejie do našie králowy komory buď obráceno, a z králowstwí našeho Českého buď wěčně wypowědiena. Milostiwě a dobrotiwě také naše Jasnost w takowé příhodě, křehkost pokolenie ženského wážiec, zjednala jest, nežli kdyžby mužská zlost a prowiněnie stala se; ženám ne jakožto lepším tu milost číníme, kteréž aspoň přirozené stydliwosti hanba měla je od toho odtrhnúti.

LXXXIV. De potestate baronum in homines ipsorum.

Baronum nostrorum magnificentias et honores, diadematis nostri regalis decus et gloriam, sicut intactas stabilesque perpetuo volumus permanere: ita potestates eorum, juxta [2]) consuetudines approbatas antiquitus, certis conditionibus et terminis

Jakož pánuow našich mohutnosti i cti, našie králowské koruny chwálu i čest, pewně a neporušeně wěčně zuostati chceme: takéž mocnosti jejich podlé obyčejuow potwrzených od staradáwna jistými příčinami a cíli chceme uskrowniti, aby

[1]) *T.* virorum orienda. [2]) *B.* secundum.

moderare; ne quos omnium morum venustate clarissima decet vivere, contingat potestatis eorum incertitudine lascivire. Hac igitur certa constitutione sancimus: auctoritatem omnimodam, (praeter justitiam personalem, quae semper regiae dignitati intelligitur reservata,) baronibus nostris regni Boemiae in eorum hominibus et bonis hominum ipsorum, sicut antiquis temporibus servatum fore comperimus, esse totaliter [1]) attributam, exceptis casibus infra scriptis.

snad ti, jenž přejasnú poctiwostí ctně žiwi býti mají, i neudálo se jim nejistotú mocí jich nepoctiwě žiwu býti. Protož jistým ustanowením za práwo činíme: moc wšelikakú, (kromě sprawedliwosti osobnie, kteráž wždycky králowskému duostojenstwí má zachowána býti,) pánóm našim králowstwie Českého nad jich lidmi i nad jich zbožím, jakož je od staradáwna bylo, takowúž dáwáme a jie pójčujem, kromě příhod dolepsaných.

LXXXV. Ne aliquis baro vel nobilis eruat oculos homini suo vel alteri.

Non licet alicui baroni vel nobili suis vel alterius hominibus oculos eruere. Quod si quis tam immaniter gessisse convictus aut confessus exstiterit: eo ipso regis indignationem in bonis suis et rebus omnibus se noverit incurrisse.

Neslušie žádnému pánu, ani wládyce, by swým neb cizím lidem oči wymietal. Pakliby kto to ukrutenstwie učinil, a w tom shledán byl: ten jest upadl w nechut králowu, a zbožie wšecko jeho na Jeho Milost spadlo.

LXXXVI. Alia materia ad idem.

Siquis baro vel nobilis homini suo vel alii cuicunque nasum cum intermedio narium incidisse [2]) repertus exstiterit: se, bonaque sua omnia, regiae gratiae sciat esse commissa.

Jestližeby který pán neb wládyka člowěku swému neb ciziemu nos z chřiepí uřezal, a w tom shledán byl: sám i se wším zbožím swým wěz že jest na králowě milosti.

LXXXVII. Alia ad idem.

Similiter cavere sibi debent barones et nobiles supradicti, ne quis eorum pompose se gerens, vel aliter humanae naturae sanguinem vilipendens, manum vel pedem trunco suppositum cuiquam abscindere per se vel alium audeat vel praesumat. Qui contra fecerit, poena consimili feriatur.

Takéž warowati se mají páni i wládyky swrchupsaní, aby žádný z nich hrdě se drže, lidského pokolenie krwe lehce newáže, ruky neb nohy na špalek wložené žádnému neutínal, ani sám ani skrz jiného. Ktožby proti tomu učinil, pokutú a pomstú takowúž bude pokárán.

---

[1]) *B.* taliter. [2]) *T.* intercidisse. *J.* incidere.

LXXXVIII. [1]) Sequitur de duello.

Cordi nobis est, arduam periculosamque duelli materiam terminis artare decentibus et certis regulis limitare, ne dignitatis eximiae regni nostri fideles, quos semper pacificos esse cupimus et locupletes, indignationem mortiferam regiae potestatis incurrant, seque et bona omnia periculo perditionis exponant; et quod non leviter est ferendum, posteris suis notam gravis erubescentiae derelinquant. Antiquam itaque super hoc observantiam imitantes, constitutione praesenti providimus decernendum, nulli omnino hominum cujuscunque praeeminentiae, dignitatis aut status existat, quemcunque alium provocare, compellere vel aliter appellare licere quomodolibet ad duellum, nisi tribus de causis aliqua proponatur: scilicet (1) si arguere velit eundem de proditione, quod insidias vel tractatum fecerit in vitam regiae majestatis, vel in offensam aliam personalem, aut etiam illustris reginae, nec non filiorum filiarumve, fratrum etiam et sororum et aliorum omnium descendentium ex stirpe regali. (2) Si de datione, venditione vel alia qualibet concessione castri vel terrae ejusdem majestatis, vel tractatu seu conventione [2]) dandi vel concedendi factis per eundem, quem ad duellum provocandum duxerit, cuicunque personae, absque regiae celsitudinis conscientia vel mandato; quo casu novem viri bonae opinionis et famae pro parte qualibet producantur, et jurati deponant, antequam

Na našem srdci jest, pilnú a nebezpečnú materii o sedánie někakými čili zřiezenými súžiti a určenými práwy rozšířiti, aby duostojenstwie našeho wýborného králowstwie naši wěrní, kteréž wždycky pokojny býti žádáme a bohaty, w nelibost smrtedlnú králowské moci neupadli, a sami sebe i swého zbožię w nebezpečnost ztracenie neuwedli, a ježto těžce wáženo to býti má, aby budúcím swým poskwrny a známku těžké a hrubé stydliwosti neostawili. Protož následujíc w tom starého práwa zachowánie, tiemto ustanowením za práwo činíme: aby žádnému člowěku, kteréhožkoli duostojenstwie, powýšenie neb stawu buď, žádného druhého popúzeti ani pobiezeti k sedánie neslušalo, leč pro některé z těchto tří příčin: totiž (1) baněliliby koho o zradu; druhé učinilliby úklad o zdrawie a žiwot Králowy Welębnosti, neb k úrazu jeho osoby jednal, aneb také žeby pósobil, přejasné kněžny, neb synuow, neb dcer, neb bratří, neb sestr, i jiných wšech, ktož sú pošli z kmene králowského. (2) Jestli také žeby kto potkán byl o dánie a prodaji a pójčce hradu neb země králowské Welebnosti, a o to žeby rozmlúwal neb to jednal, na to najímal neb dáwal, aneb w tom žeby skutkem přestúpil ten, kohožby k sedání pobiezeti chtěl, kteréžkoli osobě bez wuole a přikázánie Králowy Welebnosti; w také příhodě dewět mužuów dobré pówěsti a ctného domněnie s obú stranú buď postaweno;

---

[1]) Rubr. 88 chybí w T. [2]) J. tractatum seu conventionem.

dictis partibus in duello liceat dimicare. (3) Si etiam arguere intenderit de corrupta pudicitia regiae domus, quam intelligentibus notam, de honestate duximus subticendam.

a přisežte, prwé nežli strany sedati | (3) Jestli také žeby kto pokusil se k porušenie stydliwosti a poctiwosti d králowa, kterúžto příhodu před rozum o také poctiwosti zatajujem.

LXXXIX. Alia materia de duello.

Praescriptis tribus casibus, quibus duellare permittimus, duellum fieri sic intelligi volumus et jubemus, si de communi [1]) assensu et spontanea partium voluntate ad duellum processerint partes ipsae supradictum.

Si vero appellata pars seu requisita alia de causis ipsis ad duellum, non consenserit voluntarie dimicare: tunc liceat appellanti seu vocanti appellatum seu vocatum [2]) jure ordinario, quod approbata consuetudo servare in talibus consuevit, citari et proclamari facere coram regia majestate, coram qua suam, ut moris est, justitiam consequatur.

W předepsaných třech příhodách nichž sedati dopúštieme, sedánie c aby to takto rozumieno bylo, i při jem, jestliže z společního swolenie obojích dobrú wolí k tomu sedánie s chýlily.

Pakliby která strana, a zwlášť p děná, pro ty příčiny k sedání dobrov neswolila: tehdy měj práwo ten, kto pobiezel druhého k sedání, prawým ř ježto jest potwrzeno od staradáw w takowých wěcích zachowáno, aby tiem práwem, jakož obyčej jest, d swé sprawedlnosti.

XC. De duello nobilium.

In duello debet considerari aequalitas personarum, ut nulli liceat, etiam in casibus jam praemissis [3]), alium nobilitate forte generis vel praeeminentia dignitatis se majorem ad duellum aliquatenus provocare. Et si quis generosus ab inferiori vocatus fuerit, non teneatur respondere vocanti, nec possit propterea redargutionem seu infamiae alicujus notam incurrere quoquomodo.

Při sedánie má znamenáno býti, byla rownost na osobách, aby žád neslušalo w příhodách swrchupolože druhé wyššieho rodem neb duostojen powyšenějšího nikoli k sedání pobi a jestližeby kto urozenější od sebe n k sedání pobiezen byl, nenie mu d odpowiedati, ani muož proto které neb hanby jmieti žádným obyčejem.

---

[1]) *J.* si decorum. [2]) *JB.* tunc liceat appellatum seu vocatum. [3]) *JB.* permissi

XCI. Alia materia ad idem.

Jus antiquum regni nostri Boemiae, quemlibet nobilem majoris generis vel minoris, quantumcunque alteri nobili sibi in genere simili serviat vel majori, si voluerit admitti, loco sui potest [1]) ponere duellantem.

Jest práwo staré králowstwí našeho Českého, každému urozenému, buď wětčího neb menšího pokolenie, kteréhožkoli buď rodu, sobě rowného, chceli, muož postawiti jiného miesto sebe k tomu sedání.

XCII. De duello alia materia.

Antiqua regni nostri consuetudine comperimus observatum, quod in duello non potest ponere alium loco sui persona, quae, postquam fuerit in servitio regiae majestatis, a rege recepta licentia vilior facta, ad serviendum baroni vel cuicunque alii se transtulerit; contra vero, si servitor baronis recepta licentia, celsitudinis regiae se fecerit servitorem, effectus dignior, potest loco sui in duello habere debitum substitutum.

Ze starého obyčeje králowstwie shledali sme, ano zachowáno, že osoba ta, kteráž w službě Králowy Welebnosti byla, a od krále odpuštěnie wzala, jsúc již poníženа k službě pánu neb komužkoli jinému, nemuož w sedání jiného miesto sebe postawiti. A zasė kdyžby služebník panský, wezma odpuštěnie, králowě wýsosti za služebníka se přikázal, jsa tiem duostojněji učiněn, muož miesto sebe w sedání mieti neb postawiti hodného zástupci.

XCIII. De civibus jus teutonicale ementibus.

Si civis quilibet jus emphyteoticarium seu teotonicale, quod vulgariter dicitur purkrecht, in terra alicujus nobilis seu baronis emerit, quamdiu quotiesque ibi sederit seu habitaverit, vel alias in dicta terra repertus exstiterit, omnimodae potestati dicti baronis absolute sciat se esse submissum, quam non debet regalis auctoritas quomodolibet impedire. Ubi autem onera ipsius potestatis declinare decreverit, petita licentia, possit libere infra [2]) annum et diem unum (non ultra), a die petitae licentiae numerandum, jus dictum

Jestliže měštěnín kterýkoli práwo swé, ježto slowe purkrechtnie, w zemi některého pána nebo šlechtice kúpí, donižkoli na tom sede neb tu bydliti bude, úplně wěz a prostě, že je moci a práwu toho pána poddán, a na té moci žádným obyčejem králowská moc nemá tomu pánu překážeti. Pakliby obtiežnie panského kdy zniknúti chtěl: wezma odpuštěnie, počítajíc, práwo swé komužby chtěl prodati neb toho sstúpiti muož, a w tom roce a dni učiniti tak jest zawázán. A túž wuoli má jmieti pán neb šlechtic, z welebnosti

[1]) *B.* loco sui ponere. [2]) *B.* post.

cui voluerit vendere vel concedere quoquomodo. Quod facere similiter est astrictus infra similem terminum, ad voluntatem dicti nobilis vel baronis, a die manifestatae [1]) voluntatis ipsius dicto civi computandum. Alioquin termino lapso praedicto bona dicti juris baronis [2]) compendio veniunt applicanda.

pašie a swé wuole učiniti tomu měštěnínu do téhož času. Pakliby ten čas minul, a toho sobě nedokonal, zbožie to má na toho pána spadnúti.

XCIV. De stupro et adulterio.

Subditos nostros honeste vivere cupimus et pudicos. Et licet jus omne violentus offendat: ille tamen gravius videtur invadere, qui virginis castitatem aut pudicitiam honestae matronae violat. Ideo sacro praesenti sancimus edicto, si quis deferatur furoris ardore commotus virginem violenter stuprasse, vel aliam honeste viventem feminam violenter oppressisse: confestim talis virgo vel femina debet in loco commissi delicti, si habitabilis est, alioquin habitabili propinquiori, publice comparere, lacerare peplum, et alta voce conqueri et clamare contra hujusmodi oppressorem, coram probis hominibus dicti loci; deinde querimoniam regis officialibus facere specialem. Ad cujus querelam judex curiae nostrae dictum delatum capi faciat; quo forte negante crimen objectum, forma subscripta, quam antiquitus observatam invenimus, consuevit in regia curia diffinire: videlicet exigere a muliere hujusmodi juramentum [3]), quod taliter stuprata vel oppressa fuerit. Quo praestito, delatus idem, si contra objecta se defendere voluerit, pro defensione sua ju-

Žádáme, aby poddaní naši počestně žiwi byli a w stydliwosti. A ačkoli násilník wšeliký práwo ruší a boří: wšak najtiež ten proti práwu činí, kterýž čistotu panenskú a poctiwost počestné matky (ruší). Protož swatým tiemto ustanowením za práwo činíme: ktožby koli bláznowým zápalením hnut jsa, i swědčen byl, žeby panně násilé učinil, neb jinú ženu, ježto je ctně žiwa, násilím podáwil: inhed takowá panna neb žena na tom miestě, kdež se jí to stalo, jestliže tu lidé bydlé, aneb i w jiném miestě, kdežby odtud najblíž lidé bydlili, zjewně má se okázati, šlojieř trhati, a wysokým hlasem křičeti a žalowati proti takowému násilníku před dobrými lidmi toho miesta. Potom má králowým úředníkuom žalobu zwláštní učiniti. K jejížto žalobě hofrichtéř náš toho, na kohož jest žalowáno, kaž jieti, a jestliže snád popří winy, spósobem a řádem podepsaným, kterýž od staradáwna jest zachowán, na králowském našem dworu súd ten konati má. Najprw požádaj od té ženy přísahy, žeby tak porušena neb podáwena byla. Když ji učiní, tehdy ten,

[1]) *J.* manifestae. [2]) *T.* bona dicti baronis. [3]) *T.* argumentum.

rabit, et secum sex testes habeat [1]) famae bonae et opinionis. In quo si defecerit, criminis reus factus, capite punietur, et bona ejus seu hereditas confiscabitur; si vero probaverit, absolutus libere abeat [2]).

na kohož jest žalowáno, budeli se chtieti z toho wywesti, na očistu swú wstúpí, a wejde, a s ním šest swědkuow jiných zachowalých s dobrú powěstí. Jestliže toho swědomie jmieti nebude, winen ostane, a hlawu ztratí, a zbožie jeho neb dědictwie do králowy komory (bude) obráceno; pakliby odwedl, že je newinen, swobodně muož pryč odjíti.

XCV. De filiabus contrahentibus matrimonium contra parentum suorum voluntatem.

Si ignorantibus vel, quod magis est, contradicentibus parentibus filia sibi maritum assumpserit, vel alias viro se copula carnali junxerit, super quo per parentes ipsos querimonia in judicio deferatur: si sponte id filia fecerit, et ipsa et maritus, de antiqua regni consuetudine, palo affixi subire supremum judicium cogebantur, hereditatibus eorum ad fiscum regium devolutis.

Jestližeby bez wědomie aneb proti wuoli otcowě a mateřině dcera muže sobě pojala, neb cíziemu muži tělesným poznáním se spojila: o to žaloba w súdu od přátel když bude wzněšena, jestliže je dobrowolně dcera to učinila, tehdy ona i ten muž z starého obyčeje králowského, jsúc zahrabáni, podstúpiti súd najwyšší byli jsú přinucowáni, a dědictwie jich do komory králowy přislušt.

XCVI. De puellis matrimonium contrahere volentibus.

Parentibus non extantibus, pudoris honore servato, non debent puellae inconsultis et contradicentibus fratribus, vel eis deficientibus, patruis vel avunculis, quibuscunque viris nubere, aut quod gravius est ferendum, illos [3]) carnaliter quoquomodo cognoscere. Quod si qua mulier sponte fecisse constiterit, et per dictos fratres vel patruos judicialiter querela proposita fuerit: ipsa, virque dictus, confiscatis bonis, pali affixione mortem subire consueverant corporalem.

Kdyžby rodičuow, točiž otce a mateře nebylo, děwečky zachowaním stydliwé ctnosti nemají bez rady bratrské a proti jich wuoli, neb sešliliby bratřie, ale bez strýcowské neho také i wnukuow wuoli za muž se wdáwati, aneb to tiež jim má trpieno býti; pakliby která žena dobrowolně w tom účinku byla shledána, a od swrchupsaných bratří neb strýcuow súdem žaloba bude proti ni wydána: ona i muž ten, obrátic do králowy komory zbožie jich, smrt tělesnú podstúpiti a wedle obyčeje zahrabáni býti mají.

---

[1]) *J. B.* testes alii famae. [2]) *J.* capite puniebatur — confiscabatur — abibat. *B.* punietur, — confiscatur — abibat. *T.* punietur, — confiscabatur — abeat. [3]) *JB.* in illos.

XCVII. Alia materia ad idem.

Quae proxime sunt relata de mulieribus inconsultis parentibus, fratribus vel patruis nubentibus, ad puellas virgines innuptas penitus trahi, debent intelligi tantummodo; non ad viduas, quae nubant in domino, arbitrio liberae voluntatis.

Řeči, kteréž sú nynie praweny o ženách, ježto bez rady swých rodičuow, bratří neb strýcuow se wdáwají, to má rozumieno býti o diewkách pannách newdaných, ne o wdowách, kteréžto mohú se wdáti we jméno boží podlé swé wuole.

XCVIII. De judiciis puellarum praedictarum.

Judicia de praedictis puellis et viris fienda, intelligi debent esse discreta [1]; videlicet si puella delinquens taliter de genere militari aut civium aut supra [2]) fuerit, tunc judicium ad regis curiam solam pertinet incessanter; si vero generis inferioris exstiterit, tunc ad justitiarios seu correctores una cum villico regio provinciae illius, in qua dicitur deliquisse, idem judicium intelligitur pertinere.

Súdy o swrchupsaných diewkách a mužích mají rozumieny býti opatrny a rozšafny; totiž budeli diewka, kteráž tak zawiní, z rodu rytieřského neb městského, tehdy súd na samu králowu komoru bez pochyby přísluší; pakli rodu nižšího bude, tehda na poprawce neb tresktatele s władařem králowým krajiny té, kdež se prowiněnie stane, týž súd že na to slušie, má rozumieno býti.

XCIX. De bonis propter excessus confiscandis.

Bona seu hereditates delinquentium, quas quaeve propter diversa crimina in pluribus constitutionibus nostris jussimus confiscari, modo subscripto debere intelligi declaramus: videlicet, si bona hujusmodi sint libera, vel alias sub dominio nostro, vel emphyteotesi tenentur, ea ad fiscum regium decernimus pertinere; si vero emphyteotica [3]) vel censualia, aut alias in oppidis seu terris baronum nostrorum vel nobilium situata, ea dominis, quibus jus emphyteoticum aut census debetur, vel in quorum terris seu dominio bona consistunt, intelligimus et volumus applicari.

Zbožie nebo dědictwa těch, ježto prowinili, kteráž sme pro rozličné winy we mnohých práwích a ustanoweních našich přikázali do našie komory obrátiti, během w dolepsaným chcme, aby to rozumieno bylo takto: totiž jsúli ta zbožie swobodná, pod panstwím našim, neb purkrechtnie, mají i usuzujem, aby do králowy komory slušela; pakli jsú purkrechtnie, platná neb úročnie, w městech neb na zemi pánuow našich neb wládyk zasazena, ta zbožie pánóm těm, kteříž purkrecht na nich mají a úrok s nich berú, do jich komory chcme aby byla obrácena.

[1]) *J.* distincta. [2]) *J. T.* civium, vel ut supra. [3]) *JB.* emphyteoticaria.

C. De petitione debitorum.

Siquis aliquem quocunque genere debitorum sibi dixerit esse obligatum, jus suum per citationes legitimas et alias consueto judicio prosequatur, non autem, ut quidam fecisse dicuntur, opinionem illius maculet infamando. Quod si fecerit, sex septimanis [1]) disciplinam regiam regis arbitrio patiatur.

Jestližeby kto prawil na druhého, žeby mu kterým dluhem powinen byl, wedlž práwo swé súdem, póhony a jinak, jakož obyčej jest, aby jeho cti a powěsti nehaněl ani hyzdil, jakož někteří prawie, že sú činili. Pakliby mimo to učinil, takowý má trpěti kázeň králowu wedle Jeho Milosti wuole.

CI. De jure regio in abbatum electione.

Antiquo jure regni nostri cavetur, quoties abbas vel praepositus aliquis eligetur, antequam possessionem jurium monasterii vel praeposituraе realiter adipiscatur, quod talis electus unum dextrarium valoris XX. marcarum argenti celsitudini regiae debeat praesentare, cui regalis munificentia duxerit concedendum.

Z starého práwa králowstwie našeho jest zachowáno, kolikrátkoli opat neb probošt který wolen by byl, prwé nežli w drženie práw kláštera neb probošstwie uweden bude, má kuoň, tociž oř, ježtoby za XX hřiwen stříebra stál, wýsosti králowské dáti, anebo komuž JM' rozkáže.

CII. De querelis contra regios officiales.

Siquis exponere querimoniam contra procuratores nostros sive provinciarum justitiarios, qui vulgariter dicuntur poprawczones, voluerit, regiae majestatis praesentiam adeat, vel judicis curiae auditorium quaerat. Qui coram se partibus evocatis, simul cum kmetonibus merita causae diligenter examinent; et si dictum procuratorem seu justitiarium injuriam intulisse conquerenti reperierint, quantum ad res [2]) pertinet, judicium ferant, et ablata si sunt restitui faciant querulanti, et alia quaeque damna et sumptus debite resarciri. Persona vero, si casus hoc poposcerit, per solam Majestatem regiam corrigatur.

Jestližeby kto žalobu učiniti chtěl proti úředníkóm našim neb proti poprawcím: ten přistup před Králowu Welebnost, neb před hofrichtéře, žádaje pomoci; a ten powolaj' stran před se s kmety, tu při pilně rozeznajte; a jestližeby ten úředník neb poprawce žalujíciemu křiwdu učinil, a to shledáno bylo: jestliže se zbožie neb statku dotýče, osaďte jím súd, a jsúli které wěci pobrané, ať wrátiti kážie žalujícímu, a jiné kterékoli škody buďte a náklady, řádně nawrátiti; a osoba ta, jestližeby čas toho byl a příčina, samú Králowú Welebností má kázána býti.

---

[1]) *J.* septimanas. [2]) *T.* eos.

CIII. De querelis contra villicos regales.

Qui a villicorum nostrorum aliquo se passum injuriam dicere voluerit, nostrae curiae judicis auditorio [1]) implorato, cum dicti judicis literis aut nuntio locum repetat, ubi habitat villicus supradictus. Qui simul et kmetones villanorum dicti loci querelam examinent, et super ea, quantum ad res pertinet, judicium ferant; personali judicio, si casus exegerit, soli curiae judici reservato. Et si forte querelans dictorum kmetonum et villici actum judicium non probaret, liceat ei super eadem querela vel causa ad dictum judicem curiae habere recursum, qui ordine debito, vocatis coram se partibus supra expositis, faciat justitiam expeditam.

Ktožby prawil, že od wladařuow našich křiwotu kterú trpí, žádaj pomoci hofrichtéře našeho, a wezma listy od něho aneb posla jeho, dojdi k wladaři tomu, a hofrichtéř i kmetowé miesta toho pilně tu při rozwažte, a jestliže se statku dotýče, učiňte jim súd; osobný súd, budeli příčina, samému hofrichtéři zachowajíce [2]). A jestližeby jich ti kmetowé sami w súdu rozděliti nemohli, mohú zase před hofrichtéře ti, ktožby žalobu wedli, útočiště jmieti; kterýžto během řádným stran před se powolaje, žaloby a pře wyslyše, obojím učiň sprawedliwě.

CIV. De bonis, quae ad regiam cameram dicuntur devoluta.

Bona, quae ad regiam nostram cameram devoluta dicuntur quacunque ratione vel causa, debet judex nostrae curiae, statim cum ad illius notitiam pervenerit, ad manus curiae dictae recipere, seque de ipsis intromittere per nuntios nostros, et servari custodirique facere diligenter, nullam de his distractionem seu diminutionem fieri quoquomodo passurus; deinde in foro Pragensi, et in alio propinquiori ipsis bonis, facere voce praeconia publice proclamari, qualiter de bonis, quae quondam fuere talis N. velut ad regiam cameram devolutis, se debite intromisit; super quibus, si quis jus aliquod se habere credat, infra [3]) dierum XIV terminum coram

Zbožie, kteréž do našie králowy komory prawie žeby spadlo kterýmžkoli obyčejem neb příčinú, má hofmistr náš inhed, když to naň zneseno bude, k našemu dwóru wzieti, a w ně se uwázati posly našimi, a jeho chowati i ostřiehati welmi pilně, nedopúštěje žádného roztrhánie ani kterého ujímánie na něm žádným obyčejem; potom trhem w Praze neb w najbližnějším městě, kdež to zbožie leží, biřicem kaž prowolati, že je se w zbožie, kteréž jest někdy bylo N., ježto je do králowy komory spadlo, řádně uwázal. Paklíby kto proti tomu prawil neb mněl, žeby práwo které k tomu jměl: we čtrnácti dnech před hofrichtéřem w Praze má se

---

[1]) *T.* adjutorio. [2]) *P* 1. učiňte jim súd osobným súdem, a budeli příčina, samému hofrichtéři súd zachowajte. [3]) *B.* juxta.

eo apud Pragam curet, ostensurus de jure suo legitime, comparere. Quod si nullus infra [1]) dictum terminum comparere curaverit, tunc secundo et ultimo ac tertio peremptorie consimili forma et dierum spatio terminus assignetur. Post cujus peremptorii lapsum, nullo infra praedistinctos terminos comparente, bona praedicta per adjudicationem baronum camerae nostrae maneant confiscata.

okázati, i práwo swé po druhé i po třetie konečně sám osobně podlé řádu a počtu dní, jakož jest uloženo. Pakli toho zawitého roku čas wedle položenie wynde, a strana se neokáže, zbožie to z přisúzenie panského do komory našie má obráceno býti.

§. 1.

Post peremptorium veniens ad judicem [2]) nostrae curiae, jus aliquod se habere dicens in bonis, quae ad regiam cameram sunt devoluta et jam per eundem judicem capta dicuntur, nullatenus audiatur; nisi per argumenta evidentissima aut testes idoneos posset ostendere, quod a die primae proclamationis, et subsequenter continue per totum tempus trium dilationum, absens a terra fuerit, propter quod non potuerit, prout est verisimiliter praesumendum, ad ejus notitiam proclamatio pervenire [3]), nec infra proclamatos terminos comparere. Quo casu, probata prius absentia praedicta, licet ei infra totidem terminos et intervalla dierum, a die regressus ipsius in terram ipsam numerandos, si voluerit, legitime comparere et jus suum prosequi condecenter.

§. 1.

Když ten čas wynde zawitý a mine, ten, ktožby prawil, žeby práwo měl k tomu zbožie, kteréž jest do králowy komory spadlo, a již to zbožie hofrichtéř žeby držal, přijda k našemu hofrichtéři, nemá nikoli slýchán býti, lečby dowedl znamenitými a hodnými swědky, že ode dne prwnieho prowolánie až přes ten celý čas nebyl jest w zemi, a proto že jeho nemohlo to prowolánie dojíti, jakož to dobře podobné jest, a tak že w těch časích k tomu nemohl státi. W té příhodě, když najprwé okáže, že jest w zemi nebyl, má jemu i slušie tolikéž roku i dní, ode dne wrácenie jeho do země počítajíc, býti přidáno, jestližeby chtěl sám státi a práwo swé prowesti.

§. 2.

Si quando infra terminum quis comparens ligitime, in bonis, quae ad nostram cameram devoluta dicuntur, quacunque ra-

§. 2.

Jestližeby kdy w tom času swrchupsaném kto se řádně okázal k tomu zbožie, kteréž do našie králowy komory spadlo,

[1]) *J. B.* juxta. [2]) *Slowa* ad judicem *chybí w JB.* [3]) *B.* devenire.

tione [1]) jus melius quam nostra curia se habere monstraverit: veritate reperta, factaque sibi adjudicatione bonorum ipsorum per barones, ut decet, volumus et jubemus eidem bona omnia supradicta ex integro, omni diminutione cessante, per judicem nostrae curiae resignari.

§. 3.

Si quis post adjudicationem bonorum, quae ad nostram curiam devoluta fuerint [2]), per barones curiae nostrae factam, judici aut nuntiis dictae curiae de bonis ipsis se nostro nomine intromittentibus, spiritu temeritatis tantae assumpto, contradixerit, nec illis condescendere voluerit: ex tunc rebellis et proditor regiae majestatis infallibiliter censeatur et ab omnibus reputetur. Si vero ante adjudicationem, comparendo scilicet infra statutos terminos, et de jure suo, quod habere se dicit super bonis ipsis, cum nostra curia litigando, hoc fecerit: tunc non de rebellione, sed de sumptibus nostrae curiae satisfacere [3]), et interesse dumtaxat dictae curiae teneatur.

a práwo lepšie nežli naše komora že má žeby okázal: prawdu zwědúc, když mu se přisúzenie stane ode pánuow, jakož sluší, chcme i přikazujem, aby to zbožie swrchupsané zcela beze wšeho umenšenie od našeho hofrichtéře jemu bylo wzdáno a postúpeno.

§. 3.

Jestližeby kto po panském přisúzenie kterého zbožie, do našie komory kteréž jest spadlo, hofrichtéřowi neb poslóm ode dwora, kteřížby se w tom zbožie jménem našim uwazowali, úmysl wšetečnosti takowé wezma, protiwiti se chtěl a jim stúpiti nechtěl: tehdy protiwník takowý má ode wšech za zrádci Králowy Welebnosti bez pochyby jmien a držán býti. Pakliby prwé, doniž páni neodsúdie, on podlé rokuow stoje uložených ku práwu swému, kteréž prawí že má o to zbožie, s našim dworem se súdě, to učinilby: tehdy ne z protiwenstwie, ale z nákladuow toliko má k němu zřieno býti, a k tomu má držán býti.

CV. De castrorum vel munitionum devolutione.

Si castra vel munitiones aliae in bonis, quae nobis dicuntur devoluta, consistant, pro quibus custodiendis forte, vel aliter, sumptus nostra curia fecerit, et ex post facto alius melius jus habere in illis repertus exstiterit: debet eadem curia dictos sumptus sibi, non alii, imputare.

Byliliby kteří hradowé neb twrze na tom zboží, kteréž prawie, žeby na nás spadlo, pro kteréhožto hradu neb twrze chowánie kterakkoli náš dwuor náklady by učinil, a potom, kdyžby se to stalo, jiný žeby lepší práwo k tomu okázal: dwuor náš má těmi náklady hynúti, a sám sobě a nižádnému jinému z nich porokowati.

[1]) *Slowa* quacunque ratione *chybí w JB.* [2]) *JB.* erunt. [3]) *JB.* sed de sumptibus et interesse dumtaxat.

CVI. Bona caduca per quem debeant gubernari.

Hereditate quacunque ad regiam cameram devoluta, bona ipsius mobilia per quemquam nolumus occupari, sed illa [1]) per nuntios seu judicem nostrae curiae, sicut ipsa hereditas debet [2]) gubernari. Qui vero quidquam ex dictis bonis ausus fuerit surripere, jus regium se noverit offendisse.

Dědictwie kteréžkoli do králowy komory by spadlo, z statku toho dědictwie mowitého nechcme by kto bral neb se weň wázal, jediné hofrichtéř náš neb poslowé dworu našeho, kteříž to dědictwie zprawowati mají. Pakliby kto co z toho zbožie wšetečně směl ukrasti, má wěděti, že je urazil králowo práwo.

CVII. De unione bonorum.

Sicut volentibus est permissum bona et hereditates suas aliis concedere, tabularum forma servata: sic et illa bonis alterius unire et communicare nullatenus denegatur, dummodo communicantes et unientes invicem taliter bona sua solemnitatem debitam servare non omittant, quod ea ad terrae tabulas debite apponantur, et adeptio possessionis et proclamatio [3]) locis et dilationibus congruis subsequantur, prout aliis constitutionibus nostris plene cavetur.

Jakož se dopúštie těm, ktož chtie, aby zbožie swá a dědictwie jiným wzdáwali a we dsky kladli řádem zachowalým: též také přejem, aby ta zbožie mohla se na spolek sstúpiti s druhým, a toho nikoli nemá bráněno býti, kdyžby pak společníci spolubydléc na těch zbožích, slawnosti a zachowánie řádného, což ke dskám přísluší, neopúštěli, aby we dsky zemské řádně wloženo bylo, a přijetie neb spolčenie toho zbožie aby se stalo prowoláním řádným pod časy, jakož pak to w práwích a ustanoweních našich plněji bude powědieno.

CVIII. Alia materia de unione.

Si uniti in bonis eorum separati habitant, sumptusque quisque separatos faciat et in diversis castris vel locis aliis: non propterea intelligatur unio fraudulenta vel simulata, dummodo probare possint, si necesse fuerit, per testes idoneos coram baronibus, quod alias in damnis et emolu-

Jestližeby ti, kteříž na spolek se sstúpili zbožím, každý obláště bydlel a ztrawu i náklad každý obláště swuoj jměl, buďto w rozličných miestech, neb na jiných hradích: ne proto rozumieno buď, by to lestný spolek byl neb pokrytý, kdyžby jedné dowesti mohli, byloliby potřebie toho,

---

1) *JB.* illam. 2) *J.* curiae ipsa hereditas plana debet. 3) *JB.* proclamatis.

mentis omnibus uniti participant et contribuunt.

přede pány swědky hodnými, že w škodě, w zisku jsú na spolce, a jeho požíwají i nakládají.

CIX. Alia materia de unione.

In bonis se dicentes uniti, licet in uno eodemque loco vel villa sedentes seu larem foventes, si tamen eorum quisque bonorum suorum administrator et rector existat, et sumptus separatos faciat, separati sunt potius judicandi, nec unionem alleganti credetur, nisi testibus idoneis plene probaverit, quod unio ipsorum, non obstante divisione vel separatione praedicta, sine omni figmento, simulatione et fraude procedit.

Ktožby prawili, žeby zbožím na spolce byli, ačby pak w jednom miestě neb w jedné wsi seděli, neb w jednom dwoře bydleli, jestli wšak žeby každý z nich zbožie swé sprawowal, a náklady zwláštnie činil: ti mají spieš rozdielní než společníci jmieni a wěřeni býti, lečby swědky hodnými plně dowedeno bylo, že spólek jich, ačkoli rozdielně bydlé, jest beze wšie lsti i pokrytstwie.

CX. Alia materia de unione.

Si hereditas alterius unitorum in bonis propter crimina per eum forte commissa veniat confiscanda: tunc aequali facta divisione bonorum omnium simul unitorum, pars sua ad regiam cameram devolvatur, parte reliqua penes alium consocium illaesa et solida remanente.

Jestližeby dědictwie kterého z společníkuow w zbožie pro winu jím učiněnú spadlo do králowy komory: tehdy zároweň rozděléce to wšecko zbožie společné, winného strana do králowy komory spadne, ale strana druhá při towařiši druhém celá a beze wšeho úrazu má nechána býti.

CXI. De solutione census per Judaeos.

Judaei quicunque, licet in bonis nobilium residentes, in census solutione ad cameram regiam pertinent pleno jure. Et si quis forte quoquo temeritatis spiritu praesumeret contra facere vel defendere, quominus ad solutionem dicti census ipsi Judaei dictae camerae sint astricti, velut rebellis majestati regiae puniatur [1]).

Židé, kteřížkoli zde na zbožích wládyčích by seděli, úroka placením do králowy komory (náležejí) plným práwem. Pakliby snad kto wšetečně proti tomu směli učiniti, jich brániec: ti jakžto protiwníci Welebnosti Králowské mají káráni býti, a přes to wždy Židé ku plnění těch úrokuow do králowy komory jsú zawázáni.

---

[1]) *I.* rebelles — puniantur.

CXII. [1]) De hereditatibus Judaeorum.

Si quam hereditatem alicui Judaeorum occasione debitorum suorum venire contingat, illam vendi vel alienari quomodolibet non licebit sine regia licentia speciali; quam demum ad cameram nostram non est dubium arbitrio regio de jure regni et consuetudine approbata debere devolvi.

Jestližeby kterému Židu za dluhy které dědictwí se dostalo, toho prodati ani utratiti žádným obyčejem jemu neslušie bez wuole a odpuštěnie králowa zwláštnieho; kteréžto dědictwie potom bez pochybenie do komory našie z wuole králowské a práwem králowstwie i z obyčeje potwrzeného má spadnúti.

CXIII. De hereditatibus emptis.

Hereditatem, quam quisque emerit, cujuscunque conditionis, dignitatis aut status emptor existat, eo jure, hisque libertatibus vel oneribus sciat se tenere debere, quibus praedecessores sui tenere consueverant et debebant; cum juris ratio hoc exposcat, rem quamlibet ubique transire cum suis onere et honore.

Dědictwie, kteráž kto kúpí, jakéhožkoli buď řádu, duostojenstwie neb stawu ten, ktož ta kúpí, toho práwa i těch swobod neb obtieženie wěz že sě má držeti, kterýchž sú sě předci jeho drželi. Neb rozum práw toho žádá, aby každá wěc wšady šla s swú ctí i s swým břemenem a prací.

CXIV. De bonis claustralibus.

Singuli abbates, praepositi vel priores quorumcunque monasteriorum vel claustrorum, (quae deo propitio in regno nostro Boemiae sunt plurima,) bona et jura, quae a praedecessoribus nostris Boemiae regibus illustribus seu ducibus, aut etiam quibuscunque personis aliis dicti regni receperunt, et quae sub dominio regio tenere noscuntur, singulis regibus semel saltem in vita cujusque regis recognoscere debeant omnimode, sicut antiqua consuetudine reperimus observatum, et novas literas confirmationum vel approbationum

Wšickni opatowé, proboštì neb přewor owé kterýchžkoli buď klášteruow, ježto s božie pomocí w králowstwie našem jsú mnohá, zbožie a práwa, kteráž od předkuow našich králuow Českých přejasných, wéwod neb také i od jiných osob toho králowstwie přijali jsú, a ta práwa swědomé jest, že pod panowáním králowým mají býti držena: ti wšichni každému z králuow aspoň jednú w žiwotě a za zdrawie každého krále mají okázati swá práwa, jakožto z starého obyčeje shledali sme zachowáno, a nowé listy na potwrzenie a

[1]) *T. chybí r.* 112.

a singulis obtinere. Quod si facere omiserint, sciant se bonis praedictis ad tempus infallibiliter carituros, per regiam cameram conservandis, donec confirmationum literas obtinuerint et recognitionem fecerint supradictas.

ujištěnie ode wšech mají sobě obdržeti. Jestližeby toho neučinili, a to opustili: wězte bez pochyby, že zbožie těch za chwíli nebudú jmieti, a do králowy komory budú zachowána, doniž listuow potwrzenie sobě nedobudú, a přiznánie i práw swých okázánie neučinie, jakož jest swrchu powědieno.

CXV. [1]) De proscriptis.

Veneranda decrevit antiquitas, quam consuetudo longissimis temporibus servata probavit, de publicis aut arduis criminibus diffamatos ac notatos per consules seu scabinos provinciarum proscribi, et proscriptos demum, ordine servato, supplicii ultimi poena damnari. Quod secundum antiquam observantiam declarantes, sancimus, nullis consulibus seu scabinis cujuscunque regionis seu patriae licere proscribere vel proscriptos notare aliquem terrae nobilem seu baronem; possint tamen, si quem ex dictis nobilibus proscribendum invenerint, baronibus justitiariis et correctoribus illius provinciae nunciare atque deferre; qui talem eis per consules nunciatum debent omni occasione remota Majestati Regiae intimare.

Poctiwá dáwnost za práwo usúdila obyčej ten, kterýž jest z dáwných časuow zachowán i potwrzen, o zjewných a hrubých winách, jimižby narčeni byli aneb psáni od konšel neb přísežních kterýchž ježtoby psanci byli, pro něžto potom podlé řádu a práwa na smrt měliby odsúzeni býti; ten běh podlé zachowánie starého wyprawujíce, za práwo činíme, aby žádným konšelóm ani přísežným nižádné krajiny neb wlasti neslušalo psancem wyhlásiti [2]) žádného pána zemského neb wládyky; mohú wšak, jestližeby kterého z wládyk neb pánuow psancem jměli znamenati, jestližeby jej nalezli neb optali, pánóm poprawcím a tresktatelóm té krajiny zjewiti a powědieti. A ti páni takowého konšely oznámeného mají, odwrhúc wšicku omluwu, Králowě Welebnosti powědieti.

CXVI. De proscriptione baronum.

Barones justitiarii et correctores cujusque provinciae debent baronem alium unumquemque, qui proscribendus fuerit, proscribere et nominare proscriptum, ne

Páni poprawce a tresktatelé wšeliké krajiny mají pána wšelikterého, kterýžby psancem byl, znamenati za psance, aby sprawedlnost, kteráž wšem má býti obecná,

---

[1]) *Rub.* 115. *chybí w T.* [2]) *P* 1. psancem býti.

justitia, quae cunctis debet esse communis, quamque nostris temporibus coli assidue volumus et tenaciter observari, alicujus singularitate personae a recto tramite declinetur.

kterúž také za časuow našich mieníme ctíti a žachowati, chcem tomu aby ta sprawedlnost byla zachowána, aby pro jednu zwláštní osobu od prawé cesty nebylo odchýleno.

CXVII. De accusationibus civilibus super spolio, rapina et furto.

Civiliter agere volentibus, qui forte criminum poenas humanae intuitu pietatis abhorrent [1]), jus suum prosequentes [2]) potius quam vindictam, de approbata consuetudine dicti regni sunt parata remedia, quae omnibus fidelibus nostris, sicut decet nostram justitiam esse, communia intendentes et nemini variare licere, sancimus: quandocunque aliquis spoliatus querimoniam civilem, illatum sibi damnum per [3]) spolium, vel restitutionem rerum ablatarum petendo, facere disposuerit: hoc infra septimanas duas, diem commissi spolii immediate sequentes, beneficiariis judicis [4]) sive czudae, ad quem pertinet, notificare procuret, coram eis protestando decenter, quod pro praemissis intendit citari facere spoliatorem, et super eis jus suum prosequi tempore opportuno.

Ktožby chtěli městsky se obchoditi, ježto snad pomsty winu a slitowánie člowěčieho w mrzkosti mají, práwo swé wiece wedúce nežli pomstu, z potwrzeného a zachowalého obyčeje králowstwie řečeného proti tomu jsú lékařstwie připrawená, kterář owšem našim wěrným jakož sluší sprawedliwě na poprawu mieníce že mají býti obecná, a žádnému nesluší jich změniti: za práwo číníme, kdyžkoli kto, jsa oblúpen, žalobu městskú, že mu se škoda stala, aby mu to wráceno bylo, což mu pobráno, učiní: to inhed we dwú nedělí, ode dne, když je oblúpen, pořád čtúc, na úředníky a na sudie zemské wznes, jimžto příslušie, a před nimi oswědč a ohlas, že řádně toho lúpežníka o ty wěci mieni pohnati, a proti němu časem swým prawdu swú i práwo wésti a konati.

CXVIII. De notificatione et protestatione spolii.

Spoliatus, notificatione et protestatione factis coram beneficiariis czudae, debet a distributore minorum camerariorum seu bedellorum unum bedellum petere et recipere ad citandum; quo simul sibi assistente, eum quem citare decrevit, cum querimonia integra vel signo ipsius que-

Oblúpený, když oznámí a oswědčí před úředníkem, ježto slowe sudí, má od toho, jenž menšie komorníky rozdáwá a póhončie, póhončieho požádati a wzieti, aby pohnal. Ten, když s ním stane, toho, jehož pohnati chce a mieni, s žalobú neb s znamením té žaloby a we čtyřech nedělích,

---

[1]) *B.* abirent. [2]) *J.* persequentes. [3]) *J.B.* propter. [4]) *JT.* judici.

rimoniae, et termino quatuor septimanarum, vel sex ad plus, ad terrae tabulas imponi faciat et describi, deinde adversarium suum, ut moris est, citari.

neb najdál w šesti, we dsky zemské wložiti kaž a zapsati; potom wedle obyčeje požeň odpuorce a protiwníka swého.

CXIX. De citatione bidellorum.

Quisque bidellus juxta [1]) provinciam sibi decretam citationes solus per semet faciat. Si vero citandus provinciae fuerit alterius, tunc adhibito sibi bidello loci illius dictae provinciae, in quo citandus dicitur habitare, ambo simul citationem faciant ad diem et horam assignatam, vel aliter consuetam.

Každý póhončí w krajině jemu poručené sám póhon sebú činiti má. Pakliby ten, kterýž pohnán býti má, byl z kraje jiného: tehdy pojma s sebú póhončího té krajiny, kdežto ten, ježto pohnán býti má, bydlí, oba spolu póhon učiňte ke dni a hodině uložené neb zapsané.

CXX. De citatione ɔc.

Bidelli faciant citationes personales, si citandos reperierint in persona, quod citandus in termino assignato debeat coram beneficiariis comparere tali die N. de justitia responsurus; alioquin ad domos habitationum citandorum, coram familia, vel vicinis, familia forte absente.

Similiter, si opportunum fuerit, citabunt in foro publice populo convocato loci proxime adjacentis, in quo citandus ipse, vel sui, forum consueverant visitare; et si expedire videbitur, etiam judici et duobus juratis dicti loci citationem ipsam nuntiabunt pro futura cautela.

Póhončie póhony činiti mají osobnie, jestliže pohoniece osobně, naleznú toho, aby ten, ktož pohnán má býti, k roku zapsanému stál před úředníky, takémuto .N. jemu jeho sprawedlnosti odpowědieti že má; jinak ten póhončí jeď do domu obydlé těch, ktož pohnáni býti mají, před čeledí, před súsedy. Pakliby snad čeledi nebylo a potřebie bylo, učiňte póhon na trhu zjewně, lid swolajíc města toho, kteréž přísedí tomu, ktož pohnán má býti, w němž on neb služebníci jeho obyčejně na trhu býwají; a jestli že hodno zdáti se bude, richtáři a dwěma přísežnýma toho města póhon ten oznámie pro příhodu a puotku budúcie.

§. 1.

Adveniente termino citationis, bidellus sive bidelli citationem per eos factam beneficiariis nuntiabunt, et relationem de-

§. 1.

Když přijde rok a čas póhonu, póhončie neb ti, kteříž póhon učinili, úředníkóm (oznámie) a rozlíčenie řádné učinie,

[1]) *Snadby mělo státi* infra, *jako jinde.*

centem facient, baculos in manibus de more gestantes, qui citandi officium eis commissum denotant et demonstrant.

§. 2.

Actore in termino comparente, quod facere debet coram vice-camerario et vice-judice ac vice-notario et ceteris beneficiariis minoribus, et querimoniam suam per se vel alium proponente, citatus, si praesens fuerit, petito consilio praecedente, si voluerit dicet per se vel alium ad objecta, quaecunque videbuntur sibi opportune dicenda. Per quae si non poterit [1]) evadere, tunc sibi liceat quaerere ab actore de anno, die et loco damni, quod sibi illatum asserit per eundem, actorem cogendo de certo vel terminato tempore respondere. Quaerere etiam subsequenter liceat a vice-camerario et vice-judice tantum, si damnum propositum et assertum fuerat eis infra [2]) certum terminum nunciatum; illis respondentibus, quam reperierint veritatem.

§. 3.

Post praemissa vero ad petitionem citati tabulas legere debet; quorum tenore discrepante forsan in dictione una vel pluribus a proposita querimonia, de antiqua consuetudine suprascripta statim cadit actor a causa; quam tamen per aliam for-

holi w rukú wedle obyčeje držiece, kterúžto holí úřad póhončí jim poručený znamenáwají a ukazují.

§. 2.

Jistec, když na roku stane, jakož učiniti má, náměstku komorníkowu a před tiem, ktož miesto súdce sede, a před písařem a před jinými úředníky menšími, a žalobu swú sám neb skrze jiného že propowie: ten, ktož jest pohnán, budeli přitom, požádá potazu; pakli nebude chtieti potazu, odpowie sám neb po jiném k těm žalobám, což mu se koli hodné zdáti bude odpowědieti. Nebudeli pak tiem moci zniknúti a zbýti, tehdy muož tázati na jistci, které léto, který den, a w kterém miestě prawí, žeby mu se škoda stala od něho, a muož držeti i tisknúti jistce, aby mu o tom jistém a konečném roku, kdy mu se to stalo, powěděl. Také pohnaný muož potom požádati na tom, ktož miesto komorníka sedí a miesto sudího, takli jest weliká škoda před nimi jmenowána a jim prawena, wedlé toho jistého roku, jakož tuto jmenuje. Oni odpowězte prawdu wedle toho, jakož we dskách zapsáno naleznú.

§. 3.

Když se to stane, oni k prosbě pohnaného desk čísti mají. Neb budeli zapsánie toho, jenž pohoní, nesrownáwati se snad w slowě neb w několika s prowedenú prwé žalobú, z starého obyčeje toto práwo běřem: inhed jistec práwu swému

[1]) *J. B.* potuerit. [2]) *B.* juxta.

mam et in alia instantia potest infallibiliter restaurare.

a při pohorší, kterúžto wšak při jiným obyčejem a zpósobem a w jinú dobu muož bez pochyby oprawiti.

§. 4.

Tabulis in nullo a querimonia [1]) discrepantibus, terminus ad jurandum partibus assignetur. Quo adveniente, partes ipsae debeant coram beneficiariis personaliter in termino comparere infra tempus pulsationis campanae ad horam primam in castro Pragensi; qua pulsatione de more finita, exhibeantur partibus praestanda [2]) debita juramenta.

§. 4.

Pakliby dsky w žádném slowu s tú žalobú w ruoznici nebyly, tehdy rok k přísaze stranám buď dán. Ten rok když přijde, strany mají před úředníky osobně na tom roce státi w tu chwíli, když w zwon zazwonie ku primě na hradě Pražském; a když odzwonie, podlé obyčeje buď wydáno stranám, aby wedly a konaly přísahy řádně a práwo.

CXXI. [3]) De juramento in causa spolii vel rapinae.

Juramenti formam super causis spolii vel rapinae et his similium, observatam antiquitus, novimus esse talem: videlicet actor, juxta capellam assistentibus capellanis ad haec specialiter ordinatis, ingrediens ipse personaliter, vel alius loco sui quem duxerit eligendum, ter informatus per vice-judicem aut alium ad hoc deputatum, positis digitis super crucem, jurabit; et si primo vel secundo jurando non processerit, vel digitos de cruce levaverit, tunc tertio dicatur sibi, quod se debeat emendare. Qui si se non emendaverit, causam suam ipso facto se noverit perdidisse. Actore autem procedente in jure praescripto, citatus simili modo jurare teneatur. Qui si processerit, tunc alios duos viros idoneos, non tamen eos ad tabulas apponendo, debet habere, quorum quisque per se jurabit, informatione recepta prius:

Spuosob neb forma přísahy o lúpeži a krádeži a k wěcím tomu podobným za staradáwna wieme, že je zachowána takowá: jistec, když wedle kaply stanú kaplané k tomu zwláště zjednaní, wendi osobně, anebo ten, kohož miesto sebe zjedná na to wydaného, třikrát, naučen jsa od toho, ktož jest náměstek sudieho, aneb od jiného k tomu usazeného, polože neb stáhna prsty na kříži, přiseže. A jestliže jednú neb druhé přisahaje neprojde, aneb prsty s kříže zdwihne, tehdy třetie bude mu rčeno, aby se oprawil. Jestlipak že se neoprawí na tom miestě, wěz že je swú při ztratil. Pakli jistec prowede a projde u přísaze swrchupsané: ten, ktož jest pohnán, též má přisieci; a jestliže projde, tehdy dwa jiná muže poctiwá a hodná, newkládaje jich we dsky, má mieti, z nichžto každý sám najprw naučenie wez-

---

[1]) *JB.* a nullo in querimonia. [2]) *J. B.* praestita. [3]) *Rubr.* 121 *chybí w T.*

„quicquid citatus ille juravit, verum continet juramentum." Quibus viris et citato praedicto procedentibus in juramentis eorum, citatus ipse absolutus a causa totali intelligitur ipso jure.

ma přiseže: „cožkoli pohnaný tento přisáhl jest, jest prawá a plná přísaha." A když ti mužie i pohnaný projdú přísahami swými, ten pohnaný na tom miestě tiem práwem má rozumieno býti, že je prost žaloby té docela a úplně.

§. 1.

Citato convicto, defectu forte probationis aut contumacia, vel quacunque alia justa causa: actor, quando voluerit, alium bedellum, praeter illum qui citationem fecit, petat, qui mittatur ad victum, monere eum, quod super causa jam obtenta cum actore concordet infra duas septimanas. Quod si facere recusaverit, unus ex beneficiariis ad hoc deputatus, adhibito sibi bidello alio, praeter eos qui in citatione et monitione fuerunt, eundem actorem in possessionem hereditatis victi praedicti pro quantitate pretii aestimati damni [1]) petiti super reditibus annuis hereditatis ipsius, (computando scilicet ad rationem marcae unius annui reditus pro pretio marcarum decem,) inducet; et pro [2]) totidem fiet inductio et modo simili terrae beneficio, ut est moris.

§. 1.

Pohnaný když přemožen bude, snad proto, že wywesti se nemohl aneb hrdostí k roku nestál, a neb jinú sprawedliwú kterúkoli příčinú neb wěcí: jistec, ktož při wede, budeli chtieti, požádá sobě jiného póhončího mimo toho, kterýmž jest póhon učinil, a pošle k tomu přemoženému, napomínaje o tu při obdržanú, aby se umluwil we dwú neděli. Nebudeli chtieti toho učiniti, tehda leckterýs úředník na to usazený, pojma s sebú póhončího jiného kromě túto dwú, kteráž sta póhon nebo napomínánie učinila, zwede toho jistce na zbožie a na dědictwie přemoženého, podlé toho přewrhúc dluh, jistinu i škody, což jest jich wzal a zdwihl z toho dědictwie w roce; za deset hřiwen dluhu, požitku zwede a počte jednu hřiwnu požitkuow do roka. Ten zwod bude se dieti a má řádem a obyčejem zemským úředníkem, jakož jest obyčej.

§. 2.

Hereditate censuali non exstante vel non reperta, fiet per beneficiarium et bedellum assignatio super bonis hereditatis victi ad araturam sistentibus, actori, usque ad concurrentem seu sufficientem quantitatem

§. 2.

Na dědictwie swobodné a neplatné bude zwod úředníkem a póhončím na dědictwie přemoženého, tociž na dědiny orné, donižby jistci tomu, komuž jest dluh úplně a docela podlé jeho jistiny i škod proto

[1]) Damni *chybí w B.* [2]) *B.* quod.

aestimationis damni illatí; et ad totidem beneficio, titulo verae obligationis et purae [1]).

§. 3.[2])

Debent praeterea beneficiarius et bedellus incolis hereditatis, super qua inductionem vel assignationem fecerint, significare, qua de causa et cui fecerunt inductionem vel assignationem praedictam, eisque praecipere, quod abinde inantea actori inducto tamquam vero domino hereditatis debeant respondere, vel infra septimanas duas continuas a die significationis praedicta numerandas cum omnibus rebus eorum exire de hereditate praedicta. Quod si dicti incolae nec respondere actori tanquam domino, nec de hereditate exire curaverint: tunc liceat actori praedicto, adhibito sibi bidello, illo scilicet, qui interfuit inductioni, vel eo deficiente, alio per beneficium assignato, bis in anno in dicta hereditate licite dominari, recipiendo equos et pecora tantum pro culpis ipsorum et sumptibus factis per eum; medietate tamen equorum et pecorum praedictorum taliter receptorum beneficiariis applicanda, et medietate reliqua penes actorem ipsum remanente. Infra vero annum alium proxime subsequentem actori praedicto vel suis heredibus, (eo forte defuncto,) debet hereditas dicta taxari per vicecamerarium cum bedello, similiter et beneficio, usque ad concurrentem quantitatem pretii aestimati damni, in reditibus annuis sive censibus, ad rationem unius marcae censualis pro decem.

[1]) *T.* jure. [2]) § 3. *chybí w T.*

wzatých položenie dosti se neodestalo, a tolikéž úředníku jménem winy dlužen sprawedliwě ostane.

§. 3.

Úředník s póhončím tiem, ktožbykoli bydleliby na tom dědictwie a seděli, na něž jsú zwod učinili, aneb jistci kterému dlužno dáni byli, mají přikázati, aby inhed od té chwíle toho, ktož je zweden, za prawého pána toho dědictwie měli, a k němu hleděli. Neučiniliby toho, tehdy we dwú nedělí, ode dne toho zwodu pořád čtúc, se wším zbožím aby se wystěhowali z toho dědictwie; a jestližeby toho ti bydlitelé učiniti nechtěli, tehdy muož ten jistec swrchupsaný, pojma sebú póhončieho toho, kterýž byl při zwodu, aneb i bez něho, jiného póhončieho od úřadu pojma, dwakrát do roka na tom dědictwie směle panowati, bera, zajímaje koně a dobytek toliko pro swé škody a náklady; a wšak polowice těch koní a dobytka pobraného úředníkóm má býti dána, a druhá polowice má jistci zuostati. Pak po roce inhed jistci tomu, aneb umřelliby snad, ale jeho dětem má to dědictwie býti pošacowáno od toho, ktožby byl miesto komorníka s póhončím a s úřadem, až do najmenšího dluhu, jistiny i škod proto wzatých, kterakžkoliby proto wzal, buďto na požitcích ročních neb na úrocích, čtúc za deset hřiwen úroku jednu hřiwnu.

Post quam taxationem poterit idem actor vel heredes sui iterum, semel tantum, forma, qua supra, dominari in hereditate praedicta. Quibus omnibus solemniter adimpletis, praedicti beneficiarii et actor, et eorum quilibet, de hereditate cuique taxata disponere poterint, velut de re propria, ad arbitrium liberae voluntatis.

A když bude potom šacowání, jistec ten neb budúcie jeho opět budú moci jednú w rok obyčejem swrchuďotčeným opanowati na tom dědictwie. A když wšecky ty wěci slawně dokonají, swrchupsaní úředníci a jistec i každý z nich bude moci w to dědictwie pošacowané se uwázati, a s ním naložiti jako s swým wlastním, podlé swé wuole.

§. 4.

Similia judicia similes debent concomitari processus; quia ubi eadem ratio reperitur, idem jus debet statui, non diversum. Propterea praesenti sancimus edicto, praescripta omnia et singula in effectum trahi et servari debere in judiciis et processibus quibuscunque fiendis, non solum super spolio, sed etiam super rapina, furto, sublatione censuum, et his consimilibus vel annexis.

§. 4.

Súdowé sobě rowní a podobní mají též práwo jmieti sobě rowné a jednostajné. Nebo kdež jednostajná pře býwá nalezena, nemá jiné práwo býti usuzuwáno. Protož túto wýpowědí činíme za práwo, předepsané wšecky wěci i každá zwlášť chcem aby wedeny byly skutečně a zachowány w súdích i w žalobách wšelikterých, netoliko o lúpeži, ale také o lapkowánie a drancowánie, o zlodějstwu, o platuow odjímánie, i těmto wěcím podobné cožby bylo přičiněno.

CXXII. De actione civili super excussione seu effractione domorum.

Contra excussores seu violentos invasores domorum dominis aut incolis eorum civiliter [1]) agere permittitur, si debite voluerint. Debet enim dominus vel incola domus excussae, tempore quo domus excutitur, nocturno potissime vel diurno, si poterit, alta voce clamare, quod vicini possint audire clamorem; et subsequenter statim, quam citius debite potuerit, vicinis ipsis significare violentiam sibi factam et illatam.

Proti násilníkóm a wýbojníkóm domuow, pánóm neb bydlitelóm w těch domích podlé městského práwa kto žiw býti chce, dopúštie se, takto aby sprawowali: pán domu toho neb bydlitel, kdyžby jej wybíjeli, we dne a zwláště pak w noci, muožlí, křič hlasem wysokým, ježtoby súsedé mohli křik slyšeti; a potom inhed, což najspieš budú moci, súsedóm těm wýboj ten, kterýž mu se stal, má oznámiti.

---

[1]) *T.* taliter.

CXXIII. De notificatione excussionis coram beneficiariis.

Excussus infra septimanas duas, proxime subsequentes diem excussionis ingestae, notificare debet beneficiariis terrae ipsam excussionem; a quibus bedellum recipiat, qui prospectum excussionem vadat, et de ea a vicinis, et aliter ut melius poterit, diligenter inquirat; et singulariter ostia domus et alia supellectilia, confracta forte vel aliter dissipata, conspiciat, convocatis vicinis ipsis etiam, quorum testimonium imploretur.

Ten, komuž se wýboj stal, we dwú nedělí pořád zběhlých ode dne wýboje učiněného, má úředníkóm zemským oznámiti ten wýboj; od nichžto wezma póhončího, kterýžby jda ten wýboj opatřil, a o něm těmi súsedy i kýmžby najlépe sprawen býti mohl, zeptaj se, a zwláště dwéře domowy i jiné osudie snad zbité a zlámané neb jinak rozmietané opatř, swolaje súsedy, také i jich swědomie požádaj.

§. 1.

Inquisitione facta summarie, excussus idem bedellum alium recipiat ad citandum; quem simul et reum, qui citandus est, cum querimonia vel signo ejus, et termino quatuor septimanarum ad minus, aut sex ad plus, ad tabulas terrae decenter imponat. Qui ad citationem debito more facere non omittet.

§. 1.

Když se to stane uptánie úplně, ten ktož jest wybíjen, wezmi póhončího, aby pohnal winníka swého; kteréhožto spolu i winníka, ježto pohnán býti má, s žalobú a s znamením jeho we čtyřech nedělích najméň neb šesti najwiec we dsky zemské řádně wlož; kterýžto póhon řádně učiniti podlé obyčeje pro nic nezmeškaj.

§. 2.

Adveniente termino, proposita querimonia per actorem, citatus si comparuerit per se vel procuratorem, dicat adversus querimoniam, quae sibi videbuntur opportuna; deinde quaerat ab actore et beneficiariis, ut moris est, ut supra in capitulo de spolio declaratur.

§. 2.

Když rok přijde a žaloba ta od toho, komuž se wýboj stal, bude powědiena, pohnaný, jestli se stane sám neb řečníkem, odpowěz žalobě, což mu se zdá najužitečnějí; potom otěž toho, od kohož jest pohnán, i úředníkuow, jakož obyčej jest a swrchu o lúpežích jest powědieno. *(Ostatek chybí.)*

§. 3.

Quaeret etiam singulariter ipse citatus ab actore, si bedellus adest, qui debuit excussionem prospicere et inquirere. Qui debet adesse, et praesentibus partibus in judicio plene referre, quicquid vidit et a vicinis percepit, cum anno et die, de excussione jam dicta.

§. 4.

Si bedellus in relatione dictae inquisitionis circa annum aut diem discrepaverit a dicto actoris, super quo interrogatus exstiterat a citato: actor idem statim cadit in causa, quam tamen sibi restaurare potest, debita forma servata.

§. 5.

Non discrepante relatione bedelli a dicto actoris, super quo interrogatus exstiterat, citatus faciet tabulas sibi legi; quibus cum querimonia proposita concordare repertis, procedetur ad reliqua, sicut supra rubrica de spolio plenius continetur.

CXXIV. De eo, qui cum animalibus suis blada destruxerit aliena.

Siquis jus suum prosequi adversus alium, quem dicere velit blada sua cum animalibus conculcasse, vel aliter devastasse: illatum sibi damnum debet primo beneficiariis terrae facere notum, a quibus recipiat bedellum, qui conculcationem vel devastationem illam [1]) diligenter inspiciat, et damnum inde proventum consideret, ut suo loco et tempore beneficiariis supradictis de praemissis relationem possit facere condecentem.

§. 1.

Post praemissa recipiat dictus actor bedellum alium ad citandum, quem cum citato, querimonia [2]) et termino competenti ad tabulas poni faciat, debita forma servata. Et termino adveniente judicii, bedellum debet habere, qui devastationem inspexit et damnum; qui partibus comparentibus in judicio supradicto, plene referat de his, quae consideravit et vidit. Circa quae et cetera subsequenter agenda procedatur, ut supra in similibus seriose describitur et notatur.

CXXV. De actione civili super succisione silvarum, annonarum, pratorum, captura piscium et his similium.

Silvarum, arborum, annonarum, pratorum succisio vel surreptio, aut captura piscium et his similium, per omnia fere eundem processum requirit, quem supra de vastante aliena blada cum animalibus suis exposuimus, additis particularibus infra scriptis, quae aliquando in causis hujusmodi novimus contigisse.

§. 1.

Si in causa aliqua praemissarum citatus reus a judice petierit bedellos seu nuntios partibus assignari, qui prospectum accedant hereditatem et locum ipsius, in

[1]) *J.B.* aliam. [2]) *J.* querimoniam.

quibus asseritur per actorem damnum illatum: eo casu bedellis duobus, uno scilicet utrique parti, concessis, a judice terminus peremptorius assignetur, in quo debeant dictae partes per se vel procuratorem seu commissarios suos, una cum bedellis, in hereditate praedicta interesse, et propositum damnum inspicere, ut convenit, diligenter; alio insuper termino assignando, in quo partes eaedem cum dictis nuntiis coram judice dicto compareant, relaturis bedellis ipsis, quae gesta per partes in eorum praesentia fuerint circa causam in hereditate jam dicta; his omnibus prius in terrae tabulis debite ut decet consignatis.

§. 2.

Adveniente termino, in hereditate ipsa partibus existentibus [1]), et bedellis per judicem assignatis, actor pedes, depositis vestibus consuetis, vidente, audiente et intelligente citato ejusque bedello, locum dati damni personaliter calcando demonstret, dicens: „talis .N. damnum mihi intulit in loco isto, succidendo arbores istas, sive bladum, (vel aliter, prout idem duxerit asserendum,) quod aestimo ad marcas argenti vel grossos .N. sicut in querimonia super hoc per me facta plenius continetur."

§. 3.

Citatus vero, si hereditatem suam eandem duxerit asserendam, adhibito sibi bedello suo, depositis vestibus, hereditatem ingressus in loco damni dati, debet asserere dictis bedellis dicens: „hereditas haec est mea," (allegando titulum, et jus quod habet in illa adjiciens) „et hunc actorem, qui me citari fecit, trado beneficio Pragensi in CCC denariis;" actore ipso statim, si sua interesse putaverit et jus habere confidit, in hereditate praedicta asserente bidellis eisdem: „et ego eundem adversarium meum trado dicto beneficio in CCC denariis."

Tunc citatus iterum tradat seu det actorem dicto beneficio in VI^c. denariis, actore immediate sequente citatum ipsum totidem in VI^c. denariis beneficio saepe dicto tradente. Et iterum citatus tertio, modo praemisso, tradat actorem in noningentis denariis, actore similiter respondente: „et ego eundem adversarium trado in IX^c. denariis." Ultimo citatus dicat: „et ego trado eundem in *ohřeb*" [2]), hoc est in aequivalenti summa [3]) pecuniae traditionibus supradictis et aestimationis totius hereditatis; quam non licet per partes ipsas transgredi in ipsis traditionibus quoquomodo.

§. 4.

Solemnitate proxime praescripta servata, (quam ex consuetudine regni servari inter privatas personas percepimus temporibus antiquatis,) partes ipsae et be-

---

[1]) *T.* exeuntibus. [2]) *J.* ohrzyeb. *B.* wochuzeb. [3]) *T.* aequivalentem summam.

delli termino assignato compareant coram judice, assignantes unaquaeque partium pecunias in traditionibus designatas beneficiariis, aut aliter cum illis concordiam facientes; dicti bedelli relationem faciant seriosam de gestis singulis per partes ipsas in hereditate praedicta, coram summo camerario, judice et notario, ceterisque beneficiariis et baronibus terrae.

§. 5.

Facta relatione et intellecta per judicem, judex idem ad probandum proposita hinc inde per partes per documenta vel per testes competentem terminum dictis partibus assignabit.

§. 6.

Pars, quae in probatione defecerit, aut in termino assignato comparere legitime recusaverit, parti adversae probanti et legitime comparenti ad totam causam et ipsam hereditatem, super qua facta fuit traditio, et in pecunia quantacunque in traditionibus ipsis expressa, condemnabitur ipso facto, et assignabitur parti victrici pro obtento jure; medietate dictae pecuniae beneficiariis assignata, et reliqua medietate cum hereditate remanente penes partem victricem eandem.

§. 7.

Ad executionem sententiae procedatur per monitionem, inductionem possessionis et taxationem, prout alias superius in causa spolii et similibus continetur.

§. 8.

Si forte aliqua partium actoris vel rei, in terminis comparens, allegaverit hereditatem, super qua controversia vertitur, se emisse et super emptione fidejussores seu disbrigatores habere, quos intendit in judicio dictae causae defensores suos producere, et propterea pecuniam in traditionibus designatam recuset offerre: non ideo pars altera excusatur, si in oblatione pecuniae per eam in traditionibus consignatae omittat procedere sicut decet, nisi de consensu judicis et partium earundem communi fuerit inter eas aliud ordinatum.

CXXVI. De dotibus viduarum.

Antiquas observantias recensentes, invenimus [1]) feminas viduas regni nostri Boemiae in donandis vel aliter concedendis dotibus earum speciali quadam semper praerogativa et singulari solemnitate potiri; quam illis servantes illaesam, sancimus:

---

[1]) *T.* jubemus.

quascunque viduas pro libero voluntatis arbitrio, dotes suas duntaxat, cuicumque posse concedere vel donare, etiam ad tabulas non ponendo; dum tamen scriptura donationis vel concessionis hujusmodi septem baronum sigillis et sigillo proprio dictae viduae donatricis solemniter munita fuerit. Alioquin deficiente forte sigillo proprio donatricis [1]) specialiter, vel alio baronum ipsorum, donatio vel concessio dotium quaeque facta nullius ipso jure sit efficaciae vel valoris.

CXXVII. De puellis orphanis maritandis.

Pudicitiae virginum orphanarum regni nostri Boemiae pio succurrentes affectu, ne propinquorum obstinata duritia indirecte cogantur (quod aliquando factum audivimus) nitorem obfuscare pudicum et degere turpem vitam, quam coelibem duxisse poterant et honestam: sancimus, si qui patruus aut frater neptem vel sororem aetatis jam nubilis nuptui tradere recusaverit, retinere cupiens [2]) forsitan dotem suam, liceat dictae puellae per se vel alium curiae nostrae implorare judicium. Quae per dictam curiam kmetonibus assignata, per eos matrimonio collocetur, personarum honore vel status bonorum qualitate pensatis, fratrem vel patruum dotem debitam solvere compellendo, quam curent kmetones ipsi pro cautela dictae puellae debite facere conservari.

Et sic est finis statutorum regni.

---

[1]) *Slowa* solemniter *až po* donatricis *chybí w B.* [2]) *J.* cupientes.

B. V.

AKTA WEŘEJNÁ I SNĚMOWNÍ W ČECHÁCH I W MORAWĚ od r. 1414 do 1428.

1.

Přední páni Čeští oznamují králi Sigmundowi, že před arcibiskupem Pražským nikdo newinil M. Jana Husa, kteréhožto na příštím zboru Konstanském poraučejí ochraně králowě.
W Praze, 1414, 7 *Oct*. *(Z orig. archivu university Pražské* [1]).

Najoswiecenějšiemu kniežeti a pánu, panu Sigmundowi Římskému a Uherskému ɔc. králi, pánu našemu milostiwému: my Čeněk z Wartemberka, najwyšší purkrabie Pražský, Boček z Kunstatu, Wilém z Wartemberka odjinud ze Zwieřetic, službu swú wěrnú wzkazujem, a wyznáwáme tiemto listem, že poctiwý mistr Jan Hus poslal jest list swój nám, když sme byli w obecné radě s mnohými jinými pány, prose nás, abychom otázali kněze Konrada, arcibiskupa Pražského, jenž jest tudiež s námi byl, wieli do něho které kacierstwie aneb který blud, že sě chce najprw zde zprawiti, aneb utrpěti, jakož slušné a hodné jest, nezprawilliby sě; pakli newie, aby také to wyznal, a dal jemu swědectwie toho pod swú pečetí. To sme učinili, a wyznal jest tudiež kněz arcibiskup dřeweřečený, řka: že „newie nižádného kacierstwie ani bludu na mistra Husi, aniž jemu dáwá winy; než papež ten ho winí, před tiem sě mistr Hus zpraw.“ A k tomu na swědomie swé sme pečeti přitiskli k tomuto listu.

[1]) Tištěno jest toto psaní poprwé w díle Monumenta historica universitatis Pragensis, Pragae 1830 sq. tom. II, parte II, pag. 49 sq.

A také najjasnější králi, pane náš milostiwý, země České dědici i cti jejie obránce i milowníče! prosíme TM^u, rač sě k tomu statečně a milostiwě přičiniti, aby dřewe řečenému mistru Janowi bylo dáno na swolání zjewné slyšenie k jeho prawdě, aby nebyl pokútně pohaněn, k hanbě jazyku našeho i země České; nebť ufáme pánu bohu a TM^u, že tudy znikneme nařčenie křiwého. Psán w Praze, léta od narozenie syna božieho po tisíci po čtyrech stech čtrnádctého, w tu neděli po swatém Františku.

2.

Páni Morawští, na sjezdu w Meziříčí sebraní, přimlauwají se u krále Sigmunda za M. Jana Husa, aby z wězení propuštěn byl.

W Meziříčí, 1415, *m. Febr. (Z rkp. Česk. Museum.)*

Služba naše napřed Twé M^u, najoswiecenější knieže, králi a pane, pane náš milostiwý! Jakož welebný muž a rozmnožitel písma swatého, mistr Jan Hus jel jest odsad k obecnému křesťanskému swolánie do Konstancí dobrowolně, pro křiwé nařčenie, kteréž jest jemu scestně, a skrze to wšie České koruně i hláholu Českému připisowáno; na kterémžto swolánie chtěl jest i srdečně žádal jest, pro očištěnie swé i wšie České koruny, odpowiedati wšem i každému zwláště před obcí zboru swatého a zjewně, ačby kto jemu w čem winu dal, a tu swú wieru dále wšemu křesťanstwí chtěl zjewiti a ohlásiti, a bylliby w čem scesten shledán, jehož bohdá nic takowého do něho newieme než wše dobré, hotow jest byl toho poprawiti podlé swých starších zpráwy a naučenie písmem swatým; a TM^t list gleitowní jemu poslala, a ten jest zde po wší zemi České i Morawské rozhlášen: tu když jest do Konstancí přijel, jakož slyšíme, jat jest w tom gleitu a u wězenie wsazen, bezewšie zpráwy a slyšenie, proti prawdě a řádu i gleitu TM^u wydanému. A o to zde i jinde mezi kniežaty, pány, chudými i bohatými, weliké řeči jdú, že Otec swatý tak jest proti řádu a prawdě a proti gleitu TM^u učinil, a muže sprawedliwého bez winy u wězenie wsadil. Protož Twá M^t rač to milostiwě opatřiti, jako král a pán a dědic nápadný koruny České, ať mistr Jan Hus prost bude toho neřádného wězenie; a TM^t rač jemu napřed probuoh zjewné a swobodné slyšenie zjednati, ať tu, ač jemu kto w čem kterú winu dá, zjewně odpowiedá, jakož je zjewně a bez strachu zákon boží kázal. A budeli w čem řadem a prawým práwem shledán, ať se stane jakožby na to slušalo; a Twé Milosti gleit ať wždy proskok má. Neb jinak mohlby TM^t i wšie České koruně úraz skrze to býti, kdyžby sě sprawedliwému člowěku w takém gleitu co stalo; neb pán bóh wie, žebychom nerádi slyšeli, kdyby se co cti TM^u pro taký kus dotýkalo. Neb proto bylaby příčina mnohým, žeby se TM^u gleitów lekali; jakož již o to řeči běžie. A TM^t muož to dobře stawiti, jako milostiwý král a pán,

a w dobrý konec uwesti; a skrze to TM' napřed od pána boha bude mieti odplatu, a čest od lidí, když TM' prawdy mimo řád nedá utisknúti.

Lacko de Krawar, capitaneus Moraviae, Bočko de Kunstat alias de Poděbrad, Erhardus de Kunstat alias de Skal, Wilhelmus de Pernstein, Johannes de Lomnic supr. camerarius Brunensis, Hanussius de Lipá, supr. marsalcus regni Bohemiae, Petrus de Krawar supr. camerarius Olomucensis, Jodocus Hecht de Rosic, Ulricus de Hlawatec marchionatus Moraviae subcamerarius, ceterique barones nunc in Mezerič constituti. (An. 1415, ante carnisprivium.)

3.

Páni Morawští na sněmu Brněnském králi Sigmundowi žalují, že M. Jan Hus ještě do těžšího wézení dán jest, a prosí, aby se o jeho zproštění přičinil.

W Brně, 1415, 8 *Mai. (Z rkp. Českého Museum.)*

Služba naše TM^{u}, najoswiecenější knieže, králi a pane, pane náš milostiwý! Tak jako sme TM^{u} prwé psali o M. Jana Hus, člowěka sprawedliwého a kazatele a rozmnožitele písma swatého wěrného a welebného, w žádné zlosti w našich zemiech nikdy neshledaného, kterak ten milý mistr a kazatel křesťanský, pro křiwé a scestné nařčenie zlými lidmi a utrhawými a protiwníky slowa božího, (pro kteréhož člowěka scestné nařčenie wšecna koruna Česká i jazyk slowenský jest pohaněn, ačkoli bez winy), jel jest swobodně, bezewšeho přinucenie do Konstancie k obecnému swolánie, a chtěl jest to scestné a bezprawné nařčenie s sebe jako dobrý wěrný křesťan a s České koruny před obecným zborem wšeho křesťanstwa swésti, pod gleity TM^{u} wydanými, ačkoli těch jako dobrý člowěk nepotřebowal. A tu přijew, nemohl nižádného slyšenie jmieti, ačkoli toho wšemi křesťanskými cestami žádal a hledal: než mimo řád a práwo pod gleity wsazen jest byl w těžké wězenie. O kterémžto gleitu po wšech okolních zemiech hlasowé jdú, že sě jest jemu nemělo to státi, a že skrze to ti gleitowé jsú porušeni a nad ním nedržáni; a my slyšíme a těžce přijímáme, což sě proti TM^{u} cti dotýče, jako našeho milostiwého nápadného dědice a pána. I ufali sme, žeby TM' to ráčila obmysliti, aby wáš gleit byl w swé moci zachowán, pro nepřátely Waší cti, dóstojenstwie a welebnosti, aby sě jich nižádný w potomných časích nelekal, a člowěk křesťanský wyslyšenie jměl před obcí zboru swatého; a bylliby w čem scestném shledán, aby k tomu bylo zjewně popraweno, ne po kútech; pakliby byl w prawdě shledán, jakož bohdá za to mámy, aby také swé prawdy od boha poślé požil. Ano pak pohřiechu slyšíme, jakož jest papež utekl, i ti jenž sú jeho střiehli, wzat jest z toho wězenie, buoh wie najlépe či mocí, a dán jest do ukrutnějšieho wězenie biskupu Konstanskému, tu kdež sú jemu ruce i noze nekřesťansky okowaně; a tak že nižádné prawdy požiti nemóž, ježtoby pohanu toho neučinili. Protož milostiwý králi a pane, pro buoh a pro prawdu napřed, pro swé

dóstojenstwie a České koruny zwelebenie, a pro swé gleity, rač to milostiwě ještě opatřiti a obmysliti, aby člowěk sprawedliwý zproštěn toho ukrutného wězenie byl a wyslyšenie obecné měl, a ne tak pokútně a scestně mimo řád, práwo a gleity stupen byl. A toho TM[t] bude mieti čest od lidí, a odplatu konečnú od pána boha. A ufáme Wašie Welebnosti, že pro naši wěrnú službu TM[t] k tomu sě přičiní, jako milowný a laskawý dědic a pán nápadný této země. Dán w Brně, na vigilii wstúpenie pána Jesu Krista, w swolánie pánów korúhewných markrabstwie Morawského.

Lacko de Krawar, capitaneus Moraviae, Bočko de Poděbrad, Erhardus de Kunstat alias de Skal, Wilhelmus de Pernstein, Johannes de Lomnic supr. camerar. czudae Olomucensis, Procko et Alšo de Kunstat alias de Lysec, Jaroslaus de Sternberg, Jodocus Hecht de Rosic, Ulricus de Hlawatec subcamerarius marchionatus Moraviae, ceterique nobiles barones nunc Brunae congregati.

4.

Páni Čeští i Morawští králi Sigmundowi o téže wěci žalují, a zproštění M. Jana Husa od něho žádají.

W Praze, 1415, 12 *Mai.* *(Z rkp. Česk. Museum.)*

Najjasnějšiemu kniežeti, panu Sigmundowi Římskému a Uherskému ɔc. králi, pánu našemu milostiwému: my w dole psaní páni, rytieři a panoše země České i Morawské wzkazujem službu swú wěrnú.

Jakož papež Jan třimedcítmý lóni rozeslal po wšem křesťanstwí swé bully a listy, klada w nich a ohlašuje obecné swolánie do Konstancie, pro sjednánie wiery křesťanské a wšech jiných roztržení, dáwaje těmi listy a bullami wšem swój jistý a bezpečný gleit a jistotu plnú a swobodnú, aby každý dobrý i zlý, křesťan i kacieř, kteréhož koliwěk řádu, bezpečně mohl přijeti i otjeti k tomu i od toho swolánie; a nad to přikázal pod kletbú a zbawenie wšeho dóstojenstwie, cti, úřadów i obroków, stawu duchowniemu i swětskému, aby ižádný nepřekážel, ani což jest na něm překážeti dal, ktožby k tomu obecnému swolánie do Konstancie jel, nebo sě zase wracowal. Tu poctiwý muž a kazatel wěrný slowa božieho, mistr Jan Hus, jel jest odsad k tomu swolánie dobrowolně, pro křiwé narčenie, kteréž jest jemu bez winy, a skrze to wšie České koruně a jazyku připisowáno. Na kterémžto swolání chtěl jest a welmi žádal pro očištěnie swé newinnosti i wšie České koruny, otpowiedati wšem i každému zwláště a zjewně před Twú Milostí i před obcí toho wšeho zboru, ačby jemu w čem winu dal; a tu swú wieru a kázaní dále wšemu křesťanstwí chtěl jest zjewiti a ohlásiti; a bylliby w čem scesten shledán, (jehož bohdá, nic takowého do něho newieme, než wše dobré) hotow jest byl toho prawiti podlé řádu a naučenie písma swatého; a ještěby to rád učinil, by mohl zjewné a sprawedliwé slyšenie mieti. A proti těm swědkóm wšem, ježto jsú proti němu prowedeni, jmá a

móž mieti mnoho wiece dobrých lidí a swědków, ježto jim jest hodnějie wěřiti, nežli těm jeho nepřátelóm, že dáli bóh nic jest w Čechách newedl ani kázal zlého ani bludného, nežli prawdu a zákon boží podlé čtenie božieho a wýkladów swatých doktorów. A TM' přes to wšechno mnohými pány swými jeho jest obeslala, aby wždy přijel k tomu zboru, a k tomu i list swój gleitowní a bezpečenstwie jemu poslala; a ten jest zde po wší zemi České i Morawské rozhlášen i rozepsán. Tu když jest do Konstancie přijel, jat jest w Twém gleitu a u wězenie w těžké wsazen bezewší zpráwy a slyšení, proti prawdě a řádu i gleitu Twú M[u] wydanému. A o to zde i jinde mezi kniežaty, pány, rytieři i panošemi, chudými i bohatými, weliké řeči jdú, že papež tak proti swým listóm i bullám, proti řádu i prawdě, a proti gleitu TM[u] učinil, a mistra Jana Husi, muže dálibóh sprawedliwého, bez winy, beze wšeho slyšenie a dówodu prawého, u wězenie wsadil, nám i wšie České zemi i jazyku na hanbu a na potupenie. Protož TM' rač to ještě milostiwě opatřiti, jako král a pán a dědic nápadný koruny České, poněwadž kacieři potupení do Konstancie ot Řehoře i ot Benedikta poslaní, měli sú a mají pokoj a bezpečenstwí, a již také pápež, nechaw tu mistra Jana Husi, pryč jest jel a w Twé moci jeho tu ostawil: aby mistr Jan Hus, již dosti bez winy trpěw, byl propuštěn a wyswobozen, a wiece mocí a bez řádu nebyl žalařowán, na hanbu a potupenie wšemu jazyku Českému, tak jakož TM' jej obeslala a bezpečně gleitowala. Neb jinak napřed TM[u], a potom wšie České koruně bylby weliký úraz skrze také neřádné a nesprawedliwé wězenie člowěka sprawedliwého, jenž jest jakož slyšíme, již w Twé moci i w Twém městě jat, maje Twé sliby i listy gleitownie; a mnohým bylaby příčina, žeby sě TM[u] gleitów lekali; jakož již o to řeči weliké jdú, kteréž o TM[u] nerádi slyšíme. A to TM' móž wšecko dobře stawiti a zjednati, a mistra Jana Husi, jakož jest swobodně k Twé wuoli přijel, aby i též swobodně k nám do Čech sě zasě wrátil, jako milostiwý a sprawedliwý král a pán, napřed pro pána boha a prawdy jeho rozšířenie, a pro dobrú powěst o TM[u], a pro pokoj a čest země České, i pro naši wěrnú a hotowú po wše časy TM[u] službu. Psán w Praze, léta od božieho narozenie tisícieho čtrstého patnáctého, tu neděli po božím wstúpení, pod našimi pečetmi wespod přitištěnými.

5.

Páni Čeští někteří dwořanůw krále Sigmundowých žádají, aby se u krále o zproštění M. Jana Husa přimlauwali.

W Praze, 1415, 12 *Mai. (Z orig. archivu university Pražské* [1]).

Urozeným a slowútným pánóm, rytieřóm i panošem Čechóm z země České i Morawské, dwořanóm najoswiecenějšieho kniežete a pána, pana Sigmunda Římského

[1]) Tištěno již toto psaní w Monumenta histor. univ. Prag. l. c. pag. 51 sq.

a Uherského ꝛc. krále, my páni, rytieři a pánowé Čeští a Morawští wzkazujem swú wěrnú službu.

Páni a přietelé milí! Jakož sme KM[u] psali, též i wám tuto píšem, kterak papež Jan třimezicietmý lóni rozeslal po wšem křesťanstwí swé bully a listy, klada w nich a ohlašuje obecné swolánie do Konstancie pro sjednánie wiery křesťanské a wšech jiných roztržení; dáwaje těmi listy a bullami wšem swój jistý a bezpečný kleit, a jistotu plnú a swobodu, aby každý dobrý a zlý, křesťan i kacieř kteréhožkoliwěk řádu, bezpečně mohl přijeti i otjeti, k tomu i ot toho zboru i swolání; a nad to přikázal pod kletbú i zbawenie wšeho dóstojenstwie, cti, úřadów i obroków, stawu duchowniemu i swětskému, aby nižádný nepřekážel, ani což jest na něm překážeti dal, ktožby k tomu obecnému swolání do Konstancie jel, nebo sě zasě wracowal. Tu poctiwý muž a kazatel wěrný slowa božieho, mistr Jan Hus, jel jest otsad k tomu swolání dobrowolně, pro křiwé narčenie, kteréž jest jemu bez winy, a skrze to wšie České koruně a jazyku připsáno. Na kterémžto swolání chtěl jest a welmi žádal, pro očištěnie swé newinnosti i wšie České koruny, otpowiedati wšem i každému zwláště a zjewně před KM[u] i před obcí toho wšeho zboru, ačby kto jemu w čem winu dal; a tu swú wieru a kázanie dále wšemu křesťanstwí chtěl zjewiti a ohlásiti; a bylliby w čem scesten shledán, (jehož bohdá nic takowého newieme do něho, než wše dobré,) hotow jest byl toho poprawiti podlé řádu a naučenie písma swatého. A ještěby to rád učinil, by mohl zjewné a sprawedliwé slyšenie mieti. A proti těm swědkóm wšem, ježto sú proti němu prowedeni, jmá a móže mieti mnoho wiece dobrých lidí a swědków, ježto jim jest hodnějie wěřiti, nežli těm jeho nepřátelóm, že dálibuoh nic jest w Čechách newedl ani kázal zlého ani bludného, nežli prawdu a zákon boží, podlé čtenie božieho a wýkladu swatých doktorów. A KM[t] přes to wšeckno mnohými pány a dwořany swými jeho jest obeslala, aby wždy přijel k tomu zboru; a k tomu i list swój kleitowný a bezpečenstwie jemu poslala, a ten jest zde po wšie zemi České i Morawské rozhlášen a rozepsán. Tu když jest do Konstancie přijel, jat jest pod kleitem králowým a u wězenie těžké wsazen, bezewšie zprávy a slyšenie, proti prawdě a řádu i kleitu od krále wydanému. A o to zde i jinde mezi kniežaty, pány, rytieři i panošemi, chudými i bohatými, weliké řeči jdú, že papež tak jest proti swým listóm i bullám, proti řádu a prawdě, a proti kleitu králowému učinil, a mistra Jana Husi, kněze dálibuoh sprawedliwého, bez wšeho slyšenie a dówodu prawého, u wězenie wsadil, nám i wám i wší České zemi i jazyku na hanbu i na potupenie. Protož milí páni a přietelé! račte sě k tomu napřed pro buoh a prawdu jeho, a pro čest swú i naši, i wšeho jazyku Českého skutečně přičiniti, a KM[t] na to ustawičné wésti a držeti a jemu wěrně raditi, a toho neřádu a bezprawie, kteréž sě mistru Janowi Husowi do sié chwíle dálo jest proti swým listóm a kleitu swému, déle netrpí ani odkládá, a nepřepúštie; poňa-

wadž kacieři potupení s Řehořowy a s Benediktowy strany, a jiní zlí lidé a neswobodní, ježto sú k tomu swolání přijeli, měli sú a mají pokoj a bezpečenstwie. Nebo jinak napřed KM^u a potom wšie České koruně bylby weliký úraz skrze také neřádné a nesprawedliwé wězenie člowěka a kněze sprawedliwého, jenž jest, jakož slyšíme, již w králowě moci a w jeho říském městě jat, maje jeho sliby a listy kleitownie. A mnohým bylaby příčina, žeby sě JM^u kleitów lekali a warowali, jakož již o to řeči weliké jdú, kteréž welmi nerádi o JM^u slyšíme. A wěříme i ufáme wám, že KM^t na to zwedete, aby mistr Jan Hus byl propuštěn a wiece nežalařowán, a jakož jest swobodně jel do Konstancie pod jeho kleitem, aby též zasě swobodně k nám do Čech přijel a wrátil sě pod tiemž kleitem. A za to u pána boha otplatu a w swětě dobrú powěst obdržíte, že sprawedliwě o čest swého jazyka stanete; a my proto wám chceme w budúcie časy, kdež budem moci, radějie libost činiti i slúžiti. Psán w Praze, léta ot narozenie božieho tisícieho čtyřistého patnáctého, tu neděli po božiem wstúpení, pod našemi pečetmi wespod přitištěnými.

Pawel z Jenšteina. Jan z Dubé. Jan z Wlašimě. Aleš Hřič z Pozně. Jindřich z Wlašimě. Diwiš z Říčan. Jan Hřič řečený Kekule ze Stradonic. Bartoš z Říčan.

6.

Páni Čeští a Morawští, hojně w Praze i we krajích shromáždění, osmerým w táž slowa wyhotoweným psaním a přiwěšením 452 pečetí, horliwě domlauwají Otcům zboru Konstanského pro upálení M. Jana z Husince a wězení M. Jeronyma z Prahy.

W Praze (i jinde), 1415, 2 Sept. sl. (Ze sauwěkého překladu [1]).

List pánuow Českých a Morawských do Konstancie.

Najpoctiwějším w Kristu otcóm a pánóm, panóm kardinálóm, patriarchóm, arcibiskupóm, biskupóm, legátóm, doktoróm, mistróm i wšemu zboru Konstanskému:

(I) My Čeněk z Weselé a z Wartenberka, najwyšší purkrabie Pražský, Lacek z Krawař, hajtman markrabstwie Morawského, Boček starší z Kunstatu a z Poděbrad, Wilém ze Zwieřetic, Jan starší z Jindřichowa Hradce, Jindřich z Wartenberka, purkrabie na Králowé Hradci, Mikeš z Potenšteina a na Žampachu, Jindřich Škopek z Dubé, Oldřich ze Hradce, Jan mladší z Opočna, Smil ze Šternberka, Hynek Krušina z Lichtenburka, Boček mladší z Kunstatu, Bawor z Potenšteina, Jan Puška z Kunstatu, Jan z Lomnice, Milota z Krawař, Herman z Lanšteina, Jan z Rožmitála, Póta z Častolowic, Zdislaw ze Zwieřetic, Wilém z Potenšteina, Wok z Walšteina, Wáclaw ze Zwieřetic, Petr ze Zwieřetic, Arnošt z Richenburka, Jan z Wlašimě, Jan z Lan-

[1]) Psaní toto, půwodně latině psané, tištěno w témž jazyku několikráte w aktách zboru Konstanského. Srw. Časopis Česk. Museum, 1834, str. 325—334.

šteina, Zdeněk Medek z Týnce, Zdeněk z Rožmitála, Mikuláš z Walšteina, Petr z Janowic a z Chlumce, Jan z Košumberka, Mikuláš z Mochowa a z Rožďalowic.

(II) Mikuláš starší z Ledče, Mikuláš mladší z Ledče, Sigmund z Milošowic, Wáclaw z Ostrowa, Bohuslaw z Kozlé, Jan z Onšowa (?), Dětřich ze Studeného, Jan ze Studeného, Alšík z Martinic, Mladota z Dobréwody, Milota z Bohdánče, Mikšík z Hórky, Vikeř z Jenišowic, Wáclaw ze Sulislawic, Erasim z Otročic, Leonard z Kněžowic (?), Bohuněk z Borowice, Bolek z Dalčowic, Wítek ze Zhoře, Mlýnek ze Sedmpanów, Wilém ze Sútic, Matěj ze Sútic, Odolen ze Slúpna, Jaroš z Proseče, Diwiš z Pertoltic, Wawřinec z Bohdánče, Jan z Proseče, Perkneř z Ostrowa, Wojtěch z Ostrowa, Jan ze Zbraslawic, Smil ze Šwabinowa, Jan z Tuněchod, Petr ze Kšel, Albert z Nelechowa, Dětřich ze Lhotic, Předbor ze Speřic, Oneš z Kamenice, Jindřich z Leštiny, Wáclaw z Dobrowitowa, Maršík ze Skály, Ruprecht z Okrúhlic, Jindřich z Rakowic, Wítek ze Žehušic, Jan ze Žinian, Bohuněk z Proseče, Léwa z Lukého, Přech ze Žinian, Markwart z Kojkowic (?), Wáclaw ze Smiřic (?), Mikuláš z Pohled, Petr z Pohled, Wáclaw z Polné, Jan z Leskowic, Jindřich z Čachowic, Mikeš z Petrowic, Markwart ze Lhotic, Wáclaw ze Lhotic, Maršík z Alberowic, Pešík z Alberowic, Chýna z Košetic, Petr z Miletína, Slawek z Komorowic, Mikuláš z Jieřic, Jan z Bystrého, Mikuláš z Třebetic, Jan z Polné, Štěpan z Wyčap, Hanušek z Běstwiny, Beneš ze Wlatic, Mikuláš ze Wlatic, Petr z Wyčap, Jan z Ostrožna, Hertwik ze Spačic, Racek z Wrdowa, Martin z Dašic, Chwalek z Hostowic, Lider z Hórek, Wejkl ze Semitěše, Jan ze Suchotlesk, Procek z Chořowa, Albrecht ze Šebestianic, Jan z . . . . . (?), Oldřich z Dobrowitowa, Zdich ze Lhoty, Matěj z Chajstowic, Wilém z Ostrowa, Jan z Buševsi (?), Jan z Wrbky, Jošt ze Zhoře, Brúm z Bielé, Bartoloměj z Dobréwody' Zdeněk z Přimilowic, Martin ze Zdeslawic, Záwiše ze Zdeslawic, Petr z Brlohu, Zdislaw z Dobréwody, Chýna z Pawlowa, Předbor ze Lhotic, Kuneš z Pawlowa, Jindřich z Dobrowitowa.

(III) Petr z Malowic, Jan z Malowic, Sigmund z Malowic, Petr z Pacowa, Jan z Kraselowa, Petr z Drslawic, Lipolt ze Žimutic, Jan ze Hrádku, Hrdoň z Kraselowa, Jan z Dobronic, Wlach ze Březie, Wilém z Mlaďowic, Hynek z Dražowa, Ctibor z Wesce, Mikuláš z Dobromilic, Filip z Želče, Petr z Radimowic, Bušek ze Wzdietowa, Wilém ze Skalice, Lipolt z Ustupenic, Přibíček z Ustupenic, Bušek z Drahowa, Jindřich z Drahowa, Wilém z Mašowic, Jan z Wilémowic, Jošt z Želče, Mikuláš z Wilémowic, Pešík ze Wzdietowa, Petr z Dubu, Jan ze Brzawého, Wíta z Brzawého, Wich ze Sla . ., Mikuláš z Polánky, Lipolt z Morawce, Jan ze Štítného, Beneš ze Stranné, Přibík z Choluni (?), Albrecht Rót z Dírného, Mikuláš Rót z Dierného, Leonard ze Mnichu, Mikuláš ze Mnichu, Chwal ze Ždiáru, Jan ze Smilkowa, Rinart ze Wřesné, Erasim z Nietowic, Jošt z Pošny, Hrdoň z Roztětow (?), Jaroslaw z Wojkowa, Jan ze Skopytec, Petr ze Skopytec, Pelhřim ze Skopytec, Petr ze Dworce, Ctibor ze Hwozdně,

Bohuslaw z Nemyšle, Jan z Radenína, Jan z Tožice, Hon z Kozmic, Wilém z Tožice, Štěpán z Čestic, Wáclaw z Todně, Jan z Předslawic, Wilém ze Želčowic, Petr z Tisowé, Protiwa z Udimě, Petr z Wesce, Boček z Myslikowic, Mraček z Radimowic, Oldřich z Dobroměřic, Beneš ze Střéteže, Beneš ze Strkowa, Wojtěch ze Strkowa, Lew ze Záluží, Mrakeš ze Střéteže, Prokop z Chotčína, Mikuláš z Kratošic, Sigmund z Dobromilic, Bohuněk z Dětřichowic, Petr z Jablaně, Jan z Wrchotic, Přibík z Měkowic, Jindřich ze Stropnic, Jan z Ratibořic, Petr z Ratibořic, Litwin z Prudic, Wáclaw ze Smilkowa, Mrakeš z Petrowic, Jindřich z Bukowě, Otrad z Nezwěstowic, Jan z Radostic, Swašek z Podolé, Oldřich ze Mnišku, Kuneš z Tučap, Wáclaw ze Zwěřince, Jan z Chotěmic, Albrecht z Těchobuze, Bušek z Jedlan, Matěj z Plasné, Přibíček ze Hlasiwa, Jan z Budislawi, Wáclaw z Mezného, Jan ze Samosol, Jindřich z Horowic.

(IV) Wilém z Wlašimě, Jan řečený Wawák z Wlkowa, Hašek z Lukawice, Mikuláš z Bělušowic, Wáclaw z Honbic, Mikuláš z Koloděj, Jan z Přepich, Martin ze Synčan, Wáclaw z Hostowic, Štěpán z Dwekačowic, Jan z Ostrožna, Jiří z Tilčic (?), Jan z Popowic, Jan Rúbík z Holetína, Maršík z Mikulowic, Jan z Koloděj, Jan z Předwořic, Jan ze Křečína (?), Jan ze Ždanic, Jiří ze Lhotky, Wáclaw ze Sobčic, Boreš z Poděhus, Mikuláš z Barchowa jinak z Dašic, Habart z Lomnice jinak z Morawan, Wilém z Košumberka jinak ze Chlumu, Matěj řečený Holec z Nemošic, Jan z Rúsinowa, Hlawáč z Komárowa, Stibor z Markwartic, Jan starší z Lukawice, Kuneš z Hoberka (?), Beneš z Jezerowa (?), Jan řečený Holec z Nemošic, Diwiš z Košumberka jinak ze Chlumu, Wáclaw z Choltic, Jan Kawalec z Žumberka, Jan ze Zigin (?), Wáclaw ze Slawikowa, Albrecht z Bietowan, Oldřich z Holišowic, Beneš Rúbík ze Synčan, Wawřinec ze Mnětic, Prokop z Jeníkowa, Beneš řečený Brázda z Domanic, Bernhart z Jestřebie, Póta z Lukawice, Arnošt ze Syreček (?), Jan z Pašic, Beneš z Robús, Mikuláš ze Křiwé (?), Něpr z Pole, Jan řečený Těchlowec z Dobřiekowa, Petr Brázda ze Srbec, Petr z Habrowa, Bohuněk z Holišowic, Jan z Markwartic, Bužek z Mezilesic, Jan z Rosic, Chomata ze Studenec, Kuneš ze Třibřich, Jan z Lipky, Bohuněk z Počapel, Ctibor z Jenišowic, Prokop z Hořiněwsi, Zdeněk z Radyně, Mauric z Dolan, Pawlík z Hostowic, Materna z Turowa, Jan z Iwanowic, Mauric z Blatna, Jan ze Seslawic, Wilém z Heřmanic, Jan z Hoskowic, Filip ze Synčan, Wilím z Holišowic, Jindřich z Púchobrad, Mikuláš ze Seslawic, Jan Rúbík ze Synčan, Wáclaw z Třeběšic, Petr z Nabočan, Jan z Wlčnowa, Mikuláš z Poděhus jin. ze Slúpna, Jan mladší z Lukawice jin. z Přesečna, Hertwik z Ostrožna jin. z Rúsinowa.

(V) Lacek z Krawař, hajtman markrabstwie Morawského, Wilém z Pernšteina, Jan z Lomnice, najw. komorník desk Brněnských, Petr z Krawař a ze Strážnice, najw. komorník desk Olomuckých, Hanuš z Lipé, najw. maršalek král. Českého, Waněk z Boskowic a z Černéhory, Jan z Bietowa, Aleš z Kunstatu a z Rajic, Jaroslaw

ze Šternberka a z Weselé, Wok z Holšteina, Erhart mladší Puška z Kunstatu, Sigmund a Milota bratřie z Křižanowa, Petr ze Sowince, Kuněk z Drahotúše, Štěpan z Wartenberka, Dobeš z Cimburka, Milota z Tworkowa, Jindřich z Walšteina, Jan Ozor z Boskowic, Jindřich z Lipé, Arkleb z Wěteřowa, Jimram Dúbrawka z Dúbrawice, Zbyněk z Dúbrawice, Zbyněk ze Strálek.

(VI) Mikšík z Malenowic, Oldřich ze Wranic, Čeněk z Šárowa, Markwart z Jekowa, Bužek z Wlachowic, Žich z Nedachlebic, Hereš z Welečína (?), Hynek z Košíkowa, (?) Kašpar ze Šwanfeldu, Wojslaw z Těchanowic, Markwart z Lučan, Mikuláš z Břěčkowic (?), Hereš ze Stehelce (?), Diek z Kobeřic (?), Oneš z Lipiny, Petr Hecht z Turowic (?), Mikuláš z Heršic, Franc z Pelhřimowa, Beneš z Opatowic, Markwart z Walowa, Jan ze Smrdowic, Benek ze Lhenic (?), Gabriel ze Suchéhopole, Petr z Přeraze, Ješek z Liboswár, Špalek z Očína.

(VII) Sazema z Tosowa, Mikuláš z Haly, Smil z Heroltic, Zbyněk purkrabí na Meziříčí, Mikuláš z Tichowic, Franěk z Polic, Jan Skusský (?), Štefek purkrabí na Náměšti, Jan z Odrody, Wlček z Okarce, Wajs z Tasowa, Sabart (?) z Rudolce, Beneš z Rudolce, Haras z Týnce, Matauš z Baliny, Hroch z Řehořowa, Beneš ze Sardík (?), Jan ze Lhotky, Jetřich ze Braňsud, Sigmund ze Braňsud, Michal z Tichowic, Waněk z Opatowé, Dobeš z Opatowé, Bohuše z Widonína, Jan ze Spalé, Jan z Nužnic, Jiří ze Kmenice.

(VIII) Jedel z Rúsowan, Beneš z Trabenic (?), Drslaw z Nakel, Oldřich z Rakodowa, Bohuněk z Wratišowce, Rinart ze Třenic, Předbor ze Třenic, Wolfart z Pawłowic, Stach ze Hlad, Ješek z Draždowa, Štefek z Rakodowa, Diwa ze Šišmy (?), Jan z Tasowa, Racek z Wýškowa, Zdeněk z Wěžek, Parcifal z Náměští, Jan z Peterswaldu, Zbilut ze Klecan, Wáclaw z Lodenice, Čeněk z Mošnowa, Petr řečený Němček ze Zahorowic, Racek z Kunwaldu, Jindřich z Žeranowic, Wáclaw z Kukwic, Jindřich z Týna, Ješek z Jestřebie, Erasim z Widowic (?), Oldřich z Rokowa, Wáclaw ze Slatiňan, Jan z Čiežowa, Jan Donát z Polomie, Mikeš Donát z Polomie, Jan z Kroměšína, Jan z Utěchowa, Mikuláš ze Studénky, Petr Černý ze Štítowic, Mateska z Wyklek, Jan z Hyncendorfu, Bareš Hládek ze Zámrsk, Jan Drn ze Zachowic, Záwiše z Hyncendorfu, Dražek ze Hrádku, Dobeš z Tisé, Jan z Krumsína, Rús z Doloplas, Drlík z Bielé, Wladek ze Skřině, Jan z Richenburka, Jan ze Zwole, Pardus z Žeranowic, Ješek ze Štítowic, Jan z Řimic, Oldřich ze Lhoty, Aleš Kabát z Wýškowic:

urození páni a šlechtici najkřesťanštějšieho králowstwie Českého a najjasnějšieho markrabstwie Morawského: žádost wšeho dobrého a zachowáwánie přikázání pána Ježíše Krista.

Poněwadž práwem přirozeným i božským každému jest přikázáno, jinému to činiti, což sobě chce býti, a jest zapowěděno, jinému činiti, cožby sobě nechtěl učiněnu býti; (nebo pán Kristus powěděl: „wšecko, cožkoli chcete, aby wám činili lidé,

wy totéž čiňte jim, w tom zajisté záležie zákon i proroci"; a Pawel sw. die: „plnost zákona jest milowánie, a wšeliký zákon w jedné řeči se zawierá, totiž, milowati budeš bližnieho swého, jako se samého)": protož my k zákonu božskému a milowání bližnieho jakž muožeme s boží pomocí prohlédajíce, k našemu najmilejšiemu bližnímu dobré paměti, poctiwému mistru Janowi Husowi, swatého písma bakaláři dokonalému a kazateli křesťanskému čtenie swatého (se přiswědčujeme); jehož před sím we zboru Konstanském, newieme kterým duchem jsúc wedeni, an se neseznal, ani hodně, jakžby slušelo, přemožen, žádní také proti němu nejsú dowedeni ani okázáni bludowé ani kacieřstwa, ale toliko k neprawým, falešným, nezbedným žalobám, osočení a nabádání jeho mistra a králowstwie našeho i markrabstwie Morawského úhlawných nepřátel a zrádcí, jej jakožto kacieře neústupného odsúdili ste, odsúzeného ukrutnú a najmrzutější smrtí usmrtiwše, na našeho králowstwie a markrabstwie Morawského a nás wšech wěčnú zlú powěst a zmazánie; jakož pak najjasnějšiemu kniežeti a pánu, panu Sigmundowi Římskému, Uherskému a t. d. králi, dědici a pánu našemu budúciemu, psaní naše do Konstancie jsme poslali, kterážto také we scházeních wašich čtena jsú a oznámena, a kteráž tuto mieti chceme za wložena, a ta jakož slyšíme, k naší hanbě a potupě, do ohně jste uwrhli. Již pak i nynie wašemu otcowstwí o mistru Janowi Husowi listy naše zjewné sme poslali, swobodně srdcem i usty wyznáwajíce i oswědčujíce, že on mistr Jan Hus byl owšem člowěk dobrý, sprawedliwý a křesťanský, od mnohých let w našem králowstwí žiwotem, ctnostmi a powěstí chwalebně zachowalý a shledaný; zákon také boží nowého a starého zákona podlé wýkladów swatých doktorów wěrně kázal, nás i naše poddané učil, a welmi mnoho písem zuostawil, wšeliké bludy i kacieřstwa přewelmi stále hyzdil a nás a wšecky Kristowy wěrné, abychom ty w mrzkosti měli, ustawičně a wěrně napomínal; ku pokoji také a lásce, podlé swé možnosti, slowem, skutkem i písmem s pilností wedl; tak že nikdy sme neslyšeli ani rozuměti mohli, přiložiwše k tomu welikú pilnost, by předepsaný mistr Jan Hus který blud neb kacieřstwie na swých kázaních učil, kázal nebo kterým během jistil, nebo nás a naše poddané buď slowem neb skutkem kterým pohoršil; nébrž milostiwě a tiše w Kristu jsa žiw, wšecky k zachowání zákona božieho a swatých otców ustanowení pro wzdělánie swaté matky cierkwe a pro spasenie bližních, pokud jest mohl, slowem i skutkem se wší pilností napomínal. Ještě pak na tom nebylo dosti, co jest k hanbě našeho králowstwie a markrabstwie učiněno: ale nad to poctiwého mistra Jeronyma z Prahy, muže weliké wýmluwnosti a řeči příjemné, mistra sedmera umění a milowníka múdrosti owšem oswieceného, newiděwše ho, neslyšewše ani přemohše, ale k samému jeho i nás zrádcí neprawému osočení, beze wšie milosti jali ste, do wězení wsadili i ztrápili, a již snad jako i mistra Jana Husi přeukrutnú smrtí zamordowali jste. Přes to, což s přielišnú bolestí prawieme, k nám došlo a z wašeho psanie béřeme zřejmě, kterak

někteří utrhači, bohu i lidem nelibí, a našeho králowstwie i markrabstwie nepřietelé a zrádce, před wámi a před wašim zborem nás králowstwie i markrabstwie přewelmi těžce a nešlechetně znesli sú, jistiece, ačkoli falešně, lžiwě a zrádně, že by w předepsaném králowstwí Českém i markrabstwí Morawském rozliční bludowé a kacieřstwa znikla, a mnohá srdce mnohých wěrných obywatelów nakazila těžce a běhy mnohými, tak že, by nebylo přísného rychle přiloženo tresktánie, předepsané králowstwie i markrabstwie s swými Kristowými wěrnými wzaloby swých duší nenabytý pád a škodu. Zajisté takowé ukrutné a přewelmi škodné křiwdy, beze wšeho našeho prowiněnie nám králowstwí i markrabstwí učiněné, kterak snášeti muožeme? Poněwadž z milosti božie, kdež téměř wšecka králowstwie swěta častokrát pochybowala a nákladna byla roztržkám odřezaným a papežém neprawým: ale králowstwie naše České najkřesťanštějšie a markrabstwie Morawské najjasnějšie od toho času, jakž wieru křesťanskú pána našeho Jesu Krista přijaly, tak jakožto kámen čtwerohranatý dokonalý beze wšie úhony swaté cierkwe Římské wždycky stály a bez přestánie se přidržely, poslušenstwie upřiemě zachowáwajíce; kterakými pak náklady a pracemi přewelikými, kterak také slušnú ozdobú a hodnú poctiwostí swatú cierkew matku i jejie pastýře skrze kniežata a wěrné swé ctili jsú, wšemu swětu přewelmi swětle jest swědomo, i wy sami, chceteli prawdu prawiti, toho wšeho swědkowé jste. Pak abychme podlé zpráwy sw. Pawla opatřili o dobrém netoliko před bohem, ale přede wšemi lidmi, a také pro zanetbánie přeslawné powěsti napřed řečených králowstwí a markrabstwí abychom ukrutní při swých bližních nebyli nalezeni: protož w Kristu Ježíšowi, pánu našem, majiece pewné doufánie, čisté a upřiemé swědomie a úmysl, i také prawú a křesťanskú wieru, tiemto listem Wašemu Otcowstwí a wšem Kristowým wěrným oznamujem a wzkazujem, srdcem i usty zjewně oswědčujíce, že ktožkoli z lidí kteréhožkoli stawu, powýšení, duostojenstwí, powahy, řádu neb zákonnictwa bylby, ježtoby prawil neb jistil, prawí nebo jistí, žeby w předepsaných králowstwí a markrabstwí bludowé a kacieřstwa znikla, a nás i jiné Kristowy wěrné, jakož se předkládá, nakazila, (samu osobu najjasnějšieho kniežete a pána, pana Sigmunda Římského, Uherského a t. d. krále, dědice a pána našeho budúcieho wyhradiece, kteréhož w tom dowěříme i doufáme newinného): wšeliký a každý takowý, jakož se předkládá, prawě lže w swú hlawu, jakožto zlosyn najhorší a zrádce předepsaných králowstwí a markrabstwí, a tak náš přenešlechetný nepřietel, sám owšem jsa kacieř najškodliwější a wší zlostí a neprawostí naplněný, nébrž i syn ďáblów, jenž lhář jest a otec lži. Ale wšak takowé křiwdy pánu bohu, na něhož slušie pomsta, a kterýžto hojně odplacuje těm kdož pychají, nynie porúčieme, a u budúcieho papeže, kteréhož pán buoh swé cierkwi předloží, jediného a nepochybného pastýře, wiece a šíře to položíme; jemužto z božské wuole, jakožto wěrní synowé, což jest slušného a poctiwého i rozumu i zákonu božskému příhodného, po-

ctiwost i poslušenstwie powinné učinice, prositi budem i žádati na ty předepsané wšecky wěci i na každé zwláště podlé zákona pána našeho Ježíše Krista a swatých otców ustanowenie, aby nám králowstwí i markrabstwí opatřil o naprawení potřebném; tak owšem, aby což jest předepsáno nebylo na překážku: že my kazatelów zákona pána našeho Jesu Krista, nábožných, pokorných a stálých, až do krwe wylitie chceme brániti a obhajowati, opowrhúce wšeliků bázeň i nálezky lidské na odpor učiněné. Dán w Praze, léta božieho tisícieho čtyřistého šestnáctého, druhý den měsiece září, w plné radě pánów urozených, šlechticów a wládyk králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, pod přiwěšením našich pečetí.

7.

Zápis welikého sněmu pánůw Českých i Morawských, w Praze o S. Jiljí držaného.
W Praze, 1415, 5 *Sept. (Z kopie w arch. Třebon.)*

My Čeněk z Weselé, jinak z Wartemberka, najwyšší purkrabie Pražský, Lacek z Krawař, hauptman markrabstwie Morawského, Boček starší z Kunstatu, jinak Poděbrad, Hanuš z Lipé, najw. maršalek král. Českého, Petr z Krawař jinak ze Strážnice, najw. komorník desk Olomuckých, Jan z Lomnice, najw. komorník desk Brněnských, Wilém ze Zwieřetic, Jan starší ze Hradce, Wilém z Pernštaina, Mikeš Potenštaina jinak z Žampachu, Jindřich Škopek z Dubé, Oldřich ze Hradce, Jan mlazší z Opočna, Waněk z Boskowic jinak z Črnéhory, Jan z Bietowa, Aleš z Kunstatu jinak z Rajic, Smil ze Šternberka, Hynek Krušina z Lichtenburka, Boček mlazší Kunstata, Jaroslaw ze Šternberka jinak z Weselé, Wok z Holšteina, Erhart mlazší Puška z Kunstata, Milota z Krawař, Heřman z Landštaina, Jan z Rožmitála, Puota Častolowic, Sigmund a Milota bratřie z Křižanowa, Petr z Sowince, Zdislaw ze Zwieřetic, Wok z Waldštaina, Wáclaw ze Zwieřetic, Wilém z Potenštaina, Arnošt Richemburka, Petr ze Zwieřetic, Jan z Wlašimě, Jan z Landštaina, Zdeněk Medek Týnce, Zdeněk z Rožmitála, Kuník z Drahotúše, Štěpan z Wartemberka, Dobeš Cimburka, Milota z Tworkowa, Jindřich z Walštaina, Jan Ozor z Boskowic, Jindřich z Lipé, Mikuláš z Walštaina, Petr z Janowic jinak z Chlumce, Artleb z Wěstowa, Jimram Dúbrawka z Dúbrawic, Zbyněk z Dúbrawic, Zbyněk ze Strálek, Mikuláš z Mochowa, Jan z Milčína jinak z Kostelce a Jan z Košemberka: wyznáwáme tiemto listem wšem, ktož jej čísti aneb slyšeti budú, že sme wstúpili a mocí tohoto listu wstupujem w takowú smlúwu: najprwé, abychom poslali do Konstancí k tomu sboru o M. Jana Hus, a o newinné a křiwé narčenie králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, tak (jakž) sme smluwili. Také abychom po wšech swých panstwích a zbožích přikázali, aby swobodně slowo božie bylo kázáno a slyšenie dáno, ráno, po obědích i po nešpořích, w kostelích i w klášteřích bez překážky.

A kterýžby koliwěk kněz přišel a prosil we jmě božie, aby jemu odpustili slowo božie kázati podlé písma swatého, aby byl dopuštěn; a bylliby ten kněz, kterýby kázal, kterým neřádným bludem narčen, aby byl pohnán z toho před toho biskupa, pod kteréhož sluší, w Čechách neb w Morawě; a byloliby naň dowedeno písmem swatým ohlasně, žeby které bludy kázal, toho aby biskup nad ním poprawil a pomstil ohlasně, jakožby na to slušelo, a my tomu knězi nemáme dáti ani připustiti wiec kázati na našich panstwích. Pakliby který biskup mstil kterých narčení neřádně, neohlasně a nedówodně písmem swatým nad kterýmžkoliwěk knězem, tehdabychom takowých kněží wiec nechtěli dáti ani přepustiti před toho biskupa pohnati, než před rektora, doktory a mistry písma swatého učenie Pražského, aby ti toho rozdielce byli podlé ustawenie božieho a písma jeho swatého. Také sme smluwili, abychme wšemu duchowenstwí, kteréž pod sebú máme, přikázali, aby ižádných kleteb nepřijímali od žádného, kromě biskupów těch, pod kterýmiž sedíme w Čechách a w Morawě; neb těch póhonów i kleteb řádných chceme rádi poslušni býti. Pakliby který z těch biskupów, pod kterýmiž sedíme, chtěl nás neb naše duchowenstwí neřádnými kletbami neb mocí tisknúti pro slowo božie neb zákon jeho, neb proč pro jiné, ježtoby prwé k swětskému súdu slušalo: těch bychom nechtěli poslušni býti, ani jich přijímati, než těm se protiwiti, a toho sobě pomocni býti, abychom od nich nebyli tištěni. Pakliby nás ktožkoliwěk kterýmikoliwěk jinými cizími kletbami chtěl tisknúti, a na pomoc wezma ruku swětskú podlé wydánie těch kleteb: toho sobě máme i chceme také pomocni býti, abychom tištěni nebyli, poněwadž řádných kleteb a póhonów swých biskupów chceme poslušni býti. A kdyby milý pán bóh ráčil zjednati z swé milosti, žeby jeden papež zwolen byl tím řádem, jakož za našich předków bylo, a w swém řádu a w swé stolici Římské seděl swobodně a mocně bez překážky: tehda chceme k JS[u] poselstwie učiniti, a jemu swé weliké hanby túžiti, která se je přede wším křesťanstwím nám newinně stala, i toho newinného a křiwého narčenie, kterýmž jest naše koruna Česká zhyzděna; a což nám koliwěk JS' rozkáže, ježtoby proti pánu bohu a jeho zákonu nebylo, w tom we wšem chceme JS[u] poslušni býti, jakož sú kdy naši předkowé poslušni byli. A toho wšeho my swrchupsaní, což jest w tomto listu obsaženo i napsáno, slibujem sobě pomáhati a podlé sebe státi pode ctí a pod wěrú a pod tím což máme. Pakliby kto z nás od nás odstúpil a nám toho nepomáhal, jakož swrchupsáno jest, a naň to napřed psaní páni Čeněk, Lacek a Boček starší jednostajně seznali: ten aby propadl čest a wieru a to což má k těm, kteřížby spolu stáli a swrchupsaných kusów sobě pomáhali; a ti aby mohli se w jeho zbožie uwázati mocí aneb práwem, a ten aby se tomu neprotiwil ani řečí, ani skutkem. Pakliby který z těch tří pánów, Čeněk, Lacek, Boček, odstúpil a nezdržel, co swrchupsáno stojí, a to dwa ostatní jednostajně naň seznala: ten aby propadl základ, jakož swrchupsáno stojí; pakliby dwa z těch

tří pánów odstúpila, tehda ten třetí, kterýžby ostal, podlé swrchupsaných pánów má plnú moc základ seznati swrchupsaný na tato dwa, jakožby wšichni třie spolu byli. A také bylolibý, žeby k nám potom ktožkoliwěk chtěl přistúpiti a nám takýž zápis, jakož jest tento, na se dáti: tomu sme powinni a dlužni též pomáhati, kdyžby nám list položil u jednoho z těch tří pánów, jakoby se s námi zapsal w tomto listě pod tím základem swrchupsaným. A také bylolibý kdy potřebie, žebychme sobě proti komu měli pomáhati, to máme učiniti podlé rozkázanie těch tří pánów napřed psaných; a umřelliby který z těch tří pánów napředpsaných, ta dwa zóstalá majie plnú moc, miesto toho umrlého k sobě woliti třetieho z těch ze wšech pánów swrchupsaných i jiných pánów, kteřížby k nám přistúpili, kolikrátžby toho potřebie bylo, k wyznánie základu a k rozkázanie pomoci, a tak aby wždy dwa pány z Čech byla a jeden z Morawy. A tato smlúwa má trwati mezi námi za šest let pořád zběhlých; a po šesti létech aby žádné moci neměla, lečbychom z nowa ji obnowili. Tomu wšemu na potwrzenie, pewnost i jistost, my wšichni swrchupsaní swé sme pečeti s naším dobrým wědomím k tomuto listu přiwěsili. Jenž jest dán w Praze, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyrstého patnáctého, we čtwrtek S. Viktorina.

8.

Obec Pražská Česká k auřadu městskému žalobně se utíká, že faráři a kněží w Praze služeb božích konati a swátostmi přisluhowati nechtějí.

W Praze, 1415 *(asi měs. Oct.) (Z rkp. Česk. Museum.)*

„Propositiones Communitatis Pragensis coram consulibus Pragensibus trium civitatum."

Milí páni! My obec waše Česká ne bez welikého zamúcenie našich srdcí k WM[u] sě utiekámy, túžiec a žalujíce na faráře a jiné kněží tohoto města, žeť ani nás ani hospodyň našich, ani dietek, ani jiné čeládky našie chtie zpowiedati a rozhřešowati, wedle řádu a obyčeje křesťanského.

Druhé: že swátostí swaté cierkwe nám k naší žádosti a potřebě nechtie rozdáwati řádem a probuoh, wedle ustawenie a zákona jeho; a našim nemocným potřebujícím a žádajícím těla božieho a swáťosti poslednie žeť odpierají. A tak křesťánkowé mezi námi mrú jako skot neb pohanstwo, bez přijímánie těla božieho a bez žehnánie swátostí, k přewelikému našemu zámutku a k hanbě tohoto města slawného i wšeho našeho jazyku Českého.

Třetí: žeť nás i naši čeládku tisknú od slyšenie slowa božieho, tu kdež my najlepší zpráwu a najwětší požitek našim dušim shledáwámy.

Čtwrté: žeť na našich krchowiech pohřebu bránie tělóm našich mrtwých, k swé wóli a k naší welikė žalosti.

Páté: žeť swatých božích mší nám u našich far, jako jiným wěrným křesťanóm sě děje, neslúžie ani chtie slúžiti; a to wše bez našeho prowiněnie, ale k welicé škodě našich duší a k weliké našie tesknosti.

Šesté: že kazatelowé na hradě i po jiných kostelech i klášteřiech zjewně bludy a lži hlásie ku pohaněnie wšeho králowstwie Českého, nedbajíc na přikázanie KM^u^, ani kněze arcibiskupa, ani pánów zemských, ani wašeho konšelského, ježto sě je swětle stalo na wěži o swátosti. A proto sě w pondělí na S. Lidmilu obec schodila, aby WM^u^ túžila a za to prosila, aby byl zákon boží a čest a láska tohoto města zachowána.

Ej protož naši milí páni, prosímeť WM^u^ pro pána boha, rač wám sě želiti těchto našich welikých duchowních škod, pohaněnie, zámutków a tesknosti, kteréž pod waší rukú jsúc ot kněží trpíme. A račte jich před WM^t^ powolajíc tázati, které mají k nám příčiny a pro které naše winy sě nám tako děje. A shledajíc bohdá naši newinu, račte sě k tomu přičiniti pewně, jako páni naši milostiwí, aťby sě nám to od těch kněží wiece nedálo. Neb s radú a pomocí WM^u^ (nemieníme) trpěti od nich tato weliká bezprawie, kteráž již od mnoha časów wedú, napřed proti pánu bohu, a potom proti řádu jeho swaté cierkwe, k škodě a k hanbě wšeho našeho jazyka Českého. Léta tisícieho čtrstého patnástého.

9.

Děkan a kapitula Pražská poslům králowským odpowěd dáwají, proč ještě služeb božích w Praze konati dáti nemohau.

W Praze, 1416 *(asi měs. Febr.) (Z rkp. c. k. dworské bibliotéky* N°. 4937, fol. 141.*)*

Když najjasnějšie knieže a pán, pan Wáclaw ꝛc. poslal byl radu swú a posly počestné ku Pražské kapitule, prose a chtě owšem mieti, aby se služba božie dála i na *(sic)* Praze i po jiných wšech kostelech a klášteřiech po wšem městě, poňawadž Králowa M^t^ zpósobil jest pokoj kněží a nawrácenie zbožie, z něhož sú byli oblúpeni pro stawenie služby, a také že Jan Jesenic, pro kohož byla služba stawena, jest a má býti kromě Prahy: k tomu děkan a kapitula Pražská takto odpowiedá:

Najprwé, že prosby a wóle pána krále děkanowi a kapitule jsú přikázanie, jemuž, což mohú s bohem a dobrým swědomím a ctí králowú, wždycky hotowi jsú poslúchati.

Item wěz Jeho Jasnost, že netoliko pro ty příčiny již řečené, kteréž podlé jich domněnie nejsú zkaženy, jakož se to w dole ukáže, ale také pro jiné podobné příčiny neslúžie ani slúžiti mohú:

Najprwé, že ustaweno jest od kněze Jana arcibiskupa Pražského poslednieho patriarchy, aby w těch miestech a farách stawena byla služba, kdežbykoli po Praze neb po biskupstwí Pražském zbožie mowité neb nemowité kostelóm a žákowstwu pobráno bylo a zadržáno. Ale to jest známo, že mnohé a téměř wšecky fary lepšie po Praze držie wtištění faráři, a prawí faráři jsú wyhnáni. A protož proti tomu ustanowení nemóž slúženo býti, jeliž fárářowé w kostely, domy a zbožie jich budú nawráceni; jinak před těmi lúpežníky a před tiem lúpežem nemóž býti slúženo pro swrchupsané ustawenie.

Druhé, kněz Konrad arcibiskup nynější přikázal jest pod welikými pokutami takéž, aby neslúžili, dokudžby wšichni wyhnaní od kostelów k kostelóm a k tomu, z čehož sú oblúpeni, nebyli nawráceni.

Třetie, protože konšelé Pražští kněží a žáky jímají, wězie, lúpie a někdy wěsie a stínají: a protož tak činiec jsú w kletbě. A zwláště že farář od S. Hawla, tenť jest jat a wězí. A protož dokudž on jest jat a wězí, nemóž slúženo býti.

Item wěz pán náš král, že kanowníci k jich zboží nejsú nawráceni: najprw že kněz děkan jest zbawen obroka swého, také kněz Welislaw swé obediencie oc. A jmenowáni budú od těch ježto to wědie, jako Bergow; také Krušina a Jindřich Wartemberk w zbožie se uwázali.

Item wěz JJ', že Jan Jesenic, ač se někdy pokryje, ale často w několiko dnech tetéž widien bywá. Protož nehodí se slúžiti, jeližby ukázáno bylo jeho z Prahy wyjedenie tak, aby nemohl zase do města přijíti; a o tom jeho nebytí ustawičném w Praze aby děkan a kapitula Pražská byli ujištěni.

Item wěz JJ', že když i wšecky ty již řečené překážky budú odjaty, ale že mnozí jiní, kteří jsú w takowých neb u wětších kletbách než Jesenic, jako jest pan Čeněk z Wartemberka a jiní, před kterýmiž musí služba stawena býti: a protož JJ' to zpósob, aby takowí do Prahy nepřichodili. Jinak nám neporokuj, údáli se před takowými službu častokrát stawiti, a také před kletými; nebo by nebyla nám položena zápowěd, najméň musie aby takowí z kostela byli wyhnáni.

Item aby kletí a ti, jenž w zápowěd slúžie neb ke mši chodie, máli slúženo býti, musie to býti aby takowí nepřichodili z úmysla do kostelów, ani překážky činili w službě boží. Nebo pro takowé, jenž jich jest bez čísla, kdyby w kostele byli a nebylo těm překáženo, kteříby mohli rumor učiniti, před těmi nebylo by aniby mohlo slúženo býti.

A jiné wěci sami lépe rozumějte, jakož k tomu slušie a záleží, a zwláště pro čest našeho pána krále, jehož čest a welebnost hledá se w této wěci.

10.

Poggius Florentinský Leonardowi Aretinskému zprávu dáwá o upálení M. Jeronyma Pražského w Konstancí.

W Konstancí, 1416, 30 *Mai.* *(Z překladu M. Dan. Ad. z Weleslawína* [1]).

Předešlého času za několiko dní w Teplicích se zdržuje, psal sem k Mikulášowi našemu list, kterýž za to mám, že i ty čísti budeš. Potom když sem se z Teplic do Konstancí nawrátil, začala se pře mistra Jeronyma, kteréhož wůbec za kacíře mají. Protož umínil sem o té wěci zprávu tobě učiniti, jak pro welikost a hodnost té pře, tak a nejwíce pro wýmluwnost a umění toho člowěka. Znám se k tomu, že sem jak žiw newiděl a nepoznal žádného, kterýžby weda při, zwláště hlawní a hrdla se dotýkající, tak blízko se přiblížil k wýmluwnosti starých orátorů, kterýchž my mnoho sobě wážíme. Ku podiwu zajisté bylo, jakými slowy, jak ozdobně a wýmluwně, jak podstatně a důwodně, jak weselým obličejem a žiwým hlasem, a jak srdnatě a směle nepřátelům swým odpowídal, a naposledy i při swau zawřel; až w prawdě čeho politowati, že tak slawný a znamenitý wtip člowěka toho odwrátil se k učení a bludům kacířským, wšak pokudž prawé jest, což se mu připisuje. Nebo mně nenáleží tak weliké pře rozsuzowati, přestáwám na wýpowědi těch, kteréž wůbec lidé za maudřejší mají. Ale wšak ty nedomníwej se, žebych jako orátor aneb řečník chtěl tobě tu při we wšech klausulích a částkách jejích wyprawiti; dlauhoby to bylo, a několik dní by k tomu býti musilo; dotknu toliko krátce, což jest předního a mimo jiné wěci paměti hodného, z čehož ty o welikém umění toho člowěka sauditi moci budeš. Když proti tomu mistru Jeronymowi mnohé wěci na sněmu mluweny byly, že jest kacíř, a to se i důwody některými a swědky dotwrzowalo: naposledy widělo se wšechněm za dobré, aby on sám obecně a zjewně slyšán byl, a na jednokaždé, což mu se zą winu dáwá, odpowídal. A protož přiweden jsa do sněmu, když mu rozkázáno bylo, aby na artikule žalobníkůw swých odpowídal, dlauho tomu odpíral, prawě slušné a náležité býti, aby nejprwé sám swau při wedl a newinu ukázal, nežby na křiwé žaloby odporníků swých odpowědi dáwal. Ale když mu toho odepříno, tedy stoje u prostřed sněmu, takto hlasitě promluwil: Jaká jest to nesprawedliwost! Tři sta a čtyřidceti dní byl jsem držán w těžkém a temném žaláři, w smradu a nečistotě, w lejnách, w okowách, w nauzi a nedostatku wšech wěcí. W tom času protiwníky a nepřátely mé wždycky jste slyšeli; mne pak nyní jedinké hodiny slyšeti nechcete. Z toho bez pochyby pošlo, když nepřátelům mým a utrhání jejich uši jednohokaždého z wás otewříny byly, a

[1]) Psaní toto, půwodně latině wydané, ale již i w XV století do češtiny přeložené, tištěno jest již několikráte, ku př. w kronikách r. 1585 a 1817 w Praze na swětlo wyšlých.

oni w tak prodlauženém času namluwili wás, a w tom stwrdili, že jsem kacíř, nepřítel wíry křesťanské, protiwník církwe a lidí duchowních: že wy mně nyní, abych newiny swé hájil a bránil, dowoliti nechcete. A tak ste mne prwé w srdcích a myslech wašich za zlého a nešlechetného člowěka odsaudili, nežli ste, cobych prowinil, a jaký byl, poznati mohli. Ale wšak i wy lidé jste, a ne bohowé; nejste wěčně trwající, ale smrtedlní; klesnauti, padnauti, poblauditi, zmýliti, oklamáni, podwedeni a swedeni býti můžete, jako i jiní lidé. W tomto místě a na tomto sněmu prawí shromážděna býti swětla swěta, a ze wšeho okršlku země muže nejmaudřejší. Nejwíce tedy o to se snažiti a o to pracowati máte, abyste ničehož wšetečně, ničehož nerozwážliwě, ničehož nesprawedliwě předse nebrali a nečinili. Já zajisté jsem člowíček nestatečný a mdlý, o jehožto nyní hlawu a hrdlo běží; aniž pro sebe a zachowání žiwota swého to mluwím, poněwadž smrtedlný jsem: ale že mi se newidí slušné, ani z powahy maudrosti, aby tolik slawných a welebných mužů měli co proti mně nesprawedliwého wyřknauti a uložiti, cožby netak skutkem jako příkladem na budaucí časy ke škodě býti mohlo. Tyto a jiné mnohé wěci welmi krásně a ozdobně mluwil, ačkoliw mu nejedni šaustáním a reptáním swým překazili, a řeč přetrhowali. Wšak předce na konec na tom zawřīno, aby na bludy, ježto mu se připisowali, odpowídal; potom aby wolně mluwiti mohl, cožby chtěl. Čteni tedy byli artikulowé bludů jeho s kathedry, jedni po druhých, každý obzwláštně, a ti potom jistými swědky dotwrzowáni. Tázán byl o jednom každém, zdaliby proti kterému co mluwiti chtěl. K wíře nepodobné jest, jak maudré a chytré odpowědi dáwal, jak mocnými důwody se hájil; nikdá ničehož nepropowěděl, cožby na dobrého muže neslušelo; tak že, pokudž jest tak o wíře w srdci swém smyslil, jakž slowy wyznáwal, žádná hodná příčina netoliko smrti, ale ani nejmenšího prowinění na něm nalezena býti nemohla. Wšecky žaloby, a což proti němu wedeno bylo, prawil býti neprawé, křiwé a od nepřátel swých ze zlosti a záwisti smyšlené. Mezi jinými artikuli, když naň čteno bylo, že jest utrhač stolice apoštolské, odbojník biskupa Římského, odporník kardinálů, protiwník prelátů a kněžstwa, nepřítel náboženstwí křesťanského: tedy powstaw a ruce wzhůru spiaw, žalostiwým hlasem zwolal: kamž se nyní jedinau obrátiti mám, welební otcowé? od koho pomoci žádati budu? koho za milost prositi? k komu se uteku? zdali k wám, o důstojní otcowé? Ale wšak ti protiwníci moji odwrátili srdce i mysli waše od zachowání mého, omluwiwše mne před wámi, že jsem úhlawním nepřítelem těch, ježto mne sauditi mají. Domníwali se bezpochyby, by pak ty wěci, kteréž sobě proti mně nedůwodně smyslili, lehké se zdály, wšak wy nicméně že wýpowědí waší odsaudíte a zahubíte wšech obecného nepřítele a protiwníka, jakéhož mne oni neprawě a lžiwě býti prawí. Takž tedy uwěříteli wy křiwým slowům a řečem jejich, já nebohý žádné naděje wíce o zachowání hrdla swého míti nemohu. Mnohých žertem odbyl, jiných štiplawě dotekl,

mnohé nejednau w smutné wěci k smíchu přiwedl, šprymuje na jejich žaloby a důtky. Otázán jsa, coby smýšlel o welebné swátosti: To smýšlím, powěděl, že nejprwé jest chléb, při poswěcení a potom prawé tělo Kristowo, a dále jakž mne křesťanská wíra wyučuje. Tedy ozwal se jeden: wšak (prý) někteří o tobě prawí, žeby učiti měl, že i po poswěcení zůstáwá na oltáři chléb. Jemuž on odpowěděl: u pekaře zůstáwá chléb. Jiného z řeholy kazatelů, když naň tuze dotíral, okřikl řka: mlč ty pokrytče! K jinému přisahajícímu proti němu a swědomí swého se dokládajícímu řekl: tať jest nejjistší a nejbezpečnější cesta k oklamání. Jiného opět předního nepřítele swého nikda jináč nepojmenowal, nežli psem aneb oslem. Ale že pro množstwí žalob a welikost bludů ta pře toho dne ku konci dowesti se nemohla, do třetího dne odložena býti musila. Kteréhožto dne, když opět žaloby na něj čteny, a mnohými swědky prowozowány byly: tedy on powstaw promluwil, řka: Poněwadž jste tak bedliwě a pilně poslauchali nepřátel a odporníkůw mých, slušné a náležité jest, abyste i mne již také mluwícího dobrotiwě a trpěliwě slyšeli. A tu nejprwé maje začíti mluwiti, prosil boha, aby mu takowau mysl, to srdce a tu wýmluwnost dáti ráčil, kterážby k dobrému a spasitedlnému duše jeho slaužila. Potom takto mluwil: Wím o tom, ctihodní otcowé a páni, že jsau mnozí slawní a wznešení muži snášeti a trpěti musili to, čehož jsau swými ctnostmi nikda hodně nezaslaužili; wím že jsau býwali přemoženi a přeswědčeni falešnými swědky, a na smrt odsauzeni od nesprawedliwých saudců. A začaw od Sokratesa, kterak nesprawedliwě od swých měšťanů k smrti odsauzen byl, wyprawowal, a jakžkoli dobře mohl, wšak že ujíti nechtěl, aby jiným odjal strach dwau wěcí, kteréž se lidem nejodpornější býti zdají, totižto žaláře a smrti; potom dotekl Platonowa wězení, Anaxagorowa utíkání, Zenonowa mučení, a jiných množstwí pohanů neprawě a bez winy odsauzených. Připomenul wyhnání Rupilia, a nehodnau smrt Boecia i jiných, kteréž sám Boecius wyčítá. Odtud obrátil se ku příkladům lidu židowského, a předně jmenowal Mojžíše, onoho wyswoboditele lidu swého a nařiditele práw, ukázaw, kterak jest častokráte od swých wlastních pomlauwán a křiwě tím dotýkán, jakoby swůdce byl a potupník lidu. Přiwedl Josefa, kteréhož bratří z záwisti cizozemcům prodali, a pán jeho pro podezření cizoložstwa do žaláře uwrhl; Isaiáše, Daniele, a téměř wšecky swaté proroky, kteříž jako potupní rauhači boží a buřiči, křiwě osočeni a odsauzeni býwali. Neopominul odsauzení ctné a šlechetné Susany, a jiných mnohých, kteřížto ačkoli swatí a newinní byli, wšak skrze nesprawedliwé rozsudky zahynauti musili. Dále přistaupil ku příkladům swatého Jana křtitele, i samého pána Krista spasitele našeho, o nichž wýborně wědomo jest, že jsau na křiwé a falešné swědky od neprawých saudců potupeni a na smrt ortelowáni byli. Takž i swatý Štěpán od roty knězské že byl ukamenowán; apoštolé wšickni na smrt odsauzeni, ne jako newinní a dobří, ale jako buřiči lidu, potupníci boha, a zlých nešlechetností páchatelé. Jest

owšem nenáležité knězi od kněze nesprawedliwě odsauzenu býti: ale on příkladem ukázal, že se to netoliko od kněžstwa, ale i odewšeho kněžského sněmu neslušně a neprávě stalo. Tyto wšecky příklady welmi ozdobně, krásně a s welikým posluchačů očekáwáním wyprawowal. A že wšecka podstata pře jeho na swědcích záležela, mnohými důwody ukázal, že žádnému z těch swědků nemá wěřeno býti, poněwadž sau proti němu ne z prawdy, ale z nepřízně, zlobiwosti a záwisti swědčili. Oznámil i příčiny, pro kteréžby naň nepřátelé jeho newražili, a dobrého mu nepřáli; až téměř nedaleko toho chybilo, že saudce k sobě a k swé při naklonil. Pohnuli se wšickni w srdcích swých, a k milosti se nachýlili. Neb i toho doložil, že jest dobrowolně a sám od sebe na sněm přišel, aby se očistil a swau newinu zprawil; oznámil o žiwotu a obcowání swém, plném šlechetnosti a ctnosti; předložil že i staří nejučenější a nejswětější muži ten obyčej míwali, že jsau w některých artikulích wíry se dotýkajících newždycky jednostejně učili, anobrž netoliko rozdílně, ale časem i na odpor sobě smýšleli, a wšak beze wšeho podezření kacířstwa. Očekáwali pak wšickni na to, aby aneb wymluwil se a očistil, odwolaje bludy, z nichž byl winen, aneb za odpuštění winy swé a za milost prosil. Ale on tuze na swém stál, prawě se žádným kacířstwím nebýti winen, a nechtěje odwolati bludů, kteréž mu jiní křiwě přičítali. Naposledy dal se w wychwalowání mistra Jana Husa, před tím na oheň odsauzeného a upáleného, twrdě to o něm, že byl muž dobrý, sprawedliwý, swatý a té smrti ohawné nehodný. O sobě také powěděl, že jest hotow, jakaužkoli smrt podniknauti myslí zmužilau a stálau, ustaupiti nepřátelům swým a těm swědkům nestydatým lžiwě swědčícím, kteřížto wšak před bohem počet swým časem wydati musejí z toho, což sau proti němu neprawě swědčili. Welikau nad ním lítost měli wšickni okolo stojící; neb žádostiwi byli, při hrdle zachowati muže tak slawného, kdyby on byl sám rozumu swého užíwati chtěl. Ale on stále na swém předsewzetí trwaje, zdál se sám dobrowolně a ochotně k smrti chwátati, wždy chwále mistra Jana Husa a za jisto twrdě, že jest nic scestného a bludného proti církwi boží nesmyslil, než toliko, že kázal proti neřádům knězstwa, proti jejich pýše, nádhernosti a skwostnosti. Nebo kdež nadání a statkowé zádušní i jiná duchowenstwí náležela prwé chudým a pohostinným lidem, potom pak na stawení a oprawy chrámů obrácena býti měla: za neslušné a nehodné uznáwal ten dobrý muž, že se nyní rozptylují na newěstky a kuběny, na kwasy a hody, na chowání psů a koní, na drahá a skwostná raucha, a jiné wěci náboženstwí Kristowu protiwné a odporné. W tom pak největšího wtipu dokázal, že když řeč jeho několikráte přetržena byla rozličnými křiky, a mnozí mu odmlauwali, stíhajíce řeči jeho, žádnému z nich neodpustil, aby ho nedotekl, ale nade wšemi se mstě, wšecky aneb k zahanbení aneb k mlčení přiwedl. Když se hluk rozmohl w sněmu, tedy sám mlčel, někdy zástup z toho trestal; potom předce řeč swau konal, žádaje a prose pro boha, aby mu dopustili

mluwiti, poněwadž ho potud wice slyšeti nemaji. Nikda se křiku ani hluku neulekl, ale wždycky byl na mysli stalý a nestrašliwý. Ten pak byl předivný důwod jeho paměti, že tři sta a čtyřidceti dní seděl dole u wěži hluboké, smrduté a tmawé, na kteréhožto wězení twrdost sám naříkal; prawě o sobě, že jak na dobrého a statečného muže záleži, ne proto sobě hořekuje a stěžuje, že nehodné wěci trpěl, ale že se diwí takowé proti sobě ukrutnosti a nemilostiwosti. W tom místě zajisté nic netoliko čísti ale ani widěti nemohl. Mlčím o trápení duše a úzkosti mysli, kteráž naň bezpochyby každého dne docházela, a wšecku pamět z něho wyraziti mohla. Wšak on tolik wysoce učených a maudrých mužů k swé při za swědky přiwedl, tolik swatých doktorů církewních k utwrzení swého smyslu připomenul, že příliš dosti toho bylo, kdyby se po ten weškeren čas w největší prázdnosti a w největším mysli swé upokojení s uměním maudrosti a s knihami obíral. Řeč jeho libá, příjemná, prostranná a zwučná byla. Hnutí těla oratorské a wážnosti plné, buďto žeby chtěl saudce k hněwu popuditi, aneb nakloniti k lítosti a milosti, kteréžto wšak on ani nehledal, ani dojíti nežádal. Stál wesele bez bázně a bez strachu, netoliko smrt potupuje, alebrž na ni žádostiwě čekaje; řekl by že jest druhý Kato. O muže wěčné lidské paměti hodného! Nechwálím ani nezastáwám, jestliže co proti nařízení a řádům církewním smyslil; diwím se jeho učení, mnohých wěcí známosti, wýmluwnosti, libé a ozdobné řeči, a opatrným bystrým odpowědem. Ale bojím se, že ty wšecky dobré wěci k zahynutí jeho od přirození mu propůjčeny a dány byly. Potom dwa dni mu propůjčili k rozmyšlení, zdaby pokání činiti chtěl. Mnozí ho nawštěwowali muží slawní a učení, aby ho od smyslu a předsewzetí jeho odwedli. Mezi jinými i kardinál Florentský k němu šel, aby ho na prawau cestu zase přiwedl. Ale když neustupně bludy swé zastáwal a od nich upustiti nechtěl, odsauzen byl od sněmu duchowního za kacíře a ohněm spálen. Wesele a ochotně k smrti swé šel, nelekaje se ani ohně, ani muk, ani ohawné smrti se boje. Žádný nikda z oněch Stoiků tak stálau myslí a spokojeným srdcem smrti nepodstaupil, jako on jí žádostiw byl. Když přišel na místo poprawy a smrti swé, sám se z šatů swých swlékl, a padw na kolena modlil se před kolem, k němuž i nahý přiwázán byl mokrými prowazy a řetězem; potom obložili ho dříwím ne drobným ale obhraubným až do prsu mezi dříwí slámy nakladše. Jakž dříwí hořeti počalo, začal zpíwati píseň, kterauž mu sotwa oheň a dým přetrhl. Tím způsobem muž znamenitý a slawný zahynul. Díwal sem sem se na skonání jeho, jak se s ním dálo, wšecko sem spatřil; buďto že z newěry, aneb pro neústupnost toho zaslaužil, w prawdě ze školy filosofské smrt toho člowěka wypsati by mohl.

Dlauhauť sem píseň zpíwal, maje k tomu nazbyt chwíle. Nebo neměw co jiného dělati, aspoň něco dělati sem chtěl, a wypsati tobě wěc nemnoho rozdílnau od starých historií. Ani zajisté onen Mucius tak směle a tak srdnatě newložil na

oheň ruky swé, aby ji spálil, ani Sokrates s tak dobrau a weselau myslí jedu newypil, jako tento Jeronym ochotně oheň podstaupil. Ale o tom dosti; odpusť slowům mým, jestliže jsau příliš mnohá, nicméně ta wěc delšího a obšírnějšího obsahu potřebowala; ale já nechtěl sem býti příliš žwawý. Měj se dobře, můj nejmilejší Leonarde! Dán w Konstancí, 30 dne měsíce máje, kteréhožto dne M. Jeronym pro kacířstwí upálen, léta páně 1416.

11.

M. Jan Kardinal rektor a universita Pražská weřejným zápisem schwalují přijímání swátosti těla a krwe páně pod obojí způsobau.

W Praze, 1417, 10 *Mart. (Z orig. arch. Třebon.)*

Wšem wóbec wěrným křesťanóm i každému zwláště: Jan Kardinal, mistr sedmera uměnie a w práwiech bakalář, a weškeren zbor mistrský slawné obce učenie Pražského, pozdrawenie a ku poznání prawdy ustawičně se přidržeti, a w milém božiem poslúžení horliwě a žádostiwě usilowati. Poněwadž mnohých wěrných křesťanów, netoliko pánów a šlechticów, ale i jiných stawów lidí častými prosbami jsme pilně napomínáni, abychom jim o welebné swátosti těla a krwe božie našeho wyznánie plnú jistotu učinili, móžli ta swátost pod obým zpósobem ote wšech wěrných křesťanów podlé zákona we čtení od spasitele našeho wydaného, jakožto k spasení užitečna, podobně přijímána býti, a také slušieli kněží jim jie podáwati. Ale že k těm wěcem táhnúti, kteréž swých bližních spasenie rozmáhají, každý welice jest zawázán, a wšak ti k tomu pilnějie a zwláště jsú powinni, jenž k obecné ostraze proto jsú nad jiné powýšeni, aby obecné nehody z nebezpečenstwie wystřiehali, kteréž z netbaliwosti powýšených někomu by se mohly přihoditi: protož my, jakož jsme podlé úřadu mistrského z práwa zawázáni, nic wšetečně anebo neústupně proti swaté obecné apoštolské a Římské cierkwi nejistiec, ani které nowiny uwoditi zamýšlejíc, ale wěrné a swaté oswědčenie předkládajíc, jedné toliko o té wieře, kteráž w nás jest, každému žádajíciemu hotowi jsúc zpráwu dáti, k jich podobným a poctiwým prosbám jsúc přichýleni, aby wěrní křesťané strachy a protiwenstwím nebyli roztrženi, a mezi spasitedlnými wěcmi se newiklali, a abychom my pro stud a bázeň swobodného wyznánie prawdy, ze zrazowánie prawdy twrdě nebyli tresktáni, anebo abychom nebyli ohromeni příslowím mudrcowým, jenž die: „pro swój žiwot nestyď se powědieti prawdy"; a zwláště poněwadž také, jakož prawie že nynější Konstanský zbor ten obyčej přijímánie pod obým zpósobem jistí, že od Krista jest ustawen, a že on jest tak dáwal, a také že w prwnie cierkwi swaté obecně a dlúhý čas jest tak činěno: protož tiem swobodnějie my jim opatrně a s dobrým rozmyslem odpowiedajíc, wěrně wyznáwáme: že spasitel náš w člowěčenstwí ještě smrtedlném na

zemi přebýwaje, chtě jíti s tohoto swěta k otci připrawowat nám země slíbené králowstwie, wšecka podobenstwie a figury zákonnie dokonaw, mezi jinými spasitedlnými wěcmi najposléze swého rozkázanie zákon wydáwaje, jakožto swého milostiwého umučenie památné znamenie k prospěchu našie wiery a skutków dobrých pro dosieženie země slíbené králowstwie, aby ustáwajíc nezhynuli, tohoto nowého welikonočnieho beránka a duchownie manny wážnú a předivnú swátost milostiwě jest ustawil, dáwaje ji z swé obdařitedlné štědroty wšem wěrným křesťanóm, netoliko pod jednú zpósobú, ač podlé našie wiery celý Kristus jest pod jednú i druhú zpósobú; a wšak pro celost a plnost nasycenie swé welebné wečeře a rozmnoženie našeho zaslúženie, pod obým zpósobem chleba a wína miestem a časem podobným ji dáwaje ku přijímání, a pod pokutú nejměnie žiwota a nebeského králowstwie swým zawěrowáním je zawazuje, připudil jest je k dóstojnému požíwání, a přikazujícím slowem swým učedlníkóm řekl jest, aby ji služebně rozdáwali, aby tak smrt boží, dokadž Kristus nepřijde, ustawně byla zwěstowána; jakož to jest w mnohých miestech swatého čtenie zjewně a na wěčnú paměť popsáno, a ote wšech jednak swatých doktoróẃ, a zwláště starých, w tom se tak sjednáwajících, že nižádného strachu nenie z otpornosti, oznámeno jest a přetwrdými duowody jest utwrzeno. A protož ač jsú kteří wěrní křesťané, ježto se chtie učiti w prawých a užitečných wěcech, a w spasitedlných wěcech chtějíli prospěti, a w počestných rozkoš mieti, a žádajíli také kteří obžiwujícieho lékarstwie pro wypuzenie nemocné křehkosti lidské, a ač žádají horliwým srdcem pamatowati božieho wtělenie, na swětě přebýwanie a jeho spasitedlného umučenie, a s ním s chutí žádajíli trpěti, anebo nechtieli kteří konečně odděleni býti od božského žiwota a králowstwie nebeského: zajisté těch wšech skrze milosrdenstwie Jesu Krista welice prosíme, aby k této obžiwujície swátosti dwojie zpósoby a jedné wiery přepilně chtiwě a žádostiwě mimo wšecko jiné k tomu samému dobrému přijímaní a požíwaní snažně se utiekali; w kterémžto dobrém wšecka duchownie sytost a wšecka zwláštnost milosti a wiery rozmnoženie se wšiem tiem, w čemž se duše blahoslawně kochá, a což nesmrtedlnost dáwaje powyšuje, z wysokosti rady múdrosti božské přediwně jsú zawřeny, a člowěčiemu rozumu nedomyslně jsú sebrány. A aby k utiekání a přijímaní častějie se ze wšech mocí, jakž najstatečnějie mohú, což jest na nich, wždycky připrawowali, zkúšeli a zpósobowali, a tú blahoslawenú a spasitedlnú prací ne tak těžkú jakožto rozkošnú, ani tak užitečnú jakož šťastnú, pilně a usilně w tom dobrém nawykajíc se rozmáhali, aby tak tiem spasitedlným manny nebeské pokrmem a opojitedlným z skály, jenž jest Kristus, tekúcím nápojem jsúc nasyceni, božského žiwota, země slíbené mohliby sčastně sobě zaslúžiti a dojíti. Ale ač ot našich předków nebo od těch, ježto s námi ještě w tomto času jsú, netoliko od nemocných ale i od zdrawých, z jich hlúposti anebo z sprostnosti toto Kristowo ustawenie nebylo zachowáno, ne

boli z nuznosti, nemoci, anebo z jiné příhody nikoli opatrně a podobně němohłoby zachowáno býti, to jim móž pro jich hlúpost a sprostnost od pána boha miłosrdně odpuštěno býti. Jestli pak že tomuto přeswatému Kristowu ustawení a našemu wěrnému wyznání kterékoliwěk lidské by se protiwilo ustawenie, kteréž ještě nikdiež w swatém písmě nenie nalezeno, aniž kdy potom, jakož doufáme, přijde, anebo kterážkoliwěk moci od tohoto dobrého odtrhujície strašliwá hróza, né bychom pak i my potom, jehož bože nedaj, anebo by angel s nebe ot již řečené jisté prawdy kterým učením aneb zjewnú neb tajnú lstí chtěli koho od toho odwesti, poněwadžby to jiné bylo naučenie, nežli jest nám náš přikazatel Jesus Kristus wydal a ustawil, činil a učil, jenž jest tuto přeswatú oběť učil a rozmnožil: tehda lidského nálezu a naučenie toho jakožto neprawého a prawdě čtenie swatého owšem odporného nikoli nemá poslúcháno býti; ale té prawdy od Krista wydané každý radějie se má přidržeti, kteráž wšecka jiných přikázanie přesahá, a kteréž také každý otporný obyčej neb nálezek lidský má ustúpiti a pominúti. Dán w Praze, léta od narozenie božieho tisícieho čtyřstého a sedmnáctého, den desátý měsiece březnа, w plném swolání mistrském, pod pečetí učenie obecného.

12.

Obec na Bzí hoře sebraná swoláwá Čechy wšecky ke schůzce ku Křížkům před Ládwým na den 30 Sept. n. př.

Na Bzí hoře, 1419, 17 *Sept. (Z rkp. c. k. dworské bibliotéky N°.* 4937, *fol.* 209.*)*

My obec na Bzie hoře sebraná, w naději ducha Ježíše Krista shromážděná, w neděli po S. Ludmile nynie: wšem wěrným božím milým s námi spasenie, pokoje, jednoty, lásky a prawdy u wieře neporušené w Ježíši Kristu až do smrti žádajíce: najmilejší! oznamujem tiemto listem obecně wšem, že naše na hory a na pole scházenie nenie pro jiné, jedné pro swobodné slyšenie zpráwy wěrné spasitedlné w zákoně božiem založené a swátosti najdóstojnějšie božské těla a krwe pána našeho spasitele Ježíše Krista potřebné přijímanie, na památku jeho umučenie a našeho wykúpenie, a na posilenie, zachowánie a potwrzenie w žiwotě spasitedlném. Z toho žádajíce na milém pánu bohu wšickni jednú wolí, abychom byli jednoho zákonu, jedné wiery, jednoho srdce a jedné duše; aby w nás najprwé wšecko zlé a škodné duší bylo zkaženo, a wšecko dobré bylo zděláno; a také abychme poznawše již chytré a škodné zawedenie našich duší, od falešných proroków pokrytých proti zákonu božiemu od antikrista uwedených, abychom se jich warowali a pilně střiehli, aby nás wiece již nepokládali a nezawodili od wiery prawé staré pána Ježíše a apoštolské; již zjewně widúce ohawnost welikú stojící na swatém miestě, jakž jest prorokowáno od Daniele proroka; posměch a rúhánie, poslačenie a zawrženie wšie

prawdy božie, a přewelikě zwelěbenie wšie zlosti antikristské pokrytské, pod jménem swátosti a dobrotiwosti. A komu se toho nemá zželiti! kto nemá toho litowati, lkáti a plakati a ku pánu bohu wolati s syny Israelskými w Egyptu: neb oni lkajíce wolali jsú, a hlas jich wstúpil jest k bohu, a uslyšel jest pláč jich, a spomenul na slib swój, který učinil jest Abrahamowi, Isákowi a Jakubowi, a whlédl jest na ně a wyswobodil je. O kterak Judit a Hester ty swaté ženy modlily se pánu bohu za wyswobozenie lidu swého, a uslyšány jsú! O kterak Matatiáš umieraje, syny swé napomínal k statečnému zachowání slowa božieho a k obecnému dobrému, takto jim řka: O synowé, nynie horliwí milowníci buďte zákona, a dajte žiwoty wáše za swědectwie otców wašich, a pomněte na jich skutky, kteréžť sú činili w swém pokolení; a wezmete sláwu welikú a jméno wěčné, jakžto Abraham, Josef, Finees, Josue, Kalef, Dawid král, Eliáš prorok, Ananiáš, Asariáš, Misael, Daniel a mnoho jiných, wěřiec pánu bohu, wyswobozeni jsú z rozličných pokušení. A tak myslte po národiech a pokoleních, že wšickni, kteříž sú w boha úfali, nikdy sú nepohynuli. A od řečí člowěka hřiešného nelekajte se: neb dnesť se zdwihne, a zajtra nalezen nebude, obrátě se w zemi swú, a myšlenie jeho zahyne. A proto milí synowé posilněte se, a mužsky sobě čiňte w zákoně: neb když učiníte, co je wám w zákoně přikázáno od pána boha wašeho, w tom slawní budete shledáni. A protož, najmilejší! žádámy a prosíme wás pro pána boha a waše spasenie, aby s námi se wšemi w sobotu na den S. Jeronyma jednostajně ráno se sešli a sebrali u Křížków na úlehlěch na Benešowské silnici na té hoře za Ládwým ku Praze jedúc, k jednotě božské o swobodu zákona božieho a prospěch spasitelný a početné dobré wšeho králowstwie: aby úrazowé a pohoršenie zjewná a rozdielowé byli staweni a kaženi s pomocí pána boha, krále, pánów, rytieřów a panoší, i wšie obce křesťanské. Dán na Hoře, w neděli po S. Ludmile ɔc.

13.

Artikulowé, podáwani od obce králowstwí Českého králi Sigmundowi před jeho přijetím do země.

Bez datum, r. 1419. (Z rkp. c. k. dworské bibliotéky tamže.)

Artikulowé tito podáni buďte králi našemu nowému, pánu milostiwému.

Najprwé: Aby KM' dal swobodu zákonu božiemu a slowu jeho, a zwláště o přijímání těla božieho a krwe božie wšemu lidu křesťanskému, jakož dobré paměti bratr jeho král Wáclaw tu swobodu byl jest propustil.

It. Aby jakož král Wáclaw wyznáwal jest, že to přijímanie božie krwe jest boží zákon, aby též nižádný toho kusu nekaceřowal ani haněl, ale aby kněžie spolu slúžili, a lid obecný spolu ke mši chodili; a ktožby to rušil, aby nebyl trpien w městě-

It. Aby bylo psáno papeži od KM[ti] a od pánów, od zeman i od arcibiskupa a kapituly a otewšie obce, aby pro boží krew králewstwie nebylo haněno, ale aby ten kus byl dopuštěn, anebo aby papež dopustil odwolánie k budúciemu koncilium.

It. Aby nižádný kněz na úřadě swětském posazen nebýwal nikdiež po králowstwí Českém.

It. Aby kněžie práwem swětským, zbožím a platy a lidmi newládlí, ale od swětských lidí potřebu podlé zákona božieho jměli.

It. Aby prodáwánie swatokupecké za swátosti kostelnie a za listy šacowánie we dwoře arcibiskupowě a jinde po kosteléch od kněží sě nedály tajně ani zjewně.

It. Aby mistr Hus a mistr Jeronym od nižádného w zemi nebyli kaceřowáni, neb jinak bude swár mezi lidmi; a ti kteříž sú co přisahali proti těm, jenž je jmenují Wiklefy neb Husy, aby práwem na ně dowodili pod túž pokutú, aneb aby haněti přestali; jinak aby w městě nebyli trpieni.

It. Aby wypowěděni králem Wáclawem z země neb z města nebyli zasě nawracowáni.

It. Aby cizozemci swětští neb duchowní w nižádné úřady neb dóstojenstwie neb obroky zemské nebyli dopuštěni: a zwláště aby po městech Němci nebyli posazeni na úřad, kdežby Čechowé mohli a uměli wlásti; a aby súdowé a žaloby w jazyku Českém po Čechách se dály, a Čechowé aby prwnie hlasy wšudy po králewstwí a po městech jměli.

It. Aby póhonowé wen z země nižádného ani swětského ani duchownieho nebyli dopuštěni.

It. Aby bully a processowé od dwora papežowa na obroky a na stawenie služby, aneb jiní wšelikací listowé, aby w zemi nebyli dopuštěni, dokudžby jich KM[t] se pány a s raddú swú nedopustil.

It. Aby hodní na swěcenie byli dopuštěni bez swatokupectwie a bez w nowě zamyšlených přísah a odřezowánie; takéž aby mistrowánie študentóm swobodné bylo propuštěno.

It. Aby KM[t] propustil súdy zemské sirotkóm, wdowám a jiným zemanóm; a to ceněnie a šacowánie při wkládání a wykládání a ohlédaní desk a jiné neřády aby ráčil stawiti s raddú panskú.

It. Aby KM[t] odúmrtí po zemi neráčil bráti, kromě těch, kdeby kto bez rozkázanie co otemřel a jenžby nižádného nejměl příbuzného.

It. Aby pokladowé králowstwie Českého, poněwadž jsú od dáwna pro obecné dobré jazyku a králowstwie Českého shromažďowáni a zachowáni, aby nebyli hýbáni a utracowáni, leč na zemské dobré a počestné a s raddú panskú.

Tito jsú artikulowé od obce:

It. Aby ty wěci, kteréž sú sè w nowě od obce staly w městě, aby od KM^{ti} nebyly zlým spomínány.

It. Aby hampeys a newěstky a kuběny a jiné zlé proti pánu bohu a obci škodliwé nebyly w městě ustawowány.

It. Aby židowé wšady po králowstwí na nižádný základ peněz nepójčeli, ležby ten základ prwé přísežným na to usazeným byl okázán; nebo tak krádežowé a lúpežowé po zemi k židóm by útoku neměli, a takby zahynuli.

It. Aby čtenie a epištoly w jazyku Českém čísti neb spiewati po kosteléch řádně nebylo překáženo.

It. Jestli, neb zdáli sě, aby kde w králowstwí byl který blud proti wieře, aby mistrowé na ohlédanie toho byli wydáni; a ti kteřížby narčeni byli, aby byli slyšeni a naučeni a zprawení z písma swatého; a kteřížby naučenie nechtěli wzieti, aby nad těmi bylo pomstěno řádně.

It. Aby KM^{t} těch wšech kusów a usúzenie pochwálila a potwrdila, což sú konšelé učinili a přikázali po smrti krále Wáclawa, ježto jest pro dobré obecné této země neb tohoto města, a ježto nejsú proti cti KM^{ti} a jeho práwu.

It. Aby KM^{t} zemské swobody, práwa, i tudiež městská, ráčil držeti a jich potwrditi swými listy.

It. Aby KM^{t} na tyto kusy ráčil swój majestát dáti, a jich tiem potwrditi ráčil pro boží zákon a pokoj a jednotu tohoto králowstwie a města Pražského.

14.

Pan Oldřich z Rosenberka wstupuje w zápis, kterýž páni Čeští s owdowělau králownau Sofií učinili, k hájení zemského řádu.

Bez datum, od r. 1419. *(Koncept arch. Třebon.)*

My Oldřich z Rosemberka wyznáwáme tiemto listem každému, ktož jej čísti nebo čtúc slyšeti bude: jakož sú se urození páni Čeněk z Wartemberka, purkrabie Pražský, Jan Michalec z Michalowic, Aleš řečený Škopek z Dubé, Jindřich z Wartemberka, purkrabie Hradecký, a Viktorin z Kunstata odjinud z Poděbrad, zapsali najjasnějšie kněžně a paní, paní Sofií králowé České a sami sobě, aby J^{ie} M^{ti} i sami sobě pomocni byli proti tomu každému, ktožby na J^{ie} M^{t} nebo na ně mocí a bezpráwně, proti práwu a řádu zemskému, sahal nebo sahati chtěl, jakož to w jistém jich zápisném listu lépe a swětlejie slowo ot slowa psáno stojí: tak sme my také wedle těch nahořepsaných pánów w ten jistý jmenowaný zápis wstúpili a mocí tohoto listu wstupujeme, a slíbili sme i mocí tohoto listu slibujeme, pod naší ctí a pod naší wěrú, ten jistý zápis úplně a docela držeti a plniti we wšech kusiech a

artikulèch, jakož w tom jistém jmenowaném zápisném listu psáno stojí, kdyžbychom koliwěk anebo kolikrátbychom koliwěk o to J^ie^ M^u listem nebo poslem napomenuti byli. Paklibychom toho zápisu neplnili nebo nezdržeti, tehda sme ihned propadli základ, totiž naši čest a naši wieru. A protož na swědomie a na potwrzenie toho já sem pečet swú kázal přiwěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán w Praze ꝛc. *(sic)*

15.

Prowolání k obcem Pražským jménem krále Sigmunda, králowny Sofie i pánůw Českých učiněné, aby bauřek w městě nezdwihali ꝛc.

Bez datum, s počátku r. 1420. *(Z přepisu Pelclowa na Děčíně.)*

Páni, konšelé i wšeckna obec! Račte slyšeti poselstwie krále Sigmundowo, našeho i wašeho pána milostiwého, kteréžto jest milostiwě a dobrotiwě učinil Králowě M^t^, pánóm úředníkóm i wám městóm, po poslech prwních, druhých i konečně třetích.

Najprwé tak, že JM^t^ wzkázal, aby k Králowě M^ti^ zřeli a J^ie^ M^ti^ poslušni byli wšickni páni úředníci i města a J^í^ M^ti^ radni byli a pomocni nepokoje a búře stawowati až do příjezdy JM^ti^; a tak JM^t^ wzkázala, že pány, zemany i města i obec této země ráčí při práwích, swobodách a jich řádu je zachowati.

A protož Králowé M^t^, sezřewši búře, kteréž ot wašeho města i jiných měst, ježto k wám hledie, najwiece se dějí, se pány sě utázawši a ustanowiwši, wám přikazuje slowem pána našeho, abyšte ty búře po dnešní den stawili, a zwláště kostelów a klášterów bořenie, obrazuow a oltářuow bitie, neřádných zboruow a zbieránie bez wuole a wědomie našeho nečiniec, i jiných wěcí, kteréžby neřádné byly, stawujíce, jich přestali.

Wiece J^ie^ M^t^ i se pány přikazuje, abyšte opaty, mnichy a jeptišky w jich kláštery zasě nawrátili, a měšťany, kteří sú z wašeho města pro některé utištěnie musili wyjíti, abyšte je také zasě nawrátili a jim wšem nepřekáželi, než s nimi u pokoji byli až do příjezdy pána našeho i wašeho milostiwého.

A wiece, že Králowé M^t^ i páni wás od přijímanie pod oběma zpósoboma netisknú, nebť toho přikázanie od pána swého i wašeho nemají, než tak J^ie^ M^t^ i se pány přikazuje, abyšte nižádného mocí nepřitiskali, než ktož milost má, ten přistúpaj. Nebť jest JM^t^ tak wzkázala, že když dálibuoh přijede, ty kusy wážiti mieni s biskupy, s preláty, s mistry, s kniežaty, s pány i s wámi městy; a to což řádného bude podlé rady a naučenie, při tom milostiwě ostawiti.

Takéť J^ie^ M^t^ přikazuje, abyšte JM^ti^ w jeho úřady nesahali, totižto w unkelty, w richtářstwie, we cla, až do JM^ti^ příjezdy.

A to wše, jakož ste již slyšeli, Králewé M^t^ i se pány slowem pána našeho milostiwého wám přikazují, abyšte to učinili. Paklibyšte toho neučinili, tehdy wězte,

že Králewé M' i se pány přikázaním pána swého milostiwého mienie i chtie sě k tomu tak přičiniti, že to učiniti musíte. Nebť jest to přikázanie KM", aby Králewé M' s radú panskú, by wšecky poklady i wšecky klenoty, což jich JM' w této zemi má, na to naložiti měla, a tu búři wždy až do příjezdy JM" stawila. I wiece JM' wzkázala, jestližeby to stačiti nemohlo, žeby JM' i z Uher přičiniti chtěla, aby to wždy staweno bylo. A protož ještěť toho žádáme, abyšte swého pána w tom zachowali, a JM" k wětším nakladóm nepřipravowali. A toho nám ihned odpowěd dajte; kteří chtie králowo poslušenstwie učiniti, ty nám dajte wěděti, nesmějíli zjewně, ale tajně.

A bohadle! pamatujte, kterak ste sě mezi sebú zapsali, abyšte sobě pomocni byli, cožby ctné a dobré KM" pána našeho milostiwého, tudiež i této zemé bylo. To pamatujíc opatřtež, ačť jest to ctné a dobré pána našeho i této země, že JM" takú búři w zemi činíte a poslušenstwie jeho nedržíte, kostely a kláštery bořiec, opaty, mnichy, jeptišky z klášteruow wyháněj\íc a biskupa woliti chtiec, zbory a zbieránie neřádné bez wědomie a wuole našie činiec, a tak JM' k nákladóm bezpotřebným připrawujíc, že JM' a my přikázaním JM" pro búře a neposlušenstwie waše jeho poklady a klénoty na to, abychom to upokojili a stawili, naložiti musíme; ježtož JM' ty poklady i klénoty podlé rady panské na ctné a dobré swé a této koruny mienila naložiti.

16.

Páni Čeští a Pražané rozpisují ke wšem Čechům a Morawanům příčiny, pro které král Sigmund Uherský nemá za krále Českého jmín ani přijímán býti.

W Praze, 1420, 20 *Apr.* (*Kopie arch. Třebon.*)

Urozeným, statečným, slowútným, múdrým a opatrným pánóm, rytieřóm, panošem, měšťanóm i wšie obci králewstwie Českého i markrabstwie Morawského, kteříž tento list uzřie neb ětúce uslyšie: my Čeněk z Wartemberka, najwyšší purkrabie koruny a králowstwie Českého, Oldřich z Rosemberka i jiní páni, Praha město, rytieři, panoše i jiná města se wšemi, jenž o swobodu zákona božieho stojie a o obecné dobré jazyka Českého:

Službu swú wzkazujem, a napomínáme wás wšech i každého zwláště tú wěrú, kterúž ste koruně a králewstwí Českému powinni: abyšte najjasnějšiemu kniežeti pánu, p. Sigmundowi Římskému králi wždy rozmnožiteli a Uherskému oc. králi poddáni nebyli a w něho neslušali, ani jeho poslúchali jakožto krále Českého, ani jeho úředníków. Nebo to dobře wiete, žeť JM' nenie ještě pány Českými za krále wolen, ani k Českému králowstwí korunowán: ale králowstwie a jazyku Českého jest weliký a ukrutný nepřietel; jakož tomu můžete rozuměti skrze tyto kusy:

Najprwé, že jest najohawnější potupú wšem křesťanóm nás potupil a zhaněl, a to kacieřstwím, a dálibóh bez winy; a zwláště pro přijímánie welebné swátosti těla a krwe božie, kteréžto přijímánie pánem bohem jest wydáno, w jeho swatém čtení zjewně jest položeno, doktory swatými potwrzeno a cierkwí swatú prwní držáno. K tomu také legatowi swému k weliké potupě a hanbě koruně a jazyku Českému kříž wydati kázal, jakožto na kacieře, proti wšemu řádu a práwu křesťanskému. A člowěka w naději boží dobrého a newinného u Wratislawi w koruně České koňmi usmýkati a upáliti kázal; a nic pro jiné, jediné pro krwe božie přijímánie; a to wše k weliké hanbě jazyku Českému i ku potupě. Horníkóm také přikázal, kteréhožby koli Čecha ku přijímání božie krwe přichylného dosáhli, aby stínali a do šachty metali; jichžto již několikonádcet set Čechów i duchownieho i swětského stawu newinně jest w šachty wmetáno, k hanbě a weliké škodě jazyka Českého. Welebné markrabstwie Bramburské, kteréhožto slawné paměti Karel ciesař pán náš milostiwý s předky našími s welikými náklady a krwe prolitím jest dobyl, nemaje k tomu žádného práwa ani moci, preč dal od koruny České. Marky staré křižowníkóm Pruským jest zastawil. Biskupstwie Morawské člowěku neřádnému a hánci welikému jazyka Českého, proti práwóm a swobodám zemským, pro listy papežské jest podal, tudy chtě korunu Českú z jejich swobod wywesti. Wratislaw město slawné koruny České welice jest zahubil, lidi w něm stínaje, a jim statky jich k záhubě koruny otjímaje. S knězem Hanušem synem Klemowým, kterýž jest weliký nepřietel, zhúbce, bezprawce i lúpežník koruny České, zapsal sě jest. A k znamenité hanbě a potupě koruně a jazyku Českému mistra Jana Hus slawné paměti před sborem Konstanským za swým gleitem upáliti a bohdá bez winy kázal. Kteréžto wšecky wěci, a mnohé jiné, wedl jest a ještě wede k hanbě a ku potupě a k nenabyté záhubě koruně, králowstwí a jazyku Českému. A které je to srdce Českého jazyku tak twrdé, jemužby sě tak weliké ukrutnosti a nemilosti neszelilo! Protož milí přietelé! z těchto kusów móžte rozuměti a znamenati, žeť JM[t] jiného nemiení, než České králowstwie a korunu, a zwláště jazyk Český potupně a ukrutně wypleti a zahladiti. I ufáme wám, jako wěrným Čechóm, že w také núzi té koruně České a tomu králowstwí radni a pomocni budete, jakož ste to dřiewe i wy i waši předkowé, wěrní Čechowé, činili. Paklibyšte wždy mimo toto naše napomenutie k také záhubě Českého jazyka a králowstwie JM[ti] poslušni byli, a w něho slušeli jako w krále Českého: tehdy podlé práw koruny a králowstwie tohoto propadlibyšte čest i hrdla i zbožie waše, wiery swé přirozené jazyku swému Českému i koruně nedržiece. Jehož máme za to, že jste tak s to múdři, wěrní a opatrní, že sě toho nedopustíte: ale což w těch kusiech mieníte, máme za to, že sě w tom jako wěrní Čechowé skutečně ukážete, na dokázanie té wiery a lásky k jazyku a králowstwí Českému. Také wám wěděti dáwáme, žeť my o nic jiného nestojíme, než najprwé o přijímanie těla a

krwe božie pod oběma zpósoboma wšemu lidu obecnému; druhé, o kázanie řádné a swobodné slowa božieho; třetie, aby kněžie nám tak příkladně žiwi byli, jakožto jest pan Kristus přikázal a jeho apoštolé, a po nich swatí otcowé ustawili; a čtwrté, o obecné dobré králowstwie a jazyka našeho Českého, a o očištěnie zlé a křiwé powěsti králowstwie a jazyka Českého. A jestližeby co při těch kusiech neřádného bylo, toho my nechceme ani mienime držeti ani brániti neústupně: ale w tom we wšem chcem rady a zpráwy a naučenie z písma swatého poslušni býti. Psán na hradě Pražském, léta božieho tisícieho čtyřstého a dwadcátého, tu sobotu před S. Jiřím.

17.

Wášniwý manifest Pražanůw podobojích do krajůw Českých wyslaný, aby k obraně národu swého proti křižowníkům powstali a pomáhali.

W Praze, r. 1420, *b. d. (Z rukopisu* 4557 *c. k. dworské bibliotéky.)*

Hotowý úmysl k waší libosti, s žádostí wšeho dobrého. Opatrní mužie a přietelé wěrně milí! Ačkoli když milost božie s námi dobrotiwějie a laskawějie byla jest a k swé milosti a cti pilnějie táhla jest a wolala, nic sme w našem srdci jiného neměli tak milostiwého a tak hodného, než to, abychme božské wóle pilně poslúchali a wší swú mocí drželi a wedli wieru a zákon řádu křesťanského, a wšemi swými mocmi abychme slúžili pánu našemu Jesu Kristu; a ačkoli k tomu ke wšemu mnohú péčí sme sě starali: a wšak nesčastná zlost starého nepřietele, kteráž wždy se dobrým wěcem protiwí a o to stojí, aby swatý úmysl zkazila a na chybenie naklonila, ta jest papeže a zbor Kostnický proti nám a králowstwí Českému ukrutně zbudila. Kterýžto zbor, ačkoli na naši těžkú křiwdu mnohokrát proti nám pokúšel jest swých zlostí, a aby wěrné wyplel z králowstwie, mnohé lsti kowal jest; a to pro nic pro jiné, než pro tu prawdu boží přijímanie těla a krwe Kristowy pod obojím zpósobem ode wšech wěrných křesťanów, mnohé je nám a těžké učinil bezprawie. Ale již najposléz ta cierkew, ne jakžto máte, ale jako macecha, a jakžto najukrutnějšie hadice to, co je ze zlořečené powěsti počala, zlořečený plod wylila jest již a urodila, a weškeren jed smrtedlný na nás wylila, když je na družebnú neděli u Wratislawi zjewně kříž ukrutný proti wšem wěrným našeho králowstwie krwawými wyzdwihla rukami, a porušenými usty a rty jedowatými prowolala; a to pro nic pro jiné, než pro tu prawdu boží swrchuřečenú, a tož nižádného řádu božieho i lidského nezachowawši, totiž ani napomenuwši nás, ani pohnawši, ani slyšenie žádného dawši, než toliko k samému hanebnému narčení, pro kteréž najnewinnější Kristus a jeho najčistší swětí měliby potupeni býti, a to pro omluwy lidí zlostných. A na to jest ten zbor s papežem nepřátely naše přirozené Němce okolnie wšudy proti nám k nesprawedliwému boji powolal, a lžiwými je přiwětiwě odpustky od

muk i od hřiechów wyzwal a zbúřil. Kteřiž, by žádné příčiny neměli, a wšak na náš jazyk wždy se zlostnie; a jako sú našemu jazyku učinili w Rýnu, w Míšni, w Prusech, a jej wyhnali, takéž nám mienie učiniti a obsesti miesta wyhnancôw. O zlosti, o wiece nežli zlosti! i kto je, ježto to znamená, a na ni se nerozhněwá? kto na to hledí a neslzí? A kto je králowstwí wěrný, ježto se proto nezamútí, protože plná lži knězská neprawost netoliko toto zlaté a najzkřesťanilejšie králowstwie mienie hnisem nakwasiti, ale i nesmrtedlnú prawdu boží, kteráž má samého boha rozmnožitele a hajitele, w nás uhasiti. Proti kteréž prawdě ten kříž pána Ježíše, neoděný, pln trpěliwosti a dobroty božie, kterýž neumie bojów strojiti, ani oděnie ani střel, a kterýž my wždycky ctíme a ctíti budeme, ti mužie, od jichž očí wšecka sprawedliwost wypowědiena jest, k oděnie zbuzují, an sě jako nemilostiwým odpierá a odjímá; a to činie na wšeho králowstwie poraženie a hanbu a wěčné zmazánie.

A protož přátelé najmilejší a králowstwí Českému najwěrnější! wašie opatrnosti wzkazujeme, kteráž wší sprawedliwostí wždycky miluje swój jazyk welebiti, a hotowa jest wšem jeho protiwníkóm se proň zprotiwiti, a wás napomínáme i wzbuzujeme celým srdcem i srdečnú žalostí, kteréž do sie doby nemohli sme již tajiti, a náramně prosíme, aťby se tak weliká zlost našim mlčením nerozmohla a pod časem aby w horšie nezrostla: aby wy jakožto stateční rytieři, rozpomenúce se na udatné otce naše Čechy staré, za swoji wlast milowníky horliwé, i chtěli se proti tomu zlému postawiti, a s námi a s obojí obcí welikého města starého i nowého Pražského, jenž sme se na to mezi sebú sjednali a za jeden člowěk umluwili a na tom zcela ostali, státi a radú i pomocemi se postawiti proti každému člowěku, kterýžby chtěl ten zlořečený kříž w skutce wésti a konati; abychme tak mohli najzkřesťanilejšie králowstwie od také křiwdy a utištěnie našeho jazyku zprostiti a wyswoboditi, a to s pomocí pána boha wšemohúcieho, jehož při wedeme, a s pomocí slawného swatého Wáclawa, dědice našeho. A na toho dokonánie konečně račte dwa neb jich wiece staršie z rady a z obce wašie k nám na c. *(sic)* den skutečně wyslati; to wědúc, že to wšem wám i nám od našich náměstków, synów, a synów našich synów má k weliké chwále a cti přijíti a k welebnému dobroděčenstwí, a také na weliký prospěch a užitek wšie wlasti našie a králowstwie Českého. Dán ɔc. *(sic).*

18.

Prohlášení weřejné čtyr artikulůw Pražských.

Bez dat. (r. 1420, 3 Jul.) (Z několikera starých rukopisůw.)

Wšem wuobec a každému křesťanu zwláště buď to swědomo i oznámeno, že obec Česká a w naději boží wěrní křesťané stojie a s boží pomocí státi mienie wším swým statkem i žiwotem i smrtí, jakož najdéle budú moci, proti každému žiwému

jim w tom odpornému, nic o jiné se nepokazujíc a wydáwajíc, než o tyto kusy čtyry křesťanské a w nowém zákoně přikázané od pana Jesu Krista:

Najprwé: aby slowo božie po králowstwí Českém swobodně a bez překážky od křesťanských kněží bylo zwěstowáno a kázáno, jakož spasitel náš přikazuje (Mat. 28 a Marci 16): jdúc po wšem swětě, kažte čtenie wšemu stwořenie člowěckému; neb podlé swatého Pawla (II^do Timothei, 2): slowo božie nenie zawázáno, ale die (II^do Thess. 3): modlte se, aby slowo boží běžalo a oswědčowalo se. Také die (I Cor. 14): děkuji bohu mému, že wšech wás jazykem mluwím, a wy jazyky mluwiti nebrodte zapowiedati, neb die Christus: což wám prawím we tmě, prawte na swětle, a co w ucho slyšíte, prawte neb kažte nad střechami.

Druhé: aby welebná swátost těla a krwe božie pod oběma spósobama chleba a wína wšem wěrným křesťanuom, jimž hřiech smrtedlný nepřekážie, swobodně byla dáwána, podlé ustawenie a přikázánie spasitele (Math. 26, Marci 14, Lucae 22) jenž die: wezměte a jezte, toť jest tělo mé, a píte z toho wšichni, toť jest krew má nowého poručenstwie, jenž za mnohé wylita bude; a tu přikazuje apoštolóm řka: to čiňte; a wýklad (glossa interlimaris) die: to jest, wezměte a jiným dáwajte na mé zpomínánie; a Johannis 6 spasitel wšecky křesťany zawazuje ku přijímaní této swátosti pod smrtí duše, jenž jest hřiech smrtedlný, takto řka: amen, amen prawím wám, nebudeteli jiesti těla syna člowěka a píti jeho krwe, nebudete mieti žiwota w sobě; kdo jie mé tělo a pije mú krew, má žiwot wěčný, nebo tělo mé jest jistě pokrm a krew má jest jistě nápoj; ktož tehda jie tělo mé a pije mú krew, we mně přebýwá a já w něm. Též S. Pawel die (I Cor. 11): ale zkus sám sebe člowěk, a tak z chleba toho jez a z kalicha pij. A žeť miení o poswátném a ustném jedení a pití, i die potom: nebo kdož jie a pije nedóstojně, súd sobě jie a pije. Ei w tom že die nedóstojně, mienie o poswátném jedení a pití; nebo nižádný nemuož nedóstojně jiesti a píti, kdož toliko duší a neposwátně jie a pije. A k témuž jsú práwa a řeholy cierkwe swaté (de Concil. distinctione III: comperimus) a kanon sboru Karthaginenského (XXVI, quaest. Is qui,) a sw. Řehoř w kázaní welikonočním (de Concil. distinctione II, quid sit), a sw. Augustin (eadem distinctione, dum frangitur, et capitulo: quia passus); a sw. Jeronym mluwě na Sofoniáše proroka (I^a quaest. I^a, e sacerdotes); a sw. Dionysius (libro de ecclesiastica hierarchia, cap^o de Eukaristia); a sw. Cyprian mučedlník (epistola XXXVII de lapsis); a sw. Ambrož (de Conc. distinct. II, hujus sacramenti); a Origenes (XVI Omelia super Numeri); a sw. Augustin (libro primo de symbolo, et in sermone quadragesimali, qui incipit: praedicaturus vobis, jenž tu dáwá potom znáti Manichejské kacieře, kteříž prawie, že jedúc pod spósobú chlebnú i nechtie krwe božie z kalicha píti); a Fulgentius (libro de divinis officiis); a Remigius (super I^a Cor. XI^a); a sw. Tomáš z Aquinie (super IV sententiarum quaest. XLVIII, et parte III, quaest. LXXVII, et quaest. LXXIII articulo II, et quaest. LXXXII^a arti-

culo III°); a Innocentius papež (libro de sacramentis, et in summa sua cap. XXXIX); a Paschasius (libro de sacramentis cap. X et XVI et XX) a Lyra (super illo Proverb. IX: venite, comedite panem meum, et super I° Cor. XI); a Wilhelm de monte Lauduno (in suo sacramentali); a Albert weliký, Řezenský biskup (in tractatu de officio missae) a mnoho jiných swatých a doktoruow jest na tento kus swědkuow, jichž písmo jest tuto opuštěno pro krátkost. A kdož newěří, ten je přečti.

Třetí, že mnozí kněžie a mnišie swětským práwem panují nad welikým zbožím tělesným, proti přikázaní Kristowu a na přiekazu swému úřadu knězskému a k weliké škodě pánóm stawu swětského: aby takowým kněžím to neřádné panowánie odjato a staweno bylo, a aby podlé čtenie nám příkladně žiwi byli a nawedeni byli k stawu Kristowu a apoštolskému. Nebo psáno jest we čtení (Mat. X): a zawolaw Kristus dwanáct učedlníkuow swých, poslal je, přikazuje jim a řka: „neroďte wládnúti střiebrem, ani zlatem, ani penězmi w měšcích wašich"; a (Mat. XX) die: „kniežata pohanská panují jiným, a kdož moc mají nad jinými, jich słowú dobrodějci: ale wy ne tak, ale kdož jest z wás wětší, buď jako najmenší, a kdož jesti wuodcí, buď jako slúha"; a též die jinde (Marci X). K témuž die sw. Petr (I, kap. 5): „nepanujíc w žákowstwu, ale z úmysla jsúc příklad stádu"; též sw. Pawel Timoteowi biskupu (I, kap. 6) die: „majíc pokrm a to jímžbychom se odieli, mějmež na tom dosti"; a I Corinth. IV die: „následowníci moji buďte bratřie, jako já Kristuow"; a (Filipen. III): „následowníci moji buďte a pozorujte těch, kteříž tak chodie, jakož máte zpósob náš." Ale zpósob apoštolský tento bieše, jenž die sw. Petr (Actorum III): „zlato a střiebro nepřislušie ke mně". K témuž jest písmo (Numeri XVIII): řekl jest pán k Aronowi w zemi jich: ničímž nebudete wládnúti, ani budete mieti dielu mezi nimi; já diel twój a dědictwie twé prostřed synuow Israëlských". Též psáno jest Levitici XXV, Numeri XXVI, Deuteron. X et XII et XIV et XVIII, Josuae XII, I Paralipomenon VI, et Josuae XIV et XVIII et XXI, a Ezechielis XLIV die pán buoh: „nebude kněžím dědictwie, já jsem jich dědictwie a wladařstwie; nedajte jim w Israeli, nebo jsem já jich wladařstwie"; a sw. Pawel die (primo Timothei ultimo): „ale ty člowěče boží těchto wěcí utiekaj", totiž bohatým býti a požitky časné wybierati; nebo tu die wýklad obecný: „nic nenie tak ostré ani tak škodliwé, jakožto muž duchowní, a ten najwiece, jenž wysoké miesto drží, když jest pilen zbožie tohoto swěta, nebo ne toliko sám sobě, ale wšem jiným škodí, jimž odporný zpósob dáwá sw. Pawel, řka: „toho utiekaj"; a k témuž jest sw. Jeronym, Ambrož, Augustin, (jakož jest psáno in canon. XII, quaest. I, cap. *clerici*, et capitulis sequentibus; et extra libro III, titulo de vita et honestate clericorum, cap. *fraternitatem*); a též die S. Bernhard ku papeži Eugeniowi, a mnoho jiného jest k témuž swědectwie z písma swatého.

Čtwrté, aby wšichni hřiechowé smrtedlní a zwláště zjewní a jiní neřádowé zákonu boziemu odporní řádem a rozumně od těch, jenž úřad k tomu mají, w kaž-

dém stawu byli stawowáni a kaženi, a zlá a křiwá powěst o tejto zemi aby wyčištěna byla, a tak aby se obecné dobré dálo králowstwí a jazyku Českému. Nebo kdož ty hřiechy činie, jakož die sw. Pawel, hodni jsú smrti, netoliko jenž je činie, ale i ti, jenž jim k tomu swolují. Jakožto w obecném lidu jsú smilstwa, obžerstwa, zlodějstwie, wraždy, lži, lsti, křiwé přísahy, čáry, řemesla a obchodowé lstiwí a škodliwí, lakomí požitkowé, lichwy a jiné zlé jim podobné; ale w žákowstwu, jakož jsú kacieřstwa swatokupecká a wymoženie peněz ode krstu, od biřmowánie, od zpowědi, od swátosti těla božieho a swatého oleje, od oddáwánie, a ceny za třidceti mší a jiné mše zádušnie, vigilie, neb jiné modlitby úročnie a zakúpené neb zakázané, za pohřeb, za spiewánie kostelnie, neb zwoněnie, od swěcenie kněží, kosteluow, kapel, oltářuow, hřbitowów, za odpustky, za biskupstwie, arcipřištstwie, proboštstwie, děkanstwie, fararstwie, a za každé oltářstwie, za směny, za bully a jiné také listy, a za wšelikaké obroky a duostojenstwie, a za každé ceny za jiné duchownie wěci a jiné bezčíslné zlosti a kacieřstwa, jenž z těchto wycházejí a poškwrňují swatú cierkew; takéž i jiné neprawosti a hřiechowé, jakož sú pýcha, lakomstwie, cizoložstwie, kuběnářstwie a jiné nečistoty, hněwowé, záwisti, swárowé a zlostní póhonowé a súdowé, platuow, ofěr, peněz a jiných statkuow na kostely a stawenie pokryté žebránie, a falešnými sliby a obešlú řečí na lidech sprostných wymoženie a oklamánie; a wšecky takowé jiné zlosti a hřiechy, kteréžto každý wěrný křesťan powinen jest jako ďábla otce jich nenáwiděti a jim se protiwiti a je tupiti a kaziti, každý podlé powolánie swého.

Pakliby kdo co zlého, bludného, hanebného aneb nečistého o nás psal, nebo prawil a na nás cpal, žádáme a prosíme, aby takému nebylo wěřeno, jakožto tomu jenž z nepřiezni a nelásky křiwdu mluwí, a jako křiwému a falešnému swědku. Nebo to před pánem bohem i přede wším swětem směle wyznáwáme: že dálibuoh w srdci našem jiného úmysla nenie, než wší naší mocí, silú i statkem jest slúžiti a slíbiti se pánu Jesu Kristu, a jeho zákon a přikázanie wésti a plniti, jakož na každého dobrého křesťana slušie, a o tyto čtyři kusy, jenž záležie pod přikázaním božím, pilně státi, a wšemu zlému, protiwnému i každému, kdožby nás od toho dobrého nutil a pudil, musíme podlé zákona božieho a prawdy jeho odporni býti, a podlé našeho powolánie proti takému násilí musíme prawdy i sebe brániti rukú swětskú; a jestližeby kakým wýtržkem někoho z našeho množstwie co se zlého stalo, wyznáwáme, že to nenie naše wuole, nebo dálibuoh stojíme proti každému smrtedlnému hřiechu; a zdáli se, žeby komu od nás stala se která škoda, to se stane neb pro přeweliků núzi, neb jakožto božiemu a našemu nepřieteli, kdyžto zákona božieho a sebe hájiti musíme jeho násilí a ukrutenstwí. A nade wšeckno wyznáwáme, že zdáli se komu do nás co zlého, hotowi jsme polepšiti a we wšem zpráwu a naučenie z písma swatého srdečně přijieti.

19.

Obec Pražská wšecka zboží a statky měšťan z Prahy uteklých a obci newěrných k obci potahuje.

W Praze, 1420, 26 *Jul.* *(Z knih sąudních města Pražského.)*

Chwála buď na wýsosti pánu bohu wšemohúciemu z těch ze wšech swětlých užitečných a spasitedlných prawd božích, kteréž jest nám z swé milosti ráčil zjewiti z zákona swého swatého, a zwláště o welebnú swátost těla jeho swatého a krwe jeho swaté; o kteréžto božie prawdy, a zwláště o tu welebnú swátost těla a krwe božie, stalo sě swolenie wšie weliké obce, proti každému žiwému člowěku hájiti a brániti zákona božieho do těch statkuow a do smrti; a to dobrowolně slíbiwše pánu bohu a zdwihše prsty. Tu někteří učiniwše ten slib, utekli pryč ot domuow a ot jiných statkuow, w najwětší núzi, w obležení města; a tu sú zrazowali obec a leželi polem proti městu. Protož obec weliká znamenawši nezdrženie slibu a newěru těch uteklých, sebrawši sě w hromadu, uwázala sě w ty domy otběhlé, u winnice, u forberky i we wšelikaké takowé jiné statky a zbožie dědičně, jakožto prawý pán a dědic, sprawedliwý a nápadný takowých domuow i wšelikakého jiného takowého zbožie otběhlého; a na tom jest konečně ostala, aby domowé těch wšech, kteříž sú z města wyběhli, z městských knieh byli wymazáni, a aby wepsáni byli w městské kniehy těm, kteříž sú je u obce kúpili; a obec zprawuje takowé domy wedle práwa městského. Actum feria sexta post diem S. Jacobi apostoli, anno domini MCCCCXX°.

Thomassko judex, Laurentius Claudus magister civium, assessores, Beness de Gradu et Paulus Kabath cingulator consules ꝛc.

20.

Pražané žalují wšem wůbec Čechům na ukrutnost od krále Sigmunda proti Čechům prokázanau.

W Praze, 1420, 5 *Nov.* *(Z kroniky Wawř. z Březowé.)*

Žádost wšeho dobrého wám, přietelé milí! Žalujemť wám na Sigmunda, Uherského, ač hodné jest řieci, krále: kterýžto zapomněw se nad urozením swým, příklad dobroty a milostiwosti swých wšech předków ot sebe zapudiw, i oddal se jest na ukrutnost neslýchanú; jižto této koruně králowstwie Českého ukazuje pálením, panen i paní ohawným násilém, lidí i dietek mordowáním, i wšelikakú jinú bezprawnosti. A to konečně a lstiwě pod hájením kostela Římského ukládaje, kříž krwawý, w řádu křesťanském nikdy nezaložený, sobě ot papeže bezprávně na nás wydaný ku pomoci bera, kudyžby jazyk Český ot něho najohawnější potupú a kacieřstwím po wšem swětu newinně zhaněný zhladiti mohl, a cizozemce w této zemi zwelebiti,

a miesta Čechuow wyhnaných jimi osaditi. Jakož jest to znamenitě den Wšech Swatých před Wyšehradem ukázal, pány, rytieře a panoše jazyka Českého, jim zrádci nadáwaw, i napřed je šikowal, a jich retowati nechtě aneb nesměje a moha, wiece než do pěti set najčelnějších o hrdla jest připrawil. Jichžto zawedenie s práwú wěrú litujíce želéme, jakožto Čechuow nám přirozených, a k umdlení našeho jazyka Českého jeho nawedením poražených. Němcuow a Uhruow, našeho jazyka najukrutnějších nepřátel, lituje, a je mimo Čechy předkládaje, wždy k tomu konci jednaje, aby Čechowé sami se s obú stranú zmordujíce umdleni byli, a tudy snáze jím s pomocí Němców a Uhruow umdleni shlazeni byli. Jakož jest to nad hlas z ust prokletých toho krále slycháno, když jest řekl, žeby za to Uherskú zemi dáti chtěl, by w České zemi Čecha nebylo ižádného.

Protož milí přietelé! wásť ještě z lásky a slitowánie napomínáme, abyšte se sami nad sebú slitujíc a nad jazykem swým přirozeným, kterýžť ten ukrutník w hanebném narčení ostawiti miení a shladiti: i k tomu se wedle nás přičinili, jemu dále jeho ukrutnosti k wašemu welikému pohanění a k shlazení konečnému nepomáhajíce. Aťby zákon boží we wšech prawdách spasitedlných a písmem swatým duowodných swobodu měl bez utlačowánie, o kteréž ten král s swými pomocníky se zasazuje, nás ot spasenie našeho chtě otraziti a k swé wieře kacieřské w Konstancii ohlášené přiwesti a k zatracení připrawiti, ižádné zprávy ani kterého slyšenie častokrát na něm žádaného nám dáti nechtěl. A jestližebyšte wždy jemu nákladni býti chtěli, jeho očitá ukrutenstwie a záhubu widúce přielišnú a bezprawnú této země: tehdybychom za to měli, žebyšte i wy o shlazenie jazyka stáli Českého. I musilibychom sě proti wám tak opatřiti s pomocí boží, jako proti Božím a jazyka našeho zjewným nepřátelóm. Dán w úterý po Wšech Swatých.

21.

Bludní artikulowé, kteří od některých kněží strany Táborské wedeni byli [1].
Bez dat. (na konci r. 1420.) (Z rkp. arch. Třebon.)

Articuli et errores Taboritarum.

Najprwé, že tohoto našeho času bude skonánie wěku, to jest wšeho zlého wyplenie na tomto swětě.

It. také, že již tento čas nenie čas milosti a smilowánie, ani milosrdenstwie nad zlými lidmi, zákonu božiemu otpornými.

It. již tento čas jest čas pomsty a odplaty nad zlými lidmi mečem aneb

[1]) Dle zprávy M. Wawřince z Březowé čteni jsau artikulowé tito latině a česky dne 10 Dec. 1420 w domě páně Zmrzlíkowě w Praze na sjezdu obojí strany.

ohněm, tak že wšichni protiwníci zákona božieho mají zbiti býti mečem neb ohněm, neb jinak usmrceni býti.

It. tento čas již pán Kristus w smilowání a w tichosti nemá následowán býti nad zlými lidmi, a ktoby lidi k tomu wedl, tenby je swodil: ale w horliwosti a w sprawedliwé odplatě má již následowán býti.

It. i swětští i duchowní lidé powinni jsú rukú swých w krwi zlých poswěcowati.

I. ten jest zlořečený, ktož swému meči zabraňuje krwe prolewati tělesné božích nepřátel.

It. božím nepřátelóm již má wšecko zbožie odjato býti aneb spáleno aneb zkaženo.

It. w tento čas ktožkoli slyší toto slowo Kristowo, tehdy ktož w židowstwie jsú, na hory utiekajte; a (kto) newyjdú z měst a ze wsí a z ohrad na hory tělesné neb na Tábor, ten každý hřeší smrtedlně.

It. ten každý, ktož na hory newyjde, zahyne s městy, wesmi a s ohradami ot božie rány.

It.ižádný tento čas nemóž spasen býti, ani sě ot božích ran zachowati, než na horách.

It. tento čas pomsty wšechna města, wsi, i ohrady mají již od dobrých lidí uprázněny býti a zpuštěny.

It. již potom zpuštění nižádný dobrý w ně nikdy newejde.

It. po tom zpuštění Praha jako weliký Babylon se wšemi městy, wesmi i ohradami již má spálena a zkažena býti.

It. bratří Táborští tento čas pomsty jsú boží andělowé, posláni, aby z měst, wsí a ohrad dobré na hory wywedli, jako Lota ze Sodomy.

It. bratřie Táborští tento čas pomsty jsú boží zástupowé, posláni, aby wymietali wšechna pohoršenie a zlosti z Kristowa králowstwie, a zlé z prostředka dobrých a z cierkwe swaté.

It. bratřie Táborští mají pomsty a rány činiti mečem i ohněm nad božími nepřátely a nade wšemi městy, wesmi a ohradami.

It. bratřie Táborští jsú to tělo, o němž jest řečeno: kdekoli tělo bude, tudiež sberú sě i orlice.

It. o těch bratří jest toto napsáno: každé miesto, jenž noha waše šlapati bude, waše bude; nebo proto jsú málo opustili, aby mnoho nabrali.

It. kterýkoli pán, panoše, měštěnín neb sedlák napomanut by byl ot bratří Táborských, aby jim byl pomoben w těchto čtyřech kusiech: najprw w wyswobození každé prawdy, druhé w množení chwály božie, třetie w jednání spasení lidského, a čtwrté w zkažení hřiechów, a nechtěl toho učiniti: aby ot nich každý taký jako sa-

tan a drak byl potřen a zabit, a wšechno jeho zbožie aby ot bratří těch bylo pobráno aneb zkaženo; a též aby každému městu, wsi neb ohradě učiněno ot nich bylo.

It. ktožkoli takému jich nepřieteli dáwal úroky neb kakú pomoc neb přiezeň by ukázal, aby též na těle i na zboží ot nich měl zahuben býti.

It. každý kostel, kapla neb oltář po pánu bohu na čest ze jména kterému swatému ustawený, má jako modlosłužebný zkažen neb wypálen býti.

It. každý duom farářský, kanowničí, kaplanský a kterýkoli knězský jim ku bydlu otdaný, a wšecko jiné nadánie knězské, má již zkaženo neb wypáleno býti.

It. tento čas pomsty toliko pět měst ostane, w nichž lidé toliko spaseni budú, jenž sě k nim utekú, a wšechna jiná města, wsi a ohrady i se wšemi, jenž w nich přebýwají, mají zkaženi býti aneb wypáleni jako Sodoma.

It. jakož na Hradišti neb na Tábоře není nic mé a nic twé, než wšecko w obec rowně mají: takéž wšem wšecko wždycky má w obec býti, a nižádný nemá nic zwláště mieti; jinak ktož co má zwláště, ten hřeší smrtedlně.

It. z manželów druh ot druha bez wóle jeho má na hory otjíti, aneb do těch pět měst má utéci, i děti i wše jiné opustě.

It. dlužníci utekúc na hory neb do pět měst již řečených, budú prosti již ot placenie dluhu.

It. již nynie tento čas skonánie wěku, jenž den pomsty slowe, přišel jest tajně Kristus jako zloděj, aby skrze sě neb skrze angely již řečené wybojowal dóm otporný, a konec jemu učinil, smrtí pomsty mečem neb ohněm, a zwláště ohněm; neb jako někdy potopú wodnú swět jest obnowen, též tento čas wšecek swět má ohněm tělesným obnowen býti; a protož wšecka města, wsi a ohrady mají spáleny býti.

It. již nynie skonánie wěku Kristus tělesně w swé osobě s nebe stúpí, jehc každé oko uzří, aby králowstwí zde na zemi přijal, a učině welikú wečeři ch swé cierkwi swaté zde na tělesných horách, jako král stúpě mezi hodujíci, wšec jenž rúcha swatebnieho nebudú mieti se wšemi jinými zlými, jenž budú kromě b wywrže w zewnitřnie temnosti.

It. w tuto dobu Kristus tělesně přijda, wšecka pohoršenie z swého král stwie wywrže, a wšecky jenž činie zlost. A w to králowstwie nic poskwrně nedopustí, ani jenž činí lež neb ohawnost; a také cierkew swú postawí zde na w wětší chwále a sláwě, než jest kdy byla prwnie cierkew swatá.

It. když tak ten čas Kristus w oblaciech a u welebnosti i s anděly tehda ti, jenž jsú w Kristu již zemřeli, wstanúc z mrtwých, prwní s ním přij dit žiwých i mrtwých zlých. A potom kteříž w tu dobu ještě žiwi tělesně budú, ti w těle ještě w oblaky a w powětřie w pótku Kristowi wytrženi b to sě stane w skoře, w několiko letech. A toho mnozí žiwí dočakají, a uzří jenž zemřewše wstanú z mrtwých; a mezi nimi uzřie mistra Husi.

It. již nemá nižádný král na zemi wolen býti, neb sám Kristus již má kralowati.

It. w tu dobu ti, jenž žiwi zóstanú, budú přiwedeni w staw newinnosti, jako Adam a Enoch a Eliáš w ráji, a nebudú nikdy lačněti ani žiezniti, ani které bolesti budú mieti tělesné neb duchowné, ani již budú kto trpěti kterého protiwenstwie.

It. w tu dobu ti, jenž žiwi ostanú, budú w swatém a w čistém manželstwí zde na zemi na horách syny a wnuky tělesné ploditi.

It. w ten čas manželowé budú ploditi děti bez hřiechu prworozeného, a manželky budú roditi bez bolesti a bez zamúcenie.

It. někteří prawie, že w ten čas ženy budú počínati a roditi bez poznánie mužského, jako swatá Maria panna.

It. w ten čas, protože nebude hřiechu prworozeného, a že synowé budú sě roditi w milosti boží, i nebude již potřebie, aby sě krstili z núze.

It. poňawadž w ten čas nebude zde na swětě nižádného pohoršenie, ani hřiechu, aniž bude již potřebie přijímati swátost těla a krwe boží; neb nowým andělským obyčejem paseni budú ne na památku umučenie pána Krista, jakož jest nám nynie přikázal, ale na zpomínanie wítězstwie pána Krista.

It. w ten čas sami dobří ostanú bezewšie bolesti a utrpenie, ani jeden druhého bude co učiti, ani knih neb písma, ani bible bude potřebie, neb zákon boží bude na srdci každému napsán a múdrost swětská wšecka zhyne.

It. w ten čas w mnohých kusiech přestane a skoná sě nowý zákon.

It. w ten čas nebude nižádného na zemi kralowánie neb panowánie, ani poddánie, a wšichni úrokowé a dani přestanú, ani jeden druhého bude k čemu nutiti, neb wšichni budú rowní bratřie a sestry.

It. dietě od dobrých rodičów urozené nenie zawázáno ke krstu wodnému, neb w břiše dobré matky ducha swatého přijímá, z dóstojného přijímánie mateře těla a krwe božie.

It. dětem ze zlých rodičów narozeným ani křest ani jiné swátosti jim k spasení prospiewají, neb zlost a zatracenie ot nich zatrhají.

It. děťátku křest k spasení neprospiewá, nebudeli jemu dána swátost těla a krwe pána Krista.

It. dietky s obyčejným zaklínáním ani s kmotrstwem ani u wodě poswěcené kněžem, a k tomu zachowané w kostele, nemají krstěny býti, ale kdežkoli a kterúžkoli čistú wodú sě komu líbí.

It. nižádné křizmo, ani swatý olej, ani woda ke krstu ani k kropení, mají poswěceny býti, ani mají w kostelech neb jinde zachowáwány býti.

It. zpowědí ku kněžím poswátných nejsú lidé hřiešní powinni zachowáwati, neb dost jest, když se hřiešný pánu bohu samému na swé mysli zpowiedá.

It. nižádný kněz, w smrtedlném hřiechu jsa, aneb w kacierstwí kterémkoli, neposwěcuje swátosti těla a krwe boží pána Krista, ani krstie, ani hřiechów otpúštie. A protož někteří pušky a kalich, w nichž takých kněží swátost býwá, druzí berú a lámají k swému požitku, a swátost wymietají, neweřiec by u těch kněží byla swátost.

It. že od takých kněží nižádná swátost nemá wzata býti, ani u jich mší má kto býti, neb jsú zlořečeni ot pána boha.

It. Judáš nejedl jest ani pil poswátně těla a krwe pána Krista na jeho wečeři poslední.

It. mohú lidé wiece než jednú, ale kolikrát sě líbí každý den, přijímati poswátně tělo a krew pána Krista.

It. nižádné ustawenie lidské, ani swatých který nálezek, jakož jsú hodiny, řád na mši a w jiné službě božie, křižowánie, líbánie míru, ornatowé, poswěcowánie oleje, wody, soli, kalichów, wína, chleba a jiných wěcí, holení brad a pleší, kadění, kropení, žehnánie, ani jiní lidští nálezkowé, nemají držáni býti, jakožto nálezkowé Antikristowi.

It. každý kněz, jenž s pleší a bez brady aneb w ornátě mši slúží, jest ta newěstka okrášlená, o níž jest psáno w apokalypsi swatého Jana.

It. každá také mše má pohrzena býti, ale w obecném rúšě chodiciem, a kdežkoli, wše jiné opustiec, než slowa poswěcujície řkúce, jakožto Kristus jest řekl, tak a nejinak má mše slúžena býti.

It. ktož w ornátě slúží, již nenie w tu dobu knězem, a tak neposwěcuje, ale jest pokrytec a nadarmo sě modlí; též i ten, jenž to chwálí, jest také pokrytec a marně sě modlí.

It. swátost těla a krwe božie slowy hlasitými a jazykem lida obecného pro ty, jenž u mše jsú, má poswěcena býti.

It. ta swátost těla a krwe božie nemá pozdwihána býti, ani do druhého dne pro přijímánie zachowána.

It. nemá mše latině ani jiným jazykem zpiewána neb čtena býti, než jazykem lidu obecného.

It. mšálowé kniehy zpiewané latinské, wiatikowé a jiné hodinné kniehy, ornátowé, komže, monstrancie stříbrné a zlaté, i taciž kalichowé, pásowé střiebrní neb zlatí, rúcho kropené neb krumpowané, střihané neb malowané, neb drahé, ty wěci nemají býti, a protož kaženy a rušeny mají býti.

It. lépe jest, že laikowé z ornátów w sukněch a kabátcích chodie, než by kněžie w nich mše slúžili.

It. nižádní swatí w nebi po Kristowi nic nám neprospiewají swú modlitbú.

It. nemá nižádný žádati ani prositi a wolati k swatým, jenž jsú w nebeské wlasti, za kterékoli pomoci, ani aby za nás orodowali před pánem bohem, neb by to byla modloslužba.

It. nemáme se postiti k hodóm lidí swatých, ani jich dni swětiti, ani ze jména jich jim ke cti kostelów stawěti, ani oltářów, neb jest to modloslužba.

It. swatých kostí a jich ostatkéw nemáme w kostelěch ze jména jich chowati, ani jich w pocty mieti pro jich swatú památku.

It. po smrti tělesné duše křesťanské nemají již miesta ani času k očištění swému, ani oheň očistcowý má držán býti.

It. daremné a blázniwé jest, za duše mrtwých se modliti, postiti, neb almužny činiti, a tak mše zádušnie a vigilie nemají býti.

It. postowé XL dní, suchých dní, páteční a jiné vigilie, jako Antikristské nálezky, nemají držáni býti, ale ty dni každý má maso jiesti, aneb co se jemu zdá za podobné.

It. kajícím nemají uloženi býti postowé, neb almužny, neb modlitby, ani co jiného, než aby šel a wiece nehřešil.

It. nižádný den nemá swěcen býti nedělánim tělesným, než samý den nedělní.

It. nic nemá wěřeno ani držáno býti ot křesťanów, což nenie w biblí zjewně wyřčeno a napsáno.

It. kromě bible nižádné písmo doktorów swatých neb kakýchkoli mistrów a mudrców nemá ani čteno ani učeno ani ohlašowáno býti, neb jsú lidé, jenž jsú pobludíti mohli.

It. ktož sě učí w sedmeře uměni, aneb mistrowstwie w nich přijme, aneb se mistrem w nich dopustí nazýwati, ten jest zpohanilý, marný a hřeší smrtedlně proti učení pána Krista.

It. kněžie nemají nižádných platów mieti, ani dědin, ani dobytka, ani koňów, ani dworów, ani domów, w nichžby bydleli, ani co časného, ačby jim i z almužny to dáno a ačby i swětským práwem a panowáním těch wěcí držeti nechtěli.

It. kněžie nejsúc biskupowé mohú, když se jim líbí, sobě jednoho kněze biskupa woliti a učiniti, a ten muož jiné žáky neb laiky na kněžstwie swětiti.

It. w jednom kostele neb w jedné osadě, ač jest tu i mnoho kněží, neslušie více mší slúžiti, nežli jedinú.

It. když jest tak jedna mše, jiní kněžie mohú dobře w několiko létech mše neslúžiti, ale mezi laiky božie tělo a krew přijímati.

It. pro tu jednu mši nenie potřebie kostelów, neb muož, když kto chce, mimo kostela slúžiti; pakli jest kostel, ale nemá w něm wiece než jeden oltář pro jednu mši býti.

It. mše pod jménem matky božie, aneb jiného po ní swatého

It. ktož jest při slúženie mše, a nepřijímá poswátně těla a krwe božie, ten nemá řékati: otče náš, jenž jsi w nebesích ꝛc.; neb by lhal, řka: chléb náš wezdajší daj nám dnes; ani ten móž w prawdě řéci, by byl u mši.

It. nižádní manželowé nejsú powinni sobě platiti dluhu manželského.

It. nižádného podobenstwie nebeských ani zemských wěcí, ani kterého obrazu nižádný nemá dělati, ani mieti, ani má jeho w které pocty mieti, neb by to byla modloslužba.

It. obraz sw. Jana na dukátu, neb sw. Ladislawa na zlatém Uherském, neb podobenstwie točenice na Českém, neb obraz lwowý na groši střiebrném, muož dělán býti, i w měšcích a tobolkách bez zkázy chowán býti, neb na korúhwi neb pečeti obraz lwa, orla, beránka, husi, neb podobenstwie koruny neb kalicha dobře býti.

It. nižádnému křesťanu masa zadušením umrtweného, z něhož krew nenie wytočena, neslušie jiesti pro zápowěd apoštolskú.

It. žádnému neslušie krwe jiesti, ani jelit se krwí jiesti.

It. w swátosti na oltáři pod zpósobem chleba nenie než samo tělo Kristowo suché bez krwe a bez duše, ani jest tu tělo spojeno s božstwím; neb bychom tělo se krwí tu jedli proti božímu přikázaní.

It. w kalichu na oltáři pod zpósobem wína nenie tu jiného, než krew sama bez těla, bez duše i bez božstwie spojeného; neb jinakbychom krew s masem přijímali proti přikázaní boziemu.

It. protož nemá wěřeno býti, by w swátosti těla Kristowa neb w swátosti krwe jeho, by tu byl prawý a plný buoh a člowěk. A protož nemá sě tu klaněti a klekati jako prawému pánu bohu; neb kto sě tu tak klanie, ten modloslúží.

It. jiní prawie, že nenie nižádné swátosti těla a krwe pána Krista, neb pod zpósobem chleba na oltáři nenie tu těla Kristowa, ani pod zpósobem wína jest tu krew jeho, než jest sprostný chléb a sprostné wíno, kteréž na pamět pána Krista jedúc a pijíc, jeho tělo a krew toliko duchowně ale ne poswátně přijímame.

It. netoliko w zpósobu chleba a wína, ale w každé krmi a w pití, jako we hráchu neb w krupách, neb w jiném mase, též w piwě neb we wodě, tělo a krew pána Krista, každý wěrný křesťan duchowně, ale ne poswátně, na pamět jeho přijímá.

It. protož nemá zpósoba chleba neb wína na oltáři wystawena býti, ani se tu kto klaněti, ani wěřiti, jako by tu byl pán Kristus prawý buoh a prawý člowěk, neb by to bylo modloslužba. A protož někteří s oltářuow jsú smietali naši welebnú swátost těla a krwe pána Krista, a nohami ji tlačili.

It. nenie nižádného stawu kněžského, ježto by na samý ten staw slušalo žehnati neb dobrořéčiti swátost těla a krwe pána Krista; nebo každý křesťan móž dobrořečiti každú krmi neb pitie, aby tu přijímal tělo a krew pána Krista duchowně, ale ne poswátně.

It. nenie potřebie kostelów ani oltářów k tomu žehnání neb dobrořečení, nebo množ to tak dobře býti w každém domu a u každého stolu a od každého křesťana, i na obědě i na wečeři, jako w kostele na oltáři. Finis errorum Taboritarum.

Již kněžie Táborští toto držie:

Prwé, že w swátosti na oltáři týž chléb zóstáwá po poswěcení, jako před poswěcením.

It. že ten chléb nepromĕňuje se w tělo božie, ani wíno w krew boží.

It. w té swátosti nenie celý Kristus prawý buoh a prawý člowěk swým tělem a swú podstatú přirozenú, kterú se narodil z Marie panny, a kterú sedí na prawici boží, ani tu jest žiw Kristus.

22.

Oldřich z Rosenberka próhlašuje wůbec, že od krále Sigmuuda i od něho čtyrem artikulům Pražským swoboda se dáwá.

Na Krumlowě, 1421, 25 *Apr. (Orig. arch. Třebon.)*

Wšem pánóm, rytieřóm, panošem, měščanóm i wšelikakým lidem obecným, kdežby sě we jméno božie shledali, já Oldřich z Rosenberka dáwám wěděti: žeť ty čtyry kusy, o kteréž jsú Pražené a jiní dobří lidé stáli, KM' propustil do řádného slyšenie; i já také těm čtyrem kusóm dáwám swobodu na swém panstwí, do toho dalšieho řádného slyšenie. Pakliby kto na tom nechtěl přestati, a zemi chtěl dále hubiti, a které dále neřády wésti: tehdy wšem ufám dobrým lidem, že sě k tomu přičinie, aby ty neřády stawowány byli; a mně a jiným wšem, ktožby obecné dobré této země milowali, pomocni budete. Dán na Krumlowě, ten pátek na S. Marka, léta božieho ɔc. XXI^{mo}.

23.

Král Sigmund wšem stawům a obcem králowstwí Českého na sněm sebraným poselstwí swé wzkazuje.

W Trenčíně, 1421, 27 *Mai. (Z kroniky Wawř. z Březowé.)*

My Sigmund z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský ɔc. král: wzkazujem wšem pánóm, rytieřóm, panošem, městóm i wšie obci králowstwie našeho Českého náš úmysl, a dáwajíce wám wěděti, že sme srozuměli, žeby měl sněm panský a obecní nynie w Čechách býti: a protož sme urozené, Alše ze Šternberka, alias z Holic, a Puotu z Částolowic, raddu naši a wěrné milé k wám wyjednali, aby naše poselstwie tu k wám dáli. Zá-

dající na wás, jakož sme to dřiewe často ot wás žádali, abyšte k tomu radili a pomohli, aby ta země při řádu sprawedliwém a u pokoji mohla zóstati, a z nepoctiwého narčenie wyjíti. A zwláště proti těm, kteřížby nás chtěli ot našeho dědictwie tisknúti; nebo jste nám toho powinni, jakožto pánu swému: neb to buoh wie, že nám té záhuby žel, která se děje této zemi. A protož sme wždy prodlili, a ještě prodléwáme, nechtiece rádi widěti, aby ta koruna dokonce od cizozemcuow zahubena byla. Pak o ty čtyři kusy, jako ste s námi častokrát mluwili a wzkazowali, žádajíce ot nás, abychom wám toho pomocni byli, abyšte o to mohli řádné slyšenie mieti: jenž sme k tomu wám wždycky swolowali, né i sami sme wám toho často podáwali, a ještě wám toho podáwáme; a což sprawedliwé jest podlé pána boha, při tom každý má ostawen býti. A w té mieře aby obě straně u pokoji byle, jedna na druhú nikoli nesahajíc, ani jie tisknúc. Neb skrze to příslowie zlé té země muože poctiwě očištěno býti. A zdáloliby sě komu, žeby námi kteří neřádowé w té zemi byli, jehož nám sě nezdá: chcem to rádi oprawiti, i dáti sě nawesti, aby námi wždy ižádný neřád nebyl. A přes to wšichni wiete, že sme wždycky ještě za dobré paměti bratra našeho milého krále Wáclawa o té země dobré stáli, aby při řádu ostala, a každý podlé swého řádu aby při sprawedliwém ostal; a na to sme nemálo naložili, a o to weliků práci měli. Pakliby kto toho, což podáwáme i což ste sami žádali, wždy přijieti nechtěli, než wždy tu zemi k dalšie záhubě a hanbě wésti chtěli, nebo nás ot našeho królowstwie Českého tisknúti chtěli: tehdybychom toho již dále držeti ani dlíti nemohli, než musilibychme wšechny přátely naše i wšecky země okolnie na pomoc wzieti, a w to tak sáhnúti, abychme wždy ty neřády, kteříž se té zemi dějí, stawili, a nás ot našeho sprawedliwého králowstwie tisknúti nedali. A to pohřiechu bez záhuby té země konečnie i bez wašie i wašich budúcích hanby nenabyté nebude moci býti. Jakož wás toho wšeho i jiných wěcí našeho úmysla swrchupsaný Aleš a Puota plnějie mají zprawiti. Protož ot wás žádáme, což takowě k wám naším jménem dieti budú, abyšte jim neb jich jednomu, ačby tu druhý nemohl býti, toho úplně swěřili, jako nám samiem. Dán w Trenčíně, léta ot narozenie božieho M°CCCCXXI°, ten úterý po božiem těle post Urbani, králowstwie našeho XXXV°.

Ad mandatum domini regis: Michael canonicus Pragensis.

24.

Zápis welikého sněmu Čáslawského, proti králi Sigmundowi oc.

W Čáslawi, 1421, 7 *Jun. (Z rkp. knížat Lobkowských.)*

My purkmistři, konšelé i obce Welikého a Nowého měst Pražských; Konrad, boží milostí arcibiskup kostela Pražského a papežské stolice legat; Oldřich z Rožm-

berka, Čeněk z Wartemberka, odjinud z Weselé, Jindřich Berka z Dubé, seděním na Húsce, Oldřich ze Hradce, Hynek Krušina z Lichtemburka, Aleš Škopek z Dubé, odjinud z Dražic, Jan z Ralska, Mikeš z Žampachu, Jindřich z Wartemberka, Viktorin a Jindřich z Kunstatu, Heřman a Jan z Lancštejna, odjinud z Borotína, Jan z Lichtemburka, řečený Krušina, Jindřich Lacenbok z Chlumu, Wáclaw ze Zwieřetic, Arnošt z Richemburka, Jan z Chlumu, seděním na Pihli, Waněk z Jencšteina, Mikuláš Šlechta z Waldšteina, Mikuláš z Mochowa, Zdeněk Medek z Týnce, Jan Žižka z Trocnowa, Zbyněk z Buchowa, Chwal z Machowic, Jan Roháč z Dubé, zpráwce lidu a měst Táborských, Petr ze Swojšína, mincmeister na Horách, Janek ze Smilkowa, Mikuláš z Barchowa, Oneš z Měkowic, Milota z Chřenowic, Jindřich z Boharyně, Jan Košík z Lomnice, Markwart z Soběšína, Wlachen ze Slatiny, Prokop z Talmberka, Jan Kyjata z Zásady, Zdeněk z Lipky, Markwart z Chwalonic, Jan z Markwartic, Diwóček z Kladrub, Jan z Rúdnice, Dobran z Kochowic, Zdeněk z Lewína, Mikšík z Ulibic, Uzík z Bašnic, Jan Lemberk, Straník z Kopidlna, Jan Ohnieštko ze Smidar, Jan Biskupec z Třebowětic, Pawlík z Hořiněwsi, Procek z Třebnúšewsi, s jinými pány, rytieři, panošemi, městy i obcemi, k zákonu božiemu a k nám přichylnými: wyznáwáme tiemto listem obecně wšem, ktož jej uzřie nebo čtúce uslyšie: že znamenawše mnohé, rozličné a welikė nesnáze, búře, záhuby, pálenie, násilé i jiné rozličné neřády w králowstwí našem Českém wzniklé pro nesswornost wuole, rozumu a žádosti ku prawdám swětle písmem swatým ohlášeným, žádajíce wší naší pilností, jakožto dlužni jsme, ty neřády w řád, a ty búře w klid a we swornost uwesti, a tady obecné dobré téhož králowstwie naprawiti a upewniti, učiniwše a swolawše sněm obecný České země, wšichni wespolek za jeden člowěk na tom sněmu sě ustanowiwše, w takúto smlúwu a w jednotu wnikli sme a wstúpili, i mocí tohoto listu wnikujem a wstupujem:

Najprwé, abychom těchto prawd božských dolepsaných swornú myslí a wší naší snažností hájili a bránili proti každému člowěku, jenžby nám na nich anebo na které z nich kterýmžkoliwěk obyčejem překážeti a škoditi mienil, a od nich nás mocí tisknúti chtěl; a je sami osobně s swými poddanými držeti a skutečně wésti (máme), lečbychom lépe písmem swatým zprawení byli, kterémužby písmu mistři Pražští a kněžie odolati písmem swatým nikoli nemohli. Kterýchžto prawd rozum těmito slowy takto položen jest a oznámen:

Najprwé: aby slowo božie po králowstwí Českém swobodně bez překazy od křesťanských kněžie bylo zwěstowáno a kázáno.

Druhé: aby welebná swátost těla a krwe pána našeho Jesu Krista pod oběma spósoboma chleba a wína wšem wěrným křesťanóm starým i mladým swobodně byla rozdáwána, podlé jeho ustanowenie a přikázanie.

Třetie: že mnozí kněží a mnišie swětským řádem panují nad welikým zbožím tělesným proti Kristowu přikázaní a na překazu swému kněžskému úřadu a k weliké škodě stawu swětského, aby takowým kněžím to neřádné panowánie odjato a stawęno bylo, a aby podlé čtenie nám příkladně žiwi byli k stawu Kristowu a apoštolskému.

Čtwrté: aby wšichni hřiechowé zjewní smrtedlní, a jiní neřádowé zákonu božiemu odporní, řádem a rozumně od těch, jenž úřad k tomu mají, w každém stawu byli stawowáni a kázáni, a zlá a křiwá powěst o této zemi České aby očištěna byla, tak aby sě obecné dobré królowstwie a jazyku Českému dálo.

Páté: abychom krále Sigmunda Uherského, jímž sme a jeho pomocníky najwiece zawedeni, i wšecko králowstwie České jeho bezprawím a ukrutenstwím škodliwosti došlo přewelikć, za krále ani za pána dědičného koruny České, jiež sě jest tú nehodností sám znehodnil, nikoli nepřijímali ani jměli, dokudž nás a jeho žiwota najdále stáwati bude; lečby pán buoh ráčil, a wuole i hlas najprwé byli k tomu slawného města Pražského, pánuow Českých, obce Táborské, rytieřuow, panoší, měst i jiných obcí Českých, kteříž a kteréž sú již přistúpili a ještě přistúpie ku prawdám artikuluow swrchupsaných: neb jest ten král zjewný tupitel těch prawd swatých častopsaných, písmem swatým jasně dolíčených, a wrah cti i osob jazyku Českého. Pakliby kteří páni a zemané, města nebo obce kterékoli, od jiných sě pánuow nebo zemanuow wytrhnúce ku prawdám božím přichylných, tomu králi nákladni a pomocni byli, buďto radú nebo skutkem, bez swolenie obce Pražské, pánuow, zemanuow i obcí jiných swrchupsaných, a to na ně dowedeno bylo dobrým swědomím, a jsúce napomenuti posly nebo listy jistými, toho hned skutečně neodpadli: tehdy aby ten nebo ti w pokutu dolepsanú upadli.

Šesté, sme sě společně a jednostajně swolili, a wywolili z sebe mužuow múdrých, stálých a wěrných dwaceti: Oldřicha z Rozmberka, Čeňka z Wartemberka odjinud z Weselé, Oldřicha ze Hradce, Hynka Krušinu z Lichtemburka a Jindřicha Berku z Dubé z pánuow; Jana z Knežewsi, Lideře z Radkowic, Pawlika, Jana Charwáta z pánuow Pražských a obce; Jana Žižku z Trocnowa, Zbyňka z Buchowa, Janka ze Smilkowa, Mikuláše z Barchowa, Milotu ze Chřenowic, Onše z Měkowic, Jindřicha z Boharyně, Francu z Rosentála, Wacka z Žatče, Matěje Pražáka ze Hradce na Labi, Petra Hostic z Kuřimě, k zpráwě, k zřiezení a k wšelikaké zpósobě koruny a králowstwie Českého. Kterýmžto úředníkóm, zpráwcím a wladařóm wšem wespolek dali sme, a mocí tohoto listu dáwáme, plnú moc a práwo k zřiezení, ku poklidu a k wšelikému země České upokojení i ukrocení wšech potržek a neswornosti, i neřáduow wšelikakých k stawowání mezi obcemi i osobami w králowstwie Českém wzniklých anebo wznikujících. Slibujíce dobrú naší wěrú, bezewšie zlé lsti, cožbykoli napředpsaní wladaři a zpráwce společně a jednostajně, anebo k čemužby

sě s obú stranú wětší diel obapolně swolili, přistúpili, sjednali a wyřkli, anebo nám wšem neb komu z nás co přikázali, to my wšecko wěrně bez meškánie přijíti, učiniti, splniti a poslušni býti máme; a zwláště w tom, kdyžbychme wšichni aneb někteří z nás od těch úředníkuow aneho zpráwcí napomenuti byli ku pomoci a obraně země aneb jiné krajině: tehdy slibujem osobně se wší swú pomocí wahóra býti, a tu, kdež nám rozkáží, sě postawiti a jich rozkázanie naplniti. A tiem každý z nás jest powinen, lečby která hodná příčina w tom překazila, kterážby od těch wladařuow přijata byla. Ale wždy moc naše, kteráž muož od nás jmiena býti, aby wyslána a wyprawena byla. Také jest znamenitě swoleno, že aby kto nechtěl k této umluwě a k artikuluom spasitedlným swrchupsaným přistúpiti, ten nebo ti k tomu mají připuzeni býti, a jej nebo je za naše nepřátely mieti, podlé nálezu swrchupsaných wladařuow. Dále jest společně swoleno, že neuchowalliby buoh kterého w tom času z těchto wladařuow, aneb žeby některý z nich obci sě nelíbil, tehda táž obec, z kterejž jest ten wladař, bude moci na jeho miesto jiného hodného tak mowitého woliti a postawiti. Také ti úředníci swrchupsaní mají w swých nesnazšiech wěcech, kterýchžby sami rozděliti podlé zákona božieho nemohli neb neuměli, dwú duchowní, totiž mistra Jana Přibrama a kněze Jana kazatele mezi sè powolati, a jich dobrú a řádnú zpráwu slyšeti, a každému řád a sprawedlnost učiniti. Dále také znamenitě jest toto přičiněno, aby ti jistí wladaři a zpráwce moc swrchowanú od nás jim společně danú toliko do sw. Wáclawa nynie najprw přištieho měli a nic dále; lečbychom w tom času krále pánem bohem došli, tehdy každý staw swrchupsaný při swých řádiech a swobodách má ostati; tak aby čtyřie artikulowé spasitedlní swrchupsaní w tom byli od každého stawu zachowáni, lečby na to znowa wšech nás zwláštnie a jednostajné swolenie ustanoweno bylo od pánuow a obcí swrchupsaných.

Také jest společně swoleno, aby byl uložen společní sněm wšech kněží staršich po králowstwí Českém, kteříž lid zákonem božím zprawují, a tu aby knězem arcibiskupem, mistry a kněžími byl weškeren řád kostelní ustanowen, neřádóm a wýtržkám wšelikakým ku poražení a zkažení. Pod kterýžto řád kostelní wšecko kněžstwo i žákowstwo w králowstwí Českém jednostajně a sworně má podniknúti a podstúpiti; a jestližeby sè který kněz wytrhl a z řádu wystúpil, chtě jinak wésti neb kázati, ten odę pánuow a obcí nikoli pro swé wýtržky nemá trpen býti, než ihned má odeslán býti k úředníkóm arcibiskupowým.

Také toto jest znamenitě přidáno a ustanoweno i swoleno, že wšichni páni, rytieři, panoše i obce, kteříž w tomto listě nejsú jmenowáni a popsáni, a kteříž potom ku prawdám božím a k nám chtieti budú přistupowati, ti wšichni we wšechny kusy w tomto listu hlawniem uložené podniknúti mají a podstúpiti, listy swými s pečetmi wisutými ku potwrzení sě ku pokutám w tomto listu uloženým zawázati, tak jakoby jich jména křestná w tomto listu úplně byla sepsána a jmenowána. Slibu-

jíce wšechny kusy w umluwě swrchupsané položené i každý z nich wésti, držeti a skutečně zachowati úplně a docela, pod ztracením cti a wiery našich, kteréž sě tiemto listem bezewšeho na nás wyznánie odsuzujem, a aby zbožie i statkowé naši na obecné dobré připadli, jakoby w zemských dskách byli zapsáni, a pod wěčným wypowěděním z králowstwie Českého, jestližebychom na čem, jehož bože nedaj, který kus přestúpili swrchupsaný, a toho oprawiti wedle nálezu wládařuow napředpsaných nechtěli, a to na nás očitě hodným a řádným nálezem aneb swědomím bylo dolíčeno a swětle dokázáno. A tomu wšemu na potwrzenie a lepšie jistotu pečeti sme naše wlastnie s naším dobrým wědomím k tomuto listu přiwěsili. Jenž jest dán w Čáslawi, na obecném sněmu, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřista w jedenmezcietmém létě, tu sobotu post Marcelli.

25.

Stížní artikulowé proti králi Sigmundowi ze sněmu Čáslawského wydaní.

Bez datum, r. 1421, m. Jun. (Z kroniky Wawř. z Březowé.)

Najjasnějšie knieže a králi! Jakož Waše Milost w swém listě jest položila, byliliby kteří neřádowé Waší Milosti, žebyšte je chtěli oprawiti w králowstwí a w koruně České: titoť jsú neřádowé dolepsaní a křiwda.

Prwní neřád: že WM' mistra Jana Husi pod swým gleitem dopustila upáliti, na hanbu a potupu wšemu Českému jazyku.

Druhé: wšichni rozdělenci a potupní kacieři ot cierkwe swaté měli plnú swobodu w Konstanském zboru: a WM' množe wždy hanbu Českú, dopustila druhého mistra Jeronyma upáliti proti papežskému a wašemu gleitu w swém křesťanstwí a mieru.

Třetie: že WM' dopustila otsúzenie na Českú zemi, že jsú Čechowé ot toho zboru Konstanského za kacieře otsúzeni; a na to kříž nebo kruciatu papežskú wydali, aby Čechy i jiné křesťanstwo wšechno jakožto kacieřstwo potupili, wypleli a zhladili.

Čtwrté: WM' ten kříž w městě Wratislawi kázala prowolati a ohlásiti, wšemu jazyku Českému k weliké hanbě a k škodě králowstwí Českému.

Páté: WM' wšech zemí okolních a kniežat tiem křížem a kaceřowáním křiwým proti jazyku Českému zbudila a zbúřila; a potom sama je uwedla do králowstwie Českého.

Šesté: ta kniežata a cizozemci Twú M^{ti} a wedením zemi Českú pálili, hubili a lúpili, wěrné Čechy duchownie i swětské, muže i ženy i dietky pálili, pannám a paniem násilé činili.

Sedmé: měštěnina Pražského, Krásu řečeného, u Wratislawi pro přijímanie těla a krwe božie, kázala koňmi wláčiti; potom upáliti, k hanbě a potupě jazyku Českému.

Osmé: mnohé měštěniny Wratislawské WM' kázala stínati, pro winy slawné paměti králem Wáclawem odpuštěné; a druhé wyhnala a šacowala, k weliké škodě a hanbě České.

Dewáté: TM' zemi Bramburskú ot země České ottrhla, kterúž ciesař Karel slawné paměti s welikú prací a s pokladem země České zjednal a dobyl; a k tomu Marky staré zastawila, k weliké škodě a umdlení králowstwie Českého, bez powolenie panského a obecnieho.

Desáté: korunu Českého králowstwie, k weliké hanbě a potupě králowstwie Českého, bezewšeho powolenie obecného, panského, města Pražského, rytieřského, panošského i jiné wšie obce České, wywezl z králowstwie proti wšemu řádu a mimo swuoj slib.

Jedenácté: swátost Římskú, kteréžto slawné paměti ciesař Karel s welikú snažností a s náklady welikými a s krwe prolitím předkuow našich ke cti králowstwí dobyl, neřádně ku potupnosti země wywezls, bezewšeho obecného powolenie.

Dwanácté: klénoty rozličné, kterýchž naši předci dobyli a zjednali ke cti bohu a k chwále našim dědicóm swatým a ku pokladu králowstwí Českému; ty klénoty w Pražském kostele i na hradě Karlšteině, a což i jiných klášteruow tu bylo snešeno, a též w Morawě: ty wšecky klénoty pobral, utratil a z země wywezl, k nesmierné škodě a k umdlení a potupě králowstwí Českému.

Třinácté: dsky zemské bez obecného powolenie schowal jsi, a penieze u desk v Čechách i w Morawě chudých sirotkuow i wdow i jiných dobrých lidí proti řádu práwu zemskému prodal i pobral.

Čtrnácté: ze swobod a práw našich, w kteréž země Česká i Morawská jest wedena, a (od) předkuow jeho králuow a kniežat Českých jest zachowána, wšecky wy utiskl a wywedl.

Protož to wšecko swrchupsané pohaněnie a kaceřowánie a potupenie nekřesťanské, i ti swrchupsaní neřádowé WM" jsú šli, a jdú Waší mocí až do dnešnieho. A žádné země okolnie nesmělyby sě o to pokusiti, co se jest dálo, aneb co eště děje králowstwí Českému a markrabstwí Morawskému.

A protož žádámeť, aby je Twá M' ráčila oprawiti: Najprwé: aby ta haněnie potupenie swrchupsaná stawil, a králowstwie České a markrabstwie Morawské wywedl.

Item: aby země ty swrchupsané, kteréž bez powolenie panského, města Pražského, rytieřského a panošského i wšie obce České, ot koruny České otjal, aby zasě nawrátiti koruně České.

Item: aby korunu a swátost řiskú, klénoty swrchupsané a dsky zemské zase wrátil, a listy, kteréžs na králowstwie w Karlšteině i jinde pobral, kteréžto jsú buďto na swobodu, i jiné řády ke cti a k koruně České.

Item: aby ráčil země okolnie, kterýchž si na nás popudil a zbúřil bez winy, a zwláště ty, kteréž pod korunu Českú slušejí, stawiti a ukojiti, aby wiece králowstwie a markrabstwie swrchupsaná nebyla hubena, a krew wěrných křesťanuow nebyla prolewána.

Také raď wěděti úmysl náš a ustawenie nás wšech, na kterémž sme sě konečně swolili, sjednali a ostawili, o ty čtyry kusy: najprwé o přijímanie těla božieho a krwe božie pod obojí zpósobú lidu obecnému; druhé kázanie swobodné slowa božieho řádem ot řádných kněží; třetie o neřádném přielišném nadání stawu duchownieho; čtwrté o potupení zjewných smrtedlných hřiechów: že ty kusy držeti mienime a chceme do zpráwy lepšie písmem swatým, ač muož býti. Také chceme ostati při našich řádiech, práwiech a swobodách, jakož jest králowstwie České a markrabstwie Morawské ot staradáwna ot králuow a kniežat wysazeno a ot našich předkuow držáno.

26.

Odpowěd krále Sigmundowa na stižné artikuly sněmu Českého.

Bez datum r. 1421. (Z kroniky Wawř. z Březowé.)

Sigmund z božie milosti ɔc. král, po wšecky ɔc. wám wšem pánóm, rytieřóm, panošem, Pražanóm a obcem králowstwie našeho Českého, dáwáme wěděti: Jakož nám winu dáwáte w mnohých kusiech, a zwláště o upálenie mistra Jana Husi a Jeronyma, také dotýkajíce kacieřstwie, haněnie i odsuzowánie země České; tiem my winni nejsme, nebť jest to námi nesešlo aniž ještě jde, cožby bylo k hanbě koruny našie České; neb swědomo jest, že jsme my přede wšiem zborem Konstanským za bratra našeho dobré paměti wěrně a statečně odmlúwali, a proto jsme měli protiwenstwie a haněnie tu w Konstancí weliké; aniž jest země kdy Česká odsuzowána, nežli ti, kteřížby kacieřstwa držali a wedli. I také dnes bóhdá námi ižádná záhuba ani haněnie té zemi jest, než těmi wěčná záhuba i hanba té koruny jde, kteříž jsú klášćery a kostely bořili dělané ke cti pánu bohu, tělo boží tu wyjmúc a jiné swátosti ohawně tlačiece, panny, kněze, mnichy a jiné duchownie lidi, rytieře, panoše a jiné dobré křesťany, ženy, muže ukrutně pálece a mordujiece, obrazy sekajiece a města rušie a opúštějíe a wypalujie, zemi tak napořád hubiec; a ti neřádi zjewní a nekřesťanští kusowé zbuzujie a zbúřili jsú kniežata okolnie i jiné dolejšie i sic wšecko křesťanstwie proti té zemi, ale ne my; nebby byl skutek welmi nepodobný a porokowánie hodný, bychme my z našie wuole našie dědictwie a králowstwie w takú hanbu z záhubu připrawili; než té záhuby i hanby, kteráž sě ustawně děje,

bez našie příčiny, jest nám bohdá wěrně žel. Pak jakož nám winu dáwáte o koruně a o swátosti, to sme wzeli a schowali, ne ke škodě České zemi, ale proto, aby hanebně ty wěci nebyly zbořeny, zkaženy a zrušeny a zatraceny k nenabytie koruny, jakož jest to dobře na jiné swátosti od wás některých i od wašich okázáno. Dsky zemské ty sme s panským powoleniem wzěli, ani jsú je s swými pečetmi zapečetili, když jsú je měli pryč wzieti. A ty wšecky wěci a jiné, kteréž byste wěděli, w čembychom byli winni shledáni, a šliliby ti neřádowé námi, to ať páni a kniežata koruny té České ohledajie, a my to chcem rádi oprawiti podlé kniežecieho a panského naučenie, i odčiniti chcem, a wy též učiňte, což jest neřáduow a záhub wámi přišlo aneb jde, abyšte to tak učinili, jakož kniežata a páni té koruny najdú a rozkážie. Jakož nám píšete, že ste sě konečně ustanowili a sjednali, že chcete ty čtyři kusy držeti, kteréž píšete, do lepšie zprávy písmem swatým: na to tak odpowiedáme, že sme wám toho nikdy neodpierali, než wždy swolowali i podáwali slyšenie a zprávu lepšie písmem swatým, na ty kusy i na jiné, kteříž jsú proti cierkwi swaté; a nikdy námi to nescházelo, i wždy jsme hotowi wám slyšenie dáti, zpráwu a naučenie lepšie, jedné ať wámi to neschazie a země ta nehyne. Jakož nám píšete, že chcete při swých práwiech a řádiech zuostati, jako waši předci: wězte, žeť jest náš úmysl nikdy nebyl, aniž ještě jest, bychme wás chtěli z řáduow aneb práw a swobod wywoditi neb je kterak rušiti, než každého při jeho řádu ostawiti i swobodě, a my bychme radějše přičinili nežli odčinili a jich ujeli; než opatřte wy, kto wás z wašich práw a swobod wywodí a práwa ruší, myli čili wy sami; a to shledáte, w čiech zápisiech, kteréž máte mezi sebú, i w kútiech kteréž činiete, sami swá práwa rušiec i swobody. Také slyšíme, že ste obrazy zbili w kostele Pražském, a na tom ste ostali, a(by) ten hrad a kostel obořen byl, kterýž jest ke cti a k chwále pánu bohu ustawen a swatým dědicóm; protož pro pána boha, nečiňte toho ani dopúštějte, by to bylo bořeno; že jste již jednu stolici obořili té koruny na Wyšehradě i kostely, k weliké hanbě té koruně, a obořieteli druhú, tehdy wězte, že skrze to dokonce zbúřiete na se wšechno křesťanstwo, i nás také, pro tak nekřesťanské účinky, a těch zlých narčených skutkuow prwniech dokonce na tu zemi potwrdíte i na se, a se i tu korunu k wětšie hanbě i potupě připrawíte; neb wiete, žeť jest hlawa té koruny, a že tu ležie swatý Wáclaw i jiní dědicowé swatí, i ciesař dobré a swaté paměti otec náš, i s jinými králi a kniežaty té koruny. A probuoh smilujte se sami nad sebú a nad zemí, a nedajte té země wiece hubiti a našich měst a služebníkuow našich dále, a přistupte ještě k sprawedliwosti, jako sme wám dřiewe psali, a stawte ty neřády, ať se wiece nedějí proti pánu bohu a proti wšemu řádu cierkwe swaté i proti nám, a my wám rádi w tom chcme pomocni býti; paklibyste toho neučinili, tehdy potom, ačbychom rádi, nebudem moci tomu co učiniti, než na to přijde, že ta země dokonce musí zahynúti. Datum etc.

27.

Zápis walného sněmu Brněnského stawůw Morawských proti Husitům.
W Brně, 1421, 17 Nov. (Kopie arch. Třebon.)

My Sigmund z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský ꝛc. král; a my Jan z tejž milosti biskup Olomucký; Přemek také z božie milosti knieže a pán Opawský; a my Wilém z Pernštaina, hajtman markrabstwie Morawského, Jan hrabě z Hardeka purkrabie Majdburský, Jan z Lomnice, Petr z Krawař odjinud ze Strážnice, Beneš z Krawař odjinud z Krumnowa, Hartneid z Lichtenšteina odjinud z Nikolspurka, Jindřich z Lipé odjinud z Tempelštaina, Smil z Bietowa, Sulík z Konice, Waněk z Boskowic odjinud z Černej Hory, Jan z Boskowic odjinud z Brandýsa, Boček z Kunstata odjinud z Poděbrad, Aleš z Kunstata, Smil z Kunstata, Jiřík ze Šternberka odjinud z Lukowa, Jan mladší z Boskowic, Jan a Štefan z Lichtenburka odjinud z Cornštaina, Jiřík z Bietowa, Jan z Cimburka odjinud z Tówačowa, Jošt Hecht z Rosic, Jan z Krawař odjinud z Jičína, Artleb z Drahotúš, Dobeš z Meziřiečie odjinud z Popowic, Boček z Kunstata odjinud z Opatowic, Jimram, Zbyněk a Oldřich bratřie z Dúbrawice, Heralt ze Sowince, Procek z Wilmberka, Procek z Kunstata odjinud z Lysic, Smil z Dúbrawice, Čeněk z Budžowic, Hynek z Ronowa odjinud z Letowic, Jindřich z Walšteina odjinud ze Sádku, Matěj z Cimburka, Jan a Miroslaw bratřie z Cimburka odjinud ze Sehradic, Stibor z Cimburka odjinud z Křídla, Hlawáč z Ronowa, Čeněk z Ronowa, Heník mladší z Walšteina, Jan ze Sowince odjinud ze Pnowic, Wok z Holšteina, Pawel ze Sowince, Heralt z Kunstata odjinud z Lešnice, Milota z Tworkowa, Heralt z Kunstata seděním w Pornicích, Smil a Kuna bratřie z Kunstata, Wáclaw z Myslibořic seděním na Ždanicích, Črnín z Drahotúš, Mikuláš z Lamberka a Mikuláš z Mochowa: wyznáwáme tiemto listem, že sme pro naše duše spasenie, pro obecné dobré, pro pokoj zemský a pro řád země Morawské, kterýž jest w mnohých wěcech drahně byl potuchl, a také pro chudinu této země, kteráž jest mnoho zámutków až do této chwíle měla, se wšichni swrchupsaní smluwili, a takýto řád zpósobili mocí tohoto listu, jakož dole psáno stojí:

Najprwé, že sme se ustanowili, aby prowoláno bylo w městech KM[u], kněze biskupowých i panských markrabstwie Morawského, aby ti wšickni páni, rytieři i panoše, měščené i obecní lidé i duchowní, kteříž ty čtyry kusy, neboli jiné bludné wěci wedli, wedú a držie proti církwi swatej, ku pokání a k rozhřešení přišli do Olomúce, do Brna, do Znojma neb do Opawy, ktož kterým najblíž přileží, a tu pokánie a rozhřešenie přijali od těch kněží, kteříž k tomu posazeni budú podlé řádu Římského kostela; kromě těch, kteříž sú se zjewně o ty kusy proti kostelu swatému a KM[u] posadili, ti roku ani prodlenie nižádného nemají, lečby zwláště s KM[u] k umluwě

přišli. Pakliby z těch řádów wšech swrchupsaných kto k zpowědi, ku pokání a k rozhřešení w tom času swrchupsaném nepřišli: tehdy my wšichni swrchupsaní máme i slibujem na ně sáhnúti, na jich hrdla i zbožie, a nad nimi pomstiti, aby se takowí neřádowé a neposlušenstwie od nich w našie zemi wiece nedálo.

It. Jestližeby kdy kto w zemi Morawské se zdwihl proti ustawenie cierkwe swaté a kostela Římského, neboli žeby držal písmo potupené od cierkwe swaté a kostela Římského, a zwláště ty čtyři kusy, kteříž sú byli wznikli: protiw těm my wšickni mámy i slibujem sobě pomoci, a toho brániti i utlačiti konečně, a nad tiem anebo nad těmi pomstiti nad jich hrdly i zbožím, aby potom ti neřádowé mezi námi newznikli, kolikrátby toho potřebie bylo.

Také sme se dále ustanowili i smluwili, i lantfrid zjednali pro řád a pro pokoj zemský, aby wšichni w markrabstwí Morawském usedlí duchowní i swětščí, při práwích, při řádu, při pokoji při sprawedliwém, i při swobodách swých ostali, a také aby duchowní swětským w jich práwa nesahali, a též aby zase swětščí duchowním w jich práwa nesahali, než aby každý při swých práwiech, swobodách a při swém duostojenstwí ostali, jakožto od staradáwna jest wysazeno a zřiezeno; a také aby každý práwa hleděl, tu kde neb kam kterému práwu slušie. Pakliby komu co wen z země škodilo, to aby wznesl na KM', na kněze biskupa, na hajtmany a na pány Morawské, aby se jemu stalo rowné. Pakliby se jemu státi rowné nemohlo po tom našem obeslání, tehda jemu KM', starosta, biskup i páni Morawščí pomoci i raditi mají, aby se jemu rowné stalo. A což ten potom wen z země učiní, tiem lantfridu neruší. Pakliby kto přes to překážel a které wálky činil, anebo kterú mocí w zemi jímal nebo bral, nebo čie bezpráwně dobyl, a nechtěl na práwě dosti míeti: aby jemu to bylo za bezpráwie položeno a KM', starosta se wšemi pány, mají k němu poprawiti jako k bezpráwníku a jakti k zemskému zhúbci.

Také má woláno býti po wšech městech zde Morawských, králowých, biskupowých i také panských, kdežby kterého nalezli, ježtoby zemi lúpil nebo hubil nebo které bezprawie na silnici komužkoliwěk učinil, buď duchowniemu nebo swětskému, aby k němu popraweno bylo jako k zemskému zhúbci. Také byloliby kde w zemi bráno, aby toho braného žádný nekupowal, ani w městech ani we wsech. Pakliby co kto kúpil, aby to wrátil zase darmo, a k tomu aby pán jeho k němu poprawil. Také ktožby byli, ježtoby leželi w městech nebo we wsech, nemajíce pánów swých zde w zemi Morawskej, a hledali snad lidského neščestie, aby ti stawowáni a jímáni byli jako zlí lidé. Také ktožby přechowáwal ty ježto w zemi škody činie, a byl KM'. nebo jeho starostú neboli pány Morawskými obeslán, aby ty jisté zhúbce stawil. Pakliby toho neučinil, tehda bylliby pán nebo wládyka, aby panského nebo wládyčieho řádu neměl, a práwo swé panské nebo wládyčie aby ztratil, a wiece práwa žádného neměl, a k tomu aby k němu popraweno bylo, jakti ke zlému.

A zwlášče aby wšechny silnice byly swobodny, a aby chudý i bohatý jimi mohl jeti i jíti, bez škody swé potřeby jednati, tak aby žádný pro žádnú nepřiezeň na nich nepřekážel. Pakliby kto na nich komu překážel, aby jemu to bylo za zlodějstwo položeno i k němu popraweno.

It. také lúpilliby kto a bral komu lúpežem na cestě nebo jinde kdežkoliwěk zde w zemi, a pokřik po něm byl neboli nebyl, kamžby se koliwěk ten obrátil, na které hrady, twrze nebo města s tiem lúpežem, anebo s tiem cožby wzal, kdežbykoliwěk nalezen byl, buď jeden nebo jich wiece: tu mají požádati ti, jichž jest to, aby bylo wen wydáno, to což jest wzato, a těm aby bylo wráceno čiež jest; a ti ktož jsú to učinili, mají zjímáni býti, a má nad nimi popraweno býti, tu kdež budú nalezeni, jakž na zlé sluší. Než chtěliliby úředníci králowi neboli starostini je mučiti, aby se wiece zlých doptali, má jim toho přieti ten, ktožby byl toho hradu, města nebo twrze pán. Pakliby ten jistý, jehožby hrad, město nebo twrze byla, nechtěl jeho ani toho což pobráno jest wydati, ani nad tiem zlým poprawiti, ani jich dáti mučiti: ten má i hned psán i wywolán býti, a má nad ním jako nad zlým člowěkem popraweno býti.

It. také budeli ztracen který hrad, město nebo twrze kterakžkoliwěk, buďto KM^{u}, starostin, biskupuow nebo panský anebo kterého koliwěk zemenína zde w Morawě: tehdy ihned KM', starosta, biskup, nechtěliliby tu sami býti, ale mají poslati swé úředníky a swú moc, a páni wšichni ježto jich pečeti jsú při tomto listu, mají k tomu hradu přiléci, k městu nebo twrzi, anebo swú pomoc poslati, a jeho dobýwati králowým nákladem a ztrawú lidskú a koňskú obyčejnú, budeli jich k tomu KM' potřebowati, a odtud nikam nemají odjiežděti, jeližby dřéwe dobyli, neb dokudžby se KM^{u} nebo jeho starostě a pánóm za podobné zdálo. A když toho dobudú, tehda má postúpeno býti tomu, čiež jest.

Také lúpilliby kto s swého hradu, města nebo twrze, anebo lúpežníków také přechowáwal: tehdy KM', starosta, biskup, nechtěliliby tu sami býti, ale mají poslati swé úředníky a swú moc; a páni jenž jsú psaní w tomto listu, jakož jest dřéwe řečeno, mají přiléci inhed bez dlenie k tomu hradu, městu nebo twrzi, anebo swú moc poslati; a tu pánóm, lidem jejich i koňóm má KM' ztrawu dáti i potřebu obyčejnú, budeli jich KM' k tomu potřebowati, a odtuď nikam neodjeti, jeližby dřéwe dobyli toho, anebo dokudžby se KM^{u}, starostě a pánóm za podobné zdálo. A když ten hrad, město nebo twrze dobyto bude, má na KM' spadnúti, a ten z toho hradu, města nebo twrze móž učiniti což ráčí, jako pán země Morawskej. Pakliby ten hrad nebo město, aneb twrze, manstwie králowo bylo nebo biskupowo, nebo jiného pána z těch, ježto jsú jich pečeti při tomto listu: tehda KM' má pánóm i jejich lidem i koňóm potřebu a ztrawu obyčejnú dáti, budeli jich KM' k tomu potřebowati, a tej potřeby ježto k dobýwaní slušie dobyti; a když podlé toho běhu, jakož swrchu-

no jest, hradu, města nebo tej twrze dobudú, tehda má KM' tomu postúpiti, jehož stwie jest bylo.

It. Bylliby který pán, rytieř nebo panoše, ježtoby zde w zemi usedl, ježtoby M", biskupem aneb s starostú a se pány w tomto zápisu nechtěl státi, ani toho wenie držeti, a přes to chtěl proti těmto zápisóm w zemi co škoditi a které tky činiti: ten nemá žádného práwa panského jmieti, aniž se páni mají jeho ji-i, ale má beze cti býti, a kdežby jeho dosiehli, tu mají k němu poprawiti jako zlému, a to což má, w to se má KM' nebo jeho starosta uwázati.

Také wšichni swrchupsaní mámy a slibujem dobrú wěrú ten swrchupsaný frid do pěti let ot dánie tohoto lista držeti, a k tomu, aby wěrně držán byl, táhati we wšech kusiech, jakož se swrchupíše. A jestližeby z nás swrchupsaných ého pečet nedošla, buďto jednoho neboli wiece k tomuto listu: tiem tento lant-w žádnej wěci nemá zrušen býti, než má w swej plnej moci ostati, jakoby wšech eti přiwěšeny byly. Také bylliby který pán, jehož jméno w tomto listu posa-nenie, ježtoby swú pečet potom k tomuto lantfridu chtěl přiwěsiti: to má tak no býti, jakoby nynie přiwěšena byla, a jakoby práwě jeho jméno napsáno bylo.

A těch wšech swrchupsaných wěcí na potwrzenie pečeti naše s wědomím m přiwěsili sme k tomuto listu. Jenž jest dán w Brně, léta po božiem narození ieho čtrstého a potom w jedenmezcietmém létě, ten pondělí před S. Alžbětú, králowstwí našich Sigmunda swrchupsaného Uherského ɔc. w XXXV, Římského II a Českého w druhém létě.

28.

Knéz Wilém žaluje na mistry a kněží Pražské po stětí kněze Jana.

Bez datum (w Praze, 1422, m. Mart.) (Z rkp. Křižownick.)

Před bohem milým i před wámi wyznáwám i oswědčuji, že těmito žalobami ze Jakuba Betlemského i s pomocníky jeho nemienim k bezžiwotí anebo k ujmě ého úda na jich těle přiwesti: ale míním jim jich zlosti před očima položiti, iby poznajíce swé zlé, kteréž spáchali, byli hnuti k prawému pokání před bohem ed wěrnú obcí, jakožto toho máme žádati.

Tyto jsú winy Jakúbkowy, Přibramowy, Englišowy, Martinowy Wołyni, Kři-owy, Prokopa Plzenského, Martina Pražského, Kardinálowy, Rokycanowy a jiných ch jich pomocníkuow, kněží i žákuow.

Najprwé: že přes tento celý rok trápili sú wěrné panny a wdowy i man-y, kněží wěrné i súsedy, sužujíce, hanějíce a lžiwě pikhartujíce, až sú druhé né bratry zpikhartowawše i k smrti přiwedli.

Item, kdyžkoliwěk byli sú dobří a wěrní zprávce a úředníci a súdci a hajtmanowé ustaweni, tehda Jakúbek kněz Betlemský i s jinými spáti nemohli, sem i tam běhajíce, radiece se, kterakby je s úřadu strčili, a strčíce wěrné, i nešlechetné zrádcě zákona božieho i wěrných wsazowali. A to sú tak dlúho wedli, až sú wěrným bratróm z swěta pomohli. A buoh wie, co sú učiniti mienili, anebo co ještě mieni.

Item řekl i s jinými u weliké obci, a to w knihy kázal zapsati: ktobykoliwěk kněží Táborské zastáwal, aby bylo k jeho statku i k hrdlu hledieno. A tak odsúzenie nad mnohými wěrnými učinil.

Item proti dobrým súdcóm a wěrným zpráwcóm města popudil nešlechetných zrádcí zákona božieho i wěrných lidí. A na tom dosti neměl, i jal se s processí mocně rathúzu a pečeti dobýwati.

Item dřéwe s swrchupsanými pomocníky skowal list lžiwý a falešný a lstiwý na potupu zákona božieho i wěrných. A ten list chwálil jest a welebil w swých kázaních, i s swými kazateli twrdil a řekl jest i s jinými, že ktobykoliwěk proti tomu listu mluwil, my chcem jeho hájiti, neb jest z zákona božieho ten list potwrzený. A když se jest swaté paměti kněz Jan a kněz Prokop Táborský tomu listu zprotiwili, řkúce, ten list jest lžiwý, lstiwý w mnohých artikulěch a škodliwý zákonu božiemu i wěrným, a že má oprawen býti: tehda oni s Přibramem a s jinými smáli sú se tomu a polepšiti nechtěli, až sú i meč krwawý tiem listem na hrdlo wěrných přiwedli.

Item w tu sobotu před jich stětím žalowal před těmi zrádnými konšely na rathúze na kněží Nowého města, řka, že činie rozdiel w lidu a k búřem káží; a to řekl těm krwawým súdcóm: „o ste přieliš wlažni a nedbanliwí! přičiňte pilnost, abyšte to stawili.“ A tudy jich popudil na newinné.

Item řekl knězi Janowi swaté paměti: „ty jsi winen wšemi těmi búřemi a tiemto wšiem krwe prolitiem; a zawedl si Českú a Morawskú zemi.“

Item buďte wšickni kněží swoláni, kteří se kněze Jakuba Betlemského přidrží, a buďte otázáni, co oni o smrti těchto bratří smyslí.

Item buďte otázáni, proč o smrti těchto wěrných bratruow mlčie, a proč jich newinné smrti nepotwrzují wěrných křesťanuow k stálosti a opatrnosti, aby se opatrowali, widúce tyto zrady; čili jsú oni jich smrtí winni? A buď jim před oči předloženo, kterak jsú w tu chwíli ústa otewřeli, když sú newěrného zrádci Sádlo stěli, aneb když sú newěrné zrádce na rathúz wsázeli.

Item sprawedliwost boží žádá, aby ten súd na kněze Jakuba Betlemského i na jeho spomocníky spadl, kterýž jest on s swými pomocníky na wěrné wydal, aby nižádný kněz w zlém domnění a kněz krwawý neměl swobody w slúžení ani w kázaní, lečby se prwé před obcí wyčistil a zjewné pokání činil. A zeť on s swými

pomocníky jest kněz w zlém domnění a krwawý: protož aby neslúžil ani kázal i s jinými swými, leč se z toho wywede a zjewně pokánie učiní.

Tieži wás, milá Obci! kněz Jan swaté paměti, a ti bratří kteříž s ním stmáni, bylili jsú pánu bohu a wám wěrni a pomocni we wšech prawdách poznalých, od počátku až do smrti?

29.

Sigmund kníže Litewský, co zprávce zemský w Čechách, obsílá p. Oldřicha z Rosenberka k sobě.

Bez místa, 1422, 21 *Mai. (Orig. arch. Třebon.)*

Sigmund boží milostí knieže Litewské, od najoswiecenějšieho kniežete a pána, p. Alexandra jinak Witolda boží milostí kněze welikěho Litewského, krále Českého požádaného, ku obraně a wyswobození zákona božieho a upokojení a zřiezení země České wydaný, pány zemskými, pány Praženy, rytieři, panošemi, městy i wšemi obcemi k zákonu božiemu přichylnými úplně a bez zmatku i s sworností přijatý: urozenému pánu Oldřichowi z Rozenberka wzkazujem přiezeň a lásku naši i wše dobré; žádajíce, aby se wiece zákonu božiemu neprotiwil, a prawdám božím písmem swatým jasně dolíčeným odporen nebyl a jich neúžil, země pána a strýce našeho, kněze welikého swrchupsaného, nehubě: ale aby sám osobně anebo plnú moc swú k Letnicem nynie příštím k nám wydal a wyslal do Prahy, anebo kdežbychom w ta doby byli. Tobě i wšem twým k nám wyslaným gleit a bezpečenstwie ode wšech, na kohožby péči měl, i od nás chceme zjednati, aby mohl přijeti i odjeti bezewšie škody se wšemi twými. Pakliby toho neučinil, tehdybychom wěděli, že swú wuoli chceš mieti, a žeť jest milá záhuba země této, k ničemuž rownému přistúpiti nemieně: ježtobychom o to s pomocí boží pomysliti chtěli s radú pánuow zemských, pánuow Pražan, rytieřuow, panoší, měst i jiných obcí k zákonu božiemu přichylných, kterakbychom to mohli stawiti, aby swoboda zákona božieho nebyla utištěna, a země koruny králowstwie Českého hubena dále nebyla; na to odpowědi twé konečné žádajíce. Datum quinta feria, ipso die domini Ascensionis, anno ꝛc. XXII°.

30.

Jan Žižka z Trocnowa a Táborští přijímají knížete Sigmunda za zprávce země České.

Bez místa, 1422, 11 *Jun. (Z rkp. města Pražsk.)*

We čtwrtek po sw. Trojici bratr Žižka, Chwal, Buchowec i jiní zpráwce lidu Táborského obyčejem dolepsaným Kněze Milost jsú přijeli:

S boží pomocí, amen. Račtež slyšeti, páni a bratřie! že my s bratřími Táborskými, Domažlice, Klatowy, Sušice, Piesek, i jiní páni, rytieři, panoše i jiné obce,

Prachatice a Horažděwice, kterėžto dobrowolně k nám hledie, ke mně, k Chwalowi, k Buchowcowi, a nám sebe swěřili, Kněze Milost sme přijeli za pomocníka a za zpráwci najwyššieho této zemė. I chcme JM^u rádi poslúchati, we wšech řádných wěcech pomocni a radni býti wěrně buohdá; i wás také prosíme wšech, abyšte wšichni wespolek po dnešní den wěrně wšecky nechuti, hněwy, kyselosti, kterėžto ste mezi sebú jakž jste žiwi, od roka nebo nynie měli, konečně odpustili, tak abyšte mohli sprawedliwě páteř pěti, a řkúce: „odpusť nám naše winy, jakožť i my odpúštieme." A jestliže toho neučiníte, a budete chtieti které búře neb které lži a swáry, rotiece se mezi obcemi, wésti po dnešní den: tehdy my s boží pomocí, s Kněze Milostí, s pány konšely i jinými pány, rytieři, panošemi i se wšemi wěrnými obcemi, chcme sě k tomu přičiniti a mstíti, buď ktož buď, ižádné osoby newynímajíc. Slibujeteli nám toho pomocni býti? A ktožby měli s kým co činiti, buďto o zbožie nebo o jiné wěci, abyšte bez rocenie, bez zbieranie byli před purkmistry, před konšely, a před richtáři řádně každý s swú přě. A staršie swé, jakožto purkmistry, konšely obecné a richtáře, aby w čest měli, a milowali sě za jeden člowěk. A tak pán buoh bude s námi i jeho swatá milost, a prospěch nám dá ke wšemu dobrému.

31.

Zápis welikého sněmu swatohawelského w Praze, jímžto předešlý (neznámý) sněm Kolinský se potwrzuje, mocní zpráwcowé země České s obau stran se ustanowují oc.

W Praze, 1423, 1 Nov. (Z rkp. privil. města Pražského.)

We jméno božie, amen. My Konrad boží milostí arcibiskup kostela Pražského a papežské stolice legat, Jan starší z Michalowic, Čeněk z Wartenberka jinak z Weselé, Aleš z Dubé seděním na Úšči, Jindřich Berka z Dubé seděním na Húsce, Albrecht z Dubé seděním na Kostomlatech, Smil ze Šternberka seděním na Zaječicích, Aleš ze Šternberka seděním na Týřowě, Jan Puška z Kunstatu seděním na Kostomlatech, Jan z Opočna, Hašek z Walšteina, Puota z Častolowic, Mikuláš z Hasenburka seděním na Budyni, Hynek Krušina z Šwamberka, Hynek z Kolšteina jinak z Walšteina, Fridrich z Kolowrat, Hynek Krušina z Lichtenburka, Jan mladší z Michalowic, Heřman z Lanšteina jinak z Borotína, Hanuš z Koldic seděním na Krupce, Zdeněk Medek z Waldeka seděním na Týnci, Wáclaw, Markwart, Petr a Beneš bratřie ze Zwieřetic, Wok z Walšteina řečený Woksa, Plichta z Žirotína, oc. purkmistři, konšelé a obce měst Pražských, Diwiš z Miletínka, Wilém z Postupic seděním na Hrádku, Bohuněk z Hořowic seděním na Rabšteině, Jan ze Smiřic, Zdeněk z Drščky, Hlas z Kamenice, Duc z Wařin purkrabie na Nečtinách, Petr z Chrastu oc. i jiní páni, rytieři, panoše, města i obce země České, na obecném sněmu města Pražského we jméno božie sebraní, wyznáwáme tiemto listem wšem, ktož jej uzřie nebo čtúce

uslyšie: že znamenawše mnohé rozličné weliké nesnáze, bůře, záhuby, pálenie, násilé, bezprawie i jiné rozličné neřády králowstwí Českému škodliwé i ohyzdné, a w něm zwyklé pro neswornost wuole a rozumu ku prawdám božským w zemi našie z dáwna ohlášeným, žádajíce wší naší pilností, z přirozené našie powinnosti, ty neřády w řád, bůře w poklid a swornost uwesti, a tady obecné dobré téhož králowstwie naprawiti a upewniti, učiniwše a swolawše sněm obecný České země wšichni wespolek a za jeden člowěk w městě hlawniem Pražském swrchupsaném, tak že po mnohých sněmiech častokrát námi dřiewe držaných w konečný mír a w upokojenie sworné a w jednotu wšie swornosti, jiežby tato země bohdá newinně zhyzděná a neprawě narčená, od takowých neřádných powěstí, ohyzd a narčenie najpoctiwějie mohla očištěna a wywedena býti, chtiece uhoditi, a dalších záhub a škodliwostí sě nedopúštěti, w takowúto smlúwu a jednotu wnikli sme a wstúpili, i mocí tohoto listu wnikujíce i wstupujíce:

Najprwé: umluw sněmu w Kolíně námi společně před tiemto sněmem Pražským učiněného potwrzujíce, slyšenie řádné, poctiwé, swobodné a bezpečné bezewšeho utištěnie, na ty kusy prawd božiech, těm kteříž sú sě o ně z nás zasadili a toho slyšenie z dáwna žádali, pod jistými gleity wedle zápisuow gleitowních mezi námi učiněných, kteříž jim od nás pánów druhé strany mají zjednáni býti, před sě abychom wedli a jeho neopúštěli; tak aby to slyšenie řádné a poctiwé, bezpečné a neutištěné, w Brně městě markrabstwie Morawského na Nowé léto nynie najprwé příštie anebo o středopostí tehdy příštieho, z těch dwú rokú jmenowaných na jednom, má držáno i přijato i jednáno býti, měsiec napřed těch dwú roków jmenowaných, anebo mezi těmi dwěma rokoma na určený den nám čtyři neděle napřed wěděti dadúc, listy gleitownie swrchupsané w táž slowa neb w týž rozum, jakož jest wydáno na rathauze města Pražského welikého, položiece, pány, Praženy, rytieře, panoše, města, mistry a kněze k tomu slyšení s jinými osobami jich, wydané w Kolíně na Labi, w moc a obranu naši wěrnú my Jan starší z Michalowic, Čeněk z Wartenberka, Aleš z Šternberka, Mikuláš z Hasenburka seděním na Kosti, Fridrich z Kolowrat, s jinými pány k nám příchylnými, máme a slibujeme přijeti a je swými žiwoty do Brna města swrchupsaného, i zasě na též miesto do Kolína nad Labem, dokonaj sě to slyšenie anebo nedokonaj w Brně uložené, kdyžbykoli toho na nás požádali, wěrně prowoditi wedle listów gleitowních. Na kterémžto slyšení ty prawdy swaté mezi námi ohlášené aby mohly býti swobodně wyznány a písmem swatým stálejším doličeny a dokázány, páni obojie strany, k těm prawdám swatým příchylní i jim odporní, přijmúce sobě z měst, rytieřów i panoší, každá strana zwláště kohož ráčí, a to toliko z našich zemí České a Morawské, máme a mají býti a přiseděti, a dówodów stálejšieho písma swatého kteráž strana powede, máme a mají pochwáliti jednostajně podlé swého řádu, a na tom má přestati, a s obú stranú máme k tomu

přistúpiti, to držeti, twrditi a wedle pochwálenie hájiti i brániti. A kdyžby to slyšenie tak prowedeno bylo, jakož swrchupsáno stojí: tehdy o jiné swětské wěci ktožbykoliwěk z České i Morawské zemí které osobě z nás anebo my komu z druhé strany winu kterú dali, toho pány, rytieři i z měst z našie strany i z druhé strany k tomu přijatými společně mají mocni býti, jakož swrchupsáno stojí, a na nich s obú stranú má přestati. A jestližeby kterých wěcí tu w Brně nedokonali: tehdy též páni, rytieři, panoše i z měst obú dwú stranú mají moc rok na jiné miesto, kamžby sě jim zapodobné zdálo, odložiti, smluwiece sě jednostajně.

Item: že sme společně wywolili sobě a wywolujem moci této našie umluwy, urozené pány strany jedné: Jana staršieho z Michalowic, Čeňka z Wartenberka, Oldřicha z Rosenberka, Alše ze Šternberka, Hynka řečeného Hlawáč z Lipého, Fridricha z Kolowrat; a strany druhé: Haška z Walšteina, Heřmana z Borotína, Hynka z Kolšteina, Hynka Krušinu z Lichtenburka, Diwiše Bořka z Miletínka a Jana ze Smiřic, za mocné zprávce a hauptmany země této wšie České; jim plnú moc a práwo dáwajíce, tu zemi i nás wšech zprawowati, zřiediti a wšecky wěci jednati, cožby bylo k upokojení a w řád uwedení nám této zemi potřebného a užitečného. Kterýchžto zprávcí i hauptmanów máme i slibujem poslušni býti, a k nim wěrné zřenie mieti, cožby sě upokojenie této země a dobrého obecnieho dotýkalo; a zwláště w tom, kdyžbychom s obú stranú od nich společně, anebo ode dwú, neboli od wiece z nich, ku pomoci a k obraně země našie, ktožbykoliwěk ji hubiti, neřády wésti a w ní búřiti chtěl, byli obesláni, našimi náklady wlastními wěrně a statečně sami osobně se wší swú mocí pomáhati máme a na ty zhúbce wzhóru býti, kamžby nám od zprávcí a hauptmanów swrchupsaných bylo přikázáno. A tiem každý z nás jest zawázán a powinen; ležby která hodná příčina w tom překážela, kterážby od těch zprávcí anebo od jednoho z nich přijata byla: ale wždy moc naše, kteráž móž od nás jmiena býti, aby wyslána a wyprawena byla podlé každého z nás jměnie, a wedle těch zprávcí i hauptmanów rozkázanie a uloženie.

Item také znamenitě jest swoleno i uloženo, jestližeby kto nechtěl k této umluwě našie proti zhúbciem země této přistúpiti a neřádów pomoci stawowati, ten anebo ti má anebo mají k tomu připuzeni býti, a jej nebo je za naše nepřátely mieti, a podlé rozkázanie zprávcí swrchupsaných k tomu je připrawiti. Také jestližeby která zbožie na těch, kteřížby s námi w těchto umluwách býti nechtěli a na zhúbce zemské pomáhati odpierali, anebo na kterých jiných našich nepřietelech dobyta byla, ta na obecné dobré mají obrácena býti, podlé rozkázanie zprávcí a hauptmanów swrchupsaných.

Dále jest také swoleno a ustanoweno, jestližeby neuchowal pán buoh koho z těch zprávcí nebo hauptmanów dřiewe jmenowaných, anebo žeby některý z nich swé sě obci nelíbil: tehdy ta obec, z kteréž jest zprávce nebo hauptman wolen, móže a bude moci na jeho miesto jiného téhož řádu postawiti.

Item jest znamenitě wymieněno, aby wšecka zbožie pánów, rytieřów, panoší a měst, wynímajíce měšťany wyšlé, wlastnie a dědičná, w těch wálkách s obú stranú dobytá a odjatá, w těchto umluwách we dwú nedělí od dánie tohoto listu úmluwného bez dalšieho pomčenie byla postúpena a k wěrné ruce člowěka hodného té strany, o něhožby sě smluwili, anebo pod wyručením hodným a podobným těch zámków wedle zápisuow mezi stranami o ty zámky a zbožie učiněných. Pakliby který ústrk mezi nimi byl, to mají mezi nimi hauptmané a zpráwce ohledati, a na jich wyrčení s obú stranú mají přestati, a twrzí i zámków wypálených i zbořených s obú stranú w těch umluwách neoprawujíce, a zdělaných po wyjití těch umluw i w tom času a nastupowání nerušiece. Paklibychom w přímějří mezi námi uloženém u konečnú smlúwu newstúpili a konečně sě neumluwili: tehdy na Dušky po Wšech Swatých před wyjitím přímeřie ti zámkowé i ta jistá zbožie wlastnie a dědičná zasě těm, ktožby kterých w této mieře před těmito našimi umluwami w držení byl anebo byli, mají s obú stranú tak, jakož swrchupsáno stojí, bez odpornosti wšelikteraké a bezelsti zasě postúpena býti, wedle wyručenie a slibów i zápisów mezi námi dále učiněných.

Item jest znamenitě wymieněno a s obú stranú swoleno, jestližeby kteří ústrkowé mezi námi anebo mezi kterými z nás wznikli o která zbožie kněžská anebo králowstwie, o to na zpráwciech mají jednostajně přestati; a na čemžby těmi jednostajně anebo wětší stranú zuostaweni byli, tomu obwyknúti mají bezewšie odpornosti.

Item jestližeby kto z nás sě na která zbožie anebo zápisy, kněžská, mnichowská anebo králowstwie dědičně nebo doživotně táhl kterými listy majestátowými krále Wáclawa slawné paměti anebo listy arcibiskupa, biskupów, anebo jiných prelátów, konventów, kapitol, klášterów a kostelów w zemi našie za času krále Wáclawa paměti slawné swrchupsaného řádně wyšlými a obdrženými, toho tiež zpráwce swrchupsaní mají mocni býti; a kteréžby listy při moci zóstawili aneb nezóstawili, proti tomu ižádný odpierati nemá.

Item jest také s obú stranú swoleno, že wězňowé s obú stranú mají rok mieti, a bezewšeho upomínánie i šacowánie w pokoji státi do wyjití přímeřie mezi námi s obú stranú uloženého. Pakliby kto swým wězňóm swěřiti nechtěl, ten je na hodné rukojmě dáti má do času swrchupsaného wedle rozkázanie dwú hauptmanú s obú stranú w tom kraji přísedících.

Item jestližeby kto z nás w těch umluwách anebo pro tu umluwu kde jat byl, o toho zproštěnie společně a wěrně waší i naší pilností státi máme, kudybychom je z té wazby wyswoboditi a zprostiti mohli.

Item jestližeby w těch umluwách našich který hrad, twrz nebo město komu z nás nebo z našich ztečen, aneb kterakkoliwěk úkladně dobyt anebo obehnán byl: tehdy inhed bez meškánie wšichni společně zhóru býti máme, sobě stále a wěrně

pomáhati proti takowým úkladóm, jeden druhého nečakaje, kdyžby to nás došlo a o to byli obesláni. A zwláště byloliby které potřebie městu Pražskému hlawniemu proti kterým jich ukladačóm, a jimi byli obesláni a požádáni, tehdy wšeho nechajíce jim ku pomoci se wší naší mocí hotowi býti máme bezewšeho prodléwanie i omluw wšelikterakých, aby to město hlawnie w celosti a w swé moci bylo zachowáno a při swém řádu zuostaweno.

Item aby tato země pro rozličnost mincí před chwilí zniklých dále zahubena a zklamána nebyla, swolili sme a mocí tohoto listu zápisného swolujem společně jednostajně, chtiece, aby pro obecné dobré a zasě oprawenie i zwelebenie této země České, groš a peniez jednostajný Horský rázu Pražského, dobrý stříebrný a za sprawedliwý shledaný, s řádnú přísadú diela nynějšieho, i kterýž před časy za slawné paměti krále Wáclawa i po jeho smrti sprawedliwý a stříebrný dělán jest a obecně brán. A aby od každého za wšelikteraků kúpi bez odpornosti po wšech trziech a obchodech byl brán jednostajně: my wšichni páni, rytieři, panoše i města napřed je sami od swých poddaných za úroky i za jiné poplatky berúce, k témuž je braní peněz tak připrawiti slibujem i po trziech hlasem biřicowým prowolati kážemy; takowý na to řád ustanowiece, aby po wšech městech a trziech někteří přísežní, na penězích a na groších sprawedliwých sě znajíce, wydáni byli pro lidi sprostné, ačby sě kto neznal, ale aby dojda k přísežným k tomu wydaným, a podlé jich rozeznánie a kázanie takowý groš a peniez bral bezewšie odpornosti; a ktožby toho učiniti nechtěl, aby k tomu byl připrawen pod některú hodnú pokutú, w každém městě i městečku na to uloženú. A jestližeby kto bez řádné přísady měděné groše anebo penieze mezi dobré wmiesil bezelsti, takowému ti penězi mají přestřiháni býti ohledači a úředníky na to sazenými; pakli to z úmysla které penieze měděné nebo olowěné nebo které jiné, ježby w sobě žádné přísady neměli, wměšowalby mezi dobré, a to naň hodným dówodem shledáno: nad takowým aby pomstěno bylo hodnú pomstú, jakožto na pokladače záleží. A jestližeby kto kde jinde w kterémkoliwěk miestě mimo Horu od staradáwna wysazenú groše nebo penieze kowal nebo dělal na škodu a na záhubu této země: proti takowému slibujeme wší naší mocí společně sě postawiti, k jeho hrdlu i statku hlediece, jakožto k falešníku peněz a škódci země této a obecného dobrého.

Item jest umluweno a swoleno, ktožbykoliwěk na nás wšecky, anebo na některého z nás, ježto w této smluwě zápisu s námi jest anebo potom bude, bezprawím nebo mocí kterakkoliwěk sahal: tehda my wšichni se wší naší mocí inhed, jeden druhého nečakaje, máme a slibujem našimi žiwoty a s našimi lidmi k obeslání hauptmanów dwú anebo wiec na takowé bezprawce sáhnúti a wzhóru býti bez meškánie.

Item také pro uwarowánie budúcie drahoty a zpuštěnie země našie chcme, aby wšecky silnice od staradáwna obyčejné z jiných zemí i w našie byly odewřeny,

a swobodny, tak aby kupci a obchodníci bez překazy wšelikteraké swé kúpě mohli jednati a wésti. Pakliby kto na swobodných silnicech lúpil a překážel, na takowého máme sobě pomoci a sáhnúti tak, jakož na zjewného lúpežníka a škódci této země záleží.

Také toto jest znamenitě přidáno, ustaweno i swoleno, že wšichni páni, rytieři, panoše i obce země České, kteříž w tomto listu nejsú jmenowáni a popsáni, a kteříž po této našie smlúwě k těmto našim umluwám a ku příměří a k nám budú chtieti přistupowati, ti wšichni we wšecky kusy w tomto listu hlawniem uložené a sepsané mají podniknúti a podstúpiti, listy swými s pečetmi wisutými ku potwrzení a ku pokutám sě w tomto listu uloženým zawázati, tak, aby ti, ktož jsú w zemi we třech nedělech, a ktož jsú z země we třech měsieciech odedne prowolánie těchto umluw w Praze i po krajinách učiněného a ohlášeného počítajíc, konečně učiniti a přistúpiti mají. A těm my wšecko w tomto zápisu sepsané držeti máme, jakoby jména jich křestná w tomto listu byla úplně popsána a pečeti jich přiwěšeny byly.

Item také jest znamenitě wymieněno, jestližeby páni, rytieři, panoše, města a obce markrabstwie Morawského s obú stranú mezi sebú listy umluwnie w táž slowa učiníce k nám přistúpiti chtěli: tehdy my jim a oni nám máme sobě s obú stranú radni i pomocni býti. Slibujíce naší dobrú wěrú bezewšie zlé lsti společně a jednostajně wšichny kusy w této umluwě položené a sepsané i každý z nich wěrně wésti a držeti i skutečně zachowati úplně a docela. Paklibychom na čem přestúpili anebo nedrželi, anebo kto z nás přestúpil a nedržal, (jehož pane bože nedaj), a toho wedle nálezu zpráwcí a hauptmanuow swrchupsaných anebo wětšie strany obapolně oprawiti nechtěli anebo nechtěl, a to naň anebo na ně očitě hodným a řádným swědomím bylo dolíčeno a swětle dokázáno: tehdy každý z těch přestupujících a nedržících čest, wieru a práwo řádu swého bezewšeho naň wyznánie jest ztratil a propadl, a zboží takowých i statkowé jich jim odjati mají býti a na obecné dobré připadnúti, jakoby w zemských dskách bylo zapsáno, a k tomu z země České wěčně mají nebo má wypowěděni býti bezewšeho prodléwánie. A k tomu my, ktožbychom umluwu tuto swrchupsanú drželi, na takowé na nedržície máme a slibujem sobě wěrně a společně pomáhati a je k tomu připrawiti, kterýmižkoli obyčeji budeme moci. A tyto wšecky umluwy swrchupsané mezi námi učiněné mají mezi námi též trwati do Swatého Martina w rok, jakožto i příměřie, a nic déle. Anno domini M°CCCC°XXIII°, in die Omnium Sanctorum.

32.

Strana Táborská w Čechách wstupuje w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka i se stranau jeho až do S. Hawla n. př.

Bez místa, 1424, 10 *Sept. (Orig. arch. Třebon.)*

My Chwal z Machowic, Zbyněk z Buchowa zpráwce obcí Táborských, Bohu-

slaw z Šwamberka, Heřman z Lanštaina otjinud z Borotína seděním na Střele, Petr z Swejšína seděním na Orlíku, Jan Smilek z Křemže otjinud z Husi, Mikuláš Sokol z Lamberka, Jan Kosoř z Malowic, Beneš z Dubného, města Hradiště, Piesek a Prachatice, wyznáwáme tiemto listem před každým člowěkem, ktož jej čísti neb čtúc slyšeti budú, že sme wstúpili i wstupujem w prawé a upřémé příměřie křesťanské, ot dánie listu tohoto do S. Hawla najprwé příštieho a ten den celý, s urozenými pány, p. Oldřichem z Rosemberka, Wilémem z Potenštaina, Janem z Risemburka, Drhú z Dolan a Milostú poručnicí sirotków i wšeho zbožie Teleckého, a slowútnými Hájkem z Hodětína purkrabí ze Zwiekowa, Kunatem z Sulejowic seděním na Winterberce, Buškem z Čudic hajtmanem z Hluboké, Zdeslawem z Hertwikowa hajtmanem na Bechyni, Buškem z Rowného purkrabí na Krumlowě, Matějem Wišní z Wietřně purkrabí z Welešína, s urozeným pánem Janem z Rožmitála seděním na Blatné, s oběma hrady na Rosemberce a s hradem Witkowým Kamenem, i s jinými jich hrady, twrzemi, hajtmany a purkrabiemi. Za kteréžto příměřie my wšichni nadepsaní jednostajně slibujem pode ctí a pod wěrú, a pod základem osm tisíc kop grošiew dobrých střiebrných rázu Pražského, za sě i za wšecky swé wlastnie i poddané, že to příměřie wěřitelóm našim swrchupsaným i jich wšem bude zdržáno a zachowáno bez přerušenie wěrně, ctně a křesťansky, jakož jest swrchu psáno. Pakli, jehož bože nedaj, žeby swrchupsaným wěřitelóm našim anebo komu z nich i kterému jich w tom času nadepsaném která sě škoda stala na žiwotech nebo na statciech nebo kterakkoli jinak proti příměří tomuto nadepsanému ot nás otewšech swrchupsaných anebo ot kterého z nás nebo z našich, a to hodně pokázáno bylo: tehdy my swrchupsaní wšichni bezewšie otpory máme i slibujem sáhnúti na ty i na toho, od kokož anebo od kterýchžby sě proti příměří tomuto stalo, a k toho i k těch hrdlu a sboží sáhnúti, a je k tomu wždy připrawiti, aby sě to wěřitelóm našim nadepsaným otestalo, i odčiněno i nawráceno i otbyto bylo ihned w jednom měsieci pořád počítajíc od toho času, kterýžby sě wěřitelóm našim častopsaným škoda neboli příhoda jiná proti příměří tomuto stala. Paklibychom toho neučinili: tehdy my wšichni nadepsaní pro přerušenie toho příměřie a pro neodčiněnie, jakož jest swrchu psáno, bezewšeho na nás seznánie, ztratili sme swú čest a wieru, a k tomu k wěřitelóm našim nadepsaným propadli sme osm tisícow grošiew stříbrných dobrých rázu Pražského základu swrchupsaného. Kteréžto penieze wěřitelóm našim častopsaným plniti jmáme i slibujem dobrú naší wěrú, rukú nedielnú, ihned we dwú měsieci pořád počítajíc po přerušení příměřie swrchupsaného. Paklibychom toho neučinili a základu prwépsaného wěřitelóm našim na čas swrchupsaný nesplnili: tehdy ihned my rukojmě již jmenowaní, kdyžbychom ot wěřitelów našich listem neboli poslem byli upomenuti, jeden na druhého neukazuje ani sě wěcí kterú wymlúwaje, ale bezewšie otpory, každý z nás s jedniem pacholkem a se dwěma koňoma má wjeti

do města Krumlowa neb do Třeboně k hospodáři do ctné hospody, tu kdež nám ot wěřitelów našich nadepsaných bude ukázáno; anebo miesto sebe každý z nás w to leženie bude moci wložiti panoši řádu rytieřského, také s jedniem pacholkem a se dwěma koňoma; a tu máme prawé leženie držeti řádem a obyčejem této České země; a odtud z toho leženie nemóžem na nižádné práwo wyjeti ani wyníti, donižbychom wěřitelóm našim peněz swrchupsaných úplně nezaplatili i s škodami. A kdyžby minulo čtrnádcete dní otedne napomenutie, ležme my neb neležme, tehdy my rukojmě wšichni jmenowaní dáwáme tiemto listem plnú moc i práwo wěřitelóm našim již nadepsaným těch peněz swrchupsaných optati, dobyti a wzieti w křesťanech i w židech kdežkoli w České zemi, na naši všech škodu. A kdež jich oni koli optají, dobudú a wezmú, na tom miestě my slibujem je zastúpiti sami sebú aneboli našimi dobrými základy aneb jistými rukojměmi w těch penězích i we všech škodách, kteréžby škody wěřitelé naši častopsaní wzeli pro naše neplněnie, jiezdami, poselstwím, napomínáním, nebo kterakkoliwěk jinak, ježtoby ty škody wěřitelé naši častopsaní dobrým swědomím pokázali; ty wšechny škody mají naše býti, ale nic wěřitelów našich nadepsaných. A z těch ze wšech škod slibujem wyprawiti wěřitele naše nadepsané bezewšie jich škody. A když budem k ležení napomenuti my rukojmě swrchupsaní, tehdy otewšie strany wěřitelów našich nadepsaných máme gleitowáni býti, abychme bezpečně w swrchupsaných městech mohli ležeti a plniti. A jestližeby který z nás rukojmí nadepsaných w tom času umřel: tehdy my žiwi zóstalí slibujem jiného tak dobrého a tak bohatého k sobě w to rukojemstwie přistawiti na miesto toho rukojmě umrlého ihned w jednom měsieci pořád počítajíc od smrti toho umrlého, s obnowením listu tohoto w táž slowa, kolikrátžby toho potřebie bylo, pod pokutú leženie swrchupsaného; a ktožby tento list měl s dobrú wolí wěřitelów našich nadepsaných, ten má také práwo plné ke wšemu tomu, což jest psáno w tomto listu, jakožto wěřitelé naši nadepsaní. A také my jistci a rukojmě swrchupsaní wšichni jednostajně přijímáme k sobě w toto příměří křesťanské slowútné Jana Žižku z Kalicha, Benedu z Křiwsúdowa, Zdeňka z Lukawce, Kamareta z Žirownice, paní Annu z Frimburka, Lomnici, Přibíka z Klenowého, Jana z Pajreka, Protiwu z Lomče, a opatrné purkmistry, konšely i obce měst Klatow a Sušice. A slibujem za ně za wšecky k wěřitelóm našim nadepsaným, pode ctí a pod wěrú a pod základem peněz swrchupsaných, že to příměřie nadepsané wěřitelóm našim nadepsaným úplně zdržie a zachowají, wěrně, ctně a křesťansky, se wšemi swými, jakož jest swrchupsáno. A také jestližeby kto aneb kteří wedle wěřitelów našich nadepsaných chtěl nebo chtěli w tomto příměří s námi státi se wšemi nadepsanými, ten i ti mají w toto příměřie přijati býti, když nám urozený pán Oldřich z Rosemberka, Wilém z Potenšteina a Jan z Risemburka listem otewřeným na Piesek dadúc wěděti pod pečetmi swými a pod základem w tomto listu položeným, za ně sě přiznají. A jestližebychom

co mluwili proti wěřitelóm našim nadepsaným, kdyžby nám pro přerušenie a nezdrženie příměřie swrchupsaného anebo pro neplněnie, jakož tento list swědčí, láli a přimlúwali: tobychme učinili proti swé cti a wieře, a nám žádné práwo proti nim a proti listu tomuto nemá spomocno býti. A tomu wšemu na swědomie a wětší jistotu pečeti swé wlastnie s našim wědomím a přiznáním dobrowolně přiwěsili sme k tomuto listu. Jenž jest dán léta ot narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého čtyrmezcietmého, tu neděli po narození matky božie.

33.

Umluwy Zdické o upokojení a očištění země z nářku, uložení nowého sněmu ꝛc.

Bez datum, we Zdicích, 1424, *m. Oct.* [1] *(Kopie a formule porušená arch. Třebon.)*

My páni, rytieři, panoše, města i obce, we jméno božie na sněmu obecním we Zdicích sebraní, wyznáwáme tiemto listem ꝛc. že znamenawše mnohé rozličné a weliké nesnáze, búře, záhuby i jiné rozličné neřády králowstwí Českému škodliwé, ohyzdné, a w něm kterakkoliwěk wzniklé, žádajíce wší naší zdrawého rozumu pilností a wážnú opatrností, a z přirozené našie powinnosti jsúce dlužni, ty jisté neřády w řád, búře w swornost, wálky w poklid uwesti, a tuto zemi Českú z nároku křiwého očistiti, a tady chwálu boží zwelebiti a rozploditi, obecné dobré téhož králowstwie Českého naprawiti, upewniti i utwrditi: sněm obecní na středokraty we Zdicích mezi Berúnem a Žebrákem učiniwše, wšichni wespolek k tomu patříece, kudyby tato koruna Česká bohdá newinně zhyzděná a narčená bezpráwně, od takowých neřádných powěstí i ohyzd i nárokuow najpoctiwěji mohla očiščena býti, a také dalších záhub a škodliwostí mezi sebú w této zemi České dopustiti nechtiece, w takowúto umluwu a smlúwu na témž sněmu s urozenými pány A. B. C. ꝛc. s druhé strany wnikli sme a wstúpili, a mocí tohoto listu wnikujem a wstupujem:

Najprwé, že sme sněm obecní wšie České zemi umluwili w městě Kúřimě na středupostie, ježto nynie najprw přijde; na kterémžto sněmu ohlášenie a slyšenie swobodné, pokojné, bezpečné, bez podstrkuow, bez haněnie i bez wšelikakého utištěnie má býti, a těm kusóm, o kteréž se druhá strana zapřela jest, písmem swatým odpieráno má býti před těmi wšemi obcemi. K kterémužto sněmu a k tomu ohlášení i slyšení s swú stranú, s pány, rytieři, panošemi i městy, s mistry, kněžími i s obecními lidmi máme i slibujem státi, a těm kusóm druhé strany skrze swé mistry a kněží zjewně písmem swatým zákona božieho máme odpierati proti mistróm a kněžím odpórciem druhé strany; tak, že čtenie swaté a zákon boží toho ohlášenie a slyšenie i odpieránie má rozdielce býti.

---

[1] Srown. Archivu toho díl I, stránku 19—20.

Dále také k takowému ohlášení a slyšení i odpierání s strany naší má wydáno býti osob bohobojných, múdrých a rozumných padesáte, z pánów, rytieřów, panoší, měst i obcí rownýin počtem; a druhá strana také padesáte osob bohobojných a rozumných z pánów, rytieřów, panoší, měst i obcí týmž během a rownýin počtem má wydati. A ti wšichni společně při tom ohlášení a slyšení mají přiseděti, a wážně s pilností poslúchati, a dówody i odpory obojie strany znamenati a wážiti, a dówoduow stálejších písma swatého wedle zákona božieho a čtenie swatého mají, kteráž strana powěde, pochwáliti; a kteréhožby písma swatého a dówodów stálejších zákona božieho těch sto posluchačów na to od obú stranú wywolených pochwálili jednostajně anebo wětšie strana z nich, na tom mají obě straně přestati; a k tomu písmu swatému a k dówodóm stálejším tak pochwáleným máme i slibujem beze wšech wýmluw i odpierání přistúpiti jednostajně, a to skutečně wésti, přijieti, twrditi, hájiti i brániti proti každému žiwému člowěku, ktožby nás od toho dobrého a pochwáleného tisknúti chtěl. A jestližeby těch sto posluchačów společně w pochwálení w kterém kusu stálejších dówodów písma swatého se dělili, a smluwiti a swoliti se nemohli: tehda těch padesáte s naší strany mají z sebe čtrmezcietma osob wywoliti a wybrati, osm z pánów, osm z rytieřów a panoší, a osm z měst, a druhá strana tolikéž a týmž během i obyčejem. A těch bez dwú padesáte s obú stranú tak wybraných mají a budú mieti plnú moc, dówoduow stálejších z písma swatého zákona božieho pochwáliti; a kterýchž dówodów písma swatého stálejších pochwálé jednostajně anebo wětšie strana z nich, to máme i slibujem pod základem dolepsaným s obú stranú přijieti, držeti, wésti, a skutečně činiti i brániti, tak jakož swrchupsáno stojí.

Dále že při tom sněmu toho ohlášenie a slyšenie nemá býti žádných ústrkuow a žádné jiné wěci, ani kterých hanění a upomínání, ani listów lácích a haniwých nemá bito ani metáno býti, ani které jiné wěci při tom sněmu před tiem ohlášením a slyšením ani w tom nemají jednány býti, dokudž ti kusowé druhé strany miesta konečného, tak jakož nahoře psáno, nebudú mieti.

Dále když ty božské wěci konec a miesto wezmú, tehda o jiné swětské a časné wěci, a zwláště o ta zbožie dědičná, w těchto wálkách s obú stranú odjatá anebo oholdowaná, i wysluhy, kteréžby řádně byly podlé běhu této země, má mluweno býti a konáno lidmi s obú stranú k tomu wydanými, a na těch máme a slibujem přestati o takowé wěci.

Dále že k tomu sněmu ohlášení a slyšení pány, rytieře, panoše, města i obce, doktory, mistry i kněží, Čechy i cizozemce, kterýchž strana druhá potřebowati bude máme a slibujem gleitowati, a list gleitowní šest neděl před tiem sněmem w starém městě Pražském na rathaus w moc purkmistrowu a konšelskú položiti.

Dále že wšecka zbožie dobytá a holdowaná i jiná kterážkoliwěk, kterýchž sú s obú stranú před těmito umluwami w držení byli a požíwali, že ještě s obú stranú takových zboží mají w držení býti, a jich týmiž řády a obyčeji požíwati, jakož sú před těmito umluwami požíwali, až do S. Jiřie najprw příštieho, úroky nynějšie swatohawelské na zbožích takowých holdowaných, na lidech, wedle milosti, tak jakož jest před těmito umluwami obyčej byl wybierati, wybierajíce. A jestližeby kteří lidé z které wesnice pro nedostatky a chudobu úroków swatohawelských dáti nemohli anebo nechtěli, na takowé lidi od ižádné strany ižádným obyčejem ukrutným, jakžto pálením a neřádným bráním pro nedánie úroków nemá sahäno býti, než má jim toliko dobytek zajat býti, a po zajetí hned zase takowým lidem má dobytek na rukojmích propuštěn býti do čtyř neděl, a w těch čtyřech nedělech mají úroku ti lidé dobyti, a tomu od kohož sú wyručili dáti. A ten, jehož jsú lidé, má býti obeslán, že těm lidem pro nedánie úrokuow ten dobytek se zajímá.

Dále, aby wšichni úrokowé swatojirští, kterékoliwěk straně holdowaní, buďto kněžští nebo dědiční, aby takowí úrokowé od obojie strany prwé nebyli na lidech wybieráni, jeliž ten den na S. Jiřie, tak jakož obyčej ty jisté úroky od staradáwna byl wybierati.

Dále aby kniežata Mišenská w tomto příměří proti nám ani proti této zemi ižádné pomoci lidem jiezdným nebo pěším nedáwali, ani kterými jinými wěcmi nepřátel našich nefurdrowali, jestližeby podlé nás w příměří wstúpiti chtěli.

Dále že proti cizozemcóm, i proti těm, ktožby tyto umluwy rušiti chtěl, těch všech lidí druhá strana sobě ku potřebě požíwati móž a je zbierati, kterýchž sú prwé před těmito umluwami požíwali; a jiní lidé naši, kteřížby dobrowolně jim ku pomoci proti takowým nepřátelóm jeti nebo jíti chtěli, toho jim od strany našie nemá bráněno býti.

Také dále jest wymluweno, kdyžby druhá strana k obraně zemské proti cizozemcóm wojensky táhli, že mohú sobě potřeby kúpiti a k jedení bráti, kromě wozów špižowánie a stád zajímánie; a pro takowé potřeby jimi twrze ani města nemají dobýwána býti.

Také kněžie, kteříž sú před těmito umluwami w swém obydlí a u swých far nebyli, aby i w těchto umluwách ještě nebýwali, a kteříž sú byli, aby na tom miestě zóstali. Desátkuow dále na lidech aby newybierali a jich nenapomínali, ale jich páni i holdowníci s těmi desátky učiňte, jakž se jim bude widěti za podobné.

Také kněžie mohú a mají mieti plnú swobodu z posádky na posádku, z města do města, ze wsi do wsi, jíti a jeti bez překážky, nekážíc.

Také dále lidé obojieho stawu w službě bozie a na kázanie, kamž se jim libiti

ude, mají swobodu plnú mieti choditi i jezditi, a toho od jich pánów nemá bráěno býti.

Dále, jestližeby která posádka nebo který zámek w České zemi z našie strany těchto našich umluwách, od ohlášenie těchto umluw mezi námi dokonaných we tyrech neděléch, konečně státi nechtěl, nebo je chtěl rušiti a swú wuoli proti těmto mluwám mieti: takowého máme k tomu připrawiti a jej obehnati, a straně druhé áme na takowého buřiče dwa tisíc branného jiezdného i pěšieho ku pomoci k doýwání dáti a wyslati. Pakliby který zámek takowý, jenžby w těch umluwách státi echtěl, na pomezí byl, a druhá strana jej obehnala a retunku potřebowali, tehda y swé zámky osadiece, walně každý s swú mocí máme jim ku pomoci táhnúti; kteížto pomoc we dwú nedělí od napomenutie, kdyžby toho potřebie bylo, máme m wyprawiti.

Dále kdyžbychom na tom poli spolu byli, tu nemáme žádných podstrków ni haněnie ani rúhání proti sobě činiti, ani kterých neřáduow, jakožto kostek, lánie, wěstek a piesní oplzlých nemáme dopúštěti. A jestližeby se kto takowých wěcí opustil, k takowému hauptmané mají učiniti, a to bez meškánie oprawiti.

Také u kteréhožby takowého zámku ležáno bylo, že we dwú míli okolo toho ámku pomoc od lidí po dwadceti groších s lánu má učiněna býti těm, jenžby tu želi, jedně straně polowici, a druzě straně druhú polowici, a w tom dále lidem škodiec. A jestližeby se to leženie prodlilo, a ta pomoc stačiti nemohla, ale wedle wolenie starších tudiež dále aby sazeno bylo obyčejem swrchupsaným.

Twrzí ani hraduow zbořených, ani zámkuow wypálených, těch oprawowat neáme. A také kteřížby hradowé w těchto wálkách dobyti byli, ti aby nebyli bori; a nowých hraduow dělati nemáme, ale začatí mohú býti děláni.

Dále wšichni neřádowé, jakožto strahowánie, lúpežowé i bezprawie wšeliktelká i jímánie aby přestala; než ktoby s kým co činiti měl, aby hledal jeho řádem práwem w našie i w jich straně.

Dále poprawa sprawedliwá má býti prowolána, propuštěna i wedena takowú ýmluwú, kdyžby který neb kteří byli od strany k našie straně zjímáni, že máme ti wěděti na ten zámek, z kteréhožby byli ti zjímaní, aby při tom byli pro swěomie, a w tom zlí aby mezi námi swobody neměli. A také posádky nepřátelské y nebyly ižádným kusem firdrowány.

Také sme se swolili, abychom my z swé strany wydali osm, a druhá strana m k ohledání a ku oprawení těch wěcí, kteréžby se škodné staly w přímeří; a mají toho mocni býti a to konati.

32*

84.

Strana Táborská w Čechách podwoluje se pod mocný rozsudek wolených oprawcůw we při se stranau Pražskau.

Bez dat. r. 1425. *(Z rkp. Brazydynowa na Děčíně.)*

My Jan Roháč z Dubé, Aleš z Žeberka, Jan Hwězda z Wiecemilic a Kuneš z Bělowic, se pány, rytieři, zemany, panošemi, městy i obcemi Táborskými, Orebskými i wšelijakými osobami k zákonu božímu a k nám příchylnými: wyznáwáme ticmto listem obecně wšem, kdož jej uzře nebo čtúce uslyšie, že sme o ta zástie, kteráž sú mezi námi a naší wší stranú s jedné, a múdrými opatrnými purkmistry a konšely i wší obcí Starého, Nowého i menšieho měst Pražských, i jinými pány, zemany, rytieři, panošemi, městy i obcemi k zákonu božiemu a k nim příchylnými s strany druhé, po míru slawném na Špitálském poli učiněném wstala a wznikla, ubrmany mocné, ze jména pana Bohuslawa ze Šwamberka, Mikše Koziehlawu z Pnětluk, Wiléma z Postupic, Zbyňka z Buchowa, Jana ze Smiřic, Šimona od Bielého Lwa, Matiáše ze Chlumčan, Jíru Knihaře z Nowého Města, Jana Rečka, Wáclawa Temlíka z Žatče, Mikuláše z Padařowa a Kristana z Lún wywolili, a mocí tohoto listu wywolujem, wedle těch žádostí, kteréž sú obce Pražských měst na nás a my zase na jich obce wznesli žádostiwě; slibujíce dobrú naší wěrú křesťanskú, beze wšie zlé lsti, swrchupsaných ubrmanuow se wší stranú naší we wšem poslúchati a jich wýpowěd, kterúž z moci swé ubrmanské za jeden člowěk se smluwiece a swolíce učiní a wyřknú, we wšech artikulěch držeti a w celosti zachowati bez wšelikterakého přerušenie. Paklibychom na čem swrchupsaných ubrmanuow wýpowěd přestúpili nebo přerušili, anebo kdo z naší strany přestúpil a přerušil, čehož pane bože rač ostřieci, a my od toho, nad nímž bylo přerušeno, napomenuti byli k oprawení a dostiučinění: tehda we dwú nedělí pořád zběhlú po napomenutí máme se k tomu okázati a odčiniti. Paklibychom se sami w tom neukázali a neodčinili, a dále k swedení oprawcí a wyznawačuow napomenuti byli: tehda w druhú neděli ihned pořád zběhlú máme urozené pány Heřmana z Lantšteina odjinud z Borotína, a druhá strana swrchupsaná Smila ze Štermberka odjinud z Holic, jenž sú k seznání základu propadeného wydání, na swuoj groš na Konopiště připrawiti a přiwesti, a wedle těch pánuow jednostajného seznánie a rozkázanie máme odčiniti skutečně. Paklibychom neučinili, čehož bože nedaj: tehda se známe, že sme čest a wieru ztratili, a padesáte tisíców kop gr. dobrých střiebrných rázu Pražského propadli; nad to ještě nade wšecko tomu dobrowolně tímto listem swolujíce, aby nám pro naše nezdrženie w časích budúcích w nižádných wěcech, jakožto lidem bezectným, nebylo wěřeno od hodného. Paklibychom swého seznawače a zpráwce swrchupsaného, obesláni jsúce, tak jakož nadepsáno stojí, k tomu času a miestu postawiti nedbali, a o to nás

druhá strana w Praze, w Žatči, we Hradci, na Hradišti anebo na Piesku listy swými zjewně obžalowala: tehda beze wšeho seznánie základ hned we třech nedělech po obžalowání plniti máme i slibujem, lečby toho našeho seznawače a zpráwci nemoc aneb jiná hodná přičina wymlúwala; ale wždy jiného nestranného tak hodného řádu rytieřského k tomu seznání a oprawení w tom času, jakož swrchupsáno stojí, máme postawiti. Kterúžto wýpowěd swrchupsaní ubrmané mezi námi učiněnú, a již slowo od slowa pod swými wlastními pečetmi wisutými popsanú, každé straně wydati mají. A my Hlawáč z Dubé, Hyncík z Holštaina, Beneš z Boskowic, Mikuláš z Lamberka, Chwal z Machowic, Janek z Bezdědic, Milota z Chřenowic, Jan z Sobětic, Sigmund z Třeběwlic, Strachota z Kralowic, Jan Kosor z Malowic, Otík z Ježow, Zdeněk z Postupic, Jaroslaw z Bukowiny, Bolek z Drahotína, Kamaret z Žirownice, Bohuslaw z Wlčieho, Wlček z Minic, Protiwa z Frimburka, Mikuláš z Ledče, Wáclaw z Maršowic, Přibík z Hórky a purkmistři, konšelé i obce z měst Čáslawě a z Kúřimě, rukojmě jich a za ně, slibujem tímto listem dobrú naší wěrú, beze wšie zlé lsti, rukú společnú a nerozdielnú, tak aby se nižádný z nás jeden od druhého w tom slibu nedělil ani se děliti mohl, že to wšecko, což nadepsaní ubrmanowé společně a jednostajně wyřknú a wypowědie, swrchupsaní páni, rytieři, panoše, města, obce i jich pomocníci zdržie a w celosti zachowají nynie i w časech budúcích. Pakliby čeho w čem a na čem té wýpowědi ubrmanské nezdrželi anebo přestúpili, čehož pane bože rač ostřieci, a to na ně nebo na něho na některého z nich od swrchupsaných seznawačów a oprawcí jednostajně a společně bylo seznáno, tak jakož swrchupsáno stojí: tehdy my rukojmě swrchupsaní zespolka wyznáwáme, že sme padesáte tisiecców kop gr. dobrých střiebrných rázu Pražského jménem základu sprawedliwě propadeného straně druhé swrchupsané ztratili a propadli; kterýžto základ sprawedliwě propadený slibujeme swú dobrú wěrú we čtyrech nedělech, ode dne propadenie pořád počítajíc, dáti a splniti straně druhé nadepsané peněži hotowými beze wšeho dalšieho prodléwánie a wymlúwánie wšelikterakého, nic sobě ku pomoci proti listu tomuto, ježtoby straně druhé ke škodě jíti mohlo, neberúce. Paklibychom peněz základných swrchupsaných sprawedliwě propadených swrchupsaným wěřitelóm našim, tak jakož nadepsáno stojí, nesplnili a nezaplatili, anebo zaplatiti nedbali: tehda k obeslání swrchupsaných wěřitelów našich každý z nás rukojmí swrchupsaných, i také měst nadepsaných, jenž sme w rukojemstwí, po šesti osobách z konšeluow máme i slibujem tímto listem we dwú nedělí pořád od obeslánie počítajíc zběhlých, w jich moc a wězenie se dáti a postawiti beze wšeho odpieránie, tu kdež nám miesto bezpečné w straně zákonu božímu přichylné od našich wěřiteluow bude ukázáno, tak jakobychom od nich na poli wojensky pod korúhwí byli zjímáni; z kteréhožto wězenie a jich moci žádný z nás nemá aniž bude moci wyjeti, ani kterakkoliwěk prázdni býti, lečbychom dřiewe našim wěřitelóm swrchupsaným we wšech

kusiech, což nám od nadepsaných Heřmana z Lantštaina a Smila ze Šternberka k seznání základu propadeného a k oprawě wydaných bude nalezeno a rozkázáno, dosti učinili w celosti a úplně. A jestližeby polowice z nás rukojmí swrchupsaných somřelo a z tohoto swěta sešlo, čehož bože nedaj: tehda my z druhé polowice žiwi zuostalí slibujem jiné tak jisté a mowité miesto těch zemřelých k nám přistawiti w měsieci od času těch zemřelých počítajíce, s obnowením listu tohoto, kolikrátž toho potřebie bude, pod pokutami swrchupsanými. A toho wšeho, což swrchu psáno stojí, na jistotu a potwrzenie, my jistci i rukojmě nadepsaní pečeti swé wlastnie s dobrým wědomím i s přiznáwaním přiwěsili sme k tomuto listu.

35.

Forma zápisu na příměří učiněného mezi stranau krále Sigmundowau w Čechách a mezi knížetem Sigmundem Korybutem i stranau podobojí.

Bez datum r. 1425. *(Z rkp. Brazydynowa.)*

My Hanuš z Kolowrat, seděním na Krašowě, w držení hradów Žebráka a Točníka, Fridrich z Kolowrat, seděním na Libštaině, Jan Hanowec ze Šwamberka seděním na Třebli, Bohuněk z Šumburka seděním na Štědrém Hrádku, Ondřej z Slatiny seděním na Králowci, Habart z Adlar seděním na Řebříce, Ondřej Hewler seděním na Hořowicech, Zdeslaw Tluxa z Buřenic purkrabie na Karlštaině, Záwiše z Jimlína, Rús ze Swinie, haitmané na Hrádku, Petr Kapún ze Smiřic, purkrabie na Týřowě, Jan z Lestkowa seděním na Waldece, Zdeněk z Rožmitála seděním na Zbiroze, Lwík z Rowného, Jan Študent z Tachlowic, Jan z Waldeka seděním na Třebotowě, Mikeš Poledne z Lidic, Matěj Brus z Kowářowa, Bužek z Tmaně seděním w Hudlicích, Hospřid z Hostiwice, Předbor z Radýšína, Nikl Rýbnic, jistci i rukojmě, i se wšemi swými služebníky, s hrady, s twrzemi i posádkami, jichžto my w držení jsme: wyznáwáme tiemto listem wšem, kdož jej uzřie nebo čtúce uslyšie, že sme swobodně a dobrowolně w prawé a křesťanské příměřie wnikli a wstúpili, a mocí tohoto listu wnikujem a wstupujem, s oswieceným kniežetem a pánem, panem Sigmundem, knězem Litowským, a najduostojnějším knězem Konradem z boží pomoci arcibiskupem Pražským, s múdrými a opatrnými purkmistry, konšely a obcemi měst Pražských, i se wšemi obcemi Táborskými, Orebskými a městy, s pány, rytieři, panošemi k zákonu božímu a k nim příchylnými, i se wšemi, kdožby pro ně učiniti chtěli nebo nechati beze lsti. Kteréžto příměřie slibujem dobrú naší wěrú beze wšie zlé lsti za se i za naše wšecky služebníky držeti a zachowati od sw. Hawla nynie minulého až do S. Hawla w rok příštieho, a ten den celý až do západu slunečného, pode ctí a pod wěrú a pod ztracením šesti tisieców kop gr. dobrých stříebrných rázu Pražského. A jestližeby se nám w tom příměří státi nezdálo, tehdy máme jim osm

neděli napřed po slowútném panoši a dobře usedlém w zemi této wěděti dáti do Prahy na rathús. Pakliby kdo z nás nebo z našich w tom příměří wytrhl a komu proti příměří z druhé strany swrchupsané překazil anebo uškodil: takowého my máme a slibujem k tomu připrawiti a nawesti we dwú neděli od napomenutie, aby se tomu, komužby bylo uškozeno, skutečně odestalo. A jestližeby se neodestalo, tehdy wedle rozkázanie urozených pánuow Smila ze Šternberka a Heřmana z Borotína, k seznání základuow propadení wydaných, má se odestati a odčiniti. Pakliby ten neb ti odčiniti nechtěli, tehdy na toho i na ty společně wšickni straně druhé pomáhati máme, aby se jim o to rowné a sprawedliwé stalo. Pakliby se wše to nestalo, a to námi, jak swrchu psáno stojí, sešlo, a na nás to swrchupsanými seznawači a zpráwcemi seznáno bylo: tehda wyznáwáme, že sme čest a wieru ztratili, a 6000 kop grošów dobrých střiebrných rázu Pražského propadli, a plniti máme w měsieci swrchupsaném pořád zběhlém našim wěřitelóm hotowými penězi bezewšeho prodlenie; tyto kusy spasitedlné wespod psané mezi sebú znamenitě wymluwiwše:

Najprwé, aby kněžie dobří křesťanští, k zákonu božiemu příchylní, z strany Pražské, Táborské a Orebské, z jich měst neb posádek k nám na zbožie našeho držénie kamžkoli přišlí, plnú swobodu měli a dobrowolnost slowo božie kázati a zákonu božímu učiti, tělo a krew pána našeho Jesu Krista pod obojí spósobú rozdáwati, a jiné wěci spasitedlné a užitečné wšemi obyčeji z písma swatého wésti, jednati a skutečně činiti, bez wšelijakých překážek a bez úrazów žiwotów jich i wšech těch, kteřížby od nich slowa božieho poslúchali a swého spasenie hleděli, tudiež i jich statków, toho křesťanského příměřie wšickni wespolek užíwati majiece.

Dále abychom ižádných hřiechuow smrtedlných zjewných, jakožto cizoložstwie, smilstwie, kostkářstwie, newěstek, tancuow, frejuow i jiných proti pánu bohu neřáduow, na našich kdekoli posádkách, což na nás jest, beze lsti nikoli nedopúštěli, ani takowých mezi sebú netrpěli, což muožem najdále. Pakliby kterak z našeho netbánie kde na našich posádkách a zboží od swrchupsané strany kteří hřešící a neřádowé byli shledáni, a těch stawowati nedbali: tehdy swrchupsaná strana má moc a muož ty hřiechy a neřády stawowati, a takowé lidi neřádné w moc wezmúc, trestati wedle prowiněnie, bez úrazu příměřie swrchupsaného. Toto znamenitě přidawše, jestližeby kdy swrchupsaná strana na naše kdežkoli zbožie a posádky s mocí táhla, tehdy mohú sobě od jiedla a od pitie i koňóm obrok bráti a wzieti wedle núze a potřebnosti, bez zajímánie dobytka, pálenie, wězňuow jímánie a beze wšelikterakých lúpežów a kořistí, w tom tomu příměří neuškodiece; ani také máme lidem nám poddaným a našim proti cizozemcóm brániti na wojnu jeti. Také jestližeby kteří anebo který z našich hraduow, twrzí nebo posádek s námi w tomto příměří nechtěl a nechtěli státi, anebo s našich hraduow, twrzí i posádek chtěli pryč jeti: tehdy jim toho anebo ty popsány máme dáti. A jestližebychom to pří-

měšie w kterých kusiech, jako swrchu stojí psáno, přerušili anebo w čem přestúpili, anebo na ty, kdožby se z nás wytrhli, pomáhati nechtěli, čehož bože niedaj, a to na nás od swrchupsaných pánuow Smila ze Šternberka a Heřmana z Borotína jednostajně bylo seznáno: tehdy se známe, že sme 6000 kop grošuow swrchupsaných jménem základu sprawedliwě propadeného propadli, kteréžto penieze základné tak propadené my A, B, C, D, E ɔc. rukojmě jich a za ně, slibujem dobrú naší wěrú, beze wšie zlé lsti, we dwú měsící od času seznánie swrchujmenowaného dáti, plniti a zaplatiti, bez dalšieho porownánie, penězi hotowými. Paklibychom toho neučinili, a těch základných sprawedliwě propadených swrchupsaných peněz na rok dřiewe jmenowaný nezaplatili a nesplnili: tehdy máme i slibujem naší wěrú, beze wšie zlé lsti, rukú společnú a nerozdielnú, kteřížbychom od našich wěřiteluow swrchupsaných napomenuti byli listem nebo poslem, w prawé a obyčejné leženie s padesáti koňmi we welikém městě Pražském we ctnú hospodu tu, kdež nám od našich wěřiteluow swrchupsaných ukázáno bude, wlehnúti, anebo padesáti panoší rytieřského řádu, každý z nich s jedným pacholkem a se dwěma koňmi, w to leženie miesto sebe budeme moci postawiti, jeden druhého nečekaje, ani se druh druhým wymlúwaje. A kdyžby od napomenutie minuly pořád dwě neděle, a my ležme neb neležme, a peněz hlawních swrchupsaných základu sprawedliwě propadeného našim wěřitelúom swrchupsaným nesplnili a nezaplatili: tehda dáwáme jim tiemto listem plnú moc i plné práwo, aby ty jisté penieze základu sprawedliwě propadeného na naši wšech společnú škodu w křesťanech i židech dobyli a wzali, tak wždy, abychom ležeti, a z toho leženie na ižádné práwo newyjeli ani wyšli, lečbychom dřiewe našim wěřiteluom swrchupsaným úplně dali a zaplatili ty swrchupsané hlawnie penieze základu sprawedliwě propadeného i se wšemi škodami, kteréžby koliwěk pro nesplněnie těch hlawních peněz základu swrchupsaného wzali, ježtoby je dobrým swědomím pokázati mohli. A jestližeby kdo neb kteří ze swrchupsaných měst nebo z posádek w zlodějstwí neb na lúpeži silničném anebo we wýboji nočniem, anebo jenžby lidem robotným na poli nebo doma překáželi, byli zjímáni: takowí odkudžby se řekli býti, na to miesto aneb posádku máme obeslati, aby k tomu wyslali a při pokúšení byli. Tomu na swědomie a lepšie jistotu pečeti sme naše wlastní s naším dobrým swědomím přiwěsili k tomuto listu. Jenž dán etc.

36.

Rytíři a města strany Táborské posílají Pražanům zápis sjezdu swého Píseckého.

W Písku, 1426, 6 *Febr. (Z rkp. města Pražsk.)*

Múdrým a opatrným purkmistróm, konšelóm i obci welikého, nowého a menšieho měst Pražských, nám w bozě milým.

Službu swú hotowú napřed předsieláme, s upřiemnú žádostí wšeho dobrého

a spasitedlného. Páni a bratřie nám w boze milí! Jakož na tom znamenitém a slawném sněmu u wás w Praze pán buoh pro naše i jiné lidí hřiechy moci zřiezené swětské i jiných řáduow křesťanských k pozdwižení nedopustil jest wyzdwihnúti; a my znamenajíce, že ač časem jedniem které wěci dobré a bohu libé jíti nemohú, wšak neslušie wždy jinými časy o dobré přestati pracowati do božieho nad námi wšech smilowánie; a jakož wám jest i mnoho jiným dobrým lidem na tom sněmu u wás oznámeno, kterak my w krajích swých umienili sme sněm swuoj mieti, kterýžto sme den S. Doroty nynie minulé w městě Piesku měli. Na němž sme s boží pomocí pilně a snažně patřili a pracowali, kterakby čest a chwála božie byla zwelebena, a lidé jedni druhé w swornost a w swatú jednotu w lásce bratrské mohli uwoditi, a w počatém dobrém w té při swaté zákona božieho zachowáni wšichni společně býti. I učinili sme jednostajně swolenie, kteréž wám w tomto listu zawřené i také Kněze Milosti a mistróm zwláště posieláme; wás žádostiwě prosiece, jestližeby co w tom našem swolení scestného proti wieře aneb obecnému dobrému uznamenali, že nás toho wystřežete, jakožbychom my wám chtěli též učiniti bezpochybenie; zdaliby pán buoh wšemohúcí tudy ráčil dáti některý swuoj dobrý a sobě libý počátek křesťanského sjednánie, a některaké popokojenie a poklizenie, k utěšení wšech wěrných křesťanów, ježto sú sě zasadili w této zemi napřed o swé spasenie a oswobozenie zákona božieho. A na toť žádajíce prosíme waší odpowědi listem waším. Dán na sněmu našem obecném w městě Piesku, tu středu den S. Doroty, léta ↄc. XXVI, pod pečetí obecnú, kteréž we při zákona božieho wšichni společně požíwáme.

Chwal z Machowic zpráwce kraje ↄc. Aleš z Žeberka, Petr a Jan bratřie ze Swejšína řečení Zmrzlíci, Jan řečený Smil z Křemže, Přibík z Klenowého, Matiáš z Chlumčan, i jiní zemané a krajené ↄc. města Piesek, Klatowy, Sušice, Domažlice, Prachatice, i jiní na tom sněmu sebraní.

Léta od narozenie syna božieho MCCCCXXVI, w tu středu den sw. Doroty, w městě Piesku byl jest sněm pánuow, rytieřuow, panoší, zeman a měst již jmenowaných napřed, pro chwálu a čest boží, a pro obecné dobré této země králowstwie Českého. Na němžto stala sú sě swolenie dole popsaná:

Najprw tu při i ty čtyři artikule, o něž sú sě na počátku s jinými mnohými dobrými lidmi zasadili, i wšecky jiné božie prawdy k lidskému spasení potřebné, ty twrditi, hájiti a brániti mienie s boží pomocí a chtie, napřed čtením pána Krista a jeho zákonem i písmy swatých doktorów prwotnie cierkwe swaté.

Dále o slyšenie řádné, poctiwé, pokojné a křesťanské wedle čtenie a zákona božieho mienie a chtie se wšemi wěrnými k zákonu božiemu příchylnými společně

státi, jakož sú na počátku o ně stáli, hotowi bywše tu při a ty prawdy swaté, i ještě wždy jsúce a k témuž sě podáwajíce, čtením Kristowým a zákonem jeho swatým i doktorów swatých písmy okázati a prowesti, bezewšech bojów tělesných, násilé, ukrutenstwie, obtiežení neřádných i útiskuow wšelikterakých, jestliže je kdy w této zemi České to moci bude potkati, a w tom swé wuole nemienie požíwati, wšem i každému to oswědčujíce.

Potom tu při zákona božieho a ty artikule napředpsané s boží napřed i s jiných dobrých a wěrných lidí pomocí wedle naučenie čtenie pana Krista a jeho apoštolów i jiného písma doktorów swatých mienie řádně a křesťansky je držeti a wésti, jakož najdále budú moci a pán buoh jim z swé swaté milosti toho pójčí a popřeje.

Také ktožby jich násilím, ukrutenstwím i jinými útisky wšelikterakými přestali utiskowati, a jim i těm wšem, ktožby s nimi w tom dobrém odpočíwali a zuostáwali, nebo chtěli odpočíwati a zóstati, wiece nechtěli překážeti ani překáželi, a kdyžby swobodu tomu dobrému po swých zboží a poddaných dali a toho wiece nekaceřowali ani tupili, sami hřiechów zjewných nechajíce a po swých držení je stawujíce, a země brániti i jiných neřáduow stawowati pomáhali, a o slyšenie řádné swrchupsané s nimi stáli a pracowali: takowé mienie w duchu tichém a pokorném snášeti, trpěti a zachowati a za ně sě modliti, aby pán buoh dal jim té pře swaté poznánie; a takowým nemienie překážeti ani škoditi nepodobným obyčejem ižádným.

Item boje řádného a křesťanského z zákona čtenie swatého shledaného a založeného mienie požíwati, ne z swé wuole ale z núze, kdyžby je od swrchupsaného dobrého kto násilím chtěl tisknúti, a kdyžby od toho tištěnie jiným ižádným lehčejším obyčejem nemohl odwrácen býti. Ale bojów neřádných a nekřesťanských a w písmě zákona nowého nezaložených mienie a chtie sě wystřiehati a jich nechtie pomáhati ižádnému.

Item moci zřiezené swětské hotowi jsú poddáni býti wedle zákona božieho, kterážby byla řádně wyzdwižena a k niežby swú wuoli přidali; k takowé chtie hleděti wším hodným poslušenstwím.

Item kteřížby koliwěk řádi křesťanští a prospěšní we wšech stawiech w zemi České byli wyzdwiženi wedle boha, ty chtie držeti a zachowati, a prwních řádów řádných a poctiwých křesťanských nemienie ani chtie rušiti.

Item země České řádně pomocni chtie býti od cizozemców i od jiných neřádných násilníków a zhúbcí, ježto proti bohu i wieře jsú, hájiti a brániti do swých statków i žiwotów ztracenie řádem swrchupsaným.

Item s swým krajem w tom swolení jiným krajóm a městóm, kteřížby w témž dobrém napředpsaném odpočíwali a zóstáwali, nebo chtěli odpočíwati a zóstati, chtie

zawázáni býti řádem již řečeným jim pomáhati, když jim toho dobrého zase chtieti budú pomocni býti.

Item těm, kteřížby co zjewně proti čtení swatému neustupně wedli, a proti řádu božskému a křesťanskému i proti obecnému dobrému stáli, nemienie jim w tom nakládati ani sè s nimi w těch wěcech spojowati, ale jim w takowých úmyslech, což na nich jest, odpierati.

Pakliby kteří swětští nebo duchowní, neb jedna kterákoliwěk osoba křesťanská, w tomto našem swolení swrchupsaném co takowého znamenala, ježtoby proti wieře aneb proti obecnému dobrému této země králowstwie Českého bylo, a nás řádně a křesťansky z zákona božieho naučili a zprawili, nebo naučila a zprawila: zprávwu a rozum zdrawější a lepší hotowi jsme přijieti, a cožby bylo nehodného, to oprawiti milostiwě bez pochybenie.

„Haec litera nec non articuli praescripti registrati et inserti sunt de mandato Communitatis Magnae, anno domini MCCCCXXVI, die dominico dominicae Invocavit, tempore regiminis Jacobi Ferratoris."

37.

Zápis pánůw kraje Plzenského o hájení sebe proti Husitům.

Bez místa, 1426, 28 *Oct. (Kopie arch. Třebon.)*

My Hynek Krušina ze Šwamberka, zpráwce kraje Plzenského, Henrich z Plawna, hofrichtéř říše, pán na Kunswartě, Henrich z Elsterberka, Wilém z Risenberka odjinud ze Skály, Purkart a Jan bratřie z Kolowrat seděním na Bezdružicích, Zdeněk z Drštky purkrabie na Týně Horšowském, Burian a Jan bratřie z Gutštýna, Wilém z Nečtin seděním na Komberce, Iwan z Bubna, Jindřich z Metelska purkrabie na Tachowě, Jindřich z Jiwian purkrabie na Přimdě, Jan Štěpanowec z Wrtba, Sezema z Kocowa, Bušek Calta z Kamennéhory, města Plzeň a Tachow:

Oznamujem před každým žiwým člowěkem, ktož tento list uzřie anebo čtúc uslyšie, že sme znamenali weliké ukrutnosti, mordy, pálenie a rozličné bezprawie beze wšie milosti w zemi České, a zwláště w kraji našem Plzenském, od ukrutných kacéřów a nepřátel wšeho křesťanstwie; i učinili sme takowúto umluwu:

Najprwé, aby ižádný z nás swrchupsaných sobě s nepřátely cérkwe swaté, KM[u] pána našeho dědičného, wšeho křesťanstwie, tudiež i našiemi nepřátely, umluw ižádných ini příměřie nečinil ani měl; a wšak takto, jestližebychom co w tom KM[u] pána našeho milostiwého počestného, toho kraje tudiež i swého dobrého, příměřím a umluwami mohli zjednati, to abychom wšickni jednostajně učinili, jeden druhého po sobě nepoostawuje.

Také aby ižádný z nás swým lidem nedopúštěl, by holdy nepřátelóm dáwali, ani od nepřátelských lidí sami přijímali, než je hubili stále a statečně až do toho wšeho což máme, swých hrdel w tom ižádnú měrú nelitujíce. Pakliby kto holdy dáwal, buďto jeden člowěk, nebo dwa, aneb celá wes, ježtoby řádně dowedeno bylo: to aby nad nimi bylo pomštěno zřetedlně skrze pána jich, podlé rozkázanie zpráwce swrchupsaného a raddy k němu w tom listu wydané. Pakliby pán jeho nebo jich toho nepomstil nebo pomstiti nechtěl: tehdy my wšichni swrchupsaní máme na toho pána i na jeho lidi sáhnúti, a toho pomstiti jakožto nad nepřátely.

Také jest umluweno, abychom wšichni jednostajně swých chudých lidí bránili polem, tak aby žádný pro nárok doma sedě druhému jeho lidem neuškodil ani pobral; také abychom silničných lúpežów nedopúštěli a nočních wýbojów bránili. Pakliby na koho skutek takowý byl doweden, toho abychom wšichni nad ním jednostajně mstili bezewšie milosti.

Také dále jest umluweno, aby každý z nás, buď pán neb panoše, man nebo město, podlé swého statku a jměnie, jeden druhému ku pomoci byl zhóru bezewšeho wymlúwánie.

Opět jest zjednáno a umluweno, jestližeby kto z nás swrchupsaných, anebo z těch, ktoby swój list přiznawací k těmto wěcem swrchupsaným pod swú pečetí k tomuto listu hlawniemu položil, buď pán nebo panoše, man nebo městský, nebo ktož, od nepřátel poražen nebo jat byl, toho wšichni jednostajně máme wězněm nepřátelským jemu rowným wyprawiti z wězenie bezewšeho wymlúwánie.

A také sme umluwili, aby žádný z nás jeden na druhého moci nesahal, buď pán neb panoše, neb ktožkoliwěk, než aby byli ohledáni od zpráwce swrchupsaného a raddy jeho, a na nich dosti měli.

Dále sme umluwili, jestližeby kterého z nás swrchupsaných potřebie bylo, tomu abychme wšichni jednostajně pomohli, a inhed bez meškánie s jezdnými i spěšími wzhóru byli.

Také jestližeby kto z jiného kraje na kterého z nás swrchupsaných sáhl mocí a bezpráwně, proti takowému máme sobě wšichni pomoci wedle rozkázanie zpráwce a raddy jemu přidané.

Také cožby od nás swrchupsaných w kraji nepřátelóm wzato bylo, to aby z země nebylo hnáno, dodáno ani prodáno, než w kraji zuostalo.

Také jest umluweno a zjednáno, jestližeby kto z nás jednoho anebo dwa wiece kleitowal s powolením zpráwce našeho swrchupsaného, ten má gleit úplně a cele od nás zdržán býti bez přerušenie odewšech, jakožby od nás ode wšech swrchupsaných byl nebo byli gleitowáni. Pakliby kto z nás takowý gleit zrušil kterakoliwěk, to aby opraweno bylo podlé rozkázanie zpráwce našeho a raddy k němu wydané.

Také dále jest umluweno, aby jich swrchupsaných nepřátel našich žádný nefirdrowal, ani se za nepřátelské zbožie přimlúwal, ani za swé lidi, kteřížby jim potřeby, buďto obilé, suol anebo jiného cožkoliwěk wezli, a w tom kde na cestách k nim swrchupsaným nepřátelóm znamenitých byli naloženi.

Také smluweno jest, jestližeby kto ten byl, ježto nám w tom proti nepřátelóm swrchupsaným nechtěl pomáhati, a listu swého k těmto umluwám přiznawajícieho pod swú pečetí k tomuto listu hlawniemu nepoložil, a k těm ke wšem kusóm swrchupsaným se skutečně neukázal: na toho máme sobě wšichni jednostajně pomáhati, a jeho za nepřietele jmieti.

Také sme swolili wšichni jednostajně, slibujíce urozeného pána p. Krušinu zpráwce našeho swrchupsaného i raddy podepsané k němu přidané we wšem poslušni býti, když a kolikrátby nám kázal proti nepřátelóm wzhóru býti, bezewšie wýmluwy, se wší swú mocí, jiezdnými i pěšími, ktož pro starost i pro mladost budú moci jíti, buďto se wšemi, nebo polowicí aneb třetinú, tak jakžby nám on swrchupsaný pán p. Krušina zpráwce náš rozkázal; a za to aby žádný z nás s swých lidí peněz ani daruow nebral, než jim chutně jíti kázal podlé rozkázanie swrchupsaného.

Také my wšichni swrchupsaní přidáwáme k radě urozenému pánu p. Krušinowi, swrchupsanému zpráwci našemu, urozeného pana Purkarta z Kolowrat seděním na Bezdružicích, Buriana z Gutštýna, Jindřicha z Jiwian purkrabi na Přimdě, Jana z Wrtba řečeného Štěpanowec, s jichžto radú urozený pán p. Krušina (má) činiti a jednati ty wšecky wěci swrchupsané.

A to wšecko, což swrchupsáno stojí, slibujeme my sobě wšichni swrchupsaní pode ctí a pod naší wěrú dobrú křesťanskú cele, úplně a stále, bezewšie zlé lsti a odpory držeti, tak jakož swrchupsáno stojí. Toho wšeho na potwrzenie a lepší jistotu wšichni swrchupsaní swé sme wlastnie pečeti s dobrým naším powolením k tomuto listu přiwěsili. Jenž jest dán anno domini M°CCCC°XXVI, in die Simonis et Judae apostolorum.

38.

Artikulowé prohlášení w Praze pro zachowání swornosti a pokoje.

Bez datum, r. 1427, *konec m. Apr. (Z rkp. kapituly Pražské. D,* 51.*)*

„Anno domini MCCCCXXVII tempore Jakubkonis articuli, quando magistr fuerunt banniti de Praga."

Poněwadž každá obec jednotú a swornosti roste a mocnie, a dwojením a róznicí w sobě mdlé a hyne: protož my purkmistři, konšelé, hauptmané a starší, spatřiwše dřiewní róznici a někaké roztrženie w našem městě, jenž z neswornosti kněžské zwláště pocházelo pro některaké jisté příčiny: i usadili jsme na to lidi hodné du-

chownie i swětské, aby oni bedliwé rady snažnú opatrností obyčej hodný nalezli, jímžby ty příčiny, swády a róznice odlúčeny byly, netoliko nynie, ale i w budúciech časiech, a tak byly w swornost a jednotu chwalnú uwedeny, a tady i lid města našeho snáze byl sjednán s božskú pomocí; a jim sě zdá tento obyčej hodný a podobný:

Najprwé, aby wšichni kněžie, kteříž jsú s námi a chtie ostati, aneb kteříž nejsú a chtěliby s námi přebýwati, tyto wěci dole psané i z nich každý wěrně a docela zachowáwali w skutku: Prwá: úředníka, kteréhož jsú nad sě wywolili kněžie města našeho, wěrně a stále aby poslušni byli we wšech wěcech počestných a spasitedlných, kteréž mohú shledány býti z rady neb přikázanie pána našeho Ježíše Krista, a k němu sě na wšaký týden na určené miesto i hodinu jím uložené, kdyžby toho potřebie bylo, wšickni scházeli, jeho spasitedlná napomínánie i přikázanie slyšeli, jimižby swuoj úřad kněžský i lid poručený tiem statečnějie zprawowali.

Druhé, abyižádný kněz w hospodě swětské nebydlil, ani strawy měl, než při některém faráři wedle rozkázanie swého wyššieho, aby jakož kněžie stawem od swětských jsú odděleni, též i bydlem odlúčeni byli, lečby wyšší k tomu přiwolil pro hodné příčiny.

Třetie, aby ty čtyry spasitedlné prawdy, o něž sě toto město s mnohými obcemi chwalně zasadily, usty i skutky wěrně, statečně a stále wedli, šířili i welebili, wedle wlastnosti úřadu swého.

Čtwrté, aby obyčeje kostelnie, kteréž jsú w těchto časiech z jistých příčin opustili s jednostajným potazem i wolí wší obce naší i mnohých jiných obcí k zákonu božiemu přichylných, ani slowem, ani skutkem newyzdwihali, leč s jednostajným swolením wšech kněží a wšie obce tohoto města.

Pátá, aby ižádný nepřijímal, ani držal, ani welebil wyznánie nowého wiery, ač tak slušie ji nazwati, o welebné swátosti těla a krwe božie, o niež byla róznice mezi duchowními i swětskými této obci škodná; neb jest od počátka křesťanstwie neslýchané, nowě wymyšlené a tak zlé domněné; jest také nesnadné i nerozumné, a tak neužitečné, nébrž škodné lidu křesťanskému; než při té, w té i na té wieře aby zuostal a tu welebil, kterúž jest nám pán Kristus ostawil a jeho wěrní učedlníci a swatí učitelé prwé cierkwe swaté, že w swátosti oltářnie widomé, kterúžto sám Kristus, jeho učedlníci i jiní swětí w prawdě chlebem nazýwají, jest diwným před smysla i rozumu našeho očima skrytým obyčejem prawé tělo pána našeho Ježíše Krista, kteréžto přijato jest z panny Marie, umřelo na kříži, z mrtwých zkříšeno, a sedí na prawici boha otce wšemohúcieho. A mimo to wyznánie prawé, dostatečné a spasitedlné, nemá býti ižádný puzen ani tištěn, ani mocí ani práwem k jinému kakžkoli širšiemu neb wyššiemu neb wtipnějšiemu od prwních starých swatých neobyčejnému wyznáwání o té spasitedlné a welebné swátosti, aby nepřestúpil mezí,

kteréž jsú uložili otcowé naši swatí. Protož, ktožby sě tomu protiwil, tenby sě pánu bohu protiwil i wšem swatým, i nám tudiež jich slúbám, ačkoli nehodným.

Šestá, ať ižádný netupí ani hanie úřadu užitečně a řádně w tomto městě ustaweného k trestání zjewných hřiechuow, ani kterým obyčejem stojí o jeho složenie až do lepšieho řádu a zjednánie; nebby takowý proti swému spasení stál, aby zlosti swobodú rostly a ctnosti wšecky pohynuly.

Sedmá, ižádný nemá hyzditi ani tajně ani zjewně, žeby kněz pro lidu obecného náboženstwie a spasenie četl neb zpiewal na mši epištolu i čtenie w našem přirozeném jazyku Českém, aneb co jiného lidu užitečného wedle opatrnosti a zjednánie zpráwce kněžského a jeho rady, aby jednota i w službě boží od kněží byla zachowána.

Osmá, že pro neopatrné a bezumé kaceřowánie některých osob mnohé swády a róznice tomuto městu škodné wznikly jsú: protož aby též wěci w našem městě newznikly a škody horšie neuwedly, chcme a přikazujeme, jestližeby komu sě zdálo líčiti a wésti na někoho kacieřstwie neb na písmo neb řeči jeho: ten dřiewe než to komu ohlásí, má najprwé před zpráwci kněží města našeho a rádcemi jeho to oznámiti, wydáwaje sě k duowodu; a jakýž jemu obyčej bude od nich wydán, tiem wed́ to i dowod́ a jinak nic, pod pokutami dole psanými.

Dewátá, že někteří wšetečni, usilujíce pro swuoj zisk usprawedlniti nadánie kněžské během swětským od swětského stawu proti božiemu ustanowení, prawiti se nestydie, že kteřížkoli swětští držie zbožie od kněžstwa prwé držaná, pro hřiechy jich neustupné jim odjatá, jsú swatokrádci, kterýmkoli obyčejem je držie, (k hanbě weliké této obce, i wšech jiných obcí k zákonu božiemu přiechylných, na potupu také swaté paměti mistra Jana Husi, kterýžto kázal i psal, i swatým písmem jasně dowodil, že zbožie od swětských kněží nadaná mohú býti odjata pro jich obyčejné a nawyklé prohřešenie, a že to nadánie jest proti božiemu ustanowení; a čtwrtá prawda, o niž jsme sě zasadili, swědčí, že kněžie nemají panowánie mieti swětského, než majíce pokrmy a oděw, na tom dosti mieti, neb jakož die apoštol, kteříž chtie bohati býti w tomto swětě, upadají w osídla d́áblowa ɔc.) Ačkoli ktož lakomě aneb jinak neřádně k swému a pro swuoj zisk je držie, nemají w tom wymlúwáni býti.

Desátá, že někteří soběwolní a tajní prawd božských nepřietelé kázali jsú a skrytě mnohé nawodili ku plnému poslušenstwí papežowu, chtiec tady papežské straně sě slíbiti, prawdy božské, o něž jsme sě zasadili, poraziti; nebby to z toho poslušenstwie ihned wyšlo, poňadž on papež zapowěděl lidu obecnému kalich boží přijímati, brání i těch prawd ohlašowati, brání také zbožie a panstwie kněží odjímati, tehdybychom jeho w tom poslúchali, a nebrání zjewným ženkám hřiešným po městech býti křesťanských: protož ta pomlúwánie tajná i zjewná zapowiedáme pod pokutami dolepsanými.

Jedenáctá, že někteří utrhají obci této i kněží, že jsú přepustili některé kláštery i kostely zbořiti. Toť utrhánie tajné i zjewné zapowiedáme pod pokutami dolepsanými; neb jest to přepuštěno, ne tak aby šlo na potupu boží nebo jeho swatých aneb které swátosti kostelnie, ale pro wýstrahu wětšieho zlého w této obci w ta doby příštieho z nedopuštěnie toho. A ktožbykoli k tomuto nálezu neb ustawení, každému dielu jeho, nechtěl přiwoliti ani jeho zachowati: ten jestli w městě, nemá w městě trpěn býti; pakli kromě města, nemá býti přijat do něho, leč slíbí je wěrně a stále zachowati, a jemu sě slowem ani skutkem neprotiwiti.

Dwanácté, aby wšickni kněžie města našeho sworně a jednostajně wyznáwali zjewně na kázaní před lidmi, když toho potřebie bude, wieru obecnú křesťanskú o sedmeře swátosti kostelnie i o jiných kusiech křesťanských, w nichžto druzí pochybují neb nedokonale wěřie.

39.

Stawowé Čeští obojí strany činí umluwu mezi sebau o sjezd na Žebráce o wánocech n. př., o příměří ꝯc.

Bez datum, r. 1427, *asi m. Sept. (Z rkp. kapit. Pražské. O,* 37.)

„Infrascripta obligatio est realiter facta de anno domini MCCCCXXVII in aestate, post recessum Electorum et aliorum principum de campo propter terrorem Taboritarum et Hussitarum.“

We jméno božie amen. My Hynek Krušina ze Šwamberka, Jan z Risenberka odjinud ze Skály, Aleš ze Šternberka odjinud z Holic, Hanuš z Kolowrat seděním na Krašowě, Zdeněk z Rožmitála seděním na Zbiroze, Zdeslaw Tluxa z Buřenic purkrabie na Karlštaině, Wilém z Nečtin seděním na Kornberce, Burian z Gutštaina, Zdeněk z Drštky purkrabie na Týně, Jan z Wrtba řečený Štěpanowec, Bušek Calta z Kamennéhory, Jan z Paběnic řečený Hrabiše, Habart ze Hrádku seděním na Lopatě, Lwík z Jiwian purkrabie na Přimdě, Jan z Lestkowa seděním na Waldce, Lwík z Rowného, Iwan z Bubna, Jindřich ze Sedlce purkrabie na Radyni, Bohuslaw z Chlumu, Jan starší i mladší bratřie z Ulic, Wilém z Přiechowic, Wilém z Netunic, Dúc z Wařin, Záwiše z Jimlína, Sezema a Hynek bratřie z Kocowa, Protiwa ze Swejšína, Jindřich ze Šwamberka, Petr a Pawel bratřie Ebrswini, Hrdoň z Dubňan seděním na Krakowci, Oldřich ze Slawic, Habart z Adlar, purkmistr a radda města Nowého Plzně:

Wyznáwáme tiemto listem předewšemi, ktož jej čísti nebo čtúce slyšeti budú, že sme učinili, a mocí tohoto listu činíme, umluwu s slowútnými: Jaroslawem z Bukowiny, s Janem Blehem z Těšnice, s Welkem z Březnice, s Janem z Kralowic, hauptmany, s knězem Prokopem i s jinými staršími wojska Táborského a Sirotčieho; a

s urozenými pány, Meinhartem ze Hradce, Benešem z Kolowrat, Mikulášem z Lantšteina; a s statečnými a slowútnými Chwalem z Machowic a s Přibíkem z Klenowého sedèním na Střiebře, Petrem a Janem bratří ze Swejšína sedèním na Orlíku, Alšem z Žeberka, Jindřichem Hlawáčem z Dubé, Janem Koldú z Žampachu, Janem Žampachem z Potenšteina, s Benešem z Mokrowús, Janem z Rúpowa, Olfartem z Jawora, Bohuslawem z Wlčieho, Jakubem Kroměšínem z Březowic, Lwíkem ze Slawic řečeným Wšerubec, Františkem z Kotwice, Jaroslawem z Trocnowa, Jiříkem z Waldeka, Sigmundem z Třebolowic, Mikulášem Zásmukem, Petříkem z Luhowa, Janem Sudlicí z Běstwiny, Čeňkem z Šárowa, Jakubem Čeňkem z Malešowa, Buškem ze Smolotyl, hauptmanem na Tachowě; a s opatrnými, múdrými, purkmistrem a konšely i obcemi měst Klatow, Domažlic, Sušice, Piesku, Prachatic, Horaždějowic, takowúto: že na den narozenie syna božieho najprw příštieho máme sě sjeti my swrchupsaní páni, panoše, zemené, město Plzeň kraje Plzenského do Žebráka; a swrchupsaní hauptmané a obce Táborské a Sirotčie, i páni, panoše, města jich strany do Berúna. A tu sě sjedúce, máme swé mistry a kněží a některé ze starších na Žebráce hradu postawiti; a oni swrchupsaní hauptmané obce Táborské, Sirotčie, páni, panoše, města, také swé mistry a kněží tudiež na Žebráce hradě s některými staršími, kteříž sě jim zdáti budú hodní k tomu, mají postawiti; a to když jim dáme žiwý základ za ty, kteréž nám z mistrów, kněží a starších swěřie, a na našem je hradě na Žebráce postawie, do Berúna w jich moc, kteřížby sě jim zdáli, z našich wybrati, wždy dwa za jeden, kromě těch, bez nichžby to slyšenie nemohlo býti A tu když se sjedú, mají spolu o ty wěci, o kteréž smy rozdielni mezi sebú, bratrsky z písma swatého mluwiti, zdaliby s pomocí pána boha wšemohúcieho mohli sě sami sjednati a mezi námi tyto swáry a krwe prolewánie stawiti. A na čemžby tu spolu jsúce se jednostajně sjednali, to slibujem bezewšie otpory přijieti a to skutečně wésti, a budeli potřebie, i brániti proti každému žiwému člowěku toho tupiti chtějíciemu, s pomocí pána boha wšemohúcieho. Pakliby sě ty osoby s obé strany wydané na čem nemohly sjednati, jehož pane bože rač ostřieci: tehdy my swrchupsaní slibujem to, což nám mistři a kněžie, i jiní, kteříž k tomu budú wydáni, a kteříž budú na swrchupsaném miestě s námi swedeni, dowedli písmem zákona božieho starého neb nowého, přijieti. Pakliby sě komu zdálo z nás, žeby dówod, kterýmžby dowodili, nebyl w prawém rozumu powěděn: tehdy mají nám k tomu dowesti doktory prwotnie cérkwe swaté i jinými doktory swatými, kteříby písmem swým nebyli otporni písmu zákona božieho starého neb nowého. A cožkoliwěk bude o ta zástie, kteráž jsú mezi námi, tiem trojím písmem, zákonem starým anebo nowým anebo doktory prwotnie cérkwe swaté i jinými doktory swatými, kteřížby písmem swým nebyli otporni písmu zákona božieho starého neb nowého, nebo dekretem dowedeno: to wšecko slibujem přijieti s těmi mistry i kněži tu swedenými

kteříž budú, i s swými poddanými, a to skutečně wésti; a proti těm, kteřížby to chtěli tupiti, . . . chceme pomoci brániti a hájiti s pomocí boží až do těch hrdel a to pod základem najwyšším cti a wiery našie, a pod ztracením wšech statków úřadów swých, a pod wyhnáním z země České.

A dále také umluwu sme učinili: chtělliby kto neb kteří swrchupsaných hauptmanów a obcí Táborských a Sirotčích, i pánów a měst jich strany, w téj umluwy s námi wstúpiti, že máme jej neb je přijieti bezewšie otpory, a to takto aby nám list na sè učinil, zapisuje sě nám k tomu, jakož jsú swrchupsaní hauptmané, obce Táborské, Sirotčie, i páni, panoše, města jich strany nám sě zapsali; a když nám ten list dá nebo dadie s wisutými pečetmi: tehdy je slibujem w téj umluwy přijieti, a jemu také týž list, kterýž sme swrchupsaným hauptmanóm, obciem Táborským i Sirotčiem, i pánóm, panošem, městóm z jich strany učinili, také na sě w táž slowa učiniti s pečetmi wisutými.

Dále také hlediece k tomu dobrému, kteréž w naději božie (w) sněmu má sě státi, příměřie sme mezi sebú učinili až do sw. Jiřie nynie najprw příštieho kteréžto příměřie s swými se wšemi služebníky slibujem sobě křesťansky zdržeti pod základy swrchupsanými, toho přidáwajíc: jestližeby sě kteří z toho wytrhli a je přerušili, aby odčinili podlé sprawedlnosti, a podlé nálezu těchto oprawcí: urozených pánów, pana Hanuše z Kolowrat, seděním na Krašowě, a pana Beneše z Kolowrat, seděním na Ročowě, od nás s obú stranú wydaných. A jestližeby kto buďto s hradu, s města neb s twrze wedle nálezu a oprawcí neodčinil druhé straně: ten aby čest a wieru ztratil neb propadl, a k tomu aby zbawen byl wšech swých statków mowitých i nemowitých i wšech swých úřadów, a z země wyhnán byl; a obě dwě straně, kdežby takowého přewèděly nebo jeho stawily, a jeho k odčinění, cožby bylo naň seznáno, přiwedli pod týmiž pokutami jakožto toho příměřie státi [1]), tehdy pán toho služebníka má to druhé straně listem swým dáti wěděti na najbližší jich posádku týden napřed; a w tom týdni nemá druhé straně škoditi, ani od nich na sě péči mieti. Také kněžie s obú stranú aby měli bezpečenstwie od obú stranú jeti neb jíti z posádky na posádku; a zwláště ti, kteřížby jeli k tomu sněmu, nebo o to pracowali.

Také sme swolili obè straně, aby silnice byly swobodny, a ižádný na nich nepřekážel. Pakliby kto překážel a s tiem popaden (byl), nad tiem mají pomstíti wedle zákona božieho a winy jeho.

Toto ještè přidáwáme: byliliby kteří kteréhožkoliwèk stawu, rytieřského kněžského neb robotného w této zemi České, jehož pane bože rač ostřieci, ježtoby sě wolně wytrhnúc, nechtěli přijieti buďto té wýpowědi, kterážby sě stala od ní

[1]) Zde w starém přepisu něco patrně chybí.

strów a od kněží, kteřížto mají swedeni býti jednostajně, anebo těch dówodów, kteřížby byli jim dowedeni obyčejem swrchupsaným, anebo někto z nich přijieti nechtěl: proto ti, kteříž sú strany jeho neb jich, nemají swé wiery křesťanské a cti a jiných základów swrchupsaných ztratiti. Ale (ktoby) těm, kteříž to což swrchupsáno stojí přijmú, sobě pomoci na takowého swéwolníka nechtěl: takowýby také pro to nepomoženie podlé swé moci, swú wieru křesťanskú a čest a jiné základy swrchupsané ztratil. A ta pomoc aby šla podlé každého řádu a stawu.

Kteréžto wšecky wěci swrchupsané my swrchupsaní každý z nás slibujem ctně pod základy swrchupsanými zdržeti s pomocí boží bezewšeho přerušenie. A tomu na swědomie a pro zdrženie swrchupsaných wěcí, pečeti naše wlastnie s naší dobrú wolí i s přiznáním k tomuto listu sme přiwěsili. Datum etc. Anno domini M°CCCC°XXVII.

40.

Zápis na příměří mezi pány strany králowské w Čechách a mezi Domažlickými oc. uzawřené.
Bez místa, 1428, 25 *Nov. (Orig. arch. Domažlic.)*

My Fridrich a Hanuš bratřie z Kolowrat, seděním na Libštýně a na Krašowě, Burian a Jan bratřie z Gutštýna, seděním na Bielé, Wilém z Nečtin seděním na Komberce, Bušek Calta z Kamennéhory, seděním na Rabštýně, Jan Štěpanowec z Wrtba, Iwan z Nečtin, seděním na Bubně, Ctibor z Wolštýna, seděním w Hostúni, Jan z Frumštýna, Pawel Ebrswin seděním na Nekměři, wyznáwáme tiemto listem wšem obecně, ktož jej uzřie nebo čtúce uslyšie: že sme wstúpili a mocí listu tohoto wstupujem w prawé a křesťanské příměřie s urozenými panošemi s Janem z Bezdědic, řečeným Řitka, hauptmanem na Domažlicích, a s Olfartem z Jawora, hauptmanem na Wilštýně, i s jich se wšemi služebníky i poddanými, ot dánie listu tohoto až do sw. Jiřie nynie najprwé příštieho, a ten den celý až do západu slunce swým během přirozeným; a w to swrchupsané příměřie přijímáme k sobě swé wšecky služebníky a poddané. Kteréžto příměřie slibujeme napřed sami za sě i za swé služebníky a poddané wěrně pode ctí a pod wěrú křesťansky zdržeti a zachowati, a k tomu pod základem třmi tisíci kop grošuow dobrých střiebrných rázu Pražského; paklibychom co proti tomu příměří učinili aneb naši služebníci, jehož pane bože nedaj: tehdy to jmáme oprawiti pod swrchupsaným základem, jakž urozený panoše (Zdeněk) z Drštky, purkrabie na Týně Horšowském, a Jan z Bezdědic, hauptman na Domažlicích, řkú a kážú. A to jmáme a slibujeme učiniti we čtyřech nedělech od wýpowědi swrchupsaných oprawcí. Paklibychom toho wšeho neučinili, cožby nám od swrchupsaných oprawcí bylo rozkázáno: tehdy sme swrchupsaný základ tři tisíce kop grošuow propadli našim wěřícím swrchupsaným; kterýžto základ swrchupsaný jmáme a slibujem we čtyřech nedělech od seznánie swrchupsaných oprawcí pořád čtúce w městě w Do-

mažlicích swrchupsaným našim wěřícím plniti bez odpory wšelikteraky, kdežby nám ukázáno bylo u ctného hospodáře našimi wěřícími aneboli swrchupsanými oprawcemi, tak jakož základnie práwo w České zemi běží. Pakliby nám naši wěřící wýšepsaní pro naše neplněnie přimlúwali anebo láli: tehdy jsme my proti nim křiwi a oni proti nám prawi. A ktožby jeli ku plnění našim wěřícím do swrchupsaného města do Domažlic, jmají bezpečně gleitowáni býti s těmi se wšemi, ktožby s nimi jeli, aby mohli bezpečně přijeti a zase odjeti na swá obydla. Zjewně jest wymluweno, kdyžby swetého *(sic)* Jiřie minulo, že proto wždy jmáme w příměří a ſoredu křesťanském státi pod swrchupsaným základem, doněwadžbychom našim wěřícím neboli oni nám nedali šest neděl napřed wěděti pořád počítajíc, my jim do Domažlic a oni nám na Bielú, listy swými anebo rytieřským člowěkem. A také jest wymluweno, že w tom příměří nejmáme z holduow a z toho držienie, kteréž sme prwé drželi, wystúpiti, a toho dále na ty lidi nejmáme přičiniti, ani jich k kterým robotám tisknúti. A to wšecko, což swrchupsáno stojí, slibujem pode ctí a pod wěrú a křesťansky zdržeti. A pro lepšie swědomie i jistost sme swé wlastnie pečeti přitiskli k tomuto listu s naší dobrú wólí i s přiznáním. Jenž jest dán léta po narození syna božieho tisícieho čtyřstého a osmmezcietmého, ten čtwrtek den sw. Kateřiny panny dóstojné ɔc.

41.

Artikulowé kněží Pražských o zachowáwaní řádůw církewních ɔc.
Bez datum r. 1428 *neb* 1429. *(Z rkp. arch. Třebon.)*

Mistrowé a kněžie Pražští a kněžie Nowoměstští toto spolu jednostajně drží, wyznáwají w skutku, zachowati chtie a proti každému, ktožby tomu odporen byl, s boží pomocí wedle swého řádu a powolánie brániti chtie a hájiti mienie, a kněžím, jenžby těchto řáduow w dole položených newedli, w swých kosteléch ani kázati ani slúžiti dopustiti nechtie.

Najprwé držíme a wěříme a k témuž wšecky křesťany napomínáme, aby wěřili a držali, že Kristus jest prawý buoh a prawý člowěk w swátosti widomé těla božieho, swým wlastním přirozením a podstatú jeho přirozeného bytu, tú kterúž jest wzal z panny Marie, a kterúž sedí w nebi na prawici otce; jemuž w té swátosti poctiwost modlením, klaněním, klekáním, swětla pálením a jiných poctiwostí okazowáním, má sě dieti.

It. wěříme a držíme, že sedmera swátost jest kostelnie, totiž: křest, biřmowánie, pokánie, swátost těla a krwe božie, kněžstwo, manželstwo, olej swatý, jenž z wiery křesťanské jsú potřebná a spasitedlná duši lékarstwie a odewšech křesťanuow mají držána a welebena býti.

It. držíme, že swátost krstu obyčejem cierkwe swaté s kmotry, s modlitbami řečmi obyčejnými, s křizmem a olejem poswěceným a s trojím pohřiežením neboli lm wody swacené, a s jinými řády obyčejnými má wedena býti, a to když poně časem a miestem mohú ty wěci zachowány býti.

It. držíme k lékařstwí dušem, jenž w hřiechy padaly jsú a padají, a káti se ji: zpowědi ústné knězi řádnému a zpósobilému mají činěny býti, a lékařstwie itedlná, jako postowé, almužny a modlitby a jiní dobří skutkowé za hřiechy ka- wzkládáni mají býti.

It. wěříme a držíme, že swátost poslednie oleje kladenie na nemocné, jenž ji wedle řádu a obyčeje cierkwe swaté, má býti wedena a kladena; a my nalnáme wšecky, i potom chceme napomínati, aby, když w nemoc těžkú upadnú, wátosti neopomietali, aniž kterak tupili; neb tupitelé té a jiných swátostí měliby káni býti wedle obyčeje uloženie a řádu kostelnieho.

It. wěříme a držíme, že desatero božie přikázanie a jiní kusowé zákona bo- mají odewšech křesťanuow pod zatracením zachowáni býti w rozumu prawém a swatého a w rozumu swatých, kteříž se s duchem swatým sjednáwají, zwláště iece k matce a mistryni wšech nás cierkwi swaté prwnie duchem swatým zpra- ané, k jejím skutkóm a zachowáním.

It. držáno má býti a zachowáno, že w zahubení winných lidí nemá zákon r we wšech swých wěcech súdných přiwázen a nasledowán býti, aniž zahubenie ěka od koho w swé při wlastnie aneb z swé pomsty má wedeno býti, aniž na má zahubenie jíti, jedno, ktoby jinak nikoli nemohl naprawen býti, aniž kdy , jedné kdyžby náramná núze a potřeba toho byla, a zákon nowý toho dopú- a skrze moci zřiezené potwrzowal to, wšak ještě aby z welikého slitowánie a wahami šestnácti kusów lásky, kteréž klade sw. Pawel k Korintóm, bylo zacho- o, a zpráwa ona zákona přirozeného: což sobě nechceš rozomně, to jinému nečiň.

It. wěřeno má býti a držáno, že wěci cizie od kterakkoli sprawedliwých bě- obecným netoliko nemají lakomě brány býti, ale aniž mají žádány býti, aniž lliwě dotýkány, a lid křesťanský na swých statciech útisku nemá trpěti, wedle enie swatého Pawla: zlé wěci nemají činěny býti, aby dobré wyšly.

It. wěříme a z písma shledáwajíce držíme, že swětí w nebesích křesťanóm wěrným swými prosbami a laskawými pomocmi wedle jich zpósoby spomáhají, křesťané mohú hodně žádati i prositi za pomoc i přímluwu, přitom wšak po- osti, kteráž na samého boha slušie, na ně newznášejíce, ale tú měrú, jakož sluší atým sě mieti, k nim se majíce; a cožkoli neřádného by bylo zřízenie k swa- a nad mieru žádanie, to zamietajíce.

It. držíme a z mnohých písem shledáwajíce i swatým, jenž se w písmiech zá- božieho základem *(sic)* wěříme, že dušem z těla wyšlým miesta očistce po tomto

žiwotě jest zpósobeno, jenž doplna zde jsú dosti za hřiechy nečinily, a potom tar sě čistiece spaseny budú, a že wěrní křesťané zde w tomto žiwotě pro swazek lásk a ducha mohú a mají posty a modlitbami, almužnami a swatými skutky milostíw spomáhati, přitom wšak opowrhúce a hyzdiece wšecko lakomstwie, zisky kněžsk neřádné a wšeliké swatokupectwie, kteréž někdy kněžie lakomí a swatokupečtí né podnes jednáchu a ještě jednají.

It. držíme a zachowati wěrně mieníme, že řád a obyčej na mši a nespořiec i při jiné službě boží w znameních a rúše obyčejném jest řádný a podobný, jako na mši jest humerál, alba, štola, mappula, pás a ornát obyčejem cierkwe swaté zjed naný, kterýžto řád bez znamenité núze a příčiny hodné a weliké na mši i při jiných službách božích od swatých ku poctiwosti a k chwále boží zjednaných a zpósobilýc od kněží Kristowých nemá opuštěn býti, ale w skutku držán a zachowán.

It. na nás kněží že toto slušie, aby což se jest jednú líbilo, a zwláště řád ného a dobrého, aby sě i potom líbilo; jestliže slyšenie řádné jest jistě bezpečn neúkladné a wedle opatrnosti lidské, což najdéle mohú ohraditi při swatú i osob k tomu wydané, nás bude moci potkati, my mieníme k němu swoliti, jedno prot abychom, což sme častokrát žádali, toho, přijdeli k nám, nepomietali a sebe w p směch i pohoršenie nedali; druhé, že obecnie roztržky w wieře a jiné wěci těž w duchowenstwí spletené obecnými sněmy křesťanskými konec jsú braly, zdali tudiež i našim nesnázem milý pán buoh konec učiniti ráčil.

It. při těchto kusích neb artikulech nynie popsaných božské wěci za bož lidské za lidské wěci jmieny buďte; jestliže při těch wěcech, kde jsú lidské w tě artikulech, událoby sě nám potom smyslu lepšieho dojíti nežli nynie máme, nechcem opowrci, ale přijieti pro spasenie našeho lidu nám poddaného, tak aby prwé nic nezměňowali, jediné aby najdřiew wuobec wšem, mistróm tociž s žím obojieho města Pražského a těm, kteříž jsú při smlúwě byli a w té umluw se přídržie, jim powěděli a na ně wznesli, a skrze ty což bude zespolka u aby držali.

C. VIII.

ZÁPISY ROZLIČNÝCH OSOB,

od r. 1398 do 1428.

Zbírka prwní.

1.

Prokop markrabě Morawský a zprávce zemský w Čechách ke dskám zemským i dworským o učiněném rozsudku písemnau zprávu dáwá.

W Praze, 1398, 13 *Jun. (DD. XIV,* 126.)

Prokop, z božie milosti markrabě Morawský: wám úředníkóm Pražským zemského úřada i dworského od desk dáwámy wěděti, že o tu při mezi knězem Ješkem proboštem ode Wšech Swatých, a Zachařem ze Stowic, purkrabí na Zwiekowě, o hrad Kostelec a což Chwalowa zbožie bylo ze Rzawého, o to smy králowým kázaním je rozsúdili panským nalezením a s diekem jich obú stranú, tak že což zwodów nebo ustaných práw kterých póhonów, buď o škody neb o to jisté zbožie, to jmá wšecko mezi nimi s obú stranú minúti, a ten hrad Kostelec i se wším Chwalowým zbožím to jmá knězi Ješkowi swrchupsanému a Mikšowi z Sešlic ostati, a Zachar swrchupsaný ani jeho erbowé nejmají k tomu ižádného práwa, a slibují podectí a pod wěrú, a rukojmě pod pěti stem kop, poslušenstwie swrchupsaného wyrčenie trpěti. A toť my wyznáwámy a žádámy, abyste podlé tohoto listu w obojí dsky znamenali, a jiná jich wšecka práwa póhonná a zdržaná wymazali. A na swědomie toho swrchupsaného swú smy pečet přitiskli. Dán w Praze, ten čtwrtek w ochtáb božieho těla, léta od narozenie božieho tisíc tři set dewadesátého osmého léta.

2.

Hynek z Kunstatu (příjmím Suchý Čert) dáwá gleit a bezpečenstwí před posádkau Znojemskau wšem wincéřům a jich dělníkům we winohradech.

We Znojmě, 1402, 29 *Apr. (Orig. arch. Třebon.)*

Já Hynek z Kunina města, pán na Rabštaině a hauptman w Znojmi: wyzná-

wám tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej slyšie neb budú čísti: že sem d
i dáwám swój prawý křesťanský gleit i swé wěrné bezpečenstwie těm winohradó
ježto ctní a slowútní panoše Jindřich z Lutowé a Ješek z Kunzoka w Tasowicí
mají, i jejich wincieróm i dělníkóm; a slibuji jim swú dobrú wěrú bezelsti, já sá
za se, za swé wšecky služebníky i pomocníky, i za ty za wšecky, ktož pro mě ch
učiniti nebo nechati, aby mohli swobodně na těch winohradech dělati, to wíno s
brati i wézti kamž chtie k swé potřebě; a nemají na mě, ani na markrabiny p
sádky, ani na mé ižádné péče mieti. Dat. w Znojmi, sabbato post festum S. Georg
anno domini M°CCCCII°.

3.

Jošt markrabě Jindřichowi z Rosenberka swědčí o wýpowědi p. Janem Krušin
mocně učiněné w rozepři mezi Raubíkem a Wáchau.

W Praze, 1406, 6 *Oct.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Jošt z božie milosti markrabě Bramburský a Morawský, urozenému pánu Ji
dřichowi z Rosenberka swú přiezeň i wšecko dobré.

Urozený pane, milý přieteli! Dáwámeť wěděti o tu při, ježto jest byla me
Bernhardem Rúbíkem s jedné strany, a Wáchú a jeho s druhé strany, jakož s
toho oba byla přišla na urozeného pána Jana Krušinu pod pěti sty kopami gr
šuow: tu se jest on pan Jan Krušina o to s námi i s jinými pány tázal, a wyře
mezi nimi. Dán w Praze, w tu středu po S. Francisku, anno domini M°CCCCVI

(L.S.) De mandato D. Marchionis: Stephanus.

4.

Zbyněk arcibiskup Pražský dáwá ke dskám swědectwí w rozepři mezi Oldřiche
Zajícem z Hasenburka a mezi Přibíkem a Baštínem.

W Raudnici, 1407, 10 *Mai.* *(DD. XIV, 233.)*

My Zbyněk z božie milosti Pražského kostela arcibiskup, a papežské stoli
legat: wyznáwámy tiemto listem, jakož jest Králowa M' Přibíkowi a Baštínowi, p
nošem swým, bratra našeho Oldřichowy dědiny w Dubanech za odúmrt dala, a c
se w to uwázali, a towařiše bratra našeho, bez něho, toho jistého Přibíka a Bašt
zjímali: tuť jest Králowa M' proto na bratra našeho horlila, a pak naposledy n
a podkomořiemu poručila, abychom najprwé kázali bratru swému ty towařiše p
pustiti, a ohledati to, jestližeby ty dědiny jakožto odmrt na Králowu M' sprawedli
spadly, aby jim na tom bratr náš nepřekážel; pakliby na Králowu M' nespadly
bratr náš k tomu sprawedliw byl, a to dskami zemskými pokázal, aby oni jeho t

s pokojem nechali. Tuť jsú oni w tej mieře a w našie umluwě na bratra našeho žalowali před pány, a my se toho nikdy nezbawili. Dán w Rúdnici, léta od narozenie božieho čtyřidcteset *(sic)* sedmého, w úterý po S. Stanislawě.

5.

Swědectwí p. Jana Krušiny z Lichtenburka w téže wěci.

(W Praze,) 1407, *b. d. (DD. XIV, tamže.)*

Já Jan Krušina z Lichtenburka, hofmistr krále Římského a Českého, wyznáwám tiemto listem před každým, že o tej při, jakož jest mezi Oldřichem Zajiecem z Hasenburka a mezi Přibíkem a Baštínem a jich towaříši, že jest Králowa M' poručil to mocně knězi Zbynkowi arcibiskupu Pražskému a Konradowi podkomořiemu swému, tak jakž jich listowé lépe swědčie a wyprawují. A to mi jest swědomo, a při tom sem byl. Dán léta od narozenie božieho tisíc čtyřista sedmého.

6.

Jan z Austí a na Kamenici swědčí o dáwné cestě ke skladu solnímu w Prachaticích.

Na Kamenici, 1410, 23 *Mai. (Liber memorab. Prachatic.)*

„Swědomí proti Píseckým wedená, že formané wšickni, k skladu solnímu Prachatickému jezdíce, nebyli powinni na Písek jezditi, kromě z kraje Podbrdského.“

My Jan z Ústie, seděním na Kamenici, wyznáwáme tiemto listem wuobec, ktož jej uzří nebo čtúcí slyšeti bude, že sme se uptali na swých starých panošech i našeho města Ústie starých lidech, i na starých kupcích, ježto sú od staradáwna s kúpí wuokol šli, že jest dřiewe na Písku od staradáwna žádného skladu nebylo, a ktož sú koliwěk pro kúpi nebo pro suol z našeho města Ústie, i z Týna, i z jiných měst okolních i wsí z našeho kraje jeli do Prachatic, ti sú jezdili zase na Wodňany, anebo kudyž se jim najblíž zdálo; i také kteříž sú dělali s solí nebo s jinú kúpí k Hoře, tiť sú tak tudy jezdili beze všech překážek; kromě těch měst a wsí, kteréž ku Podbrdí slušejí, tiť sú na Piesek jezdili a tu suol bráwali. A také mně jest to swědomo, jak jsem já zde pánem w Ústí, že ještě za mne moji wozowé i mých lidí dělali sú pro suol i pro jinú kúpi do Prachatic těmi silnicemi; i k tomu také jiných lidí kúpě a wozowé šli sú skrze mé město a těmi silnicemi, a já sem je wídal. A pro wětší jistotu toho pečet wlastní kázal sem přitisknúti k tomuto listu. Dán na Kamenici, w pátek po božím těle, léta božieho po čtrnácti stech desátého. (Podobné swědectwí wydali také Bechynští a Mikuláš Hrúza z Wellhlaw.)

7.

Prosba o práwní naučení w rozepři o dědictwí.

Od nejmenowaného asi r. 1410 *psaná. (Rkp. Třebon. C.* 5.*)*

Služba má napřed, páni a přietelé milí! Taká sě wěc stala: že člowěk jeden z našie wsi tudiež kúpil tři čtwrti děddiny sobě a swé ženě manželské a swým budúcím, ježtož to leží w purkrechtniem práwě. Tu sta spolu měla děťátko s tú jistú ženú manželskú. Potom po některém času neuchowal buoh té jisté jeho manželky; tu otec ten jistý ostal s tiem jistým děťátkem w tom zboží. A potom po některém čase neuchowal buoh otce; tu ostal ten sirotek w swém dědictwí. Potom také buoh neuchowal toho sirotka. Tu sě přiswěděile dwě tetě k tomu jistému zboží: jedna teta byla polúsestřie otci toho sirotka z jedné mateře, ale jiného otce; a druhá teta byla jest polúsestřie mateři toho sirotka otcem, ale jiné mateře. A tu chce mieti jedna teta, ježto jest otcem tomu sirotku, lepšie práwo k tomu zboží, než ta teta po mateři, tak jakž znají kmetie, že jest kúpil potom swým budúcím. Protož prosím, račte nás naučiti z plného práwa, kterásby k tomu měla lepšie práwo mieti: tali teta po otci, či po mateři, či coby toho práwa bylo; za toť prosím Wašie Milosti *(sic).*

8.

Přední páni Morawští swědčí p. Jindřichowi z Rosenberka o tom, co mezi Budějowskými a jím r. 1394 jednáno bylo.

We Wídni, 1411, 18 *Mart. (Kopie arch. Třebon.)*

Já Smil z Bietowa, a já Albrecht z Puchaim, a já Bernart z Lichtenšteina, a a já Petr z Krawař, a já Wáclaw z Cimburka: wyznáwáme tiemto listem obecně wšem, ktož jej uzřie nebo čtúce slyšeti budú: že sme slyšeli, že když král Wáclaw stawen byl pro některé wěci skrze přátely swé a kniežata a pány České i rytieře i panoše, že w tu doba některá města lekajíce se za ty zámky i za swé statky, i poddaly sú se pod těžkými pokutami a záwazky, i člowěčenstwie prawé a wěrnost slíbily proti wšelikakému člowěku. A tak w tu doba ležal pan Jindřich z Rosenberka s pomocí kniežete Rakúského i s jinými přátely swými s Čechy i s Němci s rytieři i s panošemi z Čech i Rakús i odjinawad, kteréž je sobě tu doba ku pomoci mohl mieti, a chtiece Budějowské připrawiti, aby se též poddali a zawázali i zapsali, jakožto některá města učinila, ježto jich zápisy jmá. A když jim toho podali, před nimi ležiec, tehdy oni ohledawše zápis, i zdál se jim twrdý, i žádali, aby od nich odtrhli. A dali jim rok rozmyšlenie na tu wěc; a když jim to nemohlo jíti, tehdy potom žádali za puol léta, potom za čtwrt léta; a když widěli že nechtie

od nich bez konečně umluwy odtrhnúti: tehdy znamenajíce swú záhubu a škodu welikú i toho města, kteráž se jim dála okolo města na jich forberciech i na jiných dwořích, na jich wsech a chudých lidech i jiných poddaných a k městu přislušejících: tehdy sú se dali w taidinky, a takúto umluwu učinili, jakož tuto slowo od slowa se wypisuje:

My purkmistr, konšelé i starší z obce nám k radě přidaní, i wšecka obec města Budiewického, wyznáwáme tiemto listem wšem ktož jej uzřie neb čtúc slyšeti budú: že sme se umluwili s uroz. pánem p. Jindřichem z Rosenberka i s jeho jednotníky a pomocníky, a slibujem, že *(sic)* po odtrženie od města w měsieci pořád zběhlém wydati dwa z pánów a dwa z zeman, cožbychom koli učinili proti uroz. panu Jindřichowi z Rosenberka i proti jeho wšem pomocníkóm, kteříž jsú tu jemu ku pomoci poslali a spolujednotníkóm jeho; a jestližeby ti páni a zemané w ruoznici byli, tehdy najwyšší ubrman duostojný biskup kněz Jan biskup Litomyský: a což a jakž ten mezi námi jakožto najwyšší ubrman učiní, to slibujem zdržeti a zachowati pod týmiž pokutami, jakožto jest město Wodňanské se jemu zapsalo.

Protož wyznáwáme, když sú se ty umluwy dály, že sme my u wojště tu před městem byli, ne tu wojensky ležiece, než přijewše po swé některé potřeby; a pak tak jakož jest uroz. pán Jindřich z Rosenberka přietel náš milý poslal k nám služebníka swého Wojtěcha z Kraselowa, žádaje od sebe i od markrabě Jošta i od těch wšech kteříž sú w jednotě a w zápisu byli, abychom jemu swědomie dali těch umluw, při kterýchž sme byli, a túže nám toho, že Budiewičtí wýmluwy w tom mají a jemu nedrží i těm wšem dobrým lidem, kteříž sú tu byli s ním a jemu ku pomoci, a ježto sú s ním w jednotě; a zprawil nás, že ten rok, kterýž měl u Budějowicích držán býti, že KM' je obeslal, aby dali wěděti panu z Rosenberka i těm, ktožby měli s ním na roce býti, aby se k tomu roku nepřiprawowali, že JM' nemóž k tomu roku poslati pro některé příčiny hodné, ježto swým časem pan z Rosenberka i jeho jednotníci a pomocníci zprawení budú, a také že sú již ty IV neděle dáwno wyšly, a wedle těch umluw, při kterýchž sme byli před Budějowici, jemu i s jeho jednotníky a pomocníky žádného konce neučinili. A my k jeho prosbě dali sme jemu swědomie těch wěcí, při kterýchž sme byli, co je nám swědomo tu před Budiewici, jakožto pak w našem listu swrchupsáno stojí. Dán u Wiedni, léta božieho MCCCCXI, ten den na středopostí.

9.

Dominik kanowník Litomyšlský w téže wěci swědectwí wydáwá.
We Switawdch, 1411, 9 *Dec. (Kopie arch. Třebon.)*

Já Dominik kanowník Litomyský wyznáwám tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej uzřie nebo čtúce uslyšie, že w tu dobu byl sem w kanceláři KM'i krále

Wáclawa, krále Římského a Českého ꝛc. pána mého milostiwého, a byl sem po JM^u zuostal z rozkázaní JM^u, když jest JM^t do Říše táhl, wedle najjasn. kniežete a pána Jana bratra JM^u, markrabě Bramburského, a wedle najpoctiwějšieho otce w pánu bohu Wolframa arcibiskupa Pražského ꝛc. i jiných k nim přidaných k zprawowánie a k zřízení koruně České na miestě KM^u až do nawrácenie zase JM^u do země. A tu jest přišla žaloba před Jich Milost, žalujiece na Budějowické; a to sú rozsúdili wedle pří a wedle dobrých swědomie je konečně a miestně se panem Jindřichem z Rosenberka i služebníky i poddanými jeho, a s jinými zemany a služebníky KM^u; tak jakož té wýpowědi pan z Rosenberka listy má. A tu sú i hned chtěli list ten jich starý zkaziti a list nowý té wýpowědi udělati pod KM^u pečetí a proto, aby se Budějowičtí nenawracowali zasě tiem dřewním listem ani na pana z Rosenberka ani na jeho ani na jiné zemany a králowy služebníky. Neb jest tu dowedeno na ně od pana z Rosenberka i od jiných zeman a od králowých služebníków, že přes dřewní wýpowědi a přes umluwy, když swuoj čas widěli, že sú nikdy nezdrželi a wždy leckakés wěci počínali, ježtoť sú proti panu z Rosenberka i proti pánuom a zemanuom i proti swobodám wšie koruně České; a jakož se je pak o to wšecka země welmi búřila. A oni prosili sú, a řkúce, že KM^t bohdá skuro zasě w zemi bude; a když JM^t bude w zemi, aby JM^t sám přítomně ráčil ten list proměniti. A tak proto, když sú JM^u posli přijeli, a prawiec, že JM^t skuro bude w zemi, tehdy sú tak do JM^u necháni. A pak potom ty wšecky wěci několikrát sú opět zrušili; jakožto najpoctiwějšie otec kněz Jan biskup Litomyský, pán mój milostiwý, konečnú wýpowěd činí, aby dále nemohli již takowých zmatkuow wiece činiti. A toto co sem swrchupsal, i nyní při čem jsem, také swú rukú jsem popsal k swědomie panu z Rosenberka i těm dobrým lidem, a prstenem a signetem swým sem zapečetil. Psán w Switawách, léta od narozenie božieho tisiec čtyřstého jedenáctého, tu středu před S. Lucií.

10.

Hynek z Ronowa a z Letowic propuštěn jsa z wězení, slibuje nemstiti se na páních z Kunstatu.

We Wýškowě, 1412, 6 *Dec. (Orig. arch. Třebon.)*

Já Hynek z Ronowa, odjinad z Letowic, wyznáwám tímto listem každému, ktož jej uzří nebo čísti slyšeti bude: že jakož mě urozený pan Erhart z Kunstatu jal, a hrad i zbožie mé odjal s swými přátely i pomocníky a služebníky swými: tak já Hynek swrchupsaný slibuji pod wěrú a pode ctí i pod přísahú jemu panu Erhartowi swrchupsanému a urozeným pánóm Erhartowi z Kunstatu odjinad ze Skal, Jánowi z Boskowic odjinad z Brandýsa a Erhartowi Pušce z Kunstatu, ani jejich přá-

slóm i pomocníkóm, ani jejich služebníkóm, ani nikomému ktož sú podlé nich zašli, ty wěci, což mi se jest stalo od nich, ničím zlým skutkem ani radú ani kterým práwem buď duchowním neb swětským, dokudž jsem žiw nespomínati. Paklibych jim neb jich přátelóm, nebli jich pomocníkóm anebo služebníkóm čím zlým spomínal, kterakžkoli radú nebo skutkem, a byl uswědčen, žebych toho nezdržel, jakož swrchu psáno stojí: tehdy znám tímto listem, že sem čest a wíru ztratil. A jestliby urozený Čeněk z Ronowa bratr muoj wlastní kdy se panem Erhartem nebo jeho přátely nebli s jich služebníky i pomocníky který ustrk učinil, neb kterú řeč měl o ty wěci, že k tomu mej wuole nenie, ani má býti, ani jemu mám, i slibuji tej wěci nepomáhati. A toho na swědomí a jistost swú sem wlastní pečet kázal swým swědomím přiwěsiti k tomuto listu. A pro lepšie swědomí tejto wěci připrosil sem urozených panuow strýcuow a přátel mých, Hynce a Hanuše bratří wlastních z Lipé, Jana z Lichtemburka odjinad z Bietowa, Petra z Krawař odjinad z Strážnice, Albrechta a Předbora bratří wlastních z Cimburka, že sú swé wlastní pečeti swým wědomím tejto wěci swrchupsané na swědomí přiwěsili k tomuto listu. Jenž jest dán u Wýškowě, ten den S. Mikuláše, léta po narození syna božieho tisíc čtyřsta dwanáctého.

11.

Jan Kyjata ze Zásady jménem králowny Sofie wstupuje w příměří s panem Hynkem Krušinau z Lichtenburka.

W Praze, 1414, 9 *Jun. (Orig. arch. Třebon.)*

Já Jan Kyjata ze Zásady wyznáwám zjewně tiemto listem wšem, ktož jej čísti nebo slyšeti budú, že sem slíbil a tiemto listem slibuji za najjasnější kněžnu a paní, paní Sofii králewnu Českú, paní mú milostiwú, že jest wstúpila a wstupuje w prawé křesťanské příměřie s urozeným pánem Hynkem Krušinú z Lichtemburka i s jeho wšemi služebníky i pomocníky i s těmi se wšemi, ktož sú podlé něho nynie w této wálce anebo pro něho zašli, od dnešnieho dne až do středy ježto najprw přijde, a ten den celý až do slunečného západu. A to příměřie já swrchupsaný Jan ze Zásady slíbil sem a slibuji swú dobrú a čistú wěrú, beze wšie zlé lsti, a pode ctí a pod wěrú, a pod základem dwú tisíce kop grošiew, najprwé za swrchupsanú najjasnější kněžnu Sofii králowú Českú, paní mú milostiwú, i za její za wšecky služebníky i pomocníky, i za ty za wšecky, ktož sú podlé J. M. w této wálce anebo pro ni zašli, že to swrchupsané příměřie wěrně a křesťansky bezelsti zdržáno bude i beze wšeho porušenie, pod takowúto umluwú, že swrchupsaná kněžna a králewá Česká wšechny winy, pře, záwady i nechuti, kteréž jest měla anebo má s swrchupsaným Hynkem Krušinú, na duostojném w bože otci a knězi, knězi Konradowi arcibiskupu

Pražském, a na urozeném pánu Čeňkowi z Wartemberka najwyšším purkrabí Pražském, dosti má a mieti bude. A tu swrchupsanú umluwu, tociž příměřie i poslušenstwie, já swrchupsaný Jan Kyjata ze Zásady slibuji ujistiti i zaručiti, tak jakž se swrchupsaným ubrmanóm zdáti bude, w Praze nynie těchto dní swrchupsaných. Pakliby ta umluwa příměřie, dalšie ujiščenie a poslušenstwie, jakož swrchu psáno stojí, Králowé Milosti swrchupsané, anebo jejími služebníky nebo pomocníky, neboli těmi ktož sú podlé J^ie M^ti neb pro J^i M^t zašli w této wálce, kterak rušeno neb nezdržáno bylo, jehož bože nedaj, a to swrchupsaní ubrmané seznali: tehdy já swrchupsaný Jan ze Zásady wyznáwám na se, že sem ztratil základu swrchupsaného swú wieru a swú čest a dwa tisíce kop grošiew stříbrných rázu Pražského; a těch dwa tisíce kop grošiew Pražského rázu slíbil sem a slibuji tiemto listem swrchupsanému p. Hynkowi Krušině dáti a zaplatiti po seznánie swrchupsaných ubrmanów we čtyréch nedělech hotowými penězi beze wšeho prodlenie, neb tomu, ktožby tento list s jeho dobrú Hynkowú Krušinowú wolí měl. Paklibych těch peněz nesplnil swým wěřitelóm, jako swrchu psáno stojí: tehda slibuji a mám poslati pět panoší rytieřského řádu s pěti pacholky a s desieti koňmi do města do Prahy do hospody od nich ukázané, a tu ležeti mají obyčejným ležením, podlé obyčeje země České a listu obecného, dokudžby jistina i s škodami zaplaceny nebyly. A tomu na potwrzenie swú sem pečet swým dobrým swědomím přitiskl; a k mé prosbě urození páni Herart z Kunstatu, Morawský hauptman, a Wáclaw ze Zwieřetic k swědomí swé pečeti k tomuto listu sú přitiskli. Jenž jest dán w Praze, tu sobotu po božiem těle, léta od narozenie božieho tisíc čtyrstého čtrnáctého léta.

(Hynek Krušina z Lichtemburka wstupuje w příměří s králem Wáclawem od d. l. až do středy n. př., pod tauže umluwau, jako nahoře psaný list swědčí; titíž oprawci a swědkowé. D. w Praze, tu sobotu po božím těle, 1414. *Orig. tamže.*)

12.

Mikuláš Zajíc z Hasenburka a na Kosti wstupuje w příměří s p. Ottau z Bergowa a na Troskách.

Bez místa, 1414, 17 *Oct.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Já Mikuláš Zajiec z Hasenburka, seděním na Kosti, wyznáwám tiemto listem wšem, ktož jej čísti budú nebo čtúce uslyšie, že sem wstúpil a mocí tohoto listu wstupuji w prawé křesťanské příměřie s urozeným pánem Ottú z Bergowa sedieciem na Troskách, i s jeho se wšemi přátely, služebníky i pomocníky, ktož pro něho chtějí činiti neb nechati. A to příměřie slibuji za se i za wšecky swé přátely, služebníky i pomocníky, ktož pro mě chtějí učiniti neb nechati, pode ctí a pod wierú

zdržeti od dnešnieho dne od wýchoda slunce až do té neděle, ježto po dánie listu tohoto najprw přijde, a ten celý den do západu slunečnieho. A jestližeby to swrchupsané příměřie mnú nebo mú stranú bylo kterakžkoliwěk rušeno a nezdržáno, a to na mě urozený pán Čeněk z Weselé jinak z Wartenberka, najwyšší purkrabie Pražský, wyznal: tehda wyznáwám, že sem základ swrchupsaný, čest a wieru, propadl a ztratil. Tomu wšemu na jistost i potwrzenie swú sem pečet s mým dobrým wědomím a s mú dobrú wolí k tomuto listu přitiskl. Jenž jest dán léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyrstého čtrnádctého, tu středu prwní po S. Hawle.

13.

Páni z Risenburka neb Oseka a na Přimdě wstupují w příměří s králem Wáclawem a s arcibiskupem Pražským.

Na Přimdě, 1416, 18 *Jun.* *(Orig. arch. Třebon.)*

My Boreš z Oseka starší, řečený Hrabě, a Boreš mlazší tudiež z Oseka, sedením na Přimdě, a Bohuše z Štědré, toho času purkrabie na Přimdě, wyznáwáme tiemto listem wšem ktož jej uzřie neb čtúce slyšeti budú: že sme wstúpili, a mocí tohoto listu wstupujeme u prawé a křesťanské příměřie s přenajjasnějším kniežetem, králem Wáclawem Římským a Českým, a s kněžem Kunradem arcibiskupem Pražským, i s jich se wšemi služebníky i pomocníky. Kteréžto příměřie mezi námi má státi od danie tohoto listu až do S. Jakuba najprw přištieho, a ten den celý až slunce za horu zajde swým během, bezelsti. A to jisté příměřie my swrchupsaní slibujem držeti pode ctí a pod wěrú. A jestližeby z KM[u] který anebo z mých *(sic)* w tom příměří co přerušil, jehož bože nedaj, a oni nebo jich který nechtěl jej toho zbawiti: tehda má to k roku přiwedeno býti před urozeného pána p. Čeňka, a cožby ten wypowěděl a učinil, toho má poslušno býti, jakožto mocného ubrmana. A také byliby kto jat s KM[u] anebo s kněze Kunradowy arcibiskupa Pražského (strany), ten má dán býti swrchupsanému pánu, p. Čeňkowi w jeho moc; a ten se má uptati winy i newiny, a pomstiti jakožto sprawedliwý poprawce. A to my swrchupsaní slibujeme držeti, což swrchu psáno stojí, sami za se i za wšechny naše, i za ty za wšechny, ktožby pro ny chtěli učiniti nebo nechati, pod pokutú swrchupsanú. A pro lepšie swědomie swé sme pečeti k tomuto listu přitiskli, a připrosili sme k sobě slowútných panoší Petra Widláka z Nahošic a Jana řečeného Stádo z Štědré, že sú swé pečeti také podlé nás přitiskli na swědomie k tomuto listu. Jenž jest dán na Přimdě, léta od narozenie božieho tisíc čtyřista šestnádctého léta, we čtwrtek na božie tělo.

14.

Heitmané Táborští a obec Písecká wstupují w příměří s panem Oldřichem z Rosenberka.

Bez místa, 1420, 18 *Nov. (Orig. arch. Třebon.)*

My Jan řečený Žižka z Trocnowa, Chwal z Machowic, Zbyněk z Buchowa, Pawlík z Mužic i obec Piesecká, jistci: tiemto listem obecně wyznáwáme přede wšemi, ktož jej uzřie neb čtúce slyšeti budú, že sme wstúpili a wstupujem mocí tohoto listu u prawé křesťanské příměřie až do masopusta, a ten den w úterý celý, s urozeným pánem Oldřichem z Rozmberka i s jeho se wšemi. A to jisté příměřie slibujeme jemu zdržeti naší dobrú wěrú křesťanskú, i s našimi se wšemi obcěmi, a pod základem deset tisícuow kop grošów dobrých střiebrných rázu Pražského. A my swrchupsaní jistci i rukojmě i hajtmané z Pieska města, richtář, burgmistr, konšelé i wšecka obec toho města, podlé nich i za ně společně jednú rukú nerozdielnú slibujem ty umluwy swrchupsané pod deseti tisíci držeti, ale že swrchupsaný urozený pán Oldřich z Rozmberka má nám držeti tyto čtyry kusy na wšem swém panstwí: aby slowo božie swobodu mělo; druhé, aby tělo božie a krew jeho swatá byla dáwána wšem wěrným, osob newynímajíc; třetie, aby kněžská nadánie byla rušena; čtwrté, hřiechy smrtedlné na wšem zboží aby stawowal což móž najdál, a to pod základem swrchupsaným. Paklibychom nezdrželi příměřie swrchupsaného, jehožto bože nedaj: tehdy máme i slibujem základ swrchupsaný ot napomanutie w měsíci splniti na Krumlowě neb na Nowém hradě, kdež nám naši wěřitelowé ukáží. Paklibychom základu swrchupsaného w měsíci nesplnili, tehdy jim dáwáme plnú moc swrchupsaným, urozenému pánu Oldřichowi z Rozmberka neb jeho purkrabiem, aby mohli napřed nám i našim wšem láti, přimlúwati, stawowati, jímati, šacowati tak dlúho, dokudžbychom jim swrchupsaného základa newyplnili. A k tomu ke wšemu na potwrzenie swé sme pečeti k tomuto listu přiwěsili. Jenž jest dán léta od narozenie božieho tisícieho čtyřstého a dwúdcátého, ten pondělí oktaw swatého Martina.

15.

Opat i konvent kláštera Opatowského přiznáwají se ke dluhu 3000 ℔, kterýž král Sigmund na klášteře jich zapsal pp. Půtowi z Častolowic a Alšowi Holickému ze Šternberka.

W Opatowicích, 1420, 5 *Dec. (Orig. arch. Pardubic.)*

My Jan z pójčenie milosti božie opat w Opatowicích, kněz Wěněk přewor, kněz Jan subpřewor, kněz Hawel farář ze Ždanic, kněz Wojtěch farář z Osic, kněz Tomáš farář z Dřieče, i wšecka jiná kněži a bratřie toho konventa a kláštera Opatowického, zákona S. Benedikta, i naši náměstci a po nás budúcí naši: wyznáwáme

iemto listem zewně a obecně předewšemi ktož jej čísti anebo čtúce slyšeti budú: e najjasnějšie knieže a pán, pan Sigmund Římský král wždy rozmnožitel říše, král Jherský a Český král, pán náš milostiwý, znamenaw statečnú a snažnú službu od rozených pánuow, pana Puoty z Častolowic a pana Alše ze Šternberka odjinud Holic, i dal jim i jich budúcím tři tisíce kop grošuow dobrých stříebrných rázu Pražského na našem klášteře na Opatowicích i na tom na wšem zboží, což k tomu ašemu klášteru přileží aneb přislušie. A my swrchupsaný Jan w ty časy opat i weškeu konvent i naši budúcí, slibujem jim swrchupsaným urozeným pánuom i jich udúcím s těch tří tisícuow kop grošuow úrok platiti a dáwati tři sta kop grošuow lobrých stříebrných rázu Pražského. Ale to rozdielně, na S. Jiřie puol druhého ta kop, ježto nynie najprwé má přijíti, a na S. Hawla puol druhého sta kop grouow, ježto potom inhed má přijíti: a tak na každé léto máme i slibujem jim i jich udúcím dáwati a platiti w plně až do cela na ty roky bez pomčenie hotowými enězi dotud, dokudžby král Sigmund a pán náš milostiwý nebo král budúcí swrhupsaným urozeným pánuom i jich budúcím, těch swrchupsaných tří tisíców kop rošuow hotowými penězi úplně a docela nezaplatil a nedal. A jestližebychom my wrchupsaní opat i weškeu konvent těch peněz úročných puol druhého sta kop rošuow našim wěřiteluom i jich budúcím na ty roky, totiž na S. Jiřie nebo na S. Iawla, nedali a penězi hotowými nezaplatili, jehož bože nedaj: tehdy jim swrchusaným pánuom i jich budúcím dáwáme tiemto listem plnú moc i plné práwo, ty enieze wzieti w křesťanech nebo w židech na naši na wšech škodu, a naše lidi teréž máme a k našemu klášteru přislušejí, nebo ještě mieti budem, nebo naši budúcí mieti budú, mají moc je jímati, stawowati w městech hrazených i w nehrazeých, we wsech i na cestách, i jim zajímati, i také se w lidi i we wsi i we dwory w dědiny mohú se a mají uwázati dotud, dokudby swých zadržených úrokuow nerybrali w plně až docela i se wšemi škodami, kteréžby wzeli a je ukázati mohli lobrým swědomím. A my proti tomu nemáme mluwiti ani otpierati: paklibychom o mluwili, to bychom učinili proti swé cti i proti swému zápisu. A ktožby tento ist měl s našich wěřiteluow nebo s jich budúcími dobrú wolí: tomu dáwáme túž noc plnú i plné práwo, což tento list swědčí. A toho wšeho na swědomie a pro epší jistotu i pewnost plnú a dokonalú, my wšichni swrchupsaní s naším dobrým omyslem a wolí naší wědomě swé pečeti u wosk wdáwené, tociž opatowu i onventskú toho našeho konventa a kláštera Opatowského, dali sme přiwěsiti na twrzenie tomuto listu. Jenž jest psán a učiněn léta narozenie syna božieho tisíc tyři sta we dwacátem létě, ten čtwrtek před S. Mikulášem.

16.

Ctibor z Cimburka a na Drahotauši přiznáwá se k smlauwě, kterau páni Morawští mezi ním a králem Sigmundem učinili.

Na Drahotauši, 1423, 13 *Mai*. (*Orig. arch. Třebon.*)

Já Ctibor z Cimburka odjinad z Drahotúš, wyznáwám tiemto listem přede-
wšemi, ktož jej uzřie neb čtúc slyšeti budú, že duostojný w boze otec, kněz Jan
biskup Olomúcký, a urození páni Petr z Krawař hauptman, Wáclaw z Dubé odjinud
z Leštna a jiní páni markrabstwie Morawského, kteříž w ten čas před hradem Na-
měščem ležeti, smlúwu konečnú podlé žádanie mého učinili mezi najjasnějším kní-
žetem a pánem p. Sigmundem Římským králem, rozmnožitelem říše, Uherským, Če-
ským a Dalmatským oc. králem s jednej strany, a mezi mnú s druhej strany, tiemto
běbem: najprwé, že mám podlé KM[u] swrchupsaného, podlé biskupa, p. Petra haup-
mana, pánuow Morawských i podlé země tejto wždy wěrně býti, státi a pomáhati
k obecnému zemskému dobrému, kolikrátžby to potřebie bylo, s swým hradem Dra-
hotúšem, sám i s swými služebníky protiw každému člowěku, kromě samého bratra
p. Jana Towačowského. Také jej bratra swého p. Jana, služebníkuow ani pomocní-
kuow jeho, nemám na swój hrad Drahotúš púšćeti, přechowáwati, fedrowati, an
radú ani skutkem w ničem pomocen býti, doniž s KM[u] swrchupsaným w poctiwý a
w podobný konec neuhodí konečně. Také mám s biskupowú, s haupmanowú a
pánuow swrchupsaných radú a pomocí milosti králowy swrchupsaného hledati, co
najspíše budu moci, což sem protiw JM[u] učinil, aby semnú naložiti milostiwě ráčil
jakžto milostiwý král. K tomu také wšichny wězně, kteříž mi slíbili usty neb listy
i wšichna zbožie nebli wsi holdowané, kteréž mi sě k hradu Drahotúši holdowaly
čížkoliwěk jsú, propustiti a wrátiti mám, a ty propúščiem, wracuji i stupuji mo
tohoto listu. Protož já swrchupsaný Ctibor slibuji pode ctí a pod wěrú wšichn
smlúwy swrchupsané ctně, wěrně, práwě a nerušitedlně zdržeti a úplně zachowati
tak jakož napřed psáno stojí. Paklibych na čem nezdržel, tehdy sem protiw sw
cti i wieře učinil. Na potwrzení toho wšeho swú wlastní pečet s mým wědomím
swú dobrú wolí přiwěsil sem k tomuto listu; a pro lepší jistotu připrosil sem u
zených pánuow, p. Jana z Boskowic odjinud z Brandýsa, p. Jiříka ze Šternb
odjinad z Lukowa, p. Jana z Cimburka odjinad ze Slawičína, p. Ctibora z Cimb
odjinad z Křídla, p. Jana z Boskowic odjinad z Lúky, p. Beneše z Boskowic
nad z Černejhory, swých přátel milých, že sú také pečeti swé podlé mne př
wědomie k tomuto listu. Jenž dán jest na Drahotúši, den Ducha S., lé
božieho tisíc čtyřista třimezcietmého.

17.

Wok z Waldšteina manželce swé Elšce z Říčan wesnice některé zapisuje práwem dědičným.

Bez místa, 1423, 21 *Oct.* *(DD. XXV,* 231.*)*

Já Wok z Waldšteina wyznáwám tiemto listem obecně wšem, ktož jej uzřie nebo čtúce uslyšie, že takúto milost učinil sem s swú milú manželkú se panie Elškú Oldřichowú dcerú z Uhlišt odjinud z Říčan, že jakož sem jie dřiewe byl wěnowal kop sto na swých wsech dědičných we Wolawci, w Lúčkách a w Lestkowě, též wsi dáwám jie s plným práwem dědičným i s jiným se wším což mám aneb mieti budu, kdyžby pán buoh neuchowal, aby má manželka dřéwe řečená mohla z toho zbožie učiniti cožby chtěla; a kdyžby mne buoh neuchowal, že tomuto listu dáwám plnú moc, jakobych jie we dsky zemské włožil, tiem obyčejem. A pro potwrzenie toho listu, a pro lepšie swědomie swú sem wlastnie pečet přiwěsil k tomuto listu s dobrým rozmyslem a zdrawým žiwotem, a pro wyššie swědomie toho prosil sem urozených pánów, urozeného pana Čeňka z Wartenberka odjinud z Weselé, uroz. pana Jindřicha z Wartenberka seděním na Walšteině, uroz. pana Haška z Waldšteina, mincmeistra na Horách, uroz. pana Alše z Dubé seděním na Jenšteině, a uroz. pana Jana Pušky z Kunstatu seděním na Kostomlatech, aby podlé mne swé pečeti přiwěsili k tomuto listu. Jenž jest dán léta naroz. syna bož. po tisíci po čtyřech stech třimezcietmého, ten čtwrtek jedenácte tisíc panen swatých.

18.

Bětka z Nebřehowic swědčí bratrowi swému o jeho kaupení dworu poplužního w Nebřehowicích.

W Strakonicích, 1426, 18 *Dec.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Já Bětka někdy manželka Střiežkowa z Nebřehowic, wyznáwám tiemto listem obecně přede wšemi, ktož jej čísti nebo čtúc slyšeti budú, že jest u mne Oldřich Kocka z Miloněwic seděním w Družeticích, bratr mój, kúpil dwór poplužní w Nebřehowicích s tiem se wším což k němu přislušie, i zaplatil, kromě toho platu, což jest Nebřehowicích na těch lidech, a w Slatině jednu kopu platu ročnieho rozdielně, pól kopy plata na S. Jiří, a pól kopy plata na S. Hawel. A ten dwór swrchupsaný poplužní bratr mój i s tiem platem předepsaným we dskách zemských má. A tomu na swědomie prosila sem urozeného pána, pana Wáclawa z Michalowic seděním na Strakonicích, a slowútných panoší Jana Koce z Dobrše, tehdáž purkrabie Strakonického, Janka z Dlúhéwsi odjinud ze Lhoty, Buška z Komonice a Zibřida ze Srdowa, že sú na swědomie pečeti swé přiwěsili. Dán w Strakonicích, léta od naroz. bož.

po čtrnácti stech létech léta dwadcátého šestého, tu středu před S. Tomú. (Pečetí wisutých jest pět, z nichž druhá i třetí mají tentýž erb, t. kolečko.)

19.

Heitmané a starší wojska Táborského gleitují k sobě pana Oldřicha z Rosenberka před Bechyni na týden se 100 osobami.

U Bechyně, 1428, 27 *Sept. (Orig. arch. Třebon.)*

My Jaroslaw z Bukowiny, Jan Bleh z Těšnice, Mareš Kršňák hauptmané, páni, rytieři, panoše, kněz Prokop i jiní starší obcí Táborské polnie a domácí, Klatowské, Piesecké, Sušické, Prachatské, Domažlické ꝛc. polem pro jméno božie společně nynie u Bechyně pracující: wyznáwáme listem tiemto předewšemi, ktož jej uzřie neb čtúc uslyšie, že jsme gleitowali a mocí tohoto listu gleitujeme urozeného pána Oldřicha z Rosenberka se sto koňmi a tolikéž osobami, počítajíc od prwnieho až do posledníeho; tak aby se mohl s námi bezpečně sjeti i zase odjeti bez úrazu i wšelikakého pohoršenie hrdel i statków. A ten gleit má a bude mieti i ti wšickni, ktož s ním pojedú, od dánie lista tohoto až do téhodne, a ten den poslední celý až do záštie slunečného. Kterýžto gleit slibujem sami za se, za služebníky i pomocníky naše i za wšicku stranu naši cně a řádně zdržeti a zachowati bezewšie zlé lsti a přerušenie wšelikakého. A toho na swědomie pečet obce Táborské polnie, ježto nynie wšickni užíwáme, kázali sme přitisknúti k tomuto listu. Jenž dán u Bechyně w ponděli před S. Wáclawem léta ꝛc. XXVIII°.

(Pečet má uprostřed kalich, a nad ním hostii; okolo nich swítek dwaučárný; pak nápis: „*peczet — obcze — thaborske —*".)

A. XII.

PSANÍ ROZLIČNÝCH OSOB,

od r. 1396 do 1440.

1.

Jindřich z Rosenberka, nejw. purkrabí Pražský, králi Wáclawowi k wěrné poddanosti oswědčuje, i slibuje na místo Diwiše podpurkrabí ustanowiti jiného.

Bez datum (r. 1396.*) (Orig. arch. Třebon.)*

Serenissimo principi ac domino, D. Wenceslao Romanorum regi semper Augusto et Boemiae regi, suo domino metuendissimo et gratioso.

Twej Milosti služba má wždy napřed, wěrná, ustawičná! Králi milý, hospodo lá! Jakož jsem nynie wnowě Milosti Twej psal mým listem, téhož listu přiepis zal jsem přečísti knězi biskupowi Lubuskému; a což jsem Twé Milosti psal na m listu, téžť sem i knězi patriarchowi psal, i před ním sem to prawil, i knězi biupowi Lubuskému mluwil. A toť wždy prawí, i před mnohými Twými, jakož jsem lnú Twé Milosti slíbil, ež wěrně s tiem chci učiniti Twej Milosti a držeti, tak to wěrný purkrabie a dobrý slúha swému pánu jmá učiniti, jakož sem wšecko něji dřewním listem wypsal Twé Milosti; takéť kněz biskup Lubuský wšeho toho wú Milost dobře zprawí. A o tom, jakož se Twej Milosti Diwiš, mój podpurabie, nehodí a nelíbí k tomu úřadu: chci rád jiného wydati a poslati, ježto bohdá wé Milosti a k tomu úřadu bude hodný.

Henricus de Rosembergh
castri Pragensis burgravius.

2.

Erhart z Kunstatu markrabi Joštowi zpráwu dáwá o swém jednání s bratrem jeho markrabí Prokopem.

W Modřicích, bez roku, m. Mai. (Orig. arch. gubern. Česk.)

Serenissimo principi ac domino Jodoco, marchioni et domino Moraviae, domino suo gratioso.

Oswiecené knieže, pane mój milostiwý! Jakož mi TM' wzkázała, abych za příměřie slíbil za čtyry neděle, a jiné pány obeslal, aby také slíbili: toť sem inhed učinil, a powěděl sem jemu a panu Hanušowi, že to wšecko, cos Ty mi rozkázal, že to chci učiniti, že Tebú ani mnú nic nescházie. A bratr Twój sě rozhněwal a lál welmi a řka: měst z swé moci nechci žádnému sstupowati, a zádušie wšecko chci držeti, wšecko, jakož sem sě w ně uwázal, a na to z swé moci chci swým liduom dáwati potřebu, a těch požíwati a žiwiti se z nich. A jáť sem tak řekl, žes Ty mně wzkázal, že je tak smluweno, žeby wšecka zádušie měla w pokoji státi, a Ty pane Hanuši mělby to zjednati s markrabí Prokopem; an mi odpowěděl a řka: „Já k tomu nemohu nic učiniti, když markrabie Prokop nechce.“ A jáť sem Bohunka přijal k sobě, a mluwil sem se panem Hanušem a řka: pane Hanuši! mně je wzkázáno, žeby Ty to měl zjednati, tak jakož mi Bohuněk od markrabí prawí; a také to pomni, že to markrabí ani námi nescházie než wámi, a to chci markrabí wzkázati. A on mi řekl, že také chce králi prawiti, žeby markrabie Prokop chtěl wšecko učiniti, co mu král po mně wzkázal, žeby chtěl zaručiti příměřie za čtyry neděle, a žeby chtěl ku králi jieti; a král je mně kázal, abych příměřie učinil, jako dřewe býwalo, za čtyři neděle, ale nekázal je mně to král, abych to wymlúwal, aby markrabie Prokop zádušie postúpil, než Baworský mně to řekl abych to zjednal mohúli, a markrabie byl také řekl, žeby nemienil, lečby zádušie w pokoji bylo; a jábych to rád byl zjednal k markrabině libosti, bych byl mohl, a když sem nemohl, tehdy jsem učinil, co mi král kázal, a to jemu powiem. Takéť jsem bratra Twého tázal a řka: „Chcešli k králi jieti, já chci s Tebú jieti; a pane Hanuši slyš to, že to učiniti chci“ — a jáť jsem otázal, „chcešli jieti?“ — on řekl: „pane Hanuši, jáť dobře swój čas wědě, když jieti mám“, — než mně je řekl samému tajně: „jáť nechci jieti, lečbych welmi dobrý kleit měl od krále, a také newiem pročbych k němu jel, — nebť newědě nic dobrého na tej jiezdě, a toho sě doprawiti nechci, by mě hrdlowal, a také tomu rozumiem, žeby mi král raději wzal než dal, a také slyším, že mě chce zbawiti mého dědictwie Morawské zemi, proto sě nic dobrého od něho nenaději“; — tak žeť já nerozumiem, jako já od něho slyším, by jej kdo mohl naprawiti, by do Čech jel ku králi. A wěz žeť je pan Hanuš nic nezjednal, a jáť sem jiného příměřie učiniti nesměl, ani zaručiti, než jaks mi wzkázal, a bratr Twój ten mi prawil, žes Ty mluwil s Witkem

z Turowic, žeby sě Ty najraději sám s swým bratrem smluwil, a on mi řekl: „když on sě chce se mnú sám smluwiti, jáť také chci rád sě s ním sám smluwiti, a takbych sě s ním chtěl smluwiti, jako ste wy w Krumlowě smluwili, neb jako Puška w Brně smluwil, pakli chce nowú smlúwu učiniti, teď jsem také rád; a to wše což smluwím, to chci držeti" — než zaručiti nechce, ani pod kterým základem slíbiti — a „chceli bratr mój, najradějiť sem tomu, aby nás naši páni smluwili." Datum Medric, in die Ascensionis Domini.

Erhart z Kunina města.

3.

Král Wáclaw panu Jindřichowi z Rosenberka: aby nemeškaje přijel k ostatním pánům do Prahy.

W Praze, 1407, 8 *Apr.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Wáclaw z božie milosti Římský král wždy rozmnožitel říše a Český král.

Urozený pane milý! Jakož jsme dříwe ot Tebe žádali, aby k nám přijel, též i nynie žádáme a prosíme Tebe, aby bez meškánie k nám do Prahy přijel; neboť některé pilné wěci o zemské užitečné a dobré mámy jednati, kteréž chceme Tobě zjewiti, když k nám přijedeš. Protož nedli ani meškaj tiem; neboť Litomyšlský biskup i jiní páni jsú již w Praze, jakož jsú byli od nás obesláni. A na tom nám zwláštní líbost ukážeš. Jestli pak, jehož se nám nezdá, žeby sám swým žiwotem býti nemohl: tehdy žádámy aby swú raddu s plnú swú mocí k nám poslal, aby o wšecky wěci, a zwláštně o zemskú berni plnú moc měli s námi rozmluwiti. A toho jinak nečiň, jakož zwláštně Tobě úfámy. Dán w Praze ten čtwrtek před swátostí, králewstwí našich Českého XLIIII° a Římského XXXI° léta.

Ad mandatum D. regis
W. patriarcha Ant. Cancell.

Urozenému Jindřichowi z Rosenberka našemu wěrnému milému.

4.

Jan Smrčka (ze Mnichu), purkrabí Přibenický, zpráwu dáwá D. Janowi Kbelowi, generálnímu vikariowi arcibiskupskému, o smlauwě mezi Přibíkem ze Lhoty a farářem Zebinským pro hlawu (wraždu) učiněné.

W Austí nad Lužnicí, 1407, 13 *Nov.* *(Z akt konsistor.)*

Reverendo magistro Johanni dicto Kbel, decretorum doctori, vicario in spiritualibus curiae archiepiscopalis.

Jan řečený Smrčka, purkrabie na Přibinicích. Služba má napřed TM[a] kněže milý! Dáwámť na wědomie, žeť se takáto smlúwa stala mezi knězem Přibíkem, fa-

 různém z Zebína a mezi Přibkem ze Lhoty, že se Přibík má zapsati knězi Přibkowi a knězi Ubaldinowi a Janowi Bubnowi z Leštny, aby pút učinil do Říma do letnic nynie ježto jmá přijíti. A wiece dřéweřečený Přibík má se zapsati knězi Přibíkowi a dřéwe jmenowaným jeho přátelóm, a do pětinácet let uptalliby se přietele, žeby on Přibík které zbuožie měl, aby na ubrmany wznesli, jménem na Wítu ze Rzawého a na Jana řečeného Smrčka, purkrabi z Přibenic, a ti aby plnú moc měli mezi knězem a Přibíkem ze Lhoty wyřeci to, coby on swrchupsaný Přibík s toho statku měl za hlawu učiniti. Pakliby toho neučinil, ale aby byl w kletbě arcibiskupowě, ačby to naň ubrmané swrchupsaní wyznali. Pakliby dřéweřečení ubermané sešli dřéwe nežby se toto skonalo, tehdy swrchupsaní kněz Přibík anebo jeho přátelé swrchupsaní budú mieti plnú moc jiné woliti ubrmany. Scriptum in Usk supra Luznicz, anno dom. MCCCCVII, die S. Bricti confessoris.

5.

Král Wáclaw Budějowským oznamuje, že Mikulášowi z Husi odpustiw, jej a towaryše jeho na milost přijal. (»Litera ex parte Mikulašonis de Prachatic gratialis.«)

W Praze, bez r. (asi 1408*) m. Oct. (Orig. arch. Budějow.)*

Wáclaw z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel Říše a Český král.

Wěrní milí! Neb jsme Mikulášowi z Husi, Wilémowi Škynakowi, Benešowi z Sedlce, Prokopowi z Dubného, Přibíkowi ze Lhoty, Kunšowi z Dlúhéwsi, Janowi Stebnakowi, Hynkowi, Janowi Letowskému a Dětřichowi z Nebřehowic a wšem jiným, kteříž jsú u Wás psáni a s nimi i pro ně zašli w té mieře milostiwě jich winu i newinu odpustili: protož Wám přikazujem přisně, chtiec tak mieti, abyšte o ty wěci jim wěky wěkoma žádným zlým ani kterú nechutí nespomínali w žádné mieře: než ty wšechny wěci i nechuti aby byly minuté a zhlazené beze lsti. Jejné zdaby se čeho jiného neřádu potom kdy dopustili, aby to na nás zneseno bylo. Nečiníce jinak, pod naší milostí. Dán w Praze, ten úterý před S. Šimonišem a Judy, králewstwie našich ꝛc. Ad relationem Johannis de Smilkow

Johannes Weilburg decretorum doctor.

Magistro civium et juratis consulibus civitatis Budweis fidelibus nostris dilectis.

6.

Auřadowé městští w Žatči, Mostu, Kadani a Launech, přimlauwají se u krále Wáclawa za Jana Pětipeského z Egerberka, kommendora w Chomautowě, kteréhož zemský jeho w Čechách s auřadu křiwě ssadil.

Bez místa, 1408, 21 *Dec. (Ze sauwěkého překladu w archivu Kraloweckém w Prusích.)*

Najwyššiemu a najoswiecenějšiemu kniežeti a pánu, p. Wáclawowi z božie

milosti Římskému králi wždy rozmnožiteli a Českému králi: konšelé, přísežní raddy z Žatče, Mosta, Kadaně, Lún, města Waše kraje Žateckého, učinky služeb plné s plným a wěrným poslušenstwím wzkazujem.

Najmilostiwější a dědičný pane náš! Rač wěděti, že slowútný Jan z Egerberku jinde z Pětipes, zákonník zákona křižowníków Německých blahoslawené matky božie, kterýž kommendorem w Chomútowě byl jest, muž wýborný a statečný, žalostiwě a zjewně žaluje a prawí, a také o tom w našem kraji zjewná a obecná řeč již jest, kterak jeho p. Oldřich z Ústie Sazimina na Lužnici, zemský w Čechách i w Morawě téhož zákona, w příslowie těžkého a welikého pohaněnie uwedl a wtrhl jest, a kterakby snažně usilowal jeho dobré slowo a čest uraziti, a urazilby tak welmi, že ani prawdy rozeznaw ani sprawedlnosti srozuměw, jeho s úřadu w Chomútowě ssadil jest a do Morawy poslal, a někakého kněze na jeho miesto posadil jest; a ač ten kněz w sobě jest a bylby počestný, múdrý, rozumný, wšak se bojímy, aby od Míšňan i od jiných kterýchžkoliwěk nepřátel našich nebyl lehce wážen a za ženu jmien. Také prawí těžce a protiwně dřieweřečený zemský, že týž Jan k wděčnosti Wašie Welebnosti a purkrabiem Wašim i městóm k libosti, častým zbieráním welikého a mnohého lidu, zbožie w Chomútowě opustilby a zahubil rozličnú škodú; a také prawě, by on s naší radú a ponúcením i s pomocí o ssazenie zemského s jeho úřadu stál. A na tom na wšem nám welikú křiwdu a bezprawie činí; neboť také wěci nejsú našeho obyčeje. Ale my opak a jinak srozuměwše, owšem před jasností Wašie Welebnosti prawdy oswědčením prawým oswědčujem, že dřieweřečený kommendor Jan pro obranu a k rozmnožení užitka zákona, také o wše dobré wšeho kraje stál jest wěrně, směle a užitečně každé chwíle. Nebo jakož nynie podlé králowého přikázaní Wašeho wšickni tak duchowní, jako swětští, kraje toho (na) Kunigstein wstáti měli sme [1]), purkrabie Janowi kommendorowi dřieweřečenému pilně Waším kázaním sú kázali, aťby anebo sto koní w jiezdu a w sebrání zástupa wedl, anebo dwě stě w Chomútowě k užitku WM[u] obrokem chowal. Kterýž wšak Jan kommendor cestú opatrnosti, také wedle přijímání wladařów wojska Wašeho, wroný (?) lid wedl jest [2]), počestně wšak a dobře připrawený. A když posly jeho Janowi kommendorowi z Míšně byli přišli, prawíce by se lid tam zbieral, a ten by chtěl hory [3]) a zbožie zákonské ojeti a podstúpiti a weškeren kraj nepřátelsky zamútiti: tomu srozuměw kommendor, sto jiezdných z přátel do Chomútowa přijeti zpósobil jest i z súsedów, čekaje příjezdy nepřátelské obrániti. A Míšené srozuměwše, že se tak byli w Chomútowě sjeli, nepřijeli sú; a tak jiezdní inhed z Chomútowa sě zase rozjeli pro obranu kraje zákona toho; wšak zemský toho jest byl newděčen a protiwen.

---

[1]) *Latinský orginál dí:* versus Kunigestein consurgere debuimus. [2]) *Latině:* juxta contentationem capitaneorum exercitus — moderatam gentem. [3]) *Lat.* montana.

A také žeby Jan kommendor radú a powolením našim o ssazenie zemského stál, o tom o wšem zajisté nám nic není swědomo; také wše swé dni w našem sebrání i w našich radách nikdá jest nebyl. Protož zjewno jest, že z protiwného hněwu zemského tyto wěci pocházejí. I známo jest každému, ktož známost má o Janowi, žeby se dobře hodil ke wšem úřadóm zákona toho i těm krajinám, nebo jest muž statečný, hodný a smělý, ačby byla Waše Milost k tomu a přiezeň swrchních toho zákona. Dán list pod našich swrchujmenowaných měst pečetmi, XXI die mensis Decembris, anno domini M^{o}CCCC^{o}VIII°.

7.

Jan Drha z Dolan panu Oldřichowi ze Hradce w hádce o čest důtkliwau odpowěd dáwá.
Na Krumlowě, 1410, 8 *Febr. (Orig. arh. Třebon.)*

Tobě pane Oldřiše ze Hradce, já Jan Drha z Dolan wěděti dáwám. Píšeš mi, bychť Tobě z rokúw wycházel: Ty piš, cožt se Tobě zdá. Než jáť sem Tobě proti twým listóm psal, w nichžs mne i mých předków dotýkal, a mé cti dotýkaje, w tom Tobě rok dáwaje: z toho Ty newycházej, jáť z něho wycházeti nemiením. Budešli tu, máš wše shledati to, cožť jsem dřiewe psal, umenšenoť nemá býti; pakli tu nebudeš, uslyšíš wše, budeliť co mluweno aneb nic. A jakož mi píšeš, hroze mi proto, ežť odmlúwám a swé cti Tobě bráním, ježtos mi newinně na ni sáhl: hróz takowých Tobě netřeba, hroz tomu, ktožť jest zlý a zle činil jest. Jáť se buohdá toho nebojím, nebť sem jakžť jsem žiw k swému panosštwí tak dobře činil, jako Ty k swému panstwí, ježtoť to tak dobří wědie, jakos Ty. Pakli přes to o mně co mluwiti budeš, wěz to jistě, ežť odmluweno má býti. Datum in Krumnaw, sabbato ante Invocavit dominicam, anno ꝯc. decimo.

(L.S.)

8.

Krále Wáclawowo psaní latinské o složení berně swolené, a páně Jindřichowa z Rosenberka odpowěd na to česká.
W Praze etc. 1410, *m. Oct. (Orig. arch. Třebon.)*

Wenceslaus Dei gratia Romanorum rex semper Augustus et Boemiae rex.

Fidelis dilecte! Fidelitatem Tuam studiosissime requirimus et hortamur, volentes, quatenus mox visis praesentibus tricentas sexagenas grossorum Pragensium, quas nobis ad cameram nostram regalem occasione bernae generalis praesentis nomine pactorum dare et solvere es astrictus, honorabili Jacobo plebano Veronensi, de- nostro dilecto, nomine nostro, sine renitentia qualibet dare et praesentare quo-

quodlibet non obmittas. Datum Pragae, die V^ta Octobris, regnorum nostrorum anno Boemiae XLVIII°, Romanorum vero XXXV^to.

Ad mandatum D. Regis:
Jacobus decanus Wyšegradensis.

Nobili Henrico de Rosemberg, fideli nostro dilecto.

Metuendissimo principi et domino, D. Wenceslao dei gratia Romanorum regi semper Augusto et Boemiae regi, domino suo gratiosissimo.

Služba má napřed Twé Milosti, králi žádný! Jakož mi TM' psala wečas, abych ...i sta kop berny položil u kněze Jakuba faráře Berúnského, kaplana Wašeho: rač TM' pamatowati, že jsem berny dřéwe wždy kladl a položil u podkomořieho Wašeho. ... také rač TM' upamatowati sě, že sme s jinými pány k berni powolili TM^u, aby ... berní země byla upokojena a k obecnému dobrému naložena. A já TM^u dřéwe psal, že sě na Třemšíně sbierají i oprawují, a sahají s toho hradu na Wáš klášter Nepomucký, a chtiece i jiným w zemi překážeti. Protož rač TM' záhe to opatřiti ... k tomu učiniti, a tú berní tak naložiti, jakož jsme k ní přiwolili. A k tomu já TM^u swú berní nic meškati nebudu. Datum ɔc.

9.

Král Wáclaw Jindřichowi z Rosenberka píše, kterak s berní swolenau nakládáno, ...owu jeho upomínaje.

W Praze, 1410, 17 *Oct. (Orig. arch. Třebon.)*

Wáclaw z božie milosti Římský král wždy rozmnožitel říše a Český král.

Wěrný milý! Listu Twému jsme dobře srozuměli. A jakož nám píšeš, abychom sě upamatowali, že jsi Ty s jinými pány k berni zemské nám powolil, aby tú istú berní byla země upokojena a k obecnému dobrému naložena; a také že jsi ty nám dřéwe psal, žeby sě na Třemšíně sbierali a oprawowali a sahali s toho hradu na náš klášter Nepomucký: o toť jest nám opat Nepomucký a úředníci jeho nikdy newzkázali ani psali; a také o nižádné búři a nepokoji nynie w zemi newieme. A tú berní jsme, děkujíc bohu, zámky podepsané, ježto jsú sě s nich škody zemi dály, wyprawili: najprw Lichtenberk hrad, Rataje hrad, Tachow hrad a Lomnici hrad. Protož žádáme od tebe, aby tři sta kop berny úkolu swého u kněze Jakuba faráře Berúnského, kaplana našeho a písaře komorného, bez prodlenie položil, jakožť tak zwláště doufáme. A byloliby, žeby z dřieweřečeného hradu Třemšína klášteru našemu Nepomuckému bylo škozeno, daj nám to wěděti; a my chceme swým žiwotem a s čeledí swú sě na zbožie naše Lomnické položiti, a ottawad kláštera našeho Nepomuckého

brániti. A toho wšeho swrchupsaného nám swú odpowěd bez meškánie daj, ať sè po tom umieme držeti. Dán w Praze, ten pátek p. S. Hawle ɔc.

Ad mandatum D. Regis:
Jacobus decanus Wyšegradensis.

Nobili Henrico de Rosemberg, fideli nostro dilecto.

10.

Odpowěd páně Jindřichowa z Rosenberka na předešlé psaní.
Bez datum, (r. 1410, *m. Oct.) (Koncept arch. Třebon.)*

Responsum ad literam D. Regis, quae est de dato tali: dán w Praze ten pátek po S. Hawle anno X.

Oswiecený knieže, králi žádný i pane milostiwý! Službu mú rač wěděti napřed TM'. A jakož mi TM' wečas píše o berni zemskú, že tú berní TM' hrady Lichtenburk, Rataje, Tachow a Lomnice wyplatila, toť jsem s prawú wěrú rád slyšal, že jí TM' tak k swému počestnému i k zemskému dobrému naložila. A já také Twú M' swým úkolem, o němž mi TM' psala, nic meškati nebudu, aniž TM' tiem hněwati nemiením, a zwláště poněwadž ižádných búří ani nepokojów nynie w zemi TM' newie. Protož TM^u prosím, aby sobě neráčila k nechuti přijieti, žeť jsem úkola swého ješče neposlal; neb jsem ješče berni nedal wzieti na swém zboží, pro úrok který jsem mosil na panoše swé obrátiti, abych také jimi TM^u hotow byl poslúžiti wedle jiných pánów, ačby toho potřebie bylo. Jakož TM' posel mój, kteréhož pošli s wěřicím listem k TM^u, úplně zprawí. U kohož mi pak TM' káže po mém posle úkol swój položiti tři sta kop, toho meškati nebudu.

11.

Zbyněk arcibiskup Pražský králi Wáclawowi stížnost weda za příčinau wýstupkůw strany Husowy w Praze, oznamuje odjezd swůj ku králi Sigmundowi do Uher.
Na Litomyšli, 1411, 5 *Sept. (Kopie w arch. Třebon.)*

Najoswiecenějšie knieže, mój najmilostiwější pane! Jakož TM' wie, kterak jsem s TM^u byl pojednán: tuť jsem po té umluwě jednak pět neděli w Praze ležal a weliků ztrawu držal, stoje o to wší silú, i prose za to raddy TM^u i jiných, abych mohl mieti u TM^u slyšenie, abych mohl s TM^u jakožto s swým milostiwým pánem o swé nedostatky rozmluwiti. Tu přijew najprwé do Prahy a byw jedinú před TM^u, potom jsem nikdy w těch pěti nedělech nemohl wyprositi, by mè TM' ráčila kdy slyšeti, až jsem preč i odjel. Než moji protiwníci mají wždy u TM^u slyšenie, když jim jest koli toho třeba. A tak mi ta umluwa netoliko nenie konána, ale jest mi

dolepsanými i mnohými jinými kusy rušena. Neb již po té umluwě druzí kněžie zjewně wedú a kážie bludy a porúhanie proti swaté cierkwi. It. druzí zpowiedají bezděky w kosteléch, prawiece že jmají túž moc jako papež. It. když nynie z mého přikázanie jednoho kněze, ježto mnoho zlosti činil, s jednú jeptiškú stwrzenú a welowanú, s níž jest dwě létě po swětě běhal, sú wezli spolu do mého žaláře: tiť sú wzeti tu w městě w Praze, a nejsú mi dáni do žaláře. It. ač kterého duchownieho pro který neřád před se poženu, tu sberúce se s některými z TM^u^ čeledi i s jinými w oděnie a s samostřely, i chtie se tak s hrdostí a brannú rukú stawěti, abych proti nim swého řádu nemohl wésti, jakož se jest od Pražského probošta nynie stalo. It. nynie welmi šeredné a nepočestné listy na mě jsú bity i metány; a toho jsem túžil TM^u^, a k tomu se nic nestalo. It. některým mistróm, prelátóm a kněžím požitky jsú staweny, některým winnice jsú pobrány, druhým jest w jich dwořiech wše obilé wymláceno. It. farář od S. Mikuláše jest hanebně jímán, ale bez winy, a pobráno mu, což jest byl do domu zase nanesl; jiní mnozí jsú z země wypowědieni. A to se wše po té umluwě stalo, protože jsú w poslušenstwí podlé mne stáli. A wšak jsú s obú stranú wšecky nechuti odpuštěny měly býti. It. mnozí kněžie nejsú ještě k swému zbožie a k obrokóm nawráceni. It. kázal mi TM^t^ psáti listy otci swatému, i také jiné listy na se dáti o kletby, že sú ti nezhřešili, kteříž w interdiktu sú slúžili; a kdyžbych to byl učinil, toby proti mé duši i proti mé cti bylo. It. což jsem koli o to stál, aby kletí swatých mší neslúžili, nekázali i nezpowiedali, nemohl jsem nikudyž na to zwésti. Také řiedký den, což jsem tu w Praze byl, by moji protiwníci na mě před TM^u^ některakých falešných klamów newznesli. I wybíjeli jsú listy falešné, prawiece by to byl papežów interdikt na wšicku zemi, a prawiece bych já je wybíjel aneb kázal wybíjeti; a TM^t^ wěříci jim, častokrát se na mě búřila, i mě o to horliwě obsielala. A toho jsem se nemohl nikdy domluwiti, by co bylo toho na mě dowedeno, aneb by co kterým bylo učiněno. Tak že jsem musil prawú núzí, nejsa w tom bezpečen, preč odjeti, a wida že jsem žádného konce nemohl jmieti; ano w těch we wšech umluwách bylo umluweno, i TM^t^ sama mi řekla, že mě ráčíš při duchowniem řádu ostawiti, jakož jest za nebožce ciesaře otce TM^u^ bylo, abych mohl zase duchowenstwie w řád sjednati. Račiž pak TM^t^ z swrchupsaných kusów widěti, jdeliť mi tak, jakož jest za ciesaře sčastné paměti bylo. A když TM^t^ toho neráčí stawiti, musímť k bratru TM^u^ do Uher jeti, a JM^u^ túžiti na ně, od nichž mi se a mému duchowenstwí násilé děje, a prositi JM^u^, aby se ráčil před TM^u^ přimluwiti, aby jim TM^t^ toho neráčila na mě a na mé žákowstwo přepúščeti. A wždyť prosím TM^u^, aby se ješče ráčil milostiwě rozpomenúti, a mě s mým žákowstwem při duchowniem řádu ostawiti, a ráčil kázati, což jest kostelóm a kněžím pobráno, zase nawrátiti, a neráčil přepustiti duchowenstwie wiece hubiti, než ráčila mój a mého žákowstwa milostiwý obránce býti, aťbych mohl i s swým

žákowstwem za TM[t] tiem snažnějię pána boha prositi, a toho TM[ti] tiem robotněje zasluhowati po wše časy. Dán na Litomyšli den sw. Viktorina.

Serenitatis V[rae] humilis capellanus Sbynko Pragensis ecclesiae archiepiscopus, apostolicae sedis legatus.

12.

Pan Jindřich z Rosenberka Janowi richtáři Třebonskému o zawření panen i bab kajících w Třeboni poručení dáwá.

Bez místa, 1411, 16 *Nov. (Orig. arch. Třebon.)*

Henricus de Rosenbergh.

Richtáři Třebonský! Přikazujem pilně, aby hned jakž tento list opatříš, zawolal před se panen i bab těch kajících, ježto jsú w tom zawřenie, o němž jsme již mnohokrát psali i rozkázali; i tázal wšech pořád, líbíli sě jim, aby ty dwéře byly zawřeny. A duojdešli toho, žeby sě wětšię straně líbilo to jisté zawřenie, tehdy pod milostí přikazujem, aby to tak obmyslil, aby to bylo tak, jak sme dřéwe psali; neb sám wieš, že i mezi zákonníky wětšie strana wždy napřeď táhne. Komužby sě pak to nelíbilo, ale prodaj neb wzdaj, kterak sě jemu neb jí bude líbiti: nebť nechcem, abychme o to byli wiece staráni. A také jsme tomu srozuměli, že sě i jiným a wětšie straně líbí, ježto tú přebýwají, aby bylo zawřeno. Dat. Othmari anno XI°.

Provido Johanni judici in Třebon, fideli nostro dilecto.

13.

Krále Wáclawowa instrukcí pro p. Spěše posla králowského k jednání s p. Jindřichem z Rosenberka.

W Praze, 1412, 24 *Mart. (Orig. arch. Třebon.)*

Wenceslaus dei gratia Romanorum rex semper Augustus et Boemiae rex: nobili Henrico de Rosenberg, fideli nostro dilecto, gratiam regiam et omne bonum.

Fidelis dilecte! Mittimus ad te Spiessonem familiarem nostrum fidelem dilectum, praesentium ostensorem, de et super certis intentionibus nostris tibi referendis distinctius informatum: desiderantes ac fidelitatem tuam studiosius requirentes, quatenus praefato Spiessoni in his, quae tibi hac vice nostro retulerit nomine, fidem velis adhibere creditivam per omnia tamquam nobis. Datum Pragae die XXIV[a] Martii, regnorum nostrorum anno Boemiae XLIX°, Romanorum vero XXXVI°.

Ad mandatum D. Regis:
Johannes de Bamberg.

Primo. Najprwé má od KM[u] se panem z Rosenberka mluweno býti, aby KM[u] jakožto pánu swému a hlawě této České země proti těm wšem, ježto se búřie w zemi a berú, lúpie na silniciech, násilé a bezprawie činie w tom kraji Plzenském, pomohl jakožto pán zemský a poprawce; neb JM[t] s boží a pansků pomocí mieni i chce hned s těchto hod k tomu učiniti a toho mstíti a stawiti, aby se toho bezprawie w zemi wiece nedálo, a netoliko w tom kraji, ale i w každém jiném.

Také KM[t] slyší, žeby ti jistí zlí a nečistí lidé prawili a mluwili, že to což činie zlého a bezprawie w tom kraji neb w jiném w kterémkoli w Čechách, žeby to činili z rozkázanie a poručenie JM[u]. Tuť JM[t] prawí, žeť na tom JM[u] krátko činie, ktožť to koliwěk prawie. Ale jižť jest JM[t] dáwno swá města i kláštery obeslala a s nimi se ustanowila o to; i také pány obsielá, aby JM[u] pomohli toho wésti stawiti. Neb JM[t] hned s hod, tak jakož se swrchupiše, mieni i chce s boží a pansků pomocí tak k tomu a w tom skutečně učiniti a ukázati, že jemu zlí a nečistí lidé mili nejsú, jedno dobří a wše dobré a počestné této země.

14.

Král Wáclaw p. Čeňkowi z Wartenberka, nejw. purkrabímu, nařizuje o twrzi Dubném, násilně wzaté.

W Praze, 1414, 11 *Jul.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Wáclaw z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel říše a Český král.

Urozený wěrný milý! Túžili sú nám Jan Hazumka z Prosieči a Marquard Zboh z Pobipes, naši wěrní milí, kterak jim sú Beneš z Dubného, Chwal z Jaronic a Bužek z Machowic w twrz w Dubné, a což k tomu přislušie, beze wšeho práwa wpadli, a w tu se uwázali, držíce ji až do sie chwíle. Protož jest úmysl náš a chceme, aby se ty k tomu přičinil, a jménem našim jim toho zbožie postúpiti kázal w jich moc, jakož sú je dříewe drželi; a majíli které práwo k tomu zbožie, postúpiece toho, jakož sú w to bez řádu wpadli, aby toho hledali řádem zemským před pány, nebo před námi a naší radú, jenž jim má dosti prawdy udáno býti, a nám w zemi přes to búře nečinili. Nečiniec jinak, jakož tobě toho zwláště dobře wěříme a doufáme. Dán w Praze, tu středu před S. Marketú, králewstwí našich Českého we dwú a padesátém a Římského we dewátém a třidcétém létech.

Per D. Conradum archiepiscopum Pragensem:
Johannes Weilburg, decretorum doctor.

Nobili Čenkoni de Wartemberg, castri nostri Pragensis burgravio, fideli nostro dilecto.

15.

Nowiny o welikém zboru Konstanském, do Čech poslané.
W Konstancí, 1415, 9 *Mart.* *(Z rkp. česk. Museum.)*

„Novitates missae de Constantia per unum doctorem.“

Pán buoh z swého milosrdenstwie tak ráčil sněm cierkwe swaté zwelebiti, že se jie poddáwá wšecko křesťanstwo, i mnoho zemí také pohanských. Jakožto země Litwanská i Samajitská měly sú zde slawné poselstwie, žádajíce, aby někteří byli odsud wysláni do těch zemí, a w nich biskupstwie, kostely i jiné řády wedle obyčeje wiery křesťanské ustawili. Také tu neděli Oculi jměli sme poselstwie od ciesaře Řeckého, rytieře jednoho, kterýžto také pracuje o sjednánie Řeków a křesťanów. Také z těch, kteří sú byli pod poslušenstwím toho, jenž sě nazýwal Benediktem papežem, čakáme poselstwie. Ale že sú země přieliš daleké a u welikém množstwí mienie sem přijíti, jakožto doktor jeden posel krále Arragonského nám zde zwěstowal, a tak nemním, by sě wšickni sem sjeli dřéwe letnic. A k tomu času také krále Arragonského čakáme, a nadějem sě úplně, když sě sjedú, že s pomocí boží tu blahoslawenú jednotu cierkwe swaté w krátce šťastně dokonají, wšemu křesťanstwí k radosti i k utěšení welikému. Datum sabbato ante Laetare an. M°CCCCXV.

16.

Jan biskup Litomyšlský králi Wáclawowi zprávy dáwá o zboru Konstanském, o upálení M. Jana Husa, o M. Jeronymowi ꝛc.
W Konstancii, 1415, 11 *Jul.* *(Ze starých rkpp.)*

Najjasnější knieže, králi žádný a pane mój milostiwý! Prosím TM[u], rač mi TM[t] za zlé nejmieti, žeť sem TM[u] do té doby nepsal běhuow zdejších; nebť sem nic jistého a konečného psáti neuměl. Nebť sú sě wšecky wěci měnily až do přijezdy uroz. pana Karla z Malatesty, a ten přijew s plnú mocí od Řehoře papeže, i wzdal jeho práwo před koncilium a před KM[t] den S. Prokopa. Takéj koncilium se wším jeho poslušenstwím přijalo, a kardinálem učiněn a přijat i s jinými swými kardinály w zbor kardinálský. A Benedikt tenť také wzdáti mieni swú při, a již čeká s králem Arragonským KM[u], kterýž na každý den tam pojede; tak že dáli buoh bez pochybenie čákno jest jednoty; nebť wšichni králowé i kniežata duchownie i swětská swé posly zde mají s plnú mocí, a přistúpili sú k koncilium, a podlé nich státi chtie k jednotě a k řádu křesťanskému. A nynieť mienie usesti na zřiezení wšech duchowních řáduow, aby takých neřáduow mezi duchowními wiece nebylo. Takéť sú w tuto sobotu odsúdili mistra Hus i s jeho učením i s Wiklefowým, tak že jest upálen i s knihami swými; a Jeronyma toho nynie pokúšejí, a kterak s tiem

skonají, toť sě TM[u] neutají. A kdyžť jest w těch wěcech TM[u] často dotýkáno, žeby TM[t] s Husí držela: tuť jsem s mistrem Nazem, s mistrem Sčepanem i s M. Kuncem odpieral, tak jako sem od TM[u] slyšal: a toho sú welmi wděčni byli, jakož to TM[t] brzo w těch listech shledá, kteříž tam od koncilium posláni budú. A welmi TM[t] dobře a opatrně učinila, že TM[t] o ty wěci sem nic nepsala, jako druzí páni z Čech i z Morawy, ježto jim to welmi we zlé obracují. Protož milý králi! rač TM[t] w těch wěcech dále opatřiti, a ty bludy potupené již utlačiti a tak sě w tom ukázati, aby to shledali, že TM[t] toho nedrží a TM[u] to nejde; w tom TM[t] wše swé dobré a počestné shledá. A rač sě TM[t] již některak toho milostiwě rozmysliti a učiniti swé poselstwie listy nebo počestnými posly k tomuto koncilium k jednotě wiery křesťanské, jako jiní Králi: neb sě tomu zde welmi diwie, že od TM[u] žádného poselstwie nenie do té doby; nebo nynie TM[t] k najlepšiemu času je posle. Také slyším, žeť je mnoho TM[u] praweno tam o mně, že já proti TM[u] i proti zemi zde wedu. Rač tomu newěřiti: má to TM[t] shledati dáli buoh, žeť sem TM[u] zde ke cti i zemi. Neb dáliť buoh, brzo sě mienim k TM[u] wyprawiti a TM[t] o wšech wěcech zprawiti; ježto TM[t] dáli buoh, jiného na mně neshledá, než jakož na swém wěrném kaplanu a služebníku až do té smrti. A byloliby, žeby mi kto tam překaziti a hubiti chtěl to chudé zádušie: rač toho TM[t] nepřipúštěti, dokudž mne TM[t] nepřeslyší. Neb sě dáli buoh ze wšech wěcí počestně wywesti chci před TM[u] i před pány, ktožby mi z čeho winu dal. Takéť TM[u] posielám přiepisy krále Aragunského, w kterých TM[t] shledá, kterak KM[u] píše o té jednotě, žeť ta dálibuoh bez pochybenie pójde Wšemohúcí pán buoh rač TM[u] pozdrawiti na dlúhé časy k utěšení wšem swým wěrným. Scriptum Constantiae, fer. V[ta] proxima ante festum S. Margarethae, anno ↄc. XV°.

Ser. V[rae] humilis capellanus Johannes episcopus Luthomysslensis.

17.

M. Jeronym Pražský panu Lackowi z Krawař a jiným pánům píše o upálení M. Jana Husa, i swědčí, že sprawedliwé bylo.

W Konstancii, 1415, 12 *Sept. (Z rkp. kartus. Dolan.* [1]*)*

Služba má napřed, urozený pane milý a dobrodějce mój zwláštní! Dáwám TM[u] na wědomie, žeť sem žiw a zdráw w Konstanci. A slyším, žeby drahná búře byla i w Čechách i w Morawě pro smrt mistra Husowu, jakoby byl křiwě odsúzen a kwaltem upálen. Protož totoť z dobrej wóle píši, jako swému pánu, aby wěděl k čemu sě přičiniti; protož tiemto písmem prosím, nejímaj sě toho, aby sě kde o to zastawowal, jakoby mu sě křiwda stala. Učiněnoť jest při něm mým wědomím, cožť

[1]) Tištěno již psaní toto w Dobrowského Geschichte der böhm. Literatur 1818, str. 404.

jest mělo učiněno býti. A nemni pane, bychť toho z núze psal, aneb bychť pro který strach jeho odpadl. Hruběť sem držán u wězení, a mnohoť jest se mnú welikých mistrów pracowalo, a nemohliť jsú mnú hnúti z úmysla toho. A mněltť jsem též, byť sě jemu křiwda dála. A kdyžť jsú mi dány byly ty kusy jeho k ohledání, pro kteréžto jest potupen, ohledaw je welmi pilně a rozmitaw w rozumu i sem i tam ne s jedním mistrem, úplně sem to shledl, že z těch kusuow někteří jsú kacířščí, někteří bludní, a jiní zpósobiwí k pohoršení a škodliwí. Ale ješče jsem wždy některaak pochybowal, nejmaje za to, by jeho nebožčika ti kusowé byli, ale nadál jsem sě, žeby urubkowé byli řečí jeho a utonkowé, kteřížby smysl jeho změnili. I počal sem státi pilně o wlastní knihy jeho; i dalo mi k ohledánie koncilium jeho wlastní rukú psané. A tak s mistry písma swatého welebnými ty kusy, pro kteréž upálen jest, srownal sem a přirownáwal k knihám jeho wlastní rukú psaným, a nalezl sem ty wšeckerny kusy tak úplně a w těch smyslech státi w knihách jeho. A protož nemohuť řéci jinak sprawedliwě, než žeť jest nebožčíček mnohé kusy psal bludné a škodliwé; a já, který sem byl přítel jeho i swými usty obránce cti jeho na wše strany, shledaw toho, bluduow těch nechciť obránce býti, jakoť sem také dobrowolně wyznal předewšim zborem w širších slowích. A nynie mnoho činiti maje, nemohlť sem psáti tak široce: ale mám za to, žeť bohdá skoro swé běhy široce spíši, i pošli Milosti Twé. A s tiem sě Twé lásce porúčiem. Psáno mú wlastní rukú, w Konstanci, ten čtwrtek najbližší po dni narozenie matky božie.

18.

Král Wáclaw obsílá k sobě p. Čeňka z Wartenberka, ku přeslyšení poselstwí Jana biskupa Litomyšlského.

W Praze, 1415, 31 *Oct. (Orig. arch. Třebon.)*

Wáclaw z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel říše a Český král.

Urozený wěrný milý! Psali sme dóstojnému Janowi biskupu Litomyšlskému gleit, jakož jest od nás žádal swým listem a poselstwím, kteréhož tobě listu přiepis posieláme w tomto listu zawřeném. Protož žádáme na twé wěrnosti, aby wšech wěcí nechaje, pro obecné této zemi dobré a naše užitečné k nám bez meškánie přijel, a den S. Martina najspieš přištieho u nás byl, a to jeho poselstwie s jinými pány našimi wěrnými přeslyšal; neb twé přítomné osoby zwláště k tomu potřebujem. Nečiniece jinak, jakož tobě toho zwláště dobře wěříme i doufáme. Dán w Praze, ten čtwrtek na wečer wšech swatých, králewstwie našich ɔc. *(sic).*

Ad relationem Johannis subcamerarii:

Johannes Weilburg decretorum doctor.

Nobili Czenkoni de Wartenberg, castri nostri Pragensis burggravio, fideli nostro dilecto.

19.

Král Sigmund pánům Českým i Morawským strany Římské zprávy od sebe dáwá, i děkuje jim za to, že s králem Wáclawem zapsali se zůstati při církwi Římské [1].

W Paříži, 1416, 21 *Mart. (Z rkp. česk. Museum.)*

My Sigmund z božie milosti král Uherský a Římský ɔc. wzkazujem dóstojným Kunratowi arcibiskupowi Pražskému a Janowi Lutomyšlskému, radě, a urozeným wšem těm pánóm w Čechách i w Morawě, kteří sú sě podlé kostela swatého zapsalí, wěrným našim milým, pozdrawenie naše a milost králowskú i wše dobré. Dóstojní i urození a wěrní milí! Mníme že wás tajno nenie, kterak robotně a pracně s našeho žiwota welikým nebezpečenstwím a s welikým nákladem sme již drahně časów o zjednánie kostela swatého jednoty pracowali, a ještě pracujeme a chceme dále pracowati, a to s boží pomocí dokonáme. A také wieme, že sě wás již dobře doneslo, k kterakému zjednání sme tu wěc kostelní již přiwedli, tak že bez pochybenie jednotu swatého kostela budem mieti. A také sme dobře znamenali, že wšemu křesťanstwí jest welmi potřebie, abychom ta dwa krále Franského a Englického smluwili; a to bohdá brzo zjednámy, tak že anebo je úplně smluwíme, aneb dlúhé příměřie mezi nimi učiníme; neb tiem také lépe a twrze kostel swatý stane. A poněwadž slyšeli sme, že ste sě dobrým rozmyslem zawázali a zapsali, že při kostelu swatém s přenajjasnějším kniežetem pánem Wáclawem, králem Českým ɔc. bratrem našim milým a při nás chcete ostati: z tohoť wám zwláště děkujem. A dáwámeť wám wěděti, že my také s kostelem swatým chceme ostati a jeho stawu wěrně brániti, dokud nás stáwá. A od toho úmysla nás bohdá ižádný neodwede. A též bratra našeho wěrné Milosti úplně wěříme i ufáme, že i s námi podlé kostela swatého ostane; neb chcem sě bohdá toho řádu držeti, kterýž sú nám děd, otec a naši milí předkowé po sobě zuostawili. Protož od wás žádáme, aby ste wěrně, jakož ste se wěrně zawázali a zapsali, při kostelu swatém, při swrchupsanému bratru našem milém a při nás ostali, jakož wám zwláště wěříme i ufáme. Na tom i nám zwláště dobré a službu učiníte. Dán w Paříži, den swatého Benedikta, léta králowstwie našeho Uherského XXIX a Římského w šestém létě, léta od narozenie božieho M°CCCCXVI.

20.

M. Mařík Rwačka napomíná paní Elšky, wdowy po p. Jindřichowi z Rosenberka, aby od přijímání pod obojí odstaupila.

Bez místa, 1418, 21 *Mai. (Z téhož rkp.)*

„Litera directa D. Elscae viduae Henrici de Rosenberg a M. Mauritio Rwaczka.“

Modlitwa wěrná napřed, dóstojná paní a slúho božie! Jako jedu, tak přijí-

[1]) Jiné psaní téhož dne pánům strany Husowy z Paříže poslané tištěno jest již nahoře w dílu I, str. 6.

mánie z kalicha sě waruj. Jablko w ráji dobré bylo w sobě, ale pro zápowěd jed bylo. Drž zápowěd cierkwe swaté a starých předków obyčeje swaté, a w tom budeš spasena. Psal sem o tom (řádu) cierkwe kostelnie, a to máte písmo papežem potwrzeno i ciesařem, a toho sě držte. Polož sobě z kalicha přijímánie z nebe tako odlúčenie, jako Ewě z ráje. Wěř tak silně radě kostelnie, jako božské, a nowého nálezu střez sě jako jedu, kterým tělo božie z kalichu ďábelsky radie přijímati lidé. Sama zápowěd z nehříchu hřiech i peklo činí; stój w starém poslušenstwí, a nebuď Ewú. Srozuměj, coť píši: lépeť jest umřieti, než z kalichu přijímati. Nadějiť se skoro, žeť budu psáti jiné. Stój bezpečně dokonce a sebú nehýbaj, neboť na tobě mnoho leží, jako na slúpu. Na samé ženě panně Marii wiera byla zachowána, když wšichni apoštolé byli sě proneweřili; pomniž na též. A tento list mú rukú psaný wšem ukaž. A s tiem tomu drahému tělu poručena buď. Psáno w . . . . [1]), w sobotu před swatú trojicí, anno domini 1418.

Kaplan mistr Mařík.

21.

Nejmenowaný (kněz Prokop Holý?) zprávu dáwá příteli na Morawě o prospěchu bratří w bojowání w Čechách, i s wýstrahau, jakby w Morawě konati se mělo [2]).

*Bez datum (*1421, *konec Apr.) (Kopie arch. Třebon.)*

Milost božie rač býti s námi se wšemi, amen. Bratře milý w boze! Wěděti dáwám o nowinách, žeť sě bratróm našim dobře wede, a žeť sú dobyli Brodu, Kúřima, Skalici klášter wypálili, Kolína, Hory i Čáslawi, a Sedlec klášter wypálili, a Wilémow i Drobowice i S. Prokopa také mají; a Nimburk i Klučow také sě jim dal, a s Opatowic před nimi sjeli, a Diwiš klášter wypálil. A zemané, rytieři a panoše tu sě s nimi umlúwají a zapisují, aby s nimi byli, a krále aby neměli za král. A p. Čeněk w Kolíně tu středu na S. Jiřie s nimi rokowal; a tu na něm žádali, aby sě napřed pokořil pánu bohu a obci, a aby sě zapsal podlé nich a podlé obce, aby s nimi byl do toho hrdla i do toho což má, a krále aby nikdá za swého pána neměl. A o to sě jest s nimi rozstrčil, že toho učiniti nechtěl. A potom když sě jest Hora dala, tehda inhed poslal zemany, že chce k těm ke wšem kusóm přistúpiti: a oni sú jemu wzkázali, že jemu toho tak nechtie wěřiti, než aby sě w tom skutečně ukázal, a wytrhl na pole s swú se wší mocí a dobýwal měst. A také wěz, žeť když Žleby mieti budú, žeť inhed mienie trhnúti k Chrudími a do Hradecka. Jinémuť nerozumiem, než že kudyž potáhnú, žeť dlúho nebudú dobýwati. Nebť jsú lidé welmi omámeni a zstrašeni, žeť wezde

[1]) Jméno nečitedlné w rukopisu; snad »w Ulmě«. [2]) Na přepisu psaní toho w Třeboni stojí rukau páně Oldřichowau z Rosenberka doloženo jméno »Prokop Holý.«

ti budú; neb w žádném naděje nemají. A zajisté wěz, žeť inhed bez meškánie l mienie do Morawy trhnúti dwěma wojskoma, jednú stranú Žižka, a druhú ú Pražené se pány. Protož milý přieteli, bez meškánie waž sě toho poselstwie lobré, a obešli pány kteréž ty wieš, a zwlášče přátely naše, jakož ty dobře a přiepis jim tohoto listu pošli. Ale nepiš, by to odemne psáno bylo, než im raď, ačť chtějí swému wšemu dobrému i tej země, tudiež ať sě wšickni sjedú a ustanowie sě za jeden člowěk, i se wší obcí rytieřskú i sedlskú, a iče o ty čtyři kusy, že ty chtie držeti řádně a jim se neprotiwiti. A kdyžko- uslyšie, žeby sě již k Morawě hnuli, aby pro nic nedočekali aby jim w zemi li, než aby proti nim wšickni wyjeli a tajdinkowali s nimi, aby jim země ne- i, že chtie ke wšemu dobrému a spasitedlnému přistúpiti, a zwlášče k těm čty- kusóm řádně aby to wedeno bylo. A také ať o to najpilnějie mluweno bude, om wždy krále a pána měli w zemi našie. A jestližeť o to tuze mluweno ne- , tehda wěz, že pána mieti nebudem za našiej paměti. Neb tomu dobře roz- m, žeť oni k tomu jdú, jediné žeť toho ješče prohlásiti a zjewiti nesmějí, bojiec y lidé srozumějíc tomu, by od nich neodstúpili. Protož o toť sě jest třeba wsaditi, a za jeden člowěk wšickni se ustanowiec pilně a tuze o to státi, aby- i wždy pána w zemi měli, a tiem nedliti. A jakžť jednostajně páni i zemané pilně a tuze mluwiti budú, takť oni proti tomu nebudú smieti odmlúwati. Nebť toho dobře swědom, neb w jich radách také býwám. Protož třebať jest pilně luwiti a ustanowiti o ty wšecky kusy, kteříž swrchupsáni jsú.

22.

Žižka z Kalichu posílá k obci města Třebonského posla swého s listem wěřicím.

U Německého Brodu, bez datum. (1422, 10 Jan?) (Orig. arch. Třebon.)

Pán buoh wšemohúcí rač býti s wámi i s námi swú swatú milostí. Bratřie ánu bohu! Jan Žižka z hradu Kalichu, zpráwce obcí České země přichylných a ích zákona buožieho w naději buoží: richtáři, purgmistru, konšelóm i obci města onského. Posielám k wám Rybku z Lužnice, ukazatele listu tohoto, swých úmy zpraweného; i žádámť abyste jemu wěřili, což bude s wámi mluwiti, nenie w tejto e, jako bych já sám s wámi mluwil osobně. Dán list nenie w sobotu u Ně- ého Brodu na poli.

23.

Týž Jan Žižka přimlauwá se u Domažlických za wdowu páně Gutsteinowu [1]).

Bez datum. (Orig. arch. Domažlick.)

Pozdrawenie wám od boha otce a pána našeho Jesu Krista, jenž sě jest dal

---

1) Tištěno jest toto psaní již w Dobrowského Gesch. d. böhm. Literatur, 1818, str. 406.

za naše hřiechy, a netoliko za nás, ale za weškeren swět, aby nás z tohoto sw zlostného wyswobodil, jemuž jest čest a chwála na wěky wěków amen. Žádost wš dobrého, w pánu bohu bratřie milí! A wěděžtiť wám dáwám, žeť mě jest zpraw nebožce Gutštajnowa žena ze Dworce, že jest dala schowati peřiny a šatstwie s tu u wás Šprochowi. Protož wás prosím, abyšte jí to propustili, což jest jejieho.

Jan Žižka z Kalichu,
zpráwce lidu Táborského w naději boží.

Hejtmanóm i wšie obci města Domažlického buď tento list dán.

24.

Týž Jan Žižka Bartošowi a Bernartowi z menšího Tábora zpráwy dáwá, wolaje br na středu po welikonoci k Německému Brodu.

Na Wilémowě, (1423) 26 *Mart.* *(Orig. w Českém Museum.)*

Milost ducha swatého račiž přebýwati s wámi i s námi, a oswietiti srdc rozumy naše k wuoli synu wšemohúciemu! Bratřie w pánu bohu najmilejšie! Dáw wám wěděti, žeť sem nynie na Wilémowě, a žádám wás něktérého, abyšte ke m přijeli jeden z wás, abychom spolu rozmluwili o poctiwé a líbezné našeho pána bo wšemohúcieho. A takéť wám wěděti dáwám, žeť sem s Táborským(i) zóstal za jed člowěk, a poddali sú sě dobrowolně mne poslušni býti, jakožto kdy; i kázalť s pole sbierati, a počeliť sú. I také posielám do wašich měst, aťby wšeckni wš byli nynie s weliky noci w středu neb konečně we čtwrtek u Brodu Německél abychom sě pokáli tu kdež sme zhřešili, a tu zóstali podlé rady božie za jed člowěk, a podlé jeho zákona swatého a rady chudých i bohatých, w prawdách o našeho pána wšemohúcieho, proti newěrným pokrywačém domácím i cizozemcie Takéť wěděti wám dáwám, žeť jest knieže wyjelo pryč z země. A přímieřie aby panem Čeňkem nečinili, lečbyšte měli i s jinými súsedy okolo sebe. A o ty wi bohdá rozmluwíme. Datum in Wilémow, feria sexta post Annuntiationem Mari virginis gloriosae.

Jan Žižka z Kalichu.

Slowútným, statečným bratří w naději božie, Bartošowi, Bernartowi z me šieho Tábora na Walečowě buď dán.

25.

Purkmistr Hradecký a kněz Ambrož wýstrahu dáwají Janowi Žižkowi o člowěku k wraždění jeho we wojště najatém.

W Králowé Hradci, (1423,) 24 *Nov.* *(Z rkp. Brazydyn. na Děčíně.)*

Pán buoh wšemohúcí rač býti s tebú, se wšemi bratřiemi wěrnými, i s ná hřiešnými, swú swatú milostí i pomocí. Bratře Žižko, i bratřie naši najmilejší! W

žeť sme jednoho Opočenských strany jali, wězně dosti znamenitého, kterýž jesti nás za jisté zprawil, že již jeden jest s tebú u wojště, kterýž tě má zamordowati; a za to má ještě třidceti kop gr. wzieti, a již deset kop hotowých wzal. Pak toho jistého morděře zná Pawel s černú hlawú kadeřawú, tohoto listu ukazatel. A protoť sme my jeho k tobě wyprawili, kterýž tě má wšeho úplně zprawiti, ktož to jednají, a kterak to má jednáno býti, a kto to má učiniti, toho tobě ukázati. Kterémužto Pawlowi prosíme aby jemu wěřil, což s tebú od nás o tě wěci mluwiti bude. Pán wšemohúcí rač tě zachowati k swé chwále a k prospěchu wěrným obcem. Dán w Hradci nad Labem, w pondělí, w třetí hodinu w noci před S. Kateřinú, rukú twého kněze Ambrože.

Janek Hwězda, purkmistr,
konšelé a twój kněz Ambrož.

26.

Hynek z Kunstatu a z Poděbrad knížeti Sigmundowi Litewskému děkuje za poslanau jemu na pomoc dobrau družinu, zakazuje se k wěrnosti a omlauwá swé k němu nepřijetí.
W Poděbradech, 1425, 9 *Jul. (Z rkp. města Pražského.)*

Oswiecenému kniežeti, knězi Sigmundowi Litewskému, pánu milostiwému.

Oswiecené knieže, služba má napřed Twé Milosti! Od Wašie Milosti jsem toho welmi wděčen, a zasluhowati toho mienim zwláště Twé Milosti jako milostiwému pánu, že Waše Milost takú wieru a lásku ráčili ke mně ukázati, a swú dobrú družinu, rytieře i panoše, k mé potřebě wyslati. A té dobré družině, rytieřóm i panošem, kteréž Twá Milost poslala, welmi děkuji, že sú mne na wšem poslušni byli. I také jakož Twá Milost i se pány Pražany žádáte i ráčíte tomu, abych k Wašie Milosti bez meškánie přijel, a o ty pilné wěci a welmi potřebné s Waší Milostí rozmlúwal a ustanowil: račiž Twá Milost wěděti, a za zlé mi w tom rač nemieti, žeť w této mieře pro žádnú wěc nehodí mi sě towaryší odjeti. Nebť Twé Milosti tajno nenie, kterakť silní nepřietelé okolo mne w kraji tu ležie, a na každý sě den jich welmi pilně ostřieham. A dále Twá Milost tomu rač konečně wěřiti, což sem Wašie Milosti po swých služebníciech kázal powědieti a Waši Milost úmysla swého úplně zprawiti, a také na poli před panem Chlumem, před panem Wrbatú, před Waší Milosti maršalkem i předewšemi staršími, ktož sú tu byli, slíbil sem swú čest a swú wieru, s Twú Milostí i se pány Pražany w upřiemé jednotě býti, a Wašie Milosti, což jest pánu bohu ke cti a k chwále, a k obecnému dobrému, raden a pomocen býti. A toho mi Waše Milost úplně rač wěřiti, žeť toho bohdá neproměním. A o jiné pilné wěci Wašie Milosti služebníka swého některého bez meškánie chci poslati, aby Waši Milost úmysla mého úplně zprawil. Pakliť se budu moci sám

k Wašie Milosti wyprawiti, chciť sě o to pokusiti. Datum Podiebrad, feria secunda proxima post Kiliani.

Hynek z Kunstatu
odjinud z Poděbrad.

27.

Jan z Risenberka a ze Skály píše p. Oldřichowi z Rosenberka, že knížata ležící polem okolo Stříbra tomu chtějí, aby Táborům odpowěděl a překážel.

Na Rabí, (1427,) 1 *Aug.* *(Z rkp. Březanowa w Třeboni.)*

Služba má napřed, urozený pane a přieteli milý! Dáwámť wěděti, žeť jsem obeslán od pánuow a měst kraje Plzenského, kteří sú byli u kniežat, ježto okolo Střiebra polem ležie; a kniežata sú s nimi mluwili, aby mne o to obeslali, a já dále tě. A že kniežata to slyšie a již úplně to widie, že Táboři najwětší moc jmají z twého zbožie, a že lidé dobrowolně k nim jdú bez přiekazy twé a twých a s twú wolí. I přikazují mocí KM^u^ pána twého a swú mocí, aby wšem umluwy kteréž s nimi jmáš odpowěděl, a s nimi aby příměřie nižádného nejměl, než aby jim překážel cožby najdál mohl, a lidem swým aby bránil k nim jíti; a těm ktož jsú k nim šli přikázal, aby sě wrátili. Pakliby sě toho nestalo, tehdyťby to chtěli wznésti na KM^t^; a jinakťby tomu nerozuměli, než žeby ty byl nákladný i pomocný těm kacieřuom proti KM^u^ pána swého i proti korunè i proti wšemu křesťanstwí. Protož pro hospodina okaž sě w tom a nedopúštěj sě toho; nebť sě bojím, že skrze to přijdeš k weliké a nenabyté hanbě. Také přieteli milý dáwámť wěděti, že kniežata welmi řádně ležie okolo Střiebra, a žádnémuť nepřekážejí krom picowánie, a děkuje bohu dobře sě jim wede; a jižť sú drahně zdi powrhli děly okolo města. A tak sě naději, že tento týden k městu šturmowati budú. Datum Rabie, fer. VI^ta^ in die S. Petri.

Jan z Risenberka
otjinud ze Skály.

28.

Oldřich z Boskowic krále Sigmunda pilně prosí o pomoc k zachowání hradu Swojanowského.

Na Swojanowě, bez roku. *(Kopie arch. Třebon.)*

Najjasnější králi a pane, pane mój milostiwý! Služba má napřed wždy ustawičná Wašiej Milosti. Jakožť sem WM^t^ obsielal, i sám jezdil k WM^u^, a prose WM^u^, abyste ráčili milostiwě mú wěc opatřiti, abych já WM^u^ zámek zachowati mohl: a WM^t^ se k tomu nikterakž neráčil ukázati až do této chwíle. A já tomu pohřiechu sám nic učiniti nemohu bez pomoci WM^u^. Nebť ti lidé, kteréž sem měl až do sie chwíle, již sú odemne jeli pro nedostatky, ježto sem jich neměl chowati déle nač; a nepřietelé WM^u^ znamenawše to, ukrutně hubie zbožie to, bráním i pá-

lením, a také lidi jimajíc a mučiec některé až do smrti, a nikterakž příměřie žádného semnú mieti nechtějí, tisknúc mě k tomu, abych k nim přistúpil. I prosímť WM^u^, aby WM^t^ ráčila mú wěc milostiwě opatřiti, jako mój milostiwý pán, aťbych já zámek WM^u^ opatřiti mohl; neboť nepřietelé na mě welmi čelé, a na každý den od nich obehnánie čakám. I prosímť WM^u^ za odpowěd milostiwú a spěšnú, jako swého milostiwého pána; neboť mi toho potřeba weliká jesti. Dat. Swojanow, sabbato ante Judica. Oldřich z Boskowic, služebník WM^u^ chudý.

29.

Jan z Janowic na Pairece posílá Warleichowi z Bubna přípis listu swého na příměří, do kteréhož s p. Oldřichem z Rosenberka wstaupiti chce.

Bez místa, 1434, 10 *Dec. (Kopie arch. Třebon.)*

Urozenému panoši Warleichowi z Bubna, přieteli milému.

Služba má napřed, urozený přieteli milý! Jakož si mi psal o příměřie, tedť list na příměřie posielám swój, a zjednaj mi takýž ode pána we dwú neděli, ať položí jej u tebe, a chowaj obú. Pakliby se pánu nezdálo takýž položiti, ale probodni mój. A když mi dáš dwě neděli napřed wěděti, tehdy já přijedu, kamž mi kážeš, když mě páně Milost gleituje přede wší královú stranú. A prosím tebe, milý přieteli, přitiskni swú pečet podlé mne na swědomie. Dat. fer. VI post Nicolai.

Jan z Janowic, seděním na Pajrece.

Já Jan z Janowic, seděním na Pajrece, wyznáwám tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej uzřie nebo čtúc slyšeti budú, že sem wstúpil a mocí listu tohoto wstupuji w prawé a křesťanské příměřie wěrně a beze wšie zlé lsti do masopusta nynie příštího, ten den celý do západu slunce během swým, s urozeným pánem panem Oldřichem z Rosenberka, se wšemi swými služebníky i poddanými. A to příměřie slibuji wěrně zdržeti beze wšie zlé lsti, pode ctí i pod wěrú, se pánem z Rosenberka i se wšemi jeho služebníky i poddanými, do toho času, jakož swrchu psáno stojí. Pakliby se co stalo w tom příměří, jehož bože nedaj, ale chci oprawiti i mám, jakož urozený panoše řečený Warlaich káže. A pro lepší pewnost a swědomie přitiskl sem swú zwláštní pečet k tomu listu; a prosil sem urozeného panoši Warlaicha z Bubna, aby swú pečet podlé mne přitiskl. Kterýž jest dán anno domini M^o^CCCC^o^XXXIIII^o^, fer. VI post Nicolai.

30.

Rada města Wratislawského pánům Českým na sněmu stížně oznamuje, kterak král Polský skrze posla swého město Wratislaw sobě w poddanstwí připrawiti chtěl.

We Wratislawi, 1440, 12 *Januar. (Kopie arch. Třebon.)*

Služba naše dobrowolná bez rozpači napřed, urozeni a stateční přietelé zwláštní

a fedrownici! Dáwámeť Wašim Urozenostem wěděti, že před tiem služebnika našeho jménem Chlaindinsta s našimi listy w našem poselstwí den S. Lucie nynie minulé k Wám do Prahy wyslali jsme, a služebník náš k nám se zase nenawrátil; i strachujem se, že jest někde jat anebo stawen. Prosíme W^{ch} Ur^{u}, račte se w tom tak mieti, a na to se ptáti i pomoc swú w tom učiniti, aby náš služebník mohl prost býti; neboť slyšíme, žeby jej páně Děckého syn u wězení měl. Také W^{m} Ur^{tem} na wědomí činímy, že někteří z kniežat Slezských s Poláky rok sobě složili do Wratislawi tu sobotu po swiečkách nynie minulých; a co jsú tu jednali, to w jistotě newiemy, než toto zwláště, že sú se bez konce rozjeli. I žalujem wám wšem s welikú žalostí, jako nám přiezniwým, podlé toho jakož k koruně České a k wám přislušímy, oznamujíc wám to a zjewujíce, že na swrchupsaném roku wstúpil před nás, když sme w swé raddě seděli, jménem pan Mostický s listem wěřicím od krále Polského, a od téhož krále poselstwí k nám zďáw, mezi mnohými jinými slowy toho žádal jest, abychom se k JM^{u} přiwinuli a k němu přistúpili; a jestližebychom toho neučinili, žeby nám a naší zemi proto mohly weliké škody wyjíti. Takowého neobyčejného poselstwí náramně sme se ulekli, a jím se s ošklivostí zarmútili. Nebo prwé nežlibychom to učinili, chtělibychom s ženami i s dietkami zemřieti, a ráčíli tomu pán buoh, k našie milostiwé paní králowé a jejím dědicóm a té koruně České nechcem jinák ani s tiem wókol jíti, než jako wěrní, stálí a dobří lidé. I jest wám to dobře zjeweno, kterak smy se my k té koruně České měli, žiwotuow i statkuow w tom nelitujíce; aniž mámy w jiném shledáni býti, než w tom, dokudžto naši žiwoté *(sic)* a statkowé mohú stačiti. A kerými *(sic)* slowy dřéweřečený pan Mostický nám poselstwí ďál, a kterú smy jemu dali odpowěď, to na tomto lístku w tomto listu zawřeném znamenitěji slowo od slowa shledáte; a z téhož W^{e} Ur^{u} znamenitě srozumiete, jaké neobyčejné poselstwie s pohruožkami na nás přišlo jest a wneseno. Prosímeť wás wšech welice s služebnú pilností, abyšte nám w té při ráčili raditi a podstatni býti, k wám a k té koruně přislušejícím, tak aby Poláci mohli shledati, že wám to žel jest a protiwno; jakož sme také o tom o wšem naše milostiwé panie králowé znamenitě psali a žalowali. I slyšímy také, že máte mieti jiný obecní sněm na jiný čas, ale newiemy který. Jestli to tak a srozumíeli, očby se to jednalo, a nás se w tom tu dotýkalo, neračte nás w tom zapomínati, a nám to oznámiti i wěděti dáti, jako znamenitému údu k té koruně České přislušejíciemu. A toho prosíme waší psanie dobrotiwé odpowědi, a chceme W^{m} Ur^{tem} s pokornú pilností po wše časy zasluhowati. Dat. fer. III post Epiphaniam domini, anno ꝛc. XL°.

Rada města Wratislawského.

D. VIII.

WÝPISKY PRÁWNÍ A SAUDNÍ ZE STARÝCH DESK ZEMSKÝCH KRÁLOWSTWÍ ČESKÉHO.

Zbírka druhá.

Podáwáme zde pokračowání we článku počatém w dílu II, na str. 330 sl. Nowěji naskytnul nám se, we knihowně slawného kláštera Rajhradského w Morawě, rukopis nálezůw takowýchto starší nežli ostatní, psaný mezi r. 1465—1485 na papíře we 4, jehož někdy byl redopisec český W. Březan užíwal. W něm našla se některá čísla ze XIV století w půwodní swé formě latinské, která jiní rukopisowé jen zčeštěná kladau; protož je zde opakujeme.

15. [1])

1321, 12 *Jun. Primo Zdislai, A.* 36.

Johannes dei gratia rex Bohemiae protestatus est coram Pragensibus beneficiariis, quia quando moverat quaestionem et intromissionem se de teoloneo, id est straž, cum silva et custodibus ad hoc pertinentibus, quod tenuit Jindřich de Borku cum fratribus suis, informatus dominus rex per barones suos, cum judicio super hoc praesideret, quod Jindřich praedictus cum fratribus suis sunt justi in causa ista, permisit eos stare et permanere hereditarie circa dictum teoloneum, et quaecumque ad hoc pertinent, cum omni libertate. Et super hoc Jindřich cum fratribus suis dederunt memoriales, coram Alberto de Luběšic camerario, Ulrico de Říčano judice, Johanne notario, ceterisque Pragensibus beneficiariis et baronibus, Henrico de Lipa, Petro de Rosenberg, Wilhelmo de Lantstein, Henrico de Lichtmburg, Byčeno de Winařec. Anno domini MCCCxxi, feria vi. quatuor temporum Pentecostes. *Rajgr.* 15[b].

[1]) Srow. díl II, str. 334.

28. [1])

1345, 17 *Dec. Secundo Zdislai, K.* 16.

Cum inter Ditricum de Mančic actorem ex una et Jenišium et Bietam m
mode citatos parte ex altera, super hereditate in Mančic, curia araturae et uno
side, quaestio in forma judicii vertebatur, ad probandam intentionem ipsius Di
tabulae terrae fuerint lectae in haec verba: Diwissius de Mančic protestatus est
ram beneficiariis Pragensibus, quia dedit hereditatem suam in Mančic, quicquic
habuit, in Albrechtic et in Chwalowic, quicquid ibi habuit, cum agris, pratis et
libet libertate ad ipsam pertinente, Hermano de Mančic, fratri suo patrueli et
dibus suis, ita tamen, si ipsum liberis legitimis non habentibus decedere conti
Actum anno domini MCCCxvi, in vigilia assumtionis Mariae, coram Petro de Ro
berg camerario, Ulrico de Řičano judice, Petro notario ceterisque Pragensibus b
ficiariis et baronibus supradictis. Ex parte vero domini regis fuit in contra
oppositum, quod eadem donatio vigorem habere non poterat propter conditic
eandem appositam in jure, videlicet si absque legitimis heredibus decederet ꝛc.
rones vero infra scripti super praemisso articulo deliberatione praehabita dilig
invenerunt pro jure, quod propter hujusmodi non juridicam ad terrae tabulas ir
sitionem eadem hereditas in Mančic, pro qua lis inter pradictas partes, ut pra
tur, movebatur, ad ipsum dominum regem jure devolutionis ipso facto exstitit,
luta; et ex parte ipsius domini regis dederunt memoriales. Actum anno do
MCCCxlv, sabbato quatuor temporum in adventu domini, coram domino Ca
marchione Moraviae, rectore tunc generali regni Bohemiae, Petro de Rozim
summo camerario, Andrea de Duba judice, Henrico praeposito Pragensi no
terrae, ceterisque Pragensibus beneficiariis, et baronibus Wilhelmo de Lantstein,
helmo de Strakonic, Johanne de Michalowic, Wilhelmo de Skaly, Johanne de
sele, Alberto de Kryr, Hynkone de Wlašimě, Dobešio de Kamenice, Hynkon
Waldenstein de Grumkarg *(sic)*, judice curiae regalis, et coram aliis baronibus te
Rajgr. 15ᵃ.

30. [2])

1348, 17 *Mart. Tertio Zdislai, B.* 17.

Anno domini MCCCxlviii, feria proxima post quatuortempora Quadrages
residentibus judicio dominis Jostone de Rozimberg supremo camerario, Andre
Duba judice, Heinrico praeposito Pragensi notario terrae, ceterisque benefic
Pragensibus, et baronibus Wilhelmo de Lantstein, Hynkone juniori Berka de

[1]) Srown. díl II, str. 337. [2]) Srown. díl II, str. 338.

purgravio Pragensi, Johanne de Wesele, Johanne de Michalowic, Wankone de Wartenberg, Čenkone de Lipnice, Wilhelmo de Strakonic, Benešio de Děčin, Wilhelmo de Skaly, Hynkone de Walstain, Zbynkone de Liběšic, Tasone de Skuhrowa, Alberto de Kryr, Zbynkone de Hazimburg et aliis baronibus terrae, excellentissimus dominus Karolus, Romanorum et Bohemiae rex, per nuncium suum Reymundum de Kostomlat, tunc judicis curiae regis vices habentem, super haesitatione seu dubio contra, videlicet an is, qui filium cujuspiam indivisum a patre suo, nec etiam matrimonialiter conjugatum, ad jus terrae evocaverit, eo non respondente vel nolente contumaciter comparere, hujusmodi actor memoriales super suum jus dare debeat contra reum eundem vel non? per praefatos barones determinari et pro jure inveniri mandavit. Qui barones, super eodem dubio tractatu diligenti inter se praehabito, pro jure invenerunt, et perpetue duraturo statuerunt, quod hujusmodi filius, non conjugatus nec divisus ab ipso patre suo, ad instantiam cujusvis, pro quacunque re seu causa ad judicium terrae fuerit evocatus vel citatus, donec divisus ab ipso patre suo vel conjugatus legitime fuerit, non debeat cuipiam in judicio respondere, nec etiam aliquis respondebit eidem, et per consequens memoriales praedicti super eundem non debeant nec per eundem contra alios debeant exhiberi. Ceterum ibidem per praefatos barones pro jure fuit inventum et inconvulse perpetue statutum, ut nullum juris praejudicium seu nocumentum ex hoc oriatur vel oriri debeat, si quis in hereditatibus suis per donationem, emptionem, unionem cum aliis vel alio, seu testationem, vel quovis modo seu titulo alio acquisitis, exceptis duntaxat hereditatibus in foro judicialiter obtentis, cum camerario a beneficiariis Pragensibus dato infra tres annos continuos et sex septimanas a die assecutionis hereditatum earundem non fuerit dominatus, quorundam prava adinventione seu consuetudine dominationis praedictae, quae potius corruptela dicenda est, quae in talibus servabantur, non obstante; quam quidem adinventionem pravam praedictorum, seu dominationem praetactam, saepe fati barones cassaverunt irrevocabiliter et etiam annullaverunt, censentes eandem dominationem nullius esse ammodo efficaciae vel momenti. *Rajgr.* 14[ab].

180.

1419, 17 Nov. *In memoriis, in Albo citationum.*

Domini barones infra scripti et alii, qui cum eis tunc praesentes fuerunt, mandaverunt beneficiariis, ut nullam obligationem seu aliam intabulationem faciant seu admittant tabulis ex parte civium ad aliquam personam quamcunque super hereditatibus eorum liberis, usque adventum domini regis; domini barones Čenko de Wartmberg et de Weselé, supremus burgravius Pragensis, Alšo Škopek de Dubé et de Dražic, supremus camerarius, Albertus de Koldic et de Bieliny, judex tabularum

curiae regalis, Nicolaus de Lobkowic protonotarius tabularum, Johannes de Michalowic, Wihelmus Zajiec de Hazmburg, Johannes de Wartmberk et de Ralska, Petrus de Sternberg, Henricus de Elsternberg, Nikolaus Zajiec de Kosti, Wilhelmus de Šumburg, Sigismundus de Wartmberg, Johannes de Šwihow et de Rabie, Bohuslaus de Šwamberg, Hermannus de Borotin, Hynko Hlawač de Lipého, Otta Bergow de Trosk, Johannes et Zdenko de Rožmital et alii plures barones. Actum anno domini M°CCCC°XIX°, feria VI[a] post festum sancti Martini. *Rajgr.* 30[b]. *sq. Trebon.* 410[a].

181.

1437, 16 *Oct. In memoriis, in flaveo citationum tempore imperatoris.*

Anno domini M°CCCC°XXXVII, fer. IV in die sancti Galli, domini barones in pleno judicio per Alšonem de Risemburg protonotarium tabularum regni Bohemiae et Jaroslaum de Žirotin mandaverunt, quod nulla intabulatio tam hereditatum, quam censuum fiat civibus quibuscunque.

(Ad idem: secundo Johannis Dúpowec, J. 2. Domini invenerunt, ut cives hereditates non emant.) *Rajgr.* 31[a]. *Treb.* 410[ab].

182.

1454, 15 *Mart. Secundo Johannis Dúpowec, F.* 17.

Anno domini MCCCCLIIII°, feria sexta quatuor temporum quadragesimae, domini barones deputati et electi per serenissimum principem et dominum D. Ladislaum regem Bohemiae ad audiendum, tractandum et sententiandum causas terrigenarum regni ejusdem, quae coram eis proponerentur, videlicet isti barones: D. Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et supremus magister curiae regalis regni Bohemiae, D. Alšo de Sternberg supremus camerarius, D. Nicolaus Zajiec de Hasenburg et de Kosti supremus judex regni Bohemiae, Arnestus de Leskowce protonotarius tabularum terrae, D. Zdenko de Sternberg et de Konopišt supremus purgravius Pragensis, D. Henricus de Rosis, Zbynko Zajiec de Hasenburg, Zdenko de Rožmitala, Henricus Dubsky de Lipého, Jaroslaus Plichta de Žirotin, Henricus de Michalowic, Henricus de Straže, Bohuslaus de Žeberg, Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie, Johannes junior de Wartenberg et de Děčin, Johannes Kolowrat de Bezdružic; a z swolenie pánuow a zeman, a z rozkázanie Králowy Milosti, pan Jiřík z Kunstatu i z Poděbrad, zpráwce a hofmistr králowstwie Českého, tyto zemany jmenuje k súdu k tomuto, wšak bez pohoršenie práw panów a zeman, do šesti let, wedle toho, jakož mezi nimi s obú stranú Ciesařowa Milost slawné paměti učinil: isti videlicet: Johannes Čabelický de Sútic, Johannes Malowec de Pacow [1]),

[1]) *Wid. Talm.* de Borotina.

Johannes de Bechyně et de Lažan, Johannes Calta de Kamenné hory, Johannes senior de Rabštein, Přibik de Klenowého, Burian de Lipy et de Lipnice, et Wenceslaus de Leskowce. Actum ut supra. *Rajgr.* 32[ab]. *Trebon.* 411[a]. *Talmb.* 84[b]. *Mus.* 198[ab]. *Wid.* 3483, *fol.* 24.

183.

1454, 27 *Mart. Generalis inventio, secundo Johannis Dúpowec, J.* 2.

Domini barones in pleno judicio residentes: jakož sú žádali zemané na Králowě M[u] i na páňiech, aby měšťané dědin swobodných a zbožie od zeman nekupowali, a žeby tudy weliká ujma byla králowstwí i koruně na rytieřských lidech, na službě Králowy M[u] a na obraně wšie země: invenerunt pro jure, et Jaroslaus Plichta de Žirotin et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum potaz exportaverunt: aby nižádný měštěnín po dnešní den nižádných dědin a zbožie swobodných nekupowal bez Králowy M[u] zwláštnieho powolenie; než Králowá M[t] se pány dáwají tomu moc, což sú prwé kúpili až do dnešnieho dne, aby jim to we dsky šlo a kladeno bylo wedle řádu a práwa. Actum anno domini M[o]cccclv, feria IV post annuntiationem. *Rajgr.* 32[b]. *Trebon.* 411[b]. *Talmb.* 84[b]. (boh.) *Mus.* 198—9. *Wid.* 3483.

184.

1454, 28 *Mart. In Memoriis.*

In causa inter Plichtam de Žirotin ex una et Claram de Slaného parte ex altera, domini barones in pleno judicio auditis tabulis et lectis literis in testimonium et narrationibus eorum ex utraque parte, invenerunt pro jure et Wilhelmus de Risenberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum inventionem exportaverunt: že jakož jest Plichta ukazowal swědomie listy coram dominis baronibus s přitištěnými pečeťmi, w kterýchžto swědčí, že jest měl Mikuláš Kyselý Hrách listem nebo dskami zapsati jemu Plichtowi ty dědiny w Klobúciech: a poněwadž jest toho neučinil a Kláře ze Slaného ty dědiny dskami zemskými zapsal, proto páni wedle jejích desk dali sú Kláře za práwo; a že takowé swědomie proti dskám žádné moci nemá. Actum ut supra, feria V salus populi. *Rajgr.* 33[a]. *Trebon.* 411—412. *Mus.* 199[a]. *Talmb.* 98[b].

185.

1454, 17 *Jun. Secundo Johannis Dúpowec, O.* 6.

Barones in pleno judicio in causa Johannis Hrobský de Sedlce ex una et Bohunkonis de Wranowa parte ex altera invenerunt, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum consilium

exportaverunt: že jakož Jan Hrobský prawil přede pány, že Čeněk z Polánky držal Domamyšle a Rowni: jestliže to prowede Jan Hrobský wedle řádu a práwa zemského, a to o suchých dnech najprw přištích přede pány, že jest to Čeněk držel za krále Wáclawa tři léta a osmnácte nedělí bez nařčenie: tehda páni dáwají Janowi Hrobskému za práwo. Pakliby to neprowedl: tehdy páni dáwají dskám moc, totiž zápisu Bohunkowu. Actum anno quo supra, feria II post Viti. *Rajgr.* 33ª. *Trebon.* 412ª. *Talmb.* 86ª. *Mus.* 199ªᵇ.

186.

1454, 8 *Jun.* *Secundo Johannis Dúpowec, P.* 8.

Barones in pleno judicio, in causa Buriani de Gutstein ex una et Jacobi de Wřesowic parte ex altera invenerunt, et Wilhelmus de Risenberg et de Rabie et Bohuslaus de Žeberg et de Planá dominorum baronum consilium exportaverunt: domini auditis eorum tabulis et ipsorum ex utraque parte pře i líčenie, poněwadž znamenitě we dskách stojí, kdyžkoli Wilém Bukowina neboli jeho rukojmě přišel s tiem listem ke dskám, pro kteréž jest swé zbožie dskami zawadil, a okázal před úřadem prořezaný a zkažený, tehdy aby ten zápis ižádné moci neměl, i k tomu aby byl propuštěn; a to se jest tak stalo, že je on Bukowina ten list tak wywazený a prořezaný před úřadem ukázal, i ten také i nynie přede pány okázal, a to také w pamětních knihách zapsáno jest: wedle toho domini barones dederunt Jacobo pro jure, a ten zápis dále moci nemá mieti, ale (má) z desk wymazán (býti). Dederunt memoriales. Actum anno domini millesimo ccccliv, sabbato in vigilia Pentecostes. *Rajgr.* 33ᵇ. *Trebon.* 412ªᵇ. *Talmb.* 86ª. *Mus.* 199ᵇ.

187.

1454, 4 *Jul.* *Secundo Johannis Dúpowec, P.* 29.

Domini barones in pleno judicio communiter invenerunt pro jure, et Henricus de Rosenberg et Zbynko Zajiec de Hasenburg dominorum baronum consilium exportaverunt:

Již po tento dnešní den ktož na koho útok wloží, ten má tudiež hned jmenowati a napsáno má býti, z čeho chce pohnati; a jakž útok wloží, aby před se dohnal konečně do suchých dní najprwé přištích, a to wždy do každých suchých dní, komužby se kdy koho pohnati událo. Pakliby nedohnal, tehdy má dwě neděli w panské wazbě seděti u wěži. A budeli shledáno, žeby na zmatek a neprawě pohnal: tehdy buď ten také dwě neděli u wěži w panské wazbě držán, a pohnanému jeho náklady nawrať, což by mohl pohnaný přísahú swú obdržeti, a nadto deset kop grošuow pohnanému daj we dwú nedělí, a nebo se s pohnaným wedle jeho wuole

smluwi. A nebudeli se zdáti a chtieti pohnanému za náklady přisahati: to může opustiti, než toliko deset kop grošuow předepsaných buď jemu dáno.

Item, ktož jest co na Králowé M^ti^ za odúmrt uprosil, a to že jest již přesúzeno: ta wěc buď tak zachowána, jakož přesúzeno jest; a z toho již, což jest přesúzeno do této chwíle, nemá býti pohoněno ze škod, ale buď zaminuto. Než což ještě přesúzeno nenie, obdržíli ten práwo králowo, ktož jest co wyprosil, ten toho požiw; pakli neobdrží, tehdy ze škod móž od toho pohnán býti, na komž jest to wyprošeno. A ktož by koli odprosil sobě rokuow, buď od prwních až do druhých neb do třetiech suchých dní, obdržíli pak práwo králowo ten, ktož jest wyprosil, tehdy ten, ktož sobě roky odkládal, bude moci pohnán býti ze škod. A již po dnešní den, ktož kterú odúmrt wyprosí a koho k nákladóm připrawí, a práwa králowa neprowede neb neobdrží, takowý každý bude moci ze škod pohnán býti; a jestli že by kto co na králi wyprosil, nemaje nic na dědinách swobodných, a že by to sobě králowým dáním chtěl wésti, tehdy k úřadu pro škody a náklady zaruč.

Item, ktož jest koli která zbožie králowská, kněžská neb cizie dskami dědicky nebo listy prodal od smrti krále Wáclawa až do nynějšieho času, takowý aby ta zbožie zase wyprawil tomu, čiž jest bylo, nebo komu přislušie, a to konečně od dnešnieho dne do prwních neb do druhých suchých dní; a potom aby se téhož nižádný wiece nedopúštěl. Pakliby takowý, ktož jest ta cizie zbožie prodal, zase newyprawil w času jmenowaném anebo kto též učinil: takowý bude a má trestán býti wedle práwa a řádu země.

Item také jakož mnozí pohonie z weliké summy z úmysla swého ze škod: aby to každý wěděl, že púwod má napřed přisieci, že sú to sprawedliwé škody, a pohnaný w čemž se sezná, to daj, a w čemž by mu se zdálo, žeby tak mnoho winen nebyl, aneb tiem wším, z čehož jej pohoní, to také zpraw. A když koho pohonie, aby tu powědieno bylo od komorníka, kterýž k tomu wyslán bude, kterak jeho z weliké summy škod pohoní.

Item také jakož slyšíme, že jsú někteří póhony učinili, aneb žeby ještě učiniti chtěli na ty, kterýmž jest mnohým jich trh a sprawedliwost z desk wytrženo, jakož sú jim přietelé jich ta práwa pryč odprodáwali, a že ještě těm dsky swědčí, kteříž sú to odprodali: jestližeby to tiem pohnaným bylo prowedeno, ježto by mohl okázati registra, nebo že jsú úroční penieze u úředníkuow kladeny u desk, anebožižto kterým a takowým swědomím, ježtoby páni schwálili: takowých se póhonów žádnému činiti neudáwaj, nebťby k němu hledieno bylo tak jako k tomu, ktožby chtěl koho úkladem a neprawě o jeho statek připrawiti.

Item, jakož mnozí wyhledáwají w registrách a nalezají staré zápisy proti těm, kterýmž sú za časuow krále Wáclawa ještě odprodáwali dědictwie a práwo swé, a těmi by chtěli nynie mnoho lidí k súdóm a k nesnázem připrawowati: protož aby

žádný toho nečinil k škodě a proti sprawedliwosti těch, kterýmž desky swědčie, by měl které odpory klásti neb póhony činiti; poněwadž sú toho prwé nehleděli za časuow a řáduow krále Wáclawa aneb ciesaře Sigmunda, ač jest komu toho potřebie bylo, když sú práwa šla, než aby to bylo zminuto.

Item, ktož by koli z menších úředníkuow od dnešnieho dne co kúpil na swobodných dědinách, neboli který zápis od koho k sobě we dsky přijal, aby to ohlásil a dsky swé přede pány na plném súdě četl o těch suchých dnech, při kterých nebo po kterých by jemu we dsky kladeno bylo. Actum anno domini MCCCCLIII, feria quinta in die Procopii. *Rajgr.* 85. *sq. Trebon.* 418[b]. *sq. Talmb.* 85[ab]. *Mus.* 200[b]. *sq. Wid.* 3484. *Z. z.* 37, 142. *oc.*

188.

1454, 18 *Jul. Secundo Johannis Dúpowec, Q.* 9.

Přech de Budkowic magister civium, Wenceslaus Koranda, Paulus Cipser et Samuel consules jurati, Johannes Studnička, Nicolaus Humpolec, Nicolaus pellifex et Procopius apothecarius, cives majoris civitatis Pragensis, missi a pleno consilio et communitate dictae civitatis Pragensis cum plena potestate, recognoverunt coram dominis baronibus in pleno judicio et beneficiariis Pragensibus: Quia sicut olim Pešiko de Kunwaldu magister civium et Materna consules jurati, Wenceslaus antiquus judex od Rakuow, Březka, Johannes Ratajský et Johannes Studnička, cives majoris civitatis Pragensis, fuerunt missi a toto consilio et communitate ejusdem civitatis cum plena potestate, recognoverunt coram dominis baronibus et beneficiariis Pragensibus: že ze wšech zboží a dědin swobodných, kteréž jich měštěné mají, držie a požíwají chtie a podwolují se trpěti práwa zemská, jakož od staradáwna držáno jest bylo, totiž za času někdy slawně paměti Karla ciesaře čtwrtého a za krále Wáclawa, že swrchupsaný Přech purkmistr a konšelé přísežnie i obecnie, swým i jiných konšeluow přísežných i wšie obce jménem, ke wšem wěcem nahoře psaným podwolili sú se a podwolují; a páni sú jim toho popřáli. Actum anno domini MCCCCLIV°, feria V[a] ante Margarethae. *Rajgr.* 81[b]. *Trebon.* 410[a]. *Talmb.* 85—6. *Wid.* 3483.

189.

1454, 18 *Jul. Secundo Johannis Dúpowec, Q.* 10.

Barones in pleno judicio, in causa Johannis de Stezowa ex una et Petri de Lemów parte ab altera: domini barones in pleno judicio audita querela Petri in nomine Annae orphanae de Skrýšowa super Johannem de Stezowa, že jest zweden úřadem Pražským purkrabí super hereditates dictae orphanae in Obcowě přes panský nález, et domini auditis přesúzenie panské prwnie a jich nález, invenerunt pro jure

et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: poněwadž jest to prwé panským nálezem přesúzeno, že páni dáwají tomu sirotku za právo wedle prwnieho panského nálezu, a on Jan Stezowa, poněwadž jest směl přes panský nález na dědiny swrchupsané sahati, aby pro takowý běh od purkrabí Pražského wzat byl a wsazen do wězenie w panskú kázeň. Actum anno domini Mcccclіv, feria quinta ante Margarethae. *Rajgr.* 34ª. *Trebon.* 412ᵇ. *Talmb.* 86ªᵇ. *Mus.* 199ᵇ. *sq.*

190.

1454, 18 *Jul. Secundo Johannis Dúpowec, Q.* 10.

Barones in causa Bohuslai de Košině ex una, et Zdenkonis de Tichonic et Vikéři de Lazec parte ab altera: ibi domini barones in pleno judicio, auditis partium tabulis et eorum narrationibus ex utraque parte, invenerunt pro jure, et Henricus de Stráže et Henricus de Michalowic dominorum consilium exportaverunt: jakož jest Bohuslaw wzal komornika super intromissione hereditatum in Boskowicích, tu jest strana odpierala, že jest neprávě komornika wzal na zmatek; a poněwadž mu jest i purkrabie také řekl, že na zmatek komornika wezme, a ktož by komornika chtěl na uwázanie wzieti, žeby wšecka práwa k tomu příslušná měl na hotowě mieti, a když jest práw swých přede pány neukázal: protož páni dáwají Zdeňkowi a Wikeřowi za práwo: a poněwadž jest komornika na zmatek wzal, aby pro takowý účinek od purkrabie Pražského wzat byl a wsazen do wěže w panskú kázeň. Actum anno et die quibus supra. *Rajgr.* 34ªᵇ. *Trebon.* 413ª. *Talmb.* 86ᵇ. *sq. Mus.* 200ª.

191.

1454, 17 *Jul. Secundo Johannis Dúpowec, Q.* 13.

Ladislaus Dei gratia Ungariae, Bohemiae ɔc. rex, coram dominis baronibus in pleno judicio praesidentibus, ceterisque terrigenis regni Bohemiae, notificavit universis tam praesentibus quam posteris: kterak smy wděčně přijali takowú pomoc pro dobré naše i králowstwie Českého, kterúž sú nám páni, rytieři, zemené, města et tota comunitas ejusdem regni Bohemiae ze swého [1]) zbožie celým úrokem swatojiřským nunc praeteriti učinili, ne z práwa, ale ze swé dobré wuole, kteréž sú nikda prwé nečinili předkóm našim kniežatóm, ani králóm Českým; my widúce jich swobodu a sprawedliwost, že jsú nikdy powinni nebyli, ani w potomných časiech budú nám ani budúcím králóm Českým wěčně: protož my ani naši budúcí králowé Čeští takowé pomoci na nich nemáme žádati nižádným během ani skutkem, než že je

---

[1]) *Wld.* ze wšeho zbožie.

w těch swobodách máme a chcme zachowati, a jich potwrzujem od nás i od budúcích králów Českých časy budúcí a wěčné. Actum anno domini Mccccliv, feria quarta post divisionem Apostolorum. *Rajgr.* 35ᵃ. *Trebon.* 413ᵇ. *Talmb.* 85ᵇ. (boh.) *Wid.* 3483.

192.

1454, 18 *Jul. Secundo Johannis Dúpowec, Q.* 16.

Domini barones in pleno judicio, in causa Johannis de Lažan et de Bechyně et Kristannum de Žrnosek, ubi Johannes de Lažan defensam fecit contra intromissionem, quam Kristannus letos fecit, invenerunt et Henricus de Stráže et Henricus de Michalowic dominorum consilium exportaverunt: sicut ipse Kristannus habet obligationem a Johanne de Těchlowic a quadraginta IV annis, et in eisdem se cum camerario non intromisit juxta easdem obligationes, a také že sú ty dědiny in eisdem annis pokojných odprodáwány týmž Janem Těchlowcem, a on w tom nižádných odporuow nečinil: pro eo domini barones dederunt Johanni de Lažan juxta suas tabulas pro jure. Actum anno domini Mccccliv, feria V post divisionem Apostolorum. *Rajgr.* 34ᵇ. *Trebon.* 413ᵃ. *Talmb.* 87ᵃ. *Mus.* 200ᵃᵇ.

193.

1455, 4 *Oct. Wenceslai Andreae, J.* 3.

In causa inter Katherinam et Agneskam sorores de Lamberg et Purkardum Kamaret de Žirownice: domini barones in pleno judicio auditis eorum narrationibus ex utraque parte, tabulas i smlúwy, invenerunt pro jure, et Henricus de Dubé et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie dominorum potaz exportaverunt: ex quo tabulae et literae testantur, že Kateřina a Agneska mají Kamaretowi nawrátiti, coby za nè dal, aby tak učinily a jemu nawrátily, cožby za nè dal; a když to ony učinie, tehdy on Kamaret jim jich aby sstúpil, jakož dsky a list smluwnie swědčie. Pak jakož Kateřina a Agneska prawie, žeby Kamaret wiec dluhów sčetl, nežli je za nè dal, a Kamaret prawí, že wiec nečte, nežli co je za nè sprawedliwě dal: o to jsú jim páni wydali Jana mladšího z Děčína a Jana Malowce z Pacowa, ti aby je přeslyšeli, co jest Kamaret za nè sprawedliwě wydal wedle desk a smluwního listu, a to tento úterý najprwé příští aby mezi nimi konec učinili; pakliby ona dwa mezi nimi konce nemohli učiniti o ten počet, tehdy mají to zase na pány wznésti, a páni je naučie, aby je o to rozdělili. Actum anno domini Mccccelv, sabbato in die Francisci. *Rajgr.* 37ᵃ. *Trebon.* 415ᵃ. *Talmb.* 87ᵃ. *Mus.* 201—2.

194.

1455, 11 *Oct. Wenceslai Andreae, J.* 13.

In causa inter Zdenkonem de Sternberg et de Konopišt, supremum purkra-

vium Pragensem, Zdenkonem Kostkam de Postupic, Johannem Sádlo de Smilkowa et de Kostelce et aliis, qui cum eis in eadem causa sunt, ex una, et Kunšonem Rozkoš de Dubé parte ex altera: domini barones in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et responsionibus, i list landfridní, invenerunt, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum potaz exportaverunt: že ten list landfridní, kterýž jest čten přede pány, jenž sú se w něm dobrowolně zapsali a k němu sú se druzí listy pod swými pečetmi přiznali, měl ode wšech těch, ktož sú se w něm zapisowali a přiznáwali, zdržán a zachowán býti, tak jakož swědčí pod těmi pokutami; et ex quo ipse Kuneš Rozkoš toho tak nezachowal, tehdy má býti přijat u wězenie Králowy M^{ti}; a Jiřík z Kunstatu i z Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, má jej přijieti na miestě KM^{ti}. A wedle toho lantfridnieho listu praefati Zdenko de Sternberg, Zdenko Kostka et alii, qui cum eis in eadem causa sunt, k zboží praefati Kunšonis práwo mají. Actum anno domini Mccccl v, sabbato post Francisci. *Rajgr.* 37^{ab}. *Trebon.* 415^{b}. *Talmb.* 87^{ab}. *Mus.* 202^{a}.

195.

1455, 20 *Oct. Wenceslai Andreae, J.* 23.

In causa Kunšonis Rozkoš de Dubé ex una, et Johannis Sádlo de Smilkowa ex altera, domini barones in pleno judicio, auditis querelis et narrationibus eorum ex utraque parte, invenerunt pro jure et Henricus Berka de Dubé et de Lipého et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum consilium exportaverunt: tak jakož žalowal Kuneš Rozkoš na Jana Sádla, dáwaje jemu winu ze sta a čtyřidceti zlatých Uherských a ze třidceti kop peněz pójčených; toho dluhu Jan Sádlo přede pány neodpieral: protož aby Jan Sádlo již psanému Kunšowi ty penieze swrchupsané we dwú nedělí dal a u desk zemských mu je položil. A jakož také Jan Sádlo Kunše Rozkoše winí: to aby Jan Sádlo přede pány prowedl, dokudž páni sudu newzdadie. Pakliby se Janowi Sádlowi tomu prówodu čas krátký zdál: páni toho prówodu jemu Janowi Sádlowi hojemstwie dáwají až do suchých dní adwentních najprw příštích. A Kuneš aby na ty časy nahoře psanému Janowi Sádlowi k odpowědi přede pány stál, též jakoby přihnán byl. Actum anno domini Mccccl v, feria secunda post Lucae. *Rajgr.* 37^{b}. *sq. Trebon.* 415—6. *Talmb.* 87^{b}. *Mus.* 202^{b}.

196.

1455, 28 *Oct. Wenceslai Andreae, J.* 29.

In causa Bohuslai Šlechta de Wilhartic ex una, et Nicolai de Lhoty et Procopii Enoch de Frimburka parte ex altera, domini barones in pleno judicio, auditis partium tabulis, literis et eorum narrationibus ex utraque parte, invenerunt pro jure,

et Henricus Berka de Dubé et de Lipého et Jaroslaus de Žirotin dominorum baronum consilium exportaverunt: sicut Ofka relicta olim Martini Brada vendidit hereditates in Ujezdci praedicto Martino marito suo, a w tom těch dědin neočistila, i zapsala tabulis Petro de Jindřichowic, patri dicti Bohuslai; et ex quo dictus Martinus, habens dictas hereditates a praedicta Ofka in tabulis, et vendidit easdem et intabulavit Enochowi de Frimburka patri dicti Procopii: ex eo domini barones dederunt saepe dicto Procopio filio dicti Enoch pro jure. Actum anno domini Mcccclv, feria secunda *(sic)* in die Simonis et Judae. *Rajgr.* 38^a^. *Trebon.* 416^a^. *Talmb.* 87^b^ *sq. Mus.* 202—3.

197.

1455, 28 *Oct. Eodem libro, ibidem. (J.* 29.*)*

In causa Procopii apothecarii de Praga a sancto Michaële ex una, et Sigismundi Diblik de Přiewory et Roprechti ibidem parte ab altera, domini barones in pleno judicio invenerunt, et Henricus de Stráže et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie dominorum consilium exportaverunt: ex quo ciesařowým slawné paměti práwem sáhli super hereditates praefatas Sigismundi, a to práwo neprowedeno jest wedle práwa a řádu země této: i rozkázali páni, aby ten list wšel wedle práwa w dworské dsky, a aby byl řád zachowán wedle obyčeje; a když se tak stane, která strana k čemu práwo bude mieti, ta toho požiw. A w té mieře aby na dědiny praefatorum Sigismundi et Roprechtowi nebylo saženo tiem práwem, dokud se nebude přesúzeno. Actum anno et die quibus supra. *Rajgr.* 38^b^. *Talmb.* 88^ab^. *Mus.* 203^a^.

198.

1455, 30 *Oct. Wenceslai Andreae, J.* 30.

In causa inter Jaroslaum Plichtam de Žirotin et Zbynkonem Zajiec de Hasemburg, qui fecit defensam contra hereditates in Túžetíně, quas ipse Jaroslaus vendidit Henrico Míčan de Roztok: domini barones in pleno judicio, auditis eorum literis et eorum ex utraque parte replicationibus et narrationibus, invenerunt, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum consilium exportaverunt; jakož Ulricus de Hasemburg vendidit hereditates in Túžetíně abbatissae et conventni monasterii in Týnec, prout tabulae plenius testantur; et post literam audierunt ejusdem conventus, kterým se zapisují eidem Ulrico de Hasemburg et ejus successoribus, že by neměli toho zbožie dále prodáwati bez wědomie praefati Ulrici et ejusdem successorum, prout eadem litera plenius testatur; et postea iterum aliam literam ab eodem Ulrico widěli, kdež týž Ulricus wyznáwá, že sobě na tom zbožie ižádného práwa nepoostawuje, jakož též list w sobě ukazuje; a opět najposlednější list widěli od již jmenowaných abatyše a pánem Ty-

neckých, kterýmžto listem zapisují na Tužetině třideeti kop grošuow platu komornieho we třech stech kopách grošuow, jakož týž list šíře w sobě wykazuje, a proti tomu listu on Jaroslaw Plichta nižádného práwa neokázal, a také nižádný jiný proti tomu listu neodpieral: wedle toho listu páni dáwají Zbyňkowi Zajieci pro jure, aby jemu ten plat dáwán byl. A jakož Jaroslaw Plichta má státi se pannú Dorotú, jeptiškú Týneckú, o suchých dnech adventních najprw příštích, coram dominis baronibus, jakož toho panská pamět we deskách šíře ukazuje: prowedeli eo Jaroslaw Plichta, ježto by k čemu práwo měl, oč jest mezi nimi pře, při tom bude ostawen a toho požiw. Actum anno domini Mcccclv, feria quinta post Simonis et Judae. *Rajgr.* 39[ab]. *Treb.* 416[b]. *Talmb.* 89[b]. *Mus.* 203[a].

199.

1455, *fin. Oct. Wenceslai Andreae, K.* 1.

In causa Častolori de Piečiny et Přechonis de Kladna: domini barones in pleno judicio, auditis eorum tabulis et eorum ex utraque parte narrationibus, invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ty dědiny Drahobuzské jsú prwé we zpráwě praefato Častolorowi, nežli je plat komornie na těch dědinách zapsán: domini mandaverunt, aby praefatus Častolor práwo na ty dědiny dowedl wedle řádu a práwa země této; a tu když mu bude odhádáno, což zbude mimo jeho zprávu těch dědin, aby tu na těch zuostalých dědinách Přech swého komornieho platu postihal. Actum anno et die, quibus supra. *Rajgr.* 39[b]. *Trebon.* 417[a]. *Talmb.* 90[a]. *Mus.* 303[b]. *sq.*

200.

1456, 5 *Mart. Generales inventio: Wenceslai Andreae, M.* 7.

Domini barones in pleno judicio communiter invenerunt:

Že když se dwa spolčila dědinami swými, habitis et habendis, wedle obyčeje a řádu země této, a w tom žeby jeden společník umřel a dědiny jeho na žiwého společníka tak připadly: že ti zpráwce, kteříž sú byli umrlému we zpráwě, že takowí zpráwce jsú ty dědiny powinni zprawowati tomu žiwému společníku wedle práwa zemského. Et etiam když by se přihodilo, žeby kto dědiny swé dluhem a zápisem dskami zapsal komužkoli, a na tom dluze jemu zapsal dskami w témž plném práwě, jakož je ty dědiny sám měl a držal; tehdy ti zpráwce, kteříž sú zprawowali tomu, jenž zapisuje, jsú powinni tomu aneboli těm také zprawowati, komu a kterýmžby takowé dědiny dále zapsal dskami. Než ktož by trhem prodáwal, ten zachowaj řád a práwo, jakož na trh záležie. Et Georgius de Kunstat et de Podě-

brad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum baronum consilium exportavit. Actum anno domini Mcccclvi, feria VI post translationem sancti Wenceslai. *Rajgr.* 40^{a}. *Trebon.* 417^{b}. *Talmb.* 88^{a}. (boh.) *Mus.* 204^{a}. *Wid.* 3483.

201.

1456, 8 *Mart. Eodem, M.* 7.

In causa inter Zbyňkonem de Soběšín ex una et Johannem Kačice juniorem de Konic parte ex altera, prout Johannes Kačice se táhl na sirotka Rudoltowa z Žiešowa, chtě mieti práwo k poručenstwí wedle toho, že by Králowa M^{t} jemu toho sirotka poručil, a Zbyněk toho odpieral od strýcuow toho sirotka, prawě žeby oni strýci toho sirotka přibuznější byli k tomu poručenstwí wedle práwa, nežli Jan Kačice, dokládaje se i swolenie toho, kteréž se jest stalo s Ciesařowú M^{u} Sigmundem králem Českým slawné paměti, že když by který sirotek osiřel, aby Králowa M^{t} neporúčel mimo strýce najbližšieho sirotkuow: domini barones in pleno judicio invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum baronum consilium exportavit: že nižádný nenie bližší k poručenstwí každého sirotka, kdež by sirotek neb sirotcí osiřelí, ježto by jich otec nižádnému neporučil aneb poručníci učinění dskami těch sirotkow zemřeli, wedle řádu a práwa země této, nežli strýc najbližší toho sirotka; a ten strýc že má určiti sirotku neb sirotkóm wedle řádu zemského, aby jim jich statku a zbožie neumenšowal, ale raději přiwětšowal. A o tomto sirotku, o kterémž pře jest, aby se tak stalo a zachowáno bylo. Také jakož týž Jan Kačice uprosil jest sobě spolek s týmž sirotkem od Králowy M^{u}, ten spolek aby také moci neměl, neb jest jej uprosil proti ustanowení a obdarowání slawné paměti CM^{u} Sigmunda krále Českého, že nižádný nemá sobě spolkuow uprošowati s sirotky takowým obyčejem, ani Králowa M^{t} má dáwati takowých spolkuow, mimo swrchudotčené obdarowánie; protož aby se nižádnému neudálo takowých spolkuow wiece uprošowati. Actum anno domini Mcccclvi, feria secunda post translationem sancti Wenceslai. *Rajgr.* 40^{ab}. *Trebon.* 417—18. *Talmb.* 88^{ab}. *Mus.* 204^{ab}.

202.

1456, 2 *Jun. Generalis inventio: Wenceslai Andreae, O.* 5.

Domini barones in pleno judicio communiter pro jure invenerunt, et Gurgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: quod quicunque hominum teneret hereditates aliquas seu bona ubicunque in regno Bohemiae w pokojném držení za krále Wáclawa slawné paměti, též nynie i potom, za tři léta

a osmnácte neděli bez nárokuow, že toho požiti má; neb to za práwo i prwé bylo; a to od té chwile, jakož se jest súd počal za KM^{u} krále Ladislawa Českého. Actum anno domini Mcccclvi, feria quarta ante Bonifacii. *Rajgr.* 41^{a}. *Trebon.* 418^{ab}. *Talmb.* 88^{b}. (boh.) *Mus.* 205^{a}.

203.

1457, 3 *Oct. Juxta eandem inventionem.*

Item anno domini Mcccclvii serenissimus princeps et dominus, D. Ladislaus Ungariae et Bohemiae etc. rex, juxta praesentem inventionem, k tomu dáwá odúmrtem moc, kteréž nejsú wyprošeny do wyjitie tří let a osmnácte neděli, coby na JM^{t} spráwedliwě připadlo, a kto by takowé dědiny držel tři léta a osmnácte neděli bez nároku ote dne súdu osazenie za JM^{t}, že toho má požiti, též jako i jiné dědiny, kteréžby byly nenaříekány, prout inventio dominorum baronum plenius in se continet; a že JM^{t} K^{a} takowých zboží a dědin již za odúmrt dáwati nechce ani mieni; a to JM^{t} učinil ku prosbě a k žádosti pánów a zeman, kteříž sú se w tu chwíli k tomu súdu zemskému sjeli. Nuntii ad tabulas fuerunt Henricus de Michalowic, supremus camerarius regni Bohemiae, et Zbyňko Zajiec de Hasemburg et Henricus de Stráže, referentes praemissa, a praefato domino rege specialiter delegati. Actum anno domini Mcccclvii, feria secunda post Hieronymi. *Rajgr.* 41^{ab}. *Talmb.* 88^{b}. *sq. Mus.* 205^{a}. *Zříz. zemsk. p.* 134.

204.

1456, 11 *Oct. Wenceslai Andreae, Q.* 22.

In causa inter Marcum et Mathiam de Sokolowic ex una, et Burianum de Lipy et de Lipnice parte ex altera, prout dicti Marcus et Mathias defendunt hereditates in Albenicich, kdež ty dědiny we dsky kladl Johannes Sádlo de Leštna praefato Buriano et suis fratribus; domini in pleno judicio, auditis praefatorum Marci et Mathiae defensionibus, tabulis et responsionibus Buriani et suorum fratrum et tabulas eorum, invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo praefatus Marcus et Mathias prowedli coram dominis baronibus jus tabulis, quod habuit ad dictas hereditates: juxta hoc domini dederunt praefatis Marco et Mathiae, defendentibus pro jure, a těch dědin aby on Burian cum suis fratribus praedictis defendentibus condescenderent a data praesentium infra quatuor septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie těch dědin. Dedit memoriales. Relatio beneficiariorum. Actum anno domini mcccclvi, feria II. post Dionysii. *Rajgr.* 41^{b}. *sq. Trebon.* 418—419. *Talmb.* 90^{a}. *Mus.* 205^{b}.

205.

1456, 11 *Oct. Wenceslai Andreae, Q.* 23.

In causa inter Annam uxorem Patriarchae de nova civitate ex una, et Elška de Olšan parte ex altera, prout ipsa Anna defendit hereditates in Olšanech, domi auditis tabulis Annae defendentis, qualiter dictas hereditates olim pater ejus emit persolvit, et Elška ostendit tabulis Clx sexagenas grossorum dotalitii báby swé: d mini in pleno judicio invenerunt, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, guberna tor et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, d minorum consilium exportavit: ex quo ipsa Elška ostendit senius jus dotale in pr fatis hereditatibus in Olšanech, proti kterémužto wěnu Anna neodpierala ani prá okázala, quam forum tabulis patris dictae Annae: chceli ona Anna swé dědiny čisto mieti od toho wěna, aby jie wěno jejie splatila, jakož dsky swědčie; a p Elška, kdyžby jí wěno dáno bylo, má jí Anně těch dědin postúpiti a jí ty dědi očistiti, což se toho wěna dotýče; a doniżby wěna nesplatila, dotuď ona Elška wše dědin má požíwati, na kterýchžto wěno jest; a cožby ona Anna dědin držala, kterých wěno jest, těch aby jí Elšce postúpila infra hinc et duabus septimanis co tinue decurrentibus. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum an domini M°cccc°lvi, feria II post Dionysii. *Rajgr.* 42ab. *Trebon.* 419ab. *Talmb.* 90 *Mus.* 205b. *sq.*

206.

1456, 11 *Oct. Eodem libro, Q.* 23.

In causa inter Ulricum Medek de Waldek et de Brzwí ex una, et Jaroslau Plichta de Žirotin parte ex altera, prout ipse Ulricus winil ipsum Jaroslaum Plicht že by sáhl na dědiny zpráwcowy na Chwaly pro nezpráwu čtyřidceti kop grošuo platu komorničho na dědinách na Obřistwí, ano dědin jistcowých dosti w té spráw w ty chwíle nezáwadných bylo, když je těch čtyřidceti kop grošuow census ann Wacko de Chwal disbrigavit: domini barones in pleno judicio invenerunt pro ju et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Boh miae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: d mini barones whledše we dsky, kterak ještě zbýwalo dědin jistcowých dosti ke spráw těch čtyřidceti kop grošuow platu, o kterýchž pře mezi nimi jest, nežli sú ty dědi w Obřistwí dále zawazowány: tiem a takowým obyčejem domini dederunt Ulrico p jure, et ipse Jaroslaus aby napřed hleděl k dědinám jistcowým, jakožto k Obřistw a jinde kdežby byly. Pakli jemu za jeho zpráwu nestačie, teprúw aby hleděl k d dinám zpráwcowým; neb jest neměl hleděti k zpráwcowým dědinám, pokudž dědi jistcowy stačiti mohú wedle práwa. Protož on Jaroslaw Plichta aby ten zwod panowánie, kteréž je učinil na dědinách zpráwcowých, jakožto na Chwalách, ty al

propustil z desk infra hinc et duabus septimanis continue decurrentibus. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno domini M°cccc°lvi, feria II post Dionysii. *Rajgr.* 42ᵇ. *Mus.* 206ᵃᵇ. *Talmb.* 89ᵃ. (boh.)

207.

1456, 20 *Dec. Generalis inventio: Wenceslai Andreae, R.* 26.

Domini barones in pleno judicio communiter invenerunt, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: jestližeby se kdy komu přihodilo z božieho dopuštěnie, žeby chrom byl, a přišlo mu na to, žeby měl přísahu učiniti wedle řádu a práwa země této, a takowý žeby nemohl klekna práwa učiniti, a toby skrze úředníky, kteříž při tom z práwa mají býti, bylo shledáno, že to beze lsti jest; extunc ille aut illi debet seu debent sedě neboli leže práwo učiniti, a tak přísahu učiniti wedle toho a wedle rozkázanie, jakož by potřeba na něm neb na nich widěna a shledána byla od úředníkuow. Actum anno domini M°cccclvi, feria II ante Thomae apostoli. *Rajgr.* 43ᵃᵇ. *Trebon.* 420ᵃ. *Talmb.* 89ᵃ. (boh.) *Mus.* 206ᵇ. *Z. z.* 1500, *str.* 130.

208.

1457, 13 *Jun. Primo Johannis Planae, D.* 8 [1].

In causa inter Hermanum de Ostrowa ex una et Burianum Trčka de Lipy et de Lipnice parte ex altera, prout praefatus Hermanus winil Buriana pro hereditatibus in Prosiěce: domini barones in pleno judicio, auditis tabulis Hermani et literis Buriani, et eorum ex utraque parte narrationibus, invenerunt, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo praefatus Hermannus tabulis ostendit, ubi olim Wilhelmus de Ostrowa, patruus indivisus dicti Hermanni, praefatas hereditates in Prosiěce emit et persolvit pro se et suis heredibus, et ipse Burian non potuit docere, by on Hermannus esset divisus a praefato Wilhelmo patruo suo: juxta hoc domini barones praefato Hermanno dederunt pro jure, et de praefatis hereditatibus aby ipse Burian postúpil sibi Hermanno od dnešnieho dne in duabus septimanis continue decurrentibus bez pohoršenie těch dědin. Actum feria secunda ante festum sancti Viti. *Rajgr.* 43ᵇ. *Trebon.* 420ᵃᵇ. *Talmb.* 90ᵇ. *Mus.* 206ᵇ. *sq.*

209.

1457, 13 *Jun. Eodem libro, D.* 8.

In causa inter Bohuslaum et Petrum fratres patrueles de Dobrošowic ex una,

1) *Mus.* habet „*D. VII.*"

et Mathiam Dubec de Dubče et orphanos olim Johannis de Šitwiorbe et alios, qui pro nunc hereditates in Dobrošowic tenent, parte ex altera: prout dicti Bohuslaus et Petrus inpignoraverunt cum camerario Pragensi in hereditatibus in Dobrošowic omnibus, in sex sexagenis grossorum census sancti Galli nunc praeteriti, kterýžto plat okázali dskami, že od dáwna předci jich habuerunt na těch dědinách viginti duas sexagenas grossorum census annui nudi et perpetui; et postea toho platu polowici dsky swědčie Janowi z Klučowa; a potom dále okázáno dskami, kterak předkowé praefatorum Bohuslai et Petri to wšecko dědictwie a dědiny in Dobrošowicích vice versa pro se et heredibus eorum emerunt et persolverunt. Item, okázáno dále, qualiter eorum praedecessores vice versa in praefatis hereditatibus omnibus census camerae nudos et perpetuos odprodáwali beze wšech wýminek, a také nenie okázáno ani prowedeno coram dominis baronibus, by praedecessores praefatorum Bohuslai et Petri aut ipsi soli odprodáwali jus hereditarium et dominium in praefatis hereditatibus, ale toliko platy komornie, ut praefertur: domini barones in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte tabulis et narrationibus et replicationibus, invenerunt, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: aby praefati Bohuslaus et Petrus o ten plat komorní super possessores dictarum hereditatum et easdem hereditates in Dobrošowic nesahali, ale aby prowedli coram dominis baronibus, majíli co tu dědictwie; a co tu dědictwie prowedú, na tom swých platuow postihajte, což tu zbude mimo ty platy, což sú tu eorum praedecessores aut ipsi soli odprodali. Actum feria secunda ante festum sancti Viti. *Rajgr.* 44ᵃ. *Talmb.* 90—91. *Mus.* 207ᵃ.

210.

1437, 13 *Jun.* *Primo Johannis Planae,* *D.* 9.

In causa inter Henrichonem de Plawna ex una et Fremuta de Krásného-Dworu parte ab altera: prout Henrich praefatus prawí, žeby čtyry kopy grošuow platu in Dolankách, o kteréž pře mezi nimi jest, žeby byly k manstwí k hradu jeho Bečowu, et ipse Fremut tomu odpieral, dicens quia sunt hereditates liberae, a toho tiem dowozuje, že je ty dědiny na Králowě Mᵗⁱ wyprosil, a wedle toho wyprošenie jemu sú přisúzeny beze wšech odporuow, a práwa wšecka wedle řádu a obyčeje země této na miesto dowedl, i ten plat dále z desk dworských w zemské dsky přeweden jemu Fremutowi, prout tabulae plenius testantur: domini barones in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et replicationibus, invenerunt, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, dominorum consilium exportavit: ex quo ipse Fremut wyprosiw na Králowě Mᵗⁱ ty dědiny a plat a práwo dowedl na miesto, a přewod se stal, ut praefertur, w tom ipse Henrich

ani kto jiný nižádných odporuow neučinil: juxta hoc domini barones dederunt Frenntowi pro jure. Dedit memoriales. Relatio beneficiariorum. Actum feria II ante festum sancti Viti. *Rajgr.* 44^b. *Trebon.* 421^a. *Talmb.* 91^a. *Mus.* 207^b. *sq.*

211.

1457, 15 *Jun. Primo Johannis Planae, D.* 23.

In causa inter Nicolaum Zajiec de Hazemburk et de Kosti, supremum judicem regni Bohemiae, ex una, et Johannem Howado de Hrádku parte ab altera: prout ipse Johannes inculpavit Nicolaum Zajiec, že by jeho dědiny w Přepeřiech et in Branžeži quinque sexagenas minus quindecim grossis census annui držal, prout supra eodem censu ostendit literas tabulis insertas: domini barones in pleno judicio, auditis eorum ex utraque tabulis et narrationibus, invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, dominorum potaz exportavit: ex quo praefatus Johannes okázal listy we dsky wložené, kterýmž to listóm Králowská M^t pán náš milostiwý moc dal, kteřížto listowé starší jsú, nežli jest trh praefati Nicolai Zajiec: juxta hoc domini barones dederunt Johanni Howado pro jure; a ten plat aby byl dáwán a placen Johanni Howado juxta continentiam suarum tabularum, až do splacenie toho platu. Actum feria IV in die sancti Viti. *Rajgr.* 45^{ab}. *Trebon.* 421^{ab}. *Talmb.* 91^{ab}. *Mus.* 208^a.

212.

1457, 20 *Jun. Primo Johannis Planae, E.* 4.

In causa inter Henricum de Michalowic, supremum camerarium regni Bohemiae, ex una, et Theodoricum de Janowic et de Chlumce et Arnestum de Kacow et de Črnčic, qui sunt commissarii Ješkonis de Dubé et de Třebochowic, a s plnú mocí od něho stáli coram dominis baronibus in pleno judicio, parte ex altera: prout praefatus Henricus winil jest praefatum Ješkonem et ipsius commissarios praenominatos, dicens, žeby pro olim Giřikone de Wisemburk jsú zpráwce zaň za Wisemburk hrad a za to zbožie, a že je za zpráwu toho zbožie dal puol třetieho sta a patnácte kop grošuow, dále prawě, že praefatus Ješko má nápad a zbožie Georgii de Wisemburk, a proto žeby powinen byl jemu zase nawrátiti, cožby zaň za zpráwu dal pro praefato Georgio de Wisemburk; et praefati Theodoricus et Arnestus commissarii dicti Ješkonis odpierali sú, dicentes, že powinen nenie ipse Ješko dluhów dicti Georgii platiti, a prawiece, že což jesti jemu a bratru jeho dal olim dictus Georgius, že jim je to dal za jich dědictwie, kteréž jesti odprodal jim w jich mladých létech; a při tom okázali list, že jim to on praefatus Jiřík dáwá, jemu Hynkowi a Ješkowi fratribus de Dubé et Třebochowic, dáwá list s majestátem ciesaře Sigmunda slawné

paměti, jenž swědčí na patnácte tisic kop grošuow na zbožie w témž listu jmenowaných, a w témž listu se neokazuje, by jim to dáwal za jich dědictwie, než prostě dáním: domini barones invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo neokazuje se in praefata litera, by jim to za jich dědictwie dáwal, ale prostým dáním: že jest on Ješek i poručníci jeho powinni jemu Henrico de Michalowic, což jest za zpráwu dal pro saepe nominato Georgio de Wisemburk, těch puol třetieho sta a patnácte kop grošuow, vice versa dáti a nawrátiti, poněwadž jeho nápad drží ut praefertur, a to aby dictus Ješko et sui commissarii těch puol třetieho sta a patnácte kop grošuow dali a splnili praefato Henrico a die hodierna infra duas septimanas continue decurrentes. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno domini mccccIvii, feria II post Viti. *Rajgr.* 45ᵇ. *Trebon.* 421—22. *Talmb.* 91ᵇ. *sq. Mus.* 208ᵃ.

213.

1457, 20 *Jun. Primo Johannis Planae, E.* 5.

In causa inter Margaretham priorissam monasterii sanctae Annae, alias sancti Laurentii, in antiqua civitate Pragensi, et eundem conventum ex una, et Henricum Mičan de Roztok parte ex altera: prout dicta priorissa cum conventu suo decem sexagenas census annui nudi perpetui sahá in hereditatibus in Dřietowicich, in Kralowicich et in Kralowičkách, ita prout dictum censum excluserunt Jaroslaus de Budèhostic et Theodoricus de Bláhotic, quando divisionem pro dictis hereditatibus inter se fecerunt, juxta obligationem in antiquo majorum C. 5. ubi Ješko de Kralowic et Johannes Mikšikonis filius obligaverunt praefatis Jarošio et Theodorico; et ipse Henricus Mičan odpieral tomu prawě, že nemóž okázáno býti, by ten plat placen byl de dictis hereditatibus za pokojných let; a wiece žádal, aby dále dsky byly okázány, kde by jim ten plat we dskách zemských ležal: domini barones in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo dicta priorissa ostendit tabulas, kdežto dědici těch dědin, dálece se o to zbožie, zawazují se aby ten plat dicto monasterio et conventui sanctae Annae platili perpetue et in aevum in terminis consuetis, videlicet sanctorum Georgii et Galli, et ipse Henricus ty dědiny na Králowě M^{ti} wyslúžil po Bažatowi filium olim Johannis de Chlumčan, qui fuit heres dictarum hereditatum post suos praedecessores, ex quo dictae decem sexagenae gross. census annui jest poostawen po těch dědinách od dědicow těch dědin, že dalšieho prówodu dskami potřebie nenie, aniž jestiť on Henricus prowedl, by ten

plat de dictis hereditatibus byl sweden a splacen; protož ten plat aby nadepsanému monasterio byl placen juxta eorum tabulas a jich poostawenie toho platu in praefatis hereditatibus, ut praetactum est; neb což se dotýče duchownich dědin a platuow, že to na Králowu M' za odúmrt nepřipadá. Actum anno domini M°cccclvii, feria secunda post Viti. *Rajgr.* 46ᵇ. *Trebon.* 422ᵃᵇ. *Talmb.* 92ᵃ. *Mus.* 208—9.

214.

1457, 20 *Jun. Primo Johannis Planae, E.* 6.

In causa inter Nicolaum de Nowé-Wsi dictum Šeperka ex una, et Petrum fratruelem dicti Nicolai parte ex altera: prout inter eos pře fuit pro dote matris dicti Procopii, Procopius voluit, aby wěno matris ejus bylo ze spolka placeno při rozdielu, když sú se dělili, et Nicolaus odpierá tomu, že nenie powinen wěna platiti ze swého dielu, než on toliko Prokop ze swého: domini barones in pleno judicio invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo těch padesáte kop wěnných, kteréž po mateři Prokopowě jsú wzaty a jsú zespolka utraceny, aby těch padesáte kop oba zespolka dali, a ostatek toho wěna aby on Prokop mateři swé dodal a doplnil, to jesti pět a sedmdesát kop grošów, z swého dielu. Také jakož Prokop winí Mikuláše, že je slibowal za lidi, i platil ty dluhy z společnieho statku, a již takowých dluhów z některých upomíná, chtě sobě k swé ruce obrátiti: to domini mandaverunt inter partes dictas, cožby koli takowých dluhów bylo, aby zespolka upomínali; a což jich dobudú, o to aby se zespolka na rowný diel dělili. Actum anno domini M°cccclvii, feria II^da post festum sancti Viti. *Rajgr.* 47ᵃᵇ. *Trebon.* 422—23. *Talmb.* 92ᵃᵇ. *Mus.* 209ᵇ.

215.

1457, 23 *Jun. Primo Johannis Planae, E.* 16 [1]).

In causa inter Johannem de Obřiestwí et de Brodec, filium olim Smilonis ibidem, ex una, et Bohunkonem de Klingstein parte ab altera, prout idem Bohunko winil listy dicti Johannis, a prawě, že ti listowé jsú neprawí, a že w sobě prawdy nedržie, a dále prawě, že ty pečeti u těch listuow jsú mrtwy, a prawě, že swé pečeti k těm listóm nepřikládal, aniž co o tom wie, ani jeho wuole k tomu byla; i wiece řekl, že se datum toho listu nesrownáwá cum tabulis; kterýžto list swědčí, když koliwěk swrchupsaný Smil nám we dsky zemské wloží i zapíše na dědictwí swé na Brodcích i na Hradeckém zboží mille sexagenas grossorum, tehdy ti listowé nám na dluh a na plat i na zápisy udělaní od téhož pana Smila žádné moci nemají

---

1) *Mus.* habet „*E. VI.*"

wiece, jakož týž list šíře swědčí; domini barones in pleno judicio, auditis eorum tabulis et literis et eorum ex utraque parte narrationibus, invenerunt pro jure, et Georgius de Kunstat et de Poděbrad, gubernator et magister curiae regni Bohemiae, slowem králowým a na králowě miestě, dominorum consilium exportavit: ex quo datum praefatae literae prius quam intabulatio facta est, a že jesti podlé zněnie toho listu potom dskami zápis zapsán tisíc kop grošuow in praefatis bonis in Brodec et in Hrádek, že se ten list se dskami srownáwá, poněwadž list swědčí do desk wkladenie těch tisíc kop grošuow, a cožby koli praefatus Bohunko dluhuow dal a zaplatil za dluhy dicti Smilonis do tisíc kop grošuow z toho zbožie Brodeckého i Hradeckého i jiných zápisuow, a cožbykoli toho zbožie a statku zbylo mimo takowé dluhy pro praefato Smilone splněných a zaplacených, že dicto Johanni filio Smilonis toho condescendere a očistiti debet; pakliby dluhów za Smila do tisíce kop newydal, i toho mu debet condescendere i očistiti, et hoc infra duas septimanas continue decurrentes a die quando dictus Johannes, filius Smilonis žádal, aby jemu učinil wedle toho zápisu dskami od otce jeho jemu Bohunkowi swěřeného; i také jiné wšecky listy i zápisy, kteří sú dicto Bohunkowi swěřeni a olim dicto Smilone, jako ten list smluwní swědčí od Albrechta z Bieškowic a Bohunka z Klinštýna, ty wšecky aby jemu Janowi filio Smilonis vice versa wrátil též in duabus septimanis, ut praefertur, bez zkaženie a pohoršenie těch listuow. Také jakož jesti on Bohunko prawil, žeby pečeť k tomu smluwenému listu bez jeho wědomie přišla, bylliby k přísaze připuštěn ke zpráwě pečeti swé, že jesti měl od přísahy zdwižen býti; ex quo ipse Bohunko směl jesti takowé wěci neslušné před se bráti proti dskám i swé pečeti, pro ten účinek aby se ipse Bohunko wyručil pod tisíce kopami, a před pány stál in pleno judicio in crastino Jeronymi proximi, si vero domini barones judicio non praesiderunt, ex tunc quam primum judicio praesiderent; a tu páni chtie w to nahlednúti, kterak se w tom běhu mají mieti sprawedliwě. Ibi statim praefatus Bohunko fidejussores statuit, videlicet Alšonem Berka de Dubé et de Zakšiny, Soběslaum Mrzák de Miletinka, Henricum Mičan de Roztok, Nicolaum de Walštein, Nicolaum de Nowé-Wsi, Sigismundum de Smojna, Hanušium Stupic de Praga, Johannem Blekta de Utěchowic, qui fidejusserunt statim, recognoverunt se coram dominis baronibus in pleno judicio et coram beneficiariis Pragensibus pro dicto Bohunkone in fidejussoria cautione na postawenie ku práwu in mille sexagen. gross., juxta dominorum baronum inventionem. Actum anno domini millesimo cccc°lvii, in vigilia Johannis Baptistae. *Rajgr.* 47—48. *Trebon.* 423ᵃᵇ. *Talmb.* 92ᵇ. *sq. Mus.* 209—10.

216.

1460, *m. Mart. Barones judicio praesidentes, Secundo Johannis Planae, G.* 4.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius rex Bohemiae etc., Henricus de

Michalowic, supremus camerarius, Zbynko Zajiec de Hazmburg, supremus judex, Burian de Lipy et de Lipnice protonotarius tabularum regni Bohemiae, Zdenko de Sternberg et de Konopišt supremus burgravius Pragensis, Johannes de Risemberg, Henricus de Stráže, magister curiae, Henricus de Dubé et de Lipého, Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie, Johannes de Kunstat et de Jewišowic, Bohuslaus de Žeberg et de Planá, Johannes junior de Wartenberg et de Děčin, Theodoricus de Janowic et de Chlumce, Bohuslaus de Šwamberg et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic, Jaroslaus Plichta de Žirotin; clientales vero: Zdenko Kostka de Postupic magister monetae montium Kutnensium, Johannes Malowec de Pacowa, Johannes Calta de Kamenné-Hory, Wenceslaus de Leskowce, Pechanec Ogieř de Očedělic et Johannes Řepa de Neweklowa. *Rajgr.* 55ᵃ. *Trebon.* 428ᵇ. *Mus.* 214ᵃᵇ. *Talmb.* 108ᵇ.

217.

1460, 14 *Mart. Eodem libro, G.* 4.

In causa Elšky de Letin ex una, et Annam relictam olim Arnesti de Leskowce et Theodoricum de Leskowce filium ejus parte ex altera, ubi ipsa Elška inculpabat olim Arnestum praefatum, žeby jemu septem marcas auri dala schowati, dicens, quod ipsa Anna et Theodoricus filius ejus o tom wědie, a že to jest w jich pokladnici; et ipsa Anna et Theodoricus odpierají, že o tom nic newědie: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Henricus de Janowic et de Chlumce, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipsa Elška inculpat praefatos Annam et Theodoricum filium ejus, žeby o tom wěděli, aby ipsa Elška zprawila; et ipsa Anna et Theodoricus aby to také zprawili, že o tom nic newědie; a ta zpráwa obojím stranám má býti bez zmatku in capella Omnium sanctorum in castro Pragensi, feria IV post conductum Paschae. Actum feria VI post Gregorii, anno 2c. Mᵒccccᵒlxᵒ. *Rajgr.* 55ᵇ. *Trebon.* 428—29. *Mus.* 214ᵇ. *Talmb.* 109ᵃ.

218.

1460, 19 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 14.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio: in causa inter Johannem de Kunstat et Jewišowic ex una, et Johannem de Březí et Petrum Kule de Wěřic parte ex altera, invenerunt, et Henricus de Straže, magister curiae regni Bohemiae, et Bohuslaus de Šwamberg dominorum potaz exportaverunt: prout ipse Johannes de Kunstat ostendit literam cum pendentibus sigillis, per quam literam Wenceslaus de Březí sibi Johanni de Kunstat obligavit weškeren statek swój, i listy kteréž jest měl, et praefati Johannes de

Březí et Petrus Kule ostenderunt tabulis, qualiter praefatus Wenceslaus hereditates, quas habuit, per modum fori ipsis intabulavit, et etiam quod ipse Wenceslaus de Březí po udělání toho listu sibi Johanni de Kunstat dědiny swé prodáwal jiným a o ně se súdil, a w tom ipse Johannes de Kunstatu defensas non fecit, a také dominus rex cum dominis baronibus wážili swědomie Theodorici de Janowic et de Chlumce, že jest před ním on Jan z Kunstatu řekl, že Wáclaw z Břežan *(sic)* móž swój statek dáti, komužby se jemu zdálo: wedle toho dominus rex et domini barones dederunt praefatis Johanni et Petro Kule juxta eorum tabulas pro jure. Dedit memoriales. Et prout ipse Johannes de Kunstat inculpabat Wenceslaum, že jest úředník jeho newyčtený a k nim ušel s jeho statkem, s poplatky úročními, lesními i rybničnými, et ipse Johannes et Petrus odpierali, že jesti k nim nepřinesl, nechceli jim toho wěřiti, hoc dicunt praefati Johannes et Petrus zprawiti bez zmatku feria IV post conductum paschae proximae; a jakož se jest prokurator Královy M[ti] připowěděl k těm dědinám, tento nález tomu ke škodě nemá býti, ani manstwie Královy M[ti]. Actum anno M°ccccl x, feria quarta post Gertrudis. *Rajgr.* 56. *Trebon.* 429[ab]. *Mus.* 214—15. *Talmb.* 110[a].

219.

1460, 19 *Mart. Eodem libro, G.* 14.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex, cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa inter Procopium de Rabštein, cancellarium regni Bohemiae, ex una, et Jacobum de Wřesowic parte ex altera: jakož jest winil dictus Procopius de Rabštein z dluhu praefatum Jacobum po nápadu bratra swého Jana z Rabštaina, za odhádanie Žlutic, z osmi set kop grošuow; et dictus Jacobus odpieral prawě že s ním jest o to smlúwu wzal, a že měl wzíti toliko od něho polowici, co Jan z Hazmburka, supremus judex per Bohemiam curiae regalis, od něho za ten dluh wezme, a na to wedl swědky syna swého a Hanuše Skaleckého, kteřížto rukojmě byli sú za ten dluh; také jest wedl Prokop de Rabštein swědky, co sú o tom dluhu slýchali od nebožtíka Jana Rabštaina, kterak se chce w tom mieti, což se nadepsaného Jakuba dotýče, a z těch swědkuow ižádný jest neswědčil, by co od Jakuba o tom slyšali, než toliko od něho Jana Rabštaina: invenerunt, et Johannes Rosemberg et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabí dominorum consilium portaverunt: poněwadž tiž swědkowé Prokopowi Rabštainowi nic sú neslyšeli Jakuba, než toliko od Jana Rabštaina: aby praefatus Jacobus de Wřesowic, w čemž se zná, aby Prokopowi Rabštainowi to dal we dwú nedělí pořád zběhlých; a k čemuž se nezná, to zpraw wedle práwa země této toliko sám, feria IV post conductum paschae, in capella Omnium sanctorum. Actum anno domini M°cccc°lx, feria IV post Gertrudis. *Rájgr.* 56[b]. *Mus.* 215[ab]. *Talmb.* 110[ab].

220.

1460, 19 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 15.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa Olkmari de Neznašow ex una, et Stephanum de Talmberg commissarium orphanae olim Ofky, filiae olim Diwišii de Talmberg, parte ex altera, prout ipse Olkmar tabulis produxit, qualiter olim Petrus de Talmberg Přibkoni de Mladějowic obligavit hereditates suas in Hlupíně, et idem Přibík ulterius easdem hereditates obligavit pueris suis et Olkmarowi et aliis penes eum, prout tabulae plenius testantur; et ipse Stephan odepřel, dicens, quia ipse Petrus easdem hereditates obligare non potuit, nec Přibík post eum, ex eo quia ipse Diwišius pater praefatae Ofky fuit frater ejus indivisus: invenerunt pro jure, et Jaroslaus Plichta de Žirotin et Johannes de Kunstat et de Jewišowic dominorum baronum potaz exportaverunt: prout ipse Petrus praefatus hereditates obligavit praefato Přibkoni, že jesti to mohl slušně učiniti ex eo, quia fuit patruus germanus dictae Ofky. Actum anno domini M°ccccIx, feria IV post Gertrudis. *Rajgr.* 57. *Trebon.* 430ª. *Mus.* 215ᵇ. *Talmb.* 110ᵇ.

221.

1460, 21 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 19.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa Katherinae et Agnesky sororum filiarum olim Nicolai Sokol de Lamberg ex una, et Purkardum Kamaret de Žirownice parte ex altera: jakož ipse Kamaret winil dictas sorores, dicens quia jsú jemu řekly sexingentas sexagenas grossorum dáti, a že to jich rčenie se jest jemu stalo na Karštýně; proti tomu ipsa Katherina et Agnesky sororis suae nomine odpierala jest prawiec, že jsú jemu nic neslíbily, a že tu Agnesky sestry Kateřininy nebylo, k tomu se swědomím zawodiec, jakož pak swědomie wedly sú tyto osoby: tři panny jeptišky od swaté Kateřiny z nowého města Pražského, a čtwrtú pannu Wracku, kdež w swém swědomie swědčily jsú, že nadepsaná Agneska soror Katherinae byla jest u nich w klášteře puol léta, a potom wezena jest o hromniciech na Wartenberk, a Kamaret prawil, že jest na Karšteině widěl Agnesku nadepsanú na den swatého Klimenta a neb potom, a list okázán jest smluwný, w kterémž se wykazuje smlúwa mezi stranami nadepsanými na den swatého Mikuláše; a také Kamaret prawil jest, že ta smlúwa, jakož list okazuje, stala se jest s obú sestrú nadepsaných dobrú wuolí a přítomnú; a potom on Kamaret jinak prawil, že jest tu Agnesky na Rúdnici nebylo, mluwě k Kateřině, proč Agnesky sestry swé s sebú nemá; a Kateřina že jemu odpowěděla jest, že jie proto neměla, aby jie Jan ze Smiřic newzal, ale žeby byla na

Karšteinĕ; i také ona Kateřina okázala swĕdomie Jana Kocowského, že jest Agneska sestra Kateřinina na Karšteinĕ nebyla, když Purkart Kamaret na Karlšteinĕ byl: dominus rex cum baronibus invenerunt, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Johannes de Kolowrat, et de Bezdružic dominorum baronum potaz exportaverunt, podlé nadepsaných stran při líčenie, odporuow, swĕdomie i wyhledánie, dederunt praefatae Katherinae et Agnescae sororibus pro jure, a že tiem, čímž je on Kamaret winí, rčením winny nejsú, a Jan Kocowský, což jest swĕdčil w té při, že jest prawĕ swĕdčil. Dedit memoriales. Actum anno domini M°cccc°lx, feria VI in die Benedicti. *Rajgr.* 57ᵇ. *Trebon.* 430ᵃᵇ. *Mus.* 216ᵃᵇ. *Talmb.* 110—11.

222.

1460, 22 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 20.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius rex Bohemiae etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa Margarethae relictae olim Alberti Kolowrat de Črniowic ex una, et Mathiam Karnik de Lun parte altera, prout ipsa Margaretha inculpabat ipsum Mathiam pro hereditate sua dotali in Ledeniciech, et tabulas dotis suae produxit, et ipse Mathias etiam tabulas produxit, qualiter easdem hereditates etiam emit et persolvit a praefato Alberto, sed posterius: dominus rex cum dominis baronibus invenerunt, et Johannes de Rosenberg et Bohuslaus de Šwamberg dominorum baronum potaz exportaverunt: ex quo tabulae dotis praedictae Margarethae sunt seniores et ipsius Mathiae posteriores, juxta hoc dominus rex cum dominis baronibus dederunt sibi Margarethae juxta ejus tabulas pro jure; a toho wĕna jejieho aby jí postúpil ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie tĕch dĕdin. Actum anno etc. ut supra, sabbato post Benedicti. *Rajgr.* 58ᵃᵇ. *Trebon.* 431ᵃᵇ. *Mus.* 216ᵇ. *Talmb.* 111ᵃ.

223.

1460, 22 *Mart. Eodem libro, G.* 20.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa Hedwiky de Rožmitala ex uná, et Henricum de Kocowa parte ab altera, prout ipse Henricus impetravit cum orphano olim Lwikonis de Jiwian a D. Ladislao rege Bohemiae divae memoriae, prout tabulae de hoc plenius testantur, contra quam unionem ipsa Hedwika defendebat dicens, quia est commissaria ejusdem orphani ústnĕ ab ipso Lwikone facta; ibi dominus rex cum dominis baronibus invenerunt, et Johannes de Rosenberg et Bohuslaus de Šwamberg dominorum potaz exportaverunt: ex quo ipse Henricus tabulis ostendit, qualiter D. Ladislaus Bohemiae rex etc. divae memoriae ei unionem dedit, a jej Jindřicha

s jeho dědici s týmž sirotkem spolčil, že při tom spolku zuostati mají, ex quo idem orphanus strýcuow příbuzných non habet; a tak zase on, sirotek má w spolku a společníkem býti wšeho statku Jindřichowa et suorum heredum, kterýž mají neb mieti budú. Et etiam ipse Henricus et sui heredes et bona mobilia et inmobilia sibi orphano non debet minuere, sed potius augere, usque ad annos dicti orphani, prout i ten statek dskami má znamenán býti, což ho jest toho sirotka. Et quum ipse orphanus annos aetatis attingeret et voluerit cum praefato Henrico et suis heredibus in praetacta unione manere, to buď při něm. Si vero nollet, ex tunc hereditates et bona omnia eidem orphano ipse Henricus et sui heredes debent condescendere a nawrátiti, sine omni impedimento et contradictione, et de praesenti unione eundem orphanum dimittere. Similiter etiam, si ipse Henrich et sui heredes in unione cum dicto orphano, quum aetatis annos attingeret, manere nollet, quod idem orphanus debet eundem Henricum et suos heredes de unione dimittere, quum by jemu sirotku statek jeho zase nawrátil. A na to mají wšickni listowé i jiné wěci, což jest koli toho sirotka, jemu Jindřichowi wydáni býti beze wšie nesnáze. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Ibi statim idem Henricus notificavit, quae herditates sunt dicti orphani, videlicet in Ostromeči et in Črnéwice. Actum anno etc. ut supra. *Rajgr.* 58—59. *Mus.* 216—7. *Talmb.* 111[a].

224.

1460, 26 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 24[1]).

In causa Purkarti Kamaret de Žirownice ex una, et Katherinam et Agneskam sorores de Lamberg parte ab altera: jakož ipse Kamaret debuit praefatis sororibus zprawiti, že jesti za ně a z swého statku dal duo millia septingentas sexagenas grossorum, a tú zpráwú neprošel; a také Králowa M[t] se pány slyšeli ty pány, kteříž sú nadepsaným stranám byli wydáni: Bohuslawa z Žeberka i z Plané, Jana mladšieho z Wartemberka a Jana Malowce z Pacowa, kteříž sú to znali, že jest on Kamaret znal před nimi, když jest tázán od strany, kdež jest swých peněz tak mnoho wzal, že jest za ně tak mnoho dal? a Kamaret řekl: jedno za swé dědictwie sem wzal, a druhé sem wyslúžil na swém pánu, a třetie sem se jistcem na listech za jich dluhy zdělal a rukojmě zastawowal; a tak jest početl, že jest to wšecko jeho dluh. Ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio invenerunt, et Johannes de Rosenberg et Henricus Berka de Dubé et de Lipého dominorum potaz exportaverunt: ex quo ipse Kamaret zpráwú neprošel, a wedle wyznánie nadepsaných pánów, dominus rex cum dominis baronibus dederunt praefatis Katherinae et Agnescae sororibus pro jure; a listy kteříž sú w tu

---

1) *Mus.* habet „*G.* 23."

summu pojati, ježto jest je wywadil, ty aby praefatis sororibus wrátil ab hodierna die similiter infra duas septimanas continue decurrentes, a ty aby položil u úřadu desk zemských k jich ruce. Actum anno etc. lx, feria IV post annuntiationem Mariae. *Rajgr.* 59ᵇ. *Trebon.* 431ᵇ. 432ᵃᵇ. *Mus.* 217ᵃᵇ. *Talmb.* 111ᵇ. *sq.*

225.

1460, 26 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 24.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, prout Johannes de Hasemburg et de Kosti, supremus judex per Bohemiam curiae regalis, naučenie žádal od Královy M^ti i od pánów, utrum debet, jsa poručníkem sirotkuow olim Bohušii de Kowaně, za sirotčie wěc a záwady odpowiedati? invenerunt communiter pro jure, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic et Johannes junior de Wartenberg et de Děčín dominorum potaz exportaverunt: že každý poručník, neboli poručníci otcowští, nebo Králowú M^ti daní neboli dskami, mají a mohú záwady dědin sirotčiech, ježtoby po dskách mohly shledány býti, z nich odpowiedati; a také tíž poručníci zase budú moci a mají sirotčích wěcí k ruce sirotčie dobýwati, buďto po dskách, nebo jinak, ježtoby mohly shledány býti; i protož praefatus Johannes de Hasemburga móž Jaroše Stranowského od Procka z Kolomut zastúpiti, jakožto mocný poručník, ex quo ta wěc sirotkuow se dotýče. Actum anno dom. MCCCCLX, feria IV post Annuntiationem Mariae. *Rajgr.* 60ᵃ — *Treb.* 432ᵃᵇ. *Mus.* 217—18. *Talmb.* 109ᵃ. (boh.)

226.

1460, *m. Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 15.

In causa inter Purkardum de Kopidlna ex una, et Benešium de Mokrow... parte ab altera, prout ipse Benešius inculpat Purkardum z nedoplacenie zbožie Ř... heckého, prawě, že jest toho swědom, že jeho ženě nezaplaceno, a toho nedowod... ničímž, než toliko řečí swú; a Purkart odepřel, že jemu w tom nechce wěřiti, ... on sám sobě swědčiti nemóž, a zamietaje se listem, kdežto otec Purkartuow dlu... kteréž jemu jsú dlužni, i jiné wěci swé popsal, při kterémžto listu pečet jest St... níkowa Purkartowa otce jeho, Janowa z Lúčeně bratra jeho a Matějowa z Měkow... že to w tom listu nenie položeno, by ženě jeho Benešowě co byl dlužen, jakož j... i jiné wěci položil a popsal: serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohem... rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio invenerunt, et Theodoricus de ...nowic et de Chlumce et Bohuslaus de Šwamberg dominorum baronum potaz exportaverunt: ex quo ipse Benešius jiného duowodu nemá, než toliko jsú řeči, juxta hoc že jeden druhého sám toliko odswědčiti nemóž, dominus rex cum dominis baroni-

bus dederunt sibi Purkardo pro jure. Actum anno etc. lx ut supra. *Rajgr.* 60ᵇ. *Trebon.* 432ᵇ. *sq. Mus.* 218ᵃ. *Talmb.* 112ᵃ.

227.

1460, 29 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 26.

In causa serenissimae principis D. Johannae reginae Bohemiae ꝛc., Wenceslaum *(sic)* de Sulewic et de Ostrého, homagialem dictae reginae ex una, et Procopium de Rabštein, cancellarium regni Bohemiae, presbyterum Johannem Bašta, canonicum Pragensem, Mathiam Škorně de Jehnědna et olim Wenceslaum de Milostina, et illos qui jus ejus habent, parte ex altera: serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex ꝛc. cum dominis baronibus in pleno judicio, audita querela dominae reginae, kdežto nomine ejus Nicolaus Berka de Dubé, burgravius in Grec reginae žalowal, kterak jest nadepsanému Wáclawowi, manu Jejie Milosti, bráno s komorníkem Pražským na dědinách jeho manských w Hoholiciech, kteréžto bránie na některých dědinách a dwořiech manských nemělo býti; invenerunt, et Jaroslaus Plichta de Žirotin et Bohuslaus de Žeberg et de Plané dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo actor wedl komorníka na dědiny manské, kdežto wésti neměl, juxta hoc dederunt dominae reginae pro jure; a pówodowé mají Králowé Mᵗⁱ oprawiti, jakož páni rozkážie; a jemu Waňkowi škody aby oprawili, w čemž se seznají, od dnešnieho dne in duabus septimanis continue decurrentibus; a w čemž by se neznali, to aby zprawili, ut juris est terrae, feria IV post conductum paschae proxima in capella Omnium sanctorum in castro Pragensi. Wenceslaus de Ostrého dedit memorialem. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno ꝛc. lx, sabbato post annuntiationem Mariae. *Rajgr.* 60—61. *Trebon.* 433ᵃ. *Mus.* 218ᵃᵇ. *Talmb.* 109ᵃᵇ. (boh.)

228.

1460, 31 *Mart. Secundo Johannis Planae, G.* 28.

In causa Zdenkonis Kostka de Postupic, magistri monetae montium Kutnensium ex una, et Bohuslai de Dobrošowic et aliorum, qui defensam fecerunt contra inductionem factam per dictum Zdenkonem super hereditates in Dobrošowicich ob indisbrigationem factam hereditatum in Myšlíně, parte ab altera, tak jakož nadepsaný Zdeněk dal umluwu a zwod učinil, umluwu dal totiž léta božieho Mᵒcccclix, feria III omnium sanctorum, a téhož léta sabbato ante Katherinae zwod s úřadem učinil na dědiny w Dobrošowiciech, kteréžto dědiny někdy byly Petrowy z Myšlína jistcowy, pro nezpráwu dědin Myšlinských et impedimenta, quae venerunt ex parte Annae uxoris Johannis Rychlík de Kralowic, quae in eisdem hereditatibus in Myšlíně obtinuit trecentas sexagenas grossorum dotales olim Elisabeth, relictae Petri de Myšlin,

tety swé; proti kterémužto zwodu praefatus Bohuslaus s jinými odporníky odpory činili sú dskami, prawiece, že nadepsaný Zdeněk léta zemská přepustil jesti, na ty dědiny nesahaje: serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex, cum dominis baronibus in pleno judicio, invenerunt, et Henricus de Stráže, magister curiae regni Bohemiae, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic, dominorum baronum inventionem exportaverunt: ex quo ipse Zdenko habens commissionem per tabulas a Wilhelmo de Jenišowic et Ulrico de Kramolina, aby mohl práwo wésti pro nezpráwu nadepsaných dědin w Myšlíně, kteréžto poručenstwie dskami stalo se anno domini M°cccc°lvi, sabbato in die Bonifacii, a jsa poručník mocný dskami k wedenie práwa pro nezpráwu, i newedl až do umluwy a do zwodu, jakož nahoře wylíčeno jest, a w tom času léta prošla jsú: a podlé toho on Zdeněk pro tu nezpráwu nadepsanú na dědiny jistcowy a zpráwec sahati nemá. Actum anno etc. lx, feria II ante Ambrosii. *Rajgr.* 61^{ab}. *Trebon.* 433^{ab}. *Mus.* 218—9. *Talmb.* 112^{ab}.

229.

1460, 6 *Oct. Secundo Johannis Planae, L.* 1[1]).

In causa inter Nicolaum de Pokonic ex una, et Johannem de Příbram parte ex altera, domini barones in pleno judicio: auditis eorum tabulis, non continetur, by ta wes in Hořehledech celá byla k Poříčí prodána, et ipse Johannes Příbram zprawil, že wždy těch šest kop platu w Hořehledech po otci swém w držení byl až dosawad: invenerunt pro jure, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum consilium exportaverunt: ex quo domini barones po dskách shledati nemohli, by ta wes w Hořehledech byla celá prodána k Poříčí, že jemu Janowi Příbramskému juxta ejus tabulas a jeho držení těch šesti kop platu w Hořehledech, o kterých pře jest, domini barones dederunt pro jure. Actum anno domini M°cccc°lx, feria II post Francisci. *Rajgr.* 62^{a}. *Trebon.* 433^{b}. *sq. Mus.* 219^{ab}. *Talmb.* 112^{b}.

230.

1461, *m. Jun. Tertio Johannis Planae, A.* 30.

In causa inter Johannem de Rosemberg ex una, et Katherinam olim relictam Ctibori de Zásmuk et Wenceslaum olim filium dictae Katherinae parte ab altera: ibi serenissimus princeps et dominus Georgius Bohemiae rex ɔc. cum dominis baronibus in pleno judicio, audientes, ubi dicta Katherina et Wenceslaus okázali dsky, kdežto Ulricus de Rosemberg hereditates in Zaluží et in Zalužci vendidit Thomae de Wlčetina, prout tabulae plenius testantur, a dále dominus rex cum dominis baronibus

[1]) *Mus.* habet „*G.* 1."

jednostajně poručenstwie a! Wenceslao Zmrzlík de Swejšína, žeby bez jeho wuole a wědomie dopustil z sklepu i jinde pobrati ženě swé Kateřině klenoty i jiné wěci; a Zachař také zase odpieral, že jest nic neučinil, ani dopustil ženě swé čeho bráti, než toliko to, co jest jie dal nadepsaný Wáclaw z Swejšína. Ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex, etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis jich pře, swědomie i odpory, invenerunt pro jure, et Henricus de StrážE, magister curiae regni Bohemiae, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipse Milota et Zacharias jednostajná byla stá poručníky, že jednomu mimo druhého nic nenie poručeno, jakož pak i we dskách to se jest shledalo: tehdy Zachař z Říčan neměl jest ženě swé ani žádnému nic dopustiti bráti bez wuole a wědomie Milotowy druhého poručníka. Pak což se dotýče těch klenotuow, kteréž Kateřina pobrala, prawiec, žeby jí dány byly od Wáclawa z Swejšína, a na to i swědky wedla jest, takto sú páni o tom rozkázali, aby Kateřině jmenowané dány byly w jejie moc a sepsány, což jich jest, a ona aby jich neutracowala, než aby stála přede pány na prwniem súdě panském, když najprwé páni w súdě sedú; a tu zdáloliby se komu ji z těch klenotuow winiti, neboli z čeho jiného, ježtoby se statku dotklo Wáclawa Zmrzlíka nadepsaného, ona buď práwa wedle panského nálezu; a jestližeby tu od žádného winěna nebyla a práwem z toho wywedena, z toho ona učiň, což se jie zdá, jako ze swého. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria IV post Primi. *Rajgr.* 63[ab]. *Mus.* 220[ab]. *Talmb.* 113[ab].

233.

1461, 11 *Jun.* *Tertio Johannis Planae*, *B.* 2.

In causa inter Barbaram, filiam olim Nicolai Gelbiger ex una, et Zbynkonem Zajiec de Hasenburg, supremum judicem regni Bohemiae parte ab altera, kdežto jest ona Barbara winila dictum Zbynkonem, žeby jie držal jejie sprawedliwé dědictwie triginta sexagenas grossorum census annui nudi perpetui in Tuchoměřicích: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte pře a odpory, a dsky nadepsané Barbory, kdežto okázala jest ten plat po swém dědu i otci na Tuchoměřicích: invenerunt pro jure, et Johannes de Rosenberg et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipse Zbynko Zajiec neokázal proti tomu jejiemu platu nic, aby ona Barbora jakožto dědička při témž platu zuostala, jakož jie dsky swědčie, a že jí to přisuzují, jakožto dědičce sprawedliwé po jejiem dědu a otci. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria quinta post Primi. *Rajgr.* 64[a]. *Mus.* 220–21. *Trebon.* 435[ab]. *Talmb.* 113[b].

236.

1461, 15 *Jun. Tertio Johannis Planae, B.* 5.

In causa, ubi Wanko, filius Wokonis [1]) de Walštein, vendidit hereditates in Ponikléch, in Bitúhówě et in Kamenici, Henikoni patri Hynkonis de Walštein et de Skály, circa quod forum Johannes, filius Wokonis [2]) praefati, defendit contra praefatas hereditates, dicens quia easdem hereditates vendere non potuit, ex eo quia ipse Wanko fuit frater suus junior indivisus, et ipse Hynko filius Henikonis neprowedl, by byli dielní: ibi domini barones in pleno judicio, auditis eorum pre a liceníe, invenerunt pro jure, et Johannes de Rosenberg et Johannes junior de Rabie dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipse Wanko fuit frater ipsius junior, jsa nedielný, že jest nemohl těch dědin prodáwati; et ipse Hynko aby jemu Johanni těch dědin postúpil, ab hodierna die infra duas septimanas, sine diminutione dictarum hereditatum. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria II[da] in die Viti. *Rajgr.* 65[ab]. *Mus.* 221[b]. *Trebon.* 436[ab]. *Talmb.* 114[a].

237.

1462, 19 *Mart. Tertio Johannis Planae, E.* 23.

Serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, in causa inter Alšonem de Wřešťow et Johannem Lapka de Risenburg, prout praefatus Johannes Lapka ostendit tabulis forum ab Alšone de Wřešťowa, a w swé při líčil, že ten trh dskami má před se jíti, a Aleš de Wřešťow také jest prawil, že má od něho Jana Lapky rčenie, a w swé při položil, prawě že mu slíbil, když by mu jeho penieze dal, že mu má jeho zbožie Wřešťowa i s jeho příslušenstwím zase odprodati a postúpiti w týchž penězích k jeho samého ruce, jakož jsú pak úředníci menší to wyznali, že mu řekl s tiem prawě učiniti: invenerunt, et Johannes de Rosemberg et Bohuslaus de Swamberg dominorum baronum consilium exportaverunt: že dsky w swé moci ostati mají, a také že Jan Lapka jemu Alšowi slib a rčenie držeti má. Actum feria VI post Gertrudis. *Rajgr.* 66[b]. *Trebon.* 437[a]. *Mus.* 222[b]. *Talmb.* 114[b]. *sq.*

238.

1462, 24 *Mart. Tertio Johannis Planae, E.* 28.

In causa inter Zdenkonem de Sternberg, supremum purgravium Pragensem, Henricum de Michalowic supremum camerarium regni Bohemiae, potentes commissarios et tutores orphanorum olim Petri de Sternberg, Arnestum de Čertice, Tho-

---

[1]) *Rkp. Mus.* Wankonis. [2]) *Tentýž:* Wankonis.

doricum de Chlumce et de Janowic, ex una, et Wenceslaum de Walečow, subcamerarium regni Bohemiae, parte ab altera, quidquid concernit práwa wedenie pro neprawu XII sexagenarum grossorum census annui in Pulicich duchownich, kdežto on podkomoří práwo wedl jest supra dictum Arnestum, et ipse Arnestus supra dictos commissarios orphanorum Petri de Sternberg: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius dei gratia Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, invenerunt, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ještě súd duchowní u akt dwora archiepiscopi Pragensis propuštěn nenie, protož Králowa M' se pány to rozdělenie aktami a to wedenie práwa mezi těmi wšemi stranami nadepsanými, o kteréž pře jest, zdwihají; a když súd a práwo duchownie u akt propuštěno bude, ktož k čemu práwo má, práwo mu se nezawierá. Actum feria IV ante annuntiationem beatae Mariae virginis, anno ut supra. *Rajgr.* 65—6. *Mus.* 222ª. *Trebon.* 436ᵇ. *sq. Talmb.* 114ᵃᵇ.

239.

1462, 23 *Mart. Eodem libro, E.* 28.

In causa inter Bohuslaum de Dobrošowic ex una, et Mathiam de Dubče parte ab altera, serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus ex utraque parte, invenerunt pro jure, et Johannes de Rosenberg et Jaroslaus Plichta de Žirotin dominorum baronum potaz exportaverunt: prout in priori inventione inter dictas partes bylo nalezeno, cožby on Bohuslaw práwa dědického prowedl na Dobrošowicích, na tom aby swých platuow postihal, ibi idem Bohuslaus docuit tabulis coram regia majestate et dominis baronibus, qualiter olim Procopius de Dobrošowic prodal práwo dědické Bohuslawowu otci; wedle toho KM' se pány jemu Bohuslawowi dáwají za práwo, což sě práwa dědického tudiež w Dobrošowicích dotýče, bez pohoršenie platuow komorních; ktož je tudiež mají, a majíli co k sobě o škody mluwiti, což sě pohonuow mezi nimi dotýče, mají práwo před sebú, když ta wěc k slyšení přijde. Actum feria III ante annuntiationem beatae virginis anno ut supra. *Rajgr.* 66ª. *Mus* 222ª. *Talmb.* 114ᵇ.

240.

1462, 11 *Oct. Tertio Johannis Planac, J.* 7.

In causa inter Kunšonem de Haček ex una, et Dorotheam de Skalice parte ex altera: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, audito Kunšone et ejus tabulis et ipsam Dorotheam et eorum replicatione, invenerunt: et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Theodoricus de Janowic et de Chlumce dominorum baronum inventionem exporta-

verunt: ex quo ipse Kunšo ostendit tabulis, qualiter hereditates suas in Hačkách zastawil jest, a wýplatu sobě na týchž dědinách postawil jest, a ona Dorota neokázala, by to měla k dědictwí: wedle toho Králowa M⁽ᵗ⁾ se pány dederunt sibi Kunšoni pro jure, a ona Dorota aby penieze swé od něho wzala, jakož dsky swědčie, a jemu jeho dědin stúpila zástawných, hinc et duabus septimanis decurrentibus. Actum anno domini M°cccclxii, feria II^a ante Galli. *Rajgr.* 66—7. *Trebon.* 437^ab. *Mus.* 222^b. *Talmb.* 115^a.

241.

1462, 11 *Oct. Tertio Johannis Planae, J.* 9.

In causa inter Wankonem Čelechowec de Kralowic et Bořiwojum de Rudné: ibi domini barones in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, a widěwše dsky, kterak Bořiwoj prodáwá Čelechowcowi dědictwie w Krušowicích, a dsky znamenitě okazují, že zprawuje před wěny, před sirotky i před zápisy wšelikterakými, jakož zemè za práwo má: invenerunt pro jure, et Henricus de Stráže, magister curiae regni Bohemiae, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie dominorum consilium exportaverunt: ex quo Bořiwojus newymienil sobě, aby toho wěna nezprawowal, než bez wýminky wšecko zprawuje, jako swrchu dotčeno, wedle toho domini barones dederunt sibi Wankoni Čelechowec pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria II ante Galli, *Rajgr.* 67^ab. *Trebon.* 437^b. *Mus.* 222—3. *Talmb.* 115^a.

242.

1462, 12 *Oct. Tertio Johannis Planae, J.* 9.

In causa Jenconis junioris de Janowic et de Petrspurg ex una, et Henricum de Wranieho, Břetislaum de Zelče, Rackonem de Wýškow, Habardum et Ješkonem fratres de Hoholic parte ab altera: ibi domini barones, auditis eorum parte ex utraque tabulis et eorum narrationibus et replicationibus, jakož Anna relicta olim Henrici de Sprimberg wěno swé zapsala dskámi dětem swým, a tomu zápisu jest čtyřidceti a sedm let, a proti tomu zápisu za krále Wáclawa dobré paměti nižádný odporuow nekladl jest, a ona Kunka po mateři swé s komorníkem w polowici toho zápisu uwázala se, a Jindřich Sprimberg bratr jejie proti jejiemu uwázaní odpor učinil jest, ale odporu nedostál, kdežto túž Kunkú wisa se stala na jeho odpor, a také on sám Sprimberg w druhú polowici téhož zápisu se uwázal, jakož i ona Kunka; ale že on Sprimberg dříwe swého uwázanie zapsal jest nadepsaným Jindřichowi, Břetislawowi, Rackowi, Habartowi a Ješkowi, Sprimberg s jeho příslušnostmi: invenerunt pro jure, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Johannes de Kolowrat et Bezdružic dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipse Henricus Sprimberg

prwé s jeho příslušenstwím zapsal, nežli se jest u wěnný zápis s komorníkem uwázal, a toho dále nezapsal: podlé toho páni jemu Jencowi wedle jeho desk, kteréž jemu od Kunky swědčie, toliko což se celého wěna dotýče, dáwajie za práwo; quia obligatio testatur, et decedente aliquo ex eis, pars mortui in superstitem devolvi debet. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria III ante Galli. *Rajgr.* 67ᵇ. *Trebon.* 437—38. *Mus.* 223ᵃᵇ. *Talmb.* 115ᵃᵇ.

243.

1462, 12 *Oct. Tertio Johannis Planae, J.* 10.

In causa Alšonis de Sendražic ex una, et Benešii de Pašiněwsi parte ab altera: Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte tabulis et narrationibus, kdežto ipse Alšo inpignoravit cum camerario Pragensi in hereditatibus in Pašiněwsi videlicet in quinque sexagenis grossorum census annui nudi perpetui, et ipse Benešius odpieral, prawě, že jesti ty dědiny držel po swé mateři bez nárokuow podlé panského nálezu tři léta a osmnácte neděli, také on Aleš, sahaje na to léta M°cccc°liv, a w tom dále nesáhl, až tepruw anno domini M°cccc°lxii: invenerunt pro jure, et Johannes de Wartenberg et de Děčin, foit sex civitatum, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Alšo těmi pěti kopami platu komorního nesáhl supra dictas hereditates in Pašiněwsi, a w tom léta zemská přepustil jest: juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi Benešio pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria III ante Galli. *Rajgr.* 68ᵃ. *Trebon.* 438ᵃᵇ. *Mus.* 223ᵇ. *Talmb.* 115ᵇ.

244.

1462, 13. *Oct. Tertio Johannis Planae, J.* 11.

In causa Sigismundi decani Boleslaviensis ex una, et Johannem Heklik de Žap parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte tabulis et probationibus, jakož ipse Johannes okázal ducentas sexagenas grossorum dotales in Opočně anno MCCCXCIII, a také on děkan nadepsaný okázal dskami na Opočně novem sexagenas grossorum census annui nudi perpetui anno domini M°cccc°iv, ten pátek po swatém Jeronymě, a také on Jan Heklik ostendit quadringentas sexagenas grossorum, kteréž tudiež má dskami zapsaných anno domini M°cccc°iv, tu sobotu po swatém Jeronymu: invenerunt pro jure, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic, dominorum baronum inventionem exportaverunt: ex quo ipse Johannes okázal dsky ducentarum sexag. grossorum wěnných starších, nežli jest plat kněze děkanów, ty dsky mají w swé moci býti a zuostati, což se wěna dotýče; et etiam, ex quo ipse

decanus ostendit senius jus k swému platu, nežli on Heklik, ad quadringentas sexagenas grossorum debiti obligati tabulis, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi decano juxta ejus tabulas pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum feria IV ante Galli. *Rajgr.* 68[b]. *Trebon.* 438—39. *Mus.* 223—4. *Talmb.* 115[b]. *sq.*

245.

1463, 8 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 5.

In causa inter Johannem de Hasenburg et de Kosti, supremum judicem curiae regalis ex una, et Soběslaum Mrzák de Miletinka parte ex altera: domini barones in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdež Jan winil jest Soběslawa, žeby bral s něho úrok triginta sexagenas grossorum ze zbožie Petrowského, pro nezpráwu dědin a rybníkuow od Petrowic odprodáwaných, a to toliko pro puol druhého sta kop grošuow práwa wěnného, kterěžby toliko na kus zbožie Petrowského bylo; a Soběslaw Mrzák odpowěděl prawě, že on práwa newedl, než Wáclaw Donat z Těchlowic, ten práwo wedl pro nezpráwu dědin w Petrowicích, z kterýchž jest ze wšech wyweden wěnem nadepsaným od Franka z Milowic, za kteréž dědiny trhem dal ducentas triginta sexagenas grossorum, a on Wáclaw Donat umluwu dal i zwod učinil wedle summy jistinné třetinú wýše na Ipolyta držitele dědin w Petrowicích pro nadepsané překazy, a potom to práwo swé Soběslawowi zapsal, a on Ipolyt držitel těch dědin w Petrowiciech ani Jan z Kosti prodawač těch dědin neodepřeli proti zwodu Donatowu, kterýchž jesti učinil třetinú wýš proti Soběslawowi: invenerunt pro jure, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic, et Zdenko Kostka de Postupic et de Morawské Třebowé, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Ipolytus emens et Johannes Zajiec vendens odporuow neučinili sú proti zwodu Donatowu, a on práwo pro nezpráwu třetinú wýš uwedl na dědiny w Petrowicích nadepsané, wedle toho domini barones dederunt sibi Soběslao pro jure. Actum feria III post translationem sancti Wenceslai, anno domini M°cccc°lxiii. *Rajgr.* 69[a]. *Trebon.* 439[ab]. *Mus.* 224[ab]. *Talmb.* 116[a].

246.

1463, 9 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 8.

In causa inter Petrum de Snětu ex una et orphanos olim Petri de Zálesie parte ex alia, kdežto Jan Malowec de Pacow commissarius winil ipsum Petrum, žeby se w dědiny sirotčie uwázal tu w Zálesí proti práwu, a Petr odpieral a dsky ukázal, kterak Wáclaw z Chobota a z Zálesie zápis udělal Janowi Dětřichowu synu ze Studeného, a týž Jan uwázaw se s komorníkem Pražským w ty dědiny wedle swého zápisu, a to dále zapsal Petrowi a Mikulášowi bratřiem ze Snětu; proti tomu Jan-

Malowec mluwil a dsky ukázal, kterak týž Jan, maje zápis od Wáclawa Chobota léta božieho M°cccc°xvi, i neuwázal se w ty dědiny po smrti Chobotowě jeliž léta božieho M°cccc°lvi, a w tom sú ty dědiny násobně zapisowány, a w tom také i otci nadepsaných sirotków, a on Jan tiem odprodajem a zápisem a wěnem neodpieral; a jakož také Petr w swé při powěděl jest, že po uwázanie Jana ze Studeného w ty dědiny na něho přišlé, léta pokojná wydržal: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio, invenerunt, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Zdenko Kostka de Postupic dominorum baronum inventionem exportaverunt: ex quo Johannes de Studeného po smrti Wáclawa Chobota w dědiny w Zálesí se neuwázal, a přepustil násobně zápisy a trhy na těch dědinách, až i otci sirotkuow, tiem zápisem, wěnem a prodajem neodpieraje: wedle toho Králowa M' se pány sirotkóm wedle jich desk dáwají za práwo, a těch dědin aby sirotkóm postúpil ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie těch dědin; a jakož Petr prawil, že jesti léta pokojná zemská po uwázaní wydržal, ex quo ipsi orphani annos aetatis non habuerunt, nec commissarium per tabulas, že to sirotkóm ke škodě nenie. Actum feria IV post translationem sancti Wenceslai, anno domini M°cccc°lxiii. *Rajgr.* 69ᵇ. *Trebon.* 439—40. *Mus.* 224—5. *Talmb.* 116ᵃᵇ.

247.

1463, 11 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 11.

In causa inter Přechonem de Zahradky ex una, et Johannem de Lobkowic filium Nicolai ibidem ex parte altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum tabulis et replicationibus, kdežto commissarius Johannis de Lobkowic, filii olim Nicolai, mluwil jest, žeby on Přech práwo wedl na jeho dědiny pro nezpráwu dědin we Hřměníně et in Wačicích, a prawě, žeby jemu toho učiniti neměl; a prawí, že mu nenie wiec prodáno na těch dědinách, než toliko práwo, kteréž nebožtík Nikolaj tu měl; a on Přech odepřel prawě, že mu jest prodal práwo k celým wsem tří set kop grošuow, a na to žádal, aby panský nález byl čten, kterýž se jest stal o ty dědiny: invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Rabie et de Risenberg et Bohuslaus de Šwamberg, dominorum potaz exportaverunt: ex quo on Mikuláš otec Johannis stál jest wedle Přecha, a bráně práwa toho, kteréž Přech od něho měl, proti Oldřichowi Odúcowi z Hostiwice, a tu se neohlásil přede pány, by toho hájil toliko, k čemuž by on práwo měl, ale wšie pře bránil, jakož panský nález šíře to ukazuje, že jest dáno Odúcowi za práwo proti Mikulášowi a Přechowi; a podlé toho Králowa M' se pány dáwají jemu Přechowi proti Mikulášowu synu za práwo. Actum feria sexta ante Gregorii, anno domini M°cccc°lxiii. *Rajgr.* 70ᵃᵇ. *Trebon.* 440ᵃᵇ. *Mus.* 225ᵃᵇ. *Talmb.* 116ᵇ.

248.

1463, 14 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 15.

In causa inter Habardum et Ješkonem fratres de Hoholic ex una, et Wankonem de Sulewic et de Ostrého parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis dictis partibus et ipsorum probationibus et literis, kdežto dicti fratres okázali list pod pečetí najwyššieho purkrabí Pražského Otty z Berguow a Prokopa markrabí, kterýžto list ukazuje, kterak někdy předkowé a náměstkowé jich o tu při, což se těch prámuow [1]) dotýče, přišli sú na již dotčeného purkrabí; kterýžto list wýpowědný ukazuje podlé dobrého uptánie a podlé jich obojích swědomie, i také wedle urozených pána Čeňka Lipského, w ten čas jakož byl miesto krále starostú země, kterýžto nadepsaný purkrabie o ty nadepsané pře nález s markrabinú Prokopowú radú učinil jest, jakož ta wýpowěď šíře okazuje: invenerunt pro jure, et Johannes de Kolowrat et Bezdružic et Theodoricus de Janowic et de Chlumce dominorum baronum potaz exportaverunt: aby wedle wýpowědi Otty z Bergowa, purkrabí nadepsaného, dictae partes zachowaly se, jakož ta wýpowěd pod pečetí již dotčeného purkrabí a pečeti markrabie swědčie. Actum feria II post Gregorii, anno ut supra. *Rajgr.* 70ᵇ. *Trebon.* 440ᵇ. *sq. Mus.* 225ᵇ. *Talmb.* 116—7.

249.

1463, 14 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 15.

In causa inter Johannem Rohowec de Přechowic ex una, Mathiam de Lučina et Margaretham sororem ipsius parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et probationibus, kdežto Matěj s sestrú swú winí Jana Rohowce, žeby jim držal les jich, řečený Suchá Hora, na kterýž sú zwod učinili wedle jiného zbožie po práwu staněm; a on Rohowec odpieral prawě, že ten les, Suchá Hora, nepřislušie k tomu zbožie, z kteréhož on Matěj pohonil, a on Matěj práwo na tom ustál: invenerunt pro jure, et Bohuslaus de Žeberg et de Plané et Zdenko Kostka de Postupic et de Morawské Třebowé, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Mathias cum sorore sua non potuit coram Regia Majestate et coram dominis baronibus okázati, by ten les Suchá Hora přislušel a držán byl k těm dědinám, na kteréž on práwo ustál, wedle toho Králowa Mᵗ se pány dederunt sibi Johanni Rohowec pro jure; a že Matěj s sestrú swú mladi byli a zpráwy neměli, pokuď jest k těm dědinám držáno, kteréž jsú práwem staným obdržány, protož aby se o škody o tu wěc nepohonili. Actum ut supra. *Rajgr.* 71ᵃ. *Trebon.* 441ᵃ. *Mus.* 225—6. *Talmb.* 117ᵃ.

---

[1]) *MS. Treb. et Mus.* pánuow.

250.

1463, 14 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 16.

In causa inter Johannem Malowec de Pacowa ex una, et Přechonem de Dobrohoště parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, tak jakož jest Přech list okázal, kterýž swědčie na dwě kopy a dwanácte grošuow platu ročnieho wěnného w Wiečkowiciech od Chwala z Bydlína, a on Malowec dskami okázal swé práwo, kteréž k dědinám w Wiečkowiciech má: invenerunt pro jure, et Johannes de Kunstat et de Jewišowic et Bohuslaus de Šwamberg dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Johannes Malowec tabulis docuit jus dictarum hereditatum, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi Johanni Malowec pro jure; et prout ipse Malowec pecunias super exsolutione dictae literae et census in litera contentae apud tabulas terrae deposuit, a chce jemu je dáti, ty aby jemu Přechowi dal wedle zněnie listu; et ipse Přech receptis pecuniis, debet sibi de dictis hereditatibus condescendere sine ulteriori dilatione, a o tu wěc aby wiec se nepohonili. Actum feria II post Gregorii. *Rajgr.* 71[b]. *Trebon.* 441[ab]. *Mus.* 226[ab]. *Talmb.* 117[a].

251.

1463, 14 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 16.

In causa Bořkonis de Hrádku et Dorotheam filiam Těchlowconis ex una, et Hynkonem de Malejowa parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis in pleno judicio, auditis dictarum partium narrationibus, replicationibus et etiam tabulas, kdežto dictus Bořko et Dorothea odpierají zápisóm a trhóm, kteréž Jan Talafús z Ostrowa činil Hynkowi z Malejowa z Dobřikowa, prawiece, že jest jich činiti nemohl, a že jest zápis swěřený od otce nadepsané Doroty jemu Talafúsowi, kdežto také Prokop poručník Jana Talafúsa sám powěděl, že on Těchlowec otec nadepsané Doroty ostawil sobě moc, komuž by cokoliwěk ostawil a odkázal pod swú pečetí, aby to moc celú mělo, aby se tak stalo; a wiec Těchlowec ostawil sobě, když by buoh prwé neuchowal Talafúsa nežli jeho, aby toho zápisu prázden byl, ježto se to znamenitě ukazuje, že jest swěřený zápis byl; také dotekl jest poručník Talafúsów, že ostawiw sobě moc, komu by co odkázal pod swú pečetí, aby to moc mělo, tudy chtiec při tom zápisu zuostati, ale to jest znamenitá wěc, že poněwadž jinam nic neodkazowal, maje děti, že je chtěl, aby jeho statek při jeho dětech ostal: invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie et Zdenko Kostka de Postupic et de Morawské Třebowé, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum potaz exportaverunt: ex quo se jest znamenitě shledalo, že jest to zápis swěřený, kterýž on Jan Talafús má od Těchlowce, a tak Hynek dále od Talafúsa, juxta hoc Regia

Majestas cum dominis baronibus dederunt Dorotheae et Bořkoni pro jure; excluso což se dotýče wèna, kteréž zapsala Slawna máti Dorotina Hynkowi z Malejowa, při tom aby on zuostal wedle swého zápisu; a o tu při aby strany se dále nepohonily. Actum feria II post Gregorii. *Rajgr.* 71—2. *Trebon.* 441^b. *sq. Mus.* 226^a. *Talmb.* 117^a.

252.

1463, *m. Mart. Eodem libro, L.* 16.

In causa inter Zdenkonem Kosta de Postupic, magistrum monetae regni Bohemiae etc. et Elškam de Postupic ex una, et Wenceslaum Holec parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis partium narrationibus et replicationibus, tak jakž jest Daniel z Třeboradic prodal duas sexagenas viginti grossos et novem pullos census annui zapsaného w Třeboradiciech nadepsanému Holcowi, a to bez wuole Margarety mateře swé, jakož jest wyznala táž Margreta před Králowú M^{ti} a pány: invenerunt, et Henricus Berka de Dubé et de Lipého et Johannes de Kolowrat dominorum potaz exportaverunt: ex quo ipse Daniel ten plat prodal jesti bez wuole mateře swé, práwa k tomu nemaje, dskami dědiny zápisné zapisuje, juxta hoc Regia Majestas se pány dederunt Zdenkoni et Elšce sorori ejus pro jure podlé jich králowského zápisu, a toho platu aby on Holec jemu Zdeňkowi a jeho sestře postúpil hinc et duabus septimanis continue decurrentibus, bez pohoršenie těch dědin. Actum anno ut supra. *Rajgr.* 72^b. *Trebon.* 442^{ab}. *Mus.* 227^a. *Talmb.* 117^b.

253.

1463, 15 *Mart. In memoriis.*

Georgius Dei gratia Bohemiae rex etc. cum dominis baronibus in pleno judicio mandaverunt beneficiariis Pragensibus minoribus, quod quicunque terrigenarum seu nobilium debent seu deberent testari cuicunque in judicio baronum, quia ille et illi facere debent et poterint juramentum coram dictis beneficiariis elevatis duobus digitis contra ortum solis, et hoc homines clientales; communis vero populus seu rustici juramentum facere debent supra crucem domini, duobus digitis positis super latus crucifixi, flexis genibus, ut moris est. Forma vero juramenti debet esse, ut juris est terrae. Actum etc. lxiii, feria III ante Gertrudis. *Rajgr.* 74^b. *Trebon.* 444^a.

254.

1463, *m. Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 17.

In causa inter Johannem de Trpist et orphanum olim Theodorici de Gutštein ex una, et Katherinam de Schonwaldu relictam olim Bernhardi de Šwamberg: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis earum partium nar-

za dluhy Mikuláše Čeláka, to buď jemu opraweno Margaretú wedle rozkázanie Králowy M[u]; pakliby co z statku a z požitkuow ostalo u Jana Šlechtice, též opraw Margretě wedle rozkázanie Králowy M[u]. Actum feria VI post Gertrudis, anno domini M°cccc°lxiv. *Rajgr.* 73[ab]. *Trebon.* 443[ab]. *Mus.* 227[b]. *Talmb.* 118[ab].

256.

1463, 19 *Mart. Tertio Johannis Planae, L.* 23.

In causa inter Andream Fogel de montibus Chutnis ex una, et Johannem Libich de Iglavia parte ex alia, domini barones in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdežto Ondřej Fogel dáwá winu jemu Libichowi z deseti kop grošów platu ročnieho komornieho na dědinách w Kralowiciech, žeby ten plat držew i prodal, nemaje k němu práwa, kterýžto plat přislušal otci jeho a jemu po otci; a on Jan Libich odpieral, že jest měl a má lepšie práwo k tomu platu, nežli on, a to dowodil napřed dskami, kterak otec jeho ten plat zawadil jest dskami ženě Libichowě, a k tomu otec nadepsaného Ondřeje Fogle swé powolenie jest dal, aby ona Uršila ten plat mohla dáti a zapsati a učiniti s ním, jakž by se jie líbilo; a k tomu on Libich okázal potwrzenie krále Albrechta slawné paměti: invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie, et Bohuslaus de Žeberg et de Plané dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo jest otec jeho Ondřejów Foglów takowé powolenie dal, jako swrchu dotčeno jest, a k tomu králowské potwrzenie, juxta hoc domini barones dederunt sibi Johanni pro jure. Actum anno domini M°cccc°lxiii, sabbato post Gertrudis. *Rajgr.* 74[ab]. *Trebon.* 443[b]. *sq. Mus.* 228[ab] *Talmb.* 118[b].

257.

1463, 24 *Mart. Quarto(?) Johannis Planae, L.* 30.

In causa Annae, Marthae et Bohuncae de Kozolup ex una, et Johannis de Činawy et Margarethae de Kozolup zástupci dicti Johannis, sororis dictarum sororum parte ex altera: ibi domini barones, auditis eorum ex utraque parte tabulis et replicationibus, kdežto dictae sorores odpieraly, že ona Margareta bez jich wuole nemohla jest prodáwati ani zapisowati dědin w Kozolupiech ɔc., a že sú sestry nedielné ipsius Margarethae, a ona Margareta nemohla prowésti, by dielny a odbyty byly: invenerunt, et Henricus de Stráže, magister curiae regni Bohemiae, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie, dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipsa Margaretha non potuit prowesti, by dictae sorores byly jí dielny aneb odbyty, tehda ona Margareta bez jich wuole nemohla jest těch dědin zapisowati; juxta hoc domini barones dederunt dictis sororibus contra ipsam Margaretham, což se jich diela dotýče, pro jure. Actum anno domini M°cccc°lxiii, feria V in vigilia annuntiationis beatae Mariae virginis. *Rajgr.* 87[b]. *Trebon.* 453[a]. *Talmb.* 125[b]. *sq.*

258.

1463, 11 *Jun. Quarto(?) Johannis Planae, N.* 26.

Domini barones in pleno judicio, in causa inter serenissimum principem et dominum, D. Georgium Bohemiae regem ꝛc. et Čenkonem de Klinštein, procuratorem ejus regiae Majestatis ex una, et Elškam de Kojakowic, relictam Hrdonii de Maršowic parte ab altera: ubi procurator Regiae Majestatis prawil jest, že villa Hajany juste připadla na Jeho Králowskú M', a ona Elška tomu odepřela, že má lepšie práwo než JM', et ostendit literam najprw hlawní, ubi knèz Hawel prior cum conventu in Ústí na Lužnici prodali prawým trhem Přibíkoni dicto Kodera de Zwěstowic dictam villam Hajeny, a tomu listu datum anno domini M^{0}cccc^{0}xv, prawiec, že od toho prodánie jedni držitelé po druhých, až na muže jejieho přišlo, bez nároku drželi, a též i muž jejie po nich až do smrti držel bez nárokuow; také okázala list s dobrú wuolí, kterýmž muž jejie dáwá jie u wěně jejiem túž wes Hajany, wedle zněnie téhož listu; proti tomu Čeněk z Klinšteina, procurator Regiae Majestatis, odpieral a prawil, že oni mniši moci sú té neměli bez powolenie KM^{u} těch dědin zapisowati, poněwadž jest již k duchowenstwie dáno; a nadepsaná Elška odpierala, prawieci, že toho času, když jest ta wes odprodána, že jest ta doby ten klášter nebyl králowstwie, ale panstwie pánów z Ústie; a také obě straně páni wyslyšewše wedle potřebnosti jich, dsky, listy, pře i líčenie: invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risenberg et de Rabie et Bohuslaus de Žeberg et de Plané dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ten klášter toho času, když jest to zbožie odprodáno od toho kláštera, nebylo jest králowstwie, ale swobodné panstwie, že jest nebylo potřebie KM^{u} powolenie k tomu, a také že ti páni z Ústie, dědicowé toho panstwie, ano za krále Wáclawa divae memoriae pokojná léta prodržána, a oni tomu trhu neodpierali, znamenie jest, že jsú něco užitečnějšieho a lepšieho toho kláštera widěli; k tomu také léta pokojná za každého z králuow slawné paměti, regis Ladislai i také KM^{u} krále Jiřieho, pána našeho milostiwého, prodržána bez zmatkuow: juxta hoc ona Elška et heredes Hrdonii mají při tom zuostati, a lidé, kteříž sú zawázáni člowěčenstwím od Žákowce, úředníka Lwowa z Rožmitála, mají z člowěčenstwie propuštěni býti ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, sine diminutione dictarum hereditatum. Actum in pleno judicio, anno domini M^{0}cccc^{0}lxiii, sabbato ante Viti. *Rajgr.* 89^{ab}. *Talmb.* 126^{ab}. *Trebon.* 454^{ab}.

259.

1464, *Quarto Johannis Planae, F.* 16.

Jiří, z boží milosti Český král ꝛc. rozkázal we dsky zemské zapsati a znamenati: jakož Albrecht Berka z Dubé proti řádu zemskému swéwolně práwu se jest

zprotiwil, učinil odboj, pro kteréžto prowinění najjasnější knieže pán; Jiří král Český, chtě obranu držeti, chtěl jest jej z toho trestati; kterýžto Berka horším neřádem bráně prwnějšího, téhož pána Jiřího krále Českého nepoctiwými a welmi hanebnými (řečmi) i psaním newinně haněl jest, skrze kterýžto neřád upadl jest u winu, kteráž w práwě slowe „crimen laesae majestatis, to jest úraz duostojenstwí králowského, pro kterúžto winu, kdo se jí dopustí, podlé wšech práw hrdlo i zboží ztratiti má: a tak Jeho Milost pro ta prowinění jej jest kázal, a hrad Tolštain, Šlaknow i jiná jeho zboží swobodná i manská jeho jest pobral, i těm pánuom, zejména Jindřichowi Berkowi z Dubé, Janowi z Wartmberka a z Děčína, fojtowi šesti měst, kteřížto k rozkázaní Jeho Milosti swými náklady hradu Tolštainu jsú dobýwali, dal i we dsky zemské i dworské jim wložiti kázal podlé obyčeje, kterýž w tom práwě zachowán byl proti těm, kteříž takowých win jsau se dopauštěli, jakožto pak we dskách při prwním saudu zemském, kterýž o swatém Jeronymu držán bude, má wyhledáno býti. Poslowé ke dskám byli jsú Jan z Rozmberka, Zdeněk ze Šternberka a z Konopiště, najwyšší purkrabie Pražský, Jindřich ze Stráže, najwyšší hofmistr králowstwí Českého, Jindřich z Michalowic, najwyšší hofmistr *(sic)* králowstwí Českého, wyprawujíc nadepsané wěci, jsauce od nadepsaného krále zwláště wysláni. *Talmb.* 123[b].

260.

1465, 12 *Mart. Quarto Johannis Plana, in quaterno ordinariae, K.* 9.

In causa inter Agneskam de Waldek, relictam olim Wilhelmi de Bukowiny, nunc uxorem Johannis de Wyšehořowic, ex una, et Johannem de Wřesowic et de Žlutic parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum tabulis, probationibus et replicationibus, kdežto ipsa Agneska winila jej Jana, žeby jie swrchky pobral po smrti muže jejieho, kteréž jie byl dskami zapsal, a on Jan odpieraje, chtě k těm swrchkóm a nábytkóm práwo mieti, ukázal dsky, kterakby Wilém Bukowina zapsal jemu dskami dědictwie swé swobodné, jakož dsky swědčí, ale w tom zápisu dotčeno nenie, by on Bukowina které nábytky jemu Janowi zapisowal, ale ona Agneska jest dskami okázala, kterak jie wšecky nábytky a swrchky zapisuje týž Wilém Bukowina: invenerunt pro jure, et Bohuslaus de Žeberg et de Plané, et Zdenko Kostka de Postupic et de Třebowé Morawské, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Johannes neprowedl, by jemu Bukowina swrchky a nábytky zapisowal, ale ona Agneska dskami prowedla, že jie on Bukowina manžel jejie swrchky a nábytky zapisuje a k jejiemu wěnu přidáwá, wedle toho KM[t] se pány dali jie Agnešce wedle jejích desk za práwo. Actum anno domini M°cccc°lxv, feria III in die Gregorii. *Rajgr.* 75[a]. *Treb.* 444[ab]. *Mus.* 228[b]. *Talmb.* 119[ab].

261.

1465, 14 *Mart. In quaterno, K.* 12.

In causa inter Zdenkonem de Sternberg et de Konopišt, supremum purgravium Pragensem, ex una, et Čenkonem de Klinštein et de Škworce, procuratorem Regiae Majestatis parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et replicationibus, jakož Zdeněk ze Šternberka winil jest Čeňka z Klinšteina, že jsa jeho poručníkem we při jeho, jakož práwo wedeno na Kunratice pro komornie platy a úroky až do odhádánie těch dědin, a on Čeněk maje jej w tom obhajowati, jakožto poručník jeho pří, pak to, což mělo jemu Zdeňkowi k očištění jeho dědin býti přiwedeno, maje jemu to jednati, i zjednal sobě; a on Čeněk proti tomu odpieral, že se to tak neshledá, a prawil, že jest již nebyl jeho poručníkem, když jest na Kunratice práwo wedeno a saháno, a že mu již nebyl tiem ani jiným powinen, když jest jeho z swé služby propustil; a na to okázal již dotčeného Zdeňka list s jeho wisutú pečetí, w kterémžto listu stojí: „konečně jej propúštím a swobodna a prázdna činím, neb mi jest w těch we wšech wěcech jemu ode mne swěřených wěrně a prawě učinil;“ a také on Čeněk prawil, že když jest práwo wedeno na Kunratice, že je w té chwíli w zemi nebyl; a také prawil, že Wratislaw, miestopurkrabie hradu Pražského, té chwíle slowem králowým wedl práwo na Dobrošowice pro nezpráwu Kunratic; jakož pak w líčenie swých pří mnohé a rozličné řeči wedli sú: invenerunt, et Henricus de Stráže, magister curiae regni Bohemiae, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo on Čenko již jeho Zdeňkowým služebníkem nebyl, a k tomu také w zemi nebyl, když jest práwo wedeno, a on Zdeněk jiné swé poručníky dskami swé pře měl, kteříž sú té chwíle w zemi byli, a také což se dotýče toho kúpenie na Dobrošowicích, ex quo prokurator KM^{ti}, jakožto Wratislaw, králowým jménem práwo wedl a dowedl, a již to práwo když dowedeno bylo, KM^t dále to práwo swé dal Chwalowi notario cancellariae regiae majestatis, a potom on Čeněk to práwo od Chwala kúpil, jakož dsky to ukazují: juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi Čenkoni pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum ut supra, feria V post Gregorii. *Rajgr.* 75—6. *Trebon.* 444^b. *sq. Mus.* 228—9. *Talmb.* 119^b. *sq.*

262.

1465, 14 *Mart. Quarto Johannis Planae, K.* 13.

Najjasnější knieže a pán, pan Jiří Český král oc. přiznal se před pány na plném súdu a před úředníky Pražskými, že najjasnější kněžně a paní, paní Johanně, králowé České, manželce swé najmilejší, clo dolepsané, totiž z každého koně, kterýž

se wede wen z králowstwie nadepsaného za lesy České, kterýžby lacinější byl pěti ℞ gr. puol zlatého, a koně, kterýžby byl za V ℞ gr. a wýš, jeden zlatý. Item ze sta woluow anebo kraw XXVI zlatých, item ze sta wepřuo VI zlatých, ze sta poltuow VI zlatých, ze sta owec IIII zlaté, z centnéře peří VI gr. z milosti swé zwláštní přidal jest a tímto zápisem přidáwá k wěnu prwnějšímu, a Jasnósti Její toho cla k milostiwé wěnné zástawě postúpil; kteréhožto cla někdy Alžběta dobré paměti králowá Česká z obdarowání najjasnějšího knížete a pána, pana Karla císaře i také Českého krále užíwala jest, jakož list we dsky wložený nadepsaného pana Karla krále Českého plněji swědčí, libro Stephani L, 14. Stalo se před pány na plném saudu, kteří jsú seděli o Suchých dnech postních, we čtwrtek po swatém Řehoři. *Talmb.* 123ᵃ.

263.

1465, 16 *Mart. In quaterno, K.* 18.

In causa inter Diepoltum de Risenberg ex una, et Wilhelmum de Běšin parte ex altera: ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex cum dominis in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, et eorum literis et tabulis, kdežto Děpolt z Risemberka okázal jest dsky, kteréž jemu swědčí trhem dědicky od někdy Arnošta z Leskowce mocného poručníka dskami sirotków někdy Janowých de Nova domo, Petrowice i jiné wsi, kteréž k Petrowicém příslušejí, kterémuž trhu někdy Hermannus de Nova domo, filius praetacti Johannis, tamquam heres dictarum hereditatum, habens annos aetatis, suum praebuit consensum, prout tabulae testantur; kteréžto dědiny Petrowice on Wilém držal i drží listem s wisútými pečetmi od někdy Menharta de Nova domo, kteréhožto listu datum est anno domini M°CCCC°XXX, sabbato ipso die translationis sancti Wenceslai, a tomu jest již minulo XXXV let den swatého Wáclawa přenešenie, kterýžto list také byl jest registrowán ke dskám ode pánów zwláště na to wydaných takúto měrú, když se Arnošt z Leskowce rukójmě žiwý přizná, buď kladeno; a tak on Wilém toho listu sobě we dsky za žiwnosti Arnošta z Leskowce nedowedl, ano řád a práwo w zemi bylo a jest, ani sobě toho listu také za žiwnosti Menharta a Oldřicha syna jeho de Nova domo nedowedl: invenerunt, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic, et Bohuslaus de Swamberg, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Wilhelmus Běšin toho listu za žiwnosti dřéwe řečeného Arnošta rukojmi a spráwci swého, ani za žiwnosti Menhardi et Ulrici praedictorum we dsky zemské neuwedl, maje řád a práwo před sebú: wedle toho KMᵗ se pány dederunt sibi Diepolto juxta tenorem suarum tabularum pro jure; a těch dědin aby jemu Děpoltowi postúpil ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie těch dědin; takowě wšak, že při tom také w týchž dwú nedělí on Děpolt aby jemu Wilémowi

na dědinách swobodných ukázal aneb ustúpil třetinú wýš, aneb penieze třetinú wýše dal, wedle wzněnie listu Wilémowa swrchu dotčeného; a když on Děpolt tak učiní, tehdy Wilém Běšín jemu Děpoltowi list při tom také má dáti. Dederunt memoriales ex utraque parte. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno ut supra, sabbato post Longini. *Rajgr.* 76ab. *Trebon.* 445ab. *sq. Mus.* 229—30. *Talmb.* 120a.

264.

1465, 18 *Mart. (Quarto Johannis Planae), in quaterno, K.* 20.

In causa inter Henricum de Michalowic, supremum camerarium regni Bohemiae, ex una, et Johannem Procek et Albertum fratres de Kolomut parte ex altera, Regia Majestas cum dominis baronibus, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdežto pře jest byla inter praefatos Henricum Prockonem et Albertum fratres o list, kterýžby měl byl udělati Jan starší z Michalowic s Janem a s Petrem syny swými, kterýžto list swědčie na wsi Lična; tu on Jindřich prawil jest, že ten list je neřádný a neslušný, a dowodě i ukazowal, žeby to pečet jeho děda nebyla, mnohými listy a pečetmi děda jeho, ježto před tiem i po tom dělány sú, a ty wšecky pečeti srownaly se s tú pečetí střiebrnú někdy děda jeho, kterúž jest ukázal: tu KM' se pány s pilností ohledali sú pečeti toho listu nařčeného i také listy, kterýmiž on Jindřich z Michalowic dowodil; tak se shledalo, že wšecky pečeti děda jeho tak se srownaly s pečetí stříbrnú, jakož swrchu dotčeno jest; a také což se pečeti Wáclawa Myšky z Hrádku dotýče, znamenitě shledáno jest, že se nesrownáwá s jinými pečetmi jeho; neb jinak na pečeti při tom listu, kterýž nařčen jest, na štietu, nežli na jiných listech jeho, kteříž jsú okazowáni, i jiné znamenité wěci shledány sú při tom listu nařčeném neslušně: invenerunt, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie, et Bohuslaus de Swamberk, dominorum consilium exportaverunt: ex quo takowé neprawosti na tom listu jsú shledány, tak jakož swrchupsáno jest: wedle toho KM' se pány ten list odsuzují za neprawý. Dedit memoriales. Relatio benef. Actum anno ꝛc. ut supra, feria II post Gertrudis. *Rajgr.* 77ab. *Trebon.* 446ab. *Mus.* 230ab. *Talmb.* 123ab. (boh.)

265.

1465, 18 *Mart. Quarto Johannis Planae, K.* 20.

In causa inter Henricum de Michalowic, supremum camerarium regni Bohemiae ex una, et Johannem Procek et Albertum fratres de Kolomut parte ex altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, jakož jest on Jindřich z Michalowic žádal, ex quo list ten, který swědčil na wsi Ličny, za neprawý odsúzen jest, aby jemu list nowý byl wrácen i zbožie; a oni Procek a Albrecht odpierajíc řekli, že on Jindřich z Michalowic

ten list odsúzený že jest jej měl w swé moci dobře týden, a tomu listu neodepřel; a měw jej, udělal jim nowý list dobrowolně, a wydáwaje list nowý již na swrchupsané zbožie, mluwil k osobám k Jarošowu synu a k Křižanowi, že ačkoli widiem, že ten list starý jest neřádný a neslušný, ale wšak proto nechci těch CXXX sexag. gros. wážiti sobě pro Prockowy děti; a na to wydal ten nowý list dobrowolně. A on Jindřich z Michalowic neodpierá tomu, by tak nebylo, než prawě, ex quo jsú oni sami tiem hnuli, že jsú sami tiem winni, jakož pak ty řeči s obú stranú mluwili jsú. Invenerunt, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Bohuslaus de Šwamberg dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Henricus de Michalowic, znaje ten list, kterýžby měl býti od děda jeho, žeby byl neřádný a neslušný, a přes to dobrowolně nowý list na ta zbožie udělal, a těmi řečmi mluwě, jakož swrchu dotčeno jest: podlé takowého dobrowolného powolenie KM^{t} se pány nadepsaného Jana Procka a Albrechta při tom nowém listu zuostawují, neb dobrowolné powolenie práwa rušie; pak chceli on Procek a Albrecht dobrowolně jemu Jindřichowi z Michalowic ten nowý list a zbožie wrátiti, to jest při jich dobré wuoli. Dederunt memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno ut supra, feria II post Gertrudis. *Rajgr.* 77^{b}. *sq. Talmb.* 124^{a}.

266.

1465, 22 *Mart. In quaterno, K.* 26.

In causa inter Dorotheam de Děčan ex una, et Wenceslaum Carda de Petrowic et Buškonem Kapléř de Sulewic parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et replicationibus, kdež Dorota prawila, žeby měla od otce swého od Petra z Děčan lán dědiny swobodné, na kterémž někdy dwě kopě grošuow platu bylo, a že oni Wáclaw Carda a Bušek Kapléř úroky s ní brali, nemajíc práwa; tu on Bušek Kapléř ukázal jest list we dsky wložený z rozkázanie KM^{u}, kterýžto list swědčí na dědiny w Děčanech, na kterémžto listu datum swědčie M^{o}cccc^{o}xxxi, kterak otec též Doroty Petr z Děčan prodal ty dědiny wšecky w Děčanech Janowi Kapléři, otci Buškowu a jeho dědicóm; a také okázali, kterak mátě též Doroty wěno swé, kteréž tudiež měla na těch dědinách w Děčanech, prodala témuž Janowi Kapléři otci Buškowu, a týž Jan Kapléř prodal ty dědiny dále Wáclawowi Carda, prout de hoc tabulae terrae plenius testantur, a proti těm trhóm nižádný odporuow nekladl; a ona Dorota nic jiného proti tomu neokázala, nežli list purkrechtní, kterýmž otec jejie nadepsané dwě kopě pod purkrecht wysadil na lánu dědiny: invenerunt pro jure, et Henricus Berka de Dubé et de Lipého et Zdenko Kostka de Postupic et de Třebowé Morawské, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exporta-

verunt: ex quo ona Dorota nižádného práwa neokázala, kterýmžby měla obdržeti ten lán k swobodě, ale oni Bušek Kapléř a Wáclaw Carda ukázali dsky, jakož swrchu wylíčeno jest: juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt dictis Buškoni et Wenceslao Carda juxta eorum tabulas pro jure. Actum anno ut supra, feria VI post Benedicti. *Rajgr.* 78—9. *Trebon.* 446^{b}. *sq. Mus.* 231^{ab}. *Talmb.* 120^{ab}.

267.

1465, 26. *Mart. In quaterno, K.* 28.

In causa inter Wilhelmum de Klebowa et de Šestlic ex una, et D. Hilarium doctorem, decanum ecclesiae Pragensis, parte ab altera, jakož ipse Wilhelmus winil dominum decanum, žeby bral na dědinách w Šestlicích, kteréž jest prodal a zprawuje Janowi z Říčan a Heřmanowi synu Lewowu odtadž; a on dominus decanus prawil, žeby bral podlé zapsánie a zpuosobu někdy mistra a kněze Jiřka děkana wšech Swatých w kaple na hradě Pražském, a na to okázal dsky, kteréž on mistr Jiřík zapisuje zápisem XX sexagenas grossorum platu ročnieho tudiež w Šestlicích, i jiné swé platy, než tu se neshledáwá, by on kněz Jiřík zapisowal jemu knězi doktorowi, než toliko Janowi z Rabšteina a Janowi a Rackowi z Kocowa, a wedle toho i jiným; a oni přebywše jiné, w to se s komorníkem Pražským wedle řádu a práwa uwázali; a potom Jan z Rabšteina dále práwo swé toho zápisu jiným zapisuje, a tu opět zmienky žádné o knězi doktorowi nenie; a proti tomu opět on Wilém mluwil, že chce užiti práwa zemského, že jeho súkupowé pokojná léta prodržali bez nárokuow, že jeho súkupóm na ty dědiny nižádný nesáhl, kteříž od něho ty dědiny kúpili: invenerunt et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Theodoricus de Janowic et de Chlumce dominorum consilium exportaverunt: ex quo se shledalo po dskách, což se těch deseti kop platu dotýče, že sú ty dědiny odprodány tiem a od toho, kdož jest ten plat měl, Kocowskému, a Rabšteinowi platily beze wšie wýmienky, a oni kupující Jan a Heřman ty dědiny drželi pokojně bez odporu i nároku každého: že mají oni kupující při swém zuostati; juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt ipsis ementibus pro jure. Actum anno ut supra, feria III post annuntiationem beatae Mariae virginis. *Rajgr.* 79^{ab}. *Trebon.* 447^{ab}. *Mus.* 231^{b}. *sq. Talmb.* 120^{b}.

268.

1465, 26 *Mart. Quarto Johannis Planae, K.* 28.

In causa inter Henricum de Stráže, supremum magistrum curiae regni Bohemiae, ex una, et Elškam de Stráže, filiam olim Johannis fratruelem dicti Henrici parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, o tu při, co se dotýče hradu Stráže s jeho

příslušenstwím, kdežto otec dictae Elšky učinil smlúwu listem cum dicto Henrico fratre suo germano takowúto: jestližeby pán buoh neuchowal Jindřicha s dědici jeho mužského pohlawie, že měla polowice hradu na Jana a na jeho dědice mužského pokolenie připadnúti; též zase neuchowalliby buoh Jana a Wáclawa syna jeho bez dědicuow mužského pokolenie, že měl také zase připadnúti super dictum Henricum, jakož ten list jich smluwný mezi nimi šíře okazuje, w čem a kterak se w tom zachowati mají; a když nadepsaného Jana buoh neuchowal, tehdy syn jeho Wáclaw maje léta, té smlúwě, kteráž se stala mezi Jindřichem a otcem jeho, neodpieral, ježto z toho rozoměti se móž, že jest chtěl užiti té smlúwy, neuchowalliby buoh jeho Jindřicha s jeho dědici: invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo on Wenceslaus frater dictae Elšky tomu neodpieral té smlúwě, kterúž otec jeho dobrowolně učinil jest, aby již jmenowaný Jindřich při té smlúwě zuostal, a tak mezi nimi zdržána a zachowaná byla, jakož ten list smluwný swědčie, et ipsa Elška té polowici hradu aby jemu Jindřichowi postúpila hinc et duabus septimanis continue decurrentibus, bez pohoršenie toho hradu; a což jiného jest w té smlúwě, w tom se tak zachowajte, jakož ta smlúwa káže. Actum anno domini M°cccc°lxv, feria III post annuntiationem beatae Mariae virginis. *Rajgr.* 86ᵃ. *Trebon.* 452ᵃᵇ. *Mus.* 235—6. *Talmb.* 125ᵃ.

269.

1465, *m. Mart. Quarto Johannis Planae, K.* 29.

In causa inter Henricum de Stráže, supremum magistrum curiae regni Bohemiae, ex una, et Elškam de Stráže, filiam olim Johannis, fratruelem dicti Henrici, parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et replicationibus, literas et tabulas, kdežto ipse Henricus ukázal list, žeby prodáwal Oldřich z Ústie Janowi z Ústie Fogelhauské zbožie i jiná zbožie, jakož ten list šíře ukazuje, a tomu listu jest již lv let; a také ukazowali i jiné listy některé, i také list ciesaře Sigmunda slawné paměti, jímžto dáwá JMᵗ práwo swé na tom zbožie i na jiném, jakožto list ten ukazuje, a wšak w tom listu stojí, že dáwá bez pohoršenie každého jich práwa; a ona Elška proti tomu ukázala desky, kdežto Wáclaw ze Stráže a z Fogelhausu to zbožie Fogelhauské zapisuje Janowi otci jejiemu a Jindřichowi, wlastním bratřím; a jeho zápisem on Jan, dokud žiw byl, a potom Wáclaw s Elškú sestrú swú, a také on Jindřich, každý swého dielu w pokojném držení byl; invenerunt pro jure, et Wilhelmus junior de Risemberg et de Rabie et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: poněwadž ten list newšel jest wedle obyčeje a řádu do desk, kterémužto listu jest lv let, kdežto toho času řád a práwa šla jsú, ježto jest promlčalý

jest, a moci proti dskám ukázaným nemá, ale dsky w swé moci zuostati majî; a tak aby ona Elška držala polowici toho zbožie, jakož jest otec jejie a bratr držal, a on Jindřich také swú polowici, jakož i nynie držie. Actum anno et die ut supra. *Rajgr.* 86—7. *Trebon.* 452ᵇ. *sq. Mus.* 236ᵃᵇ. *Talmb.* 125ᵃᵇ.

270.

1465, 12 *Jun. In Quaterno, M.* 5.

In causa Elšcae de Olšan ex una, et Marthae de Podwinie parte ab altera, domini barones in pleno judicio, auditis earum ex utraque parte narrationibus et tabulis, kdežto ipsa Elška winila ipsam Martham, žeby jie na dědinách wěnných w úroce úřadem zajímala, kteréžto wěno staršie jest, nežli plat jejie Marty, kteréžto ona Elška obdržala panským nálezem po Dorotě bábě swé, videlicet Clx sexagenas grossorum, a také když sú sě ty dědiny odhadowaly práwem zemským, že to wěno také se wyměňuje znamenitě těch 160 ℔ gr., invenerunt et Theodoricus de Janowic et de Chlumce et Bohuslaus de Šwamberg dominorum consilium exportaverunt: ex quo jie Elšce wěno swrchu dotčené panským nálezem jest přisúzeno, a w odhádánie to wěno wymienèno jest: juxta hoc domini barones dederunt Elšce pro jure. Actum anno ut supra, feria IV ante Viti, circa quatuor tempora pentecosten. *Rajgr.* 79—80. *Trebon.* 447ᵇ. *Mus.* 232ᵃ. *Talmb.* 121ᵃ.

271.

1465, 17 *Jun. In quaterno, M.* 14.

In causa Zawišii de Sekyřic ex una, et Marthae filiae Johannis de Sekyřic et de Bielečka parte ab altera, domini barones in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et replicationibus ac tabulis eorum, jakož ona Marta dědictwie swé po otci jejiem ostalé zapsala jistým osobám, proti kterémužto zápisu on Záwiše odpierá prawě, že ona toho zápisu učiniti nemohla, a že otec jejie byl jest bratr jeho nedielný, toho tiemto obyčejem chtěje dowesti listem, kterým někdy otec Záwišuow a děd Marty syny swé rozdělowal, a je čtyři bratry we spolku nechal, jakožto Diwiše, Jana, a Záwiše; proti tomu ona Marta mluwila, že jejie otec Marty byl dielen s Záwiší, toho dowodiec dskami, kdež on Záwiše zápisy činil dskami, a přijímal bez powolenie a odpieránie Jana otce jejieho; i také seznánie jich přátel, kteříž sú je naboře psané bratře o diel smlúwali a listy mezi nimi činili, a je konečně rozdělili a zawázali, aby wiec o diel na se nesahali, jakož týž list, kterýž sú ukázali přede pány, w sobě šíře ukazuje a swědčí; invenerunt, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic et Zdenko de Postupic et de Morawské Třebowé, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt: wedle pré-

woduow Martiných nadepsaných páni za diel nalezají, a jie Martě dáwají za práwo. Super hoc ipsa Martha dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno ut supra, feria II^da^ post Viti. *Rajgr.* 80^ab^. *Trebon.* 447—48. *Mus.* 232^ab^. *Talmb.* 121^b^.

272.

1465, 17 *Jun. Eodem libro, M.* 14.

In causa Hrdiborii de Slawic et Johannis Polak de Sulislawi ex una, et Lewhardum de Widžina, Wěchonem de Ulic et Johannem de Čehnice parte ex altera, domini barones in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, jakož někdy Oldřich Wšerubec listem registrowaným, aby we dsky zemské wšel, zapsal tři sta kop grošów dluhem na Unešowě Jindřichowi Zubákowi a jeho dětem a Janowi Polákowi takowě, že jim ten dluh má dáti, když by bez toho býti nechtěli; ale on Lewhart s swými towařiši odpierá, prawě že byla dwa bratry nedielná, jakožto Oldřich Wšerubec a Lwík ze Slawic, a když jest on Lwík Oldřicha fratrem suum indivisum praevixit, tu on Lwík ty dědiny w Unešowě dskami zapisowal; invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Ulricus Wšerubec nadepsaný list udělal, že jest to slušně učiniti bez powolenie Lwíka bratra swého nedielného nemohl; juxta hoc domini barones dederunt Lewhardo, Wěchoni et Johanni Čehnice pro jure. Actum anno ut supra, feria II post Viti. *Rajgr.* 80—1. *Trebon.* 448^ab^. *Mus.* 232—3. *Talmb.* 121^ab^.

273.

1465, 19 *Jun. In quaterno, M.* 15.

In causa Bořiwoji de Lochowic ex una, et Johannis de Lobkowic et Hasištein, filii olim Nicolai parte ab altera, ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius rex Bohemiae ɔc. cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus ac tabulis, prout olim Nicolaus de Hasištein pater dicti Johannis cum camerario intromisit se de hereditatibus in Okoř in trecentis saxagenis grossorum debiti obligati per olim Ludwicum; contra quam intromissionem ipse Bořiwojus defensam fecit taliter dicens, quod easdem hereditates in Okoř wěnem a platy staršiemi obsáhl, nežli jest praefatum debitum, jakožto i dskami okázal, a také prawě, že ten dluh móž postižen býti na Obřistwie; invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Bořiwojus prawí, že ten dluh, pro kterýž se práwo na Okoř wede, móž postižen býti na Obřistwie mimo práwa andepsaného Jana; protož aby jemu Janowi úřadem zemským práwa jeho, kteráž má

na Obřistwí, byla odhádána; a jestli že ten dluh bude moci na Obřistwie postižen býti, tehda KM se pány to wedenie práwa na Okoř zdwihají, a dědiny Bořiwojowy čisty zuostati mají před tiem zwodem; pakliby ten dluh na Obřistwie postižen nemohl býti, tehdy práwo wedenie na Okoř i odpor tak stoj do dalšieho KM a pánuow rozeznánie; a to odhádánie aby se stalo ab hodierna die infra quatuor septimanas. Actum anno ut supra, feria IV post Viti. *Rajgr.* 81ab. *Trebon.* 448b. sq. *Mus.* 233a. *Talmb.* 121b.

274.

1465, 18 *Jun. Eodem libro, M.* 15.

In causa Jarohněwii Wojhák de Kúta ex una parte, et Petrum Wojhák, filium olim Petrašonis ibidem de Kúta parte ab altera, ibi serenissimus princeps et dominus, D. Georgius Bohemiae rex cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdežto on Jarohněw okázal dsky, kterak někdy Jan z Kúta, Bohuněk Petraš a Jarohněw spolčili se, a že Jan přebyw společníky swé, i některaký zápis udělal jest Jarohněwowi, kterýmžto zápisem chtělby před Petrem synem Petrašowým ty dědiny obdržeti; invenerunt, et Bohuslaus de Šwamberg et Zdenko Kostka de Postupic et de Třebowé Morawské, magister monetae regni Bohemiae, dominorum consilium exportaverunt: ex quo ipsi duo filii těch společníkuow zuostali sú jakožto dědici, aby najprw což jest jich otcuow bylo, to aby každému z nich zuostalo, a ty dědiny druhých dwú společníkuow, kteříž sú dědicuow nepozuostawili, ty aby mezi se na rowný diel rozdělili; a toho aby on Jarohněw jemu Petrowi té polowice postúpil ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie toho zbožie; a jestli žeby kterému z nich aneboli otcóm jich které wěno bylo zapsáno, to při každém, kterémužby bylo zapsáno, zuostati má; a jestli žeby on Jarohněw které po ženách penieze wzal a za to co přikúpil, to také při něm zuostati má. Et ipse Petrus dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno ꝛc., fer. III post Viti. *Rajgr.* 81—2. *Talmb.* 122a. *Trebon.* 449ab. *Mus.* 233b.

275.

1465, *m. Jun. In quaterno, M.* 16.

In causa Benešii de Dřewenice ex una, et Johannis Košmberský de Chlumu parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum ex utraque parte narrationibus et tabulis, kdežto on Beneš odpierá proti zápisu někdy Anny z Dřewenice, manželky nadepsaného Jana, a prawě, že někdy Hawel, otec již jmenowané Anny, byl jest strýc jeho nedielný; proti tomu Košmberský mluwí a dowodí dskami dielnosti, kdežto dsky od Hawla Benešowi otci jeho, jakožto

strýci swému s jinými osobami tisíc kop grošuow na Dřewenicích zapsal, jakož dsky plněje swědčí, kteréhožto zápisu datum jest léta božieho M°CCCC°XIV, a proti tomu zápisu nižádného odporu dskami nestalo se; a potom on Hawel přebyw ty wšecky swé zápisníky, jimž statek swój byl zapsal, a týž Hawel potom zapsal ten statek swój Anně ženě swé, Jitce sestře swé, Janowi z Črnína wnuku swému a Benešowi z Dřewenice nadepsanému strýci swému a jich dědicóm, kterýmžto zápisem on Beneš, Anna manželka Hawlowa, a Jan Črnín s komorníkem wedle řádu a práwa uwázali se, i proti tomu také ižádných odporuow nestalo se jest; a dále on Beneš práwo swé toho zápisu Anně dceři Hawlowě zapsal; invenerunt, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic et Bohuslaus de Šwamberg dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo odporowé proti zápisóm Hawlowým nedáli sú se, tu páni dielnost shledali sú, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt Johanni Kosmberský pro jure. Actum anno et die, ut supra. *Rajgr.* 82[b]. *Trebon.* 449[b]. *Mus.* 233—4. *Talmb.* 122[b].

276.

1465, 18 *Jun. In quaterno, M.* 17.

In causa Sigismundi et Johannis filiorum Wenceslai de Račiněwsi ex una, et Ramšonis de Hrádku, Smilonis de Žlunic, Johannis Dlask de Razic 5c. parte ex altera, Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis narrationibus et tabulis, kdežto Wáclaw Račinský jménem swých synów odporem winí nadepsaného Ramše i jeho towaříše, žeby jim drželi w Mrsklesiech lúku a we Wlastislawi dwuor kmetcí a kostelní podací w Lipé, et in Chrastné duas curias rusticales, práwě že od staradáwna k Nedwědici příslušely, a že k Mrsklesuom i ke wšem súdóm i k robotám také přislušie; a také čten jest trh, kterýmž někdy Smil zapsal jest synóm Račinským w Nedwědici a w Mrsklesiech to, což jest w těch wesnicích měl; a on Rameš s swými towaříši prawili, že jim w to nesahají, pokud jim jich trh káže a swědčie, kterežto wsi w jich zápisu nezapisují se ze jména, totiž Nedwědice a Mrsklesy; invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo w trhu synów Račinského ze jména nenie položeno, což odpor jich káže, než toliko Nedwědice a Mrsklesy, a což jest w těch wesniciech on Smil měl, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt Ramšoni et suis sociis pro jure. Dederunt memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno lxv, feria III post Viti. *Rajgr.* 83[ab]. *Talmb.* 122[b]. *Trebon.* 449—50. *Mus.* 234[a].

277.

1465, 21 *Jun. In quaterno, M.* 20.

In causa Johannis Parthus de Drahoňowic ex una, et Mikšonis de Ždanic parte

ab altera, ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdežto on Mikeš w swém odpoře položil jest, že toliko ze Žďanic pohnán jest a z dědin Přewrat nepohnán, na kteréž se zwod stal; i také w swé řeči odpieral, že komorníkem nenie pohnán, kdež chlebě sedie, a to komorník seznal, že jest nepohnal jeho Mikše tu, kdež chlebě sedie; invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo ipse Johannes Pardus sám to zmýlil, citando Mikšonem ze Žďanic, an tu nic nemá, a na Přewrat týmž práwem staným zwod učinil, aniž komorníkem pohnán jest kde chlebí: wedle toho KM' se pány dáwají jemu Mikšowi za práwo, a z té příčiny nadepsané ten póhon i zwod zdwihají; et ipse Mikšo dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno domini M°cccc°lxv, feria VI ante Johannis baptistae. *Rajgr.* 83—4. *Talmb.* 122ᵇ. *Trebon.* 450ᵃᵇ. *Mus.* 234ᵇ.

278.

1465, 21 *Jun. In quaterno, M.* 21.

In causa Plznensium ex una, et Jiříkonem Pabianek de Štěněwic parte ab altera: ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdežto oni Plzenští winí swým odporem jej Jiříka Pabianka, prawiece, žeby lúku řečenú Mazin prodal, kterážto lúka prawí se, žeby slušela k oltáři a k záduší tudiež w Plzni; a on Pabianek odpieraje prawil, že tu lúku řádně we dskách má, a na to okázal dsky, kdežto někdy Toma Pabianek tu lúku Mazin prodal dskami Pabiankowi, a on Pabianek túž lúku zapsal dskami témuž Jiříkowi Pabiankowi; a oni Plzenští okázali kšaft a poručenstwie, w kterémžto kšaftu a poručenstwie nižádné zmienky o té lúce nenie; invenerunt, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce et Bohuslaus de Šwamberg, dominorum consilium exportaverunt: ex quo w tom kšaftu a poručenstwí, kteréž sú Plzenští k swé při wedli, žádné zmienky o té lúce Mazin nenie, a on Jiřík dskámi okázal, kterak Tuoma Pabianek tu lúku prodal Pabiankowi, a Pabianek dále Jiříkowi dskami zapsal, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi Jiříkowi Pabianek pro jure; než jakož se jest on Jiřík Pabianek sám k tomu podal, což k tomu záduší dáwati má, že dáwati chce, wedle zněnie toho kšaftu a poručenstwie; et ipse Jiřík dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno etc. lxv, feria VI ante Johannis baptistae. *Rajgr.* 84ᵃᵇ. *Trebon.* 450ᵇ. *sq. Mus.* 234—5. *Talmb.* 124ᵃᵇ.

279.

1465, *m. Jun. In quaterno, M.* 21.

In causa Johannis de Přezletic ex una, et Hermannum de Sulic parte ab altera,

ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, tak jakož Jan winí Heřmana, že jemu na lidech w Zaječicích zastawuje užitky jeho a roboty, jakož jemu dsky od Diwiše z Říčan a z Zaječic swědčie, a na to okázal dsky před KM^{tí} i přede pány, že tak wšech těch užitkuow a robot ti lidé činiti dlužni nejsú, ale také při tom wyznal, že on Jan toho žádal na něm na Diwišowi, aby jemu tak we dsky kladl, jakž dsky swědčie, a že jest jemu těch lidí také postúpil i s robotami: invenerunt, et Johannes de Kolowrat et Bohuslaus de Žeberg et de Plané dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo on Diwiš jemu Janowi ty lidi i s robotami we dsky wložil a postúpil, aby jemu Diwiš toho wedle desk dowedl a nebo jemu Janowi za to dosti učinil, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt Johanni pro jure; a KM^{t} se pány jeho Diwiše w swú kázeň berú, a to proto, že prodaw jemu Janowi to dskami wedle řádu a práwa, i chtěl jej Jana proti jeho dskám odswědčiti, kteréž od Diwiše má; et Johannes dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum ubi supra. *Rajgr.* 84^{b}. *Trebon.* 451^{a}. *Mus.* 235^{a}. *Talmb.* 124^{b}.

300.

1465, 21 *Jun. In quaterno, M.* 22.

In causa Bohuslai de Dobrošowic ex una, et Mathiae Dubec de Dubče parte ex altera, ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, jakož Bohuslaw odpor udělal proti odhádanie, kdežto dědiny w Dobrošowiciech jsú odhádány Matějowi Dubcowi pro neplnění úrokuow a zábubu lidí; a Matěj tomu odmlúwaje i odpowěděl, že jest jemu to odhádanie se stalo wedle řádu a práwa, a také ukázal dsky, kterak Bohuslaw se jemu zapsal, aby na něho na Matěje, ani na jeho dědice nesahal nižádným práwem časy budúcí wěčně; invenerunt, et Theodoricus de Janowic et de Chlumce et Zdenko Kostka de Postupic et de Třebowé Morawské, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt, ex quo jemu Matějowi to odhádanie stalo se wedle řádu a práwa, a také se jemu on Bohuslaw zapsal, aby na něho nesahal, jakož swrchu dotčeno jest, a tak jest Bohuslaw proti tomu učiniti neměl; juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt Mathiae pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno domini M°cccc°lxv, feria VI ante Johannis baptistae. *Rajgr.* 85^{b}. *Trebon.* 451^{b}. *sq. Mus.* 235^{b}. *Talmb.* 124—5.

301.

1465, *m. Jun. In quaterno, M.* 13.

In causa Pešikonis de Komárowa ex una, et Annae de Brzwi uxoris Ulrici

Medek de Waldek parte ex altera, Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, jakož Oldřich Medek poručník ženy swé wedl práwo pro nezpráwu na dědiny Pešíkowy, kdežto otec Pešíkuow prodáwá dwadceti kop grošuow census annui nudi perpetui in Počernicích; tu Pešek odpierá, že na ten plat, kterýž otec jeho, totiž XX sexagenas grossorum platu komornieho, prodáwá Křížowi dědu nadepsané Anny, nižádný nesáhl jest, a k témuž se Oldřich Medek před KM[u] i před pány seznal, že je Annu nižádný práwem newywedl z toho platu; invenerunt, et Henricus de Stráže, supremus magister curiae regni Bohemiae, et Johannes de Kolowrat et de Bezdružic, dominorum baronum inventionem exportaverunt: ex quo ji Annu nižádný z toho platu newywedl, kterýž Pešíkuow otec dědu jejiemu prodal, a že jest na Pešíkowy dědiny práwa wésti neměla, juxta hoc Regia Majestas cum dominis baronibus dederunt sibi Pešikoni pro jure. Dedit memoriales. Relatio omnium beneficiariorum. Actum anno et die, ut supra. *Rajgr.* 85[ab]. *Trebon.* 451[ab]. *Mus.* 235[ab]. *Talmb.* 123[a].

302.

1465, 3 *Oct. In quaterno quarto Johannis Planae, N.* 30.

In causa Bonuše virginis, filiae olim Johannis Calta de Kamenné Hory ex una, Buriani de Nečtin, Johannis de Gutštein et de Trpiest et Ulrici de Rakowé, commissariis listem kšaftním učiněných dictae Bonuše et aliorum puerorum dicti Johannis Calta, ibi Regia Majestas cum dominis baronibus in pleno judicio, auditis eorum narrationibus et replicationibus, kdež dicta Bonuše žádala jest na swrchupsaných poručnících, aby zbožie i jich wšeho statku, kterýž jest jim swěřen od otce jich Jana Calty nadepsaného, byl jie postúpen a wrácen, jakožto dědičce léta majície již sprawedliwá; tu na miestě Burianowě Jan Prostiborský a Jan Trpěstský na swém miestě tak odpowěděli, že wedle poručenstwie a kšaftu nejsú powinni jie panně Bonuši ani komu jinému wedle kšaftu, těch zbožie postúpiti, a při tom prosili, aby KM[t] se pány práwě nazřeli we kšaft a jemu porozoměli; ale Oldřich z Rakowé, třetí poručník, ten jest řekl, že w té wěci chce se mieti, jakž se KM[u] a pánóm zdáti bude, a že on o jiné nestojí, než cožby w tom sirotčieho dobrého bylo; w tom jest panna Bonuše řekla, že wedle práwa a řádu zemského mám swým i sester swých statkem wlásti, poněwadž sem let sprawedliwých došla, a otec náš dobré paměti tiem poručenstwím a kšaftem, když by synów neměl, nás jest dědičky učinil; a také KM[t] se pány pilně w ten kšaft a poručenstwie nazřewše, i shledali, že již psaný Burian a Oldřich nejsú mocní a otcowští poručníci, ale že jest jim toliko swěřeno od nadepsaného Jana Calty, a ony dcery Janowy Caltowy tiem kšaftem sú dědičky zuostaly wšeho zbožie a statku otce swého, a k tomu wedle práwa léta sú ohledána panně Bonuši, i nalezeno jest, že léta sprawedliwá má; invenerunt, et Theodoricus

de Janowic et de Chlumce et Zdenko Kostka de Postupic, magister monetae regni Bohemiae, dominorum baronum consilium exportaverunt: ex quo panna Bonuše léta sprawedliwá má, a jest wedle kšaftu otce jejieho znamenitě dědičkú zuostala s sestrami swými wšeho statku a zbožie mowitého i nemowitého otce jich Jana Calty; tehda má i móž sprawedliwě statkem a zbožiem swým wládnúti, kteréž jest jim otec jich pozuostawil a přidělil, ale wšak takto, že již psaná panna Bonuše má a bude mieti o wšech wěcech swých i sester swých řiediti a púsobiti s radú KM[u] a poručníkuow nahoře psaných, kteřížby žiwi byli; a jestli žeby se přihodilo, žeby již psaná panna Bonuše wdána za muž byla dříewe, nežliby která z sester jejiech let sprawedliwých došla, tehdy poručníci dříewe psaní budú mieti jí díel jejie sprawedliwý dáti wedle kšaftu otce jich, a jiných sester jejiech zbožie a statek budú mieti a držeti a wládnúti dotud, dokudž by jiná sestra let sprawedliwých nedošla; a to budú mieti wždy řiediti s radú KM[u] k sirotčiemu dobrému; pakli která z nich léta bude mieti, tehda bude též moci wládnúti tiem wšiem statkem týmž obyčejem s radú KM[u] i poručníkuow, jakožto Bonuše nadepsaná; a toho zbožie a statku mowitého i nemowitého nadepsaní poručníci, aby jí panně Bonuši postúpili ab hodierna die infra duas septimanas continue decurrentes, bez pohoršenie toho zbožie a statku; a také list kšaftní a poručenstwí nadepsaného Jana Calty má u desk ležeti ku potřebě nadepsaných sirotkuow i poručníkuow. Actum anno domini M°cccc°lxv, feria V post Jeronymi. *Rajgr.* 87—9. *Trebon.* 453[b]—454[a]. *Mas.* 236—7. *Talmb.* 118[b]. *sq.*

303.

1466. *Quinto Johannis Planae, C.* 11.

Jiří, z boží milosti Český král, z plnosti moci swé a milosti zwláštní wšecko práwo swé, kteréžkoli Jeho Králowské Milosti přisluší, k dědictwí a zboží Jana Knieže z Načerace pro jeho zawinění a znamenité pro jeho faleš, že jesti peníze falešné nosil a jimi kupčil a je po zemi rozsíwal a roznášel; i protož JKM[t] statek a zboží téhož Kniežete dal a dáwá Mikulášowi z Lipy a z Lipnice, totižto w Načeraci duom swobodný s dworem poplužním, s dědinú, lukami, lesy, potoky, rybníky i se wší zwolí což k tomu přisluší; item rybníčky u Načerace, kteréž někdy od Mikuláše z Lipy a Lipnice, otce nadepsaného Mikuláše kaupil, což tu práwa týž Jan Kníže k nadepsaným rybníkuom měl, a tudiž w Načeraci dwory kmetcí, na kterýchž sedí Zíka, Kolář, Dorota wdowa, Herman, Jan Hubka, s platem; item w Olešně dwuor kmetcí, na kterémž sedí Míčan, a w Řimowiciech dwuor kmetcí s platem, na kterémž sedí Michal, s dědinú, lukami i se wší zwolí, což k tomu přisluší, s plným panstwím i se wšemi nábytky a swrchky, i weškeren statek, kterýmžby koli jmeny mohl jmenowán býti, nic owšem newyjmenuje, k jmění, držení, prodání, zastawení, zapsání a

k učinění, cožby se jemu zdálo, jako z wlastních dědických. Na kteréžto dání od Králowy Milosti posel ke dskám byl jest Zdeněk Kostka z Postupic a z Třebowé Morawské, najwyšší mincmistr králowstwí Českého, wyprawuje nadepsané wěci, k tomu jsa zwláště wyslaný. *Talmb.* 126ᵇ.

304.

R. 1455. *Secundo Johannis Dúpowec, (Q. 10?).*

Zuostáwá na tom panské, aby žádnému řečníku z těch, kteříž žalobu wyswědčují, nedáwali než XV gr.

It. těmito slowy má pohnati úředníky wyšší zemské, purkrabi Pražského, komorníka a sudího, jakož pan Zbyněk Zajíc z Hazmburka takto pohnal pana Zdeňka: „Pane Zdeňku ze Šternberka, najwyšší purkrabie Pražský! Pohánim tě od paní Markéty z Michalowic, aby jí ku puohonu stál tento pátek o Suchých dnech adventních z dědin a zboží, kterýchž jest ona mocnú poručnicí a najwyšší, dskami i listy, a to dskami i listy prowesti chce.“ To se stalo léta božího 1455.

It. když koho z těch úředníkuo pohnati chceš, máš tento řád zachowati: Přistúpě před wyšší úředníky a pány na plném súdě, předlož, proč puohonu žádáš; prosiž sudího a komorníka, aťby ráčili pána dáti z lawic, kterýmžto by pohnati měl. A potom ten pán, kterýž k tomu wydán bude, má pohnati stoje swú twáří proti jeho twáři w lawicech, nebo w jeho dwoře, nebo w domu w Praze. A pakliby jeho doma nebylo, tehdy týž pán úředníku jeho anebo domowníku má oznámiti a powěděti. A pak potom práwo komorníkem dohnati, jako jiného zemenína. *Talmb.* 86ᵇ.

305.

R. 1456. *Wenceslai Andreae (M. 7?).*

Práwo zemské toto jest o sirotku. Práwo se tieže, co má společník s sirotkem králem daným, aneb poručník co má učiniti? Nic jiného, než dobře uručiti před úředníky zemskými, a to aby sirotku neutratil, ani jinému jeho zboží neumenšowati a do jich let sirotky při sobě jmieti. A pakliby dopuštěním božím sirotek umřel, a to prwé, nežby k létóm sprawedliwým přišel, a zboží toho sirotka nápadem na krále mělo připadnúti: tehdy takowý poručník sirotčí nápad králuow wezme. A král jiného nemohl dáti než swé práwo; a práwo jeho jiné není, než dědiny a nic wíce, nebo toliko ty naň připadají. *Talmb.* 88ᵃ.

A. XIII.

DOPISY RODU ŠWAMBERSKÉHO Z XV. STOLETÍ.

1.

Pan Bohuslaw ze Šwamberka králi Wáclawowi, aby do Říše nejel, wýstrahu dáwá.
Na Boru, (1400) 17 *Nov. (Z rukopisu Březanowa w Česk. Museum.)*

Najoswiecenějšiemu pánu, panu Wáclawowi Římskému a Českému králi, pánu mému milému.

Služba má wěrná napřed, milý králi! Rač wěděti Twá Milost, že sem slyšel i uptal sem se něktérých wěcí, kteréž TM[u] škodné jsú, a ježtoby Twú M[t] měly potkati, kdyby TM[t] na Rýn wyjela. Ještěť těch wěcí Twé M[u] po listu ani po kom žiwém wzkázati nesmiem, jedno ačbych s TM[u] sám mluwil. Protož rač nechwátati, proto wždy hotow býti; a když bohdá k TM[u] přijedu, tehdyžť TM[u] powiem, kdožť mi jest prawil a od kohoť sem se uptal. Prosiem TM[u], milý králi! rač TM[t] to při sobě jmieti a ižádnému neprawiti, bych TM[u] w tom co wzkazowal, neb který list poslal. A rač TM[t] wzkázati, kterak mám bydliti, neb co mám činiti? a což mi TM[t] wzkáže, toť činiti budu. Dán list na Boru, tu středu po S. Martinu.

Bohuslaw ze Šwamberka.

2.

Paní Anna ze Šwamberka přimlauwá se u pana Čeňka z Wartenberka za panoše Buška.
Bez místa, asi r. 1414, *m. Mart. (Z téhož rkp.)*

Nobili domino D. Čenkoni de Wartenberg, residenti in Krumlow.

Modlitba má Twé M[u], milý pane Čeňku! A jakož sem prwé psala TM[u], prosiec, aby TM[t] tomuto panoši Buškowi wydal list jeho: ještěť TM[u] prosím, milý pane Čeňku! aby TM[t] jemu ten list wydal; a tohoť prosím TM[u], aby to ráčil učiniti, ačby o to wiec nepracowal a nenakládal. Datum feria tertia post Laetare.

Anna ze Šwamberka.

3.

Bohuslawa ze Šwamberka list odpowědný proti panu Oldřichowi z Rosenberka.

Na Táboře r. 1422(?) 28 Febr. (Z rkp. téhož.)

Žádost wšeho dobrého, urozený pane, pane Oldřiše z Rosenberka! A jakož slyšim i shledáwám, žes se ukrutně zastawil proti zákonu božiemu a jeho swatým prawdám, i proti těm wšem, ježto sú se postawili o jeho swaté prawdy: protož wěděti dáwám, že dokudž to powedeš a tomu se protiwiti budeš i těm wšem, ježto sú se o jeho swaté prawdy postawili, žeť chci twój nepřietel býti i wšech twých pomocníków. Nebť já s pomocí boží o ty prawdy, kteréž sem poznal z zákona božieho, mieníni do toho hrdla státi. Datum in Hradiště, sabbato ante Invocavit.

Bohuslaw ze Šwamberka.

4.

Hynek Krušina ze Šwamberka i jiní páni kraje Plzenského prosí krále Sigmunda, aby jim ku pomoci klenotu swého zastaweného wyplatiti nemeškal.

Bez místa, 1425, 23 *Aug. (Orig. arch. Třebon.)*

Najjasnějšiemu kniežeti a pánu, p. Sigmundowi Římskému králi wždy rozmnožiteli Říše, a Uherskému, Českému, Dalmatskému, Charwatskému ꝛc. králi, pánu našemu přemilostiwému.

Služba naše napřed po wše časy poddaná! Najjasnější knieže a pane, pane náš milostiwý! Jakož sme WJ^u^ častokrát psali, i mnoho dobrých lidí prosili aby s WJ^u^ mluwili, by ráčila WJ^t^ swuoj kleinot a swú záponu wyprawiti: na to nám WJ^t^ ižádné konečné odpowědi neráčil dáti, a my skrze to u weliké dluhy a w škody upadli, ježto WJ^u^ tiem huoře muožem slúžiti i tomuto kraji na pomoc býti. Protož WJ^u^ dáwáme wěděti, žeť sme na tu záponu penieze optáli, a konečnú smlúwu učinili, jestliže WJ^t^ jie ot nás do S. Martina nynie přištieho neráčí wyplatiti, tehdy záponu po S. Martině jmáme wydati. A tak sme sě zapsali, že nejmáme powědieti, ktoby ji měl; neb sme jinak peněz na ten základ nemohli dobyti. A po tom roce WJ^t^ ani my nebudem jie moci wyprawiti ani jie zjewiti. A w tom nám WJ^t^ neračí za zlé jmieti, nebť to musíme pro swé weliké nedostatky učiniti. Tohoť ještě WJ^u^ prosíme za konečnú a milostiwú otpowěd po těmž poslu. Dán ten čtwrtek před S. Bartolomějem božím apoštolem, léta božieho ꝛc. pětmezcietmého.

Hynek Krušina ze Šwamberka, Jan ze Šwamberka odjinud z Třeble, Wilém z Nečtín, Burian z Gutštaina, Bohuslaw z Janowic seděním na Risenberce.

5.

Hynek Krušina ze Šwamberka Oldřichowi z Rosenberka aumysl swůj wzkazuje, že na něm we při swé s Přibíkem Klenowským přestati chce.

W Plzni, 1441, 15 *Aug.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Služba má napřed, urozený pane a přieteli milý! A jakož si Kostenpírowi psal o Přibíka Klenowského, žeby s tebú mluwil ústně, že na tobě přestati chce; psalť sem, i ještěť píši, žeť já toho také konečně na tobě přestati chci, a na tě konečně uručiti chci, a on ať též učiní. A jakožť prawí, žeby mi překážeti nechtěl: jestližeť mi překážeti nebude, jáť jemu také překážeti nechci, aniž swým překážeti dopustím. Také pane a přieteli milý! wěz, že krajené wznesli na mě, žeby roty w městečku jeho w Kolowci býwaly a odtud w kraji škodu činily. I prosímť, milý pane, mluw s ním o to, ať toho nedopúštie, ațby proto naň pokřik nebyl. A tohoť odpowědi listem twým žádám. Dat. Plznae, fer. III^a die Assumptionis beat. virg. Mariae anno oc. XL primo. Také pane a přieteli milý, wěz že od neděle nynie přištie w témdni sjezd walný krajów lanfriduow Plzenského i Prachenského w Nepomuce jmáme mieti, jestližeby tobě k tomu potřeba která byla.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
haitman kraje Plzenského.

6.

Týž témuž dáwá zpráwu o škodě, která se mu stala skrze oheň na hradě Šwamberce.

W Nepomucé, 1443, 22 *Nov.* *(Rkp. Březan.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Roznberka, testi mému milému buď dán.

Služba má napřed, urozený pane, testi milý! Jakož mi píšeš o mé škodě, kteráž mi se na hradě na Šwamberce skrze oheň stala, želeje mne o tom: weliceť jsem wděčen toho od tebe, i dáwámť wěděti, že ještě z toho děkuji pánu bohu, že tak ještě neweliká a nepřielišná se škoda mně stala, jakož na tom pokoji oheň wyšel, že na špíži, ani na listrách, ani na prachu, ani na střelbě, ani na lidech newzal sem škody nižádné. Než raucho mé chodicí to zhořelo jest, a žena má ta škodu najwětší wzala na klénotech, a panny její, a té škody jejich wíce jest nežli za pět set kop grošów, a Kostenpír jest welmi postřelen, ale již jemu buohdá nic nebude. Dat. in Nepomuk, feria VI in die beatae Coeciliae virginis anno 1443.

7.

Týž témuž wěděti dáwá, proti pomluwám nepřátel swých, kterak hradu Wilšteina se zmocnil. (Srw. III, str. 26 sl.)

Na Šwamberce, 1444, 13 *Apr.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož mi píšeš a k tomu mi posieláš přiepisy listów Klenowského a Kocowského, w nichž lžiwě mi uštipují na mé cti swú smyšlenú a nedówodnú lží; jakož ty to shledáš i jiní páni i jiní dobří lidé, žeť w hrdlo lží; a píšeš, žeť jest toho žel, což o mně píší: tohoť jsem od tebe wděčen; i dáleť toho žel bude, tohoť wěřím, jako přieteli milému. A s pomocí boží k tomuť je w brzké chwíli budu připrawowati a připrawím, žeť to lžiwé smyšlené uštipowánie musie w hrdlo bráti před dobrými lidmi; neboť jsem ten jakž jsem žiw nebyl, a nikdy takowých wěcí na mě shledáno ani slýcháno nebylo, ani ještě bohdá bude. A jakož žádáš wěděti, kterak ta wěc jde: dáwámť wěděti, když Normberští byli w Němcích obehnali služebníka mého a hradu mu dobýwali, tu sem se s swými lidmi zbieral, chtě jej retowati; a moji lidé pohromadě leželi wojensky, chtiec tam podlé mne táhnúti, ani pak ti Němci nedočekawše nás i utekli. A já pro některé swé potřeby byl sem přijel k Rúpowskému na Janow. A když sem tu byl, tu Plzenští měštěné přijeli ke mně, zprawujíce mě, že Swojše ztekl Wilštein, a žádajíc na mně, abych se k tomu přičinil, abychom jej obehnali, a že prwé s toho hradu welicí lúpežowé a záhuby se dály, a zwláště mně najwiecę. A já sem poslal byl inhed po swého úředníka po Kostenpira, aby ke mně přijel; i zuostal sem s ním na tom, aby jel k Swojšowi, a hrozíc aby jemu wydal, že má wždy býti obehnán; a zdaliby semnú uhodil o trh o ten hrad; a cožby na Swojšowi porozuměl, aby mi to dal inhed wěděti zase. A Kostenpir nedaw mi nic o tom wěděti, i uhodil s Swojší byl bez mého rozkázanie jinak, než sem jemu byl rozkázal; i wjel tam Kostenpir na Wilštein s některými mými lidmi. A w tom Klenowský s některými také táhl k Wilšteinu, chtě obehnati; a w tom mě obeslé Klenowský, abych jemu kázal hradu sstúpiti: a já sem jemu na to odpowěd dal, že toho mocen nejsem, a že což Kostenpir učinil, to učinil bez mého rozkázanie. I poslal sem druhého úředníka swého Markolta k Kostenpirowi na Wilštein, aby jemu kázal dolów s mými lidmi, kteří jsú s ním na Wilšteině, a prwé aby se stawil Markolt u Přibíka Klenowského, a to aby jemu powěděl, proč jede na Wilštein k Kostenpirowi. A když Markolt přijel k Přibíkowi, chtě jej toho zprawiti, oč jede na Wilštein: a Přibík jej jal, a s ním druhého mého služebníka, a tak nedopustil Markolta na Wilštein, jeliž po dwú nebo po třech dnech potom. A když tam Markolt dojel, a o to s Kostenpirem mluwil, tehdy Kostenpir, kdež ten hrad nalezl, tu ho zase otsel. I nezdá mi se, bych w tom které straně co powinen byl. I wez pane testi milý! cožť o mně rozpisují, žeť w hrdlo lží. A prosímť za to, jestliže co dále o mně rozpisowali neb olito mluwili, že na mě wěřiti nebudeš, a že odmlúwati budeš, jakožbych já též tobě učinil. Nebo tomu sám rozumieš, že jest to má bezelstná příhoda. A jinakť nenie, než jakožť píši, a toť chci okázati, tak jakožť sem napřed psal. A jakož píšeš, abych se k tomu přičinil, aby Kocowští při statku zuostali a ty při hradu ɔc.

Buoh to wie, žeť já toho mocen nejsem. A také wěz, že Jindřich z Lipna o to nynie jezdí, chtě ten hrad kúpiti i Swojše; i newiem, soběli, čili p. Hanušowi. A takéť mě zprawují, že Swojše k tobě jest najwiece příchylen, a žeby on s tebú najspieše uhodil. Protož zdáliť se o to s ním uhoditi, nemeškajž tiem, nežťby jej kto jiný kúpil, ježtoby potom k němu těžce přišel. A také milý testi, swědoms dobře Přibíkowých bezectných činów i wšechna země; nebo což sám bezectně komu činí a učinil, chtělby to mnú přikryti, smysliw sobě lež na mě nedówodnú, ježto bohdá to okáži před tebú i před jinými pány, že w hrdlo lže. Dat. in Swamberg, fer. II in festo paschae anno ɔc. XLIIII°. Hynek Krušina ze Šwamberka.

8.

Týž témuž: aby Wolyně nekupowal, a k roku do Plzně přijeti nemeškal.

Na Šwamberce, 1444, 16. Jun. (Orig. tamže.)

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě, testi mému milému.

Služba má napřed, urozený pane a testi milý! Zprawenť jsem, žeby Wolyni kupowal u Přibíka z Klenowého: i wěřím přieteli milý, že w této mieře toho trhu necháš, jakožbych já též učinil. A také milý přieteli, jakož sem prwé psal, prose tebe, i ještě prosím, aby na ten den S. Jakuba w Plzni na tom roce byl, jakož mám rokowati s Burianem a s Přibíkem; a tohoť wěřím, že to učiníš pro mú službu a pro mé poctiwé, jakožbych já pro tě chtěl učiniti. A toho mi daj otpowěd, abych se mohl ubezpečiti. Dat. in Swamberk, fer. III post S. Viti.

Hynek Krušina ze Šwamberka.

9.

Paně Oldřichowa odpowěd na předešlé psaní.

Na Krumlowě, 1444, 21 Jun. (Koncept. tamže.)

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! A jakož mi píšeš o tom trhu: poněwadžby to proti tobě bylo, neměj na to péči, tohoť se již nestane. A dále jakož píšeš, abych byl na den S. Jakuba na tom roce: i milý přieteli! buoh to wie, že na den S. Jakuba na tom roce býti nemohu; neb prwní listowé, kteréž ste mi psali, tiť swědčí týden po S. Jakubu neb týden před S. Jakubem; a na to sem zase odepsal, aby někoho ústnieho ke mně poslali, toho se nestalo. Milý přieteli! Ještěby mi se to zdálo, aby někoho swého, komuž dobře wěříš, ke mně poslal, s kterýmžbych mohl o wěci potřebné rozmluwiti; a také tomu běhu, oč rokowati máš, porozuměje, cožkoli tobě k libosti mohu učiniti, toť rád učiním, jakožto přieteli swému milému; neb sám tomu rozuměti muožeš, že se ty wěci tak široce wypsati nemohú. A také milý přieteli, jakož tě pan Ptaček i mě také

obeslal, abychme byli na roce w Pelhřimowě dwě neděli po S. Janě: budešli tu, čili nic, to mi daj wěděti. Dat. Krumlow, dominico post Viti, anno ꝛc. XLIIII°.

Oldřich z Rosenberka.

10.

Pan Hynek Krušina pana Oldřicha z Rosenberka zprawuje, kterakby na příštím sněmu dle kompaktat o arcibiskupa i jednotu kněžskau jednati měl.

Na Šwamberce, 1446, 12 Nov. (Orig. arch. Třebon.)

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Služba má napřed, urozený pane a testi milý! Tak jakožs mě několikrát obsielal k tomuto budúciemu sněmu do Prahy, i ještě čekám twého dalšieho obeslánie; než zprawen jsem, žeby tiem sněmem bylo hnuto a odložen byl proto, že pana Menharta w zemi nenie. Protož pane testi milý! kdyžby přijel k tomu sněmu, pro buoh weď k tomu, cožby bylo napřed k chwále boží, obecného dobrého, a upokojenie a w jednotu uwedenie králowstwie tohoto. Neboť mi se zdá, že napřed stojí w kompaktatu o arcibiskupa, kdyžby se srownal s cierkwí swatú a w řád wstúpil, aby byl poswěcen; a potom aby kněžie k témuž byli přiwedeni. I wzal sem ten popis před se, kterýž ste w Pelhřimowě popsali, i wážil sem to; neb napřed stojí u wašem popisu, aby kněžie byli w jednotu uwedeni, a potom o arcibiskupa. A podlé mého rozumu zdá mi se, žeby bylo najslušnějie najprwé o arcibiskupa podlé kompaktat, neb se tak pamatují, že tak kompaktat rozkazuje, a potom aby kněžie byli w řád a w jednotu cierkwe swaté uwedeni. Neb jestližeby prwé o kněží bylo jednáno, jakož stojí w tom wašem popisu, sám pane testi rozumieš, žeby skrze to mohlo mnoho zlého přijíti; neb jsú mnozí kněžie neswěcení, jakož o to sami na se potýčí. Byloliby to w jednotu podlé jich wuole uwedeno, aby kněžie kázali swobodně tu kdež sú prwé kázali, nejsúce uwedeni w řád cierkwe swaté, takby swéwolnost měli, a kázaliby též k búřkám a k mordóm jako i prwé; a skrze to mohloby tak zlé jako i prwé přijíti, a potom bez pochybenie strach země této zkaženie. Protož pane testi milý, poważ tohoto kusu s kýmť se zdá; a byloliby slušné, žeby o to s pány mluwil, aby w to nazřeli, cožby slušného bylo. Dat. Sswamberg, sabbato in die quinque fratrum, anno ꝛc. XLVI.

Hynek Krušina ze Šwamberka.

11.

Týž prosí téhož o pomoc Čechům do Míšně na boj wyšlým.

Na Bóru, 1447, 5 Aug. (Orig. arch. Třebon.)

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, seděním na Krumlowě, testi mému milému.

Služba má napřed, urozený pane a testi milý! A prosím tebe, pójč mi lidí

jízdných i pěších, což můžeš najspieš a najwiec, aťbych proti našim do Míšně wyjel. A tohoť wěřím že to učiníš, jakožbych já k twé potřebě též učinil, kdyžby mi psal; nebo jestližeby pán buoh neuchowal na ně poraženie, wší České zemi byloby to škodno. A také prosím, aby kázal wolati, aby wzhóru wšickni jim na pomoc jeli, abychme jim pomohli do země. Dat. in Bor, sabbato in die Mariae nivis.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
hauptman kraje Chebského.

12.

Páně Oldřichowa odpowěd; též o swém jednání se Zmrzlíkem.
Na Krumlowě, 1447, 9. Aug. (Koncept tamže.)

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož mi nynie píšeš, prose aťbych lidi swé poslal, aby do Míšně proti Čechóm táhli: milý přieteli! wieš dobře kterak nynie mé wěci stojí, a také nemohuť rozuměti, kto těm dobrým lidem miení překážeti, aneb kde jsú. Protož daj mi wěděti po někom, kterak se ty wěci mají, ježtoť bych mohl s ním ústně o to rozmluwiti; neb cožbych tobě mohl pomoci, toťbych rád učinil, jakožto přieteli mému milému. Dále jakož mi píšeš o Zmrzlíka, abychme se o někoho dobrého swolili: toť chci rád učiniti a w tom twé rady poslúchati; než wěděti dáwám, že jsem zprawen, kterak Zmrzlík nynie na sněmu u Hory na mě žalowal. Tuť sú dobří přietelé moji i služebník mój, kteréhož sem tam měl, jemu odpierali. I newiemť kterak sú se ty wěci do konce dály; než když služebník mój odtud přijede, a těm během porozumiem, tiť tebe tajni nebudú. Dat. Krumlow, fer. IIII in vigilia Laurentii, anno ꝛc. XLVII.

13.

Pan Oldřich témuž opět we příčině Čechůw do Míšně wyšlých a o swém jednání se Zmrzlíkem píše.
Na Krumlowě, 1447, 21 Aug. (Koncept tamže.)

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož si mi ondy psal o Čechów (sic) a také o swých dobrých lidech, kteříž u Míšně byli: tiem psaním byls mě welmi zamútil; i diwno mi, že si mě dále o ten běh neobeslal. Pak již slyším, žeby i twoji také přijeli. Prosím tebe, daj mi wěděti, jižli sú se i twoji také wrátili, a a kterak se jim zwedlo; nebťbych welmi rád, by se dobře měl, i twým dobrým lidem aby se dobře wedlo. Dále zprawen jsem, že si někaké zrádce zjímal na Kungswartě: prosímť tebe, daj mi wěděti, kto je ty zrádce šikowal, aneb kterak se ty wěci mají. A také wěděti dáwám, ježtobych měl s Wáclawem Zmrzlíkem do Strakonic na určený čas přietele jednoho poslati a on druhého: i prosímť tebe milý pane, aby to objednal úředníkem swým w Nepomuce, aby on dále se Zdeňkem slu-

žebníkem twým ustanowil, kdyžbych já již purkrabie twého do Nepomuka obeslal, aby Zdeněk také do Strakonic k takowému uloženému roku byl a tu přijel, a také aby Zdeněk tu slyšel, k čemuž se podáwati budu; a také žeťbych bez twé rady nemienil nic takowého jednati. Dat. Krumlow, fer. II post Assumptionis b. Mariae virginis, anno ꝯc. XLVII°. Oldřich z Rosenberka.

14.

Týž témuž radu dáwá, kterakby již po ztečení Prahy skrze jednotu Poděbradskau chowati se měl.

We Wídni, 1448, 11 Sept. (Koncept tamže.)

Panu Hynkowi Krušinowi ze Swamberka.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož mi píšeš, že již pan Jiřík i jiní, kteříž s ním na poli jsú, ku Prazě přitáhli ꝯc., tomuť sem srozuměl. Wěděti dáwám, žeť sem já w tento minulý pátek zde zwěděl, že již Praha ztracena a pan Meinhart jat; a s tiem sem tě ibned obeslal a nepochybuji, žeť tě již mój list došel. Protož milý pane, jediné měj se tiše, atby k tobě žádné příčiny nemohli mieti; a jáť zde obecné i twé dobré jednám což najlépe mohu, a takéť bohdá dlúho mým zase domuow nawrácením meškati nebudu. A když domuow přijedu, což se budu moci k twému dobrému přičiniti, toť rád učinim, jakožto přieteli mému dobrému. Dat. Viennae, fer. IIII post nativitatis Mariae, anno ꝯc. XLVIII°.

Oldřich z Rosenberka.

15.

Pan Hynek Krušina p. Oldřichowi zpráwu dáwá o smlauwě, kterauž s pány ze Šternberka učinil.

Na Swamberce, 1448, 2 Oct. (Orig. arch. Třebon.)

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Službuť swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Stal se jest sjezd na Teplé mezi mnú a panem Petrem z Šternberka páně Alšowým synem; a tu jest semnú mluwil před mými služebníky, že má plnú moc ot swého otce a ot p. Jiříka, což semnú smluwí, že to má zdržáno býti. I učinili sme spolu konečnú smlúwu, jakožť tě smlúwy popsané teď přiepis posielám; a to sme sobě slíbili pode ctí a pod wěrú tak zdržeti, jakož popis swědčí; a podlé toho listu přiepis listu toho, kterýž mým služebníkóm otpisuje na to, když sú jej napomínali, aby to konal. Protož pane a testi milý! w to nahledna i porozumieš, žeťbych rád pokoji, a nesnáze swéwolná mi k myslí nenie. I wěřímť, přišlyliťby které řeči před tě, mně winu dáwajíce, že wedle toho popisu budeš wěděti kterak odpieraje. A přes toť jsem já wždy k row-

nému hotów ꝛc. Datum Šwamberg, quarta feria ante beati Francisci, anno ꝛc. XLVIII°.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
hajtman kraje Chebského.

16.

Týž témuž wýstrahu dáwá, aby pro nebezpečenstwí do Prahy nejel.

Bez místa, 1448, 22 *Nov. (Orig. tamže.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! A dáwámť wěděti, že jeden z pánuow z páně Jiříkowy jednoty mluwil s mým služebníkem, ježto jest také w mé radě, žeby se tomu pánu zdálo z té jednoty, aby do Prahy na ty gleity nejezdil. Nebť prawí tak, že jsú druzí starší z Prahy nynie wyhnáni, ježtoby rádi byli dobrému, a že snáze nynie jeden lotr w Praze búřku udělá, poněwadž jsú wyhnáni i newládnú; i nerozumieme ktoby to stawil, kdyžby se búřka počela. Protož milý pane testi, opatř se w tom i jiné dobré lidi, ktož s tebú pojedú, abyste k nesnázi nepřišli, né i brž i zdá se tomu pánu, aby leckdes w jiném městě sněm byl než tu, žeby bylo bezpečněji. Dat. feria VI ante Clementis.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
hajtman kraje Chebského.

17.

Odpowěd na předešlé psaní, a zpráwy nowé w té wěci.

Na Krumlowě, 1448, 28 *Nov. (Koncept tamže.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož mi píšeš o té wýstraze, tohoť jsem welmi wděčen od tebe, jakožto od přietele swého milého. I dáwámť wěděti, že Kokot služebník mój nynie z Prahy přijel, a že mi ti páni takowého gleitu, jakož sem žádal, dáti nemienie, než mluwili se panem Zbyňkem Zajiecem a se panem Janem Smiřickým, prosiece jich, aby sem ke mně přijeli a mluwili, abych do Prahy jel. A těm pánuom nezdálo se toho učiniti pro nebezpečnost, než obeslali mě poctiwým poselstwím swým, a tuť sem na nich porozuměl, žeť se poctiwě w těch wěcech mají. Takéť jest KM^t^ pana Prokopa Rabšteina sem ke mně poslal, a welmi pěkně k našim wěcem JM^t^ se stawie, ježtoť se tak široce psáti nehodí; než pod chwilí chciť někoho ustnieho k tobě poslati, ježtoť tě těch wěcí zprawí. A také w této mieře mněť se nezdá bychť do Prahy jel; než jestližeťbych potom do Prahy měl jeti, chtělbych tě prwé s tiem obeslati. Dat. Krumlow, fer. V^a^ ante Andreae, annorum ꝛc. XLVIII°.

Oldřich z Rosenberka.

18.

Hynek Krušina panu Oldřichowi: že páni jednoty Poděbradské nějaké cizí kníže do Čech za krále uwesti obmýšlejí.

Na Boru, 1449, 16 *Mart. (Orig. arch. Třebon.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! A dáwámť wěděti, žeť jest Přibík řekl, jestliže se neswolíme o pána a o krále w spěšné chwíli, že uzříte, žeť wětšie nesnáze wzniknú. I tomu já jinak neumiem rozuměti, jakož sú o krále stáli, že někoho do země uwedú za krále, a tudy žebychme my musili wětší nesnázi podstúpiti. Nebť Petr Holického syn a Burian sjieżděli se s kniežaty, a w tom brodiece, chtiec některé knieže za krále uwesti do země, a jim slibujíc od swé strany; nebť mezi Přibíkem a Holickým wždy poslowé jedú. Protož pane to wěda, slušeloby naší straně na to pomysliti, a na to pomysléc sněm učiniti, a tu o to abychme rozmluwili i o jiné wěci potřebné. Neb jestližebychme co zanedbali, aneb se w čem obmeškali, nebyloťby to dobře. Dat. in Bor, dominico Oculi, anno oc. XLIX°.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
hajtman kraje Chebského.

19.

Týž témuž na stížnosti od p. Alše ze Šternberka proti němu rozpisowané odpowěd swau dáwá. (Srw. díl II, str. 28—35.)

Na Boru, 1449, 10 *Mai. (Orig. tamže.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosemberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož mi píšeš a přiepis psanie páně Alšowa posieláš, a dotýčeš, žeť se nezdá, by ty wěci tak byly, a dále prose, abych se přičinil, aby ty wěci w dobré byly uwedeny: w tom i w jiném pane to jistě wěz, skrze mě cožby mohlo dobrého zjednáno býti, toťby mnú nesešlo. A jakožť p. Aleš píše o odpowědi páně Rackowě Burianowi, žeby to ponuknutím a náwodem mým šlo: úplněť pane doufám, že wěřiti nebudeš, nebť tak nenie. A jest mi to diwno, že sobě takowú swéwolnú křiwdu na mě smýšlejí, jíž dówodu nenie. A jakož dále dotýče Burianowa k rownému podáwánie: jáť od p. Racka k rownému podáwání slyším, což se jeho dotýče, žeby chtěl s Burianem na Dobešowi z Radyně přestati, a co p. Jindřicha Bawórka, to pane testi na tě mocně zaručiti. I pomysliž na to, jestli to k swéwuoli podobné. A dále jakož píše, nebyloliby rowné přijato, žeby Buriana nemienili opustiti, né i mne žeby se to neminulo: takowým hrózám swéwolným pro dótky newinné, pane, jáť sem dáwno obykl *(sic)*; tiemť mne w to neuwedú, bychť já komu čí nesnázi i dluhy stawowal. A přes to, budeli se komu

chtieti se mnú swéwole newinné, musímť se s pomocí boží tomu brániti. A jakož píše, dotýče o spíži i o jiných potřebách, žebych p. Rackowi k tomu pomáhal: cožť já jemu činím, toť se děje pro jeho dobrowolnú ke mně zásluhu. A kdyžť sem jeho núzi widěl po ohni, pomohlť sem jemu, což mi se zdálo, wida jeho nezawázanú než toliko stálú wolnost k sobě, i ještěť se činiti neodpowiedám. A oniť mi toho těžce ohájie, kdyžbych mohl, abych swého nedáwal komužť mi se zdá. Dat. in Bor, sabbato ante dominicam Cantate, anno ꝛc. XLIX°.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
hajtman kraje Chebského.

20.

Týž témuž wěděti dáwá o nowých aumyslech nepřátelských, a o raddách knížete Otty Baworského, kteří jemu země knížecí w poručenstwí podáwali.

Na Kynžwartě, 1449, 2 *Jul.* *(Orig. tamže.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Služba má napřed, urozený pane a testi milý! Dáwámť wěděti, žeť sem pro swé pilné potřeby nynie sjel na Kunswart: tuť mi jest dnes poselstwie přišlo, zprawujíce mne, a dost dobře k prawdě podobné, že toto zbieránie, jakož se w Němcích zbierají, žeby nám mienili pána a krále do země našie uwesti. I zdáť mi se, žeťby nám to slušné nebylo ani poctiwé, byť oni nám měli pána nepřirozeného ani dědičného do země uwesti bez wuole našie. I protož pane, wiešli co o tom, daj mi to wěděti po Zdeňkowi. Takéť dáwám wěděti, žeť sú u mne dnes byli kněze Ottowa radda, zejména p. Krištof Parsperger a Draswicer, a mluwiec k tomu, abych tu zemi Baworskú kněze Ottowu w swé poručenstwie přijal a jie zprawowal; jestližeby s kým co činiti měli z té země, mám jich mocen býti k rownému a sprawedliwému podati, a to mají učiniti i přijieti, a za to mi mají k mé potřebě poslati tisíc neb 1½ tisíce na swú škodu, a já abych jim potřebu dal. A tak mluwiec, že Kniežetina M[t] ráčí mým přietelem býti, a já abych též JM[ti] zase byl; než tu zemi Baworskú abych zprawowal. Což jest pane w tom twé rady, to mi wzkaž po Zdeňkowi. Dat. Kunswart, quarta feria in die visitationis b. Mariae virg. anno XLIX°.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
kraje Chebského hajtman.

21.

Pan Oldřich z Rosenberka prosí p. Hynką Krušiny, aby zášti a boje swého proti Rackowi Chlewcowi z Malšína odložil až po sněmu, který w Jihlawi držeti se má.

Na Krumlowě, 1449, 26 *Jul.* *(Koncept tamže.)*

P. Hynkowi Krušinowi ze Šwamberka.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakož si mi nynie psal

po Zdeňkowi a Kostenpirowi si wzkázal o Chlewce, tomuť jsem srozuměl. Milý přieteli! prosímť tebe, aby toho w této mieře ponechal, až uzříme kterak se tuto na tomto sněmu powede. A také muožeš sám tomu rozuměti, jestližebyste Chlewce obehnali, žeby oni páni zlehka proto odpierali k sněmu jieti; a skrze to by weliká překážka byla obecnému dobrému; a také žeby weliký pokřik na nás byl, žeby námi obecné dobré scházelo. I wěřímť milý pane, že toho obehnání w této mieře ponecháš, i jiné swé pomocníky k tomu wésti budeš, aby ponecháno bylo. Neb panu Přibíkowi, p. Oldřichowi z Janowic i p. Rackowi o též také píši. A když bohdá do Jihlawy přijedu, chci se rád k tomu přičiniti, aby ty wěci w dobré uwedeny byly. Dat. Krumlow, sabbato post Jacobi, anno ɔc. XLVIIII°.

Oldřich z Rosenberka.

22.

Pan Hynek Krušina p. Oldřichowi zpráwu dáwá o rokowání pánůw jednoty Poděbradské s knížaty Saskými a Brandenburskými.

Bez místa, 1450, 7 *Mart.* *(Orig. tamže.)*

Urozenému pánu, p. Oldřichowi z Rosenberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! Jakožs mi před chwílí psal, slyšellibych co o rokowání kniežete mladého Saského a kniežat Bramburských: i zprawenť jsem, žeťby měli rokowati we Chbě ot ponděliého, kterýž má nejprw po datum listu tohoto přijíti, we dwú nedělí, zejména tito jmenowaní: knieže mladé Saské, Bramburští oba dwa, pan Aleš ze Šternberka i s synem, pan Jiřík z Kunstatu, pan Jiřík Risenburský, Hertwík. Dat. sabbato ante dominicam Oculi, anno ɔc. L°.

Hynek Krušina ze Šwamberka.
hajtman kraje Chebského.

23.

Pan Oldřich p. Hynka Krušinu zprawuje, kterak obeslal Mišenského ku pomoci jednotě Strakonické.

Na Krumlowě, 1450, 9 *Mai.* *(Koncept tamže.)*

Urozenému pánu, panu Hynkowi Krušinowi ze Šwamberka, testi mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a testi milý! A jakož mi nynie píšeš, abych Miešenského obeslal, aby sě s námi strhl: wědětiť dáwám, žeť sem JM' obeslal, aby sám wojensky wtrhl mezi jich města a pomocníky a je hubil. A také mně se nezdá za podobné, byť sě on s námi měl strhnúti: a to proto, žeby sě někteří lidé nad námi mohli rozpačiti, řkúce že Němce sem wedeme. A tak s oné strany jsa, jich pomocníci jim tak wolně sem na nás nebudú moci pomáhati. Protož milý pane, prosím tebe, aby již se panem Janem bratrem swým i se pány Plzen-

skými, a také mohlliby co požiti Chebských, aťby něco jiezdných puojčili, toťby dobře bylo, také s jinými dobrými lidmi, nezmeškáwaj. A na zbožie Tachowské táhněte; neb z těchto krajów pomocníci naši také tu budú. A Jindřich syn muoj tuto středu bohdá odsawad wytrhnúti má, aby tento pátek také k tomu místu přitáhl. Dat. Krumlow, sabbato post Stanislai. Oldřich z Rosenberka.

24.

Jan ze Šwamberka a na Rokycanech napomíná p. Jindřicha z Rosenberka, aby k obehnání Racka Chlewce na Bezděkowě jemu ku pomoci přispěti nemeškal.

Před Bezděkowem, 1450, 16 *Mai. (Orig. tamže.)*

Urozenému pánu, panu Jindřichowi z Rosenberka, přieteli mému milému.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! A jakož sem byl wzkázal po služebníku twém Sykowi, a žádaje pane tebe i pánuow a přátel našich, kteříž jsú s tebú na pole, abyste k nám přitáhli před Chlewce: i ještě tebe pane prosím i jiných pánuow i přátel našich, kteříž jsú s tebú na pole, žeť jsem tu před Chlewcem, i páně Přibíkowi lidi z Klenowého, i páni Plzenští také jsú se mnú. I zdáť mi sě pane i jiným dobrým lidem, aby tu k nám přitáhl, a toho s boží pomocí brzy porownajíce, odtud obrátíme sě, kam sě wám zdáti bude. Dat. před Bezděkowem, sobotu post ascensionem domini, anno ɔc. L°. Johannes ze Šwamberka, seděním na Rokycanech.

25.

Týž Jan ze Šwamberka prosí pánůw jednoty Strakonické, aby mu pro obhájení Rokycan pět set lidu branného ku pomoci poslali.

W Rokycanech, 1450, 5 *Jun. (Orig. tamže.)*

Urozeným pánóm, p. Jindřichowi z Rosemberka, p. Oldřichowi z Hradce, p. Janowi z Hradce, p. Jindřichowi z Kolowrat, i slowútné opatrnosti purkmistru a raddě Nowého Plzně, i jiným wšem pánóm, kteříž nynie toho času u wojště jsú, přátelóm mým milým.

Službu swú wzkazuji wám, urození páni a přietelé milí! Dáwámť wám wěděti, žeť sú mi poselstwie udělali z wojsky páně Jiříkowy i těch pánuow, kteříž s ním ležie, ktož mi dobrého přejí tu mezi nimi, a mě wystřiehajíce, že wdy nocí jiezdní mají předemnú před Rokycany býti jezdecky, aby mě tu i s mými obehnali, aby pak s wozy za nimi přitáhli wšickni, ktož ležie polem proti nám. I wěřímť já wám toho, jakožto pánóm a přietelóm zwláště milým, že mi pošlete na pět set branného lidu; to wědúc, neb jestližeby buoh neuchowal a já to ztratil, žeťby to wšemu kraji i jiným krajóm škodno bylo, a zwlášť těm wšem, kteříž naši jednotníci jsú; jakož

tomu pak wy páni dále rozumiete, i páni Plzenští. I prosímť já wás, jakožto pánuow a přátel, že mne w tom neopustíte a je ke mně pošlete bez prodlenie dalšieho; neb mi se zdá, že to móžete učiniti bez swé škody, poněwadž při takowém zámku ležíte. Paklibyste mě w tom opustili, i musilbych to milému bohu poručiti. Dat. Rokyczanae, sexta feria post festum corporis Christi.

Johannes de Sswamberk.

26.

Odpowěd na předešlé psaní.

Bez datum. (Koncept tamže.)

Službu swú wzkazujem, urozený pane a přieteli milý! Jakož nám píšeš, žádaje aťbychme poslali pět set branného: buoh to wie, že toho učiniti nemóžem. Neb nás wystřiehají konečně, žeby wždy noci na wojsko udeřiti chtěli, tak že péči na se jmáme. I také strýce twého pane obeslali sme, aby lidí ku posilenie nám poslal. Proto i pro jiné příčiny toho učiniti nemóžem. A by toho nebylo, rádibychme to k žádosti twé byli učinili; wěřiece, že nám w tom za zlé mieti nebudeš, to wěda.

27.

Hynek Krušina ze Šwamberka napomíná pánůw jednoty swé, aby při jednání s jednotau odpornau wšech jednotníkůw stejně ušetřowali.

Na Šwamberce, 1450, 8 *Jun. (Orig. arch. Třebon.)*

Urozeným pánóm, p. Jindřichowi z Rosenberka, p. Oldřichowi a p. Janowi z Hradce, i jiným pánóm a zemenóm polem ležiec, přátelóm milým.

Službu swú wzkazuji wám, urození páni a přietelé milí! Slyším, žebyšte wněkteraký tadink házeli s stranú odpornú: protož milí páni a přietelé, nahledněte w zápis, kterýmž sme se zapsali, abychom wedle toho zápisu každému dosti učinili, kteří jsú s námi w jednotě; w tom mé záhuby nelitujte, ačť mě hubie; abychom se sami potom tiem listem nehaněli, anebo by nás měl kto potom pomlúwati a na naší cti utrhati, bychom komu co ukrátili wedle toho zápisu. Neb podlé toho zápisu, ačť jest na nás pán buoh přepustil, již se musíme záhub odwážiti. Dat. Sswamberk, fer. secunda infra octavam corporis Christi, annorum domini ɔc. L°.

Hynek Krušina ze Šwamberka,
kraje Chebského hajtman.

28.

Jindřich z Rosenberka odpowídá p. Hynkowi Krušinowi, že w jednání tom na knížete Mišenského, jenž pomocí swau nepřispěl, ohled bráti se nemůže.

W Plzni, 1450, 10 *Jun. (Koncept tamže.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Jakož si psal mně a pá-

nuom Hradeckým, dotýče nahlednutí w zápis náš, abychom každému dosti učinili, ktož jsú s námi w jednotě: pane a přieteli milý! tebe ani sebe ani žádného bohdá nemieníme nic takowé dopustiti; než což se Mišenského dotýče, jakož teď w popisu smlúwě porozumieš, jeho pomociby nám bylo dlúho počekati. A wieš pane, že pan otec mój, ty pane i my také z wojsky již častokrát JM[t] obsielajíc žádali sme, aby ráčil podlé zápisu we dwú nedělí wzhóru býti, a že již nepřietelé naši proti nám polem silně leží. Toho se jest dodnes nestalo; a již teď na IIII neděle, jakož nepřietelé naši na naši škodu táhnúc nás hubí, a wždy rozuměti nemóžem, by JM[t] se k tomu co pohnul. I móžeš pane a přieteli milý rozuměti, že námi proti JM[ti] bohdá nic nesešlo, a že sme my tomu dosti učinili, a w naději JM[ti] že sme weliké záhuby a škody podstúpiti musili. A již widúc od JM[ti] konečné nedržení, powažiž toho, potkáli nás takowá smlúwa, jakož teď w popisu srozumieš, byloliťby hodné to odstrčiti, a nemohúc w této mieře polepšiti; powáže pilně těch wšech wěcí, úmysl swój daj mi wěděti. Dat. Plznae, fer. IIII ante octavam corporis Christi, anno ꝛc. L[mo].

Jindřich z Rosenberka.

29.

Týž pan Jindřich ptá se p. Jana ze Šwamberka, chceli k námluwě mezi oběma jednotami učiněné (smlauwě Wildšteinské, srw. díl II, str. 274) také přistaupiti.

W Plzni, 1450, 10 *Jun.* *(Koncept tamže.)*

P. Janowi ze Šwamberka.

Službu swú wzkazuji, urozený pane a přieteli milý! Wěděti dáwám, že se jest námluwa stala i sepsala mezi mnú a pány strany naší, a p. Jiříkem a pány strany jich, ježto se nadějem, žeby k konci dobrému mělo přijíti. Protož dáliť se wedle nás w tom zuostati, to nám daj hned wěděti. Dat. Plznae, fer. IIII ante octavam corporis Christi ꝛc.

Jindřich z Rosenberka.

30.

Janek z Manětína panu Hynkowi Krušinowi zprávu dáwá o tažení wálečném jednoty Poděbradské proti knížeti Mišenskému.

W Manětíně, 1450, 13 *Sept.* *(Orig. arch. Třebon.)*

Urozenému pánu, p. Hynkowi Krušinowi ze Šwamberka, hajtmanu kraje Chebského, pánu mně milostiwému.

Urozený pane, pane mój milostiwý! Služba má napřed wždy hotowá TM[ti]. Rač WM[t] wěděti, že . . . [1]), jakož jest byl wyslán na shlednutie wojsk, přišelť jest w neděli, a prawí, že w pátek p. Jiřík se wšemi táhne přes les k Drážďanuom, a tu

[1]) Jméno w originálu wyškrábáno jest; zdá se že bylo »Jirsa«.

se mají položiti u Drážďan na lukách; a také prawí, že p. Jiřík má dwadceti kop wozów, krom Holického, Buriana, Calty a jiných. A pan Jakub ostal jest doma, a ostawen jest w kraji za hajtmana na Litoměřickém; ale syn jeho táhne s nimi. It. poslali sú zase Lúnských a Žateckých, Slanských něco, a na tři sta koní, a wozów i pěších drahně, že jich málo s nimi z toho kraje táhne. Také pane WM^u^ se okolo Žatče bojé welmi, prawiec že Twá Milost má lid weliký pohromadě, a že na ně mienite táhnúti. It. Burian a Calta poslali do kraje, aby zámky jich pilně osadili, a jich lidé aby což mohú najspieš oseli. It. Burianowi čtyry zabili u Mosta, a Caltowi také některého, a Holickému šest, a něco jich jeli; ale nemohu toho jistotně wěděti, neb toho mezi sebú tajé; a Mostským nic neuškodili. It. také . . . . *(sic)* mezi nimi slyšel, že o TM^u^ přemlúwají, prawiec, že TM' o nich newěru ukládá, a že TM' proti nim drží s kniežaty a s pohany; a že pak mienie táhnúti do Chebska, a tudy na TM', prawiec, že TM' chtie zkrotiti. It. také prawí, že kniežata umluwy spolu žádné nemají. It. kláštera pod Osekem dobyli, ale dobře jim u něho přibili, i neosadiliť sú ho ani Duchcowa. It. Ilburk také doma ostawen. Datum Manietin, dominico ante Crucis. Janek z Manětína, písař wáš.

31.

Pan Bohuslaw ze Šwamberka heitmanu Třebonskému dáwá naučení a zpráwy o prospěchu wálčení swého w Rakausích (ku pomoci krále Matiáše Korvina).

W poli u Neuhofu, 1476, 19 *Sept. (Rkp. Březan.)*

Urozenému panoši Řehořowi z Klařic, hejtmanu na Třeboni, wěrnému milému.

Služba má, Řehoři milý! Jakožs mi psal o Buriana a o lidi, chtělliby koho přijati: psal sem purkrabí, aby něco lidí přijal; pak jestližeby pan Šerfenberger s jinými pány okolo Rožmberka a Krumlowa nic nepočínali, daj to purkrabí Krumlowskému ode mne znáti, aťby ty lidi na Třeboň poslal, kdyby se wám zdálo, žeby toho potřebie bylo; pakliby jich tam potřebowali, znajíc, že z toho kraje búřka bude, tehdy přijmi Buriana aneb jiné lidi, pokudžby potřeba kázala. Než jakož píšeš o Kmundu a Kamýku: pan Wilém Pochameř, jmám za to, že proti mně nebude, a s panem Hanušem a panem Henrichem Pochameři jmám stánie od dnešnieho dne za dwě neděle, že sobě nemáme škoditi, a potom lečbychom sobě obapolně odpowěděli, a w tom čase máme se smlúwati. Také wěz, že jsme Najersdorf w úterý minulý obehnali, a wčera w noci jsme ho dobyli, a žádná se nám takowá škoda nestala, kromě že jest nám nebožtík Heřman (bože rač mu milostiw býti) pohřiechu zastřelen. Také teď posielám ceduli wězňuow, kteří jsú mi se dostali na mú stranu; ti mají rok, aby se od dnešnieho dne we dwú nedělí na Třeboni stawili. Kdyžť se postawie, přijmi je, a nedáwaj jim roku, než wsázej je, lečby je wyručiti chtěli,

tehdy daj každého na rukojmě w X zlatých Uherských, kromě toho jejich staršieho Wolfganga, toho daj we XXX zlatých. Což se Wikarce dotýče, již tam nepotáhnu, než mám úmysl doluow do Rakús táhnúti na ta miesta, kdežbychom něco uhoniti mohli a k počestné smlúwě přijíti; dajž nám pán buoh k tomu štěstie a prospěch. A ti wězni, kteříž w Třeboni sedie, jakož žádáš o nich wěděti, nechť sedie předse jakožto prwé. Buďte zámkuow pilni. Ex campo prope Neushoff, feria V^ta ante Mathaei apostoli, anno ɔc. 76.

Bohuslaw ze Šwamberka, najwyšší hofmistr králowstwie Českého a hajtman kraje Plzeňského.

32.

Týž témuž další zpráwy o prospěchu wálky a námluwách k jednání pokoje píše.
W poli u Holebrunu, 1476, 1 *Oct. (Rkp. Březan.)*

Služba má, Řehoři milý! Wěz, žeť mi se, děkujiec pánu bohu, dobře a šťastně wede. Táhnem doluo wždy beze škody, a welmi holdujem; a byli jsú u mne w pátek jeden z Polsky, pan Beneš, pan Ludwík Wajtmilnaři, a tiť jsú namluwili, že k nám ciesaře JM^ti raddy u Kornnewenburku přijeti mají, nebo tam potáhnem. Tu ty wěci bohdá tak předse wezmem, což se nám stalo, aby nám slušně prawenо bylo. A pán buoh nám k tomu daj štěstie. Ex campo prope Holebrun, feria tertia post Michaëlis ɔc. 76.

Slowútnému panoši Řehořowi z Klařic wěrnému milému.

33.

Týž panu Hynkowi synu swému zpráwy dáwá, i panu Dobrohostowi jemu pomáhati poraučí.
Na Krumlowě, b. r. (1476?) 9 *Nov. (Rkp. Březan.)*

Službu swú wzkazuji, Hynku, synu milý! Dáwám wěděti, že děkujíc pánu bohu zdráw jsem, a dobře se mám. Také mi se z daru božího proti nepřátelóm dobře wede; takébych rád slyšel, by se dobře jměl s paní Kunkú manželkú swú, i s synem našim milým Krištoforem. Také slyším, že se w Praze búřie; to wěda, milý synu, buďte zámku pilni; a obilé kdož dáti mají, ať wezú, aby obilé a potřeba na zámku pro wšecky příhody byla. A s purkrabím mluw, ať jest dobrým hospodářem, jakož mu toho wěřím. A jakož mně píšeš o pana Dobrohosta, žeby s nemocí w ruoznici šel, a jestliže žádati bude, mášli mu pomoci: i milý synu, aniž toho jináč čiň, než pomáhaj jemu, pokudž muožeš, by pak někoho dobrého pacholka měl proto přijieti. A jestliže mu toho potřebie bude, ačkoliw já nynie s ciesařem činiti mám, wšakbych mu proto wždy něco lidí zjednal a poslal; a jestližebych nějaký konec s ciesařem wzal, se wšemi lidmi, kteréž jmám a cožbych jich jmieti mohl,

jemu ku pomoci bych přitáhl; nebo jej jakožto swého milého kmotra opustiti nemienim. Také mi daj wèdèti o panu Burianowi, jestli wálí s Nèmci. A list tento na Šwamberk pošlete, a což odpowědi purkrabie dá, dajte tomu poslu, ať mi donese. Ex Krumlow, sabbato ante Martini.

34.

Petr Stupenský z Húzné panu Bohuslawowi ze Šwamberka zpráwu dáwá, kterak Cáhlowské porazil.

Bez datum (Rkp. Březan.)

Z té jiezdy Rakúské nawracuje se, pán buoh wšemohúcí ráčil mi zdařiti porážku na Cáhlowské. Wèzní má Waše Milost 52, a jest w tèch šest kopinníkuo, a wše urození lidé, a jeden kopinník znamenitý zabit, a koní wzal sem sedlaných 49. I milý pane, bylbych rád s těmi wězni i koňmi k WM[ti] do Krumlowa přijel, i zdálo se dobrým lidem, že weliká škoda na koních bude; i račte rozkázati, ráčíteli který kam obětowati, neb jest mnoho pěkných koní. A tak račte Hadkowi powědieti, žeť k ženè nesmiem, žeť malú lysku, dèkuje pánu bohu, jmám.

35.

Dobrohost z Ronšperka těší se s panem Bohuslawem ze Šwamberka nad wítězstwím jeho.

Na Týně (Horšowě), 1476, 10 *Dec. (Rkp. Březan.)*

Urozený pane, pane kmotře zwláštè milý! Napřed rád slyším, že se dèkujíc pánu bohu dobře jmáte; a z porážky, kterúž jste učinili nad nepřátely swými, z toho buď pochwálen pán buoh, jeho milá matka i wšichni swatí. Ex Tyn, feria 3 post conceptionem beatae Mariae virginis, 1476.

36.

Jošt z Pruku panu Bohuslawowi ze Šwamberka zpráwu dáwá, kterak se mu Witorazských poraziti údálo.

Na Třeboni, 1477, 1 *Apr. (Rkp. Březan.)*

Račte wědèti, že sme z daru božieho Witorazské wčera porazili; a to se takto stalo: že ráno na úswitè brali Němci míli od Třeboně, a zapálili i w tèch wsech okolo Swinów; a já táhl po nich, jmaje několik a třidceti koní, a lidé se ke mnè z Swinuow a z Wosnic schránili, a Jiřík Polák přibyl mi na Nowém Hradě s patnácti konmi. I přistihli jsme je na poli mezi Nowým Hradem a Witorazí, a jměli na sto koní a na čtyry sta pěších, a my jměli jiezdných padesáte aneb několik koní wiec: a jměli oni jedenácte dřew a my pět. A když jsme přistihli, obrátili se na nás, a táhli šikem na nás přes Klub; a nám dal buoh wršek získati, a stáli sme,

a w tom naši pěší přes wršek přibyli nám. A jakž oni naše pěší uhlédali, tak se hned zastawili, že na nás nedotierali; a když sme na ně pohnuli, tehdy oni prchli. Tak z milosti božie jali sme 17 služebných, mezi nimiž jsú tři dobře urození, a koní jiezdných (ještě newiem wšech) třináct sme přiwedli, někteří jsú ještě w Swinech, ale koni jsú welmi čistí, a jeho samého pána; wězňuow sedlských přiwedli jsme 49, mezi nimiž jsú tři měšťané zásobití, a zabitých tak hádáme na sto. A škody sme děkujíce pánu bohu žádné newzali, než koni podemnú nohu prostřelili a pod Buškem také, ale tomu nic nebude, než muoj ostal na Nowém Hradě, nemohl nikam. I žádalili sme prwé od wás koláč, račtež nám jej nynie také dáti. A račtež wěděti, žeť jsú byli zajali na pět set dobytka čistého, a koní drahné, a dwanácte člowěkuow jali; to jsme děkujíc pánu bohu odňali. Datum Třebon, feria tertia post palmarum, anno 1477.

Na ceduli: Také račte wěděti, že našich pěších při puotce nebylo dwě stě, a také wzali sme koně paní Swinuow welmi dobré.

37.

Matiáš král Uherský (a Český) poroučí Plzenským, aby bez ohledu na Bohuslawa ze Šwamberka přijali do města swého lidi branné, kteréž on král u nich posaditi chce.

W Budíně, 1477, 5 *Jul. (Rkp. Březan.)*

Mathias boží milostí Uherský a Český král. (De commissione propria domini regis.)

Slowútné opatrnosti wěrní naši, nám zwláště milí! Srozuměli jsme, žebyste slowútnému Wilémowi . . . ., kteréhož sme byli k wám wyslali, a některé pilné potřeby aby na wás wznesl, mluwiti poručili, tu odpowěd dali, že lidí našich, kteréž k obraně wšech poddaných našich wěrných poslati máme, žeby ste jich na město waše pustiti nechtěli, lečby wám urozený Bohuslaw ze Šwamberka, hajtman náš wšech zemí našich králowstwie našeho Českého najwyšší, rozkázal. Nemuožeme se tomu nadiwiti, že ste takowú smělost před se wzieti směli, že wiece sobě služebníka našeho, než pána swého dědičného rozkázanie wážiti smiete, a na rozkázanie naše že ste neobrátili se, ježto dobře wiete, že my wiece hajtmanuow máme, a proto, což komu rozkážem, našeho we wšem rozkázanie uposlechnú. Na najpilnější aspoň waší potřebu rozpomeňte se, když sme wám lidi naše i jiné potřeby k obraně wás wšech poddaných našich posielali, nákladuo welikých nelitujíc, škody nenabyté sme brali, užitkuow našich w tom nehlediece, proti nepřáteluom našim i wašim wám wždy radni a pomocni byli sme. Protož žádáme od wás se wší pilností, i přikazujem dle té powinnosti, kterúžto nám, jakožto pánu swému dědičnému jste powinni, že lidi naše, kteréž sme již wyprawili, a ti příjezdem swým meškati nebudú, bez odpornosti na-

město pustiti rozkážete, a při těch čtyr neděl wyprawíte(?) [1]). Nebo ti lidé naši, kteříž na město puštěni budú, bez překážky a škody wašie býti mají: toliko služby našie a dobrého našeho, i obrany města Wašeho proti nepřáteluom našim i wašim hlediec, ležeti mají; a my také osoby našie nelitujíc, k obraně poddaných našich a ku pomoci se přiblížiti mieníme. A nepochybujeme o wás, jakožto o wěrných poddaných našich, že pro dobré naše a počestné ty lidi naše na město pustíte; a my wám to wším dobrým w časích budúcích zpomínati chceme, wám wěřiece, že pod zachowáním milosti naší toho jináče neučiníte. Datum Budae, sabbato post festum visitationis beatae Mariae virginis, anno domini 1477, regnorum nostrorum Hungariae vigesimo, Boemiae vero nono.

Slowútné opatrnosti purkmistru a raddě i obci města Nowého Plzně, wěrným našim, nám zwláště milým.

38.

Bohuslaw ze Šwamberka Kunratowi z Petrowic, purkrabí Krumlowskému, o dobýwání Horaždějowic zpráwu dáwá [2]).

U Horaždějowic, 1477, 17 *Nov.* *(Rkp. Březan.)*

— Také wěz, že jsme dnes již warty dělati počali, a hned oplesti mieníme. Také již král ten mladý JM' wšem poddaným swým kraje Prachenského, Táborského, Wodňanským, Píseckým, Klatowským, Sušickým, Domažlickým píše a přikazuje, aby k nám hned táhli, a pan Dobrohost u Weselé leží. Ex campo prope Horaždiowic, feria secunda ante Elisabeth, anno 1477.

39.

Král Matiáš poraučí Bohuslawowi ze Šwamberka, aby k Jaroslawowi z Boskowic do Budějowic přijel.

W Korneuburce, 1478, 21 *Jan.* *(Rkp. Březan.)*

Mathiáš z božie milosti Uherský a Český král oc. (Commissio propria domini regis.)

Urozený wěrný náš milý! Poslali sme urozeného Jaroslawa z Boskowic, wěrného našeho milého, do Budějowic Českých, tu naději majiec, že také tu i jiné pány poddané naše najde. Pak poněwadž toho nenie, žádáme s pilností i přikazujeme,

[1]) *Zdá se tu býti chybný přepis, na místě:* »a příměří těch čtyr neděl wypowiete.«
[2]) *Březan o tom dobýwání dokládá:* Léta páně 1477 pan Bohuslaw ze Šwamberka wtrhl do pole a oblehl Racka Kocowského na Horaždiowicích, maje pomoc od panůw Lwa z Rožmitála, Zdeslawa ze Šternberka, p. Strakonického, p. Šwihowského a Winterberského, protože weliké škody činil sausedům swým z města a zámku Horaždiowic.

aby k němu tu přijel pro naše dobré, a jinak aby nečinil. Nebo s tebú welmi pilně od nás mluwiti má; a coť mluwiti bude, toho žádáme, aby jemu úplně wěřil, jakoby z ust našich tobě mluweno bylo. Ex Korneuburg, feria IV in die S. Agnetis virginis, anno domini ꝛc. 78, regnorum nostrorum Ungariae 20mo, Boemiae vero 9no.

Urozenému Bohuslawowi ze Šwamberka, najwyššiemu hajtmanowi wšech zemí králowstwie Českého na miestě našem, a najwyššiemu hofmistru téhož králowstwie, wěrnému našemu nám zwláště milému.

40.

Jaroslaw z Boskowic témuž panu Bohuslawowi w téže příčině píše.

W Budějowicích, 1478, 28 *Jan. (Rkp. Březan.)*

Službu swú wzkazuji Twé Milosti, urozený pane, pane a přieteli milý! Teď posielám list KM^{u}, pána našeho najmilostiwějšieho, w němž porozumieš wuoli a žádosti JKM^{u}.Jáť sem již wčera sem přijel; a protož ráčíšli žádosti a rozkázaní JKM^{u} dosti učiniti, neračiž tiem meškati, a sem bez meškánie přijeti; neb jest toho pilná potřeba JKM^{u}. Wěřím, že w tom sám pro se i pro Králowskú Milost meškati nebudeš; a já zde počkám až do neděle. Dán w Budějowicích, w středu před Hromnicemi, anno ꝛc. 78. Jaroslaw z Boskowic.

41.

Hynek ze Šwamberka domlauwá Jaroslawowi z Boskowic pro aukladné jetí p. Bohuslawa, otce jeho.

Na Zwíkowě, 1478, *m. Febr. (Rkp. Březan.)*

Službu swú wzkazuji, urozený pane! Jakož jsi psal pánu otci mému, žádaje, aby přijel do Budějowic, a že s ním máš o pilné wěci mluwiti od krále JM^{u}, a že mu toho wěříš, že wždy přijede, a pokládaje jemu toho čas, aby konečně do neděle přijel, že ho tu dotuď čekati budeš: a on na twé psaní jel jest, a w tom jest jat! A také jsem zprawen, žes s ním o nic nemluwil, aniž k němu přišel, až jest i jat. I muožeš k tomu rozuměti, že jest twým psaním podweden, a wěře twému psaní, nechtěje té pilné potřeby obmeškati, jakžs mu psal: i wěřímť, že se k tomu skutečně přičiníš, aby prázden a propuštěn byl. A pakliby toho neučinil, a pan otec muoj prázden nebyl: wěz, žebych musil dobrým lidem na tě žalowati, a twuoj list okazowati. A cožby mi w tom dobří lidé a přátelé moji radili, takbych se proti tobě musil jmieti. A tohoť žádám odpowědi. Dán na Zwiekowě ꝛc.

Hynek ze Šwanberka.

42.

Bohuslaw ze Šwamberka ze zajetí swého synu swému naučení dáwá, coby po ztečení hradu Rosenberka (skrze pány Rakauské) činiti měl.

We Znojmě, 1478, 23 *Apr*. *(Rkp. Březan.)*

Urozenému pánu, panu Hynkowi ze Šwanberka, synu mému milému.

Službu swú wzkazuji, synu milý! Wěz, že mi píše Řehoř z Třeboně, co se dotýče Rožmberka zlezenie w tomto křesťanském stání. I milý synu, což tu máš swých dobrých lidí, pošli je do Krumlowa; a budeliť toho potřebie, jeď sám, a lidi přijímaj tiemto obyčejem, abyste na kuoň dáwali na čtwrt léta po 5 zlatých Uherských bez strawy a bez obroku, aneb po 3 ſſ° na čtwrt léta, píti a jiesti a obrok. A pakliby to nemohlo býti, ale přijímajte jak muožete, a braňte se, nedajte se šiditi. Buoh dá, že w brzké chwíli prázden budu, a swým nepřátelóm se brániti budu s boží pomocí. A zámkuow ať jsú pilni. Datum in Znaym, feria V in die S. Georgii.

Bohuslaw ze Šwanberka.

43.

Několikero písemných pamětí, co a kterak mezi králem Matiášem a panem Bohuslawem ze Šwamberka, w zajetí tohoto w Uhřích, r. 1478 jednáno bylo. *(Z rkp. Březan.)*

A.

Léta božieho 1478, w neděli den S. Kříže, poslala KM' kněze Pawla a pana Meinharta ku panu Bohuslawowi na weliký palác, dáwajiec jemu winu, žeby JKM' k škodě weliké připrawil, a toho pokládá čtyřidceti tisíc dukatuow; a to takowým obyčejem, že příměří učinil, a wáleti a na zámky swé od JMK' púštěti nechtěl, a wiece že jest bránil jiným městóm JKM^u poddaným, totižto Budějowským a Plzeňským, aby též JKM^u lid do měst nepúštěli; a protož že JKM' chtieti mieti ráčí, aby se s JM^u o ty škody smluwil: jinak že mu hrdlo platiti a státi musí.

Na to pán nadepsaným pánuom odpowěd dal: že nemá se s JM^u co umlúwati, ani které škody oprawowati, a že nikdiež proti JKM^u neučinil, čehožby učiniti neměl; než příměří, kteréž učinil, že učinil s wědomiem a rozkázaniem JKM^u. Také JKM' že nikdiež na něm nežádala, aby lid JKM^u na zámky swé púštěl. A co se Budějowských a Plzenských dotýče, ježto z obojích měst jsú zde, nechť se JKM' tieže, aby pod přísahú powěděli, bránilli jim čili nebránil. A také toho dětem a přátelóm swým k hanbě že učiniti nechce, aby se měl wyplacowati. A při tom prosil pánuow nadepsaných, aby k JKM^u prosbu učinili, aby ráčil s ním milostiwě naložiti a jej z wězenie toho propustiti a pánem jeho milostiwým býti, žeby se ještě JKM^u i s dětmi swými hoditi mohl. A s tiem odešli zase od pána k JKM^u, a powěděli JKM^u odpowěd páně nahořepsanú. I přišli po druhé tíž páni, jmenowitě knieže Pawel a pan

Meinhart od KM^u prawiece, že JKM' swých služebníkuow žádných nešacowal, aniž ho také šacowati chce, než že se s ním chce súditi.

Na to jim pán odpowěd dal takto: „Nerádbych se s pánem swým súdil, ale poněwadž mne JKM' neráčí súdu zbawiti, k súdu státi chci tu, ku kterémuž súdu přísluším, před pány České a Morawské, JKM^u poddané". A s tiem ode pána k JKM^u šli.

Po třetie od krále JM^u přišli ku pánu prawiece, že JKM' s ním se již súditi nechce, než aby JM^u ty wěci oprawil; pakliby toho neučinil, tehdy ho schowati chce tu, kdež swětla nespatří.

B.

(Psaní páně Bohuslawowo k biskupu, jak se zdá, Waradinskému.)

Najduostojnější knieže a pane! Jakož mi Waše Milost wzkázala, žeby KM' Wašie Milosti prawil, žebych já JM' z toho, z čehožby mě JM' winiti ráčila, práw býti nechtěl, ani k súdu státi chtěl: i s JM^u jakožto pánem swým nerádbych se také súdil, než prosil sem pokorně, aby mi ráčil winu powědieti, a mě sám ráčil o to slyšeti. A jestližebych se byl JM^u z kterékoliwěk winy slušně a w prawdě wywesti nemohl, w tom aby kázeň i wšecka oprawa při JM^u byla wedle mého prowiněnie. Toho jest přijieti neráčil. A co jest JM' žádala, to WM^u teď dole psáno posielám, i swú odpowěd na žádost JM^u.

Králowská Milost wzkázal mi jest najprwé po Duchkowi, že mi JM' súd osaditi chce, a pod súdem mne winiti chce, a ty winy před súdem powědieti, kteréž ke mně má.

Na to jsem já JM^u zase po Duchkowi wzkázal, poněwadž jináč neráčí, než se mnú swým poddaným se súditi, že doufám pánu bohu, žeť toho newiem, abych proti JM^u byl tak welice winen, abych se měl súdu báti. Než že JKM^u prosím, aby mi ráčil súd pány Českými osaditi, kteříž se JM^u přídržie, a pakli neráčí, ale pány Morawskými, kterýchž práwa a swobody jednostajné jsú s Českými; neboby mi to těžké bylo, aby mne páni Uherští Jich Milosti súditi měli, ježto práwa a swobody Jich Milostí s našimi se nesrownáwají; w tom Jich Milostí k žádnému zlehčení nemluwě, než z té příčiny, že já z swobod a práw Českých, kteréž jsem já země také jeden pán, wystúpiti nechci, nebo jest nás tak JKM' slíbila při těch swobodách zachowati, jakož pak WM' dobře o tom wiete. Prosil sem JKM^u, aby mě ráčil při tom zachowati, jako pán náš milostiwý. W tom jest mě uslyšeti neráčil, a postawil mne před pány Uherské.

Item, když sem před pány stál, mluwil jest JM' skrze mistra Petra prokuratora swého dlúhými slowy, než k tomu rozumu, že mi ráčí to zjewiti, proč mne jieti kázal, a ty wšecky winy před pány powědieti, abych JM^u před pány Jich M^{ti} práw byl,

Na to jsem JKM^{ti} túž odpowěd dal, jakož swrchu psáno stojí, připomínaje pánuom Jich Milosti swobody naše, a že tak súdu státi neodpieram, tu kdež státi mám, před pány Českými, JKM[ti] poddanými; a neráčíli toho, ale před pány Morawskými, JKM[ti] poddanými, pánuom Uherským k žádnému polehčení. Než prosil sem Jich Mil., aby se ráčili přičiniti ku pánu mému králi, aby mě při tom ráčil zuostawiti a mé slušné podáwanie přijieti.

Na to jest mistr Petr dále od krále mluwil, že JM[t] mě od žádných swobod králowstwie Českého tisknúti neráčí, neb mě z takowé wěci winiti ráčí, totižto žebych byl učinil proti JMK[ské] cti a duostojenstwí.

K tomu sem powěděl, že pánuow Jich Milosti ani rad krále Sicilského w ničemž nehaním, ale poněwadž jest takowá weliká wěc, kteráž ne statku mého, ale cti mé dotýká, že mi jest toho potřebie, abych přátely swé při tom jmieti mohl, a že k takowé wěci odpowědieti hotow nejsem; než že wždy JM[ti] prosím, aby mi toho přieti ráčil, a mne wedle swobod našich před pány swého králowstwie Českého postawiti ráčil, a já abych o takowú wěc mohl s sebú swé přátely jmieti, a že to JM[t] shledati má, že jsem takowú měrú křiwě osočen JMK[ské]. I potom jsem pánuow Jich Mil. prosil, aby mně ráčili w tom swé naučenie dáti, jestliže se k čemu neslušnému poddáwám, že wšecko učiniti chci, což mi Jejich Mil. rozkáže. Jich Milost ani k tomu, ani k jinému jednoho slowa powědieti neráčili, a mě před Jich Mil. w tom wzali a pryč wedli do toho wězenie na weliký palác. Protož WM[ti] prosím, jako swého milostiwého pána, abyste ráčili w tom znáti již, jestliže se čeho nesprawedliwého chytám a k čemu neslušnému podáwám.

C.

Najduostojnější knieže a pane muoj milostiwý! Jakož WM[ti] tajno nenie o wálce, kteráž již dlúhé časy stojí, a byla jest o wieru křesťanskú, a já také jakožto jeden pán koruny České a poslušný wždy kostela Římského jměl sem se w té wálce prwé i potom za krále pána našeho milostiwého, jakož na dobrého křesťanského pána příslušie, hrdla swého, statku i přátel nelitujiec. A teď nynie KM[t], pán muoj milostiwý, ráčil jest mě w swú nemilost a w swé wězenie wzieti, ježto doufám pánu bohu, kdož mi jest tu nemilost od JKM[ti] zjednal, že se to buohdá shledá bez mé winy, jakž jsem obeslán i jat. Jak se ta wěc děje, nepochybuji, že WM[t] toho prwé zprawen jest. I prosím WM[ti], jakožto pána swého milostiwého, že ráčíte před KM[ti] za mě přímluwu a prosbu učiniti, aby JMK[t] swú nemilost ráčila ode mne odwrátiti, a mne z toho wězenie propustiti. Pakliby JMK. neráčila, ale aby před pány Českými a Morawskými JM[ti] poddanými ráčil mě k práwu postawiti; a seználi se w prawdě která wina na mně, bude mne JM[t] kázati a trestati, jako pán muoj milostiwý; pakli winen nebudu, buohdá JKM[t] dá mi mé newiny požiti. WM[ti] prosím, že ráčíte pán

muoj tak milostiwý býti, a o tuto wěc před Králowskú Milostí swú pilnost ráčíte jmieti; a toho já WM^u^ i s swými přátely mieniem zasluhowati.

D.

Najduostojnější otče a pane muoj milostiwý! Porozuměl sem, žeby Králowská Jasnost WM^u^ prawil, žebych já k súdu státi nechtěl: chtěl jsem státi, i chtělbych před pány Českými a Morawskými JKM^u^ rád práw býti. I WM^u^ wždy prosím, jako pána swého milostiwého, že se ráčíte před Králowskú Jasností ještě přimluwiti a prosbu učiniti, aby JKM^t^ ráčil semnú milostiwě naložiti a mne propustiti. Pakliby JKM^t^ wždy bez súdu býti neráčil, ale chci JKM^u^ před pány Českými i Morawskými JMK^u^ poddanými práw býti, jakožto jeden pán Český. Také když jsem před pány Uherskými stál, podal jsem se k té wěci: měllibych se k čemu wiec podati, nežli podáwám, aby Jich Mil. ráčili mi to powědieti. A Jich Mil. neráčili nic na to odpowědieti, než w té mieře weden jsem do wězenie na weliký palác.

44.

Kozel z Kladrub panu Hynkowi ze Šwamberka zpráwu činí, kterak otec jeho pan Bohuslaw w zajetí na zámku Diósdieru w Uhřích chowán jest.

W Budíně, 1478, 21 *Mai. (Rkp. Březan.)*

Urozenému pánu, panu Hynkowi ze Šwamberka a na Boru, pánu mému milostiwému.

Služba má napřed WM^u^, urozený pane, pane muoj milostiwý! Rač WM^t^ wěděti, že sem přijel na Diósdier tu neděli na swatú trojici. Chtě ku pánu JM^u^, poslal sem k purkrabí, prose ho, aby ke mně šel. I přišel ke mně, i prosil sem ho, aby mi odpustil při pánu JM^u^ býti, a prawě jemu, že sem na jiných zámciech JM^u^ byl, a nebránili mi. I řekl mi purkrabie: „milý přieteli! já toho udělati nesmiem pro syna páně, pana Andreáše; i wznesu já to na JM^t^.“ I šel k němu nahoru, i přišel ke mně zase do hospody, prawě, že „toho pán muoj udělati nechce, než kázal tě zawázati slibem, aby z hospody nikam newycházel.“ I zawázal mne, a já sem slíbil, i opět sem prosil purkrabie, ale aby mně odpustil s panem Andreášem mluwiti, a že k JM^u^ mám list. I řekl mi purkrabie: dám tu wěc pánu mému znáti. I přišel zase, i řekl mi, že semnú mluwiti nechce, než abych mu list poslal. I poslal sem mu list, i opět přišel zase purkrabie, a prawě: co jest w listu psáno, že toho udělati nemuože. I řekl sem purkrabiemu: milý pane purkrabie! poněwadž mi ku pánu mému nedáte, ale prosím Wás, pusťte mě, ať mu jediné dodám sukni, čechel, čepice, rúchu, hřeben, boty, střewiece a něco peněz; nebo wiete dobře, žeť nemá než toliko čubku a rubášek malý, a žádného penieze. I šel s tiem opět nahoru ku

pánu swému, i přišel zase ke mně, i řekl ke mně: tak prawie pán muoj, že jest mu dal swé paní dwa čechly udělati s zlatem, a čubu čistú, a že mu jest jeden čepec udělala, a také že má šewce swého, a co mu jest potřebie peněz, deset neb patnáct zlatých, puojčím mu; buohdá buda prázden, dáli mi, wezmu; pakli mi nedá, ale buoh daj zdráw byl. I prosil sem purkrabie: prosím wás, milý pane purkrabie, proto dodajte pánu mému těchto šatuow a některý zlatý. I řekl mi: šatuow mu dodám, ale zlatého žádného pod přísahú newezmu, nebo JM[u] zjednáme, budeli mu potřebie. A prawil mi také purkrabie, že král přikázal, aby pána počestně chowali, a dáwali JM[u] za stolem sedm neb osm krmí wždy; a sedá za stolem wedle panie toho pána, a dcera s druhé strany. I řekl sem purkrabiemu: Milý pane purkrabie! poněwadž mi ku pánu mému nedáte, ani mi s ním mluwiti, ale prosím wás pro boha, powězte mi, kterak se JM[t] má, zdráwli jest, čili u wěži sedí, čili w železiech? I spěl ruce, a přisahal mi, že jest zdráw a swobodně chodí, a že mu jest dán sklep čistý, w němž král sám léhal, a lože čisté, polštář a podušky tafetowé; a z toho sklepa jde se na čistý palác, i tu se JM[t] prochází, a wyhledění weselé má, a u swaté mše býwá každý den, a do lázně kdy chce jde, a do městečka do kostela; item k mnichuom chodí. A také sú mně prwé prawili, než sem s purkrabiem mluwil, že sú JM[t] widěli w kostele a w lázni. A prawil mi také purkrabie, že sobě nic tak welmi nestýská o to wězenie, než toliko že řieká, že „pan Hynek a panie má a děti moje a moji dobří lidé newědie, kde jsem a kterak se mi děje“. A s tiem hned purkrabie kázal mi pryč jíti, a dal mi wuodce a pečet swú k richtáři do města puol míle od Diušdiera, aby mi dobrú wuoli ukázal, a aby mi wuoz zjednal za mé penieze. A tak sem se zase do Budína dal wézti we dne i w noci. Protož milý pane Šwamberče! neračte WM[t] sobě stýskati, buď pokoj neb nepokoj, JM[t] buohdá wždy prázden bude bezewšie škody. A na pana Jaroslawa a na pana Wáclawa (Boskowce) král hněwá se. Než wždy ještě čekají, chtiec o pána mluwiti. A jakž brzo odbude trhuow a rotmeistruow, tak hned po pana JM[t] chce poslati, aby ho zase přiwezli do Budína, a tu s JM[u] chce mluwiti milostiwě. A nowin WM[u] takowých newiem, než Hošťálek s jinými, co sú měli s ciesařem a s králem činiti za službu a za škody, těch král odbyl, má jim dáti w Prešpurce 17 zlatých; a jiní rotmistři ještě wšickni čekají božieho smilowánie. A s Turky ještě konec nemá, ani jmieti bude. Dán na Budíně, we čtwrtek den božieho těla. A pánuow Plzeňských a Budějowských odbyl, dal jim po 24 zlatých. A paní Milosti také sem dal to znáti.

Kozel z Kladrub,
komorník páně.

45.

Hynek ze Šwamberka panu Wokowi z Rosenberka o Bawořích autok do Čech strojících wěděti dáwá.

Na Boru, 1479, 14 *Jun. (Rkp. Březan.)*

Wězte pane bratře, žeť sú se Němci dwú neb tří kniežat lidé silně sebrali, a na hotowě ještě wždy jsú, a newiem, co s tiem mienie. Než přišly mi některé wýstrahy, abych se před nimi opatrowal; a pan Burian šwagr muoj milý w swém odjezdu poručil mi swé zámky, ježto, by jim ta potřeba přišla, rowně bych též wzhuoru byl, jako pro swé dědičné lidi w tomto jeho odjezdu. Datum Bor, feria 2da ante Viti, anno 1479.

B. VI.

AKTA WEŘEJNÁ I SNĚMOWNÍ W KRÁLOWSTWÍ ČESKÉM od r. 1432 do 1439.

1.

Obecné prowolání sněmu ke dni 10 Febr. 1432 w Praze.

Bez datum. (Z kopie w archivu Třebonském.)

„Prowolánie.“

Z wuole a z přikázanie wšech obcí k zákonu božiemu přichylných, dwanácte jmi wolenými a wydanými pro chwálu boží a pro obecné dobré, sněm obecný jsú dožili w Praze wšem obcem k zákonu božiemu přichylným w tu neděli prwní po sw. Dorotě. Protož wšichni páni, rytieři, panoše, zemané a města wšech obcí k zákonu božiemu přichylných, jimž jest chwála boží a obecné dobré milo, aby k tomu dni byli konečně bez meškánie; pakliby kto meškal a k tomu dni nebyl, tomu chwála božie ani obecné dobré by milo nebylo.

It. ktožkoliwěk z obcí k zákonu božiemu přichylných k tomu sněmu jeliby do Prahy, aby ižádný jeden na druhého nesahali, aniž sobě překáželi nižádnú měrú. Pakliby kto proti tomu učinil, a k tomu sněmu komu jeti překážel swéwolně, tenby to učinil proti wšem obcem, a k takowému má hledieno býti, jako k rušiteli obecného dobrého, k hrdlu jeho i k statku. Také aby ižádný w zákoně božím odpočíwající jeden na druhého mocí nižádnú na se nesahali: než ktož má s kým co činiti, aby wedle swolenie obecného a wšech obcí sebe práwem hledali před súdcemi ode wšech obcí wydanými.

2.

Poslowé králowstwí Českého w Basilei oznamují stawům Českým, že s posly od koncilium wydanými na sněm ke dni S. Trojice do Prahy přijedau, kleitůw pro posly potřebných žádajíce.

W Basilei, 1433, 2 *Apr. (Z rkp. Třebon. A.* 16, *l.* 261.*)*

Služba naše, zmužilé udatnosti mužie, a bratří nám w pánu bohu najmilejší! Slyšiece o wašem zwitězení nad nepřátěly božími skrze zewnú pomoc božskú, welice tiem pána boha chwálèce jsmy obdarowáni *(sic)*. Také žádajíce wás wěděti o našem bytu w Basilii, na wědomí wám dáwámy, že po mnohém rozjímání a písem s obú stranú při našich čtyřech artikulích kladení, kdežto anděl boží z obdařenie swrchnieho přislán jest, nám pomoc dáwaje, tak že prawdě strana odporná, kterúž před bohem jmámy, nic jest učiniti nemohla; a mezi wšemi začatými, a těchto dní, kteréž jsmy w Basilii byli, jednanými a pósobenými, některé wěci od koncilium jsú nám podány, jichž nám nezdálo se za podobné bez wás konati a s nimi owšem zawřenie učiniti. A koncilium znamenaje to, podalo nám, žeby swé posly s námi do Čech k sněmu obecnému s plnú mocí k konání těch i jiných wěcí, w duchowenstwí což jest, a k konečnému zawření, na obecný sněm pod klejty wašimi chtěli wyslati, aby na tom sněmu, moc plnú od koncilium wšeho majíce, jednotu sčastnú a upokojenie králowstwie našeho se wšemi okolními zeměmi podlé pána boha a zákona jeho swatého mohli zespolka s wámi zawřieti, a cožť jest prawdy a chwály boží, tomu miesto dáti. A my jednosworně poslowé wšickni a jednostajným swolením, naděúlte se z toho, z jistých powah a znamení, mnoho dobrého, swolili smy k jich jízdě s námi do Čech, jenž ten úterý prwní po welice noci již z Basilije do Čech bohdá pojedem, posly od koncilium znamenité a wážné na obecný sněm, kterýž na den swatej Trojice najprw příščie w Praze městě uložili a s koncilium tak umluwili, s sebú wedúce. Protož wás s pilností prosímy, abyšte bez meškánie klejty w tuto formu, kterúž wám posielámy, poslóm swrchujmenowaného koncilium zjednali, a je proti nám do Chba wyslali, tak abychom my w klamu před takými lidmi, jenž sme jednostajně wšickni za takowé klejty spolu slíbili, nezuostali. A také aby bez prodléwánie a s drahými náklady proti těm poslóm wysláno nebylo; nebo my sami je budem moci prowoditi s boží pomocí, jestliže klejty nebudete meškati. Také prosíme již, wzkazujte, komuž má wzkázáno býti w Čechách i po Morawě, ať na sněm ke dni položenému i s swými kněžími do Prahy se sjedú, a což wšech dotýká, ať wšichni radie, a konec biedám rozličným a mnohým nátiskóm, pójčli milý pán buoh, ať již učiní. Ale i na cestě i w Basilii wšudy k waší cti řádně a poctiwě nám sú se ukazowali; i zdáť se hodné a podobné, aby wy i my k jich poslóm tak zjednali a to opatřili, aby se k nim lidé poctiwě měli. Již z daru božieho, čehož druhdy Čechowé žádajíce řiekali, aby

koncilium přijelo, w rukú budú jmieti; nebo s plnú mocí od koncilium jich poslowé do Čech pojedú. Ale žeť o weliké wěci, na něž sú obce nákladuow mnoho učinily, se píše, welikú pilnost přičiňte a snažnost mějte k skonání toho, což wám tiemto listem wzkazujem; ať tak se koná začaté dobré a neprodléwá; za to wás s welikú pilností prosímy. Chtělibychom rádi, aby taká pilnost byla k sjezdu na sněm, aby což móž najwiece w hromadu se jich sebralo a na sněm sjelo, nebo weliké wěci mělyby se, budeli pán buoh ráčiti, již konati a zespolka zawierati. Datum Basiliae, fer. V^ta^ ante Domine ne longe, anno Domini MCCCCXXXIII.

Wilém Kostka z Postupic. Kněz Prokop, zpráwce obce Táborské polem pro jméno boží pracujície.

3.

Císař Sigmund stawům Českým na sněmu shromážděným radost swau jewí nad nadějným jejich jednáním s koncilium Basilejským.

W Římě, 1433, 6 *Jun.* (*Z téhož rkp. l.* 260.)

My Sigmund, z božie milosti Římský ciesař, po wše časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský ꝛc. král, wzkazujem wšem urozeným pánuom, rytieřuom, panošem, a poctiwým mistróm Pražským, kněžiem, městóm, hauptmanóm, wojskám i wšem městóm a obcem králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, milost naši ciesařskú: dáwajíce wám wěděti, že jsme zpraweni, že waši poslowé w tom swatém zboru Basilejském, pánu bohu děkujíce, plné, laskawé a přízniwé slyšení měli, tak že jsú wděčně a dobrotiwě odtud jeli; a také, že ten swatý zbor k tomu sněmu, ježto na swatú Trojici jmáte jmieti a položili ste, swé duostojné posly, biskupy, preláty a doktory poslal mezi wás; a že jest dobrá naděje, že, ač bóh dá, wšeckny wěci k chwále boží a k upokojení té země a k welebení koruny Českej k dobrému konci přijdú. Kteréž jsme wěci srdečně rádi slyšeli, a nikdy nám w mnohých létech tak milý a weselý den nepřišel; neb sme toho, jakožto dědic a přirozený pán té země, wždy žádali a o to ustawně stáli a pracowali, jakožto jest wám to swědomo, a že toho písmem netřeba rozšířiti. A by tomu byl pán buoh ráčil, bylibychom rádi tu w Basilii přitom byli, a k tomu k té koruny a k waší cti wšicknu snažnost přičinili. Wšak jest to nemohlo býti, pro přepilné a weliké wěci Říšské, ježto sme zde činiti měli; ale již smluwiwše se úplně s swatým otcem, našiem papežem Eugeniem, který jest nás na den swatého Ducha zde w Římě slawně korunował k Římskému císaři, i nám takowú čest, lásku a přiezeň ukázal, také o tu při toho swatého zboru, s kterýmž jest w róznici byl, že milému pánu bohu ufáme, že wěční přátelé budem. A také sklidiwše poctiwě naše wěci Říšské, kteréž sme činiti měli, již s božiem a s Jeho Swatosti požehnáním zase domuow a buohdá upřímo do

Basilii pojedem; pro nižádnú wěc wíce, než abychom k těm wěcem koruny České raditi a pomoci mohli, jakož sme toho wždy žádali z přirozené powinnosti. Protož od wás žádáme, prosíme a napomínáme snažně, abyšte před sě wzali, kterak ta welebná koruna až do sie chwíle přewelikė záhuby měla, i také wšeckny okolnie země, co se morduow, pálenie, lúpežów a welikých neřáduow stalo a ještě stáwá, a také wážili, žeby již čas byl nad ní se slitowati, a zwláště w tom žádaném a šťastném času, w kterémž nás pán buoh s tím swatým koncilium obdarowati ráčil; a swé posly abyšte zasě tam poslali s plnú mocí, aby ten dobrý počátek mohl k řádnému konci přiweden býti, jakož pánu bohu ufáme, že se to stane. A my také tam k wám pospiešíme, jakož sme to wždy bez litowánie učinili, že milému bohu ufáme, že wšeckny wěci k dobrému přijdú, a že se buohdá wesele domuow wrátíte a bohu děkowati budete. Datum Romae, sabbato in vigilia S. Trinitatis, anno domini MCCCCXXXIII, regnorum nostrorum Ungariae XLVIII°, Bohemiae XIII, sacri imperii I.

4.

Prwní námluwy kompaktat Českých s posly zboru Basilejského, w Praze na sněmu Swatomartinském r. 1433 učiněné, latině a česky.

W Praze, 1433, 30 Nov. a násl. (Z několika starých rkpp.)

Cedule A.

In nomine domini Jesu Christi. Haec, quae infra scripta sunt, per gratiam sancti spiritus concordata sunt inter legatos sacri generalis concilii Basiliensis et generalem congregationem inclyti regni Bohemiae et marchionatus Moraviae in civitate Pragensi:

We jméno pána našeho Jezu Krista. Tyto wěci, kteréž w dole psány jsú, skrze milost ducha swatého smluweny jsú mezi posly swatého zboru Basilejského a obecním sněmem welebného králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyrstého třidcátého třetieho, w městě Pražském:

1. Primo, dicta congregatio nomine dictorum regni et marchionatus, et pro ipso regno et marchionatu, omnibusque ac singulis eorundem regni et marchionatus, qui sunt de parte ipsorum, recipient et acceptabunt et facient bonam, firmam et perpetuam pacem et ecclesiasticam unitatem, quam profitebuntur et firmabunt debito modo.

1. Najprwé řečený sněm jménem řečených králowstwie a markrabstwie, a za to králowstwie a markrabstwie, a za wšecky a za každého z nich téhož králowstwie a markrabstwie, kteříž jsú s jich strany, přijmú a oblíbie i učinie dobrý, pewný a wěčný pokoj a kostelnú jednotu, kterúžto wyznají i utwrdie slušným obyčejem.

Quo facto dicti legati auctoritate dicti concilii admittent et recipient dictam pacem et unitatem, et pronuntiabunt pacem generalem universi populi Christianorum incolis et habitatoribus dictorum regni et marchionatus, tollent omnes alias censurae et plenariam abolitionem facient. Et mandabunt universis et singulis Christi fidelibus, quod nemo deinceps dictum regnum et marchionatum propter praeterita infamare praesumat, nec ipsos aut eorum incolas invadere vel offendere, sed cum eis Christianam pacem servent, ipsosque tamquam fratres eorum, tamquam videlicet matris ecclesiae filios reverentes et obedientes, habeant et fraterna dilectione contractent.

2. A to když sě stane, řečení poslowé řečeného zboru oblíbie a přijmú řečený pokoj i jednotu, a ohlásie pokoj obecný wšeho lidu křesťanského s obywateli a přebywači řečených králowstwie a markrabstwie, zdwihnú wšecky súdy, klatby a plné stawenie učinie; a přikáží wšem křesťanóm a každému, aby žádný potom řečeného králowstwie a markrabstwie pro minulé wěci nesměl haněti, aniž na ně neb na jich obywatele nesahal neboli jim škodil, ale jim aby křesťanský pokoj zachowali a je jakožto bratří swú, swaté totiž matky cierkwe syny poctiwost zachowáwajície a poslušné, měli a bratrským milowáním s nimi nakládali.

Circa materiam primi articuli, quem ambasiatores dictorum regni et marchionatus obtulerunt sacro concilio sub hac forma: „quod communio divinissimae eucharistiae utilis et salubris sub utraque specie, scilicet panis et vini, universis Christi fidelibus in regno Boemiae et marchionatu Moraviae et locis eis in hac parte adhaerentiam constitutis, per sacerdotes libere ministretur“, est hoc modo concordatum: quod dictis Bohemis et Moravis suscipientibus ecclesiasticam unitatem et pacem realiter cum effectu, et in omnibus aliis, quam in usu communionis utriusque speciei, fidei et ritui universalis ecclesiae conformibus, ille et illi, qui talem usum habent, communicabunt sub duplici specie cum auctoritate domini nostri Jesu Christi et ecclesiae, verae sponsae ejus; et articulus ille in sacro concilio discutietur ad plenum, quo ad materiam de

3. Při položení prwnieho artikule, kteréhož jsú poslowé řečených králowstwie a markrabstwie podali swatému zboru w této způsobě: *aby přijímánie přebožské swátosti těla a krwe božie užitečné a spasitedlné pod obojí způsobú, totiž chleba a wína, wšem křesťanóm w králowstwie Českém a markrabstwí Morawském, a na miestech jich ktež sě w té straně přidržie bydlejícím, skrze kněžie swobodně bylo podáwáno*, takto jest smluweno: že řečeným Čechóm a Morawanóm, přijímajícím kostelní jednotu a pokoj práwě a w skutku, a we wšech wěcech jiných krom obyčeje přijímánie pod dwojí způsobú, u wieře a obyčeji obecné cierkwe sjednaným, ten a ti, kteříž takowý obyčej mají, přijímati budú pod obojí způsobú moci pána našeho Jesu Krista a cierkwe prawé choti jeho; a ten artikul w swatém zboru bude rozjímán doplna, jelikožto o přiká-

praecepto, et videbitur, quid circa illum articulum pro veritate katholica sit tenendum et agendum pro utilitate et salute populi Christiani. Et omnibus mature et digeste pertractatis, nihilominus si in desiderio habendi dictam communionem sub duplici specie perseveraverint, hoc eorum ambasiatoribus indicantibus, sacrum concilium sacerdotibus dictorum regni et marchionatus communicandi sub utraque specie populum, eas videlicet personas, quae in annis discretionis constitutae, reverenter et devote postulaverint, facultatem pro eorum utilitate et salute in domino largietur; hoc semper observato, quod sacerdotes sic communicantibus semper dicant, quod ipsi debent firmiter credere, quod non sub specie panis caro tantum, nec sub specie vini sanguis tantum, sed sub qualibet specie est integer totus Christus.

4. Legati sacri concilii per suas literas auctoritate sacri concilii mandabunt universis et singulis, cujuscunque status aut conditionis existant, ut dictis Bohemis et Moravis, utentibus dicta communione sub duplici specie, nemo audeat improperare, aut eorum famae aut honori detrahere; et hoc idem faciet sacrum concilium, quando concessionem libertationis faciet memoratam.

5. Circa materias trium articulorum sequentium per praefatos legatos sacri concilii dictum est in forma sequenti: quoniam circa doctrinam veritatis katholicae sic sobrie et caute incedendum est, maxime a sacro generali concilio, ut veritas declaretur verbis sic ordinate conceptis, ut nulli sit in futurum offendicu-

zanie, a bude nahlédnuto, co při tom artikulu za prawdu křesťanskú má držáno býti a učinèno ku požitku a spasení lidu křesťanského. A když wšecky wěci wážně a s rozmyslem rozjímány budú, přes to ač w žádosti jmènie toho přijímánie pod dwojí zpósobú setrwají, to jich poslowé když okáží, swatý zbor kněží řečených králowstwie a markrabstwie, aby podáwali lidu pod obojí zpósobú, tèm totiž osobám, kteréž w létech rozomných jsúce, poctiwě a nábožně žádalyby, moc k jich požitku a spasení w hospodinu dá; a to wždy aby zachowáno bylo, aby kněžie tak přijímajícím wždycky prawili, že oni mají pewně wěřiti, že pod zpósobú chleba ne tělo toliko, ani pod zpósobú wína krew toliko, ale pod každú zpósobú jest celý a plný Kristus.

4. Legatowé swatého sboru listy swými mocí swatého zboru přikáží wšem a každému kteréhožkoli stawu neb řádu byliby, aby řečeným Čechóm a Morawanóm, požíwajícím řečeného přijímánie pod dwojí zpósobú, ižádný nesmèl porokowati, neb jich slowútnosti nebo cti utrhati; a totéž učiní swatý zbor, když pójčenie swobody učinie napřed jmenowané.

5. Při položení tří artikulów potomních od napřed řečenýcl legátów swatého zboru powědieno jest w zpósobě nížepsané: že při naučení prawdy křesťanské tak střiezliwě a opatrně má uházieno býti, najwiece od swatého obecného zboru, aby prawda byla wylíčena slowy tak řádně zpósobenými, aby nižádnému w budúcie

ıbi possit inpingere et habere occa-
a erroris; et ut verbis utamur beati
i, ne aliquid per obscuritatem in cap-
ı contineat.

Circa materiam de cohibitione et cor-
ne peccatorum, in qua posuistis ar-
n sub his verbis: „*omnia peccata
lia, et praesertim publica, per eos,
m interest, rationabiliter et secun-
egem dei cohibeantur, corrigantur
ninentur*“, ecce verbum „*per eos,
m interest*“, nimis est generale, et
esse offendiculum; et juxta scrip-
sententiam non debemus ponere of-
ulum ante coecum, et claudendae sunt
, ne bos vicini ibi laedatur, omnis-
talis occasio tollenda est. Dicimus
quod secundum scripturae sacrae
tiam, sanctorumque documenta doc-
, sic katholice est tenendum: quod
peccata mortalia, praesertim publica,
m rationabiliter fieri potest, secun-
egem dei et sanctorum patrum in-
sunt cohibenda, corripienda et eli-
da; potestas autem puniendi crimi-
non ad privatas personas, sed ad
ntummodo pertinet, qui jurisdictio-
abent in eos fori, distinctione juris
titiae ordine observatis.

Circa materiam de praedicatione verbi
qua posuistis articulum hoc tenore:
' *verbum dei a sacerdotibus domini
itis idoneis libere ac fideliter pre-
r*“; ne ex verbo „*libere*“ sumere-
casio vagae et dispendiosae liberta-
am nec vos, ut saepe dixistis, in-
s, circumstantionandum est. Dici-
quod secundum scripturae sacrae

časy nebyla urážka, kdeby sě mohl uraziti a mieti příčinu bludu; a abychom slow užíwali swatého Isidora, aby nic zatměním ku polapení nedržala.

6. Při položení o stawowání a tresktání hřiechów, w němžto položili ste artikul těmito slowy: *wšickni hřiechowé smrtedlni a zwláště zjewní skrze ty, na kteréžto slušie, rozomně a wedle zákona božieho buďte stawowáni, tresktáni a wypleni.* Ai slowo, *na kteréžto slušie,* příliš jest široké, a mohlaby býti urážka, a wedle rozuma písma swatého nemáme klásti urážky před slepým, a zahraženy mají býti jámy, aby wuol bližnieho tu sě neurazil, a wšecka takowá příčina má býti odjata. Protož prawíme, že wedle rozomu písma swatého a swatých doktorów naučenie, takto křesťansky má býti držáno: že wšickni hřiechowé smrtedlní, a zwláště zjewní, jakož rozomně muož býti, wedle zákona božieho a swatých otców ustawenie mají býti stawowáni, tresktáni i wypleni; ale moc mstěnie nad hřiešníky ne obecným osobám, ale na ty toliko přislušie, kteříž mají moc práwa nad nimi, duchowní nad duchowními, swětští nad swětskými, práwa a sprawedlnosti řádu s zachowáním.

7. Při položení o kázaní slowa božieho, kdež ste položili artikul takto držící: „*aby slowo božie od kněží božich a jahnów hodných swobodně a wěrně bylo kázáno*“, aby ze slowa *swobodně* nebyla wzata příčina rozpustilé a škodné swobody, kteréž ani wy, jakož ste častokrát řiekali, nemieníte, ohraženo buď. Dieme, že wedle rozumu zákona božieho, a swatých doktorów na-

sententiam, sanctorumque documenta doctorum, sic katholice est tenendum: quod verbum dei a sacerdotibus domini et levitis ad hoc idoneis, et per superiores, ad quos pertinet, approbatis et missis, libere, non tamen passim, sed ordinate et fideliter praedicetur, salva auctoritate pontificis, qui est praeordinator in cunctis, juxta sanctorum patrum instituta.

8. Circa materiam articuli ultimi, sub his verbis expressi: *„non licet clero tempore legis gratiae super bonis temporalibus seculariter dominari"*: meminimus, quod dum in sacro concilio super hoc disputatio ageretur publica et solemnis, ille, qui ad disputandum per sacrum concilium exstitit deputatus, duas conclusiones posuit sub hiis verbis: prima, quod clerici non religiosi, seu qui voto se ad hoc non obligaverunt, licite possunt habere et possidere quaecumque bona temporalia, hereditates paternas aut aliorum, si eis relinquantur, et alia bona juste acquisita ex causa donationis vel alterius liciti contractus vel arte licita; secunda, quod ecclesia potest licite habere et possidere bona temporalia, mobilia et immobilia, domos, praedia, villas, oppida, castra, civitates, et in eis habere privatum et civile dominium. Ille siquidem, qui ex vestris ambasiatoribus disputabat, concessit easdem, dicens, illas sensui sui articuli bene intellecto non contradicere, cum ipse articulum suum intellexerit de dominio civili formaliter intellecto. Ex quo et aliis satis posset intelligi, quod verba *„seculariter dominari"* in praeinserto articulo posita, ad aliquem specialem dominandi modum vel usum vi-

učenie, takto křesťansky má držáno býti: že slowo božie od kněží božích a jahnów k tomu hodných a skrze wyšších, k nimžto přislušie, zkušených a poslaných, swobodně, a wšak ne wšudy, ale zřiezeně a wěrně buď kázáno, bez úrazu moci biskupowy, kterýž jest ředitel prwní we wšech wěcech, wedle swatých otców ustawenie.

8. Při položení artikulu posledniebo, těmito slowy propowěděného: *„neslušie kněžstwu času zákona milosti nad zbožím časným swětsky panowati"*: pamatujem, že když w swatém zboru o tom bylo hádánie zjewně a slawně, ten kterýž k hádání od swatého zboru byl jest wydán, dwě řeči zawierajicie položil jest těmito slowy: prwnie, že kněžie ne zákonníci neb ti, kteřiž sú sě k tomu slibem nezawázali, slušně mohú mieti i držeti kterákoli zbožie časná, dědictwie otcowské aneb jiných, budúli jim ostawena, a jiná zbožie sprawedliwě dobytá, z příčiny dánie neb jiného slušného kúpenie neb slušným řemeslem dosežené; druhá řeč, že kostel muož slušně mieti i držeti zbožie časná mowitá i nemowitá, domy, poplužie, wesnice, městečka, hrady a města, a na nich mieti zwláštnie a swětské panowánie. Ten zajisté, kterýž z wašich poslów hádal sě jest, pójčil jest těch řečí, prawě, že ty řeči smyslu jeho artikulu dobře srozoměnému neodpierají; neb on artikulu swému rozoměl jest o panowání swětském během swětským swětsky wzatém. Z toho a jiných dosti móž rozomieno býti, že slowa ta *„swětsky panowati"* w předloženém artikulu položená, k některakému

...ur referri. Sed quoniam doctrina ec...e non est verbis ambiguis pertrac..., sed plane: propterea id, quod se...um legem dei et sanctorum docu...a doctorum katholice censendum est, ...nus exprimendum: videlicet praemis...luas conclusiones esse veras, quod...ecclesiastici viri bona ecclesiae, quo...sunt administratores, debent fideliter ...nistrare, juxta sanctorum patrum sa...ı instituta, ipsaque bona ecclesiae ab ...non debent injuste detineri vel oc...i.

Dicta vero congregatio declarationem ...rum trium articulorum, quae veritati ...s scripturae innititur, suscipit et ac...t. Verum quia circa ipsorum trium ...lorum materias nonnullis videtur ab...plures et deordinationes aliquas cur...est intentionis ipsius congregationis, ...super reformatione dictorum abusuum ...ordinationum intendit in sacro con...per suos ambasiatores instantiam et ...itudinem adhibere; et quod si quae singulares personae tales reforma...s vellent in sacro concilio promovere ..., debito et honesto, quod eis hoc li...it sit concessa facultas. Praefatis vero ...s sacri concilii hoc placuit, quoniam ...m concilium ad morum reformatio...intendit, et vult praestante domino ...m et sollicitudinem adhibere; ipsique ..., cum omnem bonam reformationem ...clesia dei fieri toto desiderio cupi...id omnia, quae bonam reformationem ...iae concernunt, adjutores et coope...s esse volunt et pollicentur.

zwláštniemu obyčeji panowánie neb požíwánie obracují sě. Ale že naučenie cierkwe nemá býti kladeno slowy mylnými, ale prostě: protož to, což wedle zákona božieho a swatých doktorów naučenie má křesťansky držáno býti, uložili sme wyřéci: totiž napřed položené dwě řeči zawierajicie že jsú prawé, a že duchowní lidé zbožím kostelním, kteréhož jsú wládaři, mají wěrně wládnúti wedle swatých otców spasitedlných ustanowenie, a ta zbožie kostelnie od jiných nesprawedliwě nemají býti držána aneb osobena.

9. A již řečený sněm napřed powěděných tří artikulów wyjádřenie, kteréž na prawdě písma swatého zakládá sě, přijímá a oblibuje. Ale že při položení těch tří artikulów některým zdá sě mnohá zlá požíwánie a neřády někteří ani běžie: jest úmysl toho sněmu, že pro naprawenie již řečených zlých požíwánie a neřádów, mienie w swatém zboru po swých poslěch snažnost a pečliwost přičiniti; a jestližeby které zwláštnie osoby o ta oprawenie chtěli w swatém zboru státi obyčejem řádným a poctiwým, aby jim to slušalo, a buď jim swoboda pójčena. A již řečeným legatóm swatého zboru to sě jest líbilo, neb swatý zbor k naprawenie mrawuow mieni a chce s pomocí boží pilnost a snažnost přičiniti; a ti legatowé, poněwadž wšeho dobrého naprawenie w cierkwi božie aby sě stalo celú žádostí žádají, ke wšem wěcem, kteréž k dobrému naprawení přislušejí, spomocníci i spolupracujície chtějí býti a slibují.

10. Tandem postquam per dei gratiam pro causis fidei cessabit omne bellum et erit pax bona, pro cujus conservatione debet adhiberi omnis diligentia, videtur valde expediens, quod etiam pro causis aliis, non concernentibus fidem, si quas habent cum circumstantibus vicinis, cessent omnes partes ab omni via facti, et de ipsis controversiis per dietas placiti vel alias, in sacro concilio vel extra, concordia amicabili, compositione vel judicio terminetur.

10. *(Chybí.)*

11. Pro firmitate et observantia pacis per dictos legatos sacri concilii dabitur omnis firma et procurabitur bulla concilii et mandata ipsius sacri concilii ad omnes principes et communitates circumstantes, et alia, quae necessaria fuerint et opportuna. Pro parte vero dictorum regni et marchionatus dabuntur literae cum sigillis firmis et munimentis opportunis, proclamabitur pax et servari mandabitur, et omnia alia fient, quae pro observatione dictae pacis et unitatis necessaria fuerint et opportuna [1]).

11. Pro potwrzenie a zachowánie pokoje od řečených legatów swatého zboru bude dáno utwrzenie a bude jednána bulla zboru a přikázanie téhož swatého zboru ke wšem kniežatóm a obcem okolním i jiné wěci, kteréž budú potřebné a hodné. A s strany již řečených králowstwie a markrabstwie budú dáni listowé s pečetmi utwrzenými a ohradami potřebnými, bude prowolán pokoj, a aby byl zachowán bude přikázáno, a wšecky jiné wěci stanú sě, kteréž k zachowánie pokoje řečeného a jednoty budú potřebné a hodné.

Cedule B.

In nomine domini nostri Jesu Christi, qui est amator pacis et unitatis populi

We jméno pána našeho Ježiše Krista, jenž jest milowník pokoje a jednoty lidu

[1]) W některých rkpp. (též u Cochlaea str. 274) dokládá se ku konci: Concordata et firmata fuerunt praemissa et suprascripta per plures magistros et sacerdotes a generali congregatione regni Boemiae et marchionatus Moraviae deputatos, ipsius congregationis nomine et mandato speciali, inter supra nominatos dominos legatos sacri concilii parte ex una, et dictam generalem congregationem parte ex altera, et per manuum stipulationem parte ex utraque cum verbali promissione super praemissis facta, in civitate Pragensi, in collegio dicto Collegium Caroli, anno domini MCCCCXXXIII, indictione XII, mensis vero Novembris die ultima, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri D. Eugenii divina providentia papae IV[ti] anno tertio, praesentibus ad haec providis et honestis viris etc. *(sic)*. »Hic est finis verorum et primorum compactatorum.«

iani: haec, quae sequuntur, concorsunt super aliquibus difficultatibus in et super capitulis pro pace et nuper oblatis et concordatis.

Primo, cum in tertio capitulo, inci„*Circa materiam primi articuli*", cetera sit sic scriptum et conclusum: dictis Bohemis et Moravis, suscious ecclesiasticam unitatem et pacem r et cum effectu, et in omnibus aliis, in usu communionis utriusque spe*idei* et ritui universalis ecclesiae conus", per verbum „*fidei*" ibi appointelligunt et intelligi volunt veriprimam et omnes alias credendas es, secundum quod manifestantur in ris sacris et doctrina ecclesiae sane ctis.

Item cum dicitur de ritibus univerecclesiae, intelligunt et intelligi voon de ritibus specialibus, de quibus ersis provinciis diversa servantur, sed ibus, qui communiter et generaliter divina servantur; et quod postquam e regni et marchionatus in univerhoc suscipietur, si aliqui in divilebrandis non statim suscipiant ritus, neraliter observantur, propterea non pedimentum pacis nec unitatis, nec ossit, tales non esse de regno vel ionatu; sed accedant ad sacrum con-Basiliense omnes, si voluerint, aut nomine omnium talium, et ibi hat facultatem proponendi et allegandi to et ordinato modo, quodcunque eis visum.

křesťanského: tyto wěci, kteréž sě píší dolejie, smluweny jsú pro některé nesnáze wzniklé w kapitulách o jednotu a pokoj před sím podaných a smluwených.

1. Najprwé, když w třetie kapitule, jenž sě počíná „*Při položení prwnieho artikulu*" mezi jinými wěcmi jest napsáno takto a zawřieno: „že řečeným Čechóm a Morawanóm, přijímajícím kostelní jednotu a pokoj práwě a w skutku, a we wšech wěcech jiných, krom w obyčeji přijímánie obé zpósoby, u wieře a obyčeji s obecnú cierkwí sjednaným", skrze slowo „*wiery*" tu přiložené rozumějí a rozuměti chtějí prawdu prwní a wšecky prawdy jiné, kteréž wěřeny mají býti, jakož oznamují sě w písmiech swatých a naučení cierkwe zdrawě srozomělých.

2. Také když sě die o obyčejích obecné cierkwe, rozomějí a rozomieno aby bylo chtějí, ne o zwláštniech obyčejích, z nichžto w rozličných krajinách rozličné wěci sě zachowáwají, ale o obyčejích, kteříž obecně a wšady při službě božie zachowáwají sě. A když jménem králowstwie a markrabstwie w obci to bude přijato, jestliže někteří při službě božie ne inhed přijmú obyčejów kostelních, kteříž sě obecně zachowáwají, proto nebuď překaza pokoji a jednotě, aniž bude moci řečeno býti, by takowí nebyli z králowstwie neb z markrabstwie; ale přijdú do swatého zboru Basilejského wšickni, ač kteří budú chtieti, aneb někteří jménem wšech takowých, tu budú moc mieti předkládati i dowoditi poctiwým a řádným obyčejem, cožkoli bude sě jim dobře zdáti.

3. Item dixerunt dicti legati sacri concilii, quod judex ille, qui nominatus et expressatus fuit in concordatis in Egra, fuit, est et erit judex in omnibus credendis et agendis in ecclesia sancta dei; et secundum illum sacrum concilium procedere intendit in omnibus, spiritus sancti gratia assistente.

4. Item quod ambasiatores dicti regni et marchionatus ad sacrum concilium deo propitio feliciter dirigendi, et omnes, qui de eodem regno vel marchionatu dictum sacrum concilium adire voluerint, secure poterunt et libere, ordinato et honesto modo proponere, quicquid difficultatis occurrat circa materias fidei, sacramentorum vel rituum ecclesiae, vel etiam pro reformatione ecclesiae in capite et in membris; et spiritu sancto dirigente fiet, secundum quod juste et rationabiliter ad dei gloriam et ecclesiastici status debitam honestatem fuerit faciendum.

3. Také řekli sú řečení legatowé sw. zboru, že súdce ten, kterýž jest jmenowán a wymieněn w smlúwách we Chbě, byl jest a bude súdce we wšech wěcech, kteréž mají býti wěřeny i činěny w cierkwi swaté božie; a wedle toho súdce swatý zbor mienı́ jíti we wšech wěcech, ducha swatého milostí přistojící.

4. Také poslowé řečeného králowstwie a markrabstwie do swatého zboru z božie milosti šťastně kteříž budú wysláni, a wšickni ktož z téhož králowstwie neb markrabstwie do řečeného swatého zboru budú chtieti přijíti, budú moci poctiwým a řádným obyčejem wyprawiti, cožbykoli nesnází sě nahodilo při wěcech wiery, swátostí neb obyčejów kostelních, neb také o naprawení cierkwe na hlawě i na údech; a ducha swatého zprawowáním stane sě, jakož sprawedliwě a rozomně k chwále božie a duchownieho stawu hodnú poctiwostí bude a má býti učiněno.

Cedule C.

In nomine domini Amen. Haec sunt responsa data per rev^{dum} in Christo patrem D. Philibertum episcopum Constantiensem provinciae Rothomagensis, ac vener. et egregios viros Johannem de Polomar, decretorum doctorem, archidiaconum Barchinonensem, Heinricum Tokke, in theologia magistrum, canonicum Magdeburgensem, et Martinum Bernerii, baccalarium formatum in sacra pagina, decanum Turonensem, legatos sacri concilii generalis, ad quaesita puncta seu dubia, per nonnullos venerabiles magistros et sacerdotes regni Bohemiae eis mota.

We jméno božie Amen. Tyto odpowědi dány jsú skrze duostojného w Kristu otce kněze Filiberta, biskupa Konstanského krajiny Rotomagenské, a poctiwé i wýborné muže Jana z Polomar, duchowních práw doktora, arcipřišta Barchinonského, Jindřicha Tokke, mistra w písmě swatém, kanowníka Magdeburského, a Martina Berneřowa, bakaláře w swatém písmě, děkana Turonského, posly swatého zboru Basilejského obecného, k otázaným kusóm nebo pochybujícím wěcem, skrze některé poctiwé mistry a kněžie králowstwie Českého jim hnutým.

Primo dixerunt, quod non est intentio sacri concilii, permittere communionem sub duplici specie permissione tolerantiae, vel sicut Judaeis permissus fuit libellus repudii; quia cum sacrum concilium viscera maternae caritatis exhibere Bohemis et Moravis intendat, non est intentionis concilii permittere tali permissione, quae peccatum non excludat, sed aliter elargiri, quod auctoritate domini nostri Jesu Christi et ecclesiae, verae sponsae suae, sit licita, et digne sumentibus utilis et salubris.

Item cum circa materiam de punitione peccatorum fuisset per dictos magistros et sacerdotes dictum, quod ex scripturis sacris habetur, quod interdum deus excitat corda privatarum personarum ad correctionem et punitionem peccatorum, et sic videretur licere inferioribus corrigere suos superiores et punire: responsum est, ostendentes textum sancti Augustini (in decretis XXIII, q. fi.): „Qui percutit malos in eo, quod mali sunt, et habet causam interfectionis, minister dei est; sed qui sine publica administratione maleficum, furem, sacrilegum, adulterum, perjurum, vel quemlibet criminosum interfecerit aut trucidaverit, vel membris debilitaverit, velut homicida judicabitur, et tanto amplius, quanto non sibi a deo concessam potestatem abusive usurpare non timuit; et certe molestius susciperet ista civitas, si aliquis privatus attentaret punire unum criminosum et erigeret furcam in platea et ibi eum suspenderet, quam si unus homo interficeret unum hominem in via per insidias“. Et alios textus beati

1. Najprwé řekli jsú, že nenie úmysl swatého zboru, dopustiti přijímánie pod dwojí zpósobú dopuštěním strpenie, anebo jakož židóm dopuštěn jest listek zapuzenie; neb ponèwadž swatý zbor střewa materské lásky okázati řečeným Čechóm a Morawanóm mieni, nenie úmyslu zboru, dopustiti takým dopuštěním, kteréž hřiechu neodlúčiloby, ale tak wydati, aby mocí pána našeho Ježíše Krista a cierkwe, prawé choti jeho, bylo slušné, a hodně přijímajícím užitečné a spasitedlné.

2. Také když při položení o pomstě hřiechuow bylo jest skrze řečené mistry a kněží řečeno, že w písmě swatém shledáwá sě, ano buoh druhdy wzbuzuje srdce, obecných totiž osob, k trestání a pomstě hřiechów; a tak sě zdá, žeby slušalo nižším trestati swé wyšší i kárati: odpowěděli sú, okazujíc sw. Augustina: Kto zabíjí zlé, protože zlí sú, a má příčinu zabitie, služebník božie jest; ale kto bez ohlášeného wladařstwie zločiny, zloděje, swatokrádce, cizoložníka a křiwého přísežníka neb kteréhokoli hřiešníka zabil by, neb zahubil, nebo na údech ochromil, jakožto wražedník súzen bude, a tiem přísněji, čím wiece sobě od boha moci bezprávně nepójčenú nebál sě jest osobiti; a zajisté žeby tiež přijalo to město, kdyžby kto z obecných lidí pokusil sè mstíti nad jedniem hřiešníkem a wyzdwihlby šibenici na rynku, a tu žeby jeho obèsil, nežli by jeden člowěk zabil člowěka w swádě neb úkladem. A jiná písma swatého

Ambrosii et Hieronymi eidem concordes etiam allegaverunt.

3. Dixerunt denuo, quod nemo dubitat, quod lex dei sancte et debite posita est, et in ea legitur simpliciter: Non furtum facies; et tamen mandato dei filii Israel asportaverunt bona Aegyptiorum, quae receperant commodata. Item in eadem lege scribitur simpliciter: Non occides; ex quo beatus Augustinus primo de Civitate Dei probat, quod nemini licet occidere se ipsum; et cum facit instantiam de Sampsone, respondet et dicit haec verba: „cum autem Deus jubet, seque jubere sine ullis ambagibus intimat, quis obedientiam in crimine vocet? quis obsequium pietatis accuset?“ Sic in proposito verba beati Augustini habeatis pro responso: „sed videat quisque, si deus jubet et se jubere sine ambagibus intimat, et probet spiritus, si ex deo sunt“. Sed de talibus non est lex danda, nec est multum agitandum: nam per hoc facile insurgeret occasio faciendi seditiones et inferioribus insurgendi contra superiores; et quando aliquis furatus esset, vel aliquem interfecisset, diceret, quod spiritu dei victus est; sed certe, nisi de hoc bene constaret, puniretur.

4. Dixerunt denuo, quod aliqui sunt casus, in quibus laici habent potestatem in clericos. Fuit reponsum, quod certi sunt casus in jure, in quibus laici habent potestatem super clericos, et etiam aliquando super cardinales; nam si mortuo papa cardinales non vellent intrare conclave ad electionem papae faciendam, rex, princeps, vel alius dominus seu potestas secularis

Ambrože a Jeronyma k témuž sworná také sě přiwedly.

3. Řekli sú opět, že žádný nepochybuje, že zákon boží swatě a řádně položen jest, a w něm sě čte prostě: Neučiníš krádeže; a wšak rozkázaním božím synowé Israhelští pobrali jsú zbožie Egyptských, které jsú wzali puojčené. Opět w témž zákoně píše sě prostě: Nezabiješ; z toho swatý Augustin w prwních knihách o městě božím dokazuje, že žádnému neslušie zabiti samého sebe; a když činí odporu o Samsonowi, odpowiedá a die tato slowa: „ale když buoh přikazuje, a že jest on přikázal, bez pochybowánie okazuje, kto poslušenstwie za hřiech nazuowe? kto službu poctiwosti winiti bude?“ Takéž tato slowa sw. Augustina mějte za odpowěd: „ale wiz každý, jestliže buoh přikazuje, a že on jest přikázal, bez wšelikého sě pochybowánie to okazuje; a zkus duchów, jsúliť z boha“. Ale o takých wěcech zákon nemá býti dán, aniž slušie mnoho pospiechati: neb skrze to snadně powstáwalyby příčiny k činěnie búře a powstánie nižších proti wyšším; a kdyžby kto ukradl nebo zabil někoho, řeklby, že duchem božím hnut jest; ale jistě, leč o tom dobře zjewno by bylo, byloby nad ním mštěno.

4. Řekli sú opět, že některé jsú příhody, w nichžto swětští mají moc nad kněžími. Bylo jest odpowědieno, že jisté jsú příhody w práwiech, w nichžto swětští mají moc nad kněžími, někdy i nad kardinály; neb kdyžby umřel papež, kardinálowé nechtěliliby wjíti do zawřeného miesta k wolení papeže, král, knieže neb jiný pán, neboli moc swětská, móž kardinály připuditi; ale

..eos compellere; sed in illis casibus illa non est privata persona, sed auctate juris utitur jurisdictione. Similiter intelligendum de aliis casibus in jure essatis.

Dixerunt ulterius, quod nullum jus habet justitiam, nisi jus poli illud approbaverit. Fuit responsum, quod nullum fori habet justitiam, si sit contra legem dei, et quod lex dei est regula omnium m. Sed exigitur magna peritia in apmodo regulam ad regulatum; nam inter alicui videtur, quod sit tortuositas regulamento, et non est, sed est defectu applicando, quia non applicatur debito modo regula ad regulatum.

Circa articulum de praedicatione verbi, fuit motum, quod interdum aliquis latus ex sua invidia vel malitia sine rationali bonum et idoneum praedicatorem bene et katholice praedicantem pet praedicare. Fuit responsum, quod intellexerunt, quod abusio praelatorum inordinate agentium magnam occasionem praestitit his turbationibus, et quod orum partibus nunquam audiverunt querelas, sed praelati favent bonis dicatoribus et eos ad praedicandum tant precibus, favoribus et honoribus. Ilibus autem casibus jam sunt a jure lita remedia: quando aliquis prohibeuti jure suo, habet remedium appelli, et si bene confidit, quod appellatio usta, utatur jure suo, omni violentia utriusque, spiritualis videlicet et secularis, semota; nam exitus causae debla-

w takowých přihodách již ten nenie obecná osoba, ale práwem požíwá práwa moci. Též má rozomieno býti o jiných přihodách w práwiech popsaných.

5. Také řekli sú opět, žeby nižádné práwo súdné neměło sprawedlnosti, jediné lečby práwo nebeské toho potwrdilo. Bylo jest odpowědieno, že nižádné práwo súdné nemá sprawedlnosti, jestližeby bylo proti zákonu božiemu; a že zákon božie jest prawidlo wšech práw. Ale potřebie jest weliké dospělosti w přikládání prawidla k tomu, co má býti wyměřeno; neb někdy někomu zdá sě, by byla křiwolakost na tom, což sě měří, ano nenie, ale jest nedostatek w přeměřowání, neb nepřiloží sě podobně prawidlo k tomu, co má býti wyměřeno.

6. Při položení o kázaní slowa božieho bylo jest hnuto, že druhdy některým prelát z swé záwisti neb zlosti bez příčiny rozomné dobrému a hodnému kazateli dobře a křesťansky jenž káže, zapowiedá kázati. Bylo jest odpowědieno, že jsú dosti srozoměli, že zlé požíwánie prelátów neřádně jednajících welikú příčinu dało jest těmto búřkám, a že w jich krajinách nikdy jsú neslyšeli takých žalob, ale prelátowé přejí dobrým kazatelóm a je k kázaní zbužují prosbami, přieznění i poctiwostmi. Ale w takých přihodách již sú práwem wydaná lékařstwie: když sě komu bránf požíwati práwa swého, má lékařstwie, aby sě odwolal k wyššiemu; a jestliže dobře doufá, žeby odwolánie bylo sprawedliwé, požíwaj práwa swého, wšeliké násilé obojie ruky, duchownie totiž i swětské, odhrnúc; neb konec pře okáže, jestliže on

rabit, si ipse habebat justam causam appellandi; tunc declarabitur, superiorem male prohibuisse, et appellantem juste fecisse, et superior injuste prohibens debet corripi. Si autem juste fuerit prohibitus, et ipse sua temeritate superioris justum mandatum sprevit, dignum est, quod ipse digna animadversione puniatur.

měl jest sprawedliwú příčinu k odwolání; tehda bude okázáno, že wyšší zle jest zapowiedal, a ten ktož sě odwolal, sprawedliwě učinil; a wyšší, nesprawedliwě zapowiedaje, má tresktán býti. Pakli sprawedliwě bylo jemu zapowědieno, a on wšetečností swú wyššieho přikázaním sprawedliwým pohrdal jest, hodné jest, aby on snažnú pilností tresktán byl.

7. Circa quartum articulum fuit motum, an liceat praelatis ecclesiasticis actus secularis dominii in propria persona exercere? Fuit responsum, quod si per verbum *actus secularis dominii*, intelligantur actus, quos unus secularis dominus possit agere seu exercere: tunc dicendum est, quod aliquos tales actus potest licite praelatus propria in persona exercere, sicut sunt vendere, inpignorare, infeudare, modis et formis a jure ordinatis. Aliqui sunt, quos non licet in propria persona exercere, sed debet habere iconomum, vicedominum vel procuratorem, qui haec exerceat, de quibus actibus in jure cavetur, in rubrica „ne clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant", et aliis juribus.

7. Při čtwrtém artikulu bylo jest hnuto, slušieli prelátóm duchowním skutky swětského panowánie w osobě wlastnie wésti. Bylo jest odpowědieno: jestliže skrze to slowo *skutkowé swětského panowánie* rozumějí sě skutkowé, kteréž jeden swětský pán muož činiti neb wésti: tehda má řečeno býti, že někteřé takowé skutky muož slušně prelát w osobě wlastnie wésti, jako sú: prodati, zastawiti, w náprawu neb purkrecht dáti, obyčeji a zpósobami od práwa zřiezenými. Někteří jsú, kterýchž neslušie w osobě wlastnie wésti, ale má mieti wladaře, purkrabi neb úředníka, kterýby ty skutky wedl, o kterýchžto skutciech w práwé sě zapowiedá, aby kněžie nébo mnišie w swětské sě běhy nepletli a w jiných práwiech.

8. Etiam fuit motum: an illa potestas coactiva, quae debet exercitari per iconomum etc. sit apud praelatum ecclesiae? Dictus Johannes de Polemar respondit, quod haec quaestio praesupponit aliam, de qua sunt diversae opiniones inter doctores: apud quem sit dominium rerum ecclesiae? et alterius: an actiones sint in persona tutoris vel procuratoris? vel licet non sint in eorum persona, tamen per constitutionem actoris vel procuratoris exercitium

8. Bylo jest také hnuto, zdali ta moc přinucujície, která má wedena býti od wladaře, u preláta jest duchowního? Řečený Jan z Polomar odpowěděl jest, že ta otázka předkládá jinú, o niež jsú rozliční dómyslowé mezi doktory: u kohoby bylo panowánie zboží kostelních? a druhé, zdali skutkowé sú w osobě obrance neb úředníka? neb ačby nebyli w jich osobě, wšak skrze ustawenie zprawce neboli úředníka wedenie těch skutkuow uložiliby tomu

um demandent ipsi actori vel procu-
i? et alias intricationes, de quibus non
pus ad praesens agere. Sed cum mul-
instaretur dicere opinionem suam, di-
quod si otium haberet et liberet so-
ri in disputando, daret optionem ar-
di; sed magis esset opinio sua, quod
nium rerum ecclesiae est apud Chri-
, et praelati et alii ecclesiastici sunt
nici administratores ad instar tutorum,
ampliorem habent potestatem seu ad-
trationem, quam tutores; et consti-
to iconomum seu vicedominum etc.,
m constitutione debite facta, icono-
seu vicedominus habet illam potesta-
coactivam seu exercitium jurisdictionis.
Item circa quartum articulum pro
ratione primae conclusionis est con-
tum, quod verba *„juste acquisita"*, in
posita, omnia in eadem contenta de-
nant. Item circa secundam conclu-
m, cum sacri canones et doctores
i sic loquantur: bona ecclesiae, res
siae, facultates ecclesiae, et inter doc-
variae sint opiniones, apud quem sit
m rerum dominium, (prout nota. gloss.
ctores in capitulo *Expedit* XII. q. 1)
ullam illarum opinionum intendunt co-
e, sed nec aliquam illarum opinionum
dere; sed sit unicuique facultas, illam,
sibi melior videbitur, probabiliter sus-
. Dixerunt praeterea dicti Bohemi,
ipsi tenent, quod clerici aut viri ec-
stici rerum temporalium ecclesiae sunt
nistratores et non domini, ad modum
ndi scripturae, doctorum sanctorum
nonum.

zpráwci neb úředníku; a jiná spletenie, o kterýchž nenie potřebie nynie rozjímati. Ale když pilně stáli, aby powěděl swuoj dómysl, řekl jest: bych prázdnost měl, a by bylo sě kratochwíliti w hádání, dalby wolenie k odpierání; ale wiece žeby byl duomysl jeho, že panowánie zboží kostelních jest u Krista, a prelátowé a jiní duchowní jsú řádní úředníci ku podobenstwí obránci, ale wětšie mají moc neboli úřad, než obránce; a ustanowujíce wladaře neb purkrabie ꝛc. jich ustanowením řádně učiněným wladař neb purkrabie má tu moc připuzující neb požíwánie práwa moci.

9. Také při čtwrtém artikulu, pro wyličenie prwnie řeči zawierajicie, jest smluweno, že slowa ta *sprawedliwě dobytého* w té řeči položená wšecka slowa w též řeči položená uskrowňují, jinak naprawují. Také při druhé řeči zawierajicie, poněwadž swatá práwa duchownie a swatí doktorowé tak mluwie: zbožie kostelnie, wěci kostelnie, statkowé kostelnie, a mezi doktory rozliční jsú dómyslowé, u kohoby bylo těch zboží panowánie, (jakož ukazuje glossa a doktorowé w kapitule Expedit, XII quaestione, užitečno jest,) k nižádnému z těch dómyslów nemienie nižádného tisknúti, aniž také kterého z těch dómyslów zawrci, ale buď každému swoboda, ten kterýž sě jemu bude zdáti lepší, duowodně držeti. Řekli jsú také týž Čechowé, že oni držie, že kněžie anebo muži duchowní zbožie časných kostelních jsú wladaři a ne páni, obyčejem mluwenie písma, swatých doktorów a práw duchowních.

10. Item Bohemi dicunt, quod in omnibus emergentiis stare volunt dictamini judicis ex unanimi consensu in Egra compactati.

10. Také Čechowé prawie, že we wšech wzniklostech státi chtějí ke řčení súdce z jednostajného swolenie we Chbě společně smluweného.

5.

Zápis sněmu Swatomartinského w Praze, jímž pan Aleš Wřešťowský z Risenburka za zprawce králowstwí Českého wolen jest.

W Praze, 1433, 22 *Dec.* *(Z rkp. Česk. Museum.)*

We jméno pána našeho Jesu Krista, jenž jest pokoj náš, a jemuž wšeliké koleno klání se, nebeských, zemských i pekelních, buď sčastně, Amen.

My páni a hauptmané wojsk a zemané, města i obce králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, i se wšemi přidržícími našimi we při čtyř artikuluow spasitedlných, o něž sme se zasadili, wyznáwáme wšichni společně a jednostajně tiemto listem obecně wšem, ktož jej uzřie anebo čtúc uslyšie: že znamenawše mnohé, rozličné a weliké nesnáze, búře, záhuby, wálky a jiné rozličné neřády králowstwie Českého a markrabstwie Morawského škodliwé a w nich kterakkoliwěk wzniklé, žádajíce zdrawého rozumu a společného rozjímánie wší pilností a wážnú opatrností, i také (z) přirozené naší powinnosti dlužni jsúce ty neřády w řád, búře w swornost a wálky w poklid uwesti, boží chwálu a jeho zákon swatý zwelebiti a rozšířiti, obecné dobré téhož králowstwie Českého a markrabstwie Morawského uwesti, naprawiti, upokojiti, upewniti a utwrditi, sněm obecní nynie na den S. Martina w Praze městě sobě wšichni wespolek uložiwše: napřed práwa řádná sprawedliwá i wšecky swé swobody na budúcie časy sobě ohražujíce, bez úrazu a bez útisku wšelikterakého sobě je w celosti zachowáwajíce, takowú umluwu a smlúwu společně a jednostajně učiniwše wstúpili sme:

Najprwé z wuole společné a jednostajné nás wšech urozeného pána Alše z Risenburka a z Wřešťowa za zpráwci králowstwie Českého a markrabstwie Morawského wolili sme a wyzdwihli; k němužto ze wšech nás swrchupsaných dwanácte osob jemu k raddě wywoliwše přidali sme. A jemu s tú raddú moc w tomto listu psanú dali sme a mocí tohoto zápisu dáwáme: aby napřed cti a chwály boží, obecního dobrého a upokojení zemí našich swrchujmenowaných wěrně hleděl, jednal a puosobil zřízeně wedle sprawedlnosti, bez útiskuow práw, řáduow a swobod našich napřed wymluwených a ohražených; a zwláště čtyř swatých a swětlých prawd, w zákoně božím založených a w čtyrech artikulech zawřených, o něž jsme se s boží pomocí w tomto králowstwí a markrabstwí doufawše pánu bohu zasadili, a pro jich zwelebení newymluwné práce, nesnáze, krwe wyléwání i náklady podstúpili. Z nichžto

prwní artikul jest: aby přijímání božího těla a krwe jeho swaté užitečné a spasitedlné pod obojí zpuosobú, totiž chleba a wína, wšem wuobec křesťanuom w králowstwí Českém a markrabstwí Morawském a na místech těch lidí, ktož se nás w té při přidrží, přebýwajícím, od kněží řádných swobodně bylo podáwáno. Druhé: aby wšichni hřiechowé smrtedlní a zwláště zjewní skrze ně, na něžto sluší, rozumně a podlé zákona božího kroceni byli, trestáni a wyhlazowáni. Třetí: aby slowo boží od kněží božích a jahnuow wěrných swobodně a wěrně bylo kázáno. Čtwrtý: že nesluší kněžstwu času zákona nowého nad zbožím časným swětsky panowati. Těch aby wěrně, snažně a statečně hájil a bránil i je šířil, a sám i s tú raddú skutečně je držal, a jiné wšecky k tomu wedl a přidržal; k tomu také wšecky zlosti, neřády, neprawosti we wšech stawích aby tupil, rušil a kazil, sprawedlnost wšem činil, zemi Českú a Morawskú w poklid, w swornost, lásku a w jednotu křesťanskú uwodil a pokojil, a řády wšecky naprawowal. A jestližeby kto nebo kteří swéwolně búře a nesnáze činil nebo činili, aneb jeden na druhého sahal bezpráwně: toho neb takowé má před se a před raddu swú obeslati a přiwolati, a je má rozsúditi podlé sprawedlnosti. Pakliby kto jeho nálezuow a súdu trpěti nechtěl, má na toho nebo na takowé neposlušné mocí sáhnúti a k sprawedliwému připrawiti. A čemužby sám učiniti nemohl, má jemu ten kraj k tomu raden a pomocen býti, w kterémžby kraji toho potřebí bylo. Pakliby i s tím krajem k tomu učiniti nemohl; ale jiní krajowé, kteřížby od něho k tomu byli napomenuti a obesláni, jmají jemu také w tom radni a pomocni býti. Také moc má súdce po krajinách usazowati lidi hodné a poznalé; a cožby ti nemohli w krajích skonati a zjednati, to má na něho na zpráwci a na jeho raddu wzneseno býti, a na jeho rozsúzení aneb rozkázaní přestati. A jestližeby kteří páni, rytieři nebo panoše měli sami mezi sebú oč činiti: to týž zpráwce s raddú od nás společně již wydanú má wedlé jich práw zemských je děliti a súditi. A též jestližeby město které s městem anebo s lidmi městskými a jim poddanými jměl kto nebo kteří co činiti, a sprawedliwost by se wedle řáduow jich prwé nestala: jmá to zpráwce s raddú swú též společně podlé práw jich městeckých děliti a rozsúditi. A tak jednomu každému, i wojskám i jiným wšem wespolek, ten řád má zachowán býti wedle každých řáduow jich práw. Také jednostajně na tom sme zuostali a swolili se, aby wšichni páni a hauptmané, rytieři, panoše, města, wšecky obce, neb kteréžkoliwěk osoby držie kterákoliwěk zboží králowská, biskupská, probošťská, kanownická, klášterská, mnišská nebo jeptišská anebo kterážkoliwěk zboží záduší, počnúce na S. Jiří, ježto najprwé přijde, jemu zpráwci našemu swrchupsanému desátú kopu anebo desátý groš z toho wydáwali. A těch peněz wybrání aby bylo podlé zřízení toho zpráwce s raddú jemu přidanú. A též i od Hory Kutny jmenowané aby jemu zpráwci našemu swrchupsanému bylo také wydáwáno. A pakliby o která zboží napřed jmenowaná která nesnázka neb odpor byl, tak žeby se

někdo bránil kterým práwem: to aby bylo opatřeno týmž zpráwcí s raddú jemu přidanú, tak aby se w tom žádnému křiwda ani útisk nestal. A jestli pak žeby kto z zboží swrchupsaných co zatajil, aby se toho zboží tím sám odsúdil. Také i jiné wšecky wěci, kteréžby koliwěk mohl přiwesti ku požitku králowstwí a markrabstwí, žádného bezpráwně neutiskaje, jemu s raddú jeho porúčíme. O čemžby pak do S. Jiří s raddú sobě přidanú měl ten úřad wésti, takto sme zuostali: aby wšichni wuobec bez wýminky páni a hauptmané, rytieři, panoše, města i wšecky obce ze wšech zboží, kterýchž kto w držení jest, bez wýminky po dwú groší s lánu zberúc jemu zpráwcí našemu dali, a to aby bylo úročníkuom na úrocích sraženo pro polehčení té příliš zhubené chudiny. A to wybírání aby hned šlo tímto obyčejem: aby týž zpráwce náš buďto z raddy jemu přidané, nebo ktožby se jemu zdál, po krajích rozeslal, a ti nebo ten s úředníkem toho pána, nebo kohožby se dotýkalo, aby tu daň wybral; a to aby šlo ne z práwa, ale z milostiwé pomoci pro obecné dobré. To wšak i jiné aby žádnému jeho práwóm a swobodám neškodilo k časóm budúcím. Dále kdyžby koliwěk sněmu obecného pro potřebu králowstwí Českého a markrabstwí Morawského potřebí bylo: ten zpráwce s raddú jemu již danú jmá moc sněm obecný položiti, a k tomu sněmu máme i powinni jsme bez odpory wšelijaké wšichni býti. Pakliby jeho w celém tomto roce potřebí nebylo: tehda od dání tohoto listu w roce jmá wždy týmž zpráwcí a jeho raddú sněm obecný položen býti; a k tomu sněmu společně se sjedúce, máme ten řád námi řádně společně wolený a wyzdwižený i jeho tu zpráwu opatřiti a w ni nahlednúti, a túž zpráwu s tú raddú shlednúc potwrditi aneb změniti, a w lepší zpuosob k obecnému dobrému uwesti, ač se nám bude zespolka hodné a potřebné zdáti. Také jestližeby ten zpráwce s tú raddú jměl která kdy poselstwí od koncilium, papeže, císaře nebo od kterých králuow a knížat, ježtoby se nás a králowstwí našeho neboli markrabstwí Morawského wuobec dotýkalo: takowá poselstwí aby na nás na wšecky wznešena byla, a byloliby toho potřebí, aby i o to sněm položen byl. Také byloliby kdy potřebí kterých osob z pánuow, rytířuow, panoší z země nebo z wojsk, z měst aneb z obcí, a byli zpráwcí našim a jeho raddú obesláni pro které zemské dobré a pokojné neb potřebné: mají býti bez wymlúwání, kamžby byli obesláni. Též také gleity, kteréžby týž zpráwce s tú raddú dal nebo dáwal, máme wšichni zdržeti a zachowati bez přerušení. Pakliby kto nebo kteří proti těm gleitóm co učinil nebo učinili, máme wšichni o to státi a se přičiniti, aby se wždy těm gleitóm dosti stalo. A také smlúwy a příměří má moc činiti, a kteréžby příměří neb umluwy učinil, ty máme a slibujem wšichni zachowati a držeti bez porušení. A znamenitě moc má přikázati, aby groš dobrý stříbrný rázu Pražského s hodnú přísadú u Hory byl dělán, jakož jest bylo za krále Wáclawa dobré paměti, a ten aby byl odewšech brán bez odpírání. Také jiné wšecky mince falešné aby přestaly, kdežbykoliwěk byly w zemi naší, kro ně té obecné

u-Hory; pakliby kto w tom byl nalezen, nad takým aby bylo pomštěno jako nad falešníkem zjewným. Také silnicem zádawy a překážení aby nedopúštěl, pro užitek obecného dobrého. A kteříž kněží protiwíce se swrchupsané při swaté z swých měst jsú odběhli: ti aniž také i jiní, kteřížby swrchupsaných prawd swatých nepřijali a skutečně newedli, aby k slúžení a kázaní i jiných swátostí přisluhowání nebyli dopuštěni. A jestližeby pán buoh zpráwce nadepsaného w tom času neuchowal: tehda radda již wolená a k němu přidaná jmá moc míti a tu zpráwu zachowati, a sněm obecný wšem nám uložiti; a k němu máme a dlužni jsme wšichni býti. Kteréžto umluwy našie swolení předepsaná my wšichni swrchupsaní slibujeme pod najwyšším a pod najwážnějším základem, cti a wiery naší křesťanské zbawení, cožby nám nadepsaný zpráwce s raddú jemu přidanú wedle těch swolení zřídil, zjednal, wyřekl, zpósobil, wypowěděl a rozkázal, anebo z nás komu přikázal: to my wšecko bez meškání wěrně přijieti, učiniti a poslušni toho býti máme. A zwláště také w tom, kdyžbychme wšichni anebo někteří z nás od téhož zpráwce a raddy jemu dané obesláni a napomenuti byli ku pomoci a k obraně země České, Morawské také aneb zwláštnie krajiny které: tehdy slibujem wšichni osobně býti, anebo swú moc poslati a wzhóru býti, a kdež nám rozkázáno bude, se postawiti a přikázaní jeho naplniti, bez odporu a wymlúwání wšelikterakého, pod pokutami napřed swolenými a zapsanými. Paklibychme my anebo kto z nás umluw a swolení již psaných w čem nezdrželi: tehdy w pokutu napřed jmenowanú upadli sme beze wšeho na nás seznánie dalšieho. Tomu wšemu na swědomie a jistotu i na potwrzenie a ku pewnosti pečet obecnú králowstwí Českého s naším wšech společným swolením přiwěsili sme k tomuto listu. Jenž jest dán w Praze, w sněmu našem obecném, léta od narozenie syna božího tisícého čtyrstého třidcátého a třetího, w úterý po S. Tomáši apoštolu božím.

6.

Popis pánůw a rytířůw Českých a Morawských, kteří na sněmu Swatomartinském r. 1433 w Praze přítomni byli.

(Z rkpp. Widenské c. k. dworské bibl. i arch. Třebon.)

Isti sunt barones et nobiles regni Boemiae et marchionatus Moraviae in concilio Pragensi congregati, anno domini MCCCCXXXIII, in dieta s. Martini:

Meinhardus de Nova Domo
Alšo Skopko
Henricus de Wartemberg
Alšo Holický
Petrus Chlumecký
Georgius de Lichtemburg
Petrus Zmrzlík
Alšo de Wřeštiow, capitaneus electus.
Nicolaus Borotin
Jan Žampach
Jan Aderspach
Hans Kolowrat

Wilhelm Chlm
Přibiko Klenowský
Wenceslaus Kolda
Wok Holstasky
Jencz de Petrspurk
Nicolaus Ledecký
Wilhelm Tamberg
Jan de Střela
Herstain
Jan Malowec
Hlawáč de Lipa
Nicolaus Sokol
Jarislaus Plichta
Wenceslaus Vogelhus
Petrus de Zwieřetic
Johannes frater ejus
Jan Stráský
Arnestus Leskowec
Hertwiko de Lichtemburg
Smilko de Lipnic
Sezema de Frimburg
Jan Smiřický
Petrus de Walstein
Jan Kowanský
Erhardus de Kunstat
Nicolaus Lepus de Budyn
Wenceslaus de Ronow
Beneš Mokrowuský
Beneš Kolowrat
Beneš Swinnie
Erhard de Podibrad alias Kunstat
Martinus de Kystra
Jarislaus de Rozmital
Wilhelmus de Lnař
Wanko Orlík
Hlawač z Třebochowic
Wenceslaus de Michelsberg
Olfram de Squorecz
Johannes Čapko
Alšo de Zeberg
Sigmund Manda, capitan. Pragensis
Wenceslaus Strasky
Johannes Suchyčrt
Georgius de Mezeřicz
Beneš Letowský
Zbynko Dúbrawka
Jan Morawanský
Ctibor de Cimburg
Jan Towačowský
Hlawač de Mitrow
Zajimač
Jan Kužel
Nicolaus Padeřowský
Mathias Lauda
Sezema Diwišowský
Drha
Chwal
Litwin
Chotún
Wyzdwihač
Nicolaus de Barchow
Tristram de Barchow
Weselik
Piberstein milites
Bleh
Purkart Kamaret
Henik de Kolstein
Janko Sadlo
Medko de Tynecz
Diwiss Tichonicz
Zachař
Jakubko de Bezdědic
Toman Wlašimský
Alšo Tanberg
Petrus de Ujezd
Jan Kolda

Otiko de Nimburg
Petrus Wrš
Rameš

Strachota
Kwietnic
Smil z Lipnic.

7.

Psaní zboru Basilejského, jímž napomíná stawy králowstwí Českého, aby námluwy na sněmu swatomartinském učiněné ku konci dowesti hleděli.

W Basilei, 1434, b. d. (Z překladu w rkp. Šternb.)

„List swatého sboru Basilejského, w němžto napomíná swětské i duchownie osoby w Čechách bydlejície, aby drželi smlúwu, kteráž jest mezi nimi a wším křesťanstwem učiněna skrze jich wyslance a naše mistry i kněžie, et sequitur“.

Swatněswatý zbor Basilejský w duchu swatém práwě sebraný, obecní cierkew okazuje: Alšowi z Risemburka, jinak z Wřešťowa, a jiným králowstwie Českého pánóm, městu wětšiemu Pražskému, urozeným rytieřóm, městóm i obcem téhož králowstwie, jednotu a pokoj w Kristu Ježíšowi. Uslyšewše a srozuměwše, kterěžto milý cierkwe syn mistr Martin Bernéřów, Turonenského děkan kostela, jeden z orodowníkuow našich k wám poslaných, nám zwěstowal, kterak wydané skrze něho artikule mezi wámi a posly našimi smluweny a dáním rukú mezi sebú potwrzeny sú, a že wy pokoje a jednoty žádostiwi sě ukazujíce, na takowých artikuléch smluwených dosti majíce, slíbili ste wiec ižádných nesnází newmietati, než že chcete k konání dlužnému smluwené wěci přiwesti: welikú radostí sme sě radowali, dieky weliké za ty wěci wšemohúciemu bohu, jenž jest pokoje a jednoty milowník, wzdáwajice. A když ty dni utěšené a wšem žádúcie přislo poselstwie o plném přistúpení najwyššieho biskupa k tomuto swatému zboru učiněném, a také že i Řekowé hotowi jsú k tomuto swatému zboru poslati poselstwie slawné, jakožto orodowníci naši tam wyslaní nám sú odepsali: radosti radostem byly sú přispořeny. Pak po těch našich wyslancöw od toho králowstwie uslyšewše odjezd, welmi sme sě diwili; a když ti wyslanci naši přijeli, tak jich jakož také Martina kněze z Chrudima, wyslance wašeho, ty artikule před námi čtúcieho rozprawením, těch artikulów pewnému s obú stranú skonání i wšem jiným wěcem obapolně sepsaným i také přikázanie dokonánie těch wěcí, kterěžto smluweny jsú, srozoměli sme jasně; a protož usúdili sme wás nabádati a napomenúti, jakožto i přítomného listu řádem napomínáme, nabádáme i ponúkáme, abyšte slibóm wašim dost činiece, na dřiewe řečených artikulech smluwených i potwrzených chtěli zuostati a je wésti, wšecko prodlenie odwrhúce. Obak boha wšech poznatele wzýwáme súdci, nebe i země buďte swědci, že wšecky zlé wěci, kterěžto z roztrženie a zbořenie následowalyby, wašie wině wší

wěcí budú připsány. A pak k tomu, což skrze řečeného wašeho wyslance jest wašim jménem žádáno, takto sme umienili odpowědieti, že těch wěcí, kteréž jsú smluweny a potwrzeny, nesplniwše aniž znamenie kterých žádostí pokoje a jednoty w skutce od wás okázawše, nébrž wražedlným trápením wrúce, zwláště proti Plzenským, něco jiného, ježto w dřieweřečených artikulech sě nedrží, abyšte od nás žádali, dosti zdá sě neslušné; ale ty wěci, kteréž již sú smluweny a potwrzeny, k skutku přiweďte, jakož jste dlužni. A tehdy když prawú a púhú a čistú jednotu a pokoj že ste wy přijeli poznáme, a že máte zřetedlně a skutkem, a jiné wěci w těch artikulech držené že skutečně naplníte, ač co k spasení duší wašich a k dobrému stawu wlasti wašie požádáte: toť swatý sbor ducha swatého wedením rozmyslí sě i učiní, což k spasení duší wašich a k dobrému stawu té země pozná lépe užitečné. Dáno léta božieho tisícieho čtyřstého třidcátého čtwrtého.

8.

Žatečtí Launští, Litoměřičtí a Slanští panu Alšowi Wřešťowskému z Risenburka Antocha měštěnína Launského za raddu posílají.

Bez místa, 1434, 19 *Jul.* *(Z rkp. Česk. Museum.)*

Urozenému pánu, panu Alšowi z Risemburka, zpráwci králowstwí Českého a markrabstwí Morawského: my purkmistři, raddy i obce Žateckého, Lúnského, Litoměřického a Slanského měst, službu naši hotowú s žádostí mnoho dobrého wzkazujíc; wěděti dáwáme, že wedle ostánie a swolenie pánuow, rytířuow, panoší, měst a obcí k zákonu božímu příchylných na sněmu w Praze nynie wnowě minulém, poctiwého a opatrného Antocha, měštěnína z Lún, Twé Milosti k raddě od krajuow našich od sebe posíláme, prosiece, aby Twá Milost ráčil se k němu laskawě mieti, jakož Twé Milosti úplně doufáme. Data sub sigillis nostris, feria secunda post divisionem sanctorum apostolorum, anno domini ɔc. 34.

9.

Wěřicí list od knížat Slezských pro Jiřího Šellendorfa, posla jejich zplnomocněného ke stawům Českým.

We Wratislawi, 1434, 23 *Jul.* *(Z téhož rkp.)*

My Kunrad, z boží milosti biskup Wratislawský, Bernhart kníže a pán Opolský, Ludwík kníže Lehnický, Ludwík Lobinský, i jiná knížata Slezská, wzkazujem urozeným pánuom Alešowi z Rismburka a z Wřešťowa, zpráwci králowstwí Českého, Menhartowi z Hradce, Alešowi ze Šternberka a z Holic, Jindřichowi z Weselé a z Wartmberka, Hynci z Pirkšteina a z Rataj i jiným pánuom a zemanuom Českým, přáteluom našim přízniwým, přízeň naši i wše dobré; a my zemané i města Wra-

tislawské i Swídnické země službu swú napřed. Urození páni a přátelé milí! Posíláměť k Wám statečného panoši, Jiří Šelmdorf řečeného, ukazatele listu tohoto, některé naše wěci a úmysly s Wámi rozmluwiti a zjednati úplně naučeného. Protož prosíme žádajíc, což již jmenowaný Jiří Wám od nás prawiti bude, aby jemu toho dowěřiti ráčili a chtěli, jak nám samým. Toť proti Wám chcme zachowati i zaslúžiti. Dán u Wratislawi, w pátek před swatým Jakubem, pod pečetmi Kunradowú biskupowú, kněze Ludwíkowú Lehnického, města Wratislawského i Swídnického od nás wšech, neb sme my jiní swých pečetí tu chwíli wedle sebe neměli, anno domini tisícého čtyřstého třidcátého čtwrtého.

10.

Ohrady a žádosti od stawůw králowstwí Českého císaři Sigmundowi před přijetím jeho do země ze sněmu obecného podané.

Bez datum, r. 1435, *(m. Mart.) (Z rkp. Brazydyn.)*

We jméno božie Amen. Dieky činie pánu bohu, že jim swú swatú prawdu ohlásil. Račiž dáti přiwesti k slawnému a k dobrému konci, Amen.

Ohrady panské.

Děkují Ciesařowě Milosti z dobré pomoci w té rozepři. Pán buoh buď jeho hojná odplata.

Prosé, což sú koliw w té swaté při proti JM[ti] zawinili, aby jim i těm wšem, ktož jsú s nimi w té při, ráčil milostiwě odpustiti, a ničímž zlým ani jich budúcím na wěky nezpomínati.

Prosé, aby biskupowé w Čechách a w Morawě, kteréž sobě wywolé, byli potwrzeni, a pod ty aby slušelo wšecko kněžstwo.

Prosé, aby jiných kaplanów nemiewal, jednom ty, ježto tělo božie a krew páně pod obojí zpósobú skutečně rozdáwali.

Třetie: žádný Čech a Morawec, ani jiný cizozemec, nepřijímaje těla božieho a krwe božie pod obojí zpósobú, w radě Ciesařowě nebýwaj, ani w zemi suď.

Čtwrté: při práwiech, řádiech a swobodách pány, rytieře i panoše zachowánie a jich potwrdénie pro obecné dobré; aby páni, rytieři i panoše z každého kraje seděli u zemských desk. Neb za časn krále Wáclawa, když sú toliko sami páni u desk seděli, dáli sú se mnozí útiskowé.

It. Žádný Němec ani jiný cizozemec nebýwaj úředníkem, ani kterého zámku neb zboží w držení.

Páté: Morawa buď k koruně spojena, a což jest ciesař zastawil, buď zase nawráceno; a což sú nám okolní země slíbily, aby nám to zdržely. Swátost Římská i Česká i majestát koruně buď nawráceno.

53*

Šesté: zápisowé, kteréž jest ciesař na zbožie w zemi učinil tyto wálky, buďte zdwiženi a nemějte žádné moci. Ale potom, kdež zápisy s radú, kteráž jemu dána bude, wydá wedle zaslúženie, ti mějte moc.

Sedmé: trhowé a umluwy w zemi učiněné o dědictwie i o wěna nebuďte rušeny, ale dskami potwrzeny. Plat knězský na pániech ani na městech nejdi.

Osmé: mince dobrá a groš dobrý u Hory kowán buď; neb pro zlú minci tato léta země naše přišla jest k weliké škodě.

Desáté *(sic)*: kdož nénie w swaté při jsúce zámky držie, aby s nich hýbáni nebyli, ale aby je drželi, jako ciesařowi úředníci; pakliby se JM[st] líbilo, aby s nich složili, aneb do komory jeho platili; a to chtějíci držeti i slibují jako jeho úředníci. Ale kdyžby wšickni w jeden řád přijímánie těla páně a krwe jeho w zemi byli uwedeni, to drženie s radú ciesař změniti moci bude wedle swé wuole.

It. prosé, kdyby někdy chtěl ciesař z země wyjeti, aby žádnému země neporučil cizozemci, jediné toliko Čechu, ježto s námi jest w naší při, jenž skutečně přijímá tělo a krew páně pod obojí zpuosobú. A tomu wšickni úředníci se wšemi zámky slib učiňte.

It. cožby páni Pražené s města, ježto jsú s nimi w swaté při, JM[st] prosili, aby je ráčil uslyšeti, cožby proti jeho cti nebylo, a proti wěčnému dobrému králowstwie.

It. klášterów, kostelów, twrzí a hradów zbořených dělati zase (aby) neutiskowali.

It. otúmrtí aby nebral.

Ohrady městské.

Najprwé, aby Ciesařowa Milost, chceli naším pánem býti, když najprw o prawdy božie miesto budem mieti, hřiechy smrtedlné stawowal, tancuow, her, newěstek i jiných marností nedopúštěl.

It. žádný, ktož nepřijímá těla a krwe božie, aby do měst nebyl přijímán.

It. ktož sú wyšli neb wyhnáni z měst, nechtiece těla a krwe božie přijímati, aby zase přijati nebyli, lečby jim obec toho města milost dala; také k statkóm aby zase nawráceni nebyli, lečby jim obec powolila.

Podkomoří z Prahy, jenž přijímá w skutku tělo a krew boží, buď usazen.

Němec žádný (ne)přijímaje tělo boží a krew boží, nebuď konšelem, ani jiným úředníkem.

Plat knězský komorní na domích po městech i jinde nejdi, a o summu nebuď upomínáno.

It. Ciesař w Čechách a w Morawě nemiewaj rady, jediné kteráž jemu bude wydána z těch, jenž skutečně přijímají tělo a krew boží; ani žádným protiwníkem té jeho swaté prawdy nebýwaj.

It. u zemských desk seďte páni, zemané a měsla, aby se dála každému sprawedlnost.

Ciesař w zemi nemiewaj jiných kaplanów, jediné kteříž tělo a krew boží rozdáwají.

Neobyčejná summa na města nebuď wzkládána.

Listowé wydaní od ciesaře w zemi na zbožie po králowě smrti až dosawad, buďte zdwiženi, a nemějte žádné moci.

Morawa k Čechóm buď spojena. Swátosti, dsky, koruna i jiné klénoty říské a české buďte Čechóm nawráceny.

Zákonníków žádných do země newoď, bez swolení obce nebo města, w němžby -ti zákonníci býti měli.

Klášterów zbořených dělati zase netiskni, lečby obec která chtěla z swé dobré wuole.

It. že jest již ciesař starý, žádnému země bez swolenie obcí králowstwie neporúčej, ani w zemi jsúc, ani kdyby chtěl z země wytáhnúti. Purkrabstwí, měst, ani jiných úřadów nezapisuj. Němców ani jiných cizozemców nečiň úředníków.

Sám ciesař skutečně tělo boží přijímaj, i s swým dworem.

Sirotci w městě bez wuole přátel nebuďte wdáwáni.

Také w králowstwí přikaž wšem tak pod obojí zpósobú přijímati, abychom byli w jednotě nerozdílni.

Haitmana mocného nad městem neustawuj bez wuole města toho.

Na wojnu z země nejeď bez swolenie obecnieho.

Jestližeby ciesař neb jeho úředník tiskl kterúkoliw obec bezprawně, jiné obce o to se zastaňte.

Wšecky fary w každém kraji buďte popsány, aby již tak, jako tělo a krew boží přijímají, w časiech budúcích wěčně ty fary přijímaly bez nesnáze.

11.

Námluwy kompaktat mezi posly zboru Basilejského a králowstwí Českého w Brně učiněné, latině a česky.

W Brně, bez datum (1435, m. Jul.) (Z několika starých rkpp.)

In nomine domini nostri Jesu Christi, qui est amator pacis et unitatis, et pro unitate populi Christiani preces porrexit ad patrem: nos Philibertus, dei et apostolicae sedis gratia Constantiensis episcopus provinciae Rotomagensis, Johannes de

We jméno pána našeho Ježíše Krista, jenž jest milowník pokoje a jednoty, a za jednotu křesťanského lidu prosby ráčil wzdáti k otci: my Filibert, boží a apoštolské stolice milostí biskup Konstanský krajiny Rotomagenské, Jan z Polomar ar-

Polomar, archidiaconus Barchinonensis, apostolici palatii causarum auditor, decretorum doctor, Martinus Bernerii, decanus Turonensis [1]), et Thomas Haselbach, sacrae theologiae professor, sacri generalis Basiliensis concilii ad regnum Bohemiae et marchionatum Moraviae legati destinati: auctoritate sacri concilii recipimus et acceptamus unitatem et pacem per dictos regnum Bohemiae et marchionatum Moraviae acceptas, factas et firmatas, secundam quod utrique parti constat per literas inde confectas, cum universo populo Christiano; tollimus omnes sententias censurae, et plenariam abolitionem facimus.

Item auctoritate dei omnipotentis et beatorum Petri et Pauli apostolorum, et dicti sacri generalis concilii, pronuntiamus veram, perpetuam, firmam, bonam et Christianam pacem dictorum regni et marchionatus cum reliquo universo populo Christiano; mandantes auctoritate praedicta universis Christiani orbis principibus et aliis Christi fidelibus universis, cujuscunque status, gradus, praeeminentie aut dignitatis existant, quatenus dictis regno et marchionatui bonam, firmam et Christianam pacem observent, neque pro causis dissensionum, pro difficultatibus aliquibus circa materias fidei et quatuor articulorum dudum exortis et agitatis, cum jam sint praedicta capitula complanata, aut pro eo, quod communicarunt, communicant, aut communicabunt sub utraque specie juxta

chidiakon Barchinonský, auditor sieni papežowy a doktor w práwiech, Martin Bernerii, děkan Turonský a Tomáš z Haselbach, doktor w swatém písmě, swatého obecnieho koncilium Basilejského do králowstwí Českého a markrabstwí Morawského legatowé poslaní: mocí swatého koncilium přijímáme a oblibujem jednotu a pokoj skrze řečené králowstwie České a markrabstwie Morawské přijaté, učiněné a utwrzené, jakož obojie straně známo jest skrze listy na to učiněné, se wším lidem křesťanským; zdwiháme wšecky klatby, a plné zhlazenie činíme.

Opět mocí boha wšemohúcieho a blahoslawených apoštolów Petra a Pawla, a řečeného swatého koncilium obecného, wypowiedámy prawý, wěčný, pewný, dobrý a křesťanský pokoj již řečených králowstwie a markrabstwie s jiným wšelikterakým lidem křesťanským; přikazujíce mocí dřiew řečenú wšem napořád křesťanským kniežatóm a jiným wšem křesťanóm, kteréhožbykoli byli stawu, řádu, powýšenie aneb dóstojenstwie, aby s již řečeným králowstwím a markrabstwím dobrý, pewný a křesťanský pokoj zachowáwali, ani pro pře rozdielów a nesnázky někteté při kusiech wiery a čtyr artikulów před tiem zniklé a často rozjímané, neb již sú skrze jisté umluwy porownány, ani proto že sú přijímali, přijímají a přijímati budú pod obojí zpósobú wedle sepsánie již řečených

---

[1]) Cochlaeus (na str. 289) tuto přidáwá jména následující: »Tilmannus praepositus S. Florini de Confluentia, decretorum doctor, Aegidius Carlerii, decanus Cameracensis et Thomas .... professor Viennensis, sacri generalis« a. t. d. čehož w rkpp. se nedostáwá.

im dictorum capitulorum, eos inva-
offendere, infamare, aut injuriari prae-
nt, sed ipsos Bohemos et Moravos
iam fratres bonos et catholicos, ec-
e orthodoxae filios reverentes et obe-
es eidem habeant et fraterna dilec-
contractent; hoc declarato expresse:
si aliquis contra fecerit, non intel-
ir pax ipsa violata, sed debeat fieri
lo emenda condigna.

imque, prout in dictis capitulis con-
ir, circa materiam communionis sub
ue specie sit hoc modo concorda-
quod dictis Bohemis et Moravis sus-
itibus ecclesiasticam unitatem et pa-
realiter et cum effectu, et in omni-
iliis, quam in usu communionis utri-
; speciei, fidei et ritui universalis ec-
e conformibus, illi et illae, qui talem
habent, communicabunt sub duplici
e cum auctoritate domini nostri Jesu
ti et ecclesiae, verae sponsae ejus,
ticulus ille in sacro concilio discutie-
d plenum quo ad materiam de prae-
, et videbitur, quid circa illum arti-
a pro veritate katholica sit tenendum
endum pro utilitate et salute populi
tiani; et omnibus mature et digeste
actatis, nihilominus si in desiderio
idi dictam communionem sub duplici
e perseveraverint, hoc eorum amba-
ibus indicantibus, sacrum concilium
dotibus dictorum regni et marchio-
communicandi sub utraque specie
lum, eas videlicet personas, quae in
discretionis reverenter et devote po-
verint, facultatem pro eorum utilitate
ute in domino largietur; hoc semper

umluw, na ně útokόw činiti, jim škoditi, jich haněti aneb bezprawie činiti aby nesměli; ale je Čechy a Morawany jako bratří dobrú a křesťanské cierkwe prawé syny poctiwé a poslušné též cierkwi aby měli, a bratrským milowáním s nimi nákladali; to wšak znamenitě wyňmúce, jestližeby kto odporně učinil, nebuď rozumieno, aby pokoj ten byl zrušen, ale má nad ním státi sě oprawa hodná.

A poněwadž, jakož w již jmenowaných smluwách zawřeno jest, o přijímání těla božieho pod obojí zpósobú takto jest smluweno: že již řečeným Čechóm a Morawanóm křesťanskú jednotu a pokoj přijímajícím práwě a w skutku, a we wšem jiném krom požíwánie těla božieho a krwe božie pod obojí zpósobú, u wieře a obyčeji s obecnú cierkwí sjednaným ti a ty, ktož taký obyčej mají, přijímati budú pod obojí zpósobú mocí pána našeho Jesu Krista a cierkwe prawé choti jeho; a artikul ten w swatém sněmu bude rozjímán doplna, jelikožto o přikázaní, a sezřieno bude, co při tom artikulu za wieru křesťanskú má býti držáno a zachowáno ku požitku a k spasení lidu křesťanského; a když wšecky wěci s rozmyslem a wážně budú rozjímány, wšak přes to jestliže w žádosti jměnie již řečeného přijímánie těla božieho a krwe božie pod obojí zpósobú trwati budú, to když jich poslowé okáží, swatý sněm kněžím již řečeného králowstwie a markrabstwie podáwati pod obojím zpósobem lidu, těm totiž osobám, kteréž jsúce w létech rozumných, poctiwě a nábožně žádati budú, swobodu k jich užitku a spasení w pánu bohu dá; to wždycky zahowáwajíce,

observato, quod sacerdotes sic communicantibus semper dicant, quod ipsi debent firmiter credere, quod non sub specie panis caro tantum, nec sub specie vini sanguis tantum, sed sub qualibet specie est integer et totus Christus; et juxta dictorum compactatorum formam dictis Bohemis et Moravis suscipientibus ecclesiasticam unitatem et pacem realiter et cum effectu, et in omnibus aliis, quam in usu communionis utriusque speciei, fidei et ritui universalis ecclesiae conformibus, illi et illae, qui talem usum habent, valeant communicare sub duplici specie cum auctoritate domini nostri Jesu Christi et ecclesiae verae sponsae ejus; hoc expresse declarato, quod per verbum *fidei* super et infra positum intelligunt et intelligi volunt veritatem primam, et omnes alias credendas veritates, secundum quod manifestantur in scripturis sacris et doctrina ecclesiae sane intellectis; item cum dicitur de ritibus universalis ecclesiae, intelligunt et intelligi volunt non de ritibus specialibus, de quibus in diversis provinciis diversa servantur, sed de ritibus, qui communiter et generaliter circa divina servantur; et quod postquam nomine regni et marchionatus in universitate hoc suscipietur, si aliqui in divinis celebrandis non statim suscipiant ritus, qui generaliter observantur, propterea non fiat impedimentum pacis nec unitatis.

Idcirco reverendis in Christo patribus archiepiscopo Pragensi, et Olomucensi ac Lutomyslensi episcopis, qui sunt vel pro tempore erunt, universisque singulis ecclesiarum praelatis, curam habentibus ani-

aby kněžie tak přijímajícím wždycky prawili, že oni mají pewně wěřiti, že pod zpósobem chleba nenie tělo toliko, ani pod zpósobú wína krew toliko, ale pod každú zpósobú jest celý a plný Kristus; a wedle již řečených umluw zpósoby, již řečeným Čechóm a Morawanóm přijímajícím jednotu a pokoj křesťanský práwě a w skutku, a we wšech jiných (wěcech) kromě požíwánie těla božieho přijímánie pod obojí zpósobú u wieře a obyčejích obecné cierkwe srownaným, ti a ty, kteříž taký obyčej mají, budú moci přijímati pod obojí zpósobú mocí pána našeho Jesu Krista a cierkwe prawé choti jeho; to wšak znamenitě wyňawše, že skrze slowo *wiery*, nahoře i wdole položené, rozomějí a rozomieno aby bylo chtějí, prawdu prwní a wšecky jiné, kteréž wěřeny býti mají prawdy, jakož sě zjewují w swatých písmiech a zpráwě cierkwe w prawém rozumu; opět když se die o obyčejích obecné cierkwe, rozumějí, abrž aby bylo rozumieno chtějí, ne o obyčejích zwláštních, o nichž w rozličných krajinách rozličné wěci sě zachowáwají, ale o obyčejích, kteříž obecně a wšady při službě božie zachowáwají sě; a když jménem králowstwie a markrabstwie wuobec to přijato bude, ač kteří při službě božie ne inhed přijmú obyčejów, kteříž obecně zachowáni býwají, proto nebuď překážka pokoji ani jednotě.

Protož poctiwým w Kristu otcóm arcibiskupu Pražskému, Olomúckému a Litomyšlskému biskupóm, kteříž jsú aneb časem budú, wšem a každému zwláště kostelów zpráwcóm, jenž poručenstwie duší

s, in virtute sanctae obedientiae di- praecipiendo mandamus, quatenus ersonis, quae usum habent commu- i sub duplici specie, juxta formam to capitulo contentam, sacrum eu- iae sacramentum sub duplici specie, iti, prout ad unumquemque pertinet rtinebit in futurum, ministrent, et pro itate plebis, ut non negligatur, fa- ministrari, et his nullatenus resistere ntraire praesumant; scholares quo- qui communicaverunt, et deinceps dictorum capitulorum formam com- re vellent, et etiam cum promoti , et ad eos ex officio pertinebit aliis rare sub duplici specie, propterea a tione ad sacros ordines non prohi- sed si aliud canonicum non obsi- os rite promoveant eorum episcopi. si quisquam contra hoc facere prae- erit, per ejus superiorem debite pu- ut poena docente cognoscat, quam sit, auctoritatem sacri generalis con- ibere contemptam. Universisque et s, cujuscunque status, praeeminen- it conditionis existant, praesentium districte praecipiendo mandamus, us dictis Bohemis et Moravis ser- is ecclesiasticam unitatem, et uten- communione sub duplici specie modo na praedictis, nemo audeat impro- , aut eorum famae vel honori de- t.

quod ambasiatores dicti regni et ionatus ad sacrum concilium deo o feliciter dirigendi, et omnes, qui lem regno vel marchionatu dictum concilium adire voluerint, secure

mají, mocí swatého poslušenstwie přísně přikazujíce přikazujem, aby těm osobám, kteréž mají obyčej přijímati pod obojí zpósobú, wedle zpósoby w již řečeném se- psání položené, swátost těla božieho a krwe božie pod obojí zpósobú, jsúce na- pomenuti, jakož na jednoho každého slu- šie aneb slušeti bude w budúcie časy, aby podáwali, a ku potřebě lidu, aby zmeškán nebyl, zjednali, aby bylo podáwáno, a to- mu nižádným obyčejem zpěčiti sě aneb zprotiwiti aby nikoli nesměli; žáków také, kteříž jsú přijímali a potom wedle řeče- ných smluw zpósoby chtěliby přijímati, a také kdyžby swěceni byli a na ně z úřadu slušeti bude jiným podáwati pod obojí zpósobú, proto od swěcení k řádóm kněž- ským aby nebránili, a jestliže jiná řádná překážka nebude, aby je swětili řádně jich biskupowé. Pakliby kto proti tomu směl učiniti, skrze jeho wyššieho hodně buď tresktán, aby pokuty dokázaním seznal, kterak těžké jest, moc swatého obecného sněmu mieti potupenu. Wšem také a každému zwláště, kteréhožkoli stawu, powý- šenie aneb řádu byliby, těmito listy při- kazujíce přikazujem, aby řečeným Čechóm a Morawanóm, zachowáwajícím křesťanskú jednotu a požíwajícím přijímánie těla bo- žieho a krwe božie pod obojím zpósobem, obyčejem a řádem dřiew sepsaným, žádný nesměl láti, ani jich powěsti aneboli cti utrhati.

Opět poslowé řečených králowstwie a markrabstwie k swatému sněmu s boží po- mocí kteříž budú sčastně wysláni, a wši- ckni, ktož z téhož králowstwie neb mar- krabstwie k již řečenému sněmu swatému

poterunt ordinato et honesto modo proponere, quicquid difficultatis occurrat circa materias fidei, sacramentorum, vel rituum ecclesiae, vel etiam pro reformatione ecclesiae in capite et in membris; et spiritu sancto dirigente fiet, secundum quod juste et rationabiliter ad dei gloriam et ecclesiastici status debitam honestatem fuerit faciendum.

Item recognoscimus in gestis apud Pragam in cedula, quae incipit: „Haec sunt responsa data per reverendum in Christo patrem D. Philibertum episcopum Constantiensem provinciae Rotomagensis, Johannem de Polemar, decretorum doctorem, archidiaconum Barchinonensem, Henricum Tokke in theologia magistrum, canonicum Magdeburgensem, et Martinum Bernerii, baccalarium formatum in sacra pagina, decanum Turonensem, legatos sacri concilii generalis, ad quaesita puncta seu dubia, per nonnullos venerabiles magistros et sacerdotes regni Bohemiae eis mota", hanc esse responsionem scriptam: „Primo dixerunt, quod non est intentionis sacri concilii, permittere communionem sub duplici specie permissione tolerantiae, vel sicut Judaeis permissus fuit libellus repudii; quia cum sacrum concilium viscera maternae caritatis exhibere dictis Bohemis et Moravis intendat, non est intentionis concilii permittere tali permissione, quae peccatum non excludat, sed taliter elargiri, quod auctoritate domini nostri Jesu Christi et ecclesiae verae sponsae suae sit licita, et digne sumentibus utilis et salutaris".

budú chtieti přistúpiti, bezpečně budú moci zřézeným a poctiwým obyčejem předložiti, cožkoli nesnázie by bylo při wieře, swátostech neb řádech kostelních, neboli také k naprawení cierkwe na hlawě i na údech; a ducha swatého zprawujícieho stane sě, co sprawedliwě a rozumně k božie chwále a duchowního stawu hodné poctiwosti bude sě mieti státi.

Opět seznáwáme o jednání w Praze na listu, kterýž sě počíná: „Tyto jsú odpowědi dány skrze poctiwého w Kristu otce kněze Filiberta, biskupa Konstanského krajiny Rotomagenské, a Jana z Polomar w práwích doktora, arcipřišta Barchinonského, Jindřicha Tokke, w písmě swatém mistra kanowníka Magdeburského, a Martina Berneri, bakaláře w swatém písmě, děkana Turonského, posly swatého sněmu obecného, k otázaným kusóm neb pochybowáním skrze někteté poctiwé mistry a kněžie králowstwie Českého jim učiněným", tato jest odpowěd napsána: Najprwé řekli sú, že nenie úmysla swatého sněma, dopustiti přijímánie pod obojí zpósobú dopuštěním trpenie, neboli jako židóm dopuštěn jest byl list zapuzenie; neb poněwadž swatý sněm střewa materské lásky okázati již řečeným Čechóm a Morawanóm mienľ, nenie úmyslu koncilium dopustiti takým dopuštěním, kteréžby hřiech zawieralo, ale tak swoliti, že mocí pána našeho Jesu Krista a cierkwe, choti jeho prawé, jest slušné a hodně přijímajícím užitečné a spasitedlné. Amen.

12.

Zápis od císaře Sigmunda stawům králowstwí Českého na swobody církewní w Brně Uherském Bělehradě učiněný,[1]) latině a česky.

Brně, 1435, (6 *Jul.*) *a w Uherském Bělehradě* 6 *Jan.* 1436. *(Ze starých rkpp. i z tištěných r.* 1513 *kompaktat.)*

gismundus dei gratia Romanorum imtor semper Augustus, ac Ungariae, Boiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rex. Quia inus noster Jesus Christus, dei homíque mediator, salutis curam ex injunctissimi gerens humanae, laborem suus atrocem, pro quo et dira pati vosimul et morte turpissima occumbere est dedignatus, ut utraque in unum raret; cujus quidem exemplo, velut stri et ducis peroptimi, ex dignitate riali nobis ab universorum domino sita et commissa, bonum pacis et uniet concordiae amplexantes, cum post dam compactata inter legatos sacri ilii Basiliensis, ipsumque regnum Boae et marchionatum Moraviae, in Praga ta et consignata, resessum est, ut aliis dispositis et deductis, pro regni Boae et marchionatus Moraviae expurne per sacrum concilium Basiliense, am quoque providentiam imperialem, elius fieri poterit, provideatur: adtamen, quia difficultates variae inter os sacri concilii Basiliensis parte ex et generosos ac nobiles barones, Prastrenuos, famosos, reverendos et prus nuntios, nomine regni Bohemiae

Sigmund boží milostí Římský ciesař, po wše časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský oc. král. Poněwadž pán náš Kristus Ježíš, boha s lidmi smírce, péči maje z poručenstwie najwyššieho o spasenie člowěka, a práci nesa těžkú, pro něho i trpěti chtěl, i smrtí ohawnú umřieti jest ráčil, tak aby oboje w jedno uwedl; kteréhožto zajisté příkladem, jako mistra a wuodce najlepšieho, z duostojenstwie ciesařského, nám od wšemohúcieho pána swěřeného a puojčeného, dobré pokoje, jednoty a swornosti oblibujíce, když po některých kompaktatiech, to je smluwách mezi legaty zboru swatého Basilejského a králowstwím Českým a markrabstwím Morawským, w Praze sepsaných a zpečetěných, na tom zuostáno jest, aby když jiné wěci dobře zpuosobeny a dowedeny budú, pro očištěnie králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, swatým zborem Basilejským a naší múdrostí ciesařskú, jakož najlépe moci bude, opatřeno bylo: ale že ještě mezi legaty swatého zboru Basilejského s strany jedné, a urozenými pány šlechticemi, Prahú, statečnými, slowútnými, poctiwými a múdrými posly jménem králowstwí Českého

[1]) Prostřední částka zápisu tohoto (od slow »We jméno božie, amen«) w Brně r. 1435 smluwena i sepsána, kdežto legati zboru Basilejského, tam přítomní, o tom zwěděwše, proti takowémuto zápisu, jakožto proti řízení swětské moci we wěcech duchowních, hčowali se. Úwod i zawírka zápisu přidáni jsau w Bělehradě teprw r. 1436.

pridem ad nos in Brunnam destinatos parte ex altera, ortae fuissent et crebre pullulassent: animum, cor simul et humeros curae diligenti et sollicitudini anxiae supposuimus, pondus diei et aestus ferentes, ut divisa in unum, adversa in consona, aspera in plana, et longe distantia in combinata, simul pariterque in sanctam et beatam reduceremus unionem; cum nos pacem et tranquillitatem ipsius regni, quod semper amavimus atque coluimus, cordintime affectantes, volentes futuras dissensiones et controversias, quibus populus subditus possit quomodolibet concitari, convenientibus remediis praevenire, nonnullisque remanentiis, quibus in compactatis pro pace regni non videbatur sufficienter provisum, salubriter providere, cum praefatis ambasiatoribus regni et marchionatus ad laudem dei, pacem ipsius regni ac omnium circumstantium nationum et totius populi Christiani ac salutem innumerabilium animarum:

In nomine domini. Notum facimus universis et singulis, quod ad infra scriptas conclusiones consensimus et praesentibus consentimus:

Primo, beneficia non conferantur per extraneos in regno Bohemiae et marchionatu Moraviae, sed omnino jus collationis eorundem ad regem, Bohemos, incolasque regni Bohemiae ac marchionatus Moraviae jure perpetuo debebit pertinere.

Personae etiam seculares et spirituales

před tím k nám do Brna poslanými, s strany druhé, nesnáze a ruoznice mnohé powstáwaly a často wznikowaly jsú: protož my myslí, srdcem i rameny také práce pilné a starosti přílišné podstúpiwše, břímě dne i wedra nesúce, abychom rozdílné wěci w jednotu, protiwné w swornost, drsnaté w hladké, a od sebe wzdálené w spojené, jednostajně wespolek w swatú a blahoslawenú jednotu přiwesti mohli; a poněwadž my míru a upokojenie téhož králowstwie, kteréž sme wždycky milowali a ctili, srdečně žádajíce, a chtiec budúcím nesnázem a ruoznicem, jimižto lid poddaný mohlby kterakkoli se zbúřiti, slušnými prostředky wstřiec wjíti, i také některé wěci pozuostalé, kterýmžto w kompaktatiech pro upokojenie králowstwie nezdálo se dosti učiněno býti, s již jmenowanými posly králowstwie a markrabstwie spasitedlně opatřiti chtiece, ke cti a k chwále boží, ku pokoji téhož králowstwie a wšech okolních jiných národuow a wšeho lidu křesťanského, také k spasení mnohých bez počtu duší, tento list zpuosobili jsme:

We jméno božie, amen. Známo činíme wšem wuobec a jednomu každému zwláště, že k dole psaným kusóm a artikulóm společně zawřeným swolili sme a tímto zápisem swolujeme:

Najprwé, aby úřadowé a duostojenstwie w duchowenstwí nebyli rozdáwáni skrze cizozemce w králowstwí Českém a markrabstwí Morawském, ale owšem práwo podacie jich na krále a domácie králowstwie Českého a markrabstwie Morawského wěčným práwem bude příslušeti.

It. osoby duchownie a swětské z krá-

extra regnum vel marchionatum nec citabuntur nec judicabuntur, sed unaquaeque persona jurisdictioni sibi praefecti praepositi in praefatis regno et marchionatu subjecta erit, et contenta de eadem gaudebit; libertatibus tamen archiepiscopatus Pragensis, et privilegiis in via appellationis a sibi subjectis episcopatibus, salvis et illibate conservatis.

In super communicantes sub una specie in saepe tactis regno et marchionatu, ne confusa sequatur permistio, contra proprias illorum voluntates et libertates non sustinebuntur, sed dumtaxat in locis, in quibus communicatio duplicis speciei temporibus retroactis non servabatur, sustinebuntur. Et ut materia occasioque litium auferatur, loca omnia et singula ecclesiarum, populique parochiarum signabuntur, in quibus et a quibus communio duplicis speciei in praxi servabatur, ut in futurum pro perpetuo in eisdem servaretur; quae quidem consignata in litera speciali, in robur et perpetuam rei memoriam, sigillo nostrae majestatis munientur.

Sed et hoc volumus, ut per dominos Bohemos generosos, nobiles, strenuos, famosos, Pragam et civitates alias una cum clero, archiepiscopus Pragensis cum aliis episcopis titularibus, alias suffraganeis, eligantur; qui quidem electi per nostram dispositionem debitam, sollicitudinem pariter et curam, confirmabuntur, et in episcopos consecrabuntur, absque quavis pro confirmatione, pallii exhibitione, aut etiam notariis persolutione. Et totus clerus diocesis Pragensis subjici ipsi archiepiscopo per praefatos dominos electo tenebitur et obedire.

lówstwie aneb markrabstwie nebudú wen poháněny ani súzeny, ale jedna každá osoba swému wyššiemu súdci w již řečených králowstwí a markrabstwí poddána bude, a na něm dosti majíc, z něho radowati se bude; tak wšak, aby swobody arcibiskupstwie Pražského a zwláštné obdařenie w odwoláwaní od poddaných biskupów byly cele a plně zachowány.

Také kteříž přijímají pod jednú zpósobú tělo božie w často dotčených králowstwí a markrabstwí, aby hanebná nebyla směsice, proti jich wuoli a swobodám nebudú trpieni, ale toliko w miestech, w nichž přijímánie pod obojí zpósobú časuow prwních nebylo zachowáno, trpieni budú. A aby příčina swáruow odjata byla, miesta wšecka a každý kostel i lidé osad budú popsáni, na kterýchž a od kterýchž to přijímánie dwojie zpósoby w skutku jest zachowáwáno, aby potom budúcně wěčně bylo zachowáwáno w týchž miestech; kteráž zajisté miesta popsaná na listu zwláštniem, ku potwrzení a paměti wěčné, pečetí majestátu našeho budú potwrzena.

A také tomu chceme, aby pány Českými urozenými, šlechtici, statečnými, slowútnými, Prahú a jinými městy spolu s kněžstwem, arcibiskup Pražský s jinýma dwěma biskupy suffragany woleni byli; kteřížto wolení zpósobením slušným, péčí také i starostí naší potwrzeni budú a za biskupy swěceni, beze wšeho za potwrzenie, pláště dánie i také písařóm placenie. A wšecko kněžstwo arcibiskupstwie Pražského poddáno má býti arcibiskupu Pražskému skrze již jmenowané pány wolenému, a jeho poslúchati.

Scholares etiam Pragensis diocesis utrique, tam sub una quam sub utraque communicantes specie, habilitate et idoneitate illorum praesumpta, ad sacros ordines promoveantur et ordinentur, nihil tamen per hoc causae et praxi communionis eorum derogando.

Tum, quia licentia per sacrum concilium Basiliense omnibus tam in regno Bohemiae quam marchionatu Moraviae constitutis dabitur, sub utraque specie communicandi: episcopi, Olomucensis scilicet et Lutomyslensis, populum laicalem desiderantem sub utraque specie tenebuntur communicare; promovebuntque scholares et ad sacros ordines consecrabunt, idoneitate et habilitate illorum praesupposita, qui vellent sub utraque specie populum laicalem communicare; et disponere tenebuntur sacerdotes ad loca suarum diocesum, in quibus praefata communio annis elapsis servabatur, qui sic populum, ut praemittitur, sub duplici specie communicabunt; et plebani, si qui ad proprias redire cum scitu et consensu diocesani sui voluerint parochias, populum sub utraque specie communicabunt, qui populus sic communicabat, et in locis, in quibus praefata servabatur communio. Quod si non fecerint, non sunt tolerandi, sed alii, qui sub duplici specie communicarent populum laicalem, per diocesanum vel per alios, ad quos pertinet, in loca illorum substituendi.

Ita nos tenore praesentium affirmamus, et pollicemur in verbo Caesareo praefatis ambasiatoribus, ac regno Boemiae et marchionatui Moraviae, quod in omnibus et

Také žáci arcibiskupstwie Pražského oboji, tak pod jednú jako pod obojí zpósobú přijímajíce, kdyžto zpósobnost a schopnost jich bude shledána, na kněžstwie aby byli přijati a swěceni, tak wšak, aby nic jich při nebylo k ujmě.

Také poněwadž swoboda skrze swaté koncilium Basilejské wšem tak w králowstwí Českém jako markrabstwí Morawském obýwajícím dána bude, přijímati pod obojí zpósobú: biskup Olomúcký a Litomyšlský lidu swětskému, žádajícímu pod obojí zpósobú, dlužni budú podáwati; a přijímati budú žáky a na kněžstwie swětiti, když zpósobnost a hodnost jich bude shledána, kteřížby chtěli pod obojí zpósobú podáwati; a zjednati budú dlužni kněží na miesta swých biskupstwí, na kterýchžto dřiewřečené přijímánie léta minulá bylo zachowáwáno, kteřížto lidu, tak jakž jest předloženo, pod obojí zpósobú budú podáwati; a faráři, budúli kteří chtieti nawrátiti se k swým osadám, s wědomím a powolením biskupa swého, lidu pod obojí zpósobú podáwati budú, kterýž jest tak přijímal, a na miestech, na kterýchž jest již řečené přijímánie zachowáwáno. Pakliby neučinili, nemají trpieni býti, ale jiní, kteřížby lidu obecnému pod dwojí zpósobú podáwali, biskupem na miesta jich mají býti zjednáni, aneb skrze jiné, na něžby přislušelo.

Tyto wěci my tiemto listem twrdíme, a slibujeme slowem ciesařským poslóm a králowstwí Českému a markrabstwí Morawskému, že we wšech a každé řeči swr-

ulis, supra scriptis capitulis cum eis anebimus; quae nulla occasione seu quo quaesito colore, propter aliquas praemissis contrarias seu aliam quamque obligationem quomodolibet infrinus seu infringere permittemus, sed ea ctualiter adimplebimus et adimpleri faus; imo volumus, ut per nos et nos successores in futurum pro perpesingula eis teneantur, et plene conentur. Nosque apud sacrum concilium ominum nostrum summum pontificem libi, ubicunque expediens fuerit, om- operam et curam adhibebimus, ut fati articuli suum effectum realiter sorar, nec in regno nostro et marchioaliter permittemus fieri; quin imo, uis regnum et marchionatum in his are quomodolibet attentaret, ipsis pro utione eorundem effectualiter assiste- dolo et fraude cessantibus quibusque.

raesentium sub nostrae imperialis matis sigillo testimonio literarum. Datum e regalis, anno domini M°cccc°xxx°vi, sexta Januarii, regnorum nostrorum Ungariae etc. XLIX°, Romanorum VI°, Bohemiae XVI° et imperii tertio.

chupoložené s nimi zuostaneme; kterýchž nižádnú příčinú nebo kterúkoli wymyšlenú okrasú, pro které wěci předloženým wěcem odporné aneboli pro které jiné zawázanie nikoli nezrušíme aneb zrušiti dopustíme, ale ty wěci skutečně naplníme a plniti kážeme; a chceme, aby námi a našimi náměstky w budúcie časy wěčně wšecky wěci jim byly držány a úplně zachowány. A my u swatého koncilium a u pána našeho najwyššieho biskupa, a jinde kdekoli užitečné by bylo, wšecku snažnost a péči přiložíme, aby jmenowaní artikulowé skutku swého w prawdě došli, aniž w králowstwí našem a markrabstwí Morawském aby se jinak dálo dopustíme; nébrž, jestližeby kto králowstwie a markrabstwie w těch wěcech pokusil se kterakkoli rmútiti, jim k dowedení týchž artikulów skutečně pomóžeme, beze wšie lsti a falše kterékoli.

Dán w Brně, léta božieho M°cccc°xxxv ↄc.

13.

Zápis od císaře Sigmunda městům Pražským na swobody církewní w Brně učiněný.

W Brně, 1435, 6 *Jul.* (*Z apologie staw. r.* 1618 *tištěné.*)

We jméno swaté a nerozdílné trojice, amen. My Sigmund z boží milosti ský císař, po wšecky časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský ↄc. a Lucemburské hrabě, známo činíme tímto listem naším wuobec, že majíce k welikým pečliwostem a k mnohým pracem slawné paměti najjasnějšího někdy a otce našeho knížete Karla, Římského císaře a Českého krále, kterýž Staré

město Pražské i Nowé wzdělal, nadal a zwelebil, totiž práwy, privilegími i swobodami, jakž to we mnohých listech jeho šíře se ukazuje: také den po dni wždy wíce a wíce k tomu se probuzujeme, aby s pomocí toho, kterýž šťastně ráčil dáti počátky a wzróst, to dobré, kteréž pomocno jest k spasení bez čísla duší, obecnému dobrému, jednotě společné a spolu obýwání bratrskému, slušnými prostředky opatřeno býti, a k nadalému konci šťastně přiwedeno býti mohlo.

A protož když před naši welebnost předstaupili poslowé slowutní, w ta doby z swětských, z Starého města Pražského; Jan Welwar, Sigmund z Chotenčic, Wáclaw Hedwika, Mikuláš Humpolec; z Nowého města: Pawel Oldřichuow, Valentin Kába, Beneš Cukmanský a Daniel, měšťané obojího města Pražského; a z duchowních: mistr Jan z Rokycan, Oldřich bakalář z Znojma, Martin z Chrudimě, kněz Jan od swatého Štěpána z Rybníčkuow a Bohuněk z Chocni, jménem purkmistrů z obojích obcí již řečených měst, mistrów učení Pražského, farářuow, kněží, žákowstwa wšeho, tudíž i swau náramnau žádostí, mnohými ustawičnými prosbami jsau nás pokorně prosili, abychom list majestátu, kterýž celému králowstwie a markrabstwie dali sme wuobec, pro wěčné zdržení a zachowání pokoje w týchž městech, také obzwláštně jim milostiwě dáti ráčili. Kteréžto když jsme wyslyšeli, odpowěd dali sme jim takowau: poněwadž již celému králowstwí a markrabstwí již ten list wuobec dali sme, zbytečné se zdá, aby opět zwláště wám dán býti měl; neb to město jest nejpřednější a hlawní. Ale oni wždy pro příčiny a powahy jisté a kusy w něm položené prawili jsau, že jim to poručeno jest.

A tak opět na nás prositi jsau nepřestali, nejwíce za ten artikul aneb punkt žádajíce, aby jim rozumněji rozšířen byl, totiž aby ti, kteříž obyčej mají pod jednau spuosobau přijímati, jinde kromě měst Pražských obýwali, kdež se ten obyčej zachowáwá, proto aby smíšenice z toho hanebná nepošla, pro kterauby příčina k swárům a spolu obýwajícím dána byla, kromě těch, kterýmžby s swau dobrau wolí dopustiti chtěli, w té naději dobré, že po časích u wíře přijímání pod obojí spuosobau se s nimi srownají. K tomu také přidali jiné zwláštní artikule jim poručené, i některé, w nichž sme se pánům a městům před tím zawázali a zapsali.

I. Prwní tento: aby zřízený podkomoří měst králowských byl měštěnín Pražský a skutečně pod obojí spůsobau přijímal.

II. Mniši, jestližeby kteří w Praze neb okolo Prahy obýwati měli, kněžím u far aby nepřekáželi, ani pochowáwali mrtwé, ani swátostmi lidu obecnému přisluhowali, ale tak žiwi byli, jakž jich řeholy ukazují; a nijakž přijímající pod obojí spůsobau, buď zjewně neb tejně, nekaceřowali, a nižádným spůsobem netupili. Kláštery také jeptišek neb mnišek, w nichž přijímání pod obojí spůsobau býwalo, tak i na budaucí časy aby se zachowali; ani přeworyše neb abbatyše, kteréž pod jednau spůsobau přijímalyby, nad jinými jeptiškami wládnauti nemají.

III. Preláti hradu Pražského, kanowníci, mansionáři a oltářníci, jestliže se kteří nawrátí, těch, kteříž pod obojí spůsobau přijímaliby, nemají kaceřowati, ani na cti utrhowati, w králowstwí i krom králowstwí, ani w swátosti neb pohřbu, kteří k nim nepříslušejí, (aby) se nikoli nepletli.

IV. Wyšehrad, kterýž jsau Pražané mocí dobyli, s swými obywateli w přijímání pod obojí spůsobau s městy Pražskými aby se srownal; též kteří na Hradčanech přebýwají, před hradem Pražským swatého Wáclawa.

V. Zboží špitálské u mostu, které chudým a nemocným jest odkázáno, ne skrze cizozemce, ale skrz auředníky wětšího města Pražského aby zprawowáno bylo a wěrně řízeno a wzdáwáno, jakž již od mnoha let obyčej jest a se zachowáwá.

VI. Zboží kollegiátská, kteráž odjata jsau, aby pro oprawení učení Pražského zase nawrácena byla, a mistři, kteřížby se zase nawrátiti chtěli, i jiní cizozemci, těch kteří pod obojí přijímají aby nekaceřowali a nehaněli, ale za dobré křesťany a syny matky církwe swaté měli a obraňowali.

VII. Žádný cizozemec, kterýby pod obojí spůsobau přijímati nechtěl, aby konšelem a přísežným ani úředníkem w těch městech nebýwal.

VIII. Neobyčejná summa a zbírka peněz na řečeny města aby ukládána ani dáwána nebyla.

IX. Kostelowé, kteříž k farám přísluší a kaply, od podacích křižowníkuow a jiných kterýchžkoli, owšem aby oswobozeni byli wěčně. Platowé také kněžští komorní, na domích Pražských zapsaní, aby wíce placeni nebyli.

X a naposledy, auřad práwa duchowního, kterýž za času Kunráda arcibiskupa w wětším městě Pražském wysazen jest, a pečeti dáním, kteráž posawad trwá, potwrzen, tu a ne jinde aby držán byl, a tu pře manželské rozsudek (aby) braly i jiné wěci k tomu auřadu příslušející konány byly.

My tehdy žádost jejich často opáčenau wyslyšawše, swolili sme k tomu a oslyšeti sme jich nechtěli, a to proto nejwíce, aby skrze to ňáké protržení společných smluw a kompaktát s swatým zborem Basilejským učiněných nepošlo, a práce, kterauž sme za dlauhý čas pominulých let wedli, owšem bez dobrého konce a daremní nebyla. A protož s zdrawau raddau knížat i pánów urozených, wládyk a šlechticów našich a císařstwí swatého i králowstwí našeho Českého, ne omylem a bez uwážení, ale s dobrým rozmyslem a wědomím naším jistým, dotčený list s majestátem naším, kterýž sme králowstwí a markrabstwí wůbec dali, městu obojímu Pražskému tímto listem z moci císařské a králowské w Čechách, týž list s majestátem dáwáme milostiwě, i k jiným artikulóm w počtu desíti zwláště žádaným přiwolujem, je ujišťujem, obnowujem a milostiwě potwrzujem; to ustanowujíce a tomu chtějíce, aby ty a wšecky wěci w něm položené s jinými artikuli desíti, za kteréž jsau prosili, pewné a nepohnutedlné byly na časy budaucí a wěčné. Pánóm také

Nowoměstským a obci jich, poněwadž hlawní práwa jich jsau ztracena, jakž jsau nás smutnau twáří i myslí zprawowali, když do Prahy bohdá přijedem, milost nowau s strany týchž práw i w jiných potřebách učiniti míníme. Protož nižádný člowěk tohoto listu našeho potwrzení a milosti nijakž neruš, aniž jemu z ňáké wšetečnosti se na odpor stawěti nesměj. Pakliby kdo těmto wěcem spíčitiby se směl, wěz, že w těžkau naši a císařstwí i králowstwí našeho Českého prchliwost a w pokutu w privilegiích týchž měst položenau owšem bez odpuštění upadne. Na jistotu a pewnost toho tento list s majestatem naším císařským wisutým kázali sme upewniti.

Dán w Brně, léta božího tisícího čtyrystého třidcátého pátého, dne 6 měsíce Čerwence, králowstwí našich Uherského padesátého, Římského dwadcátého šestého, Českého šestnáctého a císařstwí čtwrtého.

14.

Přiznání se stawůw králowstwí Českého k námluwám s posly zboru Basilejského učiněným, latině a česky.

W Praze, 1435, 21 *Sept. (Z rkpp. a z tišt. kompakt. r.* 1513.*)*

Nos Alšo de Risemburg alias de Wřeštiow, gubernator regni Boemiae, barones, nobiles, milites, clientes, Praga civitas et ceterae civitates ac sacerdotes, generalem congregationem inclyti regni Boemiae et marchionatus Moraviae Pragae indictam celebrantes, vice et nomine dicti regni et pro ipso regno, et omnibus singulis dictorum regni et marchionatus, qui sunt de parte nostra, volentes concordata et conclusa effectui, prout est rationi consonum, demandare:

Inprimis recipimus, acceptamus et facimus unitatem ecclesiasticam realiter et cum effectu, in unitate fidei catholicae et conformitate ritus universalis ecclesiae in omnibus aliis, quam in usu communionis utriusque speciei, juxta dictorum capitulorum seriem et tenorem; tenere, servare, defendereque promittimus (sanctae matri ecclesiae, sacroque generali concilio ipsam

My Aleš z Risemburka, odjinud z Wřešťowa, zpráwce králowstwí Českého, páni urození, rytieři, panoše, město Praha i jiná města, s kněžími obecný sněm slawného králowstwí Českého a markrabstwí Morawského uložený držíce, miesto a jménem téhož králowstwí a za to králowstwí, a za wšecky a každého zwláště prawených králowstwí a markrabstwí, kteříž jsú strany naší, chtějíce, což smluweno jest a zawříno, k skutku, jakož jest rozumu příslušné, zachowati:

Najprwé přijímámy, oblibujem a činíme jednotu církwe práwě a w skutku, w jednotě wíry obecné a w swornosti řádu církwe obecné we wšem jiném, krom w požíwání přijímání pod dwojím zpuosobem, podlé řečených artikuluow zřízení a položení; držeti, zachowati i hájiti slibujeme,

esentanti, Romano pontifici, nostris- pontificibus et praepositis aliis cano- intrantibus, reverentiam debitam et entiam canonicam secundum legem ctorum patrum instituta; [1]) hoc ex- declarato: quod per verbum *fidei*, et infra positum, intelligimus et in- volumus veritatem primam et omnes credendas veritates, secundum quod estantur in scripturis sacris et doc- ecclesiae sane intellectis; item cum r de ritibus universalis ecclesiae, in- mus et intelligi volumus non de riti- pecialibus, de quibus in diversis pro- s diversa servantur, sed de ritibus, ommuniter et generaliter circa divina tur; et quod postquam nomine re- t marchionatus in universitate hoc ietur, si aliqui in divinis celebran- on statim suscipient ritus, qui gene- r observantur, propterea non fiat im- entum pacis nec unitatis.

terum cum propter aliquas difficul- circa materias fidei et quatuor ar- rum exortas inter nos et convicinos s, tam extra quam intra regnum et ionatum consistentes, bella diutius t agitata, et jam per dei gratiam in- ictos legatos sacri generalis concilii neralem congregationem dicti regni cta concordia, ut in dictis capitulis etur: pacem, quam in eisdem pro- us, pro dictis causis et articulis sus- et inire volentes cum universo po- Christiano, sive intra dictum regnum

toto zřejmě chtíce oznámeno býti, že skrze slowo *wíry*, swrchu i dole položené, rozumíme a rozuměti chceme prawdu prwotní a wšecky jiné, kteréž mají wěřeny býti prawdy, jakož se oznamují w písmích swatých a naučení církwe w zdrawém rozumu; item, když se dí o řádích obecné církwe, rozumíme a rozuměti chceme ne o zwláštních řádiech, w nichžto w rozličných krajinách rozličné wěci se zachowáwají, ale o řádích, kteřížto obecně a wšudy při službě boží se zachowáwají; a když jménem králowstwí a markrabstwí w obci to bude přijato, jestliže kteří při službě boží ne ihned přijmú obyčejów kostelních, kteříž se obecně zachowáwají, proto nebuď překážka pokoji a jednotě.

Dále poněwadž pro některé nesnázky při článcích wíry a čtyř artikuluow wzniklé mezi námi a súsedy našimi, buď wně nebo wnitř králowstwí a markrabstwí, bojowé za dlúhý čas trwali, a již skrze milosrdenstwí boží mezi řečenými legaty swatého obecního koncilium a obecným sněmem powěděného králowstwí stala se smlúwa, jakož w spisích hlawních se pokládá: pokoj, kterýž sme w těch slíbili, z těch příčin a artikuluow přijíti a wniknúti chtíce se wším lidem křesťanským, buďto wnitř řečeného králowstwí, buďto

---

[1]) Slowa tuto w záworce položená chybějí w některých rukopisech textu latinského, wšech překladech českých.

sive extra sistente, per fidem et honorem nostrum, omni dolo et fraude cessantibus, promittimus et spondemus bonam, Christianam, firmam et perpetuam pacem tenere, servare et nullatenus violare, vel violari permittere, sed facere a nostris omnibus subditis firmiter observari; hoc declarato expresse, quod si quis contra faceret, non intelligatur pax ipsa violata, sed debet fieri de illo emenda condigna. Volentes in praeserti habere pro insertis omnes clausulas, quae pro stabilitate, robore et firmitate pacis in instrumentis seu literis pacis in partibus istis inseri et apponi sunt solitae.

Item juxta penultimum capitulum debent partes cessare ab omni via facti pro omnibus aliis causis etc. ut in dicto capitulo continetur. Fiant literae in forma debita, et condicatur dieta placiti.

In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium has nostras literas sigillo regni Bohemiae fecimus communiri. Rogamus quoque et petimus serenissimum principem et dominum, D. Sigismundum Romanorum imperatorem ɔc. ac illustrem principem D. Albertum, ducem Austriae ɔc. ut sigilla sua praesentibus appendi faciant, ad majorem evidentiam, robur et firmitatem omnium praemissorum. Datum Pragae, in collegio Caroli, ipso die beati Matthaei apostoli et evangelistae, anno domini M°CCCC°XXXV°.

zewnitř bydlejícím, skrze wíru a čest naši, beze wšeho oklamání a lsti slibujem a zawazujem se dobrý, křesťanský, pewný a wěčný pokoj držeti, zachowati a žádným obyčejem nerušiti, ani dopustiti zrušenu býti, ale přičiniti se, aby ode wšech našich poddaných pewně byl zachowán; toto chtíce zřejmě aby známo bylo, učinilliby kto co proti tomu, nebuď rozumieno, aby ten pokoj byl zrušen, ale má býti z toho oprawa slušná. Chcme také w tomto listu zawříny býti wšecky kusy, kteréžto pro stálost, moc a pewnost pokoje w těchto krajinách kladeny býwají a zapsány.

It. wedle posledního artikule mají strany přestati we wšelikém běhu ode wšech příčin, jakož w tom artikulu se pokládá; a mají listowé w hodné formě býti a rok složen býti.

Na swědectwí a zdržení list tento pečetí králowstwí Českého upewniti kázali sme. A prosíme najjasnějšího knížete a pána, pana Sigmunda Římského císaře ɔc. a oswíceného knížete a pána, pana Albrechta wéwody Rakúského, aby pečeti swé přiwěsiti kázali k tomuto listu, pro wětší jistotu, moc a pewnost wšeho předepsaného. Dán w Praze, w kolleji králowě, den S. Matúše apoštola a evanjelisty, léta božího tisícího čtyřistého třidcátého pátého.

15.

Wolitelé, od sněmu s plnau mocí wydaní, wolí M. Jana z Rokycan za arcibiskupa Pražského a Martina (Lupáče) z Chrudímě i Waňka z Mýta za podbiskupi.

W Praze, 1435, 21 *Oct. (Z rkpp. a z kompaktat r.* 1513.*)*

My Menhart z Hradce, Hynce Ptaček z Pirkšteina, seděním na Ratajích, Di-

wiš Bořek z Miletínka, purkrabie hradu Pražského, Hawel z Dřewenice, Jan Welwar měštěnín starého města Pražského, Pawel měštěnín nowého města Pražského, Ambrož měštěnín od Hory Kutny, mistr Wáclaw z Sušice, kněz Pawel farář od S. Jiljí, kněz Wáclaw farář od S. Mikuláše, kněz Mikuláš Řehowec z Betléma z starého města Pražského, kněz Janek farář od S. Štěpána z nowého města Pražského, kněz Wít farář od Hory Kutny, kněz Oldřich farář z Čáslawě, kněz Bartoš farář z Lún, a kněz Ondřej farář z Sušice, wolenci mocní, wydaní od pánuow a od měst Pražských, rytieřuow, panoší, zeman, ode wšech měst i ode wšeho sněmu nynie na S. Matúše apoštola božieho w Praze uloženého a sebraného, k wolení arcibiskupa Pražského a dwú biskupú suffraganú:

Wyznáwáme wšichni jednostajně, že sme wolili arcibiskupa, poctiwého mistra Jana z Rokycan, a biskupy, poctiwé kněze Martina z Chrudímě a kněze Waňka z Mýta; kteréž weškeren sněm, ačkoli z hodných příčin nejsú ohlášeni ještě, přijal jest i s námi za prawé arcibiskupa i biskupy tak, jakožby již byli ohlášeni, a jeho slíbili poslušni býti se wšemi poddanými swými swětskými i duchowními we wšech wěcech, jakož sluší na arcibiskupa; a ktožby w jeho poslušenstwí nestál, aby žádného u sebe, pod sebú a na swých panstwích netrpěli. Také sme swolením wšeho sněmu my wolenci swrchupsaní jednostajně swolili, abychom po wrácení posluow od Ciesařowy Milosti w městě Pražském je ohlásili; paklibychom při tom wšichni nebyli, ale kteříž tu budú z nás, těm dáwáme plnú moc, jakobychom přitom wšickni byli osobně. Pakliby kterého swrchupsaných arcibiskupa neb biskupuow buoh neuchowal, žeby umřel, nežliby ohlášeni byli: tehdy my wolenci swrchupsaní swolením wšeho sněmu máme plnú moc jiného miesto umrlého woliti. Také jest slíbil weškeren sněm k žádnému jinému arcibiskupowi neswolowati, ani k suffraganuom, dokudž jsú tito žiwi. Pakliby kterého z nás wolencuow swrchupsaných buoh neuchowal, žeby umřel: tehdy my poostalí máme moc k sobě jiného woliti téhož řádu. Tomu wšemu na swědomie swé sme pečeti přitiskli. Stalo se w Praze na welikém sněmu, w pátek na den swatých jedenácte tisíc panen, léta ɔc. MCCCCXXXV.

16.

M. Prokopa Plzenského weřejné napomenutí k Čechům, aby námluwy se zborem Basilejským učiněné přijali a dokonali.

Bez datum (r. 1435, *m. Dec.) (Z půwodního rkp. w Třeboni, A.* 16, *l.* 198 *sl.)*

„Magistri Procopii de Plzna manus propria, qui fuit plebanus S. Henrici in Nova civitate Pragensi“.

Urozeným, statečným a wěrným bratřím w Čechách a w Morawě, wšem, ježto o božie krwe přijímánie wěrně stojie, N. wáš wěrný bratr a té božie prawdy wěrný

slúha: žádost múdré opatrnosti na wše strany, i upamatowánie ku počátku této božie i našie pře, i k jejiemu konci.

1. Milá bratřie! Pomniem, že země naše Česká dřéwe stála jest w stawu sprawedliwém, w tom, že jest byla poddána pod wyšší moc králowskú a panskú; jinakby naši předkowé zemřeli w nesprawedlnosti. Ale že nám poddánu býti wyšším mocem jest sprawedliwé, o tom píše sw. Pawel k Římenóm we XII kapitole: „Wšeliká duše poddána buď wyšším mocem; neboť nenie moc, než ot boha, ale které wěci jsú ot boha, řádnéť jsú; protož ktož sě moci protiwí, řádu božiemu sě protiwí; ale kteří sě tak protiwie, ti sobě zatracenie dobýwají". A potom die: „Protož z núze a z práwa poddáni buďte, netoliko pro hněw boží, ale pro swědomie, nebo proto i poplatky dáwáte" ɔc. Též die sw. Petr, (I Petr. kap. 2): „poddáni buďte wšelikému stwoření pro boha, buďto králi, jako wyššiemu, neb wéwodám, jako ot něho poslaným, neb jest to wuole božie": a potom die: „Wšecky ctěte, bratrstwo milujte, boha se bojte, krále ctěte, slúhy poddáni buďte pánóm we wší bázni, netoliko dobrým a sprawedliwým, ale také i zlým; nebo to jest milost, by pak kto trpěl bezprawně pro božie swědomie, nebo i tak Kristus trpěl jest za nás, nám ostawiw příklad, abychom následowali jeho šlapějí" ɔc. A na ten příklad také pán Kristus byl jest poddán wyšším mocem, tak že jest úrok dal ciesaři, jako psáno jest Mat. XVII: i Josef se pannú Marií dali sú úrok w Betlémě w tu chwíli, kdy sě Kristus narodil, přiznáwajíce sě pod moc ciesařowu.

2. Pomniem také, že sme sě zasadili proti těm mocem, když sú nás tiskly ot prawdy krwe božie, a w tom jest mnoho bratří zahynulo, bohdá na prawdě a sprawedliwosti; a by nás ty moci nebyly tiskly ot té prawdy, a daly nám byly w ní swobodu, bylibychom nikdy sě nezdwihali proti těm mocem, ale bylibychom jim jako naši předkowé poddáni.

3. Pomniem také, že sme to hlásili na weškren swět i rozpisowali, žádajíce w té prawdě i w jiných, zpráwy a slyšenie, a žebychom rádi pokoj se wším swětem měli, a žebychom chtěli rádi poddáni býti pod těmi wyššiemi mocmi i duchowními i swětskými, kdyby nám w těch prawdách swobodu daly; a proč pole sme drželi neb bojowali? řiekali sme, že to z núze činíme, o prawdy sě zasazujíce a ottisknúti sě ot nich nedadúce.

4. Pomniem také, že sme již slyšenie měli i ohlášenie těch prawd před lidem ze wšeho křesťanstwa, a že sú již nám těch čtyř artikulów ote wšeho křesťanstwa pochwálili w prawých rozumiech, a jako za získané dali nám w tom zasazení o ty prawdy.

5. Pomniem také na to, že nám sě již podáwá swoboda w těch prawdách i w Čechách i w Morawě, i ot koncilium a stawu duchownieho, i ot ciesaře a stawu swětského, mocí wšeho křesťanstwa, jediné chcemeli w tom dále na budúcie časy jednotu a pokoj mieti se wším křesťanstwem w jiných řádiech kostelních, podlé

písma swatého a swatých doktoruow; a že nemá nám w swobodě těch prawd ot nižádného na wěky překážieno býti, a to tak má nám potwrzeno býti, jakúž sami twrz rozumnú o to budem sobě wymysliti uměti; a tobychom byli rádi přijali před léty patnácti, by nám toho bylo podáwáno.

6. Pomniem také, že sě nám podáwá, že budemli chtieti a uměti dowesti o boží krwi, že jest ustawena wšem lidem pod božím přikázaním, že má to rozdáwánie božie krwe přikázáno býti po wšem křesťanstwu. Paklibychom toho nechtěli dowesti, tehdy netoliko nám w tom nemá překážieno býti, ale již také wšem w Čechách i w Morawě swoboda sě dáwá, aby ktožkoli chce, boží krew přijímal beze wšie překážky.

7. Pomniem také na swój slib a úmluwu, kterú sme učinili na jednotu a pokoj se wším křesťanstwem, skrze naše mistry a kněžie, s posly ot koncilium poslanými, kterú sme potwrdili ruky podáwáním a jasným hlasitým slibowáním ote wšech obcí, zeman i měst, z Čech i z Morawy, a na to potwrzenie zpiewali sme, boha chwáléce. Jinak kto nám potom bude wěřiti, aneb s námi .oč rokowati, nedržalilibychom toho, což na rokowání umluwíme a slíbíme? A neobraťme sě na ty, ježto nás ot toho slibu jednoty a pokoje roztrhují, hyzdiece ty, kteříž swé wieře a slibu chtiec dosti učiniti, držie tu jednotu slíbenú, a od toho slibu s nimi nechtie pro swú čest otstúpiti, nechtiece sě dáti o swú wieru a čest zawesti; ani sě na ty neobraťme, ježtoť nás hrozie podtržením o ty prawdy; neb těmi rozličnými zámysly rádiby tu jednotu slíbenú a pokoj rozrušili, bojiece sě swého ponížení a swého wladařstwie umenšenie. Wšak toho podtrženie o ty prawdy, ačby kto mienil, mózem sě wystřieci wýmluwami a zápisy opatrnými, kteréž na nás podáwají.

Protož lidem dobrého swědomie a bohabojným a neswéwolným zdá sě, že již nemáme příčiny, pročbychom sě dále proti těm mocem posazowali, aneb wálky wedli, na záhubu i lidí i statkuow, a owšem duší našie České země. Poněwadž nám již mají ty prawdy swobodně w zemi jíti, o něž sme dáwno stáli, zasadili i waleli, a již sme je prowedli i ohlásili na slyšení, i za prawé sme je obdržali a získali, a swobody sme sobě w nich totahli *(sic)*, tak že nižádná moc ani swětská ani duchownie nemá nám w nich na wěky překážeti. A již sme o to úmluwu a slib na zdržánie učinili; i nepoostáwá nám již podobná příčina, pročbychom té jednoty a pokoje, slíbených ot nás, nedržali a nedokonali, lečbychom zamysliti sobě chtěli o tyto dwa kusy ještě boje a wálky wésti: prwní, abychom swobodni jako říše byli a pod nižádného pána neslušeli; anebo druhé, abychom ta zbožie, kteráž sme osáhli a podrobili aneb obholdowali, abychom je sobě osobili a jich z rukú newypúštěli. Ale to jistě máme wěděti, že z toho najprwé dalibychom o sobě řeč po swětě, že sme o prawdy a zákon boží sě nezasadili a bojowali; a druhé, že již wálku bychom wedli jedné o swú wuoli a swé powýšenie a pýchu, nechtiece pána

nad sebú mieti; aneb třetie, žebychom již chtěli wáleti o zbožie cizie a o lakomstwie; a čtwrté, učinilibychom to proti našim předkóm a proti starému a sprawedliwému wysazení našie země, kteráž jest wysazena pod mocí wyšší panskú a kniežecí. A tak páté chopilibychom sě meče cizieho, nechtiece pod pána slušeti, proti pánu Kristu a proti písmu swrchupsanému swatému. A šesté, slibu swého bychom nedržali, a té umluwy, kterúž sme s posly z koncilium učinili, nezachowali. A sedmé, přede wším swětem w rozličných klamiech shledáni bychom byli. A osmé, nowú wálku mezi sebú sami w zemi bychom začali, a sami bychom sě spolu hubili a konečně zkazili, jeden na druhého sahaje a druh pod druhého slušeti nechtě. A dewáté, wšeho swěta bychom proti sobě popudili, jemuž bychom již neodolali, pro zlú swú při. A desáté, wšem neřádóm a bluduom i wšem hřiechóm zjewným w zemi bychom miesto dali, kdyby hlawy swětské a duchownie nebylo, ježtoby ty hřiechy a neřády kazili, anižby kteří řádowé a práwa w zemi miesto měli. Jedenácté, po wšem swětě budem rozneseni jako bludní a neustupní neb kacieři. Dwanácté, nižádný ot nás z země nebude moci swobodně a bezpečně do jiných zemí nahlednúti aneb hlawy wyskytnúti. Třinácté, wšecky potřeby ot jiných zemí staweny budú se wšemi cestami i silnicemi, a takby země byla súžena. Čtrnácté, že mluwiece o zwelebení našich prawd a artikuluow, i budem sami proti nim činiti, a na úraz a na ohyzdu je po wšem swětě wydáme, kdyžtoby prawili, řkúce: hleďte coť jest z těch artikuluow zlého wyšlo! A patnácté najhoršie, ktožby w těch wálkách umřel bez pokánie a w těchto hřiešiech a neřádiech, bez pochyby šelby na zatracenie wěčné; a pakliby sě ta nowá wálka opět božím přepuštěním za chwíli podařila, jehož o tom ani naděje ani čáky nenie, ale wždyť jí někdy konci jest býti; a prwé nežli wšecko křesťanstwo přewáléme, prwé wšichni zahyneme. A zpomeňme, kde jsú a co mají zisku naši již zbití wšichni najwětší rekowé a wálečníci.

A pak podlé swěta mluwiece, prorozumějme již sobě, že již jako za získané máme proti wšemu tak mluwiec swětu, a že tak welikú čest máme před swětem, ano nám to wše domuow a w ruku jde, oč sme stáli; a co sú bojem nemohli proti nám mieti, již nám pokojně a z dobroty k naší wóli swolují. Protož milá bratřie! i ku pánu bohu patřiece, i k tomu swětu, pro newymluwné naše i naší země dobré i k tělu i k duši, a pro wýstrahu nenabyté škody a přemnoho zlého, smilujme sě sami nad sebú a nad chudými w naší zemi, a nezamietajme také cti a chwály i před bohem i před lidmi, a to co sě nám rowného a sprawedliwého k naší žádosti podáwá, nepohrzejme, a nedajme sobě již w tom wiece plésti a zmatkuow činiti těm lidem duchowním neb swětským, neswatým, nedoučeným a nestálým, o nichž wiece zlého wieme než dobrého, ale pro moc, kterú sú sobě wyzdwihli, musíme jim druhdy přehowěti. Jimžto powýšenie jich a cizie čest neb zbožie wiece sě líbí, nežli obecná jednota swatá a pokoj; neboť takowí jiné na smrt nasazují, a jie sě sami warují;

ačby na nás potom pán buoh nepřipustil, žebychom rádi rownému, anoby nás snad minulo pro naši pýchu; a wyššim swým řádným mocem nechtiece poddáni býti, podlé písma swatého, aby snad proto nás pán buoh wiece neponížil a neumenšil, nežli jest nás kdy pozdwihl, a pod ty aby nás nepoddal, nad které jest nás we čas powýšil; a po weliké naší chwále a cti a sčestí, aby nás nepotkala tiem wětšie hanba a nečest i nesčestie, snad i zde i na onom swětě, jehož milý pán buoh rač ostřieci, Amen.

17.

Eugenius IV papež Římský schwaluje náklonnost stawůw Českých ku pokoji s církwí, a napomíná je k wěrnosti naproti císaři Sigmundowi. (Překlad sauwěký [1]).

W Bononii, 1436, 11 *Mart. (Z kompaktat r.* 1513 *tišt.)*

Eugenius biskup, slúha služebníkuow božích, milým synóm, šlechticuom, pánóm urozeným, městu Praze i jiným městóm králowstwí Českého, pozdrawení a apoštolské požehnání. Wděčný posel dáwno obweselil jest duch náš, milí synowé! když sme uslyšeli, že milostiwost najwyššího wnukla ducha swornosti a jednoty w srdcích wašich s jinými křesťany wěrnými. Z kteréžto wěci jak weliké potěšeni wzali sme w pánu, pro pokoj a upokojení waše i jiných wěrných, ten to zná, jemuž srdce lidská a myšlení jich zjewna jsú. A zajisté doufání máme, že milosrdenstwí najwyššího, jehožto slitowání jsú nade wšecky skutky jeho, rozmnožíť we wás milost swú, a že ctnost a nábožen̈stwí waše swietiti bude w církwi boží, a k nám najwyššímu biskupu zachowáte slušné poslušenstwí a wíru, k spasení duší wašich. Jakož nás také zprawil poctiwý bratr náš, Jan biskup Signenský, kteréhožto pro jeho zaslúžení otcowským milowáním milujeme, mnoho nám wyprawuje o wašem nábožen̈stwí a upřímé žádosti, kterúž máte k nám a k kostelu Římskému. Z čehožto lásku waši z tak chwalitebných zasluhowání chwálíme, napomínajíce wás, abyšte dobrotiwě w pánu bohu žiwi byli, aby milost, kteráž wám dána jest od spasitele našeho, skrze waše dobré a chwalitebné skutky hojný užitek přinesla k wuoni sladkosti. Mezi jinými pak wěcmi sme s welikú wděčností slyšeli dobré waše srownání s najmilejším w Kristu synem naším, Sigmundem, Římským císařem wždycky rozmnožitelem a králem wašim, kteréhož swrchowanú láskú milujem, jakož tak welikého knížete ctnost a zaslužitební skutkowé toho jsú hodni; a wywýšení stawu jeho, poněwadž wždycky byl a jest zwláštní náš a církwe boží obránce, rozmnoženu býti wší myslí žádáme. Protož jemu, jakož sluší na poddané králi swému, slušně jsúce poddáni, poctiwost i poslušenstwí slušné zachowáwajíce, jeho upřímú myslí a w prawém

[1]) Latinský text půwodní tištěn jest w Raynaldowých annales ecclesiastici na r. 1436, §. 18, bez datum.

duchu milujte; poněwadž on, jsa kníže welmi opatrné, wás miluje, wezdajší o to péči weda, což se naděje dobrého wašeho a králowstwí užitečného. Nebo požádal jest od nás některých wěcí, kteréž jsú k upokojení a ke cti waší i králowstwí, skrze posla biskupa napřed řečeného; což sme my rádi učinili, a w budúcí časy hotowi jsme wšecko učiniti, cožby bylo ke cti, k dobrému a užitečnému wašemu; napřed pro dobré waše, neb k wašim poctiwým žádostem wždycky snažnost naše jest, wám se zalíbiti; také pro patření k císaři, jehožto chwalitebná a upřímá wuole wždy k nám připojena byla u wíře čisté a w lásce neomylné; nebo pro nás a při stawu církwe ty wěci jest učinil, kteréž jsú k zaslúžení chwály a slávy wěčné. Dán w Bononii, léta wtělení páně tisícího čtyřistého XXX° šestého, dne XI° měsíce Března, biskupstwí našeho léta šestého.

18.

Dokonání kompaktat s posly zboru Basilejského, a stwrzení jejich.

W Jihlawě, 1436, 5 *a* 2 *Jul.* *(Z rkpp. i z kompaktat r.* 1513 *tištěných.)*

I.

In dei nomine amen. Nos Philibertus, dei et apostolicae sedis gratia Constantiensis episcopus provinciae Rotomagensis, Johannes de Polomar archidiaconus Barchinonensis, apostolici palatii causarum auditor, decretorum doctor, Martinus Bernerii, decanus Turonensis, baccalarius formatus in theologia, et Thomas Haselbach, sacrae theologiae professor, sacri generalis Basiliensis concilii ad regnum Boemiae et marchionatum Moraviae legati destinati, tenore praesentium confitemur et recognoscimus, quod inter generalem congregationem inclyti regni Boemiae Pragae habitam circa festum S. Martini anni domini millesimi quadringentesimi tricesimi tertii, et nos legatos dicti sacri concilii, fuerunt facta, concordata, conclusa et manuum stipulatione firmata capitula cum suis declarationibus et responsionibus, quae sequuntur:

We jméno božie amen. My Filbert, boží a apoštolské stolice milostí Konstanský biskup kraje Rotomagenského, Jan z Polomar, archiděkan Barcinonenský, apoštolského paláce při posluchač a doktor w dekretích, Martin Bernerii, děkan Turonenský, bakalář w swatém písmě, a Tomáš Haselbach, swatého písma mistr, swatého obecního Basilejského zboru do králowstwí Českého a markrabstwí Morawského legatowé wyslaní, tiemto listem wyznáwáme a přiznáwáme: že mezi obecním sněmem slawného králowstwí Českého, w Praze při S. Martině léta od narozenie božieho 1433, a námi legaty řečeného swatého zboru byli učiněni, smluweni, zawřieni a rukú dáním upewněni jistí kusowé s swými wýklady a odpowědmi, kteříž se počínají:

In nomine domini Jesu Christi. Haec, quae infra scripta sunt . . . .

We jméno pána našeho Jesu Krista. Tyto wěci, kteréž w dole psány jsú . . .

Nasleduje zde celý obsah čísla 4 *od r.* 1433, 30 *Nov. a násl., wytištěného již nahoře na stránce* 398 *až do str.* 412. *Pak přidáwá se:*

In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium, has nostras literas sigillis nostris fecimus communiri; et ad majorem evidentiam, robur et firmitatem, sigilla serenissimi domini Sigismundi Romanorum imperatoris, et illustrissimi principis D. Alberti ducis Austriae et marchionis Moraviae, ad instantes preces nostras, sunt praesentibus appensa. Datum Iglaviae, Olomucensis diocesis, die quinta mensis Julii, anno domini M°CCCC°XXXVI°.

Toho wšeho a každého zwláště pro jistotu a swědomie tyto naše listy pečetmi našimi wlastními kázali sme potwrditi; a pro wětší zřejemnost upewněnie a twrdost, pečeti najjasnějšieho Sigmunda Římského ciesaře, a najoswiecenějšieho kniežete pana Albrechta wéwody Rakúského a markrabie Morawského, k snažným našim prosbám jsú k tomuto listu přiwěšeny. Jenž jest dán w Jihlawě, biskupstwie Olomuckého, léta božieho tisícieho čtyřistého třidcátého šestého, den pátý měsiece července.

II.

In nomine domini nostri Jesu Christi, qui est amator pacis et unitatis . . . .

We jméno pána našeho Ježíše Krista, jenž jest milowník pokoje a jednoty . .

Opětuje se doslowně celý obsah čísla 11, *od r.* 1435, *m. Jul., jakož nahoře na stránkách* 421—426 *wytištěn jest. Pak nasleduje záwěrek o pečetění (dd.* 1436, 5 *Jul.) předešlému weskrze podobný.*

III.

In dei nomine amen. Cum inter legatos sacri Basiliensis concilii, et generalem congregationem inclyti regni Bohemiae et marchionatus Moraviae, Pragae celebratam circa festum beati Martini anno domini M°CCCC°XXXIII°, pro unitate et pace inita, concordata et conclusa fuerint certa capitula, secundum quod utrique parti constat, prout in aliis nostris literis desuper confectis die datae praesentium continetur:

We jméno boží amen. Poněwadž mezi legaty swatého obecného Basilejského koncilium, a obecným sněmem slawného králowstwí Českého a markrabstwí Morawského, w Praze držaným při S. Martině léta božieho MCCCCXXXIII, pro jednotu a pokoj, wzati, smluweni a zawříni jsú jistí artikulowé, jakož obojí straně swědomo jest, a jakož w našich jiných listech na to učiněných jsú položeni i w tom listu:

Nos Alšo de Risenburg alias de Wřeštiow . . . . .

My Aleš z Risemburka odjinud z Wřešťowa . . . . .

Opakuje se doslowně obsah čísla 14, *od r.* 1435, 21 *Sept., tak jakož nahoře na stránkách* 434—436 *tištěn jest. Potom násl. záwěrek:*

Et nos Sigismundus imperator, et dux Albertus praefati, eorum precibus annuentes, sigilla nostra praesentibus appendi jussimus. Iglaviae, die secunda Julii, anno domini M°CCCC°XXXVI°, regnorum nostrorum Sigismundi anno Ungariae ɔc. quinquagesimo, Romanorum vicesimo sexto, Bohemiae sedecimo, imperii quarto.

A my Sigmund ciesař a knieže Albrecht napřed jmenowaní, k jich prosbám jsúce nakloněni, pečeti naše přikázali sme přiwěšeny býti. W Jihlawě, den druhý měsíce Července, léta božího MCCCCXXXVI, králowstwí našich Sigmunda Uherského ɔc. padesátého, Římského šestmezcítmého, Českého šestnáctého, a ciesařstwie čtwrtého.

19.

Zpráwa o tom, co při dokonání kompaktat r. 1436, dne 5 Jul. w Jihlawě dálo se.
(Z rkp. kapit. Pražské, D. 51, l. 334.)

Tito jsú kusowé w dole psaní míru a jednoty mezi legáty Basilejskými s jedné, a mezi pány Čechy a Morawany s strany druhé, ten čtwrtek po swatém Prokopě w Jihlawě, zjewně, před Ciesařowú Milostí, před kniežaty i před mnoho dobrými lidmi, w tomto rozumu oznámeni.

Najprwé páni Čechowé a Morawané legatóm Basilejským dali sú list pod pečetmi králowstwie Českého, ciesařowú a wéwody Rakúského, w kterémžto listu slibují jednotu, mír a pokoj křesťanský mieti a zachowati a držeti se wším lidem křesťanským wěrně a beze wšie zlé lsti, slibujíce za sě i za swé poddané. Pakliby to kto kterak přestúpil, aby proto pokoj rušen nebyl, ale takowý má býti proto hodně kárán a tresktán.

Potom wydáni jsú čtyři kněžie od Čechów a Morawan, a ti slíbili poslušenstwie, a to podlé zákona božieho a starých swatých otców ustawenie, za sě i za jiné, dawše ruce biskupu Konstanskému a arcibiskupu Pražskému, a na to opět dali list legatóm pod pečetí králowstwie Českého.

Pak potom dali sú swé listy legatowé Čechóm a Morawanóm s swými a s ciesařowú a Rakúského wéwody pečetmi, přikazujíce wšeho swěta kniežatóm křesťanským i wšem křesťanóm, aby s Čechy a Morawany prawý a křesťanský pokoj, mír a jednotu již měli, a již jich wiece proto nehaněli, že sú Čechowé a Morawané přijímali, přijímají a přijímati budú tělo božie a krew boží pod obojím způsobem, ani jim proto utrhali, ani jim kterého bezprawie činili, ale aby je za dobré křesťany a za syny prwotnie cierkwe swaté jměli.

Potom dále w témž listu přikazují a přikázali sú arcibiskupu Pražskému, biskupu Olomúckému a Litomyšlskému, aby tělo božie a krew boží rozdáwali pod obojím zpósobem těm wšem lidem, kteříž mají tak obyčej přijímati, kdyžby od nich kto požádal; a aby ti jistí biskupowé zjednali kněží k těm kostelóm, kdež jest tak pod obojím zpósobem rozdáwáno, ježtoby tak lidu podáwali, aby nebyl zmeškán. A to též rozkazují wšem farářóm i wšem prelátóm, kteří péči o dušiech mají, aby tak obecnému lidu rozdáwali pod obojím zpósobem tělo božie a krew boží.

Také ti legatowé přikázali sú a přikazují, aby biskupowé nadepsaní swětili žáky na kněžstwo, kteřížby chtěli jsúce kněžie tak lidu rozdáwati pod obojím zpósobem, a jich od swěčenie nezamietali, lečby pro něco pro jiné kněžstwa hodni nebyli.

Potom má koncilium Basilejské dáti Čechóm a Morawanóm takowéto listy: aby již wšickni, netoliko ti, ktož přijímají pod obojím zpósobem, ale i ti, ježto sú ještě nepřijímali, měli plnú swobodu přijímati, a to w budúcie časy i wěčně.

Také mají tito legatowé Basilejští inhed, a potom také i koncilium, když Čechowé a Morawané posly swé k nim pošlí, listy pod swými pečetmi dáti, přikazujíce wšeho swěta kniežatóm křesťanským i wšem jiným křesťanóm, aby Čechóm a Morawanóm neutrhali wiece na jich cti, ani jich pro přijímánie těla božieho a krwe božie haněti směli, ale aby je za dobré a za wěrné křesťany a za syny prwotnie cierkwe swaté měli.

Po těch po wšech wěcech zpiewali spolu „Te deum laudamus"; i šel ciesař s jeděmi do kostela a tam zpíwali Salve, a Čechowé odstúpiwše w stranu, zpíwali spolu česky piesně božie i „Swatý náš Wáclawe". Ten den celý i celú noc zwonili, ohně pálili, weliké weselé bylo. Stalo sě to léta od narozenie syna božieho čtyrstého třidcátého šestého, we čtwrtek, ten den po swatém Prokopě.

20.

Císař Sigmund od sebe sám twrdí wolení arcibiskupa i biskupůw Českých, které wloni od wolitelůw sněmem wydaných stalo se.

W Jihlawě, 1436, 13 *Jul.* *(Z rkpp. a z kompaktat r.* 1513.)

Sigmund boží milostí Římský ciesař wždy rozmnožitel říše a Uherský, Český oc. král.

Jakož sú páni, rytieři, panoše i města králowstwie našeho Českého nás w Brně prosili, abychom jim, jakožto král Český, práwa našeho k wolení arcibiskupa Pražského popřieti ráčili: to sme milostiwě k jich žádosti pro zemské dobré rádi učinili a práwo naše jim k wolení dali, jakožto list jim námi na to daný plněji drží a swědčí. A když sú to wolenie učinili, a před námi jmenowali poctiwého mistra Jana z Rokycan, a jiná dwa podbiskupie, mistra Martina z Újezda a kněze Wáclawa

z Chocna: tehda sme my k tomu swrchupsanému jich wolení swolili, a jeho za arcibiskupa a je přijali, a mocí tohoto listu přijímáme, twrdiece to wolenie, a jiného do jeho smrti mieti nechcm, ale jemu o potwrzenie a swěcenie wší snažností státi chcme, a to zjednati, což najspieš moci budem, se wšemi těmi powahami, tak jakož náš list na to daný šíře ukazuje. A toho na swědomie náš ciesařský majestát kázali sme přiwěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán w Jihlawě, léta od narozenie syna božieho MCCCCXXX šestého, den swaté panny Markety, let králowstwí našich Uherského ɔc. w padesátém, Římského w XXVI a Českého w XVI, a ciesařstwie we čtwrtém létě.

21.

Majestát císaře Sigmunda na swobody a práwa králowstwí Českého, stawům Českým po utwrzení kompaktat wydaný.

W Jihlawě, 1436, 20 *Jul. (Z několika rkpp. sauwěkých.)*

We jméno božie amen. My Sigmund, z božie milosti Římský ciesař wždy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský ɔc. král, wyznáwáme tiemto listem přede wšemi, ktož jej uzřie aneb čtúc slyšeti budú: jakož pán buoh wšemohúcí Jesus Kristus, milowník mieru a pokoje, po mnohých búřech a nesnáziech, kteréž jsú wznikly byly w králowstwí našem Českém a w jiných zemiech okolních, ráčil skrze swé weliké milosrdenstwie spatřiti na lid swój a dáti, aby ty wěci wšechny, které sě dotýčí wiery křesťanské, o ty čtyři artikule, o kteréžto sú sě byli zasadili, s swatým sborem Basilejským a s jich legaty, kteří sú byli k tomu wysláni, s urozenými, statečnými, múdrými a poctiwými posly králowstwie Českého k nám wyslanými, skrze naši pilnost a přičiněnie sjednány jsú a jeho swaté milosti děkujíc w dobrý slawný konec uwedeny; skrze kterúžto jednotu mír a pokoj wznikl jest, jakož spisowé s obú stranú na to daní to dále a šíře swědčie. A jakož také o panowání našem, jakožto dědice prawého a pána přirozeného, řeč byla jest, a páni, Praha město, rytieři, panoše a města jiná swú žádost nám popsanú dali sú, prosiece nás, abychme je w těch žádostech pro lepšie upokojenie a řádu uwedenie země České uslyšeti ráčili: tak my radujíce sě najprwé w boze té jednotě toho králowstwie, a majíce také před očima tu příchylnost přirozenú, kterúž sme wždycky od počátka našeho narozenie k té koruně i k Čechóm měli milostiwě, máme a mieti mienime; chtiece také, aby w budúcích časech žádný wstrk ani neswornost newznikla: jim mocí tohoto lista milostiwú odpowěd dáwáme, a jim ciesařským našim slowem slibujem w mieře dolepsané:

1. Najprwé, jakož králowstwie České w swých spisech a umluwách s swatým sborem Basilejským a s legaty umluwy a spisy má: ty jim mají od nás a našich budúcích držány býti, a zwláště že wšichni smrtedlní zjewní hřiechowé w zemi ne-

mají swobody mieti ɔc., že my sě k tomu pilně a snažně přičiníme, a proti tomu nikoli nebudeme, aby sè podlé umluw stalo.

2. It. jestližeby kto Čechy neb Morawany, neb ty, kteříž sú sě w koruně České jich přidrželi aneb přidržie, mimo to, jakož jim jest od swatého sboru Basilejského swoleno o přijímánie těla a krwe božie pod dwojím zpósobem, aneb w jiných wěcech utisknúti chtěl, že toho nikoli nedopustíme, nébrž jich při tom hájiti a jim radni a pomocni budeme, aby wždy při tom zuostali.

3. It. radu, kterúž oni woliti budú, tu chceme přijieti a wedle nie sprawedliwě činiti; a budemli k té radě koho chtieti přijieti, to s jich radú učiníme.

4. It. kaplany, kteříž jsú obyčeje pod obojím zpósobem požíwali a požíwají ɔc. když bohdá w panowánie naše wejdem, je rádi uzříme na našem dwoře a jmieti budem.

5. It. jakož jsú w Čechách, w Morawě i jinde w těch wálečných časiech mnozí hradowé, twrze, klášterv, kostely i jiné wèci zbořeny a zkaženy: že žádného člowěka ani obce, buď kteréhožkoliwěk řádu neb stawu, ke wzdělání takowých zbořených hraduow, twrzí, klášterów, kostelów i jiných wěcí tisknúti nebudem aniž máme, lečby kto z dobré a swobodné wuole co chtěl učiniti.

6. Též také kdyžby kteří mnišie neb jeptišky měli přijati býti do kterého města neb miesta, to sè má státi s jednostajnú wolí kněze arcibiskupa, té obce neb toho pána, kdežby býti měli.

7. Také když bohdá do Prahy přijedem, což pak uzříme, ježto muože škole Pražské užitečné a jazyku Českému poctiwé býti, buďto o hlasy neb jiné wěci, že to s kněze arcibiskupowú a s kněžskú i s obecnú radú rádi učiníme. A zbožie k tomu učení i k špitálóm nadaná chcme sě přičiniti s pilností, aby jim nawrácena byla.

8. Také že korunu Českú, listy, privilegia a dsky zemské i dworské, swátost i jiné klénoty koruny České, které sme z Čech wywezli, máme a chcme milostiwě wrátiti; a ty mají s radú wydanú na jednom miestè položeny býti w Čechách, aby nám i našim budúcím králóm Českým i tej zemi bezpečně ležali a zachowáni byli.

9. Také jim chcme jich swobody, řády, práwa, privilegia i listy milostiwě potwrditi a w nich zachowati.

10. It. o tom, aby Čechóm w kosteléch a Němcóm wně kázáno bylo ɔc. když dálibuoh w Čechách budem, s arcibiskupowú a s obecnú radú učiníme, jakž sě ku poctiwému toho jazyka a ku chwále božie najlépe zdáti bude.

11. It. o ty zápisy, kteréž sme komu učinili aneb zapsali, na čemž koliwěk jest, chcme, aby ti lidé, kteříž naše zápisy mají, swé listy i pečeti přinesli před tu radu, kteráž wolena bude, jakož swrchupsáno stojí, a je w času námi a tú radú položeném a ohlášeném položili; a což tú radú poznáno bude, ježto sè podobně a

sprawedliwě státi a moc jmieti jmá, aby sě tak stalo; a ktožby toho neučinil, aby sě tiem sám odsúdil, tak aby teň zápis žádné moci neměl.

12. It. chceme, aby w Čechách žádný cizozemec na úřadě nebyl, nežli Čech, a w okolních zemiech, králowstwí Českému přislušejících, aby bylo držáno, jako sú otec náš slawné paměti i jiní králowé Čeští to ustanowili, podlé listuow a privilegií na to daných.

13. It. o ty zápisy a o ty trhy 2c. kteří sú sě koli stali podlé sprawedlnosti, buďto na dědická zbožie, neboli na wěnné zástawy, neb na poručenstwie, neb jinak mezi přátely, neb mezi obecniemi lidmi, buďto ot pánuow, zeman neb jiných obecných lidí: těch nechceme rušiti, než aby ti zápisowé moc měli; lečby prwé jinak zawázáno bylo, ježtoby to řádně změněno býti nemohlo.

14. It. o komornie platy 2c. chceme a powolujem, aby ti až do podobného a jmenowitého času ponecháni byli, až do lepšieho nahlednutie a zjednánie.

15. It. spolków s sirotky w Čechách a w Morawě dále dáwati nechcem, než aby najbližší přátelé po erbu těmi sirotky wládli. Pakliby ten přietel nad těmi sirotky a na zboží jich práwě nečinil anebo sě k tomu nehodil: ale po něm najbližší přietel téhož erbu, aby jimi a jich zbožím wládl; kromě lečby kto dskami nebo listem zápisným poručníkem byl.

16. Také my nechcem žádných sirotków wdáwati, ani k prosbě, ani sic, bez přátelské a poručníków dobré wóle.

17. It. cožbykoliwěk neřádného a nesprawedliwého obtieženie bylo při dskách a při súdiech, chceme aby napraweno bylo.

18. It. chceme také pro zemské dobré a obecnie, aby groš dobrý w Čechách dělán byl, jakož jest byl dělán za krále Wáclawa druhého; a Horu chceme rádi opatřiti podlé rady, aby zasě zwelebena byla.

19. It. zdaby páni, rytierští lidé i města, o swých práwiech, řádiech a swobodách nynie co zapomanuli a napsati obmeškali, to jim chcem rádi milostiwě naplniti.

20. It. co sě jest stalo w těchto zástiech o tu při proti nám, to má wšecko minúti, a toho jim w budúcích časech nechcem ničím zlým zpomínati.

21. It. o wyjetí našem z země České, jakož žádají, abychom země neporúčeli cizozemci, také aby někteří wydáni byli, ačby nás pán buoh neuchowal, aby s těmi zámky, kteréž mají a s tiem zbožím w jich ruce slíbili, aby komoře králowské nebylo odtrženo: to chcem s radú, kteráž wydána bude, rádi učiniti.

22. Pak o ty odúmrti, jakož sú žádali 2c. žádáme ot nich, a tak sě nám podobné zdá i jim ufáme, že poněwadž jim jich práwa a řádów potwrditi i při nich zachowati jmáme a chceme, že nás jakožto wěrní naši také nechají při našich i našich předków starých práwiech a řádiech. Wšak jim k wóli přiwolujem, což tako-

wých odúmrtí na nás spadne, kteréž od sebe dáme, že ty w těch swobodách a práwiech dáti chcme, jakož sú byly a na nás spadly.

23. It. o swátost Řískú, aby nawrácena byla ɔc. k tomu bohdá dobré cesty wydáme, ohledajíce listy, kteříž na to jsú, aby sě podlé těch sprawedlnost stala.

24. It. summy králowské, kteréž sú až do sie chwíle zadržány w městech králowstwie Českého ɔc. ty jim wšechny swobodně a milostiwě propúštíme, a z těch kwitujem mocí tohoto listu.

25. It. chcem také, cožby listów a zápisów bylo židowských, což sě lichwy dotýká zadržané, aby ta lichwa i s škodami na těch listech pominula; než jistina ta již bez dalších lichew aby jim na těch listech splněna byla, a to s milostí od židuow učiněním o tu jistinu, a s podobným prodlením plněnie.

A ty wšecky swrchupsané kusy slibujem pánóm, Praze, rytieřóm, panošem i městóm králowstwie Českého a markrabstwie Morawského, ciesařským naším slowem, pewně a beze wšeho porušenie zdržeti, ani jim skrze nás aneb radu naši, ani kterými úředníky, ani kterýmž koliwěk obyčejem mají rušeny býti, beze wšie zlé lsti. A toho na swědomie náš ciesařský majestát kázali sme přiwěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán a psán w Jihlawě, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého třidcátého šestého, w ten pátek před swatú Marií Magdalenú, let králowstwí našich Uherského w padesátém, Římského w šestmezcietmém, Českého w šestnáctém a ciesařstwie we čtwrtém létě.

22.

Císař Sigmund ubezpečuje města Česká, že ku přijetí zase obywatelůw we wálkách odběhlých, swětských i duchowních, nucena nebudau.

W Jihlawě, 1436, 22 *Jul. (Ze starých rkpp.)*

My Sigmund, z božie milosti Římský césař wždy rozmnožitel říše, a Uherský, Český ɔc. král, wyznáwáme tiemto listem obecně wšem, ktož jej uzře nebo čtúc slyšeti budú: Jakož sme nynie zde po té jednotě, kteráž sě děkujíc pánu bohu stala mezi posly králowstwie Českého a mezi legaty swatého zboru Basilejského, také sme s nimi o naše panowánie, jakožto dědic prawý a pán té země, mluwili a jednali: tak sú nás poctiwí poslowé města Pražského i jiných měst jmenowaného králowstwie Českého pilně požádali, abychme ráčili swoliti, kto jsú prwé w městech obýwawše kterakkoli tyto časy měst prázdni byli i jsú, buďte swětští neb duchowní, k jich zasě přijetí a k statkuom nawrácenie, aby od žádného mimo jich wuoli tištěni nebyli obyčejem nižádným. Protož my nechtíce jich žádosti oslyšeti, aby mír a pokoj té země a jednota skrze to rušena nebyla: i swolujem k tomu, nechtíce by swrchupsaná města k tomu, jakož swrchupsáno stojí, mimo jich wuoli žádným obyčejem tištěni byli. A tomu na swědomie náš césařský majestát kázali sme přiwěsiti

k tomuto listu. Jenž jest dán w Jihlawě, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého třidcátého šestého, den swaté Máří Magdaleny, králowstwie našich Uherského w padesátém ɔc.

23.

Námluwa mezi císařem Sigmundem, jakožto králem Českým, a mezi Táborskými, skrze p. Oldřicha z Rosenberka a Přibíka z Klenowé učiněná.

W Třeboni, 1436, 16 *Oct. (Orig. arch. Třebon.)*

Léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého třidcátého šestého, den S. Hawla, w Třeboni stala sè umluwa urozeným pánem, panem Oldřichem z Rozmberka a p. Přibíkem z Klenowé, mezi najnepřemoženějším kniežetem a pánem, p. Sigmundem z božie milosti Římským ciesařem wždy rozmnožitelem říše a Uherským, Českým ɔc. králem s jedné, a s poctiwým knězem Bedřichem ze Strážnice a s opatrnými purkmistrem, konšely i se wší obcí hory Tábor s strany druhé:

Najprwé: aby kněz Bedřich od zákona božieho mocí nebyl tištěn i s tú obcí swrchupsanú; a jestližeby sě komu zdálo, žeby co i s tú obcí proti písmu neb zákonu božiemu držel, a písmem swatým ukázáno bylo, to mají oprawiti.

Item Ciesařowa Milost má to město Tábor od dědicůw wyswoboditi, s městem Ústím i s těmi dědinami i s tiem příslušenstwím, což k tomu městu příslušie, kteréž k Ústí příslušelo jest od staradáwna.

Item umluweno jest, aby konšelé tomu městu nebyli sázeni od Ciesařowy M^u^, ani od jeho úředníkuow, ale aby sami sobě sadili, a to za šest let; a po šesti létech aby Cies. M^t^ neb jeho budúcí král Český, sadili konšely. Ale práw těch, jakož obyčej mají podkomořie bráti při sázení konšelůw, aby nebrali.

Item umluweno jest, aby na wojny na nižádné nebyli tištěni od Cies. M^ti^, ani od jeho budúcích; ale jestližeby zemi toho potřebie bylo, a jiná města táhla, tehdy aby JM^u^ pomohli podlé moženie swého. A znamenitě toto wymluweno jest, aby za dwě létě žádných wojen nečinili, lečby proti cizozemcům, anebo wší zemi potřebie bylo. Také wězni wšichni w Čechách, w Morawě, w Rakúsiech s obú stranú aby propuštěni byli.

Item také toto jest umluweno, aby JM^t^ práwa řádná a slušná jim dal, a pečeti té, kterúž mají, potwrdil. Pakliby co nad to ráčil přičiniti k té pečeti, kteréž obecně požíwají, aby to ráčil učiniti, jakžto městu swému.

Item dále umluweno jest, aby s Tábora JM^u^ i jeho budúcím pět kop na S. Jiří a pět kop na S. Hawla úroka dáwali, a na S. Jiří najprw příští aby počeli dáwa[ti].

Item trhowé a jarmarci, w kterýchž jsú w těchto měrách zastiženi, a kt[e]rýchž jsú w Ústí požíwali, při těch aby byli zóstaweni; a knihy kteréž mají měst[a]

ježto jsú sě stali rozsudkowé těchto časów i zápisowé, při těch aby byli ostaweni, a ti aby jim potwrzeni byli.

Item umluweno jest, že Cies. M' z swé milosti přidal jest jim Lúňowské zbožie, s dwory, rybníky, s lesy i se wším přislušenstwím, což k tomu probostwí Lúňowskému přislušie, aby tiem lépe JM^u mohli slúžiti; a na tom zboží má jim zapsati puoltřetieho tisíce kop grošuow. A kdyžby JM' neb jeho budúcí král Český chtěl wyplatiti, tehdy jim má dáti rok napřed wěděti, tak aby mohli swrchky a požitky, kteříž by byli, sebrati na rybníciech a na obilí.

Item umluweno jest, že ta obec swrchupsaná má JM^u wěrnost a poslušenstwie slíbiti. Pakliby sě to JM^u nezdálo, ale mají sě JM^u zapsati zápisem hodným a poctiwým.

Item jest umluweno, kterážby koliwěk zbožie drželi dědická, neb kterážkoliwěk, buďto holdowně neb dobytá w Čechách, w Morawě neb w Rakúsiech, ta wšecka mají pustiti, kromě úrokuow swatohawelských nynějších, ty mají sobě wybrati. A také zbožie, kterýchž jich služebníci požíwají, ta zbožie při těch služebníciech mají zóstati.

Item také jest umluweno, aby ta obec mocí na žádného nesahala swéwolně: ale jestližeby k tomu měli kterú winu, aby toho řádem a práwem hleděli, jakžto jiná města země této. A Cies. M' také nemá jich dáti žádnému mocí tisknúti, ale proti tomu, ktožby je chtěl tisknúti mimo tyto umluwy, má jim JM' jakžto jich pán pomocen býti a jich brániti.

A tyto umluwy wšecky swrchupsané Cies. M' má swým majestátem ujistiti a utwrditi, ač jich s obú stranú wóle bude. Tomu na swědomie my Oldřich z Rosenberka, Přibík z Klenowého, umluwce wěcí swrchupsaných, kněz Bedřich ze Strážnice, purkmistr a konšelé hory Tábor, swé sme pečeti přitiskli k tomuto listu. Jenž jest dán, jakož nahoře psáno.

24.

Wýpowěd císaře Sigmunda we při mezi stawem panským a rytířským w Čechách, o sedání na saudu zemském.

W Praze, 1437, 26 *Januar. (Kopie arch. Třebon.)*

My Sigmund z boží milosti Římský ciesař wždy rozmnožitel říše a Uherský, Český oc. král, wyznáwáme tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej uzří neb čtúce slyšeti budú: tak jakož mezi urozenými pány králowstwie našeho Českého s jedné, a statečnými a slowútnými rytieři a panošemi, zemany téhož králowstwie našeho s strany druhé, byla jest puotka a nesnázka o to, že zemané chtěliby práwo mieti k súzení země a k sedění na súdiech zemských tak jakožto i páni; o kterúžto nesnázku a puotku mocně sú na nás, jakožto na krále Českého a pána swého přišli, a slíbili s obú stranú w tom naše wyrčenie, jakožbychom o to mezi nimi wyřkli,

držeti a na tom dosti mieti i tak w skutku naplniti. A my slyšewše jich pře s obú stranú, i dsky zemské w tu chwíli jakž sme mohli ohledawše, chtěli sme konečnú wýpowěd naši učiniti: ale že wěc nemalá jest a wěčná, a že sme přisáhli každého při jich práwiech, řádiech a swobodách zuostawiti, nechtiece také nižádné straně krátko učiniti, a widúce také zemi přewelmi zašlú, a toho zwláštnie a weliké potřebí jest, aby súd sprawedliwý šel chudému i bohatému, a tiem aby nikoli dleno nebylo: protož s dobrým rozmyslem a s radú naší duchowních i swětských, ne jakožto za konečnú wýpowěd, ale w této míře pro lepšie této země zašlé, a bez pohoršenie strany obojie práw, řádów i swobod jejich, takto wypowiedáme, a tak chcme mieti suobú stranú neporušitedlně zachowáno: aby najprw komorník a sudí byli z pánów, kteréž jim k tomu hodné wydáme, a zemský písař aby z zeman byl, kteréhož také wydáme hodného; a pak jiných pánów k súdu wybraných aby bylo dwanácte, a zeman osm, kteřížby se nám k tomu hodni zdáli. A tak chcem, aby tiem obyčejem a skrze ty k tomu wybrané aby bylo tak súzeno dwě létě pořád čtúce po dání lista tohoto najprw přištie každé suché dni; a pakliby kteří beze lsti z pánów neb z zeman těch wydaných na těch súdiech w těch dwú letú které suché dni býti nemohli, ale ti kteřížby býti mohli, mají súditi; pakliby ti wšichni nebyli, ale úředníci Pražští aby súdili podlé ustanowenie otce našeho dobré paměti ciesaře Karla, jakož se we dskách nalezá. A my w této míře, jakž najdále a najlépe moci a uměti budem, chcme se lépe rozmysliti a tázati; a když dáme čtyři neděle napřed wěděti obojí straně w tú dwú letú, aby před námi stáli a byli: a my tu chcme mocně a konečně wypowědieti bohdá wedle sprawedlnosti, nemienic dálibuoh žádnému krátko učiniti. A w tom času obě straně aby sobě radny a pomocny byly tuto zemi w řád a pokoj uwesti. A toho na swědomí kázali sme obojí straně takowý list dáti pod naším ciesařským majestátem. Dán w Praze, anno domini M°CCCC° třidcátého sedmého, w tu sobotu po S. Pawlu na wieru obrácení, let králowstwí našich Uherského ꝛc. w padesátém, Římského w XXVII, Českého w XVII, a ciesařstwie we čtwrtém létě.

25.

Přednešení králowské na sněmu o berni a o pomoc proti neposlušným i buřičům.
Bez datum, w Praze r. 1437. *(Kopie arch. Třebon.)*

Najprwé, milí páni, jakož ste nás sem přiwedli, a nás za pána s waší dobrú wolí přijali jednostajně, i nám řekli, jakož sami to pamatowati muožte, že nám raditi chcete i pomoci, ačby sě nám kto protiwiti mienil: již pak widíte, žeť Hradčené, Roháč i jiní den ote dne wždy wiece a wiece protiwie sě a zemi hubie, a my k tomu což sme mohli až do té chwíle, to sme učinili našimi náklady wlastními, a ještě sme newiděli aniž widíme, by sě nám pomocí kterú swým nákladem, jakož nám

řečeno jest, kto ukázal. Pak sami rozuměti muožete, žeť toho již my dále stačiti nemuožem, žádných požitkuow z této země nemajíc, než což sě obieráme otjinud dosti těžce, to wše pro této země užitečné a obecné dobré rádi wždy trpiece. Protož žádámeť ot wás i prosíme, abyšte ty wěci dobře znamenajíc, nám radili i pomohli, kterak tomu dále máme učiniti, abychom mezi wámi stačiti mohli. I wěřímeť wždy, že nám radu a pomoc učiníte, ne pro naše, ale waše wlastnie i této wšie země dobré. Neb sami znamenati muožete, žeť my tuto wlastnie ižádné kořisti nehledíme, než toliko obecného a zemského dobrého.

A jakož sami wiete, kterak již božím darem nalezeno jest, aby póhonowé a súdowé před sě šli, jakož s pomocí boží puojdú; rozumiete také, žeť mezi lidmi mnoho těžkých zášči jest, a snadby někteří mohli otpierati tokowým nálezóm a súdóm, jakož sami wiete, že i za dobré paměti bratra našeho krále Wáclawa weliká proto býwala jest nesnáz, že což nálezuow sě stalo, druhdy nebyli dotiščeni jakož slušalo, a mybychme pro mír a dobré této země téhož sě nerádi dopustili, jakož sme wám to řekli; a jakož sme pak s waší wolí sem přijeli a léto minulé i tuto zimu zde byli, tyto wěci zemské a dobré wší pilností jednajíce: tak sme sobě umienili, že bohdá w zemi ostati mieníme, dokudž nás potřebie bude. Neb poněwadž sme sem přijeli, ne pro naše kořisti, jakož sme dřewe řekli, ale pro obecné dobré: nehodiloťby sě nám tak odjeti a zemi w búřiech ostawiti, aniž toho učiniti mieníme, ač nám k tomu pomuožte; než bohdá sě k tomu s waší pomocí přičiniti, aby tato země zase wznikla a pokoje požíwala; jakož ufáme pánu bohu, že sě to stane.

Protož ješčeť žádáme, abyšte nám ty pomoci, kteréž ste sami jmenowali, učinili, abychom stačiti mohli. Neb wiete, žeť nám to rčeno jest i naděje plná dána, dřiewe ješče nežli do země přijeli sme. A na to sme sě tak ubezpečili, wěřiece wám, že to učiníte; tak jakž sami widíte, žeť to bude ne naše wlastnie, ale waše i wšie země dobré; wezmúce před sě, žeťbychom bez takowých pomocí těm wěcem nic učiniti ani stačiti nemohli.

26.

Artikulowé smluwení na zdržení kompaktat w Čechách.

Bez datum, (1437, 10 *Mart.*) *(Z rkp. Šternb.)*

Tyto jsú smluwené wěci na zdrženie kompaktatuow.

Najprwé, aby sedm swátostí křesťanských řádně a práwě posluhowány byly, podlé řádu obecné cierkwe swaté.

Item aby podlé kompaktat přijímajícím tělo a krew boží wždycky řečeno bylo, že oni mají wěřiti, žeť pod zpósobú chlebnú ne samo tělo, ani pod zpósobú wína sama krew jest, ale pod každú zpósobú jest wšecek celý (Kristus.)

It. kněžie hodiny říkajte ustawené podlé rubriky Pražské.

It. poctiwé znamenie spasitele našeho kříže swatého aby we cti jmieno bylo, podlé obyčeje swaté cierkwe a lidu křesťanského.

Item aby obrazowé w kostelěch byli pána Krista a panny Marie i jiných swětic i swatých, a kněžie učte lid podlé ustawenie cierkwe swaté, kteráž die *de consecrat. dist. III*: poctiwé obrazy křesťané ne bohy nazýwají, ani jim slúžie jako bohóm, ani w nich kladú naděje spasenie swého, ani od nich súdu čekají budúcieho, ale pro pamět předkuow swatých we cti je mají, ale ani jim ani kterému stwoření slúžie jakožto bohu; ale podlé řeči swatého Řehoře i jiných swatých doktoruow, obrazy před očima mámy, aby wezdajšie tělesné widěnie námi hýbalo, že když malowánie widíme, aby nás to wezdajšie widěnie k tomu naši mysl pozdwihalo, čížto obraz widíme, a my jistě w čas jako před božstwím klekáme, ale tomu se modlíme; kohož skrze obraz narozeného, umučeného aneb na prawici sedícieho zpomínáme; a někdy malowaným jako písmem syna boha ku paměti přiwodíme, mysl naše zamúcenie, žalost, né ze zkřiešenie má radost.

Item aby u dweří kostelních byla woda swacená, kterúžto w kostel jdúce lidé jsú kropili, podlé swatých otców spasitedlného ustawenie a řádu cierkwe swaté, a nedělnie dni aby bylo kropenie i nad těly umrlých, jakož i jinde jest obyčej.

Item mše (aby) nebyla slúžena, než na oltáři swaceném podlé řádu cierkwe swaté.

Item mše (aby) zpiewány neb čteny byly podlé řádu Římského a rubriky kostela Pražského, a podlé toho, kdy má wiera neb prefacie neb pateř zpiewán neb čten býti, aby nebylo ukracowáno; neb podlé ustawenie swatých nemají na mši než ty modlitby a chwály řiekány býti, které sú od cierkwe swaté potwrzeny, a aby nižádný po swé wuoli nic nepřidáwal, ani ujímal, ani proměňowal, a aby líbánie mieru kromě zádušních mší lidem bylo podáwáno.

It. o hromnicech swiece aby byly poswěcowány.

It. na počátku postu popel aby byl swěcen a lidem na hlawy kladen.

It. jehněd a swiece i krmě welikonočnie i woda krstitedlná aby byly poswěcowány.

It. podlé práw ustawenie aby práwem faráři byli zjednáni, aneb, jakžto jest slušno a hodno, aby osady měly faráře ustawené podlé zákona a práwa swaté cierkwe.

It. púti aby nebyly zbráněny, neb sú je swětí i učili i sami činili, ale lid buď zprawen, aby z lehkosti púti newedli, ani pod znamením putowánie nečistoty neb zlosti nehledali, ale z náboženstwie a swým hřiechóm za pokánie s bázní boží je poctiwě wedli; neb těžký hřiech jest, swatých wěcí zle užíwati, a pod podobenstwím služby božie ty wěci činiti, kteréžto popúzejie u wětčie božie uhněwánie.

It. oféry ty i před zákonem Mojžíšowým i za zákona starého i nowého wždycky od swatých jako swaté sú chwáleny a welebeny; neb onu wdowu obět wkládající

w poklad chrámu sám Kristus jest pochwálil. Protož nižádný jich nepotupuj, ani zapowiedaj, ale aby je poctiwě wedli; neb starých swatých práwa učie, aby při slawných mšech ofěry bývaly, ale pro posluhowání swátostí nebylo těžkého šacowánie a dobýwánie, ale byloliby co dobrowolně podáno z nábožensiwie, nemají tiem kněžie pohrzeti.

Item poctiwost a poslušenstwie slíbené swaté cierkwi matce a swatému zboru Basilejskému i Římskému biskupu papeži aby w prawdě a w skutku bylo zachowáno.

It. podlé wiery a za wieru křesťanskú aby to bylo drźáno a kázáno, že w té swátosti těla a krwe boží po poswěcených slowích pod spuosobú chleba a wína jest prawý a celý pán Kristus, a tu potom nepoostáwá podstata tělesného chleba ani wína.

27.

Žádosti podané od stawu rytířského nejwyšším auředníkům a saudcům zemským na sněmu, týkající se swobod stawu tohoto.

Bez datum, r. 1437. *(Kopie arch. Třebon.)*

„Požádání zeman na Ciesařowě Milosti."

It. Najprwé, milí páni, žádáme, abyste nám ráčili pomocni býti, abychme zuostaweni byli při těch swobodách i řádech této země, jakož od staradáwna i naši předci sme požíwali a dřewní králowé také drželi sú.

It. Také o této berni, toť jsme JM^u^ po puol úroka dali dobrowolně, ačkoli wšecka země k tomu neswolila, ani také o ten kus sněm byl, wšak sme to rádi JM^u^ ku pomoci učinili, ač se koli proti swobodám této země to stalo. A newidíme, by to bylo obráceno tak, jakož najprwé od JM^u^ w žádání jeho položeno jest. Protož aby JM^t^ wzhlédla na welikú záhubu chudých lidí, také na drahotu tohoto času, a již nás i našich chudých lidí ráčil u pokoji s tú polowicí berně nechati.

It. Také jakož JM^t^, kdyžby koli kto neposlušen byl, ihned každému w zemi wzhóru káže býti: aby JM^t^ také nás ráčila zuostawiti při našich swobodách w tom. Neb nejsme žádnému ciesaři ani králi powinni slúžiti, leč nám za to dadie. A protož jsúce swobodni, móžem slúžiti kdež chcem, jedno s zemí, proti zemi nic; jakož JM^t^ sama to dobře wěděti muože.

It. Také prosíme JM^u^, aby se JM^t^ ráčila přičiniti o tu při, o kterúž sú poslowé nynie do Basilie wysláni, aby k spěšnému konci přiwedena byla. Jestližeby JM^u^ buoh neuchowal, jenž toho bože nedaj, strachby byl, by nowé záštie w zemi newzniklo, jakož i prwé bylo; abychme při takowém uložení a upokojení mohli zuostati, a pána boha chwáliti.

It. Také prosíme JM^u^ i wás pánów, aby súd zemský weden byl tak jakož od staradáwna bylo jest, aby panoše w zemi osedlí před súdem nebyli urukowáni,

neb se to prwé nikdy nedálo. Také aby súd po přiezni nešel, aby bohatí a přietelé po přiezni súzeni byli, a wdowy, sirotci a chudí čakali; a také aby páni neodsuzowali, pře do konce newyslyšiece. To aby JM' ráčila opatřiti i s wámi, páni, aby to bylo opraweno a dálo se tak, jakož od staradáwna bylo.

It. Také prosíme JM^ti i wás pánów, kdyžby měl býti který sněm o zemské které wěci, aby sjezd prowolán byl k určenému času, a tím sněmem swolaným aby nebylo dleno. Neb skrze to prodléwánie uloženého sněmu pro potřeby a pro ztrawu mnozí zemené nemohú dlúho zuostati a musejí odjeti; a tak potom několiko osob z krajów zuostanúce, i swolé na wšicku zemi, ano wšech wuole nebude. To také račte opatřiti, aťby se to nedálo.

28.

Stížnosti od některých stawůw Českých proti císaři Sigmundowi wedené, že záwazkům swým dosti nečiní.

Bez datum, r. 1437. *(Z rkp. Brazydyn.)*

„Artikulowé proti císaři, jichžto nedrží.“

Najprwé Císařowa Milost toho nedrží, jakožto jest slíbil, aby w králowstwí a w markrabstwí neslíčná směsice nebyla trpína, totiž kde jest na kterých místech pod obojí spuosobú dáwáno ꝛc. aby tu nebylo dáwáno pod jednú: proti tomu se děje w Praze, i jinde w Čechách i w Morawě, že pod jednú spuosobú protiwní kněžie podáwají.

Druhé slíbil, aby arcibiskupu a podbiskupuom woleným zjednal potwrzení a swěcení: toho nezdržal, nezjednal a nedokonal.

Třetí slíbil, aby toho arcibiskupa powolaného wšickni kněžie arcibiskupstwie Pražského, to jest i protiwníci, poslušni byli. Proti tomu již netoliko kněžie protiwníci poslušni nejsú, ale i naší strany od jeho poslušenstwí mnohé kněži odtrhl, když jest administrator nad něho wolen.

Čtwrté slíbil, aby biskup Olomúcký a Litomyšlský lidu obecnému, kdežby žádali, pod obojím spuosobem (podáwali): toho nedrží a žádného neswětí.

Páté slíbil, aby biskupowé zjednali kněží na ta místa, kdež jest pod obojím, ježtoby takéž posluhowali: toho nedržíc, kněžím prawdám božím odporným ta místa jednají w Čechách i w Morawě, a naše strany kněží od kostelůw wytiskují.

Šesté slíbil, aby ti biskupowé žáky na kněžstwí swětili, kteřížby chtěli tělo a krew boží rozdáwati pod obojím spuosobem: toho nedrží, neb žádného neswětí.

Sedmé slíbil, aby farářowé, kteříž by se chtěli k kosteluom nawrátiti, s swého biskupa powolením aby lidem pod obojím spuosobem podáwali; pakliby toho neučinili, aby nebyli trpíni. Toho nedrží, neb již sú mnozí faráři, ježto se k kosteluom

nawrátili w Čechách bez arcibiskupowa powolení, a žádnému pod obojí spuosobú nepodáwají.

Osmé slíbil, aby mniši nebyli přijímáni bez arcibiskupowa powolení: a již proti umluwám jsú w Praze i jinde na mnohá místa uwedeni, a arcibiskup k tomu nikda neswolil.

Dewáté slíbil, že wšickni zjewní a smrtedlní hříchowé nemají swobody míti: toho nám nedrží, neb pod jeho mocí mnozí zjewní hříchowé smrtedlní swobodu mají, jako newěstky, tanci, kostky a jiní hříchowé, a zwláště w Praze i jinde pohříchu mnoho se zlého zjewně děje.

Desáté slíbil kaplany, ježtoby rozdáwali pod obojí spuosobú ꝛc. na swém dwoře a před sebú rád widěti a je míti: toho nedrží, neb ještě ižádného takowého nemá na swém dwoře.

Jedenácté slíbil, když do Čech přijede, že chce klenoty, listy, privilegia, kteréž nám byl po králowě smrti pobral, wrátiti: toho něco málo nawrátil, a což pilnějšího zachowal, anebo dal, kam ráčil.

Dwanácté slíbil nám swobod i řáduow i práw potwrditi, aneb w tom zachowati: proti tomu slibu, úroku wší země požádal a již polowici wybral, a k tomu wšem na wojnu na jich náklad hotowu býti kázal; tudy chtě tuto zemi téměř ze wšech swobod neřádně wywesti a utisknúti, ježto toho nám a žádným předkuom nikda žádný král nečinil.

Třinácté slíbil, aby žádný w Čechách cizozemec newládl na úřadech: proti tomu již cizozemci swětle úřady drží a súdí, i arcibiskupstwí zprawují, k welikému pohanění jazyka českého a utištění prawdy boží, i k rušení a wywedení ze wšech umluw, kteréž s JM^ti^ máme.

Čtrnácté slíbil, se přičiniti, aby k učení Pražskému a k špitáluom zboží byla nawrácena: toho nedrží, na těch zbožích zápisy čině služebníkuom swým.

Patnácté slíbil žádnému zlým nespomínati, kdo jest w těchto zášťích proti němu byl: proti tomu kněze Hawla od S. Haštala jawše beze wší winy duowodné, Holickému wydati kázal; kterýžto těžce zmučen jest, a jakož slyšíme i umořen. A zpraweni jsme, že se i jiným též děje; jakož on na žádného laskaw není, kdož se wěrně prawd božích drží.

Šestnácté slíbil o zápisy, kteříž sú se stali buďto na dědické zboží, neb na poručenstwí ꝛc. žeby neměli rušeni býti, než aby ti zápisowé moc měli: proti tomu pana Jiříka Wismburského zápisuow řádných odsúdili.

Sedmnácté slíbil, coby obtížení bylo neřádného při súdích, aby naprawено bylo: i již zjewně jest shledáno, že se nenaprawuje, ale nakřiwuje; jakožto zwláštně Jana Zmrzlíka za křiwého odsúdili, jeho pře neslyšawše, a Beneše z Mokrowús pan Krušina pohoní, wěda, že Beneš není bezpečen k súduom státi, a prwé není slý-

cháno, by pan Krušina z čeho mu winu dáwal; a Chwala z Říčan jawše, odsúdili jej, jakž se jim zdálo, proti řáduom a swobodám země.

Osmnácté slíbil Horu opatřiti, aby zwelebena byla: již jest jí nezwelebil, a téměř na najwyšší zawedl a zapustil, k weliké škodě a k hanbě koruně České; a dopúští wědomě na mnohých místech peníze falešné dělati.

Dewatenácté: To se nám také welmi zle líbí, že lidi najznamenitější naší strany, ježto sú w prawdách božích, duchowní i swětské, z swé raddy od úřadu zawrhl, a ježto jest najwíc skrze těch lidí zjednání do země uweden i za pána přijat; a stranu nám odpornú i prawdě boží i do raddy přijal, a je na úřady k sazení a k wládnutí ustanowil; tomu každý rozuměti muož, kam se to chýlí.

29.

Podobné stížnosti o nezdržení Čechům některých článků kompaktat.

Bez datum. (Z rkp. Budišínského.)

Tyto wěci se nedržie smluwené w kompaktatech.

Jedno aby tu, kdežkoli tato léta krew božie rozdáwána, aby tu na těch miestech ti lidé nebydlili, kteříž krwe božie nepřijímají aneb nerozdáwají. Toho žádáme, aby to bylo w skutku drženo, buď w Praze aneb jinde w Čechách neb w Morawě.

It. kompaktata, to jest umluwy s ciesařem učiněné, swědčí, že faráři u kostelów, kteřížby nechtěli rozdáwati krwe božie lidem ježto žádají, nemají býti faráři ti u kostelów trpieni, ale jiní ježtoby krew boží rozdáwali mají býti na jich miesta zjednáni. Toho žádáme, aby se ty umluwy najprwé w skutku držely, než nowé které jiné umluwy činiti budeme.

It. kompaktata a umluwy s ciesařem i s koncilium Basilejským máme pečetmi utwrzené, aby biskup Morawský i nynější i jiní wšickni budúcí krew boží sami lidu obecnému rozdáwali, a žáky ježtoby rozdáwati chtěli, aby na kněžstwo swětili: žádáme, aby ten k tomu najprwé připrawen byl, aby naši žáci po knězstwo do Říma nechodili.

It. kompaktata swědčie, aby mnišie a jeptišky nebyli přijímáni do žádné obce bez wuole arcibiskupa.

It. legatowé mocí Basilejského koncilium w kompaktatách přísně přikazují biskupu Olomúckému i Litomyšlskému i wšem farařóm i budúcím, aby krew boží z kalicha lidu obecnému žádajíciemu rozdáwali. Toho žádáme najprwé, aby tak bylo zachowáno.

Item máme umluwy s ciesařem, aby w Čechách žádný cizozemec nedáwal žádných obroków, to jest ani kostelów, oltářuow, ani jiných řádných duchowních úřaduow, než toliko král a Čechowé, kteříž k tomu práwo mají.

Item aby wšickni hřiechowé smrtedlní zjewní byli zkaženi a nebyli trpieni, na kněžích, ani na swětských, neb tak kompaktata swědčie.

Item zbožie kostelnie nemají býti od swětských nesprawedliwě držána neb bena.

30.

Artikulowé podaní od stawůw Českých králi Albrechtowi při wolení jeho na krá-stwí České.

Bez datum, (na konci r. 1437.*) (Z rkp. Šternb. a Třebon.)*

Najprwé o ty čtyři artikule, o něž se jest tato země zasadila, a o to se t stala smlúwa s koncilium Basilejským, i kompaktata smluwena a sjednána mezi rem Basilejským a králowstwím tiemto a markrabstwím Morawským, kteréžto držíme držeti mieníme: abychme w tom zachowáni byli, a jestližeby nás kto od toho ěl tisknúti, aby nás Jeho Milost hájila a bránila, abychme od toho tištěni nebyli.

Item jakož Ciesařowa Milost slawné paměti Sigmund pán náš zapsal sě jest n a zemi w některé wěci zwláštnie, ježto to zápisowé jeho s majestátem šíře uka-í a swědčí: w ty wšecky wěci aby se nám tento též zapsal a je dowedl k miestu. liby čeho bezelsti k konci a k skutku dowesti nemohl, ale aby nás při tom wedle hž zápisuow zachowati ráčil; a chtělliby nás od toho kto tisknúti, aby nás w tom, ož pán náš, hájil před každým a bránil. A zwláště o arcibiskupowi, nemohlliby býti swěcen, kterýž jmenowán a wolen jest, ale buď jiný, kterýžby tělo a krew ží rozdáwal a žáky rozdáwati chtějíce swětil k kněžstwí.

It. o práwa a swobody této koruny: aby JM' ráčila každý staw w swé swo-lè a řádu zachowati a držeti, jako jest bylo od staradáwna, a též i práwa zem-aby JM' ráčila držeti a zachowati, jakož sú byla a šla od staradáwna.

It. wšecky dluhy a zápisy w této zemi slawné paměti ciesaře Karla, krále clawa i ciesaře Sigmunda, kteréž JM' zapsal buďto na králowstwí neb na ducho-nstwie, ježto sú s jeho swědomím a wuolí wyšly, ty aby ráčil držeti, jakož swědčí

It. jakož JM' přijímáme za pána a krále koruny našie, žádáme aby JM' ráčila wšecky listy a zápisy, kteréž od našich předkuow na tuto korunu má, nám při tm korunowání w moc panskú ke cti země položiti, a zemí swého panstwie potwr-i k koruně České; neb již JM' pánem a dědicem bude králowstwie tohoto, i jeho děti.

It. Morawa swých zápisuow a zawázání aby prázdna byla a k koruně České wrácena, i ti listowé zase dáni, kteréž na Morawu má.

It. králownu paní naši Její Milost aby prostu a prázdnu z wězenie učinil bez likterakých nátiskuow a šacunkuow.

It. o jiné wšecky země nebo zámky, ježto jsú nesprawedliwě od země České rženy, aby JM' o ně státi a jich dobyti zasě ráčil.

It. kniežata Slezská i jiné země a města, kteráž k koruně České přislušejí, aby ráčil při jich swobodách a práwiech držeti a zuostawiti a jich brániti před bezprawím.

It. prosíme, aby JM' ráčila Horu opatřiti a wyzdwihnúti, a to pro swé i této koruny i jiných zemí dobré, poctiwé a užitečné.

It. JM' kteréž úřady a zámky w této zemi má, aby neráčil na ty saditi jiných než Čechy, kteříž sě JM[u] líbiti budú a zdáti.

It. Cožby se této koruny dotýkalo, aby JM' ráčila o ty wšecky wěci s radú Čechuow země této učiniti.

It. Jestližeby JM' pro které swé potřeby z země kdy odjeti ráčil, prosíme aby tu zemi pro wšecky zmatky ráčil opatřiti wedle rady země České.

31.

Odpowěd krále Albrechtowa na podané jemu artikule stawůw Českých.
Bez datum (s počátku r. 1438.*) (Z týchž rkpp.)*

Odpowěd Královy Milosti Albrechta wéwody Rakúské země, a swolení posluow králowstwí Českého.

Na prwní artikul odpowěd naše jest: Cožkoli kompaktata a smlúwy mezi zborem Basilejským a králowstwím Českým a markrabstwím Morawským učiněné swědčí a držíe, buďto o ty čtyři artikule neb o které jiné, že to má držáno a od nás bráněno a hájeno býti.

It. o druhý kus, totižto o ty kusy zwláštnie, o kteréž pán a otec náš Ciesařowa Milost zapsala se jest ɔc. i chceme to zemi dowesti se wší pilností, což najdál budem moci. Paklibychom kterých z těch kusuow dokonati nemohli beze lsti, ale máme je w tom držeti a zachowati wedle těch zápisuow a od toho jich tisknúti nedati; a my také dále mimo to, cožbychom učiniti nemohli, honěni a napomínáni nemáme býti. Také chceme s pilností o to státi a pomocni býti, aby arcibiskup hodný podlé wašie žádosti swěcen byl, kterýžby také žáky oboje swětil, ježtoby tělo a krew boží wydáwali, i také pod jednú zpósobú, wedle kompaktat.

It. o třetí kus, jakožto o práwa a swobody, aby JM' ráčila každý staw w swém řádu a swobodě zachowati a držeti, jakož jest bylo od staradáwna ɔc. to chceme rádi učiniti, nebo jest hodné a sprawedliwé.

It. wšecky dluhy a zápisy zemi České slawné paměti ciesaře Karla, krále Wáclawa i ciesaře Sigmunda, kteréž JMilosti zapsali, buďto na králowstwí neb na duchowenstwí, ježto sú s jich wuolí a wědomím wyšly, ty aby ráčil držeti, jakož swědčí. Odpowěd JM[u], že je ráčí držeti, jakož swědčí.

It. o ty listy a zápisy, kteréž od wašich předkuow máme na korunu Českú, abychom je w moc panskú položili a swého panstwie k té koruně potwrdili ɔc

Na to sme pánuom a poslóm ustnie odpowěd dali, a položenie těch wěcí je úplně zprawili.

It. zemi Morawskú, w kterýchžby zápisích a zawázání byla, aby toho prázdna byla a k korunè České aby zase nawrácena byla. Odpowěd naše, že zemi té ke cti a ku prosbě a žádosti jich, ač sme koliwěk weliké a nesmierné náklady pro zachowánie té země učinili a mnoho dobrých lidí ztratili, chcme list hlawní a majestát, kterýž máme na tu zemi, s sebú wzieti, a při korunowání našem k jiným listóm a privilegím králowstwí Českého dobrowolně w moc Českú položiti, aby tudy naši lásku a příchylnost, kterúž máme k té koruně, poznati mohli.

It. jakož žádáte o králowú starú paní a mateř naši ɔc. wěztež žeť Jejie Milost již jest úplně prázdna a prosta, a k tomu sme my snažnú pilnost, co sme najdále mohli, přiložili, a chcme dále k nie sě milostiwě ukázati a přízniwě, jakožto k mateři našie milé; jakož sme pak pány a posly toho ustně šíře zprawili.

It. o jiné zámky, jakož sú od koruny odtrženy, abychom o jich nawrácení stáli ɔc. to chcme s waší radú a pomocí rádi učiniti; neb dobře rozumieme, co w tom dobrého učiníme, že sobě i té zemi k užitku a k dobrému přispoříme.

It. kniežata Slezská a jiné země k České koruně příslušné chcme rádi při jich swobodách a práwích zóstawiti a jich brániti před bezprawím s waší radú i pomocí.

It. o Horu aby wyzdwižena byla, k tomu se chcme, což najlép budem moci, přičiniti; neb jest to naše i té koruny i jiných zemí dobré a poctiwé.

Item abychom úřady a zámky Čechóm, kteřížby se nám líbili, poručili. Odpowěd naše, aby cizozemec w Čechách na úřadě nebyl nežli Čech, ale w jiných zemiech k koruně příslušejíciech aby bylo držáno, jakž jest ciesař Karel i jiní králowé Čeští předci naši to ustanowili, podlé listów a privilegií na to daných.

Item cožby se koliwěk této koruny České dotýkalo, to chcme rádi s radú Českú té zemi učiniti, a wěříme wám, že nám s pilností raditi a pomáhati budete, což našeho i té země počestného a dobrého bude.

Item též také ačbychom z země pro které potřeby odjeti musili, chcme podlé wašie rady jednati a tu zemi opatřiti. A pak, kdyžby se tak událo, mienilibychom i Čechy s sebú wésti, i při sobě na dwoře mieti, a jim milost a přiezeň naši jakož těm, kteréž milujem, okazowati.

32.

Král Albrecht zawazuje se kraji Plzenskému ku plnění zápisůw předešlých králůw Českých.

W Praze, 1438, 19 *Jul.* *(Orig. arch. Třebon.)*

My Albrecht, z božie milosti Římský král wzdy rozmnožitel říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Charwatský ɔc. král a wéwoda Rakúský, wyznáwáme tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej uzřie nebo čtúce slyšeti budú, že jakož z jedno-

hlasné wuole na sněmu Pražském woleni a přijati sme za krále a pána králowstwie Českého, w umluwy některých jistých wěcí, kteréžto jiným listem našim wšemu králowstwí wznícím zřetedlně jsú popsány: tak zwláště wšem pánóm, rytieřóm, panošem i městóm lantfridu kraje Plzenského slibujem, slowem našim králowským, ty wšecky dluhy a zápisy slawné paměti ciesaře Karla, krále Wáclawa i ciesaře Sigmunda, kteréžto Jich Milosti w zemi České jim zapsali a wydali jsú, buďto na králowstwí nebo na duchowenstwí, ježto sú s jich wolí a wědomím wyšli, neproměnitedlně každému wedle jeho sprawedlnosti držeti, ažby sě jim wedle týchž zápisuow stalo dosti. Na zdrženie toho pečet naši králowskú kázali sme k tomuto listu přiwěsiti. Jenž jest dán w Praze, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyrstého třidcátého osmého, w sobotu po rozeslánie swatých apoštolów, králowstwí našich léta prwnieho.

Ad mandatum D. Regis
Johannes Tussek.

33.

Strana krále Polského w Čechách gleituje k sobě na dwa dni některé pány strany krále Albrechtowy, ke společnému rokowání.

(Před Táborem) 1438, 31 *Aug.* *(Orig. arch. Třebon.)*

My Sudiwoj z Ostroroha, pán a wéwoda Poznanský, Jan z Tenčína wéwoda Sudomirský, Hynce z Pirksteina, Aleš ze Šternberka jinak z Holic, Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, Jan z Rúsinowa, Přibík z Klenowého a kněz Bedřich ze Strážnice, wyznáwámy tiemto listem obecně předewšemi, ktož jej uzřie nebo čtúc slyšeti budú, že sme dali a mocí tohoto listu dáwáme jistý plný gleit a prawé bezpečenstwie urozeným pánuom, panu Oldřichowi z Rosenberka, panu Haškowi z Walštaina, panu Šamburskému, panu Remprechtowi z Walsie, panu Hohenbergerówi, panu Eberstorferowi i jiným pánuom, kteříž s nimi pojedú, od jednoho až do padesáti koní, a tolikéž osobám: tak, aby s námi mohli sě na středokraty wojsk našich dnes a zajtra, ta dwa dni celá až do západu slunce, bezpečně sjeti, a s námi rozmluwiti, i zasě do wojska swého bezpečně odjeti, bez wšeliké škody osob swých i statkuow. A to sme slíbili i slibujemy napřed sami za sě, i za swé wšecky služebníky, pomocníky i lidi poddané z wojska našeho, i odjinud odkudkoliwěk s strany našie, i za ty za wšecky, ktožby pro nás učiniti chtěli neb nechati, že jim ten gleit a to bezpečenstwie má ctně wěrně zdržáno býti i bezewšeho zmatku zachowáno, tak jakož sě swrchupíše. Toho na zdrženie a na swědomie pečeti naše wlastnie wědomě a dobrowolně přitiskli sme k tomuto listu. Jenž dán a psán léta ot narozenie božieho tisícieho čtyřstého třidcátého osmého, w neděli před swatým Jiljím.

34.

Král Albrecht usazuje Oldřicha z Rosenberka i Menharta ze Hradce za swé heitmany w Čechách.

W Prešpurce, 1439, 10 *Mai. (Kop. arch. Třebon.)*

My Albrecht, z božie milosti Římský král rozmnožitel Říše, a Uherský, Český, Dalmatský, Chorwatský ɔc. král, a wéwoda Rakúský: wzkazujem urozeným, statečným, slowútným a opatrným pánóm, rytieřóm, panošem, zemanóm, městóm, manuom i jiným wšem duchowním i swětským, našim a králowstwie našeho Českého poddaným a wěrným milým, milosť naši králowskú a wše dobré.

Urození, stateční, slowútní a opatrní, wěrní naši milí! Nemohúce pro naše pilné wěci, které sme nynie před sě wzali, wás tak opatrowati, jakobychom rádi chtěli, stojíme se wší pilností a snažností o to, kterakby to králowstwie naše České mohlo w našem nebytí zprawowáno býti, a w sladkosti pokoje až do příjezdu našeho do země státi: ne obmylně ani neopatrně, ale s dobrým rozmyslem a radú wěrných našich milých učinili sme, činíme, a mocí naší králowskú w Čechách, z jistého našeho wědomie, usazujem za hajtmany naše a wšeho králowstwie našeho Českého, urozené Oldřicha z Rosenberka a Menharta z Hradce ɔc. wěrné naše milé. Neboť se nám zdálo užitečnějie i poctiwějie wám za zpráwce a za hajtmany dáti pány té země, nežli cizozemce. Protož wám wšem swrchupsaným wóbec i každému zwláště přikazujem, žádáme i prosíme, abyšte již jmenowaných Oldřicha a Menharta od nás wám za hajtmany mocí listu tohoto posazených byli poslušni, jakožto nás samých, k nim se w potřebách wašich utiekali, i jim také pomocni a radni byli k obecnému dobrému; a také kdyžby z wás kohožkoli nebo wšecky naším jménem z úřadu swého pro naše poctiwé a této země obecné dobré jeden z nich neboli oba obeslal nebo obeslali, abyšte k nim přijeli a radili, jakožto nám i sami sobě učiniti powinni jste, i byloliby potřebie proti nepřátelóm i zhúbcem země wojensky wzhóru byli, i to tak jakž rozkáží učinili, odpory ani wymlúwánie neboli dlenie žádného nečiniec, pod naší milostí, donižť wám jiného nerozkážem. Neb jestliżeby kto z kteraké zpurnosti, neboli ze zlé wuole swé, jehož se nám nezdá, týchž Oldřicha a Menharta hajtmanów našich nedbal snad nebóli nechtěl poslušen býti: ten a takowý učinilby napřed proti nám a proti práwóm zemským, a také bychom znamenali, žeby ten nestál o obecné dobré, než o záhubu té země, a toho bychom za dobré takowému mieti nemohli. Tomu wšemu, což swrchupsáno stojí, pro lepší jistotu a swědomie kázali sme náš králowský majestát k tomuto listu přiwěsiti. Jenž jest dán w Prešpurce, léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyřstého třidcátého dewátého, w neděli po S. Stanislawu, králowstwí našich léta druhého.

35.

Páni Čeští strany Polské, dowěděwše se o smrti krále Albrechta, žádají na p. Oldřichowi z Rosenberka, aby se přičinil se swé strany, kterakby k upokojení země sněm obecný zjednán býti mohl.

W Nimburce, 1439, 3 *Nov. (Orig. arch. Třebon.)*

Urozenému pánu, panu Oldřichowi z Rosenberka: my Aleš ze Šternberka a z Holic, Hynce z Pirkšteina a z Rataj, Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, Petr z Wartenberka seděním na Zwieřeticích, na wědomie dáwámy, kterak nás jest poselstwie nynie došlo, žeby pán buoh KM[u] krále Albrechta Uherského smrti neuchowal. I budiž jeho jméno swaté pochwáleno ze wšech wěcí; neb jsmy wšichni w jeho moci. Pro kterěžto wy i my s obú stranú u welikých rózniciech byli smy, a mnoho škodliwého tomuto králowstwí stalo se jest; a to milý bóh wie, že nám jest sprwu i wždycky toho žel bylo, a jest, co se jest skrze to zlého dálo a děje. I jsúce nynie sebráni na tomto sněmu w Nimburce, to smy wážili, poněwadž jest pán buoh tak ráčil mieti, abychom se k tomu přičinili, cožby na nás najdál bylo: napřed cožby bylo chwály božie a dobrého obecného a této koruny. A wážiwše ty wěci, zdálo se nám, wás k témuž napomanúti, abyšte i wy s wašie strany též hleděli, napřed k chwále božie, dobrému obecnému a této koruny. A zwláště nám se jest zdálo tiem obyčejem, jakož smy i prwé toho často žádali, abychmy sobě sněm wšeho králowstwie učinili, a ten sněm abychom sobě uložili pod bezpečenstwími slušnými s uobú stranú; a abychom na tom sněmu tak jednali, napřed cožby bylo chwály božie dobrého obecnieho a tohoto králowstwie upokojení. Neb na tom sněmu doufámy pánu bohu wšemohúciemu, že wždy uhodímy, což bude k chwále božie, k obecnému dobrému a tohoto králowstwie k upokojení; pakliby kým to swrchupsané dobré scházelo, tu wšichni tomu zespolka srozumějí. A čímby ten sněm mohl spěšnějie býti, pro přestánie záhub tohoto králowstwie, to jest naše žádost. A totoť proto tobě píšem jako staršiemu strany wašie, žádost majíce, aby se to wšie strany wašie doneslo, a k tomu od wás aby obeslána byla, zdaby ty wěci mohly k dobrému konci přiwedeny býti. Datum Nimburg, feria tertia post omnium sanctorum, anno ꝛc. XXXIX.

E. IV.

WÝTAHY Z LISTIN ROZLIČNÝCH

od r. 1371 do 1471.

Zbírka prwní.

Podáwajíce wlastenskému čtenárstwu směsici wýtahůw čerpaných z listin wšelikerého druhu we chronologickém pořádku, připomenauti musíme předně, že listiny, které tuto česky se kladau, newšecky půwodně česky, ale mnohé i latině, některé pak, zwlášte které ze starých desk dworských a zemských pocházejí, we hrubé, jen u těchto desk někdy obyčejné směsici obau jazykůw, sepsány byly. Činiwše my wýtahy ty dáwno ke wlastní toliko potřebě swé, aniž na wydání jich mysliwše, bez přísné methody, jen dle okamžitého pohodlí, tu wíce tu méně šířiwali sme se w nich. Podáwámeť pak je nyní předce, jakéžkoli jsau, poněwadž nás hojné o to žádosti docházejí, a že zdálo se, jakoby i w této způsobě, zwlášte pro staročeské rodopisy a místopisy, co material, také jiným wlastencům k užitku býti mohly. Proto také několik pauze latinských wýtahůw odtud wylučowati nezdálo se. Auplnosti wšak w takowémto díle nikdo rozumný očekáwati nebude.

1.

1371, 3 Oct. Zbyněk ze Slatiňan ř. Othajie, a Jan z Tuněchod ř. Henik, spolčili se dědinami swými, Zbyněk we Slatiňanech (twrzi, podacím ꝛc.), Kochanowicích a Trpišowě, a Jan we Tuněchodech (twrzi s podacím ꝛc.), we Trsti, Trojewicích a Slepoticích. Posel na to od krále Jaroslaw ze Šternberka. *D.* 1371, fer. VI post dedicat. Prag. (I° Ulrici, D. 24) DD. XXI, 99.

2.

1373, 19 Dec. Čeňka z Kroměšína dědiny swé wěnné w Kroměšíně a w Rochňowě za 110 ſſ. prodala p. Wawřincowi z Michalowic a bratru jeho Zwěstowi, řečenému Henslin. Zprawují s ní Poměn ze Břieště a Ješek z Žitowlic. D. 1373, fer. II post quatuor temporum adventus. (I° Ulrici, M. 22.) DD. XXI. 17.

3.

1374, 22 Dec. Wenceslaus, Nicolaus et Beneš fratres de Wartenberg, dicti de Děčín, vendiderunt pro 233 ſſ. villas Wysokawes et Mukařow, prope Ušč D. Michalconis sitas, D. Ješkoni de Těchlowic et Ješkoni de Konojed atque Petro de Konojed ejusdem filio, per tabulas terrae,

anno 1374, fer. VI quatuor temporum adventus. DD. XIII, 183.

4.

1376, 8 Jan. Jan z Wartenberka, purkrabie Pražský, a Wáclaw bratr jeho, Slawětín městečko s twrzí a přislušenstwím, jakož sú je kúpili byli od bratruow ze Slawětína, pro ali Wilémowi Zajíci z Hasenburka a Mikulášowi tudíž synowci swému *(sic)* za 2000 ſſ gr. *D.* 1376, w úterý po božím křtění. (II⁰ Ulrici, C. 7.) DZ. 250, M. 1—2.

5.

1379, 3 Jun. Mikuláš z Hasenburka dědictwí swé hrad Hasenburk, městečka Libochowice a Slawětín, i wsi mnohé, prodal Wilémowi Zajíci z Hasenburka, strýci swému wlastnímu, za 12,000 ſſ. *D.* 1379, w pátek suchých dnúw po S. Duše. (II⁰ Ulrici, Q. 29.) DZ. 250, M. 4 et 6.

6.

1380, 25 Dec. In villa Zaluži orphani olim Peškonis dicti Kamýk decesserunt; proclamatum in Lutomeric, 1380 in die nativitatis domini; impetravit D. Johannes de Wartenberg; defendit Henricus dictus Kamýk de Pokratic indivisione per testes; 1381 Henich, Henricus et Jan fratres de Pokratic defendentes non comparent in judicio. DD. XIII, 165.

Ibidem fol. 167 iidem fratres Henich de Pokratic, Henricus dictus Harmismagister de Pokratic et Jan de Pokratic anno 1387. — Ibidem iidem anno 1389, folio 177.

7.

1381, 9 Mart. Kunka wdowa po Bohuňkowi ze Šprimberka, a synowé její Záwiše, Jindřich a Petr, spolčili se swými dědinami, totiž hradem Šprimberkem, w Bielencích wsí celau, a w Šanowě, což tu mají. *D.* 1381, sabb. quatuor temporum quadragesimae. (I⁰ Procopii, G. 28.) DD. XXI. 90.

8.

1381, 9 Mart. — 1394, 16 Jun. Thomas de Ščitného hereditates suas in Ščitne, mediam villam cum curia araturae et munitione ɔc. locavit et conduxit Zbynkoni sub annuo censu 14 sexagenarum gr. per tabulas terrae anno 1381, sabbato quatuor temporum quadragesimae.

Et idem Thomas anno 1390 cum camerario dominatus est in hereditate in Sčitne, propter non solutionem census.

Idem Thomas anno 1394 die 16 Jun. jure obtinuit hereditates praedictas et dedit memoriales. DD. XIII. 144.

9.

1382, 1 Mart. Racek ze Šwamberka dědictwí swé, Risenberk hrad nowý, w Kanicích twrz s příslušenstwím, w Hradišči wes celau, w Oswračíně hrad a příslušenstwí, což tu má, postaupil Ješkowi Koziehlawě z Pnětluk směnau za dědictwí jeho, Třebel hrad s příslušenstwím, we Zliwi což tu má, Boboňow a Hostičkow wsi celé, we Zplzi což tu má, w Kořeně a w Sedlci, což tu má. Zprawují s Rackem Ctibor z Újezda a Ješek ze Stupna; s Ješkem Sezema z Klenowic a Bohuchwal ze Hrádku. *D.* 1382, sabb. quatuor temporum quadragesimae (I⁰ Procopii, N. 9.) DD. XXI. 65.

10.

382, 8 Máje. Bohuněk řečený Puklice ittar we swých wsech Dobrčicích a icích platu ročnlho 20 ſſ prodal měu Pražskému Henslinowi Bartošowu 80 ſſ. Zprawují s ním Přisňák z Koza Ješek z Ostromíře. *D.* 1382, fer. lie Stanislai.

o nezpráwu stal se zwod r. 1386, a dání r. 1389 w Kozmicích, Ostromíři, lištku, Teplišowicích a Mukojedech. em.) (I⁰ Procopii O. 16.) DD. XXI. 59.

11.

382. Zdenko miles de Ščepanic, Hende Wysoké dictus de Waldstein, et rtus de Lomnice dictus de Waldstein, dunt hereditates in Záblatí, in Lešt- et in Sněhowej, asserentes eas per decessores ipsorum et per eos fratri- ordinis Praedicatorum monasterii S. ae in Turnow esse datas et collatas ꝛc XIII, 27.

12.

382. Beneš et Andreas dictus Roháč es de Libuně emunt hereditates quasin Zbizuby, Podweky et Lesčeni (tit. m.) anno 1382, per tabulas terrae. XIII, 192. 193.

em Andreas dictus Roháč etiam „de itow“ appellabatur.

13.

382. Stach de Kokořiewa defendit heates in Kokořiewě (proclamatas in , emtione per tabulas terrae. (Emerat m anno 1380 et in Tatinné curias rae ab Otikone filio Hrdiborii.) DD. 115.

14.

1383, 20 Dec. Tas de Peruc, mortuo Uněj, docuit per tabulas terrae, quod Uněj hereditates suas in Peruci habitas vel habendas de consensu olim D. Karoli Romanorum imperatoris et Boemiae regis dedit et dare potuit Zawišio et Rubino presbyteris ac Tasoni fratribus germanis indivisis de Perucie. Actum anno 1383, die dominica post quatuor temporum adventus. DD. XIII, 235.

15.

1384, 5 Jun. Hermannus de Hrádku dotem Annae uxoris suae 375 ſſ. ab hereditatibus suis in Plešnicich, Skytalech, Kniejiech et in Ježnej traducit ad hereditates suas in Wochow, in Ujezdě, Plewnici ꝛc. quod ipsa cum Artlebo fratre suo de Rúpowa benivole suscepit. *D.* 1384, die dominica S. Trinitatis. DD. XX, 114.

16.

1384, 2 Oct. Nobilis Alšo de Slawatin, dictus de Ze, et Fridericus de Erwěnic, docuerunt per tabulas terrae, quod Giřiko, qui decessit, in Malowařich in eorum hereditatibus nihil habuit ꝛc. Actum 1384, crastino dedicat. Prag. DD. XIII, 236.

17.

1384, 4 Oct. Jan a Pešek z Čestína dě_diny swé w Čestíně za 25 ſſ. prodali Petrowi z Lažan; zprawuje s nimi Ondřej z Nesper. *D.* 1384, fer. III po Jeronymu. (I⁰ Wenceslai, D. 2.) DD. XXI, 24.

18.

1384. Roku 1384, po smrti p. Znaty ze Skuhrowa, wedeno jest práwo králowo na šestau částku zboží po něm zůstalého,

totiž na Pardubice hrad i město i wsi k nim příslušné, a p. Wilímowi z Pardubic, jenž na wšecko se táhl, za pět šestin přisauzen hrad Stará, městečko Libáň a příslušenstwí, a to konalo se roku 1387, skrze kommissí od desk zemských i dworských wyslanau. DD. XIII, 4.

19.

1386, 5 Aug. Plichta, Habeš, Habart bratří z Žirotína učinili směnu o některá zboží swá s Elškau abbatyší w Týnci. Posel o to ke dskám Jindřich z Dubé, nejwyšší komorník král. Česk. *D.* 1386, neděli před S. Wawřincem. DZ. 6. C. 13.

20.

1386, 5 Aug. Matěj probošt Raudnický a Jan z Brloha směnili dědiny swé, onen wes Libořice, tento Brloh (twrz ꝛc.) a Újezdec, s nádawkem 300 ſſ. od probošta. Zpráwcowé za probošta jsau Zachař z Winařec, místopurkrabí Pražský, a Jan z Kyj; za Jana z Brloha Plichta z Žirotína, Jindřich z Kokowic, Přech z Knězic, Wáclaw z Kralowic místopísař král. Česk. a Rudolt z Račiněwsi. D. 1386, dominico die Sixti. DD. XXI, 76. 77.

21.

1388, 7 Jul. Král Wáclaw dáwá kostelu Pražskému na wěčné časy „práwo králowské, kteréž česky slowe *ostrožné*, kteréžto nám od dáwného ustawení řádného oswiecených někdy králuow Českých předkuow našich, a potom z chwalitebného a stwrzeného obyčeje při wolení nowého opata, probošta neb abatyše platiti obyčej jest,“ — tak že každý ten nowě wolený opat, probošt neb abatyše, „kánowníkuom a kapitole Pražské 50 kop gr. bez odtažení a odmlúwání wšelikých dáti má; kteréžto penieze též kanowníci ne na swé užitky zwláštnie, ale toliko na okrasu a ozdobu hrobu S. Wáclawa naložiti konečně budú powinni, jakož sú nám to listy swými otewřenými učiniti slíbili“. *D.* w Praze l. 1388, den sedmý měsiece Čerwence, let králowstwí našich Českého 25 a Římského 12ho (E translato seculi XV in arch. capit. Pragensis.)

22.

1388, 12 Aug. Zápis Zbuda Cidliny na slib nemsty a wěrnosti panu Herartowi z Kunina města, řečenému ze Skal, k ruce páně Bočkowě z Kunina města, odjinud z Poděbrad, jichž wězněm byl, a od nichž laskawě na swobodu propuštěn. Orig. český, léta 1388, středu po S. Wawřinci; psán na pergameně s čtyrmi wisutými pečetmi (w Třebonském archiwu.)

23.

1389, 13 Mart. Jindřich z Nedrahowic, Jaroslaw z Přestawlk a Litolt ze Křtěňowic spolčili se statky swými w Nedrahowicích, Přestawlcích a Křtěňowicích, a stali se prawými „společníky“. D. 1389, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (II⁰ Wenceslai, A. 4.) DD. XXI, 58.

24.

1389, 2 Oct. Racko de Soběsuk et Henricus de Seděic hereditatem suam in Sedčic, curiam araturae, 18 ſſ census annui, in Žaboklik unum laneum cum collatione capellae ibidem, in Čejkowic ½ laneum ꝛc. pro 80 ſſ vendiderunt Benešio de Sedčic ad tempora vitae ipsius dumtaxat et non ultra.

389, sabbato post Hieronymi. DD. 110.

25.

189, 14 Novemb. Grinwald z Braško- manželce swé 250 ſſ wěna zapsal na ách swých w Kystře, Družci a Do- swolil k tomu Jan z Jablonce. *D.*), dominica post Martini. (II° Wen- i, C. 21.) DD. XXI, 51.

ku 1393 týž přewedl to wěno na děďiny swé w Braškowě, s wolí Al- ta z Piečiny. *D.* 1393, fer. IV in ino Martini. (I° Nicolai, K. 29.) DD. 51.

26.

190, 12 Novemb. Oldřich z Lešan pře- plat roční 26 ſſ, jejž přewor a bra- S. Tomáše w předměstí Pražském ědinách Jaroslawa z Litně w Litni, íně a Sádku zapsaný měli, ten plat odí na děďiny swé w Lešanech. Ru- ě s ním syn jeho Zdeněk, Jaroslaw ně a Štěpan z Opočna. *D.* 1390, in ino S. Martini. (II° Wenceslai, G. 28.) XXI, 67.

27.

190. Licko de Risenburg, suo et Lic- militis de Kratonoh nomine, defen- ereditates in Turkowicich et Buko- proclamatas (Časlaviae), emtione per as terrae. DD. XIII, 156.

28.

91, 31 Mart. Dobeš z Jablonce, ře- Kdýčina, děďiny swé w Lewíně a swačilech prodal Wojtěchowi pře- ordinis Praedicatorum w Berauně za . Zprávce Zachař z Winařec a Mark- wart ze Tmaně. Posel na to od krále Ku- nat Kapléř. *D.* 1391, fer. VI ante conduct. pasch. (II° Wenceslai, J. 9.) DD. XXI, 50.

29.

1391, 4 Oct. Racek a Bušek bratří ze Šwamberka dědictwí swé Pořiečie měste- čko, což tu mají, wes Hořehledy, Strhař nowau wes, Lipnici nowau wes, což tu mají, we Zděře podací, w Zarubíně, Tu- stowě a Rakowě, což tu mají, prodali Jin- dřichowi z Elsterberka za 1800 ſſ. Zpra- wují s nimi Jan Michalec z Michalowic, Oldřich z Holic a Lipolt z Oseka. *D.* 1391, fer. IV die Francisci. (II Wenceslai, M. 5.) DD. XXI, 71.

30.

1391. In villa Chlum (tit. Časlav.) Sla- wata decessit (1391); defendunt Diwiš mi- les de Chlum et Mstich de ibidem, etiam nomine orphanorum Ješkonis de Chlum, unione per tabulas terrae. DD. XIII, 157.

31.

1392, 1 Mart. Domin ze Slawce Mar- ketě manželce swé zapisuje 140 ſſ wěna na dědinách swých we Slawci a w Buk- wici. D. 1392, fer. VI ante Invocavit. (I° Nicolai A. 27.) DD. XXI, 28.

32.

1392, 9 Mart. Smil de Richmburka vendidit Ottae dicto Bergow de Bielina et Bočkoni de Poděbrad, pro 10,000 ſſ, „hereditatem suam Richmburk castrum, Skuteč oppidum, Skutečko, Ždiar, Rud- čice, Leštinka, Malinné, Rwasice, Jano- wice, Kamenička, Wýr, Zhoř, Hněwětice, Mužetín, Lešany, Bezwecie, Daletice, Ště- panow, Lhota, Otradow, Ranna, Wojtě-

chow, Pokřikow, Ozřetice, Hlinské oppidum, Strana, Blatné, Přerostlé, Studnice, Witanowice, Kamenice, Chlum, Lhota, Jenikow, Kladné, Dědowá, Oldřišie, Kruna, Rybné České, Rychnow, Kamenička pustá, Perařec, Kutiřin, Zbožnow, Senowa, Swratka oppidum, Swratúch, Radimie, Radimice, Lozice, Wbrodu, Robún, Dolany, Chlumětin villas integras cum curiis rusticalibus, in Holetin, Křižanow, Rybné Morawské, Bielej, Srbicich, Martiniciech, Zdislaw et Týnow toto quantum ibi habet, in Mikulowic quantum ibi habet, in Dražkow, Jesenčan, Uherčice, Ewanowice, Pardubice Mnichowé, Črná, Nemošičky malé villas integras, in Ostřešaných quantum ibi habet. (Locus condisbrigatoris vacuus). *D.* 1392, sabbato quatuor temporum pentecostes. DD. XX, 139—140.

33.

1392, 27 April. Petr z Měcholup manželce swé Ofce wěnuje 40 ſſ na dědinách swých w Měcholupech (polowici popluží ɔc.) D. 1392, sabbato post ostensionis reliquiarum. (Iº Nicolai, B. 29.) DD. XXI, 26.

Týž zapisuje 100 ſſ Marušce z Měcholup tchyni a Ofce manželce swé po smrti swé na Měcholupech. D. 1408, sabbato ante Galli. (Minor. Obligat. M. 25.) DD. XXI, 27.

34.

1392, 22 Dec. Jindřich z Nekmiře na dědinách swých w Oplotech manželce swé Anně zapsal wěna 200 ſſ. *D.* 1392, dominica post quatuor temporum adventus. (Iº Nicolai, F. 19.) DD. XXI, 106.

35.

1392. Diwiš de Chlumu nomine orphanorum Ješkonis de Chlum defendit hereditates in villa Podhořanech et in Březnice post Marquardum de Žleb alias de Wartenberg proclamatas (Časlaviae), emtione apud eundem Marquardum ɔc. DD. XIII, 162.

Ješko de Chlum supradictus anno 1386 emerat hereditates in Damirow. (Ibidem fol. 163).

36.

1392. Fremut de Črnucie alias de Krásného dwora, et Drslaus filius ejus indivisus, residens in minori Črnoc, defendunt partem villae Skytaly, in Zacz proclamatae, anno 1392. DD. XIII, 184, 185.

37.

1392. Dominus Řiwin, dictus Sbeh, plebanus de Chotišan, commissarius et tutor Petri et aliorum orphanorum Diepoldi de Wěžnik.

Diepoldus de Wěžnik 1385, fer. IIª post Viti, villam in Kunratci, munitionem, jus patronatus ecclesiae ɔc. LXX ſſ emerat.

Anno 1393 Petrus orphanus olim Diepoldi de Wěžnik, nomine suo et fratrum ac sororum suarum, concordat super jure regio in Kunratci, ceditque de eo. DD. XIII, 207.

38.

1392. D. Albertus dictus Schomburg nomine D. Fridrici de Zee alias de Erwenic defendit dimidiam villam Skytaly in Zacz proclamatam an. 1392. DD. XIII, 18

39.

1393, 1 Mart. Jindřich z Kolešowa wěn

manželky swé Markety s dědin swých w Kolešowě, Záhoří a Kobylé, přewodí na jiné dědiny swé w Tisowci a w Záluží, s wolí její a bratra jejího Petra ze Strhařowa. *D.* 1393, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (I° Nicolai, G. 12). DD. XXI, 13.

40.

1394, 19 Mart. Alexius de Konařowic et Bernardus de Kořec plat swůj roční w Konařowicích, 3 ſſ, za 30 ſſ prodali Maršowi z Tuněchod. D. 1394, fer. V^a post Reminiscere. (I° Nicolai M. 4.) DD. XXI, 31.

41.

1395, 24 April. Beneš ze Stojslawic dědictwí swé we Stojslawicích prodal Ješkowi ze Stojslawic za 22½ ſſ. Zprawují s ním Wítek z Načerace a Beneš z Lomné. *D.* 1395, sabbato post ostensionis reliquiarum. (I° Nicolai, P. 23). DD. XXI, 23.

42.

1395, 3 Oct. Jindřich a Petr bratří ze Šprimberka na dědinách sirotků nebožtíka Záwiše z Bukowa w Bukowě a Bielencích Keruši manželce Záwiše Sprimberka z Bukowa wěna 100 ſſ zapsali. D. 1395, dominica post Wenceslai. (I° Nicolai, Q. 30). DD. XXI, 110.

43.

1395, 12 Dec. Zwěst z Menína manželce swé Žofce wěnuje 100 ſſ na dědinách swých w Menínĕ a w Něprowě Lhotě. D. 1395, dominica ante S. Luciae. (I° Nicolai, R. 15). DD. XXI, 19, 20.

44.

1396, 17 April. Přiba wdowa po Benešowi z Podolé dědiny swé w Podolé prodala Otradowi z Witanowic za 20 ſſ. D. 1396, fer. II post ostensionem reliquiarum. (I° Nicolai, S. 22). DD. XXI, 98.

45.

1396, 19 April. Smil Flaška z Richenburka dědictwí swé w Uherčicích (plat 5 ſſ 32 gr. ročních) prodal Swětišowi z Uherčic za 60 ſſ. D. 1396, fer. IV post Ostensionis reliquiarum. (I° Nicolai, S. 27.)

Smil z Richenburka (nejwyšší písař králow. Česk.) dědiny swé w Ewanowicích (plat ročních 5 ſſ 8 gr.) prodal Swětišowi z Wrčic za 50 ſſ. D. 1397, feria II^a post Ostensionis reliquiarum. (II° Nicolai, C. 4.) DD. XXI, 94.

46.

1396, 4 Oct. Hynek z Dubé a z Milšteina manželce swé Kateřině 500 ſſ wěna zapsal na Kunraticích a Heřmanicích. D. 1396, fer. IV post Hieronymi. (I° Nicolai, V. 29.) DD. XXI, 50.

47.

1396, 6 Oct. Mikuláš Kokot ze Slemene na dědinách swých we Mlekosrbích Anně manželce swé 175 ſſ wěna zapsal, s powolením Pešíka z Olešné. D. 1396, fer. VI post Jeronymi. (II° Nicolai, A. 1.) DD. XXI, 101.

Roku 1397 přewedl to wěno na jiné dědiny Maršowy a Pešíkowy ze Slemene a Maršowy z Čáslawek ɔc. (ibidem.)

48.

1396, 6 Oct. Wáclaw ze Střelitowa dědiny swé w Daměnicích prodal Štěpanowi faráři we Wožici a Otradowi z Witanowic za 45 ſſ. Zprawují s ním Hynek z Beztuhowa a Jan z Otradowic. D. 1396,

in octava S. Michaelis (II° Nicolai, A. 4.) DD. XXI, 98.

49.

1397, 13 Sept. Albrecht z Cimburka zboží swé, puol wsi Boskowic, puol wsi Chřípowa i wsi Sadkowa, se wším příslušenstwím, tak jakož je urozený někdy Stibor otec jeho držel, prodáwá Alšowi z Kunina města a z Lisec, a k wěrným rukám p. Prockowi z Kunina města a z Lisec i Heraltowi synu jeho, za 200 hřiwen Pražských peněz čísla Morawského. Rukojmě: Jaroš z Cimburka, Albrecht z Cimburka řečený z Sehradic, Bernart z Cimburka, Matúš z Cimburka, Lacek z Krawař a Jan z Bohdalic. *D.* w Brně, čtwrtek po narození sw. králowny, l. 1397. (Z arch. Třeb.)

50.

1398, 15 Mart. Petr z Wartenberka, řečený z Kosti, swému wěrnému milému Dománkowi, řečenému Kuchta ze Smilowic, prodáwá zboží Byšice w manstwí za službu. Swědkowé: p. Wáclaw z Wartenberka řečený z Tolšteina, p. Jindřich bratr jeho z Wartenberka řečený z Niestějky ɔc. D. 1398, pátek po S. Řehoři. (Z arch. Třeb.)

51.

1398, 18 Máje. Zdislaw z Kutrowic manželce swé Marketě 125 ſſ wěnowal na dědinách swých w Kutrowicích a Neprobylicích. D. 1398, sabbato post Ascensionis. (II° Nicolai, F. 27. „Concernit Bohuslaum de Tmaně" ɔc. 1460.) DD. XXI, 30.

52.

1398, 15 Jul. Ojíř syn Hermanúw z Mrdic, synowec Bernartuw, odpor klade wšem trhum na dědinách w Mrdicích, jež on má po otci a strýci swém. D. 1398, fer. II^a^ post Margarethae. (II° Nicolai, H. 1.) DD. XXI, 111.

53.

1398, 1 Oct. Jindřich Berka z Dubé a z Jablonných manželce swé Anně wěnowal 600 ſſ na dědictwí swém, totiž na polowici městečka Jablonných, kdežto 90 ſſ ročního platu má. D. 1398, fer. III in dedicatione ecclesiae Prag. (II° Nicolai, H. 28.) DD. XXI, 19.

54.

1398, 18 Dec. Nedamir ze Sudomiře na dědinách swých w Německé Lhotě u Ponědraži a w Nakřij (?) 200 ſſ wěnuje manželce swé Elšce, s powolením bratra swého Kunaše. D. 1398, fer. V^a^ quatuor temporum adventus. (II° Nicolai, K. 5.) DD. XXI, 34.

Kunaš ze Sudomiře na dědinách swých w Diwčicích a w Nakřij, *(sic)* 170 ſſ wěnuje manželce swé Elšce, s powolením bratra Nedamíra. D. 1404, fer. V^a^ ante Lanceae. (I° Mauricii, A. 21.) DD. XXI, 34.

55.

1399, 13 April. Renwald z Ustupenic na dědictwí swém w Bezprawowicích wsi celé, Lúčici, což tu má, a w menší Polence, což tu má, manželce swé Barboře 250 ſſ wěna zapsal. D. 1399, dominica post ostensionis reliquiar. (II° Nicolai, L. 30.) DD. XXI, 100.

56.

1399, 22 Nov. Wáclaw z Rinarce prodal 2 ⅓ lánu role a 1 bezzemek we wsii Rowné, kdežto platí s té dědiny 3 ſſ platu do roka, počestnému muži Wáclawowi

starému richtářowi z Pelhřimowa a Eli jeho ženě za 30 ſſ. Spoluzprávce Mikuláš z Rinarce, Jan z Lestkowce a Jan Hazumka z Proseči. *D.* w Pelhřimowě, 1399, sobotu před sw. Kateřinú. (Slibuje se zde také wložení smlauwy této do desk zemských). „Registrata in memoriis." DD. XXI, 81. 82.

57.

1400, 14 Mart. Otta Bergow ze Chlumce dědiny swé w Nowém Chlumci (dwur poplužní ɔc.) prodal Petrowi z Chlumu za 75 ſſ. D. 1400, dominica Reminiscere. (I° Stephani, A. 11.) DD. XXI, 100.

58.

1400, 9 Aug. Jakub řečený Ščeně z Bělin uwázal se přikázaním krále Sigmunda Uherského w město Ostrawu a hrad Hukwald, zboží biskupa Olomuckého, pro lepší obranu jich, pokud král Sigmund a biskup Jan proti markrabí Prokopowi wáleti budau; a slibuje tytéž k napomenutí králowu opět sstúpiti. *D.* w Kroměříži, 1400, ten pondělí před S. Wawřincem. (Origin. pergam. cum sigillis appensis in arch. Treb.)

59.

1400, 25 Aug. Zbyněk z Hasenburka probošt Mělnický, Mikuláš, Jaroslaw a Jan z Hasenburka bratří, dědictwí swé, na Hasenburce čtyry díly hradu ɔc. prodali Oldřichowi Zajíci z Hasenburka za 2385 ſſ. *D.* 1400, w středu po S. Bartoloměji. (I° Stephani, D, 7.) DZ. 250, M. 6.

60.

1400, 15 Nov. Wáclaw Kluk ze Stwolenek manželce swé Kateřině na dědinách swých w Zálužť wěnowal 250 ſſ. *D.* 1400, fer. II^da post Martini. (I° Stephani, E. 22.) DD. XXI, 7.

61.

1401, 30 Sept. Jiří ze Mnichowa wěno manželky swé Příby 150 ſſ zapsané na Domicích přewodí na dědiny swé we Stranném, s wolí její a Ruprechta z Přiewory. D. 1401, fer. VI die S. Hieronymi. (I° Stephani, J. 5.) DD. XXI, 42.

62.

1401, 30 Sept. Aleš a Jindřich bratří Škopkowé z Dubé dědictwí swé wes Uhošť, řečenau Purperk, prodali Hajmanowi řečenému Ordof z Kadaně a Elišce (z Dolan) manželce jeho za 60 ſſ. *D.* 1401, fer. VI die Jeronymi. (I° Stephani, H. 28.) DD. XXI, 103.

63.

1401, 1 Oct. Aleš a Jindřich bratří Škopkowé z Dubé dědictwí swé w Uhošťanech (twrz a wes, podací ɔc.) prodali za 600 ſſ. Hajmanowi řečenému Ordof, měšťanu Kadanskému. D. 1401, sabbato in dedicatione ecclesiae Prag. (I° Stephani, J. 7.) DD. XXI, 46.

64.

1402, 18 Febr. Wáclaw, Jindřich řečený Hlawáč, a Jindřich mladší řečený Waněk od otce swého Jindřicha Berky z Dubé díly berau, a sice 1) Wáclaw: Čap hrad, Tuhanec wes pod hradem, Lhotu, Deštnau, Zakšín, Dobřín, Widím, Hradištko a Záwory. 2) Jindřich Hlawáč: Chlum, Drchlawu, Skálu, Wrchowé, Hórky, Březinku malau i welkau, w Lowu, Nezlowicích, Zdešowě, Dražejowě, Střeziwojicích, Švihowě, Kuku, Strkawě wšecko

což tu má. 3) Jindřich mladší Wanèk: Hrádek hrad, we Wřesku dwůr poplužní, Dubau městečko, wsi celé w Dřewici, Zdislawi, Sušici, Nedwězím a mlýny ɔc. a slibují wíce na otce o díly swé se nepotahowati. D. 1402, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (I⁰ Stephani, K. 20.) DD. XXI, 97. 98.

65.

1402, 21 Febr. Jindřich mladší Berka z Dubé bratra swého Wáclawa Berku z Dubé činí poručníkem dětí swých. D. 1402, fer. IIIª post Reminiscere. (I⁰ Stephani, K. 23.) DD. XXI, 50.

66.

1402, 21 Febr. Ješek a Jindřich bratří řečení Piskle z Jaroslawi přijali Diwiše Mrzáka z Miletínka k sobě na Jaroslawi na spolek. D. 1402, fer. III post Reminiscere. (I⁰ Stephani, K. 22.) DD. XXI, 100.

67.

1402, 8 April. Jindřich ze Chříče manželce swé Kateřině wěnuje 180 ſſ na dědinách swých we Pšowlciech, Chříči a Podmoklech. *D.* 1402, sabbato post ostensionis reliquiarum. (I⁰ Stephani, L. 14.) DD. XXI, 16.

68.

1403, 9 Aug. Král Sigmund Uherský, „swaté Říše vicarius generalis a králowstwí Českého gubernator," Janowi biskupu Litomyšlskému, Jindřichowi z Rosenberka purkrabi Pražskému, Břeňkowi ze Skály a ze Swihowa hofmistru, Otikowi staršímu z Bergowa podkomořímu a Oldřichowi z Hradce mincmistru i jiným w Čechách raddám a náměstníkům swým zapowídá poslušenstwí konati a daně jakékoli dáwati wen z země papeži Bonifaciowi IX. D. w Prešpurce, 1403, u vigilii S. Wawřince. (Přeložení české z XVI století, w archiv. Třebon.)

69.

1403, 20 Dec. Jindřich Berka z Dubé a z Jablonných prodal dědiny swé w Hearticích a Strużnici Hynkowi z Erkeřic jinak ze Strużnice za 70 ſſ; zpráwcowé s ním jsau Hynek z Dubé a z Milšteina, a Jindřich řečený Wanèk z Dubé jinak ze Hrádku. D. 1403, fer. V quatuor temporum adventus. (I⁰ Stephani, P. 1.) DD. XXI, 50.

70.

1404, 5 Jan. Mikuláš z Hasenburka dědictwí swé w Radowesicích, wes s příslušenstwím, prodal Wilémowi z Hasenburka za 350 ſſ. D. 1404, sobotu u vigilii božího křtění. (I⁰ Stephani, P. 15.) DZ. 250, M. 4.

71.

1404, 23 Febr. Wáclaw Berka ze Zakšiny wšecko práwo swé na polowici městečka Jablonných postaupil bratru swému Jindřichowi. D. 1404, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (I⁰ Mauritii, A. 7.) DD. XXI, 52.

72.

1404, 19 Jun. Kunat seděním w Tučapích, jistec, prodal 2½ ſſ platu wěčného na swobodných dědinách w Kašicích, a w Tučapích 4 ſſ také, obé za 70 ſſ gr. českých, ku kaplanstwí w Tučapích. Zpráwcowé zaň a s ním jsau Wáclaw z Tučap a Jan řečený Wlk synowé jeho,

a z Brandlína a Lipolt z Kraselowa
ím w Želči. Wležení do Soběslawi.
r. V post Viti anno MCCCC quarto
czap. (Acta Wenceslai de Krumlow
chiv. capituli Pragensis.)

73.

04, 3 Nov. Oldřich a Jan starší
adce o wšecky ustrky swé s p. Lac-
z Krawař, paní Elškú pánè Jiříkowú
towa a jejie synem, přicházejí mocně
ana Jindřicha z Rosenberka pod zá-
m 3 tisíc kop gr. propadenu býti ma-
p. Lackowi (na Helfenšteině,) p. Pe-
(na Plumlowě) oběma z Krawař, a
toltowi i p. Jiříkowi pánům z Bieto-
Rukojmě: Jan mladší z Hradce, Jan
ší z Hradce, Jan starší z Ústie a Petr
tráže. D. w Krumlowě, 1404, w pon-
po wšech Swatých. (Orig. pergam.
ch. Hradeckém.)

74.

05, 22 Jan. Bušek z Kamenné hory,
ním na Štědrých, té chwíle kammer-
er králowé České, a synowé jeho Bu-
Jan, postupují jistý roční plat kně-
Petrowi z Krašowa, Zdislawowi z Jam-
a Ondřejowi z Lukowé, farářům na
ích swých. Swědkowé: Dětřich i Jan
í Smetánkowé z Hradišťan, seděním
yšiech, a Racek z Mostce seděním we
anech. Dat. 1405, den S. Vincencia.
rch. Třebon.)

75.

05, 14 Mart. Henricus de Sedčic Kun-
dicto Šnek civi Kadanensi vendit
m rusticalem in Libědicich pro 11 ſſ.
rigat cum eo Čenko de Libědic, filius
ejus. D. 1405, sabbato quatuor temporum quadragesimae. DD. XX, 88.

76.

1405, 14 Mart. Jindřich Berka z Dubé a z Húsky dědictwí swé w Jablonných ($1/_2$ města, jež kaupil od Jindřicha bratra swého), w České wsi, Markwarticích, Suché a Krotunfuli, prodal Hynkowi z Dubé a z Milšteina za 900 ſſ. Zprawují s ním Jindřich z Dubé seděním na Jestřebím, a Wáclaw z Dubé seděním na Zakšíně. D. 1405, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (I° Mauritii, G. 7.) DD. XXI, 112.

77.

1405, 30 April. Adla wdowa po Jindřichowi starším Berkowi z Dubé a z Jestřebího dědictwí swé wěnné zapsané na Jestřebím, na Kuřichwodách, Krušině, Holanech a Újezdě, za 250 ſſ prodala Jindřichowi Berkowi z Dubé seděním na Jestřebí. D. 1405, fer. V ante Lanceae. (I° Mauricii, H. 3.) DD. XXI, 34. 35. 42. 97.

78.

1405, 13 Jun. Řimek z Čečelic dědiny swé wěnné, od manželky swé Anny řečené Pústenice sobě zastawené, w Čečelicích (twrz oc.) a w Byšicích, prodal Mikuláši a Jindřichowi bratřím z Kunwalda; zpráwcowé s ním Janek a Kuník z Čečelic a Mirek z Předmiřic. D. 1405, sabbato quatuor temporum pentecost. (I° Mauricii —) DD. XXI, 26.

79.

1405, 24 Jun. Wáclaw patriarcha Antiochenský a králowský kanclěř, wýpowěd činí mezi králem Wáclawem a Jindřichem

z Rosenberka, aby již wšecky wálky a newole s obau stran minuly, wězňowé propuštěni byli, hrad Kugelweit, jehož p. Jindřich dobyl a zbořil, aby králem postaupen byl témuž p. Jindřichowi, Wodňanští aby na zboží pana z Rosenberka se nepotahowali, Budějowští, Písečtí a Sušičtí aby pánum z Rosenberka sprawedliwá jejich mýta platíwali, zlých lidí zběhlých aby nepřechowáwali ꝛc. *D.* na Wyšehradě, 1405, den S. Jana křtitele. (Přeložení z polowice XV století w archiv. Třebon.)

80.

1404, 31 Jul. Jaroslaw z Homberka dědiny swé w Nedanicích, Mečkowě, Lhotě a Cínawách, ježto měl we dskách od Wilíma z Předslawi, prodal Janowi synu Wilímowu z Předslawi a z Nedanic za 100 ſſ. Zpráwce s ním Aleš z Pokonic. D. 1405, fer. VI post Jacobi. (1⁰ Mauricii, K. 15.) DD. XXI, 10.

81.

1405, 3 Oct. Oldřich farář we Chlumci 300 ſſ zapsal Tasowi z Boskowic a Janowi i Benešowi synům jeho na dědinách swých we Chlumci malém i welkém, Kladrubích, Wiedni a Olešnici. D. 1405, sabbato post Jeronymi.

Zwod stal se Janowi Boskowci z Brandýsa r. 1406 (ibid.) (Antiquo obl. maj. D. 4.) DD. XXI, 93.

82.

1405, 16 Oct. Jan z Hasenburka a z Budyně, maje léta od krále sobě daná, swým a Mikuláše bratra swého mladšího jménem, dědictwí swé w Budyni hrad, město s příslušenstwím, jakož je sám po otci swém i s bratrem měl, prodal Oldřichowi Zajíci z Hasenburka za 5000 ſſ. D. 1405, pátek den S. Hawla. (1⁰ Mauritii, M. 28.) DZ. 250, M. 4.

83.

1406, 25 Máje. Jindřich z Hradce (mistr Strakonický), Póta ze Skály, Heřman z Potenšteina, Oldřich ze Hradce a Jan starší z Hradce činí umluwu mezi p. Jindřichem z Rosenberka a synem jeho p. Petrem, o tohoto opatření, na tři léta; p. Petr měl sobě za manželku pojíti panu Anničku dceru Landgrabinu. D. na Krumlowě, 1406, den S. Urbana (Z archiv. Třebon.)

84.

1407, 20 Febr. Lidmila Kapléřka ze Sulewic bakaláři Klementowi z Rúdnice w dluhu 280 ſſ zapsala platy, kteréž má w Konraticích, w Otměcích a Chwatlinách. D. 1407, dominica Reminiscere. (Viridi major. oblig. A. 2.) DD. XXI, 68.

85.

1407, 7 April. Král Wáclaw žádá p. Jindřicha z Rosenberka, aby bez meškání do Prahy přijel k jednání o welmi pilné wěci (a zwláště o zemskú berni); neboť biskup Litomyšlský a jiní páni již přítomni jsau w Praze, ten čtwrtek před swátostí, léta králow. 44 a 31.

Král Wáclaw poraučí p. Jindřichowi z Rosenberka, aby se uwázal w záští mezi knížetem Albrechtem Rakauským a p. Janem ze Skály seděním na Rabí, pro nebožtíka p. Pótu bratra jeho wzniklé, a je na místě králowě aneb „práwem rozdělil", aneb dobrotiwě smluwil. D. w Praze,

středu před kwětnau nedělí, sine anno. (Orig. w archivu Třebon.)

86.

1407, 20 Máje. Jan řečený Lideř z Mikulowic dědiny swé we Wlčnowě prodal Petrowi z Wlčnowa za 24 ſſ. Zprawuje s ním Jan z Dobřenic. D. 1407, fer. VI quatuor temporum pentecost. (II° Mauritii, L. 26.) DD. XXI, 64.

87.

1407, 16 Jul. Wlašček z Chotělic a Jan z Woděrad dědiny swé, Wlašček Chotělice (twrz, dwůr poplužní ꝛc.), Jan Woděrady (twrz, dwůr poplužní ꝛc.) směnili mezi sebau. S Wlaškem zprawují Mikuláš Rkel z Winar, a Wlašček syn Běňcůw z Chotělic; přiwolila Marketa dcera Sulkowa z Chotělic. D. 1407, sabbato post Margar. (II° Mauritii, L. 1.) DD. XXI, 73.

88.

1407. Jan z Heršteina útok wložil do desk na Puotu, Waňka i Purkarta z Wlkošowa, že náwodem jejich někdy Jan z Wetly po smrti otce jeho wpad jemu w jeho zboží Heršteinské, učinil mu škody na 400 hřiwen stříbra.

Roku 1413 přisauzeny jsau jemu proto dědiny jejich we Wlkošowě (twrz a wes celá), w Čestětíně, Zbraslawi, Buči a Zruči, panowáno w nich několikrát, a teprw roku 1419 jsau mu odhádány we 1200 hřiwnách stříbra.

Týž Jan z Heršteina zastawil Wlkošow we 300 ſſ. Rackowi a Přibramowi bratřím z Račína ꝛc. (Nigro Citationum anno 1407.) DD. XXI, 52. 53.

89.

1408, 10 Mart. — 1413. Přibek Wrba z Krp činí p. Wáclawa z Dubé a ze Zakšiny poručníka dětí swých. D. 1408, quatuor temporum quadragesimae. (II° Mauritii, O. 16.) DD. XXI, 28.

Týž manželku swau Petruši s wěnem jejím 80 ſſ na Hrušowě zapsaném přewodí na Krpy, s přiwolením jejím a Wšebora ze Chrastu. D. 1412, sabbato post Lanceae. (IV° Wenceslai, H. 22.) DD. XXI, 27.

Týž a Jan Dražický z Řetenic prodali Krpy (twrz, podací ꝛc.) za 550 ſſ. Heršowi z Krp; zprawují s nimi Wšebor z Chrastu a Hanuš z Lysých a z Warty. D. 1413, fer. II ante omnium sanctorum. (I° Matthiae, A. 5.) DD. XXI, 28.

90.

1408, 27 April. Bernart a Aleš bratří z Libodržic na dědinách swých w Libodržicích platu ročního 12 ſſ prodali za 120 ſſ Hermanowi z Horek; zprawuje s nimi Pawel z Crhynic. D. 1408, fer. VI in die Lanceae. (II° Mauritii, P. 12.) DD. XXI, 43.

91.

1408, 28 April. Dobeš řečený Hřan z Újezda manželce swé Marketě wěnuje 125 ſſ na dědinách swých we Chlumíně. D. 1408, sabbato post Lanceae. (II° Mauritii, Q. 7.) DD. XXI, 47.

92.

1408, 28 April. Petr z Křemyže dědiny swé w Křemyži (dwůr poplužní s ½ popluží, 5 ſſ ročního platu s 6 dwory kmetcími) prodal Janowi a Dobešowi z Ohnice,

bratřím, za 100 ſſ. D. 1408, sabbato post Lanceae. (II⁰ Mauritii, Q. 12.) DD. XXI, 90.

93.

1408, 14 Jun. Albrecht z Martinic prodáwá swau wes Pawlow paní Elšce z Hradce k wèrné ruce p. Janowi mladšímu z Hradce za půldruhého sta kop gr. pražsk. Rukojmè: Jan z Hodic, Mareš z Wydřie, Albrecht z Suché, Wáclaw Kadalice z Řečice. D. w Telči, 1408, den božího tèla. (Orig. perg. cum appensis V sigillis in archiv. Novodom.)

94.

1408, 31 Aug. Mikuláš Býček ze Strhařowa a Prokop odtudž dèdiny swé we Strhařowè prodali Mikulášowi ze Sešlic a synu jeho Mikuláši za 54 ſſ. Zprawuje s nimi Jan ze Střmelic. D. 1408, fer. VI ante Egidii. (III⁰ Wenceslai, B. 27.) DD. XXI, 99.

95.

1408, 3 Oct. M. Sobèslaw z Rožnowa dèdiny swé w Rožnowè a Báňowè za 29 ſſ 40 gr. prodal Janowi, Matèjowi a Maršowi z Mezilesie; zpráwce s ním Wikeř z Jenišowic a Maršík z Arbelowic. Dat. 1408, fer. IV post Jeronymi. (III⁰ Wenceslai, C. 17.) DD. XXI, 11. 12.

96.

1408. Jan starší a Jan mladší syn jeho z Ústie na Lužnici prodáwají p. Jindřichowi z Rosenberka nèkolik lánůw lesu. Rukojmè Jan Ústský sedènìm na Kamenici, a Jan Ústský sedènìm w Plesech, a Petr ze Zmyslowa. D. 1408, s. d. (W arch. Třebon.)

97.

1409, 12 Febr. Dorota ze Siřejowic Marketè ze Šepetel a z Prahy a Wáclawowi místopísaři králow. Česk. we dluhu 250 ſſ zawadila dèdiny swé wènné w Siřejowicích. D. 1409, fer. III ante Valentini. (In Albo maj. O. 3.) (Juxtau kwitowáno roku 1412.) DD. XXI, 18. 19.

98.

1409, 20 April. Jiří Rožnowský z Chrudimè dèdiny swé we Wlčnowě (dwůr poplužní ɔc.) prodal Wáclawowi z Wlčnowa za 480 ſſ. Zprawují s ním Jan Holec z Nemošic a Beneš ze Dřenic. D. 1409, sabbato post Lanceae. (III⁰ Wenceslai, F. 19.) DD. XXI, 64.

99.

1409, 21 April. Jan z Tuchořic na dèdinách swých w Tuchořicích a Újezdci Machnè manželce swé 125 ſſ wèna zapsal. D. 1409, dominica post Lanceae. (III⁰ Wenceslai, F. 25.) DD. XXI, 70.

100.

1409, 3 Jun. Hynko Berka de Duba et de Milštein D. Katharinam filiam olim Haškonis de Lemberg uxorem suam cum parte dotis, quam habuit in Heřmanicích, ad hereditates suas alias in Českéwsi et Markwarticích traducit, quod illa cum Wenceslao de Duba fratre praedicti Hynkonis benivole suscipit. D. 1409, fer. II post Trinitatis. DD. XX, 104.

101.

1409, 15 Jun. Anna z Wilhartic, manželka pánè Hynkowa staršieho z Náchoda, sedènìm na Abrspachu, odříká se praw

swých k Boru a Čečowicům, za roční plat doživotní 170 ſſ gr., jež p. Jindřich z Rosenberka jí platíwati má. Swědkowé: p. Puota ze Skály, p. Heřman z Potenštaina odjinud z Lopaty, p. Zdeněk z Rožmitála a Mikuláš Hróza z Welhlaw. D. 1409, den sw. Wita. (W arch. Třebon.)

102.

1409, 28 Sept. Jan ze Skály, seděním na Šwihowě, slibuje wložiti Anně dceři p. Oldřichowě ze Hradce we dsky zemské pět set kop gr. wěna. Rukojmě: Bawor z Potenštaina seděním w Žinkowách, Jan z Wilhartic seděním na Herštýně a Wilémek ze Žďáru. D. w sobotu den S. Wáclawa, 1409. (Origin. perg. w arch. Hradeckém.)

103.

1409, 3 Oct. Mikuláš z Barchowa manželce swé Bětce 200 ſſ wěnuje na dědinách swých w Dašicích. D. 1409, fer. V post Hieron. (III° Wencesl. I. 24.)

Mikuláš z Barchowa manželce swé Bětce přidal ještě 100 ſſ wěna na dědinách swých w Orli. D. 1411, dominica post Lanceae. (IV° Wenceslai, C. 5.) DD. XXI, 43.

104.

1409, 22 Nov. sq. Jan z Wřeskowic manželce swé Dorotě 230 ſſ wěnowal na dědinách swých we Wřeskowicích (twrzi ɔc.), Msticích a Upoře. D. 1409, fer. VI ante Katherinae. (III° Wenceslai, K. 19.)

Kunka wdowa po Přibíkowi z Wřeskowic dceři swé Přibě wdowě po Hanušowi z Wildenfelsu, Janowi z Wildenfelsu synu jejímu a Žofce dceři její manželce Rackowě z Risenberka zapsala na týchže dědinách 350 ſſ. D. 1416, fer. VI ante Bartholomaei. (Viridi maj. D. 28.)

Odpor klade Jan z Wřeskowic r. 1416, sabbato ante Matthaei.

Jan řečený Žofka z Wildenfelsu propauští zápis ten Anně z Wřeskowic, 1455. DD. XXI, 30. 31.

105.

1410, 30 Mart. Oldřich a Jan mladší, bratří z Hradce, slibují wýpowědi pp. Jindřicha z Rosenberka, Petra ze Stráže a Jana staršího ze Hradce o wšecky nechuti mezi nimi wzniklé wděčni býti a jí se ničím neprotiwiti. *D.* w Krumlowě 1410, w neděli na prúwod. (W arch. Třebon.)

106.

1410, 14 April. Jindřich Hlawáč z Dubé a z Jestřebího činí Jindřicha řečeného Waněk z Dubé a ze Hrádku poručníka swých dětí. D. 1410, fer. II die Tiburtii. (III° Wenceslai, N. 5.) DD. XXI, 13.

107.

1410, 16 Máje. Pešek z Pekłowa přijímá dceru swau Annu z Českého Brodu a děti její na spolek w dědinách swých w Peklowě, dworu popłužním ɔc. a w Połyni, což tu má. D. 1410 fer. VI quatuor temporum pentecost. (III° Wenceslai, N. 15.) DD. XXI, 49.

108.

1410, 27 Máje. Sigmund z Kněžic manželku swau Wichnu s wěnem 60 ſſ přewodí s Kněžiček na dědiny Záwiše z Milewic w Milewicích (twrz, dwůr popłužní ɔc.) s přiwolením téhož Záwiše. D. 1410, fer. III post Urbani. (III° Wenceslai, O. 9.) DD. XXI, 63.

109.

1410, 6 Juni. Henricus dictus Lefl de Lažan et de Krakowce, consentiente rege, uxori suae Katharinae 1000 ſſ nomine dotis assignavit in hereditatibus suis homagialibus Krakow, Wšeslaw, Šipci, Rúsinow, Zhoř, Slabce, Modřejowice, Swinařow, Rúsowa, Nowosedly et Chlistow. D. 1410, fer. VI post Bonifacii. DD. XX, 182.

110.

1410, 30 Aug. Racek ze Šwamberka hrad swůj Třebel a dědiny swé we Zplzi, Hostěškowě, Kořeni, Zliwi a Bubanowě, což tu má, prodal Hynkowi řečenému Hanowec ze Šwamberka, za 800 ſſ. D. 1410, sabbato ante Egidii.

Roku 1411, feria VI post Galli, Katharina et Margaretha filiae Ratmiri alias Rackonis de Sswamberk suo et Wenceslai fratris ipsarum nomine, odpor kladau, že jich otec neodbyl. (III° Wenceslai, P. 11.) DD. XXI, 64. 65.

111.

1410, 9 Sept. Markwart ze Wtelna sestře swé Dorotě zapsal 5 ſſ platu ročnîho na dědinách swých we Wtelně. D. 1410, fer. III post nativitatis Mariae. (Griseo minor. S. 24.) DD. XXI, 22. 23.

112.

1410, 3 Oct. Wilém mladší Dubánek z Duban dědiny swé we Wšestařích (dwa dwory kmetcí) za 99 ſſ prodal Kateřině ze Hradce Králowé manželce Jakuba řečeného Zakša, s powolením Wiléma staršího z Duban bratra swého a Hynka z Třebechowic i Matěje Holce z Nemošic. D. 1410, fer. VI post Jeronymi. (III° Wenceslai, Q. 8.) DD. XXI, 32. 33.

113.

1411, 15 Máje. Johannes et Wilhelmus fratres de Chlumu villas Pušic, Popowec, Swařeň, Sedlce, Martinice, Mentúře, Janowice, Jenišowice et Ostrow, per mortem Ješikonis de Wildstein ad regem devolutas, impetrant, proclamatas in Muta, 1411, fer. VI die Sophiae; quas postea rex Wenceslaus literis (dd. Pragae, 7 Junii regni anno 54 et 41) Wilhelmo de Chlum et de Kossemberg et Diwišio fratri ejus a nexu feudali solutas et liberas intabulari jussit. (Per juxtam dd. 1437, fer. IV post Viti, Diwišius adhuc vivus, Johannes jam mortuus memorantur.) DD. XV, 2. 4.

114.

1411, 30 Máje. Jeník z Mečkowa, seděním w Nedanicích, prodáwá Nedanice, Mečkow i Činowy se wším příslušenstwím za 420 ſſ gr. Pražsk. slowútným panošem Benešowi z Kydlin a Léwowi bratru jeho z Kydlin. Zpráwcowé s ním a rukojmě jeho jsau Črnín z Chuděnic a Ondřej Žák ze Kbelnice; wležení do Klatow. D. 1411, tu sobotu před letnicemi. DD. XV, 431.

115.

1411, 3 Jun. Kněz František z Lebenberka plat swuj roční 9 ſſ 40 gr., jejž má na dědinách Jošta z Sebřiny w Sebřině (twrzi, dworu poplužním ɔc.) prodal dwěma měšťanum Pražským za 100 ſſ. D. 1411, fer. IV quatuor temporum pentecost. (IV Wenceslai, C. 16.) DD. XXI, 95.

116.

11, 1 Jul. Jindřich z Hradce, mistr wniči S. Jana Jeruzalemského w Če- a w Morawě, wypowídá jakožto nej- ubrman mezi bratřími swými Oldři- starším a Janem z Hradce. D. 1411, u před S. Prokopem. (Orig. perg. ch. Hradeckém.)

117.

11, 4 Jul. Oldřich z Hradce postu- bratru swému Janowi staršímu ze ce swého zboží Morawského, totiž Bíl- a Šternberka ꝛc. *D.* w Hradci 1411, botu den S. Prokopa. (Orig. perg. a.)

118.

11, 30 Sept. Hanko de Krakowce Šanowa manželce swé Klaře zapi- wěna 125 ſſ na dědinách swých nowě (twrzi ꝛc.), s powolením Jana léma bratří z Krakowce. D. 1411, IV die Hieronymi. (IV° Wenceslai, .) DD. XXI, 95.

119.

11, 10 Nov. Zdenko de Nabdina et ojetic (prope Kostelec super Albea) ebito 30 ſſ gr. Nicolao de Dušnik Poledne obligat hereditates suas in icich (curiam araturae et tabernam censu). D. 1411, fer. III ante Martini. em Zdenko de Nabdina moritur paulo ; vidua ejus Anna, quae ipsa dotali- ibi habuit tabulis terrae praescrip- oritur 1415 uno die cum filio suo. lutionem postea impetravit a rege aus de Lobkowic, 1415, fer. II post aei. DD. XV, 61.

120.

1412, 28 Febr. Jan ze Sobučic na dě- dinách swých w Sobučicích (w Boleslaw- sku?) manželce swé Bolce 100 ſſ wěnuje s powolením bratra swého Petra. D. 1412, dominica Reminiscere. (IV° Wenceslai, G. 19.) DD. XXI, 31.

121.

1412, 19 Mart. Mikuláš z Hasenburka a z Libochowic dědiny swé w Libocho- wicích, dwa díly twrze ꝛc. prodal Oldři- chowi z Hasenburka za 2000 ſſ. D. 1412, w sobotu před Judica. (IV Wenceslai, G. 29.) DZ. 250. M. 6.

122.

1412, 15 April. Bušek z Kamennéhory, seděním na Prohoři, Jan i Janek bratří jeho, synowé p. Buška řečeného Calty, smlauwu nowau činí o plat kostelní pře- depsaný (od r. 1405, 22 Jan. *wiz číslo* 74). Swědkowé: kněz František probošt Bole- slawský, Jan Rabstýn a Litolt ze Hrádku seděním w Ratiboři. D. 1412, pátek po S. Tiburcí. (W arch. Třebon.)

123.

1412, 31 Aug. Škonka wdowa po Grin- waldowi z Braškowa dědiny swé wěnné w Kyšicích, twrzi s příslušenstwím, a Braš- kowě, twrzi s příslušenstwím, na nichž měla 300 ſſ zapsaných, prodala Janowi z Kladna za 300 ſſ. D. 1412, fer. IV ante Aegidii. (IV° Wenceslai, K. 17. DD. XXI, 58. 59.

124.

1412, 14 Oct. Hynko Berka de Dubé et de Lipého hereditates suas in Slúpě castrum, cur. araturae, villam integram

cum jure patronatus ecclesiae integro, et duo molendina, et in Radwanci villam integram, vendit Hanušio Welfl de Warnsdorf pro 200 ſſ. D. 1412, fer. VI ante Galli. DD. XX, 180.

Hanuš Welfl z Warnsdorfu, sedènim na Slúpě r. 1424. (ibid. 190.)

125.

1412, 17 Oct. Anna z Oplot dèdiny w Oplotech, dwůr poplužní s přísl. prodala Wchynowi z Řebříka manželu swému za 80 ſſ. D. 1412, fer. II post Galli. (IV° Wenceslai, L. 22.) DD. XXI, 63.

126.

1412, 26 Nov. Castrum Třemšin, in quo Jodocus de Třemšin decessit, proclamatum in Mirowic, 1412, sabbato post Katharinae. Impetrat Wonceslaus de Lnař ad omagium Wyšegradense. Defendit Johannes dictus Zajiec de Třemšin, priori donatione regia, et Anna relicta Jodoci ejusdem de Třemšin. Obtinuit Johannes defendens. DD. XV, 136.

127.

1412, 20 Dec. Albertus de Konopišt hereditates suas in Draniowice et in Čeřenici, vendit Petro et Purkardo fratribus de Chlumce et de Janowic pro 720 ſſ. Disbrigant cum eo Hynko Hlawač de Lipého et Johannes de Twořešowic. D. 1412, fer. III in vigilia Thomae apostoli. DD. XX, 125.

128.

1413, 21 Mart. Jan a Hanka bratří z Krakowce spolčili se dědinami swými w Šanowě, Přibenicích, Neckách, Skřiwani a Hostokryjiech. D. 1413, fer. III post Reminiscere. (IV° Wenceslai, N. 30.) DD. XXI, 46.

129.

1413, 27 Apr. Wenceslaus rex Bohemiae strenuo Johanni de Smilkow, camerario suo, castrum Kostelec super Sazawa cum villa Kostelec et villis Pecirady, Bukowany, Brodec, Jesenice, Woděrady, Oleška, Wesce, Krumlowec, Podiehus ½ villam et Karhanice ½ villam, quae idem Johannes a Philippo Laut emerat, cum sit feudum coronae, confirmat et confert. D. in Novo castro prope Pragam, 1413, 27 Apr. r. a. 50 et 37. DD. LXI, 143. 144.

130.

1413, 5 Máje. Smil z Holic a Matěj Holec z Nemošic dědiny swé w Rowném prodali Onšowi z Králowé Hradce za 38 ½ ſſ s powolením Alše z Holic bratra Smilowa. Zprawuje s nimi Jan z Nemošic. D. 1413, fer. VI in die Lanceae. (IV° Wenceslai, O. 23.) DD. XXI, 65.

131.

1413, 2 Jun. Anna z Třeběšic, wdowa po Wchynowi, synům swým Janowi a Jarošowi, též Uhanowi z Třeběšic ꝛc. we 100 ſſ zawadila dědiny swé wènné w Třeběšicích a w Dobrnici. D. 1413, fer. VI post Ascensionis. (In rubeo minorum, I. 11.) DD. XXI, 19.

132.

1413, 3 Jun. Jan Zajíc z Hasenburka a z Kamýka dědictwí swé w Žabowřeštěch a w Břežanech ꝛc., tak jakž jemu od bratra jeho Mikuláše za díl dostalo se, prodal Oldřichowi Zajíci z Hasenburka.

413, w sobotu po božím wstúpení. Wenceslai, P. 28.) DZ. 250, M. 2—3.

133.

13, 20 Jun. Froze, mater nobilium um Hynkonis et Johannis de Šwam- dictorum Hanowci, decessit; cujus in Kokašic et Lomec (fortalitium ꝛc.) igem devoluta, et in Miza, 1413, fer. ost Viti proclamata, impetravit Ba- o de Šwamberg et de Slawic ad ium Wyssegradense, nemine defen- . (Hynko dictus decessit ipse absque s an. 1414.) DD. XV, 184. 186.

enceslaus dictus Tiawak de Šwam- impetrans in Křinic, anno 1413 ci- ibidem.

134.

13, 9 Aug. Jindřich Elsterberk z Plané twí swé w Pořieči (twrz, městečko, ci ꝛc.), Lipnici a Strhař nowé wsi al Habartowi z Winařec za 1047 ½ ꝶ. 413, fer. IV vigil. Laurent. (IV° Wen- , Q. 30.) DD. XXI, 70.

135.

13, 4 Oct. Jan řečený Ohniščko ze ar statkem swým we Smidarech twrzí celau, we Lhotě Smidařské wsí , a Mikuláš z Ulibic statkem swým ibicích twrzí a wsí, w Řehci, Radči, ni, Chwojném, Tuříně, Nemojčewsi a lowě, stali se hromaždníci. D. 1413, IV in die Francisci. (IV° Wenceslai,) DD. XXI, 7.

136.

13, 11 Nov. Kristan z Winné na dě- h swých we Winné, w Rochowě a alici (twrzi s příslušenstwím) 10 ꝶ ročního platu za 100 ꝶ prodal Zdeňkowi ze Wchynic a z Prahy; zprawuje s ním Jindřich Kamýk z Pokratic. D. 1413, sabbato in die S. Martini. (I° Matthiae, A. 13.) DD. XXI, 24. 25.

Ibid. Zdeněk ze Wchynic manželku swau Marketu s wěnem jejím 100 ꝶ s dědin Jindřicha z Chodžowa w Hořencích přewodí na dědiny nahoře psané. D. idem ibidem (p. 25.)

137.

1413, 8 Dec. Kněz Martin farář z Nowéwsi, jistec, a Bořek řečený Šárowec odtudž, Slawoň řečený Boharyňka z Chotělic a Waněk syn Mrzáków z Miletínka, rukojmě jeho, prodali 2 ꝶ platu wěčného Janowi Mrázowi oltářníku w kostele u S. Wíta na hradě Pražském, a to za 20 ꝶ gr. česk. D. 1413, pátek den početie M. B. (Orig. arch. capit. Prag.)

138.

1413, 22 Dec. Hanko de Krakowce et de Šanowa na dědictwí swém a Jana bratra swého w Přibenicích wsi celé prodal 10 ꝶ ročního platu za 100 ꝶ Petrowi Chlumkowi z Korna. Zpráwce s ním Jan Hoščálek ze Pšowlk. D. 1413, fer. VI quatuor temporum adventus. (I° Matthiae, B. 10.) DD. XXI, 31. 32.

139.

1413. Jira de Roztok mortuo, rex Wenceslaus census ejus annuos 93 ꝶ in Novacivitate Pragensi, et 7 ½ in villa Brozanek, contulit Henrico de Lažan, Lautoni de Hlazowic et magistro Laurentio de Březowa ad omagium Wyšegradense, reclamante D. Regina et Petro de Dra-

hobuzewsi, filio ejusdem Jirae de Roztok. DD. XV. 53.

140.

1413. Oldřich a Wilém z Hasenburka bratří spolčili se wšemi dědictwími swými. D. 1413 s. d. DZ. 250, L. 30.

141.

1413. Purkhardus dictus Kolowrat de Bezdružic defendit bona et hereditates post Johannem de Bernartic proclamatas, nomine Margarethae uxoris suae, filiae olim Johannis de Pernartic, anno 1413. DD. XV, 183.

142.

1414, 5 Mart. Jaroslaw z Hasenburka a z Libochowic dědictwí swé w Libochowicích, třetí díl ꝛc. jakož jemu w díle s bratřími učiněném dostal se, prodal Oldřichowi z Hasenburka za 600 ſſ. D. 1414, pondělí po Reminiscere. (I° Matthiae, C. 11.) DZ. 250, M. 6—7.

143.

1414, 5 Mart. Wilém ze Zwieřetic plat swůj 19 ſſ w nowé wsi řečené Strhaře prodal Baworowi z Žinkow, Oldřichowi z Nezwěstic a Janowi Łukawowi z Lukawice za 210 ſſ. Zprawuje s ním Čeněk z Walšteina a z Kocelowic. D. 1414, fer. II post Reminiscere. (I° Matthiae, C. 12.) DD. XXI, 70.

144.

1414, 8 Aug. Jindřich Berka z Dubé a z Húsky přewedl wěno manželky swé Anny 600 ſſ s města Jablonného a s Markwartic na hrad Húsku, podací w Kadlíně, na to co má w Kruhu, Libowicích, Olešně, Jestřebici, Dobříně, na wsi celé Wlkow, Blatec malý a weliký, Nechutnow, Kořec,Bořejew, na to co má we Žděrci, Týně, Tuboži wětší a menší a 2 mlýny u Dubé. Přijímá to s ní Jindřich Hlawáč z Jestřebího a z Lowu. D. 1414, fer. IV ante Laurentii. (I° Matthiae, F. 10.) DD. XXI. 50.

145.

1414, 1 Oct. Otík z Pernolce dědictwí swé w Pernolci (twrz, dwůr poplužní ꝛc.) prodal Hanušowi Pehmowi z Osowa za 200 ſſ. D. 1414, fer. II die Remigii. Swolila k tomu roku 1415 (fer. VI in die Lanceae) Marketa dcera neboźtíka Petra z Pernolce (w Plzensku). DD. XXI, 73.

146.

1414, měsíce Oct. Johannes (Janko) dictus Sadlo de Smilkow et de Kostelec, impetravit bona in Košeticích ꝛc. anno 1414 post Francisci.

Filius ejusdem anno 1440, (fer. IV ante Erasmi) Johannes Sadlo de Smilkow junior renuntiat omni juri in bonis eisdem, „aby to na duši jeho otce nezuostalo". DD. XV. 120.

147.

1414, 6 Oct. Chwal ze Žďára w dluhu 1000 ſſ. Stiborowi z Čermic, Albrechtowi Ruotowi z Dierného a Wáclawowi řečenému Konopě z Heřmanic zawadil dědictwí swé Žďár twrz a wes celau. D. 1414, sabbato in octava S. Michaelis. (Viridi major. obl. A. 18.)

Zwod stal se Albrechtowi Ruotowi z Dierného r. 1437. DD. XXI, 82.

148.

1414, 11 Oct. Mareš z Dědic w dluhu 90 ſſ. Rinartowi z Mostku, Ješkowi z Dru-

howice, Bohuslawowi z Wodice a Bètě manželce Johlinowě z Ustí Sezemina zawadil dèdiny swé w Dědicích a Mostku. D. 1414, fer. V ante Galli. (Rubeo minor. obl. P. 5.) DD. XXI, 120. 121.

149.

1414, 30 Oct. Anna wdowa po Čeňkowi z Rozhowic w 200 ſſ Petrowi z Bliny a dětem swým zawadila děddiny swé wěnné w Rozhowicích. D. 1414, fer. III ante Omnium Sanctorum. (Viridi major. obl. A. 26.) DD. XXI, 84.

150.

1414, 12 Nov. Mikeš řečený Rys ze Přiewory dèdiny swé w Přiewoře za 45 ſſ prodal Wáclawowi z Túšenè; zprawují s ním Mikuláš z Husi a Wáclaw z Jince. D. 1414, fer. II in crastino S. Martini. (I° Matthiae, l. 5.) DD. XXI, 26.

151.

1414, 23 Dec. „In Lacenbok, alias Ziekew", Procopius de ibidem decessit; proclamatum Časlaviae dominica ante Nativitatis Christi (1414); cujus curia araturae, dicta Ziekew, cum agris, partis, sylvis ɔc. ad regem devoluta. Impetravit Martinus Kladny ad omagium Wyšegradense, nemine defendente. DD. XV, 255.

152.

1415, 7 Jan. Jindřich Kolman z Křikawy, kuchmistr králowský, w dluhu 1000 ſſ. Karlowi z Říčan a z Čehnic a Buškowi bratru jeho zawadil dèdictwí swé manské we Widowě (twrz), a Hodějowicích. D. 1415, fer. II^a post circumcisionis. DD. LXI, 122.

153.

1415, 14 Jan. Rex Wenceslaus ratam habet emtionem bonorum homagialium per D. Bočkonem de Poděbrad a D. Henrico de Lažan capitaneo Wratislaviensi factam, videlicet castri et civitatis Nachod, oppidi Hronow et villarum Rabien, Pořiečka, Dochowa, Pawlišow, Sedmakowic, Brne, Srbska, Dobrošow, Žďár, Jistbice, Lipie, Brašec, Babie, Pastorkow, Slawikow, Trubie, Kramolna, Bilewec, Slopce et Peklo; indulgetque, ut emptio haec bonis tam alodialibus quam feudalibus ab eo disbrigari possit. D. Pragae, 1415, 14 Jan. (Orig. arch. Olesnic.)

154.

1415, 27 Febr. Jan z Náchodu a z Kostelce a Jan z Klučowa dědictwí swé, manstwí ušlechtilé, w Kostelci hrad celý a wes celau, Swrabow wes celau, Penčice wes celau, Wyslowce, Jewany, Brník wsi celé s přislušenstwím, prodali Janowi ze Smržowa purkrabímu na Bělé za 1500 ſſ. D. 1415, fer. IV post Matthiae. DD. LXI, 121. 130.

155.

1415, 15 Apr. Mikuláš řečený Rys z Přiwory na dèdinách swých w menší a wětší Přiwoře prodal Leonardowi z Prahy 5 ſſ 10 gr. platu ročního. Zpráwce zaň Mikuláš z Husi a z Čichtic a Habart z Dědibab. D. 1415, fer. II post Lanceae. (I° Matth. M. 17.) DD. XXI, 9.

156.

1415, 20 Apr. Předbor z Ronowa a z Šebína, syn nebožtíka Předbora, dědictwí swé i bratří a sester swých, Šebín

s přislušenstwím, prodal Wilémowi Zajíci z Hasenburka za 1400 ſſ. D. 1415, sobotu před S. Jiřím. DZ. 250, M. 5.

157.

1415, 29 Apr. Mikuláš z Okoře, nejwyšší písař králowstwí Českého, dědictwí swé we Středoklucích (twrz, podací ɔc.) za 350 ſſ prodal Petrowi Meziřieckému z Prahy. D. 1415, fer. II ante Philippi et Jacobi. (1° Mathaei, M. 26.) DD. XXI, 17.

158.

1415, 27 Jun. Jan z Opočna, syn Štěpanůw, dědictwí swé manské, Hradiště hrad a wes, Wlčkowice, Kocbeř, Kokotow a Kladeruby s přislušenstwím (na Labi) prodal paní Žofce wdowě Jana Rotšteina z Rotšteina do žiwota jejího za 1200 ſſ. Poslowé na to od krále Jan z Lestkowa podkomoří a Jan z Chotěmic někdy hejtman Wratislawský a Swidnický. D. 1415, fer. V ante Procopii. DD. LXI, 133.

159.

1415, 12 Jul. R. Wenceslaus mandat D. Čenkoni de Wartenberg, ut ad requisitionem baronum, burgraviorum et civium districtus Berunensis, eisdem contra maleficos et praedones, et „signanter fautores raptorum in castro Přiinda existentium“, adjumento sit. D. Pragae, 12 Julii, anno regnorum 53 et 40. (Orig. in archiv. Treb.)

160.

1415, 12 Jul. sq. Theodoricus Kraa († 1417), pincerna regis, hereditatem suam castrum Borek regi in feudum obtulit, rex vero idem ei in feudum nobile confert. *dd.* Pragae, 1415, 12 Jul.

Roku 1417 kaupil Borek Wáclaw z Kopisti a z Morawěwsi, po němž dědic jeho Jan z Blažimě a z Morawěwsi prodal Borek Půtowi z Ilburka.

Roku 1437 císař Sigmund podal Borek w manstwí Wilémowi z Ilburka, seděním na Haunšteině, synowi Půtowu. D. 1437, fer. II post Stanislai. DD. LXI, 264. 265.

161.

1415, 23 Aug. Dorota ze Wtelna, panna, Cúborowi z Winařec, Petrowi z Dúbrawice, Kateřině wdowě po Albrechtowi ze Záhořie a Marketě manželce Diwišowě z Nyněchowa, zapsala 50 ſſ na dědinách Markwartowých ze Wtelna, na nichž má 5 ſſ platu ročního dskami zapsaných. *D.* 1415, 23 Aug. (Rubeo minorum, V. 18.) Zwod stal se 1418.

Markwart ze Wtelna sestře swé Dorotě na dědinách swých we Wtelně zapsal 5 ſſ platu ročního na díl její dědičný. D. 1410, fer. III post Nativitatis Mariae. (Griseo minorum S. 24.) DD. XXI, 36—38.

162.

1415, 6 Sept. Dobeš řečený Hřan z Újezda bratru swému Hrzkowi, též Jakubowi z Újezda a Hrzkowi bratru jeho, zapisuje 500 ſſ na dědinách swých we Chlumíně a Lužci po smrti swé. D. 1415, fer. VI ante Nativitatis Mariae. (Viridi majorum oblig. C. 12.) DD. XXI, 46. 47.

Týž na týchže dědinách prodáwá 3 ſſ platu ročního za 30 ſſ Zbyňce z Řehnic; spoluzpráwce s ním Milota ze Hrušowa a Kuník z Čečelic. D. 1414, fer. VI ante Martini. (1° Matthaei, I. 1.) DD. XXI, 46. 47.

163.

15, 10 Sept. Anna princeps de Oswě-relicta olim Puotae de Častolowic, 00 ſſ. Puotae de Častolowic filio suo ilhelmo purgravio in Richmberg ob-hereditates suas dotales in Richm-castro, oppido ɔc., in Skuhrow ca-Solnici oppido ɔc., reservato sibi uctu ad tempora vitae. *D.* 1415, fer. ost Nativitatis Mariae. DD. XX, 164.

164.

15, 12 Sept. i. e. fer. V post Na-tis Mariae, Puota z Častolowic dědiny manské, hrad Zlenice, půl městečka ně, we Hradišti podací, Lensedly wes , Hrusice wes celau s podacím, Mi-vice wes celau, Chlum wes celau, u wes celau, w Udašíně 1 mana a cí, Bohumil wes celau, Cukmantl wes , w Ondřejowě 1 zahradník a podací, wes celau a w Lomnici což tu má ɔc. al Kunšowi z Konojed za 3050 ſſ. wují s ním Jan z Opočna, Oldřich nčic, Petr ze Zachrašťan a Diwiš Mr-z Kasalic; posel na to od krále Mi-z Potšteina a z Žampachu. DD. LXI, 137.

165.

15, 28 Sept. Jan ze Chcebuze Miku-z Tuhance maršalka králowé na dě-í swém manském we Chcebuzi na k přijímá; posel na to od králowé Sigmund kanowník Pražský, proto-králowé. D. 1415, 28 Sept. DD. 137.

166.

15, 4 Oct. Marketa wdowa po Smi-lowi ze Žlunic dětem swým Marketě (wdo-wě po Ottowi starším Bergowowi ze Trosk), Viktorinowi a Barboře i jiným *(sic)* we 400 ſſ zawadila dědiny swé we Žluni-cích (twrz ɔc.) D. 1415, fer. VI post Je-ronymi. (In viridi majorum oblig. C. 23.) DD. XXI, 17.

167.

1415, 5 Oct. Anna wdowa po Bawo-rowi z Janowic zapisuje 200 ſſ synům swým Janowi, Jindřichowi a jednomu ještě nezrozenému, bratřím, a Janowi i Oldři-chowi strýcum těch bratří z Janowic, na dědinách swých wěnných manských w Ja-nowicích (půl městečka ɔc.) Posel na to od krále Jan ze Šwamberka. D. 1415, in octava Wenceslai. DD. LXI, 138, 223.

R. 1419, synowé její jmenují se Janek, Jindřich a Bawor. (Ibid. 223.)

168.

1415, 5 Nov. Alšo de Risenburg et Wřeštiow defendit hereditates in villa Na-hořan et in Šonow post Kunkam relictam Benešii de Krčina proclamatas anno 1415, fer. III ante Leonardi in Jaromiř. DD. XV, 18.

169.

1415, 8 Nov. Wrchota z Kačice na dě-dinách swých w Udešicích a Kamenici 80 ſſ, w Kačici 40 ſſ wěna zapsal man-želce swé Wojslawě. D. 1415, fer. VI ante Martini. (II° Matthiae, A. 23.) DD. XXI, 100.

170.

1415, 21 Dec. Henrich Berka z Dubé a z Húsky činí poručníky dětí swých Annu manželku swau, Alše z Dubé a z Dražic

nejwyššího komorníka králow. Českého a Jindřicha Hlawáče z Dubé bratra swého. D. 1415, sabbato quatuor temporum adventus. (II° Matthiae, B. 17.) DD. XXI, 49.

Jindřich Hlawáč z Dubé a z Jestřebího činí poručníky Kateřinu manželku, Jindřicha Berku z Dubé, Alše z Dubé a z Dražic ɔc. *D.* ut supra. (ibidem.)

171.

1415 — 1448. Buben hrad a příslušenství jeho, wsi Plešnice, Knieje, Ježná, Hracholusky, Oprnice (Eprnice) wsi celé, s podacím w Ježné a Oprnicích: Hermannus de Nečtin, alias de Bubna, we 2000 ſſ᷾ zawadil je po smrti swé Wilémowi a Janowi bratřím z Nečtin a Wilémowi z Wolfšteina i Janowi Kusowi z Jinína purkrabi na Zbiroze, roku 1415. Potom roku 1437 uwázali se w Buben s příslušenstwím Wilém z Nečtin a Wilém z Wolfšteina; tento postaupil swé práwo Ctiborowi, Wilémowi a Janowi z Wolfštýna synům swým. Roku 1446 Jan z Wolfšteina prodal práwo swé Janowi a Mikuláši bratřím z Gutšteina za 2000 ſſ᷾, proti čemuž odpor kladla Jitka ze Hrádku jménem Jitky dcery někdy Iwanowy z Bubna a swé. DD. XX, 45. 153. 168.

172.

1415. Herbordus Kolowrat de Ročow suo et fratris sui Alšonis dicti Kolowrat de Března nomine defendit hereditates in Chraštian tit. Sacensi proclamatas. DD. XV, 286.

173.

1416, 15 Jan. Michal z Jezeřan a z Běrunic dědiny swé w Běrunicích, twrz a příslušenstwí, (kromě wěna Elšky wdowy po Bernartowi z Běrunic), prodal Jarošowi z Libře za 190 ſſ᷾. D. 1416, fer. IV ante Antonii. (II° Matthiae, B. 29.) DD. XXI, 66.

174.

1416, 14 Mart. Jarohněw Wojhák z Kúta dědiny swé w Kasowěhoře (twrz) a we Stříbrné za 50 ſſ᷾ prodal Hermanowi ze Hrádku. D. 1416, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (II° Matthiae, C. 25.) DD. XXI, 13.

175.

1416, 17 Mart. Jindřich řečený Labut ze Šwamberka, seděním na Újezdci, na dědinách swých w Újezdci a w Lewci manželce swé Alžbětě 150 ſſ᷾ wěna zapsal. D. 1416, fer. III post Reminiscere. (II° Matthiae, D. 9.) DD. XXI, 102.

176.

1416, 26 Mart. In castro et oppido Humpolcz Heinricus de Duba decessit; proclamatio in Časlaviam emanavit 1416, fer. V post Anuntiationis Mariae; rex dedit Wenceslao de Duba alias de Leštna. Defendunt Johannes de Jenstein (Pauli adhuc vivi filius) nomine Agnescae de Humpolcz uxoris suae, heredis neodbyté bonorum ipsorum, tabulis terrae. DD. XV, 260.

Johannes de Jenstein, Pauli filius, ann. 1437 jam mortuus erat, filio itidem Johanne relicto. *(Ibid.* 269.*)*

177.

1416, 3 Mai. Jan Kaufunk z Kaufunku na dědinách swých we Wranech Katrli manželce swé wěna zapsal 210 ſſ᷾. D. 1416, dominica post Ostensionis reliquiarum. (II° Matthiae, E. 20.) DD. XXI, 91.

178.

1416, 8 Máje. Rydgeř de Wršowic dictus Polenck vendit hereditatem suam in Telcich, munitionem, curiam araturae et census, partem juris patronatus ecclesiae ɔc. Johanni de Luna pro 525 ſſ gross. Disbrigatores Buško de Erwenic et de Blažimė et Johannes dictus Kaplėř de Sulejowic. *D.* 1416, fer. VI post Gotthardi. DD. XXV, 11. (e tabulis terrae.)

179.

1416, 27 Máje. Elška wdowa někdy po Hajmanowi z Kadanė, a nyní manželka Jana Kolowrata z Žehrowic, dėdiny swé w Uhošťanech a w Dolanech (i s podacím ɔc.) prodala témuž manželu swému za 400 ſſ. Odpor proti tomu kladau Kadanští práwem mėstským. D. 1416, fer. IV vigil. Ascensionis. (II° Matthiae, F. 6.) DD. XXI, 95.

180.

1416, 25 Jun. i. e. fer. V post Johannis baptistae, Boček starší z Podėbrad Puotowi z Častolowic propustil wšecko práwo swé ke hradu Zlenickému, jež we dskách mėl. DD. LXI, 160. 161.

181.

1416, 12 Aug. Hynko de Nachod et de Čerwenahora asserit villam Ujezdec anno 1416, fer. IV assumtionis Mariae in Jaromiř post Jankonem Kapún de Ujezdec proclamatam, esse homagialem et ad castrum suum Čerwenahora pertinere. DD. XV, 28.

182.

1416, 9 Dec. Knėz Neostup ze Šwamberka, probošt Týnský na Wltawė a kanownik Wyšehradský, a Bawor ze Šwamberka bratří, sedėním na Bielé, prodáwají p. Henrichowi z Elsterberka, pánu na Plané, tėch 120 ſſ gr. Praž. platu na mėstė Stříbře toliko do žiwota pánė Henrichowa za 550 ſſ gr. na kteréž majestát mají od KM^ti a zápis od mėsta Stříbra, jež jemu také odewzdáwají. Swėdčí pp. Bohuslaw a Hynek Krušina bratří ze Šwamberka, Jan Hanowec ze Šwamberka a Purkart z Kolowrat sedėním na Bezdružicích. D. 1416, středu po početí M. B. (Orig. arch. capit. Prag.)

183.

1416, 16 Dec. Petr z Chlumu a z Turowic dėdictwí swé w Bėrunicích kostelních (twrzi, platy, ɔc.) prodal za 85 ſſ Jarošowi z Libře. D. 1416, IV quatuor temporum adventus. (II° Matthiae, K. 7.) DD. XXI, 66.

184.

1416, 16 Dec. Jaroš z Libře w dluhu 190 ſſ Petrowi ze Chlumu a z Turowic postupuje dėdiny swé w Bėrunicích kostelních (twrz ɔc.) D. 1416, fer. IV quatuor temporum adventus. (Viridi majorum oblig. E. 5.) DD. XXI, 100.

185.

1416. Roku 1416, Jan z Opočna prodal Hradištė hrad a wes, Wlčnowice, Kokotow ɔc. Jiřímu a Janowi bratřím z Hustiřan za 2000 ſſ s powolením králowým. DD. LXI, 155. 159.

186.

1417, 20 Januar. Jan, Wilém, Beneš a Diwiš bratří ze Chlumu, díly swé dėdičné berau: 1) Jan we Chlumu (twrz ɔc.), Dė-

dicích, Smrčanech (twrz), Osíně wětším i menším, Suchotlescích, Šebastienicích, Dobrowitowě, Chwalowicích, Zahrádkách, Podmokli (twrz), Hostowlicích, Radoňowě (twrz), Čejkowicích, a podací w Okřesanci, Dobrowitowě a Radoňowě. 2) Wilím a Diwiš spolu: Košumberk hrad, w Luze městečko s podacím, Woletice s podacím, w Zdislawi, Mirkowicích, Štěnci, wes Mentúry, Jenišowice, Martinice, Swařien, Budislaw, Ostrow, Puštice, Domoradice, Sedlaz, Brčie, w Popowci, Hórkách, Srbcích, což tu mají. 3) Beneš: Podhořany (twrz), Březnici, Jenikow městečko s podacím, Římowice, Wlkanec s podacím a Štitow. D. 1417, fer. IV die Fabiani. (II° Matthiae, K. 20.) DD. XXI, 112.

187.

1417, 7 Jun. Král Wáclaw dáwá některé wsi manské po smrti Ješíka z Wildšteina „statečnému Wilemowi z Chlumu odjinud z Košmberka, a Diwišowi bratru jeho odtudž“. D. w Praze, den 7 měsíce črwna, léta králowstwí 54 a 41. (Copia coaeva in arch. Novodom.)

188.

1417, 13 Jul. Bohuslaus (dictus Břekowec) de Hrádku dicto Kozíchřbet in hereditate sua in Těptíně 15 ſſ census annui vendit Matušoni de Sudic pro 150 ſſ. *D.* 1417, fer. III die Margarethae. DD. XX, 106.

189.

1417, 27 Sept. Jan řečený Wejhák z Křičowic manželce swé Bětce wěnuje 180 ſſ na dědinách swých w Křičowicích, se swolením Bohunka a Petra řečených Wejhákůw z Kúta. D. 1407 *(sic)*, fer. II ante Wenceslai. (III° Matthiae, A. 15.) DD. XXI, 19.

190.

1417, 16 Oct. Kuneš z Konojed a Zlenic dědictwí swé manské, někdy od hradu Kostelce (černého) odcizené, Cukmantel čili Lhotu, Bohumily a Udašín wsi celé, též les Běluhow ɔc. prodal Janowi z Kostelce (pro tunc forestario sylvarum regni Boemiae supremo), za 600 ſſ. DD. LXI, 192. 193.

191.

1417, 18 Nov. Johannes de Smilkow et de Kostelce super Sazavia, provisor expensarum regalium, nuntius regis ad tabulas curiae. D. 1417, fer. V in octava S. Martini. DD. LXI, 197.

192.

1417, 8 Dec. Jan z Újezdce M. Arnoštowi z Metelska kanowníku u S. Apollináře w 60 ſſ zastawil wes Újezdec s wolí bratra swého Držděře. D. 1417, fer. IV festo Conceptionis. (In Albo minorum, K. 10.)

Roku 1441 M. Arnošt postaupil ty dědiny Arnoštowi z Metelska, synu Wáclawa Šruota nebožtíka. (Juxta ibidem.) DD. XXI, 14. 15.

193.

1417, 19 Dec. Hanuš dictus Kraa de Borku, et Katherina relicta Theodorici Kraa de Borku, vendiderunt hereditatem ipsorum homagialem, castrum Borek cum duabus portionibus oppidi, jus patronatus ecclesiae integrum ɔc., Wrskman villam integram, in Zaječic, Winař, Kejěicích, Erwenicích quantum ibi habent, in Komo-

lonech 28 piscatores, Wenceslao de Kopisti pro 1700 ſſ. D. 1417, dominica ante Nativitatis Christi. DD. LXI, 198. 199.

194.

1417, 20 Dec. Janek ze Přína dědiny swé w Nízkém Přínĕ a w Problúzi prodal Janowi Čechowi z Králowé Hradcè, za 240 ſſ. Zprawují s ním Petr Čanka z Obiedowic a Wanèk z Petrowic, se swolením Wáclawa Thuxy z Čečewsi. D. 1417, fer. II in vigilia Thomae. DD. XXI, 23.

195.

1417. Christannus de Welwèt, vicepurgravius de Teplic, nomine Sophiae abbatissae Teplicensis defendit hereditates in Brozan, proclamatas in Ustí super Albea post Johannem de Brozan. DD. XV, 300.

196.

1418, 4 Jan. Po smrti Jindřicha, syna Jindřichowa Škopkowa z Dubé, král Wáclaw wšecko práwo swé po nĕm darowal Alšowi Škopkowi z Dubé, nejwyššímu komorníku ɔc. D. 1418, fer. III post Circumcisionis. DD. LXI, 202. 203.

197.

1418, 10 Febr. Margaretha relicta olim Sazemae de Pušperk decessit; cujus 5 ſſ gr. census annui dotalis in bonis nobilis Březkonis de Frimstein ad regem devoluti, Plznae 1418, die S. Scholasticae proclamati, dati sunt a rege civi Pragensi Jacobo Holub. DD. XV, 196.

198.

1418, 19 Mart. Aleš z Nezwèstic Přibislawowi z Přehořowa dèdiny swé w Hořehledech prodal za 23 ſſ; spoluzprawce Jindřich z Tisowce. D. 1418, sabbato post Judica. (III° Matthiae, D. 24.) DD. XXI, 49.

199.

1418, 26 Máje. Jindřich Berka z Dubé a z Húsky dèdiny swé w Jablonném (twrz, pül mèsta ɔc.), w Markwarticích a Suché, což tu má, prodal Benešowi z Wartenberka za 1150 ſſ. Zprawují s ním Jindřich Hlawáč z Dubé a z Jestřebího, Petr ze Mšena a Kuneš Holík ze Skřiešowa. D. 1418, die corporis Christi. (III° Matthiae, F. 9.) DD. XXI, 75.

200.

1418, 26 Jul. Jitka, wdowa po Erhartowi z Kunstatu, Prokopowi z Talenberka na dèdinách swých wènných w Meziříčí a w Králowèlhotè zapsala 500 ſſ po smrti swé. D. 1418, fer. III post Jacobi. (Viridi majorum oblig. F. 17.) DD. XXI, 41.

201.

1418, 8 Oct. Jitka ze Semče manželu swému Janowi ze Semče a synům swým Janowi a Mikuláš dèdiny swé w Semči zapisuje we 250 ſſ po swé smrti. D. 1418, sabbato post Francisci. (In viridi major. oblig. F. 21.) Intabulatum „pro Arnesto de Maštiow". DD. XXI, 3.

202.

1418, 8 Oct. Manowé hradu Mèlnického: Hašek z Malowar, Jan Ješín z Bučiny, Beneš z Bykwe, Mařík z Bučiny, Jakub Tichawa z Postřižin, Wachek z Bučiny, Matèj z Wrbna, Hawel a Mařík a Pýcek z Kozarowic, Jan a Ondřej z Postřižin, Šebron Chudoba z Postřižin, Zdoň ze Chcebuze, Janek, Wojslaw a Jira od-

tudž, — nalezli za práwo, že žádný man dědin swých nemá prodáwati, zawoditi neb zapisowati duchownim; a to w přítomnosti p. Jana z Chlumu, purkrabího králowé na Mělnice, a Jana Kyjaty hofmistra králowé. DD. LXI, 226.

203.

1419, 12 Jan. Wichna, wdowa po Jindřichowi z Chocowa, Kunce z Chocowa manželce Mikšowě w dluhu 10 ſſ postupuje dědiny swé w Chocowě, dwůr poplužní ɔc. D. 1419, fer. post epiphaniae. (In Albo minorum oblig. P. 24.) DD. XXI, 6. 7.

204.

1419, 12 Jan. Wichna, wdowa po Jindřichowi z Chocowa, Petrowi z Šebiřowa zapisuje dluh 50 ſſ na dědinách swých w Chocowě dworu poplužním ɔc. po smrti swé. D. 1419, fer. V post epiphaniae. (Albo minor. oblig. P. 23.) DD. XXI, 49.

205.

1419, 4 Febr. Prokop ze Skal manželce swé Dorotě 500 ſſ wěna zapisuje na dědinách swých w Hořešowičkách, Skalách, Telcích a Řešicích, což tu má, s powolením bratra swého Jana ze Skal. D. 1419, sabbato ante Dorotheae. (III° Wenceslai, K. 16.) DD. XXI, 63. (Snadby tu státi měl r. 1409.)

206.

1419, 12 Mart. Jan, Hynek a Jindřich synowé, a matka jich Přiba, wdowa po Hanušowi z Wildfelsu, dědictwí swé manské Janowice, půl twrze a půl městečka, prodali za 520 ſſ. Oldřichowi z Janowic. D. 1419, dominica Reminiscere.

Ibidem, téhož roku a dne: Oldřich z Janowic Anně („glori suae") wdowě Baworowě z Janowic, zapsal na tom dědictwí 500 ſſ wěna. Ona pak zapsala tutéž summu synům swým Jankowi, Jindřichowi a Baworowi, též p. Oldřichowi napředpsanému. D. ibid. DD. LXI, 222. 223.

207.

1419, 13 Mart. Jan z Janowic a z Pajreka manželce swé Alžbětě z Risenburka, a Tomášek z Janowic a z Pajreka manželce swé Alžbětě z Týnce, zapisují wěna na dědinách swých manských w Nýrsku, Lhotě prostřední a zadní ɔc. D. 1419, fer. II post Reminiscere. DD. LXI, 223. 224.

208.

1419, 10 Apr. Markéta, wdowa někdy po Puršowi z Třeběwlic, Jindřichowi synu swému a manželu swému Wáclawowi z Němčic we 120 ſſ zapisuje dědiny swé wěnné w Třeběwlicích. D. 1419, fer. II post Palmarum. (In Viridi major. oblig. G. 8.) DD. XXI, 15. 16.

209.

1419, 29 Apr. Wilém Dubánek z Duban dědiny swé we Wšestařích za 253 ½ ſſ prodal Jiřímu z Králowé Hradce. Zprawuje s ním Mikeš z Nepěkošic. D. 1419, sabbato crastino Lanceae. (III° Matthiae, M. 19.) DD. XXI, 65.

210.

1419, 15 Máje. Wojslaw z Měchonic wěno manželky swé Anny na dědinách w Měchonicích deskami jí zapsané přewodí na dědiny swé w Daubí (dwůr poplužní ɔc.) s přiwolením jejím a Markwarta

z Blánice. D. 1419, fer. II die Sophiae. (III° Matthiae, N. 3.) DD. XXI, 6.

211.

1419, 23 Máje. Albertus de Radostow dictus Střmen de Radostowa in debito 700 ſſ. Johanni de Risenburg et de Miličewes condescendit de hereditatibus suis in Radostowě, Žereticích et Lužanech ꝛc. D. 1419, fer. III ante Urbani. (E tabulis terrae.) DD. XV, 39.

212.

1419, 31 Máje. Wáclaw z Němčic od otce swého Albíka z Němčic díl swůj dědický 60 ſſ wzaw, jej a bratří swé kwituje. D. 1419, fer. IV ante S. Spiritus. (III° Matthiae, N. 8.) DD. XXI, 16.

213.

1419, 13. Jun. Jan Kniežátko z Krakowce a z Šanowa na dědinách swých w Šanowě prodal 10 ſſ platu ročního za 100 ſſ. Mikulášowi z Lobkowic nejwyššímu písaři králowstwí Českého; zprawují s ním Jan z Tuchořic a Diwiš mladší z Křiečowa. D. 1419, fer. III post Trinitatis. (III° Matthiae, N. 28.) DD. XXI, 51.

Roku 1454 Mikuláš a Jan z Lobkowic, synowé Mikuláše z Lobkowic, prodali týž plat Janowi Dúpowcowi z Dúpowa a ze Wšetat, auředníku probošta Wyšehradského. D. 1454, fer. V ante Margarethae. (II° Joh. Dúpowec, Q. 9.) DD. XXI, 51.

214.

1419, 23 Jun. Petr z Dúdleb jistec, a Swatomir z Dúdleb seděním w Hórce, Hroch z Dúdleb seděním w Cipíně a Jan ze Sedlce, rukojmě jeho a zaň, w dluhu 32 ſſ gr. panoši Ondřejowi z Dubé, řečenému Sokolík, zawazují a postupují platy roční w Jedowařích a we Strážkowicích (w Budějowsku). D. na Krumlowě, 1419 pátek před S. Janem křtitelem. DD. XV, 226.

215.

1419, 22 Jul. Arnest z Richenburka osm kop platu ročního we wsi Miřetíně panoši Petrowi z Seslawic a Marketě manželce i Jiříkowi synu jeho za 80 ſſ prodal. Zprawují s ním Jan Kawalec z Žímberka, Jan Kačička z Nabočan a Jan Holomek z Pušic; wležení do Chrudímě. D. na Richmburce, 1419, tu sobotu den S. Maří Magdaleny. DD. XXI, 60. 61.

216.

1419. Oldřich z Letkowa dědiny swé w Sedlci w dluhu 150 ſſ postaupil Mikulášowi Korandowi z Plzně r. 1419; tento pak roku 1437 postaupil je dcerám swým. DD. XXI, 14.

217.

1420, 1 Aug. Stach z Dubku, seděním w Libomyšli, paní Margretě z Pacowa, manželce swé, 500 ſſ Praž. wěnuje a zapisuje na Libomyšli, wsi celé. Swědčí p. Jan starší z Michalowic, p. Wilém z Waldeka, p. Beneš z Hořowic, Diwiš z Říčan a Jan Šwáb z Jiekwe. D. na hradě Pražském, 1420, fer. V post festum Jacobi. (E tabulis terrae.) DD. XV, 100.

218.

1420, 23 Sept. Jitka ze Bzowé sestře swé Dorotě z Daměnic prodala 2 ſſ platu ročního w Daměnicích za 20 ſſ. Swědčí p. Mikuláš Zajiec z Křížence, Jan Hájek

a Hodětina, seděním na Zwiekowě, a Chwal ze Chmelného, purkrabí na Wlašimi. D. w Miličině r. 1420, pondělí před S. Wáclawem. (Do desk zemských wloženo r. 1437, IV° Matthiae, K. 19.) DD. XXI, 9. 10.

219.

1420, 3 Nov. Petr z Baworowa, seděním w Libochowičkách, otčím Elšky z Wintieřowa, zapisuje jí díl swůj w Libochowičkách, po smrti swé. Swědčí p. Wilém z Šumburka, nynie seděním na Peršteině, p. Wok z Walšteina, Wáclaw z Kopisti, Jan z Weselé, Jan z Běšín seděním na Střezimeři, a Wilém z Čachrowa. D. 1420, dominico post Omnium sanctorum. DD. XV, 74.

220.

1420, 23 Dec. Matěj Wišně z Wětřnie, Wíta ze Rzawé, Petr Malowec z Pacowa zaručují se hejtmanům Táborským, zejména Mikulášowi z Husi, Janowi Žižkowi z Trocnowa, Zbyňkowi z Buchowa, Chwalowi z Machowic, postawiti ten den na masopust osm wězňů německých, wyručených Janem z Kozieho pod 1200 kopami; sice propadliby ten základ, na p. Heřmanowi na Střele, p. Janowi z Borotína bratru jeho a na Janowi z Kozieho dosti majíce o swé plnění. D. 1420, pondělí před božím narozením. (Orig. in archiv. Třebon.)

221.

1421, 25 Apr. Petr ze Střietec, seděním w Libochowičkách u Okoře, Štěpanowi Mrázowi ze Hlazowic za 280 ℔ Praž. prodáwá zbožie swé Libochowičky u Okoře, s twrzí a se wším příslušenstwím. Swědčí p. Wilém Zajíc z Hasenburka, Jan ze Swinař seděním w Litowicích, a Beneš z Wrbna. D. na Hasenburce, 1421, w pátek po sw. Jiří. (Petr tento ze Střietec a Petr z Baworowa r. 1420 (wiz číslo 219) jest tentýž.) DD. XV, 74.

222.

1421, 6 Jul. Jitka ze Lhotic, manželka někdy Jetřichowa řečeného Wácha ze Wšetat, prodáwá wěno swé (200 ℔) dskami zemskými zapsané na Lhoticích, twrzi s příslušenstwím, a na Pasece, za 200 ℔, Zdeňkowi a Petrowi bratřím z Lukawce. Swědčí p. Oldřich ze Hradce, Wikéř z Jenišowic, Kamarét z Žirownice, Chyna z Křešína a Rinart z Mostečného seděním w Býkowci. D. we Lhoticích, 1421, tu neděli před S. Margaretú. DD. XV, 169.

223.

1422, 3 Apr. Oneš z Wlčnowa w dluhu 50 ℔ synowci swému Matějowi z Wlčnowa seděním we Hronowě postupuje swůj ročný plat 3 ℔ 40 gr. w Rowni od p. Alše ze Šternberka a z Holic kaupený. Swědčí rytíř Čeněk ze Chwalowic a panoše Gabriel z Otoslawic w ty časy purkrabí na Náchodě, Hanuš z Adrspachu seděním we Zbešince, Mikuláš z Weselice seděním na Náchodě, Léwa z Železnice seděním w Estlowém, Matěj z Babic seděním w Újezdci, Dobeš z Dubrawice seděním we Slaném. D. na Náchodě, 1422, pátek před Domine ne longe. (IV° Matthiae, L. 26.) DD. XXI, 66, 67.

224.

1422, 6 Máje. Král Sigmund usazuje p. Petra z Krawař a ze Strážnice za hejt-

markrabstwí Morawského na swém až do swé wůle, skrze raddy swé nǐ wyslané, Jana z Risemberka odze Skály, a Wáclawa z Dubé od- z Leštna. D. w Prešpurce, léta 1422, středu po S. Filipu a Jakubě, (kráwí léta 35, 12 a 2.) (Orig. cum siappenso illaeso in arch. Trebon.)

225.

22, 29 Máje. Hynek, řečený Drštka ze , na zboží swém we Zliwi, we Hřmeá u Wazicích (tit. Grecensi) zapisuje ꝟ dědičně Mikulášowi z Rowně a owi z Ratně, strýcům swým nejbliž- Swědčí p. Otta z Bergowa seděním oskách, p. Jan mladší z Michalowic ím na Rohozci, Jan Šatlo z Kowače, Licek z Paseky seděním w Újezdě, z Petrowic a Jakub mladý Semín emína. D. 1422, pátek před S. Du- . DD. XX, 38—39.

226.

22, 4 Jul. Plnomocenstwí od krále p. Petrowi z Krawař, hejtmanu martwí Morawského, k jednání proti odým církwi křesťanské. D. w Alten- w Sobotu na S. Prokopa, léta 1422. králowstwí 36, 12 a 2.) Orig. cum appenso illaeso in arch. Trebon.

227.

22, 5 Aug. Sigismundus Romanorum c. nobili Baworo de Šwamberg alias ela, confert bona Hlazowic, quibus gium et.. Drndel, natos quondam.. nis, privatos esse declarat, quod eticis in Verona prope Pragam adant et ei tamquam domino suo naturali contra fidem et honorem suum per peram adversantur. D. Nuremburgae, 1422, fer. IV ante S. Laurentii, regnorum anno 36, 12 et 3. (Orig. arch. capit. Pragensis.)

228.

1422, 25 Nov. Bedřich z Prostiboře, seděním na Winařicích, Aleš Hřič řečený Hurt z Pozdně, seděním na Swinařowě, a Prokop z Kozojed, smluwce přátelští mezi slowútným Janem ze Skal a paní Dorotú newěstú jeho (wdowau po bratru Prokopowi) o wěno její na wšem zboží w Skalách, w Telcích, w malých Hořešowicích a w Řešicích zapsané, wýpowěd činí. D. 1422, den S. Kateřiny. DD. XXV, 11. (Paní Dorota — slitowánie majíc nad Janem „deweřem“ swým milým ɔc.)

229.

1423, 12 Mart. Ofka Renhartowa dcera z Radonína, manželka slowútného Wáclawa Cardy z Petrowic, wšecko dědické práwo po otci swém tu w Radoníně (Hradeníně) prodáwá Renhartowi ze Sluštic strýci swému za 800 ꝟ. Swědčí Wáclaw Carda muž její, Wolfart z Radimě, Gerunk z Lomu seděním w Suchdole, Prokop Trčka z Kralowic seděním we Kwietnici a Henrich ze Zwoleněwsi. D. 1423, den S. Řehoře. DD. XV, 331.

230.

1423, 25 Máje. Sigismundus rex Purcardo et Johanni fratribus de Kolowrat pro servitiis eorum confert bona post Procopium de Skaly et Dorotheam uxorem ejus filiam Johannis de Luna devoluta in villis Skalach, parvis Hořešowicích et in Telcích. D. Kassoviae, 1423, fer.

III post pentecost. regnorum anno 37, 13 et 3. DD. XXV, 10.

231.

1423, 27 Máje. Čeněk z Wartemberka prodal 9 ß platu we wsi Chlumu Epíkowi z Krucenburka, Janowi Wěnečkowi z Čáhlaw a Jankowi z Přeluky za 90 ß. Rukojmě zaň Straník z Kopidlna, Jan Stéblo z Lomnice a Jan Rosic z Rosic; wležení do Wysokého Mýta. D. 1423, čtwrtek po S. Duše. DD. XXI, 93. 94.

232.

1423, 29 Jun. Přibík z Dobromilic seděním w Hlubocé, maje na to list mocný od krále Sigmunda, swé zboží wšecko mowité i nemowité w zemi České i Morawské, Hlubokau totiž a w Borowanech což tu má, dáwá urozeným Bužkowi a Jindřichowi bratřím z Maršowic odjinud z Drahowa, sestřencům swým milým, k dědictwí. Swědčí pp. Hroch starší z Maršowic, Beneš z Třemšína, Diwiš z Říčan, Swojše z Welhartic, rytíř Jan Hróza z Welhlaw a Mikuláš řečený Smetánka z Kowářowa. D. w Budějowicích Českých, 1423, úterý den S. Petra a Pawla. (Orig. arch. capit. Prag.)

233.

1423, 1 Nov. sq. Jan starší z Michalowic, Čeněk z Wartenberka jinak z Weselé, Albrecht z Dubé seděním na Kostomlatech, Aleš ze Šternberka, Mikuláš z Hasenburka seděním na Kosti, Fridrich z Kolowrat, Jan mladší z Michałowic, Hanuš z Koldic, Wáclaw, Markwart, Petr a Beneš bratřie ze Zwieřetic i jiní páni a rytieři jich strany, wstupují w příměří s knězem Konradem arcibiskupem, s pány Alšem z Dubé seděním na Uštci, oc. *(sic)* (s Pražany) i se wší jich stranau „od S. Martina najprw přištího až do roka do téhož S. Martina“, pod základem 30 tisíc kop gr. Oprawci: Oldřich z Rosenberka a Smil ze Šternberka. (Copia coaeva laesa in archiv. Trebon. (Srw. Weleslawína kalend. histor. str. 556.)

234.

1423, 25 Nov. Wilém z Chlumu, seděním na Košmberce, zapisuje u wěně 4sta kop. gr. Markétě ze Stráže manželce swé, sestře panůw Wiléma, Jana a Jindřicha ze Stráže. Rukojmě: Wítek z Kunstatu seděním na Liticích, Hawel z Potštajna seděním w Makowě, Matěj Holec z Nemošic, Přibek z Taynce seděním w Chrústowicích, Beneš Brázda z Srbec oc. D. 1423, čtwrtek na S. Kateřinu. (Orig. perg. in arch. Novodom.)

235.

1424, 12 Mart. Korček z Božec, Hereš z Býchor a Jindřich z Kladrub wyznáwají, že mezi Mikšem řečeným Diwóček z Kladrub a jeho bratřími Waňkem, Hynkem a Lipoltem učinili smlauwu o jich rozdíly bratrské, po kteréž tito bratří bratra swého Mikše Diwóčka z ničehož wice neupomínati slibují. D. 1424, prwní neděli w postě. DD. XX, 1.

236.

1424, měsíce Jun. Diwiš starší z Křečowa poslední swau wolí Jana Kekule ze Stradonic, Doběše Šlaiféře měštěnína starého města Pražského, Jana z Krajnic a Wintieře z Křemyže, činí poručníky zboží

a dětí swých, tak aby jeho půl twrze
lwora poplužního w Křiečowě a w Bu-
r Olši, Třebšicích což tu má ɔc. mezi
iho na rowný díl rozdělili. Swědčí p.
iš z Hasenburka seděním na Budyni,
Ryšlawý a Hedwika Krajčí konšelé
í staroměstští, p. Jan z Kolowrat se-
na Kornhause, a Aleš Hurt z Pozdně.
24, ante Petri et Pauli. DD. XV, 315.

237.

25. Jan Čelák a Mikuláš bratří z Se-
: kaupili wes Uherčice celau od p.
ta Flašky z Richenburka za 364 ſſ
dobytím hradu Richenburka od bratří
25. — Swědčí o tom r. 1456 Jan
rowa, Jan Lebka ze Zájezdce, Jaku-
arwa z Rosic, Hawel ze Seslawec
ek z Čacholic a z Synčan. („In Me-
.") DD. XXI, 59.

238.

26, 13 Jan. Sigismundus rex here
s quasdam in villis Zliwa, Ledeč et
ed ad se devolutas tum per mortem,
iam per haeresim Wiklefisticam pos-
um, confert domino Puotae de Ča-
ic. D. 1426, Trenčinii, in octava
niae, anno regnorum 39, 16 et 6.
a princeps de Oswietin et de Ča-
ic, commissaria orphanorum olim
e de Častolowic filii sui, vendit prae-
hereditates Hermanno de Břeščan.
37, sabbato die Innocentum. DD.
, 59.

239.

26, 19 Apr. Albrecht z Žebračielhoty
išowi Pšornowi z Malých Bečwárek,
i z Tisu a Jankowi sestřenci swému
poraučí děti swé i wšecko zboží i wše-
cken nábytek swůj. Swědčí Aleš ze Sedl-
čan, Stibor ze Kbela, Dobraň z Lošan a
Mikuláš z Hořan. D. 1426, pátek před
sw. Jiřím. DD. XV, 269.

240.

1426, 5 Aug. Pawel Fojt od Dworu
w dluhu 500 ſſ postupuje Jarkowi z Pecky
zboží swé u Werdeku wsi, což tu má,
(blízko Labe), pod wýminkami. Swědčí p.
Puota z Častolowic, p. Jaroslaw z Dubé
seděním na Milštýně, p. Jan z Walšteina
seděním na Štěpanicích, Jan z Weselice,
Waněk Kordule z Dubence, Jas ze Stude-
ňan, Čieč z Leštného a Waněk z Rism-
burka seděním w Petrowicích. D. 1426,
pondělí před S. Wawřincem. DD. LXI,
272. 273.

241.

1426, 5 Oct. Jan řečený Wojna z Městce
manželce swé Anéžce zapisuje wěna 500 ſſ
na zboží swém na Wojnowu Městci i na
twrzi s příslušenstwím, na Radostíně, Skor-
lowicích, Lhotě, Litotinách, Chonkowicích,
Trpiešowicích a w Meziklasí. Rukojmě zaň
p. Sigmund z Ronowa a z Letowic, Wa-
něk z Opatowa, Sázawec z Sázawy a Ná-
ček z Petrowic. D. 1426, sobotu po S.
Františku. DD. XXI, 25. 26.

242.

1426, 11, 25, 12 Nov. Chwal z Macho-
wic, zpráwce měst kraj. ɔc. *(sic)* Matiáš
z Chlumčan hajtman ɔc. *(sic)* a obec Pí-
secká, prodlužují swé příměří s p. Oldři-
chem z Rosenberka až do wypowědění
předběžného. Opravci: Mikuláš ze Střely
a Jan z Kraselowa. D. 1426, den S. Martina.

K témuž zápisu přistupují: Obec Sušická, (týž den), a Petr a Jan bratří z Swejšína sedèním na Orlíku, den S. Kateřiny. Obec Prachatická prodlužuje také swé příměří s týmž pánem pod týmiž oprawci. D. 1426, den SS. pèti bratří. (Origg. chartac. cum sigillis appressis laesis in arch. Trebon.)

243.

1426, 8 Dec. Přibík z Klenowého wstupuje w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka od dání listu až do S. Jana evangelisty nynie příštího, pod týmiž oprawci, jako Táborští, Písečtí, Sušičtí a Prachatští, a základem 5000 ſſ. Swědkowé jeho p. Aleš z Žeberka, a Petr z Swejšína sedènim na Orlíku. D. 1426, neděli po S. Mikuláši. (Orig. cum sigillis laesis ibidem.)

244.

1426. Sigismundus rex Ulrico de Rosenberg bona quondam Čenkonis de Wartenberg alias de Wesele, videlicet castrum Weliš, castrum Brada, oppida Jičin, Bydžow et Wesele, castrum Lipnic 2c., proditione ejus ad se devoluta, donat. D. Strigonio, 1426. (Orig. arch. Trebon.)

245.

1427, 26 Apr. Benigna ze Swojšic Mikulášowi ze Zásmuk muži swému a dětem swým zapisuje zboží swé po otci zdèdèné, totiž twrz we Swojšicích s příslušenstwím. Swèdčí p. Sezema z Jewišowic, sedènim u S. Prokopa, purkmistr a konšelé mèsta Kauřimského, Olfart z Radimě, Bušek z Mlekowic, Pawel z Crhynic, Hynek ze Zásmuk a Hynek ze Hryzela. D. w Zásmucích, 1427, tu sobotu před prowodní nedèlí. DD. XV, 331.

246.

1427, 13 Máje. Mikeš z Labúně purkrabí na Weliši, Čenèk z Janowic purkrabí na Bydžowě, Aleš z Žehúně, Wáclaw Pšenička ze Slúpna, Pertolt z Ratěnic, Jan ze Slúpna, Wáclaw z Kněžiček a Machek z Janowic, swèdčí o wyznání Jana Ohníšča ze Smidar, že jest dlužen 1500 ſſ Kunšowi z Křiečowa a Boharynkowi z Chotèlic, w kterémžto dluhu jim dèdiny swé we Smidařích, we Lhotè Smidařské a we Mstihnèwi zapisuje. D. 1427, úterý po S. Stanislawu. (IV⁰ Matthiae, J. 21.) DD. XXI, 10. 11.

247.

1427, 15 Máje. Petřík ze Zlýčiny, jemuž otec jeho, Mařík Kačer, někdy písař desk zemských, Tomáška z Mantowa za poručníka byl ustanowil, došed nyní let swých, dáwá swau dobrau wůli ku prodeji wsi Zlýčiny s lidmi úročními a s kmetičnými, dworu poplužního a t. d., kterěžto poručník jeho byl prodal slowútnému Franowi z Ejzieře za jistau summu peněz. Swèdčí p. Hynek z Kolšteina, p. Záwiše z Waldšteina, Jiřík z Rúdné podpurkrabí hradu Pražského, Absolon ze Chříče, Stan z Kokowic, Matěj Bořek z Nowéwsi a Sigmund z Kotenčic. D. 1427, čtwrtek den S. Sofie. (Acta consist. Prag. U. II.)

248.

1427, 6 Nov. Mikuláš z Brozánek, s powolením urozeného Mikuláše z Caisperka, ty časy hauptmana a zpráwce hradu i města Mèlnického, i s wolí Petra z Brozánek, bratra swého nedielného, zapisuje paní Dorotě manželce swé, dceři Janowě

ɩowcowě ze Stranného, na tom man-
k hradu Mělnickému přisedícím, kte-
ž s bratrem swým požíwá, 50 ſſ gr.
dluhu wènního. Swědčí týž p. Miku-
: Caisperka, purkmistr, radda i obec
a Mělnického, Mareš z Košátek a Jin-
ı ze Wlinèwsi. D. na Mělnice 1427,
tek den S. Linharta. DD. XV, 85.

249.

ł27, 11 Nov. Anna z Pětichwost, někdy
želka Janowa z Pětichwost, w dluhu
ˡ swým bratřím Petrowi a Janowi Ko-
n ze Sulic zapsala swé wěno na Pě-
wostech po swé smrti. Swědčí p. Zde-
z Waldeka seděním na Týnci, Mark-
z Kamenice seděním w Nechanicích,
k z Petrkowa a Jan Podnawec z Těp-
D. na Kostelci, 1427, den S. Mar-
DD. XXI, 109.

250.

ł28, 2 Jun. Jan řečený Makowec z Mě-
:, seděním na Nowém Sedle, Jindři-
ze Šprimberka bratra swého na spolek
ıo zboží swého přijímá, totiž w No-
Sedle, w Újezdci, w Žireticích, we
liščku, w Newratwicích, Měcholupech,
úsicích a Wšeswatcích, což tu má, i
ápisy kteréž na wšeliká zboží má.
dčí Zbyněk Zajíc z Hasenburka, Al-
ht z Dubé seděním na Kostomlatech,
š z Kolowrat seděním na Držmburce,
c z Janowic seděním na Petrspurce;
z Ředhoště, Gerunk z Sulewic, Krišto-
z Libčewsi, Sigmund z Řepan, Beneš
rka z Sedčic, Wilém z Weletic a Ol-
k z Ležek. D. 1428, středu po S.
ici. DD. XXV, 219.

251.

1428, 18 Jun. Mikuláš a Jan bratří wlastní z Prostého, a Margreta manželka dobré paměti Bernartowa z Byšic, prodá-wají swé dědictwí 8 $^1/_2$ lánu we wsi w Olešné, jenž leží pod Načeracem, a w Daměnicích 3 lány, Petrowi z Újezda (bez wytčení summy trhowé). Swědčí Soběň z Bože-jowa, Markwart z Wojslawic purkrabí we Hradci, Jan Klarek ze Mnichu, Wáclaw z Tučap, Ctibor Hájek z Wlčetína, Jan Slúp z Chotětic a Mikuláš z Plasné. D. 1428, pátek po S. Wítu. DD. XX, 69.

Týž Petr z Újezda postaupil zboží na-depsaného Přibíkowi z Borowice. *dd.* 1428 středu po S. Jakubu. DD. XX, 70.

252.

1428, 2 Oct. Elška, wdowa po Rackowi z Křiwús, synu swému Jankowi wěno swé w Křiwúsích deskami zemskými pojištěné zapisuje. Swědčí p. Aleš z Dubé, seděním na Kokořínè, purkmistr a konšelé Starého města Pražského, Swojše ze Zahrádky, Wa-něk ze Zhoře, Janek z Pakoměřic, a Cti-bor z Wojkowic. D. 1428, sobotu po S. Wáclawě. (IV° Matthiae, K. 11.) DD. XXI, 20.

253.

1428, 7 Nov. Matiáš z Chlumčan haupt-man a obce měst Píseckého, Sušického a Prachatického, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rožmberka (podlé wýmluw Helfenburských ꝛc.), od dánie listu až do S. Jiří najprw příštieho pod wýminkami. D. 1428, tu neděli po Wšech Swatých. (Orig. perg. arch. Trebon.)

254.

1428, 19 Nov. Oldřich z Rosenberka wsi swé Konino, Stanikow, Chotěšow, Častonice, Hodkowice, Konkowice, Dobřemilice, Zahrádku, Jarkowice, Swinnú, Hlawněwice, Petrowice, Wojetice, Trsice, Swětlú, Smrčnú, Bošow, Hartmanice, Těšow, Částkow, Zwiekow, Konratice, Zámyšle, Sobikow, Předwojowice, Brod, Wlkonice, Kašowice, Břetětice, Budětice, Stojanowice, některé celé, některé, co w nich má, také swé práwo na wěně nebožky Žofky z Opočna, manželky někdy nebožtíka p. Jana z Wilhartic, prodáwá p. Meinhartowi z Hradce za 1413 ſſ gr. česk. D. 1428, pátek den S. Alžběty. (Arch. Třeb.)

255.

1428, 30 Nov. Jakub Kroměšín z Březowic hajtman, kněz Prokop i jiní starší wojsk Táborských, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rožmberka od dání listu až do S. Jiří najprw příštieho, pod wýminkami určenými. Swědkowé: pp. Jindřich z Stráže, Jan z Potštejna odjinud z Žampachu, Jan Kolda z Žampachu a p. Wilém Kostka z Postupic seděním na Hrádku. D. w Kasejowicích před Znojmem, 1428, úterý na S. Ondřeje. (Orig. perg. in archiv. Třebon.)

256.

1428, 30 Nov. Mikuláš z Lamberka, seděním na Řečici, a Ka narét z Žirownice wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka, od dánie listu až do S. Jiří najprw příštieho pod základem 5 tisíc kop; nejwyšší oprawce, p. Menhart z Hradce; swědkowé: Arnošt z Leskowce seděním na Humpolci, Soběn z Božejowa, Maršík z Wokowa seděním na Kameni, Léwa ze Mnichu. D. na Řečici, den S. Ondřeje 1428. (Orig. perg. in arch. Trebon.)

257.

1428, 16 Dec. Jan Smetana z Chyš jistec, a Bušek Calta i Jan bratří z Kamennéhory seděním na Rabšteině, rukojmě zaň, zapisují wěnných peněz 200 ſſ gr. anebo 20 ſſ platu ročního w Protiwci, paní Katruši manželce téhož Jana Smetany. D. 1428, čtwrtek před Sw. Tomášem. DD. XV, 210.

258.

1429, 1 Jan. Petr a Jan bratří z Swejšína, seděním na Orlíku, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka od dání listu za dwě neděle pořád zběhlé. Oprawci jsú Čejchan z Heroltic a Jan Šic z Zahužan; nejwyšší mocný oprawce p. Wáclaw z Michalowic, seděním na Strakonicích. Rukojmě: Hynek z Kalenic, Zdeněk Sladký z Tauchowic, Racek Chlewec z Malšína a Beneš z Myšlína seděním w Kúpi. D. 1429, ten den na nowé léto. (Orig. chartac. in archiv. Trebon.)

Titíž bratří zapisují se témuž, že chtí s ním w umluwy wstúpiti, od dání listu we dwau, neb konečně we čtyrech nedělích, podwolujíce se pod oprawce s obau stran wolenu býti majíci. Rukojmě: mnozí panoše. Dán, 1429, tu neděli po božím křtění. (Orig. chartac. in archiv. Trebon.)

259.

1429, 1 Jan. Petr a Jan bratří z Swejšína, seděním na Orlíku, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka, od

dánie listu až do S. Jiří najprw příštieho a dále do wypowěděnj. Oprawce: Čejchan z Heroltic a Smil z Žihobec; nejwyšší mocný oprawce: p. Wáclaw z Michalowic seděním na Strakonicích; aneb p. Mikuláš z Střely, anebo p. Menhart z Wilhartic, odjinud z Hradce. Rukojmě: Hynek z Kalenic, Zdeněk Sladký z Tauchowic, Racek Chlewec z Malšína, Mareš z Holešic, Petr z Čichalowa, Smil z Křešic seděním w Pořieči, Božtěch z Telčowic, Přibík z Předbořic, Beneš z Myšlína seděním w Kúpi, Petřík z Chotiřiny; základ: dwa tisíce kop gr. D. 1429, tu sobotu na nowé léto. (Orig. pergam. in archiv. Trebon.)

260.

1429, 8 Jan. Hotart z Drast a Duchek Kadaně z Wětrušic prodali dwůr i městiště w Drastech s příslušenstwím za 14 ℔ česk. Janowi řečenému Prus ze Drast. Zpráwce s nimi Hanuš z Drast. Swědčí: Jiřík z Rúdné purkrabí hradu Pražského, Sezema z Mydlné a Materna měšťan Pražský. D. 1429, sobotu po božím křtění. DD. XXV, 217.

261.

1429, 1 Mart. Janek ze Stranného řečený Radkowec Mikulášowi z Brozánek plat swůj komorní a dědictwí swé w Brozánkách prodal za 100 ℔. Swědčí Waněk ze Zhoře, tu chwíli hejtman na Mělníce, a Mikuláš z Tuhance, richtář Mělnický. D. na Mělníce, 1429, úterý před Laetare. DD. XX, 67.

262.

1429, 7 Máje. Sigismundus rex castrum Bradlce, post mortem reginae Sophiae ad se devolutum, confert nobili Hynkoni dicto Krušina de Lichtenburg et heredibus ejus. D. Posonii, 1429, sabbato post Ascensionis, anno regnorum 43, 19 et 9. DD. XXIII, 47.

263.

1429, 11 Oct. Jiřink z Běšin, seděním w Hlohowě, prodáwá 2 ℔ 10 gr. platu wěčného we wsi Drslawicích. Rukojmě jeho: Bohuslaw z Horšowa, Wilém mlažší z Přiechowic. D. 1429, úterý před S. Hawlem. (Acta consist. Pr. Zitav. orig. lit. K. 8.)

264.

1429, 7 Dec. Elška z Uhlišt a z Říčan, manželka někdy p. Woksy z Waldšteina, nyní pak Mikuláše z Kněžewsi, wšecko swé wěnné práwo a listy na Psáře, na Holubice a Košíře, práwo k wesnicem w Horách, Lúčkách, Lestkowě a Wolawci, dáwá a postupuje po smrti swé témuž Mikulášowi z Kněžewsi. Swědčí p. Aleš Škopek z Dubé seděním na Kokoříně, p. Smil ze Šternberka seděním na Brandýse, p. Záwiše z Waldšteina seděním na Roztokách, Wilém z Postupic a Hrádku, Mikuláš z Lamberka a Mikuláš ze Wšetat. D. 1429, středu po S. Mikuláši. DD. XXV, 231.

265.

1430, 5 Mart. Klatowští wstupují w přímeří s p. Oldřichem z Rosenberka, do wypowěděnj čtyrnedělního napřed. Oprawce pan Menhart ze Hradce; základ 2000 ℔. Swědkowé panoše Jan Běšín mladší z Běšína, Petr Těřešowec z Teřešowa a Miku-

láš z Dražowic. Dat. 1430, prwní neděli w postě. Copia archiv. Trebon.

266.

1430, 12 Jun. Purkart z Šanowa panošem Janowi z Říčan seděním we Skryjích a Janowi z Biskupic sestřenci swému prodáwá za 200 ſſ dědiny swé we Hlubokém, Lhotce, Kletečném a Šanowě. Swědčí p. Aleš ze Šternberka odjinud z Holic, Jenec z Janowic seděním na Petrspurce, Sulek z Děkowa, Dalibor z Hokowa, Petr z Chockowa seděním w Kosobodě a Hrzek ze Strojetic. D. 1430, po S. Trojici. DD. XXI, 45.

267.

1430, 3 Jul. Barbora ze Hlazowic odjinud ze Solopisk, manželka Wochkowa, i Waněk syn její, Štěpána řečeného Mráz ze Hlazowic, bratra i ujce swého, propauštějí ze zápisu 300 ſſ jim učiněného. Swědčí pp. Jan z Waldeka odjinud z Třebotowa, a Wochek z Pořiečan odjinud ze Solopisk. D. 1430, pondělí před S. Prokopem. (Ex orig. arch. capit. Prag.)

268.

1430, 13 Jul. Ondřej z Římowic, ty časy hauptman polní, Ondřej Kartaj wladař, pak purkmistr, radda i celá obec Táborská; dále s nimi Tóma z Chotěmic, seděním na Wlašími, Diwiš z Tichonic, Beneš z Křiwsúdowa, Janek z Suché, seděním na Štěpanowě, Petr a Hašek bratřie z Koziehochřbetu a Zdeněk z Lukawce, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka, od dání listu až do roka, pod obapolnými wýminkami a záwazky. Oprawci: p. Petr z Chlumce a p. Mikuláš z Borotína. Rukojmě: Heřmanek ze Hrádku, Beneš z Křiwsúdowa, Diwiš z Tichonic a Mikuláš z Nedrahowic. Dán léta 1430, we čtwrtek den S. Markety. (Orig. pergam. in archiv. Trebon.)

269.

1431, 20 Apr. Aleš z Malikowic dědictwí swé Paběnice twrz s městečkem, s wesnicemi i se wším příslušenstwím, za 2300 ſſ gr. prodáwá slowútnému panoši Mikulášowi z Nehodiwa, seděním w Řečici. Swědčí p. Menhart ze Hradce, p. Wilém ze Stráže, p. Petr z Janowic odjinud ze Chlumce, Arnošt z Leskowce, Soběň z Božejowa, Markwart z Wojslawic purkrabí we Hradci a Petr z Újezda. D. 1431, fer. VI ante Georgii. DD. XV, 271.

270.

1431, 14 Máje. Markéta wdowa po Zdeníkowi ze Wchynic, Waněk a Anna děti její odtudž ze Wchynic, plat swůj roční na dědinách Křištanowých z Žrnosek odjinud z Winné, totiž u Winné, w Malici a w Rochowě, prodali za 75 ſſ. Křištánkowí z Žrnosek odjinud z Winné. Swědčí p. Aleš Škopek z Dubé seděním na Jenčšteině, p. Mikuláš z Hasenburka seděním na Budyni, purkmistr a konšelé města Litoměřického, Jindřich ze Zwoleněwsi, Jindřich z Duban a Pawel Žichowec z Duban. D. 1431, pondělí před S. Duchem. (II° Joh. Dúpowec, A. 27). DD. XXI, 28. 29.

271.

1431, 3 Jul. Petr ze Slúpna, richtář we Chlumci, zboží swé we Winařiech, jež má po manželce swé někdy paní Kačce

búně, zapisuje slowútným panošem a
čeným bratrům swým Mikšowi řeče-
u Petrbach z Plačic, ty časy purkrabi
ydžowě, a Jarošowi ze Slúpna. Swědčí
čný rytíř Petr z Chlumu seděním
urowicích, a panoše Jan Kliment z Plo-
Mikuláš z Plačic, Newlas z Nepolis,
láš ze Hněwčewsi a Markwart z La-
. D. 1431, ten den před sw. Proko-
. DD. XX, 55—6.

272.

431, 18 Aug. Albera z Těchobuze Mi-
šowi z Hořic zapisuje we 2000 ſſ⁰ dě-
swé w Těchobuzi (twrz i wes, w Be-
sku), we Zhoři Wysoké, we Zhoři
owě, we Zhoři Mešné, Šelmberku hradu,
ělči, we Lhotce Hlasné, we Lhotě
delowě a we Wylicích, což tu má,
tanimiřicích, w Janowě, w Tomicích,
aci, Chotěboři a Obrarticích, což tu
Swědčí p. Meinhart ze Hradce, p.
láš z Lanšteina odjinud z Borotína,
wart z Wojslawic purkrabí w Hradci,
n z Božejowa, Petr z Újezda, Jan ře-
Klarek ze Mnichu a Ctibor řečený
k z Wlčetína. D. 1431 w sobotu po
bewzetí ꝛc. DD. XXI, 20. 21.

273.

431. Jan z Opočna Diwišowi z Mile-
a po swé smrti zapisuje 50 ſſ⁰ platu
ího na Starém Chlumci a wsi Klad-
ch, kteréž po matce swé paní Kačce
rgowa, a 10 ſſ⁰ platu ročního na mě-
Chlumci, kteréž po strýci swém p.
wi z Opočna a z Frimburka držel; a
p. Ottowi z Bergowa na nich wý-
w 600 ſſ⁰ zůstawuje. Swědčí p. Smil
ze Šternberka seděním na Brandýse, p.
Jiřík z Dubé a z Wismburka, p. Jan z Ber-
gowa a p. Hynek Hlawáč z Dubé a z Tře-
bechowic, Aleš z Risenburka a z Bukowi-
ny, Kašpar z Lauterbachu a ze Třtice a
Hašek Kaše ze Wtelna. D. 1431 ꝛc. *(sic)*
(I⁰ Wenceslai Andreae, K. 18.) DD. XXI.
1, 2.

274.

1432, 6 Jan. Oldřich z Chobolic, sedě-
ním w Erkeřicích, zapisuje 100 ſſ⁰ wěna na
wsi Chobolicích Margaretě manželce swé.
Swědčí pp. Sigmund a Jan bratří z War-
tenberka seděním na Děčíně, Jordan z Húg-
wic seděním w Želenicích, Mikuláš ze Lhoty
purkrabie na Litýši a Mikuláš Hyka ze
Stebně. D. 1432, ten den na božie křtě-
nie. DD. XXI, 80. 81.

275.

1432, 6 Jan. Běta z Nedwězieho wdowa,
někdy manželka Rinartowa dobré paměti
z Nedwězieho, wšechno wěnné práwo swé
dskami zemskými zapsané tu w Nedwě-
ziem a w Stromči, za 130 ſſ⁰ prodáwá
Zdeňkowi a Martinowi bratřím wlastním
tudiež z Nedwězieho. Swědčí p. Beneš
z Dubé odjinud z Kozlého, řečený Libún,
p. Zdeněk řečený Medek z Waldeka, se-
děním na Týnci, Chwal z Chotče, sedě-
ním w Netwořicích, Otík z Wesce purkrabí
na Lešanech, Petr Bebta z Jetřichowic se-
děním w Jablonném, Ondřej z Petrowic
seděním na Břežanech, a Majnuš z Tlos-
kowa. D. na hradu Kostelci, 1432, na
božie křtěnie. DD. XV, 168.

276.

1432, 9 Januar. Jan ze Hnidús sstu-

puje a dáwá swé čtyři dwory kmetcí we wsi Chlumčanech manželce swé Bětce z Běšína, i slibuje wložiti jí je do desk zemských, jak mile zase otewřeny budau. Swědčí Zdeněk z Drštky purkrabie na Týně Horšowském, Zdeněk Kolwin z Drštky, Bohuše z Tasnowic, Ctibor z Wolfstýna seděním w Hostúni, Jiřink z Běšin a auřad města Týna Horšowského. D. 1432, středu po swiečkách. (Orig. archiv. capit. Prag.)

277.

1432, 1 Febr. Markleta z Ježowa, manželka nebožce Mikše z Črné, w dluhu 40 ſſ dcerám swým wlastním Ofce, Přibce, Duoře a Zbyňce zapisuje dědiny swé wěnné we Lhotě mezi Pelhřimowem a Rinarcem. Swědčí Jan Malowec z Pacowa, Maršík Tluksa z Wokowa seděním na Kameni, Boťan z Radíče a Bohuslaw z Wodice. D. 1432, pátek před hromnicemi. DD. XX, 72.

278.

1432, 2 Febr. Šimon z Hroznějowic wladař, obec Táborská, Otík z Loží hajtman, kněz Prokop zpráwce ꝛc. wstupují w příměří s panem Oldřichem z Rosenberka, od dání listu až do roka, pod wyměřenými obapolnými záwazky. D. 1432, sobotu na hromnice. (Orig. perg. in arch. Třebon.)

279.

1432, 21 Febr. Zdilaw z Malowar, seděním w Chrustinicích, a Drslaw z Malowar, bratří, přišli mocně na panoše Ctibora ze Zhudowic a Pawla z Žichowa, pak na Wáclawa Cardu z Petrowic, jakožto nejwyššího smluwce, o rozdíly swé; po čemž onomu zboží a dědiny w Chrustinicích a w Žichowě, tomuto pak w Malowařích a w Zálezlicích w díl se dostaly. Swědčí Gerunk z Lomu seděním w Suchdole, Jan z Litowic, Henrich ze Zwoleněwsi, Štěpánek z Petrowic seděním we Chřenowicích a Hašek z Bysně. D. w Praze, 1432, čtwrtek před S. Matějem apoštolem. DD. XXV, 207. 208.

280.

1432, 29 Mart. Hašek z Rochowa dwûr swûj swobodný Kunikowský w Pertolticích prodáwá za 10 ſſ gr. slowútnému Heřmanowi Otrubcowi z Hodkowa. Zprawují s ním Jan Kolowrat ze Zbraslawic, Jan Kawanec z Žiňan a Wáclaw z Korkowic; wležení do Zbraslawic aneb do Zruči. D. 1432, sobotu před S. Ambrožem. DD. XV, 168.

281.

1432, 15 Apr. Zápis na slib wěrnosti a míru Jana Pocenského z Bořitowa, odjinud z Pocenic, wězně propuštěného, p. Petrowi z Krawař a ze Strážnice a jeho potomkûm, za sebe i za bratra Herborta učiněný. Swědkowé p. Petr z Konice, p. Beneš a p. Waněk bratří z Boskowic, Smil z Morawan, Blažek z Kralup hejtman Brodu Uherského, a Herbort z Bořitowa. D. na Strážnici, úterý po Kwětné neděli, léta 1432. (Orig. in archiv. Třebon.)

282.

1432, 17 Jul. Wilém Kúkol z Popowic manželce swé paní Esteře z Čečelic 250 ſſ wěna zapisuje na swém dwoře w Popowicích a na wsi w Neswačilech. Swědčí pp. Petr a Wáclaw bratří ze Swejšína, Jan z Kralowic a z Hrádku, Rús ze Hře-

:w a Wáclaw z Řitky. D. 1432, čtwr- před S. Margretú. DD. XX, 41.

283.

432, 31 Jul. Oldřich z Rosenberka ıpuje w příměří s Přibíkem z Kleno- o a Janem z Pajreku od dání listu až S. Jiří najprw příštieho. Oprawce p. ıláš ze Střely. Swědkowé jeho: Mi- š z Krchleb, purkrabí jeho na Zwi- ě, Matěj Wišně z Wětřnie, Chwal ze ıelného, purkrabí Krumlowský, a Mark- : z Buksic. D. na Krumlowě, 1432, post. Jacobi. Na týž způsob potom llauženo příměří ještě od S. Jiří až S. Jana křtitele. (Forma orig. archiv. ›on.)

284.

432, 3 Sept. Kačka wdowa po Při- wi Udeškowi (z Udešic) práwo swé ně, i wšecko zboží w Udešicích jí od žela jejího zapsané, dáwá po swé smrti útnému Janowi Majierkowi z Sence ru swému a jeho dědicům. Swědčí likuláš z Hazenburka, seděním na Bu- , p. Jan z Kolowrat, seděním na Korn- e, p. Beneš z Kolowrat, seděním na nberce, Chotibor z Brloha, seděním iwicích, Jan ze Chlumčan a Jan z Ro- va, seděním w Šelmicích. D. 1432, tu lu po S. Jiljí. DD. XV, 408.

285.

432, 15 Oct. Famosus Ulricus de Ří- purgravius in Tehow, reposuit 5 ſſ m dominis in consilio (Novae civita- Pragensis) nomine D. Johannis Roháč Dubé. D. 1432, fer. IV ante Galli. IV contract. in curia Prag.)

286.

1432, 16 Oct. Šimon z Hroznějowic wladař, obec Táborská, Otík z Loží hajt- man, kněz Prokop zpráwce ꝛc. přijímají w příměří, s p. Oldřichem z Rosenberka dne 2 Febr. t. l. uzawřené, také město Budějowice, a to do S. Jiří najprw pří- štího. D. 1432, čtwrtek den S. Hawla. (Orig. perg. in archiv. Trebon.)

287.

1532, 30 Nov. Jindřich Berka z Dubé, odjinad z Húsky, hrad swůj dědičný Húsku a wsi k němu příslušné, totiž Libowěž, Olešen, Jestřebie, Dobřeň, Tuboží malé, Tuboží welké, Roweň, Blatce malé, Blatce weliké, Týn, Zděřec malý, Zděřec welký, Bořejow s kostelním podáním, Nechutnow, Korce, Wlkow, Osinalice, dwuor na Měd- wěziem, w Kruze kostelnie podánie, mlýn w Podskalí k Dubé jedúc, i se wšemi mlýny nebo „mlýništěmi pustými, w těch zámě- rách, jakž sú z staradáwna byli wysaze- ni“ ꝛc. prodal p. Janowi ze Smiřic „za jistú summu peněz.“ Swědkowé: Jan z Mi- chalowic, seděním na Bezdězi, Otta z Ber- gowa, seděním na Troskách, Wilém Za jiec z Hasenburka, Sigmund z Wartenber- ka, seděním na Děčíně, Hynek Krušina z Lichtenburka, seděním na Kumburce, Petr z Michalowic, Zbyněk Zajiec z Hasen- burka, Beneš z Kolowrat, seděním w Pně- tluciech, Hynek z Waldeka, seděním w Do- lánkách, Jindřich Berka z Dubé, seděním na Hrádku; Albrecht z Běškowic, seděním tudíž, a Jan z Černína, seděním na Wy- soké. D. 1432, w neděli den S. Ondřeje. (Z archiv. Třebon.)

288.

1433, 19 Febr. Markéta ze Semína, dci Chrstowa dobré paměti, dáwá dědictwí swé přirozené p. Janowi Koldowi z Žampachu, totiž na wsi Slemeni a w Těchlowicích, jež měla po tetce swé. Swědčí pp. Jan a Hynek bratří z Rychnowa, Mikuláš z Wranowa, Petřík z Tošowa, Heřman z Malče, Mikšík z Ojenic, Racek Rohowlad z Licna a Kuneš z Woděrad. D. 1433, čtwrtek po S. Valentinu. (Intabul. 1454, die Agathae, II° Dúpowec, C. 6.) DD. XXI, 73. 74.

289.

1433, 17 Mart. Bužek ze Smolotil, úředník wojska Sirotčího, dáwá gleit p. Oldřichowi z Rosenberka ku přijití na Welešín, od desíti do sta koní, od dání listu až do čtwrtku najprw příštieho. D. 1433, ten úterý před středopostím. (Arch. Třeb.)

290.

1433, 22 Mart. Jan Čapek ze Sán hauptman, Bužek ze Smolotil, ty časy úředník, a jiní starší wojska Sirotčího, učinili středu po středopostí na Welešíně námluwu s p. Oldřichem z Rosenberka, že od S. Jiří najprw příštieho až do roka wšecka panstwí jeho nijakž nepokojiti nebudau, wezmauce za to až do S. Martina 4 sta kop gr. stříbra. D. 1433 w neděli družbadlnú. (Arch. Třebon.)

291.

1433, 29 Apr. Paní Markéta wdowa po Sudowi z Řehnic a Waněk i Jan bratří z Mokřan, o plat roční w Řehinicích *(sic)* ꝛc. D. 1433, středu před Filipem a Jakubem. (L. IV contract. in curia Prag.)

292.

1433, 7 Máje. Čeněk ze Sendražic, pro laupeže a jiné zločiny od auřadu Nowoměstského ke smrti odsauzený a již k šibenici wedený, wyprošen jest od panny Markéty dcery Anny wdowy z Lomnice seděním na Popowicích, aby mu odpuštěno bylo na záwazek polepšení, a dán jí k manželstwí. D. 1433, fer. V post Floriani. (Lib. IV contract. in curia Prag.)

293.

1433, 16 Máje. Jan Smil z Křemže přistupuje ku příměří mezi Sirotčím wojskem a p. Oldřichem z Rosenberka učiněnému. Jistci: Slowútní Wáclaw z Lobkowic, hajtman Boleslawský, a Jeník z Mečkowa, seděním na Waldece. D. 1433, sabbato post Sophiae. (Orig. w archiv. Třebon.)

Týž Jan Smil z Křemže „seděním na Husi" byl i léta 1428 wstúpil s p. Oldřichem z Rosenberka w příměří po Wšech Swatých.

294.

1433, 24 Máje. Anna z Sulic, odjinud z Pětichwost, wěna swého 75 ſſ po prwním muži swém Janowi z Lipče, odjinud z Pětichwost, na dědinách w Pětichwostech zapsaného, postupuje nynějšímu manželowi swému Pawlowi z Dawle po smrti swé. Swědčí p. Sazema Jewišowský z Kunstatu, seděním na klášteře u S. Prokopa, Čeněk z Pyšel, Bohuněk z Soběšowic, Hawel z Austic a Wáclaw ze Chwojence. D. 1433, neděli po božím wstaupení. DD. XX, 79.

295.

1433, 12 Jun. Niklas Fribergar ze Kni-

řowa zapisuje zboží swé, Kniełow a Střihanow, po smrti swé, šwagru swému Jílkowi z Šeči, ty časy lantfoitowi zboží Litomyšlského. Swědčí p. Wilém z Postupic a z Hrádku, ty časy hejtman na Litomyšli, p. Diwiš ze Chlumu a z Košmberka, Léwa z Pecky, Mikuláš Pyšek z Žestok, Wilém Brázda z Srbec a purkmistr, richtář i konšelé města Litomyšle. D. na Litomyšli, 1433, pátek po božím těle. (II° Joh. Dúpowec, H. 1.) DD. XXI, 22.

296.

1433, 16 Jun. Jakub Húpík z Wrútice statek swůj, we Wrútici twrz, dwůr poplužní ɔc., w Krpích dwůr poplužní s dílem podání kostelního, a w Jiekwi dwory kmetcí s příslušenstwím, zapisuje po smrti swé k dědictwí Markretě dceři swé, manželce Wáclawa Rohatického, i dětem jejím. Swědčí p. Menhart z Hradce, p. Aleš Škopek z Dubé, p. Petr z Janowic, Jan ze Smiřic, Bohuněk z Klinšteina, Albrecht z Bieškowic, Jan z Obřiestwie seděním na Brodcích a Jan z Liblic. D. w Praze, 1433, úterý po S. Witu. DD. XX, 29—31.

297.

1433, 21 Jun. Zápis k nemstě Jana z Mezeříčí a z Křižanowa, wězně propuštěného od p. Menharta z Hradce. Swědkowé: Zbyněk z Dúbrawice a z Osowého, Beneš z Boskowic a z Letowic, Jan z Cimburka a z Towačowa, Hynce z Pirkšteina a z Rataj, Jan z Peršteina, Heník z Walšteina a z Židlochowic. D. w Praze léta 1433, w neděli před S. Janem křtitelem, „o sněmu welikém.“ (Orig. perg. w arch. Jindř. Hradeckém.)

298.

1433, 25 Jul. Jan Mládenec z Milíčína, a Oldřich i Domaslaw synowé jeho, prodáwají zboží swé, Kocelowice twrz se wším příslušenstwím (w Písecku,) za 1300 ꝶ gr. panu Petrowi ze Swejšína, seděním na Karlsperce. Zprawují s nimi p. Petr ze Zwieřetic, seděním we Tchořowicích, p. Petr mladší ze Zwieřetic, seděním we Wranowicích, Wolfart z Jawora a Beneš z Bratronic. Wležení do Prahy. D. 1433, den S. Jakuba welikého. DD. XV, 227.

299.

1433, 8 Sept. Otta z Bergowa, seděním na Troskách, Jan z Jenšteina, seděním na Skále, Waněk z Jenšteina, seděním na Niestějce a Beneš Košík z Lomnice, swědčí, že p. Kateřina z Nedwězího swé dědiny w Nědwězím i w Slané dala za 18 ꝶ Wáclawowi Žampachu řečenému Kokomen, na spolek s dětmi bratra jejího Markwarta. Slibují za ni Zdeněk ze Slúpna seděním na Košťále, Petr Haršín ze Špity a Hašek z Újezda. D. 1430, *(sic)* úterý den narození Matky boží. (II° Joh. Dúpowec, C. 4.) DD. XXI, 104.

300.

1433, 16 Sept. Barbora z Pušperka pánoši Petrowi Bradowi z Nekmiře w dluhu 25 ꝶ zapisuje plat swůj na člowěku kmetcím w Polence. Doswědčují toho p. Bawor z Potenšteina, seděním w Žinkowách, p. Jan z Wilhartic, seděním na Heršteině, p. Oldřich z Janowic, Jan z Běšin, seděním w Střezimiři a auřad města Klatowského. D. 1433, středu den S. Lidmily. (II° Joh. Dúpowec, C. 2.) DD. XXI, 115.

301.

1433, 16 Sept. Barbora z Pušperka w dluhu 70 ſſ p. Swojši a p. Janowi bratřím a Hedwice sestře jich, dětem nebožtíka Dobeše z Múčkowa, zapisuje 6 ſſ platu ročního w Lučici na čtyrech kmetech. Swědčí p. Bawor z Potenšteina, seděním w Žinkowách, p. Jan z Wilhartic, seděním na Heršteině, p. Oldřich z Janowic, Jan z Běšin, seděním w Střezimiři a auřad města Klatowského. D. 1433, středu den S. Lidmily. DD. XXI, 116. 117.

302.

1433, 26 Sept. Jan Olešák z Nesper, odjinud ze Zdebuzewsi, činí manželku swau Dorotu poručnicí swého statku. Swědčí Jan z Suché, seděním na Štěpanowě, Jan Čbera z Radikowic, seděním na Štěpanowě a Sigmund z Kramolína. D. na Wlašimi, 1433, sobotu před S. Wáclawem. (IV° Matthiae, K. 18.)

Dorota wdowa po Janowi (předepsaném) dědiny swé we Zdebuzewsi (twrz ꝛc.) prodala Janowi z Kunstatu. D. 1437, fer. VI ante Simonis et Judae. (V° Matthiae, B. 6.) DD. XXI, 108.

303.

1433, 28 Sept. Mikuláš z Padařowa, wladař a celá obec Táborska, pak Jan Pardus ze Hrádku, hajtman, kněz Prokop zpráwce wojsk ꝛc. wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka od dání listu až do roka, pod wýminkami a záwazky. Oprawce: Diwiš z Tichonic. Rukojmě: Jan Bleh z Těšnice, hajtman na Bechyni, Léwa ze Chřenowic, seděním w Martinicích, Majnuš z Březnice, Petr z Bydlína, Bohuněk z Wrchotic, seděním na Janowicích, Herbort z Otradowic, seděním na Mitrowicích, Jan ze Skopitec a Henrich ze Sobětic. D. 1433, pondělí den S. Wáclawa. (Orig. perg. in archiv. Trebon.)

304.

1433, 6 Nov. Anežka dcera nebožtíka Peška z Byšic, seděním na Třebošnicích, postaupila wšecko práwo swé k dědinám w Třebošnicích Buškowi z Jelenice a manželce jeho Bětce, sestře swé. D. 1433, fer. VI post Omnium Sanctorum. (Lib. IV contract. cur. Prag.)

305.

1433, 17 Nov. Petr z Chlumu, seděním w Turowicích, a synowé jeho Wáclaw Mutina i Petr, prodali práwo swé wěnné po Marketě z Sobčic, manželce Petrowě z Turowic, totiž 80 ſſ na zboží tom, jež Hašek z Dúbrawice na zboží w Holowúsích držel, a sice Janowi Hubartowi z Holowús za 30 ſſ. Swědčí pp. Otta z Bergowa, seděním na Troskách, Jan z Bergowa, seděním na Chlumci, Jan z Černína, seděním na Wysoké, Hawel z Dřewenice, Hašek z Dúbrawice a Jan z Labúně. D. 1433, úterý před S. Alžbětú. DD. XXI, 87. 88.

306.

1433, 22 Dec. List wěřicí Jana Čapka z Sán hauptmana ꝛc. daný slowútnému Maurowi z Nowosed, poslu jeho k auředníkům Rosenberským na Krumlow. D. w poli u Plzně, w středu před narozením Jesu Krista, anno 1433. (Orig. in archiv. Trebon.)

307.

1433, 23 Dec. Jan Čapek ze Sán hejtman, a starší wojska Sirotčího, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka a s Budějowskými až do S. Jiří najprw příštieho. Oprawce p. Mikuláš z Lantšteina, seděním na Střele. D. feria V in vigilia Nativitatis Christi, anno 1433. (Forma coaeva auth. in archiv. Trebon.)

308.

1434, 8 Jan. Matěj Wišně z Wětrně a Ctibor ze Zásmuk, purkrabí na Krumlowě, wstupují w příměří se Sigmundem z Wranowa, hejtmanem Táborským, místo pána swého p. Oldřicha z Rosenberka, od dání listu až do S. Wáclawa najprw příštieho; kteréžto příměří byl dříwe kněz Prokop za swého wládařstwí s p. Oldřichem namluwil a zapsal. Wypowědění předběžné šestinedělní. D. w Krumlowě léta 1434, pátek po božím křtění. (Orig. in archiv. Trebon.)

309.

1434, 20 Febr. Smil z Kostelce, jakožto dědic po Janowi řečeném Kostelec z Sebuzína, newěstě swé paní Regině, manželce téhož Jana Kostelce, obnowuje a pojišťuje wěnní zástawu její 150 ſſ gr. na swém popluží w Tatinném. Zprawují s ním Dominik z Lukowa, Jan z Morawéwsi odjinud z Blažima, Odolen Polák z Holedče seděním w Libořicích, Chotibor z Welikého Lipna, Jan Wlček z Minic a Janek z Holedče. D. 1434, w sobotu před Reminiscere. DD. XV, 309.

310.

1434, 28 Febr. Jan ze Swárowa manželce swé paní Margretě z Přietočna wěnuje a zapisuje na zboží swém we Swárowě 200 ſſ Pražsk. Swědčí: Bohuněk z Olbramowic, seděním we Ptici, Jan z Nenačowic, Barta z Dušník, Prokop ze Ptice, Pawlík z Červeného Újezdce a Wítek z Braškowa. D. 1434, w neděli Oculi. DD. XV, 102.

311.

1434, 23 Mart. Anna wdowa po Wáclawowi Štukowi z Pitkowic odkazuje poslední wůlí dědiny swé wěnné we Mstěticích (18 ſſ platu) synu swému Johankowi Štukowi z Pitkowic a Prokopowi z Kamenice wnuku swému, synu někdy Ondřejowu Štukowu; platy swé we Wskuřech nad Hobšowici, w Deštnici, w Nedwiedkowě a w Žichowě synu Johankowi; item podání kostelní we Wskuřech a w Újezdci nad Kladnem; item oprawu nad špitálem w Nowém městě Pražském ɔc. Swědčí p. Aleš z Dubé, seděním na Jenšteině, páni města Pražského, p. Záwiše z Walšteina, Johanek Rotleb z Koloděj, Jan z Konojed, seděním na Zlenicích, Mikeš Wrbík z Tisnic, Matěj z Dubče, Milota ze Hrušowa, seděním w Siebříně a Jan Košík z Pětichwost, seděním w Lipanech. D. w Pitkowicích, 1434, úterý po kwětné neděli. DD. XXI, 77. 78.

312.

1434, 9 Máje — 1445. Jan Hanušek z Schonsee dostaw od císaře Sigmunda (dd. w Bazli 1434, neděli po božím wstaupení) odaumrtí we Hnidausech a Černowicích a spolek w Nedanicích, ty listy do desk klade. D. 1445, sabbato post Viti. DD. XXV, 208. sq.

313.

1434, 14. Máje. Čáslaw z Sulejowic, seděním na Wimberce, wstupuje w příměří od dánie listu do S. Wáclawa najprw příštieho s p. Oldřichem z Rosenberka, s wypowěděním dwaunedělním napřed, s tau wýminkau, aby s swými lidmi proto wždy Sirotkům, kteříž polem leží, ku pomoci býti mohl. Swědkowé: Jan Kosoř a Bohuslaw bratří z Malowic, Jan z Drahonic seděním w Nowosedlech, a Janek z Sedlce. Dat. na Wintmberce, *(sic)* 1434, pátek před letnicemi. (Orig. in archiv. Trebon.)

314.

1434, 25 Máje. Štěpan z Proseči wšecko dědictwí swé w Proseči (tit. Wltaw. dwůr poplužní ꝛc.) i jiné cožkoli má, wšecko odkazuje Anešce dceři swé nedílné. Swědčí p. Dětřich z Újezdce, Markwart z Wojslawic purkrabí w Hradci, Petr z Újezda, Wáclaw z Tučap, Jan řečený Klarek ze Mnichu, Jan ze Štítného a Jan Wojhák z Křečowic. D. 1434, úterý po S. Trojici. DD. XX, 5.

315.

1434, 24 Jun. Jan z Bubna a ze Ždanic bratru swému p. Petrowi z Konice, ty časy seděním na Račicích, poraučí a dáwá wšecko swé zboží po smrti swé, totiž hrad Ždanice s příslušenstwím. Swědčí slowútní panoše Jiřík z Mrdic a z Arklebowa, a Jindřich z Chlumu a z Dražejowic. D. na Ždanicích, den S. Jana křtitele 1434. (Orig. archiv. capit. Prag.)

316.

1434, 19 Jul. Jitka z Hořetic prodáwá tři lány dědiny swé poplužné swobodné w Hořeticích, kteráž leží pod hradištěm a s této strany k Záhoří, k tomu tři lauky někdy farářské řečené, a dwa rybníky najdolejšie u luk k Žiželicóm, a winnici s zahrádkú, i městiště kněžské tudíž w Hořeticích, za summu nejmenowanau, opatrnému Maříkowi z Petrspurka, měštěninu w Žatči. Swědčí p. Jenec z Janowic, seděním na Petrspurce, p. Albrecht z Kolowrat, seděním na Bezděkowě, purkmistr a radda města Žateckého, Sigmund z Želče, Jan z Blažima odjinud z Morawěwsi, Hrzek z Weletic a Jan syn její z Hořetic. D. 1434, w pondělí před sw. Máří Magdal. DD. XV, 306

317.

1434, 18 Aug. Jan Abatyše z Třebíze zboží swého w Třebízi, twrze, dworůw poplužních ꝛc., a we Kwílicích i w Studeněwsi dworůw kmetcích ꝛc. postupuje po swé smrti slowútným Sezemowi z Kobylník, Dominowi z Lukowa a Stanowi z Třebíze bratru swému, we 400 ℔ gr. ku prawému dědictwí. Swědčí p. Aleš z Dubé, seděním na Jenšteině, p. Jaroslaw z Žirotína, purkmistr a konšelé města Slaného, Aleš Hurt z Pozdně, Otík z Bysně a Henrich ze Zwoleněwsi. D. 1434, středu po Matky boží na nebesa wzetí. DD. XV, 311.

318.

1434. 23 Sept. Jaroslaw ze Skomelna, čině poslední swé rozkázaní, manželce swé Margretě Skomelno se wším dědictwím mowitým i nemowitým odkazuje a mocně dáwá, u přítomnosti p. Jindřicha z Kolowrat, seděním na Libšteině, a Kunše ze

Hliwojed, ke swědectwí přiwolaných. D. 1434, čtwrtek před S. Wáclawem. DD. XX, 42.

319.

1434, 23 Oct. Mstidruh z Adlaru dědiny swé, w Plotištích dwûr poplužní a w Slatině wes celau, postupuje Janowi Weselíkowi ze Chlumu we 300 ß Pr. ɔc. Swědčí p. Aleš z Risenburka zpráwce země králow. Česk., p. Menhart ze Hradce, p. Diwiš z Miletínka, purkrabě hradu Pražského a p. Hynek ze Chlumu. D. 1434, sobotu před Šimonem a Judau. DD. XXV. 28.

320.

1434, 24 Oct. Jan Bleh z Těšnice wstupuje w příměří s Oldřichem z Rosenberka do wypowězení (dwě neděle napřed). Oprawce Jan z Drahonic, seděním w Nowosedlech. D. na Bechyni, léta 1434, neděli před S. Šimonem. (Orig. Třebon.)

321.

1434, 4 Dec. Sigmund císař a král Český ɔc. poctiwému Mikuláši Ubaldinowi z Předbořic, kanowníku Pražskému a Wyšehradskému, list mocný dáwá, aby dědictwí swá a zboží w Čechách i jinde odkázati mohl, komuž bude chtíti. D. Posonii, 1434, sabbato in festo S. Barbarae, regnorum anno 48, 25, 15 et 2. DD. XV, 359.

322.

1434. Markéta z Wartenberka, jeptiška zákona S. Františka, wzdala Janowi Hostkowi kanowníku Boleslawskému dwoje kniehy, kteréž jest byla poručila Haškowi někdy synu Sigmundowu, a z nichž Jan Hostek Haška kwituje. D. 1434, s. d. (cc. 11 Oct.) (Acta consistor. Prag. Zitaviensia in orig. T. 6.)

323.

1435, 17 Jan. Jan Kršňák z Wysočan plat swûj dědičný 10 ß úroka wěčného w Nezabudicích, jejž má od Martina Stašowce w deskách zemských zapsaný, prodal Martinowi z Boskowic měštěnínu s Malé strany města Pražského. Swědčí pan Aleš z Wřeščowa, ty chwíle zpráwce země České, purkmistr a konšelé starého města Pražského, a Diwiš Bořek z Miletínka, ty chwíle hajtman a purkrabie hradu Pražského. D. 1435, pondělí na S. Antonia. DD. XXI. 39, 40.

324.

1435, 12 Mart. Oldřich Žestowec z Kropslagu dědictwí swé we Swětwi a w Kropslagu wzdáwá i postupuje dobrowolně přátelûm swým, Erasimowi z Michnic a Jankowi Žestowcowi (ze Swebohowic). Swědčí p. Oldřich z Rosenberka, Markwart z Bukšic, a Libuň z Dubé. D. na Krumlowě, 1435, sobotu den S. Řehoře. DD. XV, 211.

325.

1435, 20 Apr. Jan z Bezdědic, seděním na Lešanech blíž od Břežan, prodal 4 ß platu ročního na mlýně a 1 ß na twrzi na Lešanech, Waňkowi z Břežan. Zprawují s ním Ondřej z Petrowic, seděním w Lešanech, Janek z Minartic, Otík z Wesec seděním w Teletíně a Mraček seděním w Jilowém. D. na Konopišti, 1435, středu před S. Jiřím. DD. XXI, 84. 85.

326.

1435, 10 Aug. Janek z Křiwûs činí

mocného poručníka swého wšeho statku p. Albrechta z Bieškowic, pána swého. Swědčí Jaroš ze Chlumu, Hynek z Waldeka, seděním w Dolankách, a Pešek z Walowic, seděním w Jewiněwsi. D. 1435, den S. Wawřince. (Johannis Plana C. 9) DD. XXI, 107.

327.

1435, 10 Sept. Anna ze Hliwojed wěno swé, kteréž měla od nebožce Filippa (z Černína) muže swého, na dwoře we Wlencích, prodala za 25 ℔ Anešce dceři swé ze Wlenec a Haškowi z Jenče muži jejímu. Swědčí Mikeš Poledne z Lidic, té chwíle purkrabí na Karlšteině, Rús ze Hřešihlaw, Sigmund Bolochowec z Pušperka, Hospřid z Hostiwice a Bartošek z Drahonic. D. 1435, tu sobotu po Matce boží semenné. DD. LXI, 195.

328.

1435, 21 Sept. Kateřina ze Zhoře wěna swého 12 ℔, kteréž we Zhoři dskami zemskými zapsané má, dáwá poctiwým Matějowi a Petrowi ze Zhoře synům swým, s kterýmiž chlebila po otci po jich, a to dání slibuje do desk zemských zapsati dáti. Swědčí panoše Bušek z Dědic, Jan z Lažanek, Beneš z Božetína a Petr z Prudic. D. 1435, tu středu před S. Wáclawem. DD. XV, 127. (Zhoř ta u Wožice, w Bechynsku.)

329.

1435, 14 Oct. Mistr Arnušt z Metelska swědčí panně Katruši ze Žďáru, (dceře nebožt. p. Puoty ze Žďáru a sestře Wilémowě,) o položení jistých polí, potoku, luk a lesu kostela Žďárského, na blízku wesnic Lúňawy, Wrtěšic ꝛc. D. 1435 fer. VI die S. Calixti. (Acta consistor. Prag. Zitaviens. ab anno 1434 sq. lit. K. 4. Žďár ten w Plzensku, mezi Nepomuky a Spál. Poříčím.)

330.

1435, 9 Nov. Swojše ze Šwamberka, odjinud z Múčkowa, 4 ℔ platu ročního w Lučici prodal urozenému panoši Drslawowi z Chudenic, řečenému Črnín, za 40 ℔. Swědčí p. Jan z Wilhartic, seděním na Heršteině, p. Jan ze Šwamberka (bratr Swojšůw), p. Zdeněk Kolwin z Ronšperka, p. Jan z Uněwic, Bohuslaw ze Chlumu, Swatobor z Příkřice, seděním w Chocomyšli. D. 1435, seděním před přenesením S. Lidmily. DD. XXI, 117. 118.

331.

1435, 26 Nov. Kněz Bedřich ze Strážnice s obcí Táborskau, (s malým hradem Přibenickým, s Kolínem, s Paběnici ꝛc.) wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka a s městem Budějowici, až do wypowěděni jeho předběžného. D. na Táboře, 1435, sobotu po S. Kateřině. (Orig. perg. in archiv. Trebon.)

332.

1436, 1 Jan. Jan Kosoř, Petr a Bohuslaw bratří z Malowic, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka a s Budějowici od dání listu až do roka. Oprawci: Jan z Drahonic a Hruoza z Chelčic. D. 1436, ten den na nowé léto. (Orig. in archiv. Trebon.)

333.

1436, 16 Jan. Ofka z Měcholup w dluhu

150 ſſ panoši Jindřichowi z Wranieho zastawila dwůr swůj poplužní w Měcholupích a 9 ſſ platu ročního w Hořowicích, a wšak až po smrti swé. Swědčí pp. Aleš ze Šternberka a z Holic, Petr Kapún ze Smiřic, Zachař z Řepnic, Jan z Dúpowa a Přech z Trnowa. D. 1436, pondělí před stol. Petra. DD. XXI, 82. 83.

334.

1436, 27 Febr. Johánek z Koloděj wšecken statek swůj mowitý i nemowitý po smrti swé zapisuje Alšowi z Koloděj strýci swému. Swědčí p. Petr z Michalowic, seděním na Túšeni, Jan z Dubče, Matěj odtudž, Janek z Pitkowic, Milota ze Hrušowa, Gerunk z Lomu, seděním w Suchdole a Habart z Hartenberka, seděním na Chwalách. D. 1436, pondělí po prwní neděli w puostě. DD. XV, 80.

335.

1436, 15 Mart. Ctibor ze Kbela manželce swé Johance z Nelechowa, a jménem jejím Mikulášowi Pšorna z Bečwař menších a Janowi Tiský *(sic)* z Dobré panošem, zapisuje 300 ſſ wěna na dědinách swých we Kbele. Rukojmě zaň jsau Aleš Kráwa z Jedlčan, Ondřej Ruože z Chotiše, Wacek ze Hranic a Dobran z Lešan, seděním na Šwabinowě. D. w Kúřímě, 1436, ten den na středopostí. DD. XXI, 57. 58.

336.

1436, 21 Apr. Laurin z Třebenic a z Osečan, Jindřich Sysel z Nitkowic a z Železdic, Otík Stoš z Branic, Jan Buben z Bubna a Petr řečený Lizek ze Chwaličowa, služebníci a auředníci nebožtíka pp. Waňka i Jana z Bubna a ze Ždanic, wyznáwají a swědčí, že tito páni jejich swé zboží wšecko poručiwše po smrti swé bratru swému p. Petrowi z Konice, jim přikázali, aby jeho i hradu Ždanic nikomu jinému nesstupowali, než p. Petrowi; což že oni tak učinili. D. na Ždanicích, sobotu před S. Jiřím 1436. (Orig. archiv. capit. Prag.)

337.

1436, 4 Jun. Hynek, Jindřich a Beneš bratří Berkowé z Dubé, na Honšteině, Molsteině a Widensteině. (Orig. Dresd.)

338.

1436, 20 Jun. Burian a Jan bratří z Gutšteina, seděním na Rabšteině a Gutšteině, wstupují w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka, od dánie listu až do S. Bartoloměje, podlé rozkazu císařowa. Rukojmě za ně: Prokop z Kolowrat, Dětřich z Femnšteina, Petr z Wacowic, Jan Cukr z Tamfeldu, Mikuláš z Kručína, Jan Húgwic z Radešowa a Zbyněk z Luk. Dán 1436, středu po S. Witě. (Orig. pergam. in archiv. Trebon.)

339.

1436, 3 Sept. Zbyněk Dúbrawka z Dúbrawice prodáwá práwo wěnné manželky swé Elšky z Cimburka na zboží Kwasickém rytíři Janowi Kuželowi z Žerawic, odjinud z Kwasic. Rukojmě: Jiřík ze Šternberka a z Lukowa, Jan z Cornštaina a z Bietowa, Heník z Walštýna a Židlochowic, Zdeněk z Walštýna a z Sádku, Pawel z Sowince a Jošt Hecht z Rosic D. w Brně 1436, pondělí po S. Jiljí. (Z archiv. Třebon.)

340.

1436, 10 Sept. Waněk Kawalec z Lipoltic, seděním na Žumberce, zapisuje 3000 ſſ na zboží swém na Přestawlcích (twrzi ɔc.), w Košičkách, w Karanici, w Chuděřicích, w Staré wodě a w Písku, Jiříkowi a Karlowi bratřím z Púchobrad. Swědčí Diwiš z Miletínka, Matěj Holec z Nemošic, Bohuněk z Košic, Tristram z Barchowa, Epik z Krucmburka, Aleš z Bietowan, Jindřich Kroměšín z Březowic, Jan mladší z Lukawice a Mikeš z Raškowic. D. na Žumberce, 1436, pondělí po narození matky boží. DD. XX, 57—8.

341.

1436, 9 Oct. Ožanka, bydlející w špitále u sw. Kříže w starém městě Pražském, činí swé poslední pořízení, mezi jiným o roční plat swůj, kteréhož má 20 ſſ na Opočnu a 14 ſſ ročně na Myškowicích podlé Suchdola zapsaných. Swědčí Waněk Rak richtář, Pešík od stříbrné hwězdy a Mařík sedlař, konšelé staroměstští. D. 1436, úterý den S. Dionysia. DD. XV, 72.

342.

1436, 16 Oct. Námluwa mezi císařem Sigmundem a knězem Bedřichem ze Strážnice o město Kolín, aby císař jemu na Kolíně zapsal tři tisíce kop gr. i na weskách knězských k němu příslušejících; a wýplata, stalaliby se kdy od krále, aby rok předběžně dána byla wěděti ɔc. Umluwci byli Oldřich z Rosenberka a Přibík z Klenowého, w Třeboni léta 1436, den S. Hawla. (Orig. in archiv. Trebon.)

343.

1436, 7 Nov. Ad praepositaram ecclesiae collegiatae S. Petri in Mielniko et canonicatum in ecclesia Pragensi eidem annexum, per mortem praepositi Sigismundi vacantem, praesentatus fuit ab imperatore Sigismundo Wilhelmus natus D. Johannis de Risenberg alias de Švihow, promotusque demum anno 1436, die VII Novembris. (Acta consistor. U. XIV. in archiv. capit. Prag.) (Frater Wilhelmi erat D. Wilhelmus junior de Rabie, ann. 1454.)

344.

1436, 23 Nov. Sigmund císař a král Český ɔc. nápad swůj králowský po smrti Dětřichowě řečeného Wácha, ke wsi Lhotice řečené (we Wltawsku) a k jednomu lánu w Pasece, dáwá slowútnému Zdeňkowi z Lukawce a jeho dědicům. D. w Praze, 1436, w pátek den S. Klimenta, králowstwí let 50, 27, 17 a 4. DD. XV, 169.

345.

1436, 10 Dec. Jakúbek a Jan z Wřesowic zawazují se smluwau, s pány Albrechtem, Hanušem a Tymem z Koldic a z Bieliny učiněnau, sstaupiti jim hradu Bieliny i města s příslušenstwím na den S. Jiří najprw příštieho, a to sice p. Zbyňkowi z Hasenburka a Janowi ze Smiřic k jich ruce. Rukojmě za ně jsau Albrecht z Běškowic, Wáclaw Carda z Petrowic, Jan z Egerberka, seděním w Pětipsech, Smil ze Wchynic, seděním na Oparně, Wilém z Konic, seděním na Kamýce, Gerunk z Sulewic, seděním na Milešowě, Waněk z Sulewic, seděním na Ostrém, Petr Wrš ze Sádlna, seděním na Mašťowě, Waněk z Sulewic, seděním w Měrunicích, Fremut z Krásného dwora, Chotek

ɔjnína a Smil z Kostelce. D. 1436, ındělí po S. Mikuláši. (Libr. IV con- . lit. O. 1. in curia Prag.)

346.

ı36, 18 Dec. Sigmundus imperator ıtem Prachaticensem inter civitates s, „ad mensam, proprietatem et ca- m regalem Boemiae de jure spectan- scribit et recenseri vult, privilegia generaliter confirmans. D. Pragae, ı, 18 Dec. anno regnorum 50, 27, t 4. (Lib mem. Prachatic. fol. 97.) ıřed dáním tohoto majestátu přijewše rachatic, ód císaře poslaní, Matiáš ze měan hofrichtéř král. s písařem ko- ıím, tam 1436 den S. Alžběty obojí u sadili, t. j. 12 konšelůw a 10 obec- přidaných.

347.

ı37, 30 Jan. Sigmund císař a král ý ɔc. wšecko práwo swé ke dworu nowicích, po smrti Kačky z Šanowic, ɛelky Ješkowy odtudž, naň jakožto ıále Českého spadlé, dáwá Pešowi edlčan. D. w Praze, 1437, w středu hromnicemi, králowstwí let 50, 27, ı 4. DD. XV, 128. (Peše ten s Tábor- ıi činiti měl.)

348.

ı37, 30 Jan. Císař Sigmund zapisuje u Táborskému, jménem zástawy, zboží era Lúněwského a les Dobronický, 2400 kopách gr. Pražských, pojímaje ı i některé wsi služebníkům Tábor- h zapsané, a sto kop ročního platu ýtonu králowském pod Wyšehradem dskalí; wýplata králům wolna, rok ed wěděti ji dadaucím. D. w Praze, 1437, středu před hromnicemi, let králowstwí 50, 27, 17, a 4, pod pečetí císařskau a měst Pražských na swědectwí. Ref. Při- bík de Klenow. (Copia in arch. Trebon.)

349.

1437, 15 Mart. Sigmund císař a král Český ɔc. richtářstwie w Kamýku blíž Wltawy, s řekú, se clem i se wšemi pří- slušnostmi a práwy, jenž od staradáwna příslušelo ku komoře králowské, dáwá Maříkowi z Kamýku za služby, jimiž léta předešlá na hradě Karlšteině stále se jeho přídržel a ještě přídržeti má. D. w Praze, 1437, w pátek po S. Řehoři, králowstwí let 50, 27, 17 a 4. DD. XV, 167.

350.

1437, 21 Mart. Sigmund císař a král Český ɔc. wšecko práwo swé králowské k 10 ſſ platu ročního w Obcowě, po smrti Zdeňka někdy ze Stezowa a Wáclawa z Křišowa naň spadlé, dáwá Janowi řeče- nému Šafář z Hory Kutny za služby ně- kdy králi Wáclawowi i nyní jemu proká- zané. D. bez místa, 1437, den sw. Be- nedikta, králowstwí let 50, 27, 17 a 4. DD. XV, 146.

351.

1437, 2 Máje. Waněk Kawalec z Li- poltic, seděním na Žumberce, prodáwá zboží swé, Přestawlky (twrz s dworem po- plužním ɔc.) w Košičkách dwůr, w Staré wodě, wšecko, což měl od nebožtíka Unky z Přestawlk sobě zapsáno, Jiříkowi a Kar- lowi bratřím z Púchobrad za 550 ſſ. Zpra- wují s ním Epík z Krucumburka, Bohuněk z Lepiowic, Mikuláš ze Swojšic, Jan Ho- ryna z Nabočan, Mikeš z Raškowic a Hy-

nek z Lipowce. Wležení do Chrudímě. D. 1437, den sw. Sigmunda. DD. XX, 59.

352.

1437, 6 Máje. In castro Kostomlat, alias Mydlowar, (prov. Nimburg.) Johannes et Erhardus fratres dicti Puška de Kunstat et de Kostomlat cum liberis decesserunt; imperator Sigismundus devolutionem hanc dedit D. Nicolao de Hasenburg et de Kosti, supremo judici terrae, domina Elisabet de Wesele, Johannis Puška praedicti vidua, dotalitium inibi tabulis terrae sibi praescriptum reclamante. D. 1437, fer. II ante Stanislai. DD. XXIII, 30.

353.

1437, 25 Máje. Sigismundus imperator mandat beneficiariis curiae, ut literas Suae Majestatis de castro Řepin (dd. 1426, fer. IV ante Simonis et Judae) Heinrico Hřan de Harasowa, nato olim Dobešii Hřan, intabulent. Act. 1437, sabbato quatuor temporum pentecostes. DD. XXV, 228. 229.

354.

1437, 27 Máje. Bonuše z Rozhowic (panna) Litkowi z Janowic a dětem jeho i Dorotě dceři Čenkowě z Rozhowic zapisuje po swé smrti 700 ſſ na dědinách swých w Rozhowicích, Ostřešenech, Wlčnowě, Mezilesicích a Srdowě (w Chrudimsku). D. 1437, fer. II post trinitatis. (Viridi major. A. 20.)

Roku 1447, stal se zwod Anně a Kateřině dcerám Litkowým z Janowic, jenž roku 1448 matce swé Machně a Wilímowi z Držala dědiny ty (kromě Srdowa) we 400 ſſ zapsaly, r. 1450 dědiny w Srdowě za 70 ſſ Witkowi z Zálabie prodaly. DD. XXI, 43. 44.

355.

1437, 27 Máje. Hynek Krušina z Lichtenburka dědiny swé w Meziřiečí prodal Mikšowi Hložkowi z Bolehošče za 50 ſſ. D. 1437, fer. II post trinitatis. DD. XXI, 63.

356.

1437, 28 Máje. Jan z Tuchořic manželce swé Marketě wěnuje 80 ſſ na platu swém a dědinách swých w Syrowicích a w Tuchořicích. D. 1437, fer. III ante corporis Christi. (IV° Matthiae, D. 19.) DD. XXI, 49.

357.

1437, 28 Máje. Jan ze Křtěnowic dědiny swé w Jiříně za 24 ſſ prodal Jakubowi z Benešowa a Hawlowi ze Semtína bratřím nedílným; zprawuje s ním Bohuněk ze Sledowic. D. 1437, fer. III post trinitatis. (IV° Matthiae, D. 5.) DD. XXI, 24.

358.

1437, 3 Jun. Jan z Heršteina Rackowi a Přibramowi z Račína w 300 ſſ postaupil práwo swé na Wlkošow twrz a wes ɔc. D. 1437, fer. II post Marcelli. DD. XXI, 53.

359.

1437, 3 Jun. Janek z Medonos dědiny swé a bratra swého w Medonosích wes ɔc. prodal Wáclawowi z Oslowic za 250 ſſ. Zprawce s ním Beneš ze Mnichowa. D. 1437, fer. II post Corporis Christi. (IV° Matthiae, G. 21.) DD. XXI, 33.

360.

1437, 3 Jun. Umluwa mezi p. Oldřichem z Rosenberka s jedné a mezi kně-

zem Bedřichem a Táborskými s druhé strany, skrze p. Hanuše z Kolowrat, seděním na Žebráce, a p. Přibíka z Klenowého stalá, o wěčný mír a pokoj mezi nimi, a o pominutí wšech zášti; načež ještě hlawní listowé wydáni býti mají. D. w Praze, 1437, pondělí po božím těle. (Orig. in arch. Trebon.)

361.

1437, 5 Jun. Chwal Berka de Dubé et de Kuříchwod hereditates suas in Milčanech (munitionem ɔc.), in Holanech (oppidum ɔc.) et Hostikowicich vendidit Sigismundo de Wartemberg pro 300 ſſ. D. 1437, fer. IV post corporis Christi. DD. XX, 78—9.

362.

1437, 6 Jun. Sigismundus imperator devolutionem regalem in Chocni, a rege olim Wenceslao datam Potae de Častolowic (1417), qui jure nondum ad plenum deducto mortuus est, nunc orphanis ejusdem Potae omnibus in solidum confert, quorum orphanorum suprema poručnice est Anna princeps de Oswětin. D. 1437, fer. V post Erasmi. DD. XV, 35.

363.

1437, 13 Jun. Bedřich z Miletic dědiny swé we Wskuřích prodal Wanièkowi ze Wskur za 20 ſſ. D. 1437, fer. V ante Viti. (IV° Matthiae, G. 13.) DD. XXI, 65.

364.

1437, 14 Jun. Wichna z Milewic wdowa po Sigmundowi zapisuje 60 ſſ Stranišowi a Janowi řečenému Duras z Kněžiček, synům swým, po smrti swé na wěnu swém w Milewicích (dworu poplužním ɔc.) D. 1437, fer. VI ante Viti. Zwod stal se r. 1450. Roku 1450, kaupil ty dědiny Lwík z Třebničewsi. DD. XXI, 62.

365.

1437, 18 Jun. Zdeněk mladší z Kopidlna na list hlawní, kterýž má od Petra z Roztok, odjinud z Drahobuze, na 100 ſſ gr. wěnné zástawy, dáwá swau dobrau wůli Mstidruhowi z Adlar panoši. Swědčí p. Hynek z Červeného hory, Petr z Roztok odjinud z Drahobuze, a Kerunk z Lomnic seděním w Suchdole. D. w Praze, 1437, úterý po S. Wítu. (Orig. arch. capit. Prag.)

366.

1437, 20 Jun. In oppido Dašice Kalhota de Barchowa decessit; cujus munitio, oppidum cum omnibus villis ɔc. anno 1437, fer. V ante Johannis baptistae in Chrudim proclamata, defendente Tristramo de Dašic, fratre germano praedicti Kalhotae. DD. XV, 359.

367.

1437, 25 Jun. Pešík z Blahotic Haškowi z Bysně prodal za 124 ſſ dědiny swé w Kralowicích (twrz, dwůr poplužní ɔc.) (Měli w Kralowicích také dědiny swé Jaroslaw z Chlumčan a jeptišky „někaké"). D. 1437, fer. III post Johannis baptistae. (IV° Matthiae, G. 21.) DD. XXI, 48.

368.

1437, 3 Jul. Hrad Krakowec a jeho příslušenstwí, (wsi Krakow, Wšesulow, Šípy, Růsinow, Skupa, Zhoř, Slabce, Modřejowice, Swinařow, Kuzowa, a w Nowosedlech i Chlistowě, což k tomu přísluší,) někdy od Jiry z Roztok a Petra syna jeho

kaupil byl p. Jindřich Lefl z Lažan, po němž na syna jeho Jana Bechyňka z Lažan a z Bechyně spadl; tento pak roku 1437, (fer. IV ante Procopii) prodal jej za 2500 ſſ Janowi Blehowi z Těšnice; zprawují s ním Mikuláš z Landsteina a z Borotína, Oldřich z Podolé a Petr Majnuš z Březnice. Posel na to od krále Karel z Wlašimě. DD. LXI, 265. 266.

369.

1437, 4 Jul. Kněz Bedřich ze Strážnice s obcí Táborskau zapisují se k dokonalému míru s pány Rožemberskými na wěky, sstúpiwše jim obau hradů Přibenic i s městečkem, jichžto zdi a wěže páni Rožemberští podlé umluw obořili, aniž kdy wíce wystawiti mají. D. na Hradišti, léta 1437, den S. Prokopa. (Orig. perg. in archiv. Trebon.)

370.

1437, 20 Jul. Jan z Hořetic dědiny swé w Semči po matce za 40 ſſ prodal Smilowi z Kostelce. D. 1437, sabbato ante Mariae Magdalenae. (IV° Matthiae, H. 1.) DD. XXI, 32.

371.

1437, 7 Aug. Wáclaw ze Swatéhopole w dluhu 600 ſſ Mikulášowi, Peškowi a Bohšowi bratřím z Komárowa a Přibíkowi ze Skorotína zawadil dědiny swé w Pořiečí, Strhařích, Hořihledech, Lipnici, Zálužici, Bielčicích a Hlinici, (což tu má.) D. 1437, fer. IV ante Laurentii. Zwod stal se r. 1442, fer. II post Francisci. (Viridi obl. majorum, B. 6.) DD. XXI, 71.

372.

1437, 26 Aug. Jindřich, Hynek a Mikuláš bratří z Dubé a z Hohenšteina, dědiny swé manské w Trmicích, jež měli od Albrechta z Koldic we dskách dworských, prodali Hanušowi Manstorfowi z Krupky. D. 1437, fer. II post Bartholomaei. DD. LXI, 268.

373.

1437, 5 Sept. Sigmund císař a král Český oc., wšecko swé práwo nápadní we Swojkowě k 1 člowěku, w Lažanech ke 4 člowěkóm, w Nudwojewicích ke 4, we Wyskři ke 4 a w Dalemiřicích ke 2 člowěkoma, po smrti někdy Otíkowě z Labúně a Jitky manželky jeho naň jakožto na krále Českého připadlé, dáwá slowútnému Petrowi Tistowi z Albrechtic a dědicům jeho za služby. D. w Praze, 1437, čtwrtek po S. Jiljí, králowstwí let 51, 27, 18 a 5. DD. XV, 87.

374.

1437, 12 Sept. Chwal z Otic jedno sedliště w Oticích, nápadem po otci Rackowi naň spadlé, propauští a postupuje Jankowi a Wackowi i jich budaucím; a Ješek z Otic, strýc jeho, slibuje s ním a zaň také. D. 1437, čtwrtek před sw. Křížem. DD. XV, 168.

375.

1437, 3 Oct. Markéta z Ostrowa, dcera nebožtíka Michalkowa, dědiny swé we Skomelně dwůr poplužní s platy, a w Újezdci což tu má, za 125 ſſ gr. prodáwá Ondřejowi Čapkowi ze Solowa i Markétě manželce jeho; zpráwce za ni Přech ze Seče a Jan z Měňan. D. 1437, fer. V post Remigii. (IV° Matthiae N. 10.) DD. XXI, 7.

376.

1437, 7 Oct. Jan Kosoř z Malowic dědiny swé, jež měl po Kunatowi a Čáslawowi, bratřích z Winterberka a ze Sulewic, totiž Onšowice, Wuorawy a Wýškowice wsi celé, za 150 ſſ prodal Přibíkowi a Janowi bratřím Kocům z Dobrše. Zprawují s ním Hynek a Mikuláš bratří ze Sudomiře. D. 1437, fer. II post Francisci. (IV⁰ Matthiae, O. 5. „concernit Wenceslaum Kocz.“) DD. XXI, 17.

377.

1437, 8 Oct. Urozený neboh Jan Roháč z Dubé paní Elišce swé manželce a dceři p. Jana z Kolowrat, sedèním na Kornhause, wènowal byl 250 ſſ česk. D. 1437, fer. III ante Dionysii. (Libr. IV contract. in curia Prag.)

378.

1437, 9 Oct. Bohuslaw de Nemyšl, impetrans in villa Dèdicich (tit. Wltaviensi) post mortem Marci de Dèdic, a Sigismundo imperatore. Act. 1437, fer. IV post Francisci. DD. XV, 168.

379.

1437, 21 Oct. Sigismundus imperator Ulrico de Rosenberg favet, ut pro reaedificando et emendando castro Klingenberg 2000 ſſ gr. Prag. impendere et summae pignoris imputare possit. D. Pragae, die XI millium virginum, regnorum anno 51, 27, 17 et 5. (Orig. archiv. Worlik.)

380.

1437, 28 Oct. Hynek Krušina z Lichtenburka a z Kumburka manželce swé Anně z Hasenburka připsal 200 ſſ k wènu předešlému, na dědinách swých manských w Hostinném (twrzi a městě ɔc.) Hermanseif, Lauterwasser a Prosečné, wsích celých, a Arnstorfě, což tu má. D. 1437, feria II die Simonis et Judae. DD. LXI. 274.

381.

1437, 31 Oct. Sigmund císař a král Český ɔc. wšecko práwo králowské ku 500 ſſ wèna na Rané, Wojtěchowè, Pokřikowě, Kladné, Miřetínè a na Perarci, od někdy p. Arnošta Flasky (z Pardubic) paní Elšce z Hradce manželce jeho zapsaným, a nyní po smrti její na krále spadlým, dáwá i zapisuje urozenému Menhartowi ze Hradce za služby jeho. D. w Praze, 1437, u vigilii Wšech Swatých, králowstwí let 51, 28, 18 a 5. DD. XV, 361.

382.

1437, 6 Nov. Johannes dictus Kolda de Žampach, baccalaureus artium liberalium, impetrat a Sigismundo imperatore census in villa Lowčic (prop. Bydžow) post Petram virginem de Řičan. D. 1437, fer. IV post Omnium Sanctorum.

Idem nobilis super praedictos census Martinum filium Iwanonis de Žampachu et de Hronow et Johannem filium Kokomeni de ibidem suscipit in unionem. D. 1439, fer. VI ante Bartholomaei.

Idem cedit de eodem censu Martino de Žampachu et de Wranowa *(sic)* plene et in toto. D. 1454. fer. III ante pascha. DD. XV, 39.

383.

1437, 13 Nov. In villa Pnètluciech Margaretha alias Maruše, relicta Buškonis de Žirotin, Nicolaus de Waldek (Zelený

Zajiec dictus) et Wilhelmus filius ipsius decesserunt. Jus dotale Maruše devolutum ad imperatorem. D. 1437, fer. IV post Martini. DD. XV, 152.

384.

1437, 18 Nov. Sigmund císař a král Český ɔc. práwo swé králowské, po smrti Kateřiny manželky někdy Wojtěchowy z Buřenic naň spadlé, na wsech na Opatowicích a Buřenicích, a na dwau lánech w Mezilesí, dáwá statečnému Mikuláši Sokolowi z Lamberka. D. w Telči, 1437, w pondělí před sw. Alžbětau, králowstwí let 51, 28, 18 a 5. DD. XV, 174.

Item týž císař a král, témuž Mikulášowi Sokolowi z Lamberka dáwá nápad swůj králowský we wsi w Březowé po smrti Bernharta Grubera od hory Kutny. D. w Telči, jako nahoře. DD. XV, 270.

385.

1437, 6 Dec. Alberti ducis Austriae et march. Moraviae list mocný pro D. Prockone de Kunstat alias de Opatowic. D. Znoymae, 1437, fer. VI die S. Nicolai. Arch. Olešnic.

386.

1437, 21 Dec. Jan ze Skály prodal dědiny swé w Milkowicích Matějowi z Mikowic za 130 ſſ. D. 1437, sabbato quat. temporum adventus. (V° Matthiae, C. 14.) DD. XXI, 23.

387.

1437. Bořita Sekerka de Sedčic, suo et fratrum suorum Buškonis et Henrici nomine, defendit census in Žaboklíky post presbyterum quendam proclamatos, anno 1437. DD. XV, 313.

388.

1438, 25 Jan. Wáclaw Litera z Nosákowa sestru swau wlastní nedílnau Dorotu činí poručnicí statku swého i dětí swých (w Nosákowě tit. Bechin. dworu poplužního, a w Tomicích $\frac{1}{2}$ lánu). Swědčí p. Beneš z Dubé, seděním na Kozlí, Welem ze Skřišowa, Jan z Blánice a Mikuláš z Libošowic. D. 1438, den S. Petra *(sic)* na wieru obrácenie. DD. XX, 1.

389.

1438, 1 Mart. Bužek Harracheř z Rowného prodáwá dwůr swůj Malotín opatrnému Waňkowi Kmoškowi. Swědkowé panoše: Jan z Mezipotočie, Mikuláš z Němče, Jan Ktil z Welenow. D. 1438, sobotu po S. Matěji. (Z arch. Třebon.)

390.

1438, 8 Mart. Jan ze Stradowa Alšowi z Bytowan, Benešowi z Kříwého a Janowi synu Blehowu z Lipky w 600 ſſ zawadil dědiny swé Stradow hrad, we Drahoticích dwůr poplužní a plat, w Trojewicích též i s podacím, w Přestawlcích a Zájezdci což tu má, w Nasewrcích wes celau s podacím, w Jaworném, Ochozi, Obořici, Peklech a Wysonínĕ, což tu má. D. 1438, sabbato quatuor temporum quadragesimae. (Viridi majorum oblig.) DD. XXI. 54. Zwod stal se r. 1444. (ibidem.)

Prodáno to wše r. 1444 Janowi Slonowi ze Seslawec za 400 ſſ (ibid.).

391.

1438, 11 Máje. Aleš z Bukowa paní Katruši z Otěšína w dluhu 17 ſſ zastawuje a sstupuje 2 ſſ platu bez panstwí na swých usedlých a swobodných lidech w Bielen-

cích, na Bechowi a Šumburkowi, až do wýplaty; kdyby jeho newyplatil do smrti, má jí zůstati k dědictwí i s plným panstwím po jeho smrti. Swědčí p. Burian z Gutšteina, seděním na Rabšteině, Jetřich z Frumšteina, Jan mladší z Gutšteina a Petr z Wacowic. D. 1438, dominica post Stanislai. DD. XX, 63.

392.

1438. Hynce Ptaček z Pirkšteina a z Rataj, Aleš ze Šternberka a z Holic, Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, Petr ze Zwieřetic, a města Mělník, Hradec nad Labem, Chrudím, Nimburk, Mýto, Jaroměř, Dwuor, Polička a Trutnow ꝛc. wstupují w příměří s hrabětem Cilským (Ortemberským a Segorským ꝛc.) s p. Menhartem z Hradce najwyšším purkrabí Pražským, p. Wilémem Zajiecem z Hasenburka, p. Hanušem z Kolowrat a s Pražany, i se wší jejich stranau, (od dánie listu), až do S. Jana křtitele najprw příštieho (1439), pod základem šesti tisíců kop ꝛc. ꝛc. (S. d.) Cop. in arch. Trebon.

393.

1439, 24 Febr. Petr Břekowec z Ostromeče, seděním na Koziem Chřbetě, přistupuje wedle Táborských a kněze Bedřicha k tomu příměří, které tito s p. Oldřichem z Rosenberka učinili od dánie listu až do S. Jiří najprw příštieho. D. die Matthiae, anno ꝛc. XXXIX. (Orig. in arch. Trebon.)

394.

1439, 5 Mart. Oldřich z Rosenberka wstupuje w příměří s knězem Bedřichem ze Strážnice a s Táborskými, od dánie listu až do S. Jiří najprw příštieho, přijímaje k sobě do téhož příměří Bechynské, pány z Hradce, p. Michalce ze Strakonic, Pražany a České Budějowice, p. Janka z Chotěmic, Tomáše z Chotěmic, Arnošta z Leskowce, Jana z Pacowa Malowce, Mikuláše z Hořic, Jana Popela z Lobkowic, Rinarta od Dubu, Alše z Sobětic a Mikuláše z Krchleb; a w tom času aby kněz Bedřich ani Táboři do Rakús na škodu newtrhowali. Základ 6000 ſſ gr. Pr. Rukojmě za p. Oldřicha: Matěj z Wětřnie, purkrabie na Krumlowě, Brus z Zahrádky, hejtman na Třeboni, Litwin z Nemyšle, purkrabie na Chúsníku, Zachař z Nemyšle, purkrabie na Welešíně, Jan z Kozieho a Waněk Piešek z Radenína. Oprawce: p. Petr z Chlumce. D. 1439, čtwrtek po přenešení S. Wáclawa. (Kopie w arch. Třebon.)

395.

1439, 19 Mart. Jindřich ze Strašnic Mikulášowi Stuksowi ze Strašnic prodaw k wýplatě lidi we Strašnicích, jménem Procha a Jiru, a polowici, kterauž měl na Wackowé i na těch dědinách, tak aby ti lidé jeho byli, jestližeby jemu dwě neděli po Sw. Martině 6 ſſ nedal, slibuje prodej ten jemu do desk wložiti. Swědčí panoše Wáclaw Slowanský, richtář z Maletína, a Waněk ze Strašnic. D. 1439, čtwrtek před S. Benediktem. DD. XX, 24.

396.

1439, 23 Mart. „Ulricus dei gratia Ciliae, Ortemburgae, Zagoriaeque comes ꝛc. regni Bohemiae capitaneus supremus, Alberto de Koldic judici et ceteris benefi-

ciariis tabularum curiae regalis notum facit, se auctoritate sui capitaneatus, imo verius regia, strenuo Henrico Kablencz de Jansdorf, purgravio de Gilnic olim dicto, dedisse pro servitiis suis curiam araturae cum suis pertinentiis in villa Wražkow sub monte Řip sitam, per mortem Wenceslai dicti Mrząk ad regem devolutam. Dat. Pragae, 1439, fer. II ante Annuntiationis S. Mariae. DD. XV. 408.

397.

1439, 23 Apr. Jan mladší z Ústie přiznáwá se wedlé Táborských ku příměří jejich s p. Oldřichem z Rosenberka od dánie listu až do S. Jana křtitele najprw příštieho učiněnému, podlé umluw we hlawním listu příměrném zapsaných. D. 1439, ten čtwrtek na S. Jiřie. (Orig. arch. Trebon.)

398.

1439, 10 Máje. Aleš z Bukowa paní Katruši z Otěšína w dluhu 20 ſſ postupuje lidí swých dědičných w Bielencích, což tu má, a w Bukowě, s panstwím i s platem, až do wybrání těch 20 ſſ; a kdyžby on dříwe toho wybrání umřel, má jí to wše k dědictwí zůstati. Swědčí p. Burian z Gutšteina seděním na Rabšteině, hauptman w kraji Plzeňském, p. Jetřich z Frumšteina a Petr z Wacowic. D. 1439, neděli po S. Stanislawu. DD. XX, 63.

399.

1439, 8 Jul. Táborští wstupují w příměří s p. Oldřichem Rosenberským, od dánie listu až do S. Hawla, pod základem 4 tisíc kop. Rukojmě: Jan mlazší z Ústie, Wáclaw z Tučap, Jan ze Skopytec, Jiřík z Drachowa, Jindřich Aksamit z Lideřowic, Bušek z Pořiečie. Oprawci: Jan Sudliçe z Běstwiny, hajtman Kolínský, a Brus ze Zahrádky, hajtman Třebonský. D. 1439, w středu po S. Prokopu. (Orig. in arch. Trebon.)

400.

1439, 29 Jul. Wáclaw Carda z Petrowic, seděním na Uštku, a Launští, wstupují w příměří s Fridrichem a Wilímem wéwodami Saskými (od dánie listu) až do S. Martina najprw příštieho, a potom do wypowězení jeho po panoši urozeném na hrad Mostský měsíc napřed, pod základem tisíc kop gr. Pr. Rukojmě za Cardu a za Launské: Záwiše z Jimlína, Rydgeř z Polencka, Sulek Knieže z Wlastislawi, Otík Šanowec z Šanowa a Jan Sestřenek ze Slawic. Oprawci: Krištofor z Lipna a Protiwec z Tuchowic; nejwyšší oprawce Jakub z Wřesowic. D. 1439, středu po S. Jakubě welikém. (Copia arch. Trebon.)

401.

1439, 10 Aug. Jan a Pešík bratří Čéčkowé z Pakomilic od bratra swého Jindřicha za díl dědický a bratrský hotowé peníze přijawše, jej kwitují. D. 1439, fer. II die Laurentii. (V° Matthiae, F. 29.) DD. XXI. 7.

402.

1439. In castro Pušperg Reinwaldus senior et Swojše filius suus (de Ustupenic) decesserunt; quorum bona, castrum Pušperg, oppidum Poleno et villas ɔc. rex Albertus in feudum contulit strenuo Martinkoni militi de Baworow (dd. 1439, 23 Aug.), defendente Hynkone de Ustu-

penic, patruo demortuorum et possessore bonorum proclamatorum. DD. XV, 130.

403.

1439, 20 Sept. Albrecht král Římský, Uherský a Český oc. wšecko práwo swé králowské po Anešce ze Šternberka, manželce někdy Sigmundowě z Děčína, naň spadlé, w čemžkoli ono záleží, dáwá urozeným Kašparowi Šlikowi z Holiče, kancléři swému nejwyššímu, a Haškowi z Walšteina, za služby jejich někdy Ciesařowě M^u pánu a otci jeho, a potom i jemu prokázané. D. w Peterwaradíně, 1439, tu neděli po S. Lampertu, králowstwí léta 2. DD. XV, 153.

404.

1439, 18 Nov. Jan ze Sekyřic pohnal Ottu z Trosk z 800 a Purkarta z Kněžic z 500 ℔ škody, a pro jich nestání zweden na dědiny jich, Chlumec twrz a městečko, wes starý Chlumec oc. auřadem r. 1439, a tu (fer. IV ante Elisabethae) syny swé Kunše, Jana, Záwiše a Diwiše k tomu práwu na spolek přijal; z nichžto r. 1454 Kuneš, Záwiše a Jan bratří na Chlumci panowali, r. 1455 ale Janowi z Bergowa a z Trosk práwa swého postaupili za 500 ℔. DD. XXI, 91. 92.

405.

1439, 27 Nov. Mikuláš Kněžeweský wšecko jmění swé, totiž dům w Praze w caletné ulici, twrz Žiřice, twrz Psáře, twrz Kněžewes, w Košířích dwory oc. s příslušenstwím, kšaftem odkazuje na žáky chudé, poručníky w tom čině panoše Wiléma z Talmberka odjinud z Jankowa, Beneše z Mokrowús a Waňka z Kněžmostu. Swědčí Jan z Tečiněwsi rytíř, a panoše Sigmund Manda z Kotenčic, Waněk Duršmid z Wesce, Augustin Skalka z Lažec a Jan z Krušowic. D. 1439, pátek před S. Ondřejem. DD. XXV, 229. 230.

406.

1439, 14 Dec. Jan Sekretář z Kostelce panu Oldřichowi z Rosenberka, jenž w této míře k sněmu do Prahy jeti má, plný gleit swůj na tři neděle pořád zběhlé až do 200 koní a osob dáwá. D. 1439, pondělí prwní po S. Lucii. (Orig. in arch. Treb.)

407.

1439, 24 Dec. Obec celá města Hradiště Tábor wstupuje w příměří s p. Oldřichem z Rosenberka, se wšemi pomocníky obapolnými, pod záwazky a wýminkami, od dánie listu až do úterý masopustního najprw příštieho. Rukojmě: Ondřej z Nemyšle, seděním w Radoníně, Jan z Welimowic, Jan Krása ze Skopytec, Wáclaw z Tučap, Petr ze Dworce a Markwart Rúbík ze Hlawatec. Oprawci: Jan Sudlice z Běstwiny, hejtman Kolínský, a Brus ze Zahrádky hejtman Třebonský. D. 1439, we čtwrtek den štědrý před narozením syna božieho. (Orig. in archiv. Trebon.)

408.

1439, 26 Dec. Jakub z Wřesowic, seděním na Žluticích, hajtman krajů Litoměřického a Žateckého, a wedle něho p. Hanuš z Koldic, seděním na Bielině, Jan syn jeho (z Wřesowic,) seděním na Chomútowě, p. Mikuláš z Lobkowic, seděním na Hasištěině, Jetřich z Kladna, seděním na Střekowě, oba landfridowé Žatecký a Litoměřický, města Litoměřice, Most, Ka-

daň, Ústie na Labi ꝛc. wstupují w příměří s p. Alšem ze Šternberka, seděním na Hrádku Křiwoklátě, a s bratřími p. Jaroslawem a p. Plichtau z Žirotína wedle něho, od neděle den S. Jana Evangel. až do dwú neděli. Rukojmě a jistci: p. Hanuš z Kolowrat, Jan z Šwihowa a z Rabí, a p. Zbyněk Zajiec z Hasenburka. D. 1439, w sobotu den S. Štěpána. (Orig. in arch. Trebon.)

409.

1440, 17 Jan. Oldřich z Rosenberka wstupuje w příměří s p. Janem Zajimačem z Kunstatu, seděním u S. Prokopa, od dánie listu až do tého dne po středopostí najprw příštieho. Oprawce: p. Aleš ze Šternberka. Swědkowé: Hanuš z Kolowrat, Jan ze Smiřic a Mikuláš Sokol z Lamberka. D. 1440, tu neděli den S. Antonia. (Forma orig. in arch. Trebon.)

410.

1440, 24 Jan. Pan Aleš ze Šternberka pojišťuje příměří dne 26 Dec. 1439 učiněné dále, od dánie listu až do téhodne. Jistci: p. Hynce z Pirkšteina, Petr ze Zwieřetic, a p. Jiří z Poděbrad. D. 1440, w neděli po S. Vincencii. (Orig. in arch. Treb.)

411.

1440, 31 Jan. Johannes et Nicolaus fratres indivisi de Gutstein emunt quasdam hereditates in Trpistech. D. 1440, dominico post Conversionis S. Pauli. DD. XXIII, 73.

412.

1440, 1 Febr. Wrata z Lomnice, držitelkyně zboží Košického, dáwá polúlanie háje swého w Kalku řečeného, s té strany od Rožďalowic, kostelu w Rožďalowicích do wěčnosti za swau duši. Swědčí p. Jan z Mochowa seděním w Rožďalowicích, Jaroš ze Chlumu, seděním w Tuchomi, Jan z Dúbrawan, Waněk z Žitowlic, Jan Liška z Šardic. D. léta 1440, ten den před matkú boží hromnic. (Acta Wencesl. de Krumlow in arch. capit. Prag.)

413.

1440, 13 Febr. Zdeněk z Nuzkowic Petrowi z Bydlína a manželce jeho Barboře ze Chrastu w dluhu 150 ſſ° zawadil děddiny swé w Nuzkowicích, w Dubu a w Řimowicích, což tu má. D. 1440, sabbato ante Invocavit. (Viridi major. obl. D. 12.) DD. XXI, 58.

414.

1440, 7 Apr. Menhart ze Hradce, nejwyšší purkrabie Pražský, gleituje p. Wáclawa ze Swojšína a Swojši ze Zahrádek, od dánie listu za dwě neděle až do sta koní, aby mohli přijeti k tomu roku se panem z Rosenberka do Strakonic neb na Helfenburk. D. na Bielkowě 1440, fer. V post Quasimodogeniti. (Orig. in archiv. Trebon.)

415.

1440, 14 Apr. Hašek z Waldšteina, nejwyšší ubrman, a Jan z Lomnice i Petr z Konice, ubrmané Morawské strany, a Jan z Pernšteina i Diwiš ze Chlumu a z Košmberka, ubrmané České strany, wypowídají konečný mír a pominutí wšech zášti mezi pány Morawskými, Pawlem biskupem Olomúckým, Janem z Cimburka a z Towačowa, hejtmanem markrabstwí Morawského, a jinými w zemi Morawské,

a mezi pány Českými, p. Hynci z Pirkšteina a z Polné, Pertoltem z Lipé, nejwyšším maršalkem králowstwí Českého, Jiříkem z Kunstatu a z Poděbrad, Bohuší z Postupic a z Litomyšle, Pardusem z Wratkowa a z Richemburka, knězem Bedřichem ze Strážnice, a městy Mýtem a Poličkau. Zwláště pak wypowídají: stawení holdů, propuštění wěznů; biskup Olomúcký má Pardusa i towaryše jeho propustiti z wězení i rukojmě jich, začěž mu Pardus Switaw postaupiti má; p. Heralt z Kunstatu aby proti Morawanům newálel, ale ku komu winu má, aby na p. Meinharda mocně přišel; p. Jan z Helfšteina aby wšecky holdy w zemi Morawské propustil a Brodu Uherského podkomořímu postaupil; totéž má Wilém Puklice učiniti a Přerowa podkomořímu postaupiti; winy p. Ptačka a p. Jana z Cimburka obapolně dáwané aby minuly pro zemské dobré; pan Pertolt z Lipé w některých kusích má oprawu dostati, jiných má práwem hledati, „když práwa pójdú“ ꝛc. ꝛc. D. w Mezeříečí, we čtwrtek den S. Tiburcí, léta 1440. (Copia authent. in arch. Trebon.)

416.

1440, 29 Apr. Alexander ze Stwolenek dědiny swé w Záluží prodal Mikulášowi z Tuhance za $224\frac{1}{2}$ ß. Zprawují s ním Petr Zalabský z Kasalic a Bohuněk z Klinšteina a z Winařec. D. 1440, fer. VI ante Philippi et Jacobi. (V° Matthiae, G. 29.) DD. XXI, 101.

417.

1440, 21 Oct. Kateřina wdowa po Břeňkowi z Frumšteina, zapisuje dceři swé Kateřině 100 ß na dědictwí swém wěnném w Hunčicích, se substitucí swých bratří Břeňka i Dětřicha z Frumšteina. D. 1440, fer. VI 11 mill. virginum. (Novo minorum oblig. M. 16.) DD. XXI, 64.

418.

1440, 11 Nov. Wáclaw z Pajreku 150 ß na dědinách swých manských Pajreku částce, Petrowicích a Düršteině wsích celých a we Lhotě zadní i prostřední, což tu má, zapsal Rackowi, synowi bratra swého Tomáše, a Janowi, Ojířowi, Břeňkowi i Ondřejowi, synům též bratra swého Jana. D. 1440, fer. VI die Martini.

Zwod stal se Janowi, Břenkowi a Ondřejowi bratřím roku 1446; Rackowi roku 1447. DD. LXI, 300.

419.

1441, 10 Máje. Jan z Hradce práwo swé k 1450 ß zápisným, na Lomnici otci jeho Janowi od krále někdy Sigmunda zapsaným, dobrau wolí postupuje p. Oldřichowi z Rosenberka. D. 1441, w středu po S. Stanisl. (Arch. Třebon.)

420.

1441, 11 Jul. Oldřich z Rosenberka, wstaupiw před tím s Táborskými w příměří, nyní zakazuje se obci Táborské, že příměří to i umluwy swé s nimi, tak jakž listowé hlawní swědčí, zachowáwati a plniti chce, a wšak bez aurazu těch pří, kteréž s nimi má. D. na Krumlowě, úterý před S. Marketau, 1441. (Koncept w arch. Třeb.)

421.

1441, 13 Jul. Táboršti slibují p. Oldřichowi z Rosenberka i synu jeho Jindřichowi, že w umluwách a příměří, kteréž

s nimi mají, bez přerušení státi chtějí, tak jakož hlawní listowé swědčí: „a wšak bez škody a úrazu našich při, kteréž se nám od p. Oldřicha w těch příměřích a umluwách staly". D. 1441, čtwrtek den S. Markéty. (Orig. arch. Trebon.)

422.

1442, 27 Jan. Dorota z Okoře, dcera někdy Mikuláše z Okoře (nejwyššího písaře roku 1414,) k dědinám swým manským we Swádowě přijímá na spolek Pawla řečeného Ebrswín, seděním w Nekmiři, a Stibora ze Zhudowic, místokomorníka králowstwí Českého. D. 1442, sabbato post Conversionis Pauli. DD. LXI, 306.

423.

1442, 7 Jun. Táborští dáwají Oldřichowi z Rosenberka (až do 200 osob) swůj gleit od dánie listu na dwě neděle, aby mohl přijeti do Strakonic, „a ty wěci zjednati, jakož pan Hynek Krušina ze Šwamberka mezi námi umluwil", a ty wěci zjednaje neb nezjednaje, bezpečně se wrátiti. D. 1442, w ochtáb božího těla. (Orig. archiv. Trebon.)

424.

1442, 14 Jul. Pan Oldřich z Rosenberka a Táborští byli o wšecky různice swé přišli mocně na p. Hynka Krušinu ze Šwamberka, hejtmana kraje Plzenského; ten o wětší díl těch zášti a win wýpowěd učinil léta 1442, w sobotu po S. Markrétě, o jiné jim rok we čtyřech neděléch do Nepomuka položiw, aby před ním obě strany stály. (Orig. in arch. Treb.)

Pak léta 1442, 16 Aug. (we čtwrtek po matky boží na nebe wzetí) dal p. Oldřich z Rosenberka swědectwí o tom pod pečetí, které kusy ještě pode při a které již rozsauzeny jsau mezi stranami. (Orig. in arch. Trebon.)

425.

1442, 27 Sept. Mikuláš Holý z Hořepníka, dědiny swé w Kladrubech prodal Držkowi z Bradačowa za 22 ſſ; zprawuje s ním Jan Těžký z Kojčína. D. 1442, fer. V ante Wenceslai. (V° Matthiae, N. 16.) DD. XXI, 52.

426.

1443, 25 Jan. Jan z Kostelce, seděním na Leštně, dědiny swé manské, Kostelec hrad a wes, Pecirady, Bukowany wsi celé, w Brodcích mlýn, w Poděhusích jednu náprawu, w Krhanicích což tu má, Wesce, Woděrady, Oleško a Krumlowice wsi celé, prodal za 1700 ſſ p. Kunšowi Rozkošowi z Dubé. Zprawují s ním Bohuněk Wrchota, seděním w Janowicích, a Swatomír z Březí, seděním w Netwořicích. D. 1443, 25 Jan. DD. LXI, 315. 16.

427.

1443, 8 Febr. Ofka, wdowa po Petrowi z Měcholup, zapisuje na dědinách swých wěnných w Měcholupech 100 ſſ Jindřichowi z Wranieho po smrti swé, a Wratce z Wranieho sestře swé. D. 1443, fer. VI ante Apollonii. (Novo minorum, O. 28.)

1454, fer. V ante Katherinae, Kateřina dcera Wratky napředpsané postupuje wšeho práwa swého Jindřichowi z Wranieho. DD. XXI, 33.

428.

1443, 12 Febr. Oldřich z Rosenberka Táborským dáwá swůj gleit až do 50 osob

do Budějowic na dwě neděle od dání listu, k rokowání s nimi. D. 1443, fer. III post Scholasticae. (Copia arch. Trebon.)

429.

1443, 4 Mart. Hynek Krušina ze Švamberka, Aleš z Žeberka sedčním na Plané, Bohuslaw z Žeberka sedčním na Plané, Jindřich z Metelska purkrabí na Tachowě, Lwík z Jiwian purkrabí na Přimdě, Ctibor z Wolfštýna sedčním w Hostúni, Jan z Růpowa sedčním tudíž, Dobeš Wrš z Modřejewic sedčním na Radyni. D. 1443, 4 Mart. (Z archiv. Třebon.)

430.

1443, 15 Mart. Jan Bebták z Nedwiedkowa, a Pawel bratr jeho, dědiny swé w Deštnici, Nedwídkowě a Aujezdě za 250 ſſ prodali Sčastnému z Tuchořic; spoluzpráwce jsau Ctibor z Kačice, Jan Polomec z Polomi a Pešík z Blahotic; swolují k tomu Waněk z Měrunic, Protiwa z Tuchořic a Jan Twoch z Nedwiedkowa. D. 1443, fer. VI quatuor temporum quadragesimae. (VI⁰ Matthiae, A. 26.) DD. XXI, 45. 103.

431.

1443, 7 Máje. Táborští dáwají gleit swůj, k žádosti kněze Bedřichowě, Janowi Srlinowi na dwě neděle do 10 osob, aby do nowého Kolína ku knězi Bedřichowi jeti i wrátiti se mohl. D. 1443, fer. III ante Stanislai. (Orig. arch. Trebon.)

432.

1443. Když Jaroš z Drahonic we wálce s p. Michalcem Strakonickým twrz swau zapáliw, do Wodňan ujel (a Wodňanští jeho se ujawše, tím wálku na sebe potáhli), p. Michalec twrz tu dobořiw, nalezl prý tam „plátów, ostřiežków měděných, železa praclowná (?), kterýmiž dělal zlaté Uherské, groše Mišenské, peníze i haléře Wideňské; kterúžto připrawu p. Strakonický ještě má.“ Potom i Táborští ujali se Jaroše. (Arch. Třebon.)

433.

1443, 20 Jun. Johanna, wdowa po Martinowi z Šanowa, wnukům swým Alšowi a Markétě, dětem dcery swé Anny a Jana Pustowetského z Šanowa, na dědinách swých w Šanowě zapisuje po smrti swé 8 ſſ. D. 1443, die corporis Christi. (Novo oblig. tempore regis Sigismundi P. 14). DD. XXI, 48.

434.

1443, 21 Jun. Johanna wdowa po Martinowi z Šanowa dědiny swé w Šanowě za 20 ſſ prodala Janowi Pustowetskému z Šanowa; zprawuje s ní Herman Wnuček z Plawče. D. 1443, fer. VI post Viti. (VI⁰ Matthiae, B. 21.) DD. XXI, 24.

435.

1443, 21 Jun. Matěj Dubec z Dubče plat swůj roční 10 ſſ we wsi Libičicích prodal Janowi z Minic za 100 ſſ. Zprawuje s ním Habart ze Chwal. D. 1443, fer. VI ante Johannis baptistae. (VI⁰ Matthiae, B. 23.) DD. XXI, 64.

436.

1443, 22 Jun. Jaroš z Drahonic píše pánům, p. Menhartowi z Hradce, najwyššímu purkrabí Pražskému, p. Hyncowi z Pirkšteina, p. Hyncowi Krušinowi ze Šwamberka, p. Alšowi ze Šternberka, p. Zbynkowi z Hasenburka, p. Janowi a p. Wilémowi z Risenber-

ka, p. Jiříkowi z Poděbrad, p. Krušinowi z Kumburka, p. Hanušowi a p. Jindřichowi z Kolowrat, p. Jiříkowi z Wisenburka, a rytířům Albrechtowi z Běškowic, Janowi ze Smiřic, Jakubowi z Wřesowic, — „i jiným pánóm, rytieřóm, panošem, kteří jsú nynie na sněmu w Praze“, — žaluje na p. Oldřicha z Rosenberka a na p. Strakonického, že ku pomoci „tomu zrádci Sedleckému“ jej swéwolně hubí ꝛc. a lžiwé powěsti o něm roznášejí ꝛc. D. sabbato infra octavas corporis Christi, anno ꝛc. XLIII. (Orig. in arch. Trebon.)

Psaní téhož obsahu městům Pražským i jiným městům „nynie na sněmu w Praze“, w týž způsob, týž den psané ꝛc. (Ibidem.)

437.

1443, 14 Oct. Jan Bleh starší bratr z Těšnice a Krakowce dědiny swé manské po otci swém Janowi Blehowi z Těšnice, hrad Krakowec s příslušenstwím, prodal za 1100 ß Janowi Wlkowi z Miletic. D. 1443, dominico ante Johannis baptistae.

Jan Wlk z Miletic prodal totéž za 1100 ß dále p. Albrechtowi z Kolowrat, seděním na Bezděkowě, a Jaroslawowi Plichtowi z Žirotína. D. 1443, fer. II ante Galli. DD. LXI, 318. 319.

438.

1443, 24 Oct. Král Fridrich přijímá na se poručenstwí a zpráwu králowstwí Českého, jakožto král Římský a najbližší přítel i poručník krále Ladislawa, od Čechů za krále přijatého, „k jich prosbě, i také pro jiné dobré příčiny;“ a slibuje, pokudž w tom poručenstwí bude, zachowati Čechy we wšech těch kusích, o kterých list někdy krále Albrechta jim daný swědčí. D. feria V ante Simonis et Judae, anno ꝛc. XLIII°, regni anno IV°. (Copia in arch. Trebon.)

439.

1444, 31 Januar. Jan z Bezdědic w summě 1000 ß Záwišowi z Klinšteina zapsal dědictwí swé, Kokořín hrad a dwůr poplužní pod hradem, Kokořín wes, w Šemaněwicích, Truskawna, Střemy, w Lešanech twrz a wes (na Sázawě), r. 1444, fer. VI ante purificationis.

Kateřina, wdowa po Janowi z Bezdědic a z Kokořína, wěno swé, 200 ß na dědinách wšech (in Kokořině castrum s předhradím, in Kokořině curiam araturae cum araturis, villam integram ꝛc.) prodáwá Záwišowi z Klinšteina a z Kokořína za 200 ß. Zprawuje s ní Milota z Chřenowic, (druhý) manžel její. D. 1446, fer. II aute Urbani. (VI° Matthiae, M. 29.) DD. XX, 53.

440.

1444, 4 Febr. Hynko Krušina de Lichtenburg et de Kolmburg 300 ß dotales Barbarae sorori suae, uxori Boršonis de Oseka, in hereditatibus suis Stará Paka, Rozškopowě, Wrchowině et Rokytném assignat. D. 1444, fer. III ante Dorotheae. (Barbara eadem mortua anno 1459 exeunte.) DD. XVI, 37.

441.

1444, 12 Mart. Mikuláš z Lipy a Lipnice, a kněz Bedřich ze Strážnice, mocní ubrmané mezi pány, p. Oldřichem z Rosenberka, p. Wáclawem z Michalowic a ze Strakonic, a panošem Mstichem z Sedlce

s jedné, a mezi Táborskými, Píseckými a Wodňanskými s strany druhé, ukládají oběma stranám mír prawý a křesťanský, pominutí wšech obapolných zášti, wyswobození wěznů, nawrácení wzatků („náwratek“) ɔc. Úřednici p. Rosenberkowi, kteří Wodňanským čtyři jaté „odprawili“, se odsuzují práwa; p. Wáclaw z Michalowic, má do města Písku poslati (25 března) čtyry rytíře, ze jména Beneše z Kalenic ɔc. k obci, aby prosili obec pro boha za odpuštění, že jí některé bez winy w příměří byl zwěsil; a obec má jemu to wěrně odpustiti i zapomenauti ɔc. D. na Lipnici, 1444 we čtwrtek, den S. Řehoře. (Orig. w arch. Třebonském.)

442.

1444, 21 Mart. Markéta dcera nebožtíka Jawora z Trnowé dědiny swé w Trnowé prodala Bořiwojowi mladšímu z Lochowic za 167½ ℔. Zprawují s ní Přech ze Skřiple a Jindřich z Korkyně. D. 1444, sabbato ante Laetare. (VI° Matthiae, D. 23.) DD. XXI, 99.

443.

1444, 20 Apr. Prokop Berník z Malesic 10 ℔ gr. platu ročního na Malesicích (twrzi, dworu poplužním ɔc.) za 100 ℔ prodal M. Janowi z Příbramě, jenž je dále zapsal M. Petrowi z Králowé Hradce a M. Maříkowi z Benešowa. Swědčí Jan z Kralowic, purkrabí hradu Pražského, a purkmistři i konšelé starého i nowého měst Pražských. D. 1444, pondělí před S. Jiřím. (Orig. arch. capit. Prag.)

444.

1444, 1 Máje. Oldřich z Rosenberka, kaupiw město Prachatice od Macha, Mikuláše a jiných bratří z Sedlce, (synů nebožtíka Jana z Sedlce), a přijaw od měšťanů slib wěrnosti a člowěčenstwí, zawazuje se jim netisknauti jich od přijímání pod obojí a od kompaktat, a slibuje zachowati je při jich práwích, jako králowská města mají, aniž odaumrtí bráti, a wšak platiti mu mají jako nebožtíkow Janowi z Sedlce, 10 ℔ o S. Jiří a S. Hawle, i desátky dáwati ɔc. D. 1444, ten pátek den Filipa a Jakuba apoštoluw. (Lib. memor. Prachatic. fol. 105.)

445.

1444, 25 Jun. Města Táborské, Písecké a Wodňanské zapisují se p. Oldřichowi z Rosenberka a Mikulášowi z Sedlce i jeho bratřím, že potwrzují míru zemského za císaře Sigmunda učiněného, a zwláště že státi chtí k wýpowědi skrze Bedřicha i Trčku mezi oběma stranami wynešené. D. na Táboře, čtwrtek po S. Janu křtiteli, léta 1444. (Orig. w arch. Třebonském.)

446.

1444, 21 Oct. Barbora králowá Diwišowi z Talmberka za wěrné služby dáwá odumřelau náprawu a manstwí we wsi Bučině do žiwota. D. 1444, středu den XI tisíc děwic. DD. XXIII, 77.

447.

1444, 2 Nov. Běta z Konojed a ze Zlenic panu Zdeňkowi z Postupic we dluhu 1600 ℔ Pražských zapsala zboží swá manská, ale owšem dědičná, na ni připadlá po otci a bratřích, totiž hrad Zlenice, wsi Mirošowice, Hrusice, Wšešimi, Lomnici, Chlum, Senohraby, pul městečka we Lštěni s příwozem, wsi Lensedly, Jaworník, Dúbrawici a Bohumily s příslušenstwím. Swědčí

p. Hynek řečený Medek z Waldeka, Jan z Řićan, Jan Hájek z Popowic a Petr Mirek z Pětichwost. D. 1444, pondělí po Wšech Swatých. DD. XXV, 210. 211.

448.

1444, 7 Nov. Anna z Sobětic wdowa po Zbyňkowi z Kocowa práwo swé wěnné na Chodowé Plané prodala synům swým Janowi, Jindřichowi a Rackowi. D. 1444, sabbato ante Martini. DD. LXI, 330.

449.

1444, 11 Dec. Waněk z Nedomic manželce swé Elšce wěnuje 50 ſſ na dědinách swých w Nedomicích a Owčařích. D. 1444, fer. VI ante Luciae. (VI° Matthiae, G. 2.) DD. XXI, 42. 43.

450.

1444. Jan mladší z Konojed, seděním na Zlenicích († 1444); wdowa po něm Markéta z Počepic; strýc jeho . . . Šmuhař z Rochowa; šwagr jeho Jindřich z Počepic, bratr Marketin; otec jeho byl někdy Kuneš z Konojed; sestra jeho Běta ž. 1445. DD. XXV, 1. 205. sq.

451.

1445, 14 Jan. Elisabeth alias Běta filia olim strenui Kunšonis de Konojed et de Zlenic, legitima ultima heres, obligat D. Kunšoni dicto Rozkoš de Duba et de Kostelce super Sazavia hereditates suas omagiales, castrum Zlenic ɔc. in 1200 ſſ gross. Prag. D. 1445, fer. V ante Antonii. DD. XXV, 1.

452.

1445, 25 Jan. Hanušek z Písku, měštěnín od Hory Kutny, maje sobě od Jindřicha Naza i dětí jeho (mezi nimiž i M. Hanuš Naz), postaupené práwo dědické na Košíř, toto práwo postupuje dále slowútnému Jindřichowi Kawlencowi, auředníku desk dworských. Swědčí p. Plichta z Žirotína, p. Hynek z Waldeka, p. Sigmund Bolochowec z Pušperka a panoše Jan z Tožice a Martin Majsnar ze Kbela. D. w Praze, 1445, pondělí den S. Pawla obrácení. DD. XXV, 22.

453.

1445, 19 Febr. Wilhelmus de Žlutic, commissarius devolutionum regalium, vendit Zdenkoni dicto Kosta de Postupic jus suum post mortem Johannis jun. filii quondam Kunšonis de Konojed et de Zlenic. D. 1445, fer. VI ante Reminiscere. DD. XXV, 206.

454.

1445, 22 Febr. Přech ze Skřiple wěno manželky swé Markéty 40 ſſ převodí s Luhu na jiné dědiny Jindřicha Kuorky z Korkyně, totiž we Knowizi, s powolením téhož Jindřicha Kórky. D. 1445, fer. II in cath. Petri. (VI° Matthiae, G. 15.) DD. XXI, 104.

Propuštěn zápis roku 1451 (ibidem.)

455.

1445, 23 Febr. Forma gleitu od pánů na sněmu Pražském (pp. Oldřicha z Rosenberka, Menharta z Hradce, Jana z Risenberka, Zbyňka Zajiece z Hasenburka, Mikuláše Zajiece z Hasenburka a z Kosti, Haška z Walšteina, Jana z Šwamberka, Jana z Hradce, Zdeňka ze Šternberka a z Konopiště, Buriana z Gutšteina, Jana ze Smiřic, Děpolta z Risenberka, Jakuba

z Wřesowic, Jana z Kralowic purkrabí hradu Pražského, purkmistrů staro- i nowoměstských ɔc.) jednotě p. Jiříkowě podáwaného, „powýšenějšího nad obecný, z příčin některých listuow od Pražan poslaných,“ [*tato slowa w konceptu opět wymazána*], aby páni té jednoty od 100 až do 1000 koní k nim na sněm do Prahy přijíti mohli od dánie listu až do neděle Judica najprw příští; s wýminkau wšak těch mezi nimi, kteří pro wpadení Koldy a Mokrowúského do Prahy, aneb pro jiné příčiny, města prázdni býti mají. (Koncept w arch. Třebon.)

456.

1445, 2 Mart. Johannes et Sigismundus fratres indivisi de Slawic, filii olim Johannis dicti Smolik de Slawic, vendunt bona sua in Stankowic Johanni dicto Sestřenek de Slawic, strýci swému. D. 1445, fer. III post Oculi. DD. XXV, 2.

457.

1445, 3 Mart. Matěj Dubec z Dubče plat swůj 2 ſſ° w Dobrticích prodal Janowi Opršalowi z Piest za 14 ſſ°. D. 1445, fer. IV ante translationis Wenceslai. (VI° Matthiae, H. 9.) DD. XXI, 70.

458.

1445, 8 Mart. Georgius de Kaunowa et Johannes filius ejus, possessores in Kúnow, litigant cum Catharina de Kaunowa, filia olim Jaroslai de Newida, et uxore Zdeslai de Hořešowic. Patruus olim Jaroslai, Petrus dictus Kokot, indivisus, vendiderat bona in Kúnow Georgio jam dicto. D. 1445, fer. II post Laetare. DD. XXV, 2.

459.

1445, 20 Apr. (w úterý před S. Jiřím,) w Domažlicích, stala se umluwa mírná mezi p. Přibíkem z Klenowého a mezi Klatowskými, skrze p. Hanuše z Kolowrat a p. Buriana z Gutšteina, hauptmany kraje Plzenského. Zaručili se na tři ubrmany, totiž Ctibora z Wolfšteina, Dobeše Wrše z Modřejowic seděním na Radyni a Jana z Prostiboře seděním na Podmoklech, kteřížto jejich při na nejprw příštím sněmu w Plzni aneb we Stříbře rozsauditi mají; dotud trwejž mezi nimi příměří. (Kopie arch. Třebon.)

460.

1445, 10 Máje. Jan Malowec z Pacowa odpor klade trhu o hrad Krakowec, skrze Jana Bleha mladšího a potom skrze jiné učiněnému, protože Jan Bleh starší, otec Jana mladšího, jemu dlužen zůstal ɔc. D. 1445, fer. II post Stanislai. DD. XXV, 207.

461.

1445, 11 Máje — 1497. Jaroslaw Plichta z Žirotína wšecko práwo swé na Krakowci hradu a příslušenstwí za 500 ſſ° prodal p. Albrechtowi z Kolowrat a z Bezděkowa. D. 1445, fer. III post Stanislai.

(Juxta.) „Dimissum ab homagio ex mandato D. Wladislai regis“. — Relator Albertus de Kolowrat, purgravius Karlstein. D. 1497, fer. VI ante Viti. DD. LXI, 334.

462

1445, 10 Jun. Chwal Berka de Duba alias de Kuříwod monasterio in Biela ordinis Eremitarum S. Augustini per praedecessores suos fundato dat jus patronatus ecclesiae in Kadlin, sive ecclesiam eandem in usum fructum, absque detri-

67*

mento tamen dominii sui et suorum heredum. Testes (cum sigillis); famosi Chwalik de Újezd et Mikeš de Ostrý. D. 1445, fer. V ante S. Viti. (Acta consistor. Prag. Zitaviens.)

463.

1445, 15 Jun. Ulricus de Mšen armiger confert ecclesiae in Kostelec prope castrum Weliš unam sexagenam annui census in eadem villa Kostelecensi. Commissarii hujus donationis sunt armigeri Petrus de Nemojčewes, Erasmus de Jičiněwes, Joh. Bychorský residens in Weliš et Joh. Čelák. D. 1445, die Martis, 15 Jun. in ecclesia Pragensi, praesentibus D. Jaxone de Nimburga praeposito Lutomericensi et Nicolao de Usk super Lužnic, archidiacono Pilsnensi. (Acta consistor. Prag. Zitaviensia ab anno 1434. sq.)

464.

1445, 15 Jun. Jan z Němčic prodal Janowi Opršalowi z Piest dědiny swé w Dobrčicích za 60 ꟗ. Zprawují s ním Rinart z Radenína a Petr ze Solopisk. D. 1445, fer. III die Viti. (VI⁰ Matthiae, J. 17.) DD. XXI, 27.

465.

1445, 20 Jun. Elška z Dolan, wdowa po Janowi Kolowratowi z Žehrowic, we 375 ꟗ Mikuláši Kolowratowi z Dolan synu swému postaupila dědin swých w Uhošťanech, Dolanech a Purperce. D. 1445, dominico post Viti. (Viridi majorum oblig. F. 26.) DD. XXI, 106.

466.

1445, 3 Jul. Praepositura monasterii b. Mariae virginis in Rokycan morte Johannis ultimi praepositi jam a longe retroactis temporibus vacante, nulloque jam fratre ejusdem monasterii superstite, Matthias praepositus et conventus Rúdnicensis, ex quo ólim conventus Rokycanensis per Arnestum archiepiscopum deductus fuerat, novum praepositum monasterio Rokycanensi statuerunt fratrem suum Matthiam dictum Beran, qui ab administratore archiepiscopatus Pragensis confirmatus est dd. Pragae, 1445, indictione VIII, die sabbati, 3 Jul., Eugenii IV anno 15⁰. (Acta consist. Prag. Zitaviens.)

467.

1445, 23 Jul. Matěj z Měkowic seděním na Milkowicích p. Bohušowi z Kowaně, seděním na Fricšteině, dluh swůj 200 ꟗ zapisuje na twrzi na Milkowicích. Swědčí pan Otta z Bergowa seděním w Chlumci, p. Jan z Walšteina a ze Štěpanic, Petr ze Zásadky seděním na Nawarowě a Jan z Butowic. D. na Milkowicích, 1445, pátek před S. Jakubem. (Wenc. Andreae, O. 23.) DD. XXI, 101.

468.

1445, 30 Aug. Wilhelmus de Pnětluk et de Bukowiny, caelebs, scribit heredes bonorum suorum omagialium („in castro Štědrá, alias Hradek nuncupato, in villis Štědra, Borku et Dúbrawic“) strenuum Jacobum de Wřesowic, residentem in Žluticích, et filium ejus Johannem. „Ad hanc obligationem nobilis Meinhardus de Nova domo suum dedit consensum nomine regio, prout habet a dominis baronibus in commissis.“ D. 1445, feria II ante Aegidii. DD. XXV, 3.

469.

145, 5 Sept. Jindřich z Krásného ra († j. 1445) kaupiw u Jana z Mě- : za 450 ß zboží manské w Nowém e, umřel, nedoplatiw 150 ß. Protož ıém bratan jeho a poručník jeho si- i, Freimut z Krásného Dwora, ostatní ımmu doplatil u desk dworských. D. , dominico ante S. Mariae. DD. ', 213.

470.

145, 29 Sept. Běta z Konojed před dníky dworskými se oswědčila s p. šem Rozkošem z Dubé, že jí o tom (nahoře dotčeném, 1444, 2 Nov.) námo není, a že od ní nepošel. DD. 211.

471.

145, 5 Oct. Petr z Chrastu prodal swau celau Keblany za 247 ½ ß Wác- wi z Tuchořic; zprawují s ním Jan z Tyter, Jan Purkart z Biskupic a h z Trnowé. D. 1445, fer. III post ıcisci. (VI° Matthiae, K. 9.) DD. XXI, 50.

472.

145, 9 Oct. Léta 1445, sobotu před Kalixtem, stala se umluwa konečná : p. Oldřicha z Rosenberka mezi p. em Zmrzlíkem a Budějowskými, k wěč- ı míru. (Budějowští mají p. Zmrzlí- do wánoc položiti postaw súkna ského na Helfenburce.) Rukojmě za líka: Waněk Piešek z Radenína a z Kladrubec; za Budějowské dwa ané Krumlowští. (Koncept. archiv. on.)

473.

145, m. Novemb. Zdeněk ze Štern- berka a z Konopiště, mocný smluwce mezi Zdeňkem Kostkau z Postupic a Kunšem Rozkošem z Dubé, wypowěděl mezi jinými wěcmi, aby p. Kuneš p. Zdeňkowi wšecko práwo swé k Zlenicím a příslušenstwí až do pátku před S. Tomášem najprw pří- štím wzdal a postaupil. D. 1445, m. Dec. (R. 1446 fer. II ante Mariae Magdalenae ještě toho p. Kuneš byl neučinil). DD. XXV, 214.

474.

1445, 21 Dec. Johannes dictus Bawor (de Měrunic et) de Nowého Sedla obli- gat bona sua in Ujezdci inferiori (sub Ky- jici dicto) uxori suae Škoncae de Hosti- wice. D. 1445, fer. III die S. Thomae. DD. XXV, 5.

Odpor wede: Kašpar de Ježna et de Kadano. D. 1446, fer. VI ante Ambrosii. DD. XXV, 7.

475.

1445. Jindřich z Korkyně prodal dě- diny swé manské we Hlohowicích Hyn- kowi z Brodce. DD. XXV, 208.

476.

1445. Dorothea filia olim Mstidruhonis de Adlar vendit censum in Slatina prope Altam Mutam Mathiae dicto Slašek de Slatiny. DD. XXV, 3.

477.

1446, 8 Jan. Johannes, Sudek et Pau- lus fratres, filii olim Johannis de Smr- žow, secretarii R. Wenceslai, et prosses- sores castri Kostelec super Nigra silva, potah wedau proti Bětě z Konojed a proti p. Kunšowi Rozkoši na wsi „Cukmantel seu Lhota, Bohumil et Udašin", a zasta-

wují je „nobili Zdenkoni dicto Kostka de Postupic, possessori castri Zlenic.“ DD. 1446, sabbato post Epiphaniae. DD. XXV, 6.

478.

1446, 16 Mart. Oldřich z Rosenberka, jenž co mocný smluwce mezi p. Henrichem starším purkrabí Mišenským a pánem z Plawna, p. Wilémem a p. Alšem z Šumburka s jedné, a mezi Mikulášem z Lobkowic s druhé strany wýpowěd byl učinil (o trh a prodej Pruneřowa a půl Přesečnice od p. Alše p. Mikulášowi, o platy wšeliké ꝛc.), nyní opět pro nechut a nesnáze o to mezi nimi wzniklé wýpowěd nowau činí. D. na Zwíkowě, 1446, fer. IV post Reminiscere.

479.

1446, 28 Mart. Čeněk Berka z Dubé a z Jestřebí dědictwí swé, hrad Jestřebí, městečko Krušinu a Aujezd wes celau, jež měl po otci swém, prodal za 400 ꝶ Janowi ze Smiřic. D. 1446, fer. II post Laetare. (VI° Matthiae, M. 3.) DD. XXI, 36.

480.

1446, 30 Mart. Čeněk Berka z Dubé, kterémuž dobré paměti pan Jindřich starší Berka z Dubé a z Húsky, strýc jeho, dal byl a zapsal swé wšecko práwo dědické od otce swého, i také wěno od swé mateře na Jestřebie, na městečko pod hradem, na wes Újezd, na les Chořiš a jiná příslušenstwí, — prodáwá to wše p. Janowi ze Smiřic, seděním na Rúdnici, za jistú summu peněz (nejmenowanau). Swědkowé Albrecht z Kolowrat a z Krakowce, Wáclaw Baštský z Lerojid a z Chwatěrub, Jan mladší z Rabšteina, Matesko z Záhoří, Hanuš z Dubów a Wít z Tajné. D. 1446, středu před S. Ambrožem. (Arch. Třebon.)

481.

1446, 20 Apr. Borník ze Štítar zboží swé po otci zděděné, totiž půl twrze Bystřice, půl wsi tamže, půl městečka Nýrska dolejšího, polowici podání kostelního w městečku Nýrště hořejším, půl wsi w Uhlištích, na Plané, w Hodúsicích ꝛc. prodal p. Oldřichowi z Janowic a jeho dědicům za 400 ꝶ česk. Zpráwce s ním jsau Puota z Nalžow, Oldřich z Košemberka, a Mikuláš ze Sedliště seděním we Mlynařowicích. D. 1446, středu před S. Jiřím. DD. XXV, 235.

482.

1446, 29 Apr. Šefmistr a konšelé i obec na Horách Kutnách postupují purkmistrům, konšelům i obci města Čáslawského dobrau wolí práwo špitála swého i list nebožtíka Ondřeje Ratborského na 10 ꝶ platu ročního na Druhanicích. Swědčí p. Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, p. Jiřík z Dubé a z Wismburka, Jan z Rúsinowa a na Lichtenburce, p. Chwal z Říčan a Aleš ze Sútic seděním w Janowicích. D. 1446, pátek před S. Filipem a Jakubem apoštoly. DD. XXI, 5.

483.

1446, 30 Máje. Přibik de Klenoweho fatetur debitum 600 ꝶ Prag. Rackoni de Janowic et de Pajereku et Wilhelmo de Stropčic. D. 1446, fer. II post Urbani. DD. XXV, 8.

484.

1446, 8 Jun. Markwart z Lišic dědiny

swé w Lišicích, po sestře swé Anně prodal Šimonowi z Wlkowa za 15 ſſ. D. 1446, fer. IV quatuor temporum pentecostes. (VI Matthiae N. 6.) 1449, fer. IV die Rufi, odpor klade Bořek syn někdy Bartoše z Lišic, swým a Jana syna swého jménem. DD. XXI, 32.

485.

1446, 28 Jul. Wenceslaus dictus Zápasník de Kaunowa et de Malowar (possessor in Malowar), fatetur debitum Johanni dicto Kalús fratri suo et Johanni filio ejus, synowci swému, et Henrico dicto Mičan de Roztok et de Sulislawic. D. 1446, fer. V post Jacobi. DD. XXV, 8. 15.

486.

1446, 24 Aug. Alšo de Šumburka, dominus castri Perstein, vendiderat bona sua in Bruneřow ɔc. Nicolao de Lobkowic; disbrigator D. Henricus de Plawen. D. 1446, fer. IV die Bartholomaei. DD. XXV, 9.

487.

1446, 15 Oct. Sudek a Pawel bratří ze Smržowa staršímu bratru swému Janowi, „domino et possessori castri Kostelec super Nigra silva“, práwa swého k wýplatě některých wesnic postaupili. D. 1446, sabbato ante Galli. DD. XXV, 9.

488.

1446, 26 Nov. Příba, wdowa po Jiříkowi ze Stranného a Jiřík syn její prodáwají za 200 ſſ dědiny swé w Stranném a w Bratřejowě; spoluzpráwce Mikuláš Krabice z Weitmile a ze Sowinek. D. 1446, sabbato post Katharinae. (VII° Matthiae, B. 7.) DD. XXI, 47.

489.

1446, 3 Dec. Kunšo dictus Rozkoš de Dubé et de Kostelce super Sazavia condescendit villam Krumlowec cum pertinentiis („exclusis judiciaria, cum hereditatibus, quae ad ipsam pertinent judiciariam“) Bohušio dicto Kostka de Postupic, post Ofkam filiam suam, in 100 ſſ nomine dotis. D. 1446, sabbato ante Barbarae. DD. XXV, 9. 10.

490.

1446, 13 Dec. Jan Strniště z Jablonného zakládá i nadáwá kaplanstwí u oltáře S. Mikuláše u fary Plzenské platem ročním 14 ſſ od obce Plzenské we wsech jich Škwrňanech a Lobzech kaupeným. Poručníky toho činí swé přátely Jana, Racka a Přibrama bratří z Račína panoše, a Jana Nýřanského z Nýřan též. Swědčí: páni Jan z Risenberka a z Rabie, Jaroslaw z Žirotína, a Děpolt z Risenberka purkrabie hradu Pražského; panoše: Jindřich Šwajda ze Sedlce, Humprecht z Tasnowic, Jan Hwozdieř z Prostiboře a Jan Muchek z Bukowé. D. 1446, úterý den S. Luciae. (Acta consistor. Prag. Zitaviens.)

491.

1446, 15 Dec. Anna dcera nebožtíka Puoty z Častolowic a Anny z Koldic, kaupiwši před tím od Hynka Krušiny z Lichtenburka Hostinné hrad a městečko, Prosečné, Lauterwasser, Heřmanseif a Arnsdorf, zawadila je matce swé a p. Haškowi z Waldšteina na Welíši w 1000 ſſ gr. D. 1446, fer. V post Luciae. (P. Hašek jí to propustil 1452. Oldřich z Hasen-

burka r. 1452 sq. manžel nadepsané Anny. DD. XXV, 10. 23.

492.

1446. Johannes dictus Kšelský de Chrastu, possessor in Chrastu, debitor Dorotheae conthoralis Wenceslai dicti Matora de Přistupimě. DD. XXV, 8.

493.

1446. Anarg de Waldenberka et de Udelic (filius Henrici de Wolkenstein) intabulavit hereditatem omagialem in Udelic Nicolao et Johanni fratribus de Lobkowic. DD. XXV, 8. 9.

494.

1446. Johannes de Terešowa, possessor in Wlenec, fatetur debitum Leonardo de Jenče et de Wlenec. DD. XXV, 6.

495.

1446. Wilhelmus de Žlutic, commissarius devolutionum regalium, Jaroslaus et Plichta fratres de Žirotin, et Smil de Běškowic, fidejussores pro D. imperatore Sigismundo ad Margaretham viduam de Smečna. Act. 1446, pendente causa fidejussorum ɔc. (s. d.) DD. XXV, 7.

496.

1446. Ofka dcera nebožtíka Přibíka řečeného Krs z Radětic, a wdowa po nebožtíkowi Přibíkowi z Pětichwost, prodala Hrochowi z Cimburka, seděním we Struhařowě, wšecko práwo swé k dědinám w Radětících po otci swém. (S. d.) D. XXV, 216.

497.

1446 — 1450. Hermannus dictus Wnúček de Drhonic, residens in Plawci, (possessor in Chořowách, Šebestianicích et Žebrači Lhota) zapisuje se Janowi z Owesných Rataj, a Mikuláši i Janowi bratřím z Tuhance ɔc. DD. XXV, 7. 18. 21.

498.

1447, 20 Jan. Šimon a Petr bratří z Daubrawice, a Matěj bratr jich „tetěný“ z Daubrawice, odpor kladau odaumrtem w Daubrawici, poslaupnosti a nedílnosti po nebožtíkowi Haškowi Čížkowi z Daubrawice dědu swém, a po Jindřichowi Čížkowi synu jeho a ujci swém. D. fer. VI die Fabiani. DD. XXV, 217.

499.

Ulricus de Hedčan, residens in Ležkách, obligat bona sua omagialia in Hedčany (ad castrum Burglins) patruis suis Ulrico, Petro, Nicolao et Bohušio fratribus, filiis Petri dicti Tista de Albrechtic, in 200 ſſ. D. 1447, sabbato post purificationis Mariae. DD. XXV, 13. Zwod stal se 1454

500.

1447, 14 Mart. Wenceslaus dictus Mutina de Chlumu obligat bona sua omagialia in Dobrémpoli (munitio, curiae, census ɔc.) Slawiborio de Turowic, Reinharto de Radonin, Zachariae de Sliwna et Henrico de Wěřic et z Krupé, in 300 ſſ. D. 1447, fer. III post Gregorii. DD. XXV, 13.

501.

1447, m. Máje. Castrum Duba et ipsius aream et oppidum sub ipso castro, Odranec dictum, tantum intra muros et cum ipso muro, et etiam vias, quae fuerunt ab antiquo ad ipsum castrum et oppidum swobodny, it. in Přestawlcích quantum ibi

habet et in Lštěni 10 ß census annui reservavit pro se et heredibus suis nobilis Kunšo Rozkoš de Duba et de Kostelec, cum de bonis post Margaretham relictam Wankonis de Duba per amicabilem concordiam nobili Bohušio Kostka de Postupic condescenderet, anno 1447, post Sophiae. DD. XV, 334.

502.

1447, 17 Máje. Mikeš kožišník z Prahy w dluhu 500 ß zawadil Wáclawowi Cardowi z Petrowic a Wáclawowi synu jeho děděiny swé w Žižicích a w Peruci, po smrti swé. D. 1447, fer. IV post Sophiae. Zwod stal se r. 1457, fer. V ante Sophiae oběma Wáclawům z Petrowic předepsaným. (Novo majorum oblig. B. 14.) DD. XXI, 69.

503.

1447, 29 Jun. Waněk ze Skuhrowa, Jan Štětina z Choltic a Tomáš řečený Farář z Lukého zápis swůj, jejž mají od císaře Sigmunda na 20 ß auroků we wsi Hoholicích ꝛc. někdy kostelu Pražskému náležewších, nyní widauce rozličné kanowníkůw téhož kostela nedostatky, a tak lítostí nad nimi i také swědomím hnuti jsauce, jim jej dobrowolně nawracují a postupují. Swědčí p. Děpolt z Risenberka, purkrabí hradu Pražského, p. Hynek Škoda z Waldeka, p. Jan syn jeho odtudž a Hanuš ze Stupic. D. 1447, čtwrtek den SS. Petra a Pawla. (Orig. arch. capit. Prag.)

504.

1447, 28 Sept. Palianek ze Ščeňowic bratru swému Jiříkowi ze Ščeňowic we 200 ß zawadil děděiny swé w Chotikowě a w Mazíně. D. 1447, fer. V die Wenceslai. (Flaveo minorum A. 24.) DD. XXI, 86.

505.

1447, 19 Oct. Táborští p. Jiříkowi z Poděbrad. Oswědčují se na napomenutí páně Jiříkowo, že oni nesnáze žádné proti p. Oldřichowi z Rosenberka swéwolně newedau, o sprawedliwost sirotčí se zasazujíce. Pán z Rosenberka zajisté, utratiw Smila (z Křemže?), we zboží jeho sirotků se uwázal, práwa k tomu nemaje. Staneli se jim co sprawedliwého po rozsudcích, že hotowi jsau přijmauti. D. fer. V post Galli, 1447. Copia (authent.) in archiv. Trebon.)

506.

1447. Zdeněk Kostka de Postupic, Jindřich dictus Odolen de Tatec et Jaroš frater ejus de Tatec, pronajali bona sua omagialia in Hwozdci curiam et in Předhwozdie censum. DD. XXV, 15.

507.

1447. Petr z Rochowa, seděním we Skříšowě, a Jan řečený Cigan z Wetli, a manželka jeho Elška ze Skříšowa, w rozepři; smlauwcowé Heřman z Prošowic, Jindřich Kablenec z Jansdorfa a Martin z Boskowic. DD. XXV, 114.

508.

1448, 19 Febr. Bohuněk ze Swinčan a z Lepejewic dědictwí swé w Chuchle, ($^1/_2$ twrze, $^1/_2$ dworu poplužního ꝛc.), w Rostajné ($^1/_2$ ꝛc.) prodal Zdeňkowi w Niestějowa a z Chuchle za 150 ß. Zprawují s ním Mikuláš ze Swojšic, Hynek z Lipolce a Jiřík z Bláta i z Brloha. D. 1448, fer.

III ante cath. Petri. (VII⁰ Matthiae, G. 18.) DD. XXI, 109.)

Druhau polowici týchže prodal témuž r. 1448 (fer. VI post Brictii) Jan z Břežan za 150 ff. DD. XXI, 109. 110.

509.

1448, 1 Mart. Wáclaw ze Swejšína, sedènim na Orlíku, wstupuje w příměří s panem Oldřichem z Rosenberka od dánie listu až na dwè nedèle po S. Jiří najprw příštím pod základem tří tisíc kop gr. Oprawce: Jan z Kostelce, sedènim na Leštnè. Rukojmè za p. Wáclawa: Zachař z Říčan sedènim na Štèknè, Jan z Radeyšína sedènim na Střele, Petr z Radeyšína sedènim we Smolotylech, Petr z Dlúhéwsi sedènim w Dobewi, Mareš z Holešic, Milota z Dúpowa, Hema z Lipčic sedènim w Hlubèni a Bořiwoj ze Swinař. D. 1448, pátek po S. Matèji apoštolu. (Copia arch. Trebon.)

Od p. Oldřicha z Rosenberka téhož dne daný list naproti tomu jmenuje rukojmè za p. Oldřicha: Henricha ze Sobètic sedènim w Týnè nad Wltawau, Jana z Lažan sedènim na Bechyni, Jana Rúsa z Čemin, Jana Koniatu z Olešnice, Jana Dobroničku té chwíle purkrabí na Dobronicích, Waňka Pieška z Radenína, Jana z Malowic a Vikéře ze Chmelného sedènim na Proseči. D. 1448, pátek po S. Matèji. (Forma ibid.)

510.

1448, 8 Apr. Gleit wšech tří mèst Pražských, daný raddám krále Fridricha, kteří s legatem Janem kardinalem S. Angela pojedau, ode sta až do tří set koní, ku přijetí do Prahy, od dánie listu až do S. Wawřince. D. 1448, w pondèlí po S. Ambroži. (Orig. in arch. Trebon.)

511.

1448, 22 Apr. Rozsudek mírný p. Oldřicha z Rosenberka, rozdielce mezi p. Přibíkem z Klenowého a mezi Budèjowskými. D. na Krumlowè, 1448, pondèlí před S. Jiřím. (Orig. in arch. Budvic.)

512.

1448, 6 Jul. Machna manželka Waňkowa z Kralowic, poručenstwí činíc, odkazuje statek swuj w Kralowicích manželu swému Waňkowi a synu Wáclawowi. Swèdčí auřad mèsta Slanského a panoše Wanèk ze Hřiwic sedènim w Neprobylicích, Bohuslaw z Luhowa, Oldřich Kekule ze Stradonic. D. 1448, sobotu po S. Prokopu. DD. XXV, 227.

513.

1448, 6 Aug. Jan z Třebíze, syn nèkdy Stanùw, w dluhu 400 ff po smrti swé Dominkowi z Lukowa, a po jeho smrti Jindřichowi Hřanowi z Újezda i Annè jeho manželce a matce swé, zawadil dèdiny swé w Třebízi (twrz), Kwílicích, Studenèwsi, Kutrowicích, Neprobylicích a Tuřanech. D. 1448, fer. III die Sixti. Zwod stal se r. 1451. (Novo majorum oblig. C. 10.) DD. XXI, 105.

514.

1448, 26 Aug. Stala se námluwa w Teplé mezi pp. Alšem ze Šternberka a Jiřím z Kunstatu i jednotau jich s jedné, a p. Hynkem Krušinau ze Šwamberka s druhé strany. Wýtah z ní, o Mišenském starém, a že wše práwem, nic mocí, mezi nimi

konati se má, poslal p. Hynek Krušina p. Oldřichowi z Rosenberka. (Copia auth. arch. Trebon.)

515.

1448, 29 Sept. Mikuláš Kebl z Nowého Dworu a Petr z Čimelic, w rozepři o dědiny w Mysletíně, z wule p. Jiříka z Kunstatu a z Poděbrad, zprávce králowstwí Českého, přišli mocně na Beneše řečeného Papák z Náwětřie a Jindřicha Kablence z Jansdorfa, místosudího dworského králowstwí Českého. D. 1448, dominico die S. Michaelis. DD. XXV, 115.

516.

1448, 8 Nov. Clemens dictus Warmužka de Zacz et de Bezděkow synu swému Jankowi z Bezděkowa za 180 ꝟ prodal dědiny swé w Bezděkowě, půl dworu popłužního pod Bezděkowem. D. 1448, fer. VI post Leonardi. (VII° Matthiae K. 30.) DD. XXI, 11.

517.

1448. Wilím z Šumburka zapsal se Bohušowi z Kowaně, zpráwci swému při prodeji Wintířowa. DD. XVV, 18. 19.

Aleš z Šumburka odpor klade strýci swému p. Wilímowi, jakož prodal p. Wilémowi z Ilburka (co? nedoloženo) ib. 19. 20.

518.

1448. Janek z Plzně dědiny swé w Hořemyslicích zastawil w dluhu r. 1444 Burianowi z Gutšteina a r. 1446 Pawlowi Ebrswinowi ze Hradiště a z Nekmiře, jenž oba r. 1448 práwo swé k nim postaupili a prodali Janowi Muchkowi z Bukowé. D. 1444 fer. V post Omnium Sanctorum (Novo minorum B. 17) et 1446 fer. VI post Viti (eodem. V. 2.) DD. XXI, 12. 13.

519.

1448. Mikeš z Lipan possessor munitionis in Lipan et curiae cum censu; filius ejus Martinus de Lipan. Wnuk jeho Bohuslaw z Přebož. DD. XXV, 17.

520.

1448. Jan ze Smržowa a z Kostelce nad černými lesy, zapsal se Janowi ze Stezowa seděním in Hostiny. DD. XXV, 18.

521.

1449, 31 Jan. Pešík a Jan z Kunwaldu a z Dražic, zwáni bywše od p. Oldřicha z Rosenberka na sněm, po p. Jindřichowi z Kolowrat a po Ramšowi ze Hrádku se wymlauwají, a wšak ke smlauwám po nich plnau wůli swau dáwajíce. Dat. pátek před hromnicemi, 1449. (Orig. archiv. Trebon.)

522.

1449, 25 Mart. Oldřich z Rosenberka dáwá gleit swůj p. Jiříkowi a jednotníkům jeho, od 100 do 1000 koní, na čtyři neděle od dánie listu, aby do Pelhřimowa přijeti mohli bezpečně, „wedle toho jakož mú a páně Mikulášowú prací k tomu jest přiwedéno, aby sněm tu w Pelhřimowě a w Hradci Jindřichowu byl držán“ ꝛc. D. na Krumlowě, 1449, úterý den matky boží zwěstowání. (Forma authent. arch. Trebon.)

523.

1449, 27 Mart. Petr ze Šternberka k Oldřichowi z Rosenberka s listem swým wěřicím poslal panoši Jana z Dúpowa, k jednání. (Orig. arch. Trebon.)

524.

1449, 29 Mart. Jiří z Poděbrad dáwá jménem jednoty swé gleit bezpečný jednotě p. Oldřichowě z Rosenberka, od dánie listu za čtyři neděle, ode sta až do tisíc koní, „tak aby do Jindřichowa Hradce přijeti mohli bezpečně, wedle toho, jakož p. Mikulášem z Lipy jest namluweno a k tomu přiwedeno, aby sněm w Pelhřimowě a w Hradci Jindřichowě byl držán" ɔc. D. na poli u Kostelce, 1449, w sobotu po zwěstowání matky boží. (Orig. in arch. Trebon.)

525.

1449, 6 Apr. Páni na sjezdu we Hradci Jindřichowě gleitují k sobě z Pelhřimowa do Hradce p. Alše ze Šternberka a kdo s ním pojede, až do 100 koní, na jeden den, k jednání. D. dominico die palmarum 1449. (Forma authent. arch. Trebon.)

526.

1449, 16 Apr. Jan z Kolowrat, seděním na Bezdružicích, a Dobeš Wrš z Modřejowic, seděním na Radyni, k žádosti páně z Rosenberka uwázawše se w ubrmanstwí o wěci wzniklé mezi p. Hynkem Krušinau ze Šwamberka a pp. Burianem i Janem bratřími z Gutšteina, žádají o poučení p. Rosenberka w některých kusích. D. Novae Plznae, dominica Judica. (Orig.)

Pan Oldřich z Rosenberka wymlauwá se, že pro neprázdnost swau těch wěcí konati nemůže, odkazujíc je ku p. Zbyňkowi Zajícowi, na něhož ty wěci také podány byly. D. Krumlow, fer. IV post pascha, 1449. (Forma orig. Trebon.)

527.

1449, 22 Apr. Půwodní zápis města Nowého Plzně, že k zápisu sjezdu Strakonického i wšem jeho článkům přistupuje. Léta 1449, ten úterý před S. Jiřím. (Orig. perg. in arch. Trebon.)

528.

1449, 11 Máje. Arnošt z Leskowce a Oldřich (Močihub) z Kralowic wypowídají o dáwání roků wěznům obojí jednoty, p. Jiříkowy i p. Oldřichowy, o němž nesnáze byla wznikla, tak, aby wězňům dán byl rok do wýpowědi konečné wšech čtyr ubrmanů, a sice urozeným na záwazek pode ctí a wěrú, pod pečetí a swědectwím dwau přátel; měšťanům osedlým pod týmže záwazkem cti a wíry a spolu základem 50 ſſ; lidem služebným a jízdným, jenž koně mají, pod 10 ſſ; kdo mají 2 koně, pod 20 ſſ, pěším a jiným služebným i holomkům pod 5 ſſ; sedlákům též pod 5 ſſ. D. na Wlašimi, 1449, neděli po S. Stanislawu. (Kopie arch. Třebon.)

529.

1449, 7 Jun. Smil z Kostelce Wáclawowi z Prachatic doktorowi w lékařstwí, Janowi Trefanowi z Prahy a Janowi z Byšic, we 200 ſſ zawadil dědiny swé w Děčanech a w Semči. DD. 1449, sabbato quatuor temporum pentec. Zwod stal se r. 1453. DD. XXI, 21. 22.

530.

1449, 9 Jun. Wilém z Ilburka dědictwí swé manské, hrad Borek jinak Červený Hrádek, dwě částky městečka Borku, w Březenci, Zaječicích, Winaři, Kerčicích neb Kyjicích, Erwenicích a Komořanech což

tu má, Wrskmaň wes celau s příslušenstwím, prodal (s wýminkau 500 ſſ wěna paní Anešky z Erwenic) Albrechtowi z Konipasu za 600 ſſ. D. 1449, fer. II post trinitatis. DD. LXI, 367.

531.

1449, 9 Jul. Janek (z Bezděkowa), syn Klimeńtów Warmužków z Žatče, zastawuje otci swému zboží swé Bezděkowské we 345 ſſ. Swědčí Otík Šanowec z Šanowa seděním na Kostoloprtiech *(sic)*, Pawel Lhota ze Lhoty, Jan písař a Jan Warmužka bratr jeho, měšťané Žatečtí. D. 1449, středu před S. Markretú. (Intabul. 1456, mense Junio, I⁰ Wenceslai Andreae, O. 24.) DD. XXI, 48.

532.

1449, 10 Jul. Páni jednoty Oldřichowy gleitují pány jednoty Jiříkowy ke sněmu do Jihlawy w týden po S. Jakubě najprw příštím uloženému. D. 1449, čtwrtek před S. Markétau. (Forma orig. arch. Trebon.

Páni jednoty Jiříkowy jmenují se tu: Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, Aleš ze Šternberka, Jiřík z Dubé a z Wisemburka, Zdeněk ze Šternberka, Hanuš z Koldic, Jindřich ze Stráže, Jindřich z Michalowic, Jindřich z Dubé a z Lipého, Burian z Gutšteina, Jan z Pernštaina, Petr ze Šternberka, Jan mladší z Wartenberka a z Děčína, Jan Zajimač z Kunstatu, Fridrich z Donína, Jan z Gutšteina, Wilém z Risenberka a ze Swihowa, Wilém z Šumburka, Heřman ze Zwieřetic, Wilém z Ilburka, Zdeněk z Waldšteina a z Rukšteina, Jan z Bergowa, Ješek z Boskowic, Jan z Rúsinowa, Jan ze Sútic, Mikuláš z Lipy na Lipnici, Zdeněk z Postupic, páni Pražané, Soběslaw Mrzák z Miletínka, Petr a Wáclaw bratří ze Swejšína, Jan Calta z Kamennéhory, Mikuláš z Lobkowic a z Hasišteina, Wáclaw Carda z Petrowic, Jan Malowec z Pacowa a z Borotína, Jan z Kostelce a z Leštna, Dobeš z Radyně, Diwiš ze Chlumu a z Košmberka, Oldřich z Kralowic, Jan Pardus ze Wratkowa, Beneš z Mokrowús, Jetřich z Žestok, Purkart Kamarét z Žirownice a poslowé z měst: Hory Kutny, Hradce nad Labem, Žatče, Laun, Slaného, Písku, Klatow, Wodňan, Kauřímě, Čáslawě, Nimburka, Berauna, Brodu Českého, Mýta Wysokého a Chrudímě.

533.

1449. Listowé přiznáwací k zápisům sjezdu Strakonického, od

1) Mikuláše z Lobkowic, seděním na Hasišteině, poprawce kraje Žateckého; Fridricha z Šumburka a z Glauchowa, seděním na Hartenšteině; Henricha staršího z Wejdowa, seděním na Hanšteině; Alše z Šumburka, seděním na Peršteině, a celé obce Kadaňské. D. 1449, neděli před S. Jiljí.

2) Jana z Boskowic, seděním na Lúce, a Jana Hechta z Rosic. D. 1449, neděli den S. Wíta.

3) Města Českých Budějowic, D. 1449, středu před S. Filipem a Jakubem.

4) Bernarta z Cimburka, seděním na Šumberce. D. 1450, w ochtáb těla božieho. (Origg. perg. in arch. Trebon.)

534.

1449, 24 Juli sq. Pan Ješek z Boskowic a ze Swojanowa, maje jakausi stíž-

nost proti biskupu Olomuckému, proboštu Kaunickému a Pertoltowi z Lipé, činil wpády do země Morawské; již okolo 12 máje 1449, když páni Morawští u Milotic polem leželi, obsílán jest od nich Ješek z wojska i Zdeněk z Postupic hejtman kraje Chrudímského, aby té záhuby bylo přestáno, načež ale žádné odpowědi nedáno. Pak we čtwrtek před S. Jakubem ztekl Ješek nenadále klášter Rejhrad a jej osadil, kterýž w držení a w oprawě p. Pertolta z Lipého, maršalka králowstwí Českého, a měšťan Brněnských byl, neohradiw se ani odpowěděw. Jan z Cimburka hejtman markrabstwí Morawského zdržen tím, že ke sněmu Jihlawskému s pány Morawskými, jakož chtěl, jíti nemohl, chtěje se přičiniti, aby Ješek na Rejhradu „neposeděl." Pertolt sebraw se s lidmi swými a s městem Brnem a s proboštem Kaunickým, stiskli Ješka s Rejhradu již na počátku měsíce Srpna. Ješek potom žalowal wšudy na Pertolta oc. a p. Kostka jej podporowal. Pertolt, bratr jeho Jindřich, Jan z Cimburka, Mikuláš probošt Kaunický a Brněnští, i Pawel biskup Olomucký psali proto pánům jednoty p. Oldřichowy, na sněm do Jihlawy, aby tu wěc k rozhodnutí práwem příwedli. Páni je pozwali k sobě do Jihlawy (15 Aug.), ale nezdá se žeby byli přišli. Z odpowědí, kteréž d. 27 a 28 Aug. do Jihlawy psali, zdá se, že páni jednoty Oldřichowy sami o sprawedliwosti jich cele přeswědčení nebyli. 2 Sept. oznámil jim p. Oldřich z Rosenberka, že tu wěc na p. Alše, a ten dále na p. Jiříka podal; dalších zpráw není. P. Oldřich z Rosenberka a Jindřich syn jeho ještě 11 Sept. byli w Jihlawě. (Zbírka listů půwodních o tom w arch. Třebon.)

534.

1449, 27 Aug. W Jihlawě na sněmu učiněno jest příměří mezi p. Hynkem Krušinau ze Šwamberka, p. Přibíkem z Klenowého, p. Rackem z Janowic a z Risenberka, p. Oldřichem z Janowic a paní Marketú z Klenowého s jedné, a Rackem Chlewcem z Malsína s druhé strany, od dánie listu až do S. Jiří najprw příštího pod základem 500 ſſ. Rukojmě za stranu p. Krušinowu: p. Břeněk z Risenberka, Zdeněk z Lukawice, Petr Perštainský z Měkowic a Wilém ze Stropčic; za Chlewce: Bořek z Hrádku, Wilém z Pětipes, Wěněk z Črnína a Mikuláš z Bochowa. Oprawci: čtyřie ubrmani na sjezdu w Jindřichowu Hradci jmenowaní. (Orig. arch. Třebon.)

535.

1449, 30 Sept. Jan z Uněklas, man Karlšteinský, učiniw smlauwu s paní Annau z Uněklas („socru sua, alis tstí swú") wložil sobě do desk dworských dwůr swůj poplužní w Uněklasích (Oněklasích). D. 1449, fer. III die S. Hieronymi. DD XXV, 228.

Roku 1454 (sabbato ante Johannis baptistae) týž Jan jmenuje se z Weltěž a z Uněklas, a paní Anna z Popowic. (Ibidem 236.)

536.

1449, 4 Nov. Petr z Třešic w dluhu 20 ſſ Karlowi z Púchobrad postupuje 2 ſſ platu ročního na mlýně swém řečeném Sládków pod Třešici, i s panstwím

do wýplaty. Swědčí Bohuněk z Labúně a z Košic, Jiřík z Púchobrad a z Přestawlk, Braňsud z Nedabylic, Jan Soběšín ze Staréwody, a Mikulášek z Plačic. D. na Třešicích, 1449, úterý o Wšech Swatých. DD. XX, 73.

537.

1449, 20 Dec. Humprecht z Tasnowic a Janek řečený Piščěk z Bojanowic w rozepři; rozsudí mezi nimi Jindřich Kablenec sudí, Martin (z Boskowic) písař a Jan Kerský z Nasetic; swědčí Petr Chlewec z Malsin. DD. 1449, sabbato quatuor temporum adventus. DD. XXV, 115.

538.

1449. Hermannus dictus Wnúček de Drhonic, residens in Plawci, vendidit bona sua libera in Chotišow (cens.) Bonušie de Ústie, uxori Jenczonis de Petrspurk. DD. XXV, 19.

Roku 1455 (fer. VI post Tiburtii) p. Jenec z Janowic a z Petrspurka we při s p. Henrichem z Plawna. DD. XXV, 281.

539.

1449—1450. Pře kněze Bedřicha ze Strážnice s jednotau p. Jiříkowau. Winy dáwali jemu: p. Jiřík, Jan ze Sútic hejtman kraje Kauřimského, p. Jiřík z Dubé a z Wisemburka seděním na Žlebích, Beneš z Hustiřan, Přech z Budkowic (služebník p. Alše ze Šternberka), Martin Kučka (neb Kuče) měštěním Horský, (jenž ho nazýwal jen „Jankem, an se píše knězem Bedřichem ze Strážnice“); pak Jan ze Šternberka a z Zaječic, Jan Pardus ze Wratkowa a z Richenburka, Diwiš ze Chlumu, Jetřich z Žumberka, Hroch z Týnce, Jindřich z Březowic, Wiléín Brázda ze Srbec, Jeník z Mečkowa, Jan z Wyšehněwic, Wítek z Talmberka, Horyna z Honbic, Bleh z Bie . . ., Jan z Pobiezowic i jiní z kraje Chrudimského; posléze i Jan z Rúsinowa, hejtman kraje Čáslawského, za p. Beneše z Mokrowús ꝛc.

Z odporu p. Bedřichowa widěti jest, že mu sausedé jeho nepřáli panstwí na Kolíně, a že mnohokrát o zradu nad ním se pokaušeli; zwláště prý Kuče, Přech a jiní hledali jej připrawiti o statek i o hrdlo. Když na ně žalowal u landfridu, wždy mu prý oprawau od strany p. Jiříkowy odkládáno, tak že práwa u nich se dowolati nemohl. Pan Jiřík sám, a zwláště Rokycana, nebyli dobré mysli k němu. Teprw po wzetí Prahy, když se s p. Oldřichem spojiti chtěl, p. Bedřich, podáwána jemu oprawa: on ale již ku Poděbradským přistaupiti nechtěl. (Z arch. Třebon.)

540.

1450, 9 Jan. Machna, dcera Římkowa z Čečelic, dědiny swé w Čečelicích (twrz ꝛc.) prodala manželu swému Janowi Caltowi z Hořowic za 500 ſſ. D. 1450, fer. VI post Epiphaniae. (I⁰ Johannis Dúpowec, B. 2.) DD. XXI, 30.

541.

1450, 12 Mart. Kašpar Reichenberg hajtman a obec města Mostského (pod poslušenstwím Míšenského) žalují pánům té doby w Plzni na zboru sebraným na p. Jiřího z Poděbrad, an hrad a město Mostské nočně nenadále zlezti chtěl, a na Cardu z Petrowic a na Lúnské, kteří jemu pomocni byli; a nyní že opět se sbírá na

ně, a lidi proti Míšenskému řečmi hanliwými bauří. D. fer. V ante Laetare, anno 1450. (Orig. in arch. Trebon.)

542.

1450, 10 Apr. Glejt jednoty p. Jiříkowy daný jednotě p. Oldřichowě, až do tisíci osob, ku přijití do města Pelhřimowa, ke sněmu obecnímu w neděli prowodní najprw příští. Dán léta 1450, w pátek před neděli prowodní. (Orig. perg. arch. Trebon.)

543.

1450, 28 Apr. Petr a Jetřich syn jeho z Janowic od p. Oldřicha z Rosenberka kaupili za 500 ſſ česk. práwo jeho we wsech Křepenicích, Lichowách, Zwěroticích, Záběhlicích a Hramostech ꝛc. D. 1450, úterý po S. Jiří. (Z arch. Třebon.)

544.

1450, 30 Apr. Chwalík a Oldřich bratří ze Mšena w rozepři; rozsudí jich Jan řečený Wršek z Blatec, purkrabí na Hausce. D. 1450, fer. V ante Philippi et Jacobi. DD. XXV, 116.

545.

1450, 11 Máje. Když w Uhřích mezi Pankracem a králem Fridrichem stal se pokoj tohoto léta (asi o welikonoci?), mnozí bojowníci Čeští wraceli se odtud domů, hledajíce nowé služby wojenské. Tu pan Oldřich ze Hradce přičinil se, aby je k sobě namluwil, aspoň w počtu 300 bojowníků; a nemaje dosti peněz na záwdawek, prosil p. Oldřicha z Rosenberka welmi pilně, aby mu bez meškání půjčil 300 zlatých, k té potřebě. D. 1450, fer. II rogationum. (Orig. arch. Trebon.)

546.

1450, 14 Máje. Zdeněk z Walšteina wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Mikuláše z Lipy a na Lipnici. D. 1450, die Ascensionis.

Jan z Waldšteina wystříhá se proti témuž wedle p. Jiříka z Poděbrad. D. na poli u Buštěwsi, 1450, středu před S. Trojicí. (Orig. arch. Trebon.)

547.

1450, 15 Máje. Jan ze Lhoty wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Mikuláše z Lipy a na Lipnici. D. 1450, crastino Ascensionis. (Orig. arch. Třebon.)

It. Wítek a Swatoslaw bratří z Lipy, wystříhají se proti témuž, wedle Mikuláše z Lipy a na Lipnici. D. na Lipnici, 1450, fer. VI post Ascensionis. (Orig. archiv. Třebon.)

548.

1450, 18 Máje. Mikuláš z Lipy a na Lipnici wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka. D. 1450, s. l. 18 máje.

549.

1450, 18 Máje. Hanuš z Fricšteina a z Maršowic wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Mikuláše z Lipy a na Lipnici. D. w Maršowicích, 1450, 18 Máje. (Orig. arch. Třebon.)

550.

1450, 19 Máje. Bolech z Kunímile wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka wedle Mikuláše z Lipy a na Lipnici. D. na Wlašimi, 1450, úterý před letnicemi. (Orig. arch. Třebon.)

551.

1450, 20 Máje. Olofernes z Wyšehořowic, syn někdy Fricka a Machny z Wyšehořowic, Heršowi z Prošowic a jeho manželce Markétě z Chobolic we 300 ß zawadil děddiny swé spupné we Wyšehořowicích, twrz se příslušenstwím, a manské w Malikowicích i we Swídné. D. 1450, feria IV post Sophiae. DD. XXV, 37. (z desk zemských.)

552.

1450, 20 Máje. Jan ze Stezowa wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Zdeňka ze Šternberka. D. 1450, středu před S. Duchem. (Orig. arch. Třeb.)

553.

1450, 22 Máje. Jaroslaw z Waldeka wystříhą se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Zdeňka ze Šternberka. D. 1450, pátek před S. Duchem. (Orig. archiv. Třebon.)

554.

1450, 27 Máje. Jindřich z Dubé a z Lipého wystříhá se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Jiříka z Poděbrad, šwagra swého. D. na poli u Olowice, 1450, středu před Trojicí. (Orig. arch. Třebon.)

555.

1450, 27 Máje. Wěněk z Černína, Plichta z Žirotína, Wilém ze Zwieřetic, Fridman ze Šlibowic, Bohuněk ze Stranowa, Čeněk z Pořiečan, Jiřík z Púchobrad, Šebek z Obrub wystříhají se proti Oldřichowi z Rosenberka, wedle Jiříka z Poděbrad. D. na poli u Buštěwsi, 1450, středu před Trojicí. (Orig. arch. Třebon.)

556.

1450, 27 Máje. List odpowědný wšech tří měst Pražských pánu Jindřichowi z Rosenberka, wedle p. Jiřího z Poděbrad; kdež se mu mezi jinými wina klade, že w míru křesťanském „spojowal se s Němci, nepřátely netoliko páně zpráwcowými, ale i wšeho králowstwie našeho úhlawními“. D. w středu po S. Duchu, 1450. (Orig. in arch. Trebon.)

557.

1450, 8 Jun. Pan Jiří z Poděbrad s pány jednoty swé gleituje p. Jindřicha z Rosenberka a Jana z Hradce ɔc. až do 300 koní, ku přijití na hrad Wilštein, zítra w úterý až do západu slunce, k jednání mezi nimi (o stání.) D. na poli u Nepomuka, w pondělí po božím těle, léta 1450. (Orig. in arch. Trebon.)

558.

1450, 11 Jun. Listy přiznáwací ke smluwám Wildšteinským mezi p. Jiřím z Poděbrad ɔc. a p. Oldřichem z Rosenberką ɔc. léta 1450, 11 června učiněným, podlé jedné formy od

1) Procka z Kunstatu, seděním na Boskowicích. D. na Třebowé Morawské, pondělí před S. Janem.

2) Jana ze Šwamberka, seděním na Rokycanech. D. w Rokycanech, sobotu před S. Wítem.

3) Jana z Pernšteina. D. na Pernšteině, sobotu po S. Wítě.

4) Zdeňka z Walšteina, odjinud z Rukšteina. D. na Rukštýně, čtwrtek po S. Wítě.

5) Jindřicha z Dubé a z Lipého. D. den S. Jana swětlého.

6) Smila z Lichtenburka a z Bietowa. D. w Morawských Budějowicích, sobotu po S. Witě.

7) Jana Calty z Kamennéhory, seděním na Rabsteině. D. pondělí den S. Petra a Pawla.

8) Jence z Janowic, seděním na Petrspurce. D. den S. Jana křtitele.

9) Petra ze Swejšína a paní Anny z Frimburka matky jeho. D. w středu po S. Petru a Pawlu.

10) Wáclawa ze Swejšína, seděním na Orlíku. D. středu den S. Jana křtitele. (Origg. in arch. Trebon.)

559.

1450, 11 Jun. Zápisy měst králowstwí Českého, jimiž přistupují ke smluwám a ku příměří učiněným mezi pány jednoty p. Jiříkowy s strany jedné a pány jednoty p. Oldřichowy s druhé strany. Originály na papíře s přitištěnými městskými pečetmi,

1) Wšech tří měst Pražských zápis, dán 1450, pondělí před S. Janem křtitelem. Tři pečeti.

2) Zápis města Hor Kuten, d. 1450, úterý po S. Petru a Pawlu.

3) města Žateckého, d. 1450, we středu den S. Jana křtitele.

4) města Kúřimě, d. 1450, úterý před nawštíwením matky boží.

5) města Wodňanského, d. 1450, den S. Wíta.

6) města Klatowského, d. 1450, středu, S. Jana křtitele.

7) města Nimburka, d. 1450, pondělí den S. Petra.

8) města Píseckého, d. 1450, pondělí den S. Petra a Pawla.

9) města Brodu Českého, d. 1450, úterý po S. Petru a Pawlu. (Arch. Trebon.)

560.

1450, 23 Jun. Hanuš z Kolowrat přistupuje k zápisům sjezdu Strakonického. D. na Žebráce, úterý před S. Janem křtitelem, léta 1450. (Orig. perg. in archiv. Trebon.)

561.

1450, 25 Jul. Poselstwí ode čtyr pánů ubrmanů ku p. Jetřichowi a ku p. Soběslawowi z Miletínka a ku p. Janowi Koldowi z Žampachu:

1) Pan Kolda aby zůstal w smlúwě na Wildšteině a na Šwihowě udělané wedle jednoty p. Oldřichowy, a při swau za týden aby položil napsanau před pány ubrmany.

2) Aby wězňům hned rok dal.

3) Aby se Slezáky příměří měl až do S. Jiří.

4) Tolikéž aby sobě učinili s Jetřichem ꝛc.

5) Aby p. Zdeněk z Postupic uwázal se k ruce pánů ubrmanů we twrze Skalici a w Bolehošt až do rozsauzení, kteréž se ještě na sněmu tomto w Pelhřimowě státi má ꝛc. D. w Pelhřimowě, 1450, sobotu, den S. Jakuba apošt. (Copia authent. in archiv. Trebon.)

562.

1450, 4 Aug. Jindřich z Rosenberka gleituje p. Jiříka z Poděbrad a průwodčí jeho až do dwau set koní, od dání listu za dwě neděle, ku přijití na Kámen k swobodnému a poctiwému rokowání. D. w Pelhřimowě, 1450, úterý před matkú boží sněžnú. (Orig. in arch. Trebon.)

563.

1450, 1 Oct. Buzek z Holišowic wšecko swé jmění w hotowých penězích (600 zlatých uherských ꝺc.) i dědiny swé w Holišowicích zapisuje po swé smrti slowútnému panoši Přibkowi z Březowic a z Třebochowic, příteli swému přirozenému tak, aby manželky jeho Elšky ze Lhoty wěnem jejím řádně odbyl. Swědčí Mikeš Hložek z Bolehoště, Hynek z Kniewic a Jan Črt ze Hradce na Labem. D. 1450, čtwrtek po S. Wáclawě. DD. XX, 31.

564.

1450, 9 Nov. Anna ze Chříněwa wdowa stupuje 2 ſſ platu ročního we wsi Hradišti na kmeti usedlém na Matějewi i na budúcích jeho náměstcích (nedaleko Blahušowic), ku kostelu Hlohowskému. Zpráwce za ni: Mikuláš z Sedlce, syn její Jan starší ze Chříněwa. D. 1450, pondělí před S. Martinem. (Acta consist. Pr. Zitaviens. Lit. K. 8.)

565.

1450, 20 Nov. Glejt jednoty p. Jiříkowy daný jednotě p. Oldřichowě až do tisíce koní s tolikéž osobami, ku přijití do Prahy ke sněmu na den S. Kateřiny nejprw příští určenému. Léta 1450, w pátek před sw. Kateřinau. Orig. na pergam.

566.

1450, 23 Nov. Pan Jan Kolda z Žampachu a na Náchodě posílá k sněmu sw. Kateřinskému léta 1450, panoši swého Jana Straku z Nedabylic pod listem wěřicím s plnau mocí na swém místě. D. Náchod, die S. Clementis 1450. (Orig. arch. Trebon.)

567.

1450, 1 Dec. Jindřich Boreň ze Slabec dědiny swé w Hostokryjích (1 dwůr kmetcí) prodal Janowi Rejnowi z Tyter za 19 ſſ. Zprawuje s ním syn jeho Jindřich Boreň ze Slabec. D. 1450, fer. III post Andreae. (I° Joh. Dúpowec, D. 11.) DD. XXI, 113.

568.

1450, 3 Dec. Aleš ze Šternberka, nejwyšší komorník králowstwí Českého, a Jan ze Šternberka strýc jeho, prodáwají dwůr poplužní we Šnakoře Janowi Špinowi z Jenišowic za 100 ſſ, s přiwolením Jana i Mikuláše bratří z Chotěmic, synů Tomášowých. Zprawují sami dědinami swými, Jan w Zaječicích, Chwojenci a w Býšti, Aleš hradem Šternberkem a příslušenstwím. D. 1450, feria V ante Barbarae.

1452 odpor kladau Wysokomýtští trhu tomu, prawíce že na dworu tom službu mají. DD. XXI, 34.

569.

1450, 5 Dec. Wilém z Ostrožna dědictwí swé, hrad Rabštýnek, 2 dwory poplužní tu před hradem, a w Sobětuších, w Týnci, we Lhotě 12 ſſ ročního platu, za 510 ſſ prodal Waňkowi z Wlkowé. Zprawiti má dědinami swými w Ostrožně a Špačici, a s ním Jan Hertwík z Rúsinowa a Zdeněk z Niestějewa a z Chuchla. D. 1450, sabbato ante Nicolai. (I° Johannis Dúpowec, D. 21.) DD. XXI, 15.

570.

1450, 11 Dec. Wáclaw z Tuchořic wěnuje manželce swé Dorotě 50 ſſ na dědinách swých w Hořanech a Železné. D.

1450, fer. VI post Nicolai. (I° Johannis Dúpowec, D. 27.) DD. XXI, 45.

571.

1450, 15 Dec. Diwiš ze Chlumu a z Košmberka námluwu mezi ním a Zdeňkem starším z Postupic o Pušické zboží stalau r. 1438, nyní pro paměť do desk dworských klade. D. 1450, fer. III post Conceptionis Mariae. DD. XXV, 116.

572.

1450. Jan ze Zebic Markétě ze Mšena bábě swé, Bětce ze Sliwna matce swé a Oldřichowi ze Mšena ujci swému 250 ſſ zapisuje na dědinách swých manských w Zebicích, k Bezdězi slaužících. DD. XXV, 21.

573.

1450. Johannes dictus Sedláček de Udašin, possessor de Udašin, obligat se Mirkoni de Pětichwost. DD. XXV, 21.

574.

1450. Burian a Jan bratří z Waldeka kaupili w Ohrazenicích práwo wěnní po Markétě, manželce Jana Slámy z Bítowa a ze Suchomast. DD. XXV, 20. 30. Burian z Waldeka a z Litně r. 1456. (Ibid.)

575.

1451, 13 Jan. Jan z Hasenburka, a Elška z Koldic, wdowa po Mikulášowi Zajíci z Hasenburka a z Budyně, dědictwí swé, Budyni hrad s příslušenstwím, za 3400 ſſ prodali Zbyňkowi z Hasenburka. DD. 1451, w středu před S. Marcellem (I° Johannis Dúpowec. F. 7). DZ. 250, M. 1.

576.

1451, 18 Jan. Petr Brada z Nekmiře dobrau wolí postupuje práwa swého w Polence, jež má po Barboře z Pušperka, Ondřejowi z Horšic i s listem hlawním. Swědčí p. Burian z Gutšteina, Jan (Wýrek) z Risenberka seděním u Wýrowě, Zdeněk z Lukawic a Domaslaw Mládenec z Miličína. D. 1451, pondělí po Anton. DD. XXI, 115. 116.

577.

1451, 23 Jan. Jan ze Šternberka a z Holic, seděním na Zaječicích, prodal 17 ſſ platu ročního we wsi w Ložicích slowútnému panoši Přibkowi z Březowic, seděním na Třebechowicích. Zprawují s ním Jan Náhradek z Boskowic, seděním w Koldíně, Wilém z Orlé, seděním na Dřele, Mikuláš z Libáně, seděním na Heřmanicích, a Jan Kuchynka z Lidské; wležení do Wysokého Mýta aneb do Chocně. D. 1451, sobotu před S. Pawla obrácení. DD. XXI, 78. 79.

578.

1451, 30 Mart. Johannes et Bozděch fratres de Kamenic erigunt altare S. Mariae in ecclesia parochiali S. Apollinaris in suburbio Tynhoršoviensi, idque dotant censibus in villa sua Strýčkowic. Testes: armigeri Johannes dictus Wicher, Olbram de Kamenic, Čeněk de Kolešowic ꝛc. D. 1451, 30 Mart. (Acta consist. Prag. Zitaviensia, lit. K. 9.)

579.

1451, 23 Apr. Jan z Hradce zapisuje paní Kateřině ze Šternberka, manželce swé, sestře p. Zdeňka ze Šternberka, půl osma sta kop groš. Praž. k wěnnému práwu na Želetawě, na Litochoře, na Ščítkách a na Markwarticích. Rukojmě: Oldřich

ze Hradce, Smil z Lichtenburka a z Bietowa, Jan Zibřid z Pernšteina, Jan z Lipnika, Jan z Hodic, Oldřich z Maryze a Wáclaw z Wydřie. D. w Telči, léta 1451, den S. Jiří. (Orig. na perg. w arch. Jindř. Hradeckém.)

580.

1451, 23 Jun. Ondrášek z Horšic dobrau wolí postupuje listy Barbory z Pušperka a Petra Brady z Nekmiře na 2 ſſ platu w Malé Polence panoši Wilémowi Liškowi z Kmèje, seděním w Slatině. Swědčí p. Břeněk z Risenberka, p. Wilém mladší z Risenberka a z Rabie, Puota z Obitec toho času purkrabí na Švihowě, Wecemil z Wlčieho, Zdislaw ze Stropčic a Sigmund z Domašic. D. 1451, středu před božím tělem. DD. XXI, 116.

581.

1451, 24 Jun. Kateřina z Třešic, dcera nebožtíka Jana z Třešic, prodáwá dědiny swé po otci a po bratru Petrowi na ni přišlé, totiž Třešice twrz a wes celau, a w Běrunicích 4 ſſ platu, rytíři Waňkowi z Miletínka a na Pardubicích za 600 ſſ. Swědčí p. Otta z Bergowa a na Chlumci, p. Jan ze Šternberka a na Zaječicích, p. Jetřich z Miletínka hejtman kraje Hradeckého, p. Soběslaw z Miletínka a na Kunětické hoře, Jan bratr jeho odtudž, Jan Dubánek z Čijewic, Jan Hroch z Mezilesic a z Týnce, Jan Horyna z Naböčan a Milota ze Wšejam a na Klanoši. D. na Pardubicích, 1451, den sw. Jana křtitele. DD. XX, 74.

582.

1451, 4 Jul. Glejt jednoty p. Jiříkowy daný p. Oldřichowě jednotě až do tisíci osob, ku přijití do Prahy ke sněmu na den S. Kiliana najprw příštího. Dán w Lúnech, léta 1451, w neděli den S. Prokopa. (Orig. na perg. w arch. Třebon.)

583.

1451, 18 Aug. Bernart z Weleně poslední wolí poraučí statek swůj u Welyni *(sic)* manželce swé Jitce, a po její smrti dětem nebożce Wilémowým z Kyj, a kdyžby i těch nestáwalo, Oldřichowi z Byžkowic pastorku swému a Sigmundowi z Žap, jimž i jiné odkazy činí. Swědčí p. Bohuněk z Klinšteina, Wáclaw z Wrabie a Wáclaw Duršmid z Ostrowa. D. 1451, středu po matky boží na nebewzetí. DD. XX, 60.

584.

1451, 24 Aug. Jaroš z Újezdce matce swé, paní Anně z Harasowa, we 300 ſſ zapisuje dwůr swůj w Újezdci (tit. Bolesl.) swobodný. Swědčí p. Bohuše z Kowaně, Petřík Ješčrb, Jaroš ze Sowojowic, Aleš z Pokratic a Jan z Čečelic. D. 1451, den sw. Bartoloměje. DD. XX, 13.

585.

1451, 26 Aug. Bohuslaw z Cholynic, seděním na Jelči, manželce swé Anně z Kolodèj na statku swém w Jelči zapisuje wěna 400 ſſ a ji poručnicí činí dětí swých Diwiše, Zdeňka, Hynka, Kunky a Anny i wšeho zboží swého. Swědčí: p. Beneš z Wartenberka, p. Jan z Kunstatu a z Lisic, Jindřich z Lipničky w ty časy purkrabí na Poděbradech, Jan Šwáb z Jiekwé a z Hawraně, Sigmund z Adlaru seděním na Jesenici a Jan z Perkowa sedě-

ním w Oskořině. D, 1451, ten čtwrtek před sw. Augustinem. (II° Wenceslai Andreae, F. 7.) DD. XXI, 56. 57.

586.

1451, 6 Sept. Hynek z Waldeka řečený Škoda, a Jan z Waldeka syn jeho, úrok swůj 10 ſſ ročních w Budyni na hradě, městě ɔc. jakož jim dsky od nebožtíka Mikuláše Zajíce z Hasenburka a z Budyně swědčí, prodali Zbyňkowi Zajíci z Hasenburka. D. 1451, w pondělí před narozením matky boží. (I° Joh. Dúpowec, F. 25.) DZ. 250, M. 2.

587.

1451, 9 Sept. Hlawáč z Dobréhopole a Mikuláš Krabice z Weitmile w rozepři o dědiny w Dobrémpoli přišli mocně na Dobrana z Chotiše a Pawla z Chrastu; jenž wypowídají mezi nimi. D. 1451, fer. V post. Nativitatis Mariae. DD. XXV, 117.

588.

1451, 13 Nov. Machna z Tuchomě dáwá dwa člowěky swé úročníky w Podolí farářům w Rožďalowicích na wěčnost k záduší. Swědčí panoše Waněk z Žitowlic, Ješek z Čečelic, Jan z Utěchowic seděním w Telibi. D. 1451, den S. Brikcí. (Acta Wenc. de Krumlow in arch. capit. Prag.)

589.

1451, 20 Nov. Jan z Bergowa a z Trosk w 1000 ſſ Hynkowi Berkowi z Dubé, synowi nebožtíka Hynka Berky z Dubé a z Šarfšteina, Oldřichowi z Rohatic a Janowi z Němčic zawadil dědictwí swé we Chlumci (twrz, městečko), w starém Chlumci (městečko), Olešnici, Kladruby, Wiedeň, Lewín wsi s příslušenstwím. D. 1451, fer. II in vigilia Andreae. Zwod stal se roku 1458, fer. V die Urbani. (Novo majorum oblig. E. 30.) DD. XXI, 110. 111.

590.

1451, 15 Dec. Mikuláš Čelák ze Seslawec zawadil w 700 ſſ Janowi řečenému Šlechta z Mrdic a Chrústowic dědiny swé w Seslawicích, Uherčicích a Rosicích, což tu má, podlé jisté umluwy; (kteraužto záwadu týž Jan roku 1455 manželce swé Klaře postaupil). D. 1451, fer. IV quatuor temporum adventus. (Novo majorum oblig. F. 1.) DD. XXI, 60.

591.

1451. Hlawáč z Dobréhopole měl sobě od matky swé Anny z Lichtenburka wdowy po Wáclawowi Mutinowi ze Chlumu zapsané 500 ſſ na wěně jejím w Dobrémpoli na twrzi ɔc. D. 1451. DD. XXV, 17. 117.

592.

1451 — 61 — 64. Agnes de Žeberka et de Erwenic, relicta Johannis de Litowic, obligat se liberis suis Buškoni, Bohuslao, Katharinae et Margarethae. DD. XXV, 22. 34.

593.

1452, 24 Febr. Jindřich Kablenec, úředník desk dworských, práwo swé ke zboží Košieřskému, kteréž má od Hanúška z Piesku, dáwá i postupuje opatrnému Wáclawowi Krabcowi měštěnínu Pražskému. Swědčí p. Čeněk z Klinšteina purkrabie hradu Pražského, Jaroslaw z Přerubie a Martin Meysner z Lužné. D. 1452, čtwrtek u vigilii S. Matěje apoštola. DD. XXV, 232.

594.

1452, 21 Mart. Wáclaw Krabec, měšťan starého města Pražského, wšecko práwo swé ke zboží Košiřskému, kteréž má po Jindřichowi Kablencowi a jiných, prodal za 85 ſſ⁰ slowútnému Waňkowi z Kněžmosta a zZiřic. Swědčí p. Čeněk z Klinšteina, purkrabí hradu Pražského, p. Jindřich z Kolowrat, seděním w Žehrowicích, Waněk z Odic, seděním we Cwrčowicích a Jan Widlák ze Slawkowa. D. 1452, den S. Benedikta. DD. XXV, 233.

595.

1452, 1 Máje. Kateřina z Bořic a z Hórek dědiny swé w Horkách a Lániech prodala Janowi Horynowi z Honbic za 200 ſſ⁰. D. 1452, fer. 2 post Georgii. (I⁰ Joh. Dúpowec H. 30.) DD. XXI, 31.

596.

1452. Jména panoší, kteří wedlé p. Jana Popela z Lobkowic císaři Fridrichowi odpowěděli: Matěj z Prochoda, Jiřík z Prochoda, Hroznata z Petrowic, Wojtěch ze Slúpečného, Rús z Újezda, Oldřich z Turné, Dobeš ze Hracholusk, Swojše z Wišnice, Jan Crhan z Jaromyšle, Jan ze Swojkowic, Jan Swatomír z Milikowic, Wáclaw z Damènic, Wáclaw Lobkowec z Křenika, Hauzlata z Jiwowice, Hladký ze Smutkowce, Mikuláš ze Kladska, Wáclaw z Welešína, Jan ze Střebce, Jan z Wodňan, Bartoš z Húzné, Switawa z Wolechwina, Sigmund z Oselného, Tóma z Žimutic, Jan z Hor, Sigmund Šafran z Weselé. (Arch. Třebon.)

597.

1452, 26 Jul. Anna ze Hradce zapisuje manželu swému p. Jindřichowi z Michalowic hrad Bílkow w Morawě, D. 1452, středu po S. Jakubě apoštolu. (Orig. arch. Novodom.)

598.

1452, 7 Sept. Jiřík z Kunstatu a z Poděbrad, zpráwce králowstwí Českého, Jan z Kunstatu seděním u S. Prokopa, Jetřich z Janowic, Jan z Rúsinowa, hajtman kraje Čáslawského, Mikuláš z Lipy a na Lipnici, Zdeněk z Postupic, hajtman kraje Chrudimského, gleitují p. Oldřicha z Rosenberka až do půldruhého sta koní, za plných osm dní, aby mohl do Budějowic a odtud k nim na pole do wojsk k jednání potřebných wěcí přijeti i zase odjeti. D. na poli mezi Hlubokú a Budějowici, we čtwrtek před narozením matky boží, léta 1452. (Orig. in archiv. Trebon.)

599.

1452. Pan Oldřich z Rosenberka přiznáwá se k zápisu sněmu Swatojirského, jímž p. Jiří z Poděbrad za zpráwce králowstwí Českého ustanowen jest; pod wýminkami, aby tím k ničemu tištěn nebyl, on ani jednotníci a služebníci jeho, cožby proti poslušenstwí církwe swaté Římské a proti králi Ladislawowi býti mohlo, a aby i on i jiní duchowní a swětští lidé při jich práwích a swobodách zachowáni byli. (Kopie w arch. Třebon.)

600.

1452, 16 Sept. Miroš z Wochowa, hejtman na Strakonicích, p. Joštowi z Rosenberka, seděním na Strakonicích: dáwá wěděti, že wojska páně Jiříkowa z Kun-

statu wčera času obědnieho položila se u Kestřan, a tu ležie ještě, a w pondělí tu ležiec mienie rokowati s Píseckými; škody weliké že činí w kraji, zwláště we wsech a okolo městečka jeho; „a my z rozkázanie WM^{u} nesmieme ižádnému nic učiniti, — newěduc kteraká smlúwa stala se jest mezi WM^{u} a p. Jiříkem." Prosí tudíž za opatření. D. Strakonic, sabbato in die S. Ludmilae, anno 1452. (Orig. in arch. Trebon.)

601.

1452, 12 Oct. Páni Pražští dáwají swůj bezpečný gleit pp. Oldřichowi a Jindřichowi z Rosenberka, p. Hynkowi Krušinowi ze Šwamberka, p. Wilémowi mladšímu z Risenberka, i poslům z Plzně a z Budějowic, od dání listu na čtyři neděle, aby k sněmu na den S. Hawla uloženému do Prahy přijeti mohli. D. 1452, čtwrtek před S. Hawlem. (Orig. arch. Trebon.)

602.

1452, 23 Nov. Dobeš ze Wchynic, seděním w Křemži, kšaftem odkazuje manželce swé Anně plat swůj w Křemži, „enž po smrti její na syna Dobeška spadnauti má; bratranu swému Jankowi lowčímu odkazuje dwůr swůj manský w Křemži; Jankowi Kozelkowi sestřenci swému 1 ſſ platu w Břešťanech, kdežto druhá kopa i s 20 gr. synu Dobeškowi se poraučí. Swědčí strýc jeho p. Protiwec (ze Wchynic) a Janek Kozelka (ze Hřiwic.) D. 1452, den S. Klimenta w Křemži. DD. XXI, 83. 84.

603.

1452. Jan z Daupowa a z Wýrowa zawazuje twrz swau Wšetaty, s příslušenstwím, dluhem 300 ſſ gr. Praž. Johanni dicto Dúpowec de Praga, vicenotario tabularum terrae, et Benešio de Dúpow ꝛc. DD. XXV, 24.

604.

1453, 6 Febr. Jan Horyna z Honbic, dědiny swé w Horkách (dwůr poplužní) prodal za 200 ſſ Janowi z Honbic strýci swému; zprawují s ním Mikuláš Loktek z Přestawlk a Viktorin z Žestok. D. 1453, fer. III die Dorotheae. (I° Johannis Dúpowec, L. 15.) DD. XXI, 27.

605.

1453, 10 Febr. Ondřej Kaufunk z Kaufunka a z Wranieho w dluhu 1500 ſſ Wilémowi Ilburkowi z Ilburka postaupil dědiny swé we Wraniech (twrz a wes ꝛc.) D. 1453, sabbato die Scholasticae. (Novo majorum obl. F. 28.) DD. XXI, 101.

606.

1453, 26 Febr. Oldřich z Kramolína sstupuje 15 ſſ platu ročního w Kozojedech p. Zdeňkowi z Postupic, seděním na Zlenicích, w 150 ſſ. Rukojmě s ním Bužek z Božejowic, Wilém z Onšowa, Mrakeš z Božejowic, Mikuláš Rubáš z Martinic a Přech z Božejowic; wležení do Starého města Pražského. D. 1453, pondělí po S. Matěji. DD. XXI, 86. 87.

607.

1453, 4 Mart. Michalko de Merklin dotat altare S. Mariae in ecclesia parochiali in oppido Merklin censibus in Merklin et in villa Chlusow assignatis. (Filius ejus Petrus.) Testes: Hynek de Rúpow et Bozděch de Kamenic, armigeri. D. in Mer-

klin, 1453, die translationis S. Wencеslai. (Acta consist. Prag. Zitav.)

608.

1453, 18 Máje. Aneška z Dubé, manželka Wiléma z Heršteina, dědiny swé wěnné w Chonkowicích, Trpiešowicích a Meziklasí za 143 ſſ prodala Jindřichowi z Říčan a z Ledče; zprawují s ní manžel její Wilém z Heršteina a Jan z Třebelic a z Wrbky. D. 1453, fer. VI post Sophiae. (I° Joh. Dúpowec, M. 18.) DD. XXI, 25.

609.

1453, 22 Máje. Magnuš, Jan, Swatobor a Tobiáš bratří z Chwalkowic prodali dědictwí swé manské, Hradiště Chustníkowo, Wáclawowi a Wěňkowi synům nebožtíka Plesa ze Slaupna, a poručníku jich Janowi z Wyhnanic, ale na zmatek. D. roku 1453, fer. III ante Urbani. DD. XXV, 234. 236.

Zpráwcowé trhu byli Zdeněk řečený Šwáb z Hustiřan a Wáclaw ze Slaupna seděním na Heřmanicích. (ibidem.)

610.

1453, 6 Sept. Markéta wdowa po Petrowi z Nekmíře a Jan z Wysokého syn její, dědictwí swé w Pořieči (městečko, twrziště ꝛc.) Lipnici, Hořehledech, Záluží a Strhaři, jež mají we dskách po Petrowi z Nekmíře a tento měl po Jindřichowi z Lipna, prodali Mikuláši z Dlúhéwsi a z Pokonic, za 600 ſſ. Zprawují s nimi Jan Štěpanowec z Wrtby (s powolením bratra swého Hroznaty z Wrtby) a Jan z Frumšteina. D. 1453, fer. VI ante Nativitatis Mariae. (In viridi majorum oblig. juxta, F. 28.) DD. XXI, 72.

611.

1453, 6 Oct. Bušek de Wrtba, residens in Smečic, armiger, vendit dominae Margarethae Berbetonissae $2\frac{1}{2}$ ſſ census annui liberi et perpetui pro 25 ſſ et quidem in Simone censita et agricola suo in Smečic, qui praesens ibi eidem dominae se submisit in censitam, manum dando, „promittens se esse ejus subsidem, vulgariter člowěčenstwie“. — (In solutione praedictarum 25 ſſ computati sunt 19 floreni Ungarici pro 10 ſſ et ita accepti). Inter testes aderat Bernardus Ebrswin de Hradišt armiger ꝛc. (Acta consistor. Prag. Zitaviensia ab anno 1434 et sq.)

612.

1453, 19 Nov. Castrum Zlenic, per mortem Johannis et Marquardi fratrum de Konojed et de Zlenic ad regem devolutum, impetravit Zdenko Kostka de Postupic, proclamatum in Kurim, 1453, fer. II die Elisabeth.

Defendit Běta, filia olim Kunšonis de Konojed et de Zlenic, et uxor Ctiborii de Tloskowa; (soror Johannis et Marquradi). DD. XVI, 350.

Zdenko Kostka de Postupic condescendit de jure suo Mikšoni de Postupic patruo suo. (ibid.)

613.

1453, 12 Dec. Púta z Ilburka a z Šonwelta powšechně odpor klade proti nebožtíka Wilíma z Šumburka zwodu a panowání na hradě Egerberku, proti téhož trhu s Jakubem z Wřesowic, proti wěnowání „fratris sui Went“ *(sic)* ꝛc. D. 1453, fer. IV ante Luciae. DD. XXV, 118.

614.

1453, 28 Dec. Wenceslaus et Burian fratres de Korkynie et Bužka mater eorum impetrant a rege hereditates in villa Kotenčice, proclamatas in Milen. D. 1453, fer. VI die Innocentum. DD. XVI, 154.

615.

1453, 29 Dec. Castrum Štědrý et villas Štědrá et Borček, post mortem Buškonis de Kamennáhora et Petri de Chrast, impetrat a rege Johannes de Kamennáhora, consiliarius et familiaris ejus. D. 1453, sabbato ante Silvestri. DD. XVI, 209.

616.

1453. Humpolec hrad a městečko po Markétě, wdowě po p. Jindřichowi z Dubé a z Humpolce, odumřelé, spadly na krále. DD. XXV, 234.

617.

1454, 3 Jan. Rex Ladislaus confert castrum Richenburg, et omne jus, quod sibi competit ibidem, Johanni Pardus de Wratkow pro servitiis suis gratiose. Act. 1454, fer. IV post Circumcisionis Domini. DD. XXII, 9.

618.

1454, 22 Jan. Castrum Ličkow cum villis ꝛc. — po smrti Jana Wlčka z Minic wyprosil sobě pro strach bratr jeho wlastní Wáclaw Wlček z Minic u krále r. 1454, (fer. III post Fabiani proclamatum in Žatč), potom ale našed jej sobě we dskách zemských (viridi majorum obligatt. tempore Imperatoris, B. 25.) od bratra zapsaný, nepotřebné odaumrti se odřekl 1463, fer. IV post Benedicti. DD. XVI, 294.

619.

1454, 26 Jan. Castrum et oppidum Maščow post mortem Wilhelmi de Žlutic et de Komberg impetravit a rege Beneš de Kolowrat et Ročow. D. 1454, sabbato post Conversionis Pauli. DD. XVI, 294.

620.

1454, 14 Febr. Castrum Homberg mortuo Zbynkone et fratre suo cum liberis impetrat a rege Fridericus de Donin. D. 1454, fer. V die Valentini. DD. XVI, 212.

621.

1454, 21 Febr. Castrum Buben cum villis ꝛc. mortuo Iwanone de Něčtin et z Bubna impetrarunt Johannes et Nicolaus fratres de Gutstein. D. 1454, fer. V ante Matthiae apostoli. DD. XVI, 213.

622.

1454, 27 Febr. In villis Ujezdci, Lhotě et Hněwanowicich bona Zdislai de Ujezdce ad se devoluta rex dedit Johanni dicto Wodkolek (de Ujezdce), defendente tamen rite Anna de Ujezdce praedicti Zdislai relicta. Proclamatum in Nimburga 1454, fer. IV post Matthiae apostoli. DD. XVI, 58.

623.

1454, 12 Mart. Castrum Drštka cum villis Mirošowy, Skořice et aliis *(sic)* post mortem Břenkonis dicti Drštka rex dedit Ulrico de Rakowě et Radyně, defendentibus Dobrohosto et Břenkone fratribus de Ronsberg et Zacharia de Říčan et de Štěkna, item Buškone de Wrtba, residente in Smědčicich. D. 1454, fer. III die Gregor. DD. XVI, 214.

624.

54, 13 Mart. Castrum Chudý hrádek, villis Dřewičice, Zdislawice, Sušice awlowice, post mortem Barbarae de wrat et Johannis de Cimburg mariti ad regem devolutum, in Litoměřic, , fer. IV post Gregorii proclamatum, travit Henricus dictus Berka de Duba. XVI, 299.

625.

54, 19 Mart. Purkart z Janowic odklade proti Majnušowi ze Chwalkoc. potah maje na hrad „Hradiště tníkowo“ spolkem s někdy Heřmanem ým Chustník, potwrzeným od krále awa. D. 1454, fer. III ante Benedicti. XXV, 27.

626.

54, 19 Mart. Majnuš de Chwalkowic ns in Bukowce, Johannes de Chwal-; Swatobor de Chwalkowic residens ebowěsticich et Tobias de Chwalkobona sua homagialia, castrum Hraum pertinentiis universis, pro 1500 ſſ nt Johanni de Wyhnanic. Disbrigasecum statuunt Zdeněk Šwáb de ťan et Wenc. de Slúpna resid. in anic. Act. 1454, fer. III ante Bene- DD. XXII, 21.

annes de Wyhnanic disbrigatores ictos liberos dimittit 1454, fer. II Bartholomaei. (ibid. 74.)

627.

54, 19 Mart. Castrum Kokořin cum c. per mortem Zawišii de Klinštein devolutum, rex dedit Dietřichowi nowic et de Chlumec, (1454, feria III ante Benedicti), qui lite habita cum Klinšteiniis, condescendit de eodem Alšoni et Hynkoni fratribus filiis Bohunkonis defendentis, qui mortuus est anno 1460, lite pendente, et Johanni fratri ipsorum strýčenému de Klinštein anno 1460, feria II ante Ambrosii. DD. XVI, 61. 402.

628.

1454, 23 Mart. Purkart a Petr bratří z Kopidlna plat swůj roční 14 ſſ w Neměčewsi prodali za 160 ſſ Dorotě z Bělčic, manželce Haškowě z Rokytnika. D. 1454, sabbato ante Oculi. (II° Johannis Dúpowec, H. 21.) DD. XXI, 29.

629.

1454, 27 Mart. In villa Račín (proclamata in Misa, tit. Pilsnensi) dotalitium Katherinae relictae Lwikonis de Račín ad se devolutum, rex dedit Rackoni et Přibram de Račín. D. 1454, fer. IV post Annuntiationis Mariae. DD. XVI, 215.

630.

1454, 1 Apr. Castrum Rabšteinek cum villis c. per mortem Johannis dicti Těchlowec ad regem devolutum, impetrarunt Petrus Kdúlinec de Ostromiře et Wilhelmus de Držela, proclamatum in Chrudim, 1454, fer. II post Annuntiationis Mariae. (Ad castrum pertinent villae Týnec, Lipinka et Lhota.) DD. XVI, 335.

331.

1454, 12 Apr. Mortua Anna principe de Oswětin, relicta Puotae de Častolowic, dotalitium ejus in castro Skuhrow et oppidis Skuhrow et Solnice et castro Richenberg, rex dedit Zdenkoni de Sternberg,

(qui anno 1455 de eis condescendit Georgio de Kunstat et Poděbrad). Defendunt jus suum ibidem Ofka de Častolowic, suo et filii sui Henrici de Boskowic nomine; et Hynek de Červenéhohory, suo et Katharinae uxoris suae, filiae Annae praedictae nomine. D. 1454, fer. VI ante Palmarum. DD. XVI, 16.

632.

1454, 27 Apr. Král Ladislaw powolil, aby Martin a Jiřík bratří ze Wšestar, po smrti otce swého Jakuba uwázati se mohli s komorníkem od saudu w děditny we Wšestařích (dwůr poplužní a kmetcí s příslušenstwím), kteréž Kateřina z Králowé Hradce někdy otci jejich zastawila byla. D. 1454, sabbato post Georgii. DD. XXI, 55.

633.

1454, měs. Apr. Sigismundus Anděl dictus de Ronowce, commissarius orphanorum olim Witkonis de Talmberka (videlicet Matthiae et Witkonis), et Diwišius de Talmberg patruus dictorum orphanorum, defendunt bona et hereditates in Slatiňanech, dicentes dictos orphanos habere jus melius ad dicta bona post avum et patrem ipsorum, quam D. Rex aut aliquis post eum. D. 1454, post Palmarum. DD. XVI, 16. 337.

634.

1454, 2 Máje. Odolen, Wilhelm, Sigmund, Nicolaus et Michael dictus Kfeleři de Zakšow, impetrantes in villa Třebošice (circa Kadanam). D. 1454, fer. II die Sigismundi. DD. XVI, 303.

635.

1454, 7 Máje. Johanne dicto Wojna de Městce mortuo, bona et hereditates ejus in villis Chonkowicich et Trpišowicich rex Ladislaus ad se devoluta dedit Mathiae de Brloh et Johanni de Libošowic. Proclamata Časlaviae, 1454, fer. III ante Stanislai. DD. XVI, 268.

636.

1454, 9 Máje. Beneš z Hustiřan a z Mokrowús a Dorota z Ulibic manželka jeho, dědictwí swé w Ulibicích (twrz, podací ɔc.) a w Řehči což tu měli, prodali za 870 ſſ Wěňkowi Černínowi z Černína; zprawují s nimi Mikuláš z Bochowa a z Mezilesic, Burian a Zdeněk bratří z Lipy a Lipnice. D. 1454, fer. V post Stanislai. (II° Johannis Dúpowec, L. 28.)

Odpory kladau Veronika z Wřeskowic, dcera Otíkowa a Anny z Ulibic; Aněška manželka Janowa z Košině, dcera nebožtíka Jana Ohništka ze Smidar; Slawon řečený Boharynka z Chotělic. DD. XXI, 18.

637.

1454, 29 Máje. Anna, dcera nebožtíka Albrechta z Koldic a wdowa po Hynkowi Krušině z Lichtenburka, před auředníky dworskými připowěděla se k dědictwí w Bielině a w Krupce po otci swém, jakožto dědička neodbytá. D. 1454, fer. IV post Urbani. DD. XXV, 234.

638.

1454, 18 Jun. Johannes Straka de Nedabylic impetrans bona in villis Wesci et Mečow titulo Grecensi. D. 1454, fer. III post Viti. DD. XVI, 19.

639.

1454, 19 Jun. Aněška z Dubé, wdowa

po Janowi ze Skal a z Jenšteina, a Jan syn její ze Skal a z Jenšteina, o wěno paní Anny, kteréžto byla zawadila swěřením Elšce z Kowaně a Henikowi z Walšteina muži jejímu, námluwu činí. D. 1454, fer. IV post Viti. DD. XXV, 119.

640.

1454, 26 Jun. Roku 1454, (fer. IV post Johannis baptistae) napomínáni jsau Smil ze Wchynic a Jan Dlask z Razic, jakožto zpráwcowé trhu toho, kdež Pešík z Minic prodal byl dědiny swé w Libčewsi Wáclawowi Cardowi z Petrowic (IV° Matthiae, C. 16), a to pro nezpráwu. DD. XXI, 74.

641.

1454, 28 Jun. Arnošt z Heršteina na saudu zemském při obdržel proti Janowi z Kolowrat a z Bezdružic, protože otec jeho Jan z Heršteina „práwo stál před smrtí krále Wáclawa 11 let, a w tom i práwo dowedl“, a nikdo mu w tom odporu nečinil, až léta zemská prošla. D. 1454, fer. VI ante Petri et Pauli. (II° Joh. Dúpowec, P. 21.) DD. XXI, 52.

642.

1454, 4 Jul. Král Ladislaw Janowi z Kolowrat a z Bezdružic dal wšecko práwo swé nápadní odaumrtní na hradu Bezdružicích a na wšem jeho zboží, kteréž po předcích swých má. D. 1454, fer. V die S. Procopii. DD. XXV, 235. 236.

643.

1454, 4 Jul. Král Ladislaw wšecko práwo swé nápadní odaumrtní po komkoli na zboží Raupowském dal z milosti Hynkowi z Raupowa a jeho dědicům. D. 1454, fer. V die S. Procopii. DD. XXV, 236.

644.

1454, 9 Jul. Castrum Třebel cum villis ꝛc. per mortem Rackonis dicti Ratmir de Šwamberk vel Hanowconis ad regem devolutum, impetravit Katharina de Kamyk, relicta olim Bernardi de Šwamberg, quae condescendit postea de illis Henrichowi, Janowi, Rackowi fratribus de Sobětic et Janowi et Wilémowi jich synowcóm. D. 1454, fer. III ante Margarethae. DD. XVI, 219.

645.

1454, 11 Jul. Král Ladislaw wšecko práwo swé po někdy Oldřichowi a Wilémowi bratřích z Hasenburka, jestliby které naň spadlo, z milosti dáwá Zbyňkowi Zajíci z Hasenburka, synu někdy téhož Wiléma z Hasenburka. D. 1454, fer. V ante Margarethae. DD. XXV, 236.

Roku 1460 král Jiří též potwrzuje témuž p. Zbyňkowi Zajíci z Hasenburka, již nejwyššímu sudímu králowstwí Českého. (ibidem 241.)

646.

1454, 11 Jul. Mikuláš a Jan bratří, synowé někdy Mikuláše z Lobkowic, nejwyššího písaře králowstwí Českého, plat swůj roční 10 ß w Šanowě, jejž mají od Jana řečeného Kniežátko z Krakowce a z Šanowa we dskách (II° Matthiae, N. 28), prodali Janowi Dúpowcowi z Dúpowa a ze Wšetat, auředníku probošta Wyšehradského. D. 1454, fer. V ante Margarethae (II° Johannis Dúpowec, Q. 9.) DD. XXI, 113. 114.

647.

1454, 13 Jul. Král Ladislaw wšecko

práwo swé odúmrtné, kteréžbykoli po komkoli wyhledati se mohlo na zboží Fricšteinském, Kowanském a Rotšteinském, dal jest a dawá Bohušowi z Kowaně za jeho službu milostiwě. Act. 1454, sabbato die Margarethae. DD. XXII, 54.

648.

1454, 18 Jul. Jindřich Dubanský z Duban plat swůj 2½ ℔ w Židowicích, jejž má we dskách po Mikuláši z Probylic, prodal Wáclawowi Cardowi z Petrowic za 21 ℔. D. 1454, fer. V post divisionis apostolorum. (II° Dúpowec, Q. 16.) DD. XXI, 68.

649.

1454, 27 Jul. Castrum Šwamberg, munitio et civitas Bor cum villis ɔc. post mortem Buškonis et Johannis aliorumque antecessorum ipsorum de Šwamberg, donatione regia cesserunt Hynkoni et Bohuslao dicto Krušina de Šwamberk. D. 1454, sabbato post Jacobi. DD. XVI, 220.

650.

1454, 29 Jul. Castrum Zwieřetice, post mortem cujuscunque ad regem devolutum, impetravit Hermannus de Wartenberg et de Zwieřetic, nemine defendente. Proclamatum in Biela, 1454, fer. II ante Petri vincul. DD. XVI, 19.

651.

1454, 30 Jul. Castrum et civitas Lipa, mortua Ofka de Duba, relicta Donini, integrum cessit Henrico de Duba et de Mülstein, domino in Lipa, donatione regis Ladislai. D. 1454, fer. III ante Petri ad vincul. DD. XVI, 308.

652.

1454, 23 Aug. Purkart Strnad z Janowic dědictwí swé manské, hrad Hradiště, wes Hradiště celau, Wlčkowice wes celau, Kokotow wes celau, Kladruby wes celau, Kocbeř wes celau a w Stanowicích což tu má, we 2500 ℔ zawadil šwagrům swým Janowi Kniežeti ze Sulejowic a Protiwowi ze Wchynic, s powolením králowským. Act. 1454, fer. VI ante Bartholomaei. DD. XXII, 73.

653.

1454, 27 Aug. Rex Ladislaus bona in Kocelowicích (pr. Pieska et Mirowic) post mortem Čenkonis de Walsteina et post Elškam de Obřistwie uxorem suam contulit Zawišio de Walštein, fratri ipsius Čenkonis germano, pro servitiis. Act. 1454, fer. III post Bartholomaei. DD. XXII, 74.

654.

1454, 13 Sept. Oldřich z Rosenberka, Jindřich a Jan synowé jeho, mistrům řemesla saukenického z městečka Swinúw tu milost činí, aby hosté tam saukna šerého žádného w postawích, ježtoby loket přišel po 4 groších neb laciněji, neprodáwali, ani krájeli, leč o poswícení městečka; než saukno šeré, jehožto loket čtyř gr. dráže přichází, mohau kdykoli, a wšak jen w postawích, nekrájíce, prodáwati. Spolu propůjčuje se sauknu Swinskému zwláštní znamení, růže. D. na Krumlowě, 1454, pátek před powýšením S Kříže. (Z arch. Třebon.)

655.

1454, 24 Sept. Sigmund z Černočka přiteli swému Jindřichowi ze Strabenic a

ze Šlapanic dáwá swau dobrau wůli k majestatům někdy císaře Karla IV a krále Wáclawa, swědčícím Buškowi řečenému Hus ze Hlasowic a Přibíkowi řečenému Krsi na zboží w Raděticích, Paliwě, Stezowě a Nerestících, což tu má. Swědčí p. Zdeněk ze Šternberka, nejwyšší purkrabí Pražský, p. Dětřich z Janowic, seděním na Chlumci, Jan starší z Bysně a Jan Zdechowec ze Sekyřic. D. 1454, úterý před S. Wáclawem. DD. XXV, 236. 237.

656.

1454, 4 Oct. Nicolaus de Landstein patrem suum Witkonem et fratres suos indivisos suscipit in unionem super bonis feudalibus in Kněžewsi munitione ɔc. sibi a rege concessis. D. 1454, 4 Oct. DD. XXII, 77.

657.

1454. 10 Oct. Castri Richenburg pars Hynkoni Krušina de Lichtenburg debita, morte ejusdem ad regem devoluta, donatione regia cessit Johanni Pardus de Wratkow. Proclamatum in Alta Muta, 1454, fer. V post Francisci. DD. XVI, 21.

658.

1454, 12 Oct. Castrum Egerberg cum pertinentiis ɔc. post mortem Ottonis et Wendt de Ilburg impetraverat Johannes Calta de Kamennahora, proclamatum Kadanae 1454, fer. V ante purificationis Mariae. Defendit Puota de Ilburg et de Šunwaldu per se et Ottonem (ac Puotam?) natos suos; adjudicatum sibi tandem 1457, sabbato ante Galli. DD. XVI, 294.

659.

1454, 5 Nov. Bohuněk z Proseči we 100 ſſ zawadil Aněžce z Dubé, manželce Wilímowě z Heršteina, twrz swau Proseč s příslušenstwím, a w Rúdném, což tu má. D. 1454, fer. III ante Martini. Zwod se stal r. 1457, fer. VI ante Viti. (Novo minorum oblig. R. 18.) DD. XXI, 80.

660.

1454, 8 Nov. Elška dcera Jana Řitky z Bezdědic, klášternice u S. Anny w Praze, dědičné práwo swé na Kokoříně hradu s předhradím, w Šiemanici, Truskawné a Střemi, prodala Bohunkowi z Klinšteina za 100 ſſ. D. 1454, fer. VI ante Martini. I° Wences. Andreae, C. 16) DD. XXI, 113.

661.

1454, 11 Nov. Rex Ladislaus indulsit Alberto de Drahynic dicto Šice, residenti in Lasku, ut possit conthorali suae proscribere 150 ſſ gr. nomine dotis in villa Lasko (omagiali). D. 1454, fer. II die S. Martini. DD. XXII, 80.

662.

1454, 14 Nov. Castrum Wilstein cum pertinentiis, mortua Elška de Krawar, relicta olim Henrici de Rosenberg, rex dedit Henrico de Rosenberg, wnuku praenominate Elscae. D. 1454, fer. V post Brictii. DD. XVI, 220.

663.

1454. Johannes de Bergow et de Chlumec defendit bona et hereditates in novo et veteri Chlumci et in Kladrubiech proclamatas post Kačnam relictam Stephani de Opočna et Johannem natum ejus. DD. XVI, 6, 9.

Idem Johannes de Bergow decessit anno 1458, et munitio et oppidum Nowý Chlu-

ec cum Starý Chlumec, Olešnice, Klaruby, Wiedeň et Lewin, donatione regia essit Čenkoni de Klinštein (1458, fer. III ante Simonis et Judae). DD. XVI, 35.

664.

1454. Castrum Skuhrow et oppidum, item Solnice oppidum, per mortem Annae principis de Oswětin, relictae Puotae de Častolowic, ad regem devolutum, impetravit (1454) Zdenko de Šternberg, qui de jure suo condescendit Georgio de Kunstat et Poděbrad (1455, fer. VI ante Margarethae.) DD. XVI, 16.

665.

1454. Castrum et oppidum Humpolec cum villis oc. kaupil byl někdy otec p. Arnešta z Lestkowce, nejwyššího písaře zemského, od někdy Jana z Jenšteina a ze Skal: po čemž r. 1454 týž Arnešt z Lestkowce w držení jeho byl, it. 1456. DD. XVI, 269.

666.

1454. Hanuš z Hochhausu dědiny swé swobodné w Kopistech (Kopitz) králi Ladislawowi pod léno dal (na čež r. 1471 král Wladislaw je synowi jeho Melicharowi z Hochhausu opět oswobodil). DD. XXV, 238.

667.

1454. Ulricus de Mšena Hippolyto de Woděrad vendit bona sua servilia (ad castrum Bezdèz) in Lukách, duas curias rusticales, cum consensu D. Henrici de Michalowic. DD. XXV, 29.

668.

1454. Johannes Šic de Drahynic, residens in Zalužanech, emit hereditates serviles ad castrum Zwiekow, anno 1454 m. Januar. DD. XXII, 9.

669.

1454. Wilém z Lichtenburka, syn a dědic po Hynkowi Krušinowi z Lichtenburka, dědiny swé manské w Hostinném prodal paní Anně z Koldic za 1300 ſſ. DD. XXII, 49.

670.

1454. Johannes de Kozojed et Georgius de Púchobrad fratres univerunt se in bonis Přestawlk et Třešicich, titulo Grecensi. DD. XXV, 28.

671.

1454. Sulek ze Šlowic prodal práw swé w Lukohořanech (t. 150 ſſ gr.) Ja nowi a Pawlowi sirotkům po Žichowcov DD. XXV, 29.

672.

1454. Ctibor Šwáb z Beztuchowa I kopowi ze Soběšina zawadil we 10 dědiny swé w Dražkowě. DD. XXV,

673.

1455, 3 Mart. Aleš z Bietowan I swé po někdy Janowi ze Stradowa dinám we Slatiňanech, Kochanowi Trpiešowě za 400 ſſ prodal V z Talmberka, (jenž polowici toho totiž 400 ſſ, již dříwe od Jana dowa sobě také zapsanau měl.) fer. II ante translationis Wences XXI, 55.

674.

1455, 15 Apr. Mikuláš z U woda Sedmihradský a bán zasnubuje dceru swau pannu

Jindřichowi synu p. Jiřího z Poděbrad; (swatba wšak teprw po desíti létech státi se má). Slibují zaň arcibiskup Ostřihomský a přední páni Uherští. D. Viennae, 1455, fer. III post S. Tiburtii.

Ladislaus rex foedus praecedens literis suis confirmat. D. Viennae, 1455 fer. V ante Georgii. (Z archiv. Olešnick.)

675.

1455, 25 Apr. Lidmila, dcera Janowa řečeného Sluka ze Statinic, již zemřelého, wracuje zápis, kterýž otec její měl od císaře Sigmunda (dd. Lutoměřic, in festo b. Thomae apostoli 1420, regnorum anno 34, 11 et 1) na některé lidi kostela Pražského w Statinicích, Libochowicích a Hobšowicích, a prosí, aby tato její dobrá wůle w akta wložena byla. D. 1455, den S. Marka. (Acta consistor. Prag. U. II.)

676.

1455, 26 Apr. Johannes junior de Hodějow impetrans in villa Drastech curiam araturae cum censibus, proclamatam in Kostelec super Albea, 1455, sabbato post Marci. DD. XVI, 71.

677.

1455, 3 Máje. Jaroslaw řečený Plichta z Žirotína a Smil z Běškowic byli w rozepři o dědiny we Zwoleněwsi a Telcích po nebožtíkowi Wilímowi ze Žlutic; smluwcowé jich Jan Sestřenek ze Slawic a Jindřich Čéček z Pakoměřic. D. 1455, sabbato die inventionis S. Crucis. DD. XXV, 119.

678.

1455, 3 Jun. Kněz Jiřík probošt, Dora přewora i weškeren konvent kláštera Chotěšowského, prodáwají a sstupují 12 ß 40 gr. platu ročního knězi Matějowi z Kotšowa, faráři z Wřeskowic, a Bozděchowi i Olbramowi bratřím z Kamenice, na jistých kmetích a dwořích swých, za 128 ß, zawazujíce se k jich zpráwě. Swědčí p. Burian z Gutšteina seděním na Nečtinách, p. Jan z Gutšteina seděním na Bubně, Kule ze Hrádku, Čehnice z Říčan, Swatobor z Chotomyšle, té chwíle wladař kláštera Chotěšowského, Jindřich z Zahořan a Železka ze Srb. D. 1455, ten úterý před božím tělem. Acta consist. Prag. U. II, pag. 27—29.

679.

1455, 19 Jun. Bohuslaw z Ohnice dědictwí swé w Ohnici twrz, dwůr poplužní ꝛc. w Křemyži, Chrastné a Mrsklesiech platy roční, jež má po nebožtíkowi Janowi z Ohnice otci, a po nebožtíkowi Dobešowi z Křemyže strýci swém, prodal Janowi Kozelkowi ze Hřiwic za 150 ß. D. 1455, fer. V post Viti. (I° Wenc. Andreae, G. 25.) DD. XXI, 91.

680.

1455, 29 Jul. Castrum Opočen cum oppidis, villis ꝛc. per obitum Suchan aut cujuscunque alterius ad regem devolutum impetravit Georgius de Kunstat et Poděbrad (1455, sabbato quatuor temporum pentec.) et postea condescendit Wenceslao de Walečow subcamerario regni 1455, die S. Marthae hospitae. DD. XVI, 22.

681.

1455, 2 Aug. Bartl řečený Wrksa z Dobřan dědiny swé w Sedlci u Wochowa za 17 ß prodal Janowi a Mikulášowi bratřím řečeným Trpiestským z Gutšteina.

D. 1455, sabbato post Petri ad vincula. („In quaterno.") DD. XXI, 9

682.

1455, 11 Aug. Záwazek wěrnosti Hencika Mosche, wězně propuštěného, p. Jiříkowi z Poděbrad 2c. a hauptmanu Kladskému Hanušowi z Warnsdorfu učiněný. Mezi swědky jest také panoše Hynek Haugwic z Biskupic. D. 1455, pondělí po S. Wawřinci. (Z arch. Olešnick.)

683.

1455, 29 Aug. Aneška wdowa po Matějowi řečeném Lunèta z Kostomlat dědiny swé wěnné we Ctiněwsi postaupila byla Wáclawowi z Klenče a synu jeho Benešowi, kterýžto Beneš prodal je za 45 ſſ Jankowi Ctinskému ze Ctiněwsi. D. 1455, fer. VI post Bartholomaei. („In Quaterno".) DD. XXI, 15.

684.

1455, 25 Sept. Markéta ze Žlunic, dcera nebožtíka Jindřicha, a Susanna sestra její mladší, strýci swému Janowi řečenému Dlask ze Wchynic a z Razic we dluhu 400 ſſ postupují dědiny swé po otci we Žlunicích (twrz a wes) a we Hlušicích. D. 1455, fer. V ante Wenceslai. („In Quaterno; concernit Johannem Dlask contra Košinowi".) DD. XXI, 16.

685.

1455, 17 Oct. Anna de Bielkowa, relicta olim Sbynkonis de Mitrowic, habens annos prope LXX, protestata est coram judice curiae regalis 2c. D. 1455, fer. VI post Galli. DD. XXII, 96.

686.

1455, 18 Oct. Jindřich Čéček z Pakoměřic dědictwí swé Makotřasy twrz a wes celau, we Středoklucích, Lidicích, Zájezdě a Bělocích což tu má, prodal Anně ze Šwarcemberka a z Sansheimu, wdowě po p. Petrowi ze Šternberka, za 2100 ſſ. Zprawují s ním bratr jeho Jan z Pakoměřic a Jan z Lerojid a z Baště; (potom od r. 1458 také Jakub Štuk z Pitkowic a Jan z malého Nabdína). D. 1455, sabbato post Galli. (Wencesl. Andreae, J. 21.) DD. XXI, 108.

687.

1455, 31 Oct. Arnošt syn někdy Janůw z Heršteina prodal práwo swé k dědinám w Buči bratřím Janowi a Mikulášowi z Gutšteina za 50 ſſ. D. 1455, 31 Oct. DD. XXI, 53.

Wilím z Heršteina odpor klade trhu tomu, maje w dědinách těch třetinu práwa. D. 1455, fer. III post Omnium Sanctorum. (Ibidem.)

688.

1455, 24 Nov. Castrum ruptum Chlum per mortem Henrici de Wartenberg et de Walštein ad regem devolutum, in Biela 1455, fer. VI ante Katharinae proclamatum, impetravit Rameš de Hradku, nemine defendente. DD. XVI, 73.

689.

1455, 2 Dec. Bušek a Beneš Sekerky z Sedčic prodáwají Přechowi z Dobrohoště za 232 ſſ gr. pr. wes Lety s příslušenstwím, jakož ji od Jana z Letůw a z Kunratic měli a drželi. Rukojmě a zpráwce za ně jsau Jan z Osečan, Jan

z Rakowic a z Čimelic a Mikuláš z Měšetic. D. 1455, úterý po S. Ondřeji. (Orig. z arch. Worlick.) (Bušek byl otec Beneše spoluprodáwajícího.)

690.

1455, 17 Dec. Hus hrad a manstwí králowské, prodáno jest pánům z Rosenberka od Jana, Smila, Přibíka a Jiřího z Křemže, s powolením krále Ladislawa. (dd. Viennae, d. 17 Dec. (1455) anno regnorum 16 et 3.) DD. XXV, 245.

691.

1455, 18 Dec. Castrum Pořešin cum oppido, villis ɔc. post mortem Marquardi de Pořešin aut cujuscunque ad regem devolutum, impetravit Ulricus de Rosenberg. D. 1455, fer. V ante Nativitatis Domini. DD. XVI, 249.

692.

1455. Albrecht Šic z Drahynic manželce swé Barboře ze Wšechlap zawadil dědiny swé w Lasku, dwůr poplužní ɔc. w 10 ſſ gr. DD. XXV, 30.

693.

1456, 18 Febr. Byčen mladší z Cietowa, a sestra jeho Kateřina, manželka Jana Polštáře z Welezic, plat swůj 7½ ſſ we Hnojnicích a Židowicích, jejž měli we dskách od Zdeňka z Lukowa, prodali Wáclawowi staršímu Cardowi z Petrowic za 40 ſſ. Zprawují s nimi Ješek z Cietowa, Wáclaw z Račiněwsi, Aleš z Welezic a z Brocna. D. 1456, fer. IV post Valentini. (I° Wenc. Andreae, L. 21.) DD. XXI, 68.

694.

1456, 25 Febr. Purkard Strnad de Janowic et de Hradiště de omni jure hereditario, quod sibi competere possit in bonis castri et civitatis Bielina et pertinentiis, post olim Purcardum dictum Strnad de Janowic patrem suum, condescendit Hanušio de Koldic ɔc. Act. 1456, fer. IV die S. Matthiae. DD. XXII, 118.

695.

1456, 25 Febr. Anna de Koldic et de Hostinné de bonis olim Alberti de Koldic patris sui omnibus portionem suam hereditariam a Hanušio de Koldic strýce swého se recepisse recognoscit. (Act. 1456, fer. IV in die S. Matthiae. DD. XXII, 118.

696.

1456, 26 Febr. (fer. V post Matthiae) Přibík et Jiřík fratres de Křemže Ulrico de Rosenberg vendunt hereditates suas homagiales: castrum Hus, Husinec medietatem oppidi, quia alia medietas est libera, Záblatie oppidum, staré městečko Záblatie, cum villis in Řepešín, Zábrdie, Lažiště, Saladín, Zwěřinec, Milešice, Krajčowice, Mlynařowice, Cudrowice, Kristanowice, Albrechtowice, Perlowice, Petrowice, Radoň, Wimperk, Krepenšlak, Webaršlak, Tremšim, Hlasna Lhota, Nedbalec, Zhorolt, Antnař sklenář, Řemdihowice, cum molendinis pod Albrechtowici, pod Petrowici, pod Krajčowici, pod hradem, pod Záblatím, mlýn Friepršów, mlýn Chýlów pod Kratušínem, curias aratur. ɔc. pro 800 ſſ gr. DD. XXII, 119.

697.

1456, 27 Febr. Nesnáze wzniklá mezi stawem panským a rytířským „o wynášenie potazuow a nálezuow při súdu zem-

ském“, skrze p. zpráwce na čtyři léta tak odstraněna, že po ten čas ani páni, z nichžto XII, ani rytíři, z nichž VIII podlé zjednání cís. Sigmunda na saudě sedí, wynášeti jich nemají, ale sám p. zpráwce jménem králowským. Saud dworský stůj tak jako předtím. „A tiemto zjednáním nemají žádní sě pochlubowati jedni druhým k hanbě, by sobě jedni na druhých co dowedli, než přátelsky sě w tom zachowati mají a obecné dobré jednati.“ Actum, 1456, fer. VI post Matthiae apostoli. (Kopie z arch. Třebonsk.)

698.

1456, 15 Jun. Škonka z Hostiwice poručenstwí swé činíc, synu swému Jindřichowi z Morawěwsi a z Hostiwice odkazuje wšecko jmění i práwo swé. Swědčí p. Oldřich Medek z Waldeka, Smilek z Lidic, Wáclaw ze Skuhrowa, Jan Frana z Zejzieře a Karel ze Swárowa. D. 1456, úterý den S. Wíta. (Orig. archiv. capit. Prag.)

699.

1456, 15 Jul. Mikuláš, syn nebožtíka Mikuláše z Walšteina, dědictwí swé we Čtweříně (twrz pustau a wes celau) prodal Janowi, Hynkowi, Mikuláši a Ščastnému z Walšteina i ze Skal, synům nebožtíka Hynka z Walšteina za 200 ſſ°. Zprawuje s ním Bohuněk z Klinšteina a z Winařic. D. 1456, fer. IV post Margarethae. (I° Wenc. Andreae, P. 6.) DD. XXI, 88.

700.

1456, 6 Aug. Wratislaus de Mitrowic impetrans bona in villis Meziřieči et Kralowě Lhotě (titulo Grecensi) post Procopium de Talmberg et Jitkam relictam Heraltonis de Kunstat proclamata anno 1456 fer. VI die Sixti, — postea anno 1461, sabbato ante Francisci Johannem natum suum de Mitrowic in unionem bonorum eorum suscepit. DD. XVI, 27. (Wratislaus idem ann. 1464, fer. III ante Viti, jam mortuus fuerat, relicto Johanne de Wrabie tutore orphanorum suorum. Ibid. 30.)

701.

1456, 21 Dec. Castrum Riesenburg aut Žrnowy cum pertinentiis, post Annam relictam Benešii de Risenburg ad se devolutum, Ladislaus rex dedit Johanni de Hasemburg et de Kosti, judici curiae regalis. 1456, fer. III die Thomae apostoli. DD. XVI, 29.

702.

1456. Medietas castri Bezděkow, per mortem Johannis Žatecký filii Warmužkonis ad regem devoluta, cessit donatione regia Alberto de Kolowrat et de Krakowce, sed pater mortui Clemens de Zacz, dictus Warmužka, rite defendit et obtinuit. (1456). (Proclamata in Zacz.) DD. XVI, 314.

703.

1456. Hlawáč z Donína, na Krawšteině, proti Wěncowi z Krawšteina oswědčuje se. DD. XXV, 240.

704.

1457, 13 Jan. Albrecht z Kolowrat a z Krakowce dcerám swým Elšce, Aněšce, Anně, Barboře a po jejich smrti Janowi a Albrechtowi bratřím z Kolowrat a z Bezdružic a Janowi z Dúpowa i ze Wšetat

zawadil hrad Krakowec swůj manský s příslušenstwím we 2500 ſſ. Powolení k tomu od krále Wáclawa dané potwrzeno králem Ladislawem. D. 1457, fer. V in octava Epiphaniae. DD. XXV, 31. 32. Smazáno r. 1461 juxtau.

705.

1457, 9 Mart. Castrum ruptum Lopata cum pertinentiis, mortuo Habardo Lopata de Hradek, rex dedit Friderico de Donin. D. 1457, fer. IV ante Gregorii. (Proclamatum in Nova Plzna.) DD. XVI, 225.

706.

1457, 16 Mart. Jaroslaus Plichta de Žirotin, „sentiens se senio praegravatum et absque heredibus masculinae lineae", D. Alberto de Kolowrat et de Krakowec, sororio suo, et D. Nicolao de Lobkowic et de Hassestein, ac heredibus suis masculinae lineae, quos cum filia ejusdem D. Jaroslai habuerit, confert et donat jus fundationis, patronatus, protectionis et gubernationis hereditariae monasterii monialium ordinis S. Clarae in Tynec. (Acta consist. Prag. U. XIV.)

707.

1457, 18 Mart. Mortuo Wenceslao Zmrzlik de Swejšin castrum Orlik et munitionem Březnice cum oppidis, villis ɔc. impetrarunt a rege Johannes, Wenceslaus et Jaroslaus fratres de Swejšin. D. 1457, fer. VI post Gerdrudis. DD. XVI, 157.

708.

1457, 19 Mart. Castrum Húska et castrum Jestřebie per mortem cujuscunque ad regem devoluta, anno 1457 sabbato ante Benedicti in Biela et in Messne *(sic)* proclamata, impetravit Margaretha de Michalowic, in vanum defendentibus Henrico de Dubé et de Lipého, Henrico de Dubé et de Kostelce et Alšone Berka de Dubé. DD. XVI, 76.

709.

1457, 21 Máje. Jan řečený Chřasta z Olešné dáwá 2 lány a čtwrt dědiny we wsi Kokotě kostelu Deyšinskému za duši. Swědčí: panoše Jan Hwozdieř (it. Ozdieř) z Prostiboře, Bohuslaw ze Chlumu, Jan Múchek z Bukowa seděním w Borowách, Mareš ze Šťáhlaw seděním w Epowicích a Mikuláš (Něšowka) z Niešowa, a Jan bratr jeho. — (Citantur Purcardus et Nicolaus fratres armigeri de Kokot, sub rege Wenceslao, possessores in Kokot). — Jiří Ebrswin ze Hradiště. (L. Confirm. Zitaviens. ab anno 1434 in arch. archiepisc. Prag. R. III.)

710.

1457, 28 Jun. Castrum Tolštein cum villis et bonis feudalibus Heinersdorf, Warnsdorf, Burghartsdorf, Slegel, oppidum Kreibicz, villae Kreibicz superior et inferior, Glashut in silva Taubnicz, Kaldinbach, Limpach et Hazil; it. castrum Fredewald cum villis Preisk superiori et inferiori, Šonow, oppidum Kamnicz, villae Kemnicz superior et inferior, Neudorfel, Marquartsdorf, Jonspach, Windischkemnicz, Schemil, Ditterspach, Falkenstein, Reinersdorf, Kunersdorf, Langenau (Skalice), Chlum, Malešaw, oppidum Sandow, Wolframsdorf, Bokwin et Stokaw, post mortem Johannis Berka de Duba et de

olštein, impetravit Albertus de Duba et le Tolštein. DD. XVI, 318. 379.

711.

1457, 20 Aug. Král Ladislaw pojišťuje důstojnému Joštowi z Rosenberka, wolenému biskupu Wratislawskému, Jindřichowi hejtmanu w Slezí a Janowi bratřím z Rosenberka, že hradů Zwíkowa i Protiwína do jich žiwota on ani jeho dědicowé králowé Čeští od nich wypláceti nemají. D. w Budíně, 1457, den S. Štěpana. (Orig. in Worlik.)

712.

1457, 20 Aug. (?) Král Ladislaw dáwá p. Rackowi z Kocowa „auřad králowský Písecký i purkrabstwí" se wšemi jeho půžitky, ke wlastnímu jeho užíwání do jeho žiwota. D. w Budíně, den S. Štěpana, 1457, annorum regno 17 et 4. (Orig. membranac. in archiv. Trebon.)

713.

1457, 24 Aug. Kateřina z Pelhřimowa dobrau wolí postupuje purkmistru i konšelům města Pelhřimowa list na 2½ lánu dědiny a 1 bezzemek we wsi Rowném, otci jejímu Wáclawowi daný od Wáclawa z Rinarce (d. 1399). Swědčí p. Wáclaw z Lestkowce, seděním na Cerekwici, Pawel z Prašiwé, Beneš ze Střiechowa a na Božejowě a Wáclaw z Lowčic a z Mezného. D. 1457 (w Pelhřimowě), den S. Bartoloměje. DD. XXI, 82.

714.

1457, 1 Sept. Castrum ruptum Pušperg et oppidum cum villis Poleno, Čakanice, Komšin, Babice, Bezprawowice, Lučice, Wýlow, Sedlow, Úňowice et curiae araturae in Bělišow post mortem Reinwaldi Bohunkonis de Ustupenic et filiorum ꝛc. ad regem devolutum, impetravit Johannes de Hazenburg et de Kosti, supremus judex curiae regalis. D. 1457, fer. V die Aegidii. DD. XVI, 227.

715.

1457, 3 Oct. Castrum Odranec cum villis Wonšow et Borek, per mortem Zdenkonis de Wolfsberg ad regem devolutum, impetravit Wenceslaus de Kocúrowa et de Kamenic, nemine defendente. D. 1457, fer. II ante Francisci. Proclamatum in Časlavia. DD. XVI, 274. Aliud est Odranec oppidum sub castro Duba ad Sazaviam situm, cf. DD. XV, 334.

716.

1457, 11 Nov. Adlička dcera nebožtíka Heníkowa z Tuněchod w dluhu 1200 ſſ Dorotě, Machně a Adličce sestrám swým strýčeným postupuje dědictwí swé w Tuněchodech (twrz ꝛc.) w Slatiňanech (twrz ꝛc.), jež měla po bratru swém Heníčkowi z Tuněchod. D. 1457, fer. VI die Martini DD. XXI, 85.

717.

1457. In castro Kostomlatech et in r dietate munitionis Libišic cum eorum p tinentiis 2000 ſſ gr., quae Herbort Kolowrat existens tutor orphanorum qu dam Benešii de Duba et de Libišic, therinae de Duba uxori suae et aliis tabulas terrae praescripserat, ad r devoluta, impetravit Beneš de Kolow de Maštiowa. DD. XVI, 321.

Defendunt Henricus de Dube et pého in Libišic, et Johannes de

wic et Kostomlat nomine suo et patris sui Jacobi de Wřesowic et de Žlutic, ambo cum effectu. (ibidem.)

718.

1457. Krakowec hrad a přislušenstwí jeho: Krakowec hrad s dworem poplužním, a wesnice Krakow, Wšesulow, Šípy, Rúsinow, Skupá, Zhoř (s dworem poplužním), Slabec, Modřejowice, Swinařow (s richtau), Kuzowa, Nowosedly, a we Chlistowě dwûr poplužní. Lesû jest 150 lanûw. DD. XXV, 31. Roku 1479 totéž. DD. XXV, 51.

719.

1457. Wáclaw Koktan z Kestřan, Bohuslawowi, Rinartowi a Janowi bratřím z Kestřan zawadil dědiny swé manské w Kestřanech, we Lhotce podlé Kestřan a w Chotěbořicích, w 800 ſſ. DD. XXV, 32.

720.

1457. Martinus Meysner dictus de Lužné, vicepurgravius castri Pragensis, uxori suae Annae de Třebowizek obligat hereditates suas omagiales in Nowosedlech. DD. XXV, 32.

721.

1457. Lipolt de Šwamberg et de Strapole *(sic)*, obligatus ad censum solvendum plebano de Deyšina. (Acta consist. Prag. Zitaviens. lit. R. 2.)

722.

1458, 7 Jan. Machna z Walštyna dáwá p. Lwowi z Rožmitála a z Blatné „muži swému“ listy na wěno swé prwní od nebožce p. Jana ze Sautic. D. 1458, sobotu po božím křtění. Orig. arch. Novodom.

723.

1458, 13 Mart. Jaroslaus Plichta de Žirotin, pro remedio animae quondam Johannis Plichta filii sui, jam anno 1456, 31 Jul. proposuerat fundare novum altaristam in ecclesia Pragensi ad altare S. Urbani, quae fundatio tandem 1458, 13 Mart. perfecta est. (Acta consist. Prag. U. II pag. 31—35.)

724.

1458, 24 Máje. Castrum ruptum Zbiroh cum villis Mnichowka et Wraty, per mortem Johannis de Bergowa et de Chlumce ad regem devolutum, impetrarunt Zofka et Dorothea sorores ejusdem Johannis de Bergowa, proclamatum in Mělnik et in Jičin. D. 1458, fer. IV ante Urbani. DD. XVI, 84.

725.

1459, 17 Jan. Král Jiří powolil Jindřichowi z Kostelce nad Černými lesy zapsati manželce swé Machně, jinač Markétě, 250 ſſ č. wěna na manstwí Kostelci (témž). D. Pragae, 17 Januar 1459, regni anno 1. DD. XXV, 241.

726.

1459, 12 Máje. „Johanna boží milostí králowna Česká, markrabina Morawská, Lucemburská a Slezská wéwodina a markrabina Lužická ɔc.“ — špitálûm města Chrudimského, i chudině w nich přebýwající, ze summy, kterauž to město jí jakožto králowě České ročně platiti powinno jest, 10 ſſ ročně na wěčné časy wydáwati poraučí a odkazuje. D. w Praze, sobotu před S. Duchem 1459, „kralowání našeho léta druhého.“ „Ad mandatum D.

Reginae Bořko de Hradek cancellarius et succamerarius.“ (Orig. arch. capit. Prag.)

727.

1459, 28 Aug. Burian z Lipy a z Lipnice, nejwyšší písař desk králowstwí Českého, wystříhá se proti městu Wratislawi, wedle krále Jiřího. D. na Lipnici, 1459, úterý den S. Augustina. (Orig. arch. Třebon.)

728.

1459, 7 Dec. Castrum Niestějka, cum villis et pertinentiis omnibus, per mortem Nicolai dicti Niestějka de Jenšteina et de Niestějky ad regem devolutum, impetravit Majnuš de Hryzela, Arnoldo (Arnesto) de Jenštein fratre praedicti Nicolai incassum defendente. Proclamatum in Jičín et in Paka, 1459, fer. VI post Nicolai. DD. XVI, 36.

729.

1459, 13 Dec. Jan z Čečelic a z Tečeněwsi, seděním na Litayši, wedle wýpowědi p. Zdeňka ze Šternberka, nejwyššího purkrabí Pražského, a p. Čenka z Klinšteina, purkrabí hradu Pražského, přiwoluje a wyznáwá, že wes Wedlice po smrti jeho a manželky jeho Machny na děkanstwí u S. Štěpana w Litoměřicích spadnauti má. Swědčí kněz Wáclaw z Krumlowa, děkan Pražský a zpráwce arcibiskupstwí, a dwa páni umluwce nadepsaní. D. 1459, čtwrtek den S. Lucie. (Acta Wenc. de Krumlow in arch. capit. Prag.)

730.

1459, 22 Dec. Přibík z Klenowého zapisuje dědinu swau manskau Lhotku pod Janowicemi, twrz s příslušenstwím, we 1000 ff, po smrti swé, wnuku swému Janowi z Klenowého, a Jindřichowi z Lipého nejwyššímu maršalku králowstwí Českého, Leonardowi a Burianowi bratřím z Gutšteina, Dluhomilowi z Dražowic, Janowi z Čachrowa, Wilímowi a Janowi mladšímu ze Stropčic a Habartowi z Říčan, kteréž mu za poručníky až do let jeho rozumných ustanowuje. D. 1459, sabbato quatuor temporum adventus. DD. XXV, 33. (Jan z Klenowého a Habart z Říčan 1488. (ibidem.)

731.

1459. Jaroš ze Stranowa, poručník sirotků po nebožtíkowi Jindřichowi Hřanowi z Harasowa. DD. XXV, 241.

732.

1459—63. Veronika z Litorad manželka Bohuslawa z Košině Baltazarowi z Košině zawadila dědiny swé manské w Herlejewě we 30 ff. Zdwiženo r. 1463. DD. XXV, 33.

733.

1460, 15 Mart. Barbora, dcera nebožtíka Otty z Bergowa, wšecko práwo swé na dědinách we Chlumci, Starém Chlumci, Olešnici, Kladrubích, Wiedni a Lewíně po otci swém prodala Janowi z Němčic a Oldřichowi z Rohatic za 20 ff. D. 1460, sabbato post Gregorii. DD. XXI, 111.

734.

1460, 9 Jun. Třebel hrad s příslušenstwím r. 1460 byl w zástawě u Jana z Wolfšteina od Henricha, Jana a Racka bratří ze Sobětic a Wilíma synowce jejich, na wýplatu do dwaceti let. D. 1460, fer. II ante Viti (jest to u desk oswědčeno). DD. XXV, 241.

735.

1460, 11 Nov. Beneš z Komařic za duši swau i předkůw swých i za duši Oldřichowu z Pašinowic dáwá na dwoře swém w Komařicích kopu platu ročního wěčného ku kostelu S. Martina do Střezowa. Swědčí Matúš z Komařic a ze Slawkowa, Petr z Borownice, Mikuláš Šafran z Březie, a Oldřich Babka z Trutmaně. D. 1460, w úterý S. Martina. (Acta consist. Prag. U. II pag. 24.)

736.

1460, 11 Dec. Jan z Benešowa, seděním we Zwoleněwsi, prodáwá na práwo purkrechtnie swůj rybník pustý a palaučék u wsi Lisowic opatrnému Wawřincowi z Lisowic a jeho ženě; kterěžto ku práwu města Slanského odsazuje. Swědčí auřad města Slanského, Waněk Čelechowec z Kralowic a Bartoš Pták z Kamena Mosta, seděním we Slaném. D. 1460, čtwrtek před S. Lucií. (Orig. arch. capit. Pragens.)

737.

1460, 13 Dec. Aleš starší z Risenburka a z Wřešťowa dědictwí swé w Krčině a příslušenstwí, jež má po otci swém, prodal Sezemowi z Risenburka a z Jiřic strýci swému za 1700 ℔. Zprawuje s ním bratr jeho Aleš mladší. D. 1460, sabbato post Conceptionis Mariae. (Zmazáno potom w deskách zemských a přeneseno do desk dworských.) DD. XXI, 114.

738.

1460. Castrum et oppidum Jestřebie, Kuřiewody munitio et oppidum, Milčany et Holany munitiones, oppida et villae ɔc. per mortem olim Henrici Berka junioris de Dubé et Jablonných et liberorum ejus ad regem devoluta, 1454 impetravit quidem Aleš Berka de Dubé, sed jure tandem obtinuerunt anno 1460 Wenceslaus de Smiřic (filius olim Johannis) castrum Jestřebie, anno autem 1462 Johannes junior de Děčina Milčany, Holany, Rybnow. DD. XVI, 63.

739.

1460—63. Petr Pechanec z Dubence a Anna manželka jeho, držitelé dědin manských w Dubenci, ku Karlšteinu náležitých. DD. XXV, 33. 34.

740.

1461, 20 Jan. Zdeněk ze Šternberka, nejwyšší purkrabí Pražský, zasnubuje syna swého Jiříka se dcerau p. Janowau z Rosenberka, pannau Kateřinau; kteřížto nejdéle w 11[ti] létech po dání tohoto listu we skutečné manželstwí wstaupiti mají, pod pokutau 2000 ℔ gr. Rukojmě: Michal purkrabie Majdburský a hrabě z Hardeku, Lew z Rožmitála, Jan z Pernšteina, Waněk z Boskowic komorník práwa Brněnského, Procek z Kunstatu komorník práwa Olomúckého a Jan z Cimburka a z Jičína. D. w Olomúci, 1461, w auterý den S. Fabiana a Šebestiana. (Arch. Treb.)

741.

1461, 13 Máje. In castro et civitate Rosenberg jus dotale Agnescae de Šaumburka, conthoralis Michaelis purgravii in Majdburg, comitis in Hardek et Recz, post priorem virum suum Henricum de Rosenberg habitum, ea mortua, rex Georgius dedit medium Johanni de Rosenberg, medium

sibi reservavit. D. 1461, fer. IV ante Sophiae. DD. XVI, 255.

742.

1461, 29 Máje. Racek z Neprobylic wysazuje a prodáwá lauku swau nad mlýnem nad Kwílici s palaučkem pod Kwílici a pod Brodkem za 18 ſſ gr. robotnému muži Šimónowi z Třebíze a j. d. pod plat a úrok roční 6 gr. Č. Swědčí auřad města Slaného, Albrecht Kekule ze Stradonic a Bartoš Ptaček z Kamene Mosta. D. 1461, pátek před S. Trojicí. (Orig. arch. capit. Prag.)

743.

1461, 17 Aug. Jan z Rosenberka o zášti a různice wšecky mezi ním a p. Oldřichem otcem jeho wzniklé mocně přichází na bratra swého Jošta biskupa Wratislawského. D. na Krumlowě, 1461, pondělí po matky boží nanebewzetí. — Na to téhož dne následowala wýpowěd téhož biskupa mezi oběma stranami, o Majdštein a přebýwání na Krumlowě ꝛc. (Arch. Treb.)

744.

1461, 9 Sept. Jan z Lažan a z Bechyně wystříhá se proti Albrechtowi markrabi Brandenburskému, wedle Jana z Rosenberka pána swého; s ním též wystříhají se (panoše jeho) Wojtěch ze Slúpečného a Zbyněk z Kunieho. D. in Bechin, 1461, fer. IV post Nativitatis Mariae. (Orig. arch. Třebon.)

745.

1461, 10 Sept. Castrum Chlum, munitio in Podhořanech, oppidum Jenikow, castrum Okřesanec ꝛc. mortuo Benešio de Chlum ad regem devoluta, impetraverunt Slawata et Johannes fratres de Chlumu. D. 1461, fer. V post Nativitatis Mariae. DD. XVI, 277.

746.

1461, 20 Sept. Jan z Rosenberka wystříhá se proti Albrechtowi markrabi Brandenburskému, wedle krále Jiřího. D. in Krumlow, 1461, dominica ante Matthaei. (Orig. arch. Třebon.)

747.

1461, 21 Dec. Elška wdowa po Janowi (z Janowic a) z Pajreka synu swému Břeňkowi z Pajreka we 150 ſſ zawadila zboží swé wěnné we Lhotce, w hořejším Nýrště (městečku), w Petrowicích a we Lhotkách wysokých. D. 1461, 21 Dec. DD. XXV, 36.

748.

1461, 24 Dec. Wilím z Pnětluk a z Bukowiny Oldřichowi Medkowi z Waldeka a Anéšce z Waldeka dceři jeho i manželce swé, zawadil dědiny swé manské hrad Štědrau čili Hrádek s příslušenstwím w 1500 ſſ. D. 1461, fer. V in vigilia Nativitatis Christi. DD. XXV, 35.

Odpor kladau: Jakub z Wřesowic a Jan syn jeho, roku 1461. It. Jan Ilburk ze Wřesowic syn Janůw r. 1463 ꝛc.

Johannes de Wřesowic defendens committit Jarošio et Johanni filiis suis de Wřesowic (s. a. et d.)

749.

1461. Kateřina ze Sedčic, wdowa po Mikuláši z Cajsperka, nyní manželka Mikuláše z Běškowic, synům swým Janowi a Wáclawowi bratřím nedílným zawadila dědiny swé manské w Bučině w 70 ſſ. DD XXV, 34.

750.

1462, 8 Febr. Bětka z Byšic dům swůj w osadě S. Haštala w starém městě Pražském ležící podle sekyr, kterýž byl někdy opatůw a konventu kláštera Hradištského, potom pak kaupí přišel na Hrocha z Udimě i manželku jeho Adlu ze Swinné, jimž i od císaře Sigmunda potwrzen byl, dobrau wůlí poraučí a sstupuje po swé smrti klášteru Zbraslawskému s tau wýminkau, aby jej Hradištskému klášteru, kdyžby opět od kněží téhož zákona osazen byl, odewzdali. Swědčí p. Jindřich Berka z Dubé hofmistr králowé, p. Hynek z Waldšteina, Jan z Dúpowa místokomorník králowství Českého, Odolen Widlák ze Slawkowa a Matěj Borotín z Udimě. D. 1462, pondělí po S. Dorotě. Orig. arch. capit. Prag.

751.

1462, 25 Oct. Markéta z Drnowa wdowa po Bohunkowi z Olbramowic, a Jan z Újezda syn její, dobrau wůlí postupují kněži Hilariowi děkanu a kapitole Pražské list císaře Sigmunda na plat we Ptici swědčící. Swědčí p. Záwiše z Walšteina, p. Plichta z Žirotína a Wratislaw z Mitrowic, purkrabí hradu Pražského. D. 1462, pondělí před Šimon. a Jud. (Orig. arch. capit. Prag.)

752.

1462, 20 Dec. Mathias alias Mach Žák de Skal et de Budičowic bratřím swým Hawlowi a Blahowi 40 ß zapsal na dědinách swých manských w Budičowicích. D. 1462, fer. II in vigilia Thomae apostoli. DD. XXV, 36.

753.

1463, 20 Jan. Diwiš z Talmberka, králowé české maršalek, jistec, a Burian z Leskowce, Jindřich z Morawěwsi a z Hostiwice, Lukáš z Podwinie a Mikuláš z Pustédobré a z Krče rukojmě jeho, Janowi z Lestkowa, písaři kanceláře krále Českého a Ladislawowi synu jeho, zawazují se w dluhu 62½ ß gr. Č. Wležení jest do Prahy. D. 1463, čtwrtek den SS. Fabiana a Šebast. (Orig. arch. capit. Prag.)

754.

1463, 4 Máje. Oldřich z Waldeka a Anéška dcera jeho, (wdowa po Wilímowi z Pnětluk) obdrželi zwod na hrad Štědrau; 1463, fer. post Philippi et Jacobi. DD. XXV, 35.

755.

1463, 15 Máje. Prokop z Wojslawic, (syn nebožtíka Markwarta) purkrabie na Hradci, swědčí o poručenství někdy p. Oldřicha mladšího Wawáka z Hradce, kdež on Oldřich Wawák ženě swé a třem dcerám swým (mezi nimiž nejstarší Anna) odkázal peníze, a p. Menhartowi z Hradce zboží swé Hradecké, tak aby peněžitá odkázaní za to dříwe podstaupil. D. w Hradci 1463, w neděli den Sofie. (Orig.)

756.

1463, 24 Máje. Jan z Wřesowic zweden na Štědrau (podlé zápisu roku 1445.) D. 1463, sabbato ante Sophiae.

Odpor wede Agneška de Waldeka relicta Wilhelmi Bukowina, nomine Ulrici Medek de Waldeka patris sui et suo. D. 1463, fer. III ante Urbani. DD. XXV, 3.

757.

1463, 23 Jun. Rozsudek krále Jiřího mezi Janem z Rosenberka a mezi Budějowskými o silnice a o cla. Král dowoluje Rosenberskému, aby každý týden tři wozowé z Třeboně a tři ze Swinůw mohli z Cáhlowa swobodně sůl woziti jinudy než na Budějowice; a Budějowští aby w Soběslawi i we Weselé wšech mýt a cel prázdni byli. D. w Praze, we čtwrtek vigilii S. Jana křtitele 1463, králowstwí léta 6. (Orig. perg. in arch. Budvic.)

758.

1463, 11 Nov. Jan Předbor z Radeyšína, seděním na Želči, wsi kláštera Milewského, Klisín wětší, Klisín menší, Jetětice a Hostonice, kteréž král Sigmund za služby a škody jeho (při obležení hradu Karlšteina oc.) w summě 400 ſſ zlatých uherských zapsal byl, sstupuje Janowi z Rosenberka, přijaw od něho summu zápisní. Swědkowé: Wíta ze Rzawého seděním na Dobronicích, Wilém z Kozieho, purkrabí na Chúsníce, Litwín z Nemyšle seděním w Chotěmicích a Jan z Dobronic, hajtman na Soběslawi. D. 1463, pátek den sw. Martina. (Orig. in arch. Worlic.)

759.

1464, 18 Jan. Dorota dcera někdy Hlawáče z Dobréhopole (z Nemošic) Slawatowi ze Chlumu a z Košmberka, hofmistru dworu králowského, manželu swému, zapsala dědiny swé manské w Dobrémpoli w 500 ſſ. D. 1464, fer. V post Marcelli. DD. XXV, 38.

Odpor klade Martin Holec z Nemošic, juxtau, pro nedílnost swau s Hlawáčem strýcem swým nebožtíkem.

760.

1464, 23 Jan. Bětka wdowa po Oldřichowi z Janowic synům swým Oldřichowi a Baworowi z Janowic we 200 ſſ zboží swé wěnné, polowici městečka Janowic, a dceři swé Anně we 100 ſſ též w Rohožni zawadila. D. 1464, fer. III post Marcelli. DD. XXV, 37. 38.

Zwod stal se roku 1465. (ibidem.)

761.

1464. Král Jiří zastawil Lwowi z Rožmitála, nejwyššímu sudímu, we 300 ſſ půl wsi řečené Nowosedly, příslušející k Hluboké zámku, a přitom powolil, že dotčený Lew z Rožmitála rybník dělati mohl na těch gruntích, a cožby těch gruntuow zatopil, aby lidem oddal; a ten rybník když hotow bude, aby budúcně dotčený Lew z Rožmitála i budúcí jeho k hradu Střele měli a drželi. D. l. p. 1464 sine dat. (Rkp. Wíd. c. k. t. arch.)

762.

1464, 21 Nov. Jindřich z Morawěwsi a z Hostiwice přiznáwá se ke smlauwě, kterauž p. Wáclaw ze Skuhrowa, purkrabí hradu Pražského, mezi ním a kapitolau Pražskau o dwůr w Hostiwici a jeho příslušenstwí byl učinil. Swědčí: Odolen ze Slawkowa a Wáclaw ze Swárowa, panoše. D. 1464, středu den obětowání M. B. do chrámu. (Orig. arch. capit. Prag.)

763.

1464, 8 Dec. Jošt z Rosemberka, biskup Wratislawský, mistr přeworstwí Če-

ského zákona S. Jana Jerusalemského aneb Ruodského a probošt kostela Pražského, kšaftuje. D. w Nise, 1464, tu sobotu na hod početí matky boží. (Orig. arch. Třeb.)

764.

1464, 13 Dec. Jošt z Rosenberka, biskup, přistupuje k smlauwě skrze p. Wilíma mladšího z Risenberka a z Rabí učiněné mezi p. Janem z Rosenberka a p. Janem z Lobkowic, o hrad Rosenberk a jeho příslušenstwí. D. w Nise, 1464, čtwrtek na S. Lucii. (Orig. arch. Třebon.)

765.

1465, 5 Febr. Petr Předbor z Radeyšína Janowi Předborowi z Radeyšína bratru swému we 100 ſſ a 20 dukátích Uherských zawadil dědiny swé manské w Raděticích a w Stezowě. D. 1465, fer. III ante Dorotheae. DD. XXV, 38.

Roku 1466 týž Petr z Radeyšína Wáclawowi Baštinowi we 6 ſſ zawadil Smolotyly hrad swůj s příslušenstwím. D. 1466, sabbato quatuor temporum Adventus. DD. XXV, 40.

766.

1465, 9 Febr. Anna wdowa po Janowi Kšelském ze Chrastu a syn její Alexander ze Chrastu, majitel dědin manských we Chrastu. D. 1465, sabbato ante Scholast. DD. XXV, 39.

767.

1465, 14 Febr. Petr Břekowec z Ostromeče a z Koziehohřbetu synu swému Bohuslawowi z Ostromeče, po něm pak bratru swému Janowi z Ostromeče, a po jich obau smrti teprw Zdeňkowi z Postupic a z Třebowé, nejwyššímu mincmistru králowstwí Českého, we 100 ſſ zawadil dědictwí swé manské, kteréž se mu po Janowi Sádlowi ze Smilkowa bylo dostalo, totiž hrad Kámen, městečko pod Kamenem, Wěžné s podacím kostelním, Eš a Janow. D. 1465, fer. V die Valentini. DD. XXV, 39.

768.

1465, 23 Mart. Villa Bukow integra et in Ujezdci census 1 ſſ per mortem Litwini de Nemyšle et de Bukowie ad regem devoluta, data sunt a rege Georgio Nicolao de Nemyšle et de Mitrowic et proclamata in Wožic, 1465, sabbato post Benedicti. DD. XVI, 194.

769.

1465, 4 Máje. Sezema z Risenburka a z Krčína Janowi mladšímu Tluxowi z Wrábí we 1720 ſſ zawadil na dwě léta statek swůj manský hrad Krčín s příslušenstwím. D. 1465, sobotu po Filipu a Jakubu. DD. XXV, 39.

770.

1465, 8 Máje. Bohuslaw Frana z Zejzieře Jindřichowi z Morawěwsi a z Hostiwice, jenž rybníkem swým dědinu jeho od Jenečka s powolením nebožce Jana Frany otce jeho byl zatopil, dáwá k tomu swau dobrau wůli, aumluwau přátelskau s ním o to porownán byw. Swědčí Jan Špan mlazší z Baršteina a z Záhoří, králewé České úředník a prokurator, Wáclaw ze Swárowa a z Popowic a Klíment Holian z Pakoměřic. D. 1465, středu den S. Stanislawa. (Orig. arch. capit. Prag.)

771.

1465, 2 Oct. Jiřík z Říčan a z Puš-

perka žaluje na Arnošta z Wilhartic a z Herštýna, že mu brání lesu Kúříma ke hradu jeho pustému náležejícího a nálezem panským jemu přisauzeného, ačkoli k němu o to byl Nachwala z Risenberka a na Usilowě poslal. D. 1465, fer. IV ante Francisci. DD. XXV, 243.

772.

1465, 5 Oct. Hašek et Gallus fratres de Zwieřetic, Petrus, Wenceslaus, Zdislaus, et ceteri fratres patrueles eorum quicumque, cum decessissent, rex castrum Zwieřetice dedit Hermanno de Zwieřetic; proclamatum in Biela. D. 1465, sabbato post Francisci. DD. XVI, 196.

773.

1466, 29 Mart. Famosus Villelmus Rendl de Ušow, residens in Tazowic, causam habuit 'cum plebano de Wolenic super jure decimarum ecclesiae in Wolenic, in qua condemnatus est. D. 1466, IV Kalendas Aprilis, in Kalenic. (Acta consist. Prag. U. II pag. 45.)

774.

1466, 6 Jun. Mikuláš z Herlejowa Bořitowi z Martinic w 10 ſſ° zawadil dědiny swé manské w Herlejowě (až do wyplacení). D. 1466, fer. VI post Bonifacii.

Juxtau: Markwart z Martinic syn a dědic Bořitůw swým a Jana bratra swého mladšího jménem propauští tuto záwadu. D. 1479, fer. VI post Urbani. DD. XXV, 40.

775.

1466. Wít z Bytieže Kateřině dceři swé we 150 ſſ° zawadil dědiny swé manské w Bytieži ku Karlšteinu hradu slaužící. DD. XXV, 40.

776.

1467, 1 Apr. Jan z Plané, mistopísař desk zemských, a Jan z Dúpowa, miestokomorník králowství Českého, známo činí, že jakož kněz Hilarius, administrator arcibiskupství a děkan kostela Pražského, učinil jim list na wes Chanice, a na komorní plat we Chwistonosech a na Malešicích i na lidi w Děčanech, a jim toho sstaupil, že k wíře to jim sstúpil a jim se toho swěřil, a oni jakožto dobří lidé slibují jemu ty lidi wěrně a práwě zprawowati, auroky wybírati a jemu je wydáwati, i kdykoli bude chtíti, zboží to i list na ně jemu wrátiti. Swědčí pan Jaroslaw Plichta z Žirotína, Otík z Boršic, purkrabí hradu Pražského a Jan Kerunk z Lomu, místosudí králowství Českého. D. 1467, dominica Misericordia. (Acta consist. Prag. U. II pag. 127.)

777.

1467, 18 Apr. Petr z Lauterbachu a ze Třtice manželce swé Kateřině z Tuchlowic a z Malowar we 400 ſſ° zawadil dědiny swé manské Malowary hrádek s příslušenstwím. D. 1467, sabbato ante Georgii.

Zwod stal se 1475, fer. II post Marcelli. DD. XXV, 41.

778.

1467, 30 Máje. Záškodný list od krále Jiřího daný p. Janowi z Rosenberka ku přijetí lidí jízdných do služby králowské až do čtyr set koní. D. w Praze, sobotu po božím těle, léta 1467, králowství našeho léta X^ho^. (Orig. arch. Třebon.)

779.

1467, 5 Jul. Hilarius děkan, admini-

strator kostela Pražského, p. Janowi z Rosenberka. Napomíná ej psaním obšírným, aby se od krále Jiřího ssazeného odlaučil, a ku pánům i městům křesťanským se připojil; což neučinili we dwanácti dnech po přečtení toho listu, stawuje před ním službu boží, jsa k tomu zmocněn od papeže obzwláštně i zawázán. Mezi jinými řečmi píše Hilarius: „Jest wěc wědomá, že pán buoh, jehož jest země wšecka, miesto sebe jednu moc najwyšší duchowní usadil, a jí wšecka králowstwie poruči; druhú moc swětskú, jenž z práwa měla by wším swětem wlásti. Tyto pak moci, nemohúce samy sebú wšem zemiem dosti učiniti, i rozdělily sú sě w biskupstwie, králowstwie i kniežatstwie; moc duchowní swú nižší moc tu dawši miesto sebe, a moc swětská také tak, aby moc moci pomocna byla. Co duostojnost duchownie písmem a řádem líčí, to welebnost swětská dopomoci má mečem. Wysadil potom raddu; učinil wás panstwo. Jestližeby nemohl pán země swú mocí, wy jemu máte toho dopomoci; chtělliby pak scestiti a a straniti, wy máte jeho naprawiti a wždy pánu swému cestu swých předkuow připomínati. Pakliby i tak chtěl swé wuole užíwati, a hubenějších, než jste wy, rady poslúchati, máte pane hned na swé předky a na čest spomenúti, že w tom sú pánuom swým neshowiewali, w čemby nechtěl jich rady poslúchati. Neb na biskupa země záleží, aby wieru kázal a líčil, a na wás wiery swaté obecné křesťanské nestranné obrana; a této země k zachowánie záleží pán zemský; neb král dnes bude tento a zajtra jiný, ale rodowé wždy zuostáwají.“ — „Kdyby wašie pomoci jemu nebylo, spěšný by tomu běhu konec byl. Neb kdy nenie kto pomáhaje a ohajuje, nenie také kto swú wuoli maje. Wy w poselstwie, wy do Říma, wy do Říše, wy k kniežatóm, wy swé pečeti zawazujete za něho, píšete, slibujete: jeho strana mlčí, nikam se newywalí, doma radí a wámi wždy nasadí.“ — „Čest tohoto swěta záleží na trém: newinného neutiskati, zrádně nižádnému neučiniti, a co komu slíbí, wěrně a práwě zdržeti.“ — „Nepřietel pána boha twého a náměstka jeho, má býti také nepřietel twuoj.“ ɔc. D. w Plzni.

780.

1468, 6 Mart. Stach z Hořewce, seděním w Otíně, kněze Wíta faráře swého tu w Otíně swobodí a ubezpečuje ode wšelikých nátiskůw i nowých práw, a wyznáwá spolu, že dlužen mu jest 5 ßß gr. dobrých obecně w kraji Plzenském berných, kteréž jemu we čtyřech nedělích po napomenutí splniti se zawazuje. D. 1468, prwní neděli w puostě Invocavit. (Swědkowé žádní.) (Orig. arch. capit. Prag.)

781.

1468, 18 Mart. Král Jiří zapisuje p. Wilémowi mladšímu z Risenberka a na Rabí, raddě swé, pro jeho wěrné a stálé služby, sto kop platu ročního na Písku městě králowském, až do wýplaty čtyrmi tisíci zlatých Uherských. D. w Praze, 1468, w pátek před Oculi, králowstwí léta X[mo].
(Kopie sauwěká w arch. Třebon.)

782.

1468, 21 Mart. Bulla papeže Pawla II na odpustky těm, kdožby w boji proti Ji-

římu z Poděbrad „najnešlechetnějšiemu arcikacieři“ skutečně nápomocni byli. Slibují se wšem wěrně kajícím a spowidajícím se: 1) Kteříżby „z dwú zlatú Rýnských“ statku swého jeden groš Český, z tisíci zlatých půl zlatého Rýnského, a co nad to, jeden zlatý Rýnský a t. d. do pokladnice k tomu určené položili (k wýprawě a ku pokrmu wojska proti Jiřímu), sedm let a tolikéž quadragen z uloženého jim pokání odpauštějí se. 2) Kdo sám osobně potáhne, a šest měsíců setrwá w boji, aneb někoho místo sebe wyprawí na týž způsob ꝛc., wywolíw sobě zpowědníka hodného, plné rozhřišení od něho dostane, byť i takowí hříchowé byli, o kteréž sice až ke dworu Římskému za rozhřišení jíti se muselo ꝛc. Bulla ta swědčí zwláště weškerému pokolení národu Německého. D. w Římě, léta 1468, XII kalendas Maji, pontificatus anno IV^to^. (Kopie česká w arch. Třebon.)

783.

1468, 23 Mart. Mikuláš z Polensk a z Wřšowic, maje list na p. Jakuba a Jana syna jeho z Wřesowic, na smlauwu o hrad Oltářík a náklady wzešlé, dobrau wolí jej postupuje a dáwá pp. Janowi a Oldřichowi bratřím z Hasenburka a z Kosti. Swědčí urozenί panoše Mikuláš z Sulewic a z Wintrberka, Waněk z Sulewic a z Měronic, Jan Knieže z Sulewic a z Řehlowic. D. 1468, středu před zwěstowáním panně Marii M. B. (Orig. arch. capit. Prag.)

784.

1468, 11 Máje. Sigmund z Mirošowic, purkrabie na Witorazi, wystříhá se proti Janowi z Rosenberka („jakož Wás tajno není, kterak pán mój JM^t^ [Zdeněk ze Šternberka] wypowěděl jest to křesťanské příměří tomu odwolanému i jeho wšem pomocníkóm kacieřským, i wy pane jste také jeden pomocník toho kacieře“)· D. na Witorazi, 1468, 11 máje. (Orig. arch. Třebonsk.)

785.

1468, 8 Aug. Salvus conductus regis Matthiae datus D. Johanni de Rosenberg, „quia — nobis hic in facto fidei laborantibus appropinquare, nobiscumque vel cum Rev^mo^ D. L. episcopo Ferrariensi, pro certis negotiis tractandis convenire velle dicitur,“ — ut ad se ubicumque fuerit accedere tuto possit et recedere, usque ad festum S. Aegidii proxime venturum. D. Olomucii, fer. II proxima ante festum beati Laurentii, 1468.

Zdeněk ze Šternberka gleituje p. Jana z Rosenberka k témuž cíli, jako král Matiáš, od dánie listu až do S. Jiljí, w počtu 30—100 koní, za sebe i za Jindřicha ze Hradce ꝛc. D. w Olomúci, pondělí před S. Wawřincem, 1468. (Origg. in archiv. Trebon.)

786.

1468, 20 Aug. Rudolf biskup Wratislawský a Zdeněk ze Šternberka přijímají obec města Budějowic Českých we swůj zápis, slibujíce je míti we swém míru i nemíru, a po sobě neopauštěti we smlauwách ani wčem jiném až do skonání té pře o sw. wíru křesťanskau papežowým rozkázaním předsewzaté. D. w Olomúci, léta 1468,

w sobotu po matky boží na nebe wzetí. (Orig. perg. in arch. Budvic.)

Téhož léta, w pátek po S. Jiljí, a opět w úterý před narozením matky boží, wstaupili Budějowští we swazek a záwazek se stranau odpornau králi Jiřímu, berauce sobě krále Matiáše za obránce a p. Zdeňka ze Šternberka za nejwyššího hejtmana, listem pod pečetí městskau. (Kopie w archivu Třebonském.)

787.

1468, 22 Aug. Jednota pánů Českých slibuje králi Matiášowi, ochránci swému, radna a pomocna býti a wěrně při něm státi. D. w Olomúci, 1468, w ochtáb na nebe wzetí p. Marie. Na sněmu Wratislawském (o S. Lucii, 1467) přišly byly pánům sněmujícím zpráwy jisté, že papež Pawel krále Matiáše skrze zwláštní posly napomínal, aby obranu jednoty na se wzal; pročež sněm Wratislawský Protasia Olomuckého k témuž králi wyprawil s tauž prosbau. Matiáš powolil tomu, a poslal skrze Protasia jednotě panské listy pod pečetí králowskau, že obranu jich na se přijímá. Což poněwadž již i učinil, a nepřítele „mocně wojensky s pole jest sehnal", slibují jemu wěrně we wšem pomocni býti ɔc. ɔc. (Kopie w arch. Třebon.)

788.

1468, 30 Dec. Břeněk z Janowic a z Pajreka Wilímowi z Risenberka a z Rabí nejwyššímu komorníku králowstwí Českého, a Léwowi z Mašťowa „familiari ejus" we 15 ſſ dluhu půjčeného zawadil děd iny swé manské, Lhotu twrz, a w hořejším Nýrště i we Wysoké Lhotě částku. D. 1468, fer. VI ante Circumcisionis. DD. XXV, 41.

789.

1469, 23 Apr. Lew z Rožmitála a z Blatné, nejwyšší hofmistr králowstwí Českého, wystříhá se proti Janowi z Rosenberka. D. na Blatně, 1469, neděli den S. Jiří. (Orig. arch. Trebon.)

790.

1469, 17 Máje. Wáclaw Płantgar z Kinšperka wystříhá se proti Janowi z Rosenberka wedle p. Lwa, pána swého. D. na Blatně, 1469, středu před Letnicemi. (Orig. arch. Třebon.)

791.

1469, 5 Jun. Joannes dominus de Rabenstein, Wyšegradensis praepositus, regni Boemiae cancellarius supremus, sedis apostolicae protonotarius et referendarius, doctor ɔc. *(sic)* — confirmat duo privilegia antecessoris sui, Joannis praepositi Wyšegradensis et regni Boemiae cancellarii, civitati Prachatic super locatione ejusdem jure emphyteutico data 1370, nonis Julii, et 1379, die S. Nicolai, — quae per extensum recitantur. D. in Prachatic, 1469, die quinta Junii. (Lib. mem. Prachatic. fol. 79—82.)

792.

1469, 18 Jul. Jindřich Růbík ze Hlawatec wystříhá se proti Janowi z Rosenberka, pro saukromé příčiny, pod pečetí Petra Kapléře ze Sulejewic a z Winterberka. D. na Winterberce, 1469, úterý před Mar. Magdal. (Orig. arch. Třebon.)

793.

1469, 18 Jul. Wáclaw Záhonec z Pe-

trowic wystříhá se (s přítelem swým Jindřichem Rúbíkem ze Hlawatec) proti Janowi z Rosenberka, pod pečetí Petra Kapléře z Sulejewic a z Winterberka. D. na Winterberce, 1469, úterý před Mar. Magdalenau. (Orig. arch. Třebon.)

794.

1469, 31 Aug. Petr z Damnice wystříhá se proti Janowi z Rosenberka, wedle pána swého Wiléma mladšího z Risenberka a na Rabí, nejwyššího komorníka králowstwí Českého. D. na Rabí, 1469, čtwrtek před Jiljí. (Orig. arch. Třebon.)

795.

1470, 7 Apr. List wěrnosti p. Jana z Lobkowic, wězně pp. Jana z Rosenberka a Zdeňka ze Šternberka, kterýž byw u wazbě na wěži Krumlowské nad Wltawau, pro nedostatek žiwota a pro nemoc swau powolení dostal bydliti dole w městě Krumlowě w hospodě u lékaře; pročež se zawazuje z hospody té bez jich wůle nikam newycházeti, dokudžby ho buďto opět do wazby nepožádali, aneb dobrowolně „z ust w usta“ nepropustili. D. na Krumlowě, 1470, tu sobotu před černú neděli. (Orig. in arch. Trebon.)

796.

1470, 23 Jun. Kateřina ze Stráže, wdowa po Albrechtowi z Konipasu, dcerám swým Kateřině, Johance a Elšce a p. Benešowi z Weytmile zapisuje w 800 ſſ statek swůj Borecký (Čerwený Hrádek). D. 1470, sabbato in vigilia Johannis Baptistae. DD. XXV, 42.

797.

1470, 17 Jul. Král Jiří zapisuje p. Jencowi z Janowic a na Petrspurce, nejwyššímu purkrabí Pražskému, a Janowi synu jeho, za jich wěrné služby, wsi kláštera Milewského, kteréž prwé Zdeněk ze Šternberka držel, totižto Tynčany, Tisoničku, Mezihoří, Tisomnice a Skaupy, we 300 ſſ gr. č. D. na poli u Rejhradu, 1470, w úterý den S. Alexia, králowstwí léta 13ho. (Z arch. Worlick.)

798.

1470, 11 Aug. Jakub z Duban a Stanislaw z Šidlowic, poslowé krále Polského, p. Zdeňkowi ze Šternberka, „najwyššiemu hajtmanu lidí najjasnějšího pána krále Uherského ꝛc.“

Pan Zdeněk byl jim zjednal glejt od krále Matiáše, w němž doloženo bylo: „aby nic proti pánu Uherskému králi w králowstwí Českém jednati neměli.“ Ta klausule proto neobyčejná a nepotřebná zdá se jim býti, poněwadž prý poslowé krále Polského w těchto různicech nikdy jiného nic nejednali, nežli což sám p. Zdeněk někdy w Bietomi a w Raudzin“ (?) mezi králem Polským a Českým jednati byl počal, a co potom na sněmu u welikém Hlohowě dokonáno (w přítomnosti p. Zdenkowě); čehož také p. Zdeněk byl po wzniklých těchto wálkách následowal, skrze posly swé znamenité w Krakowě jednoho syna krále Kazimírowa swé jednotě za krále přijaw. Pročež jej napomínají, aby pokoji králowstwí Českého odporen nebyl ꝛc. „Dán na poli blíž Malenowice, najjasnějšího p. krále Českého wojsk, w sobotu po S. Wawřinci,“ anno 1470. (Kopie chybná w arch. Třebon.)

799.

1471, 4 Jan. Wilém z Ilburka dědictwí swé we Slúpu (hrad), wes Slúp, w Radwanci, Nedostojowě, Lindowu, w Zahoříně a w Janowě, jež měl po Janowi a Fridmanowi ɔc. bratřích ze Smojna we dskách, za 1000 ſſᵖ prodal Jaroslawowi, Jiříkowi, Janowi a Petrowi bratřím Berkům z Dubé a z Lipého. D. 1471, pátek po božím křtění. DZ. VI, J. 8.

800.

1471, 14 Jan. Mortuo Theodorico de Janowic et de Chlumec bona post eum proclamata in Mnichu et Lodheřowě impetravit a rege Jenec de Janowic et de Petrspurka, supremus purgravius Pragensis. D. 1471, fer. II ante kathedr. Petri. DD. XVI, 147.

801.

1471, 2 Febr. Johannes Chotek z Chockowa, otčím orphanorum Buriani olim de Wahance, videlicet Nicolai et Buriani, defendit bona in Hradišti et Chlistowě proclamata (tit. Plzn. Klatov.) D. 1471, circa Purificationis Mariae. DD. XVI, 236.

802.

1471, 5 Mart. Bušek z Hořešowic a ze Hřieškowa Jeníkowi z Diwic „pincernae D. Regis" a Otíkowi Hromadowi z Boršic zawadil we 200 ſſᵖ dědiny swé manské w Kúnowě a Lhotce ke Hrádku slaužící. D. 1471, fer. III post translationis Wenceslai. DD. XXV, 42.

803.

1471, 7 Sept. „Alšo de Weležic et de Brocna" dceři swé Dorotě, manželce p. Oldřicha z Duban, we 400 ſſᵖ zawadil dědictwí swé manské, Patokryje twrz a Zlatnici wes s příslušenstwím. D. 1471, sabbato in vigilia Nativitatis Mariae. Zwod stal se r. 1478. DD. XXV, 43. 50.

Roku 1478, po smrti p. Alše, paní Dorota zapsala totéž munželu swému, a po jeho smrti sestře swé Kateřině, manželce Albrechta ze Sulewic a z Ostrého. (Ibid.)

804.

1471, 15 Oct. Lew z Rožmitála a z Blatné, najwyšší hofmistr králowstwie Českého, se swými zámky Rožmitálem, Blatnú, Střelú, s městem Domažlici, s hradem Pieseckým i Ujezdcem, i se služebníky swými ɔc. wstupuje w příměří, sám za sebe i za bratra swého, s p. Janem z Rosenberka, od dánie listu až do S. Jiří najprw příštího, a dále na dwaunedělní wypowězení. D. 1471, úterý před S. Hawlem. (Orig. in arch. Trebon.)

REGISTŘÍK PÍSEMNOSTÍ,

obsažených w dílu třetím.

A.

Psani poselaci wšelikého druhu.

XI. Rozličné dopisy pana Oldřicha z Rosenberka od r. 1420 do 1453.

XII. Psaní rozličných osob, od r. 1396 do 1440.

XIII. Dopisy rodu Šwamberského z XV století.

B.

Zápisy zemské obecné a sněmowní.

V. Akta weřejná i sněmowní w Čechách i w Morawě od r. 1414 do 1428.

VI. Akta weřejná i sněmowní w králowstwí Českém od r. 1432 do 1439.

C.

Listiny saukromé.

VIII. Zápisy rozličných osob od r. 1398 do 1428. (Zbírka prwní.)

D.

Wýpisky práwní a dějinné.

VII.

VIII.

E.

Wýtahy a přehledy z listin čerpané.

IV.

REGISTŘÍK DRUHÝ,

*jmen osobních a místních.**)

A.

B.

*) Ke zhotowení registříka tohoto propůjčil se nám swau pomocí pan *Wáclaw Wlad. Tomek*.

C.

O.

S.

78*

